

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

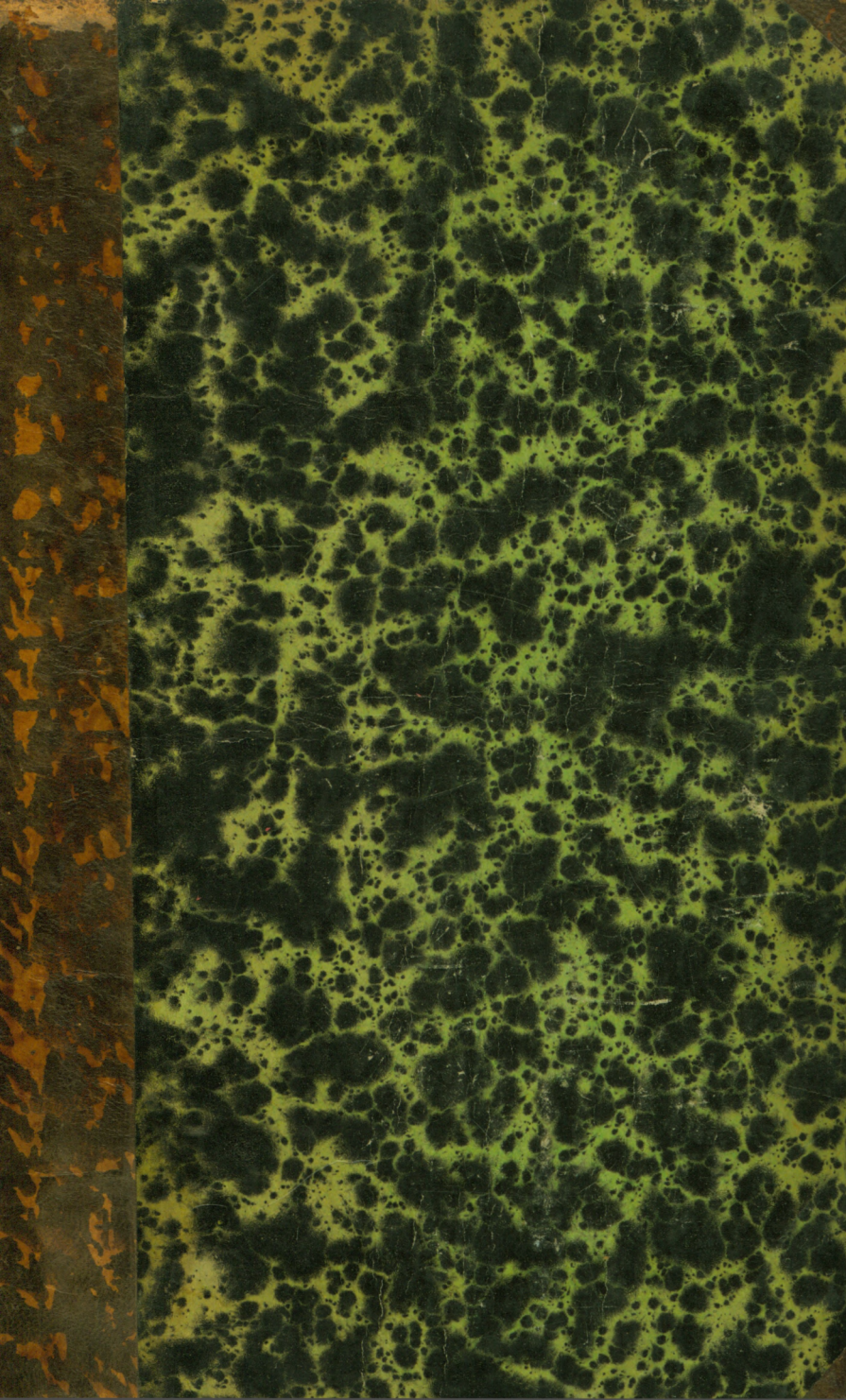
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Kongelige
Rescripter og Resolutioner,
Love og Expeditioner

Geistligheden i Danmark

vedkommende.

Samlede og udgivne

af

C. F. Schwarzkopf,

Cancelliraad,

Departementssecretair under Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet.

(Ny Række.)

Fjerde Bind.

1852 og 1853.

Kjøbenhavn.

Forlagt af den Gyldenalske Boghandling. (F. Hegel.)

Trykt hos J. H. Schultze.

1858.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Thisted Amt 5 Jan. skoledirection) hvori Ministeriet, da Skolelærer N. N. havde anholdt om Erstatning for det ved Fiskeriets Aftagende i Sognet foranledigede Tab af Indtægter — svarer, at Værdien af den Deel af Lærerens Løn, der af den ansførte Grund nu ikke længer kan tilveiebringes paa den i Skoleplanen ansførte Maade, bliver at ligne paa Communen efter Formue og Veilighed.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 5 Jan. Sjællands Stift), hvori Ministeriet — i Anledning af at dets Resolution var begjært om, hvorvidt Gieren af Hammer Kirke var pligtig at vedligeholde et af den forrige Gierinde til Kirken skjænket Orgel samt til fremdeles at lade Orgelspillet udføre for sin Regning — svarer, at, da det ikke er oplyst, at der ved Orgelens Anbringelse i Kirken af Giverinden som daværende Gier af denne er taget noget Forbehold med Hensyn til dets Vedligeholdelse, maa Ministeriet ansee Kirkens Gier pligtig til fremdeles at bekoste dets Vedligeholdelse, men at Ministeriet derimod ikke skjønner, at der efter de oplyste Omstændigheder kan antages at paahvile ham nogen Forpligtelse til at besørge det spillet for sin Regning.

Rgl. Resol., i Skr. af 13de Januar til Biskoppen over 6 Jan. Sjællands Stift.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 8 Jan. Sjællands Stift) om Ophør af Collecter til Møens Lugthuus.

Justitsministeriet har tilskrevet dette Ministerium, at det, efterat det paa Møen værende Lugt- og Forbedringshuus er blevet nedlagt, er kommet under Overveielse, hvorvidt de Collect-Geistl. Rescriptl. f. 1852.

8 Jan. penge, som hidtil i Henhold til allerhøieste Bevilling af 6te November 1739 cfr. Reser. af 22de April 1740 ere indkomne til bemeldte Straffeanstalt gennem Biskopperne over Sjællands og Voll. Falsters Stifter, samt Biskoppen over Aarhus Stift for Samsø's Bedkommende, og som indsamles deels ved Collectbøger deels ved Bækkener for alle Kirkedøre 4 Gange om Aaret, bør bortfalde fra næste Finantsaars Begyndelse, samt, at det, efterat Sagen har været Hs. Majestæt Kongen foredraget, har behaget Allerhøiestsamme d. 23de f. M. at bisalde, at bemeldte Collectpenge maae ophøre fra 1ste April d. A., indtil hvilken Dag Justitsministeriet har tilføiet, at Collectpengene ville være at indsende til Directeuren for Straffeanstalten i Kjøbenhavn, til hvilken Fangerne fra den nu interimistisk nedlagte Straffeanstalt paa Møen ere forflyttede.

Ovenbemeldte allerhøieste Resolution skulde Ministeriet efter Begjæring fra Justitsministeriet herved tjenstligst meddele Deres høierverdige Excellence til behagelig Efterretning, med Tilføiende, at Justitsministeriet har forudsat, at de omhandlede Collectbøgers Ombæring hidtil er foranstaltet gennem Præsterne; hvorom i modsat Fald nærmere Underretning udbedes. *)

10 Jan. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Ringkjøbing Amt), om at til Sognesforstander den er valgbar og valgberettiget, som før 1ste Januar 1844 havde Rettigheden, selv om hans Hartkorn ved den nye Matrikul gaaer under 1 Td.

Bed behagelig Skr. af 29de October sidstl. har Hr. Greven forelagt Ministeriet et Andragende, hvori N. N. i N. N. har besværet sig over en af Ringkjøbing Amtsraad i dets Møde den 11te og 12te Februar f. A. tagen Bestemmelse om, at et paa ham faldet Valg som Sognesforstander for N. N. Pastorat, for hvilket han havde begjært sig fritaget, iblandt Andet paa Grund af at hans Eiendom efter den nye Matrikul ikke længer udgjør 1 Td. Hartkorn, fremdeles maatte staae ved Magt.

I denne Anledning skulde man til Efterretning og Bekjendtgjørelse for Bedkommende herved tjenstligst melde, at, naar det i

*) Lignende Skr. afgif under samme Dato til Biskopperne over Voll. Falster og Aarhus Stifter.

Forordningen af 25de October 1843 § 3 hedder, at, forsaavidt 10 Jan. der til Balgrettighed og Balgbarhed i de mindre Landeie-
 domsbefidderes Classe efter Forordningen af 13de August 1841
 §§ 3 og 27 hører et vist Quantum Hartkorn, ville de, som
 allerede have erhvervet eller inden 1ste Januar 1844 hverve
 disse Rettigheder, beholde samme for deres Besiddelsestid, uagtet
 Hartkornet ved den nye Matrikul gaaer ned under det lovbe-
 stemte Quantum, kun at intet af de vedkommende Eiendommens
 nuværende Tiliggende fraskilles samme, er heri ikke udtalt, at
 den Eier, som er i dette Tilfælde, kan, hvis han ønsker det,
 fordre sig udslettet af Balglisten, hvilket hverken kan udledes
 deraf, at Balgretten og Balgbarheden omtales som Rettigheder,
 og heller ikke vilde stemme med Communalanordningens øvrige
 Forskrifter, hvorefter Forpligtelsen til at lade sig opføre paa
 Balglisten medfølger Rettigheden til at optages paa samme,
 ligesaa lidet som der i de det nævnte Lovbud forudgaaede For-
 handlinger findes nogen Antydning om, at det skulde berøe paa
 den Vedkommende selv, om han vilde blive staaende paa Balg-
 listen eller lade sig udslette af samme, hvorimod Retssforholdet
 forudsættes at blive usforandret, saalænge den nuværende Eier
 bliver i Besiddelse af Eiendommen, og Intet af dens Tiliggende
 fraskilles samme. At den paafølgende § 5 i det deromhandlede
 Tilfælde tillader den Eier, hvis Hartkorn ved den nye Matrikul
 er gaaet ned under den lovbestemte Størrelse, imod at renun-
 cere paa de ham efter Anordningen af 29de Juli 1814 §§ 37
 og 49 og Anordningen af 13de August 1841 § 2 tilkommende
 Rettigheder, at fritages for de dertil svarende Forpligtelser, kan
 ikke paaberaabes til Fordeel for Andrageren, men taler endog
 imod ham, forsaavidt det vilde have været usforandret særligt
 at fastsætte dette i § 5, naar det Samme skulde gjælde i det i
 § 3 omhandlede Tilfælde. Da nu heller ikke den Omstændig-
 hed, at Andrageren ikke har været optagen paa Balglisten i
 1844 og 1847, kan berettige ham til at fordre sig fremdeles
 udeladt af samme, og da man med Amtsraadet maa være enig
 i, at de fra Andragerens Alder, svagelige Helbred og hans
 Stilling som Rettsvidne hentede Uudskyldningsgrunde maae an-

10 Jan. sees irrelevante, kan Ministeriet ikke gjøre Forandring i den af Raadet afgivne Resolution.

12 Jan. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. til Maribo Amts-
skoledirection), om at Skolelærere med en mindre Løn ogsaa
ere pligtige at svare Bidrag til Skolelærerhjælpekassen.

I Anledning af den med Hr. Kammerherrens paategnede Erklæ-
ring af 17de f. M. modtagne Skrivelse fra Deres Høiærværdighed af
3die f. M., hvori De har begjært Ministeriets Resolution for,
hvorvidt de ved Maribo Borger-skole foruden den ordinerede
Catechet ansatte 3 Lærere kunne ansees pligtige at bidrage til
Skolelærerhjælpekassen, skulde Ministeriet herved tilbagemelde, at,
uagtet det maa erkendes, at de omspurgte Skolelærer-Embeder
ere smaa, saa finder Ministeriet dog ikke Hjæmmel til at fritage
Lærerne for Afgift til Skolelærer-Hjælpekassen. Da Lærerne
nemlig, efter hvad der er oplyst, hver have en Gage af idet-
mindste 200 Rd. aarlig foruden fri Bolig og Brændsel, maa
Ministeriet i Genhold til Rescriptet af 1ste August 1817, sammen-
holdt med Cancellie Skrivelse af 4de Marts 1820, ansee
dem pligtige at svare hver en Rd. Byg aarlig til Hjælpekassen,
og maa Ministeriet være af den Formening, at dette Bidrag,
forsaavidt angaaer Skolelærer N. N., der i længere Tid har
været ansat i Embedet, bør beregnes fra 1ste Januar 1851,
medens de tvende andre Lærere, der først i den sidste Halvdeel
af f. M. ere blevne bestfikkede i deres Embeder, selvfølgelig kun
kunne være afgiftpligtige i Forhold til den Tid, de have været
ansatte.

12 Jan. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Hjørring Amts-
skoledirection), om at under Vacanceer i et Skolelærerembede
tilfalder alene den Læreren tillagte Løn Skolelærerhjælpe-
kassen men Productet af Jorden, Brændsel og Fourage Com-
munen.

I behagelig Skrivelse af 2den f. M. har Directionen i An-
ledning af en mellem Samme og Sogneforstanderskabet for N. N.
Sogn opstaaet Meningsulighed begjært Ministeriets Resolution
for, hvorledes der under den i N. N. Skolelærer-Embede som

en Følge af Forhandlingerne om en Omordning af Sognets 12 Jan.
Skolevæsen stedfundne Vacance fra 1ste April til 1ste Novbr.
f. A. skal forholdes med dette Embedes Indtægter og navnlig
om, hvorvidt Communen i Henhold til Cancelliets Circulaire af
26de Mai 1821 eller Skolelærer-Hjælpekassen i Medfør af
Fundatsen af 1ste August 1817 § 8 er berettiget til at oppe-
bære disse.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet til behagelig Efterretning
og videre Bekjendtgjørelse tjenstligst melde, at efter Ministeriets
Formening kan Hjælpekassen alene være berettiget til under
Vacancen at oppebære den Skolelærer-Embedet i Henhold til
Anordningen af 29de Juli 1814 § 55 a tillagte Løn, men at
derimod Productet af Jordlodden, Brændsel og Fourage maa
tilfalde Communen, der paa den anden Side maa ansees plig-
tig at bestride de med Embedets Besørgelse under Vacancen for-
bundne Udgifter, forsaavidt disse kunne afholdes af de Indtæg-
ter, Communen saaledes oppebærer, hvorimod den mulig over-
skydende Udgift maa udredes af Hjælpekassen.

Kirke- og Underviisningsministeriets Skr. (til Svendborg Amts- 12 Jan.
skolebirection), om at Skolelærere som ikke oppebære anord-
ningsmæssig Løn, skulle svare et moderat Bidrag til Skolelærer-
hjælpekassen samt om Kjøbstadlæreres Bidrag.

I behagelig Skrivelse af 20de November sidstleden har Direc-
tionen gjort opmærksom paa adskillige Uoverensstemmelser, som
finde Sted med Hensyn til Udredelsen af Afgiften til Skole-
lærer-Hjælpekassen for adskillige af Provstiets Skoler, hvis
Lærere ikke oppebære anordningsmæssig Løn og navnlig ikke
nyde Brugen af Jordlod eller erholde Æquivalent derfor, og
Directionen har derfor begjært Ministeriets nærmere Bestemmelse
for, hvorledes der med Hensyn til slige Skoler skal forholdes i
Henseende til de vedkommende Læreres, Skoleklassers og Commu-
ners Bidrag til den nævnte Kasse.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet, forsaavidt angaaer de
ved saadanne Skoler ansatte Læreres Forpligtelse til at bidrage
til Skolelærer-Hjælpekassen tillade sig at henvise til det forrige
danske Cancellies under 14de Juli 1846 til den daværende

12 Jan. Skoledirection for Sunds og Salling Herreder afgaaede Skrivelse, til hvilken Ministeriet ganske maa henholde sig, og hvorved det er antaget, at saadanne Lærere ere pligtige at svare et om end moderat Bidrag til Kassen. Dette gjælder imidlertid ikke den i Directionens Skrivelse ommeldte 5te Lærer ved Borgereskolen i N. N., eftersom Bestemmelserne i Placat af 22de Marts 1843 ikke ere anvendelige paa Kjøbstæderne, hvorimod disses Forpligtelse til at bidrage til den omspurgte Kasse maa afgjøres efter de tidligere gjældende Regler, og da det er oplyst, at denne Lærers Løn kun udgjør 200 Rd., aarlig, uden at der er tillagt ham fri Bolig eller Brændsel, maa Ministeriet i Henhold til det forrige danske Cancellies Circulairstrivelse af 4de Marts 1820 være enigt med Directionen i, at der ikke kan affordres denne Lærer Bidrag til Hjælpekassen. Forsaavidt dernæst betræffer Skolekassernes og Kommunernes Forpligtelse til for de omspurgte Skoler at svare Afgift til Kassen, maa Ministeriet tjenstligt bemærke, at det ikke skjønner rettere, end at ifølge Placat af 22de Marts 1843 §§ 5 og 6, sammenholdt med Lov af 20de Juni 1850 § 16 maa en saadan Forpligtelse paahvile vedkommende Skolekasser og Communer for de i Directionens foranstjorte Skrivelse paapegede Skoler, nemlig: Falslev, Trunde-rup, Bjørne, Bjerne, Ristrup og Beile Skoler.

13 Jan. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. til Biskoppen over Aarhus Stift), hvorved Ministeriet blandt Andet med Hensyn til det ved N. N. Kirke værende Gravcapel og Synets desangaaende gjorde Forespørgsel, meddeler, at, forsaavidt Capellet er en Deel af Kirken eller staaer i Forbindelse med denne, henhører det under Synet, og at Ministeriet, selv om det eies af en anden Mand end Kirkeieren, maa holde sig til den Sidstnævnte med Hensyn til Afhjælpningen af Manglerne ved Capellet.

13 Jan. Kirke- og Underviisnings Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Sjællands Stift), om Nedsættelse i Boeslunde Præstegaards Indløsningssum.

Efterat Ministeriet har nedlagt allerunderdanigst Forestilling i Anledning af Deres Høiærværdige Excellences Indstilling i behagelig

Skrivelse af 11te October f. A., hvori De androg paa, at 13 Jan. Indløsningssummen for Boeslunde Præstegaard ved den stedfindende Vacance i Embedet maatte nedsættes med det Beløb af 125 Slettedalere, der ifølge Høiesteretsdom af 6te December 1803 skal hæfte paa Præstegaarden og tilsvares Successor af Formanden, og hvoraf Sognepræsten i Boeslunde aarlig skal erlægge 6 Slettedalere og 16 Sk. eller 4 Rd. 1 Mk. til Uddeling blandt Sognets Fattige, har det behaget Hs. Majestæt Kongen under 6te dennes allernaadigst at bifalde, at Indløsningssummen for Boeslunde Præstegaard i Sjællands Stift nedsættes med det Beløb, der svarer til det ifølge Høiesteretsdom af 6te December 1803 paa bemeldte Præstegaard høftende Beløb af 125 Slettedalere, hvilket Beløb radiceres i Præstegaarden og forrentes af denne med 6 Slettedalere 16 Sk. til Uddeling blandt Sognets Fattige.

Hvilket herved tilmeldes Deres Høiærværdige Excellence til behagelig Efterretning.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 14 Jan. Viborg Stift), hvorved Ministeriet ved at afgive Resolution i Anledning af det over N. N. Provsties Kirker optagne Syn tilføier:

Med Hensyn til Synets Bemærkninger ved flere Kirker, da er Ministeriet enigt med Deres Høiærværdighed i, at de deri omhandlede lukkede Stole kunne og bør fordres borttagne, naar dette af Synet findes nødvendigt. Ministeriet er ligeledes enigt i, at det, saaledes som af Dem bemærket ved N. N. Kirke, ikke kan tilstådes, at Kalkbænken opbevares i Vaabehuset.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Cancelliraad Ne- 14 Jan. visor Bang), om Præsters Bidrag til Skolelærer-Hjælpekassen, naar flere Pastorater have fælles Skolevæsen.

I Anledning af det for Skolelærer-Hjælpekassen i N. N. Herred for Aaret 1849 afslagne Regnskab har Hr. Cancelliraaden ved at forelægge Ministeriet de ved bemeldte Regnskab udfærdigede Antegnelser, og Besvarelser efter Decisors Ordre indstillet til Ministeriets Afgjørelse, hvorledes den 6te Paragraph i

14 Jan. Placat af 22de Marts 1843, ifølge hvilken hver Sognepræst, som efter Resolution 17de Juli 1822 er fritagen for at deeltage i, hvad der paalignes til Skolevæsenet, har at udrede et Bidrag til Hjælpekassen liig $\frac{1}{4}$ af Pastoratets i samme Placat § 5 foreskrevne nye Bidrag for de under hans Embedsvirksomhed hørende faste Skoler, maatte være at anvende paa Aarhus Rjøbstad, hvor det ved Placatens § 5 foreskrevne Bidrag fra de 4 Borger-skoler udgjør 2 Rd. for hver eller ialt 8 Rd., og hvor begge Sognepræsterne deeltage i Fællesbestyrelsen af alle 4 Skoler, om den nemlig, som i det heromhandlede Regnskab er skeet, skal anvendes saaledes, at hiin $\frac{1}{4}$ i nærværende Tilfælde 2 Rd., skal betales af begge Sognepræsterne i Forening med 1 Rd. af hver, eller om hver af dem bør udrede 2 Rd.

Til Svar herpaa skulde Ministeriet tjenstligt meddele Dem til behagelig Efterretning, at Hjælpekassen ikke skjøntes at kunne gjøre større Fordring til Præsterne, end at de skulde erlægge $\frac{1}{4}$ af det Beløb, der skal svares i Bidrag af Skolerne, hvoraf følger, at, naar flere Pastorer have Skolevæsen tilfælles, maa Præsterne dele det Bidrag, der i Forhold til Skolernes Antal vil være at erlægge. I Henhold hertil maa Ministeriet derfor overensstemmende med den Anskuelse, der er gjort gjældende i det omhandlede Regnskab, billige, at der for de 2 Sognepræster i Aarhus kun er beregnet til Indtægt for Hjælpekassen 1 Rd. for hver.

16 Jan. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Sfr. (til Skoledirectionen for Bornholm) om, at det tilkommer Administrationen at afgjøre, hvad der efter Fundats for Bornholm Skolelærershjælpekasse af 5te September 1837 § 4 „nødvendig behøves til Skolevæsenets Organisation.“

I Anledning af den af den forrige Minister for Kirke- og Underviisningsvæsenet under 31te Mai f. N. afgivne Resolution om, at Halvdelen af Rjøbesummen for den bortsolgte Degnegaard med tilhørende Jorder i R. N. Sogn skulde tilfalde Skolelærershjælpekassen, har Sognestandsrådet for bemeldte Sogn i et med Directionens behagelige Skrivelse af 3die f. M. indkommet Andragende protesteret imod at afgive Noget

af Provenuet for Degnegaarden til Hjælpekassen og bejært 16 Jan. Sagen undergivet Domstolens Paakjendelse; og har Directionen med Hensyn hertil i nysnævnte Skrivelse udbedet sig underrettet om, hvilke Evangsmidler der ville være at anvende mod Sogneforstanderskabet for at bringe det til at efterkomme Ministeriets forommeldte Resolution. Det Spørgsmaal, der saaledes er opløst, maatte ligesom være at besvare derhen, at Directionen vilde have at sagsøge Sogneforstanderskabet til Pengenes Indbetaling i Hjælpekassen, saafremt det med Sikkerhed kunde antages, at den Fortolkning af Fundatsen for Bornholms Skolelærerhjælpekasse af 5te September 1837, der ligger til Grund for Ministeriets Resolution af 31te Mai s. A., vilde finde Medhold hos Domstolene, men da jeg maatte have nogen Tvivl herom, fandt jeg mig foranlediget til at forlange Generalprocuratorens Betænkning over Sagen, forinden jeg besvarede Directionens Forespørgsel, idet jeg udviklede for ham, at det forekom mig, at Spørgsmaalet, hvorom det her dreier sig, først formaliter afhænger af, hvø der har at afgjøre, hvad der i et Tilfælde som det foreliggende skal forståes ved Ordene i nysnævnte § 4 af Hjælpekasse-Fundatsen: „nødvendigen behøves til Skolevæsenets Organisation“; om det dog ei maa høre under Kultusministeriet, under hvem Skolevæsenets endelige Ordning og Skoleplanernes Approbation henhører, at afgjøre dette Spørgsmaal. Jeg yttrede derhos, at det aabenbart var fra denne Anskuelse min Formand var gaaet ud, naar han havde afgjort Sagen saaledes, at hele Degneboligens og Jordens Provenu ikke nødvendig behøvedes til Dækning af Udgifterne ved den nye Skolebygning, hvorved han maatte have forudsat, at Meningen ikke kunde være, at Sognet, hvis Skolevæsen eier en Capital af over 2100 Rd., aldeles skulde fritages for Ligning; og under Forudsætning af at denne Anskuelse var rigtig, vilde dermed Sagen være afgjort, og enten Domstolene være pligtige at give Ministeriets Resolution Executionskraft ved Dom, eller Ministeriet berettiget til at paalægge Sogneforstanderskabet at foranstalte en Ligning paa Communen, og lade det paalignede Beløb inddrive ved Udpantning. Kom man derimod, bemærkede jeg, til det Resultat, at Kultusministeriet ikke

16 Jan. var berettiget til at afgjøre Spørgsmaalet med fuld Retsvirkning, Noget som Domstolene iøvrigt først skulde paakjende isølge Grundlovens § 77, saa vilde Anvendelsen af den Bestemmelse „at Provenuet for Degneboliger og Jorder først skulde anvendes til Skolevæsenets Organisation, naar det nødvendigen behøves“ paa det foreliggende Tilfælde komme under Domstolenes Paakjendelse i Realiteten, og det vilde da afhænge af den Afgjørelse, Sagen der fandt, om Kommunen kunde tilpligtes at indbetale nogen Deel af den indkomne Rjæbesum for Degnegaarden i Hjælpekassen. Endelig tilføiede jeg, at jeg for mit Vedkommende fandt det tvivlsomt, om ikke den hele Beføstning paa den nye Skolebygning, da denne er opført med Autoriteternes Bisald, maatte karakteriseres som den, der nødvendigen behøvedes til Skolevæsenets Organisation, og om det ei var den naturligeste Fortolkning, at Sognet fritoges for at bidrage til Udgifterne til denne Organisation, saalænge Midler havde i Degneboligens og Jordens Provenu. Saaledes som det af vedlagte Gjenpart af Generalprocureurens Svarskrivelse af 7de dennes behagelig vil erfares, har han nu yttret den Formening, at det maa være en Administrations Sag, der henhører under dette Ministeriums Resfort, at afgjøre, hvad der i Overensstemmelse med Fundatsen af 5te September 1837 § 4 skal antages af de forhenværende Degneembeders Boliger og Jorder nødvendigen at behøves til Skolevæsenets Organisation i de vedkommende Sogne; han har saaledes i Henseende til Sagens Formalitet ganske sluttet sig til den forrige Minister, og heri maa jeg ogsaa være fuldkommen enig, da jeg ligeledes antager, at det maa tilkomme Ministeriet at afgjøre slige Sager, og at Ministeriet maa have Ret til at fremtvinge Afgjørelsen, hvorfor jeg og maa reservere Ministeriet denne Ret for Fremtiden. Derimod har han ikke kunnet dele den forrige Ministers Ansættelse af Sagen, hvad Realiteten angaaer, men støttende sig til den tidligere Lovgivning, erklæret sig for, at den hele paa den nye Skolebygning anvendte Udgift bør som en til Skolevæsenets Organisation nødvendig Beføstning afholdes af det ved Degneboligens og Degnejordens Afhændelse tilveiebragte Provenu, hvoraf Følgen altsaa bliver, at der Intet bliver at afgive til

Hjælpekasen. Da jeg nu som ovenfor bemærket allerede tidlig 16 Jan. gere maatte være tilbøielig til at antage denne Anskuelse, og maa finde mig endmere bestyrket heri ved hvad der til Støtte herfor er anført af Generalprocureuren, saa finder jeg ingen Betænkelse ved i dette Tilfælde at fravige det Resultat, hvortil min Formand var kommet, og jeg skulde derfor herved tjenstligt tilmelde Directionen, at det tilkommer Ministeriet at afgjøre flige Spørgsmaal som det omhandlede, men at isvrigt i nærværende Tilfælde den nedlagte Paastand om Indbetaling i Skolelærnehjælpekasen af en Deel af Kjøbesummen for den bortfolgte Degnegaard i N. N. Sogn efter Omstændighederne kan frasælbes.

Reskript (til Biskoppen over Sjællands Stift), hvorved det paa 16 Jan. Ansøgning af nogle Huusmænd og deres Hustruer i N. N. Sogn allernaadigst bevilges, at de Børn, der maatte fødes for bemeldte Høgtefolk, maae døbes hjemme ved Reddyppelse i Vand men forøvrigt overensstemmende med Ritualet, samt at bemeldte Høgtefolk maa nyde Nadverens Sacramente hjemme i deres Huse ved Brødet's Brydelse istedetfor den sædvanlige Uddeling af Oblater.*)

*) Denne Bevilling blev udfærdiget ad mandatum i Henhold til en under 26de Januar 1842 paa derom af det daværende kongelige Danske Cancelli nedlagt allerunderdanigst Foresøgning afgivet allerhøieste Resolution saalydende: „Vi ville allernaadigst „have Vort Cancelli bemyndiget til at meddele aldeles gratis „Bevilling til, at det af N. N.s Hustru den 14de October f. „N. fødte Barn maa døbes hjemme ved Reddyppelse i Vand „men forøvrigt overensstemmende med Ritualet, samt at for- „nævnte N. N. i Forening med sin Hustru maa nyde Nad- „verens Sacramente hjemme i deres Huus ved Brødet's „Brydelse istedetfor den sædvanlige Uddeling af Oblater. Saa „ville Vi og have Vort Cancelli bemyndiget til, hvis lige „Tilfælde herefter maatte forekomme, da at meddele Bevilling „af samme Indhold hvilken og kan udfærdiges uden Betaling.“ I Foresøgningen havde Cancelliet yttret, at, skjøndt det vel for Følgernes Skyld kunde synes betænkeligt at bevilge de ansøgte Afvigelser fra Ritualets foreskrevne Former, deels fordi det vilde kunne tjene til at nære den hos Mange alt herkende Tilbøielighed til at tillægge enkelte mindre væsentlige Puncter en særdeles Vægt og til paa Grund af disse at affondre sig fra Menigheden, deels fordi Grændsen for saadanne Afvigelser vilde blive vanskelig at drage uden at ud-

16 Jan. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Ringhjøbing Amts-skole-direction) angaaende den i Lov af 20de Juni 1850 § 16 indeholdte Bestemmelser om, at Præsternes særegne Bidrag til Skolelærerhjælpekasserne for Fremtiden skal bæres af Communen.

J behagelig Skrivelse af 26de November f. A. har Directionen indstillet til Ministeriets Afgjørelse, hvorledes den i Loven af 20de Juni 1850 § 16 indeholdte Bestemmelse, at Præsternes særegne Bidrag til Skolelærerhjælpekasserne for Fremtiden skal udredes af Communen, maatte være at forstaae, idet Directionen dog har formeent, at Ordet „Communen“ rigtigt bør forstaaes om den Skolecommune, i hvilken Præsten boer, og hvis Skolevæsen alene nyder Fordel af Lovens Be-

satte sig for Klager over Vilkaarlighed, deels endelig fordi det let vilde føre til Anstød og Forargelse i Menigheden, sandt Collegiet dog, at, da der fra et almindeligt christeligt Standpunkt Intet kunde være at erindre imod de attraaede Afvigelser fra Ritualet, samt da vedkommende Sognepræst havde erklæret Intet at have imod at administrere Sacramenterne paa den af den Paagjældende attraaede Maade, og naar det blev iværksat paa en saadan Maade, at Forargelse eller Opstigt ikke derved foranledigedes, ikke ubetinget at burde fraraabe det Ansøgtes Bevilgelse, idet Det tilspøiede, at et Afslag mulig vilde medføre den Paagjældendes Udtræden af Statskirken, og at Eftergiveness med Hensyn til enkelte mindre væsentlige Punkter som de her omhandlede vilde kunne bevare andre ligetænkende indenfor Kirkens Grændser. Imod at Daabshandlingen maatte foregaae i Hjemmet, fandtes i den bestaaende Lovgivning Intet at være til Hinder, men forsaavidt tillige Nådverens Nydelse skulde foregaae i Hjemmet — hvilket antoges nødvendigt for at undgaae det Upassende i, at Sacramentet paa een Gang skulde kunne uddeles til forskjellige Communicanter paa forskjellig Maade — bemærkede Collegiet, at Rescript af 7de Januar 1741 vel havde ophævet den tidligere tilladte private Communionis Afholdelse, men at i saa Henseende Betænkelighederne maatte bortfalde, naar hensees til, deels at der vare meddelte abfjellige Bevillinger til saadan særegen Altergang i Kirken, deels til at Rescript af 3die Juli 1747 indeholdt den almindelige Forandring og Indskrænkning i bemeldte Rescripts Forfkrifter, at det tillodes Præsterne, naar Enkelte for en eller anden Aarsags Skyld skulde forlange at holde deres Altergang for sig, dertil at antage dem. Da der derhos Intet vaudtes ved, at Sacramentet meddeltes i Kirken, medens den deraf flydende Opsigt blev undgaaet, og da det med fuld Virksomhed kunde meddeles udenfor Kirken, indstillede Collegiet det Ansøgte til at bevilges, og at der maatte gives Det den ovenmeldte Bemyndigelse.

stemmelse om, at Præsten herefter skal bidrage til Skolevæsenet, 16 Jan. men ikke længere yde Bidrag til Skolelærerhjælpekassen. Det af Directionen saaledes opfattede Spørgsmaal har allerede tidligere været Gjenstand for Overveielse, idet en anden Skoledirection for nogen Tid siden indgav en lignende Forespørgsel, og Ministeriet forlangte dengang Betænkning over Sagen fra Indenrigsministeriet, som i sin Svarskrivelse yttrede, at den omhandlede Lovbestemmelse formentlig maa blive at forstaae saaledes, at Bidraget til Skolelærerhjælpekasserne for Fremtiden bliver at udrede af vedkommende Skolecommuner, hver for sine Skolers Vedkommende. Ligesom nemlig det Udkast til for nævnte Lov, der i sin Tid blev forelagt Rigsdagen, indeholdt den Bestemmelse, at det omhandlede Bidrag skulde overtages af Skolecommunen, og det derhos sees af Forhandlingerne paa Rigsdagen (sfr. Folkethingstidenden 1ste Sæssion for 1850, Spalte 3689), at den Forandring i Redaktionen, som Udkastet, hvad den omspurgte Passus angaaer, modtog i Thinget, alene er grundet i, at det ansaaes unødvendigt at motivere Bestemmelsen, og at det var tilstrækkeligt, at Tanken blev udtrykt, saaledes synes der ei heller at være fyldestgjørende Grund til at antage, at det alene er den Commune, hvori Præsten har Hartkorn, og som vinder ved Hartkornets Egalisering, hvem den omhandlede Forpligtelse for Fremtiden skal paahvile, eftersom Forpligtelsen for Præsten ikke var nogen Hartkornsforspligtelse, da den hverken svarede efter Hartkornet eller som Vederlag for en udelukkende Hartkornsbegunstigelse. Hermed stemmer det ogsaa, at den omspurgte Bestemmelse synes med Flid at være holdt mere isoleret og uden videre Forbindelse med de af Lovens Forskrifter, der umiddelbart vedrøre Spørgsmaalet om Udjevningen af Hartkornsforskjellen, samt at endelig det Bidrag, som det ved Placat af 22de Marts 1843 § 6 blev paalagt Præsterne at svare til Skolelærerhjælpekasserne, i sin Tid med Høie er statueret (sfr. Cancellr. af 17de October 1843, Ny Coll. Tid. for f. A. Pag. 860) at følge Bidraget fra Skolerne (sfr. Placatens § 5) uden Hensyn til, i hvilket Provsti Præsten har Bolig. Indenrigsministeriet har hertil endnu knyttet den Bemærkning, at den saaledes statuerede Regel ikke skjønnes i Al-

16 Jan. mindelighed at ville medføre Ubillighed, da Præsterne dog vel oftere have Hartkorn ogsaa i Annexet, og der i saa Fald vil erholdes et Bederlag for den omhandlede forøgede Byrde for Communen, men derhos tilføiet, at der forsvrigt Intet fra Sammes Side habes at erindre imod, at vedkommende Communer i fornødent Fald søger Spørgsmaalet afgjort ved Domstolene.

Bed tjenstligst at meddele Directionen disse Indenrigsministeriets Ytringer, til hvilke dette Ministerium for sit Vedkommende maa henholde sig, undlader Ministeriet ikke lige tjenstligst at tilføie, at det med Indenrigsministeriet maa være enigt i, at de heromhandlede Spørgsmaal maa kunne gjøres til Gjenstand for Domstolenes Paakjendelse, saafremt vedkommende Parter dertil finde Anledning.

17 Jan. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Skanderborg Amt) om at den større Lodseier, der er indtraadt i Sogneforstanderskabet uden Valg, kan udtræde af samme, naar han vælges til Amtsrådsmedlem.

Med Skrivelse af 19de f. M. har Hr. Amtmanden hertil indsendt et Andragende, hvori N. N. Sogneforstanderskab iblandt andet har udbedt sig Resolution for, om Proprietair N. N., der i Genhold til Anordningen af 13de August 1841 § 2 er som større Lodseier indtraadt i Sogneforstanderskabet uden Valg, kan være berettiget til at udtræde af dette, paa Grund af at han er bleven valgt til Medlem af Amtsrådet.

Foranlediget heraf skulde Man, næst at henvise til Canskr. af 31te Januar 1843 i Collegialtidenden for f. N. Pag. 858 tjenstligst tilmelde Hr. Amtmanden, at Man i det Hele maa bifalde, hvad De i ovennævnte Deres Skrivelse har udtalt, idet Man lige tjenstlig skulde anmode dem om behageligen at ville give Vedkommende Bæfjed overensstemmende dermed. *)

*) Amtmanden havde i sin Erklæring yttret, at, da § 28, som indrømmer en til Amtsrådet Valgt Berettigelse til at udtræde af Sogneforstanderskabet, forsaavidt er holdt i alminde lige Udtryk — Begyndelsen af bemeldte Paragraph ogsaa om taler Sæbegaarbsseiere — og han ikke skjønnede, at der fandtes nogen Grund til i dette Tilfælde at betage større

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen 20 Jan. over Sjællands Stift) om at der ikke maa lyses til Ægteskab for en Person, forinden hans tidligere Ægteskab er ophævet.

Da det af Sognepræsten for N. N. Menigheder N. N. i en af ham over et Andragende angaaende Ophævelse af Ægteskabet mellem Huusmand N. N. og N. N. afgiven Erklæring, der af Amtmanden over Kjøbenhavns Amt er indsendt til Justitsministeriet, er vedgaaet, at han, skjøndt bemeldte Ægteskab dengang endnu ikke var opløst, havde begyndt Lyssningen fra Brædikestolen til nyt Ægteskab for Manden paa Grund af, at Hustruen under en den 10de April f. A. foretagen Forligsmægling, hvorved Parterne bleve enige om Ægteskabets Opløsning, havde tilstaaet — hvad ogsaa fremgik af andre utvivlsomme Data — at have gjort sig skyldig i Hoer, og at Manden saaledes formeentligen havde fuldkommen Ret til at fordre Ektismeise, har Justitsministeriet anmodet dette Ministerium om at lade Sognepræst N. N. betyde det Urigtige i, at han, som anført, har foretaget Lyssningen fra Brædikestolen, forinden det tidligere Ægteskab lovlig var ophævet paa en af de i Forordningen af 30te April 1824 § 3 Nr. 3 nævnte Maader, med Tilladelse for den Bedkommende til at indgaae nyt Ægteskab.

I denne Anledning skulde Ministeriet tjenstlig anmode Deres høiærværdige Excellence om behageligen at tilkjendegive Sognepræst N. N. det Fornødne i Overeensstemmelse med Justitsministeriets ovenmeldte Begjæring.

Rgl. Resol i Skrivelse til Biskoppen over Sjællands Stift 21 Jan. af 24de Januar d. A.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 21 Jan. Viborg Stift), hvori Ministeriet, forsaavidt Biskoppen i de Bemærkninger, hvormed han havde ledsaget Indsendelsen af Udskriften af Synene over Kirkerne i N. N. Provsti, havde udtalt sig for, at der maatte blive taget en fast Bestemmelse om

Lodseiere en Ret, der er indrømmet Andre, maatte han holde for, at Proprietair N. N. som Medlem af Amtsraadet har lovligt Krav paa at udtræde af Soguesforstanderskabet.

21 Jan. af hvad Farve og Stof Beklædningen af Prædikestolens udstoppede Kant bør være, svarer, at Det finder, at dette maa overlades til Synsrettens Skjøn, eller, hvor ingen Bestemmelse af denne tages, til Kirkeciere for at bringes i Harmonie med Kirkens øvrige Udstryng.

22 Jan. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Ribe Amt) om at en Udbygning ved Bryndum Kirke ei maa nedbrydes.

I et til Ministeriet indkommet Andragende har Cieren af Bryndum Kirke anholdt om Tilladelse til at nedbryde en ved bemeldte Kirke værende Udbygning.

Efterat Ministeriet i denne Anledning har indhentet Erklæring fra vedkommende Provst og Biskoppen over Ribe Stift, skulde det tjenstligt anmode Hr. Kammerherren om behageligen at lade Andrageren tilkjendegive, at, da det af Stedets Præst er oplyst, at den omhandlede Udbygning oftere af ham benyttes som Sacristi, og den tillige efter en kyndig Architekts ligesom efter Provstens Skjøn afgiver en god Støtte for den nordre Muur, finder Ministeriet, at det Ansøgte ikke kan bevilges.

24 Jan. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Aarhus Amt) om, at Hartkornsegaliseringsloven, dens §§ 9 og 19, ere anvendelige paa geistligt Beneficiairgods.

Med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 25de Novbr. f. A. har Ministeriet modtaget et Andragende, hvori N. N. Sogneforstanderskab forespørger, hvorvidt Loven af 20de Juni 1850 §§ 9 og 19 er anvendelig paa Geistligheden og de Torder, hvormed geistlige Embedsmænd ere beneficerede, m. B.

Foranlediget heraf skulde man¹, efter desangaende at have corresponderet med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, tjenstligt melde, at de nævnte Lovbud maae være anvendelige paa de Geistligheden og geistlige Embedsmænd beneficerede Torder, saaledes at de paa Hartkornet hvilende Byrder, der ved bemeldte Lov bleve overførte paa det beneficerede Gods maae blive de daværende Forpagtere af samme uvedkommende, medmindre vedkommende Præst benytter sig af den i Loven af

20de Juni 1850 § 19 givne Afgang [til at erholde det paa 24 Jan. hans Hartkorn overførte Naturalarbejde udført ved Forpagteren mod passende Godtgjørelse.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 24 Jan. Sjællands Stift) om Afholdelse af Confirmation ved de Kirker i Kjøbenhavn, hvor der er 3 Præster.

Med Deres høiærværdige Excellences Betænkning af 3die f. M. har Ministeriet modtaget et Andragende fra Stiftsprovst R. N. og residerende Cappellan R. N., hvori de paa den kjøbenhavnske Geistligheds Vegne og i Henhold til en af det geistlige Convent her i Staden eenstemmig tagen Beslutning, andrage paa, at Confirmationen i Frue og Trinitatis Kirker for Fremtiden maa afholdes paa de samme Dage som i Holmens Kirke, nemlig om Foraaret paa Palmesøndag og de to første Søndage efter Paaske, og om Efteraaret Søndagen efter Mikkelsdag og tvende paafølgende Søndage, og Confirmationens Afholdelse paa en Ugedag i bemeldte Kirker saaledes bortfalde.

Bed at indsende dette Andragende har Deres høiærværdige Excellence yttret, at De ansaae det mindre rigtigt, om den foreslaaede Forandring strax blev endelig bestemt, hvorimod De har henstillet, om det maatte tilkjendegives Geistligheden i Kjøbenhavn, at der Intet findes at erindre imod, at der i de Kirker her i Staden, ved hvilke 3 Præster ere ansatte, indtil Videre med Confirmations Afholdelse forholdes paa den foreslaaede Maade, men at dog ogsaa, naar Omstændighederne maatte tillade det, een af Confirmationerne kan afholdes paa en Søgnedag. I Overeensstemmelse hermed har Ministeriet derefter foredraget Sagen for H. S. Majestæt Kongen, og i Henhold til den af Allerhøiøstsamme derpaa afgivne Resolution af 21 d. M. skulde Ministeriet herved anmode Deres høiærværdige Excellence om behageligen at ville tilkjendegive de vedkommende Geistlige at der ikke findes, noget at erindre imod, at Confirmationen i de Kirker her i Staden, ved hvilke 3 Præster ere ansatte, indtil videre afholdes om Foraaret paa Palmesøndag og de to første Søndage efter Paaske, og om Efteraaret paa Søndagen før Mikkelsdag og de to paafølgende Søndage, dog at ogsaa, naar Omstændighederne maatte

24 Jan. tiltraade det, een af Confirmationerne kan afholdes paa en Ugedag.

26 Jan. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Odense Amts-skolebirection) om at uconfirmerede Børn ikke kunne ved at optages i Mormonseften, undrages fra den fuldstændige Skole-underviisning.

Med Amtets og deres Høiærværdigheds behagelige Erklæring af 17de f. M. har Ministeriet modtaget en Indberetning fra Sonepræsten for N. N. Menighed, N. N. om, at et hos Boelsmand N. N. paa Røile Mark tjenende uconfirmeret Pigebarn N. N., er overgaaet til Mormonseften tilligemed bemeldte hendes Huusbond, dennes Hustru og nogle confirmerede Børn, samt at bemeldte Pigebarns Moder paa Grund heraf har begjært Barnet udslettet af de skolepligtige Børns Tal. I Betragtning af de betænkkelige Følger det vilde have, naar det tillades saaledes at lokke Almuens skolepligtige Børn over til en anden Religionssect og derved unddrage dem fra den befalede offentlige Underviisning, have Amtet og Deres Høiærværdighed yttret den Formening, at det i saadanne Tilfælde maatte paalægges de vedkommende Børns Forældre og Foresatte at holde Børnene til den offentlige Almueskole under den endnu gjældende Skoletvang indtil Confirmationsalderen med den Bestemmelse, at de ikke maae udskrives af Skolen, førend de have de i Skoleanordningen befalede Kundskaber inde, Kundskab om den christelige Religions Lærdomme derunder indbefattet, men at det derimod maa overlades til Børnene selv, naar de have naaet saavidt, om de ville aflægge Confirmationsløftet, eller vedblivende tilhøre den Sect, der i Barnealderen har draget dem til sig.

I denne Anledning skulde Ministeriet tjenstligt meddele at Det er enigt med Amtet og Deres Høiærværdighed i, at § 11 i Loven af 13de April f. M. ikke kan ansees for anvendelig i nærværende Tilfælde, og at altsaa det omhandlede Barns Optagelse i Mormonseften tilligemed den Familie, hos hvilken den tjener, ikke kan fritage det for Forpligtelsen til at deeltage i den fuldstændige Underviisning i Skolen, indtil det efter op-

naaet Confirmationsalder befindes modent til at udskrives af 26 Jan. Skolen, samt at der til den Ende bør af Øvrigheden bestilles en Børge for det paagjælgende Barn, der maa sørge for dets anordningsmæssige Skolegang under den i Lovgivningen foreskrevne Tvang og, hvis det til dette Siemeds Opnaaelse maatte findes fornødent, sørge for dets Anbringelse i et andet Huus end det, i hvilket det for Tiden befinder sig, i hvilken Henseende Ministeriet under D. D. ligeledes har tilskrevet Amtet som vedkommende Øvrighed det Fornødne.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 29 Jan. Aalborg Stift) om Affattelsen af Hovedtabellerne over Ægteviiede, Fødte og Døde.

Deres Høiærværdighed har med behagelig Erklæring af 12te d. M. tilstillet Ministeriet en Skrivelse fra Provst N. N., hvori han med Hensyn til de Hovedtabeller over Ægteviiede, Fødte og Døde, som det har været Provsterne paalagt at indsende, forespørger: 1) om der for de Præstekald, hvis Sogne henligge i forskjellige Herreder, skal for hvert Sogn indgives særskilt Tabel, eller den verdslige Inddeling der kan følges; 2) om efter de nye, Præsterne tilsendte, Schemata en samlet Indberetning for hvert Herred skal forfattes, eller hvert enkelt Pastorat derpaa opføres; og 3) om Provstiets Kjøbstæder kunne medregnes paa Tabellerne over Landdistricterne, eller om særskilte Tabeller for dem skulle indgives herredsviis.

Efterat Ministeriet i denne Anledning havde tilskrevet det statistiske Bureau, har dette yttrret, at de to sidste Spørgsmaal findes besvarede i en Skrivelse*) fra Bureauet til Biskoppen

*) Denne Skrivelse lyder saaledes: „Som Følge af at Deres Excellence i meget ærede Skrivelse af 7de d. M. har, ved at fremjende det hermed tilbagefølgende Bilag, forespurgt, deels om Provsterne skulle gjøre Uddrag af Sognepræsternes Indberetningerne om Copulerede, Fødte og Døde, eller om det er tilstrækkeligt, at de samle og indsende disse, deels om Schemata for Kjøbstæderne, hvis saadanne Uddrag skulle forfattes, skulle medtages i Uddraget for det hele Provsti, — skulde jeg ikke unnlade tjenstligt at bemærke Følgende: Hvad det første Spørgsmaal angaaer, hvilket paa Grund af Anledningen, i hvilket det er gjort og de samme ledsagende Udtryk, maa ansees som en Henstilling om, at Provsterne kunne

29 Jan. over Sjællands Stift, hvoraf trykte Gjenparter i stort Antal ere tilskillede samtlige Biskopper, for derfra, om det fandtes hensigtsmæssigt, at fremsendes til Provster og Præster, og hvoraf Deres Høiærværdighed altsaa nu vil have modtaget Exemplarer. Med Hensyn til det første Spørgsmaal, (der bortfalder, naar Provsten, paa den i fornævnte Skrivelse omhandlede Maade, lader Bureauet selv forfatte Oversigtstabeller for hans Herreders Bedkommeade), har Bureauet meddeelt, at Tabellen for Annesfognet, naar dette i verdslig Henseende ligger i et andet Herred end Hovedfognet, bliver fremdeles som hidtil at indsende særskilt i Forbindelse med Tabellen for Hovedfognet.

31 Jan. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Maribo Amt) om, af hvem efter Hartkornregaliseringslovens § 14 Sogne-

blive fritagne for det dem hidtil paaliggende Arbejde, at forfatte Oversigtstabeller der indeholde Resultaterne af Sognetabellerne for hele Provstiets Bedkommende, da er der fra det statistiske Bureaus Side Intet til Hinder for, at Bureauet selv udfører den Provsternes hidtil paalagte Sammenbragning af Resultaterne, forsaavidt Arbejdet hermed betræffer; men det maa erindres, at Provsternes Virksomhed i den omhandlede Retning tillige indeholder en Revision af Sognetabellerne, og en Remittering til Dmgiørelse, naar en saadan findes fornøden, og i disse sidstnævnte Henseender kan ingen Renunciation finde Sted fra det statistiske Bureaus Side, fordi dette mangler den Local-Kundskab, som Provsternes have, der desuden staae i et overordnet Forhold til Sognepræsterne, for hvilket der i enkelte Tilfælde undertiden nok kan være Anledning til Anvendelse. Naar Provsternes ville revidere Sognetabellerne, og, hvis de støde paa noget dem mistænkeligt eller aabenbart urigtigt, remittere dem til fornyet Behandling, og naar de have samlet alle Sognetabellerne og forsynet hver enkelt med Paategning om at de have revideret dem og om at de Intet imod sammes Rigtighed have at indvende, indsende dem samlede til Bispecontoiret, — og naar det statistiske Bureau senere maa sende de Revisions-Udsættelser, hvortil det maatte finde Anledning, til Deres Excellence, for at de ved Deres og Provsternes overordnede Bistand kunne blive berigtigede, da er der derimod fra Bureauets Side Intet til Hinder for, at de Oversigtstabeller, som Provsternes hidtil have udarbejdet, bortfalde, og at det statistiske Bureau selv forfatter samme. Hvad det andet Spørgsmaal betræffer, da vil det i ethvert Fald være tilstrækkeligt, at Kjøbstadtabellen indsendes forsynet med Provstens Paategning om Revision."

fogdernes Hartkorns Bidrag til Amtrepartitionsfonden bliver at 31 Jan. udrede m. v.

Med Hensyn til den i Lov af 20de Juni 1850 § 14 indeholdte Bestemmelse om det Bidrag til Amtrepartitionsfonden, som for Fremtiden bliver at udrede af Sognefogdernes Hartkorn, har Hr. Kammerherren i behagelig Skrivelse af 21de d. M. forespurgt: 1) om der, forsaavidt bemeldte Bidrag skal udredes af „Communen“, ved dette Udtryk tilsigtes, at Byrden, hvor flere Sogne danne een Commune, skal overtages af disse i Fælledsskab ligesom de andre Udgifter, de maatte have i Forening at udrede, eller om der ikke ved den nævnte Betegnelse forsaavidt alene tilsigtes vedkommende Sogn, saa at hvert enkelt Sogn har at tilsvare Bidraget for sin Sognefogeds Hartkorn; 2) om Byrden skal fordeles paa vedkommende Beboere enten alene efter Hartkornet eller tillige efter Formue og Leilighed; 3) om Sognefogden selv for sit eget Hartkorn (og eventualiter tillige efter Formue og Leilighed) skal medtages under Ligningen, og 4) om det ikke maa betragtes som en Selvsølge, at, hvor Sognefogden har under 8 Td. Hartkorn, og hvor saaledes, naar en Medhjælper eller Budfoged har været ham beskiftet, Budfogden efter den tidligere Lovgivning har været fritaget for Amtrepartitionsfondsbidrag af saameget af sit Hartkorn, som i Forening med Sognefogdens ikke udgjorde over 8 Td., Communen eller Sognet maa udrede Bidraget af et saadant Quantum Hartkorn.

Foranlediget heraf skulde man tjenstligst melde: ad 1) at ordentligviis hvert enkelt Sogn maa tilsvare Bidraget for sin Sognefogeds Vedkommende, men at der forøvrigt, saafremt vedkommende Sogneforstanderskab for at undgaae en ellers nødvendig særlig Repartition paa de enkelte af de flere til Forstanderskabs-Districtet hørende Sogne, skulde ønske, at Godtgjørelsen overtages af dette, efter Omstændighederne fra Ministeriets Side Intet kan have at erindre imod en saadan Ordning af Forholdet; ad 2) at Bidraget bør ligesom ikke alene paa Hartkornet, men ogsaa efter Formue og Leilighed; ad 3) at dette Spørgsmaal findes at maatte besvares benægtende, hvorved man kun skal bemærke, at den Ulighed, der, som af Hr. Kam-

31 Jan. merherren berørt derved vilde fremkomme i Beboernes Afgiftsstillings, saameget mindre skjønes her at kunne vække videre Betænkelse, som den ikke blot i sig er ubetydelig og navnlig forsvindende, naar hensees til den i ethvert Fald tilbageblivende Ulighed, at Sognet betaler for Sognefogden, men derhos den omhandlede Bestemmelse i Loven af 20de Juni 1850 § 14 udtrykkelig forbynder sig som aldeles midlertidig (cfr. Rigsdagstidenden 1ste Session 1850, Folkethingstidenden S. 3392, 3664—67, 3671 og 3674); ad 4 at Ministeriet med Hr. Kammerherren er enigt i, at dette Spørgsmaal maa besvares bekræftende.

31 Jan. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Maribo Amtskolebirection) hvori Ministeriet ved at bifalde, at Skolelærer N. N. Enkes Pension bestemmes til $\frac{1}{8}$ af Embedets Indtægter, dog forsaavidt Sogneforstanderskabet til Grund for sit Forslag havde lagt en Ansættelse af Offer og Accidentser til 60 Rd., medens disse Indtægter, som efter de meddelte Oplysninger ikke affortedes i Lærerens Løn, i Skoleplanen ere opgivne til 40 Rd. bemærker, at, hvor Skolevæsenet er ordnet ved en approberet Plan, seer Ministeriet sig, for at undgaae Bilkaarlighed, stedse nødsaget til at bestemme Enkepensionen i Henshold til Planen, uden at kunne tage Hensyn til andre Opgivelser af Embedets Indtægter, saa at altsaa det Beløb, hvortil de accidentelle Indtægter i Planen ere anslaaede, og som ogsaa følges i andre Henseender, saasom ved Beregningen af Skolelærernes Afgifter til Skolelærer-Hjælpekassen lægges til Grund ved Pensionens Fastsættelse.

2 Febr. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Frederiksborg Amt) angaaende at Udgifter til Forsørgelse af et uægte Barn, hvis Moder efter dets Fødsel har indgaaet Ægteffab med en Mand, uagtet en af ham oppebaaret Understøttelse ikke forud var refunderet, fordeles paa Moderens og Stedsfaderens Communer.

I Hr. Kammerherrens Skrivelse af 20de d. M. har Ministeriet modtaget Deres Øttringer i Anledning af en Fore-

spørgsel fra den administrerende Direction for Kjøbenhavns Fattigvæsen om, hvilken Commune der vil have at udrede de Omkostninger, som i Liden udover de i Forordningen af 24de Januar 1844 bestemte 6 Uger ere medgaaede til Cuur og Pleie paa Almindelig Hospital til Drengen N. N., en uægte Søn af N. N., der efter hans Fødsel har indladt sig i Ægtekab med Contorist N. N., idet nemlig Fattigcommissionen i Helsingør, hvor Stedsfaderen er forsørgelsesberettiget, har nægtet at refundere Kjøbenhavns Fattigvæsen de omhandlede Omkostninger paa Grund af, at der, uagtet bemeldte N. N. havde nydt urefunderet Understøttelse af Kjøbstadens Fattigvæsen, dog ikke, forinden han den 19de Marts 1848 blev viet til Barne moderen, har været indhentet Commissionens Samtykke til Ægtekabet, medens derimod Gjentoste Sogn, hvor Moderen er født, ei heller har villet anerkjende hende og hendes uægte Barn forsørgelsesberettigede i Sognet, navnlig fordi det ikke er oplyst, om hun ikke, siden hun i Aaret 1830 forlod Stedet, andesteds maatte have opholdt sig i den til Forsørgelsesrets Erhvervelse fornødne Tid.

Foranlediget heraf skulde Man tjenstligst melde, at det vel af det daværende kongelige danske Cancelli og navnlig ved den under Sagen paaberaabte Skrivelse af 13de Juli 1841 (Ny Collegialtidende Pag. 10—11) tidligere har været antaget, at, hvor et Ægtekab var indgaaet imod Forfkrifterne i Forordningen af 30te April 1824 § 3 Nr. 10, kunde Familiens Forsørgelse ei derved gaae over paa Mandens Forsørgelsescommune, men at imidlertid Cancelliet ligesaavel som Indenrigsministeriet senere har fulgt som Regel, at Familiens Forsørgelse, den indløbne Feiltagelse uagtet, dog maa paahvile Mandens Forsørgelsescommune, kun at denne er berettiget til at nyde et aliquot Bidrag fra Hustruens hidtil havde Forsørgelsescommune, for hvilket sidstnævnte Commune igjen vil have Regres til Vedkommende (Præst eller Forlover), hvem Ægtekabets lovstridige Indgaaelse maatte kunne tilregnes, cfr. navnlig Cancelli. af 4de August 1842 (Ny Coll. Tid. Pag. 846—47), Indenrigsministeriets Skrivelse af 16de Februar 1849 og 24de Juli s. A., Dep. Tid. for 1849 Pag. 412—13 og 878, samt Indenrigsministeriets

2 Febr. Skrivelse af 9de September 1850 (Dep. Tid. for 1851 Pag. 618—19). I Henhold hertil maa Ministeriet holde for, at Helsingørs Fattigvæsen ikke vil kunne undgaae at overtage Familiens Forsørgelse, og at det derfor ogsaa er hos bemeldte Commune, at Kjøbenhavns Fattigvæsen i det nærmest foreliggende Tilfælde har at søge sin Regres. Da derhos den i Ministeriets Circulairskrivelse af 13de October f. A. ommeldte Foranstaltning ikke kan komme til Anvendelse paa nærværende Tilfælde, har Man ved Skrivelse af Dags Dato til Amtmanden over Kjøbenhavns Amt ladet Gjentoste Sogneforstanderskab tilkjendegive, at bemeldte Commune, eftersom det ikke er oplyst, at Barnemoderen forinden Vielsen andetsteds har erhvervet Forsørgelsesret, vil som hendes Fødecommune have imod Regres til vedkommende Præst eller Forlover, eller hvem Anden Wgteskabets lovstridige Indgaælse maatte kunne tilregnes, saavel at yde et Bidrag til Familiens fremtidige Forsørgelse, forsaavidt herom opstaaer Spørgsmaal, som navnlig ogsaa at deeltage i de under nærværende Sag omhandlede Udgifter med en passende Quotadeel, angaaende hvis nærmere Bestemmelse det maa være Sognet og Helsingørs Fattigvæsen overladt at enes eller i Mangel af saadan mindelig Overeenskomst at henvende sig igjennem deres respective Amtmænd til Ministeriet, Alt dog uden at Refusionen af det af Kjøbenhavns Fattigvæsen udover de lovbestemte 6 Uger havde Udlæg, kan udsættes efter en saadan endelig Ordning af de tvende fornævnte Communers, Kjøbenhavns Fattigvæsen aldeles uvedkommende, indbyrdes Mellemværende.

3 Febr. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Svendborg Amt) angaaende Hartkornsegaliseringsloven af 20de Juni 1850 § 14 om Communens Forpligtelse til at bære Skattebyrden paa Sognefogdens og Skolelærerens Hartkorn.

I et med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 6te December f. A. modtaget Andragende har N. N. Sogneforstanderskab forespurgt: 1) om Communen ifølge Loven af 20de Juni 1850 § 14 have at udrede Bidrag til Amtrepartitionsfonden af Sognefogdernes Hartkorn, og 2) hvilke de paa Skoleloddernes

Hartkorn faldende Byrder ere, som Communerne i Henshold til 3 Febr. bemeldte Paragraph have at udrede.

Foranlediget heraf skulde man herved tjenstligst melde: ad 1) at dette Spørgsmaal maa bejvares bekræftende; ad 2) at Communerne ikke alene have at udrede de Byrder, som efter Lovgivningen falde til Ligning alene paa Hartkornet, saasom alle Kjørsler, Veiarbejde, Bidrag til Jordemodervæsenet og Amtsrepartitionsfonden o. s. v., men at de af de Byrder, som efter Lovgivningen lignes deels paa Hartkornet, deels paa Formue og Leilighed, saasom Bidrag til Fattig- og Skolevæsenet, de i Forordningen af 13de August 1841 § 22 ommeldte Udgifter m. v., ogsaa have at tilsvare den Deel, som falder til Ligning paa Hartkornet. Foraaavidt Hr. Kammerherren derhos har berørt det Spørgsmaal, hvorvidt denne Forpligtelse kan paahvile Communerne for hele det Hartkorn, som paahviler de Skolelærerne af saa forskjellig Størrelse tillagte Jordlodder, skulde jeg, efter desangaaende at have corresponderet med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet lige tjenstligst melde: at Skatterne af den en Skolelærer tillagte Jord, naar den er ham tillagt som den i Anordningerne omhandlede Skolelod, maa bæres af Kommunen, om end Lodden maatte være noget større end hvad der efter Lovgivningen strengt udkræves, idet det maa antages, at den Lod, der saaledes er ham tillagt, da er anseet som en i det givne Tilfælde passende Skolelod. Hvor der derimod — som oftere er Tilfældet — er tillagt Læreren en større Lod, for at en Deel af samme skulde udgjøre Æquivalent for noget af den Lønning, som ellers vilde have tilkommet ham, men som af Hensyn til hiin overskydende Deel af Jorden ikke er ham tillagt, der maa man, naar den Bestemmelse, hvorved disse Emolumenter ere ham tillagte er ældre end Plakat af 22de Mai 1829, antages at være gaaet ud fra, at Skattebyrden for den Deel af Jorden, hvormed denne overstiger den anordningsmæssige Størrelse, skulde bæres af Skolelæreren selv, eftersom der før bemeldte Placats Emanation ikke var indrømmet Skolelærerne Skattefrihed for de dem tillagte Lodder; foraaavidt derimod Bestemmelsen, hvorved Lodden er Læreren tillagt, er yngre end nyssnævnte Plakat, maa Lodden, i Mangel

3 Febr. af anden udtryffeligt Bestemmelse desangaaende, antages at være ham tillagt med den i Placaten bestemte Qualitet af Skattefrihed.

3 Febr. Fundats for Aalborg Hospital:

„Vi Frederik den Syvende Konge til Danmark oc. Gjøre vittterligt: Vor Justitsminister har allerunderdanigst foredraget Os, at der alt i længere Tid have været førte Forhandlinger med Directeuren for Hospitalet i Vor Kjøbstad Aalborg angaaende Affattelsen af en Fundats for denne Stiftelse, som den hidtil har savnet, og at en saadan er bleven saameget ønskeligere, som Hospitalet i Tidens Løb har erholdt en sig Tilvært i sin Kapitalformue, at det vil kunne udvide sin Virksomhed. Da Vor Justitsminister derhos har forelagt Os et Udkast til en saadan Fundats, saa ville Vi, efterat have taget denne Sag under allerhøieste Overveielse, herved allernaadigst approbere nedenangførte Fundats for Aalborg Hospital: Capitel I. Om Hospitalets Eiendomme, Indtægter, Grundfond og Legat-Kapitaler. § 1. Aalborg Hospital eiede den 1ste Januar 1852: A. **Capitaler:** 1. Den rentebærende Hospitalsformue 96,319 Rd. 77 $\frac{1}{2}$. — 2. Legater til særlige Diemed: a) det Mathiesenske Legat 1,328 Rd. 12 $\frac{1}{2}$. hvis Renter skulle anvendes til Hospitalspræstens Løns Forbedring; — b) det Juulske Legat 800 Rd. hvoraf Renterne tilfalde 6 Huusarme i Aalborg; — c) det Schottske Legat 400 Rd., hvoraf Renterne tilfaldt 2 Huusarme i Sundby Sogn; — d) det Castenskjoldske Legat 200 Rd., af hvis Renter Fru Castenskjolds Gravmonument skal vedligeholdes; — e) det Kriegerske Legat 200 Rd., af hvis Renter Stiftamtmand Kriegers Gravmonument skal vedligeholdes; — f) det af Christian Lindennov stænkede Legat paa 200 Rd. med Forpligtelse til at vedligeholde en Familiebegravelse i Sønderholm Kirke; — g) det Christensenske Legat 1,000 Rd., af hvis Renter Lieutenant Christensens Familiebegravelse vedligeholdes, og hvoraf Hospitalsforstanderen oppebærer 8 Rd. aarlig for at have Tilsyn med Vedligeholdelsen. — Tilsammen Legater 4,128 Rd. 12 $\frac{1}{2}$. — 3. Contant Kassebeholdning ved Aarets Begyndelse

1,900 Rd. — **B. Jorder og Tiender**, ifølge den vedhæftede 3 Febr. Jordebog: — a) 70 $\frac{7120}{14000}$ Tdr. Land geometrisk Maal paa Aalborg Kjøbstads Mark staaende for Alger- og Engs-Hartkorn 9 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. $1\frac{1}{2}$ Alb.: — b) 43 $\frac{7226}{14000}$ Land geometrisk Maal i Hasferiis Fjordenge eller Vesterkjær i Budolphi Sogn, og 11 $\frac{3760}{14000}$ Tdr. Land geometrisk Maal i Østerkjæret, tilsammen staaende for 2 Tdr. 5 Skpr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Alger- og Engs-Hartkorn; — c) endeel i Horsens, Østerhassing og Vesterhassing Sogne beliggende Bøndergods, skyldsat for 71 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 1 Alb. Alger- og Engs-Hartkorn; — d) Kongetiende af Vesterthorup, Buust, Nistrup, Svenstrup, Badum og Dall Sogne, en aarlig Refusion af Vesterhassing Sogns Kongetiende, $\frac{1}{8}$ af Sundby Sogns Kongeforntiende, Kirketiende af Dall og Tranum Sogne samt Kvægtienden af 167 Sogne. — **C. Bygninger**: a) Hospitalets 4 sammenbyggede grundmurede Fløie; — b) en med disse sammenbygget grundmuret Bygning, som i Aaret 1849 er affjøbt Aalborg Byes lærde Skole; — c) en grundmuret Bygning, hvori er indrettet 8 Værelser for Sindssvage; — d) et grundmuret Badstuehuus; — e) et Bindingsværks Udhuus. Samtlige disse Bygninger vare den 1ste Januar 1852 assurerede for 48,320 Rd. — § 2. Hospitalets Indtægter bestaae i Renter af dets Kapitaler, Provenue af dets Tiender, Leieafgifter, Landgilde, Indfæstning og Jordskyld, bortdøde Hospitalslemmers Efterladenskaber m. m. — § 3. Hospitalets Grundfond bestemmes til at udgjøre en rentebærende Kapital af ikke under 100,000 Rd. Til dens Forøgelse anvendes: a) alle Kjøbesummer, der maatte indkomme ved Salg til Eiendom eller Arvefæste af Hospitalets Jordegods og Tiender, samt hvad der maatte betales i Indfæstning af disse Eiendomme; b) Overskuddet af Hospitalets aarlige Indtægter, for hvis Anvendelse ikke maatte vorde tagen nogen anden Bestemmelse; c) Capitaler, som efter bortdøde Hospitalslemmer maatte tilfalde Hospitalet; d) hvad der maatte blive skjænket til Hospitalet, uden at Giveren har foreskrevet, at det skal anvendes til et særligt Diemed. Til Grundfonden henregnes ikke de i § 1 Lit. A Nr. 2 nævnte Legatcapitaler til Beløb 4,128 Rd. 12 $\frac{1}{2}$, eller Capitaler, som i Fremtiden maatte skjænkes Hospitalet til særegne

3 Febr. Diemed, forskjellige fra Hospitalets almindelige Formaal. — —
 Capitel II. Om Hospitalets Bestyrelse og Betjente. — § 4.
 Stiftamtmanden og Biskoppen over Aalborg Stift ere Hospitalets
 Directeurer og have i denne Egenkab at tage Beslutning i alle
 Sager, som ere henlagte under Directionens Raadighed, saavel=
 som at føre Tilsyn med, at Stiftelsens Tare i alle Henseender
 iagttages, og at Inspectionen og Forstanderen opfylde deres
 Pligter. Isærdeleshed bør Directeurerne iagttage Følgende:
 a) Forinden de meddele Approbation paa noget af Inspectionen
 indstillet Udlaan, Fæsteforslag, Contract, Auctionsbud, Overflag
 eller anden for Stiftelsen forbindende Forhandling, bør de for=
 visse sig om, at der isærdeleshed er sørget for, at Stiftelsen
 erholder fuldkommen betryggende Sikkerhed for de Capitaler,
 der udlaanes, eller for de Forpligtelser, som Nogen paadrager
 sig mod samme, forsaavidt en særlig Sikkerhed herfor efter
 Forholdets Bessaffenhed er fornøden, at Udgifterne ere nødven=
 dige og billige, og at passende Sparksomhed for Hospitalet er
 iagttaget. b) I Henhold til Placaten af 10de April 1795
 § 1. bør Directionen forsyne de Stiftelsen tilhørende Obliga=
 tioner med Paategning om, at de ikke uden Directionens Sam=
 tykke kunne afhændes, pantsættes, opsiges eller quitteres. Over=
 hovedet kan ingen Indskrænkning i Hospitalets Rettigheder med
 Hensyn til Sikkerhed eller i anden Maade i flige Documenter
 tilføies uden Directionens Samtykke, hvilket ei bør meddeles
 uden fuldkommen Visshed for, at Intet derved tabes i Hen=
 seende til Stiftelsens Sikkerhed. c) Directionen bør paasee,
 at Regnskaberne til rette Tid indkomme, revideres og decideres,
 og navnlig forvisse sig om, at Alt, hvad der bør beregnes
 Stiftelsen tilgode, deri er taget til Indtægt, at Intet er ført
 til Udgift, som ikke er reglementeret eller forud bevilget, samt
 at Regnskabsføreren ikke indesidder med større Beholdninger,
 end Nødvendigheden udkræver, men at det Overskydende snarest
 muligt gøres frugtbringende. Directionen kan, saa ofte den
 finder det fornødent, lade sig forevise Stiftelsens Kassé, for at
 overbevise sig om, hvorvidt Beholdning og Obligationer m. v.
 deri ere nedlagte; og er Directionen forpligtet til, saasnart
 Kassemangel opdages, uopholdelig at foranstalte den paatalt.

Directionen bør af og til personlig eftersee alle til Stiftelsen 3 Febr. hørende Bygninger og Indretninger og gjøre sig bekendt med disses Tilstand, samt meddele Inspectionen sine ved saadan Leilighed gjorte Bemærkninger enten til Sagttagelse og Iværksættelse eller til nærmere Undersøgelse og Betænkningss Afgivelse.

e) Directionen besætter de ledige Hospitalspladser og bestemmer, naar nye Pladser overeensstemmende med denne Fundatses § 14 skulle oprettes. f) Naar Directionen finder, at Noget til Stiftelsens Tarrv maatte kunne anordnes og iværksættes, som den ikke maatte være bemyndiget til selv at foranstalte, har den herom betimelig at gjøre Forestilling til Justitsministeriet. — § 5. Hospitalets Inspection skal bestaae af Borgermesteren, Byfogden og begge Sognepræsterne i Aalborg. De indtræde i samme paa Embedsvegne og udføre de derhen hørende Forretninger uden Detaling. I Almindelighed have de at paasee og staae til Ansvar for, at denne Fundats og alle Stiftelsen vedkommende Anordninger saavelsom de Gavebreve eller testamentariske Bestemmelser, hvorved Noget maatte have skjænket eller herefter skjænket Noget til Hospitalet, nøie overholdes, at Stiftelsens Capitaler og Eiendomme ikke forringes, men efter Mulighed forsøges og forbedres, at Directionens og andre høiere Autoriteters Ordre nøiagtigen og uden Ophold efterleves, og at de Inspectionen underordnede Betjente og andre til Stiftelsen hørende Personer efterkomme deres Pligter. I Sager angaaende medicinske Forholdsregler og Sundhedspleien tiltrædes Inspectionen af Hospitalets Læge. Inspectionens specielle Pligter bestaae i: a) at paasee, at Alt med Hensyn til Stiftelsens indvortes Bestyrelse forvaltes hensigtsmæssigt, sparsommeligt og overeensstemmende med de givne Forskrifter; b) at gennemgaae Forstanderens Maanedsextracter, Generalextract og Regnskab, paategne disse og forsyne Regnskaberne med dens Bemærkninger, inden de indsendes til Decision; c) at udstede Udgiftsordre for alle nødvendige ikke forud reglementerede Udgifter; d) at eftersee Kassen og forvisse sig om, at Beholdningen er tilstede, samt, naar der i Forstanderens Kasse er en større Beholdning, end der til de forestaaende Udgifter er fornøden, foranstalte, at Overskuddet nedlægges i den i § 6 Lit. k

3 Febr. omhandlede Rasse, saa og sørge for, at hvad der kan undværes af Beholdningen gjøres frugtbringende; c) at gjøre Indstilling til Directionen angaaende Udlaan af Stiftelsens Midler efter indhentede fornødne Oplysninger og egen Undersøgelse; f) at afslutte alle Contracter og udstede alle Fæstebreve eller andre for Stiftelsen forbindende Documenter, dog alt kun efter forud indhentet udtrykkelig Approbation af Directionen; g) betimelig at gjøre Forslag til Directionen om Alt, hvad der kan sigte til Stiftelsens Larv og Bedste, og at indhente Directionens Approbation paa alle ikke forud reglementerede Udgifter, som overstige 100 Rd. Sølv; angaaende Udgifter af indtil 100 Rd. kan Inspectionen foreløbigen træffe Bestemmelse, men naar saaledes ialt 100 Rd. ere anvendte ifølge Inspectionens uapproberede Resolutioner, bør der gjøres Indstilling til Directionen om Approbation paa de stete Udgifter; h) efter indhentet Erklæring fra Forstanderen over de indkomne Ansøgninger om Optagelse i Stiftelsen at indsende disse til Directionen tilligemed Inspectionens egen Betænkning; i) at gjøre Indstilling til Directionen, naar nye Hospitalspladser overeensstemmende med denne Fundatses § 14 skulle oprettes; k) at føre hele Stiftelsens Correspondence saavel med Directionen som med Andre ved Hjælp af Stiftelsens Secretair; l) at meddele Directionen alle de Gifteretninger og Betænkninger, Stiftelsen vedkommende, hvilke samme maatte finde for godt at forlange. Inspectionen forsamles saa ofte fornødent gjøres i et i Hospitalets Bygning dertil anviist passende Værelse. — § 6. Med Hensyn til Hospitalsforstanderens Udnævnelse bliver at forholde overeensstemmende med den allerhøieste Resolution af 24de September 1822. Forstanderen har at udføre Alt, hvad der efter Lov og Anordninger samt Forholdets Natur kan henregnes til en Hospitalsforstanders Embede, og rette sig efter den Instrux og de yderligere Forholdsregler, Directionen giver ham. I særdeleshed paa-ligge ham følgende Pligter: a) Han har at drage Omsorg for Lemmernes Larv og til den Ende idetmindste een Gang daglig at indfinde sig i enhver af Lemmestuerne for at erkjendige sig angaaende Lemmernes Tilstand og paasee, at der hersker den fornødne Ro, Reenlighed og Orden. Han har isærdeleshed at

sørge for, at de Syge ikke savne fornøden Pleie og Hjælp, 3 Febr. hvorfor han bør tilkalde Stiftelsens Læge, saa ofte fornødent gjøres, og deels selv, deels ved de underordnede Betjente paasee, at Lægens Forskrifter overholdes. Han har at sørge for god Orden og Politi i Stiftelsen, og i Tilfælde, at noget af Lemmerne ei efterkommer de i saa Henseende af Forstanderen givne Paalæg, at andrage Sagen for Inspectionen. Han bør paasee, at Stiftelsens underordnede Betjente opfylde deres Pligter, og forsaavidt disse af ham selv ere antagne, træder han dem i Huusbonds Sted. b) Han modtager Begjæringer og Forestillinger om Alt, Stiftelsen vedkommende, og indsender dem til Inspectionen med sin Erklæring, ligesom han selv bør gjøre Indberetning eller Forslag til Inspectionen i enhver Sag, hvori han finder Anledning til at andrage noget i Stiftelsens Interesse, og har isærligt at gaae Inspectionen tilhaande som Stiftelsens Secretair. c) Han fører Tilsyn med nye Bygningers Opførelse og de gamles Vedligeholdelse, holder nøiagtigt Tilsyn med og Rigtighed over Materialier og Inventarium, Kornvarernes Conservation, Ind- og Udmaalning. Over de fornødne Reparationer indsender han inden hvert Aars 1ste April Overflag med sin Betænkning til Inspectionen, som derefter indstiller til Directionens Afgjørelse, om Accord bør sluttes eller Licitation derover afholdes. Smaa Reparationer, som ikke overstige 20 Rd., kan han, naar de ikke taale Opsættelse, foranstalte uden Approbation mod at være ansvarlig for, at de ere fornødne og Priserne billige, hvorom han siden gjør Indberetning. d) Med Hensyn til Hospitalets Jordegods opfylder han alle de en Godsforvalter paaliggende Pligter. e) Ved Fæstledighed indsender han til Inspectionen motiveret Forslag til Bortfæstningen eller Bortsalget. f) Forsaavidt Hospitalets Tiender ikke ere overdragne mod en aarlig Afgift, har han, i fornødent Fald efter Overlæg med kyndige Mænd, at indsende en Beregning over Tiendens Værdi. Den kan derefter paa Directionens nærmere Approbation overlades Yderne for Vurderingen, eller, naar disse ei ville modtage den herefter, sættes til Auction paa Approbation; men naar intet billigt Bederlag for Tienden enten ved mindelig Forening eller Auction kan er-

3 Febr. holdes, bør han gjøre Indstilling om, hvorvidt den bør søges bestemt ved Tiendecommissionens Kjendelse. g) Han gjør fornøden Forestilling til Directionen gjennem Inspectionen om Bortsalget af Stiftelsens Kornvarer, og naar det maatte være hensigtsmæssigt at sælge dem ved Auction, har han at gjøre Forslag til Auctionsconditionerne. h) Han bør udføre Stiftelsens Sager for Retten, naar disse ikke ere af den Beskaffenhed, at Directionen finder det hensigtsmæssigt at overdrage dem til en Prokurator, og ialtsald møde i vedkommende Forligelsescommission, naar denne holdes i Aalborg eller indenfor en Omkreds af 4 Mile, ligesom det og paaligger ham at møde ved de Stiftelsen vedkommende Fogedforretninger, naar saadanne afholdes i Aalborg eller paa Stiftelsens Gods eller andet Sted, som ei er over 4 Mile fra Aalborg. i) Han oppebærer Stiftelsens løbende Indtægter og meddeler derfor Dvittering, ligesom han og modtager Indbetalinger af Capitaler, Kjøbesummer o. s. v., naar Ordre dertil af Stiftelsens Inspection er udfærdiget. Ligeledes udbetaler han Hospitalets reglementerede Udgifter, saavelsom dem, til hvis Udbetaling der ved specielle Udgiftsordrer er givet ham Hjemmel. Saa bør han og uophødelig gjøre Anmeldelse til Inspectionen, naar Rogen udebliver med hvad han til Stiftelsen har at yde, samt derefter foranstalte det videre Fornødne. k) Naar hans Kassebeholdning overstiger den Sum, der af Inspectionen nærmere bestemmes — hvilken dog ei maa overstige Beløbet af den af Forstanderen stillede Sikkerhed —, bør han gjøre Anmeldelse til Inspectionen, for at Beløbet kan foranstaltes nedlagt i den dertil anskaffede Jernkasse, der skal være forsynet med 3 forskjellige Laase. Af de dertilhørende 3 forskjellige Nøgler bør Borgermesteren, Sognepræsten til Budolphi Kirke og Forstanderen hver have een. I denne Kasse, som hensættes paa et passende Sted i Hospitalsbygningen, der nærmere bestemmes af Inspectionen efter Forstanderens Forslag, glemmes endvidere Stiftelsens Obligationer, Tordebog, Aldkomster og andre vigtige Dokumenter, hvorover en Fortegnelse nedlægges i Kassen og Gjenparter afgives til Directionen og Inspectionen. Over denne Kasse bør de 2 Medlemmer af Inspectionen, der have Nøgler til Kassen, i Forbindelse med

Forstanderen holde en Bog, hvori nøiagtigt bør indføres, hvad ^{3 Febr.} der nedlægges i og udtages af Kassen. l) Han har at aflægge aarligt Regnskab over Hospitalets Indtægter og Udgifter, saavel som nøiagtigt Capital-Regnskab, der bilægges med et særligt Regnskab over Legat-Capitalerne. Disse Regnskaber aflægges inden hvert paafølgende Mars Marts Maanedes Udgang, og afleveres til den Tid med alle tilhørende Bilag til Inspectionens Eftersyn og Indsendelse til Directionen. Regnskaberne indføres i en særskilt dertil indrettet Protokol. Ligeledes indsender han Qvartalsextract inden 3 Uger efter Qvartalets Udgang, og maanedlige Extracter inden 8 Dage efter hver Maanedes Udgang, Alt under de Tvangsmidler, som for Kongelige Regnskabsførere ere eller blive bestemte. Disse Extracter behøve ikke at være bilagte med Qvitteringer eller Anviisninger; men naar Inspectionen ved Eftersyn af Regnskabsprotokollen vil forvisse sig om Ansørernes Rigtighed, er Forstanderen pligtig til at forevise Regnskabsbilagene. Endvidere har han 14 Dage før Terminens Begyndelse gennem Inspectionen at tilstille Directionen en Fortegnelse over de Pengesummer, der i Terminen skulle indkomme som Renter og Capitalafdrag af Hospitalets Midler og senest 14 Dage efter Terminens Slutning Indberetning om hvad der virkelig er indkommet og hvad der maatte staae til Restance. Forøvrigt vil der med Hensyn til Forstanderens Regnskaber og hvad dermed staaer i Forbindelse være at forholde efter Forordningen af 8de Juli 1840 angaaende det offentlige Kasse- og Regnskabsvæsen i Almindelighed og Forordningen af J. D. angaaende Cancelliets Kasse- og Regnskabsvæsen. m) Han har foruden Kassebogen over Stiftelsens Indtægter og Udgifter i Almindelighed at føre hvilke andre Bøger Inspectionen maatte finde fornødne til yderligere Betryggelse for Orden eller til Bequemmelighed for Tilsynet. n) Endelig bør han saavidt muligt føre Tilsyn med Stiftelsens Pantar, samt overvære Taxationerne over de Eiendomme, hvori Laan begjæres af Stiftelsen, forsaavidt disse Eiendomme ere beliggende i Aalborg Kjøbstad eller ei længer end 4 Mile fra samme, og derunder paaasee Stiftelsens Larv. Hospitalsforstanderen nyder af Hospitalets Kasse i Løn 600 Rd. om Aaret, og til Ildbebrændsel

3 Febr. 8 Favne Bøgebrænde aarlig samt i Hospitalsbygningen efter Directionens nærmere Anvisning fri Bolig for sig og Familie tilligemed Afbenyttelse af den Forstanderboligen tilliggende Have. Desuden oppebærer han 10 pCt. af Indfæstninger af Bøndergods, og naar Fæstegodsset sælges til Arvefæste eller fuldkommen Eiendom, tillægges ham, istedetfor Andeel af Indfæstningerne, en passende Godtgjørelse, der dog ei maa overstige 2 pCt. af Salgsværdien. — § 7. Da der hidtil ikke har været nogen Inspection for dette Hospital og der ikke er fundet Anledning til fortiden at paalægge de Embedsmænd, af hvilke Inspectionen ifølge denne Fundats § 5 skal bestaae, Forpligtelse til at overtage denne Bestilling, skulle de i de foregaaende §§ indeholdte Bestemmelser om Hospitalets Bestyrelse, forsaavidt ingen nærmere Bestemmelse derom maatte blive tagen, først bringes i Anvendelse ved indtræffende Vacance i de respective Embeder, dog at Inspectionen i ethvert Fald træder i Virksomhed, naar Vacance er indtruffen i Byfoged- eller Borgermester-Embedet, og i det ene Sognekald, idet Inspectionen i saa Tilfælde midlertidigt bør søres af de i disse Embeder udnævnte nye Embedsmænd, indtil Inspectionen fuldtalliggjøres ved indtrædende Vacancer i de øvrige paagjældende Embeder. Indtil Inspectionen saaledes træder i Virksomhed, bliver Hospitalet at bestyre ligesom hidtil af Directionen og Forstanderen uden nogen Inspection, dog at Directionen meddeler Forstanderen en midlertidig Instrux, der bliver at approbere af Justitsministeriet. — § 8. I Overeensstemmelse med Reskriptet af 22de April 1818 skal en af Aalborg Kjøbstads geistlige Embedsmænd, som dertil allernaadigst er eller bliver beskiftet, gjøre Tjeneste som Præst og Sygetrøster ved Hospitalet. Hospitalspræstens Pligter bestaae i: 1) at prædike i Hospitalskirken idetmindste hver anden Søndag, den første Dag af de 3 store Høitider, Rytaarsdag og den almindelige Bededag, og endvidere paa de Dage, Læmmerne communicere, hvad enten der er faae eller mange Communicanter; 2) efter Samvittighed og Embedspligt at betjene de Sengeliggende med Sakramentet, naar de forlange det, og overhovedet flittigt besøge Hospitalet og ved Samtaler med Læmmerne styrke dem i christelig Tro og Levnet; især bør han

lade det være sig magtpaaliggende at besøge dem, som ligge 3 Febr. paa Sygeleiet, og styrke dem under deres Lidelser; 3) nu og da at indfinde sig ved Bønnens Holdelse, for at forviise sig om, at Alt hermed gaaer for sig med den fornødne Andagt og Sømmelighed. Præsten nyder herfor den i det ovennævnte Reskript af 22de April 1818 fastsatte aarlige Løn af 100 Rd. Sølv, samt ifølge allerhøieste Resolution af 6te December 1836 Renterne af det af afgangne Hospitalspræst Mathiesen til Hospitalspræstens Løns Forbedring skænkede Legat, der fortiden udgjør 1,328 Rd. 12 $\frac{1}{2}$ s., hvilken Løn og Legatrenter udbetales ham kvartaliter af Hospitalets Kasse hvergang med $\frac{1}{4}$. — § 9. Directionen antager en Degn ved Hospitalet og meddeler ham en Instrux. Det er hans Pligt at holde Bøn med Lemmerne Morgen og Aften, nemlig fra Mai Maanedes Begyndelse til Udgangen af September Morgensbøn Kl. 8 og den øvrige Tid af Aaret Kl. 9, og Aftenbøn Kl. 8. Degnens Løn bestemmes til 60 Rd. aarlig, der af Forstanderen udbetales ham kvartaliter med 15 Rd. — § 10. Lægetilsynet med Hospitalets Lemmer og de Sindsfrage, der ere indlagte i de til Hospitalet hørende Daarekamre, besørges ifølge allerhøieste Resolution af 24de April 1844 af Hospitals- og Stads-lægen i Aalborg Kjøbstad, imod at han derfor nyder en aarlig Løn af 150 Rd., der udbetales ham kvartaliter med 37 Rd. 48 s. Det er hans Pligt stadig at aflægge Besøg i Hospitalet, isærdeleshed uopholdelig at indfinde sig, naar Hospitalsforstanderen underretter ham om, at nogen Syg behøver hans Nærværelse. Han bør revidere Medicinalregningerne, samt attestere disse og Regningerne over Sygepleien. — § 11. Directionen antager en paalidelig Mand til Dekonomus og Opsynsmand ved Daareanstalten, hvis Pligter med Hensyn til de Sindsfrages Pleie, Underholdning, Reenlighed og det daglige Tilsyn med dem indeholdes i den ham af Directionen meddeelte Instrux. Han kan af Directionen opsiges, og en Anden i hans Sted antages. — § 12. Til Lemmernes Oppartning antager Hospitalsforstanderen saamange Gangløner, som Directionen bestemmer, hvilke ere at betragte som Hospitalets Tjenstetvende. — — Capitel III. Om Lemmernes Antagelse, Antal,

3 Febr. Rettigheder og Pligter. § 13. Stiftelsen er alene for Trængende af Aalborg Stift, saa at Ingen kan optages i den, der ei, hvis der var Spørgsmaal om Fattigforsørgelse, maatte ansees hjemmehørende i nogen Commune i Stiftet. For at kunne antages som Hospitalslem udfordres endvidere, deels at de Paa-gjældende bevise at have ført en sædelig Vandel, deels at de ere ude af Stand til selv at forskaffe sig fornødent Udkomme. I Reglen maa Ingen optages som Hospitalslem i en yngre Alder en 60 Aar for Mandfolk og 50 Aar for Fruentimmer. Undtagelse bør kun finde Sted, naar den ene af tvende Ægte-fæller alt er optagen, og med Hensyn til Personer, der ere be-ladte med en særdeles legemlig Svaghed, saasom Blindhed eller stor Banførhed. Personer, der lide af smitsom eller vederstyggelig Sygdom, hvorved de vilde falde Hospitalslemmerne til Besvær, maae ei optages i Stiftelsen, ei heller de, som mangle Fornuf-tens Brug, medmindre de egne sig til at indtages i den med Hospitalets forbundne Daareanstalt. Stiftelsen er nærmest be-stemt for saadanne Personer, som efter deres Opdragelse eller tidligere Livsstilling ikke kunne henregnes til den ringere Almues-klasse, navnlig Personer af Borgerstanden, Landmænd, som med dem kunne sættes i Klasse, og Personer, der have beklædt of-fentlige Bestillinger, saasom Skolelærere og Lødbetjente, samt alle slige Personers Enker og Børn, forsaavidt de iøvrigt efter de ovenansførte Regler egne sig til Optagelse i Stiftelsen. Derimod kunne Folk af den egentlige Almuesklasse, saasom Tjenestethyende, Dagleiere m. Fl., der, naar de blive trængende, svarere egne sig til Forsørgelse af det almindelige Fattigvæsen, ordentligviis ei optages i Stiftelsen, medmindre de lide af en stor Banførhed. — § 14. Saalænge Hospitalets rentebærende Grundkapital ikke overstiger 100,000 Rd., bestemmes Lemmernes Antal til 60, nemlig i Reglen 40 Fruentimmer og 20 Mand-folk. Naar Grundfonden — efterat Udgifterne ved at indrette den i denne Fundats Cap. I § 1 Litr. c nævnte Bygning, der er indkjøbt for at udvide Hospitalet, ere bestridte — er forøget over 100,000 Rd., uden at dog Hensyn tages til den Forsørgelse, som bevirkes ved Salg af Hospitalets Jordegods eller Tiender, maa Hospitalslemmernes Antal forøges med et

nyt Lem for hver 2000 Rd., hvormed den rentebærende Grundfond saaledes overstiger 100,000 Rd., og skal for hvert Hospitalslem over Antallet 60 den Grundfond, som ikke maa angribes, stedse være og blive forsøget med 2000 Rd., uden at dertil henregnes, hvad der er indkommet for solgt Fordegods eller solgte Eiender. Ved Forøgelsen af Lemmernes Antal bør saavidt muligt det ovenfor bestemte Forhold mellem Antallet af Fruentimmer og Mandfolk fastholdes; dog overlades det til Directionen at afvige herfra paa Grund af særlige Omstændigheder. Naar Lemmernes Antal maatte stige til 80, kan det ei af Directionen selv forsøges, men denne har da at indgaac med Førestilling til Justitsministeriet om, hvorledes Hospitalets aarlige Overskud hensigtsmæssigst kunde være at anvende. Det Antal af Lemmer, som Hospitalet i Genhold til ovenstaaende Regler til enhver Tid har, maa ikke formindskes, medmindre Stiftelsens aarlige Indtægter skulde blive utilstrækkelige til dette Antals Underhold, i hvilket Tilfælde en midlertidig Indskrænkning i Antallet maa finde Sted derved, at de ledigblevne Pladser ei besættes; men disse blive atter at besætte, saasnart Aarsagen til deres Inddragning ophører. — § 15. Ansøgninger om Optagelse i Hospitalet stiles til Directionen, men afleveres til Forstanderen, som med sin Erklæring sender dem til Inspectionen, med hvis Betænkning de indsendes til Directionens Afgjørelse. — § 16. Hvert Hospitalslem nyder fri Huusly, Barme, Ildebrændsel til Madlavning, Lægehjælp, Medicin og Sygepleie, samt en ugentlig Understøttelse af 7 Mk. Dog skal det med Hensyn til de nuværende Hospitalslemmer, som ere antagne med ringere Ugepenge, berøe paa Directionens Bestemmelse, hvilken Forhøielse i Ugepengene der bør tilstaaes disse indenfor den ovenansførte Grændse af 7 Mk. Saalænge et Hospitalslem er sygt, indeholdes Ugepengene til Fordeel for Hospitalet, imod at den Syge af Hospitalet erholder fri Kost og Pleie. Ugepengene kunne ikke nedsættes, medmindre Stiftelsens Indtægter skulde blive utilstrækkelige til dens Udgifters Bestridelse, og det Manglende ei kan indvindes ved at lade ledigblivende Pladser henstaae ubesatte. Dog maa ingen Nedsættelse finde Sted uden Justitsministeriets dertil erhvervede Tilladelse. — § 17. Ho-

3 Febr. spitalets Direction kan, naar den dertil finder særdeles Grund, forsøge Ugepengene for enkelte Hospitalslemmer til 1 Rd. 4 Mk., dog at saadant Tillæg under ingen Omstændigheder maa tillægges noget Lem, der ikke fører et exemplarisk Liv; og beroer det paa Directionen, hvorlænge et Hospitalslem skal nyde Forsøgelse af Ugepengene. Den Sum, som hertil anvendes, maa intet Aar overstige 400 Rd., og naar det for det forløbne Aar aflagte Regnskab ikke viser, at dets ordinaire Indtægter have oversteg det Udgifter med 1400 Rd., maa kun i det løbende Aar saameget hertil anvendes, som det foregaaende Aars Overskud overstiger 1000 Rd. Naar Grundfonden ei udgjør 100,000 Rd., maa intet Tillæg til de ordinaire Ugepenge tilstaaes. — § 18. Hospitalslemmerne skulle alle boe i Hospitalet under det Tilsyn, som findes nødvendigt, for at man kan forviise sig om, at de ere værdige til at nyde Understøttelse af Hospitalet. De Ugeportioner, som i Fortiden ere tillagte Personer udenfor Hospitalet, skulle, eftersom de blive vacante, indtages; og herefter maae sige Understøttelser udenfor Stiftelsen ei mere tilstaaes uden Justitsministeriets særlige Tilladelse. — § 19. De, som optages i Hospitalet, skulle medbringe Sengeklæder. Alle Obligationer og andre Gjældsbeviser, som de maatte eie, saavel som de Kapitaler, de senere maatte arve, afleveres strax imod behørig Tilstaaelse til Hospitalsforstanderen. Kapitalerne gjøres frugtbringende og Gjældsbeviserne opbevares i Hospitalets Kasse, efterat de af Directionen have erholdt Paategning om, at de ei uden dens Samtykke maae pantsættes, afhændes eller quitteres. Det vedkommende Hospitalslem nyder, saalænge det lever, Renten af saadanne Midler. Alt hvad noget bortdødt Hospitalslem efterlader sig, tilfalder Hospitalet. — § 20. Vunster noget Hospitalslem at udtræde af Hospitalet, har det derom at indgive Ansøgning til Directionen, som er berettiget til at bevilge samme og tillade, at Lemmet modtager, hvad det har indbragt i Hospitalet eller senere erhvervet. Ligesom imidlertid herfra bliver at gjøre en Undtagelse med Hensyn til den Arv, som maatte være tilfalden Hospitalslemmet efter dets Optagelse i Hospitalet, hvad enten den allerede maatte være indkommen i Hospitalets Kasse eller

ikke, — hvilken Arv i Overensstemmelse med Forordningen af 3 Febr. 5te December 1749 tilhører Hospitalet, dog at den Paagjældende nyder Renten af samme sin Livstid, — saaledes bør Directionen ved at bevilge Hospitalslemmens Andragende om at udtræde af Hospitalet paafæe, at dette ikke derved taber Udgang til at erhverve en Arv, som vedkommende Hospitalslem paa den Tid har ivente. — § 21. Det er ikke Hospitalslemmerne tilladt at indtage deres Børn eller Andre til sig i Hospitalet. — § 22. Intet Lem maa mod Lovens 2—19—7 gaae meget omkring i Byen, hvorover Hospitalsforstanderen har at vaage, især naar nogen Misbrug af saadan Udgang viser sig, i hvilket Tilfælde al Udgang paa een eller flere Uger kan forbydes de Paagjældende. Reisetilladelser kunne meddeles af Inspectionen indtil en Maaned, men over den Tid alene af Directionen. Reiser noget Lem bort uden saadan Tilladelse eller bliver længere borte end det er tilladt, blive Ugepengene at inddrage til Fordeel for Hospitalet for den Tid, den Paagjældende er borte uden Tilladelse; og saafremt den Vedkommende ikke, efter det ham derom givne Tilhold, indfinder sig inden Udløbet af den ham forelagte Frist, kan han af Directionen udelukkes af Hospitalet. Dog har denne ved at tage Bestemmelse derom at iagttage Hospitalets Tarev med Hensyn til Arv, som maatte være tilfalden et saadant Hospitalslem eller kunne ventes af samme. Hvis noget Lem er over 1 Maaned i eet Aar borte fra Hospitalet, om endogsaa dertil er givet Tilladelse, hjemfalde Ugepengene til Hospitalet for den hele Tid, den Paagjældende er fraværende. — § 23. Alle Hospitalets Lemmer, der ere istand dertil, skulle være tilstede under Gudstjenesten, saa ofte samme holdes. Indtil Gudstjenesten er forbi, holdes Hospitalsporten lukket, undtagen for Folk udenfor Hospitalet, som ønske at bivaane Gudstjenesten i dette, og aabnes kun i Nødvendighedstilfælde, saasom hvis pludselig Sygdom skulde paakomme noget Lem, og Lægens Hjælp skulde behøves. — § 24. Naar et Hospitalslem døer, forholdes med dets Begravelse i Overensstemmelse med Lovens 2—19—13. — § 25. Hospitalslemmerne have at udvise et ordentligt og sædeligt Forhold og

3 Febr. at vise Lydighed mod Hospitalets Forstander som deres nærmeste Forefatte. Skulde Nogen finde sig forurettet ved det, som af ham anordnes, kan den Paagjældende derover føre Anke til Inspectionen, men har, indtil denne har resolveret i Sagen, at rette sig efter hvad af Forstanderen er anordnet. Skulde noget Lem, uagtet Forstanderens Formaninger, fortsat udvise et uordentligt Forhold, fortrædige andre Hospitalslemmer, eller gjøre sig skyldigt i Drukenskab, Overhørighed eller endog Opsætighed mod Forstanderen eller i andet pligtstridigt Forhold, har Forstanderen at anmelde Sagen for Inspectionen. Det Hospitalslem, som ikke efter Raamindelser retter sit Forhold eller endog ved nogen Forbrydelse maatte gjøre sig uværdig til at forblive i Stiftelsen, kan af Directionen udelukkes. — § 26. Sindsfuge, som anmeldes for at optages i Hospitalets Daarekamre, antages af Directionen, enten uden Betaling i Overeensstemmelse med Reskriptet af 29de Juli 1709, eller mod en Betaling, som efter Omstændighederne og Priserne paa Levnetsmidler een Gang aarlig af Directionen bestemmes. Lemmerne nyde fornødent Lægetilsyn og Lægemidler, og desuden Opvarning, Pleie og Underholdning af den ved Daareanstalten ansatte Dekonomus, med hvem Hospitalsforstanderen har slittigt Tilsyn. Et Reglement for Besviisningen, der bliver Reglen for Dekonomus, forfattes af Hospitalets Læge og approberes af Directionen. Sengekæder og Lagener til de i Daarekammerne værende Sengesteder, anskaffes af Stiftelsen. Forbydende Alle og Enhver, mod det, som foreskrevet staaer, Hinder at gjøre.“*)

4 Febr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Præstø Amtsskolebirection), hvori Ministeriet i Anledning af en Forespørgsel fra Forstanderskabet for N. N. Sogn om, hvem det tilkommer, at bestemme Dagen for Høstferien Begyndelse, svarer, at det, i Analogie med hvad der antaget i Cancsfr. af 2den Februar 1843 (Ny Coll. Tid. for f. U. Pag. 430) maa være Sogneforstanderskabet, der ved Stemmesfleerhed bestemmer, naar Ferien skulle begynde.

*) Cfr. Dep. Tid. f. 1852 Pag. 474—86 og 494—503.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Veite Amts- 4 Febr.
Stolebirection) om Anbringelse af en Skolelærerhjelpekassens Be-
holdning og en et Skolelærer-Embede tilhørende Capital.

I behagelig Skrivelse af 4de f. M. har Directionen begjært
Ministeriets Samtykke til, at Skolelærer-Hjelpekassernes Be-
holdning efter Regnskabet for 1851, til Beløb omtrent 200 Rd.
samt en N. N. Skolelærer-Embede tilhørende Capital til Beløb
260 Rd., hidrørende fra afgiven Jord til Landeveien, maa an-
bringes i kongelige Obligationer.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet tjenstligt tilbagemelde,
at, forsaavidt den Hjelpekassen tilhørende Capital betræffer, havés
der Intet mod den foreslaede Anbringelsesmaade at erindre
som en midlertidig Foranstaltning, idet Ministeriet nemlig maa
finde det rettest, at, naar der er opsamlet et passende Beløb, de
kongelige Obligationer da afhændes, og Capitalen paa anord-
ningsmæssig Maade søges anbragt imod Pant i faste Eiendomme.
Hvad derimod angaaer den N. N. Skolelærer-Embede
tilhørende Capital, da maa Ministeriet være af den Formening,
at en Capital af denne Størrelse maatte kunne anbringes ved
at udsættes mod anordningsmæssigt Pant i et Huus eller an-
den saadan mindre Eiendom.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 4 Febr.
Aarhuus Stift), hvori det efter Justitsministeriets Begjæring til-
kjendegives Sognepræsten N. N., der havde sammenviet Træsko-
mager N. N. og Bigen N. N. endskjøndt de Paagjældende ikke
havde erhvervet Bevilling til Bielse i Hjemmet, hvortil han paa
Grund af at Brudgommen havde brækket sit Been og ikke kunde flyttes
havde anseet sig besøiet, at de i det omhandlede Tilfælde for-
haandenbærende Omstændigheder ikke ere ansete at have været
af den Beskaffenhed, at de have kunnet retfærdiggjøre en Afvi-
gelse fra Forskrifterne i Forordningen af 30te April 1824 § 15.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 4 Febr.
Fyens Stift), hvorved det tillades, at Tiden til Gudstjenestens
Holdelse i Branderup og Dre Kirker maa forandres saaledes, at

4 Febr. Gudstjenesten herefter maa begynde alternativt i de nævnte Kirker Kl. 10 og Kl. 2.

5 Febr. Rescript (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Fyens Stift), om Nedlæggelsen af Gamborg Sognekalds Enkesæde.

Vi Frederik den Syvende 2c. Vor synderlige Bevaagenhed! Vi give Eder hermed tilkjende, at Vi efter derom gjort allerunderdanigst Ansøgning samt Eders derover afgivne Erklæring allernaadigst ville have bevilget, at det ved Gamborg Sognekald i Vort Land Fyen værende, ved allerhøieste Rescript af 11te Januar 1788 oprettede Enkesæde maa nedlægges, og dets Jorder paa ny inddrages under Præstegaardens, med Undtagelse af et Areal af henved 4 Skpr. Land, der skal afhændes til Skolevæsenet i N. N. Sogn for en Kjøbesum af 200 Rd., imod at saavel dette Beløb, som Provenuet af Materialierne i det til Redbrydelse bestemte Enkesæde indsættes blandt Stiftets offentlige Midler, og Renterne deraf tilfalde Enkerne paa Kaldet, naar saadanne findes, og hvis der ere flere Enker den ældste af disse, uden Afdrag i Kaldspensionen, men i andet Fald Sogepæsten.

6 Febr. Confirmation paa en af Lars Worre og Hustru Frederikke Augusta født Kall af Viborg oprettet Fundats for Stiftelsen Lars Wottes Minde i Viborg, som fri Bolig for 8 Enker eller ugifte eenlige Fruentimmer. *)

*) Til Stiftelsen er skænket a) en ny opført 28 Fagø eet Stages grundmuret Bygning paa Viborg Heberbanegade, hvori hver af de 8 Beboere erholde en Stue, et Sovokammer, et Kjøkken og Spisekammer med 2 Kaffelovne den ene med Røgeindretning, Plads paa Loftet til Brændsel samt et Stykke Have, alt uden nogenformelt Fælledsskab. b) en Capital 2000 Rd. i Kgl. 4 pCt. rentebærende Obligationer. § 1. Stiftelsen bestaaer for sig. § 2. Stiftelsen bestyres efter Giverens Død af Viborg Communalbestyrelse. § 3. Kun Enker eller ugifte Fruentimmer der i de sidste 5 Aar have havt stadigt Ophold i Viborg, have en uplettet Bandel, ikke ere under 35 Aar og ikke hører til Embedsklassen (Procuratorer eller undtagne) eller nyde Understøttelse af Fattigvæsenet, kunne optages i Stiftelsen. § 4. Boligen tilbeles for Livstid (se § 8, 11 og 6). § 5. Communalbestyrelsen kan ei tage Beslutning angaaende Stiftelsens Sager uden at $\frac{2}{3}$ af Medlemmerne ere tilstede og ved Optagelse i eller Opsigelse fra kræves Plenarmøde. § 6. Et eenligt Fruentimmer kan indtages af Beboerinden dog med Bestyrelsens skriftlige Sam-

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circulaire (til samtlige 7 Febr. Biskopper), om at Beretninger om Hjemmevielser uden Bevilling blive at indsende til Justitsministeriet.

Da Behandlingen af de Sager, der angaaer Hjemmevielser, foretagne uden dertil erhvervet Bevilling, efter derom mellem Justitsministeriet og dette Ministerium truffen Forening for Fremtiden vil blive henlagt under Justitsministeriet som det Ministerium, under hvilket Behandlingen af Egtestabsager ere henlagt, og gennem hvilket Bevillinger til Hjemmevielser udfærdiges, saa skulde Ministeriet tjenstligst anmode Deres Høivelbaarenhed om i Fremtiden behageligst at ville indsende de Beretninger, der efter Forordningen af 30te April 1824 § 16 skulde indsendes til det danske Cancellie angaaende deslige Hjemmevielser til Justitsministeriet.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Consistorium 7 Febr. ved Kjøbenhavns Universitet), om Nedlæggelsen af 3die Graver-tjeneste ved Frue Kirke i Kjøbenhavn og Fordelingen af dets Indtægter.

Med behagelig Erklæring af 29de December f. A. har Consistorium ved Kjøbenhavns Universitet tilstillet Ministeriet et med Erklæring fra den academiske Børge ved Bor Frue Kirke her i Staden ledsaget Andragende, hvori Præsterne ved bemeldte Kirke anholde om, at den ved Dødsfald nu ledige 2den Undergravertjeneste maa blive nedlagt, og de denne tillagte Indtægter fordeles mellem Catecheten og Cantoren samt de 2 andre Gravere ved Kirken paa den i Andragendet anførte Maade m. m.

tykke. § 7. Bestyrelsen paaseer Stiftelsens Vedligeholdelse. § 8. Den i Stiftelsen Optagne udelukkes, naar hun modtager Understøttelse af Fattigvæsenet, ophører at være trængende eller begaaer en vanærende Handling, som medfører offentlig Tiltale og Straf. § 9. Renten af de 2000 Rd. hæves paa Amtstuen af Byens Kæmner, som deraf udbetaler Vedligeholdelsesudgifter, Skatter m. v. Resten deles i Begyndelsen af hver Juli Maaned i 8 lige Dele mellem Beboerinderne. § 10. Stiftelsen gives ved hvert Kæmnerregnskab en særskilt Conto. § 11. Reglementariske Bestemmelser for Beboerinderne. § 12. Overtrædes biøse og Bestyrelsens Adbarrel ei frugter, opsiges den Paagjældende med $\frac{1}{4}$ Aars Børsel til de almindelige Flyttetider.

7 Febr. Efter i denne Anledning at have indhentet Betænkning fra Biskop Mynster, bifalder Ministeriet herved: 1) at den 2den Undergravertjeneste ved bemeldte Kirke og den af Kirken til samme udredede Løn og Huusleie inddrages; 2) at den Andeel af Præste- Degne- og Klokkerpengene, som hidtil har været henlagt til 2den Undergraver, deles lige mellem den ordinerede Catechet — uden Forøgelse i Omfanget af hans Embedspligter — og Cantoren; 3) at den, 2den Undergraver ved Bispevielser tillagte, Indtægt af 4 Rd. henlægges til nuværende 1ste Undergraver, mod at han skal være pligtig ved saadan Leilighed at forskaffe den fornødne Assistance, helst ved en Graver fra en af Stadens andre Kirker; men at derimod den, 2den Undergraver ved Præsteordinationer tillagte, 1 Rd. af hver Ordinandus bortfalder; og 4) at der som Erstatning for det saakaldte Naadensaar udbetales den afdøde Gravers Enke 105 Rd., hvoraf Kirken udreder 55 og Catecheten og Cantoren hver 25 Rd. inden eet Aars Forløb, samt at der endvidere udbetales hende den, 2den Undergraver tillagte, Huusleiehjælp af Kirken for et halvt Aar til Paaske 1852 med 20 Rd.

10 Febr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Finantsministeriet), hvorved Samme af det ved Lov af 20de Juni 1850 om Ophævelse af flere ældre Skatter m. v. § 7 normerede Beløb af 8000 Rd. anmodes om efter den af Ministeriet truffne Fordeling at foranledige, at der til efternævnte geistlige Embeder, hvis Reguleringssum er over 800 Rd., i Erstatning for den dem paalagte forøgede Skattebyrde udbetales de vedkommende Beneficiarier med det fulde Beløb for 1851 og fremtidig med Halvdelen ved hver Skattetermin paa de respective Amtstuer følgende Beløb:

i Sjællands Stift

paa Kjøbenhavns Amtstue.

Esslerød Sognekald	8 Rd.
Brøndshøj og Rødoure	63 —
Ballensbæk	46 —

10 Febr.

paa Roeskilde Amtstue.

2det Præste Embede ved Roeskilde Domkirke	43 Rd.
Himmeløv	10 —
Gjerløv og Draaby	85 —
Hvedstrup og Hlyng	14 —

paa Frederiksborg Amtstue.

Græse og Sigerølevester	7 —
Strø	8 —
Mælby	18 —

paa Kronborg Amtstue.

Blidstrup	19 —
---------------------	------

paa Kallundborg Amtstue.

Bærsløv og Jordløse	16 —
Nørby	18 —
Evallerup	8 —
Nærsløv-Bedby	39 —

paa Korsør Amtstue.

Slotshjergby og Sludstrup	21 —
Sønderup og Nordrup	23 —
Egihlemagle	34 —
Høve og Klakkebjerg	28 —
Gimlinge	36 —
Hyllested Holsteinborg og Bensløv	6 —
Haarsløv og Tinggjellinge	40 —
Karrebej	22 —
Quislemark og Hjurendal	53 —
Tjustrup og Hallagerlille	14 —
Ballensøved	20 —
Skjelsfjor	19 —

paa Tryggevelde Amtstue.

Roholte	20 —
-------------------	------

paa Bordingborg Amtstue.

Fensmark og Riisløv	59 —
-------------------------------	------

10 Febr.

i Fyens Stift

paa Odense Amtstue.

Biby Sognekald	70 Rd.
Lunde	11 —
Norup	35 —
Søndersø	154 —

paa Alesens Amtstue.

Søby og Turup	22 —
Barløse	4 —
Tanderup	53 —
Drsted	8 —
Synderby	28 —
Gamborg	37 —
Udby	21 —
Føns og Drølev	4 —

paa Svendborg Amtstue.

Osterkjærninge og Hundstrup	7 —
Ryslinge	56 —
Gimmerbølle	5 —

Lolland-Falster Stift

paa Maribo Amtstue.

Sarkjøbing	9 —
Birnæs	15 —
Døllefeldt	17 —
Rødby	9 —
Herredskirke	61 —
Søllested	61 —
Arninge	8 —
Skovlånge	16 —

paa Nykjøbing Amtstue.

Baaløse	16 —
-------------------	------

i Ribe Stift

paa Ribe Amtstue.

Gjording og Veirup	38 Rd.
Beerst og Bekke	31 —
Bisby	46 —
Beien og Løborg	28 —
Emmerlef	22 —
Ribe Stiftsprovsti	66 —

paa Varde Amtstue.

Hoe og Dyb	11 —
Henne og Lønne	57 —
Døse og Næsborg	22 —
Zanderup og Billum	58 —

paa Veile Amtstue.

Rolding Sognekald	18 —
— residerende Capellani	3 —
Uldum	45 —

paa Ringkjøbing Amtstue.

Mulum og Hodsager	37 —
Skjern	4 —
Deiberg og Hanning	76 —
Stadil og Ihim	60 —
See	11 —

paa Holstebro Amtstue.

Hjaltring og Trans	3 —
Bandsborg og Ferring	67 —
Staby og Madum	35 —

i Viborg Stift

paa Viborg Amtstue.

Rangaa Binge og Taarup	78 —
Gjedsted og Bjeldsø	56 —

10 Febr. Laastrup og Skals	34 Rd.
Drølevkloster og Drum	35 —
Limme	3 —
Durup og Tøndering	33 —

paa Aalborg Amtstue.

Sønderup og Suldrup	32 —
Mou	39 —

i Aarhuus Stift

paa Aarhuus Amtstue.

Alrøe	23 —
Beder og Malling	17 —
Borum og Lyngby	47 —

paa Skanderborg Amtstue.

Nale og Tørring	57 —
Them	28 —

paa Randers Amtstue.

Borup	15 —
Østertørlev	10 —
Lvede og Linde	4 —
Rousted og Raasted	22 —
Øster og Vester Alling	84 —

paa Ebeltoft Amtstue.

Viåtofte	35 —
Rimås og Rastbjerg	36 —
Hjellerup og Glæsborg	28 —

paa Viborg Amtstue.

Bellev	26 —
------------------	------

i Aalborg Stift

paa Hjørring Amtstue.

Skagen	6 —
Elling og Tolne	19 —
Flade og Gjørum	62 —
Skjæve	17 —

Braa og Emb.	9 Rd.	10 Febr.
Zetsmark	15 —	
Haverølev og Veistrup	11 —	
Lerup og Tranum	89 —	
Hjørring Catechet Embede	5 —	
paa Thisted Amtstue.		
Øster og Vester Vandet	24 —	
Hundborg og Zannerup	67 —	
Hæssing og Hillerølev	47 —	
Skjum og Hørdum	12 —	
Læbring, Dutrup og Nakkeby	25 —	
Veiersølev og Blidstrup	32 —	
Flade og Draaby	106 — ^{*)}	

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 11 Febr. Aarhus Stift), om Delingen i Raadensaaret af et Præste Enkesædes Avling.

Deres Høiærværdighed har med behagelig Skrivelse af 15de November f. A. tilskillet Ministeriet et Andragende, hvori den afdøde Sognepræst i N. N. N. N.'s Enke har begjært Ministeriets Resolution, angaaende 1) om ikke den hele Afgrøde af af N. N. Præsteenkensædes Mark i Raadensaaret maa tilkomme hende som Enke paa Kaldet, eller om Baarasgrøden af Enkesædets Jord skal tilfalde hendes afdødes Mand's Eftermand, der efter Lovens 2—13—3 oppebærer Baarasgrøden af Præstegaardsavlingen og 2) i sidste Fald om ikke den paa Enkesædet avlede Sæd skal udtæres paa Enkesædet og efter Raadensaaret Udlob overlades hende mod billig Betaling i Analogi af Placat af 9de Februar 1831.

Bed at indsende dette Andragende har Deres Høiærværdighed yttret, at Enken i Raadensaaret formeentlig ligesaa lidet kan have nogen Ret til Baarasgrøden af Enkesædets Jord som af Præste-

^{*)} cfr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circulaire af 14de f. M. nedenfor Pag. 51.

11 Febr. gaardens, med hvilken det indtil Naadensaarets Udløb maa betragtes som eet samlet beneficeret Gods, samt at et af Eftermanden gjort Tilbud om at lade et i Forhold til Enkesædets Creaturhold passende Quantum af den Enke tilhørende Rug- eller Hvedehalm, eller hvis hun ønsker det, af Byghalmen fortæres paa Enkesædet, forekommer Dem billigt.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at man tiltræder den af Deres Høiærværdighed yttrede Anskuelse af det ovennævnte Forhold, men at Spørgsmaalet forøvrigt henhører under Domstolenes Afgjørelse.

11 Febr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Voll. Falsters Stift), hvori Ministeriet med Hensyn til en af Stiftsøvrigheden derom gjort Forespørgsel udtaler, at, forsaavidt Kjøbstadkirkeres Midler ikke indestaae blandt Stiftets offentlige Midler, men bestyres af Inspectionen eller Børgerne under Stiftsøvrighedens Tilsyn, finder Ministeriet Intet at erindre imod, at der forholdes paa samme Maade med Hensyn til Beløbet af og Obligationerne for Erstatningen for Hartkornsprivilegiet. *)

11 Febr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Viborg Stift), om Deling i Naadensaaret af Refusioner.

Deres Høiærværdighed har med behagelig Erklæring af 1ste December f. A. tilstillet Ministeriet et Andragende fra Sognepræsten for N. N. m. fl. Menigheder, hvori han forespørger, hvorledes der skal forholdes med Hensyn til Delingen i Naadensaaret i N. N. Sognekald mellem ham og hans Eftermand i bemeldte Embede af tvende dette tillagte Refusioner nemlig en til hvert Aars 1ste Mai forfaldende Refusion af 67 Rd., som ydes af Lindenborg Grevskab for bortsolgt Mensalgods, og en Refusion af 30 Rd. for Lyngby Kirketiender, som til hvert Aars Juni Termin udbetales Præsten i N. N. fra Viborg Amtstue.

*) Forespørgslen var foranlediget ved at Circulaire af 15de August 1850 havde foreskrevet, at Godtgjørelsen skulde indbrages under Stiftets offentlige Midler.

I denne Anledning har Deres Høiærværdighed yttret, at 11 Febr. begge diſe Præſtationer maae betragtes ſom almindelige Refuſioner, og ſom ſaadanne deles i Naadensaaet lige mellem den afgaaende og tiltrædende Præſt, og da Miniſteriet for ſit Vedkommende maa tiltræde denne Ankuelse, ſkulde det tienſtligt anmode Dem om behageligen at meddele Sognepræſt N. N. Beſked i Dvereenſteemmelse hermed, med Tilføiende at Spørgsmaalene i fornødent Fald høre under Domſtolenes Afgjørelſe.

Kirke- og Underviisnings-Miniſteriets Skr. (til ſamtlige Vi- 14 Febr. ſtopper), om Fordelingen af det ved Hartkornſregaliferingslovens § 7 til Skadeløsholdelse for de geiſtliche Embeder paalagte Skattebyrder normerede aarlige Beløb.

Efterat der i Henhold til Lov af 20de Juni 1850 om Dphævelse af adſkillige ældre Skatter § 7 er af det ſammesteds til Fordeling mellem de geiſtliche Embeder, der, ſom Følge af Lovens Forſkrifter, have ſaaet en forøget Skattebyrde, normerede Beløb af 8000 Rd. aarlig tillagt de geiſtliche Embeder, hvis Reguleringſum er under 800 Rd., fuld Erſtatning for den forøgede Skat, forſaavidt Forøgelsen udgjorde over 3 Rd., har det viiſt ſig, at det derefter tiloversblevne Beløb af bemeldte 8000 Rd. langſtra var tilſtrækkeligt til at dække den Forøgelse i Skat, der, i Medfør af bemeldte Lov, vil falde paa geiſtliche Embeder, hvis Reguleringſum er over 800 Rd., idet nemlig den Sum, der var tilbage til Fordeling mellem diſe, ikkun udgjorde omtrent Halvdelen af Totalbeløbet af Skatteforhøielsen for diſe Kald.

Der kunde altsaa ved Fordelingen af det omhandlede Beløb ikkun blive Spørgsmaal om at tilveiebringe en, ſaavidt Midlerne tillode det, tilnærmelſevis Skadeløsholdelse for de vedkommende Kald. Ved at foretage denne Fordeling har Miniſteriet ikke kunnet tage Henſyn til den absolute Størrelſe af den indtraadte Skatteforøgelse, efterſom dennes Forhold til de enkelte Kalds Beſtaffenhed er aldeles tilfældigt. Derimod har Miniſteriet, i Henhold til Slutningsbeſteemmelsen i fornævnte Lovs § 7, troet at maatte ved Erſtatningſummens Fordeling

14 Febr. følge et vist Forhold mellem det Beløb af den indtraadte Skatteforhøielse for ethvert af de vedkommende Kald, hvilket af Mangel paa de fornødne Midler maa lades uerstattet, og som altsaa vil udgjøre Kaldets virkelige Tab som Følge af den foregaaende Forandring i Skattelovgivningen, og dets Besskaffenhed, saaledes som den er givet i dets Reguleringssum. Til den Ende har Ministeriet indeelt Kaldene i Klasser efter deres Reguleringssummer og for hver Klasse i stigende Progression bestemt det Beløb, som de vedkommende Kald maae komme til at bære uden Godtgjørelse. Dette Beløb, sradraget for hvert enkelt Kald i den for samme af Amtstuerne beregnede Skatteforhøielse, har givet det Beløb, der kunde tillægges Kaldet i Erstatning.

Bed nu tjenstligst at fremsende en Fortegnelse*), der viser, hvilke Beløb der ved den saaledes foretagne Fordeling vil tilfalde de vedkommende Kald i N. N. Stift, og som Finansministeriet herfra er anmodet om at foranledige anvist til Udbetaling til de paagjældende Sognepræster for Aaret 1851, saavel som fremdeles, skulde Ministeriet tjenstligst anmode Dem om at bringe Foranstaaende til de vedkommende Præsters Kundskab, med Tilføiende, at Ministeriet beklager, at det ikke har været Det muligt at forskaffe dem en fuldstændigere Erstatning for de forsøgede Byrder, som den i Loven af 20de Juni 1850 foreskrevne Skatteforandring har paadraget dem, men at, ligesom Ministeriet ved den foretagne Fordeling har bestræbt sig for at gjøre en saa ligelig og retfærdig Anvendelse, som mulig, af de til Dets Disposition stillede Midler, saaledes har Ministeriet det Haab, at de Beløb, hvorfor det ikke har været Det muligt at forskaffe de vedkommende Kald Erstatning, og hvis Størrelse staaer i Forhold til Kaldenes Reguleringssummer, ikke ville blive dem uoverkommelige paa en Tid, da der er Udfigt til, at de Tryk, som Krigstilstanden og Conjuncturerne i de seneste Aar have paadraget Geistligheden, efterhaanden ville formindskes.

14 Febr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Sjællands Stift), hvori Ministeriet i An-

*) Findes for de enkelte Stifter i Skrivelse af 10de Februar Pag. 44—49.

ledning af en Indberetning fra Sognepræsten for Borre Menighed paa Møen, N. N., om at det er fundet fornødent, at en Skolesti anlægges langs med det sydvestre Etkjel af Præstegaardens Marker, og hans Begjæring om Tilladelse til paa Kaldets Begne at maatte renunciere paa den Erstatning, der i Henhold til Lov af 4de Juni 1850 § 4 kunde tilfalde Kaldet for Af-savnet af den til Stien fornødne Grund, hvis Areal er anslaaet til 588 □ Alen, bifalder, at Sognepræsten paa Kaldets Begne renuncerer paa den Kaldet i foransførte Henseende tilkommende Erstatning. 14 Febr.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Indenrigsmini-steriet), hvorved Ministeriet approberer en af Sognepræsten for Chrstrup Menighed, indgaaet Overenskomst om Afstaaelse af et Stykke Jord af Præstegaardens Have til Udvidelse af Sognets Kirkegaard imod, at der af den Hørningke Stiftelse som Gier af Chrstrup Kirke svares en aarlig Afgift til Kaldet af 4 Edr. Byg. 16 Febr.

Justits-Ministeriets Circulaire (til samtlige Amtmænd), om Førelsen af de i Lov af 13de April 1851 om borgerlige Ægte-skabers Indgaaelse § 6 ommeldte Protocoller. 16 Febr.

Da Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet har henledet Justitsministeriets Opmærksomhed paa Nødvendigheden af, at der i de i Loven om borgerlige Ægteskabers Indgaaelse af 13de April f. A. § 6 ommeldte Protocoller, hvoraf Udskrift senere skal meddeles vedkommende Sognepræst, optages saadanne Oplysninger om de paaagjældende Ægtefolks personlige Forhold, som udkræves for, at Præsten ved Hjælp af den ham tilskillede Udskrift kan gjøre den befalede Tilførsel i sin Ministerialbog, og det endvidere er anseet ønskeligt, at der igjennem bemeldte Protocoludskrifter kunde erholdes Underretning om enkelte andre Punkter, som i statistisk Henseende ere af Interesse, skulde jeg tjenstligst anmode Hr. (Tit.) om at ville tilkjendegive de Øvrigheder i Deres Amt, for hvilke borgerlige Ægteskaber i Medfør af Loven af 13de April f. A. kunne indgaaes, at de omhandlede

16 Febr. Protocoller blive at føre saaledes, at de indeholde Forklaring om Brudgommens og Brudens Navn, Alder, Livsstilling og Opholdssted, om Vielsesdagen, om de Paagjældendes tidligere Stilling som ugifte, eller som Enkemænd eller Enker, og i sidstnævnte Fald, om hvor ofte de have været gifte, og endelig, om de ere Danske eller Udlændinge, samt til hvilket Troesfandsfund de befjende sig. *)

20 Febr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Skanderborg Amtsskolebirection), om Beregningen af en Skolelærers Enkes Pension og om dennes Udredelse.

Med behagelig Betænkning af 26de f. M. har Directionen tilfjillet Ministeriet et Andragende fra Sogneforstanderskabet for N. N. Sogn, angaaende Fastsættelsen af Pensionen for Enken efter Skolelærer N. N. i N. N., samt om hvorledes denne Pension bliver at udrede, enten af Communen eller af Skolelærer-Embedet.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at for-nævnte Enkes Embedspension herved fastsættes til 6 Skr. Rug og 10 Skr. Byg in natura, 25 Skr. Byg efter Capitels-taxten og 1 Rd. 24 f. i Penge, hvilket sidste Beløb udgjør $\frac{1}{8}$ af Kirkesangerlønnen, som, da der i Sognet kun er eet Skolelærer-Embede maa betragtes som en fast Indtægt for dette. Forsaavidt angaaer Spørgsmaalet om, hvorfra denne Pension bliver at udrede, maa Ministeriet tjenstligst henlede Directionens Opmærksomhed paa, at ifølge Placaten af 22de Mai 1839 skal det Beløb, hvortil Offer og Accidentser i Skoleplanen ere an-slaede, lægges til Lønnen for at bedømme, hvorvidt Eftermanden paa Grund af dennes Størrelse, eller Communen i Genhold til Placatens § 4, skal udrede Pensionen, og da de N. N. Skole-fald tillagte Indtægter, foruden Kirkesangerlønnen, udgjøre 6 Tdr. Rug og 10 Tdr. Byg in natura, samt 25 Tdr. Byg efter Capitels-taxten, derunder indbefattet de $7\frac{1}{2}$ Tdr. Byg.

*) Dette Circulaire blev under 26de næstefter ved Circulaire fra Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet meddeelt Biskopperne.

hvortil Offer og Accidentser i Skoleplanen ere anslaaede, medens 20 Febr. den fornævnte Pension med Fradrag af Pensionen af Kirkesangerlønnen udgjør 1 Ld. Rug i Henhold til Placaten af 22de Marts 1843 anseet lig med 1½ Ldr. Byg i Alt 5 Ldr. 4 Skpr. Byg, vil Communen i Henhold til Placaten af 22de Marts 1839 § 4 have at udrede 4 Skpr. Byg efter Capitelstart af Pensionen, og Eftermanden i Embedet det Øvrige. *)

*) Da Directionen senere yttrede den Formening, at der ved Ministeriets ovennævnte Resolution, ikke var skeet hans Eftermand i Embedet den ham tilkommende Ret efter de gjældende Lovbestemmelser og deres hidtil fulgte Anvendelse, forsaavidt det nemlig var bestemt, at Kirkesangerlønnen skulde medtages ved Beregningen af Enkepensionen, samt det Beløb, hvortil Offer og Accidentser i Skoleplanen vare anslaaede, var, skjøndt Læreren led Afkortning derfor i sin Løn, medtaget ved Bestemmelsen af, hvorvidt Communen eller Eftermanden i Embedet i Henhold til Placat af 22de Mai 1839 skulde overtage Pensionens Udredelse, — svarede Ministeriet under 6te April næstefter, at, forsaavidt Kirkesangerlønnen 10 Rb., er medtaget ved Pensionens Beregning, da er dette skeet i Henhold til den af det forrige danske Cancelli ofte udtalte, og efter Ministeriets Formening velbegrundede, Anskuelse, at dette Emolument, naar der i et Sogn kun er et Skolelærereembede, maa betragtes som en til Embedet hørende, fast Indtægt, hvoraf Pensionen bør beregnes; og forsaavidt Ministeriet — gaaende ud fra, at det Beløb, hvortil Offer og Accidentser ere anslaaede i Skoleplanen, bør medtages ved Bestemmelsen af, hvorledes Pensionen i Henhold til Placat af 22de Mai 1839 skal udredes — har paalagt Eftermanden i Embedet at afholde hele Pensionen med Udtagelse af 4 Skpr. Byg efter Capitelstarten, da er denne Bestemmelse ligeledes aldeles i Samklang med den af det forrige danske Cancelli stedse fulgte Fremgangsmaade i lignende Tilfælde og efter Ministeriets Formening fuldkommen begrundet i den gjældende Lovgivning; efter Anordningen af 29de Juli 1814 § 55 a skulle nemlig Lærerløningerne ved Skoleplanerne i Regelen bestemmes til 6 Ldr. Rug og 10 Ldr. Byg in natura, samt 25 Ldr. efter Capitelstart, derunder indbefattet, hvad Degnetraben, Offer og Accidentser og deslige Indtægter efter en rimelig Beregning i ethvert Forslag opgives at beløbe sig; denne Løn er tillagt Skolelæreren i N. N., og det er dette Beløb, som i nærværende Tilfælde skal lægges til Grund saavel for Enkepensionens Beregning efter Anordningens § 62 som ved Bestemmelsen af, hvorledes Pensionen skal udredes efter Placaten af 22de Mai 1839 § 4. I Henhold hertil kunde Ministeriet saaledes ikke finde Anledning til at forandre de i dens ovenstaaende Skrivelse indeholdte Bestemmelser.

21 Febr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circulaire (til samtlige Biskopper), om en paatænkt Forandring i de aarlige Syn over Landets Kirker og Præstegaarde.

Foranlediget af en gjentaget Indstilling fra Bygningsdirectoren om, at der maatte træffes en Forandring i den Tid, paa hvilken de ved Rescript af 19de November 1802 og 21de Mai 1817 befalede Syn over Kirker og Præstegaarde affholdes, har Ministeriet taget denne Sag under fornøjet Overveielse og er derved kommet til det Resultat, at Sagen rettest vilde være at ordne paa følgende Maade. I hvert Aars April Maaned affholder Provsten i Forening med to Synsmænd et Syn over samtlige Kirker og Præstegaarde og udsætter derved alle de ved samme værende Mangler, og i Begyndelsen af hvert Aars September Maaned foretager Provsten og Synsmændene et nyt Syn, ved hvilket det bliver at undersøge, hvorvidt de ved Foraarssynet gjorte Udsættelser ere tagne tilfølg. Provsten vil paa samme Maade som hidtil efter affholdt Foraarssyn have at meddele Kirkeierne en Afskrift af Synet, og, hvad Præstegaardene angaaer, at indføre det i Kaldsbogen, alt med udtrykkelig Betydning om, at samtlige Mangler ville være at afhjælpe inden samme Aars 1ste September. Derimod afgiver Provsten ingen Beretning om bemeldte Syn til Biskoppen eller Ministeriet, men denne afgives først efter affholdt Efteraarssyn og vilde kun komme til at omfatte de Kirker og Præstegaarde, ved hvilke der ved Efteraarssynet ere befundne uafhjulne Mangler. Denne Beretning, som in duplo bliver at indsende til Biskoppen inden Udgangen af hvert Aars October Maaned, ledsager Provsten med sin Indstilling om, hvilke Foranstaltninger der i Henseende til de forefundne uafhjulne Mangler maatte være at træffe, og bliver det ene Exemplar med Provstens Erklæring af Biskoppen at indsende til Ministeriet ligeledes ledsaget af hans Indstilling. Da Hensigten med de befalede Syn er at sikke Kirkebygningernes og Præstegaardenes forsvarlige Bedligholdelse, følger det af Sagens Natur, at det afgjørende Moment ved Forholdets Ordning og her navnlig med Hensyn til Balget af Tiden, paa hvilken Synene maae optages, bør være Hensynet til Bygningernes Løb og Arbejdsforetagendernes Udførelse, og i saa Hen-

seende finder Ministeriet det utvivlsomt, at April Maaned er den 21 Febr. rette Tid til at optage Synet i. Kort efter denne Tid, paa hvilken Præstegaardenes Udhuse i Reglen ville være saa tomme for Sæd, at et Syn over disse med tilstrækkelig Nytte lader sig foretage, vil nemlig Joraarsmarkarbeidet omtrent være fuldført, og saavel vedkommende Kirkeciere som Sognepræst vil saaledes i Mai Maaned kunne udføre de fornødne Kjørselsarbejder og see sig istand til, naar ikke et meget omfattende Arbeide foreligger, at have Manglernes Afhjælpning fuldført inden Høstens Tid. Ogsaa med Hensyn til Aarstiden ville Maanederne fra April til Juli være dem, hvori Arbeiderne, navnlig forsaavidt disse bestaae i Muurarbeide, Hvidtning, Maling og deslige, bedst og hurtigst udføres, ligesom i disse Maaneder Arbeidsfolk lettest ville være at erholde. Men foruden at den vedkommende Kirkeciere og Sognepræst herved bliver sat istand til at udføre Arbeidet paa den for dem beleiligste og for Arbeidsforetagender hensigtsmæssigste Tid, vil der tillige opnaaes en langt større Garanti for, at Hensigten med Synene virkelig opnaaes, idet Provsten ved Efteraarssynet forsikrer sig om de udsatte Manglers Afhjælpning og, hvor en Undladelse heraf finder Sted, ved sin Indberetning sætter Ministeriet istand til endnu i samme Aar, i hvilket en Mangel er udsat, at træffe den yderligere Foranstaltning, som maatte findes fornøden, istedetfor at der, saaledes som Forholdene nu ere, hengaaer ikke lidet over et heelt Aar, i hvilket de udsatte Mangler kunne henstaae uafhjulne til Skade for Bygningerne og, hvad Kirkerne angaae, til Hinder for Guds-tjenestens sømmelige Holdelse eller Gene for de Kirkesøgende. I Sammenligning med de Fordele, der vindes ved Sagens Ordning paa den foransførte Maade, finder Ministeriet, at de andre Hensyn, som ere gjorte gjældende mod en Omlæggelse af Synstiden, maae anses for underordnede. Den væsentligste Hindring, som Foranstaltningen mulig vilde møde, er Hensynet til, at Provsterne derved ville faae et forøget Arbeide, men ligesom Ministeriet paa den ene Side ikke kan finde, at dette bør komme i overveiende Betragtning ligesoverfor hvad der til Opnaaelsen af Hensigten med Synene maa erkjendes ikke blot nyttigt, men endog nødvendigt, saaledes maa det ikke lades ude

21 Febr. af Sigte, at, omendkjøndt Provsterne ville faae en Forøgelse i deres Arbeide ved Efteraarssynet — der dog efter dets Beskaffenhed vil kræve en forholdsvis langt kortere Tid end Foraaarssynet — ville de ved Siden heraf faae en betydelig Lettelse derved, at de fritages for at afgive de to hidtil befalede Udskrifter af Synsforretningerne over samtlige Kirker og Præstegaarde og istedetfor disse kun have at gjøre Indberetning om de ved Efteraarssynet foresundne uafhjulne Mangler. Forsaavidt Foranstaltningen maatte antages at ville finde nogen væsentlig Hindring deri, at der er Provstier med et meget betydeligt Antal Kirker og Præstegaarde, og hvor som Følge heraf Forøgelsen i Arbeidet forholdsvis vilde blive saameget større for Provsten, da mener Ministeriet, at dette, naar Foranstaltningen iøvrigt erkjendes for nødvendig, maatte føre til, at disse Provstier deektes saaledes, at Arbeidet ei blev uoverkommeligt. Endnu skulde Ministeriet tilføie, at, da Provsten og Synsmændene til Efteraarssyn ogsaa maae forskaffes fri Befordring m. v., er Ministeriet betænkt paa i saa Henseende at træffe den fornødne Foranstaltning i alt Fald ved herom at forelægge en Lov. Forinden Ministeriet imidlertid foretager noget videre Skridt til Iværksættelse af den omhandlede Forandring, skulde det tjenstligst anmode Deres Høiærværdighed om behageligen herom at indhente samtlige Provsters Erklæringer, som derefter bedes Ministeriet tilstillede, Iedsagede af deres Høiærværdigheds egne behagelige Uttringer.*)

23 Febr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Odense Amts-skoledirection) om Skolelærernes Pligter med Hensyn til Sogneforstanderskabets aarlige Indberetninger om Skolevæsenet

I et med Directionens behagelige Betænkning af 9de f. M. hertil indkommet Andragende har Skolelærer N. N. forespurgt: 1) om det, naar Skolelæreren efter den halvaarlige Examen har indgivet sine egne Indberetninger til Sogneforstanderskabet indeholdende de Meddelelser af Skoleprotokollen, som dette behøver forat kunne forfatte de Indberetninger til Skoledirectionen,

*) Denne Sag er senere stillet i Bero.

der ifølge Anordningen om Skolevæsenet paa Landet, Bilag B. 23 Febr. § 12 paahviler Skolecommissionen, — da bagefter lovmæssigt paaligger ham at udfærdige disse sidste for Sogneforstanderskabet, og 2) om det, naar Skolelæreren ved Examen har fremlagt det fornødne Antal Blanquetter til Examenslister, udfærdigede i behørig schematisk Orden og forsynede i de vedkommende Rubrikker med de fra Lærernes Side nødvendige Oplysninger om Børnenes Nummer, Navne, Alder, Opsyrel, — da ovenpaa lovmæssigt paaligger ham paa de til Indsendelse fra Forstanderskabet bestemte Blanquetter at overføre efter dette af det selv udfyldte Originalliste sammes i Charactererne udtalte indberetningspligtige Dom over Examens Udfald.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at uagtet det tør vente, at Skolelæreren ikke vil nægte Sogneforstanderskabet sin Understøttelse med dette Arbeide, der, naar han udarbejder sine Lister, ikke for ham kan være betydeligt, men muligen undertiden vanskelig falder sammen med Bestaffenheden af Sogneforstanderskabets øvrige Forretninger, kan Ministeriet dog ikke ansee ham egentlig forpligtet til at præstere dette Arbeide.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 23 Febr. Sjællands Stift) om Smaaredsel til Stillinge Sognekalde.

I et med Deres høiærværdige Excellences behagelige Skrivelse af 13de f. M. hertil indsendt Andragende har Sognepræst for Stillinge Menighed Provst N. N. med Hensyn til at adskillige af Stillinge Sogns Gaardmænd under Paaberaabelse af Placat af 17de Juli 1812 have nægtet at yde den af dem hidtil præsterede Midsummerrente eller St. Hans Redsel, bestaaende af 1 Pd. Ost pr. Td. Hartkorn samt et Par Kyllinger og en Snees Hg af hver Gaard, anholdt om Ministeriets Resolution angaaende om ikke Gaardmændene ere pligtige til fremdedes at yde bemeldte Præstationer.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at, da Placat af 7de Juni 1812 § 2, cfr. Forordningen af 8de Januar 1810 § 7 udtrykkeligen alene angaaer Smaaredselstjende, eller Tiende af Gjæs, Høns, Vnder og Grise, og de af

23 Febr. Sognepræsten omhandlede Præstationer, af hvilke den førstnævnte — 1 Rd. Dst af hver Td. Hartkorn — maa antages at have særlig Hjemmel i Forordningen af 29de December 1721, maae betragtes som henhørende til det saakaldte Smaaredsel, kunne de ikke ansees som indbefattede under den i Placat af 17de Juni 1812 omhandlede Afløsning mod et fast aarligt Bederlag af $\frac{1}{16}$ Skp. Byg pr. Td. Hartkorn. Ministeriet maa derfor formene, at Gaardmændene fremdeles maa være forpligtede til at yde de omhandlede Præstationer, saaledes som de hidtil have gjort det, men undlader iøvrigt ikke at tilføie, at Spørgsmaalet i fornødent Fald henhører under Domstolens Afgjørelse.

25 Febr. Lov angaaende Bøgildgaard og derværende Institut. Kirke- og Underviisnings-Ministeriet.

Rigsdagen har ved vedtaget, og Kongen ved Sit Samthkke stadfæstet følgende Lov: § 1. Den i Aaret 1830 til Oprettelsen af et Opdragelses- og Underviisnings-Institut efter den Fellenbergske Methode, for Statskassens Regning indkjøbte, Eiendom Bøgildgaard i Thorning Sogn, Lysgaard Herred, Viborg Amt, skal fremdeles bevares for samme Bestemmelse under Over- tilsyn af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, og bemyndiges bemeldte Ministerium til at træffe en saadan Over- eenskomst med Institutets Forstander om Gaardens Afbenyttelse, som kan ansees betryggende, saavel for at Hensigten med Insti- tutet opnaaes, som for at Statskassen ikke udsættes for Tab ved Eiendommens Forringelse i Sammenligning med dens nu- værende Tilstand. § 2. Ved den Overeenskomst, der slutes, kan tilstaaes Forstanderen et aarligt Tilskud af 300 Rd. af Statskassen. Den nuværende Forstander tillægges, naar han formedelt Alder, Svagelighed eller anden ham utilregnelig Aarsag afgaaer fra Institutet, Pension af dette Tilskud, beregnet efter Pensionsløven, og efter den Tid, i hvilken han i det Hele har arbejdet ved Institutet, ligeledes bliver, hvis han efterlader sig Enke, denne berettiget til Pension af Tilskuddet efter Pen- sionsløven, dog at, hvad Ret der saaledes er tilstaaet ham og hans Enke, er noget aldeles Personligt, og ikke maa drage til Følge, dersom senere en anden Forstander overtager Institutet.

§ 3. Som Godtgjørelse for, hvad den nuværende Forstander 25 Febr. har anvendt paa Gaardens Opdyrkning og Besætningens Forøgelse, tilstaaes ham et Beløb af 900 Rd., som udbetales af Statskassen.*)

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 25 Febr. Aarhus Stift) om Bestemmelsen af Godtgjørelsen til Sognepræsten for at holde Kirken med Biin og Brød.

I et med Deres Høiærværdigheds seneste Skrivelse af 15de December f. A. hertil indsendt Andragende have Bærgerne for Ulrøe Kirke, der eies af Sognets Beboere, paa diisles Begne forespurgt, hvorvidt den Afgift af 4 Tdr. Byg aarlig, som hidtil er blevet erlagt til Præsten for at holde Kirken med Biin og Brød, er at betragte som en bestandig ufravigelig Afgift eller som en privat Overeenskomst mellem Kirkeieerne og Sognepræsten, der saaledes kunde være Gjenstand for Forandring. Deres Høiærværdighed har med Deres tidligere i Sagen afgivne Erklæring hertil indsendt de i Provstearkivet beroende Indberetninger om Embedets Beskaffenhed fra Aarene 1814, 1829 og 1844, og da det i den førstnævnte af diisse, der er afgiven af den da siden Aaret 1782 i Embedet henfiddende Sognepræst N. N. hedder, at der for at forsyne Kirken med Biin og Brød tilkommer Præsten 1 Pd. Byg ligesom i de to sidste 4 Tdr. Byg, har De anseet det sandsynligt, at denne Refusion grunder sig paa en Accord, der har fundet en høiere Approbation. Men for det Tilfælde, at dette ikke maatte kunne statuere, og da De for lignende indtrædende Tilfælde har fundet det ønskeligt, om Spørgsmaalet kunde finde en almindelig Afgjørelse, har De under Henviisning til Lovens 2—22—57 foreslaaet, at, forsaavidt Forholdet ikke lod sig ordne ved en privat Overeenskomst mellem Kirkeieerne og Præsten for dennes Embedstid, maatte Kirkens Forsvar med Biskoppen tage de fornødne Bestemmelse derom dog kun for Præstens Embedstid.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at Det vel finder, at de af Deres Høiærværdighed udhævede ovenfor

*) Skr. Udsings Lovsamling II Deel Pag. 423—24.

25 Febr. anførte Omstændigheder gjøre det sansynligt, at den her omhandlede Refusion i alt Fald af det Quantum Byg, der svarer til 1 Pd. er en Sognepræsten paa Alrøe fra gammel Tid tillagt Rettighed, der ikke eensidig bør hæves af Kirkeierne, men at Ministeriet imidlertid, da det er tvivlsomt, hvorledes Spørgsmaalet herom vilde blive afgjort ved Domstolene, under hvis Paa-fjendelse det i fornødent Fald henhører, for sit Vedkommende ikke vil have Noget imod, saafremt Kirkeierne ikke i Genhold til Ovenstaaende maatte ville anerkjende Raldets Adkomst til fremdeles at nyde den omhandlede Refusion, at Sagen med den tiltrædende Sognepræsts Samtykke afgjøres paa den af Deres Høiærværdighed foreslaaede Maade, saaledes at der træffes Overeenskomst mellem ham og Kirkeierne for hans Embedstid om, at han for en vis Godtgjørelse skal levere Viin og Brød til Kirken, samt at, hvis en saadan Overeenskomst ei kan komme istand, Amtmanden og Provsten med Deres Høiærværdighed i Genhold til Lovens 2—22—57 efter Sognets Størrelse forordner en billig Godtgjørelse til Sognepræsten, for hvilken han skal forsyne Kirken med Viin og Brød.

25 Febr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Ribe Stift) om Fremgangsmaaden ved en til Mormonsecten overgaaet Persons Tilbagetrædelse til det kirkelige Samsfund og ved Begravelsen af et afdød Medlem af Mormonsecten.

I Anledning af en Forespørgsel fra den personelle Capellan for N. N. Menigheder N. N. med Hensyn til den Indgang, som Mormonsecten har begyndt at erholde i enkelte Sogne i Veile Amt har Deres Høiærværdighed i behagelig Skrivelse af 26de f. M. begjært dette Ministerii Bestemmelse angaaende følgende tvende Spørgsmaal: 1) om der ikke, naar et Medlem af bemeldte Sect vil udtræde af denne og ønsker at fornye sit afbrudte Samsfund med Kirken, bør foregaae en offentlig kirkelig Akt, hvorved han paaany optages i dette, saafom enten en Tilbagekaldelse af den Paagjældende i Menighedens Paahør af hans tidligere Vildfarelser, eller en Bekjendtgjørelse af Præsten under Gudstjenesten i den Paagjældendes Nærværelse om hans Tilbagetrædelse til det kirkelige Samsfund; eller om alene hans

Tilfjendegivelse til Præsten om, at han vil vende tilbage til Kirken er tilstrækkelig; 2) om Liget af et afdød Medlem af Mormonsekten maa begraves paa det vedkommende Sogns Kirkegaard, og hvorvidt Sognepræsten er forpligtet eller besøiet til at forrette Jordspaakastelsen, m. m. 25 Febr.

Forinden Ministeriet besvarede disse Spørgsmaal, har det med Hensyn til disses almindelige Betydning for Kirken indledet Brevvevling angaaende samme med Biskoppen over Sjællands Stift, og skulde, efter nu at have modtaget hans Betænkning, tjenstligst meddele med Hensyn til det første af de ovenanførte Spørgsmaal, at Det vel er enigt i, at der er meget, der taler for Anvendelsen af en saadan kirkelig Act, som een af de af Deres Høiærværdighed foreslaaede, for at betegne Tilbagevenden til Folkekirken af en til Mormon- eller en anden lignende Sect overgaaet Person, men at Ministeriet dog paa den anden Side befrygter, at Paabydelsen af en saadan Act vil virke affrækkende paa mange Gemytter og netop forhindre deres Tilbagevenden til Kirken, hvilken man dog saa meget som muligt maatte søge at befordre. Den foreslaaede kirkelige Act vilde i sig selv være et aabenbart Skriftemaal, men da dette nu ikke bruges, og i disse Tider vilde findes anstødeligt, endog om Nogen ved aabenbar Ugudelighed eller offentlig Gudsbespottelse havde brudt med Kirken, saa synes der heller ikke at være tilstrækkelig Føie til at indføre det i det heromhandlede Tilfælde, saa meget mere, som de Fleste af dem, der vende tilbage, ville være uerfarne Menneffer, som uden klar Forestilling om deres Forholds Betydning, have ladet sig forlede, ligesom Foranstaltningen heller ikke som almindelig Regel vilde kunne gennemføres med Virksomhed overalt, da det udenfor de mindre Landsbyhmenigheder i mange Tilfælde ikkun vil være enkelte af Menigheden bekjendt, at et bestemt Medlem af deres Midte var frafalden den. Ministeriet antager derfor, at det maa være tilstrækkeligt, at den, der ønsker fra Mormon- eller en lignende Sect at vende tilbage til Folkekirken, derom melder sig hos vedkommende Sognepræst, eller, hvis han maaskee uden videre har ladet sig antegne til Communion, af Præsten tilkaldes og, naar han da for denne har erkjendt sin Wildfarelse og erklæret,

25 Febr. at han af et oprigtigt Hjerte begjærer atter at optages i Kir-
kens Samfund, da stedes til Communion. Skulde en yderligere
Forsikkring ansees nødvendig, da kan denne afgives med en
skriftlig Erklæring i tvende Vidners Dørbærelse, saaledes som
det ved Cancellr. af 2den Mai 1837 er tilladt med Hensyn til
Catholikernes Dørgang til den evangelisk-lutherske Kirke. Hvad
angaaer det andet Spørgsmaal om Mormoners Begravelse, da
følger det af sig selv, at hverken disse eller andre Secterere
kunne lade deres Liig nedgrave, hvor de finde for godt, hvor-
med Stedets Politi vil have at søre Tilsyn, og da de ingen
egne Kirkegaarde have, vil det være nødvendigt, at Ligene be-
graves paa Sognets Kirkegaard. De ville derfor have at
melde sig for vedkommende Præst og Kirkebetjent og der, i Lig-
hed med hvad der ved Lov af 13de April 1851 § 10 er fore-
skrevet med Hensyn til Børn af slige Forældre, gjøre de for-
nødne Anmeldelser til Indførelse i Kirkebogen, ligesom Præsten
ikke maa lade Liget begraves paa Kirkegaarden, førend den be-
falede Dødsattest, saavel som Beviis for, at Dødsfaldet er an-
meldt for vedkommende Skifteforvalter, er ham foreviist. Det
kan ikke tilstedes Sectererne at foretage nogen Function paa
vore Kirkegaarde, ligesom ogsaa Gravtaler og Liigprædikener bør
bortfalde ved disse Begravelser. Derimod findes der Intet at
erindre imod, at Præsten forretter Jordspaaakastelse paa disse
Liig, saafremt det af ham begjæres, og han dertil er villig; thi
det vil ikke kunne paalægges nogen Præst mod hans Villie at
foretage nogen kirkelig Handling ved Personer, der have skilt sig
fra hans Menighed. I Dvereenstemmelse hermed ville Deres
Høiærværdighed behageligen meddele Capellan N. N. det For-
nødne.

26 Febr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circul. (til samtlige
Stiftsøvrigheder) om en paatænkt Fastsættelse af Regler for Af-
hændelsen af Bøndergods, tilhørende Kirker og geistlige Embeder.

I de seneste Aar er til Ministeriet indløbet endeel Ansøgnin-
ger fra Fæstere af Bøndergods hørende til Kirker og geistlige
Embeder om at erholde deres Fæstesteder til Eiendom. Disse
Ansøgninger er Ministeriet imødekommet, idet det er gaaet ud

fra, at der, naar vedkommende Beneficiarius deri var enig, og 26 Febr. der hverken fra de vedkommende Stiftsøvrigheder, eller fra Indenrigsministeriets Side, med hvilket der i hvert enkelt Tilfælde er blevet brevvevlet, var reist nogen væsentlig Indvending derimod, maatte gives de vedkommende Fæstere af saadant beneficieret Gods Udgang til at erholde dette til Eiendom for sig eller deres Livsarvinger paa noget lempeligere Vilkaar, end dem, der vilde kunne erholdes, dersom Stedet som fæsteledigt blev stillet til offentlig Auction til Afhændelse til Eiendom. Ved Fastsættelsen af disse Vilkaar har Ministeriet uden at følge visse bestemte Regler i Almindelighed lagt til Grund Analogien af de Bestemmelser, der i den allerhøieste Resolution af 1ste Juli 1846 indeholdtes angaaende Bortarvefæstningen af det til Domainerne hørende Bøndergods, men iøvrigt i ethvert enkelt Tilfælde taget det Hensyn til de concrete Omstændigheder, der forekom Det at maatte komme i Betragtning ved Fastsættelsen i Kjøbesummen og de øvrige Vilkaar for de paagældende Steders Afhændelse. Imedens jeg for mit Vedkommende finder med min Formand, at der bør aabnes Fæstere af det til Kirker og geistlige Embeder hørende Bøndergods Udgang til dettes Overgang til Selveiendom, forekommer det mig paa den anden Side rettest, at der i denne Henseende og navnlig med Hensyn til Fastsættelsen af Vilkaarene for saadan Overgang følges visse almindelige Regler, hvorved paa den ene Side Fæsteren ikke kommer til at erlægge en højere Kjøbesum for sit Fæstested, end den, der virkelig svarer til dets Værdi for ham i Betragtning af hans Fæsterettighed, og paa den anden vedkommende Kirker eller Embeder sikkes den fulde virkelige Værdi af deres beneficierede Bøndergods. Det er derfor min Mening, at der, under Forudsætning af vedkommende Beneficarii Samtykke, bør gives Fæsterne Udgang til at erholde deres Fæstesteder til Eiendom imod en Kjøbesum, svarende til den Sum, hvortil det paagældende Sted anslaaes at være værd i Handel og Wandel under Forudsætning af, at det for Dieblirket var fæsteledigt, hvilken Kjøbesum erlægges deels ved Indbetaling til Stiftets offentlige Midler af det 25-dobbelte Beløb af den aarlige Værdi af de i Fæstebrevet stipulerede Afgifter og Præstationer, deels med Hen-

26 Febr. syn til den øvrige Deel af Burderingssummen ved Indbetaling til bemeldte Stiftsmidler af en saa stor Capital, som efter almindelig Interusuriiberegning med Renter og Renterø Renter i den vedkommende Fæsters eller Hustrues formodede Levetid efter den ved Livrente- og Forsørgelsesanstalten foretagne Gjennemsnitsberegning opløber til bemeldte Beløb af Burderingssummen. Paa denne Maade kommer Fæsteren ikke til at erlægge mere for sit Fæstested, end hvad dette med Gradrag af Værdien af hans Fæsterettighed maa antages i Virkeligheden at være værd, og det vedkommende Beneficium eller Stiftelse vil, medens de strax ved Renterne af den capitaliserede Værdi af et Aars Afgifter og Præstationer holdes skadesløse for Affavnet af disse *in natura*, endvidere ved Oplæg af Renter og Renterø Rente af den øvrige reducerede Deel af Kjøbesummen i et saa langt Aaremaal, som den vedkommende Fæsters eller hans Hustrues formodede Levetid, efter hvilket Reductionen er foregaaet, netop erholde det fulde Beløb af Burderingssummen. For imidlertid at holde vedkommende Beneficiarier skadesløse for Affavnet af den Indfæstning, der vilde have tilfaldet dem, saakfremt Stedet var blevet fæsteledigt inden Udløbet af Fæsterens formodede Levetid, antager jeg, at der kunde tillægges den Beneficiarius, i hvis Embedstid Afhændelsen finder Sted, foruden Renterne af den til de hidtil erlagte Afgifter og Præstationer svarende Deel af Kjøbesummen, endvidere Halvdelen af Renterne af den øvrige Deel af den indbetalte Kjøbesum, og alene den anden Halvdeel af samme oplægges i hans Embedstid, hvorimod ved ny Besættelse af Beneficiet de fulde Renter af denne Deel af Kjøbesummen maatte oplægges, indtil den hele Burderingssum paa denne Maade er akkumuleret, og den eller de nye Beneficiarier imidlertid lade sig nøie med Renter af den førstnævnte Deel af Kjøbesummen. Idet Ministeriet antager, at det hele Forhold paa denne Maade vil finde en tilfredsstillende Ordning, uden at det vil blive nødvendigt at søge den sanktioneret ved en Lov, og det navnlig antages, at de vedkommende Beneficiarier ikke ville nægte deres Samtykke til det til deres Embeder hørende Fæstegodses Overgang til Selveiendom paa den paatankte Maade, hvorved ogsaa deres Lørv vil komme i saavidt skjønnes

billig Betragtning, har Ministeriet imidlertid ønsket at give 26 Febr. Stiftsøvrighederne Leilighed til at yttre sig over disse Principer, forinden Det vedtager hiin almindelige Regel ved de paagjældende Sagers Behandling, og Det skulde derfor i denne Henseende tjenstligst udbede sig Hr. (Tit) og Deres Høiarværdigheds Betænkning behagelig meddeelt, idet Det til nærmere Oplysning i Sagen ikke undlader at lade medfølge Afskrift af de Tabeller, hvorefter den ommeldte Reduktion af Kjøbsummen vil finde Sted, nemlig under Litr. A. en Tabel, der oplyser den formodede Levetid, der efter Gjennemsnitsberegning er tilbage for Mandfolk og Fruentimmer imellem en Alder af 20 Aar og af 70 Aar, og under Litr. B. en Tabel, der udviser, hvor stor en Indbetaling der skal gøres paa 1000 Rd., for med Dplæg af Renter og Renters Rente, 4 pCt. halvaarlig beregnet, at udgjøre 1000 Rd. i Løbet af et vist Antal Aar, fra 5 til 30 Aar. Endelig maa Ministeriet tilføie, at det ikke har overseet, at denne Fremgangsmaade, forsaavidt der ved hver Rentetermin vil blive endeel mindre Beløb af de indkomne Renter at udsætte til Forrentning, vil medføre noget forøget Besværlighed ved Bestyrelsen af og Regnskabsførelsen for Stiftets offentlige Midler; men Det antager dog, at dette Hensyn ikke kan komme i afgjørende Betragtning ved Ordningen af de omhandlede Forhold, ligesom man ikke kan have Noget imod, at saadanne mindre Beløb, der ikke strax kunne udsættes i almindeligt anordningsmæssigt Pant, anbringes i Sparekassen til midlertidig Akkumulering, om end derved Akkumuleringsperioden formedelst den lavere Rente lidt udskydes.*)

*) De fleste af Stiftsøvrighederne fravaabede i deres afgivne Betænkninger paa det Bestemteste Forslaget laade med Hensyn til den Maade, hvorpaa Kjøbsummen efter samme skulde bestemmes, og til den foreslaaede Dplægning af en Deel af Renterne. I Henhold hertil og de Betænkneligheder, flere af de paafølgende Ministre selv have havt ved Forslaget, er det blevet opgivet, og Betingelserne for Afhændelsen af beneficeret Fæstegods til vedkommende Fæstere bleve bestemte i hvert enkelt Tilfælde efter et billigt Skjøn i Henhold til de om Stedets Værdi og Beskaffenhed samt Fæstereis og hans Hustrues Alder m. v. tilveiebragte Oplysninger, hvorhos der i Reglen ved Afhændelsen er ved Siden af en Kjøbsum i Penge, der indbrages blandt Stiftets offentlige Midler til Fordeel for

26 Febr.

A. Gjennemsnitølebetid.

Ålder.	Mandf.	Fruent.	Ålder.	Mandf.	Fruent.
20.	41,6	42,4	46.	23,2	24,6
21.	40,8	41,2	47.	22,5 +	23,9
22.	40,2	40,9	48.	21,8	23,2
23.	39,5	40,2	49.	21,2	22,5
24.	38,8	39,5	50.	20,5 +	21,6
25.	38,1	38,7	51.	19,9	21,0
26.	37,3	38,0	52.	19,2	20,3
27.	36,6	37,3	53.	18,6	19,7
28.	35,9	36,6	54.	17,9	19,0
29.	35,1	35,8	55.	17,3	18,4
30.	34,4	35,2	56.	16,7	17,7
31.	33,7	34,5 +	57.	16,1	17,1
32.	33,0	33,9	58.	15,4	16,4
33.	32,3	33,2	59.	14,8	15,8
34.	31,6	32,6	60.	14,2	15,2
35.	30,9	31,9	61.	13,7	14,6
36.	30,2	31,2	62.	13,2	14,0
37.	29,5	30,6	63.	12,7	13,5
38.	28,7	29,9	64.	12,1	12,9
39.	28,0	29,3	65.	11,6	12,3
40.	27,3	28,6	66.	11,1	11,7
41.	26,6	27,9	67.	10,7	11,2
42.	25,9	27,2	68.	10,2	10,7
43.	25,2	26,6	69.	9,8	10,3
44.	24,5 +	25,9	70.	9,3	9,8.
45.	23,8	25,3			

B. Tabel,

der viser, hvad en rentefri Capital af 1000 Rd., der skal betales efter visse Aar, fra 5 til 30 Aar, er værd, naar den strax betales, og der for den Tid, hvori Rentefriheden ellerø

Beneficiet, bleven betinget en aarlig Kornafgift, der heelt eller tildeels eftergives, saalænge Kjøberen eller hans Hustruere i Besiddelse af Stedet eller nyde Aftægt af samme.

vilde have været, godtgjøres den Baagjældende Rente og Rentens 26 Febr. Rente i 4 pCt., halvaarligen beregnet.

En Rentefrihed af 5 Aar reducerer en Capital af 1000 Rd. til Rd. 820. 33 $\frac{1}{2}$.

6 Aar til 788 Rd. 47 $\frac{1}{2}$.	19 Aar til 471 Rd. 18 $\frac{1}{2}$.
7 — — 757 — 84 -	20 — — 452 — 85 -
8 — — 728 — 43 -	21 — — 435 — 29 -
9 — — 700 — 15 -	22 — — 418 — 38 -
10 — — 672 — 93 -	23 — — 402 — 15 -
11 — — 646 — 81 -	24 — — 386 — 52 -
12 — — 621 — 69 -	25 — — 371 — 51 -
13 — — 597 — 56 -	26 — — 357 — 10 -
14 — — 574 — 36 -	27 — — 343 — 22 -
15 — — 552 — 7 -	28 — — 329 — 87 -
16 — — 530 — 61 -	29 — — 317 — 9 -
17 — — 510 — 3 -	30 — — 304 — 75 -
18 — — 490 — 21 -	

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til samtlige Bi- 26 Febr. skopper) i Noter Pag. 54.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 1 Marts. Aarhus Stift) hvorved det paa Indstilling af Sognepræst for Nebstager og Bjerre Menigheder tillades, at et paa Nebstager Præstegaards Grund opført Huus med tilliggende Have af $\frac{1}{4}$ Ld. Lands Størrelse overlades Kommunen til Skolebygning mod en aarlig Afgift til Kaldet af 4 Rd., og imod at Kommunen skal være pligtig at borttage Huset og ryddeliggjøre Pladsen, naar det senere maatte vise sig, at den behøves til en Udvidelse af Nebstager Kirkegaard.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stifamtmanden 3 Marts. og Biskoppen over Viborg Stift) om at Laan af Stiftets offentlige Midler ei kan bevilges mod Pant i Præstegaards Indløsningssummer og Raadensaarets Indtægter.

Efterat Ministeriet med Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdigheds behagelige Skrivelse af 2den October 1849 havde

3 Marts. modtaget de begjærte yderligere Oplysninger i Anledning af Deres tidligere Indstilling om, at der fremdeles maatte tilstaaes tiltrædende Præster i Viborg Stift Laan af Stiftets offentlige Midler mod Pant i Indløsningssummen og Raadensaarets Indtægter, har denne Sag paany været Gjenstand for Forhandling med den fungerende Revisionschef for de under Ministeriet henlagte offentlige Stiftelses Midler, der imidlertid er vedblevet sin tidligere Anskuelse af Sagen, at Ministeriet efter de gjældende Lovbestemmelser er ubesriet til at tillade, at de af Stiftets offentlige Midler, som ikke tilhøre de egentlige geistlige Stiftelser og vedligeholdes ved Tilskud af selve Geistligheden, udlaanes mod det ovennævnte Pant, samt at Foranstaltningen, hvor ønskelig den kan være for Præstestanden, ikke vil være i de offentlige Stiftelses Interesse i Almindelighed. Ministeriet har derfor fundet det betænkeligt mod Revisionschefens bestemte Erklæring at andrage paa en Forandring i de ved Forordningen af 10de April 1795 § 2 givne almindelige Regler om Udlaan af deslige Midler, og maa saaledes beklage, at Det ikke seer sig istand til at kunne foretage Noget til Fremme af den af Hr. Kammerherren og Deres Hoiærværdighed paa Viborg Stifts Præstekalds Vegne med saamegen Varme anbefalede Sag.

4 Marts. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Frederiksborg Amt) om Fattigcommissionens Competence til at tilstaae extraordinair Understøttelse uden Correspondance med Communalbestyrelsen.

Med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 23de Januar d. A. har Ministeriet modtaget et Andragende, hvori Borgerrepræsentationen i R. N., i Anledning af at Fattigcommissionen sammefteds har bevilget et Tilskud; af 60 Rd. til Bestridelse af Omkostningerne ved den for Brandstiftelse mistænkte Arbeidsmand N. N. s Oversendelse til Amerika, har anholdt om Ministeriets Resolution for, hvorvidt Commissionen kan ansees competent til, uden Samtykke af Communalbestyrelsen, paa egen Haand at bevilge saadanne Beløbs Udredelse af Fattigkassen.

Foranlediget heraf skulde jeg herved tjenstligst melde, at Fattigcommissionen, under Sagttagelse af Lovgivningens For-

Krister med Hensyn til Bedkommendes Trang og Forsørgelsesberettigelse, maa anses berettiget til, uden foregaaende Correspondance med Communalbestyrelsen, at tilstaae slige extraordinaire Understøttelser, saafremt de kunne afholdes af den til Fattigvæsenets Udgifter i det aarlige Overslag anslaaede Sum, hvorimod der i modsat Fald vil være at forholde overeensstemmende med Anordningen af 24de October 1837 § 21. 4 Marts.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Ringkjøbing Amt), hvori Ministeriet, da Sogneforstanderskabet for Lønborg og Egvad Sogne havde anket over, at en til Møborg Sogneforstanderskab stilet Regning over Omkostningerne ved afdøde Almisfelem N. N.s Ehydom og Begravelse ved Amtets Resolution af 29de April f. A. var bleven nedsat fra 9 Rd. 3 Mk. 2 §. Courant til 5 Rd. 1 Mk. 4 §. Courant, svarer, at, da den Paagjældende paa den Tid, han døde, var under Fattigforsørgelse i Møborg Sogn, maae de om Almisfelemmers Begravelse gjældende Regler, cfr. in specie Forordningen af 24de September 1708 II § 23 I § 21 samt Cancelliskrivelserne af 25de Marts 1836, 24de August 1837 og 20de Juli 1844 (Coll. Tid. Pag. 959) i det foreliggende Tilfælde komme til Anvendelse, idet Ministeriet navnlig maatte være enigt med Amtet i, at den Omstændighed, at den Afdøde var i Besiddelse af nogle selv erhvervede Penge, ikke kunde gjøre nogen Forandring i den Communen med Hensyn til Fattigvæsenet vaahvilende gjensidige Forpligtelse til at paasee hindens Larv, eller i de Regler, hvorefter Refusion for havde Udlæg bliver at yde, hvorfor og Lønborg Sogn havde været uberettiget til at disponere over den foresundne Sum, hvilken burde have været afleveret til Møborg Sogneforstanderskab, der som Bestyrelse af det Fattigvæsen, under hvis Forsorg den Afdøde befandt sig, behandlede hans Bo, og at det som en Følge heraf maatte have sit Forblivende ved Amtets Resolution, dog saaledes, at der ikke kunde nægtes N. N. den af ham beregnede Betaling for det den Afdøde ydede Huusly, Underholdning, Pleie med Videre. 4 Marts.

Marts. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Skoledirectionen for Bornholm) om at den Omstændighed, at Kirkesangerlønner ikke i Skoleplanen er optaget blandt et Skolelærerembedes Indtægter, ei betager Læreren Ret til samme.

I behagelig Skrivelse af 7de f. M. har Directionen, foranlediget af, at Skolelærer og Kirkesanger N. N. i N. N. har anholdt om dens Bistand til at erholde den ham formeentlig tilkommende Kirkesangerløn, 10 Rd., hvis Udbetaling Forstanderskabet har nægtet ham, paa Grund af at den for Eognet under 9de October 1841 approberede men dog først i 1850 i i Kraft traadte Skoleplan ikke omtaler denne Indtægt, forespurgt, om ikke Placat af 22de Mai 1839 § 2 ligefrem hjemler enhver Skolelærer, som tillige er Kirkesanger, 10 Rd. aarlig i Kirkesangerløn, og om ikke Directionen derfor i nærværende Tilfælde maa være berettiget til under Mulkttvang at tilholde N. N. Forstanderskab Efterlevelsen af dette Lovbud.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstlig melde, at Det med Directionen finder, at den ommeldte Kirkesangerløn ligefrem tilkommer Læreren, samt at den i Tilfælde af Nægtelse maa kunne inddrives paa anordningsmæssig Maade.

6 Marts. Confirmation paa Fundats for „Biskop Dllgaard's Legat“.

Fundats

for det af Viborg Stifts Præster og Skolelærere samt nogle enkelte Andre i Anledning af Biskop Dllgaard's Embedsjubilæum oprettede Legat, som efter Givernes Dnske skal bære Navn af Biskop Dllgaard's Legat. 1. Legatets Capital er 700 Rbd, Sølv, der skulle indestaae under Viborg Stifts offentlige Midler, og bestyres af Stiftamtmanden og Biskoppen over Viborg Stift, eller den til enhver Tid for diøse Midlers Bestyrelse anordnede Autoritet. 2. Renterne deles i 2 lige Dele imellem en værdig og trængende Præste-E enke og Skolelærer-E enke af Viborg Stift, hvorved dog altid skal forstaaes de Eogne, som nu udgjøre denne geistlige Inddeling. 3. Hvert Aars 13de November skal til de 2de Legatet Rydende udbetales den til nærmest foregaaende Juni Termin forfaldne Rente for eet Aar, dog vil de den 13de November i indeværende Aar uddelende Les-

gatportioners Størrelse beroe paa, hvormeget Rentebeløbet kan 6 Marts. komme til at udgjøre til forestaaende Juni Termin. 4. Enhver Enke, der er; udnævnt til at nyde Legatet, beholder det, saalænge hun lever, naar hun ikke bliver gift, eller efter dens Ekteskab, hvem Udnævnelsesretten tilkommer, ikke længere kan anses værdig og trængende. — Dødsboet efter en Legat-Nydende skal ligesaa lidet som den Enke, hvem Legat-Portionen ikke længere kan tilkomme, have Adgang til nogen Deel deraf, men Legat-Portionen skal stedse med sit hele Beløb tilfalde de Enker, der hvert Aars 13de November ere i Besiddelse af Udnævnelsen. — 5. Saalænge jeg, undertegnede Biskop Olgaard lever, udnævner jeg de Enker, der skulle nyde Legat-Portionerne; ved min Død overgaaer Udnævnelsesretten til min Søn, men ved hans Død til Biskoppen over Viborg Stift. 6. En Protokol skal anskaffes, i hvilken, naar den er autoriseret af Stiftamtmanden og Biskoppen over Viborg Stift, nærværende Fundats — hvis Confirmation allerunderdanigst forhaabes — bliver at indføre, og Protocollen derefter at overleveres til og bevares af Den, hvem Udnævnelsesretten tilkommer, og som deri har at indføre de Legatnydendes Tilgang og Afgang, samt for hvert Aar Regnskabet for Legatet. 7. De Legatet tilfaldende Renter for det til hver Juni Termin forløbne Aar udbetales til Denominator af Bestyrelsen for Viborg Stifts offentlige Midler saa betimeligen, at Uddelingen kan skee hvert Aars 13de November; men naar Uddelingen af Legatportionerne har funden Sted, indsendes Legatprotocollen til den nævnte Bestyrelses Eftersyn tilligemed et Duplicatregnskab, bilagt med Leve-Attester og Qbitteringer.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Solbøl Amt) 6 Marts. hveri Ministeriet — i Anledning af en mellem Udby og Hagested Sogneforstanderskab opstaaet Meningsulighed om, hvorvidt sidstnævnte Sogn, hvor den huuævilde N. N. Familie efter Begjæring foruden anden Fattighjælp har erholdt Huusly, ogsaa kan fordre sig det til Huusleie for Familien Udlagte refunderet af Forsørgelseskommunen Udby Sogn, for hvilken sidstnævnte Refusion denne Communes Forstanderskab har formeent samme fritagen

6 Marts. i Henshold til Canc. Circul. af 24de Septbr. 1805 — svarer, at ikke blot ifølge Forholdets Natur og Aanden i de herhenhørende Retsbestemmelser, men ogsaa ifølge hvad der udtrykkelig er udtalt saavel i det ovenberørte Cancelli Circulaire af 24de September 1805 som i Lov af 4de Juli 1850 cfr. den provisoriske Forordning af 5te Mai 1848 § 2, bør Forsørgelsescommunen Udby Sogn refunderer Opholdscommunen den hele til Familien ydede Understøttelse, derunder indbefattet Huusleien, dog denne kun, forsaavidt den ikke overstiger den i Egnen sædvanlige Betaling for en Leilighed, som den omspurgte.

8 Marts. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circul. (til samtlige Amtsstolebirectioner) hvorved meldes, at, da Revisionshonorarerne for Skolelærerhjælpekasseregnskaberne ifølge derom tagen Bestemmelse for Fremtiden skulle indflyde i Statskassen, hvoraf Lønningen til Revisor udredes, ville bemeldte Honorarer herester være at indbetale i Amtstuerne istedenfor som hidtil at indsendes til Universitetsqvæsturen.

9 Marts. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circul. (til samtlige Stiftsøvrigheder), hvori begjæres Betænkning i Anledning af en paatænt Forandring i D. L. 2—22—64, saaledes at den bemidlede Kirker efter samme paahvilende Forpligtelse til at komme trængende Kirker i samme Stift tilhjælp udvides til at gjælde ogsaa udenfor Stiftet.*)

10 Marts. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circul. (til samtlige Biskopper) om Land- og Søkrigscommissairernes samt Generalkrigscommissairens Archiver.

Det er for Diablikket under Overveielse, hvorvidt en Deel ældre Documenter og Protocoler i Land- og Søkrigscommissairernes samt Generalkrigscommissairens Archiver kunne tilintetgjøres eller bortskaffes. I Anledning heraf har Generalkrigscommissair Frisch iblandt Andet gjort opmærksom paa, at, medens Udskrivningsvæsenet ingen Interesse har i at bevare Præsterne's Udskrifter af Kirkebøgerne, forsaavidt disse ere ældre

*) Denne Sag er senere opgivet.

end 38 Aar, kunde disse Documenters Opbevaring maaskee i 10 Maaned. andre Henseender være af Bigtighed, da Erfaringen har lært, at flere Kirkebøger ere brændte, og at som Følge deraf disse legaliserede Udkrifter ofte have været benyttede i civile Sager; og Justitsministeriet har derfor hensillet til dette Ministerium, hvorvidt Det maatte ønske nogle af disse Archivsager, forsaavidt de bestemmes til Kassation, udleverede og opbevarede. Da Ministeriet ikke finder, at der er Anledning til at opbevare disse Udkrifter som et Hele, idet det vilde være ligesaa vanskeligt at skaffe den fornødne Plads til som i det paakommende Tilfælde at benytte sig af disse Archivsager, men Ministeriet paa den anden Side ikke har troet at burde give sit Minde til, at disse Archivsager blive ødelagte, uden først deraf at have benyttet, hvad der kunde tjene til at supplere de nu stedfindende Mangler i saa vigtige Documenter, som Kirkebøgerne ere, saa har Ministeriet formeent, at det vilde være den hensigtsmæssigste Maade at benytte de omhandlede Archivsager paa, naar Man deraf lod udtage de Udkrifter, som efter en anstillet Undersøgelse af ethvert Steds Sognepræst muligt kunde ønskes til Supplerings af de for hans Menigheder førte Kirkebøger, hvorved Sagnet af en ødelagt Kirkebog, om end ikke ganske vilde afhjælpes, dog væsentlig vilde lettes.

Ministeriet skulde i Genhold hertil tjenstligst anmode Deres Høiærværdighed om behageligen at ville give de i N. N. Stift ansatte Præster Leilighed til at opgive, hvorvidt nogen af de ommeldte Udkrifter maatte være af Bigtighed for deres Embede i det fornævnte Diemed, samt for hvilke Aar dette maatte befundes, da Ministeriet derefter vil gjøre sig Umage for, at disse Udkrifter blive udtagne og, saavidt muligt, oversendte de vedkommende Sognepræster til Opbevaring. Sluttelig tilføies, at Justitsministeriet har anseet det for ønskeligt, at Sagen saa hurtigt som muligt kunde fremmes, og Ministeriet skulde derfor tillade Sig at anmode Deres Høiærværdighed, om, saavidt Omstændighederne tillade det, at paaskynde Beretningernes Indsendelse til Deres Høiærværdighed, hvorefter Underretning om deres Resultat bedes Ministeriet tilskillet, ledsaget af de Be-

- 10 Marts. mærkninger, hvortil Sagen iøvrigt maatte give Dem Anledning.*)
- 11 Marts. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Præstø Amt) hvori Ministeriet, da Amtet havde begjært dets Resolution meddeelt med Hensyn til et opstaaet Spørgsmaal om, hvorvidt OIdermanden i Lovelde By, Stege Landsogn, var forpligtet til at tilsiige Byens Gaardmænd til at aflevere deres Fattigbidrag, naar saadant af Sogneforstanderskabet forlangtes, svarer, at Det bifalder den af Amtet fremsatte Anskuelse af Forholdet, isølge hvilken OIdermanden, saaledes som stedse har været Skik der i Sognet, har at udføre de ommeldte Tilsiigelser.
- 11 Marts. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Veile Amt), hvori Ministeriet — i Anledning af en Forespørgsel fra N. N. Sogneforstanderskab om, hvorvidt det kan paalægges Sognefogden at føre Lister over samtlige de Gangdage, som Huusmændene i Sognet isølge Forordningen af 27de Mai 1848 have at præstere — svarer, at Det med Amtsrådet maa være enigt i, at det omhandlede Arbeides Udførelse ikke kan ansees for Sognefogdens Pligt.
- 12 Marts. Kgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Indenrigsministeriet allernaadigst bifaldes, at Bestyrelsen af det af afgangne Capitain ved Artilleriet, Mouriz Friedenreich, ved et under 26de Juli 1798 oprettet og under 2den November s. A. allernaadigst confirmeret Testamente og senere Codicil stiftede Legat til Fordeel for Stege Kjøbstads og Sogns Fattige, Enge og Sengeliggende samt for ugifte Fruentimmer af Testators Familie, til Stege Kjøbstadcommune maa afhænde til Bebyggelse tjenlige

*) Efterat Ministeriet herom havde modtaget Svar, blev Justitsministeriet under 4de November 1853 anmodet om, at foranledige de fra Stifterne requirerede Archivialia for 1ste, 2det, 3die, 5te og 6te Udsfrivningsdistricter distribuere til Biskopperne, medens man Intet havde imod, at Afleveringen af Indberetningerne fra 1815—48 for 2det Udsfrivningsdistricts Vedkommende udsattes til en senere foretagende Cassation og for 4de og 7de Districts beroede efter nærmere Erklæring fra vedkommende Chefer.

Dele af det bemeldte Legat tilhørende i Testamentets 2den Post 12 Marts. Nr. 1 ommeldte Bøenge i Byen, som udgjør 4 Tdr. 2 Skpr. Land, under Betingelse af 1) at der af samme svares en aarlig Afgift af 1 Td. Byg efter Capitelstakt af hver Skp. Land; 2) at denne Afgift tilfalder Legatet og ikke den nuværende Forpagter af Bøenget, der kun nyder en i Forhold til Areal et af den eller de afhændede Dele afpasset Decourt i den aarlige Afgift, der er stipuleret for Forpagtningen af Bøenget i det Hele; 3) at det er Stege Kjøbstadcommune, til hvem Legatet har at holde sig for Afgiften, ligesom det er den, der pro quota har at svare Skatter og offentlige Afgifter af det samme overladte Areal, samt til at bære de med Udstykningsen forbundne Omkostninger.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Frederiksborg 13 Marts. Amt) om Omfanget af den Communes Forpligtelse til at bære Udgifter til Begravelse m. v., i hvilken en i en anden Commune forsørgelsesberettiget Person dør, efterat han ifølge en Overenskomst med førstnævnte er indlagt i en i denne beliggende Stiftelse eller Anstalt.

I et med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 27de f. M. her til indkommet Andragende har Frederiksborg Slotsmenigheds Forstanderskab anholdt om, at en særlig Bestemmelse maatte blive truffet med Hensyn til Refusion af Omkostningerne ved Begravelsen af Personer, som uden at henhøre til Slotsfognets Commune have henligget paa Distriktsygehuset, Daareanstalten og Hillerød Hospital og der afgaae ved Døden, idet Forstanderskabet nemlig har anført, at den i Cancelli Skrivelse af 20de Juli 1844 (Ny Coll. Tidende Pag. 959) udtalte Regel, at Bekostningerne til Ligbæring, Gravens Rastning og Jorden til Ligene skulle udredes af den Commune, hvor en Person afgaaer ved Døden, har bevirket en Overbebyrdelse for Sognet, paa hvis Grund de fornævnte 3 Stiftelser ere beliggende.

Foranlediget heraf skulde Man tjenstligt melde, at den paa-beraabte Cancelli Resolution af 20de Juli 1844 efter dens hele Motivering alene angaaer Omfanget af iden i Medfør af den almindelige Lovgivning cuur- eller begravelsepligtige Com-

13 Marts. munes Refusionspligt, men ingentunde det Tilfælde, hvor det er efter Overenskomst eller ifølge Begjæring af bemeldte Commune, at den Afdøde har været indlagt til Cuur i en fremmed det vil sige ikke forsørgelses- eller cuurpligtig Commune (sfr. ogsaa Analogien af Forordningen af 24de Januar 1844 § 8). Det tilføies, at om og hvorvidt der i sidstnævnte Tilfælde kan affordres den forsørgelses- [cuur- eller begravelsespligtige Commune Betaling for Jord, Lighæring og Gravens Rastning, navnlig vil berøe paa den trufne Overenskomst eller paa de reglementariske Bestemmelser, som gjælde for den Stiftelse, hvori den Afdøde saaledes har været indlagt, men netop derfor i Almindelighed være en Dødsfaldscommunen, som saadan, uvedkommende Sag.

17 Marts. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Fyens Stift) om den Indflydelse en Gaards Nedlæggelse og dens Jorders Henlæggelse under en anden Gaard i et andet Sogn har paa vedkommende Sognepræst og Skolelærers tidligere Indtægter af samme.

Med behagelig Betænkning af 27de November 1850 have Stiftamtmanden og Deres Høiærværdighed tilstillet Ministeriet et Andragende fra den daværende Sognepræst for Sandager og Hølevad Menigheder N. N., hvori han forespurgte, hvorvidt der tilkommer Sognekalder saavel som det vedkommende Skolelærers og Kirkesanger-Embeder aarlig Refusion for de Indtægter af Høitidsoffer og Accidentser, Dvægtiende, Brød og Mælk, som det tidligere har oppebaaret af den i Hølevad Sogn beliggende Gaard N. N. som ifølge en Cieren af N. N. Hovedgaard N. N. meddeelt allerhøieste Bevilling af 16de December 1848 er bleven nedlagt, og hvis Jorder ere henlagte under Afbyggergaarden N. N. af bemeldte Hovedgaard i Gamtofte Sogn.

I denne Anledning skulde Ministeriet tjenstligt melde, at Det antager, at der ikke kan tilkomme Præsten eller Skolelæreren nogen Erstatning for den Afgang i Offer og Accidentser, der er en Følge af den omhandlede Gaards Nedlæggelse, men at de derimod ikke bør tabe Noget i Henseende til de reelle Udgifter,

der tidligere have paahvilet dennes Jorder, hvortil foruden 17 Marts. Korntienden og Degnetraven, saavel som Smaaredselstienden efter Placat af 17de Juni 1812 § 2 formeentlig bør henregnes baade Qvægtiende, med Hensyn til hvilken der i Mangel af anden Overeenskomst antages at kunne forholdes paa den Maade, som i Caneskr. af 7de October 1828 i Almindelighed er omhandlet med Hensyn til Qvægtienden af Eiendomme, hvis Jorder ligge i forskjellige Sogne, og de under det saakaldte Smaaredsel indbefattede Præstationer, der ogsaa, forsaavidt de ikke i Medfør af Forordningen af 29de December 1721 umiddelbart paahvile Hartkornet, formeentlig fremdeles bør ydes til Præsten for Hølevad Menighed og den vedkommende Skolelærer med det Samme, som forhen har været svaret af Gaarden, inden den blev nedlagt. Iøvrigt maatte man ansee det for ønskeligt, om Sagen kunde afgjøres ved en billig Overeenskomst imellem de Paagjældende om en bestemt aarlig Godtgjørelse for de sidstnævnte Arter af Ydelse i det Hele, hvilken Overeenskomst maatte indsendes til Ministeriets Approbation; men i Mangel af saadan Overeenskomst hører Sagen i fornuødent Fald under Domstolens Afgjørelse.*)

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 17 Marts Sjællands Stift) om at Baptisters Børn, som ikke ere indlemmede i det baptistiske Samsund, ikke, naar de udskrives af Skolen kunne tvinges til at confirmeres, men at de heller ikke erholde de borgerlige Rettigheder, der ere knyttede til Confirmationen.

I behagelig Skrivelse af 23de s. M. har Deres høiærværdige Excellence udbedet Dem Ministeriets Resolution meddeelt i Anledning af en fra Sognepræsten for N. N. Menighed N. N. indkommen Forespørgsel, om baptistiske Forældre kunne forlange deres Børn, som ere døbte efter vor Ritus, have er-

*) Sagen blev senere afgjort ved en under 21de Februar 1853 confirmeret Forening mellem Eieren af Hovedgaarden paa den ene Side og Sognepræsten og Skolelæreren paa den anden Side.

17 Marts. holdt Underviisning i vore Skoler i den evangelisk kristelige Religion, og ikke ved Daaben ere indlemmede i det baptistiske Samsund, udfkrøve af vore Skoler, naar de have fyldt det 14 Aar uden derefter at lade dem confirmere.

Efter i den Anledning at have brevvejlet med Generalprocureuren skulde Ministeriet tjenstligst melde, at der, naar baade Forældrene og Børnene erklære sig uvillige dertil, ikke bør finde nogen Tvang Sted til Udførelsen af Confirmationshandlingen, men da de omspurgte Børn paa den anden Side endnu høre til Folkekirken, saalænge de ikke have erklæret at være udtraadte af samme, kunne de ikke erkjendes for at være i det i Lov af 13de April 1851 § 11 1ste Membrum omhandlede Tilfælde og kunne derfor heller ikke ved den blotte Udskrivning af Skolen, der i ethvert Tilfælde ikke kan skee, forinden de have godtgjort at være i Besiddelse af de anordnede Kundskaber, erholde Adgang til de borgerlige Rettigheder, som ere knyttede til Confirmationen.

18 Marts. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Sjællands Stift) om Anlæggelse af en Assistentkirkegaard for Hellebæk Sogn.

Med behagelig Skrivelse af 2den f. M. har Deres høiærværdige Excellence indsendt en Indstilling fra Provsten for Liunge og Kronborg Herreder om Anlæggelse af en Assistentkirkegaard for Hellebæk Sogn med Undtagelse af Fiskerleiet Aalsgaard. Af Sagens Acter fremgaaer, at Administrator for det grevelige schimmelmannske Fideicommis, der er Eier af de vedkommende Kirke saavelsom af Hellebæk Geværfabrik, paa Besiddernes Begne har erklæret sig villig til, uden Betaling, og uden at fordre nogen aarlig Leie deraf, at afgive et Areal af 3 a 4000 □ Alen paa den saakaldte Fiskerhuusvang, samt at indhegne, indrette til og vedligeholde bemeldte Areal til Begravelsesplads for Sognet paa følgende Betingelser: 1) at alle Omkostninger til Kirkegaardens Indhegning, Porte m. v. foreløbig bæres af Fideicommisset mod at repareres paa de ved Fabrikken Ansatte, forsaavidt disse ikke maatte foretrække at

tage Deel i det til Indhegningen fornødne Haandarbeide; 2) at 17 Marts. i Jordpenge betales til Fabrikken Kasse for ethvert vorent Liig 1 Rd., for et Barnelig 3 Mk., og for en heel Begravelsesplads 5 Rd., hvorimod Fabrikken bestandig vedligeholder Kirkegaarden uden videre Bekostning for Fabrikken Folk. Da saavel Beboerne i Hellebæk Sogn, som Sognepræsten for Likhøj, Hornbæk og Hellebæk Menigheder have erklæret sig enige i det Duffelige i, at en Kirkegaard anlægges i Sognet, og ligeledes have erklæret sig tilfredse med de af Fideikommissets Administrator gjorte Betingelser for Arealets Afgivelse m. v., saa skulde Ministeriet tjenstligst tilmelde Deres høiærværdige Excellence, at det for sit Vedkommende Intet finder at erindre imod at der paa de af Fideikommisset foreslaaede ovenfor anførte Betingelser indrettes en Kirkegaard i Hellebæk Sogn til Benyttelse for Beboerne af dette med Undtagelse af Fiskerleiet Nalsgaard, forsaavidt de ikke maatte foretrække at lade deres Døde begrave paa Likhøj Kirkegaard, dog at det udtrykkelig forbeholdes, at saafremt enten Fabrikken eller Kirken nogensinde maatte blive skilt fra Fideikommisset, skal Vedligeholdelsen af Kirkegaarden paahvile vedkommende Kirkeier, der da ogsaa bliver berettiget til at oppebære Indtægten af Kirkegaardens Afbenyttelse.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 18 Marts. og Biskoppen over Fyens Stift), hvorved det tillades, at et Bispenberg Sognekald tilhørende Huus med nyt Hartkorn 2 Skpr. 1 Fdk. 2 $\frac{1}{4}$ Alb. og Gammelkat 1 Rd. 66 f. bortarvesæstes til Communen, imod at den svarer Kaldet 24 Rd. i aarlig Afgift, bærer alle af Stedet gaaende kongelige og kommunale Afgifter samt personelle Præstationer og afholder alle af Overdragelsen flydende Omkostninger, og saaledes at Bankhæftelsen er Communen uvedkommende.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Justitsministeriet) angaaende Omdeling af Love og Kundgjørelser til geistlige Embedsmænd.

I Anledning af flere til Ministeriet indkomne Beretninger
Geistl. Rescript. f. 1852.

19 Marts. fra Biskopperne og andre Geistlige om, at de udkommende Love ikke tilstilles dem i samme Omfang, hvori dette har været Tilfældet med de tidligere udkommende Anordninger, tillader Ministeriet sig tjenstligst at anmode Justitsministeriet om behageligen at ville af alle de igjennem samme udkommende Love og Kundgjørelser, tilstille Biskopperne nogle Exemplarer til Efterretning, samt desuden af alle de Love og Kundgjørelser, hvis Indhold enten vedrører Sognepræsternes Embedsforhold, eller økonomiske Stilling, eller dog skjøntes at kunne have en almindelig Interesse for Geistligheden som saadan, behageligen at ville lade trykke et saadant Antal Exemplarer, at der igjennem Biskopperne kunde tilstilles hver Præst et Exemplar til Opbevaring i hans Embedsarkiv, nemlig for Sjællands Stift 350 Exemplarer, Fyens 140, Volland og Falsters 70, Aalborg 110, Viborg 110, Aarhus 220 og Ribe 200.*)

23 Marts. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Aarhus Stift) hvorved Ministeriet med Hensyn til en Holbæk og Udby Sognekald tilkommende Ret til Landgilde og alle 3 Tiender af noget under Holbækgaard hørende Anneghartkorn i Udby Sogn approberer, at bemeldte Landgilde, der i en Jordebog af 1791 angives til 11 Rd. 5 ß. afløses med en contant Indbetaling blandt Stittsmidlerne af en Kaldet tilfaldende Capital af 300 Rd. og saaledes at Kaldets Ret til alle 3 Tiender in natura reserveres.

23 Marts. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Maribo Amt) hvori Ministeriet — da Amtet havde forelagt til Afgjørelse det Spørgsmaal, om Præstø Amts eller Maribo Amts Reparationsfond skulde ansees pligtige til at refundere Rasklov Rjbstads Fattigvæsen nogle ved N. N.s interimistiske Forsørgelse sammesteds foranledigede Udgifter, idet Amtet paa Grund af at Omkostningerne ved bemeldte N. N.s Tuur og Pleie under en ham i forrige Aar under et Ophold i Præstø

*) Under samme Dato afgif lignende Skrivelser til Indenrigsministeriet, Finantsministeriet, Krigsministeriet og Marine-ministeriet.

Amt paakommen Sygdom vare blevne affholdte af dette Amts 23 Marts. Repartitionsfond i Henhold til Bestemmelserne i Placat af 28de December 1827 § 2, havde henstillet, om ikke det samme Amt maatte være pligtigt til fremdeles at overtage hans Forsørgelse, naar han senere maatte findes trængende til Fattighjælp, saa længe indtil han efter de sædvanlige Regler maatte have erhvervet Forsørgelsesret andensteds — svarer, at i Henhold til hvad der er statueret i en Skrivelse fra det forrige Kongelige Danske Cancelli af 15de Januar 1846 (Coll. Tid. for f. A. Bag. 203—4) hvori det navnlig er udtalt, at Hensigten med den nævnte Placat af 1827 ikke saameget kan antages at være den, at fastsætte noget egentligt bestemt Hjemsted, som derimod at give en Regel, der bliver at følge, naar intet Saadant efter de almindelige Regler kan udfindes, maa den her omhandlede Udgift ansees for at være Præsts Amt uvedkommende.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circul. (til samtlige 23 Marts. Stiftssøvrigheder) om Klokkeringning i Anledning af Enkedronning Maria Sophie Frederikkes Død.

Hans Majestæt har allernaadigst referiberet Ministeriet, at der i Anledning af Hendes Majestæt Enkedronning Maria Sophie Frederikkes Død skal ringes med alle Kirkeklokker i Kongeriget Danmark een Time hver Formiddag og een Time hver Eftermiddag, indtil Bisættelsen af Hendes Majestæt den høisalige Enkedronning har fundet Sted.

I denne Anledning skulde Ministeriet tjenstligst anmode Hr. Stiftamtmanden og Deres Høiærværdighed om behageligen at foranstalte, at der herefter een Time daglig om Formiddagen fra Klokken 10 til 11 og ligeledes een Time om Eftermiddagen fra Klokken 4 til 5, indtil det allerhøieste Liig er bisat, bliver ringet med alle Kirkers Klokker saavel i Kjøbstæderne som paa Landet i det Dem anbetroede Stift.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 23 Marts. og Biskoppen over Folland-Falsters Stift), hvorved det approberes, at den Sandager og Nørrekirkeby Sognekald af Nøbøllegaard tilkommende aarlige Udviisning af 5 Læs Gjærdsel og 2 Læs

23 Marts. Staver forandres til 1½ Favne Fagotbrænde af Bøgeudhug med forsvarligt Maal og fra 4—8 Tommers Gjennemsnit, dog at Brændet leveres frit tilkjørt i Præstegaarden.

24 Marts. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Kammerjunker, Ritmester Rothe, R. af Db.) om Kaldsretten til Hjembæk Skolelærerembede.

I behagelig Skrivelse af 6te f. M. har Hr. Kammerjunkeren anført, at Biskoppen over Sjællands Stift har nægtet at meddele den af Dem, som Eier af Aggersvold med underliggende Gods, til Skolelærer i Hjembæk bestilte Seminarist N. N. Collatz, fordi han har formeent, at Kaldsretten til Skolelærerembedet i Hjembæk, hvor Degnen forhen boede, maatte tilkomme Bispembedet. Da De imidlertid ikke har kunnet anerkjende denne Ret for bemeldte Embede, men derimod anseer Dem kaldsberettiget som Eier af over 32 Tdr. Hartkorn i Skoledistrictet, har De begjært Ministeriets Resolution i denne Henseende.

Efter i Anledning heraf at have brevveglet med Biskoppen over Sjællands Stift, undlader Ministeriet ikke tjenstligst at bemærke, at Kaldsretten til Degnekaldene ikke var bygget paa Hartkornbesiddelsen, men alene knyttet til Kaldsretten til Præstekaldene, og da Anordningen af 29de Juli 1814 § 50 forbeholdt dem, der havde havt Kaldsret til Degnekaldet, for Fremtiden at kalde Skolelæreren i det Skoledistrict, i hvilket Degnen forhen boede, maatte efter nysnævnte Lovbestemmelse Kaldsretten til slige Skolelærerembeder tilkomme Biskopperne, efter Rescript af 17de Marts 1685, i de Districter, i hvilke Kongen havde jura patronatus med Hensyn til Kirkerne, og de privilegerede Kirkeiere (jfr. Canc. Circul. af 30te August 1817) i de Districter, hvor de havde udøvet jus vocandi i Henseende til Præsteembedet, og naar det derfor i Anordningen af 29de Juli 1814 § 50 er tilføjet, at saafremt den Kaldsberettigede tillige har Hartkorn i Sognet, da kalder han desuden skifteviis med de andre Lodsieiere, saa kan dette ikke, som af Hr. Kammerjunkeren antaget, forstaaes saaledes, at Kaldsretten til slige Skolelærerembeder skulde kunne alternere mellem Kirkeieren og de flere Lodsieiere, som eie 32 Tdr. Hartkorn, og

at der, naar Kirkeeieren tillige var en af disse, ogsaa tilkom 24 Marts ham Kaldsret alternativt som Lodsseier, men Bestemmelsen kan alene antages at sigte til de andre Skoler i Sognet, som maatte findes i samme foruden Skolen i det District, hvor Degnen forhen boede. Da nu Grundlovens § 97 har affkaffet enhver i Lovgivningen til Adels, Titels og Rang knyttet Forret, og som en Følge deraf den de privilegerede Kirkeeiere hidtil tilkommende Kaldsret til Skolelærerembederne i de Districter, hvor Degnen forhen boede, maa ansees ophævet, maa Kaldsretten til slige Skolelærerembeder efter Rescript af 17de Marts 1685, sammenholdt med Anordningen af 29de Juli 1814 § 50, antages at være gaaet over til Biskopperne. Idet Ministeriet i Henhold til det Foransførte, og da det af Hr. Kammerjunkeren selv er indrømmet, at Degnen forhen boede i Hjembæk, maa ansee Biskoppen over Sjællands Stift Kaldsberettiget til Skolelærerembedet dersteds, undlader Ministeriet forøvrigt ikke at tilføie, at det maa være Dem overladt, at gjøre Spørgsmaalet om Deres Kaldsret til Gjenstand for Domstolenes Paakjendelse, men Ministeriet maa dog bemærke, at et lignende Spørgsmaal, som var opstaaet mellem Biskoppen over Fyens Stift og Besidderen af Grevskabet Muckadell, har været anhangiggjort for Domstolene, og er saavel ved vedkommende Underret, som ved en af den kongelige Lands-Overs samt Hof- og Stadsret, den 8de dennes affagt Dom, blevet afgjort i Faveur af Biskopeembedet.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circul. (til samtlige 30 Marts. Amtsstolebirectioner) om Fortolkningen af Lov af 20 Juni 1850 § 14 og 16.

Ministeriet har Tid efter anden modtaget forskjellige Forespørgseler angaaende Forstaaelsen af §§ 14 og 16 i Loven af 20de Juni 1850 angaaende Udjævning af Forskjellen mellem det privilegerede og uprivilegerede Hartkorn, hvilke Forespørgseler navnlig have gaaet ud paa: 1) om de saakaldte gamle Degneindtægter (Degnetrave, Zulerente m. v.), der ifølge Anordningen om Skolevæsenet paa Landet af 29de Juli 1814 § 61 ere overgaaede til Skolelærerne, kunne antages at være bort-

30 Marts. faldne ved Loven af 20de Juni 1850, saaledes at herefter alle Udgifter til Skolevæsenet skulle udredes ved Ligning; 2) om Præsterne herefter skulle svare Bidrag til Skolevæsenet alene af deres Hartkorn, eller tillige efter Formue og Leilighed; 3) om Præsterne for Fremtiden skulle deeltage i Udredelsen af Brændsel til Skolerne; 4) om Fouragen til Skolelærerne fremdeles som hidtil skal udredes districtviis, og om i saa Fald det Bidrag til Fouragen, der udredes af Præsternes og det forhen privilegerede Hartkorn, skal komme det enkelte District, hvortil bemeldte Hartkorn henhører, eller den samlede Commune tilgode.

Da de Bepærelser, Ministeriet herpaa har afgivet, maa antages at have Interesse for en videre Kreds, har Ministeriet troet at burde bidrage til at gjøre dem mere almindelig bekendte, og Ministeriet skulde derfor tjenstligst anmode Hr. (Tit.) og Deres Høiærværdighed om behageligst at ville meddele samtlige Sogneforstandersklaber i Deres fælleds Embedsdistrikt: ad 1) at ligesom Loven af 20de Juni 1850 § 16, der alene angaaer de Ydelsler, der ere Gjenstand for Ligning eller Fordeling efter Hartkornet, ikke finder Anvendelse paa Ydelsen af de gamle Degneindtægter, hvilken ikke grunder sig paa Ligning, saaledes kan Lovens § 22 heller ikke antages at indeholde nogen Hjemmel for ved en ministeriel Resolution at forandre den gjældende Regel for hine gamle Indtægters Udredelse til en Ydelse ved Ligning paa Hartkornet efter de i Lovens § 16 indeholdte Grundsætninger; der maa derfor med Hensyn til de gamle Degneindtægters Udredelse være at forholde paa samme Maade som hidtil, og en Forandring deri vil ikke kunne approberes, medmindre samtlige Beboere, paa hvilke Ligningen vil falde, dertil give deres Samtykke; ad 2) at Loven af 20de Juni 1850, dens § 14, ikkun hæver Præsternes almindelige Ret til Fritagelse for Bidrag til Skolevæsenet, forsaavidt deres Præstegaardshartkorn angaaer, og at Præsterne som Følge deraf, i Henhold til Kongelig Resolution af 27de Juli 1822, fremdeles maae være fritagne for at deeltage i Udredelsen af den Deel af Skoleudgifterne, som ikke tilveiebringes ved Ligning efter Hartkorn; ad 3) at da Loven af 20de Juni 1850, dens § 16 in fine, udtrykkelig bestemmer, at denne Lov ingen Indflydelse

skal have paa Grundeiernes Forpligtelse til at udrede Skole- 30 Marts.
brændsel, og Præsterne hidtil have været fritagne for af deres
Præstegaardshartkorn at deeltage i denne Præstation, maa det
fremdeles have sit Forblivende derved, forsaavidt Udredelsen af
Brændselsmaterialet angaaer, men at Præsterne derimod isølge
meerbemeldte Lovs § 14 maa være pligtige til efter deres
Præstegaardshartkorn at deeltage i Behandlingen og Trans-
porten af Skolebrændselet; ad 4) at Loven af 20de Juni
1850 ingen Forandring har medført i den hidtil gjældende
Bestemmelse om, at Fouragen til Skolelærerne skulde udredes
skoledistrictsviis, og at sælgelig det Bidrag til Fouragen, der
bliver at udrede af Præstegaardenes og det forhen privilegerede
Hartkorn maa komme det Skoledistrict tilgode, hvori bemeldte
Hartkorn er beliggende.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 30 Marts.
og Biskoppen over Viborg Stift) om hvorvidt en, et Sognefald
for Tilsyn med en Begravelse tillagt Indtægt er Gjenstand for
Deling i Raadensaaret og kan medtages ved Beregningen af
Enkepensionen paa Kaldet.

Deres Høierverdighed har med behagelig Erklæring af 17de
d. M. tilfjættet Ministeriet en Skrivelse fra Sognepræsten for
N. N. og N. N. Menigheder, N. N., hvori han forespørger,
om et Beløb af 10 Rd. aarlig, som ved Ritmester Benkons
den 23de September 1726 oprettede Testament er tillagt Sogne-
præsten for de nævnte Menigheder, for at have Tilsyn med
Testators Begravelse i Thiele Kirke, kan henregnes til de af
Kaldets Indtægter, som i Raadensaaret skulle deles mellem
Estermanden og Formanden eller hans Vo, og hvoraf Enke-
pension skal udredes.

I Gjenjvar herpaa skulde Ministeriet tjenstligst meddele, at, da
den omhandlede Indtægt hidtil har været Gjenstand for Deling
i Raadensaaret, og den nuværende Sognepræst ligeledes er
gaaet ud fra samme Forudsætning ved sin Tiltrædelse af Em-
bedet, samt da denne Legatrente, uagtet den dertil knyttede For-
pligtelse, dog formeentlig har Characteren af en virkelig Ind-
tægt for Kaldet, finder Ministeriet, at Billighed taler for, at

30 Marts. den, under Forudsætning af, at den tiltrædende Præst ikke for sin Person vil frasige sig det omhandlede Tilfyn og den dermed forbundne Indtægt, naturligt bør deles mellem Formand og Eftermand i Raadensaaret. Paa samme Maade antager Ministeriet heller ikke, at der kan være Noget at erindre imod, at denne Indtægt medtages blandt Kaldets andre Indkomster, hvoraf efter Lovens 2—13—10 Enkepensionen efter Billighed skal beregnes saaledes, at den ikke overstiger en Ottendepart af Kaldets visse Indtægter.

30 Marts. Kgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes, at der ved Udnævnelsen af en Protectrice for det, det adelige Stift Balls istedetfor Hendes Majestæt Højalig Enkedronning Marie Sophie Frederikke forbeholdes til nærmere allerhøjeste Resolution de Forandringer, som allernaadigst maatte bifaldes med Hensyn til den Stiftets Protectrice ved dets Foundation af 17de Mai 1838 §§ 24 og 25 tillagte Ret til Medvirkning ved Besættelsen af adskillige Embeder under Stiftet.*)

31 Marts. Kirke- og Underviisnings=Ministeriets Skr. (til Viborg Amts=skoledirection) om at Skolelærere, som ei have Embedsjord, kunne sælge Afsen af de dem leverede Tørv.

Med behagelig Betænkning af 30te og 5te Januar d. A. har Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed tilstillet Ministeriet et Andragende fra Sognepræsten for N. N. og N. N. Menigheder, N. N., hvori han, da Sogneforstanderskabets Medlemmer derom ere af ulige Meninger, forespørger, om Skolelærerne i N. N. og N. N., der ikke have Embedsjord, ere berettigede til at sælge Afsen af de Tørv, som leveres dem af Districtet til eget og Skolestuernes Brug.

I Gjensvar herpaa skulde Ministeriet tjenstligt melde, at Det

*) Dette Forbehold blev taget ved det allerhøjeste aabne Brev af 31te Marts næstefter, hvorved Hendes Kongelige Højhed Arveprinssesse Caroline til Danmark blev udnævnt til Protectrice for Stiftet. Sfr. Kongelig Resolution af 26de August 1852 og Rescript af 11te September f. A.

ikke finder, at der er grundet Anledning til at fratage Skole- 31 Marts.
Lærerne Aften af den dem som Brændsel tilstaaede Lørv.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtman- 1 April.
den og Biskoppen over Sjællands Stift), hvorved det paa Andragende fra Inspectionen for St. Mikkel's og St. Peders Kirker i Slagelse, bijaldes, at der for Fremtiden maa ansættes en Organist ved hver af Kirkerne med den dertil for hver af Kirkerne bestemte Løn, dog at Brugen af det hidtilværende Organistembede ved begge Kirker henlagte Jordlod tillægges Organisten ved St. Mikkel's Kirken.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Randers 1 April.
Amt), angaaende Omfanget af Haandværksmestres Forpligtelse til at sørge for syge Læredrenge.

Med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 27de Februar d. A. har Ministeriet modtaget et Andragende, hvori Randers Kjøbstads Fattigcommission i Anledning af en Forespørgsel fra Skræddermester N. N. sammesteds om, hvorvidt han er pligtig til at bære Omkostningerne ved en syg Læredrengs Guur og Pleie, har begjært sig Ministeriets Bestemmelse i Almindelighed meddelt for Omfanget af de Forpligtelser, der efter Lovgivningen maa antages at paahvile Haandværksmestre med Hensyn til deres Læredrenge i disses Sygdomstilfælde.

Foranlediget heraf skulde Man tjenstligst melde, at Ministeriet med Hr. Kammerherren er enigt i, at de med Hensyn til syge Tjenestedydende i Almindelighed gjældende Regler maace ansees anvendelige i de omspurgte Tilfælde, og at derfor den i Fattigcommissionens Andragende omhandlede Skræddermester N. N. ikkun bør ansees pligtig til at afholde de Omkostninger, som maatte medgaae paa hans syge Læredrengs almindelige Underholdning under Sygdommen, forsaavidt han ikke ved Lærecontracten maatte have paataget sig yderligere Forpligtelser i saa Henseende.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Skanderborg 3 April.
Amt), om at der kan paalægges en Tjenestekarl Bidrag til Skole- og Fattigvæsenet.

3 April. I Anledning af det med Hr. Amtmandens behagelige Erklæring af 12te f. M. hertil remitterede Andragende, hvori N. N. af Loustrup Mølle forespørger, hvorvidt han, saaledes som af Amtsraadet er antaget, som Tjenestekarl er pligtig til at erlægge Bidrag til Skole- og Fattigvæsenet, skulde Ministeriet herved tjenstligst tiilmelde Dem, at det maa have sit Forblivende ved den af Amtsraadet afgivne Resolution, som har tilstrækkelig Hjemmel i Reglementet for Landet af 5te Juli 1803 § 35 og Arr.ordningen af 29de Juli 1814 § 56 cfr. Circulaire af 19de Mai 1821 og Skrivelse af 21de Marts 1840. — Hr. Amtmanden anmodes derfor om i Genhold hertil at ville tilkjendegive Vedkommende, at hans indgivne Besværing ikke egner sig til at tages i Betragtning. *)

3 April. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Ribe Stift), om at Provster selv maa afholde Udgiften til Fornyelse af deres Embedsprotokoller.

Foranlediget af det med Deres Høiærværdigheds behagelige Skrivelse af 10de August f. A. hertil indkomne Andragende, hvori den constituerede Provst for N. N. Herreder N. N. har anholdt om, at en ny Copibog for Provsteembede maatte blive tilfjillet Deres Høiærværdighed til Autorisation uden Udgift for ham, skulde Ministeriet tjenstligst melde, at Det ikke finder, at Det paa nogen af de ved Finantstøven bevilgede Summer kan opføre de Udgifter, som ere forbundne med Fornyelse af de til Provsteembederne fornødne Protocoller, men at Provsterne paa samme Maade som andre Embedsmænd selv maa afholde disse Udgifter.

5 April. Indenrigs-Ministeriet Skr. (til Amtmanden over Thisted Amt),

*) Amtsraadets Resolution var grundet paa, at det af den Paagjældende ei alene ikke var gjort gjældende, at han var fattig, men Raadet endog havde grundet Anledning til at antage det Modsatte. Ved Sagens Indsendelse oplyste Amtet, at den Paagjældende var ugift, Møllersvend og havde 60 Rd. aarlig i Løn foruden Sportler, hvorhos han selv havde opgivet sin Formue til 500 Rd.

hvori Ministeriet ved blandt Andet at bifalde den af Amtet 5 April. trufne Foranstaltning, hvorved det er paalagt samtlige Sognefogder og Lægdsmænd i N. N. Herred at forsyne de Embedsbreve, som egne sig til Affendelse med Sognebud, med en Paategning om deres Indhold, tilføier, at det maa anses rettest, at Brevene endvidere gives en Paategning om, fra hvem de ere udgaaede og saavidt muligt forsynes med Embedssegel.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Skanderborg 5 April. Amt), om Budfogders Hartkorns Fritagelse for at udrede Bidrag til Amtsrepartitionsfonden.

I Skrivelse af 12te f. M. har Hr. Amtmanden med Hensyn til at det i Ministeriets Skrivelse af 2den Februar sidstleden er udtalt, at en Sognefogeds Frihed for at udrede Bidrag til Amtsrepartitionsfonden maa tilkomme ham for alt det Hartkorn, som han besidder i det Sogn, for hvilket han er ansat, til Ministeriet indgivet Forespørgsel, om det Samme gjælder med Hensyn til Budfogder, hvor saadanne ere ansatte, saaledes at ogsaa disse Sidstes Hartkorn ved Siden af Sognefogdens kan betragtes som Frihedshartkorn i det Hele.

Idet Ministeriet i denne Anledning maa bemærke, at Begrænsningen af Sognefogdens Fritagelse for at deeltage i visse Byrder efter deres Hartkorn, til kun at gjælde for 8 Ldr., ikke har været fulgt overalt, og at det er saa langt fra, at denne Indskrænkning har Hjemmel i de i saa Henseende gjældende Bestemmelser, at disse meget mere bestemt udfige, at der tilkommer dem uindskrænket Fritagelse i saa Henseende see Forordningen af 11te November 1791 § 5 Litra c og Placat af 5te Juli 1820 cfr. Cancelli Skrivelse af 16de Juli 1844 (Collegial Tidende Side 939) skulde Ministeriet ikke undlade at tilmelde Hr. Amtmanden, at det i Henseende til Budfogderne maa have sit Forblivende ved Bestemmelserne i Cancelliets Circulaire af 16de April 1796, cfr. Cancelli Skrivelse af 3die Februar 1819 og 19de October 1820, hvorefter den af Amtet bestfikkede Budfoged kun, naar Sognefogdens Gaard staaer for mindre end 8 Ldr. Hartkorn, nyder Fritagelse for saa stort et Skyldfang, som, naar

5 April. det er sammenlagt med Sognefogdens, udgjør i Alt 8 Tdr. Hartkorn.

6 April. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Thisted Amt), om at Fattigvæsenet ei kan modsætte sig en Persons Biesse, selv om hans Sindstilstand kunde lade befrygte, at han i Tiden vil kunne falde Fattigvæsenet til Byrde.

I Anledning af det med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 22de f. M. modtagne Andragende, hvori Hillerslev Sogneforstanderskab har anholdt om Ministeriets Resolution for, om det ikke kan modsætte sig, at Ungkarl N. N. indlader sig i Hgteffkab med et Fruentimmer i Hundstrup Sogn, selv om han refunderer den ham af bemeldte Communes Fattigvæsen ydede Understøttelse, idet den Paagældende formeentlig lider af temporair Sindssvaghed — skulde jeg næst at bemærke, at Fattigvæsenet i Hillerslev kun kan fordre virkelig havte Udgifter refunderede, tjenstligt melde, at der naar Refusion finder Sted og Anvendeligheden af Forordningen af 30te April 1824 § 3 Nr. 10 saaledes bortfalder, ikke kan være Tale om nogen Ret for Fattigvæsenet til at modsætte sig Paagældendes Hgteffkab, selv om hans Sindstilstand kunde lade befrygte, at han mulig i Tiden kunde falde Fattigvæsenet til Byrde.

6 April. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Skanderborg Amtsskolebirection), i Noten Pag. 55.

7 April. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Svendborg Amt), om at Sognepræster skulle deeltage i Vedligeholdelsen af Hegnene om Skolelodder.

I Anledning af en med Hr. Kammerherrens behagelige Skrivelse af 27de f. M. hertil indkommen Forespørgsel fra Sognepræst N. N. i N. N., om hvorvidt Præsterne i Henhoid til § 14 i Loven af 20de Juni 1850 ere pligtige til at deeltage i Vedligeholdelsen af Hegnene omkring Skolelodderne, skulde Ministeriet tjenstligt melde, at det med Hr. Kammerherren maa være enigt i, at dette Spørgsmaal besvares bekræftende.

14 April. Lov indeholdende nogle nærmere Bestemmelser om Korntienders

Forandring fra Ydelse i Kjørven til faste aarlige Afgifter. 14 April. Indenrigsministeriet.

Rigsdagen har vedtaget og Kongen ved Sit Samtykke stadfæstet følgende Lov: § 1. Den Korntiende, der fortiden ydes i Kjørven, skal inden 1ste Januar 1856 være bestemt til faste aarlige Afgifter, overensstemmende med de i den gjældende Lovgivning og nærværende Lov indeholdte Forskrifter. § 2. Den ved Forordningen af 8de Januar 1810 § 28, 2den Post, Litr. E givne Forskrift om, at Tiendecommissionen, naar Korntienden ved dens Kjendelse skal bestemmes til en fast aarlig Afgift, skal til Tiendens taxerede Værdi lægge en tiende Deel af samme, (hvorefter det Udkommende bliver at fastsætte som den bestandige aarlige Afgift for Tienden) ophæves. § 3. Det i Forordningen af 10de Januar 1698 Cap. 4 § 9 bestemte Opmaal skal i fremtidige Tiendeforeninger eller Tiendecommissions-Kjendelser ikke kunne betinges eller paalægges. § 4. Som Korntiender, der ydes i Kjørven, blive ogsaa de at ansee, om hvis Ydelse med et aarligt Bederlag der er indgaaet Overenskomster, ifkun gjældende for en vis Tid, og de, der eies af vedkommende Tiendeydere, uden at være bestemte til faste aarlige Afgifter. § 5. De om Tiendevederlag indgaaede Overenskomster, der ifkun gjælde for en vis Tid, forblive i Kraft indtil Udløbet af den for deres Gyldighed bestemte Frist, fra hvilken Tid først det faste aarlige Bederlag, hvortil de paagjældende Korntiender maatte blive ansatte, vil være at udrede. § 6. Efter denne Lovs Kundgjørelse maa ingen Overenskomst om Tiendevederlag, der ifkun skal gjælde for en vis bestemt Tid, indgaaes for et Tidsrum, der gaar ud over 1ste Januar 1856. § 7. Enhver Eier af en Korntiende, der ikke er ansat til en fast aarlig Afgift, skal være berettiget til at erholde saadan Ansættelse udført ved Tiendecommissionen, dog kun forsaavidt Begjæringen derom omfatter alle de Eiendomme i samme Sogn, hvoraf Tienden tilhører den samme Eier, og ikke er bestemt til fast aarlig Afgift. § 8. Den for visse Tilfælde befalede Vedtagelse for Amtmanden af indgaaede Tiendeforeninger bortfalder for Fremtiden. § 9. For de Korntiender, som ikke inden 1ste Januar 1854 ere bestemte til faste aarlige Afgifter, bliver Ansættelsen

14 April. at foranstalte af vedkommende Tiendecommission efter en af denne lagt Plan; dog skal det staae Parterne frit for, ogsaa efter den her nævnte Tid, uden Tiendecommissionens Mellemkomst, at indgaae mindelige Foreninger om Korntiendens Forandring til faste aarlige Afgifter, naar saadan Forening er indgaaet og Approbation, forsaavidt den hidtil har været lobbesalet, derpaa er erhvervet, samt Gjenpart af Foreningen er meddeelt Tiendecommissionens Formand, inden Commissionen i Genhold til den lagte Plan har paabegyndt Forretningen i det paagældende Sogn. § 10. Ved Udgangen af Aaret 1853 har enhver Tiendecommissionens Formand for sit Districts Vedkommende at affordre Kjøbstædernes Communalbestyrelser og Landdistricternes Sogneforstanderskaber, særskilt for hver af de 3 Tiender: 1) nøiagtigt affattede Fortegnelser over alle de tiendepligtige Eiendommens Matriculnummere i Communen, af hvilke Korntienden ikke er bestemt til en fast aarlig Afgift, med Tilføielse af hvert Matriculnummers Hartkorn og Tiendehdernes Navne. 2) Underretning om, hvo der eie eller ere beneficerede med de nævnte Tiender, og 3) for det Tilfælde, at den tiendepligtige Jordes Bruger er en fra Jordens Eier forskjellig Person, Underretning om, hvo den Sidstnævnte er. Disse Meddelelser skulle ske senest 4 Uger, efterat de af Amts-Tiendecommissionens Formand ere forlangte. § 11. Naar Amts-Tiendecommissionens Formand har modtaget alle de i § 10 omhandlede Meddelelser fra Commissionens District, vil denne have at foretage de til de paagældende Korntienders Forandring til faste aarlige Afgifter fornødne Forretninger. § 12. Forretningerne foretages i den Orden, som fastsættes i en af Amts-Tiendecommissionen for dens District lagt Plan, ved hvis Bestemmelse blandt Andet bliver at tage Genhyn til, at samtlige Forretninger kunne være fuldførte inden den i § 1 af nærværende Lov, og hver enkelt Forretning inden den i Forordningen af 8de Januar 1810 § 28, 3tio foreskrevne Tid. Den lagte Plan bliver betimelig at bekjendtgjøre i Stiftstidenden. § 13. Ved enhver Forretning, som afholdes, skal alt Sognets tiendepligtige Hartkorn, for hvilket Korntienden ikke allerede er bestemt til en fast aarlig Afgift, tages under Behandling. Amts-Tiendecommissionerne ville i

Særdeleshed have at paase, at saa Meget som muligt udføres 14 April. ved hver Forretning, og at gjentagne Reiser og Møder undgaaes. § 14. Bederlagene for de Korntiender, der eies af vedkommende Ydere, blive altid at fastsætte ved Amts-Liendecommissionernes Kjendelse, uden at Paastrand eller Tilbud bliver at fremsætte. Omkostningerne ved disse Kjendelser udredes med deres fulde Beløb af Statskassen efter Foranstaltning af Indenrigsministeriet. § 15. Den i Forordningen af 12te Marts 1828 § 2 forefrevne Indkaldelse af Vedkommende til at paahøre Affigelsen af Amts-Liendecommissionens Kjendelse bortfalder for Eftertiden. Derimod skal enhver saadan Kjendelse, forsaavidt den ikke strax efter Forretningens Afholdelse affiges og oplæses for de Paagjældende paa Aastedet, gives beskrevet, og uopholdeligen forkyndes for alle Vedkommende ved de sædvanlige Stævningmænd, som derefter have at tilbagefende Udskriften med behørig Paategning til Liendecommissionens Formand. Stævningmændene tillægges herfor til lige Deling en Betaling af 16 Rbß. for hver af de 6 Første og 8 Rbß. for hver af de Øvrige, for hvilke Forkyndelse skeer. Den Frist af 6 Maaneder, inden hvilken Anke over en Amts-Liendecommissionens Kjendelse bør fremsæres for den overordnede Liendecommission, skal fremdeles regnes fra den Dag, da Kjendelsen affiges. § 16. Skulde nogen Amts-Liendecommission eller den overordnede Liendecommission ikke see sig istand til at tilveiebringe nogen af de dem paahvilende Forretninger inden den i Forordningen af 8de Januar 1810 § 28, 3tio og § 1 af nærværende Lov fastsatte Tid, vil Indenrigsministeriet, paa derom indgivet Andragende, efter Omstændighederne have at fastsætte den Tid, inden hvilken saadanne tilbagestaaende Forretninger bør være endeligen afgjorte. § 17. Hvis det, for at fremme Vicemedet af nærværende Lov, maatte findes hensigtsmæssigt at dele enkelte af de nuværende Amts-Liendecommissions-Districter i flere Districter, i hvilke da blive at oprette nye Amts-Liendecommissioner, er Indenrigsministeriet bemyndiget til at foranstalte det i saa Henseende Fornødne. § 18. Liendecommissionairernes Diæter fastsættes for Fremtiden til 2 Rbd. daglig for hver. De blive kun at beregne for de Dage, der medgaae til Reiser til og fra

14 April. Afskedet og til Møder paa samme. Den Tiendecommissairerne tilstaaede Godtgjørelse for Befordring bestemmes for Eftertiden til 4 Mk. pr. Mil. Forsaavidt Formanden har Udlæg til Protocoller, Avertissementer og deslige, hvilke han ikke kan faae godtgjorte af Parterne, endre des disse af Statskassen efter Foranstaltning af Indenrigsministeriet. § 19. Til Afholdelse af Udgifterne ved det forøgede Arbejde, som ved nærværende Lovs Bestemmelser maatte foranlediges for den overordnede Tiendecommission, kan Indenrigsministeriet aarligen anvende en Sum indtil 500 Rbd. § 20. Amts-Tiendecommissionernes og den overordnede Tiendecommissions Protocoller indsendes, naar de ere fuldfærvne, eller Forretningerne ere tilendebragte, til Opbevaring i Indenrigsministeriets Archiv. § 21. Naar al den Korntiende, der for Tiden ydes i Kjørven, i hvert enkelt Amts-Tiendecommissions-District er endeligen bestemt til faste Afgifter, ophæves Districtets Tiendecommission, ligesom den overordnede Tiendecommission ophæves, naar alle til den indankede Forretninger ere endeligen paa kjendte. § 22. For de Torder, som ikke inden 1ste Januar 1856 ere blevene tiendeplygtigtige, kan denne Forpligtelse ikke senere indtræde.*)

15 April. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Kjøbenhavns Amtsstolebisdiction), om at Børn, som ikke opdrages i den evangelisk lutheriske Religion, ere de almindelige Regler om skoleplygtige Børn undergivne.

Med behagelig Skrivelse af 7de f. M. har Directionen hertil indsendt et Andragende fra Sogneforstanderskabet for Thorslunde og Jøshoi Sogne, hvori Samme, foranlediget af, at en i Pastoratet boende Huusmand, der angiver sig at høre til det Religionsparti, som kalder sig „de sidste Dages Hellige,“ har vægret sig ved at sende sit skoleplygtige Barn i den offentlige Skole, uagtet det ikke modtager anden Underviisning end den, han selv kan give det, begjærer Underretning om, hvorledes § 11 i Loven af 13de April f. A. er at forstaae, og navnlig om Forældre, hvis Børn ikke skulle opdrages i den evangelisk-lutheriske Religion, i Genhold til den citerede Paragraph kunne fordre dem fritagne for Under-

*) cfr. Udfings Lovsamling II Deel Pag. 578—82.

viisning i Religion i de offentlige Skoler, dog — fremdeles i 15 April. Henhold til Anordningen af 29de Juli 1814 ere pligtige til der at lade dem modtage den øvrige Underviisning, saafremt de ikke erholde den paa en tilfredsstillende Maade i Hjemmet. — Directionen har i sin over Andragendet afgivne Betænkning yttret den Formening, at den citerede Paragraph af Lov af 13de April f. A. ikkun fritager de Børn, som ikke skulle opdrages i den evangelisk lutheriske Religion, fra i de offentlige Skoler at modtage Underviisning i denne, men ikke ophæver den dem efter Skoleanordningen af 29de Juli 1814 paahvilende Forpligtelse til at søge de offentlige Skoler, saafremt det ikke i Henhold til § 18 af bemeldte Anordning er dem tilladt at modtage Underviisning udenfor Skolerne. Paa Grund heraf antager Directionen, at Forstanderskabet i det ovenmeldte Tilfælde, naar Faderen ikke godtgjør, at hans skolepligtige Barn ikke savner Oplysning om de moralske og almindelige religiøse Begreber, efter Loven af 13de April f. A. maa være bemyndiget til at tilholde ham at lade Barnet modtage den fornødne Underviisning derom i Skolen, og naar han ikke efterkommer Tilholdet, at tvinge ham dertil ved de Midler, som Skoleanordningen fastsætter med Hensyn til Færdre, som forsømme at lade deres skolepligtige Børn søge de offentlige Skoler; samt at Forstanderskabet maa kunne anvende de samme Midler, naar Paaagjældende ikke lader sit skolepligtige Barn deeltage i Skoleunderviisningen i de befalede Læregjenstande udenfor Religionen, medmindre han i Henhold til den ovenciterede § 18 af Skoleanordningen lader Barnet undervise hjemme.

Da Ministeriet ganske maa tiltræde den af Directionen saaledes yttrede Anskuelse af Eagen, saa skulde Ministeriet tjenstligt anmode Directionen om i Overensstemmelse dermed behageligen at ville meddele vedkommende Sogneforstanderskab Besked.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden 16 April. over Sorø Amt), om at kun Fattigvæsenets positive Udgifter kunne fordres refunderede af Vedkommende, og at Hjælp ydet til en Mand's Begravelse ikke kan fordres refunderet af Enken som saadan.

16 April. I et med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 14de f. M. hertil indkommet Andragende, har Sognepræsten for N. N. Sogn, N. N. i Anledning af at tvende Personer, Bøvær og Huusmand N. N. og afgangne Indsidder N. N.s Enke, N. N. have anholdt om Tilladelse til at indgaae Ægtekab, uagtet de begge have nydt urefunderet Understøttelse af Fattigvæsenet, begjært sig Ministeriets Resolution meddeelt for: 1) hvorvidt bemeldte N. N. er pligtig at udrede et Beløb af 4 Rd., som hans Forsørgelsescommune har paastaet sig refunderet for afgivne Befordringer til en Læge i Anledning af hans tidligere afdøde Husfrues Sygdom, samt 2) om det kan paalægges N. N., forinden Ægtekabets Indgaaelse at refundere deels den Understøttelse, der af Herculusholms Sogns Fattigvæsen er ydet hendes afdøde Mand til forskellige Tider i Anledning af hans og Familiets Sygdom, deels et Beløb af 2 Rd. 3 Mk., som Fattigvæsenet har betalt for en Liigkiste til bemeldte hendes afdøde Mand.

Foranlediget heraf skulde Man tjenstligst melde: ad 1) at Mandens Forsørgelsescommune ikkun vil kunne paastaae Refusion for virkelig havte positive Udgifter, og altsaa ikke for den beregnede Godtgjørelse for Kjørsel, der antages præsteret paa sædvanlig Maade ved Omgang efter Forordningen af 26de Juni 1844 § 5 Nr. 3. ad 2) at det er en Selvsølge, at Enken ikke kan være pligtig til at refundere, hvad Understøttelse der maatte være ydet Familien, saalænge hendes afdøde Mand, hvem Forsørgelsen paalaae, levede, samt at dette ligeledes gjelder med Hensyn til det Beløb af 2 Rd. 3 Mk., der af Fattigvæsenet er betalt for Liigkisten til bemeldte hendes Mand, da der ikke paahviler en Enke som saadan nogen i Forsørgelseslovgivningen begrundet Forpligtelse til at bekoste hendes afdøde Mand's Begravelse, hvorimod denne efter bemeldte Lovgivning idet Hele betragtes som et Correlat til Mandens Forsørgelse i levende Live, og Forpligtelsen til at bekoste samme saaledes alene paahviler hans Stervbo som en almindelig Gjældsforpligtelse.

16 April. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Hjørring Amt), hvori Ministeriet — i Anledning af at Formanden for N. N. Sogneforstanderskab havde anholdt

om Ministeriets Resolution angaaende Spørgsmaalet om, hvor= 16 April.
vidt Sogneforstandere ere pligtige til uden Bederlag at besørge
Tilfælgelser, ombære Opkrævningslister og bestride andre deslige
Communalvæsenet vedkommende Anliggender, — svarer, at, hvor
Forgivningen ikke — saaledes som Anordningen af 13de August
1841 § 22, hvad den egentlige Budsendelse og Reglementet for
Landet af 5te Juli 1803 § 38 samt den i Cancelli Circulaire
af 7de Septbr. 1816 bekendtgjorte allerhøieste Resolution af
27de Aug. f. A., hvad Bekjendtgjørelsen respective af Fattig=
forsørgelses- og Skoleplanen angaaer (sfr. med Hensyn til Til=
fælgelser til Fattig- og andre Sognekjører Cancelli Skrivelse af
10de December 1836) — undtagelsesviis hjemler Sognefor=
standerflabet Ret til at benytte leiet Hjælp eller andre communale
Ombudsmænd til Udførelsen af dets Beslutninger og Bestridelsen
af dets Forretninger, ville disse være at besørge af Sognefor=
standerne personligen uden Bederlag.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 17 April.
Aalborg Stift), om Convertering af Fastelønnen til det reside=
rende Capellani i Thisted til et fast aarligt Beløb.

Efterat Ministeriet af Deres Høiærværdigheds behagelige Skri=
velse af 2den d. M. har bragt i Erfaring, at saavel Skolecom=
missionen som Communalbestyrelsen i Kjobstaden Thisted har
erklæret sig enig i, at den den residerende Capellan hidtil til=
kommende Fasteløn afløses med en aarlig Udbetaling af 100
Rd. af Skolekassen, 25 Rd. kvartaliter, skulde Ministeriet
tjenstligst melde, at den nævnte Convertering af Fastelønnen for
Ministeriets Vedkommende approberes. *)

*) Da Communalbestyrelsen vægrede sig ved at anvise den resi=
derende Capellan Fastelønnen for det afvigte Aar, resolverede
Ministeriet paa et derom indkommet Andragende i Skrivelse
af 6te August næstefter til Biskoppen over Aalborg Stift, at
den approberede Godtgjørelse med dens hele Beløb for et Aar
100 Rd. maatte tilkomme Capellanen for det ved Aarets
Faste udløbne Aar siden forrige Aars Faste, da Fastelønnen
in natura senest blev erlagt, samt at den første Dvartals-Ud=
betaling maatte tage sin Begyndelse med Udløbet af April
Dvartal 1852.

17 April. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Skanderborg Amt), hvori Ministeriet paa Forespørgsel fra Fabrikeier N. N. paa Silkeborg om, hvorvidt ugifte Mandfolk ere pligtige at yde Bidrag til Skolevæsenet — svarer, at Vedkommendes Stilling som ugifte i Almindelighed ikke kan have Indskyldelse paa deres Forpligtelse til at udrede Bidrag til Skolevæsenet.

19 April. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Holbek Amt), om at Forordningen af 27de Mai 1848 § 1 ogsaa er anvendelig paa Aftægtsmænd.

Bed Skrivelse af 11te f. M. har Hr. Kammerherren til Ministeriets Afgjørelse indstillet et Andragende, hvori flere Medlemmer af N. N. Pastorats Sognesforstanderskab forespørge, hvorvidt Aftægtsmænd ere at henregne under de Huusmænd og Underster, af hvilke der efter Forordningen af 27de Mai 1848 § 1 enten kan fordres Deeltagelse i Succastningsarbeidet i det Hele eller i dets Sted 3 Arbejdsdage om Aaret til det dem før bemeldte Forordnings Emanation i Almindelighed paahvilende Pligtarbejde.

Foranlediget heraf skulde Man tjenstligt melde, at det saaledes opklarede Spørgsmaal maa besvares bekræftende, idet den specielle fritagelse for Veiarbejde, der ved Forordningen af 29de September 1841 er tilstaaet Aftægtsfolk, ikke kan have anden Indskyldelse paa denne Forpligtelse, end at der under de 3 Arbejdsdage ikke kan affordres dem det Slags Arbejde, hvorfor de saaledes særligen ere fritagne.

19 April. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Sorø Amt), om Besørgelsen af Klokkeringningen i Anledning af Enkedronningens Død.

I 2de Skrivelser til Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet af 27de og 31te f. M. har Hr. Kammerherren, foranlediget af flere derom gjorte Forespørgsler begjært Dem Resolution meddeelt her, hvem det paahviler at udføre den ved bemeldte Ministerii Circulairstrivelse af 23de f. M. paabudne Ringning med Kirkeklokkerne i Anledning af Hendes Majestæt Enkedronning Maria Sophie Frederikkens Død.

Foranlediget heraf skulde Indenrigsministeriet, der har mod- 19 April. taget denne Sag til Afgjørelse, tjenstligst melde, at det maa være de vedkommende Kirkeieeres eller Kirkeværgers Sag at træffe de fornødne Foranstaltninger m. v. (sef. Indenrigsministeriets Skrivelse af 30te Juli f. A., Dep. Tid. Bag. 781—82) til Klokkeringningen ved Hjælp af Sogneboerne saaledes, at Ringningen, forsaavidt den ikke udføres ved leiede Folk for Communens Regning, maa ifølge Forordningen af 27de Mai 1848 § 1 besørges af det paagjældende Sogns Gaardmænd, med hvilke i Henhold til Loven af 20de Juni 1850 § 14 ogsaa Tiere eller Brugere af forhen frit Hartkorn, forsaavidt de kunne henregnes til Gaardmændenes Klasse, maae tage Deel i Arbeidets Udførelse.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Veile Amt) 22 April. angaaende Bestemmelsen af en Persons Fødehjem efter Lovgivninger før 24de Jan. 1844.

I en Sag, i hvilken Ministeriet modtog Hr. Amtmandens Uttringer i Skrivelse af 27de f. M., er Spørgsmaal opstaaet om, hvor en i Sønderbrarup Commune i Gottorp Amt til foreløbig Forsørgelse antagen Person N. N. med Familie maa anses forførgelsesberettiget, og navnlig om det, da Paagjældende ikke har erhvervet Førgelsesret ved Ophold nogetsteds i den anordnede Tid, kan paahvile Veile Kjøbstad, hvor han som uægte Barn er født i Byens Arresthuus, medens Moderen sammesteds var anholdt paa Grund af Pasløshed, at overtage hans Families Førgelse.

Foranlediget heraf skulde man herved tjenstligst melde, at, da den omspurgte N. N. som bemærket ikke har erhvervet sig Førgelsesret andetsteds, vil han være at forsørge af Veile Kjøbstad som hans Fødested, og at Ministeriet ikke kan give den derværende Fattigcommission Medhold i, at bemeldte By i Medfør af Forordningen af 24de Januar 1844 § 4 ikke paa Grund af Moderens forberørte tilfældige Ophold der paa Fødselstiden, skulde kunne betragtes som hans Fødehjem. Det er nemlig en Selvfølge, at de i Forordningen af 24de Januar 1844 til Bestemmelse af Fødselshjem givne aldeles positive

22 April. Bud ikke kunne tillægges tilbagevirkende Kraft, Noget der oftere i lignende Tilfælde har været udtalt (sfr. navnlig Cancellr. af 26de November 1842), og Spørgsmaalet om Veile Riøbstad in casu kan betragtes som Fødehjemmet, vil følgelig være at afgjøre efter de paa den Tid, Fødselen foregik, gjældende Bestemmelser, navnlig Reglement af 5te Juli 1803 § 4. Den i dette Lovbud indeholdte Bestemmelse kan nu vel ikke — hvad tidligere er blevet statueret (sfr. Cancellr. af 13de Januar 1821 og 18de September 1830) — tillægges den Betydning, at den skulde ubetinget erklære det Sted, hvor en Person er født, for dennes Fødehjem; tvertimod er det, ifølge hvad der er udtalt i Noten til den foranciterede Cancellr. af 18de September 1830 samt i Motiverne til Plakat af 15de Mai 1839 (Coll. Tid. Pag. 446) allerede forhen anseet tilstrækkelig hjemlet i Lovgivningen, at give Begrebet om en Persons Fødehjem en saadan Begrændsning, at Forsørgelsespligten blev at oversføre fra det naturlige Fødested til det Sted, hvor Moderen, da Paagjældende fødtes, havde fast Hjem. Men naar Moderen ikke havde noget saadant fast Hjem paa den Tid, Fødselen foregik, men, saaledes som i nærværende Tilfælde, paa Grund af det omflakkende Liv, hun førte, maatte ansees at have Hjem paa det Sted, hvor hun til enhver Tid opholdt sig, maatte det naturlige Fødested efter de da gjældende Bestemmelser bære Forsørgelsesbyrden, idet der navnlig ikke da gaves en positiv Bestemmelse, som den i Forordningen af 24de Januar 1844 § 4 senere givne, hvorefter Forsørgelsesbyrden i Tilfælde, som nærværende, komme til at hvile paa Moderens Forsørgelsescommune.

23 April. Kirke- og Underviisnings- Ministeriets Circul. (til samtlige Biskopper) om Forandring i Schemaerne til Præsternes Ministerialbøger.

Justitsministeriet har tilstillet dette Ministerium en Beretning fra en Land- og Søkrigscommissair, hvori han har gjort opmærksom paa forskellige Mangler i de Udskrifter, der i Medfør af Loven af 12te Februar 1849 og bemeldte Ministerii Circulair-Skrivelse af 27de December s. A. meddeles ham af

Ministerialbøgerne over confirmerede Drenges saavel som over 23 April. Døde, — og Justitsministeriet har i den Anledning henstillet, om der ikke herfra kunde træffes nogen Foranstaltning, hvorved de ovennævnte Mangler kunde forebygges. Da disse Mangler tildeels maa antages at hidrøre fra, at Ministerialbøgerne ikke overalt indeholde de Oplysninger, som det ved Cancelliets Circulair-Skrivelse af 27de August 1833 Littr. b og c er paa- lagt Sognepræsterne at optage betræffende Confirmerede og Døde, skulde Ministeriet tjenstligt anmode Deres Høiærværdighed, om at De behageligen vilde lade samtlige Præster i det Dem an betroede Stift gjøre opmærksom paa, at de overensstemmende med bemeldte Circulair-Skrivelse i Schemaerne over confirmerede Drenges have i Rubrikken „Confirmandens Alder efter Dag og Datum“ ved enhver Confirmand at tilføie, hvor han er født — og i Schemaerne over Døde af Mandkjønnet under Rubrikken: „Estand, Haandtering og Opholdssted“ at anføre den Dødes Fødested og Faderens eller, hvis han var Slegfreds- søn, Moderens Navn, — samt om ligeledes behageligen at ville paalægge Præsterne i førnævnte Schema under Rubrikken: „Førældrenes eller Huusbondens, Pleieførældrenes Navn og Bopæl“ stedse at anføre Faderens eller, hvis Confirmanden er en Slegfreds søn, Moderens Navn, for at Udskrifterne til Ud- skrivningsvæsenet kunne komme til at indeholde Oplysning derom, om end Pleieførældrene eller Huusbond tillige blive at anføre. Da det iøvrigt maa antages, at Sagttagelsen af disse Bestemmelser, efterhaanden som der anskaffes nye Ministerial- bøger, vilde lettes ved, at der gaves Overskrifterne til de an- ordnede Schemata en med det Ovenstaaende stemmende For- andring, har Ministeriet under Dags Dato anmodet Directionen for det Kongelige Waisenhuus i Kjøbenhavn, der har Udsalg af de omhandlede Schemata, om, naar et nyt Dplag af samme foranstaltes, at ville lade følgende Forandringer foretage i samme: a) ved Schemaet over confirmerede Drenges; at Overskriften over tredie Rubrik forandres saaledes: „Confirmandens Faders eller, hvis han er Slegfreds søn, hans Moders samt i fornødent Fald Huusbondens eller Pleiefaderens Navne og Bopæl; at Over- skriften over 4de Rubrik forandres saaledes: „Confirmandens

23 April. Fødested, Fødselsaar og Dag, udviist ved Døbsattest". b) ved Schemact over Begravne af Mandkjønnet: at Overtskriften til 5te Rubrik forandres saaledes: „Den Dødes Stand, Haandtering og Opholdssted, samt hans Fødested, og hans Faders eller, hvis han er uægte født, hans Moders Navne, forsaavidt disse sidste Oplysninger kunne erhverves“. Da der imidlertid, saavidt Ministeriet bekjendt, ogsaa i enkelte andre Officiner, end Vaisenhuset, besørges Erklæning af de omhandlede Schemata, skulde Ministeriet, saafremt Saadant maatte være Tilfælde i det Dem anbetroede Stift, tjenstligst anmode Dem om behageligen at ville lade de paagjældende Forlæggere opfordre til at foretage en lignende Forandring i Overtskifterne til de omhandlede Rubrikker ved de nye Dplag af bemeldte Schemata, som de i Fremtiden maatte foranstalte.

23 April. Rgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes, at det overdrages Udsæstfor i Kjøbenhavns Criminal- og Politiret, Dr. juris A. L. Casse, for det Første for et Tidrum af 3 Aar, at foredrage Kirkeretten i dens hele Omfang ved Pastoralfeminarier, samt i Overeensstemmelse med det allerhøieste Rescript af 13de Januar 1809 at deeltage i Pastoralfeminiariets Bestyrelse, mod derfor at oppebære den bestemte Godtgjørelse af 200 Rd. aarlig, overeensstemmende med Finantsloven.*)

*) Grunden til, at denne Udnævnelse ifkun skete foreløbig paa 3 Aar, var den, at Ministeriet havde paatænkt oprindeligen en Forandring i de ved Pastoralfeminiariets Oprettelse befalede Forelæsninger over Kirkeretten for theologiske Candidater, der frequentere Seminarier, saaledes at disse enten skulde henlægges til det juridiske Facultet, eller, at der i alt Fald kunde aabnes de theologiske Candidaters Afgang til at høre det Foredrag, der af en af de juridiske Professorer hvert andet Aar skal holdes over Kirkeretten for de juridiske Studerende, og efterat Det herom havde modtaget en Betænkning fra det juridiske Facultet tillige en Udvidelse i Theologernes Forpligtelse til at følge det kirkeretlige Cursus. I den under 15de April afgivne Betænkning, havde Facultetet yttret sig saaledes: Efterat have taget denne Sag under møden og gjentagen Overveielse, maa Facultetet udtale som sin Overbeviisning, at det ikke alene ikke er forbundet med nogen væsentlig Betænkning, men at det endog under en vis Forudsætning i sig selv turde være det hensigtsmæssigste, at

Jndenvigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Hjørring Amt) 23 April.
om Omfanget af Forsørgelsescommunens Forpligtelse til at
refundere nødvendige Klædningsstykker ved Hjemsendelsen.

den hidtil bestaaende særlige Lærerpøst i Kirkeret ved Pastoralseminariet indbrages, og at de theologiske Studerende henvises til de Forelæsninger over Kirkeretten, som holdes for de juridiske Studerende. Saavidt skjønnes maa nemlig denne Forelæsning paa den ene Side indeholde Alt, og paa den anden Side i det Væsentlige heller ikke Mere, end hvad der ogsaa bør meddeles Theologerne for nogenlunde at sætte dem ind i de mange tildeels vanskelige Forhold, som Kirkeretten omfatter. Erfaringen har vistnok ogsaa viist, at det har været meget vanskeligt, for ikke at sige umuligt, i det paa kun 2 Timer ugentlig beregnede halvaarlige Foredrag i Seminariet, at faae alle Hovedmaterierne saaledes behandlede, at Theologerne ved denne Forelæsning have kunnet bringe det til en nogenlunde klar og skarp Opfattelse af de kirkeretlige Forhold. Det i sig selv hensigtsmæssigste vilde vistnok være, om det særegne Cursus i Pastoralseminariet kunde udvides ved at forsøge det hidtil anvendte Timeantal til i det Mindste det dobbelte. For det Første kan det nemlig neppe nægtes, at det vel kan have nogen Indflydelse paa Foredragets hele Anlæg og Udførelse, om det er beregnet paa at holdes for Jurister eller Theologer, ihvorvel vi dog ikke troe, at dette Moment har saamegen Betydning, som det ved første Dikast kunde synes, naar man blot tager Hensyn til den store Forskjel mellem Juristernes og Theologernes Fordannelse; det bør nemlig ikke oversees, at de strengt videnskabelige Bearbejdelser af Kirkeretten, Literaturen frembyder — hvilke naturligviis væsentligt vilde komme til at bestemme Forelæsningsernes Character, hvad enten disse holdes i Facultetet eller i Seminariet — ikke særligt ere beregnede paa Jurister eller Theologer, men derimod anlagte paa at give en saavel for Jurister som Theologer tilgængelig Fremstilling af Kirkerettens Indhold. Dernæst er det vistnok ogsaa ubestrideligt, at det er et ikke uvigtigt Gode for Theologerne, at der hvert Aar afholdes et Cursus over Kirkeretten, forudsat at dette iøvrigt er saaledes indrettet, at det kan spare til Hensigten. Men dersom det særlige Cursus i Pastoralseminariet af finansielle eller andre Grunde ikke kan erholde den i saa Henseende fornødne Udvidelse, maa Facultetet uforbeholdent tilraade, at denne vistnok aldrig talrigt besøgte Forelæsning bortfalder, og at der aabnes Theologernes Afgang til det juridiske Facultets Forelæsninger over Kirkeretten. Gaaer man ind derpaa, da er det forøvrigt — da det hele Cursus i Pastoralseminariet kun omfatter eet Aar, og Facultetets Forelæsning over Kirkeretten paa ingen Naade kan holdes hyppigere end een Gang i 2 Aar — en Selvsølg, at Afgangten til at høre Facultetets Forelæsning ikke kan indskrænkes til de theologiske Candidater, der besøge Pastoralseminariet paa den Tid, bemeldte Forelæsning holdes, men ogsaa maa staae aaben for enhver Candidat, der enten et

23 April. I behagelig Skrivelse af 11te f. M. har Hr. Amtmanden forelagt Ministeriet det Spørgsmaal, i hvilket Omfang Sønderbroby Sogn i Svendborg Amt er forpligtet til at refundere Thornby-Bidstrup Commune de af denne havde Udgifter til de nødvendige Klædningsstykker for entlediget Jordemoder M. M. og hendes 4 Børn ved deres Hjemsendelse til førstnævnte Sogn som Forsørgelsescommunen.

Foranlediget heraf skulde jeg herved tjenstligt melde, at Placat af 12te December 1810 § 5 stedse er forstaaet saaledes, at den i samme hjemlede Godtgjørelse saavel for Klædningsstykker som for Forpleining kunde beregnes for hver enkelt Person, hvoraf en Familie, der havde modtaget Understøttelse, og var bleven forsynet med Klæder, bestod; at det, som ogsaa Ordene i For-

foregaaende Aar har, eller i et paafølgende Aar agter at freqventere Seminariet, og man bør vel ikke engang blive staaende herved, men endog tillade de theologiske Studerende at benytte Facultetets Forelæsninger til enhver Tid, endog førend de have absoveret Embedsexamen. Det kan ingenlunde siges, at de først som Candidater have den fornødne Modenhed til at høre disse Forelæsninger, fra hvilke ellers det temmelig betydelige Antal af theologiske Candidater, der er nødsaget til at forlade Staden kort efter Examen, vilde være ubeluffet. Foraaavidt Ministeriet skulde bestemme sig til enten at foranledige en Udbivelse af det for Seminariet anordnede Foredrag over Kirkeretten, eller til, uanset det af Facultetet Bemærkede, at lade det forblive ved den hidtil bestaaende Indretning, maa Facultetet tillade sig at neblægge en bestemt Indsigelse imod, at Besørgelsen af et saadant særligt Foredrag overhovedet overføres paa Facultetet eller in specie paa den af Ministeriet foreslaaede Maade paalægges Rector Vebel, som ikke sønster at overtage samme. Man kan nemlig aldeles ikke gaae ind paa den Anskuelse, at det efter Ret og Billighed skulde kunne paalægges det rets- og statsvidenskabelige Facultet at overtage et Extraarbejde, som ikke i nogen Maade har Hensyn til den studerende juridiske Ungdoms Oplærelse og Uddannelse, og hvis Besørgelse desuden let kunde blive til Afbræk for den behøvrige Udførelse af de Facultetets paahvilende andre langt vigtigere Forretninger. En saadan særegen Forelæsning for Theologerne maa formeentlig søges afholdt af en særegen Docent, der isørgt naturligtvis gjerne i det enkelte Tilfælde kan vælges blandt de juridiske Facultetets Medlemmer, naar der blandt dem findes Noget, som dertil er villig, og derhos er istand til at overtage et saadant Arbejde ved Siden af sine Embeds- pligter som Medlem af Facultetet. See nærmere Kirke- og Underviisningsministeriets Skrivelse af 3die Mai d. A. til Directionen for Pastoralseminariet.

ordningen af 24de Januar 1844 § 14 og i al Fald dens 23 April. Motiver (i Ny Coll. Tid. for f. N. Pag. 151—52), vise, ifkun var den egentlige Forpleiningsgodtgjørelse, men ingenlunde Erstatningen for medgivne Klædningsstykker, sidstnævnte Lovbud tilføjtede at moderere ved i Lighed med Hertugdømmernes Lovgivning at skjæle mellem de Tilfælde, hvor en Familie samtidig har modtaget interimistisk Pleie, og der hvor Forpleiningen kun er ydet en enkelt Person, samt at Hertugdømmernes Lovgivning udtryffeligt tilstaaer Godtgjørelse indtil en Værdi af 4 Rd. i det Hele for hver Person, den interimistiske Forsørgelsescommune har maattet forsyne med Klæder cfr. Anordningen af 23de December 1841 § 85, og at Ministeriet i Henhold hertil maa ansee Thornby=Vidstrup Pastorat berettiget til Refusion af Hjemstedskommunen med indtil 4 Rd. for hvert enkelt Medlem af den omspurgte Familie, hvilket det har været nødvendigt at forsyne med Klæder ved Hjemreisen.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Viborg Amt) 26 April. om at en Kjøbstads Borgerrepræsentation er aldeles incompetent til at tage afgjørende Beslutning i Skolevæsens=Anliggender.

Af en fra Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet modtagen Skrivelse har dette Ministerium bragt i Erfaring, at Borgerrepræsentanterne i N. N. Kjøbstad, efter i Begyndelsen af Februar Maaned d. N. at have for førstnævnte Ministerium besværet sig over, at vedkommende Skoledirection havde taget den Beslutning, at en af Kommunen indkjøbt Loft i sin fulde Udstrækning skulde udlægges til Bygge- og Haveplads for Skolen, medens Repræsentantskabet havde villet, at et Areal af samme, circa 45 à 50 Alen af Loftens Længde, skulde forbeholdes Byen til Byggeplads efter nærmere erhvervet Approbation, have i et Andragende af 14de dennes gjort Indberetning om, at de, da de paa hiin Anke ikke havde modtaget noget Svar, og Tiden derhos er saalangt fremrykket, at det var en absolut Nødvendighed, at Skolebygningens Opsørelse paabegyndes, for at den kan være færdig saa betids, at Skoleunderviisningen ikke skal afbrydes, have besluttet at lade Skolebygningen opføre paa det i deres tidligere Andragende beskrevne Sted, idet de

26 April. tillige have anholdt om, at, hvis de derved skulde have tilfidefat nogen Pligtffyldighed, dette da maatte vorde afgjort ved Landets Lov og Ret.

Foranlediget heraf skulde jeg tjenstligst anmode Hr. Kammerherren om behageligen at tilkjendegive fornævnte Borgerrepræsentation, at den som saadan er aldeles incompetent til at tage nogen afgjørende Beslutning i Skolevæsenets Anliggender, idet en saadan Competence end ikke tilkommer den samlede Communalbestyrelse men i Overeensstemmelse med Anordningen af 14de October 1837 § 25 alene Skolecommissjonen, kun at Sagens oeconomicke Deel, forsaavidt samme har Indflydelse paa Kjøbstadens Budget, maa være bifaldet af Communalbestyrelsen. Som en Følge heraf ville heller ikke de Foranstaltninger, som Borgerrepræsentanterne paa egen Haand maatte have foretaget eller i Fremtiden foretage i den omhandlede Retning, kunne være bindende for det Offentlige, navnlig hverken for Communens eller for Skolevæsenets Bedkommende; og forsaavidt den har anholdt om at faae Spørgsmaalet om Retmæssigheden af dens i saa Henseende tagne Beslutning indbragt for Domstolene, kan der saaledes heller ikke herom blive Tale, undtagen forsaavidt det Offentlige for at tilintetgjøre de af Repræsentationen uden Bemyndigelse iværksatte Foranstaltninger, maatte see sig nødsaget til at benytte judicielle Retsmidler.

28 April. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Thisted Amts-skoledirection), hvori Ministeriet ved at bestemme Pensionen for en Skolelærer udtaler, at, da der er 2 Skoledistricter i Sognet og Kirkesangerlønnen saaledes i Genhold til Skoleanordningens § 7 ikke kan ansees som en fast Indtægt for Læreren ved N. N. Skole, har denne Indtægt ikke kunnet tages med ved Pensionens Beregning.

28 April. Confirmation paa Fundats for Gjentofte-Lyngby Hospital.*)

*) Fundatsens Indhold er i det Væsentlige følgende: § 1. Hospitalet er funderet ved Penge, som indkom i en af en Graver ved Trinitatis Kirke ved Bangebe Kilde indrettet senere til Kirsten Piils Kilde flyttet Blot. Gjentofte og Lyngby Sogne have lige Rettighed til Hospitalet. Hvert

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Str. (til Thisted Amts- 29 April. stoledirection) om at der tilkommer en Skolelærer, der er Kirkesanger i 2 Sogne Løn som saadan af hvert Sogn.

Sogn har nu sin Bolig af samme Størrelse og Indretning. § 2. A. Dets Indtægter: a) hvad der indkommer i 4 Blokke. b) Telt- og Stabepenge samt Kjenbelsler af dem, som i Skilbetiden søge Forstjeneste i Jagersborg Dyrehave. c) Renterne af en Capital stor 39,356 Rd. 79 ß. (i 1850). d) Indtægt ved Realisation af Lemmernes Esterladenskaber. e) 40 Bonderløs Lørd fra Domainerne. § 3. B. Dets Virksomhed. Hospitalet har faste Lemmer og uddeler ugentlig Understøttelse. Enker, ugifte Fruentimmer eller gifte Koner, som uden egen Skyld ere skilte fra deres Mænd, kunne blive Lemmer. Understøttelse uddeles til begge Kjøen ogsaa til Familier i Sygdomstilfælde. § 4. Trang og sædelig Wandel give Afgang til Lemmeplads. Hvert Sogn har ligemange Pladser at belægge, og til hvert uddeles et ligestort Antal Understøttelsesportioner. Ansøgninger om Plads eller Understøttelser indgives til Inspectionen. Denne indstillter til Amtmanden over gamle Kjøbenhavns Amt, der vælger den Værdigste. § 5. Antallet af faste Lemmer i hvert Sogn er for Tiden 8, som nyde hver 1 Rd. i Ugepenge. I hvert Sogn understøttes 4 Trængende med 3 Mk. ugentlig. Hospitalet maa ei indskrænkes, men søges udvidet. Herom indstillter Inspectionen, Amtmanden resolverer. Til Udvidelse ved Tilbygning kræves Indenrigsministeriets Approbation. Udgifter hertil maae kun afholdes af opsparede Midler. § 6. Ugepengenes Størrelse bestemmes af Amtmanden efter Forslag af Inspectionen i Forhold til de gjældende Priser paa Levnetsmidler, saaledes at Lemmerne bestandigt kunne have nødtørftigt Udkomme. I Tilfælde af Meningsulighed deciderer Indenrigsministeriet. Bestyrelsen bør stræbe at forsøge Capitalsformuen, dog uden Fornærmelse for Lemmerne eller de Fattige. § 7. Hvert Sogns Præst fører det daglige Tilsyn med den i hans Sogn liggende Bolig, Lemmerne og de Fattige, udbetaler Ugepengene, som han modtager af Inspectionen, aflægger Regnskabet derved, besørger afdøde Lemmers Effecter realiserede og Provenuet indbetalt til Inspectionen. § 8. Lemmerne medbringe i Reglen Sengekæder, og give ved Indlæggelsen til Præsten deres Effecter m. v., hvilket med Forklaring om deres Personalta tages til Protocols af den regnskabsførende Inspection. Lemmet maa Intet herom fortie, men vel bruge sine Effecter, dog uden at forøde eller kortgive Noget. Arver Lemmet noget, tilfalder det Hospitalet. § 9. Lemmets Gjæld afgjøres saavidt muligt ved dets Indlæggelse. Beslag kan ei gjøres paa dets Ugepenge. Lemmet men ikke gjøre Gjæld uden Inspectionens Vidende og ei større end at den kan afdrages af en Maanedes Ugepenge, uden at det derved lider Nød. C. § 10. Dets Bestyrelse. Hospitalet bestaaer selvstændigt udenfor det almindelige Fattighæsen. § 11. Hospitalets Bestyrelse bestaaer af Amtmanden over gamle Kjøbenhavns Amt som Overdirecteur og Sognepræsterne i Gjentofte

29 April. Med behagelig Betænkning af 25de f. M. har Directionen hertil indsendt et Andragende fra Skolelærer og Kirkesanger

og Lyngby som Inspecteurer. Amtmanden besidder den ene af bemeldte Præstier til administrerende Inspecteur. Denne udfører alle med Administrationen forbundne løbende Forretninger, dets Regnskabsvæsen m. v. Paa Amtmandens Forslag kan Indenrigsministeriet tillægge ham et billigt og passende aarligt Honorar herfor. § 12. I hvert Sogn beskaffes der af Amtmanden efter vedkommende Sognepræsts Forslag 2 Mænd til at gaae Præsten tilhaande ved det daglige Tilsyn. De overvie med Præsten, hvem der skal optages som Lem og nyde Understøttelse. § 13. Blokene bør være forsvarlige, med 2 Nøgler paa Laasen, hvilke opbevares en hos hver af de to Præstier. Den ved Rilden aabnes 2 Gange aarlig, i Juli og October Maanedes Begyndelse, de andre i October Maaned. Præsterne og Tilsynsmænd ere tilfede. Beløbet tælles og indføres i den administrerende Inspecteurs Protocol, der underskrives af samtlige Tilstedeværende. § 14. Hospitalets Obligationer og lignende Pengeeffecter gives Prohibitivpaategning af Amtmanden. De forvares tilligemed Pengebeholdningen i en hos den administrerende Inspecteur beroende Jernkiste, til hvilken hver Inspecteur har sin Nøgle. Inspecteurerne modtage Forstud til Ugepenge af Kassen hver for sit Sogn. Den administrerende Inspecteur afholder alle Hospitalets Udgifter af Kassen. Udgift under 100 Rd. kan han bevilge, naar Medinspecteuren deri er enig. § 15. Beholdningen bør ei være større end nødvendig. I Slutningen af October indberetter den administrerende Inspecteur til Amtet, hvad der kan disponeres over i 11te December Termin. § 16. Begjæringer om Laan indgives til den administrerende Inspecteur, der gjør Indstilling til Amtet, som afgjør, hvem Laan skal bevilges. Den administrerende Inspecteur besørger Obligationen udfærdiget, tinglyst, og paategnet af Amtet, og udbetaler derefter Laanet med Fradrag af Omkostningerne. § 17. Den fratrædende Inspecteur meddeles Dedcharge af Amtet. § 18. Amtmanden over gamle Rjøbenhavns Amt er Hospitalets bestandige Overdirecteur. Han deciderer Hospitalets Regnskaber, paaseer dets Liv. § 19. Inspections-Møde holdes saatiid som fornødent. Protocol føres over Forhandlingerne, den underskrives af begge Inspecteurerne. I April Maaned afgjøres Reparationer m. v. Et Møde holdes, hvori Regnskabet fremlægges. § 20. Hos den administrerende Inspecteur opbevares følgende til Brug ved Hospitalets Administration anskaffede Protocoller: 1) Forhandlingsprotocol, 2) Regnskabsprotocol, 3) Journal, 4) Copibog, 5) Regnskabsbog over Renter, Telt-, Blokke- og Stabepenge; 6) Kassebog; 7) Protocol over Femmerne og de, som modtage Understøttelse; 8) Inventarieprotocollen. § 21. Anordningen om offentlige Midlers Forvaltning er anvendelig paa Hospitalets Midler. § 22. Originalen af Fundatsen forbliver hos Amtmanden, Copien af samme opbevares i Hospitalets lukkede Kasse. § 23. Fundatsen af 2den October 1823 er sat ud af Kraft.

N. N. i Lødderup, hvori han anholder om et Tillæg i Kirke- 29 April.
sangerløn af 10 Rd., da han er Kirkesanger saavel i Lødderup
som Elov Sogn og hidtil herfor kun har oppebaaret 10 Rd.
aarlig.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at der
tilkommer ham 10 Rd. aarligt i Kirkesangerløn for hvert af
Sognene.

Justits-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Aalborg Amt) 29 April.
hvori Samme paa Forespørgsel, om Bestemmelserne i Forord-
ningen af 26de Marts 1845 §§ 8 og 13 kunne anses an-
vendelige med Hensyn til private Forlystelser, saasom Baller og
Høstgilder, svarer, at det saavel af det umiddelbare Indhold
af de paagjældende Paragrafer, som af de Forhandlinger, der
gik forud for Forordningens Udgivelse (cfr. Coll. Tid. for 1845
Pag. 308, 313—14) er aldeles klart, at de citerede Bestem-
melser angaae ikke blot offentlige, men ogsaa private For-
lystelser.

Rescript (til Biskoppen over Sjællands Stift) om at en Ny- 29 April.
kjøbing og Rørvig Sognepræst paahvilende Forpligtelse til at
forsyne Eftermanden med Kost, Logis og Befordring i Naadens-
aaret ophæves.

Vi Frederik den Syvende, af Guds Naade Konge til Danmark
etc. Vor synderlige Gunst! Vi give Dig hermed tilkjende, at Vi
efter din derom gjorte Indstilling og de os af Vort Ministerium
for Kirke og Undervisningsvæsenet isvrigt foredragne Om-
stændigheder allernaadigst ville have bestemt, at den Sognepræsten
for Nykjøbing og Rørvig Sognekald paa Vort Land Sjælland
i Genhold til det forrige Danske Cancellies Skrivelse af 15de
Septemver 1787 paahvilende Forpligtelse til ved sin Afgang fra
Embedet at forsyne sin Eftermand i samme med Kost, Logis og
Befordring i Naadens Aaret for Fremtiden skal være ophævet,
imod at den ved Vor allerhøieste Resolution af 22de Februar
sidstleden forflyttede Sognepræst for bemeldte Menigheder Ds
Elskelig Provst Petersen tilbagebetaler den ham af hans For-
mand i Embedet for bemeldte Beneficia udredeede Godtgjørelse af
150 Rd. i 3 Terminer, nemlig i 11te Juni og 11te December

29 April. Terminer d. A. samt ved Naadens Aarets Udlob hvergang med en Trediedeel, blandt Sjællands Stifts offentlige Midler til Forrentning til Fordeel for Embedet.

30 April. Confirmation paa Fundats for et af Hofekammer Rads Andresen Jonnesbech og Hustru Johanne Christine Andersdatter Ellermann af Kjøbenhavn ifølge Testament af 9de April 1809 oprettet Legat til Fordeel for Ikaft Sogns Skole og Fattigvæsen.*)

*) Konfirmationen medbeestles med Tilføiende: dog saaledes at i Fundatsens Bestemmelser under Post A Udtrykkene „til at bygge 2 Skoler“ forandres til „til Hjælp til at bygge 2 Skoler“. Ved det af Testatorerne under 21de April 1809 oprettede Testament var der gjort Regning paa, at Legatet ved deres Død skulde have udgjort omtrent 15,000 Rb. Ved Stiftets Stuing efter den vængstlevende i December 1838 blev kun udlagt Sognet 1,000 Rb. Renterne paa en liden Deel nær, som ere anvendte til Hjælp til Skolelæreren i Ikaft til dermed at lønne en seminaristisk dannet Medhjælper, bleve oplagte, og Legatet udgjorde saaledes i 1852 2,350 Rb. foruden 2 Actier i det forrige astatistiske Compagnie. Da Sogneforstanderskabet for Ikaft Sogn androg paa, at Legatet beskudget maatte træde i Virksomhed, resolverede Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet i denne Anledning under 13de December 1849 efter forudgaaende Correspondance med Indenrigsministeriet, at det maatte anses rettest, at Legatets Virksomhed ikke længere udsattes, og da det Forhold, hvori Sogneforstanderskabet havde foreslaaet at dese Capitalen mellem Fattigvæsenet og Skolevæsenet omtrent svarede til det ved Testamentet bestemte, og de for Legatets fremtidige Anvendelse foreslaaede Regler ogsaa syntes hensigtsmæssige og at nærme sig Testamentets Bestemmelser saameget, som det efter Capitalens saa betydelige Formindskelse lod sig gjøre, tilligede Ministeriet, at der blev forholdt som foreslaaet, men fandt det dog rettest, at vedkommende Skoledirection udarbejdede en formelig Fundats. Denne blev derefter udsærdiget under 9de Februar 1852, saalydende: A. den Sum hvormed Legatet overstyder eller kommer til at overstyre 2000 Rb. skriver to Tusinde Rigsbankdaler rede Sølv, anvendes til at bygge 2 Skoler i Ikaft Sogn, den ene med fornøden Plads til Lærerbolig, saavidt Summen kan tilstrække. B. de ommeldte 2000 Rb., skriver to Tusinde Rigsbankdaler rede Sølv udgjør Legatets Fond, og under denne Sum maa Fonden ei gaae. Capitalen gjøres efterhaanden, forsaavidt det kan skee og ikke allerede er skeet, frugtbringende ved at udsættes mod Pant i faste Eiendomme i Ikaft Sogn efter Reglerne for offentlige Stiiftelses Midler. Af disse 2000 Rb. anvendes Renterne: 1) af 1600 skriver et Tusinde sex Hundrede Rigsbankdaler rede Sølv til Fordeel for Skolevæsenet. a) til en

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Aarhus Amt) 30 April. hvori Ministeriet i Anledning af et Andragende, hvori N. N. Sogneforstanderskab havde forespurgt, om Sognefogder ere fritagne for at præstere Kjørsejer til Fattig- og Skolevæsenet, svarer, at de nævnte Præstationer, saaledes som udtalt og nærmere motiveret i Cancksfr. af 3die November 1846 (Coll. Tid. Pag. 1111). cfr. Indenrigsministeriets Skr. af 27de Decbr. 1849 Dep. Tid. for 1850 Pag. 78) ikke paahviler Sognefogder.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden 30 April. over Veile Amt) hvori paa Andragende fra N. N. om Tilladelse til, at han og Kone maa begraves paa et midt i hans Planteskoler dertil udvalgt Sted i hans Have, svarer, at Ministeriet finder overveieende Grunde mod at meddele en saadan Tilladelse som den ansøgte.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Directionen for 3 Mai. Pastoralfeminariet), hvori Ministeriet, ved at meddele den allersjælfte Resolution af 23de f. M. angaaende Besættelsen af Lærerposten i Kirkeret ved Seminariet og ved at fremsende Gjenpart af en af det juridiske Facultet afgivet Betænkning om en paatænkt Forandring i Henseende til de kirkeretlige Forelæsninger ved Seminariet, og næst at bemærke, at Det for sit Vedkommende finder, at der er Meget, der taler for at lade de omhandlede

Lærers Løn 60 Rb. b) til Præmier til sluttige Skolebørn som maatte bestaae i passende Bøger 4 Rb. 2) af 400 Rb. skriver fire Hundrede Rigsbantbaler rede Sølv til Fordeel for Fattigvæsenet: a) til Klæder og Psalmebøger for sluttige og fattige Confirmander 8 Rb. b) til Uddeling blandt Sognets meest Trængende Nytaarsdag 8 Rb. Forsaavidt der et enkelt Aar ikke maatte være en med Bestemmelsen overeensstemmende Brug for nogen af de 3 sidste Udgifter vil Skole-directionen, paa derom af Sogneforstanderskabet gjørende Indstilling, approbere en anden passende Anvendelse af den derved opsparede Sum. C. Udbyttet af de ommeldte 2 Actier, naar de i sin Tid realiseres, eller efterhaanden som det indkommer, gjøres paa samme Maade som de 2000 Rb. frugtbringende, og Renten anvendes enten til at forhøje Lønnen for den ene Lærer, for hvilken de 60 Rb. ingenlunde ville være tilstrækkelige, eller som Pengeløn for en af de andre Lærere.

3 Mai. særlige Forelæsninger over Kirkeretten for Pastoralseminariets Candidater bortfalde, samt at henvise Theologerne til at høre de Forelæsninger, der holdes over Kirkeretten for de juridiske Studerende, tilføier: Ligesom det nemlig er ugjærligt i et saa kortfattet Cursus, som det, hvortil 2 Timers ugentlige Anvendelse i et halvt Aar giver Leilighed, at meddele en udtømmende Behandling af Kirkeretten i dens hele Omfang, saaledes antager Ministeriet, at de langt mere omfattende Forelæsninger over Kirkeretten, der hvert andet Aar i to Semestre holdes ved Universitetet af den Ene af de juridiske Professore, baade ville indeholde alt det, som hører med til en ogsaa for Theologer iyldestgjørende og saavidt muligt udtømmende Fremstilling af Kirkeretten i det Hele, og at disse Forelæsninger, skjøndt oprindelig beregnede paa juridiske Studerende, dog efter Videnskabens eget Indhold og dens Forhold saavel til Retsvidenskaben, som til Theologien, i det Væsentligste ikke ville forudsætte specielle Begreber og Forkundskaber for Tilhørere af almindelig videnskabelig og speciel theologisk Dannelse, og at altsaa disse Forelæsninger i alt Fald under Forudsætning af det skønsomme Hensyn til theologisk-dannede Tilhørere, hvorpaa der i ethvert Tilfælde kan gøres Regning fra den vedkommende juridiske Professors Side, vilde kunne fuldkomment fyldestgjøre, og forstaaes af theologiske Tilhørere. Idet Ministeriet derfor for sit Vedkommende aldeles maa tiltræde det juridiske Facultets Mening om Hensigtsmæssigheden af, at det særlige Cursus over Kirkeretten, der for Tiden skal holdes for de theologiske Candidater, der frequentere Pastoralseminariet, i Tiden bortfalder, finder Ministeriet tillige, at der i Forbindelse med denne Foranstaltning vil kunne iværksættes en anden Forandring, der forekommer Ministeriet at være af megen Bigtighed. For Dieblibket høres nemlig det omhandlede Foredrag over Kirkeretten alene af de Candidater, der besøge Pastoralseminariet; men da mange Candidater aldrig frequentere dette, idet de efter afholdt Examen forlade Byen og erhverve Tilladelse til at aflægge de anordnede praktiske Prøver for Biskopperne i de vedkommende Stifter, i hvilke de tage Ophold, blive mange Candidater ansatte i geistlige Embeder, uden at have haft Leilighed til igjen-

nem bemeldte Foredrag at gjøre sig bekendte med Kirkeretten. 3 Mai. Dette finder Ministeriet imidlertid i høi Grad at maatte beklage, navnlig i nærværende Dieblif, da det maa ansees som en Sag af megen Bigtighed, at den tilkommende Geistlighed i Almindelighed ikke skal savne den sammenhængende videnskabelige Indsigt i de forskjellige kirkeretlige Spørgsmaal, der bevæge og fremdeles ville bevæge Tiden, navnlig om Kirkens Forhold til Staten, og om Kirkens Forfatning m. v., som det har været Hensigten at aabne Candidaterne til de geistlige Embeder Leilighed til at erhverve ved det omhandlede Foredrag. For at opnaae dette er det nødvendigt, at dette Foredrag kommer ud af den Forbindelse, hvori det hidtil har staaet med Pastoralseminariet, som en Deel af den for dette Alumnus foreskrevne Studieplan, og at der udvirkes en allerhøieste Bestemmelse, hvorefter for Fremtiden ingen theologisk Kandidat, hvad enten han har frekventeret Seminariet eller ikke, maa stedes til at aflægge de praktiske Prøver, der ere Betingelsen for Ansættelse i geistlige Embeder, forinden de have oplyst at have bivaanet et fuldstændigt Foredrag over Kirkeretten. Da det imidlertid vilde være forbundet med megen Besværighed for mange theologiske Candidater, saafremt de efter fuldendt Examen skulde være nødsagede til at opholde sig et Aar her i Byen alene for at høre et Foredrag over Kirkeretten, samt da det derhos, hvis det særlige Foredrag for Theologerne, der nu holdes ved Pastoralseminariet, bliver aldeles afflaffet, ikke vil kunne paalægges de juridiske Professore at holde et Foredrag over Kirkeretten for deres theologiske Tilhøreres Skyld, maatte Udgangen til at høre Forelæsningerne over Kirkeretten holdes aaben ikke alene for de theologiske Candidater i Almindelighed, men ogsaa for de theologiske Studerende, der ikke maatte ville underkaste sig Nødvendigheden af at tilbringe den fornødne Tid her i Byen efter tilendebragt Examen for som Candidater at høre denne Forelæsning. I Henshold til det Ovenstaaende ønsker Ministeriet det derfor taget under Overveielse, om der ikke er Anledning til at erhverve en allerhøieste Bestemmelse om følgende Punkter: 1) At ingen theologisk Kandidat maa stedes til at aflægge de som Betingelse for geistlig Ansættelse anordnede praktiske Prøver.

3 Mai. hvad enten de have frequenteret Pastorsseminariet eller ikke, forinden de have oplyst at have bivaanet et fuldstændigt Foredrag over Kirkeretten; 2) at denne Bestemmelse dog skal forblive uden Anvendelse paa de Candidater, der allerede have afsløvet Embedsexamen, samt forøvrigt først træde i Kraft efter Udløbet af 3 Aar, fra 1ste April d. A.; 3) at det Foredrag over Kirkeretten, der ifølge det allerhøieste Rescript angaaende Pastorsseminariets Oprettelse af 13de Januar 1809 skal holdes for de theologiske Candidater, der frequenterer Seminariet, ligeledes bortfalder efter Udløbet af bemeldte trede Aar, i hvilke det er overdraget til Justitsraad Dr. Casse at holde dette Foredrag; og at de theologiske Candidater derefter blive at henvise til at høre de Forelæsninger over Kirkeretten, der hvert andet Aar skulle holdes derover af en af de juridiske Professorer; 4) at Udgangen til at høre Forelæsningerne over Kirkeretten, saavel saalænge disse holdes ved Seminariet, som efter Udløbet af de ovennævnte 3 Aar, skal staae aaben ikke blot for theologiske Candidater i Almindelighed, uden Hensyn til om de frequenterer Pastorsseminariet, men ogsaa for theologiske Studerende, der ikke ville underkaste sig Nødvendigheden af at forblive her i Byen efter afholdt Examen for at bivaane disse Forelæsninger. Angaaende disse Punkter skulde Ministeriet tjenstligst udbede sig Directionens Ytringer behagelig meddeelte, idet det ikke undlader at tilføie, at det ligeledes under Dags Dato angaaende denne Sag har begjært Betænkning fra Medlemmerne for det theologiske Facultet ved Universitetet.*)

*) I sin under 23de September næstefter afgivne Betænkning, yttrede Seminariet sig saaledes: „„1) Forsaavidt det er bragt i Forslag, at de særskilte Forelæsninger over Kirkeretten ved Pastorsseminariet skulde ophøre, og derimod Udgang aabnes for de theologiske Candidater eller Studerende til at høre de Forelæsninger over denne Disciplin, som holdes ved det juridiske Facultet, da kan Directionen ikke Andet, end efter sin Overvejsning erklære sig herimod. Det juridiske Facultet har allerede bemærket, at det vil have Indflydelse paa Foredragets hele Anlæg og Udførelse, om det er beregnet paa Jurister eller Theologer; og Directionen maa tillægge dette Moment en større Betydning, end Facultetet har været villigt til at indrømme. Deels nemlig kan og maa Docenten hos de juridiske Studerende forudsætte andre Forudsættelser og en anden videnskabelig Tankeførelse, end han

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Kjøbenhavns 4 Mai. Amtsstoledirection), om at Børnene maa opholde dem i Skolestuen mellem Formiddags og Eftermiddagstimerne.

kan vente hos Theologer; deels skal Docenten søge at bringe de juridiske Studerende en meget større og fastere Detailkundskab om de gjældende positive Anordninger, end Theologen vil behøve, eller kan ventes fra en Forelæsning at kunne beholde i Hufommelsen. Hvad der heraf siden vil være den geistlige Embedsmand fornødent, maa han dog søge i en eller anden Haandbog, og man kan af ham ikke forbre det Overblik over Anordningerne, som Juristen ved mange Leiligheder ikke vil kunne undvære. Ved det sibstansførte Henlyt vilde ogsaa Forelæsningserne for Juristerne maatte have et større Omfang, end der vil være hensigtsmæssigt for Theologer. Det kan vel ikke nægtes, at 2 Timer ugentlig i et Semester er en temmelig indskrænket Tid til et Foredrag over Kirkeretten; naar dette imidlertid indskrænkes til nogle historiske Oversigter, til at føre Tilhørere ind i de kirkeretlige Spørgsmaal, som for nærværende Tid ere under saa levende Discussion, uden at man dog kan sige, at der endnu derom ere vundne almeenerkjendte Resultater, og til at udvilke de Principer, der ligge til Grund for den nu hos os gjældende kirkelige Lovgivning, da vil Tiden uden Tvivl være nogenlunde tilstrækkelig. Det maa betænkes, at der ikke af de theologiske Candidater bør forlanges for megen Tid anvendt paa denne Disciplin. Forelæsningserne ved Pastoralseminariet have steds maattet holdes om Aftenen, fordi de fleste theologiske Candidater have den største Deel af Dagen besat med Underviisning; men naar de da skulle deeltage i de practiske Svælsker og disses Bedømmelse, naar de tillige i andre Timer skulle høre Pastoral-Undviisningen foredragen, da kan det ikke forlanges, at de skulle opoffre mere end 2 Timer ugentlig til at høre Forelæsninger over Kirkeretten. Allerede den Omstændighed, at de fleste theologiske Candidater formedelst andre Forretninger kun have Aftenen fri til at høre Forelæsninger, vil gjøre, at de ikke vilde kunne benytte den Afgang, som efter Forslaget skulde aabnes dem til at høre Forelæsninger over Kirkeretten ved det juridiske Facultet. Hertil kommer, at disse Forelæsninger kun holdes hverandet Aar, og at jaaledes mange Candidater, hvis Ophold i Hovedstaden ikke varer saalange, ingen Nytte kunne hav deraf. Directionen maa endnu bemærke, at i Lections-Catalogen for indværende Halvaar, er intet andet Foredrag over Kirkeretten ved det juridiske Facultet anmeldt, end et Examinatorium, hvori i 2 Timer ugentlig Kirkeretten skal gjennemgaaes. Da der i de tvende foregaaende Lections-Cataloger ingen Forelæsning over Kirkeretten er anmeldt, maa dette Aar formodentlig være det, hvori denne Disciplin skal foredrages; men at et saadant Examinatorium for Theologerne ikke vilde kunne træde i Stedet for Forelæsningserne over Kirkeretten i Pastoralseminariet, er vel indlysende. 2) Den forhenværende Cultusminister har i sin ovennævnte Skri-

4 Mai. Med Directionens behagelige Betænkning af 17de Marts
 fdistleden har Ministeriet modtaget et af vedkommende Eogne-

velse bemærket, at, da mange theologiske Candidater forlade Hovedstaden uden at have frekventeret Pastoralseminariet, saa faae disse ikke Leilighed til at blive bekendte med Kirkeretten, om hvis Gjenstande det dog, og i Særdeleshed i nærværende Tid, er af Bigtighed, at Geistligheden har videnstabelig Indsigt. Han har derfor foreslaaet, at det skulde anordnes, at ingen theologisk Candidat maatte stedes til at aflægge de praktiske Prøver, medmindre han oplyser, at han, enten som Candidat eller som Studerende, har hørt et fuldstændigt Foredrag over Kirkeretten. Undertegnede Direction erkjender aldeles Bigtigheden af, at Landets Geistlige ikke ere fremmede for de kirkeretlige Spørgsmaal, der for nærværende Tid ere i saa levende Bevægelse; men den skjønner ikke rettere, end, at hvad der kunde tale for en Forpligtelse til at høre en Forelæsning over Kirkeretten, fuldt saa meget gjælder om Pastoralanviisningen og om den Veiledning, som gives ved de praktiske Øvelser. Det var unægtelig at ønske, at det kunde gøres enhver theologisk Candidat til Pligt, at frekventere Pastoralseminariet; men da saamange Candidaters økonomiske Bilkaar ikke tillade dem det længere Ophold i Hovedstaden, saa maa man indskrænke sig til det, der lader sig opnaae. At ville forpligte de theologiske Studerende, som siden, naar de have absolveret Embedsexamen, ikke kunne forblive i Hovedstaden, til forud at høre Forelæsninger over Kirkeretten ved det juridiske Facultet, vilde efter Directionens Formening være at besvære dem uden Nytte. Da deres Studier paa den Tid have en anden Retning, og deres Tid er meget optagen, vilde de vist kun anende liden Opmærksomhed og Anstrængelse paa Forelæsningerne over Kirkeretten; og det Beviis, der skulde forbres af dem for at have besøgt disse Forelæsninger, vilde dog kun blive illusorisk; thi da den juridiske Docent sjelden kan kjende de theologiske Studerende, vilde han ikke kunne nægte dem Beviis, naar de have laabet sig tegne til Forelæsningerne, og een og anden Gang viist sig derved. 3) I det Directionen saaledes formener, at det retteligt vil have sit Fortblivende ved den nu bestaaende Indretning, saa at der fremdeles i Pastoralseminariet holdes særskilte Forelæsninger over Kirkeretten for de theologiske Candidater, er det Spørgsmaal tilbage, om denne Docentpost helst bør overdrages til et af det juridiske Facultets Medlemmer, eller til en anden i Kirkeretten kyndig Mand. Directionen formener, at Valget her bør være ganske frit, og beroe paa, om en Mand kan findes, hvem man bør tiltroe den fornødne Indsigt og Evne, og som føler Drist til at paatage sig dette Hverv. Saaledes har det været holdt hidindtil. — — — Uden Tvivl vil man gjøre vel i ogsaa for Fremtiden at reservere sig det frie Valg. Maaskee kan der endog være Præjuntion for, at en juridisk Docent vilde i Seminariet mere følge den Fremgangsmaade, hvortil han var vant i Forelæsningerne for de juridiske Studerende, medens en anden kyndig Mand, som ellers ikke havde Forelæsninger

forstanderkskabs Erklæring ledsaget Andragende fra Skolelærerne 4 Mai.
i N. N. Sogne, hvori de besvare sig over en af vedkommende

at holde over Kirkeretten, mere vilde søge at tænke sig ind i, hvad der af denne Disciplin gjøres behov for Theologer."

Under 31de August s. A. havde det theologiske Facultet i sin over Sagen ligeledes begjærede Erklæring yttret sig over ovennævnte 4 Puncter som følger: "Angaaende de to forstnævnte Puncter skal Facultetet tillabe sig at svare, at det i praktisk Henseende turde findes lidet tilraadeligt som Betingelse for Afslæggelsen af de praktiske Prøver at forbre, at Candidaten skulle have bivaanet et fuldstændigt Foredrag over Kirkeretten, saalænge som der ikke tillige er sørget for, at en ordentlig Prøve aflægges i dette Fag; uden en saadan vil en stadig Clusion af den givne Bestemmelse ikke kunne forebygges. Men ogsaa uden Hensyn hertil synes det ikke consequent at stille en saadan Betingelse i Henseende til et enkelt Fag, naar denne Betingelse ikke stilles til de andre den praktiske Theologies forskjellige Discipliner, der uægte- ligt ligge Theologens Virksomhed nærmere, og have mere umiddelbart Hensyn til Uddannelsen for det geistlige Kald. Facultetet maa derfor stemme for, at en saadan enkeltstaaende og eensidig Foranstaltning undgaaes, forinden en omfattende Reform kan indtræde i Henseende til den praktiske Prøve, der af Candidaten skal aflægges og som i sin nuværende Skikkelse vistnok er saare ufuldstændig. Angaaende de tvende sidste Puncter, der indeholde den Grundtanke, at efter Udløbet af de 3 Aar, i hvilke det er overdraget Hr. Justitsraad Casse at holde Foredraget over Kirkeretten, skulle dette Foredrag i Seminariet aldeles bortfalde, medens de theologiske Candidater skulle henvises til at høre de Forelæsninger over Kirkeretten, der hvert andet Aar skulle holdes derover af en af de juridiske Professorer, maa Facultetet paa det indstændigste fraraabe denne Bestemmelse. Facultetet kan nemlig ingenlunde erkjende, at det vil være til Gavn for de theologiske Candidater og Studerende saaledes at henvises til Forelæsninger, der efter deres hele Anlæg nærmest ere indrettede for Jurister. Skjøndt Kirkerettens Videnskab vistnok er den samme, vil dennes Foredrag saavel i Henseende til Stoffets Udvalg som til Behandlingsmaaden ikke blive lidet forskjelligt, naar det i Sandhed skal tage Hensyn til de forskjellige Tilhøreres Tarv. Meget, som for Juristerne maa behandles i større Detail og under Henvisning til andre Grene af den juridiske Videnskab og i Sammenhæng med andre Betragtninger af reent juridisk Natur, bliver mindre væsentligt for Theologerne, medens en udførligere og skarpe Fremhøvelse af de i strengere Forstand kirkelige og theologiske Puncter just for disse bliver nødvendig. Skal Foredraget i Sandhed indrettes efter Tilhørernes Tarv, da maa et Foredrag for Theologer nødvendig saae et andet Præg, en anden Farve og Betonning, end et Foredrag for Jurister. Og just fordi Kirkerettens Studium, Spørgsmaalene om Kirkens Organisation, om Kirke og Stat o. s. v., have faaet en ny og omfattende Vigtighed i vor Tid, maa Facultetet fastholde,

4 Mai. Sogneforstanderskab givne Tilladelse til, at de skolesøgende Børn, som have deres Hjem udenfor den By, hvori den vedkommende Skole er beliggende, maae opholde sig i Skolen i Middagstimerne imellem Formiddags- og Eftermiddags-Skoletiden, mod at de vedkommende Forældre eller Huusbønder, som ønske at benytte denne Tilladelse, forinden fremsøre deres Ønske herom for Forstanderskabet og meddele det til Skolens Lærere samt erstatte den Skade, som Børnene under dette deres Ophold i Skolen maatte tilføie dennes Bygning eller Inventarium.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at Det ikke finder Anledning til at forandre den af Sogneforstanders-

at de theologiske Studerende have Det til her at forbre deres særegne Cursus, beregnet for deres særegne Interesse og Fornødenheder, ligesom det vel ogsaa maa indblyse, at et Foredrag, som udtryffeligt har den Bestemmelse at tilstræbe et theologisk Diemed, frembyder større Garanti for, at det theologiske Element ogsaa tilbørligen vil vorde fremhævet, end et blot juridisk Foredrag, hvor Tilstedeværelsen af den theologiske Interesse bliver langt mere tilfældig. Naar man til Forsvar for den paatænkte Bestemmelse har sagt, at et halvåarligt Cursus i to ugentlige Timer ikke vil kunne give nogen udtømmende Fremstilling af Kirkeretten, saa formener Facultetet, at en Forandring i denne Henseende maa fremkomme som en Reform indenfor Seminariets egen Organisation, men ikke ved at udvide et væsentligt Led af denne Organisation, ligesom det ogsaa synes naturligt, forinden nærmere Bestemmelse tages, at benytte de Erfaringer, der maatte kunne uledes af Justitsraad Casse's Virksomhed. Som en speciel Banskælighed for Udsjælfelsen af hiin Bestemmelse tillade vi os til Slutningen at fremhæve, at theologiske Candidater paa Grund af Informationer, kun kunne benytte Eftermiddags- eller Aftentimer, medens det er saare tvivlsomt, om disse Timer ville convenere Juristerne. Skjøndt dette synes at være en underordnet Betragtning, have vi dog ikke villet undlade at fremhæve den, fordi de herved fremkommende Collisioner i Praxis kunne faae stor Betydning."

Ved Udløbet af de 3 Aar, i hvilket det var overdraget Statsraad Casse at holde de ovenberørte Forelæsninger, androg Ministeriet, paa Indstilling af Pastoralseminariet og da der i Henhold til de ovenansførte Erklæringer ikke fandtes Anledning til at foretage den tidligere paatænkte Forandring, paa, at Statsraad Casse difinitivt maatte udnævnes til Medlem af Directionen for Pastoralseminariet med Forpligtelse til at foredrage Kirkeretten for de Seminariet freqventerende theologiske Candidater i Overeensstemmelse med det allerhøieste Rescript af 13de Januar 1809, samt mod at oppebære den derfor ved Finantsloven bestemte Gage, hvilken Indstilling under 10de April 1855 allernaadigst blev bifaldet.

flabet i foransførte Henseende tagne Bestemmelse, kun at samt- 4 Mai.
lige Forældre som benytte dem af den ommeldte Tilladelse, blive
pligtige til in solidum at erstatte den Skade, som Børnene
maatte forvolde.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til den administrerende Direction 5 Mai.
for Kjøbenhavns Fatigvæsen) om Udstrækningen af den Op-
holdscommunen efter Forordningen af 24de Januar 1844 § 13
paahvilende Forpligtelse til i 6 Uger at afholde Omkostninger
til en Persons Guur og Pleie.

J behagelig Skrivelse af 19de f. M. har den administrerende
Direction indstillet til Ministeriets Afhjælpelse en imellem Direc-
tionen og Duffed-Allersløv Sogneforstanderskab opstaaet Menings-
ulighed om, hvorvidt Kjøbenhavns Fattigvæsen i Henhold til
Bestemmelserne i Forordningen af 24de Januar 1844 § 13
dens 2det og 3die Membrum kan ansees berettiget til fra sidst-
nævnte Commune at paastaae Refusion af Omkostningerne ved
N. N.'s Guur og Pleie paa Almindeligt Hospital for Tiden fra
den 16de December f. A., da han blev indlagt paa Hospitalet
indtil den 11te Februar næstefter, idet bemeldte Forstanders-
skab navnlig har formænt, at der ikke kunde paahvile Sognet
som Opholdscommune nogen Forpligtelse til at udrede de om-
handlede Omkostninger for en længere Tid end 6 Uger fra
for nævnte 16de December f. A. at regne.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at hvor-
vel Forordningen af 24de Januar 1844 § 13 efter sit Bogstav
kunde synes at indeholde Hjemmel for, at vedkommende Op-
holdscommune i Tilfælde som nærværende, hvor Sygdommen
uafbrudt har været ind i det nye Aar, i intet Tilfælde burde
være pligtig til at udrede de derved paaløbne Guuromkostninger
for et længere Tidrum end ialt 6 Uger, maa Ministeriet dog,
med særdeles Hensyn til hvad der til Oplysning om Lovstedets
rette Mening og Anvendelse, er anført i Forordningens Motiver
(Ny Coll. Tid. for 1844 Pag. 148) være enig i at forstaae
Lovstedet saaledes, at en Patient, som først 6 Uger forinden et
Aars Udgang bliver trængende til Sygehjælp, skal gives Guur
og Pleie paa Opholdscommuncens Regning ei alene indtil Aarets

5 Mai. sidste Dag, men ogsaa 6 Uger ind i det nye Aar, saafremt han saalænge forbliver under Cuur. I Henhold hertil maa Ministeriet derfor ansee Dunsled-Allersløv Sogns Fattigvæsen pligtigt til at refundere Kjøbenhavns Fattigvæsen detses havde Udlæg ved N. N.s Cuur og Pleie i Almindeligt Hospital heri Staden fra den 17de December f. A. til den 11te Februar d. A.

5 Mai. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Viborg Amt) om at den en Mand ydede urefunderede Understøttelse ikke kan blive Hindring for Enkes senere Vielse, selv om hun har overtaget Boets Forpligtelse til at refundere Understøttelsen m. v.

Med Hr. Kammerherrens Uttringer i behagelig Skrivelse af 26de Marts sidstleden har Ministeriet modtaget et Andragende, hvori Haurum og Sall Sognes Forstanderskab har begjært Ministeriets Resolution for, hvorvidt bemeldte Commune kan anses pligtigt til at refundere Bjerring Sogns Fattigvæsen en af dette til Huusmand N. N.s Hustru N. N. ydet Understøttelse, idet Forstanderskabet til sin Fordeel navnlig har paa-beraabt sig, at bemeldte Egteskabs Vielse i sin Tid har fundet Sted, uagtet der fra Haurum og Sall Pastorats Side derimod var nedlagt Protest paa Grund af, at der under Konens tidligere Egteskab med Huusmand N. N. af Bjerring Sogn var ydet Familien en Fattigunderstøttelse, hvis Refusion hun ved hans Død har overtaget sig, uden at den dog senere har fundet Sted.

I Anledning heraf skulde Ministeriet næst at bemærke, at selv om det paa Grund af de her berørte Omstændigheder kunde antages, at det omhandlede Egteskab ikke burde have været tilstedet, vilde Mandens Forsørgelsescommune i Henhold til Circulaire af 13de October 1851 dog ikke kunne undgaae at refundere den omspurgte Understøttelse, imod i saa Fald at have Regres til den Præst, der havde forettet Vielsen og derved kastet en Byrde paa Communen, — tjenstligt melde, at man maa ansee det klart, at den N. N. og hans Familie i sin Tid ydede Fattigunderstøttelse ikke kunde være hans efterlevende Enke til Hinder for nyt Egteskabs Indgaaelse, idet samme var ydet Manden som Familiens Forsørger, og hans efterladte

Enke følgerig ikke havde anden Forpligtelse i saa Henseende end 5 Mai. for enhver anden Gjæld, som paahvilede det sælles Bo, hvori da den af hende med Fattigvæsenet indgaaede Overeenskomst ikke kunde gjøre nogen Forandring. Ministeriet kan derfor heller ikke ansee det tvivlsomt, at den Fattighjælp, hvortil hun efter hendes Ugteskab med N. N. er bleven trængende, maa blive at refundere af Sidstnævntes Forsørgelsescommune

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 6 Mai. Aarhus Stift) om Smaaredsel og andre Præstationer til Laurberg og Leerberg Sognekald

I et med Deres Høiærværdigheds behagelige Skrivelse af 1ste f. M. har Sognepræsten for Laurberg og Leerberg Menigheder N. N. anholdt om Ministeriets Resolution for, hvorvidt der tilkommer ham Smaaredselstiende, Smaaredsel og Mikkelsdagsoffer af Menighederne, i hvilken Henseende han navnlig har fremsat følgende Spørgsmaal, 1) om der tilkommer ham i Bederlag for Smaaredselstienden $\frac{1}{16}$ Skp. pr. Td. tiendepligtigt Hartkorn, 2) om han ikke er berettiget til at oppebære Brød af Sognebeboerne, samt i saa Fald hvormegget, 3) om trede tiendepligtige Gaarde kunne antages at være fritagne for at yde Ug og Kyllinger til Præsten paa samme Maade, som de øvrige Gaarde, 4) om der tilkommer ham Melk af samtlige Brugere af tiendepligtigt Hartkorn, der holde en eller to Køer, uagtet de erlægge Ost i Midsummerrente, 5) om ikke Osten bør erlægges med 1 Pd. af hver Tønde tiendepligtigt Hartkorn, 6) om der tilkommer ham Mikkelsdagsoffer.

I denne Anledning skulde Ministeriet tjenstligt melde, at Det ikke ved Resolution kan afgjøre de omhandlede Spørgsmaal, der henhøre under Domstolens Paakjendelse, men at Det dog ikke vil undlade at udtale sin Mening i Anledning af samme; ad 1) Det er enigt med Deres Høiærværdighed i, at der efter Placat af 17de Juni 1812 maa tilkomme Sognepræsten det sammesteds § 2 fastsatte Bederlag for Smaaredselstiende; ad 2) at det vel fremgaaer af de af Deres Høiærværdighed meddeelte Udskrifter af de ældre Herredsbøger, at Kaldet i sin Tid har oppebaaret Brød af Sognebeboerne, men da det af

6 Mai. Sognepræstens Andragende synes at følge, at denne Ydelse nu er bortfalden, ligesom der af bemeldte Herredsbøger ikke kan udledes nogen almindelig Regel for det Quantum, hvormed denne Ydelse senest har fundet Sted, finder Ministeriet det tvivlsomt, om Domstolene ville ansee Præsten berettiget til at oppebære denne Ydelse af Beboerne; ad 3) at Ministeriet ikke skjønner, at der er nogen Grund til, at de i Sognepræstens Andragende ommeldte Gaarde skulle være frilagne for at yde Kyllinger og Æg til Sognepræsten i Lighed med de øvrige Gaarde i Sognet; ad 4 og 5) at med Hensyn til Præstationerne af Melk og Ost, finder Ministeriet det rettest, at det forbliver ved det hidtil Bestaaende; ad 6) at Ministeriet antager, at Præsten i Genhold til Rescript af 20de December 1771 maa være berettiget til fremdeles at nyde det saakaldte Mikkelisdagsoffer ligesom hidtil, dog at dette ikke kan være Gjenstand for Juddrivning efter Placat af 9de Juni 1847.

6 Mai. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Ribe Stift) om at Præsteskald ikke ubetinget bør gives Fortrin for Communerne til Laan af Stiftets offentlige Midler.

Under 25de Februar fidsleden tillod Ministeriet sig, ved Fremsendelsen af et Andragende fra Rytterkirkens Sogneforstanderskab om at forhyldes til et Laan af 1700 Rd. til Bestridelse af Udgifterne ved Opførelsen af 3 nye Skoler i Sognet, at udbede sig Hr. Kammerherrens og Deres Høiærværdigheds Ytringer, om det ikke maatte være muligt, at Communen kunde erholde det fornødne Laan af Stiftets offentlige Midler, idet Ministeriet tilsvæiede den Bemærkning, at Communerne ved Anordningen om Skolevæsenet paa Landet af 29de Juli 1814 § 57 netop vare henviste til disse Midler om flige Laans Meddelelse. I Gjensvar herpaa have Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed i behagelig Skrivelse af 26de f. M. henledet Opmærksomheden paa, at den Udgang, som ved nyssævante Anordning er aabnet Communerne til at erholde Laan af Stiftets offentlige Midler til Skolebygningers Opførelse, er fælleds for Flere, og navnlig for Sognepræsterne til deres

gamle forfaldne Præstegaardes Ombygning og Fornyelse, og da 6 Mai.
 disse Embedsmænd ikke hos Private kunne gjøre Laan, medens
 dette hidtil har været uden Vanskelighed for Communerne, naar
 de ville laane paa sædvanlige Billaar og ikke paa Afdrag, som
 selvfølgelig Ingen indlader sig paa, have De anseet det billigt
 under Concurrencen, at Præstelaanene først afholdes før der
 gjøres Udlaan til Communerne, hvorhos De forøvrigt have be-
 mærket, at der for Tiden ingen Udfigt er til, at man til an-
 stundende Juni Termin kan udrede det omskrevne Laan, og at
 man, selv om det var sandsynligt, dog ikke derpaa vilde kunne
 give noget Løfte, hvis Opfyldelse maaskee blev umulig.

I Anledning heraf undlader Ministeriet ikke tjenstligt at be-
 bemærke, at det ikke kan være ganske enigt med Hr. Kammer-
 herren og Deres Høiærværdighed i den af Dem udtalte An-
 skuelse i dens Almindelighed. Ministeriet maa nemlig vel, hvor
 en Præstegaard er afbrændt, og der saaledes er en afgjort Nød-
 vendighed for dens Gjenopførelse tilstede, finde det i sin Orden,
 at dette Krav først maa tilfredsstilles ved Laan, forsaavidt de
 fornødne Midler ere tilstede; men udenfor et saadant Nødven-
 dighedstilfælde skjønner Ministeriet ikke, at Begjæringer om Laan
 til Præstegaardes Ombygning ubetinget bør gives Fortrin for
 Laan til Skolevæsenet, da der kan gives mange Tilfælde, hvor
 Trangten til nye Skolebygninger er saa stor, at Afhjælpingen
 deraf maa ansees for at være langt vigtigere end Afhjælpingen
 af Manglerne ved en Præstegaard, og hvor den paagjældende
 Commune, naar den ikke paa anden Maade kan skaffe de for-
 nødne Midler til Skolebygningens Opførelse, maa antages at
 have en fortrinnsviis Adgang til af Stiftsmidlerne at erholde
 Laan. Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed have her-
 imod indvendt, at Communerne hidtil uden Vanskelighed have
 kunnet erholde Laan hos Private, naar de ikke ville laane paa
 Afdrag, men Ministeriet maa dog dertil bemærke, at det netop
 ved Meddelelsen af Bevillinger for Communer til i det om-
 handlede Tiemed at optage Laan, stedse fordres, at Laanet ved
 aarlige Afdrag tilbagebetales i et passende Tidsrum. Commu-
 nerne have selvfølgelig ikke Raadighed til at afflutte Laanene paa
 hvilke Billaar de ville, og selv om det lod sig gjøre, at de

6 Mai. Kom overeens med Creditor om at tilbagebetale Laanet paa een Gang, og istedenfor at indbetale de succesfive Afdrag til denne, indsatte dem i Sparekassen, som formeentlig vilde være den eneste mulige Maade, hvorpaa sige Smaasummer kunde gjøres frugtbringende, vilde en saadan Ordning af Forholdet dog ikke kunne skee uden at medføre Tab for Communen, eftersom Sparekasserne i Reglen ikke svare mere end 3 pCt., medens det af Communen optagne Laan maatte forrentes med 4 pCt. Da nu Spørgsmaalet om, hvem der skal gives Fortrin til Udlaan af Stiftsmidlerne, formeentlig i sidste Instants maa henhøre under vedkommende Ministeriums Afgjørelse, saa tillader Ministeriet sig i Henhold til foransførte Bemærkninger tjenstligst at anmode Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed, om behagelig at ville tage Sagen under fornyet Overveielse, og derefter at meddele Ministeriet Deres nærmere Yttringer, om der ikke i alt Fald til December Termin d. A. maatte af Stiftsmidlerne kunne udbetales Communen det ansøgte Laan.

10 Mai. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Randers Amt) om at Hovedparcellisten ikke har Regres til Parcellisterne for Kjørfler, der paahvile den samlede Eiendom.

I behagelig Skrivelse af 9de Januar d. A. har Hr. Kammerherren forespurgt, hvorvidt de i Forordningen af 3de December 1819 § 4 cfr. Cancelli Skrivelse af 5te November 1836 indeholdte Bestemmelser angaaende Hovedparcellistens Ret til at erholde Godtgjørelse af de mindre Parcellister for de Kjørfler og andet offentligt Arbeide, som paahviler den samlede Eiendom, ere hævede ved Forordningen af 26de Juni 1844 § 26 in fine, samt i bekræftende Fald hvilken Fremgangsmaade der skal bruges for at erholde de mindre Parcellister tilpligtede at deeltage i bemeldte Kjørfler eller Arbeide.

Foranlediget heraf skulde Man tjenstligst melde, at den omhandlede Bestemmelse i Forordningen af 3die December 1819 § 4 maa, hvad angaaer Konge- og Kongelige Tjenestereiser samt Amtsureiser, forsaavidt disse sidste ikke efter Forordningen af 26de Juni 1844 § 14 fremdeles vedblive at præsteres in

natura, ansees hævet ved Forordningen af 26de Juni 1844 10 Mai.
 § 26 *efr.* §§ 24 og 25. Hvad de *in natura* præsterede Amtstsejler samt Sognerejser angaaer, tilstedede vel Bestemmelserne i Forordningen af 1844 §§ 27 og 47, at disse indtil videre udrededes som hidtil, navnlig efter Kjørelængde, forsaavidt denne Indretning tidligere var fulgt, hvorfor det omhandlede Bud i Forordningen af 3die December 1819 § 4 ogsaa efter Emanationen af hiin Forordning maatte være anvendelig paa disse Kjørsler, idet alt uprivilegeret Hartkorn deri fremdeles skulde deeltage, men t Medfør af Loven af 20de Juni 1850 § 17 skal der imidlertid nu med Hensyn til Reguleringen af Amtstsejser *in natura* og Sognerejser forholdes paa samme Maade som efter Forordningen af 26de Juni 1844 §§ 24 og 25 med Hensyn til Konge- og Kongelige Tjenesterejser, og heraf bliver det da en ligefrem Følge, at Parceller i det Hele bliver at ansætte til Kjørsler efter Lovgivningens almindelige Regler, altsaa kun forsaavidt de udgjøre 1 Td. Hartkorn og derover, og at der saaledes ikke længer bliver Tale om Kjørselspligt for Parcellister som saadanne, men kun som selvstændige Eiendomme. Heraf følger da atter, at Hovedparcellisten heller ikke længere, hverken hvad Sognerejser angaaer eller i de i Forordningen af 26de Juni 1844 § 27 ommeldte Tilfælde, hvor Amtstsejser forrettes *in natura* uden Betaling, har den tidligere i Lovgivningen hjemlede Regres til de mindre Parcellister, undtagen forsaavidt saadant specielt maatte være hjemlet ved private Overeenskomster, hvilket imidlertid bliver en det Offentlige uvedkommende Sag, og i Tilfælde af Meningsulighed imellem Hovedparcellisten og de mindre Parcellister vil være at afgjøre af Domstolene. Hvad andet offentligt Arbejde angaaer, da holder Ministeriet vel for, at Forordningen af 26de Juni 1844 og Loven af 20de Juni 1850 §§ 14—17, som kun handle respective om Fribefordringer og om Udjævningen af Forskjellen imellem privilegeret og nprivilegeret Hartkorn, ikke i Realen have medført nogen Forandring i de hidtil derom gjældende Regler, men at man dog har taget i Betænkning i Almindelighed herom at udtale sig, saalænge der ikke foreligger et specielt Tilfælde.

11 Mai. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circul. (til samtlige Biskopper), hvorved Ministeriet begjærer Betænkning over et Andragende fra Roeskilde Præsteconvents Psalmecommittee om Tilladelse til, at den nylig af samme udgivne Psalmebog maatte benyttes til kirkeligt Brug paa de Steder, hvor Præst og Menighed derom maatte blive enige.

11 Mai. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Præsts Amts-skolebirection), angaaende de forskjellige Spørgsmaal om Ligningen til Skolevæsenet.

Bed behagelig Skrivelse af 3die f. M. har Directionen tilstillet Ministeriet et Andragende fra Sognepræst N. N. som Formand for N. N. Sogneforstanderskab, hvori han udbeder sig Ministeriets Resolution paa følgende Punkter: a) hvorledes § 16 i Loven af 20de Juni 1850 skal forstaaes og hvad der ifølge samme bliver ligeligen at fordele paa alt Hartkorn? om Degnetrave, Skolesæd og Smaaredsel kan ligeligen fordeles paa alt Skoledistrictets Hartkorn? b) om det uprivilegerede Skovskyd i Skoledistrictet kan med Hensyn til Ydelseerne til Skolelærerne indgaae under de samme Regler, som maatte bestemmes for det hidtil frie Ager og Engs Hartkorns og den frie Skovskyls Ydelse til Lønningen for Skolelærerne? c) om Skovskylsden saavel den frie som den ufrie bør deeltage i Udredelsen af Kirkesangerlønnen 10 Rd. aarlig.

I Gjensvar herpaa skulde Ministeriet til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse tjenstligst melde: ad a. at dette Spørgsmaal har fundet sin Besvarelse ved Ministeriets Circulair Skrivelse af 30te Marts sidstleden; ad b. at ved enhver Ligning paa Hartkornet bliver Skovskylsden, hvad enten den tidligere har været fri eller ufri, at tage i Betragtning halvt imod Ager og Engs Hartkorn; ad c. at Kirkesangerlønnen bliver at ligne paa Sognet og at udrede paa samme Maade som de øvrige Skolevæsens Udgifter efter Hartkorn, Formue og Leilighed.

11 Mai. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Randers Amt), om hvorvidt Brugere af tidligere privilegeret tiendefrit Hartkorn skulle efter Lov af 20de Juni 1850 om

Hartkornets Egalisering deeltage i Udgifter til Bedligholdelse 11 Mai.
af Kirken, som eies af Sognets tiendeydende Beboere.

Med behagelig Skrivelse af 4de d. M. har Hr. Kammerherren tilstillet Ministeriet et Andragende fra Gierne af nogle Jorder med forhen privilegeret tiendefrit Hartkorn i Øst Sogn, hvori Kammerherren forespørger, om de efter Indholdet af Loven af 20de Juni 1850 angaaende Udjevning af Hartkornsforskjellen § 14 ere pligtige til at deeltage med Gierne af de tiendeplygtige Jorder i Sognet, der selv eie deres Kirketiende, i Udgifterne til Kirkens Bedligholdelse.

I denne Anledning skulde Ministeriet tjenstligt melde, at det opkastede Spørgsmaal henhører under Domstolenes Afgjørelse, men at dette Ministerium isøvrigt for sit Bedkommende anseer det for klart, at, ligesom bemeldte Lov ikke har ophævet Forskjellen mellem tiendefrie og tiendeplygtige Jorder, saaledes er det navnlig ikke ved den ovennævnte Paragraph blevet paalagt Gierne af tiendefrie Jorder at deeltage i de Udgifter eller Byrder til Kirkens Bedligholdelse m. B., der alene paahvile Kirketienden eller Gierne af de tiendeplygtige Jorder, der selv eie deres Kirketiende, men bemeldte Paragraph angaaer alene den Forpligtelse til at deeltage i Kjørsler, Reiser og andet Arbeide til Kirkers og Kirkegaardes Bedligholdelse, og nye Kirkegaardes Anlæg m. B., som efter den ældre Lovgivning navnlig i Lovens 2--22--68, Placat af 18de April 1828, Forordningen af 27de Mai 1848 § 1, med flere Anordninger fornemmelig hvile de paa Giere af det forhen uprivilegerede Hartkorn, og som ved den omhandlede Lov er bleven udstrakt til Giere af alt Hartkorn.

Rescript (til Biskoppen over Sjælland Stift), om at Enkepen- 12 Mai.
sionen af Stege Sogneskald skal fastsættes efter de Regler, som gjælde for Landsbyskald.

Vi Frederik den Syvende, af Guds Naade Konge til Danmark &c. Vor synderlige Bevaagenhed! Vi give Eder hermed tilkjende, at Vi efter den af Sognepræsten for Stege Menighed paa Bort Land Møen, Os Elskelige Provst Daniel Peter Smith, Ridder af Dannebrogen derom allerunderdanigst gjorde Ansøgning, samt den af Dig derover afgivne Erklæring og de Os isøvrigt af

12 Mai. Vor Minister for Kirke- og Underviisningsvæsenet i den Anledning allerunderdanigst foredragne Omstændigheder allernaadigst ville have bevilget, at de i de allerhøieste Rescripter af 14de Marts 1806 og 24de Marts 1820 indeholdte Bestemmelser angaaende Entepensionen af Stege Sognekald skulle være ophævede, og at Entepensionen af bemeldte Kald for Fremtiden bliver at fastsætte efter de samme Regler som gjælde angaaende Entepension af Landsbykald. *)

12 Mai. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circulaire (til samtlige Biskopper), hvorved Provsterne fritages for at sende Stiftsphysici den i Cancelli Circulaire af 30te September 1842 paabudne Gjenpart af Herredstabeller over Fødte og Døde.

Efter derom at have brevvevlet med Justitsministeriet skulde Ministeriet tjenstligt meddele Deres Høivelbaarenhed, at Provsterne for Fremtiden ville være fritagne for at udfærdige de i Circulaire af 30te September 1842 omhandlede Gjenparter af de i Cancelli Circulaire af 8de December 1835 § 2 anordnede Herredstabeller over Fødte og Døde, til Stifts- og Landphysici, da Gjenparten af disse Tabeller ville blive bemeldte Embedsmænd tilstillede fra det statistiske Bureau. **)

*) Ved Rescript af 14de Marts 1806 var Pensionen bestemt til 70 Rb. og blev ved Rescript af 24de Marts 1820 forøget med Brugen af 10 Rb. Land af Præstegaardens Jord. Da denne Pension ikke stod i Forhold til Værdigheden af Embedet, hvis Reguleringssum er 2700 Rb., og Nyttens af Jorden taber sin Betydning derved, at dette kun kan skee ved, at vedkommende Enke bortforpagter den, samt da Stege Sognekalde Indtægter ere af samme Art som Landsbykalde, androg Ministeriet efter Beneficiarii Ansøgning derom, og i Genhold til hvad der for flere andre Kjøbstadskald tidligere specielt var bevilget, paa den ovennævnte Bestemmelse.

**) Ved Cancelli Circulaire af 8de December 1835 § 2, blev det paalagt Provsterne at affatte Herredstabeller efter Sammenbragning af de af vedkommende Præster forfattede aarlige Sognetabeller over Copulerede, Fødte og Døde. Af disse Herredstabeller skulde Provsterne, forjaavidt angaaer de Fødte og Døde, efter Cancelli Circulaire af 30te September 1842 meddele vedkommende Stifts- og Landphysici en Gjenpart. Ved Skrivelse af 10de Januar 1852 (i Noten Pag. 19—20) havde det statistiske Bureau overtaget den Provsterne paahvøisende Affattelse af Herredstabellerne. Da dette imidlertid vilde have liden Betydning, naar Provsterne dog skulde ved-

Regulativ for Sindsbøge-Anstalten i Jylland.

14 Mai.

§ 5. Sognepræsten i Veilby varetager indtil videre tillige Embedet som Præst ved Helbredelsesanstalten og besørger som saadan Gudstjenesten i Anstaltens Capel og andre forefaldende ministerielle Forretninger saavel som dem, der overeensstemmende med hans Instruction ville kunne overdrages ham.*)

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Ribe Stift), hvorved det tillades, at Tiden til Gudstjenestens Begyndelse i Skanderup Kirke forandres fra Kl. 10 til Kl. 9 i Maanederne fra 1ste April til 1ste October.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Svendborg Amt), om at Lægdsmænd skulle deeltage i Vedligeholdelse af Skoler og Hegnet om Skolejorder.

Ved behagelig Skrivelse af 14de Januar sidstleden har Hr. Kammerherren tilstillet Ministeriet til Afgjørelse en fra Overauditeur, By- og Herredsfoged N. N. indkommen Forespørgsel, om Lægdsmændene kunne antages at være frie for at deeltage i Vedligeholdelsen af Skolerne og Hegnet om Skolejorderne.

I Gjensvar herpaa skulde Ministeriet tjenstligst melde, at det af allerhøieste Resolution af 12te August 1814, bekendtgjort ved Cancelli Circulaire af 20de j. M., klart fremgaaer, at de ommeldte Besillingsmænd ikke kunne være frie for at deeltage i Udgifterne til Skolernes Vedligeholdelse. Hvad Deeltagelsen i Vedligeholdelsen af Hegnet omkring Skolejorderne angaaer, kunde Spørgsmaalet synes tvivlsomt, da Lægdsmændene vel ifølge Cancelli Circulaire af 24de November 1798 vare fritagne herfor, men de ikke omtales som frie i Anordningen af 29de Juli 1814, hvorimod de senere ved Cancelli Skrivelse af 14de September 1830 ere ansete frie for at deeltage i Indhegningen af og Gruusopfyldningen paa de gymnastiske Øvelsespladser. Herefter kunde det synes, at de ogsaa maatte være frie for at deeltage i

blive i Genhold til Circulaire af 1842, at sende Physiци den deri ommeldte Label, indlebede Ministeriet Correspondence med Justitsministeriet om, at denne Bestemmelse maatte hæves, hvortil bemeldte Ministerium i Skrivelse af 5te Mai efter Brevveksling med statistiske Bureau gav sit Samtykke.

*) Skr. Rescript af 25de April 1857.

- 14 Mai. Segnsbhyrden omkring Skolelodderne; da imidlertid samtlige for-
 ansatte Bestemmelser gjælde saavel om Lægsmænd som om Sogne-
 fogder, og Cancelliet senere i en Skrivelse af 8de April 1845,
 hvoraf hoslagt følger en Gjenpart, i Henhold til forommeldte
 allerhøieste Resolution af 12te August 1814 har svaret, at
 Sognefogder ikke kunne være frie for at deeltage i denne Byrde,
 maatte efter denne Skrivelse det Samme ogsaa gjælde om Lægds-
 mænd. Dette finder Ministeriet ogsaa meest stemmende med of-
 meldte Kgl. Resolution, navnlig naar tillige hensees til dens
 Præmisser, og Det finder derfor, at Forespørgselen i det Hele
 maa besværes benægtende.
- 14 Mai. Justits-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Præsts Amt),
 hvori Amtet — paa dets Forespørgsel om, hvorvidt der kan tilkomme
 Stævningmændene fra N. N. Sogn Gehyr for Forkyndelsen
 af et, af vedkommende Skoledirection, efter dertil af Ministeriet
 for Kirke- og Underviisningsvæsenet givet Anledning, udstedt
 Document, hvorved det blev samtlige vedkommende Ydere paalagt
 istedetfor til Sogndegn N. N. i N. N., der havde vægret sig
 ved at udrede Løn og Godtgjørelse for Kost og Logis til den
 hos ham ansatte Hjælpelærer, at udbetale den Degnen tilkom-
 mende Korn- og Pengeløn til Patronen for Sognets Skolevæsen
 — svares, at der, i Henhold til Sportel-Reglementet af 22de
 Marts 1814 § 153 cfr. § 61, 1ste Passus, ikke skjønnes at
 kunne tilkomme Stævningmændene Betaling for den omspurgte
 Forretning.
- 18 Mai. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Præsts Amt),
 hvori Ministeriet, — da Præsts Kjøbstads Fattigcommission
 havde begjært sig Ministeriets Resolution meddeelt i Anledning
 af et opstaaet Spørgsmaal om, hvorvidt N. N., der siden
 October Maaned 1848 har opholdt sig i Sorø, skulde anses
 forsørgelsesberettiget i Mehren Sogn, eller om Forsørgelsespligten
 maatte paahvile Præsts Kjøbstad, hvor han tidligere havde haft
 Ophold — næst at bemærke, at, ligesom de Forhold og locale
 Omstændigheder, der maae antages nærmest, at have fremkaldt
 den ved Cancelli Circulaire af 24de September 1805, cfr.

Cancelli Skrivelse af 12te November 1803 og Cancelli Circulaire af 24de November 1804, trufne Foranstaltning, ordentligviis ikke kunne befrygtes at ville indtræffe i Kjøbstæderne, saaledes forkynde de citerede Collegii-Resolutioner sig udtrykkeligen som alene handlende om Landet, paa hvilken Maade de ogsaa tidligere ere forstaaede og anvendte, og da det, selv om der, da N. N. i Mæret 1845 fandtes i Præstø trængende til Huusly, havde været Anvendelse for hine Cancelli Circulairer, maa fremhæves, at det til den Tid forlængst var statueret, (sfr. Cancelli Skrivelse af 2den Mai og 24de Juni 1837, Utsings Rescriptsamling), at Opholdsstedet, som i Henhold til samme Circulair-Skrivelser havde maattet betale Huusleie, derfor havde Regres til vedkommende Forsørgelsescommune, ligesom det i al Fald til ingen Tid har været sat under Tvivl, at jo Forsørgelsesrettens Erhvervelse afbrødes ved, at den Huusvilde ved Leiemaalets Udløb ei saa sig i Stand til selv at betale Leien — svarer, at efter det Ovenstaaende, og da det i Mæret 1845 Passerede, forsaavidt dette nu foreligger Ministeriet, ikke frembyder nogen særdeles Omstændighed, som undtagelsesviis i nærværende Tilfælde skulde kunne betage det Faktum, at Præstø Fattigvæsen har ved Leiemaalets Udløb maattet betale den afforderede Leie for N. N., dets almindelige Virkning til Afbrydelse af Forsørgelsesrets Erhvervelse for den saaledes Understøttede, samt da bemeldte N. N. efter det Oplyste ei heller senere kan have erhvervet saadan Ret imod Præstø Kjøbstad — kan der ikke paalægges denne Kjøbstad den nu omspurgte Refusion til Sors Kjøbstads Fattigvæsen.

Confirmation paa et af Kjøbmand Lars Worre og Hustru 21 Mai. Frederikke Augusta Worre fød Kalb af Viborg oprettet Gavebrev, hvorved stiftes en Capital af 375 Rd. til Skolevæsenet i Viborg saaledes at Renten af Capitalen udbetales til flittige og trængende Skolebørn af Mandkjønnet. *)

*) Legatet bestaaer af 375 Rd. i 4 pCt. rentebærende Statsgjældsobligationer, inscriberede i Statsgjældens Bøger som tilhørende Viborg Communes offentlige Skoler. § 1. Legatet bestyres og bestaaer for sig. § 2. Renten uddeles aarlig i 3 lige store Dele til 3 Drengene, som have fyldt det 11te Aar,

21 Mai. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Odense Amt) om at en af et Sogneforstanderskab indgaaet Contract med en Mand om at forsørge et af Fattigvæsenet udsat Barn for en længere Arrække er forbindende for en kommende Sognebestyrelse og ikke behøver Amtsråadets Approbation.

I et med Hr. Stiftamtmandens Ytringer i behagelig Skrivelse af 8de d. M. hertil indsendt Andragende har Formanden for N. N. Sogneforstanderskab forespurgt, om et Sogneforstanderskab kan med forbindende Virkning for en kommende Sognebestyrelse oprette en Contract med en Mand om at forsørge et af Fattigvæsenet udsat Barn for et Tidrum af 10 Aar, eller om det, for at Contracten kan erholde en saadan Gyldighed, skal søge den approberet af Amtsrådet, idet han derhos i den ligeledes medfulgte, af Hr. Stiftamtmanden indhentede yderligere Erklæring som nærmeste Anledning til Forespørgselen har opgivet, at en Overenskomst, som Forstanderskabet har paatænkt at indgaae med en Mand i Sognet om at modtage et fattigt Barn i Pleie, fra dennes Side kun vil blive indgaaet under Betingelse af, at Forstanderskabet kan og vil fikke ham den samme aarlige

som stadigen søge Underviisning i de ikke betalende eller som Gratister nyde Underviisning i de betalende Skoler, ere fattige og sædelige, hvis Forældre eller Pleieforældre føre et gudsfrygtigt, ærligt, arbeidsomt og anstændigt Liv og Levnet, og anses trængende til denne Hjælp. § 3. Samtlige Lærere indstille til Skolecommissionen 2 Drengene for hver vacant Portion. § 4. Skolecommissionen resolverer paa Indstillingen fra Lærerne. I Commissionens Forhandlingsprotocol indføres, hvad der ved Mødet i denne Anledning passerer ligesom Navnene paa de indstillede og Legatet tilbealte Drengene. § 5. Legatet nydes 3 Gange uafbrudt, medmindre Drengen udgaaer af Skolen, eller Forældrenes Uqualification ophører. § 6. De første Aar oppebæres Legatet den 24de November, sidste Gang 14 Dage før hans Confirmation. Et Aars Rente beroer altid i Skolevæsenets Kasse. § 7. Børn fødte udenfor Legateskab ere uqualificerede, Forældre, som nyde Understøttelse af Fattigvæsenet, ligeledes (dog skal en temporair Understøttelse i langvarig Sygdoms eller Uhelbstilfælde ei medføre Legatets Ophør, naar det nydes). § 8. 2 og ei flere Brødre kunne nyde Legatet. § 9. Indskrivningsbeviset overgives Skolecommissionen, hvis Formand oppebærer Menternerne og fremsender dem til Skolevæsenets Regnskabsfører, der igjen udbetaler dem efter Commissionens Anviisning. § 10. I hvert Aars Regnskab for Skolevæsenet indføres Legatet i en egen Post. § 11. Det confirmerede Gavebrev udbetales Directionen for Communeens Skole.

Betaling for BARNET, indtil det bliver confirmeret. I Anledning 21 Mai. heraf skulde man til behagelig Efterretning tjenstligt melde, at Spørgsmaalet ikke vides i sin Almindelighed tidligere at have foreligget Ministeriet, men at man forøvrigt ikke antager, at Sogneforstanderskabet har at indhente Amtsråadets Approbation for at give en Contract af den omspurgte Natur fuld Gyldighed og forbindende Kraft ligeoverfor en kommende Sognebestyrelse, og at man, hvad det nærmest foreliggende Tilfælde angaaer, Intet finder at erindre imod, at Sogneforstanderskabet indgaaer den paatænkte Overenskomst, naar kun derved tages fornødent Forbehold for det mulige Tilfælde, at Medcontractanten i Tidens Løb skulde undlade samvittighedsfuldt at opfylde de af ham, som BARNETS Pleiefader, overtagne Forpligtelser imod det Offentlige.

Rgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for 26 Mai. Kirke og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes, at de i Rønne Kirke paa Bornholm hidindtil under Gudstjenesten om- baarne Tavler til Indtægt for Kirken, Fattigvæsenet, Hospitalet og Klokkeren fra 1ste Januar 1853 bortfalde, og at der til Vederlag for Indtægten af de 2 sidstnævnte Tavler aarligt ud- betales Hospitalet 7 Rd. af Fattigkassen og Klokkeren 6 Rd. af Skolekassen. *)

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Domainedirec- 1 Juni. toratet) om Domainernes Bidrag til Skolevæsenet.

I behagelig Skrivelse af 22de October 1850 henlede de Do- mainedirectoratet Opmærksomheden paa, at der af Statsklovene udredes Brændedeputater til en Mængde omkring Skovene lig- gende Skoler, hvilke tilsammen udgjøre en meget betydelig Byrde for Statskassen, og yttrede derhos, at, da det, især efterat Domainerne iølge Grundloven ere blevne Statens Eie- dom, synes uretfærdigt, at Statskassen og dermed middelbart samtlige Skatteydere i Riget, skulde yde et byrdefuldt Bidrag

*) Sagen havde, forsaavidt den tillige henhørte under Indenrigs- ministeriet, været Gjenstand for Correspondence med bemeldte Mi- nisterium, som havde erklæret sig enig i den af Kirkecommissio- nen og Communalbestyrelsen gjorte Indstilling, der toges tilfølg.

1 Juni. til at lette en de paagjældende Skolecommuner's Hartkornseiere allerede efter den almindelige Anordning af 29de Juli 1814 § 55 paahvilende Byrde, maatte det være Domainebesthyrelsens Pligt at opfordre de paagjældende, Skolevæsenet i disse Communer foresatte, Autoriteter til at paavise en Domainerne definitiv forpligtende Retshjemmel for, at den ommeldte Byrde for bestandig skulde paahvile Statsklovne, og imidlertid, idetmindste ved indtræffende Vacance, at nægte Udløseringen af det hidtil ydede Brændsel. Domainedirectoratet bemærkede derhos, at den endnu gjældende, af Kongen stadsfæstede, Skovrulle af 19de December 1774, forsaavidt den har optaget endeel af de omhandlede Brændedeputater, ikke kan forbinde Statskassen til for bestandig at udrede disse Deputater, da det i samme udtrykkelig hedder, at Deputaterne tilstaaes indtil videre; samt at, forsaavidt der som Hjemmel for et slikt Deputat maatte paaberaabes de approberede Skoleplaner, da maa det herved erindres, at den Vedtagelse af Planen, som maatte være udgaaet fra vedkommende Skoledirectioner og fra det Kgl. Danske Cancelli, ikke kunde paalægge Domainebesthyrelsen nogen retslig Forpligtelse, selv om det Kgl. Rentekammer i sin Tid directe eller indirecte maatte have samtykket i Skoleplanen, saa har Collegiet ikke været competent til uden Kgl. Resolution at paalægge Statsklovne en bestandig vedvarende Byrde, hvilket i Henhold til den Kgl. Skovrullens ovennævnte Indhold heller ikke kan antages at have været Collegiets Mening. Hertil knyttede Domainedirectoratet endnu den Bemærkning, at, forsaavidt Skoleplanerne maatte være ældre end de almindelige Skoleanordninger, der paalægge Hartkornseierne at udrede Brændselet til Skolerne, maa Statskassen være beføiet til at forlange Planerne forandrede i Overensstemmelse med Sagens Natur og den gjældende Lovgivning; og endelig gjorde velbemeldte Directorat opmærksom paa, at den seneste Lovgivning i ethvert Fald synes at indeholde en afgjørende Grund for, at Statsklovne ikke længere kunne være pligtige til at udrede disse Brændedeputater til Communerne; thi om der end kunde have været nogen Anledning til at tilstaae sige Deputater af Statsklovne, saalænge der ikke udrededes fuldt Bidrag til Communerne af Skovstyldshartkornet, saa er Forholdet

nu forandret, da bemeldte Hartkorn, der tidligere ikke bidrog til de communale Byrder og Præstationer, undtagen alene med Brænde, nu ved Loven af 20de Juni 1850, §§ 14, 16 og 21 er ansat til at bære alle communale Byrder ogsaa til Skolevæsenet efter det i Loven bestemte Forhold. At dette Hartkorn nu ved Siden af disse Byrder skulde vedblive fremdeles at yde et saa betydeligt Bidrag til Skolevæsenet, som det ommeldte Brændsel beløber sig til, fandt Domainedirectoratet at ville være en uligelig og uretsfærdig Overbebyrdelse, hvorimod det forekom Samme at ville være det Naturligste, at det Brændsel, der hidtil udleveredes fra Statsskovene, for Fremtiden anskaffedes ved Licitation, saaledes at Licitationsbeløbet repareredes paa hele Skoledistrictets Hartkorn, inclusive Skovskuldshartkornet; og Directoratet henstillede derfor til dette Ministerium, om ikke samtlige Skoledeputater for Fremtiden kunde staves tilveie paa denne Maade, og Skovene derved befries for hine usforholdsmæssig høie Bidrag til Skolevæsenet. Strax efter Modtagelsen af denne Skrivelse blev Sagen taget under Overveielse af dette Ministerium, men da man her savnede Kundskab om, hvilke de Skolere, der oppebære Brændedeputater af de Rgl. Skove, fandt Ministeriet sig foranlediget til at forlange nærmere Oplysning herom, og udbad sig ved samme Leilighed underrettet om, hvorvidt samtlige de det Rgl. Forstovæsen underliggende Skove i Nordsjælland maatte være satte i Hartkorn og sølgelig for Fremtiden vilde komme til at svare Bidrag til vedkommende Communes Skolevæsen. De saaledes forlangte Oplysninger modtog Ministeriet derpaa ved Domainedirectoratets behagelige Skrivelse af 24de December næstefter, hvoraf iblandt Andet erfaredes, at der gives endeel Sogne i Frederiksborg Amt, hvor de i samme beliggende Statskove enten slet ikke eller for største Delen ikke ere skyldsatte. Med Hensyn hertil bemærkede Directoratet, at, forsaavidt disse Skove fra gammel Tid af have været fritagne for Hartkorn, da kan denne Omstændighed formeentlig ikke afgive tilstrækkelig Aetgrund for, at der skulde paalægges Staten en Byrde, der i Tilfælde som de heromhandlede, hvor Soguemændene alle ere Eiendomsmand, efter Lovgivningen er en Hartkornsbyrde, da Staten som enhver anden Eier maa beholde

1 Juni.

1 Juni. den Fordeel, som er en Følge af, at hans Eiendom er hartkornsfri, indtil dette Forhold ved en ny Skuldsætningslov maatte blive forandret. Ikke desto mindre maatte Directoratet dog indrømme, at Billighed taler for, at der i de omhandlede Tilfælde gives Sognet Balget mellem enten at beholde de Brændselsdeputater, som hidtil ere tilstaaede og da renoncere paa Bidrag til Communen af det Hartkorn, der maatte paahvile Skovene, eller at kræve Bidrag til Communen af Hartkornet og frasalde Deputaterne; hvorimod det vilde blive en ubegrundet dobbelt Beskatning, om de skulde have Ret til at fordre begge Dele — Noget, der efter Directoratets Formening saameget mere burde nægtes, som Communen dog kun har Retshæv paa Bidrag af Hartkornet. Ved samme Leilighed gjorde Directoratet opmærksom paa, at der foruden de ommeldte Brændselsdeputater gives endeel andre Ydelsler til Skolelærere, der rettelig ere at ansee som en Communalbyrde, men som nu paahvile Fordebogskasserne, og om hvis Ophævelse ved indtrædende Vacance, forsaavidt de ikke have en særegen Retshjemmel, Directoratet ligeledes maatte finde sig forpligtet til at andrage, og Directoratet har derpaa senere ved Skrivelse af 18de Februar s. A. tilstillet Ministeriet en For-tegnelse over disse Ydelsler, med Anmodning om, at vedkommende Skolevæsenet foresatte Autoriteter ligeledes maatte blive opfordrede til at yttre dem om, hvorvidt de maatte have nogen særegen Hjemmel at paaberaabe sig for, at disse Ydelsler fremdeles skulle vedblive. Til Oplydelse af denne Begjæring har Ministeriet tilstillet vedkommende Skoledirectioner Extract-Udskrifter af de modtagne Hartkornsfortegnelser og Deputatlister og anmodet dem om at indhente de paagjældende Sognesforstanderskabers Erklæringer over Sagen, ved hvilken Leilighed Ministeriet tillige forlangte Oplysning om, hvorvidt det for Communerne vilde faae nogen Indskydelse, at Brændselsdeputaterne ophørte, mod at de vedkommende Skovstrækninger efter deres Hartkorn optoges under Ligningsdistrictet og altsaa deeltog i Udredelsen efter Ligning ikke blot af Brændsel men af samtlige Skoleudgifter; ligesom Ministeriet, forsaavidt der gives endeel Skovstrækninger, der ikke ere skyldsatte, endvidere bad sig underretet om, hvorvidt de paagjældende Sognesforstanderskaber maatte ansee det hidtil

høvede Brændsel for at staae i passende Forhold til hvad der af 1 Juni. disse Skove burde præsteres, eller de maatte finde sig foranledigede til at andrage paa, at Skovene sættes i Hartkorn. Ministeriet har derpaa modtaget en Mæsse Erklæringer fra de i Sagen interesserede Sogneforstanderskaber, ledsagede af vedkommende Skoledirectioners derover afgivne Betænkninger, hvilke Actstykker Ministeriet herved tjenstligt skulde tilstille Domainedirectoratet til behagelig Afbenyttelse, idet Ministeriet skal tillade sig at bemærke Følgende:

Som det var at vente have samtlige Sogneforstanderskaber, paa et Par ganske enkelte Undtagelser nær, paa det Bestemteste modsat sig, at de omhandlede Brændedeputater og øvrige Præstationer bortfalde, idet de have anseet sig berettigede til fremdeles at oppebære dem i Genhold til de Bestemmelser, hvorved de i sin Tid ere blevne dem tillagte, og de have derfor begjært, at Spørgsmaalet om deres Inddragelse ialtfald maa blive undergivet Domstolens Kjendelse, forinden nogen endelig Bestemmelse derom tages. Heri have Forstanderskaberne fundet en kraftig Understøttelse hos vedkommende Skoledirectioner, der ligeledes med stor Styrke have modsat sig den af Domainedirectoratet paatænkte Inddragelse af Bidragene, og Ministeriet kan for sit Vedkommende heller ikke andet end finde det beklageligt, om disse Ydelsers, hvis Oprindelse tildeels ligger langt tilbage i Tiden, og som bære Vidne om en priiskrædlig Omhu fra Regjeringens Side for Skoleunderviisningens og Oplysningens Fremme paa dens egne Godser, nu efterhaanden skulde bortfalde, og at Bestemmelser herom skulde tages netop paa en Tid, hvor der føres saamange og saa højrøstede Klager over, at der fra Statens Side gjøres saa lidet for Skolevæsenet. For at have en bedre Oversigt over, hvormegit de omhandlede Ydelsers beløbe sig til for hver enkelt Commune, har Ministeriet ladet udarbejde den medfølgende Tabel, hvorpaa samtlige Skoler, der have Indtægter af Tordebogskasserne, findes opførte pastoratsviis, og hvoraf behagelig vil erfares, at disse Indtægter, der væsentligst bestaae i Brænde og i Penge, for nogle Communer endog ere temmelig betydelige. Det kunde vel synes, at det maatte være Ministeriet ligegyldigt, om disse Afgifter vedblev eller ikke, da

1 Juni. Anordningen af 29de Juli 1814 bestemmer, at de Udgifter til Skolevæsenet, der ikke kunne bestrides af de gamle Degneindtægter, skulle tilveiebringes ved Ligning, og Ministeriet saaledes har Midler i Hænde til altid at skaffe tilveie, hvad der behøves; men det maa dog herved bemærkes, deels at man naturligtviis kan stille større Fordringer i Henseende til Skolevæsenets Forbedring til de Communer, der have en sliq. extraordinair Hjælp, end til dem, der maae bestride deres Skolevæsens Udgifter alene ved egne Kræfter, deels at der paa mange Steder er tilstaaet Lærerne en Forbedring i deres Lønning ved Hjælp af de omhandlede Indtægter af Domainerne, og at det sølgelig for en Deel er Lærerne, det vil komme til at gaae ud over, hvis disse Indtægter skulde inddrages. Hvad nu angaaer det Synspunct, hvorfra Domainedirectoratet nærmest har betragtet Sagen, om der kan antages at paahvile Domainerne nogen Forpligtelse til at vedblive at udrede disse Afgifter, da give de fra Domainedirectoratet modtagne Fortegnelser over Afgifterne Anledning til at skjelne mellem dem, der udredes ifølge en almindelig Lov, og dem, der udredes ifølge en speciel Lov; de første, der ikke ere særegne for Domainerne alene, men paahvile disse som Jord-eiendomme, hvilket til Exempel er Tilfældet med Brændselsdeputaterne af Skovene paa Falster og paa Frederiksbave Gods i Fyen, kan der naturligtviis ikke være Tale om at skulle bortfalde, da Staten som Jordegods-eier ikke kan være berettiget til større Begunstigelser for sine Eiendomme end enhver anden Eier, og det synes derhos ogsaa, at i det mindste Billighed i høi Grad taler for, at de Communer, indenfor hvis Grændser Staten har umatriculerede Skove beliggende, kunne fordre disse satte i Hartkorn. Hvad derimod de Afgifter angaaer, der ere særegne for Domainerne og paahvile disse ifølge en speciel Lov eller en allerhøieste Resolution, kunde det vel synes, at de Betragtninger, der fra Domainedirectoratets Side ere anførte mod Afgifternes Vedbliven, nemlig at det, efterat Domainerne ifølge Grundloven ere bleve Statens Eiendom, synes uretfærdigt, at Statskassen og dermed samtlige Skatteydere i Riget skulle bde et byrdefuldt Bidrag til at lette den, de paagjældende Skolecommuners Hartkorn-eiere allerede efter den almindelige Lovgivning paahvilende,

Byrde, samt at Skovskuldschartkornet, som tidligere ikke bidrog 1 Juni. til de communale Byrder og Præstationer, uden alene med Brænde, nu ifølge Loven af 20de Juni 1850 §§ 14, 16 og 21 for Fremtiden skal ansættes til at bære alle communale Byrder ogsaa til Skolevæsenet efter det i Loven bestemte Forhold, maatte tillægges en afgjørende Vægt. Men det maa dog herved erindres for det første, at det ingenlunde er nogen ny Byrde, der paalægges Domainerne, at udrede de ommeldte Afgifter, men en Byrde, der har hævdet sig igjennem Aarenes Række, og som for største Delen støtter sig paa allerhøieste Bestemmelser, nemlig for Skolerne paa Kjøbenhavns Amt paa Instructionen af 28de Marts 1721, for Skolerne paa Frederiksborg Amt paa de allerhøieste Resolutioner af 3die Mai 1786 og 13de November 1789 og for Skolerne paa det Odsherredse District paa allerhøieste Resolution af 26de October 1831, og dernæst at det forholdsviis kun er et ringe Antal af de Communer, til hvis Skolevæsen Domainerne have udredet Brændsel og Pengeafgifter, der ville komme til at nyde godt af den ovenomhandlede Bestemmelse i Loven af 20de Juni 1850 eller erholde nogenjomhelst Erstatning for Tabet af disse Indtægter, eftersom der kun i faa af dem findes Skovskuldschartkorn. Det gaar derfor heller ikke an uden videre at inddrage de hidtil af Domainerne udredede Afgifter til Skolevæsenet, og dette har Domainedirectoratet ogsaa erkjendt, hvorfor Directoratet har foreslaaet, at det maatte skee ved Lov; men at den lovgivende Magt skulde ville foretage en saadan Forandring, kan Ministeriet for sit Bedkommende hverken antage eller heller tilraade. Det maa nemlig vel lægges Mærke til, at Kongen i sin Tid som absolut Monarch har ligeoverfor Domainerne havt en dobbelt Stilling deels som deres Eier og deels som Statens Overhoved; og det forekommer dette Ministerium, at hans særegne Forsorg for Beboerne paa Domainerne langt nærmere maa betragtes som en velvillig Handling af den høitstaende Guds Eier end som en paa almindelige Principer bygget Regjeringshandling af Kongen som Statens Overhoved. Ligesom dette allerede synes klart at fremgaae deraf, at de Foranstaltninger til Skoleunderviisningens Fremme, hvorom her er Tale, ikke bleve gjort gjældende

1 Juni. for hele Landet, men indskrænkede sig alene til de Rgl. Godser, idet de oprindelig kun bleve bragt i Anvendelse paa Rytterdistricterne og først senere paa de øvrige Rgl. Godser, saaledes bestrykes det endmere eller endog synes ligesvem at godtgjøres ved Formen, hvorunder disse Begunstigelser bleve tilstaaede Skolerne paa Frederiksborg og Kronborg Amter. Som bekjendt blev der nemlig under 3die November 1784 nedsat en Commission til at undersøge og overlægge, paa hvad Maade samtlige Fæstebønderes og Huusmænds Vilkaar paa de nævnte Amter kunde forbedres ved den fordeclagtigste oecconomiske Indretning, og allerede i sin første allerunderdanigste Forestilling om denne Sag, dateret 28de Januar 1785, henlede Commissionen Hs. Majestæts Opmærksomhed paa Nødvendigheden af, at der sørgedes ikke blot for Beboernes materielle men ogsaa for deres aandelige Velværen ved en forbedret Skoleindretning. Forslaget vandt strax allerhøieste Bifald og blev senere drøftet saavel af en særegen dertil nedsat Skolecommission som af de vedkommende Regjeringsautoriteter, hvorefter det ved 2de allerhøieste Resolutioner af 3die Mai 1786 og 13de November 1789 blev bestemt, hvorledes Skolevæsenet paa begge Amter skulde indrettes, og i Henhold dertil er senere i Slutningen af det forrige og Begyndelsen af dette Aarhundrede af det forrige Rgl. Danske Cancellie i Hs. Majestæts Navn approberet forskellige Planer for Skolevæsenets Ordning i de mindre Districter, hvoraf Amterne bestaae. I samtlige disse Planer er der i Medfør af de forommeldte Rgl. Resolutioner tillagt enhver Skolelærer foruden andre Indtægter en fast aarlig Løn af 50 Rd. af vedkommende Jordbogsklasse, ligesom der er tillagt enhver Skole en bestemt aarlig Brændevulvning i de Rgl. Skove, og Districternes Beboere have følgelig erholdt et Kongeligt Tilfagn om en fremtidig Understøttelse til deres Skolevæsen, som de med Grund maatte vente ikke vilde blive taget tilbage. Efter Ministeriets Skjønnende vilde dette ogsaa været lidet stemmende med de Grundfætninger, der bleve fulgte ved Arvesæsteforholdenes Ordning paa Domainerne i forrige Aar; den lovgivende Magt lagde dengang for Dagen, at den i det Hele var velvillig stemt imod Fæsternes paa Domainegodserne, og skjøndt de tidligere Bestemmelser om

Arvesæfteoverdragelse uden Kjøbesum, der vare givne i Slutning 1 Juni.
 af det forrige Aarhundrede, i det Væsentlige vare satte ud
 af Kraft ved de allerhøieste Resolutioner af 18de December
 1840 og 1ste Juli 1846, fandt den sig dog forpligtet til at
 agte de ældre Bestemmelser, saaledes som de efter et halvt Aar-
 hundredes Forløb under de meget forandrede Conjuncturer burde
 komme til Anvendelse. Hvor stor en Dpoffrelse dette medførte
 fra Statens Side, behøver Ministeriet ikke her nærmere at be-
 røre, men Det skal kun tillade sig at henlede Opmærksomheden
 paa, at det formeentlig dog vilde komme i en altfor stor Mod-
 sigelse hermed, om den lovgivende Magt nu skulde tilfidesætte de
 i Forbindelse med Bestemmelserne om Arvesæfteoverdragelsen givne
 og til samme Hovedsiemeds Fremme, nemlig Krongodsernes,
 Bønders og Beboers Velværen, sigtende Tilfagn om Hjælp til
 Underviisning og Oplærelse af Børnene paa bemeldte Godser,
 saameget mere som de Byrder, der herved paaføres Statskassen,
 kun ere at betragte som ringe i Forhold til de Dpoffrelser, der
 som forommeldt gjordes fra Statens Side ved Loven om Selv-
 eiendoms Indførelse paa det Staten tilhørende Bøndergods af
 5de April f. A., og disse Forskrifter komme den hele Befolkning
 paa disse Godser tilgode. Maae nu de Tilfagn, der i sin Tid
 ere givne Communerne om Bidrag af Domainernes Jordbogs-
 kasser og Skove til deres Skoler, som ovenmeldt i det Hele
 betragtes som en Handling af Kongen som Godseier, saa synes
 det klart, at Staten ikke, fordi Bestyrelsesformen for Krongod-
 serne ved Grundloven er forandret, bør tage tilbage, hvad der
 er givet, ligejaalidet som det i Reglen vilde blive bifaldet, om
 nogen af de større Godser private Eiere vilde tage tilbage, hvad
 der af ham selv eller hans Forjængere er skjænket eller tilfagt
 til Fremme for Skolevæsenet eller anden lignende gavnlig For-
 anstaltning paa hans Gods. Alene for Exemptets Skyld burde
 det ikke skee paa Statens Godser, men det maa derhos heller
 ikke tabes af Sigte, hvilket Indgreb der vilde gjøres i de i
 Aarenes Løb i Tillid til Hs. Majestæts Tilfagn skete Eiendoms-
 erhvervelser, hvis Staten vilde tage tilbage, hvad der er tilfagt
 Skolevæsenet. Det maa nemlig vel erindres, at det ikke alene
 er paa Domainernes Fæstegods, at de omhandlede Ydelser af

1 Juni. Domainerne præsteres, men ogsaa paa det til Selveiendom eller Arvesæfte overgaaede Gods; saaledes ere disse Bidrag vedblevne paa gamle Kjøbenhavns Amt, uagtet Godsset der allerede i 1768 gik over til Selveiendom, og ligeledes ere de vedblevne paa Frederiksborg og Kronborg Amter, uagtet Godsset for en stor Deel er gaaet over til Arvesæfte ifølge de allerhøieste Resolutioner af 6te Juni 1788 og 21de Marts 1792. I denne lange Arrække have Eiendommene sølgelig nydt en Lettelse i deres Skolevæsens Udgifter, som ikke kan antages at have været uden Indflydelse paa deres Værdi, da Eiendommene naturligtviis betales høiere, jo færre Afgifter der hviler paa dem, og de nuværende Ciere vilde derfor unægtelig tilføies et Tab, om Staten vilde unddrage sig den engang paatagne Forpligtelse, hvilket ogsaa med stor Styrke er gjort gjældende i de indhentede Erklæringer. Anderledes forholder det sig derimod paa det egentlige Fæstegods; der vil Domainestyrelsen efterhaanden kunne befrie sig for de paatlagede Byrder ved Godssets Overgang til Selveiendom, da Kjøberne kunne tilpligtes at overtage hele Byrden af deres Skolevæsen uden noget Tilskud fra Statens Side; men hvor Staten eller i sin Tid Kongen engang har paataget sig en saadan Forpligtelse eller givet et bestemt Tilfagn, der synes den ikke eensidigen at kunne unddrage sig den deraf flydende Byrde. Af disse Grunde maa Ministeriet i det Hele udtale sig imod den foreslaaede Inddragelse af Afgifterne. Forsaavidt dette imidlertid ikke skulde blive tiltraadt i sin Almindelighed, hvad Ministeriet efter Domainedirectoratets Skrivelse maa forudsætte Muligheden af, og forsaavidt den Anskuelse muligen maatte gjøre sig gjældende, at der ved Opfattelsen af Foranstaltningen paa Krongodsset til Skolevæsenets Fremme, maa lægges væsentlig Vægt paa, at samme kom fra Statens Overhoved, og at den derfor maatte have Characteren af en administrativ Ordning af Forholdet, der, naar anderledes fandtes for godt, ogsaa igjen af Kongen som Statens Overhoved kunde forandres, det være sig ad administrativt Veie, eller, af Hensyn til Folkerepresentationens Medvirkning ved de finantielle Foretagender, ved Lov, da maa Ministeriet dog herved in subsidium bemærke, at fra en saadan Betragtningmaade dog i ethvert

Tilfælde maatte undtages alle contractmæssige Ydelser, hvilket 1 Juni. Domainedirectoratet ogsaa har indrømmet, saavel som alle de Forpligtelser, der ere overgaaede til den kongelige Kasse eller nu Statskassen ved Kjøb af Gods; endvidere alle de Ydelser, der udtrykkelig have Charakteren af at være tilstaaede som en Gave eller et Privilegium, thi her maa Kongen antages ved sit Tilfagn at have bunden sig og Staten til at holde, hvad der er lovet. Som Følge heraf anseer Ministeriet det ophøiet over enhver Tvivl, at de 100 Rd. og 4 Favne Fagotter, der udredes til Skolelæreren i Bangede, under ingen Omstændigheder kunne bortfalde, da de paahvilede Bernstorff Gods, forinden høifalig Kong Christian den Ottende tilkjøbte sig det, og det samme maa formeentlig ogsaa gjælde om de 4 Favne Brænde, der udredes til hver af Lærerne i Søllerød, Nærum, Trørød, Bagsværd og Birum Skoler, eftersom dette Brændedeputat ligesaa vel som de 50 Rd. til hver af disse Lærere, som Domainedirectoratet selv har erkjendt ikke at kunne bortfalde, udredes ifølge Prindsesse Sophie Hedevigs Fundats af 5te April 1721 og paahvilede Frederiksdals og Dronninggaards Godser, forinden disse Godser i sin Tid overgik til Kongen; dette er ogsaa udtrykkelig erkjendt i Rentekammer-Skrivelse af 12te Februar 1780. Til de Præstationer, der ikke kunne inddrages uden Krænkelser af velerhvervede Rettigheder, hører formeentlig ogsaa de, der ved specielle kongelige Resolutioner ere tillagte nyoprettede Skoler, og ere klausulerede saaledes, at de skulle vedblive, saalænge Skolen vedbliver at holdes der i Byen, hvilket t. Ex. er Tilfældet med de Skolerne i Buddinge og Skoulunde ved allerhøieste Resolutioner af 22de Januar og 30te April 1794 tillagte Brændselsdeputater, og herhen hører ogsaa den Jægersborg Skole ved forskellige allerhøieste Resolutioner tillagte Brændselsudviisning, og den Taarbøl Skole ved allerhøieste Resolution af 31te October 1821 tillagte Pengeunderstøttelse og Brændselsudviisning samt Græsningsret. Ministeriet har forøvrigt kun anført de nævnte Skoler exempelviis, da det tilfældig var i Besiddelse af Ujkkrifter af de citerede allerhøieste Resolutioner; men foruden disse Resolutioner kan der vistnok være adskillige andre, der kunne være ligesaa bindende, naar de

1 Juni. ved Domainedirectoratets gode Foranstaltning maatte blive fremstaaede. Ved denne Leilighed troer Ministeriet endnu at burde henlede Opmærksomheden paa den Forskjel, der finder Sted, nemlig at der i nogle af de Communer, til hvis Skoler Domainerne udrede Bidrag, findes Skovskjoldshartkorn og i andre ikke, samt at det kun er i de førstnævnte Loven af 20de Juni 1850 § 21 kommer til Anvendelse. Domainedirectoratet har meent, at Bidragene burde inddrages i begge Tilfælde, men har dog senere indrømmet, at Billighed kunde tale for, at der i de Sogne, hvor Skovskjold findes, gives Communen Valget imellem enten at beholde de Brændselsdeputater, som hidtil ere tilstaaede, og da renoncere paa Bidrag til Communen af det Hartkorn, der maatte hvile paa Skovene, eller at kræve Bidrag til Communerne af Hartkornet og frasalde Deputaterne. Et saadant Valg maatte Ministeriet ogsaa under alle Omstændigheder forbeholde Communerne, ligesom Ministeriet endvidere maa ansee det som en Selvfølge, at de nuværende Skolelærere ikke kunne lide nogen Afkortning i hvad der er tillagt dem af Domainerne, selv om de derved erholde noget større Indtægter end anordningsmæssigt, hvilket navnlig er Tilfældet med Lærerne paa Frederiksborg Amt, hvad Brændsel angaaer, idet disse oppebære hver 5 Favne Brænde og 20 Læs Løv, eller ialt en Bærdi af omtrent 8 Favne Brænde, medens der efter Anordningen af 29de Juli 1814 § 55 b kun kunde tilkomme dem 6. Ministeriet undlader forøvrigt ikke at tilføie, at Det kun har tilladt sig disse sidste Bemærkninger ganske in subsidium, da Det tør haabe, at Domainedirectoratet efter at være blevet bekendt med de af Sogneforstanderskaberne og Skoledirectionerne ansøgte Grunde imod de omhandlede Ydelsers Inddragelse vil være enig med dette Ministerium i, at Communerne have et velbegrundet Krav paa fremdeles at beholde dem.

1 Juni. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Aalborg Stift) om Udbetalingen af den en entlediget Sognepræst tillagte Kaldspension. "

Med behagelig Skrivelse af 17de d. M. har Deres Høiærværdighed til Ministeriets Resolution indstillet en mellem Provst

N. N. som forhenværende og Pastor N. N. som nuværende 1 Juni. Sognepræst for N. N. Menighed opstaaet Meningsforskjellighed, om deels hvorvidt Provst N. N. kan fordre den ham ved hans Entledigelse tillagte Pension af Kaldet paa 240 Ldr. Byg, at betale efter hvert Aars Capittelstaxt, udbetalt kvartalsviis, deels hvis dette maa besvares benægtende, til hvad Tid han kan fordre, at Eftermanden skal betale ham den, den 3die October d. A. forfaldende, Pension.

I denne Anledning skulde Ministeriet tjenstligst melde, at Det ikke ved Resolution kan afgjøre de ovenmeldte Spørgsmaal, der i Mangel af en mindelig Overenskomst henhøre under Domstolenes Paakjendelse, men at Ministeriet for sit Vedkommende maa tiltræde den samme Anskuelse, der er udtalt i Cancelli af 17de Novbr. 1818, hvorefter den entledigede Præst ei kan fordre Pensionen udbetalt kvartalsviis eller halvårsviis, men kun eengang aarlig, og Pensionen hvert Aar maa beregnes efter den Capittelstaxt, der bliver sat paa det Aars Afgrøde, af hvis Indtægter Pensionen skal udredes, saaledes at den for Pensionsaaret fra 3die October 1851—3 October 1852 udredende Pension maa beregnes efter Capittelstaxten for Aaret 1852 Afgrøde, hvoraf følger, at Pensionens Størrelse ikke vil kunne beregnes og Pengebeløbet ei fordres erlagt eller Secvæstation for samme fordres gjort, førend i Februar Maaned 1853, naar den for Afgrøden i 1852 satte Capittelstaxt er bekjendtgjort, medmindre Provst N. N. kunde blive enig med Sognepræst N. N. om, at denne, forsaavidt en Deel af Embedets Indtægter forfalde i Aarets Løb, paatager sig ved hvert Pensionsaars Udløb al udbetale et Forskud i Penge og Resten, naar Capittelstaxten var sat.

Kirke- og Underviisnings- Ministeriet Skr. (til Indenrigs- 1 Juni. ministeriet) om Paaligning af Lønnen til en Organist.

Bed at tilstille Indenrigsministeriet det vedlagte hertil indkomne Andragende, hvori Likhøj Sogns Forstanderskab har, da Kirkens Orgel nu er blevet sat i brugbar Stand, begjært Bemyndigelse til at paaligne Communen et passende Lønningsbidrag til Organisten og Bælgetræderen, da det har vist sig, at den frivillige Ydelse af Lønningsbidragene, der tid-

1 Juni. ligere sandt Sted, i Aarenes Løb er nedfunketj til en upasfende Størrelse, tillader Ministeriet — der for de det underlagte Interessers Vedkommende maa finde det ønskeligt, at den indstillede Foranstaltning kunde komme i Stand, — sig at udtale den Formening, at vedkommende Ministerium vel maa være beføiet til at sanctionere en Paaligning som den ovennævnte, idet der her, hvor der i Kirken er et Orgel i brugbar Stand, uden at det kan paalægges Kirken at lønne en Organist, handles om en Udgift, der paa Grund af Orgelspillet's Betydning ved Gudstjenesten og den Interesse, alle Menighedens Medlemmer have i Sagen, staaer i en saa nøie og naturlig Forbindelse med de øvrige communale Udgifter, at Formodningen maa være for, at Communens Repræsentanter maae kunne ved Repartition skaffe det Nødvendige tilveie, uden at de enkelte Medlemmer af Menigheden kunne sætte sig derimod.*)

1 Juni. Indenrigs-Ministeriet Skr. (til Amtmanden over Ødense Amt) om at Bidrag til Skolevæsenet af en Præstegaard kommer det Sogn eller Skoledistrict tilgode, i hvilket Præstegaarden er beliggende.

J behagelig Skrivelse af 21de Februar d. A. har Hr. Stiftamtmanden med Hensyn til en af Sogneforstanderskabet for Åsperup og Roerslev Sogne indgivet Forespørgsel begjært Ministeriets Resolution for, om det ved § 16 i Loven af 20de Juni 1850 til Skolevæsenet paabudne Bidrag af Præstegaarden bør komme hele Pastoratet tilgode eller kun det Sogn eller muligen endog kun det Skoledistrict, inden hvis Grændser Præstegaarden ligger.

J Anledning heraf skulde man efter over Sagen at have corresponderet med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsministeriet tjenstligst melde, at, da Åsperup og Roerslev Sogne ikke have noget Fællesskab i Henseende til Skolevæsenets Indtægter og Udgifter, men hver for sig i Skolevæsens Anliggender udgjør en særskilt Commune, skjønes det ikke, at Roerslev Sogn

*) Under 12te næstefter blev den fornødne Bemyndigelse meddeelt Forstanderskabet fra Indenrigsministeriet.

kan have noget Krav paa Bidrag til sit Skolevæsen af Præste- 1 Juni.
gaarden, der ligger i Åsperup Sogn, men disse Bidrag maa
utvivlsomt alene tilfalde sidstnævnte Sogn, forsaavidt de ud-
redes communeviis, og det District, hvortil Præstegaarden hører,
forsaavidt de udredes districtviis. — Ministeriet skulde derhos
tilføie, at man, hvad det af Præsterne hidtil ydede Bidrag til
Skolelærerhjælpekassen angaaer, med Hr. Stiftamtmanden er
enigt i, at dette ifølge forberørte Lov nu maa udredes af
hvert Skoledistrict for sig for sin Skoles Bedkommende.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Holbæk Amt) 9 Juni.
om Lyndepersoners Ret til at fordre Huusly af Dpholdscommunen;
om Huusvildes Berettigelse ligeover for Dpholdscommunen, og
om at der ei kan fordres Caution for Huusleien.

I et med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 19de April sidst-
leden modtaget Andragende har Jordløse Sognestandskab
anholdt om Ministeriets Resolution med Hensyn til følgende
Spørgsmaal: 1) Er Lyndeforholdet forsaavidt at sætte i
Klasse med lovligt Erhverv, at derpaa kan begrundes Beretti-
gelse til at fordre Huusly af Dpholdscommunen, naar det er
givet, hvilken Commune der er den forsørgelsesberettigede, og
Spørgsmaal saaledes ikke er om Dieblikkets trængende Nød-
vendighed, indtil Forsørgelsespligten er afgjort? 2) Hvorvidt
gaaer den Huusvildes Berettigelse ligeoverfor Communen. Er
han berettiget til at forlange videre end Tag over Hovedet,
cfr. Cansskr. af 24de September 1805, navnlig naar ingen
selvstændig Bolig kan forskaffes, ved at leies ud hos Andre,
eller i værste Fald ved at gaae paa Dmgang, og kan han i
noget Tilfælde forlange sig anvist Byggeplads og Huus opført
af Dpholdscommunen? 3) Er Dpholdscommunen uberettiget til
at forlange sig stillet nogen Garanti for Leiens Betaling enten
ved Caution eller ved Forudbetaling af et halvt Aars Huusleie,
og fordres der andet Beviis for den Paagjældendes Mangel
paa Evne til at betale, end det, at Leien efter Paakrav ikke i
rette Tid erlægges?

Næst i denne Anledning at bemærke, at, da Loven af 4de
Juli 1850, cfr. den provisoriske Forordning af 27de Mai 1848

9 Juni. intet Nærmere indeholder til Besvarelse af de oplastede Spørgsmaal, blive de at afgjøre efter den hidtil fulgte Tingenes Orden og navnlig Cancelli=Circulaire af 24de September 1805, skulde man herved tjenstligst melde: ad 1) at Ministeriet ikke skjønner rettere, end at dette Spørgsmaal i sin Almindelighed maa besvares benægtende. Cancelli=Circulaire af 24de September 1805, cfr. Cancellistrivelse af 12te November 1803 og Cancelli=Circulaire af 24de November 1804, gaae nemlig ud fra den bestemt antydede Forudsætning, at den Huusvilde, hvem Opholdscommunen som saadan har at forstaae Bolig, hidtil har haft selvstændig Bolig sammesteds, men ved dennes Opfigelse og andre Huuseieres Uvillie til at modtage ham er bleven huusvild. I de Tilfælde, hvor den Paagjældende derimod kun som Tyende har ernæret sig i Communen, vil han, forsaavidt han derhos er ugift eller dog ikke hidtil har haft sin Familie tilhuse i Tjenestecommunen, ikke med Føie kunne siges at være bleven huusvild derved, at Tjenesten er bleven ham opsagt. Det vil da være en ny Tjeneste, ikke Huusly i og for sig, han trænger til. Og selv hvor han er gift og har haft sin Familie tilhuse i Tjenestecommunen, men dog ikkun derved, at Huusbonden, saaledes som i det Tilfælde, der har givet Anledning til Forespørgsel, har tilladt ham at tage Familien til sig i den ham overladte Tjenestebolig, skjønner Ministeriet i Genhold til det Foransførte ikke, at der ved et saadant Forhold kan begrundes den omspurgte Berettigelse mod Tjenestecommunen. Men paa den anden Side finder Ministeriet det klart, at, saafremt Tyendet ved en selvstændig Anbringelse af sin Familie i Tjenestecommunen, er traadt i et nærmere Forhold til denne paa den Tid, Familiens Trang til Huusly indtræder, er Forudsætningen i bemeldte Cancelli=Circulairer tilstede, og at saaledes den Omstændighed, at Familieforsørgeren er Tyende, ikke i og for sig kan gjøre deres Bestemmelser om Huusvildes midlertidige Anbringelse uanvendelige. ad 2) at den Huusvildes Berettigelse vel i sig ikke gaer videre end til at forlange, at Opholdscommunen forstaaer ham Huusly, og at dennes Forpligtelse i saa Henseende derfor ogsaa undtagelsesviis, hvor ingen selvstændig Bopæl for Dieblirket kan forstaaes, maa kunne op-

fyldes ved, som omspurgt, at leie Familien ind hos Andre, 9 Juni. eller i værste Fald at lade den gaac paa Dmgang, men ligesom denne sidste Udvei, efter hvad Ministeriet oftere har udtalt, dog, navnlig hvor Talen ikke er om en enkelt Person, men om en huusvild Familie, kun i yderste Nød og aldeles midlertidigen bør anvendes, saaledes bør Communen under almindelige Omstændigheder kunne forskaffe den Huusvilde en efter Familiens Størrelse passende selvstændig Bolig; men den Huusvilde er ingenlunde berettiget til af Dpholdscommunen at forlange sig Byggeplads anvist eller Huus opført. ad 3) at Dpholdscommunen ansees uberettiget til at fordre den omspurgte Caution eller Forudbetaling, men en saadan Garanti skjønnes ei heller nødvendig for at sikkre Dpholdscommunen, eftersom denne, naar Huusleien ikke efter Paakrav erlægges ved Leietidens Udløb af den forhen Huusvilde, kan fordre sit Udlæg refunderet af hans Forsørgelsescommune, jfr. Cancelliskrivelserne af 2den Mai og 24de Juni 1837.

Kirke- og Underviisnings=Ministeriets Skr. (til Amtmanden 9 Juni. over Sorø Amt), hvorved Ministeriet, i Anledning af en Besværing fra N. N., blandt Andet over, at der af Præsten og Kirkebetjentene ved St. Peders Kirke i Slagelse er tilstillet ham 3 Offerfedler, svarer, at det efter Rescript af 4de Juni 1790 og 20de Juni 1794 ikke skjønnes at kunne forbydes de vedkommende Offerberettigede at omsende Offerfedler, og at Præsten efter L. 2—12—5 er berettiget til speciel Betaling for Brudevielse, Barnedaab og Barfælloners Introduction.

Indenrigs=Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Præstø Amt) 10 Juni. om Communernes Forpligtelse med Hensyn til Bestaffenheden af indrettede Fattigboliger.

I behagelig Skrivelse af 26de Marts sidstleden, har Hr. Amtmanden begjært sig Ministeriets Resolution meddeelt for, hvorledes der vil være at forholde, naar Amtet antager, at vedkommende Sognestandskab ved Valget af en Byggeplads til Fattigbolig, ikke har taget tilbørligt Hensyn til de Personers Tærv, som ville komme til at benytte samme.

10 Juni. Foranlediget heraf skulde Ministeriet, der maa ansee det stemmende med Forholdets Natur og hjemlet i Lovgivningen (sef. Reglement for Landet af 5te Juli 1803 § 12 Litr. C, og Lov om Jordts Afstaafse af 4de Juli 1850 § 2 initio), at der ved Valget af Byggeplads for deslige Boliger ogsaa tages de af Hr. Amtmanden i ovennævnte Skrivelse fremhævede Hensyn til, at der ikke derved affjæres Beboerne Leilighed til at søge Fortjeneste eller i Sygdoms- og Svaghedstilfælde at faae fornøden Hjælp og Understøttelse, saavelsom til at Fattiglemmer kunne holdes under Opsigt, tjenstligst anmode Dem om, at lade udgaae en Tilkjendegivelse herom til Sognestandskaberne i det Dem betroede Amt, samt at opfordre disse til nøie at iagttage de i saa Henseende gjældende Bestemmelser, for at det saavidt muligt kan undgaaes, at Øvrigheden nødsages til at foranledige saadanne Boliger kasserede og vedkommende Commune paalagt at skaffe andet og lovligt Huusly for de Fattige. Idet man forøvrigt bemærker, at Amtet muligen, i Forbindelse med en Tilkjendegivelse, som ovenansført, kunde erklære sig villigt til, forinden saadanne Huse opføres, at meddele sin Formening om deres Forsvarlighed og Hensigtsmæssighed, undlader man derhos ikke at tilføie, at det maa være Amtets Sag, at paasee de berørte Lovbestemmelseres Iagttagelse, og bringe de almindelige Evangsmidler til Anvendelse imod den Commune, der ikke skaffer den Fattige et Huusly, som, i alt Fald efter uvillige Mænds Skjøn, kan kaldes beqvemt og hensigtsvarende.

11 Juni. Rundgjørelse for Kongeriget Danmark angaaende Landets Inddeling i Districter, forsaavidt Tilsynet med de private Skove angaaer m. v. Indenrigsministeriet.

For at det Tilsyn, som Indenrigsministeriet skal udøve med de private Skove, kan føres mere stadigt og umiddelbart, er det anseet rettest at inndele Landet i visse Districter, saaledes at der for hvert af disse antages en forstkyndig Mand til stadig Baretagelse af disse Forhold. Efter at have corresponderet med Finantsministeriet om denne Sags Ordning, har Ministeriet besluttet at inndele Landet i følgende 7 Districter, der

blive at underlægge de ligeledes nedensfor nævnte Forstbetjente, 11 Juni. idet der ved denne Inddeling er taget Hensyn deels til, at Bekostningerne ved Tilsynet ikke bliver altfor trykkende for de private Skoveiere eller for Statskassen, forsaavidt dette Tilsyn ogsaa vil kunne medføre Udgifter for denne, deels til at ingen Forstbetjent betroes et større District, end at han uden Besvær- lighed kan overkomme de der forefaldende Forretninger. Di- stricterne ere saaledes: 1. Det nordre sjællandske District, indbefattende Kjøbenhavn, Frederiksborg og Holbæk Amter, under Forstraad og Skovrider Bjørnsen paa Baldemarslund pr. Helsingør. 2. Det søndre sjællandske District, bestaaende af Sorø og Præstø Amter samt Møen, under Liendecommissair, Forstcandidat Spandet paa Lindersvold pr. Rønne. 3. Det lolland-falsterke District, bestaaende af Lolland og Falster med tilhørende Der, under Forstraad og Skovrider Sievers paa Hancenau pr. Nykjøbing paa Falster. 4. Det syenske District, bestaaende af Fyen og Langeland med tilhørende Der, under Forstassistent Saraau paa Frederiksgave pr. Alsens. 5. Det nordre jydsk District, indbefattende Hjørring, Aalborg, Thisted, Viborg, Ringkjøbing, Randers og Aarhus Amter, under Hof- jægermester, Overførster Jesen i Randers. 6. Det søndre jydsk District, omfattende Skanderborg, Vejle og Ribe Amter, under Skovrider Klüver paa Marienlund pr. Silkeborg. 7. Det bornholmske District under Skovrider Fasting paa Romersdal pr. Rønne.*)

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Maribo Amt) 12 Juni. om at en Communes havde Udgifter til Foranstaltninger i Anledning af Forsørgelsen af en Afstindig, som selv har Evne til at betale samme, maa indtales ved Domstolene.

I et med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 26de f. M. modtaget Andragende har Sogneforstanderskabet for Kjettinge og Bregninge Sogne, der i Henshold til Ministeriets Resolution af 1ste September og 15de November 1851 som N. N.s Forsørgelsescommune har maattet refundere Nysted Kjøbstads

*) cfr. Ustings Lovsamling II Deel Pag. 619—20.

12 Juni. Fattigvæsen de ved Foranstaltningerne til bemeldte N. N.s Forsørgelse m. v. under hans Afstandighed foranledigede Omkostninger, til Beløb, 137 Rd. 2 Mk. 13 ß., forespurgt, hvilken Fremgangsmaade det vil have at anvende, for at Communen igjen kan komme til dette Beløb hos Paagjældende, der formentes at have Evne til selv at betale samme.

I denne Anledning skulde man tjenstligst melde, at Ministeriet med Hr. Kammerherren er enigt i, at, da det efter Lovgivningen cfr. Cancelli Placat af 19de November 1828 § 1, for det Tilfælde, at den Afstandige selv dertil har Formue, alene er det Offentliges Sag at foranstalte hans Bevogtning og Forpleining paa hans egen Bekostning, kan vedkommende Fattigvæsens Udgift ikkun betragtes som et ved hans Uraadighedstilstand nødvendiggjort Forskud, men at der paa den anden Side ikke staaer Sogneforstanderskabet nogen anden Bei aaben til at faae Beløbet refunderet end at indtale Kravet ved Domstolene.

14 Juni. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Viborg Stift), hvorved meddeles Sognepræsten for Giedsted Menighed Tilladelse til at mageskifte en Englod, tilhørende Selveier P. Andersen Nørgaard, der ligger paa 3 Eider omgivet af Præstegaardens Jorder, med et i den nordre Deel af Præstegaardens Eng beliggende, hans Jorder tilgrændsende, Jordstykke.

15 Juni. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til den administrerende Direction for Kjøbenhavns Fattigvæsen) om Militaires Forsørgelse.

I et gjennem Amtmanden over Veile Amt hertil indsendt Andragende har Fattigcommissionen i Veile Kjøbstad anholdt om Ministeriets Resolution i Anledning af et opstaaet Spørgsmaal om, hvorvidt Aarhus eller Kjøbenhavns Commune vil have at refundere den Understøttelse, forhenværende Corporal N. N. og Familie har nydt og fremdeles maatte nyde af Veile Kjøbstads Fattigvæsen.

Foranlediget heraf skulde man tjenstligst melde, at, da den Paagjældende, der efter det Oplyste maa antages født i Kjøben-

havn 1799, fra Aaret 1814 til Aaret 1843 sees at have, 15 Juni. med en enkelt kortvarig Afbrydelse, været i Militairtjeneste, idet han, ifølge den af ham til Politiprotokollen i Beile afgivne Forklaring, indtil 20de April 1824 tjente ved Prinds Christians Regiment og et halvt Aar derefter tog Tjeneste ved Sjællandske Jægercorps, hvorfra han i Aaret 1835 blev forflyttet til Prinds Ferdinands Dragoner i Aarhus — vil fattigvæsenet i Kjøbenhavn som bemeldte N. N.s antagne Fødested, i Medfør af Forordningen af 24de Januar 1844 § 8, der forsaavidt ganske stemmer med de hidtil i Kongeriget fulgte Grundsætninger (cfr. Motiv. til Forordningen af 1844 i Ny Coll. Tid. in specie Pag. 131) have at refundere Beile Kjøbstad dens omhandlede Udlæg samt overtage Familiens fremtidige Forsørgelse.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 15 Juni. Aalborg Stift) indeholdende Besvarelse af forskjellige Spørgsmaal med Hensyn til Provsternes aarlige Syn over Kirker.

Med behagelig Betænkning af 25de f. M. har Deres Høiærværdighed hertil indsendt et Andragende fra Provst N. N. i N. N., hvori han udbeder sig Ministeriets Besvarelse af følgende Spørgsmaal: 1) Om bulede og skjæve, men istsvrigt solide, Kirkevægge kunne fordres aflignede, selv om en saadan Afligning maatte medføre deres partielle eller totale Nedbrydelse; 2) om det kan paalægges Kirkeierne at lade nye Messchagler, som skulde anskaffes, besætte med ægte Guldgalloner; 3) om det beroer paa Synsmændenes Skjøn, naar et nyt Vindue skal indsættes, da at bestemme sammes Størrelse og Form, og 4) om Ministeriets Skrivelse af 29de Januar 1850 kan betragtes som Norm for samtlige Provstesyn over Kirkerne her i Landet. Deres Høiærværdighed har i Anledning heraf bemærket: ad 1) at Spørgsmaalet formeentlig ikke i Almindelighed lader sig besvare enten benægtende eller bekræftende, uden at urigtige Consequenter deraf vilde kunne lade sig udlede, og at Besvarelsen derfor i ethvert enkelt Tilfælde vil komme til at beroe paa, hvor stødende Skjævheden er, og hvor store Bekostninger, Afligningen vilde medføre; ad 2) at, hvis Kirkeierne drage Omsorg

15 Juni. for, at de uægte Guldgalloner, saasnart de tabe deres Glands, erstattes ved nye, saa Mødschaglerne til enhver Tid see ligesaa godt ud, som om de vare forsynede med ægte Galloner, da vil der formeentlig ikke kunne fordres mere af Kirkeeierne, men at det isvrigt maa antages, at god Economi vil bringe enhver Kirkeeier til fra først af at anskaffe ægte Guldgalloner; ad 3) at Binduerne ere saa væsentlige Dele af Bygningen og Betingelser for Kirkerens Brug, at det vistnok i Almindelighed maa beroe paa Synsmændene, naar Forandringer ved Binduerne gjøres fornødne, at bestemme den hensigtsmæssigste Størrelse og Form for samme, og endelig ad 4) at dette Spørgsmaal maa besvares bekræftende.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at Det ganske maa tiltræde det af Deres Høiærbærdighed Yttrede.

19 Juni. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Lolland-Falsters Stift), hvori Ministeriet tiltræder Biskoppens Indstilling om, at Præsteordinationer for Lolland-Falsters Stift i Fremtiden bør afholdes i Nykjøbing Kirke. *)

22 Juni. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Lolland-Falsters Stift), hvorved det tillades, at 550 □ Alen af Dølleffelde Præstegaards Grund uden Besderlag afgives til Udvidelse af Sognets Kirkegaard.

23 Juni. Rescript (til Amtmanden over Ringkjøbing Amt og Provsten for Ulfborg, Skodborg og Bantsfuld Herreder) om Redlæggelse af Degneentsejadedet i Binding Sogn.

Vi Frederik den Syvende, af Guds Raade Konge til Danmark 2c. Vor synderlige Bevaagenhed! Vi give Eder hermed tilkjende, at Vi efter derom allerunderdanigst gjort Ansøgning og Begjæring, samt Eders derover afgivne Erklæring aller-

*) Biskoppens Indstilling var væsentligst motiveret ved: at der nu fandtes en Bisperefidens i Nykjøbing, og Ritualets Bud saaledes ved Forandringen blev spildbestgjort, at Orbinandus maatte til Nykjøbing for at tage Bispexamen, at det er ønskeligt, at Orbinationen foregaaer i en større By.

naadigst have bevilget og tilladt, saa og hermed bevilge og til- 23 Juni.
 lade, at det ifølge allerhøieste Rescript til Stiftamtmanden og
 Biskoppen over Ribe Stift af 5te Juni 1807 oprettede Degne-
 enkefæde i Binding Sogn i Ulborg Herred i Ribe Stift i
 Vort Land Nørre-Jylland maa nedlægges, saaledes at det
 Jorder for bestandig inddrages under de til Skolelærer=Embedet
 i Binding hørende Jorder, mod at Skolelæreren sammesteds
 skal være pligtig til, naar der er Enke paa Embedet, da, for-
 uden den ordinaire Enkepension af Embedets øvrige Indtægter,
 endvidere at svare i Pension til Enken, eller hvis der paa
 Embedet maatte være flere Enker, da den ældste af dem, $\frac{1}{8}$ af
 den hele Embedsløds Nettoprovenu, hvilken herved eengang for
 alle fastsættes for bestandig til 6 Tdr. Byg aarlig, at betale
 med Penge efter hvert Aars Capitelstart; og ville Vi derhos
 lige allernaadigst have Eder paalagt, at træffe Foranstaltning
 til, at de paa bemeldte Enkefæde værende Bygninger bortsalges
 til Redbrydelse ved offentlig Auction, og det derved indkommende
 Beløb udsættes til Forrentning efter de for Udsættelse af
 Umyndiges Midler gjældende Regler, saaledes at Renter og
 Renters Rente bestandig lægges til Capitalen, naar ingen Enke
 er paa Embedet, men at ellers den aarlige Rente af den til
 enhver Tid opsamlende Capital udbetales Enken paa Kaldet paa
 samme Maade som ovenmeldt.

Kirke- og Underviisnings=Ministeriets Skr. (til Beile Amt= 23 Juni.
 skolebirection), hvori Ministeriet — paa Andragende fra nogle
 Beboere i N. N. Sogn, om at hele Sognets Hartkorn maa
 komme til at tage lige Deel i Udredelsen af Udgifterne til
 Sognets Skolevæsen uden Hensyn til Districtsinddelingen —
 svarer, at, da den attraaede Forandring ikke stemmer med Lov-
 givningens Forskrifter angaaende Udredelse af Fourage og Brændsel
 til Skolerne, og en Minoritet af Sognesforstanderskabets Med-
 lemmer har erklæret sig derimod, finder Ministeriet ikke at kunne
 bevilge det Ansøgte.

Indenrigs=Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Ringkjøbing 24 Juni.
 Amt) om at Præsten som Formand for Sognesforstanderskabet

24 Juni. ei kan expedere Sager paa Forstanderskabets Begne, i hvilke dets Erklæring er blevet begjært.

Bed at remittere det Dem herfra under 14de April d. A. tilstillede Andragende, hvori Sogneforstanderne N. N. og N. N. af N. N. Sogn have besværet sig over, at Sognets Præst N. N. har unddraget det samlede Sogneforstanderskab Leilighed til at erklære sig over en af N. N. sammesteds indgiven Ansøgning om Tilladelse til Handel med Brændeviin, har Hr. Greven i behagelig Skrivelse af 3die denne Maaned yttret, at der, da fornævnte Pastor N. N., forinden han som Formand paa Forstanderskabets Begne afgav Erklæring i berørte Anledning, havde forviisjet sig om, at Majoriteten af Sogneforstanderskabets Medlemmer ønskede denne affattet, som skeet er, som og med Hensyn til, at Formanden i et Sogneforstanderskab, i Lighed med hvad der i Anordningen af 13de August 1841 § 33 er foreskrevet om Amtmandens Forhold til Amtsrådet som dets Formand, i enkelte Tilfælde maa ansees competent til at tage Beslutning om en Erklæring paa Sogneforstanderskabets Begne, formeentlig ikke er Anledning til at indlade sig videre paa den reiste Klage.

I Anledning heraf skulde man tjenstligst melde, at, ligesom Ministeriet maa ansee det klart, at den af Pastor N. N. in casu brugte Fremgangsmaade, nemlig underhaanden at opsamle Stemmer for en Sag enkeltviis hos en Pluralitet af Sogneforstanderskabets Medlemmer, i intet Tilfælde kan stilles ved Siden af en Beslutning, der er taget i det samlede Sogneforstanderskabs Møde, hvor der har været givet ethvert af Medlemmerne Leilighed til at deeltage i Sagens Discussion og at faae sine Bemærkninger tilførte Forhandlingprotokollen, saaledes finder man ikke, at Sogneforstanderskabets Formand kan i denne sin Stilling have Hjemmel til paa Forstanderskabets Begne at expedere Sager, hvorom dets Erklæring er æffet, eller isølge deres Beskaffenhed i Henhold til Landcommunal-Anordningen af 13de August 1841 egne sig til Behandling i Sogneraadet, forinden dette derom har taget Beslutning i et samlet Sogneforstanderskabs Møde, i hvilken Henseende man kun skal bemærke, at Amtmanden isølge hans Embedsstilling staacr og ved bemeldte Anordning i det Hele er sat i et væsentligt andet

Forhold til Amtsrådet end Sogneforstanderskabets Formand til 24 Juni. dette, og at derfor den af Hr. Greven citerede § 33 i bemeldte Anordning ikke frembyder nogen her bindende Analogie, samt at Communalanordningen isøvrigt ingen Anledning giver til at antage, at den omhandlede Myndighed skulde tilkomme Forstanderskabets Formand, hvorimod Slutningen af § 18 snarere synes at gaae ud fra det Modsatte, idet den bestemmer, at, naar Sogneforstanderskabets Betænkning paa Grund af den paa-trængende Nødvendighed af en Foranstaltning ikke kan blive indhentet, kan Foranstaltningen desuagtet iværksættes, uden at der er Tale om, at i et saadant Tilfælde Formanden kan tage Bestemmelse paa Forstanderskabet Vegne. — Da nu derhos den Omstændighed, at Supplicant N. N. ønskede om nogle Dage at faae sin Ansøgning forelagt Amtsrådet, ikke i sig kunde berettige til, her, hvor Sagen ikke isøvrigt efter sin Beskaffenhed krævede det, men det alene gjaldt om at bøde paa hans Forsømmelighed med betimeligen derom at henvende sig til Sogneforstanderskabet, at afvige fra de almindelige Behandlingsregler, og da Formanden i alt Fald havde den Udvei, extraordinairt at sammenkalde Forstanderskabet til Sagens Forhandling, maa Ministeriet finde den af Pastor N. N. som Formand for N. N. Sogneforstanderskab, i det omhandlede Tilfælde brugte af Andrageren paaaklagede Fremgangsmaade urigtig og ulovmedholdelig.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden og 26 Juni. Provsten over Bornholm), hvori Ministeriet — da en forflyttet Præst havde anholdt om Tilladelse til ved Auction at bortsælge paa Roden den halve Deel af Vintersæden paa en Præstegaards Jorder, der til næste Høst skulde deles mellem ham og Estermanden i Embedet — svarer, at der med den Deel af Afgrøden, som tilkommer Formanden i Naadensaaret, vil være at forholde i Overrensstemmelse med § 3 i Forordningen af 9de Februar 1831, saaledes at det, saafremt Estermanden ikke vil afkjøbe ham den for en billig Priis, bestemt paa den i bemeldte Paragraph foreskrevne Maade, tilkommer Amtmanden og Provsten at meddele den ommeldte Tilladelse med de nærmere Bestemmelser, som efter Omstændighederne findes hensigtsmæssige.

- 28 Juni. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Skanderborg Amt), hvori Ministeriet, i Anledning af en Fattigcommissions Besværing over Beregningen af et andet Fattigvæsens Udgifter paa en i førnævnte Commune forsørgelsesberettiget Person's Guur og Pleie, resolverer, at i Overensstemmelse med hvad tidligere i lignende Tilfælde er statueret om, at kun havde positive Udgifter kunne medtages under Refusionskravet mellem Landets forskjellige Forsørgelsescommuner, maa det for Brugen af Fattigvæsenes Sengeklæder og Lagener beregnede Vederlag 3 Rd. 30 Sk. udgaae af Regningen.
- 29 Juni. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Directionen for Borger- og Almueskolevæsenet i Kjøbenhavn), hvorved Ministeriet paa Directionens Andragende bifalder, at Skolecommissionerne for de offentlige Skoler bemyndiges til at nægte Børns Optagelse i Aftenkolen, naar de ikke have gjenne-gaaet saavel Indbyrdes-Underviisningsclassen som den nederste Drengelasse.
- 30 Juni. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Ministeriet for Kirke og Underviisningsvæsenet), hvori Ministeriet i Anledning af en Forespørgsel, om Sorø Academi for dets Fredskøvs Hartkorns Vedkommende er pligtig at deeltage i Ringningen i Anledning af Entedronning Marie Sophie Frederikk's Død, svarer, at det er enigt i, at Sorø Academi for dets Fredskøvs Hartkorns Vedkommende er pligtigt at deeltage i den omhandlede Ringning, forsaavidt denne er besørget af leiede Folk i Medfør af Forordningen af 27de Mai 1848 § 1, men at man i modsat Fald maa i Henhold til den i Loven af 20de Juni 1850 § 21 udtalte almindelige Grundsætning, være af den Formening, at der ikke paaahviler bemeldte Fredskøvs Hartkorn nogen saadan Forpligtelse, medmindre der paa samme ere etablerede Sognebeboere, som efter Omfanget og Størrelsen af deres med Agerdyrkning o. s. v. analoge Brug kunne parallelliseres med Gaardmænd, uden at der er nogen særdeles personlig Grund tilstede for ikke i den omhandlede Henseende at sammenstille dem med Sognets andre Gaardmænd.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Randers Amt) 2 Juli.
om Tjenestecommunens Forpligtelse til at sørge for et sygt Lyende
indtil Fardag.

I behagelig Skrivelse af 25de f. M. har Hr. Kammerherren
indstillet til Ministeriets Afgjørelse Spørgsmaalet om, hvilken
Commune der maa ansees pligtig til at udrede de til Tjeneste-
karl N. N.s Guur og Pleie under hans Sygdom medgaaede
Omkostninger, enten Odum Pastorat, hvor Paagjældende maa
antages forsørgelsesberettiget, eller Lodbjerg-Meilby Pastorat, hvor
han, efter at være fæstet for Lidsrummet fra 1ste Novbr. 1851
til 1ste Novbr. næstkommende, tjente hos Gaardmand N. N. i
Meilby indtil 4de Februar d. A., da han efter Overenskomst med
sin Huusbond fratraadte Tjenesten og forlod Sognet paa Grund
af en Sygdom, hvorfor han tidligere for omtrent 6 Aar siden
havde været under Guur, og som havde efterladt en Svækkelse
i det ene Been, uden at denne dog enten i de nærmest fore-
gaaende Aar, forinden han tiltraadte Tjeneste i Meilby, eller i de
første Maaneder af denne havde sat ham ud af Stand til at
opfylde sin Tjenestepligt.

Foranlediget heraf skulde Man tjenstligst melde, at i Medfør
af Forordningen af 24de Januar 1844 § 13 sammenholdt med
Cancelli Placat af 29de December 1829 vilde de omhandlede
Omkostninger, men dog ikkun indtil sidstafvigte 1ste Mai, til
hvilken Tid som mellemkommende almindelig Tjenestetid N. N.
maa ved det Passerede ansees lovmedholdelig opfagt, være at
afholde af Meilby Pastorat mod Regres til Huusbonden for det
Beløb, hvortil den Pleie, som denne skulde have bekostet, kan
ansættes, hvorimod Paagjældendes senere Guur ene maa blive
at afholde af hans almindelige Forsørgelsescommune. I For-
bindelse hermed har Ministeriet, efter den Anledning Sagen der-
til giver, ikke villet undlade at bemærke, at det er en Mis-
forstaaelse, naar man i Ministeriets Skrivelse af 8de Februar
1850 (Dep. Tid. for f. A. Pag. 1003) har villet finde udtalt
den Anskuelse, at den blotte Omstændighed, at Lyendet, for-
inden Tjenesten tiltraadtes, har lidt af den Sygdom, som gjør
det trængende til offentlig Sygehjælp, skulde kunne fritage ved-
kommende Commune, i hvilken Tjenesten er tiltraadt paa den

2 Juli. Tid, Spørgsmaalet om saadan Hjælp opstaaer, for den Tjenestecommune efter Lovgivningen paahvilende Forpligtelse til som saadan at bære Udgifterne ved Paagjældendes Guur og Pleie indtil Fardag, idet Ministeriet i bemeldte Skrivelse ikkun har villet antyde, at der kunne gives Tilfælde, hvori en uforstvarlig eller svigagtig Fremgangsmaade fra den tidligere Opholds- eller Tjenestecommunes Side gjør det nødvendigt at tilstede en Afvigelse fra hine almindelige Regler om Communernes gjensidige Forpligtelse til at betyde syge Tjunders Guur til Fardag, men at i al Fald den Omstændighed, at det ikke var godtgjort, at den i Ministeriets fornavnte Resolution omhandlede Tjenestepige, forinden hun tiltraadte Tjenesten, leed af Sygdommen, gjorde enhver videre Betragtning i den Retning overflødig.

5 Juli. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Lolland-Falsters Stift) angaaende det Etangerupke Hospital.

Under 6te August f. A. modtog Indenrigsministeriet fra Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed et Andragende fra Cieren af det forrige Etangerupke Gods om, at det i sin Tid af Enkefrue Kehlet oprettede Etangerupke Hospital maatte blive nedlagt m. v., i hvilken Anledning Deres Høiærværdighed for det Tilfælde, at Ministeriet ikke maatte finde Anledning til at gaae ind paa Cierens Begjæring, androg paa Ophævelse af det Kongelige Danske Cancellies Resolution af 28de December 1830, hvorefter der ikke maa ydes Fattigunderstøttelse til Noget, der er kvalificeret til Optagelse i Hospitalet, naar den Paagjældende vægrer sig ved at modtage Plads i Hospitalet. Dette Andragende blev herfra tilstillet Justitsministeriet, som henhørende under dets Resjort, og efter at bemeldte Ministerium derefter under 27de September f. A. har resolveret, at Redlæggelsen af Hospitalet ikke kan tillades, har samme remitteret Sagen til dette Ministerium til Afgjørelse af Spørgsmaalet om Ophævelsen af den ovenansførte Cancellies Resolution af 28de December 1830, ledsaget af en Betænkning fra Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed af 17de Mai d. A. angaaende dette sidste Punct, hvori Hr. Kammerherren har udtalt den Formening,

at der ikke er nogen Nødvendighed tilføede for, at den ommeldte 5 Juli. Cancellie Resolution hæves, medens Deres Høiærværdighed i Henhold til Deres tidligere Indstilling, vedblivende har andraget paa, at oftnævnte Resolution maatte blive ophævet.

Foranlediget heraf skulde Man tjenstligst melde, at Ministeriet paa det almindelige Fattigvæsens Begne ikke finder Anledning til nogen Forandring i meerbemeldte Cancellie Resolution.

Rescript (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Aarhus Amt) 5 Juli. om Nedlæggelse af det til Spentrup og Gassum Sognekald hørende Enkesæde.

Vi Frederik den Syvende, af Guds Naade Konge til Danmark etc. Vor synderlige Gunst! Vi give Eder hermed tilkjende, at Vi efter den af Sognepræst for Spentrup og Gassum Wienigheder under Aarhus Stift udi Bort Land Nørre-Jylland Os Efftelig Provst Jacob Valentin, derom gjorde Ansøgning samt Eders i den Anledning afgivne Erklæring allernaadigst ville have bevilget, at det til forbemeldte Kald hørende ved allerhøieste Resolution af 3die Juni 1785 oprettede Enkesæde maa nedlægges og bortsalges ved offentlig Auction, saaledes at Kjøbesummen bliver at indsætte blandt Stiftets offentlige Midler, og at Renterne af samme tilfalde den paa Kaldet værende Enke, eller, naar der er flere Enker, den første af disse uden Afkortning i hendes Pension af Kaldet; hvorimod de, naar ingen Enke er paa dette, skulle tilfalde Sognepræsten.*)

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Skoledirectionen for Odense 6 Juli. Herred) om Sogneboernes Kjørselspligt til Skolevæsenet.

J behagelig Skrivelse af 28de April d. A. har Directionen for Odense Herreds Skolevæsen i Anledning af en af Bispenberg Sogneforstanderskab indgivet Forespørgsel, udbedt sig Ministeriets Resolution med Hensyn til følgende Puncter: a) om Kjørselspligten til Transport af Bygningsematerialer i Anled-

*) Efterat en i 1852 forsøgt Auction ikke havde ført til noget Resultat, og Enkesædet senere havde været bortkøbt, approberede Ministeriet under 31te December 1855, at det afhændedes for 350 Rd.

6 Juli. ning af trende nye Skolers Opsørelse i Bispenberg Sogn alene paahviler de nye Skoledistricters Gaardbrugere, eller samtlige Kjøreligtige i hele Communen; b) om samme Kjøreligtigt bliver at forrette efter Dmgang lige af enhver Gaard, hvad enten den har fra 1 til 2 eller fra 10 til 20 Tdr. Hartkorn, eller den bør skee efter Rode=Inddeling, og c) om Forstander=skabet er berettiget til at affordre samtlige Huusmænd i Sognet, naar disse ere fritagne for Sneekastningsarbejde, efter Dmgang indtil 3 Dages Haandlangerarbejde, uden Hensyn til, hvor langt de boe fra Arbejdsstedet.

I Anledning heraf skulde Man tjenstligst melde: ad a) at, ligesom det tidligere er staturet, at Delingen af et Skoledistrict ikke rettelig kan finde Sted, forinden enhver Deel af samme er bragt i selvstændig Stand, og navnlig Skolebygning deri er opført, saaledes maa man, efter over dette Punct af Sagen at have corresponderet med Ministeriet for Kirke og Underviisningsvæsenet, holde for, at Delingen af Bispenberg Sogn i 5 Skoledistricter istedetfor som hidtil i 3 ikke kan indtræde, forinden de i den Anledning fornødne nye Skolebygninger ere opførte, og at altsaa Kjørflerne af Bygningsmaterialerne til dem maae besørge af samtlige Kjøreligtigtige i hele Communen; ad b) at det er en Følge af Loven af 20de Juni 1850 § 17 in fine, at med Hensyn til Kongelige Tjeneste- og Amtskreiser enhver Kjøreligtigt ansættes til Kjørfler i Dmgang efter sin Gaards Hartkorn, og at saadanne Kjørfler ikke længer kunne afgives efter Rodeinddeling, men at den nærmere Afgjørelse af, hvilket Quantum Hartkorn der ved de forskjellige Eiendommers Ansættelse til Sogneskjørfler skal anses som Eenhed, nærmest maa være overladt til enhver Sognecommunes egen Bestemmelse efter de locale Forhold; ad c) at dette Spørgsmaal maa besvares bekræftende, cfr. Indenrigsministeriets Skrivelse af 2den Januar 1849 ad § 3 a (Dep. Tid. Pag. 47)

9 Juli. Indenrigs=Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Kjøbenhavn Amt) om at Huuslodder, der først ved den nye Matrikuls Indførelse ere paalagte Hartkorn, skulle svare Afgift til Fattig- og Skolevæsenet efter deres nye Hartkorn.

Bed Skrivelse fra Domainedirecteuren har Ministeriet til 9 Juli. Afgjorelse modtaget et fra Noeskilde Amtsråd under 26de November f. A. indkommet Andragende, hvori Indenrigsministeriets Resolution er begjært med Hensyn til en i sin Tid til det forhenværende Kongelige Rentekammer indsendt Sag, betræffende Spørgsmaalet om, hvorvidt der af Huuslodder, som tidligere have været skattefrie, imod at der af deres Besiddere betales en vis aarlig Afgift til de Gaardmænd, fra hvis Jorder de ere udlagte uden at være ansatte i Hartkorn, nu, efterat bemeldte Lodder ved den nye Matrikuls Indførelse ere blevne særskilt aflydsatte, kan fordres Afgifter til Skole- og Fattigvæsenet.

Idet Man i Anledning heraf bemærker, at, hvor ikke specielle Love gjøre en Undtagelse fra den almindelige Regel nødvendig, maa en Commune ifølge Forholdets Natur og Principerne for den communale Afgiftslovgivning, hvad Hartkornsbyrderne angaaer, uden Hensyn til private Overeenskomster, kunne henholde sig for ethvert særligt Hartkornsbrugs Bedkommende til dettes Besidder og overlade til denne at søge sin mulige Regres, som han bedst veed, vil og kan, skulde Man tjenstligst melde, at Ministeriet med Amtsrådet er enigt i, at Besidderne af de i Sagen omhandlede Huuslodder i Snoldeløv og Thune Pastorat, hvilke i den nævnte Henseende maae fra den nye Matrikuls Indførelse betragtes som selvstændige Jordbrug, ingenlunde, paa Grund af de paaberaabte Bestemmelser i Arvesæstfjødernes, der, i Forhold til Communen kun blive at betragte som private Overeenskomster, kunne fritages for at udrede de Bidrag til Fattig- og Skolevæsenet, som lignede paa Hartkornet, hvorhos Man dog ikke undlader at tilføie, at Ministeriet maa ansee Huusmændene berettigede til under de nu forandrede Forhold at vaastaae en tilsvarende Nedsættelse i Bederlaget til Gaardmændene.

Kirke- og Underviisnings=Ministeriets Skr. (til Justitsmini- 9 Juli. steriet) om Konge-, Dvæg- og Smaaredselskænders Afløsning mod Kjøbesum eengang for alle.

I behagelig Skrivelse af 15de f. M. har Justitsministeriet begjært sig dette Ministeriums Uttringer meddeelte, i Anledning

9 Juli. af en dertil indkommen Indstilling fra Aarhus Stiftsøvrighed om Tilladelse til at afhænde til Yderne den Hospitalet i Aarhus tilhørende Konge-, Dvæg- og Smaaredselstiende af Klin-terup By i Gjern Herred.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at Det for de under Dets Resfort hørende Instituters, navnlig Kirkers og Præstekalds Bedkommende, i Almindelighed vilde finde Betænkkelighed ved Tienderrettighedens, navnlig Korn-tiendens, Afløsning ad den administrative Vej mod en Kjøbesum eengang for alle, hvorimod det med Hensyn til Afgjørelsen ad Lovgivningsveien maa forbeholde sig sin Mening; og at Det, med Hensyn til de ommeldte Slags Tiender i Reglen vilde ansee saadan Afløsning som saa meget mindre nødvendig, som der efter allerhøieste Resolution af 22de December 1830 kan meddeles Confirmation paa Foreninger om Dvægtiendens Fastsættelse til et bestemt aarligt Bederlag i Penge, og Smaaredselstienden ved Placat af 17de Juni 1812 § 2 er konverteret til en fast aarlig Kornafgift pr. Tønde Hartkorn. Imidlertid vilde Ministeriet i saadanne Tilfælde, som det af velbemeldte Ministerium omhandlede, hvor en Tiendeindtægts Størrelse hverken er af nogen Betydning for den vedkommende Stiftelse eller det vedkommende Embede, eller staaer i noget Forhold til Banfæligheden eller Bekosteligheden ved dens Opbevaring, ikke finde Noget at erindre imod undtagelsesviis at bevirke dens Afløsning imod en passende Kjøbesum, der sikredes det vedkommende Institut; og dette antager Ministeriet efter Forholdets Bestaanden at kunne skee ved en derom erhvervet allerhøieste Resolution.

13 Juli. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Sorø Amt) om at Dpholdscommunen skal skaffe den Huusvilde Huusly, uden Hensyn til om han er forsørgelsesberettiget andetsteds; at resterende Huusleie er Gjenstand for Refusion af Forsørgelsescommunen; at resterende Huusleie ei kan inddrives ved Udpantning.

I tvende med Hr. Kammerherrens Skrivelser af 25de f. M. og 1ste d. M. hertil indsendte Andragender, har Haarslev og Tingjellinge Pastorats Forstanderskab begjært sig Resolution

meddeelt med Hensyn til følgende Spørgsmaal: 1) om en Com- 13 Juli.
 mune, naar den ikke paa anden Maade er istand til at for-
 skaffe de sig sammesteds opholdende huusvilde Personer det for-
 nødne Huusly, kan ansees pligtig til, selv i Tilfælde at Ved-
 kommende ere forsørgelsesberettigede andesteds, at lade opføre
 Boliger for dem, samt om der i Henhold til Lov af 4de Juli
 1850 dertil kan fordres udlagt Byggeplads imod fuldstændig
 Erstatning til Grundeierne; og 2) om Opholdscommunen, naar
 Huusly af samme er anbiist en saadan Person, i Mangel af
 Betaling kan fordre den skyldige Huusleie refunderet af ved-
 kommende Forsørgelsescommune, eller om Kommunen i saa Hen-
 seende har at holde sig til Paagjældende selv, og i sidste Fald
 om det skyldige Beløb kan inddrives ved Udpantning, eller om
 Fordringen bliver at indtale ved Domstolene.

Foranlediget heraf skulde Man tjenstligst melde: ad 1) at
 den Commune, hvor Nogen, til den Tid han bliver huusvild,
 har havt selvstændig Bolig, altsaa ikke blot som Lyende hos
 Huusbonden, og hvor han paa lovlig Maade ernærer sig, vil,
 naar han erklærer sig istand til selv at betale for sig, og saa-
 ledes ikke gjør Fordring paa nogen Understøttelse af Fattig-
 væsenet, sfr. Cancelli-Circulaire af 24de September 1805, have
 for den i Egen sædvanlige Betaling at forskaffe ham det
 Huusly, hvortil han ved Opsigelse af hans hidtil harte Bolig
 og andre Huuscierees Uvillie til at modtage ham er bleven
 trængende, uden Hensyn til hvor han er forsørgelsesberettiget;
 og er det en Selvfølge, at hvor en efter Omstændighederne
 passende Beboelsesleilighed ikke paa anden Maade lader sig til-
 veiebringe i Sognet, er dette pligtigt at opføre en til Diemedet
 svarende Bygning, hvortil den fornødne Byggegrund kan fordres
 udlagt efter Reglerne i Lov af 4de Juli 1850; samt ad 2) at
 naar en Person, som Opholdscommunen paa saadan Maade
 har maattet forskaffe Huus, senere ikke kan betale, vil bemeldte
 Commune kunne fordre Huusleien erstattet af Paagjældendes
 Forsørgelsescommune, naar derom uophødeligt gjøres Anmeldelse
 for samme i Henhold til Forordningen af 24de Januar 1844
 § 11, dog at denne Forsørgelsescommunens Refusionspligt selv-
 sølgelig i intet Tilfælde kan strækkes videre end til hvad der

13 Juli. med Rette kunde have været affordret den Vedkommende selv. Forsaavidt Opholdscommunen derimod maatte foretrække at gjøre sin Fordring gjældende mod den Huusvilde, vil dette kun kunne skee ad Rettens Bei, da der savnes Hjemmel for deslige Fordrings Inddrivelse ved Udpantning.

14 Juli. Kirke- og Underviisnings=Ministeriets Skr. (til Indenrigsministeriet) om Fordelingen af Udgifterne til Bedligeholdelse og Statter m. v. af en Kirke, der eies af Tiendehyerne.

I behagelig Skrivelse af 27de Mai sidstleden har Indenrigsministeriet begjært sig dette Ministeriums Uttringer meddeelte i Anledning af det med Bilag herhos tilbagefølgende Andragende, hvori en Deel Beboere af Nørre-Nebel Sogn under Ribe Amt have anholdt om, at Udgifterne til Reparation og Bedligeholdelse af Sognets Kirke for Fremtiden maae udredes efter Ligning paa Hartkornet, istedetfor som hidtil efter den Sum, hvorfor enhver af Sognebeboerne i sin Tid har erhvervet sig Anpart i Kirken.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at det maa være enigt med Andragerne i, at den Kjøbesum, hvorom enhver af de vedkommende Tiendehyere for sig er kommen overeens med de forhenværende Giere af Kirken ved Erhvervelsen af deres Kirketidende, i og for sig ikke kan afgive nogen juridisk Basis for Fordelingen af Udgifterne til Kirkens Bedligeholdelse m. v., ligesaa lidt som en saadan Fordeling efter denne Maalestok har Hjemmel enten i den almindelige Lovgivning, jfr. Forordningen af 13de November 1829 § 4, eller i de til Yderne udstedte Skjoder, der, naar de bestemme, at Kirkens Reparationer og Udgifter skulde svares enten efter Hartkorn eller i samme Forhold, hvorefter deres Indtægter oppebæres, ved dette Sidste neppe kan antages at have sigtet til Andet end til det Forhold, hvori Kirkens Tiendeindtægter af de paaagjældende Jorder, maaskee efter den i Skjoderne paaberaabte Jordebog, hidtil vare blevne erlagte. Derimod antager Ministeriet, saavel efter den almindelige Bestemmelse i den ovenmeldte Forordning, som efter Indholdet af de udstedte Skjoder, at Udgifterne til Kirkens Bedligeholdelse m. v. maatte fordeles paa Kirkeierne

efter det gamle Hartkorn paa deres tiendepligtige Jorder, eller 14 Juli. i alt Fald i Forhold til Værdien af deres Tiender, — saafremt ikke den hidtil brugte Fordelingsmaade efter de respective Kjøbesummer enten maatte kunne oplyses at være grundede i specielle mellem Yderne ved eller efter Kirkens Erhvervelse indgaaede Overeenskomster, eller kan antages at have vundet lovligt Hævd ved deres Anvendelse i over 40 Aar, hvilket Spørgsmaal imidlertid neppe egner sig til at afgjøres ad den administrative Vej, men i fornødent Fald maatte gjøres til Gjenstand for Domstolens Paakjendelse. I Overeensstemmelse hermed har Ministeriet ved flere Leiligheder udtalt sig derhen, at saadanne Udgifter som de ovenomhandlede, der skulle afholdes af Eierne af det tiendepligtige Hartkorn, uden at deres Størrelse i det Hele retter sig efter Hartkornets Størrelse, navnlig Udgifterne til Kirkens Vedligeholdelse, skulle fordeles mellem Eierne efter det Hartkorn, der var det gjældende paa den Tid, da Tienden blev erhvervet af Yderne; hvorimod Det, med Hensyn til de paa Kirketienden hvilende Skatter, hvis Størrelse afhænger af Hartkornets Størrelse efter den nye Matrikul, har antaget, at Beløbet af samme ogsaa maa fordeles mellem Eierne i Forhold til deres tiendepligtige Jorders Hartkorn efter den nye Matrikul.*)

Kirke- og Underviisnings=Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 14 Juli. og Biskoppen over Ribe Stift), hvori Ministeriet — i Anledning af et Andragende fra Børgen for N. N. Kirke om Tilladelse til at maatte omlægge 4 ved sidste Aars Eyn til Fornyelse udsatte Tag af Kirkens Tag med Zink istedetfor med Bly — svarer, at Det i Henhold til en tidligere ført Correspondance med Bygningsdirecteuren om Tilraadigheden af at ombytte Blytag paa Kirker med Zink, hvori denne Embedsmand bestemt har fraraadet, at der benyttes Zinkplader til Kirketag, eftersom Erfaring har vist, at dette Materiale ikke kan modstaae Veir=

*) Da Sagen senere fra Indenrigsministeriet blev tilstillet Kirke- og Underviisningsministeriet til Afgjørelse, afgif under 16de August næstefter Svar til Amtmanden over Ribe Amt i Overeensstemmelse med Ovenstaaende.

14 Juli. ligets Paavirkning, naar det er anvendt til Dækning af større Glader, ikke finder at kunne bevilge det Ansøgte.

14 Juli. Kirke- og Underviisnings- Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Sorø Amt og Provsten for Slagelse Herred) om Bestyrelsen af det Bechmannske Bibellegat til Boeslunde Sogn.

Bed hertil at indsende Regnskab over det Bechmannske Bibellegats Indtægter og Udgifter i 1851 har Hr. Kammerherren og Deres Høiærbærdighed i behagelig Skrivelse af 9de f. M. indstillet, at bemeldte Legats Kasse- og Regnskabsbøksen, der hidtil har været besørget af Provsten; for Fremtiden maa paalægges Sognepræsten for Boeslunde Sogn.

Efterat Ministeriet i Anledning heraf har brevvevlet med Biskoppen over Sjællands Stift, skulde Det, ved høslagt at fremsende en Afskrift af et allerhøieste Rescript angaaende bemeldte Legat af 17de September 1783*), tjenstligt melde, at

*) Bemeldte Rescript til Geheimeconferentsraad og Stiftsbefalingsmand Hr. Henrich Adam Brochenhuus og Biskop Dr. theol. Hr. Nicolai Edinger Halle er saalydende: Christian den Syvende, af Guds Naade Konge til Danmark &c. Vor synderlige Gunst! Udi indkommen Memorial, som Os allerunderdanigst er blevn refereret, haver Maren Haagen, afgangne Provst og Sognepræst for Boeslunde Menighed i Vort Land Sjælland, Hr. Herman Dominicus Bechman, allerunderdanigst anbraget, at bemeldte hendes afgangne Mand har, nogle Aar førend han døde, skjænket en Bibel til hver Gaard i fornævnte Boeslunde Sogn, ialt 82, hvilke bestandig skulle vedblive den Gaard, hvortil de vare givne; men at det ved Eftersyn er befundet, at nogle af disse Bibler reent ere bortkomne, nogle ved Auction i Stervboer bortsolgte, andre slet medhandlede, og at hun nu er fundet at anskaffe de manglende Bibler samt give 100 Rbd. saavel til deres som til en liben Marmortavles Vedligeholdelse, hvilken hun har ladet opsætte over hendes Mand i Boeslunde Kirke; Thi give Vi Eder hermed tilkjende, at Vi, efter Supplicantindens derhos gjorte Ansøgning, samt Biskop Balles derover meddeelte Erklæring, allernaadigst vilde have befalet, at Amtmanden, Kirke-Patronen, som er Gierdrups Eyer, Herreds-Propsten samt nuværende og efterkommende Sognepræster i fornævnte Boeslunde, skal være pligtige at tage ovenmelbte 100 Rbd. under deres Administration efter hendes Død, og samme saaledes behandle, at Stiftelsens Nyemærke kan opnaaes, og Sognepræsten nogle Gange om Aaret, eftersee overalt i Sognet, om Biblerne findes tilstæde, og i hvad Stand de holdes, saa at Antallet vedligeholdes, og om muligt forsøges, saa og at Kirke-Patronen og Præsten ligeledes vaager over, at et af

Det i Henhold til den gjorte Indstilling saavel som til nys- 14 Juli.
nævnte Rescripts Indhold, Intet finder at erindre imod, at
Regnskabs- og Kassævæsenet for det omhandlede Legat overgaer
til Sognepræsten for Boeslunde Menighed, som Medlem af
sammes Bestyrelse, under Amtets og Provstens Inspection.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 16 Juli.
Biborg Stift), hvori Ministeriet, da Sognepræst for Louns og
Alstrup Menigheder N. N. ved at indberette, at næsten samtlige
Sognebeboere, der efter tvende medfulgte Tiendebøgers Udvisende
i Løbet af 40 Aar havde erlagt Kagecug og Paaskæg til
Sognepræsten, for Aaret 1851 havde nægtet den ommeldte
Ydelse, havde udbedt sig Ministeriets Bestemmelse for, at be-
meldte Ydelse fremdeles maa finde Sted som hidtil, svarer, at
Det, efter hvad der foreligger, maa finde, at Beboerne ere plig-
tige til at yde de ommeldte af dem tidligere svarede Præsta-
tioner af Rug og Hg til Præsten.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Skanderborg 24 Juli.
Amt) om Tilladelse til at holde og udleie Ligvogn.

hendes Mand stænket Sølv Berettelses-Løp, samt et Iben-
holts Kors med et Sølv-Crucifix til at ziire Alteret, be-
standig vedligeholdes; og paa det Præsterne ikke skulde fce
ubillig Mobbelse i dette Foretagende, da skal det paaligge
vedkommende Fordegods-Eiere at give al billig Assistance og
tilholde Bonden omhyggelig at tilsvare denne ham betroede
Gave, og om den bortkommer, da at erstatte den; ligesaa
skal og Præsterne til Sikkerhed for Stiftelsen, hvert Nytaar
til Amtmanden og Provsten i Herredet indgive nøiagtig For-
klaring om, hvorledes han i det afsigte Aar har befunden
Stiftelsens Tilstand og det underkveven af ham selv, Degnen
og Skoleholderen, som de han til fornøden Undersøgelse maae
betjene sig af; ligesaa skal og vedkommende Skifteforvaltere
og Fogderne forpligtes til, ikke at udlægge disse til Gaardene
nummererede, af Giveren paategnede Bibler, enten ved Skifte
eller ved Forandring af Gaardbeboere, eller i andre Til-
fælde, for samme at registrere eller ved Auction bortselge,
men steds vaage over, at titnevnte Bibler høre til og sælge
Gaardene bestandig, til hvilke de ere henlagte; derefter En-
hver allerunderdanigst haver at rette, og Vedkommende sligt
til Efterretning at tilkjenbegive, og skal denne Vores aller-
naadigste Befaling offentlig læses ved Hanehøys Birke-Ting
og Flacheberg Herreds-Ting, saavel som paa Sognets Kirke
Stævne; Befalende &c.

24 Juli. Igjennem Stiftsøvrigheden for Aarhus Stift har Ministeriet modtaget tvende Andragender om at forundes Tilladelse til i Horsens at udleie Rigvogne, respective fra Gadefjører N. N. af Horsens og fra Suedkermesterne N. N. og N. N., som Formænd for et Interessentskab, hvilke sidste derhos have anholdt om, at den ansøgte Tilladelse maatte blive dem meddeelt med Eneret for et Tidrum af 15 Aar.

Foranlediget heraf skulde Man næst at bemærke, at Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, med hvilket Man har corresponderet om Sagen, har erklæret, at samme under Forudsætning af, at intet Riigbærerprivilegium derfor er til Hinder, Intet finder at erindre imod, at det tillades de Paagjældende at anskaffe og bortleie Rigvogne til Benyttelse for dem, der ønske samme, dog under Ansvar for, at Vognene stedse holdes i sømmelig og forsvarlig Stand, forsynes med forklædte Rudfle, samt at de Karle, der i fornødent Fald maatte ledsage Vognen, for at bære Riget til og fra denne, ligeledes ere forklædte samt ordentlige og ædruelige, tjenstligt melde, at Indenrigsministeriet, efter hvad der er oplyst, ei heller for sit Bedkommende har Noget imod, at det paa de foransførte af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet fremhævede Betingelser tillades de Paagjældende at holde Rigvogne, men at nogen Eneret i saa Henseende ikke kan tilstaaes.

29 Juli. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Aalborg Amt), hvori Ministeriet i Anledning af Spørgsmaalet om N. N.s og Families Forsørgelsessted svarer, at efter samtlige Sagens Omstændigheder, navnlig med Hensyn til at N. N. i de 5 Aar, i hvilke han, fra 1ste November 1846 havde fast Tjeneste i Borlev Pastorat, har til dette svaret Gattigbidrag og der havt beroende alt det Løi, han betragtede som sig personlig tilhørende, medens det paa den anden Side kun var i en af hans Hustru for egen Regning leiet Indsidderstue, at hun senere end fornævnte Skiftedag havde Bopæl i Store Nisstrup, maa Ministeriet ansee hans Forbindelse med Borlev Pastorat strax fra Begyndelsen af Tjenestetiden for overveiede, og som Følge heraf samme Pastorat for pligtigt til at refundere Nisstrup-

Sulsted Commune de af denne paa hans Kones Forsørgelse 29 Juli. havde Udlæg, og til fremdeles at yde ham og hende den Understøttelse, hvortil de maatte blive trængende.

Kirke- og Underviisnings=Ministeriets Skr. (til Amtmanden 30 Juli. over Frederiksborg Amt), hvori Ministeriet, i Anledning af et Andragende hvori Formanden for Tikjøb Sognesforstanderskab paa dettes Begne til Ministeriets Afgjørelse havde indstillet, hvorvidt en Kirkeeier kan ansees forpligtet til at anskaffe Spader til Brug for Sognebeboere, naar de ved Begravelse paa Sognets Kirkegaard selv ville grave Graven, lader bemeldte Sognesforstanderskab tilkjendegive, at Ministeriet med Biskoppen er enig i, at det ikke kan paalægges Kirkeeieren at anskaffe Spader til Kirken til det omhandlede Brug.

Indenrigs=Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Svendborg 30 Juli. Amt) om jæt Opholdscommunens Forpligtelse til at skaffe en Huusvild Huusly ikke i Almindelighed gjælder med Hensyn til Personer af Lyndeklassen, medmindre de ved en selvstændig Anbringelse af deres Familie ere traadte i et nærmere Forhold til denne.

Foranlediget af en Forespørgsel fra Skjellerup Sognesforstanderskab om, hvorvidt denne Commune kunde ansees pligtig til, paa Begjæring af Arbeidsmand N. N., som, efter at være bleven løst fra sit Lyndeforhold i bemeldte Sogn, fremdeles agtede at søge Fortjeneste sammesteds som Dagleier, at forskaffe ham og Hustrue passende Huusleilighed for Betaling, eller om han ikke, som den, der kun som Tjenestehende havde haft Ophold i Kommunen, i den ommeldte Henseende vilde være at henvise til sin Forsørgelsescommune, Frørup Sogn, har Hr. Kammerherren til Ministeriets Afgjørelse indstillet det almindelige Spørgsmaal om et gift Lyendes Opholdscommune, naar Lyndeforholdet ophører, og Lyendet bliver trængende til Huusly, er forpligtet til at afhjælpe denne Trang.

I denne Anledning skulde Man ved at remittere Sagens Bilag, herved tjenstligt melde, at Ministeriet ikke skjønner rettere, end at dette Spørgsmaal maa besvares benægtende.

30 Juli. Cancelli Circulaire af 24de September 1805, cfr. Cancskr. af 12te November 1803 og Cancskr. af 24de November 1804, der, da Loven af 4de Juli 1850 Intet indeholder til Besvarelse af det oplastede Spørgsmaal, endnu bestandig afgiver den almindelige Regel for Communens Forpligtelse til at skaffe Huusvilde Huusly, gaaer nemlig ud fra den bestemt antydede Forudsætning, at den Huusvilde, hvem Opholdscommunen som saadan har at forskaffe Bolig, hidtil har haft selvstændig Bolig sammesteds, men ved dennes Opsigelse og andre Huuscieres Uvillie til at optage ham er bleven huusvild. I de Tilfælde, hvor den Paagjældende derimod kun som Dyende har ernæret sig i Communen, vil han, forsaavidt han derhos er ugift eller dog, som in casu, ikke hidtil har havt sin Familie tilhuse i Tjenestecommunen, ikke med Høie kunne siges at være bleven huusvild derved, at Tjenesten er bleven ham opsagt, det vil da være en ny Tjeneste ikke Huusly i og for sig, hvortil han er bleven trængende. Men paa den anden Side finder Ministeriet det klart, at, saafremt Dyendet ved en selvstændig Anbringelse af sin Familie i Tjenestecommunen er traadt i et nærmere Forhold til denne paa den Tid, Familiens Trang til Huusly indtræder, er Forudsætningen i bemeldte Cancelli Circulaire tilstede, og at saaledes den Omstændighed, at Familieforsørgeren er Dyende, ikke i og for sig kan gjøre dets Bestemmelser om Huusvildes midlertidige Anbringelse uanvendelige. I Henhold til Foranførte maa Ministeriet saaledes finde, at Skjellerup Pastorat efter Lovgivningen har været berettiget til, saaledes som skeet er, at vægre sig ved at forskaffe Paagjældende Huusly.

31 Juli. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circul. (til samtlige Amtsstolebirectioner), hvori Ministeriet, da Det havde bragt i Erfaring, at det i flere af Landets Kjøbstæder medførte Banskeligheder for Skolecommissionerne at erholde paalidelige Oplysninger om Antallet af de derværende skolepligtige Børn, begjærer sig underrettet om, hvorvidt den nævnte Uæmpe ogsaa maatte finde Sted i N. N. Kjøbstad, og derhos, under Forudsætning af Spørgsmaalets bekræftende Besvarelse udbæder sig

Betænkning om, hvilke Foranstaltninger der maatte kunne træffes for at sætte vedkommende Skolecommissioner istand til at føre den fornødne Control med de skolepligtige Børn.*) 31 Juli.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Randers Amt), hvori Ministeriet, paa Amtets Forespørgsel, om der kan meddeles Approbation paa ved Udpantning at lade inddrive resterende Fastlavnsoffer hos 2 Gaardmænd i N. N. Sogn, svarer, at Det ikke skjønner rettere end, at det omhandlede Offer ikke kan være Gjenstand for Inddrivelse ved Udpantning. 6 Aug.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Aalborg Stift) i Noten Pag. 99. 6 Aug.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Viborg Amt), hvori Ministeriet — da Forstanderskabet for Oddense Sogn havde anholdt om Amtets eller eventuelt om Indenrigsministeriets Resolution for, hvorvidt N. N. tilligemed hans Familie skulde ansees forsørgelsesberettiget i Oddense eller Hem Sogn, i hvilket sidste han i en Række af Aar har haft Ophold, og da det af et til Oplysning af Forholdet optaget Politiforhør fremgik, at bemeldte N. N. vel for omtrent 12 Aar siden, da han ei længere saae sig istand til at fortjene sit Brød hos Fremmede, tog Ophold hos sin i Hem Sogn boende Søster og hos hende siden den Tid havde nydt sin daglige Underholdning, men at han desuagtet havde bibeholdt sit egentlige Hjem i Oddense Sogn, hvor han i bemeldte Tidrum havde eiet og endnu eiede et Huus, i hvilket hans Kone under hans Fraværelse var blevet at have Bolig, og hvor han vedblivende havde søgt Altergang og svaret Offer til Præsten samt forrettet communalt Pligtarbejde — svarer, at Det med Amtet er enig i, at Oddense Sogn efter det saaledes Oplyste vil være at betragte som titomtalt N. N. og Kones Forsørgelseshjem. 7 Aug.

*) Denne Sag er senere stillet i Bero.

13 Aug. Justits=Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Viborg Amt), hvori Ministeriet, da Biskoppen over Viborg Stift havde henstillet til Dets Afgjørelse en Forespørgsel fra Sognepræst N. N. i N. N. om en af ham begjært Bielse af tvende sammenbragte Børn kunde finde Sted uden Bevilling, svarer, at det omspurgte Forhold ifølge Lov 3—16—9—4 cfr. Forordningen af 23de Mai 1800 ikke er til Hinder for, at de Paagjældende komme sammen i Egtestab.

16 Aug. Kirke- og Underviisnings=Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Ribe Amt) i Note Pag. 169

17 Aug. Indenrigs=Ministeriets Skr. (til den administrerende Direction for Kjøbenhavns Fattigvæsen) om at et med en Moder paa Hospitalet fulgt diende Barn maa betragtes som Biverson, saaledes at Udgifterne til Barnets Underholdning der ikke bliver Gjenstand for Refusion og ei heller afbryder Moderens Ret til at erhverve Forsørgelse paa Stedet.

Den administrerende Direction har i behagelig Skrivelse af 30te December f. A. andraget paa, at Helsingør Kjøbstads Fattigvæsen maa blive tilpligtet til at refunderer Kjøbenhavns Fattigvæsen et Beløb af 14 fl., der er medgaaet til Barnet N. N.s Underholdning m. v. paa Almindelig Hospital, hvor det fra den 10de til den 12te September f. A. som diende har været indlagt tillige med Moderen ugift Fruentimmer N. N., der sammesteds toges under Cuur.

Efter i den Anledning at have indhentet Betænkning fra Amtmanden over Frederiksborg Amt, skulde Man tjenstligst melde, at, ligesom den af velbemeldte Direction paaberaabte Praxis, for alle Børn under 1 Aar, der indlægges paa Almindelig Hospital, at beregne en Betaling af 1 Rd. ugentlig, ikke kan anses hjemlet i Lovgivningen, saaledes vil hverken den Omstændighed, at Moderen var syg, men Barnet ikke, eller den Betragtning, at der med Hensyn til Refusion af den dem ydede Understøttelse gjælder forskellige Regler, idet den Moderen givne Cuur og Pleie i Medfør af Forordningen af 24de Januar 1844 § 13 ikke kan fordres refunderet, kunne berettigede til at betragte Barnet

der som diende fulgte hende paa HOSPITALET, og der er bleven 17 Aug.
 understøttet samtidigen med hende, anderledes end som BIPERSON
 i den i samme Forordnings § 14 2det Punctum omhandlede
 Forstand. Da det nu derhos er oplyst, at Fødselsstiftelsen har
 betalt de sædvanlige Stiftelsespenge for Barnet, og denne Be-
 taling overstiger, hvad der efter det Foransførte kunde fordres
 for sammes Pleie, kan Kjøbenhavns Fattigvæsen ikke i saa
 Henseende have noget yderligere Refusionskrav paa Helsingørs
 Fattigvæsen, saalidet som Moderens Erhvervelse af Forsørgelsesret
 heri Staden kan være afbrudt ved det saaledes Passerede.

Kongelig Resolution, hvorved det paa Indstilling af Justits- 19 Aug.
 ministeriet og Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet
 allernaadigst bifaldes, 1) at den Protectricen og Curator for
 det adelige Stift Vallø ved Fundatsen for samme aller-
 naadigst tillagte Ret til Medvirkning ved Besættelsen af geistlige
 og Justitsembeder under Stiftet for Fremtiden aldeles maa bort-
 falde, saaledes at der med Hensyn til disse Embeders Besættelse
 bliver at forholde paa samme Maade som ved Besættelsen af
 lignende Embeder i Almindelighed, og 2) at der angaaende
 denne Resolution udfærdiges et allerhøieste Rescript*) gennem
 Justitsministeriet.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Indenrigsmini- 20 Aug.
 steriet) om hvorvidt den i Danske Lovs 2—22—68 gjorte
 Distinction mellem Kirkens og de menige Bønder i Henseende
 til Omfanget af deres Forpligtelse til at udføre Kjørler i
 Anledning af Sognekirkens Reparation er hævet.

I Anledning af det med Erklæring fra vedkommende Herreds-
 seged og fra Odense Amt hoslagt tilbagefølgende Andragende,
 hvori en Deel Beboere af N. N. Sogn have forespurgt, hvor-
 vidt den Distinction, som Danske Lovs 2—22—68 har op-
 stillet mellem de saakaldte Kirkens Bønder og menige Bønder i
 Henseende til Omfanget af deres Forpligtelse til at udføre Kjørler

*) Et saabant Rescript blev udfærdiget under 11te September
 næstefter.

20 Aug. i Anledning af deres Sognelirkes Reparation kan antages at være ophævet ved den senere Lovgivning, har Indenrigsministeriet begjært dette Ministeriums Ultringer, om ikke bemeldte Artikel i Loven maa antages endnu at staae ved Magt, forsaavidt den gjør Forskjel paa Reparationer, saaledes at det kun er de store, hvori menige Bønder skulle deeltage, hvorimod de mindre Reparationer maae være Kirkeciereus egen Sag, hvori ifkun Kirkens Bønder bør deeltage, forsaavidt deres Adkomstdokumenter udtrykkelig paalægge dem Saadant.

I denne Anledning, og ved at fremsende en Afskrift af den i Andragendet paaberaabte Skrivelse fra det Danske Cancellie til den daværende Amtmand over Odense Amt af 11te Januar 1842 og af en senere Skrivelse til bemeldte Amtmand af 7de Juli 1842, i hvilken Skrivelse det er antaget, at den ovennævnte Artikel i Loven ikke er ophævet ved den senere Lovgivning, saaledes navnlig at det ifkun er, naar en stor Reparation behøves, at de menige Bønders Forpligtelse indtræder til at føre Materialier til Kirken, skulde Ministeriet tjenstligst bemærke, at Det ikke i Lovgivningen finder Føie til at etablere nogen herfra afvigende Fortolkning af Spørgsmaalet, der tilligemed de øvrige det nævnte Forhold vedkommende Spørgsmaal forøvrigt i fornødent Fald maae søge deres Afgjørelse ved Domstolene, indtil en almindelig Lov desangaaende kan emanere, til hvilken der muligen vil findes Anledning enten fra Indenrigsministeriets eller Kultusministeriets Side.

20 Aug. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Aalborg Amtsstoledirection) om den Børn af Forældre, der ikke høre til de i Landet anerkjendte Troessamsfund, paahvilende Pligt til at søge Skole m. v.

Med behagelig Betænkning af 24de f. M. har Directionen tilfjættet Ministeriet til Afgjørelse et Andragende fra Gunderup og Reusling Sogneforstanderskab, hvori det begjærer Resolution paa følgende Spørgsmaal: 1) om Forældre, der ikke høre til de i Landet anerkjendte Troessamsfund, ved Loven af 13de April 1851 § 11 ere fritagne for at lade deres Børn søge de offentlige Skoler; 2) om de ere fritagne for at lade deres

Børn, som blive underviste hjemme, møde ved de halvårlige 20 Aug. Examina, indtil de fylde det 14de Aar; 3) om Grundlovens § 82 er traadt i Kraft, eller om ikke Placat af 9de Juni 1847 angaaende Offer til Præsten og Kirkebetjente endnu maa gjælde, indtil de fra Folkekirken afvigende Troessamfunds Forhold nærmere ordnes ved Lov.

I Gjensvar herpaa skulde Ministeriet tjenstligst meddele Directionen: ad 1) at den ommeldte Paragraph i Loven af 13de April f. A. ikkun fritager de Børn, som ikke skulle opdrages i den evangelisk-lutheriske Religion, fra i de offentlige Skoler at modtage Underviisning i denne, men ikke ophæver den dem ifølge Skoleanordningen af 29de Juli 1814 paahvilende Forpligtelse til at søge de offentlige Skoler, saafremt det ikke i Henhold til § 18 af bemeldte Anordning er dem tilladt at modtage Underviisning udenfor Skolerne; ad 2) at, da det ved den nyhævnte § 13 i Skoleanordningen er overladt til Skoledirectionen at afgjøre, hvorvidt Børn, for hvis Underviisning der sørges udenfor Skolerne, kunne fritages for at søge disse, maa det ogsaa være bemeldte Directions Sag at bestemme, hvorvidt saadanne Børn skulle møde ved de halvårlige Examina for at godtgjøre deres Fremgang; ad 3) at den ommeldte Paragraph af Grundloven selvselgelig efter sit Indhold er traadt i Kraft.

Konfirmation paa et af afdøde Møller Jørgen Jørgensen 24 Aug. oprettet Gavebrev, hvorved han skænker 50 Rd, til Sæst Sogns Fattige.*)

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden 25 Aug. over Randers Amt og Provsten for Sønder Møls og Østerliøberg

*) 1) Legatet, der fører Navn af Møller Jørgensens Legat, staaer under Communalbestyrelsens Tilsyn, til hvem Regnskabet, der revideres af Amtsrådet, aflægges; 2) Renterne udbetales hvert Aars 22de Mai til værdige og gudfrygtige Trængende i Sæst Sogn 1 à 2 Rd. Sognepræsten foreslaaer aarligt trende (dog kan ogsaa en Portion tillægges en Fattig at nybes, saalænge han dertil befindes værdig). Iblandt disse vælge Testators nærmeste paa Stedet værende Slægtning og i Mangel af en Saadan Fattigbestyrelsen.

25 Aug. Herreder), hvori de — i Anledning af deres Forespørgsel om, hvorvidt det paaligger dem som Kirkens Forsvar at decidere de ved det af N. N. Kirkes Børges aflagte Regnskab gjorte Udsættelsesposter — meddeles, at Ministeriet finder, at Amtmanden og Provsten, der efter Anordningen af 13de November 1829 maae betragtes som nærmeste Forsvar for de Sognets tiendevidende Beboere tilhørende Kirker, vel ikke kunne siges ligefrem forpligtede til at decidere de af Kirkeværgen aflagte Regnskaber, men at de dog i alt Fald ikke kunne undslaae sig for at gennemgaae de Klager, der af de Paagældende maatte blive fremsatte mod Kirkeværgernes Bestyrelse eller i Anledning af deres Regnskabsaflæggelse, for efter Omstændighederne enten ex officio at træffe Foranstaltninger mod Børgerne i Henhold til Lovens 2—22—11 og Forordningen af 13de November 1829 eller at overlade til de vedkommende Giebre selv, om de ville forfølge deres Klager ved Domstolene.

27 Aug. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Holbæk Amts-stoledirection), hvori Ministeriet anmoder Directionen om ved fremtidige Vacancer i Skolelærer-Embeder at paasee, at Indtægterne ikke for en længere Tid overlades Enken mod at drage Omhu for Embedets Bestyrelse, idet Ministeriet nemlig, naar et Skolelærer-Embede kommer til at staa ledigt ud over den ordinaire Vacance, maa ansee det for at være den rigtige Fremgangsmaade, at den locale Skoleautoritet under Directionens Approbation antager en Hjælperlærer til mod en vis bestemt Løn at besørge Embedet i Vacancen, og at denne Løn da udbetales af Embedets Indtægter, hvorimod det Overkyndende indbetales til Skolelærerhjælpekassen.

28 Aug. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Rjøbenhavs Amt), hvori Ministeriet — i Anledning af et Spørgsmaal om, hvem det paaligger at udrede Skole- og Fattighidsbidrag samt øvrige communale Præstationer af noget Mølleklyds-Hartkorn i N. N. Sogn — efter Correspondance med Finantsministeriet melder, at ligesom de communale Bidrag af Mølleklyds-Hartkornet, uanset private Overeenskomster, bør svares til den Sogne-

og Amt&commune, inden hvis Grændser Mølleværket, som 28 Aug. Skylden er paalagt, factiff er beliggende, saaledes er det til dettes Eier, at den mindre eller større Commune har at holde sig om Bidragene i Mangel af disses mindelige Erlæggelse af andre Mænd.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (Til Biskoppen over 28 Aug. Viborg Stift) om Deling i Raadensaaret af Skatter og Enke-pension.

Med Deres Høiærværdigheds behagelige Betænkning af 15de August f. A. og med Betænkning fra Provsten for Mars, Sleth og Gislum Herreder af 7de f. M. har Ministeriet modtaget tvende Andragender fra Sognepræsten for N. N. og N. N. Menigheder N. N., hvori han har udbedet sig Ministeriets Resolution for, hvorledes de Kongelige Skatter af bemeldte Embede samt den paa samme hvilende Enkepension m. v. i Raadensaaret fra 16de April 1849 til Marsdagen derefter i 1850 bliver at fordele mellem ham og hans Formand.

I Anledning heraf skulde Ministeriet herved tjenstligt melde, at, ligesom det følger af Lovens 2—13—14, at Formand og Eftermand bør tage Deel i Udredelsen af de Skatter, der hvile paa Høsten og Tienden i Raadensaaret i samme Forhold, i hvilket de have Andeel i disses Udbytte, saaledes finder Ministeriet det naturligt, at det er de Skattebeløb, der erlægges for det Aar, fra 1ste Januar til 31te December at regne, i hvilket den paagjældende Høst og Tiende falder, der bør komme til Deling mellem Formand og Eftermand i samme Forhold, i hvilket de have deeltaget i Udbyttet af bemeldte Høst og Tiende. Som Følge heraf antager Ministeriet i nærværende Tilfælde, i hvilket Høsten og Tienden for Aaret 1849 kommer til Deling mellem Formand og Eftermand, at det er de for dette Aar erlagte Skatter af Præstegaardsavlingen og af Tienden, der ligeledes bør komme til Deling imellem dem, navnlig efter Bekjendtgjørelse angaaende Amtstueoppebørseler af 8de Juli 1840 § 1, med Hensyn til Landskatten de fulde den 1ste April og den 1ste Octobor 1849 indbetalte Terminer, der erlægges for Halvaarene respective fra 1ste Januar til 30te Juni og fra

28 Aug. 1ste Juli til 31te December, og med Hensyn til Bankrenterne, der ligeledes erlægges den 1ste April og den 1ste October, men for Halvaarene respective fra 1ste October til 31te Marts og fra 1ste April til 30te Septbr., Halvdelen af de den 1ste April 1849 erlagte Bankrenter nemlig for det første Kvartal af 1849, det fulde Beløb, der er erlagt den 1ste Octbr. 1849, og Halvdelen af det, der er erlagt den 1ste April 1850 for det 4de Kvartal 1849. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Fordeling mellem Formand og Eftermand af den ved Forordningen af 5te Juni 1848 paabudne Krigsskat for Raadensaaret maa Ministeriet henholde sig til den af Finantsministeriet under en tidligere lignende Sag afgivne Betænkning, hvori bemeldte Ministerium har yttret den Ansæelse, at, da den ved bemeldte Forordning paabudne Krigsskat af Jord og Tiender var fordeelt paa $1\frac{1}{2}$ Aar, maa, forsaavidt hele Raadensaaret falder indenfor Tiden fra 1ste October 1848 til 1ste April 1850, $\frac{2}{3}$ af bemeldte Krigsskat anses at falde paa samme, og i andet Fald en forholdsmaessig Deel, hvilken Deel, da bemeldte Krigsskat for Præsterne var lagt paa Jord og Tiende, rettest bør afholdes af Formand og Eftermand i Forhold til Enhvers Andeel af Indtægterne af disse Gjenstande. Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorledes Enkepensionens Deling for Raadensaaret skal finde Sted mellem Formand og Eftermand, antager Ministeriet, at hver af dem maa deeltage med Halvdelen i Udredelsen af den Deel af Enkepensionen, som maa antages at løbe i Raadensaaret, med Hensyn til de for Pensionens Betaling vedtagne Terminer, og hvad endelig angaaer Spørgsmaalet om, hvem Remontepengene for Aaret 1849 skulle tilfalde, da antager Ministeriet efter de af Sognepræst N. N. meddeelte Oplysninger, at de maae komme ham tilgode. Søvrigt undlader Ministeriet ikke at bemærke, at alle de ovenmeldte Spørgsmaal i fornødent Fald maae henhøre under Domstolens Afgjørelse.

- 1 Sept. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Odense Amtskoledirection) om Godsocietets Udviisning af Lørb til Skolen m. v. Under 8de f. M. udbad Ministeriet sig Directionens Betænkning i Anledning af et hertil indkommet Andragende, hvori

nogle Beboere af Dre By og en Gaardmand i Skaadstrup, 1 Sept. der ere Fæstere under Grevskabet Gyldensteen anke over: 1) at Lehnbesidderen har henviist dem til at skjære Løv til Dre Skole i den til ethvert enkelt Fæstested liggende Mosejord eller i Orbet Mose, og forespørge, om Godsseieren ikke er pligtig til at udvise det fornødne Skolebrændsel inden Sognets Grændser, naar Saadant der findes i tilstrækkelig Mængde; samt 2) at Sogneforstanderskabet har i forrige Aar affjort Lehnbesidderen Brænde til Skolen og lignet Betalingen paa Sognet, og da Andragerne nægtede at erlægge det dem paalignede Bidrag, erhvervet Udpantningsordre derpaa.

Ved derpaa under 21de f. N. at tilstille Ministeriet en over Sagen indhentet Erklæring fra Sogneforstanderskabet har Directionen bemærket: ad 1) at, da det efter Skoleanordningens § 55 er overladt Fordegodsseieren, om han vil udvise Brænde eller Løv, ligesom det ved Cancelli-Ekrivelse af 20de Juli 1819 er indrømmet ham, naar Udviisningen skeer i Løv, at udvise denne i Fæstebøndernes Moser, naar disse selv derved ikke berøves den fornødne Brændsel, eller i de nærmeste Moser, han kan disponere over, isald han ingen Løvmose har i Skoledistrictet, og Lehnbesidderen in casu har holdt sig disse Bestemmelser efterrettelig, saa kan der med Hensyn hertil formeentlig ikke svares Andragerne Andet, end at ligesom Lehnbesidderen hidtil lovmædhelig har tilbudt Løveudviisning enten i Fæstebøndernes Lodder eller i den nærmeste Mose, der stod til hans Raadighed, saaledes vil der for Fremtiden ikke kunne fordres mere af ham, end at han tillader Fæstebønderne at benytte Løvmoserne paa deres egne Lodder eller henviser dem til den uden Sognets Grændser beliggende Orbets Mose; ad 2) at den paaanførte Foranstaltning med Brændets Indkjøb og Betalingens Ligning er truffet af det samlede Sogneforstanderskab i Districtets Interesse, og at, naar Indkjøbet er gyldigt, det samme selvfølgelig ogsaa maa være Tilfældet med Ligningen og den for de uvillige Betaleres Bedkommende erhvervede Udpantningsordre.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde: ad 1) at Ministeriet tiltræder Directionens Anskuelse og maa anmode

1 Sept. den om i Overensstemmelse dermed at give Andragerne Besked; ad 2) at Ministeriet ikke skjønner, at Sogneforstanderskabet, naar en Deel af Beboerne gjøre Fordring paa, at der med Hensyn til Leveraneen af Skolebrændsel skal gaaes frem paa den i Lovgivningen foreskrevne Maade, kan være berettiget til at træffe en fra Lovgivningens Bestemmelser afvigende Foranstaltning.

6 Sept. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Ribe-Stift) om at Kalk og Diss bør være af Sølv.

Med behagelig Betænkning af 19de f. M. har Deres Høiærværdighed hertil indsendt et af vedkommende Provsts Erklæring ledsaget Andragende fra Cieren af N. N. Kirke om at fritages for i Henhold til en af inderværende Mars Slyn ved bemeldte Kirke gjort Udsættelse iftedetfor den hidtilværende Alter-Kalk og Diss af Tin at anskaffe nye af Sølv indvendig forgyldte.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at Det maa tiltræde den af Synet gjorte Fordring, i Henhold til hvilken Kalken og Dissen bør anskaffes af Sølv, og at Kalken bør være indvendig forgyldt.

6 Sept. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Ribe-Stift), hvorved det tillades, at Guds tjenslens Begyndelse i Jlast Kirke fra 1ste Mai til 1ste November bestemmes til Kl. 9 iftedetfor Kl. 10.

6 Sept. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Sorø Amt), hvori Ministeriet — i Anledning af et Andragende, hvori Herlufsholms Sogneforstanderskab havde begjært Ministeriets Resolution for, at Kongsted Sogn i Præstø Amt skulde refundere førstnævnte Commune 1 Rd. for gjort Udlæg til Kastning af en Grav til Liget af N. N., der var anerkjendt forsørgelsesberettiget i Kongsted Sogn — svarer, at, selv om den i Forordningen af 24de September 1708 II B. § 23, cfr. I B. § 21 og Cancelli-Skrivelserne af 5te April 1834, 25de Martz 1836, 24de August 1837 og 20de Juli 1844 Ny Coll. Tid.

Bag. 959, omhandlede Rastning af Grave og Ligbæring hidtil 6 Sept. i Herlufsholm Sogn er gaaet paa Omgang mellem Sognets Gaardmænd, Huusmænd og Zunderster (cfr. Cancelli-Skrivelse af 13de Juli 1847 i Ny Coll. Tid. for samme Aar Bag. 655), vil dog ikke Forordningen af 27de Mai 1848 § 1, der alene angaaer den indbyrdes Fordeling af de communale Byrder i hver enkelt Commune mellem dennes Medlemmer, men ikke selve Omfanget af disse Byrder ligeover for andre Communer, have kunnet medføre nogen Forandring i den af Herlufsholm Sogneforstanderskab paaستااعده Retning, og at Ministeriet saaledes maa finde den Afgjorelse, Spørgsmaalet alt har erholdt ved Præstø Amts Resolution af 13de Juli d. A., velgrundet.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Præstø Amt) 8 Sept. hvori Ministeriet — da R. N. havde besværet sig over, at R. N. Sogneforstanderskab havde nægtet at overtage Udgifterne ved Møllerdreng R. N.'s Cuur og Pleie, paa Grund af at den i Placat af 14de December 1810 § 15 paabudne Anmeldelse til Fattigvæsenet ikke betimeligt var bleven iværksat — svarer, at, da Det maa være enigt med Amtet i, at den af bemeldte R. N. 7 Uger efter Drengens Beskadigelse gjorde Anmeldelse er fremkommen saa sildigt, at han ikke længere kan have noget retsghydigt Krav paa at erholde de ovennævnte Cuuromkostninger refunderede af Sognets Fattigvæsen, en Ansøgelse, der ogsaa ganske stemmer, med hvad er statueret i Cancelli-Skrivelse af 3die Marts 1838 (Udfings Rescriptsamling) cfr. Forordningen for Hertugdømmerne af 29de December 1841 § 79 (Ny Coll. Tid. for 1842 Bag. 159), vil Vedkommende i Overeensstemmelse dermed være at give fornøden Besked.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Svendborg 9 Sept. Amt) om Communens Forpligtelse til at udrede Skatter og Afgifter af en Skolelærers Jord og om Tvangsmidler hertil.

I Skrivelse af 19de Mai d. A. har Hr. Kammerherren, næst at meddele, at R. N. Sogneforstanderskab, efterat det af Dem var bleven samme tilkjendegivet, at bemeldte Commune i Henhold til Ministeriets Resolution af 3die Februar d. A. vilde

9 Sept. have at udrede Skatter og Afgifter af den hele Degnen N. N. tillagte Embedsjord, har vægret sig ved at betale bemeldte Skatter og Afgifter, forespurgt, om disse ville kunne fremtvinges ved Dagmuleter.

I denne Anledning skulde Man, efter desangaaende at have corresponderet med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet herved tjenstligst melde, at, da det er oplyst, at den Paagjældende har været ansat i Embedet siden 1799, og den Bestemmelse, hvorved Jorden er tillagt Embedet saaledes er ældre end Placaten af 22de Mai 1839, samt da allerede den Deel af Degneembedets Jortilliggende, som benævnes „Skolejorden“, og som i den nye Matriful er ansat til 1 Td. 1 Fdk. 1 Alb. Ager- og Engs-Hartkorn, maa antages at være i det Mindste af den for en almindelig Skolelod fastsatte Størrelse, saa følger det af Ministeriets ovennævnte Resolution af 3die Februar d. A., at Communen alene kan tilpligtes at udrede Byrderne af den nysommeldte „Skolejord“, men ikke tillige af den Embedet endvidere tillagte Kirke- eller Degnejord. For det Tilfælde, at Sogneforstanderskabet vedblivende skulde vægre sig ved paa Communens Vegne at overtage de Afgifter, som denne i Henhold til det Foransførte vil have at svare for Skolelærrens Jortilliggende, vil Beløbet af disse kunne fremtvinges ved passende Dagmuleter, der blive at inddrive hos de gjenstridige Medlemmer af Forstanderskabet Een for Alle og Alle for Een, idet Vedkommende, efter Grundlovens § 77 foreløbigen have at efterkomme Øvrighedens Resolution og saaledes først senere kunne bringe Spørgsmaalet om Sammes Competence og muligen Sagens Realitet under Domstolens Afgjørelse. Endeligen skal Man, efter den Anledning Sagen dertil giver, endnu tilføie, at de Byrder, som Communen har at overtage for Skolejorden efter Lov af 20de Juni 1850 § 14, ville være at udrede, eller forsaavidt N. N. allerede selv har betalt dem, da at vederlægge ham, ikke fra den Tid, da Ministeriets Resolution af 3die Februar d. A. faldt, men fra den Tid, da den nysciterede Lov traadte i Kraft.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Curatorerne og 10 Sept. Forstanderne for St. Petri Kirke i Kjøbenhavn), hvorved Ministeriet bifalder, at Renterne af et af Madam Sabel til Klæder for Chorskolens Drengestiftet Legat paa 2000 Rd., der er opvoget til 2500 Rd., anvendes til Beklædning af de af Menighedens Drengestiftede, der udføre Chorsangen i Kirken, hvortil hidtil af Kirken og Skolen er afgivet af hver 50 Rd.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Høstet Amt) 11 Sept. om at Ophold i et Fattighuus ei kan henføres til positive Udgifter, hvis Refusion er Betingelse for Vedkommendes Indgaelse af Høstet Amt.

I behagelig Skrivelse af 5te f. M. har Hr. Kammerherren begjært Dem meddeelt Ministeriets Resolution med Hensyn til et opstaaet Spørgsmaal om, hvorvidt Indsidderen N. N. af Hagested, forinden han indgaer nyt Høstet Amt, er pligtig at udbetale nævnte Sogns Fattigvæsen en af samme paastaet Godtgjorelse for hans og Familiens treaarige Ophold i Fattighuset dertil.

I Anledning heraf skulde Man tjenstligst melde, at Ministeriet er enigt i den af Hr. Kammerherren yttrede Formening om, at ikkun virkelig havte Udgifter af Fattigvæsenet kunne foretages refunderede, og at Hagested Sognesforstanderskab derfor ikke paa Grund af den heromhandlede Forordning, som den formener sig at tilkomme hos den Paagjældende for at have ladet ham hense i Sognets Fattighuus, kan i Henhold til Forordningen af 30te April 1824 § 3 Nr. 10 reise nogen gyldig Indsigelse imod det paatænkte Høstet Amt.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Domainedirec- 21 Sept. teuren), hvori Ministeriet samtykker i at 2,625 □ Alen af Brøndbyøster og vestre Sognekalds bortarvesfæstede Jorder, indtages til Udvidelse af Brøndbyøster Kirkegaard.*)

*) Af den ved en i Henhold til Forordningen af 2de April 1845 foretagne Taxation over Jorden fastsatte Erstatning, blev senere blandt Stiftets offentlige Midler til Fordeel for Embedet indsat et Beløb af 150 Rd., mod at Renten kom

29 Sept. Justits-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Randers Amt) om at en Sognepræst er pligtig at vie en fraskilt Hgtefælle, uanset at den anden Hgtefælle endnu er ilive.

I et af Biskoppen over Aarhus Stift til Kirke- og Undervisningsministeriet indsendt og af Samme Justitsministeriet til Afgjørelse tilstillet Andragende har Bæversvend N. N. af N. N. besværet sig over, at Sognepræst N. N. sammesteds har vægret sig ved at vie ham til N. N.; hvis tidligere Hgtefælle med Gaardmand N. N. paa Anholt, er fuldstændigt ophævet ved allerhøieste Bevilling af 16de April d. A. med Tilladelse for Konen til at indgaae nyt Hgtefælle, samt anholdt om, at der maatte blive givet bemeldte Sognepræst Paalæg om, efter foregaaende Tillysning at fuldbyrde denne Vielse. Af Sognepræst N. N.s i Sagen afgivne Erklæring erfares det, at han af religiøse Grunde har vægret sig ved at foretage den begjærte Vielse, idet han antager, at saalænge N. N. er ilive, et nyt Hgtefælle for N. N.s Bedkommende ikke bør tilstedes, eller ialtjald ikke have kirkelig Indvielse.

Foranlediget heraf skulde jeg ved at fremsende høsfølgende Bilag tjenstligt melde, at Ministeriet maa ansee Sognepræst N. N. for aldeles uberettiget til at nægte at foretage den omhandlede Vielse, men at Ministeriet isøvrigt efter Omstændighederne ikke vil være uvilligt til paa nærmere Andragende uden Betaling at meddele de Paagjældende Bevilling til at lade sig vie af uvedkommende Præst.*)

til Afdrag i den aarlige Arveafsteafgift, der efter Overenskomst mellem Sognepræsten og Arvefæsterne fremtidig skulde udredes med Penge efter Capitelstart.

*) Ved under 18de October næstefter at meddele Biskoppen over Aarhus Stift denne Justitsministeriets Resolution tilføiede Ministeriet, at det ved at oversende Justitsministeriet Sagen havde ytret, at Det i Overensstemmelse med hvad saavel af bemeldte Biskop som af Biskoppen over Sjællands Stift i deres i Sagen afgivne Erklæringer var ytret, maatte være enigt i, at det ikke kunde erkjendes, at Sognepræst N. N. af religiøse Grunde kunde være berettiget til at vægre sig ved at forrette en Vielse, hvis Udførelse paahvilede ham i Medfør af det ham betroede Embede; men at Det dog maatte ansee det for ønskeligt, om det kunde undgaaes at give ham Paalæg om at forrette den omhandlede Vielse, og at Det derfor havde henstillet, at der i nærværende Til-

Justits-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Frederiksborg 2 Octbr. Amt) om at Fattigvæsenet ved Politiets Hjælp kan mod en Moders Villie fremtvinge et Barns Indsendelse til Undersøgelse af, hvorvidt det efter lægekundigt Skjøn bør underkastes en Operation.

Bed hertil at indberette, at Indsidder N. N.s Enke, der nyder Understøttelse af Fattigvæsenet, har modsat sig, at hendes Datter, der lider af den graae Stær, imen efter vedkommende Districtslæges Erklæring antages at kunne helbredes ved en Operation, indlægges paa Almindeligt Hospital heri Staden for Fattigkassens Regning for at underkastes saadan Operation, hvortil der af Søborg Sogneforstanderskab var truffet Foranstaltning, har Hr. Kammerherren i behagelig Skrivelse af 9de Juli d. A. andraget paa, at Justitsministeriet vil tilstede, at der i fornødent Fald af Politiet anvendes Tvang for at erholde Barnet udleveret.

Foranlediget heraf skulde jeg, efter over Sagen at have brevvevlet med Indenrigsministeriet, tjenstligt melde, at Øvrigheden, der er forpligtet til at vaage over de Umyndiges Læve, vistnok ikke i et Anliggende, der er af en saa indgribende Betydning for det paagjældende Barns hele Belfærd, kan forsvare, uden nærmere Undersøgelse at lade det beroe med Moderens Bestemmelse, og hendes Indsigelse bør saaledes ikke komme i Betragtning, hvis det skulde befindes, saavel at der ingen Ud-

fælde maatte forholde sig paa lignende Maade, som tidligere havde været bragt til Anvendelse i Anledning af et andet noget lignende Tilfælde, saaledes at der meddeektes de Paagjældende gratis Bevilling til at lade sig vie af vedkommende Præst; men at Ministeriet for det Tilfælde imidlertid, at Justitsministeriet maatte finde Betænkelse herved, eller hvis de Paagjældende, uagtet en saadan meddeelt Bevilling som den ovennævnte, ikke kunde formaae nogen anden Præst til at sammenvie dem, og det saaledes skulde blive nødvendigt at paalægge Sognepræst N. N. at foretage Vielsen, maatte med Biskopperne være enig i, at det bør tillades ham i den befalede Vielsesformular at foretage saadanne Forandringer, som det heromhandlede Tilfældes særegne Bestaaenhed gjør nødvendige, idet Ministeriet derhos fandt det rettest, at det for saadant Tilfælde bestemtes, at Sognepræsten skulde kjennte den i Biskop Wynsters Udfast til et nyt Ritual § 98 foreslaaede Formular ved Frastiltes Vielse og anmode Biskoppen om herom at betyde Præsten det Fornødne.

2 Octbr. sigt er til, at Barnet paa anden Maade kan blive helbredet, som at der er overveiende Sandsynlighed for, at Operationen vil kunne udføres med et heldigt Resultat uden paa den anden Side at udsætte dets Liv eller Sundhed for Fare, i hvilken Henseende dog iøvrigt uden Tvivl Barnets egen Sindstemning i Forhold til den omhandlede Operation, om det end ikke er i en saadan Alder, at der kan blive Spørgsmaal om dets Samtykke som en Betingelse for dens Sværkærtelse, vil være et væsentlig Moment. Barnet vil derfor i fornødent Fald ved Politiets Mellemkomst være at overgive til Stedets Fattigvæsen, for af dette at indsendes til Almindeligt Høspital heri Staden, og vil det da af vedkommende Læge, som alene er i Stand til at bedømme, om de antydede Forudsætninger ere tilstede, og som iøvrigt vil være at underrette om de foreliggende særegne Omstændigheder, blive at afsjøre, hvorvidt Operationen kan og bør foretages eller ikke. Det bør derhos tilfjendegives Moderen, at det ikke allerede ved Barnets Indsendelse til Høspitalet kan ansees givet, at Operationen skal finde Sted, men at det vil være afhængigt af Udfaldet af en saadan nærmere lægekyndig Undersøgelse som anført.

2 Octbr. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Sorø Amt) om Sogneboeres Forpligtelse til Kjørster i Anledning af Sognekirkenes Reparation m. v.

I et med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 24de Julii f. A. modtaget Andragende har Inspectionen for Skjellsfjor Kirke, der er Eier af Dms Kirke, iblandt Andet forespurgt: 1) om Bønderne paa bemeldte Ø efter Lovens 2—22—68 ere pligtige til, uden Godtgjørelse at afhente de til Kirkens Reparation fornødne Materialier og hjemføre det Tiloversblevne; 2) om Bønderne ere pligtige til uden Godtgjørelse at afhente og hjemføre Haandværksofolkene, i al Fald naar disse have Materialier med sig, til hvilke de ere pligtige at svare; 3) om de, forsaavidt Foransførte ikke kan paalægges dem uden Godtgjørelse, ere pligtige til at udføre disse Reiser saavel som andre, der afkræves dem i Anledning af Kirkens Reparation, mod Godtgjørelse, og hvor høi denne da maa blive; 4) om det paahviler Kirkeværgen

at besørge Tilføjelser til de omhandlede Reiser, hvad enten de 2 Octbr. medføre Godtgjørelse eller ikke, saaledes at der over dem holdes særskilt Omgang, og 5) om Bønderne ere pligtige til efter Tilføjelse af Kirkebørgen at præstere den fornødne Besordring, og om han i fornødent Fald kan leie til den Priis, der kræves, paa de Udeblivendes Regning.

I denne Anledning skulde Man, efter desangaaende at have corresponderet med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet herved tjenstligst melde: ad 1 og 2) at Ministeriet ikke finder sig foranlediget til at udtale sig angaaende disse Fortolkninger af Danske Lov 2—22—68 og de dertil knyttede den senere Lovgivning vedrørende Spørgsmaal, og det saameget mindre, som sammes Besvarelse kan afhænge af, hvad der paa de forskjellige Steder har været Skik og Brug fra Alders Tid; ad 3) at dette Spørgsmaal maa besvares benægtende; ad 4) at de omspurgte Tilføjelser skulle ske ved Kirkebørgen, sjr. Indenrigsministeriets Skrivelse af 30te Juli f. A. Dep. Tid. Pag. 781, og ad 5) at der i Udeblivestilsælde vil være at forholde efter Forordningen af 26de Juni 1844 § 29.*)

*) I sin over Sagen afgivne Betænkning havde Ministeriet for Kirke og Underviisningsvæsenet yttret sig med Hensyn til Nr. 1 saaledes: da Lovens 2—22—68 i Modsatning til Kirkens Bønder, udtrykkelig paalægger de menige Bønder eller de vedkommende Sognebeboere i Almindelighed at føre et Læs eller to af Materialier fra næste Kjøbstad hen til Kirken sfr. ogsaa 2—22—69, og da denne Indskrænkning i Forpligtelsen for Sognebeboerne i Almindelighed ikke findes at være ophævet ved de senere Anordninger af 13de December 1701 og 26de Mai 1706, saavelsof Rescript af 11te Januar 1726, 1ste Mai 1730 m. fl. ikkun omhandle Sognemændenes Forpligtelse til at henseøre Materialier til Kirkernes eller Kirkegaardsbjergernes Reparation og Bebligeholbelse, og de senere Anordninger af 18de April 1828 § 1, af 26de Juni 1844 § 48 og af 20de Juni 1850 § 18 med Hensyn til Omsfanget af denne Forpligtelse slutte sig til Loven, hvis Bestemmelser i den her omhandlede Henseende de ikke findes udtrykkelig at have forandret, maa Ministeriet ligesom Cancelliet i Skrivelse af 11te Januar 1842 finde, at der savnes Hjemmel til at paalægge Sognebeboerne i Almindelighed at henseøre de ved Kirkens Reparation tiloversblevne Materialier, hvorimod det er en Selvsølge, at de maae være pligtige til under de i Lovgivningen opstillede Betingelser med deres Heste og Vogne at henseøre de til Kirkens Reparation fornødne Materialier til denne. Med Hensyn til Nr. 2 fandt Ministeriet i Henhold

6 Octbr. Kirke- og Underviisningsministeriets Skr. (til Stiftamtmanden over Ribe Stift) om Bispeenters Afgang til Pension af Embedet i Henhold til 2—17—24.

Med Skrivelse af 15de Juni d. A. har Justitsraad N. N. til N. N., som Lavværge for sin Moder afgangne Biskop over Ribe Stift Koesoeds efterladte Enke, tilfattet Ministeriet en Afskrift af en af den forrige Stiftamtmand over bemeldte Stift i Forbindelse med de 4 ældste Provster i samme i Henhold til Christian den V danske Lovs 2. Bog 17. Cap. 24. Artikel den 28de Marts d. A. ved Stemmesleerhed afgiven Resolution, ved hvilken de i Anledning et derom indkommet Andragende fra den senest afdøde Biskop over det ovennævnte Stift Lage Müllers Enke have kjendt hende berettiget til at erholde Enkepension af Ribe Bispestol i Medfør af den ovenfor nævnte Artikel i Loven; hvorhos de, med Hensyn til, at der allerede paahviler dette Embede Pension til fornævnte Enkebispedinde Koesoed med det i Loven nævnte Maximum 100 Rd., have antaget, at denne Pension maae overgaae til Enkebispedinde Müller, og Enkebispedinde Koesoed for Fremtiden være udelukket fra at oppebære Pension af Embedet.

Denne Kjendelse har Justitsraad N. N. paa sin fornævnte Moders Begne indstillet til Forandring ved Ministeriets Resolution; og da Ministeriet saavel efter Forholdets Betskaffenhed, som i Anledning af hvad der i Loven er bestemt om Kaldspensionen til Bispeenters anseer Sig besøiet til at tage den saaledes foreliggende Sag under Behandling til Afgjørelse ved dets Resolution, — saa skulde Det efter at have med Hr. Kammerherrens behagelige Skrivelse af 7de August sidstleden modtaget saavel samtlige Acter til den ommeldte Kjendelse af 28de Marts d. A., som en af Enkebispedinde Müller i Anledning af Justitsraad N. N.s Andragende afgiven yderligere Erklæring i Sagen, samt efter derpaa at have brevvejlet med Finantsministeriet yttre Følgende. Forfaavidt det i den ovennævnte Kjendelse

til det ovenfor Bemærkede, at der heller ikke vilde være tilstrækkelig Hjemmel til at paalægge Sognebeboerne at henseøre Haandværksfolkene til Kirken, saavel som til at paalægge dem at hjemføre dem.

antagne Resultat er støttet paa, at der i den fornævnte Artikel 6 Octbr. i Loven savnes Hjemmel saavel til at paalægge den vedkommende Biskop at udrede et større Beløb til de flere paa hans Embede værende Enker, end det i Artiklen nævnte Maximum af 100 Rd. som til at dele dette Beløb imellem de flere vedkommende Enker, samt at den vedkommende Biskop paalagte Forpligtelse alene kan refereres til hans umiddelbare Formands Enke, da maa Ministeriet vel være enigt i, at det ovennævnte Beløb af 100 Rd. maa betragtes som Maximum for den Enkepension, som det i Medfør af omtværede Artikel kan paalægges en Biskop at udrede af sit Embede, men derimod kan Ministeriet paa ingen Maade være enigt i, at denne Forpligtelse for den vedkommende Biskop alene skal angaae hans umiddelbare Formands Enke, men maa anses det for aldeles klart, at den vedkommende Biskops Enkes Ret til Pension efter Loven af hendes afdøde Mands Embede, saalænge hun forbliver i et ærligt og uberygtet Enkesæde, ikke kan betages hende af hendes Mands eventualiter følgende Eftermænd, saalidet som af de senere paa Embedet tilkommende Enker, hvorimod der i det sidste Tilfælde alene maatte kunne blive Spørgsmaal om, hvorvidt en Deling af den hende tillagte Pension med de senere Enker kunde finde Sted, i Analogie af hvad Loven anordner om Præste-Enkers Pension af deres afdøde Mands Sogaekald, cfr. det allerhøieste Rescript af 11te Mai 1742, saafremt ingen af Enkerne selv have Midler eller benaades med nogen aarlig Indkomst enten af Kirkerne, eller i andre Maader, i hvilket Tilfælde hun efter Loven under ingen Omstændigheder kan forlange Pension af Embedet. Idet Ministeriet som Følge heraf ikke kan tiltræde det af Stiftamtmanden med tiltagne Provster antagne Resultat, forsaavidt de have formeent, at den Enke-Bispinde Koesoed i sin Tid tillagte Pension af Embedet umiddelbart som Følge af Lovens 2—17—24 skulde være bortfalden, staaer det endnu tilbage at undersøge, hvorvidt det efter de Bestemmelser, som bemeldte Artikel indeholder angaaende Betingelserne for Biskops Enkes Ret til Pension af det vedkommende Embede, samt de i nærværende Tilfælde tilveiebragte Oplysninger angaaende de vedkommende Biskops Enkers personlige Omstændigheder maatte an-

6 Decbr. tages, at Enke-Bispinde Koefoeds Pension enten heelt eller for en Deel maatte overføres paa Enke-Bispinde Müller. I denne Henseende er det i Sagens Alter oplyst, at der ikke er tillagt den førstnævnte Biske-Enke en høiere Pension af Finantserne, end 100 Rd. aarlig, hvilken ikke i sin Tid er betragtet som en saadan Forsørgelse, at den efter Loven har kunnet udelukke hende fra Udgang til Pension af Embedet, hvorimod der ved allerhøieste Resolution af 10de December 1849 er blevet tillagt Enke-Bispinde Müller en aarlig Pension af Finantserne af 500 Rd., og i Henhold hertil, samt da det ikke kan komme i Betragtning ved nærværende Sag, at der ved Fastsættelsen af denne Pensions Beløb ifølge en af Finantministeriet i Skrivelse af 8de Januar d. A. afgiven Erklæring er taget Hensyn til, at hun muligens vilde erholde de omhandlede 100 Rd. i Pension af Ribe Bispestol. Sjønner Ministeriet ikke rettere, end at Enke-Bispinde Müller maa anses for allerede at være tillagt en saadan Forsørgelse af det Offentlige, i Sammenligning med Enke-Bispinde Koefoed, at hun i Henhold til ostmeldte Artikel i Loven maa være uberettiget lige overfor Enke-Bispinde Koefoed til at oppebære den hele eller en Deel af den, Biske-Embedet paahvilende Enkepension af 100 Rd., der i sin Tid er blevet sidstnævnte Enke tillagt. Som Følge af Ovenstaaende, hvorved isørigt Intet afsjøres om Spørgsmaalet om Enke-Bispinde Müller paa Grund af den hende tillagte Pension af Finantserne overhovedet skal anses som uberettiget til at erholde Pension af Embedet, naar Enke-Bispinde Koefoeds Pension ved hendes eventuelle Udgang maatte bortfalde, finder Ministeriet at maatte forandre den til Samme indankede Resolution af 28de Marts d. A. derhen, at Enke-Bispinde Müller ikke anses berettiget til at oppebære den i Lovens 2—17—24 omhandlede Pension af Embedet, saalænge Enke-Bispinde Koefoed lever og i Henhold til bemeldte Artikel i Loven er berettiget til at oppebære samme. Ovenstaaende skulde Ministeriet tjenstligt anmode Hr. Kammerherren om behageligen at ville meddele saavel Enke-Bispinde Müller som Justitsraad N. N. til forøden Efterretning.

15 Decbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Aalborg Amtsstobidirection) om af hvem Ferier i Skolerne kan gives m. v.

I et med Directionens behagelige Betænkning af 17de s. N. 15 Octbr. hertil indkommet Andragende har Sognepræsten for N. N. m. fl. Menigheder N. N., foranlediget ved de Forhandlinger, der have fundet Sted med Hensyn til en Begjæring fra Skolelærer og Kirkesanger N. N. i N. N. om at maatte frigive Skolen et Par Dage i Anledning af hans Skolejords Dyrkning, anholdt om Besvarelse af følgende 2 Spørgsmaal: 1) om det er en Præst tilladt at give Skolelæreren flere Dages Ferie i Sædetiden om Foraaret til hans Jords Dyrkelse; 2) om det ikke er et Sogneforstanderskab tilladt at give Foraarsferie i Mai Maaned, naar det ønsker det istedetfor i April, selv om den meste Sæd lægges i denne Maaned.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde: ad 1) at Sognepræsten i Almindelighed maa kunne meddele Skolelæreren fritagelse for at holde Skole en enkelt Dag, men at Læreren, naar han ønsker sig for længere Tid fritaget, bør have Sogneforstanderskabets Samtykke dertil; ad 2) at Foraarsferien er bestemt, forat Børnene kunne være Forældrene til Veltelse i Sædetiden, og at den derfor ogsaa bør gives, medens Sædetiden varer, men at det forøvrigt maa være Sogneforstanderskabet overladt at bestemme, naar Ferien skal begynde. Ministeriet undlader imidlertid ikke at bemærke, at, da Sædetiden ikke hvert Aar falder til samme Tid, maa Ministeriet ansee det mindre hensigtsmæssigt, at N. N. Sogneforstanderskab har taget den Bestemmelse, at Foraarsferien skal begynde hvert Aars 1ste Mai.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. til Biskoppen over 18 Octbr. Aarhus Stift) i Note Pag. 188.

Rescript (til Biskoppen over Aalborg Stift) om Nedlæggelsen 22 Octbr. af det residerende Capellanie for Bøsser og Dnsberg Menigheder.

Vi Frederik den Syvende, af Guds Raade Konge til Danmark &c. Bør Gunst! Vi give Dig hermed tilkjende, at der af Bør Minister for Kirke- og Underviisningsvæsenet er Os allerunderdanigst foredraget et af Dig indgivet Forslag angaaende Nedlæggelsen af det ledige residerende Capellanie for Bøsser og Dnsberg Menigheder paa Bør De Samsøe under Holbæk Amt.

22 Octbr. Aarhus Stift, samt angaaende Ansættelsen af en personel Capellan for bemeldte Menigheder indtil den ved Vor allerhøieste Rescript af 29de September 1848 foreskrevne Deling af det nuværende Sognekald ved indtrædende Vacance i dette kan iværksættes. Efter at have taget denne Sag og de over samme af den vedkommende Sognepræst og af den forhenværende residerende Capellan afgivne Erklæringer under Overveielse, have Vi fundet for godt allernaadigst at bestemme: 1) At det residerende Capellani for Bøsser og Dnsberg Menigheder paa Vor De Samsøe under Aarhus Stift maa nedlægges, dog at det tilslades den hidtilværende residerende Capellan, Sognepræst J. G. A. W. Bang, at oppebære Indtægterne af samme indtil hans Fratrædelse fra dette Embede, dog ikke udover Datum af denne Vor allerhøieste Resolution; 2) at samtlige de det residerende Capellanie hidtil tillagte Indtægter af det gamle Degnekald fra samme Tidspunkt tilfalde Bøsser og Dnsberg Sogns Skolevæsen, mod at dette i Overensstemmelse med Vor allerhøieste Resolution af 29de September 1848, overtager de paa samme hvilende Byrder; 3) At de det residerende Capellanie hidtil tillagte Kirkelodder paa Langemark og Østerby Mark, samt Tiende af Gjæs og Lam af Østerby overtages af Sognepræsten for Bøsser og Dnsberg Menigheder; 4) at der, saalænge indtil Vor allerhøieste Resolution af 29de September 1848 ved indtræffende Vacance i Bøsser og Dnsberg Sognekald kan træde i Kraft, maa ansættes en personel Capellan for bemeldte Menigheder, der skal tage Ophold i Dnsberg Sogn og være pligtig til paa Sognepræstens Ansvar at udføre alle de geistlige Forretninger, som overdrages ham af denne, samt derhos være pligtig til efter Forlangende af de paagældende Forældre i Dnsberg Sogn at overtage Confirmationsforberedelsen og Confirmationen for deres Børn; 5) at han ligeledes skal være pligtig at udføre de communale Forretninger, som overdrages ham af Sognepræsten, navnlig forsaavidt angaaer Skole- og Fattigvæsenets Anliggender for Dnsberg Sogn paa Sognepræstens Ansvar; 6) at den personelle Capellan som Løn herfor skal nyde: a) af Sognepræsten aarlig 255 Rd., b) Brugen af Dnsberg Præstegaard og den samme tillagte Mensallod uden

Afgift til Sognepræsten, c) den det residerende Capellani hidtil 22 Octbr. tillagte Refusion af Grevstabet Samsø, 3¹/₂ Rd. Byg aarlig, d) Høitidsoffer aarlig af Menighederne. Derimod skal den personelle Capellan ikke nyde de de personelle Capellaner i Alminbelighed tillagte Emolumenter i Sognepræstens Huus, ligesom han skal være pligtig til selv at sørge for Befordring i alle Embedsreiser, vedligeholde Præstegaarden, udrede alle Skatter af samme og af Mensfallodden, indfrie og forrente den i Præstegaarden indstaaende Indløsningssum og erstatte den hidtilværende residerende Capellan for Foder og for Tilberedningen i indeværende Aars Sommer af Markskiftet til Vintersjød i Genhold til Lovgivningens Bestemmelser desangaaende. Derefter etc. *)

*) I den Forestilling som gik forud for den allerhøieste Resolution var Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet gaaet ud fra den Forudsætning, at der ikke ved Forandringen skulde betages Beboerne af Kyholm den Udgang til Subsistens og ministerielle Forretningers Besørgelse paa Den, som de hidtil havde haft, men at den samme Forpligtelse i saa Henseende, som havde paahvilet den residerende Capellan, skulde gaae over paa den personelle Capellan mod den herfor normerede Godtgjørelse af 100 Rd. I saa Henseende indlede Ministeriet Correspondance med Justitsministeriet, som under 30te November næstefter derimod Intet havde at erindre. Da Biskoppen senere udtalte Dnsse om en nærmere Bestemmelse af det Capellanen under Nr. 6 d tillagte aarlige „Høitidsoffer“, blev det paa Indstilling af Ministeriet under 25de Februar 1853 allernaadigst bifaldet, beels at der i Confirmationen udtrykkelig skulde tillægges ham „en Offerdag aarlig af Menighederne“, beels at der skulde tilstaaes den personelle Capellan, i hvis Functionstid den i det allerhøieste Rescript af 29de September 1848 forestrevne Deling af Bøsser og Dnsberg Sognekald indtræffer, Ret til Naadensaar af Embedet, jaaledes: 1) at han beholder Brugen af Embedsboligen i Dnsberg, imod at han holder den eventuelle Sognepræst for Dnsberg med Logis og Kost, samt at han med Hensyn til Avingen erholder de samme Rettigheder med tilhørende Forpligtelser, der omhandles i Lovens 2. B. 13. Cap.; 2) at han i Naadensaaret, saalænge han ikke befordres til andet Embede, erholder en Pengeløn af 170 Rd., der bliver at udrede halvt af den afskaaede Sognepræst for det samlede Bøsser og Dnsberg Sognekald eller hans Bo, og halvt af de tvende nye Sognepræster for de afstillede Bøsser og Dnsberg Sognekald, hver med en Halvdeel, men som bortfalder fra den Dag, han i bemeldte Aar maatte blive befippet til andet Embede; 3) at der maa tillægges ham en speciel Offerdag paa den Søn- eller Helligdag, da han holder sin Afsteedspræbiken.

22 Octbr. Kongelig Resolution, hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes, 1) at der maa anskaffes en Embedskolig til Frue Sogneskald i Svendborg, der bliver at vedligeholde af vedkommende Beneficiarius og indløses af hver tiltrædende Eftermand med 500 Rd. under de i det allerhøieste Rescript af 21de Mai 1817 angaaende Bræstegaardes Vedligeholdelse m. V. indeholdte Bestemmelser; 2) at der til dette Diemed maa anvendes deels en Kaldet tilhørende Capital, stor 600 Rd. deels de indkommende Kjøbesummer for trende til Kaldet hørende Lodder, et Bøenge i Byens Bagergade og en Jordlod paa Byens yderste Markgrund foruden et Beløb af 500 Rd., som af nuværende Beneficiarius tilskydes som Indløsningssum; 3) at det overstigende Beløb af Omkostningerne tilveiebringes ved et Laan paa Kaldet af Stiftets offentlige Midler af en saadan Størrelse, som nærmere maatte vise sig nødvendig; 4) at Ministeriet bemyndiges til at approbere Indkjøbet af en Byggeplads, samt at foreskrive de nærmere Betingelser for den paatænkte Bygning's Opførelse og for det ovenmeldte Laans Forrentning og Tilbagebetaling.

22 Octbr. Kongelige Resolution, hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for Kirke og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes, at den ved de allerhøieste Resolutioner af 8de November 1842 og 2den Januar 1844 anordnede Gudstjeneste i Kronborg Slotskirke een Gang maanedlig, saavel som paa de store Høitider, samt Nytaarsdag og Almindelig Bededag om Eftermiddagen Kl. 1, maa for den tydsktalende Deel af den i Helsingør garnisonerende Bataillon indtil Videre afholdes paa Tydsk isædet for paa Dansk.*)

*) Denne Resolution var fremkaldt ved et Andragende fra Chefen for den fra Glückstadt til Helsingør forlagte Bataillon og motiveret ved, at der maatte gives Bataillonen, der for Størstedelen bestod af Holstenerne, Leilighed til at høre Gudstjeneste i deres eget Sprog, hvilket ikke længer kunde ske, da den tydske Gudstjeneste i St. Mariæ Kirke ved allerhøieste Rescript af 20de Juli 1851 var ophævet.

Kongelig Resolution, hvorved paa Indstilling af Ministeriet 22 Octbr. for Kirke og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes, at der til Embedsbolig for Middelfart og Gauslunde Sognefald for en Kjøbesum af 5,000 Rd. erhverves den Bager Edeberg tilhørende Gaard i Middelfart Nr. 88 Litr. c i Byens Søndergade; 3) at der af Kjøbesummen udbetales 2000 Rd., der tilveiebringes ved Laan paa Kaldet af Stiftets offentlige Midler, mod Forrentning og Afbetaling af Beneficiarius med 6 pCt. i 28 Aar, 1ste Afdrag at erlægge i 11te December Termin 1853; 3) at der med Hensyn til de øvrige 3000 Rd., som forventes indtil Videre at kunne blive indestaaende i Eiendommen, og forventes af Beneficiarius, maa ved indtræffende Leilighed tages under Overveielse, hvorledes de ville kunne berigtiges ved Hjælp af de eventuelle Indsætningssummer for Kaldets Fæstegods eller af de ved Salg af dette Gods indkommende Kjøbesummer under de nærmere Bestemmelser, som maatte blive tagne angaaende Anvendelsen af disse eller de aarlige Renter af samme; 4) at et Beløb af indtil 500 Rd. af de til Gaardens Indretning m. B. medgaaende Omkostninger, naar Gaarden ved lovligt Syn er overtaget for Præsteembedet, maa overgaae som Indløsningssum paa dette og godtgjøres Sognepræst Fønss og følgende Beneficiarius ved deres Afgang fra Embedet, eller deres Vo, af den tiltrædende Eftermand, under Jagttagelse af de i det allerhøieste Rescript af 21de Mai 1817 indeholdte Bestemmelser, og 5) at det i Kjøbet medfølgende Inventarium betragtes som Eiendommen tilhørende og specificeres i Synsforretningen.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Aalborg Amt) 25 Octbr. om Udredelsen af de med Klokkeringningen i Anledning af Enkedronningens Død forbundne Udgifter i en Kjøbstad med tilhørende Landsogn.

I Anledning af det med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 10de f. M. hertil indkomne Andragende, hvori Communalbestyrelsen i Aalborg begjærer Ministeriets Resolution for, hvorvidt Budolphi Landsogn kan anses pligtigt til at deeltage i Udredelsen af Omkostningerne ved den i sin Tid stedfundne

25 Octbr. Ringning med Budolphi Kirkekloffe i bemeldte Kjøbstad i Anledning af høifalig Enkedronning Marie Sophie Frederikkes Død, skulde Man, efter herom at have corresponderet med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, tjenstligst melde, at Man, saaledes som og antaget i det kongelige danske Cancellies Skrivelse af 21de December 1839 finder, at Udgifterne til Klofferingningen i foransførte Anledning i Kjøbstæderne bør affholdes af Kirkerens Kasse, og at der saaledes ikke bliver Spørgsmaal om nogen særegen Ligning paa Landsfognene til den omhandlede Udgift, der gaaer ind under Kirkens øvrige Udgifter.

26 Octbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Bistoppen over Polland-Falsters Stift) om Deling i Naadensaaret af Tiende og Refusioner.

Med behagelig Betænkning af 14de f. M. har Deres Høiærværdighed hertil indsendt tvende med vedkommende Provsts Erklæring forsynede Andragender, det ene fra Sognepræst for N. N. Menigheder, N. N., og det andet fra Sognepræsten for N. N. Menigheder, N. N., som Lavværge for Enken efter afgangne Sognepræst paa N. N., begge indeholdende en Begjæring om Ministeriets Resolution for, hvorvidt følgende af N. N. Sognekalds Indtægter, der først ere forfaldne til Betaling, efterat Naadensaaret den 1ste Januar d. N. var begyndt, tilkommer Sognepræst N. N.s Enke alene, eller bør være Gjenstand for Deling mellem hende og Eftermanden Sognepræst N. N., nemlig: 1) den Deel af Præstetienden, som ifølge derom indgaaet Forening betales i Penge efter Capitelstaxten, og som blev erlagt i afvigte Foraar; 2) en Refusion, formentlig for en Kongetiende, som Dens Beboere levere Faste-lavns-Mandag med 4 Edr. Rug og 5 Edr. Byg efter Capitelstaxten; og 3) en Refusion eller saakaldet Korngenant, som betales af Amtsstuen i Februar Maaned og udgjør 4 Edr. Rug og 4 E. Byg efter Capitelstaxten.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde: ad 1) at Det anseer det for hævet over al Tvivl, at den Deel af Præstetienden for 1851, der ydes med Penge efter Capitelstaxtens

Sættelse for bemeldte Aar i 1852 maa være Raadensaaret 26 Octbr. uvedkommende, samt at den Deel af Præstetienden for 1852, der ydes efter Capitelstartens Sættelse i 1853, maa blive Gjenstand for Deling efter Lovens 2—13—1; ad 2) at, forsaavidt den heri omhandlede Refusion ikke er bestemt at skulle erlægges efter den i Begyndelsen af Aaret satte Capitelstart, som en for det foregaaende Aar forfalden Kornindtægt for Kaldet, finder Ministeriet, at den ligesom andre Refusioner, der erlægges indenfor Raadensaarets Grændser, maa komme til Deling, uden Hensyn til, at det antages, at den skal være Bederlag for en Kongetiende; ad 3) at Ministeriet formener, at denne Refusion maa være Raadensaaret uvedkommende. Paa den anden Side antager Ministeriet, at de paa Kaldet hvilende Kongelige Skatter, der erlægges for Raadensaaret, maa komme til Deling mellem Enken og Eftermanden efter Lovens 2—13—6, om de endog tildeels først blive erlagte efter Raadensaarets Udløb. Ovenstaaende skulde Ministeriet tjenstligst anmode Deres Høierværdighed om behageligen at ville tilkjendegive Andragerne med Tilføiende, at Spørgsmaalet i fornødent Fald henhører under Domstolens Paakjendelse.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 27 Octbr. og Biskoppen over Ribe Stift) om for hvilken Forbedring af Embedsjorder der tilkommer en Præst Godtgjorelse i Henhold til Forordningen af 23de April 1781 § 26.

Amtmanden over Ringkjøbing Amt og Provst Damgaard have tilskillet Ministeriet et Andragende, hvori Sognepræsten for N. N. Menigheder N. N. har indstillet til Forandring ved Ministeriets Bestemmelse en af dem afgiven Resolution, hvorved de i Anledning af et Andragende fra ham om i Henhold til Forordningen af 23de April 1781 § 26 at erholde en Bestemmelse for Størelsen af den Erstatning, som han anseer sig berettiget til for de Omkostninger, som han har havt med Opdyrkningen af 4 Tdr. Hede af Præstegaardens Jorder ved dens Opbrækning, skadeligt Vands Afledning, Mergling o. s. v. havde tilkjendegivet ham, at det ikkun er de Forbedringer, som stier i Forbindelse med Jordsælledsskabets Ophævelse, hvilke en

27 Decbr. Eftermand ifølge bemeldte Forordning kan tilpligtes at erstatte, men derimod ikke de Beføstninger, der ere anvendte paa Jorder, der allerede ere udføstede, og at de altsaa ikke see sig istand til at foretage Videre i Anledning af hans ommeldte Begjæring. I denne Anledning har Sognepræst N. N. i sit til Ministeriet indgivne Andragende bemærket, at han ikke kan erkjende Rigtigheden af den af Amtmanden og Provsten forudsatte Fortolkning af den paaberaabte Paragraph i Forordningen af 23de April 1781, som han antager maa være anvendelig ved enhver af en Beneficiarius foretaget Forbedring af hans Embedsjord, uden Hensyn til om disse staae i Forbindelse med Udføstningen eller ikke, og han har derfor andraget paa, at Ministeriet vilde foranstalte, at den omhandlede af ham foretagne Forbedring ved hans Embedsjord maa blive bedømt paa lovbesalet Maade, og Erstatning derfor tilkjendes ham at udredes af hans eventuelle Eftermand. Ved at indsende dette Andragende have Amtmanden og Provsten for deres Vedkommende henstillet til Ministeriets Afgjørelse det Spørgsmaal, om de i Forordningen af 23de April 1781 § 26 givne Regler og Bestemmelser kunne komme til Anvendelse paa en hvilkenfombest Forbedring, der foretages ved en Præstegaards Jorder, og altsaa ogsaa paa den her omhandlede Opdyrkning af 4 Tdr. Land af N. N. Præstegaards Jorder.

I den Anledning skulde Ministeriet tjenstligst anmode Hr. Kammerherren og Deres Høiarverdighed behageligen at ville meddele bemeldte Amtmand og Provst til Efterretning og Bekjendtgjørelse for Sognepræst N. N., at Man efter Indholdet af den omhandlede § 26 i Forordningen af 23de April 1781, saavel som dens Sammenhæng med foregaaende Bestemmelser i bemeldte Forordning antager, at den Ret, som Paragraphen tillægger en Beneficiarius til Erstatning for Omfostninger, han har maattet anvende til sine Embedsjorders Forbedring, alene kan komme til Anvendelse med Hensyn til de Foranstaltninger til Landvæsenets bedre Indretning, som en Beneficiarius i Medfør af Lovgivningen kan forbindes til at deeltage i, navnlig enten Fælledsskabets Ophævelse og de Indretninger, der staae i umiddelbar Forbindelse dermed, eller saadanne Forbedringer, saasom Aærs Oprensning, Mofers Udgravning og Vandets Afledning, i hvilke

Beneficiarius ligeledes ifølge Forordningens § 24 (sfr. Forordn. 27 Octbr. ningen af 14 September 1770), kan tilpligtes at tage Deel.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden 4 Novbr. over Præstø Amt) om Ligning af Udgifter til Skolelæreres Lønning.

Ved under 17de September fidsleden at tilstille Ministeriet et Andragende med tilhørende Bilag fra Sogneforstanderskabet for N. N. Pastorat, hvori begjæres Resolution for, om ikke samtlige Udgifter til Skolelærernes Lønning i bemeldte Pastorat, navnlig ogsaa de gamle Ydelsler af Degnetrave, Julerente m. m., der siden den nugældende Skoleplan traadte i Kraft, ikke ere udredede paa den sædvanlige Raade med en vis Størrelse af hver Gaard, men lignede under Tæt paa det contribuable Hartkorn, nu i Henhold til Bestemmelserne i Loven af 20de Juni 1850 om Udjævningen af Forskjellen imellem det privilegerede og det uprilegerede Hartkorn, bør lignedes paa alt Hartkornet, har Hr. Amtmanden bemærket, at der herom har yttret sig forskjellige Meninger i Amtsrædet, idet Pluraliteten af Amtsrædets Medlemmer har antaget, at de omhandlede Ydelsler, der ikke tidligere have paahvilet det frie Hartkorn, heller ikke nu efter Hartkornsegaliseringen kunne vedkomme dette, medens derimod Minoriteten har formeent, at, da de omhandlede Ydelsler dog ifølge den approberede Skoleplan factiff have været Gjenstand for Ligning paa Hartkorn, burde og Loven af 20de Juni 1850 herpaa kunne anvendes; og De har derfor indstillet dette Spørgsmaal til Ministeriets Afgjørelse.

I Gjenfvar herpaa skulde Ministeriet ikke undlade tjenstligst at melde, at, da de gamle Degneindlægter oprindelig ikke have været Gjenstand for Ligning og sølgelig heller ikke vilde have kunnet overføres paa det tidligere privilegerede Hartkorn ifølge Loven af 20de Juni 1850, kan den Omstændighed, at det af Yderne er vedtaget, at lade disse Afgifter ligne paa dem indbyrdes, istedetfor at udrede dem med visse bestemte Størrelser, formeentlig ikke foranledige, at Byrden derved nu skulde kunne overføres paa bemeldte Hartkorn; og at som Følge heraf den

4 Novbr. af Amtsråadets Pluralitet yttrede Formening maa gives Medhold.

4 Novbr. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Thisted Amt) om at Sogneforstanderskabet bør være i Besiddelse af Communens Activer, der dog af Amtsråadet maa forsynes med fornøden Prohibitivpaategning.

Efter Modtagelsen af Hr. Kammerherrens Skrivelse af 9de September d. A. betræffende et hertil indkommet Andragende, hvori N. N. Sogneforstanderskab har forespurgt, om ikke samme, som det, der i Henshold til Anordningen af 13de August 1841 § 16 „er ansvarligt for de Capitaler, Activer og andre Eiendomme, der maatte tilhøre Sognedistrictets communale Indretninger,“ maa være ei blot berettiget, men ogsaa forpligtet til at være i Besiddelse af alle de Documenter, der vedkomme Communens Capitaler, m. m., skulde Man herved tjenstligt melde, at Ministeriet med Amtsråadet maa være enigt i, at det er en Følge af den ovenførte § 16 i Landcommunalanordningen, at de omhandlede Activer bør opbevares af Sogneforstanderskabet, der har at svare til disse og derfor at aflægge befaleet aarlig Rigtighed til de vedkommende Over-Autoriteter for Renternes Anvendelse, dog at det vil være nødvendigt, at de til Sogneforstanderskabet saaledes overladte Activer ere forsynede med Prohibitivpaategning af Amtsråadet, Alt forsaavidt der ikke angaaende det enkelte Legat i saa Henseende maatte have nogen særlig, fra den almindelige Regel afvigende, Bestemmelse.

10 Novbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Aarhus Stift), hvorved det bifaldes, at 4 Skr. Land af Lyngby Præstegaards Jorder afgives til Udvidelse af Sognets Kirkegaard mod en Godgjørelse til Kaldet af 80 Rd., der anvendes til Indfrielse af en tilsvarende Deel af Kaldets Bankhæftelse.

14 Novbr. Rgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for

Kirke og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes, at det 14 Novbr. til Bedsted og Grurup Sognekald i Aalborg Stift hørende, i Grurup beliggende, saakaldte Annerhartkorn, efter den ny Matrikul 3 Tdr. „ Skpr. 3 Fdk. 2³/₄ Alb., maa afhændes til fuldkommen Eiendom til Eieren af det dermed forenede saakaldte Eiendoms eller Herlighedshartkorn, mod at han, som Afsløsningsfum for den bemeldte Sognekald deraf tilkommende Landgilde, ansat til 4 Tdr. Byg aarlig, indbetaler blandt Stiftets offentlige Midler til Fordeel for Skaldet et Beløb af 282 Rd. 2 Mk. 13¹/₂ s.

Kirke- og Underviisnings=Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 15 Novbr. Viborg Stift) om Kirkegangskoner kunne indfinde sig til Introduction uden Medfølgelse af andre Qvinder.

I et med Deres Høiærværdigheds behagelige Skrivelse af 28de f. M. hertil indkommet Andragende har Sognepræsten for N. N. og N. N. Menigheder N. N., anholdt om Ministeriets Afgjørelse af det Spørgsmaal, hvorvidt det kan være Mødre tilladt at indfinde sig til Introduction i Kirken uden Qvinders Medfølgelse.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at Kirkeritualets III. Capitel 3die Post vel forudsætter, at Kirkegangskoner komme med nogle faa Par Qvinder til Kirken, ligesom ogsaa Rescriptet af 22de November 1754 omtaler Kirkegangskoners „sædvanlige efter Loven tilladte Følgeskab“, men ligesom det, at Kirkegangskoner indfinde sig i Kirken med Følgeskab efter det nysnævnte Rescript — affeet fra Præstens Afgang til Offer — neppe kan anses som en i kirkelig Henseende væsentlig Betingelse for, at deres Kirkegang kan finde Sted paa den i Rescriptet omhandlede Maade, saaledes antager Ministeriet heller ikke, at der gives noget Middel til at tvinge dem til at underkaste sig denne Skik, og Ministeriet kan saaledes alene, som af Deres Høiærværdighed allerede er skeet, henvise Sognepræsten til ved egen Indvirkning paa de ham anbetroede Menigheder at forsøge at bringe den gamle Skik og Orden tilbage.

15 Novbr. Justits-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Aarhus Stift) om at Officerer af Krigsreserven ved Hætskabs Indgaaelse ei skulle gjøre Indskud i Livrente- og Forsørgelses-Anstalten, men at de skulle have Krigsministeriets Tilladelse til Hætskab.

Efterat have brevvevlet med Krigsministeriet i Anledning af den med Deres Høiarværdigheds behagelige Erklæring af 19de f. M. hertil indsendte Skrivelse, hvori Sognepræsten for N. N. Menigheder, N. N. har forespurgt, om han kan ægtevie Lieutenant i Krigsreserven N. N. fra N. N., uagtet denne ikke har gjort Indskud i Livrente- og Forsørgelses-Anstalten for sin eventuelle Enke og ikke har erhvervet Krigsministeriets Tilladelse til at indgaae Hætskab, skulde jeg herved tjenstligt melde, at det, isølge de mellem nysnævnte Ministerium og Finansministeriet derom førte Forhandlinger, er afgjort, at Officerer af Krigsreserven ikke som saadanne kunne anses pligtige til at sikkre deres eventuelle Enker den for kongelige Embedsmænd befalede Overlevelsesrente, hvorimod det i Analogie med de for Officerer af Armeens Linie gjældende Bestemmelser er vedtaget, at de nævnte Militairpersoner skulle erhverve Krigsministeriets Tilladelse til at indtræde i Hætskab.

18 Novbr. Kirke- og Uunderviisnings-Ministeriets Skr. (til Maribo Amts-skolebirection), hvorved Ministeriet approberer nogle nærmere Bestemmelser om Afbenyttelsen af den gamle Degnebolig i Thornby Sogn til Fordeel for Skolelærer Enker sammesteds.*)

*) Bestemmelserne gaae ud paa. § 1. Den i Henhold til Skrivelse af 11te Octbr. 1828 Sognet til Bopæl for 2 Enker efter afdøde Skolelærere i Thornby Sogn indbrømmede Degnebolig, benyttes af disse for Livstid tilligemed den tillagte Jord, Haveplads og Eng, der ligeledes bliver at dele i to lige Dele — § 2. Sognet afholder Udgiften til betydelige Reparationer og til Assurance, Enkerne bekoste de smaa aarlige Flekkerier, samt Skatter og Afgifter — § 3. Naar den berettigede Enke ensker at fraslytte, ubleier Sognesforstanderskabet Voligen med Jorden og udketaler hende Leien med Fradrag af Udgifterne. En anden berettiget Enke kan tiltræde Voligen mod at svare den accorderede Leie. — § 4. Er der kun een berettiget Enke, tilkommer hende ogsaa at benytte den anden Velighed, hvilken hun ogsaa er berettiget til at leie ud. Denne Ret ophæves, saasnart der bliver en anden berettiget Enke. — § 5. findes ingen berettiget Enke, staaer Voligen med Jord til Sognesforstanderskabets Raadighed.

Rgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Ministeriet 21 Novbr. for Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes, at der efter sædvanligt Opflag og nærmere Foredstilling maa bestilles en Præst ved Arbeidsanstalten paa Ladegaarden, som mod en aarlig Løn af 300 Rd., der afholdes af Communen, skal holde Gudstjeneste sammesteds hver Søn- og Helligdag og isøvrigt antage sig Arbeidernes religiøse og moralske Lær og til den Ende møde paa Arbeidsanstalten til en bestemt Tid en Dag ugentlig foruden Søn- og Helligdagene samt forrette de foreskattede Ministerialia.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 23 Novbr. Aarhus Stift), om den, personelle Capellaners ved Rescript af 12te Mai 1812 hjemlede, Dfferdag.

Deres Høiærværdighed har med behagelig Erklæring af 5te d. M. tilskillet Ministeriet et Andragende fra Provsten for Bjerre-ætting Herreder N. N. hvori han begjærer Ministeriets Resolution, om Bestemmelserne i Forordningen af 9de Jan. 1728 § 4 og det allerhøieste Rescript af 12te Mai 1812 hjemle personelle Capellaner Ret til paa Sognepræsters Bids at kræve en Dfferdag af Menigheden, eller kun Tilladelse til at indbyde til en saadan.

I denne Anledning skulde Ministeriet tjenstligst yttre, at Det er enigt med Deres Høiærværdighed i, at personelle Capellaners Berettigelse til at oppebære en Dfferdag af Menigheden i Medfør af de ovennævnte Lovbestemmelser tillige indeholder en Berettigelse for dem til at lade en Indbydelse til at offre udgaae til Menigheden, saavel som til paa passende Maade at give de vedkommende Medlemmer af denne en Paamindelse om at opfylde den fersømte Dfferpligt; men at ligesom bemeldte Lovbestemmelser ikke giver personelle Capellaner nogen Ret til at erholde Offer ved Lovens Tvang, saaledes antager Ministeriet ogsaa, endstjøndt det finder Spørgsmaalet tvivlsom, at der er overveieende Grund til ikke at ansee Bestemmelserne i Placat af 9de Juni 1847 om Høitidsofferets Fastsættelse og Inddrivning anvendelig paa det Capellanerne tillagte Offer.

23 Novbr. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Aalborg Stift), hvori Ministeriet betræffende Spørgsmaalet om, hvorvidt der nu maatte være at skride til Anvendelse af Frøken Gabels Legat til Oprettelse og Vedligeholdelse af en Sygestue for trængende ugifte Fruentimmer i Aalborg Byes og Amts Sygehuus, melder, at, da Legatets nuværende Midler ikke kunne antages at ville være tilstrækkelige til at bringe Bestemmelserne i den for samme under 18de Februar 1817 confirmerede Fundats til Udførelse, findes Renterne af samme indtil Videre at burde lægges til Capitalen, og at det navnlig efter hvad der er oplyst, maa ansees rettest, at Iværksættelsen af Fundatsens Bestemmelser i Overeensstemmelse med den af det kongelige danske Cancellie under 10de October 1837 afgivne Resolution udsættes indtil Legatcapitalen paa denne Maade er voxet til et Beløb af 10,000 Rd.

25 Novbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Præsids Amts-skoledirection), hvori Ministeriet — paa Forespørgsel om, hvorledes der fremtidig bliver at forholde med et Hørsøge Skole tilbygget saakaldet Enkesæde og paa Indstilling af Biskoppen over Sjællands Stift, som efter de foreliggende Omstændigheder havde fundet det antageligt, at Degnen Thaulow havde bygget de 4 Jag Huus, hvoraf Enkesædet bestaaer, til Bolig for sin eventuelle Enke, uden dertil erholdt særlig Tilladelse, samt at Haven var overladt til dette Brug af Ballø Stift — bifalder, at Boligen med Have — under Forudsætning at ingen ældre Bestemmelser maatte opdages — alene skal være til Brug for Enker efter Skolelærere i Hørsøge, med af disse at vedligeholdes, og at Skolelæreren med samme Forpligtelse maa bruge Enkesædet, forsaavidt der ikke maatte være nogen Enke, der vil benytte det, samt at af flere Enker er den ældste Enke berettiget til at benytte samme.

25 Novbr. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Ribe Amt) om den privilegerede Blade paahvilende Forpligtelse til at optage offentlige Bekjendtgjørelser.

I Anledning af Hr. Kammerherrens Skrivelse af 6te d. M.,

hvori De udbeder Dem Ministeriets Resolution for, om den de 25 Novbr. privilegerede Blade hidtil paahvilende Forpligtelse, at optage offentlige Bekjendtgjørelser uden Betaling, er ophævet, skulde Man tjenstligst melde, at den omhandlede Forpligtelse for de privilegerede Blades Udgivere fremdeles bestaaer i samme Omfang som hidtil, men at der efter Emanationen af den provisoriske Forordning af 24de Marts 1848 ikke under privilegerede Blade kunne henregnes andre end dem, som selv efter bemeldte Tidspunct have bevaret særlige Rettigheder, navnlig de saakaldte Stiftstidender, hvori ifølge Lovgivningen endeel Bekjendtgjørelser, for hvilke Betaling erlægges, skulde indføres, samt den Berlingske politiske og Avertissementstidende og Kjøbenhavns Adressecontoirs Efterretninger, og at saaledes den Omstændighed, at et Blad tidligere har været udgivet ifølge et da forældent Privilegium, naar det ikke længer er i Besiddelse af nogen Forrettighed, ikke nu i saa Henseende kan medføre nogen Forpligtelse for dets Udgivere.

Justits-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Skanderborg 27 Novbr. Amt) om Præstens Forpligtelse til at lyse til Kirkestævne

I Anledning af den med Hr. Amtmandens behagelige Erklæring af 3die August sidstleden fra Kammerjunker N. N. som Formand for N. N. Sogneforstanderskab hertil indkomne Forespørgsel om, hvorvidt Sognepræsten efter de bestaaende Love er forpligtet til paa Kirkesangerens eller Sognefogdens Begjæring at lyse til Kirkestævne fra Prædikestolen, skulde jeg, efter om Sagen at have brevvevlet med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, ved højsølgende Bilags Tilbagekendelse tjenstligst melde, at det ifølge Forordningen af 8de October 1824 og det deri citerede Rescript af 22de April 1740 paa-ligger Præsten, naar Love eller Anordninger, der umiddelbart vedkomme Almuen, skulde efter Gudstjenesten læses paa Kirkegaarden, angaaende saadan Læsning at meddele Menigheden Underretning i selve Kirken, medens den endnu er der tilstede, men at der ingen Hjemmel findes til at paalægge Præsten en lignende Forpligtelse med Hensyn til andre Kundgjørelser og Tillysninger, betræffende verdslige Gjenstande, som Kirkesangeren

27 Novbr. i Medfør af Forordningen af 8de October 1824 § 2 skal besørge læste paa Kirkestævne.

30 Novbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Aalborg Stift) om Præsters Pligter med Hensyn til deres Embedes Besørgelse under deres Fraværelse som Medlemmer af Rigsdagen.

I Anledning af at Ministeriet havde begjært Deres Høiærværdigheds Betænkning angaaende et hertil indkommet Andragende fra Sognepræsten for N. N. Menighed N. N. om, at Cand. theol. N. N. maatte modtage den geistlige Ordination for at overtage Besørgelsen af hans Embede under Sognepræstens eget Ans og Tilsvær, medens denne som Medlem af Folkethinget er fraværende fra sit Embede, har De i behagelig Skrivelse af 18de d. M. meddeelt Ministeriet en Beretning om de Forhandlinger, der have fundet Sted imellem Dem og bemeldte Sognepræst betræffende hans Embedes Varetagelse under hans Fraværelse, hvorhos De har indberettet, at De, da Sognepræst N. N. ikke, i Overensstemmelse med hvad derom indeholdes i Ministeriets Skrivelse af 31te October 1849, betimelig havde oplyst for Deres Høiærværdighed, at han havde truffet fyldestgjørende Foranstaltninger til sit Embedes Besørgelse, og derpaa erhvervet Deres Approbation, har under 18de d. M. paalagt tjenstledig personel Capellan N. N. i N. N. ufortøvet at begive sig til N. N., for der under Præstens Fraværelse imod passende Godtgjørelse at besørge hans Embede.

I denne Anledning skulde Ministeriet tjenstligst melde til behagelig Efterretning for Sognepræst N. N., at Ministeriet i Henhold til Dets ovennævnte Skrivelse er enigt med Dem i, at det havde været hans Pligt, forinden han forlod sit Embede for at begive sig til Rigsdagen, at træffe fyldestgjørende Foranstaltninger til sit Embedes Besørgelse samt derpaa at erhverve Deres Approbation, samt at Ministeriet, da Sognepræst N. N. har undladt at efterkomme denne Forpligtelse, og Deres Høiærværdighed har fundet den Maade, hvorpaa der midlertidig sørgedes for Embedets Forvaltning utilfredsstillende, maa bisfalde, at De i Henhold til bemeldte Skrivelse har truffet for-

nøden Foranstaltning til Embedets Besørgelse paa den af Dem 30 Novbr. ommeldte Maade. Ligesom Sognepræst N. N.s Andragende om, at den af ham nævnte Candidat, om hvem det ikke engang er oplyst, at han er i Besiddelse af alle de til geistlig Ansættelse fornødne Qualificationer, maatte erholde den geistlige Ordination for at overtage hans Embede, som Følge heraf maa bortfalde, saaledes skulde Ministeriet isøvrigt, med Hensyn til hvad Sognepræsten har yttret i sine tvende Andragender til Dem, hvoraf Afskrifter medfulgte Deres ovennævnte Skrivelse, ikke undlade tjenstligt at tilføie til behagelig Bekjendtgjørelse for ham, at Ministeriet i det Hele anseer det for ønskeligt, at Bestyrelsen af geistlige Embeder under de vedkommende Embedsmænds Fraværelse paa Rigsdagen, imod en billig Godtgjørelse, under Biskoppens Sanction overdrages til tjenstledige personelle Capellaner eller andre allerede ordinerede Mænd; og at der altsaa, saalænge der findes saadanne, der kunne og ville paatage sig Embedets Bestyrelse paa passende Bilkær, i Almindelighed ikke bør ordineres Candidater for at overtage saadanne aldeles midlertidige Ansættelser; samt at den vedkommende Præst efter Lovgivningen ikke har nogen ubetinget Ret til selv at bestemme, hvorledes hans Embede under hans Forsald skal bestyres, men at han i denne Henseende maa underkaste sig Biskoppens Anviisning, og navnlig efter Omstændighederne finde sig i, at han af denne henvises til Benyttelse af de i Kirken tilstedeværende ledige Kræfter.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Randers Amts- 30 Novbr. skolebirection) om at, naar en Eiendom udparcelleres, og Parcellerne komme under forskjellige Sognes Skolevæsen, svares Degneafgifterne af Parcellisterne til det vedkommende Sogns Skolelærer.

I Anledning af et hertil indkommet Andragende, hvori nogle Udflyttere af Gravelv By i Fuglslev Sogn, som ifølge Ministeriets Resolution af 6te September 1850 ere henlagte til Skougaard Skoledistrict i Rosmus-Hyllested Pastorat forespurgte, til hvilken Commune de havde at erlægge den Deel af de gamle Degneindtægter, som bemeldte Udflyttere, som Parcellister hidtil

30 Novbr. havde refunderet vedkommende Hovedparcellist, der svarede de paagjældende Afgifter for den samlede Eiendoms Vedkommende, tilskrev Ministeriet under 19de August sidstleden Directionen, at Det maatte antage, at de omhandlede Parcellister maae svare deres Andeel af de omhandlede Præstationer til den Skole, til hvis District de ere henlagte, og, at, forsaavidt Præstationerne ikke in natura ere delelige, maatte de, i Henhold til hvad der er bestemt i Anordningen af 25de Juli 1810 § 8, ydes med Penge. Directionen har derefter med behagelig Skrivelse af 27de September sidstleden tilstillet Ministeriet en Skrivelse fra Tirstrup Fuglslev Sognesforstanderskab, hvori begjæres Resolution for, hvor de vedkommende Hovedparcellister fremtidigene skulle søge Godtgjørelse for den Refusion, som de hidtil have oppebaaret af de nu til Skougaard Skole henlagte Parcellister, for de Naturalpræstationer, som af de samlede Gaarde skulde erlægges til Fuglslev Skolelærer.

Foranlediget heraf undlader Ministeriet ikke tjenstligst at tilbagemelde, at, saaledes som det fremgaar af Ministeriets Skrivelse af 19de August sidstleden, antager Ministeriet, at, hvor en Eiendom udparcelleres, og Parcellerne henlægges til forskjellige Sognes Skolevæsen, der maa Rannesten af den samlede Eiendom ligeledes deles og tilfalde de vedkommende Skolelærere pro parte, istedetfor at den hidtil udeelt er tilfaldet Skolelæreren i det District, hvortil Hovedparcellen henhørte. Følgen heraf maa da blive, at Hovedparcellisten bliver fri for at tilsvare en forholdsmæssig Andeel af, hvad der hidtil har paaligget ham at udrede, hvilken Andeels Størrelse let lader sig udfinde, forsaavidt Ydelsen bestaaer i Penge. Forsaavidt den derimod bestaaer i Naturalydelse, der efter deres Beskaffenhed ikke ligefrem tilstede en Deling, maa Afgiften erstattes med Penge efter gangbar Priis, og maa det i saa Fald formeentlig være Sognesforstanderskabet i det Sogn, hvortil Hovedparcellen er henhørende, der har at bestemme Værdien.

30 Novbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Svendborg Amtsskolebirection) om at Skolestuerne maae benyttes til deri at foretage den offentlige Vaccination.

Med Hr. Kammerherrens behagelige Skrivelse af 30te f. M. 30 Novbr. har Ministeriet modtaget et Andragende fra Districtslæge N. N. i N. N., hvori han i Anledning af at vedkommende Skolelærer har nægtet ham Adgang til at foretage den offentlige Vaccination i en Landsbyskole, begjærer Bestemmelse for, i hvilke Localer han har at foretage bemeldte Vaccination; og har Hr. Kammerherren i den Anledning bemærket, at det vel ikke i Lovgivningen udtales, at den offentlige Vaccination foretages i Skolerne, men at, ligesom det vistnok over hele Landet har været og er Stik og Brug, at afbenytte Skolelokalerne i dette Siemed, saaledes formener De ogsaa, at den ubetydelige Forstyrrelse af Skoleunderviisningen, som saadant kan medføre, er af saa ringe Vægt, at der neppe kan være Grund til af dette Hensyn at foretage nogen Forandring i den saaledes hidtil fulgte Praxis.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at Ministeriet med Hr. Kammerherren er enigt i, at der bør indrømmes Districtslægerne Ret til at benytte Skolestuerne paa Landet til deri at foretage den offentlige Vaccination, hvilket ogsaa synes at finde Bestyrkelse i Placat af 19de November 1810 § 11; dog at den fornødne Acquisition derom betimelig udgaaer til vedkommende Sogneforstanderskaber.

Confirmation paa Fundats for Peder Nicolai Urboes og Hustru i Decbr. Anne Cathrine Collets Legat for Dremandsgaards Godses Fattige.*)

*) Legatets Capital er 1000 Rd., indestaaende i Dremandsgaard Hovedgaard og Gods næstefter 43,600 paa 1ste Prioritet. § 2. Legatets Bestyrere ere Gaardens Eier og Sognepræsten i Allerslev Sogn. § 3. Renten udbetales til Sognepræsten, der aflægger aarligt Regnskab for samme. § 4. Renten med Fradrag af Afgifter til Porto og deslige beles saaledes, at $\frac{3}{4}$ tilfalder Allerslev Sogns og $\frac{1}{4}$ Mehrn Sogns Trængende. Sognepræsten gjør Forslag til Legatets Udbeling, som foregaaer den 5te October. Renten uddeles som extraordinair Gave til fattige Aftægtsfolk og Huusmænd, deres Enker, flittige fattige Børn til Skolegang eller ved deres Confirmation samt i Sygdomstilfælde, dog at de Paagjældende ved Udbelingen hve paa Godset. Gaaer Godset heelt til Selveienendom, tilfalder Legatet Sognenes Trængende i Almindelighed.

- 1 Decbr. Kongelig Resolution, hvorved paa Indstilling af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes, at den paa nogle Kollerup og Vindelev Sognekald i Ribe Stift tilhørende Jorder, der ved samme allerhøieste Resolution tillades bortsolgte, hvilende Forpligtelse til at holde Kollerup Kirke med Viin og Brød for Fremtiden maa overgaae paa bemeldte Sognekald.
- 2 Decbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Aalborg Amtsskolebirection), hvori Ministeriet ved, i Anledning af et Andragende om, at der maa tillægges Skolelærerne i N. N. Pastorat en passende Godtgjørelse for Kirkeklokkernes Ringning Morgen og Aften, i Almindelighed at udtale, at Det maa ansee det ønskeligt, at Skolelærerne i N. N. erholde Godtgjørelse for de dem ifølge Skoleanordningens Bilag A § 34 særligt paa hvilende Forretninger, da der ved nævnte Lovbestemmelse er givet dem Udfigt hertil, anmoder Directionen om at indhente Sogneforstanderskabets Erklæring, om det ikke maatte være viligt til at tilstaae saadan; men derhos tilføier at Det dog, selv om intet saadant Tillæg tilstaaes, maa ansee Lærerne pligtige til at besørge Kirkeklokkens Ringning Morgen og Aften samt til sædvanlig Gudstjeneste.
- 8 Decbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Falsters Skolebirection), hvori Ministeriet paa derom gjort Forespørgsel svarer, at den ved Anordningen af 29de Juli 1814 § 66 Nr. 4 paa budne Afgift af det Kirketiende ydende Hartkorn bør erlægges til Skolekassen i det Sogn, til hvilket bemeldte Hartkorn i Henseende til Skolevæsenet henhører.
- 9 Decbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Viborg Stift), hvori Ministeriet paa Stiftsøvrighedens Indstilling erklærer, at Det ikke vil have Noget imod, at de Forskrivninger, der for Fremtiden udfærdiges for Laan til Præstegaardes Istandsættelse i Viborg Stift, maa lyde paa Erlæggelse af Renter og Udtag een Gang aarlig, til Snapsting.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 10 Decbr. Sjællands Stift), hvori Ministeriet paa Forslag af Sognepræsten for Borre Minigheder, og i Anledning af at der til Sognets Kirke er skænket et Orgel, bifalder, at de Kaldsberettigede til Sognets 2de Skolelærerembeder tilpligtes ved Vacance at kalde en Skolelærer, der kan forestaae Sangen i Kirken eller spille Orgel, efterfom det Ene eller det Andet maatte behøves.*)

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 10 Decbr. Ribe Stift), hvorved Gudstjenestetidens Begyndelse i Hygom Kirke bestemmes til Kl 9 Formiddag i Tidrummet fra Confirmationssøndag til Mikkelsdag, begge inclusive.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Hjørring 10 Decbr. Amt), hvori Ministeriet — i Anledning af en til samme indkommen Forespørgsel om, hvorvidt Sogneforstanderskabernes Forhandlinger ere offentlige, saaledes at enhver af Districtets Beboere, som svarer communale Afgifter, er berettiget til at overvære samme — svarer, at der ikke eksisterer nogen Forpligtelse som den omspurgte for Sogneforstanderskaberne, til hvis egen Afgjørelse det derfor maa være overladt, hvorvidt deres Møder skulle afholdes for aabne Døre eller ikke.

Kongelig Resolution, hvori det paa Indstilling af Ministeriet 11 Decbr. for Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes: 1) at Amtmanden over Nordborg Amt og Biskoppen over Als og Vgrø i Forbindelse med Kirkeinspecturen for Vgrø som Secretair, maae betragtes som udgjørende den ved allerhøieste Resolution af 1ste December 1837 til Nationaltiendens Afløsning for Vgrø nedsatte Commission, og at det maa paalægges den i Overensstemmelse med de i bemeldte allerhøieste Resolution indeholdte Forkrifter at foretage de til dette Diemed fornødne

*) De Kaldsberettigede, nemlig Biskoppen for Borre Skoles Bedkommende og Gieren af Nordfeldt og Klintholm alternativt for Raabymagle Skole, havde forud indvilliget i Forslaget; Gieren af Borre Kirke havde indvilliget i for sig og efterkommende Giere at overtage Vedligeholdelsen af Orgelet.

11 Decbr. Skridt, samt om Resultatet af deres Virksomhed at indgive Beretning til dette Ministerium; 2) at Ministeriet maa bemyndiges til, efter foregaaende Brevveksling med Ministeriet for Hertugdømmet Slesvig at confirmere de af bemeldte Commission foretagne Liendeansættelser.

18 Decbr. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Sors Amt), om at Pligten til at skaffe Huusvilde Huusly ei opfyldes ved at lade dem gaae paa Dmgang i Sognet.

I et med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 15de f. M. hertil indkommet Andragende har Sogneforstanderskabet for N. N. Sogn, i Anledning af en af Hr. Kammerherren afgiven Resolution paa en Betsværing fra Skræder N. N. over, at vedkommende Sogneforstanderskab ikke var villig til imod saadan Betaling, som han var istand til at erlægge, at forskaffe ham med Familie passende Bolig, — udbedt sig Ministeriets Bestemmelse for, hvorvidt Loven af 4de Juli 1850 § 1 medfører en ufravigelig Forpligtelse for Sogneforstanderskaberne til at lade opføre Boliger for de i bemeldte Lovsted omhandlede huusvilde Familier, og om det navnlig ikke fremdeles staaer Sogneforstanderskaberne frit for, at lade saadanne Familier gaae paa Dmgang i Sognet.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at ligesom det under Forhandlingerne, der forudgik den provisoriske Forordning af 5te Mai 1848 og Loven af 4de Juli 1850 angaaende Jordts Afstaaelse til Opførelse af Boliger for huusvilde Personer m. v. er anerkjendt, at den Sognebestyrrelserne paahvilende Forpligtelse til at tage sig af saadanne Personer, hensigtsmæssigen kun kan opfyldes derved, at der, hvor Huusleiligheder ikke paa anden Maade ere at erholde, sørges for Opførelsen af de fornødne Boliger, — saaledes maa Ministeriet, navnlig hvor Talen er om huusvilde Familiers Anbringelse, finde det af Hensyn saavel til disse som til Sognebeboerne forkasteligt at henvise dem til at gaae paa Dmgang i Sognet. En saadan Udvei vil derfor ogsaa kun kunne tilstedes som en aldeles midlertidig, ved usforudsæelige Omstændigheder, nød-

vendiggiort Foranstaltning. I Henshold hertil saavel som til hvad 18 Decbr. i selve Andragendet er oplyst om Forholdene der i Pastoratet og om hvorledes de i den nærmeste Fremtid kunne forventes at ville blive, maa Ministeriet med Hr. Kammerherren være enig i, at der i N. N. Pastorat er Trang til en Bolig for Huusvilde, hvilken Trang derfor dets Sogneforstanderskab vil have at afhjælpe ved, snarest skee kan, at foranstalte en Bygning af passende Beliggenhed, Størrelse og Indretning opført der i Communen.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til den administrerende Direction 20 Decbr. for Kjøbenhavns Fattigvæsen) om menige Militaires Familiers Forsørgelse i Sygdomstilfælde.

I behagelig Skrivelse af 29de Juni d. A. har Directionen anholdt om Ministeriets Medvirkning til, at nogle med Menig N. N.s Kone, N. N.s Cuur og Pleie paa Almindelig Hospital heri Staden forbundne Udgifter maatte blive Kjøbenhavns Fattigvæsen refunderede af Militair-Etaten, og i Forbindelse dermed andraget paa, at det fremtidige Forhold imellem Militair-Etaten og Fattigcommunerne med Hensyn til Udredelsen af Omkostningerne ved menige Soldaters Koners og Børns Forsørgelse i Sygdomstilfælde, maatte blive nøiere bestemt.

Efterat Ministeriet i denne Anledning havde tilskrevet Krigsministeriet, har Man fra bemeldte Ministerium modtaget en Meddelelse om, at det ikke anseer Militair-Etaten pligtig, at refundere de nærmest omhandlede Omkostninger, fordi de tjenstgjørende værnepligtige Meniges — og som saadan antages N. N. efter den ham overgaaede Krigsretsdom (efr. kongelig Resolution af 1ste Marts 1845, bekjendtgjort ved General-Commissariats-Collegiets Circulaire af 25de f. M. § 2) at maatte betragtes — Koner og Børn, isølge hvad der er udtalt i General-Commissariats-Collegiets Skrivelse af 9de Mai 1818, efr. Anordningen af 14de September 1774 § 15 Forordningen om Landrekruter af 13de Mai 1785 § 8, Verordnung von 1ste August 1800 § 39, 42, Cancellie Circulaire af 8de December 1804, ere Militairetaten aldeles uvedkommende, og har det ikke

20 Decbr. villet erkjende, at der ved den N. N. af hans militaire Foresatte meddeelte Giftermaalstilladelse skulde, som af Directionen formeent, være paadragen Militairstaten nogen Forpligtelse til at yde hans Kone Sygehjælp. I sidstnævnte Henseende er det navnlig af Krigsministeriet fremhævet, at en saadan Forpligtelse vel var paadragen, saalænge han vedblev at være Underofficer, men at en videre gaacende Fortolkning af den givne Tilladelse vilde tillægge denne en Betydning, som den efter sit naturlige Indhold formenes ikke at kunne have. Med Hensyn til det i Directionens Skrivelse endvidere fremsatte Andragende om, at Forholdet imellem Militairstaten og Fattigcommunerne for Fremtiden maatte blive nærmere bestemt i Henseende til Afholdelse af Udgifter ved menige Soldaters Koners og Børns Forsørgelse i Sygdomstilfælde, har Krigsministeriet bemærket, at det ikke skjønner, at der er nogen Trang til saadanne nærmere Bestemmelser tilstede, og at der navnlig ikke er tilstrækkelig Grund til at ordne Forholdet paa den af Directionen antydede Maade, som vilde medføre en ligesvem Forandring i de hidtil gjældende Bestemmelser, navnlig forsaavidt Forplejningen af de værnepligtige Meniges Koner og Børn skulde oversøres paa Militairstaten, naar Ægtekabstilladelsen var givet af de Paagjældendes militaire Foresatte, hvorimod oftbemeldte Ministerium har formeent, at der i denne Henseende er givet en ikke ringe Betryggelse ved Bestemmelsen i Parolbefaling af 17de November 1817, hvorefter ingen udfreven Soldat maa erholde sine militaire Foresattes Samtykke til Indgaaelse af Ægtekab med et Fruentimmer udenfor det District, hvorfra han er udfreven, medmindre han kan bevise, at han selv eier tilstrækkelig Formue, eller at han ved Indtrædelse i slikt Ægtekab forbedrer sin oeconomicke Stilling saaledes, at han kan ernære en Familie. Ligesom nu Indenrigsministeriet, efter hvad af Krigsministeriet saaledes er ansørt, ikke finder Anledning til at søge udvirket nogen Forandring i de hidtil gjældende Regler angaaende Meniges Familiers Forhold til deres Forsørgelsescommune, saaledes maa man, hvad det specielt foreliggende Tilfælde angaaer, efter Omstændig-

hederne finde Militaïretatens Børging ved at overtage de om. 20 Decbr. spurgte Cuur=Omkostninger velgrundet.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 21 Decbr. Høens Stift), hvorved Gudstjenestetiden i Bogenfse Kirke i Vintermaanederne bestemmes til Klokken 10 og Sidstjenesften i Stovby til Klokken 1.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 29 Decbr. og Biskoppen over Lolland-Falsters Stift) om at Erstatningen for Hartkornsprivilegiet til Kirker, der eies af Lehnbesiddere, bliver at indbetale blandt Stiftets offentlige Midler ligesom for andre Kirker.

Med behagelig Skrivelse af 19de d. M. have Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed tilstillet Ministeriet tvende Skrivelser til dem fra Besidderen af Baroniet N. N., hvoraf det erfares, at han ikke er villig til at afgive til Stiftets offentlige Midler tvende Obligationer, der ere tilfaldne ham som Besidder af N. N. og N. N. Kirker i Erstatning for Tabet af Hartkornsprivilegiet for bemeldte tvende Kirkers Tiendehartkorns Privilegium, fordi han i Henhold til Loven af 20de Juni 1850 § 9 har anseet sig berettiget til at disponere over bemeldte tvende Obligationer.

I denne Anledning skulde Ministeriet tjenstligst yttre, at, da det følger af Begrebet om Kirke-Eiendom og den derom gjældende Lovgivning, at den saakaldte Kirkeieier er aldeles uberettiget til at disponere til sin private Fordeel over nogen Deel af Kirkeformuens Substant, hvortil de i Henhold til den ovenmeldte Lov af 20de Juni 1850 i Penge eller Obligationer udbetalte Erstatningsbeløb for Kirkeres tidligere Hartkornsprivilegium upaatvieselig maa henregnes, samt da bemeldte Lov ikke har gjort en lignende Undtagelse fra disse almindelige Regler til Gunst for Kirkeieierne, som den, Lovens § 9 indeholder til Fordeel for Lehnbesiddere med Hensyn til de Lehnene tilfaldne Erstatningsbeløb, saa har Ministeriet anseet det for utvivlsomt, at de vedkommende Kirkeieiere ere pligtige til at afgive de omhandlede Obligationer eller contante Pengebeløb

29 Decbr. til Stiftets offentlige Midler eller til paa anden betryggende Maade at sikkre dem for Kirkerne, som Capitaler, hvis Renter skulle tilfalde disses Besiddere. Da nu Lehnbesiddere, der ere Kirkeiere, ikke i denne Henseende kunne være bedre Betingelser undergivne end dem, som andre Kirkeiere ere underkastede, — i hvilken Henseende den paaberaabte Bestemmelse i Loven af 20de Juni 1850 § 9 ikke kan komme i Betragtning, da de heromhandlede Erstatningsbeløb ikke vedkomme Lehnet som saadant men alene de paagjældende Kirker som selvstændige offentlige Stiftelser, — saa finder Ministeriet, at det ikke kan fralade Paastanden paa, at de til den ovennævnte Lehnbesidder udleverede Obligationer for de tvende ovenmeldte Kirker, foruden de indkomne contante Pengebeløb, restitueres til Fordeel for Kirkerne, samt sikkres disse ved Afgivelse til Stiftets offentlige Midler, eller paa anden betryggende Maade, imod at han og efterfølgende Besiddere af Kirkerne oppebære de aarlige Renter af samme. Saafernt han efter at være gjort bekendt med Ovenstaaende, og paany opfordret til at underkaste sig denne Paastand, fremdeles maatte være uvillig til at efterkomme denne, anseer Ministeriet det for nødvendigt, at Spørgsmaalet om hans Forpligtelse hertil undergives Domstolenes Paakjendelse, til hvilken Ende Ministeriet derhos i fornødent Fald tjenstligt skulde anmode Dem om behageligen at ville føie de fornødne Foranstaltninger.

1853.

1853.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Veile Amtsstole- 6 Jan.
direction) om Anskaffelse af Kjøkkeninventarium til Skolebyg-
ninger m. v.

Med Directionens behagelige Skrivelse af 9de f. M. har Ministeriet modtaget et Andragende fra Sognepræst N. N. i N. N., hvori han paa N. N. Sognesforstanderskabs Vegne forespørger: 1) om Kjøkken og Spisekammer i en Skolebygning bør forsynes med Vadsf, Borde 2c.; 2) om nye Skolebygninger skulle anlægges paa vedkommende Sogns eller paa Skoledistrictets Bekostning.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde: ad 1. at Ministeriet maa ansee det afgjort, at en Vadsf som et nagelfast Tilbehør bliver at anskaffe til Skolelærerens Kjøkken paa Sognets Bekostning, men at det med Hensyn til Kjøkken- og Spisekammerborde m. v. maa være overladt til Directionen at afgjøre, hvorvidt disse Gjenstande efter Localets Beskaffenhed meest passende bør indrettes som nagelfaste eller løse Stykker, hvorefter det, i Overensstemmelse hermed samt hvad der ellers er Skik og Brug i Eggen, bliver at afgjøre af Directionen, om disse Gjenstande ville som Tilbehør til Bygningen være at anskaffe af Communen eller som Huusgeraad at bekoste af Skolelæreren. ad 2. at den hele Bekostning ved Anlæg af nye Skolebygninger i et Sogn, saaledes som af Directionen antaget, bør udredes ikke districtsviis men af hele Sognet som een Commune i Henhold til Anordningen om Skolevæsenet paa Landet af 29de Juli 1814 § 56.

- 7 Jan. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Frederiksborg Amtsstolebirection) hvori Ministeriet med Hensyn til Directionens Forespørgsel, om den Skolelæreren eventualiter tilkommende Erstatning for Afsvaret af manglende Jord bliver at beregne enten som Equivalent for 1 Røes og 3 Faars Græsning eller som Udbyttet af 3 Tdr. Land Jord, melder, at, da der ved Lovgivningen ikke er tillagt Skolelærerne Græsning til 2 Røer og 6 Faar men den fornødne Jord til det ommeldte Antal Kreaturs Græsning, maa Læreren formeentlig kunne forlange Erstatning for den Fordeel, som den manglende Jord vilde kunne afgive.
- 7 Jan. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Maribo Amtsstolebirection) hvori Directionen — i Anledning af et Andragende fra Sogneforstanderskabet for N. N. Sogn, hvori begjæres Resolution for, hvorvidt de Sognebeboere, der paa Grund af deres Eiendommers Beliggenhed ere henlagte til Skolevæsenet i andre Sogne, skulle svare Bidrag efter Formue og Leilighed til Skolevæsenet i det Sogn, hvori de have Bopæl, eller i det, hvortil de ved Skoledistricts=Inddelingen ere henlagte, — svares, at samtlige Afgifter, saavel de, der lignes paa Hartkornet, som de, der udredes efter Formue og Leilighed, maae tilfalde den Commune, til hvilken de Paagjældende i Henseende til Skolevæsenet henhøre.
- 7 Jan. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Præstø Amtsstolebirection) hvori Ministeriet — da Directionen i Anledning af Ansættelsen af en Skolelærer=Enkes Pension havde formeent, at man ved Beregningen af denne Pension burde lægge det virkelige Beløb af Indtægten af Offer og Accidentser til Grund, istedetfor det Beløb, hvortil denne Indtægt var angivet i den approberede Skoleplan — svarer, at Det i Henhold til de vedtagne Principer, hvilke man formeentlig vanskelig bør fravige i enkelte Tilfælde, maa være imod, at der ved Beregningen af Skolelærer=Enkers Pension gaaes ud fra Andet end den vedkommende Skoleplans Bestemmelser; og da en saadan Afvigelse i nærværende Tilfælde saa meget mindre vilde kunne billiges, som det

af Skolelærerhjælpekasseregnskabet erfares, at Planens Bestem- 7 Jan.
 melser ere lagte til Grund ved Beregningen af afdøde Skole-
 lærer N. N.'s Bidrag til denne Kasse, vil der ikke kunne til-
 lægges hans Enke en høiere Pension end $\frac{1}{8}$ Deel af hendes
 afdøde Mand's Indtægter efter Planen, hvorhos Ministeriet, for-
 saavidt Directionen havde andraget paa, at det maatte blive
 bestemt, at Enkepensionen skulde udredes halvaarligen hver Gang
 med det Halve, tilføier, at Det ikke troer at burde foreskrive
 Noget i saa Henseende, da Tiden for Enkepensionens Udredelse
 formeentlig maa rette sig efter den Tid, da Læreren modtager
 sine egne Indtægter.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 7 Jan.
 Aalborg Stift) om Begravelse af ubekjendte fra Havet opstillede
 Lig.

Med behagelig Betænkning af 27de November f. A. har De-
 res Høiærværdighed hertil indsendt et af vedkommende Provsts
 Erklæring ledsaget Andragende fra Sognepræst for N. N. Me-
 nigheder paa Læsø N. N., hvori han har indberettet, at han
 efter Anmodning fra den vedkommende Øvrighed har ladet et
 fra Havet opdrevet Lig af en ubekjendt Mandsperson begrave
 paa Kirkegaarden og forrettet Jordspaakastelse paa samme, samt
 derhos begjært en Tilkjendegivelse om, hvorvidt han ved denne
 Forholdsregel, hvortil Omstændighederne ikke havde tilladt ham
 at indhente sine vedkommende Foresattes Tilladelse, har handlet
 rigtigt eller ikke.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at Det
 i Betragtning af de af Sognepræst N. N. oplyste Omstændig-
 heder maa være enigt med Deres Høiærværdighed i, at der ikke
 kan være Noget at erindre imod den af Sognepræsten i nær-
 værende Tilfælde foretagne Jordspaakastelse, ligesom Ministeriet
 overhovedet ikke skjønner, at der efter Lovgivningen i Almindel-
 lighed kan være Noget til Hinder for, at ubekjendte fra Havet
 opstillede Lig begraves paa den vedkommende Kirkegaard, eller
 at Præsten, i Særdeleshed naar der ingen særlig Grund findes
 til at betvivle, at de Paagjældende have hørt til en kristelig
 Bekjendelse, forretter Jordspaakastelse paa samme.

7 Jan. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Bistoppen over Aarhus Stift), hvori Ministeriet paa Forespørgsel fra Sognepræsten for Støvring og Møllerup Menigheder samt for Støvringgaard's Capel erklærer sig enigt i, at det ikke bør paalægges Sognepræsten for de nævnte Menigheder at holde mere end 2 Gange Gudstjeneste hver Søn- og Helligdag udenfor de i Cancstr. af 30te Juni 1838 anførte Helligdage (de 3 store Høitidsdage, store Bededag og Christihimmelfartsdag), med Tilføiende, at Det — i den Forudsætning, at der i Klosterets Capel er Udgang til Gudstjeneste for den af de tvende Sognemenigheder, i hvis Kirke der er Mæsefald — ikke for sit Vedkommende finder, at der er Anledning til at foretage nogen Forandring i den i bemeldte Skrivelse indførte Orden for Gudstjenestens Afholdelse i de paagjældende Kirker og Capel.

8 Jan. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtsraadet for Veile Amt), at Communens Bestyrelse ikke uden Approbation fra Ministeriet kan optage Laan til Skolebygninger.

I behagelig Skrivelse af 7de f. M. har Amtsraadet andraget, at der i Anledning af et i Aaret 1850 til en Reparation paa Aastrup Skole i Raarup Sogn uden forud dertil erhvervet Bemyndigelse optaget Laan paa 100 Rd. af Skolelærerhjælpekassens Midler har yttret sig forskellige Meninger om, hvorvidt Ministeriets Tilladelse til Erhvervelse af flige Laan er fornøden, og Amtsraadet har derfor indstillet dette Spørgsmaal til Ministeriets Afgjørelse.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at det ligger i Tingens Natur, at Communernes lokale Bestyrelser ikke uden udtrykkelig legal Hjemmel kunne med Retsvirkning imod de bidragydende Beboere optage Laan til succesiv Afbetaling ved Ligning, samt at Man derfor, da en saadan legal Hjemmel ikke vides at være tilstede med Hensyn til Laans Optagelse til Skolebygninger, maa finde det afgjort, at der i de enkelte forefaldende Tilfælde, saaledes som ogsaa hidtil stedse iagttaget, her- til maa udkræves Approbation.

11 Jan. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Randers Amt) om, at et paafølgende Ugteskab mellem et Fruentimmer og den,

med hvem hun har avlet et uægte Barn, ei medfører Forandring 11 Jan.
i de i Forordningen af 24de Jan. 1844 §§ 2—5 indeholdte Bestemmelser om et saadant Barns Forsørgelse efter dets 18de Aar.

I et med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 11te f. M. modtaget Andragende har Sognepræsten for N. N. Pastorat N. N., næst at forespørge, om i Almindelighed en ifølge Forordningen af 24de Januar 1844 skeet Tilførsel om et uægte Barns Fødsel i det Sogns Ministerialbog, hvor Moderen havde fast Ophold 10 Maaneders Dagen før dets Fødsel, atter bliver at annullere eller taber sin Betydning med Hensyn til Bestemmelsen af dette Barns Forsørgelsessted efter det fyldte 18de Aar, saafremt Barnets Forældre senere indgaae lovligt Ægteskab med hinanden, specielt anholdt om Ministeriets Resolution for, hvorvidt der i Ministerialbogen for N. N. Sogn, hvor Pigen N. N. havde fast Ophold 10 Maaneders Dagen, førend hun nedkom med et udenfor Ægteskab avlet Pigebarn, af denne Grund bliver at gjøre Tilførsel om bemeldte Barns Fødsel, uagtet Forældrene saa kort Tid derefter indgik Ægteskab med hinanden, at Anmeldelsen om Barnets Fødsel tillige indeholdt Meddelelse om Forældrenes Vielse.

Foranlediget heraf skulde Man med den Bemærkning, at Danske Lovs 5—2—32 ikke kan antages at tilfigte en nærmere Forklaring af det i den forudgaaende Artikel 30 forekommende Udtryk „Ægtebarn“ (sef. ogsaa Danske Lovs 5—2—33 og Forordningen af 21de Mai 1845 § 9 in fine), tjenstligt melde, at Ministeriet finder det klart, at Forordningen af 24de Januar 1844 §§ 2—5, forsaavidt den gjør Barnets eventuelle Forsørgelse ud over det 18de Aar afhængig af Moderens Stilling paa den Tid, Barnet fødtes, efter disse Forskrifters Indhold og Siemed, maa ville, at de eengang ved selve Fødselen givne factiske Forhold, der som saadanne selvfølgelig ikke kunne ophæves ved Forældrenes senere indgaaede Ægteskab, skulle være definitivt afgjørende. I Henhold hertil vil det første af de opfastede Spørgsmaal være at besvare benægtende og det andet bekræftende, hvilket maa tilkjendegives Andrageren med Tilføiende, at det iøvrigt ikke, af hvad der foreligger, kan bedømmes, hvorvidt

11 Jan. Anmeldelsen in casu er steet — som Forordningen af 24de Januar 1844 § 5 vil — uopholdeligen.

13 Jan. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Ribe Stift) om Deling i Naadensaaret af Leieindtægt af et Enkesæde og af nogle Enge.

Med behagelig Skrivelse af 5te d. M. har Deres Høier-værdighed tilstillet Ministeriet et Andragende, hvori den nuværende Sognepræst for N. N. Menighed N. N. i Forbindelse med sin entledigede Formand N. N. have indstillet til Afgjørelse ved Ministeriets Resolution en imellem dem opstaaet Meningsulighed betræffende Opgjørelsen af deres den 27de Februar d. A. begyndte Naadensaar med Hensyn til følgende tvende Punkter: 1) om Afgiften af et til Embedet hørende Enkesæde og sammes tilliggende Agerland og Enge, der i flere Aar have været bortleiede eller bortforpagtede for en bestemt aarlig Pengesum, skal deles lige imellem dem, eller om Delingen skal finde Sted i Analogi af Lovens 2—13—4; 2) om Indtægten af de til Præstegaarden hørende mere fjernliggende Enge, hvis Afgrøde ogsaa i flere Aar aarligen ved Auction har været bortleiet, ligeledes skal deles lige, eller efter Lovens 2—13—4.

I denne Anledning skulde Ministeriet tjenstligt melde, at Det ikke skjønner rettere, end at de omhandlede tvende Spørgsmaal maa besvares saaledes: ad 1) at Indtægten af Enkesædet, saavel som af de samme tilliggende Jorder, forsaavidt disse ikke drives af Præsten selv, eller ere Gjenstand for Bortforpagtning i Forbindelse med Præstegaardsavlingen i det Hele, maa deles lige mellem Formand og Eftermand; ad 2) at ligeledes Indtægten i Naadensaaret af de fra Præstegaarden bortleiede Enge maa være Gjenstand for lige Deling mellem Formand og Eftermand.

14 Jan. Rescript (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Aarhus Stift) angaaende en Omannectering af de til Linaae og Dallerup samt Sjelle, Skjerring og Laasbye Pastorater hørende Sogne.

Vi Frederik den Syvende, af Guds Naade Konge til Danmark &c. Vor synderlige Bevaagenhed! Vi give Eder hermed

tillkjende, at der af Vor Minister for Kirke- og Underviisnings- 14 Jan.
 væsenet allernaadigst er foredraget et Forflag til en forandret
 Annectering af de til Linaa og Dallerup samt Sjelle, Skjör-
 ring og Laasby Pastorater i Aarhus Stift i Vort Land Nørre
 Jylland hørende Sogne samt flere dermed i Forbindelse staaende
 Foranstaltninger. Efter at have taget denne Sag tilligemed de
 i samme afgivne Erklæringer under Vor allerhøieste Dverveielse,
 have Vi fundet for Godt allernaadigst at bestemme: 1) at der
 af de til de nuværende 2de Sognekald for Linaa med Silkeborg
 og Dallerup Menigheder og for Sjelle, Skjöring og Laasby
 Menigheder hørende Sogne maa oprettes 3de Sognekald, nemlig:
 for Linaa og Silkeborg Menigheder, for Dallerup og Laasby
 Menigheder og for Sjelle og Skjöring Menigheder; 2) at
 Sognepræsten for Linaa og Silkeborg Menigheder skal tage
 Bolig ved Silkeborg, dog saaledes, at han skal være pligtig til
 at holde Confirmation særskilt for Børnene af Linaa Sogn i
 Linaa Kirke ved Paaske, og for Børnene fra Silkeborg i Ca-
 pellet paa Silkeborg ved Mikkelsdag, samt at han skal være
 pligtig at holde Confirmationsforberedelse for de førstnævnte
 Børn og at hivaane de Linaa Sogn vedkommende Sognefor-
 standerflabsmøder i Linaa Sogn selv, til hvilken Ende en Til-
 bygning bliver at foretage ved Linaa Skole; 3) at Linaa Præstegaard
 maa bortselges ved offentlig Auction og at Provenuet for samme,
 eller i alt Fald en Deel deraf, maa anvendes, deels til Anskaffelse og
 Indretning af en passende Bolig ved Silkeborg til Sognepræsten
 for Linaa og Silkeborg Menigheder, saavel som til den oven-
 meldte Tilbygning ved Linaa Skole, deels til Anskaffelse og
 Indretning af en Præstegaard i Laasby eller Dallerup Sogne,
 Alt dog under de nærmere Bestemmelser herom, som det maatte
 behage Os paa allerunderdanigst Forestilling fra Vor Minister for
 Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst at afgive; 4) at Linaa
 og Dallerup Sognes Adskillelse og Oprettelsen af et eget Sogne-
 kald for Linaa og Silkeborg Menigheder, udsættes, til der ind-
 træder Vacance i Linaa og Dallerup Sognekald; 5) at Sjelle
 og Skjöring Sognekald strax opstaaes vacant med Forpligtelse
 for den eventuelle Sognepræst sammesteds til at overtage Be-

14 Jan. Styrelsen af Sognekaldet for Laasby Menighed, mod at oppebære Indtægterne af samme, indtil Dyrrettelsen af et særegt Sognekald for Laasby og Dallerup Sogne er iværksat. Derefter 2c.

17 Jan. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmændene over Maribo Amt) om, at Kirkeieeren skal levere Sand til Kirkens Reengjørelse.

I et med Hr. Kammerherrens behagelige Betænkning af 18de f. M. til Indenrigs-Ministeriet indsendt og derfra hertil afgivet Andragende har Godsforvalter N. N. paa Grevskabet N. N.'s vestre Distrikt forespurgt om, hvorvidt det paaligger Skolelæreren i en Kirkeby selv at anskaffe det fornødne Sand til Kirkens Reengjørelse, eller om det ikke i alt Fald paahviler Sognebeboerne at transportere Sandet til Kirken liig med andre til dens Vedligeholdelse nødvendige Materialier.

I denne Anledning skulde Ministeriet herved tjenstligt meddele, at, ligesom det under ingen Omstændigheder antages, at det kan paalægges den vedkommende Skolelærer at anskaffe det fornødne Sand til Kirkens Reengjørelse, saaledes skjønner Ministeriet heller ikke, at der i Lovgivningen gives tilstrækkelig Hjælp til at affordre de paagjældende Beboere i Sognet Kjørseler til det Transport til Kirken, hvorimod dette formeentlig maa paahvile vedkommende Kirkeier; men at Spørgsmaal herom iøvrigt hører under Domstolens Afgjørelse.

19 Jan. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmændene over Viborg Amt) om, at Dpholdscommunen skal afholde Udgifterne i Anledning af Barselsfærd, der i den heromhandlede Henseende er at betragte som Sygdom.

I et med Hr. Kammerherrens paategnede Erklæring af 24de f. M. hertil indkommet Andragende har Hem Sogneforstanderskab anholdt om Ministeriets Resolution for, om Fattigvæsenet i Etive Kjøbstad, som det Sted, hvor Pigen N. N., forinden hendes paa en Udflugt derfra i Lime Sogn indtrufne Barselsfærd, havde fast Dphold i 3 Maaneder, vil have at afholde Udgifterne for de første 6 Uger til den Understøttelse, som efter Nedkomsten er ydet Moderen deels til hendes egen Underholdning, deels til hendes nyfødte Barns Guur og Pleie.

I Anledning heraf skulde Man tjenstligst melde, at de med 19 Jan. selve Barselfærden, der i den heromhandlede Henseende er at betragte som Sygdom, men ikke sees at have været længere end 3 Dage, forbundne Udgifter ville være at afholde af Fattigvæsenet i Skive, som Opholdscommunen, men at derimod de øvrige under Sagen omspurgte Udgifter maa bæres af Hjem Pastorat som hendes Forsørgelsessted, efter hvad der er in confesso.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Obense Amt) 20 Jan. om Militaires Forsørgelse.

I et med Amtets behagelige Skrivelse af 16de October f. A. hertil indkommet Andragende har Sogneforstanderskabet for Gjested-Rørup Pastorat begjært det afgjort ved Indenrigsministeriets Resolution, om bemeldte Pastorat kan betragtes som forhenværende Sergeant N. N.'s Forsørgelsescommune og som saadan ansees pligtigt til at refundere Kjøbenhavns Fattigvæsen de af samme paa hans og Families Underholdning i sidst afvigte Sommer anvendte Bekostninger, uagtet at fornævnte N. N., efter i Aaret 1842 at være bleven udstreven til Militairtjeneste, i Aaret 1844 indgik en 8aarig Capitulation som Underofficer, og siden den Tid bestandig har opholdt sig her i Staden, saavel indtil han i Aaret 1851 erholdt sin Afsted fra Militairtjenesten, som senere indtil han den 17de October f. A. afgik ved Døden.

Foranlediget heraf skulde Man, efter over Sagen at have corresponderet med den administrerende Direction for Kjøbenhavns Fattigvæsen, ved at remittere Indsluttede, tjenstligst meddele, at Ministeriet bifalder den af Amtet i Skrivelse til Sogneforstanderskabet af 2den October f. A. udtalte Ansøgelse, i Overeensstemmelse hvormed det derfor anmodes om behageligen at tilkjendegive Vedkommende det Fornødne*).

*) Amtet havde ytret, at det, i Genhold til Forordningen af 24de Januar 1844 § 8 maa ansees urviltsomt, at N. N. er forsørgelsesberettiget i Gjested Sogn, efter som den Omstændighed, at endel af den nævnte Militairtjeneste hidrørte fra en frivillig Capitulation, ikke kunde, efter dets Formening, faae nogen Indflydelse paa Sagen, da Lovgivningen ingen Forskiel har gjort paa de Militaire, som tjene efter Udskrivning, og de Militaire, som tjene efter frivilligt Engagement.

24 Jan. Rescript (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Fyens Stift) om Ophør af Begravelse paa St. Knuds Kirkegaard i Odense.

Vi Frederik den Syvende, af Guds Naade Konge til Danmark &c. Vor synderlige Gunst! Ds er allerunderdanigst blevet foredraget et af Inspectionen for St. Knuds Kirke i Vor Kjøbstad Odense indgivet Forslag om, at den Begravelse paa den til bemeldte Kirke hørende Kirkegaard, hvilken ved det under 12te Juni 1818 allernaadigst confirmerede Reglement for Assistentkirkegaarden i Odense var tilladt fremdeles at maatte finde Sted under de i bemeldte Reglements § 1 nævnte Betingelser, for Fremtiden aldeles maatte bortfalde.

Efter at have taget denne Sag tilligemed den af Eder derover afgivne Erklæring under allerhøieste Overveielse, give Vi Eder herved tilkjende, at ligesom den Ret, der ved bemeldte Reglements § 1 blev indrømmet efterlevende Ægtefæller til mod sædvanlig Betaling efter Reglementets § 6 at begraves ved Siden af deres sammesteds allerede hvilende afdøde Ægtefæller og umyndige Børn, ved det under 4de Juni 1822 allernaadigst approberede Tillægsreglementets § 7 bestemtes at skulle bortfalde efter Udløbet af 20 Aar, siden den omhandlede Paarørende der blev jordet, saaledes ville Vi endvidere allernaadigst have fastsat, at den Afgang, som § 1 i det under 12te Juni 1818 allernaadigst confirmerede Reglement havde givet Fyens Indvaanere, i blandt Andet til at begraves paa den omhandlede Kirkegaard imod Erlæggelse af det firedobbelte Beløb af den sædvanlige i Reglementets § 6 fastsatte Betaling, for Fremtiden skal bortfalde. Derest &c.

25 Jan. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Aarhus Stift) om Udbetaling af den paa et Præsteembede hvilende Pension til en entlediget Beneficiarius.

Amtet skjønne ei heller, at den ældre, og ved Forstrifterne i Forordningen af 24de Januar 1844 § 8 ophævede Bestemmelse i Cancellistfr. af 23de August 1836 kunde faae nogen Indflydelse paa denne Sag, da den nævnte Bestemmelse ikkun angik de paa ubestemt Tid og med gjensidig Ret til Opsigelse af det indgaaede Tjenesteforhold antagne Haandværkere ved Militairafdelingerne.

25 Jan.

I Anledning af det med Deres Høiærværdigheds behagelige Skrivelse af 4de d. M. tilbagefulgte Andragende, hvori den entledigede Sognepræst for N. N. Menigheder N. N., har forespurgt, deels om hvorledes der skal forholdes med Betalingsterminerne for den ham ved hans Entledigelse allernaadigst tillagte Pension af Kaldet, deels om den Deel af bemeldte Pension, der er bestemt i Korn, „at betale med Penge efter hvert Aars Capitelstart“, skal beregnes efter den sidst satte Capitelstart eller efter den, der sættes næstkommende Aars Kyndelmisse, skulde Man herved tjenstligst melde, at det vel ikke antages, at der haves Hjemmel til at foreskrive andre Forsaldstider for den entlediget Formand tillagte Pension af Embedet end Pensionsaarets Udgang, men at Ministeriet imidlertid maa finde det stemmende med Billighed, om Eftermanden ved en derom mellem ham og hans Formand truffen mindelig Overenskomst, vilde paatage sig at udbetale den Deel af samme, der er fastsat i Penge, eller i alt Fald bestemte Afdrag herpaa, til visse bestemte Terminer. Derimod vil den Deel af Pensionen, som er bestemt i Korn efter Capitelstart, først kunne beregnes i Penge efter Udløbet af Pensionsaaret, naar Capitelstarten for det Aars Afgrøde, af hvilken Pensionen skal udredes, er sat i den næstfølgende Februar Maaned, og altsaa for det den 19de d. M. udløbende Pensionsaar ikke kunne fordres betalt førend i Slutningen af næste Maaned. Forsaavidt dernæst den nuværende Sognepræst for bemeldte Menigheder, N. N., ved denne Leilighed har forespurgt, hvorvidt Pastor N. N. maatte være pligtig til af sin Pension af Kaldet at udrede nogen Deel af de Embedets Tiender paahvilende Skatter, maa Ministeriet, saafremt der overhovedet er henlagt Tiender til Embedet, hvoraf svares egentlige Skatter, tiltræde den af Deres Høiærværdighed udtalte Anskuelse, at en saadan Forpligtelse ikke kan paahvile Formanden, hvis Pension, forsaavidt den ved det allerhøieste Rescript af 19de Januar 1851 er bestemt i Korn, ei kan betragtes som en ham tillagt Andeel af Embedets Tiende, men kun som en paa Embedets Indtægter i Almindelighed hvilende Byrde.

28 Jan. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til det theologiske Facultet) om aarlig Indberetning om Udfaldet af den homiletiske Prøve i Kjøbenhavn.

Da Ministeriet hidtil har savnet Underretning om, hvilke theologiske Candidater der underkastede sig den befalede homiletiske Prøve her i Staden, skulde Ministeriet tjenstligt anmode det theologiske Facultet om, at der ved Udgangen af hvert Aars December Maaned maatte blive tilstillet Ministeriet en Beretning desangaaende, indeholdende Candidaternes fulde Navn, den Dag, de have underkafst sig den theologiske Embedsexamen, og den Character, de for Prøven have erholdt. Lillige skulde Ministeriet tjenstligt udbede sig, at der paa de Beretninger, som efter afholdt Examen tilstilles Ministeriet om, hvilke theologiske Studerende der dertil have indstillet sig, og om Udfaldet af Examen, maatte blive optaget de Bedkommendes Fødselsaar og Fødselsdag *).

1 Febr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Præsts Amtsskolebirection) om Udbetaling af Understøttelse til Hjælperers Lønning til en afdød Skolelærers Enke og Bo.

I behagelig Skrivelse af 26de Octbr. f. A. har Directionen, med Hensyn til at Ministeriet i et bestemt Tilfælde havde resolveret, at, naar en Skolelærer, som holdt Hjælperer, afgik ved Døden, og hans Enke, saalænge hun havde Indtægterne af Embedet, lod Skolen bestyre af Hjælpereren og lønede og kostede ham, hun da maatte i den Tid nyde den Understøttelse af Skolelærerskassens, som var tilstaaet hendes Mand til Hjælpererens Lønning, forespurgt 1) om denne Resolution har almindelig Gyldighed, og om Directionen kan afgjøre saadanne Tilfælde i Overeensstemmelse dermed; 2) om den samme Bestemmelse ogsaa kan komme en Skolelærers Dødsbo tilgode, naar dette har lønnet og kostet Hjælpereren i den Tid, det havde Embedets Indtægter.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt meddele, ad 1) at den omhandlede Regel, i Henhold til hvad der er udtalt i

*) Under f. D. afgif ligelshende Skrivelse til Biskoppen over Sjællands Stift angaaende den catechetiske Prøve.

Cancelli-Skrivelse af 23de April 1844, maa have almindelig 1 Febr.
Gyldighed, og at forekommende Spørgsmaal kunne afgjøres af
Directionen i Overeensstemmelse dermed; ad 2) at dette Spørgs-
maal ligeledes maa besvares bekræftende, dog at Voet i Henhold
til Bestemmelsen i Anordningen af 29de Juli 1814 § 64 in
fine kun kan oppebære Understøttelse til Udgangen af den Maa-
ned, i hvilken Vacance er indtruffen.

Rescript (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Fyens Stift), 4 Febr.
om Nedlæggelsen af Lunde Sognekalds Enkesæde.

Vi Frederik den Syvende, af Guds Naade Konge til Danmark
2c. Vor synderlige Bevaagenhed! Vi give Eder hermed tilkjende,
at Vi efter det af Sognepræsten for Lunde Menighed i Bort
Land Fyen Hr. Dve Malling Hofmann (Bang) til Bort Mini-
sterium for Kirke- og Underviisningsvæsenet derom indgivne An-
dragende og Eders derover afgivne Betænkning samt de isorigt
ophyste Omstændigheder allernaadigst have bevilget og tilladt, at
det til bemeldte Lunde Sognekald hørende Præsteenkesæde maa
nedlægges, saaledes at den til bemeldte Enkesæde ved dets Op-
rettelse henlagte Jord, falder tilbage til Præstegaarden, og at
Bygningen sælges ved offentlig Auction til Redbrydelse, samt at
den derfor indkommende Rjøbesum indsættes blandt Stiftets
offentlige Midler til Forrentning til Fordeel for Embedet. *)
Derefter 2c.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 10 Febr.
Sjællands Stift), om at Præsten som Formand i Sogneforstan-
derflabet maa befordre sig selv.

Med behagelig Betænkning af 6te October f. A. har Deres
høiærværdige Excellence hertil indsendt et af vedkommende Provsts
Erklæring ledsaget Andragende fra Sognepræsten for N. N. Me-
nigheder N. N., hvori han næst at besvære sig over, at han
har maattet forklaffe den hos ham ansatte Capellan, som er
Formand i Sogneforstanderflabet, Befordring til Reiser i For-
standerflabets Grønder snart paa 2 snart paa 3 Mile, forespør-

*) Under 17de Mai næstefter approberede Ministeriet for Kirke-
og Underviisningsvæsenet Salget af Enkesædets Bygninger for
et Beløb af 90 Rd.

10 Febr. ger, om det ikke nu, da Præsterne intet frit Hartkorn have, maatte kunne paalægges Sognets Mænd at deeltage i saadanne Rjørøser, Sogneforstanderskabet vedkommende.

I Anledning heraf skulde Ministeriet, efterat have brevvejet med Indenrigsministeriet om Sagen, tjenstligst melde, at Sognepræsterne eller paa deres Begne Capellanerne ikke i den omhandlede Henseende ere andre Regler undergivne end de øvrige valgte Medlemmer af Sogneforstanderskabet, samt at der ikke i Lovgivningen findes Hjemmel til at tillægge Sogneforstanderskabernes Medlemmer i Almindelighed og navnlig sammes Formænd Ret til fri Befordring i Sognets Anliggender, hvad enten Reiserne ere extraordinaire eller ordinaire, og hvad enten de gaae uden- eller indenfor Pastoratets Grændser, men at den udtrykkelige Bestemmelse i Forordningen af 26de Juni 1844 § 5 Nr. 15, *cf.* Cancelli-Skrivelse af 22de Juli 1842 og 4de Juli 1846, formeentlig bestyrker, at de paa saadanne Reiser maae befordre sig selv.

11 Febr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Aalborg Stift) om Deling af Bankactieudbytte i Naadensaaret i et Bispeembede.

Med Hensyn til Opgjørelsen af Naadensaaret i Aalborg Bispe-Embede imellem Deres Høiærværdighed og afg. Biskop Fogtmanns Sterbo, der i Henhold til Danske Lovs 2—17—24 har været berettiget til at oppebære samtlige Embedets Indtægter udeelte for Aaret indtil 31te Marts f. A., har De i behagelig Skrivelse af 19de October f. A. begjæret Ministeriets Resolution angaaende, om det den 1ste August f. A. forfaldne Udbytte af den Bispe-Embedet tilhørende Bankactie paa 1200 Rd. udeelt skal tilfalde Deres Høiærværdighed, der er berettiget til at oppebære alle Embedets Indtægter i det fra 1ste April f. A. begyndte Lønningaar i Bispe-Embedet, eller om en forholdsvis Deel af samme skal komme Sterboet tilgode med Hensyn til, at det maa antages at være forfaldet for Aaret fra 1ste August 1851 til 1ste August 1852, hvoraf de 8 Maanedes ligger indenfor Grændserne af det den 31te Marts f. A. udløbne Lønningaar.

I denne Anledning skulde Man tjenstligst meddele Deres Høi- 11 Febr.
 ærbærdighed, at det omhandlede Spørgsmaal, der ikke umiddel-
 bart findes besvaret i Lovgivningen, ikke egner sig til Afgjørelse
 ved Ministeriets Resolution; men at isøvrigt, saavel i Henhold
 til de almindelige Grundsætninger, der ere vedtagne med Hensyn
 til Beregningen af de Indtægter og Udgifter, der skulle komme
 til Deling mellem Formand og Eftermand i geistlige Raadens-
 aar, som i Henhold til de specielle Bestemmelser, der indeholdes
 angaaende Beregningen af Biskoppernes Raadensaar i Lovens
 2—17—24, maa holde for, at det omhandlede, i det Dem
 udelukkende tilkommende Lønningsaar fra den 1ste April 1852
 forfaldne Banklaktieudbytte udeelt bør tilfalde Deres Høiærbær-
 dighed.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 12 Febr.
 Aalborg Stift) om at Kirkeieren skal anskaffe Communionbogen.

Med behagelig Betænkning af 26de November f. A. har
 Deres Høiærbærdighed hertil indsendt en af vedkommende Provsts
 Erklæring ledsaget Forespørgsel fra personel Capellan for N. N.
 Menigheder, N. N., om det paaligger Kirkefangeren eller Kirke-
 eieren at bekoste Communionbogen.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at Det
 ikke antager, at det kan paalægges Kirkefangeren at anskaffe den
 omhandlede Protokol, og at det derfor ikke skjønner rettere, end
 at dens Anskaffelse maa paahvile Kirkeieren, i Lighed med hvad
 der gjælder om de egentlige Ministerialbøger.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 12 Febr.
 Viborg Stift) om Deling i Raadensaaret af Renter og Afdrag
 paa Byggelaan.

Med behagelig Betænkning af 2den November f. A. har
 Deres Høiærbærdighed tilskillet dette Ministerium et med Erklæ-
 ring fra den vicarierende Sognepræst for N. N. Menigheder
 N. N. ledsaget Andragende fra Provst N. N. som Lavværge
 for den afdøde Sognepræst for bemeldte Menigheder N. N.'s
 Enke, hvori begjæres Ministeriets Resolution angaaende, i hvilket
 Forhold de i Raadensaaret i Raldet for de ovennævnte Menig-

12 Febr. heder fra 25de August 1852 for et Aar den 11te Juni 1852 forfaldne Renter og Afdrag skulde deles imellem Formandens Bo og bemeldte Eftermand.

I denne Anledning skulde Ministeriet tjenstligst yttre, at, ligesom det Danske Cancelli ved flere Leiligheder, navnlig Dets Skrivelse til Biskoppen over Hollands-Falsters Stift af 12te Mai 1827, der findes i Udsings Samling, er gaaet ud fra den Forudsætning, at Renter og Afdrag af de til en Præstegaards Istandsættelse eller Ombygning stiftede Laan, forsaavidt de komme til Deling imellem Formand og Eftermand i Naadensaaret, bør afholdes med Halvdelen af Enhver af de Paagældende, saaledes maa Ministeriet ogsaa for Sit Vedkommende tiltræde denne Anskuelse. Forsaavidt nemlig Bestemmelsen i Lovens 2—13—14 angaaende Delingen af Kongelige Skatter eller Paalæg er paa beraabt med Hensyn til Delingen af de heromhandlede Udgifter, maa Ministeriet bemærke, at denne Artikel, — hvis bogstavelige Indhold isøvrigt neppe indbefatter saadanne Kaldsbyrder, som de her omhandlede, — saa meget mindre synes at kunne indeholde tilstrækkelig Hjæmmel for en anden Delingsmaade, end den ovennævnte, af de omhandlede Renter og Afdrag paa Embeds-laan, som denne Udgift ikke hviler paa nogen enkelt bestemt af de Kaldsindtægter, for hvis Deling i Naadensaaret Lovens 2—13—1 til 3die Artikel indeholder særegne Regler, men den maa betragtes som en Kalds-Byrde, hvilende paa samtlige Embedets Indtægter. Da Lovgivningen nu med Hensyn til Kalds-Indtægterne i det Hele i Naadensaaret ikke har opstillet noget almindeligt bestemt Delingsforhold, der efter Analogien af 2—13—14 kunde lægges til Grund for Delingen af de paa de samlede Indtægter hvilende Kaldsbyrder, saa skjønnes der ikke i Loven at indeholdes Hjæmmel til at opstille nogen anden almindelig Norm for Delingen af disse Udgifter, end den, der er den almindelige med Hensyn til de Embedsindtægter, for hvilke der ikke i Lovens 2—13—1 til 3die Artikel er givet særegne Regler, nemlig den lige Deling, saaledes at Formanden og Eftermanden, hvilken Sidste, — foruden at han i Naadensaaret har fri Bolig m. B. i Præstegaarden, — som Beneficiarius maa antages ikke at have mindre Interesse i det Foreta-

gende, til hvis Udførelse for Kaldets Regning Laanet i sin Tid 12 Febr. er stiftet, end Formanden eller hans Bo, hver bør bære Halvdelen af de omhandlede Udgifter. Ligesom den her udviklede Mening er stemmende med, hvad der af en Overdomstol i et enkelt Tilfælde er blevet statueret angaaende Delingen af en anden lignende Udgift, nemlig Brandcontingentet for en Landsbypærestegaard, i Naadensaaret, saaledes stemmer det ogsaa med Analogien af hvad der er foreskrevet angaaende Delingen af en anden aldeles analog Udgift, nemlig Capellanens Underholdning i Naadensaaret, i Lovens 2—13—13, saaledes som denne er fortolket i Cancelliets Skrivelse af 2den December 1828. Iøvrigt er det en Selvfølge, at denne almindelige Regel ved sin Anvendelse paa det enkelte foreliggende Tilfælde maa være de nærmere Modificationer undergivet, der maatte være en Følge af den Overenskomst, der maatte have fundet Sted imellem de vedkommende Parter angaaende Naadensaarets Dypgjørelse, og navnlig Indlægternes Deling imellem dem i det Hele. Uafhængigt af det omhandlede Spørgsmaal er derimod det andet Spørgsmaal, hvilke Beløb af Renter og Afdrag det er, der skulle komme til Deling imellem Formanden og Eftermanden, om det nemlig i nærværende Tilfælde er det Hele den 11te Juni 1852 forfaldne Beløb, der skal komme til Deling imellem dem, eller om Formandens Bo forlods skal afholde saa meget deraf, der svarer til det Tidsrum fra 11te Juni 1851, da det paa-gjældende Rente- og Afdragsaar begyndte, som ligger forud for Naadensaarets Begyndelse, samt forholdsviis tage Deel i Udreddelsen af det tilsvarende Beløb af de Renter og Afdrag, der skulle erlægges til 11te Juni d. N., for Tidsrummet fra 11te Juni f. N. til Naadensaarets Udgang. Af disse tvende Beregninger er den sidste vistnok den i sig correcteste og retfærdigste. Men ligesom den kan medføre endeel Forvikling, og navnlig med Hensyn til Udgifter, hvis Størrelse ikke lader sig forud med Bestemthed bestemme, en langvarig Udsættelse af Naadensaarets Dypgjørelse, saaledes har saavel Cancelliet ved flere Leiligheder (sef. de ovenfor citerede Skrivelser), som dette Ministerium anseet den første Beregningsmaade som den, der nærmest

12 Febr. havde Lovgivningens Bestemmelser for sig, og i Overensstemmelse dermed antaget, at det er de Renter og Uddrag, der foresalde til de i Raadensaaret indtræffende Terminer, der skulle komme til Deling imellem Formand og Eftermand, uagtet det Nar, for hvilket de ere erlagte, er forskjelligt fra Raadensaaret. Ved at meddele ovenstaaende Bemærkninger angaaende de omhandlede Spørgsmaal, skulde Man sluttelig tilføie, at deres Afgjørelse i Mangel af mindelig Overenskomst mellem de Bedkommende, høre under Domstolenes Paakjendelse.

12 Febr. Indenrigsministeriets Skr. (til Amtmanden over Veile Amt) om at Børns Anbringelse i Kost og Pleie paa Communens Regning ei maa skee ved Licitation, og Børnene ei tages fra Pleieforældre alene for at faae dem billigere anbragte.

Ved hertil at indsende det hoslagt tilbagefølgende Bilag be-
træffende Drengen N. N.'s Anbringelse i Kost og Pleie for Communens Regning har Amtet, med Hensyn til at det i Veile Amt ikke er ualmindeligt, at de under Fattigvæsenets Forsørgelse værende Børn ved Licitation søges anbragt i Kost og Pleie, til Ministeriets Afgjørelse henstillet, om der ikke maatte være Anledning til at lade udgaae et Forbud mod Anvendelsen af en saadan Fremgangsmaade.

I denne Anledning skulde Man til behagelig Efterretning herved tjenstligt melde, at, da Ministeriet aldeles deler de Anskuelser, der have bevæget det Kongelige Danske Cancelli til i sin Tid, navnlig i den af Amtet paaberaabte Skrivelse af 2den April 1846, at udtale sig imod i slige Tilfælde at anvende Licitation, maa man, efter hvad af Hr. Amtmanden er anført om, hvorledes der i Veile Amt i saa Henseende oftere forholder, finde det hensigtsmæssigt, at De ved Circulaire til samtlige Amtets Fattigbestyrelser gjør opmærksom paa det Urigtige i en saadan Fremgangsmaade, og maatte det derved tillige eftertrykkeligen forbydes, at et Barn, der alt er sat i Pleie et Sted, hvor det nyder god Behandling, alene af Hensyn til, at Omkostningerne derved kunne forringes, imod dets og Forældrenes Dnske tages fra de det engang givne Pleieforældre.

Kirke- og Underviisnings- Ministeriets Circul. (til samtlige 17 Febr. Biskopper, unbtagen Biskoppen over Als og Væroe), om at Kirker ikke maae benyttes til Valgmøder.

Da Ministeriet har bragt i Erfaring, at Kirker paa enkelte Steder i Landet ere blevne benyttede til Valgmøder i Anledning af det forestaaende Folkethingsvalg, skulde Det i Lighed med, hvad Det tidligere ved enkelte Leiligheder har udtalt ved lignende Anledning, tjenstligst meddele Deres Høiærværdighed, at det ikke bør tilståedes, at Kirkerne benyttes til Valghandlinger eller lignende politiske Møder, samt ligeledes tjenstligst henstille, om De gennem Provsterne behageligt ville bringe dette til de vedkommende Kirkeinspectioners saavel som Landsbhypræsternes Kundskab.

Kirke- og Underviisnings- Ministeriets Skr. (til Amtmanden 18 Febr. over Præstø Amt), om at Vaabenhuusloftet i Reglen ei kan fordres malet.

I et til Ministeriet umiddelbart indkommet Andragende har Gieren af N. N. Kirke anholdt om Ministeriets Resolution for, hvorvidt han maatte være pligtig at efterkomme et ham ved det sidstafholdte Syn over den nævnte Kirke givet Paalæg, at lade Loftet i Vaabenhuset male.

I Anledning heraf skulde Ministeriet herved tjenstligst melde, at Det, under Forudsætning af at Vaabenhusets Loft ikke tidligere har været malet, vil frasalde Synets Fordring herpaa, navnlig af Hensyn til, at Vaabenhuset strængt taget ikke kan henregnes til den egentlige Kirke, men mere maa betragtes som en Forhal til denne, hvorhos Ministeriet dog ikke kan tilbageholde det Ønske, at Kirkeieren frivillig vilde foranstalte den omhandlede Maling, og herved bidrage til Kirkens Forstjønne.

Kirke- og Underviisnings- Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 21 Febr. Sjællands Stift), om at der tilkommer Skolelærerne særlig Betaling for Kirkehrets Optrækning.

I et til Ministeriet indkommet Andragende, hvorom Deres høiærværdige Excellence under 6te f. M. har meddeelt Ministeriet Deres Øttringer, har Skolelærer og Kirkesanger N. N. i N. N.

21 Febr. forespurgt, om han som Kirkesanger er forpligtet til, uden Betaling at besørge Kirkeuhret optrukket, eller i modsat Fald, hvad han er berettiget til herfor at oppebære.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at, da det Skolelærer i N. N. ved det forrige danske Cancellies Skrivelse af 21de Marts 1837 tilstaaede Lønningstillæg af 8 Rd. aarlig som Godtgjørelse for det ham tilfaldende Arbeide ved Berigtigelsen af de i Skoleanordningen for Landet af 29de Juli 1814 Bilag A. § 34 nævnte Forretninger ikke kan antages at indbefatte Kirkeuhrets Optrækning, for hvis Besørgelse det efter allerhøieste Resolution af 26de Marts 1745, som ikke kan ansees for ophævet ved bemeldte Skoleanordning, maa være Kirkeeierens Pligt at afholde den vedkommende Skolelærer tilkommende Godtgjørelse, maa Ministeriet ansee Skolelærer N. N. berettiget til fremdeles, ligesom tidligere (efter det af ham Oplyste) hans Formænd have gjort, af Kirkeeieren at oppebære en Godtgjørelse af mindst 3 Rd. aarlig for Kirkeuhrets Optrækning, jaalænge denne Forretning er overdraget til ham, hvorimod Kirkeeieren ikke kan ansees pligtig til at lade dette Arbeide besørge ved Skolelæreren, naar han vil besørge det udført med tilstrækkelig Omhu ved en Anden.

23 Febr. Kgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes, at Indløsningssummen for Bolstrup Præstegaard i Aalborg Stift maa forhøies fra 150 Rd. til 375 Rd. mod at der afgaaer 100 Rd. i Størrelsen af det Laan paa Embedet, som det til en forestaaende Reparation af bemeldte Præstegaard vil blive Beneficiarius tilladt at optage.

23 Febr. Rescript (til Biskoppen over Aarhus Stift), om Enkensionen af St. Mortens Sognekald i Randers.

Vi Frederik den Syvende, af Guds Naade Konge til Danmark &c. Vor Gunst! Vi give Dig herved tilkjende, at der af Vort Ministerium for Kirke- og Underviisningsvæsenet er Os allerunderdanigst bleven foredragen en Ansøgning fra Sognepræsten for St. Mortens Menighed i Vor Kjøbstad Randers,

De Elskelige Herr J. N. Jørgensen, Bor Provst, Ridder af 23 Febr.
Dannebrog, hvori han anholder om, at Kaldspensionen for Enker
paa St. Mortens Sognekald for Fremtiden maa blive bestemt
efter de almeengældende Regler, og at som Følge heraf det
allerhøieste Rescript af 31te Mai 1843, hvorved bemeldte Pen-
sion bestemtes til 200 Rb. aarlig, maa blive ophævet, m. B.

Efterat Vi have taget denne Ansøgning tilligemed Din der-
over allerunderdanigst afgivne Erklæring i allerhøieste Overveelse,
ville Vi herved allernaadigst have anordnet, at den ved det aller-
høieste Rescript af 31te Mai 1843 givne Bestemmelse om Stør-
relsen af den af St. Mortens Sognekald i Bor Kjøbstad Ran-
ders svarende Enkepension maa ophæves, saaledes at bemeldte
Pension for Fremtiden bliver at bestemme paa den i Lovens
2—13—11 sammenholdt med den foregaaende Artikel almin-
delig foreskrevne Maade. *)

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 24 Febr.
Sjællands Stift), hvorved meldes, at det Keerslev og Bindinge
Sognekald hidtil af Bidstrup Godsens Skove tilstaaede Brænde-
deputat for Fremtiden vil bortfalde med Undtagelse af det op-
rindelige fra Aaret 1804 fastsatte Quantum af et Skovlæs eller
1 Favn Kløvebrænde.

Rgl. Resol. i Noten, Pag. 197.

24 Febr.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 28 Febr.
Sjællands Stift), om at Huusmænd ere pligtige at svare Høst-
dog til Præsten, uden Hensyn til, om deres Huses Jordtillig-
gende er under 1 Skjeppe Hartkorn.

*) Enkepensionen af Kalbet var ved Rescript af 31te Mai 1843 be-
stemt til 200 Rb. og dette støttet paa, at der paahvilede Embe-
det et aarligt Udbrag af 200 Rb. paa Byggegjæld og paa Wan-
skeligheden ved at beregne de accidentelle Indtægter. — Da
Byggegjælden var afbetalt og Embedets Indtægter betydeligt
forøgede — saaa disse kunde anslaaes til 4000 Rb. foruden
fri Bolig, medens Byrden kun kunde anslaaes til 400 Rb.,
androg Beneficiarius paa, og anbefalede Biskoppen, at Enke-
pensionen i Fremtiden maatte fastsættes efter de almindelige
Regler. Herimod fandt Ministeriet Intet at erindre.

28 Febr. Med behagelig Betænkning af 15de f. M. har Deres høiærværdige Excellence hertil indsendt et, af vedkommende Provsts Erklæring ledsaget, til Indenrigsministeriet stilet, Andragende fra Sognepræsten for N. N. og N. N. Menigheder, hvori han forespørger, om Ciere eller Fæstere af Jordlodder under 1 Skp. Hartkorn kunne ansees fritagne for at yde Sognepræsten den ham efter Lovgivningen som Tiendevederlag tilkommende Høstdag.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at det fremgaaer tydeligt af Pl. 20de Marts 1801 og Forordningen 8de Januar 1810 § 5, cfr. Lovens 2—12—5, hvorefter endog Huusmænd, der ingen Kornsæd have, eller hvis Huse aldeles ingen Jord er tillagt, ere pligtige til at yde en Høstdag til Præsten, fordi de ingen Tiende yde ham, at det Valg, som bemeldte Lovbud giver Præsten med Hensyn til Huusmænd, til hvis Huse der ere lagte Jordlodder, som anvendes til Agerdyrkning, imellem at oppebære Tienden eller at erholde en Høstdag, forsaavidt deres Kornsæd er saa ringe, og Jordlodden saa ubetydelig, at Tienden blev af mindre Værdi end een Dags Høstarbejde, ikke kan være begrændset ved noget Minimum af Jordtillæggets Hartkorn, og at hvad der gjælder om Eiendoms-huse formeentlig ogsaa maa gjælde om Fæstehuse. Iøvrigt tilføies, at det er antaget, at Præstens Ret til Høstdag af Huusmænd, da denne skal ansees som Vederlag for Tienden, bortfalder med Hensyn til saadanne Huse, som ere opførte paa tiendefri Grund eller paa Jord, for hvilken Tienden er indbefattet under Vederlaget for den Eiendom, paa hvis Grund Huset er opført, eller fra hvilken den har erholdt sit Jordtilliggende.

2 Marts. Confirmation paa et af afdøde Schweier Jens Nielsen's Enke Johanne Andersdatter af Østerlادن i Vesterhåsfing Sogn stiftet Legat for 4 trængende og værdige Huusarme i Vesterhåsfing Sogn, dog saaledes at det overlades til Legatets Bestyrelse til enhver Tid selv at tage Bestemmelse om, hvorledes Legatets Activer skulle oppebæres. *)

*) § 1. Legatets Fond er 500 Rd. § 2. Renten uddeles 2 Gange aarlig inden Udgangen af Juni og December Maaned i 4 ligestore Dele til 4 trængende Huusarme, hjemmehørende i Vester-

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Frederiksborg Amtsstoledirection), om at de paa de Frederiksborgske og Kronborgske Districter ansatte Præster ikke skulle deeltage i Anskaffelse af Skolebrændsel, men at de bør udrede Skolejourage i Lighed med andre Hartkornbesiddere.

I behagelig Skr. af 29de August 1851 begjærte Directionen blandt Andet Ministeriets Resolution for, hvorvidt Skole-Jourage, forsaavidt den ikke henhører til de gamle Degueindtægter, og Skolebrændsel bør af Præsterne paa det Frederiksborgske og Kronborgske District erlægges til Domainegodsets Jordebogskasse, efterat Loven af 20de Juni 1850 nu har hævet den hidtil bestaaende Forskjel mellem privilegeret og uprivilegeret Hartkorn.

Som Directionen bekjendt af Ministeriets Skr. af 11te December f. A. begjærte Ministeriet i denne Anledning Domainedirectoratets Betænkning. — Domainedirectoratet har derpaa med Hensyn til Brændselet svaret, at Det maa være af den Forening, at Anskaffelsen af Skolebrændsel, ifølge Lov af 20de Juni 1850 § 16 indtil videre maa være Præsterne uvedkommende. Hvad derimod Jouragen angaaer, har Domainedirectoratet yttret, at, medens Det anseer det utvivlsomt, at Præsterne paa de omhandlede Districter ifølge nyseævnte Lov ere pligtige til fra 1ste Januar 1851 at udrede den egenlige Skolejourage efter samme Regler som andre Hartkornbesiddere der paa Amtet, og Det fremdeles antager, at Jordebogsklassen har et retmæssigt Krav paa ogsaa at oppebære Jouragen af Præsterne, forsaavidt denne Præstation i Forening med hvad der ydes af de øvrige Hartkornbrugere maatte for noget District overstige, hvad

hasling Sogn, 2 Mandfolk og 2 Fruentimmer, der føre en sædelig Vandel og stikkelig Forhold, og som ikke nyde Understøttelse af Fattigvæsenet. Slægtinge af Legatrix eller hendes Mand have ceteris paribus Fortrinnet. § 3. Legatet bestyres af Sognepræsten i Vesterhasling, et af Medlemmerne af Sogneforstanderskabet, der selv vælger samme af dets Midte, samt Beboeren af Gaarden Østerliden eller sammes Hovedparcel. Bestyrelsens Beslutninger afgjøres ved Stemmesfleerhed. § 4. I Legatprotocollen indføres Forhandlingerne, Kenteubdelingen m. V. af Sognepræsten; Protocollen, med Regnskabet, fremlægges i det første aarlige Møde. Medlemmet af Sogneforstanderskabet gennemgaaer denne med Regnskabet og forsyner dem med Paategning, samt paataaler stedsfunden Urigtighed.

4 Marts. der planmæssigen tilkommer Skolelæreren, erkjender det dog, at saadan Ydelse af Præsterne til Fordeel for Fordebogsklassen har noget Besynderligt ved sig, og derfor ikke fra sin Side vil have Noget imod, at Krav paa Overskudsfouragen i det Hele frafaldes, naar den særlige Ordning af Skolevæsenet paa Frederiksborg Amt bortfalder, og dette bringes ind under de for Skolevæsenet i Rigets øvrige Dele gjældende Regler. — I det Domainedirectoratet derfor har henstillet til Ministeriet, om der ikke maatte findes Anledning til at foretage de til en saadan Omordning fornødne Skridt, har Directoratet derfor reserveret Fordebogsklassen Ret til at oppebære Skolefourage af Præsterne eller Bederlag for samme, indtil de for Amtet i denne Henseende gjældende Regler forandres som anført. Hvilket Ministeriet ikke har skullet undlade herved tjenstligst at meddele Directionen, med Tilføiende, at Ministeriet ikke for Tiden finder Anledning til at indlede Forhandlinger angaaende de Frederiksborgske Skoleplanners Forandring, ialtsald ikke forinden den af Domainedirectoratet reiste Sag om Inddragelse af de af Domainegodserne hidtil ydede særlige Bidrag til Skolevæsenet har fundet endelig Afgjørelse. *)

4 Marts. Kgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes, at Indløsningssummen for Bestertørlev Præstegaard i Aarhus Stift maa forhøies fra 240 Rd. til 500 Rd. **)

5 Marts. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Viborg Amtskoledirection), om at Degnerug ikke kan lignedes efter Hartkorn, medmindre hver enkelt Contribuent dertil erklærer sig villig.

Bed behagelig Erklæring af 15de og 18de f. M. have Herr Kammerherren og Deres Høiærværdighed tilstillet Ministeriet et Andragende fra Sogneforstanderskabet for N. N. Sogn, hvori det anholder om, at den saakaldte Degnerug, som ydes til

*) Sfr. Kgl. Resol. af 4de Mai 1853.

***) Tilløbelsen var knyttet til den Betingelse, at Forhøielsen afgif i et Laan, Beneficiarius ansøgte om til Præstegaarbens Ombygning.

Skolelæreren med 3 Ldr. 6 Skp., og er den aarlige Ligning ^{5 Marts.} uvedkommende, herefter maa paalignes samtlige Sognets Beboere efter deres Hartkorn, da Sogneforstanderskabet ikke har kunnet finde Noget til Oplysning om, hvormeget enhver Beboer i Sognet forhen har ydet af denne Degnerug; og have Herr Kammerherren og Deres Høiærværdighed i denne Anledning yttret, at, da den omhandlede Præstation, om hvis rette Udredelse det forøvrigt maa blive Sogneforstanderskabets Pligt at forstaae sig fornøden Oplysning, ikke henhører til de Ydelse, der omhandles i Lov af 20de Juni 1850 § 16, men efter Skoleansordningens § 55 litr. a maa ansees for at være den aarlige Ligning uvedkommende, maa Indrømmelsen af det Ansøgte formentlig beroe paa, hvorvidt Communens Beboere maatte være enige deri, i hvilken Henseende Herr Kammerherren har tilføiet, at De anseer det nødvendigt, at enhver enkelt Contribuent til Skolevæsenet erklærer sig enig i Forandringen, forinden den kan indføres.

I Anledning heraf skulde Ministeriet, som ganske maa tiltræde Directionens og navnlig Herr Kammerherrens foransførte Ytringer, tjenstligst anmode Directionen om, i Overensstemmelse dermed behageligt at give Sogneforstanderskabet Befæed.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over ^{10 Marts.} Sjællands Stift), om at Skolelæreren i det District, hvor Bruden har fast Ophold paa den Tid, Brylluppet foregaaer, oppebærer Offeret ved Vielsen.

Efter at have modtaget Deres høiærværdige Excellences behagelige Ytringer i behagelig Skrivelse af 13de Januar d. A., i Anledning af et til Ministeriet indkommet Andragende, hvori Skolelærer og Kirkesanger N. N. i Bybjerg har forespurgt, om det Offer, der falder ved en Piges Bryllup, som tidligere havde fast Ophold i Næsby Skoledistrict, men samme Dag, den første Tillysning skeete, tog fast Ophold i Bybjerg Skoledistrict i sine tilkommende Svigerforældres Huus og siden har opholdt sig sammesteds, skal tilfalde ham eller Skolelæreren for Næsby Skoledistrict, skulde Ministeriet tjenstligst melde, at Det med Deres høiærværdige Excellence er enigt i, at Indtægten ved en Brude-

10Marts. vielse maa tilfalde den Skolelærer, i hvis District Bruden har fast Ophold paa den Tid, da Brylluppet foregaaer, og at det som Følge deraf maa antages, at Offeret i nærværende Tilfælde maa tilfalde Skolelærer N. N., forsaavidt Bruden ved Vielsen endnu har fast Ophold i hans District og i Overensstemmelse hermed tillader Ministeriet Sig derfor tjenstligst at anmode Deres høiærværdige Excellence om behageligen at ville lade Andrageren give fornøden Besked.

10Marts. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Viborg Stift), om at en Fader, som er udtraadt af Folkekirken, ikke kan mod Moderens og Børnens Ønske nægte Børnene at stedes til Confirmation.

Med behagelig Betænkning af 17de f. M. har Deres høiærværdighed tilstillet Ministeriet et Andragende fra Sognepræsten for N. N. Menigheder, N. N., hvori han med Hensyn til tvende af ham til Confirmationsforberedelse antagne Børn, hvis Fader, der for flere Aar siden som Baptiste er udtraadt af Samsund med Folkekirken, har erklæret, ikke at ville have dem confirmerede i indeværende Aar, medens baade deres Moder, der er forbleven i Folkekirken, ønsker deres Confirmation, og Børnene selv, der høre blandt de bedste af Præstens Confirmander, paa det Indstændigste begjære den, har forespurgt: 1) om Faderens Myndighed gaaer saa vidt, at han kan nægte sit Barn i den lovæssige Alder og efter Udskrivning af Skolen og foregaaende Forberedelse, Ret til at bekræfte sit Daabsløste, uagtet han selv har udsondret sig af Folkekirken; 2) om hvor længe denne Ret, hvis den tilkommer Faderen, maatte tilkomme ham og 3) om da Barnets Skolepligt skal vedblive, saalænge Faderen benytter sin Ret til at nægte deres Confirmation.

I denne Anledning skulde Ministeriet tjenstligst anmode Deres høiærværdighed om behageligst at ville tilkjendegive Sognepræsten N. N., ad Nr. 1 og 2, at ligesom Faderen efter de med Hensyn til det foreliggende Tilfælde oplyste Omstændigheder ikke har havt Ret til at modsætte sig, at hans Børn opdrages i den evangelisk lutheriske Religion, saaledes er han heller ikke berettiget til at modsætte sig, at de efter foregaaende Forberedelse,

overeensstemmende med deres Moders Ønske og deres eget For- 10Marts.
langende stedes til deres Taabspagts Bekræftelse, saafremt Præsten
dertil finder dem modne; ad Nr. 3, at da Loven af 13de April
1851 § 11 ikke er anvendelig paa de omhandlede Børn, maa
de være de almindelige Bestemmelser om Skolegang undergivne
indtil deres Confirmation.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtman- 17Marts.
den og Biskoppen over Sjællands Stift), om at en Præst skal
oppebære Tiendevederlaget hos vedkommende Fæstere selv, uagtet
Foreningen om samme er paa deres Begne indgaaet af Godseieren.

I behagelig Skrivelse af 5te d. M., hvori Herr Stiftamt-
manden og Deres høiærværdige Excellence i Anledning af det
til Ministeriet indkomne Andragende, hvori Sognepræsten for
N. N. Menigheder, N. N., har forespurgt, om han maa ansees
pligtig til at modtage det Kaldet ifølge allernaadigst confirmerede
Foreninger mellem daværende Giere af N. N. Gods og vedkom-
mende Sognepræst tilkommende Tiendevederlag af Godsets tiende-
ydende Fæstere, eller om han kan fordre Vederlaget umiddelbart
hos Godseieren, -- yttret, at De i Henhold til Forordningen
af 8de Januar 1810 § 25 maa ansee det utvivlsomt, at Sogne-
præsten er pligtig til at modtage det Kaldet tilkommende Tiende-
vederlag af Godsets tiendeydende Fæstere og ikke kan fordre samme
umiddelbart hos Godseieren.

Da Ministeriet ganske maa tiltræde det af Herr Stiftamt-
manden og Deres høiærværdige Excellence saaledes Yttrede, skulde
Ministeriet tjenstligst anmode Dem om i Overensstemmelse her-
med at lade Sognepræsten N. N. det Fornødne tilkjendegive.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Svendborg 17Marts.
Amtsfoledirection), om at Godtgjørelsen for Egaliseringen af det
til gamle Degnejorder hørende privilegerede Hartkorn bør ind-
betales blandt Stiftets offentlige Midler til Fordeel for den, som
udreder Skatterne af disse Jorder.

I behagelig Skrivelse af 1ste s. M. har Directionen, næst at
meddele, at der er opstaaet Spørgsmaal om den Godtgjørelse,
som ifølge Loven af 20de Juni 1850, angaaende Udjevning af

17Marts. Forskjellen mellem privilegeret og uprivilegeret Hartkorn, udredes for de gamle Degnejorders forhen privilegerede Hartkorn, bør indbetales blandt Stiftets offentlige Midler til Fordeel for Kaldet eller udbetales til den nuværende Beneficiarius, begjært Ministeriets Afgjørelse desangaaende, idet Directionen til Oplysning om Sagen har fremsendt en Erklæring fra Amtsforvalteren for N. N. Amtstuedistrict, hvori meddeles, at Godtgjørelsen fra denne Amtstue er bleven udbetalt til vedkommende Skolelærere, men at Amtsforvalteren dog antager, at disse ikke have retligt Krav derpaa, men at Erstatningssummen rettest burde tilfalde Kaldet, hvilken Anskuelse Directionen ogsaa har udtalt sig for.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at Det for sit Vedkommende ogsaa maa tiltræde den af Amtsforvalteren og Directionen yttrede Formening, hvilken, saavidt Ministeriet bekjendt, ogsaa andensteds er bragt i Anvendelse ved lignende Tilfælde. — Følgen heraf vil da blive, at Erstatningsbeløbene blive at gjøre frugtbringende paa anordningsmæssig Maade, og at Renterne af samme tilfalde dem, der have at udrede Skatterne af Jorderne, altsaa i Reglen Communerne.

18Marts. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Aalborg Amts-skolebirection), angaaende forskellige Spørgsmaal om Skolehegn.

Bed under 13de Januar sidstleden hertil at indsende et med Erklæring fra Sogneforstanderskabet for N. N. Pastorat ledsaget Andragende fra Skolelærer N. N. i N. N. om, at Skoleloddens søndre Side maa blive forsynet med Hegn, hvilken Begjæring Sogneforstanderskabet har nægtet at opfylde, har Directionen efter Sogneforstanderskabets Anmodning anholdt om Ministeriets Resolution for 1) om Sogneforstanderskabet er pligtigt til at lade Hegn reise om en Skolelod, der er over anordningsmæssig Størrelse; 2) om en Skolelærer kan fordræ Hegn opført af Ngt om Skoleloddet, naar intet Hegn i Forveien har været, naar intet Hegn bruges paa Egnen, og naar Jorden er saaledes beskaffen, at Hegnet næsten hvert Aar maa reises paany, eller om Kommunen kun er pligtig at reise Hegn om Skoleloddet, naar Hegn forlanges opført af tilstødende Lodders Eiere.

I Anledning heraf skulde Ministeriet, efterat det om Sagen 18Marts. har brevvejet med Indenrigsministeriet, tjenstligst melde ad 1, at Skoleloddens Størrelse formeentlig ikke kan komme i Betragtning i denne Henseende; ad 2, at det hidtil er antaget, at Skolelæreren ogsaa i disse Tilfælde er berettiget til at fordre Hegn opført, men at Spørgsmaalet forøvrigt i fornødent Fald hører under Domstolenes Afgjørelse.

Placat, indeholdende nærmere Bestemmelser om Ydelsen af 18Marts. Tienden til Præst og Kirke paa Føland. *)

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Viborg Amt), 19Marts. om at der ei kan tilstaaes en Præst særlig Godtgjørelse for Forretninger som Amtsraadsmedlem.

I Anledning af, at der vil være at udnevne en Distriktsprovst til Medlem af N. N. Amtsraad, hvoraf Provst N. N. er udtraadt, har Herr Kammerherren i Skrivelse af 19de f. M., næst at bemærke, at Provst N. N. har erklæret sig villig til at indtræde i Raadet under Forudsætning af, at der maatte kunne tilstaaes ham en aarlig Pengeunderstøttelse til at holde en Con-toirbetjent, — indstillet en saadan Ordning af Sagen til Ministeriets Afgjørelse.

Med Hensyn hertil skulde man ikke undlade tjenstligst at tilbagemelde, at Ministeriet, om end Deeltagelsen i Amtsraadsforretningerne i et enkelt Tilfælde kan falde en Provst byrdefuld, dog for Følgernes Skyld maa ansee det betænkeligt at tilstaae ham en særlig Godtgjørelse for Forretninger, der i Medfør af hans Embedsfilling ere ham overdragne.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 26Marts. Viborg Stift), hvorved meldes, at en Sognepræsten for Bryndum, Siem og Thorup Menigheder tillagt Refusion for Lyngby Kirkefiende fremtidig vil blive anvist paa Aalborg Amtstue.

Justitsministeriets Skr. (til Amtmanden over Sorø Amt), hvori 29Marts. da det til det Afgjørelse var indstillet, hvorvidt Byfoged N. N. for en den 18de Marts f. A. afholdt Licitation over Tilbygning

*) Findes i Utsiugs Lovsamling III. D. 1. B. S. 13—14.

29Marts. m. M. til en Skole i N. N. Sogn, havde været berettiget til at beregne sig det fulde Salair efter Sportel-Reglement § 100 og 124 med 2 pCt., eller om ikke Gehyret, saaledes som Amtet ved Eftersynet af Byfogdens Sporteljournal havde bemærket, i Henshold til Placat af 10de Juni 1796 jfr. med Gfr. 27de Jan. 1821 og 31te Octbr. 1843 kun burde have været oppebaaret med det Halve — svares, at Ministeriet tiltræder Amtets Bemærkning.

29Marts. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Sorø Amt), hvori Ministeriet, da Amtet efter Amtsraadets Beslutning havde begjært Dets Bestemmelse meddeelt for, hvorledes de Udgifter skulle dækkes, som medgaae til Kirkegaardens Bedligeholdelse og Reengjørelse, naar Communerne, med Hensyn til hvad der er udtalt i det Kongelige Danske Cancellies Skrivelse af 12te Mai 1835 in fine, maatte have overtaget sig bemeldte Udgifter som en Communesag, svarer, at Det ikke finder, at de omhandlede Udgifter, hvis Afholdelse efter Lovgivningen paahviler vedkommende Kirkeeier som Pligt, egne sig til at behandles som communale, hvilken Ministeriets Anskuelse ogsaa stemmer med hvad er statueret saavel i Kirke- og Underviisningsministeriets Skrivelse af 29de Jan. 1850 ad 5 (Deptmts. Tid. for f. A., Pag. 482—483) og i det Kongelige Danske Cancellies Skrivelse af 19de April 1836, som i den af Amtet paaberaabte Resolution af 12te Mai 1835, der ved i sin Slutning at udtale, at der ikke kan være Noget imod, at Sognebeboerne udføre Arbeidet ved Kirkegaardens Reenholdelse, naar de ere villige dertil, ifkun kan have tilfattet en frivillig Overenskomst med de enkelte Sognebeboere, men ikke en Ordning, hvorefter Udgifterne skulde kunne lignedes og inddrives ved Tvang hos Communens Beboere overhovedet.

29Marts. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Aarhus Amt), om at kun oppebaaret offentlig Fattigunderstøttelse betager en Person Ret til at ned sætte sig i en anden Commune m. B.

Med Herr Kammerherrens Skrivelse af 1ste f. M., har Ministeriet modtaget et Andragende, hvori Provst N. N. i N. N.

forespørger: 1) hvorvidt en Commune er pligtig at taale, at en 29Marts. Familie, der isvrigt ikke for Diebliffet behøver nogen Fattighjælp, af den forsørgelsespligtige Commune ved Understøttelse af Benge, Materialier, Kjørfeler o. s. v. forhjelpes til at nedsette sig indenfor den førstnævnte Communes Grændser; 2) hvorvidt den Commune, som Familien saaledes er tilflyttet, har at forsørge den efter 5 Aars Forløb; 3) om disse 5 Aar ialfald kunne regnes fra den Tid, da Familien paa den under Nr. 1 ansøgte Maade er bleven etableret i Sognet, naar den Understøttelse, Familien derved har modtaget fra dens daværende Forsørgelsescommune, først i Løbet af de 5 Aar er bleven denne refunderet eller eftergivet; samt 4) hvorvidt den Commune, hvor en Familie under saadanne Forhold har været bosat i 3 Maaneder er pligtig til i paakommende Sygdomstilfælde at yde samme fri Kuur og Pleie i de i Frdg. af 24de Jan. 1844 § 13 bestemte 6 Uger.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet herved tjenstligst melde: ad 1 at, da det, saalænge en Person ikke er under Fattigforsørgelse, i Almindelighed ikke kan formenes ham at nedsette sig, hvor han vil, cfr. Cancell. Bl. af 14de Decbr. 1810 § 3, vil det Omspurgtes Besvarelse afhænge af, hvorvidt den ham fra Forsørgelsescommunens Side ydede Understøttelse maa betragtes som en offentlig Fattigforsørgelse, hvilket i Almindelighed vil have Formodningen for sig, hvor Communen virkelig er traadt op som saadan, men ved hvilket Spørgsmaals Bedømmelse dog det enkelte Tilfældes concrete Beskaffenhed maa blive det Afgjørende; ad 2 og 3 at, naar Noget i et Tidsrum af 5 Aar har i en Commune havt et saadant Ophold, der ifølge Lovgivningens almindelige Forrifter begrunder Erhvervelse af Forsørgelsesret, hvortil navnlig fordres, at han ikke i Løbet af de 5 Aar har nydt offentlig Fattigunderstøttelse nogetstedsfra, vil den Omstændighed, at han til en tidligere Tidsperiode har modtaget saadan Understøttelse, og at denne først i Løbet af de 5 Aar tilbagebetales eller eftergives, ikke kunne aaffjære ham Erhvervelse af hiin Ret; cfr. Cancell. Skr. af 7de Septbr. 1847 ad 1 (Ny Colleg. Tid. Pag. 774); samt ad 4 at Ministeriet, hvad dette Punkt angaaer, maa indskrænke sig til at henvide til

- 29 Marts. Bestemmelserne i Frdg. af 24de Jan. 1844 § 13, idet man alene skal gjøre opmærksom paa, at det 3 Maaneders Ophold, paa hvilket Lovstedet begrunder den 6 Ugers Sygehjælp, maa være tilendebragt, uden at Paagjældende saalænge har nydt offentlig Understøttelse.
- 1 April. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Sjællands Stift), hvorved paa Andragende af Sognepræsten for Helsing og Baldby Menigheder bifaldes, at et Kaldet tillagt Deputat af 2 Fjerne Gavntæ aarlig fra de Kongelige Skole afløses mod et aarligt Bederlag af 28 Rd., at udbetale Beneficiarius paa vedkommende Amtstue.
- 4 April. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Aalborg Stift), hvori Ministeriet — da Sognepræsten for Øster- og Vestermand Menigheder N. N. havde anholdt om, saalænge ingen Enke er paa Kaldet, at maatte oppebære Renterne af en Kjøbesum, stor 585 Rd., for et ifølge allerhøieste Rescript af 22de December 1846 fra bemeldte Sognekald bortsolgt Enkesæde, angaaende hvilke det ved det forrige danske Cancellies Skrivelse af samme Dato bestemtes, at det ved indtræffende Vacance vilde være at tage under Overveielse, om ikke de omhandlede Renter burde oplægges, naar der ikke var Enke paa Embedet — efter Modtagelsen af en Afskrift af det under 14de August 1781 udstedte Gavebrev, hvorved det nu bortsolgte Huus skjænkedes Kaldet til Enkesæde — svarer, at Det finder det aldeles stemmende med Indholdet af det nævnte Gavebrev, at de omhandlede Renter udbetales Beneficiarius, saalænge ingen Enke er paa Embedet.
- 6 April. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Bornholms Skolebirection), hvori Ministeriet, da Pederster Sogneforstanderskab havde andraget paa, at det maatte paalægges Skolelærer N. N. derved, at ringe med Bede- og Fredskloften paa anordningsmæssig Maade, saafremt han dertil maatte være pligtig — svarer, at da det, af hvad der er oplyst i Sagen erfares, at Klokkeringning Morgen og Aften aldrig har fundet Sted paa

Bornholm, og at den efter Beboelsesstedernes adspredte Belig- 6 April.
genhed ei heller vilde kunne høres af ret mange af Beboerne,
finder Ministeriet ikke Anledning til at paalægge Skolelæreren
at udføre denne Ringning, i al Fald ikke, medmindre Communen
vil tillægge ham en særlig Godtgjørelse derfor i Henhold til
Skoleanordningens Bilag A. § 34.

Rgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Justitsministeriet 10 April.
allernaadigt bifaldes, at der til Skrivematerialier og til at be-
stride det med Inspectionen for Slagelse Hospital forbundne
Skriveri tilstaaes et Beløb af 150 Rd. om Aaret, at regne
fra den 1ste Januar 1852, og at dette Beløb udredes af for-
nævnte Hospitals og Slagelse nedlagte lærde Skoles fælleds
Midler efter det i Rescript af 22de December 1812 foreskrevne
Forhold, samt at det overdrages det juridiske Medlem af In-
spectionen at besørge Brevvevlingen og de øvrige ved Inspectio-
nen stedfindende kristelige Forretninger imod derfor at oppebære
det ovennævnte Beløb *).

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Odense Amt) 16 April.
om, at et findsvagt Fruentimmer bliver at forsørge af sit Føde-
sogn, da hun ei har kunnet vinde Forsørgelse andetsteds paa
Grund af modtaget offentlig Understøttelse.

I Anledning af Hr. Amtmandens Skrivelse af 2den f. M.,
hvori De har indstillet til Ministeriets Afgjørelse en opstaaet
Meningsulighed om, hvilken Commune der maa anses som det
findsvage Fruentimmer N. N.s Forsørgelsessted, skulde Man
tjenstligst melde, at i Henhold til hvad oftere er udtalt, navnlig
i Cancelli-Skrivelserne af 6te April 1837 og 11te Januar 1848
(Ny Coll.-Tid. Pag. 224—225) samt Indenrigs-Ministeriets
Skrivelse af 27de Juni 1849 (Dep. Tid. for f. N. Pag. 797

*) Ved allerhøieste Rescript af 16de Februar 1798 var her-
til tidligere bestemt 60 Rd., hvoraf Sct. Mikfels-Kirke i
Slagelse skulde bidrage 6 Rd. Da imidlertid det paagjæl-
dende Inspectionsmedlem dog ikke kunde gjøre Forbring paa
større Godtgjørelse end de ved Resolution af 10de April be-
stemte 150 Rd., resolverede Kirke- og Underviisnings-Mini-
steriet under 17de Mai næstsest, at bemeldte Byrde for Frem-
tiden maatte anses som bortfalden.

16 April. cfr. Ny Coll. Tid. for 1844 Pag. 132—134) maa den omhandlede Sindsbøge ansees forsørgelsesberettiget i N. N. Sogn som Fødefogn, da hun paa Grund af den offentlige Understøttelse, som hun har modtaget, ikke kan have vundet Forsørgelsesret andetsteds ved Ophold i befalet Tid. Bemeldte Sogn vil derfor have at overtage hendes Forsørgelse, dog hvad den forløbne Tid angaaer i Overensstemmelse med Forordningen af 24de Januar 1844 § 11 ikkun fra den Tid, da lovlig Anmeldelse om Paagjældendes Trang til Fattigunderstøttelse skete for samme fra Opholdscommunens Side.

20 April. Indenrigs=Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Maribo Amt) om, at Mangel af Forældres eller andre Bedkommendes Samtykke til en umyndig Persons Ægteskab ikke kan betage samme dets Virkninger efter Fattiglovgivningens almindelige Regler.

Bed behagelig Skrivelse af 9de f. M. har Hr. Kammerherren forelagt Ministeriet til Afgjørelse et opstaaet Spørgsmaal om, hvorvidt Hørsunde-Nordlunde Commune, som Indfiddet N. N.s Forsørgelsescommune, kan vægre sig ved at overtage Forsørgelsen af dennes Hustru, N. N. og hendes 3 Børn af et tidligere Ægteskab, med hvilke hun før sit Ægteskab med N. N. var forsørgelsesberettiget i Arninge Sogn, paa Grund af, at dette sidstnævnte Ægteskab er fuldbyrdet, uden at den in casu anvendelige Bestemmelse i Forordningen af 30te April 1824 § 3 Nr. 6 om, at den ikke fuldmyndige Brudgom skal have Forældres eller andre Bedkommendes Samtykke, er bleven iagttaget.

I denne Anledning skulde Man tjenstligst melde, at Ministeriet med Hr. Kammerherren maa være enig i, at den Omstændighed, at det omhandlede Ægteskab er stiftet, uden at den ovenanførte Bestemmelse i Forordningen af 30te April 1824 § 3 Nr. 6 er iagttagen, ikke kan betage samme dets Virkning efter Fattiglovgivningens almindelige Regler, og at derfor Mandens Forsørgelsescommune, Hørsunde-Nordlunde Commune, maa ansees pligtig til at overtage ogsaa hans Families Forsørgelse imod Regres, som samme bedst veed, vil og kan*).

*) Da Ministeriet med Hensyn til den Deel af Sagen som angif vedkommende Sognepræsts Forhold i samme havde tilfres-

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Randers Amts- 20 April.
foledirection) om Udredelse af Skoleafgifter, Wgter og Gang-

vet Biskoppen over Volland = Falsters Stift, og begjært hans
Yttringer, om der maatte være Anledning til, at give Sogne-
præsten den Belæring og Raamindeelse, hvortil hans Forhold
efter Indenrigsministeriets Formening opfordrede, og Biskop-
pen derefter havde svaret tilbage: „Uagtet der vel næppe kan
være nogen Tvivl om, at Pastor N. N. vilde have handlet
rigtigt, og i alt Fald forsigtigt, ved at forlange en Børge
bestikket af Øvrigheden for Brudgommen, saa synes dog Und-
delbelse heraf ikke at give tilstrækkelig Anledning til at irettes-
sætte ham, da Ordene i Forordn. af 30te April 1824 § 3
Nr. 6 ere ubestemte („Befkommende“) og let kunne misfor-
staaes, som om Samtykke af Børgen kun da var nødvendigt,
naar der var en Børge, hvortil kommer, at den ældre Lov-
givning ei udtrykkelig forbrede Børgens Samtykke, og at det
er en ganske almindelig, ved Cancelli-Skrivelse af 12te Febr.
1825 formeentlig hjemlet, Praxis, at der ikke bestikkes nogen
Børge, naar Moderen som Enke giver sit Samtykke til den
Mindreaariges Giftermaal. Jeg skjønner heller ikke, naar der
sees hen til Brudens Formuesomstændigheder inden Gifter-
maalet, hendes Besiddelse af et Huus, samt til, at hun er-
nære sig selv og Børnene, var Anledning for Præsten til
at antage andet, end at Giftermaalet var ret fordeelig for
den unge Mand, da det paa mange Steder betragtes som en
Lykke, naar en fattig Karl ved Giftermaal kan komme i Be-
siddelse af et Huus. Der er saaledes formeentlig aldeles in-
gen Grund til at antage, at Præsten ei skulde have handlet
fuldkommen bona fide, og jeg finder, at der er saameget min-
dre Anledning til at irettesætte ham. Vilde Ministeriet der-
imod i Anledning af det Passerede meddele sin Anstuelse af,
hvorledes Forordningen af 30te April 1824 § 3 Nr. 6 bør
forstaaes, da vilde uden Tvivl mange andre foruden Præsten
i Arninge saae en belærende Oplysning“ — yttrede Ministe-
riet sig i Skrivelse af 20de Juni næstefter saaledes: at der
ved de andre Befkommende, hvis Samtykke efter Forordnin-
gen af 30te April 1824 § 3 Nr. 6 er nødvendigt til et Egte-
skab, naar en Pige eller mindreaarig Mandsperson ikke har
Forældre, som kunne meddele et saadant, ikke kan forstaaes
Andre end i Forhold til Piger den søbte eller satte Børge
og i Forhold til mindreaarige Mandspersoner, Kurator. Den
af Deres Høiærbærdighed paaberaabte Cancelli-Skrivelse af
12te Febr. 1825 staaer ikke i Strid hermed, thi da Lovens
3—16—1 saavelsom den ovenmelbte Forordning nævner For-
ældres Samtykke, som det, der først og fremmest skal komme
i Betragtning, saa kan det med Føie antages, at Moderen,
naar Faderen er død, eller hans Erklæring ikke kan have,
maa træde i hans Sted. Sognepræst N. N. har altsaa ikke
nøie iagttaget Lovens Forrifter, hvilket Ministeriet tjenstligst
skulde anmode Dem om behageligst at ville oplyse ham om,
med Tilføiende, at Det ikke finder Anledning til at foretage
videre med Hensyn til hans Forhold ved den omhandlede
Biesse.

21 April. dage til Skolevæsenet i Skoledistricter, som høre til forskjellige Sogne.

Med Directionens behagelige Erklæring af 9de August f. A. har Ministeriet modtaget et saavel til dette som til Indenrigsministeriet stilet Andragende fra Sognepræsten for N. N. Pastorat, N. N., hvori han med Hensyn til de særegne Forhold, som finde Sted i Pastoratet, idet nemlig endeel Hartkorn af N. N. Pastorat er henlagt til Skoledistricter udenfor Pastoratet, og paa den anden Side Hartkorn fra andre Pastorater henlagt til Skoledistricter under N. N. Pastorat, paa Sogneforstanderskabets Begne forespørger, hvilket Skoledistrict der er berettiget til Skolestat og Ugter og Gangdage til Skolevæsenet.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at Skoleafgifter i Henhold til Skoleanordningens §§ 5 og 56 sammenholdt med Cancelli-Skrivelse af 18de November 1815 og Placat af 5te December f. A. bør, forsaavidt de udredes ved Ligning paa Hartkornet, ydes til den Commune, til hvilken det paagjældende Hartkorn i Henseende til Skolevæsenet henhører, men, forsaavidt de udredes ved Ligning efter Formue og Leilighed, tilfalde den Commune, i hvilken de paagjældende Ydere have Bopæl. Hvad angaaer Spørgsmaalet om Ugter og Gangdage til Skolevæsenet, da har Ministeriet desangaaende brevvevlet med Indenrigsministeriet, som har yttret, at i Medfør af Forordningen af 26de Juni 1844 § 5 Nr. 2 cfr. Anordningen af 29de Juli 1814 §§ 54 og 55 b. blive Kjørfler til Skolevæsenet at præstere skoledistrictsviis af alt indenfor Districtets Grændser liggende Kjørflerpligtigt Hartkorn, i hvilken Henseende det ikke kommer videre i Betragtning, om dette er bebygget eller ikke, kun at Brug, der ikke skyldes mindst 1 Tønde Hartkorn, ikke medtages; samt at, da dièse Kjørfler blive at præstere efter særlige for Skoledistrictet som saadant affattede Kjørflerlister, antages det ikke, at den Omstændighed, at Sognegrændsen skjærer et saadant District her kan foranledige Vanskeligheder, naar det iagttages, at Minimum for Kjørflerpligten, hvor denne efter

det Sognebeboerne i saa Henseende tilkommende Balg er bestemt 21 April.
 forskjelligt i de respective Sogne, desuagtet bliver cens for hele Districtet og navnlig det for Hovedsognet gjældende. Med Hensyn til Gangdagsarbeide har Indenrigsministeriet derhos yttret at maatte være af den Formening, at i de Tilfælde, hvor Skoledistrictet, som in casu, falder indenfor Grændserne af 2 eller flere Sogneforstanderskabsdistricter eller Sogne (sfr. de 2 sidste Puncter af Forordningen af 27de Mai 1848 § 1), ville Bestemmelserne i denne Forordnings § 1 ikke lade sig paa en for Skoledistrictets Beboere retfærdig og billig Maade og forøvrigt under behørigt Hensyn til Forskrifterne i Skoleanordningens §§ 5, 54 og 56 gennemføre uden ved en i fornødent Fald med Amtsraadets eller vedkommende Ministeriums Approbation truffen Overenskomst mellem de paagjældende Sogneforstanderskaber om, at den Ret til Arbeide eller Bederlag derfor, som Skoledistrictet har mod dets Beboere, skal gaae over til at blive en Ret mod de enkelte Sogneforstanderskabsdistricter eller Sogne, hvortil hine Beboere høre, saa at ethvert af disse Sogneforstanderskabsdistricter eller Sogne, imod at erholde hien Skoledistrictets Ret imod dets indenfor det respective Sogneforstanderskabsdistrict eller Sogns Grændse bosatte Beboere, for Fremtiden overtager disse Forpligtelser imod Skolen som en Communen paahvilende Forpligtelse, hvilken Ret den da maatte kunne lade udføre ved de Midler, der staae den som Sognecommune til Raadighed og navnlig ved for Communens Regning leiede Folk. Ved tjenstligst at meddele Directionen disse Indenrigsministeriets Yttringer, maa Ministeriet for sit Vedkommende ganske henholde sig dertil.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Odense Amts- 23 April.
 skoledirection), hvori Ministeriet paa Directionens Forespørgsel om, hvorvidt Arvingerne efter afgangne Degn og Skolelærer N. N. kunne gjøre Fordring paa at oppebære de Degneindtægter, som ere faldne under Vacancen — svarer, at det ikke skjønner rettere, end at Bestemmelsen i Canc.-Circ. af 20de Jan. 1838 Nr. 4 maa komme til Anvendelse i nærværende Tilfælde.

25 April. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Directionen for Ribe Stiftsbibliothek), hvori Ministeriet, da Directionen, ved at indberette til Ministeriet den flette Tilstand, hvori den i Rolding værende Afdeling af det ifølge allerhøieste Confirmation af 28de Jan. 1821 § 1 for Ribe Stift oprettede Bibliothek befinder sig, i Henshold til de fra Sognepræsten i Rolding og Provsten for Elbo-Holmans Herred modtagne Erklæringer den ommeldte Bibliotheksafdeling betræffende, havde indstillet, at denne maatte forenes med den i Ribe værende, og at de dobbelte Exemplarer af adskillige Bærker, som derved vilde fremkomme, maatte bortsalges til Fordeel for Bibliotheket — svarer, at Det, forsaavidt det efter de til Directionen indkomne Erklæringer maa anses for en Nødvendighed at føre den ommeldte i Rolding værende Bogsamling til Ribe forat redde den fra Undergang, ikke for Sit Bedkommende kan have Noget imod, at Directionens Indstilling tages tilfølg.

27 April. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Hjørring Amts-skolebirection) om, at Feining af Skolebygningers Skorstene er Skolelæreren uvedkommende.

Efterat have modtaget Directionens behagelige Erklæring af 4de dennes i Anledning af det af Skolelærer N. N. i N. N. hertil indgivne Andragende, hvori han begjærer Resolution for, hvorvidt Communen er forpligtet til at besørge Skorstenene i Skolebygningen fejede og rensede, skulde Ministeriet herved tjenstligt melde, at Skolestorstenenes Reengjørelse bliver at besørge uden Udgift og Uleilighed for Skolelæreren, og at Omkostningerne herved bør udredes ved anordningsmæssig Ligning.

28 April. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Veile Amts-skolebirection), indeholdende Afgjørelse af forskjellige Spørgsmaal om Skolelæreres Rettigheder.

I behagelig Skrivelse af 8de f. M. har Directionen indstillet til Ministeriets Resolution følgende af Skolelærer N. N. i N. N. fremsatte Spørgsmaal: 1) om det ikke er Communens Pligt, uden Beføstning for Skolelæreren, at besørge Grændsen for Skolelodden affat og en Grøft opkastet mellem den og den

tilstødende Løb; 2) om Communen ikke bør drage Omsorg for at skaffe Huusrum til den leverede Skolebrændsel; 3) om ikke Skoleplanens Bestemmelse: „at Skolelæreren i N. N., hvem det paaligger ugenlig at undervise 3 Dage i N. N. Biskole, i denne Tid skal nyde fri Kost og Logis hos en Gaardbeoer i Nærheden af Skolen“, kan bevirkes forandret saaledes, at Læreren, istedetfor Kost og Logis, af Communen erholder et passende Bederlag derfor i Penge; 4) om Skolelæreren er berettiget til at fordrø Rannest af Districtets Beoere, og hvorledes denne i saa Fald bør udredes.

Idet Ministeriet nu, hvad det første Punkt angaaer, henholder sig til Directionens Erklæring om, at denne Sag vil blive ordnet i Mindelighed, skulde Det med Hensyn til de andre Forespørgsler tjenstligst melde: ad 2) at Ministeriet maa være enig i Directionens Anskuelse om, at Udhuset ved N. N. Skole, som ikkun er 7 Fag, bør tilbygges et Fag som Lørbuehuus, eller at der i al Fald bør opføres et Skuur til Skolebrændsel; ad 3) at Ministeriet i Almindelighed maa ansee det ønskeligt, at sliq Naturalunderholdning til Biskolelæreren afløses med et Bederlag i Penge; da nu saadant Bederlag paa flere Steder i Ribe Amt, hvor Lærerne tidligere erholdt Underholdning in natura, er blevet bestemt til 1 Mk. daglig eller 60 Rbd. aarlig, har Ministeriet troet, at der passende kunde tillægges Læreren i N. N. for de 3 Dage om Ugen, han underviser i N. N. Biskole, en Godtgjørelse af 25 Rbd. aarlig for det omhandlede Emolument; og maa Ministeriet tjenstligst anmode Directionen om at indhente nærmere Erklæring fra Sogneforstanderskabet om det ikke maatte være villigt til, at tilstaae Læreren en saadan Godtgjørelse for Naturalforpleiningen; ad 4) at Læreren i Henshold til Skoleplanen maa være berettiget til Rannest af Dist og til at oppebære denne paa samme Maade, som fra ældre Tid har været Skik; skulde det imidlertid ikke kunne opthyses, hvorledes denne Præstation tidligere er udredet, eller saafremt der paa denne Maade ikke skulde udfomme et saadant Quantum, som nævnt i Skoleplanen, nemlig $1\frac{1}{2}$ Lpd., maa Communen være pligtig at tilsvare det Manglende, og dette udredes ved Ligning paa sædvanlig Maade.

28 April.

3 Mai. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Ribe Stift) om Omfanget og Betydningen af det Tilsyn, der bør føres med Sectererens Børns Skolegang.

Efterat have modtaget Deres Høiærværdigheds behagelige Erklæring af 18de Febr. sidstleden i Anledning af det af Provsten for N. N. Herreder N. N. hertil indgivne Andragende, hvori han paa Provstiets Geistliges Begne fremsætter adskillige Spørgsmaal betræffende Omfanget og Styrken af det Tilsyn, der bør føres med Sectererens Børns nødvendige Oplærelse og Skolegang under Jagttagelse af den almindelige Lovgivning og Lov af 13de April 1851 § 11, skulde Ministeriet tjenstligt anmode Deres Høiærværdighed om behageligen at ville meddele Provst N. N., at den fritagelse for Deelagtighed i den almindelige Skoleunderviisning, som ved Loven af 13de April 1851 § 11 er tilstaaet Sectererens Børn, alene angaaer Religionsunderviisningen, at den Skolebestyrelsen ved bemeldte Lovs § 11 paalagte Forpligtelse at føre Tilsyn med, at Børnene ikke savne Oplysning om de moralske og almindelig religiøse Begreber. m. m., bliver at føre af Sogneforstanderskabet og Skoledirectionen i Overeensstemmelse med Grundsætningerne i Anordningen af 29de Juli 1814 § 18; ligesom det ogsaa maa beroe paa Skolebestyrelsens Bestemmelse, om de Børn, der fritages for at søge de offentlige Skoler, hvad enten de ere Sectererens Børn eller ikke, skulde møde til Overhørelse ved de halvaarlige Examina, ved hvilke de Sectererens Børn ogsaa, hvis det maatte anses fornsødent, kunne paalægges at gjøre Rede for deres Kundskab i Religion og Moral efter § 11 af Loven af 13de April 1851; og blive Skoleanordningens almindelige Forrifter i fornsødent Fald at bringe i Anvendelse, for at fremtvinge Opsyldelsen af saadanne saavel som andre i Lovgivningen hjemlede Paalæg, Skolegangen vedkommende.

3 Mai. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Er. (til Curator for Ballø Stift), hvori Ministeriet paa derom indkommen Forespørgsel billiger, at Forpagteren, Stiftøgartneren og Udrideren paa Ballø Stift henregnes til Stiftsamenigheden og fremtidig betragtes som Præsten i Balløby vedkommende i kirkelig Henseende.

Rgl. Resol., hvori det paa Indstilling af Finantsministeriet 4 Mai. allernaadigst bifaldes, at de efter allerhøieste Resolution af 14de April 1802 oprettede særskilte Skolekasser for Frederiksborg og Kronborg Districter fra 1ste April d. A. at regne, henlægges til Bestyrelse under Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, saaledes at disse Kassers Beholdninger og Effecter samt hidtilværende Indtægter, med Undtagelse dog af den samme tidligere tillagte Halvdeel af Recognitionerne af Arvesæstehuse paa fornævnte Districter, der herefter reserveres vedkommende Jordebogskasser, overgaae til bemeldte Ministerium, som derhos ogsaa overtager de Skolekasserne hidtil paahvilende Forpligtelser. *)

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Directionen for 12 Mai. Garnisonskolevæsenet i Kjøbenhavn), om Uddelingen af det Stiftsrupske Legat.

I behagelig Skrivelse af 23de Februar sidstleden har Directionen, med Hensyn til at det under Directionens Bestyrelse henlagte Stiftsrupske Legat, der oprindelig bestod i 1000 Slette-daler i Croner, nu er voget til en Capital af 1575 Rd. i 4 pCt. Obligationer samt 200 Rskr. i dansk-engliske 3 pCt. Obligationer, der tilsammen give en aarlig Rente af 101 Rd. 24 ß, andraget paa en Forandring i Henseende til Legatets Uddeling, saaledes at Directionen maatte bemyndiges til deels at uddele det i et Antal af indtil 9 Portioner, deels at variere Portionernes Størrelse indensfor visse Grændser, ifødetfor at efter Testamentets Bestemmelse Legatet kun skulde uddeles i 5 Portioner og disse ved Canc. Resol. af 22de Mai 1841 ere bestemte til 15 Rd. Sølvmynt for hver.

I Anledning heraf har Ministeriet indhentet Betænkning fra Generalprocureuren for Danmark angaaende, hvorvidt Ministeriet kunde anses herettiget til at approbere en saadan Forandring i de fundatsmæssige Bestemmelser, som den af Directionen at-

*) Under 29de Septbr. 1855 erklærede Finantsministeriet Intet at have imod, at Frederiksborg og Kronborg Amtsmuer vedbleve at oppebære de Kasserne tilflydende Indtægter af Gadejord, imod at disse under Cet indbetales i vedkommende Skolekasser. Cir. Rgl. Resol. af 25de Mai 1856, hvorved blev bifaldet, at bemeldte Skolekassers Indtægter indbrages under Frederiksborgs Amts Skolefond.

12 Mai. traæede. Generalprocureuren har i sin Svarskrivelse yttret, at da det i det af Lauritz Christian Stistrup og Hustru under 2den Decbr. 1748 oprettede og den 17de Januar 1749 allernaadigst confirmerede Testament b. 1. er bestemt, at altid fem Børn af begge Kjøn og ingen Lid flere tillige skulle nyde Renterne af den der nævnte Capital 1000 Slettedaler, saaledes at ethvert Barn aarlig skal have til Bøger og Skoleløn 10 Slettedaler i Croner, og det under XIII. udtrykkelig er tilføjet, at, hvis den af Testatorernes Efterladenskaber udkommende Capital skulde gaae over 1000 Slettedaler i Croner, lægges der til hvert Barn efter Proportion af Capitalens overfligende Sum, synes det ikke, at man, fordi Capitalen nu er voxet saaledes, at der kan tildeles hvert af de fem Børn 20 Rd. aarlig, kan være berettiget til, at uddele Legatet i et større Antal Portioner, da det vilde indeholde et ligefrem Brud paa Testamentets Bestemmelser, der saameget mindre lod sig retfærdiggjøre, som et aarligt Beløb af 20 Rd. i det ovennævnte Niemed, om det end for de Personer, som det ordenligviis vil komme tilgode, maa ansees som en betydelig Hjælp, dog efter de forandrede Pengeforhold ingenlunde staaer i noget særdeles Misforhold til de i Testamentet fastsatte 10 Slettedaler Croner til hvert Barn, som efter den ovenfor citerede Bestemmelse i Testamentet Nr. XIII. af Testatorerne selv er forudsat at kunne blive forøgede.

J Henhold til disse Betragtninger, som Ministeriet for sit Bedkommende maa tiltræde, kan Ministeriet ikke ansee sig beføiet til at approbere Directionens Forslag angaaende en Forøgelse af Antallet af de Portioner, i hvilke det omhandlede Legat uddeles, hvorimod de engang bestemte 5 Portioner formeentlig kunde forhøies til 20 Rd. aarlig for hvert Barn. *)

17 Mai. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Sjællands Stift) i Note Pag. 253.

*) Paa nærmere Forespørgsel af Directionen svarede Ministeriet under 24de Decbr. næstefter, at de ovenmeldte 20 Rd. ere bestemte som Maximum for Legatportionernes Størrelse, der ikke maa overstrides, men at det forøvrigt bliver at iagttage, at der i intet Tilfælde udbetales i Legatportioner mere, end de aarlige Renter udgjøre.

Kirke- og Underviisnings- Ministeriets Skr. (til Biskopperne 18 Mai. over Ribe og Aarhus Stifter), om at Distinctionen *primi* og *secundi gradus* ved Characteren *haud illaudabilis* ikke bør anvendes paa de practiske Prøver.

Bed efter sædvanlig Afbenyttelse at tilbagefende til Ministeriet de hertil indkomne Attester for homiletiske Prøver, der i 1852 ere afholdte for Biskopperne, har det theologiske Fakultet i Anledning af, at Deres Høiærværdighed samt Biskoppen over Aarhus Stift have anvendt Distinctionen *primi* og *secundi gradus* ved Characteren *haud illaudabilis*, bemærket, at denne Distinction vel ved allerhøieste Resolution af 14de Mai (Universitetsdirect. Befjg. af 18de Mai) 1847 er indført til Brug ved den theologiske Embedsexamen, men ligesom Fakultetet ikke har ønsket den overført paa de practiske Prøver, saaledes have heller ikke nogen Bestemmelse for, at den der tør anvendes. Fakultetets Medlemmer have derfor ved Bedømmelsen af homiletiske Prøver ikke gjort Brug af den nævnte Distinction, og da det ikke synes konsequent, at Biskopperne følge en afvigende Betygnelsesmaade af Characteren, saa har Fakultetet henstillet til Ministeriet, hvorvidt der kunde være Grund til at anmode Biskopperne om ikke at betjene sig af Tillæggene „*primi gradus*“ og „*secundi gradus*“ til Characteren *haud illaudabilis*.

Bed at meddele Deres Høiærværdighed disse Yttringer fra Fakultetet, hvilke Ministeriet for sit Vedkommende finder at maatte tiltræde, skulde Det ikke undlade tjenstligst at henstille til Deres Høiærværdighed, om De ikke for Fremtiden behageligst vilde undgaa Brugen af de omhandlede Distinctioner. *)

Kirke- og Underviisnings- Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 19 Mai Als og Erøe), hvorved det bifaldes, at der af den til Lysabel Sognekald hørende Diakonatsjord udvises nogle Sognemænd Byggeplads til Opførelsen af en Hestestald ved Kirken imod en Afgift til Lysabel Diaconat af 3 $\frac{1}{2}$ Court. aarlig for hver 42 \square Alen.

*) Under 27de Juni næstefter afgif et Circulaire af samme Indhold til de øvrige Biskopper.

20 Mai. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Hjørring Amt), hvori Ministeriet i Anledning af en Bøværing over den af N. N. Sogns Forstanderskab brugte Fremgangsmaade med Hensyn til den N. N. paalignede Skole- og Fattigskat for Aaret 1852 yttre sig som følger. Naar Klageren i det nævnte Andragende gjentagende har bøværer sig over den Uklarhed, hvoraf Communens Skole- og Fattigligninger lide, idet de navnlig ikke for den enkelte Yders Vedkommende vise, hvad der er lignet paa Formue og Leilighed, og hvad paa Hartkorn, da maa Ministeriet finde denne Anse velbegrundet. Men hertil kommer, at disse Ligninger, efter de af Sogneforstanderskabet i Anledning af Andragerens tidligere lignende Bøværinger, givne Oplysninger, i det Hele maa ansees ulovligen lagte. Naar nemlig Lovgiveren vil, at en vis Art af communale Udgifter, til Ex. de til Sognets Skole- og Fattigvæsen, skulle lignes deels paa Hartkornet og deels paa Formue og Leilighed, maa det vel, saaledes som ogsaa oftere forhen udtalt og navnlig i en i Departements-Tid. for 1849, Pag. 525—26 indrykket Ministerii Resolution af 21de Marts s. A., være overladt Sogneforstanderskabet under Amtsrådet's Control, efter et Hensyn til den Evne, Communen som en Heelhed betragtet antages at have til at beskattes efter Formue og Leilighed nærmere at bestemme, i hvilket Forhold den samlede Udgift skal falde dens samlede Hartkorn og i hvilket dens samlede Formue og Leilighed tillast. Men med denne Fixeren af det almindelige Forhold mellem Communens Formue- og Leilighedsbeskatning ligeoverfor Beskatningen af dens Hartkorn staaer Repartitionen mellem de enkelte Paagældende af det samlede Formue- og Leilighedsbidrag selvsølgelig ikke i videre Forbindelse og navnlig ikke i en saadan, at den skulde skee for den enkelte Yders Vedkommende netop i hiint for hele Communen fixerede Forhold. Ved en Fremgangsmaade, som den af N. N. Sogneforstanderskab omforklarede, udelukkes Hensynet til den enkelte Yders Formue og Leilighed, og Ligningen bliver i Virkeligheden alene foretaget efter Hartkornet.

21 Mai. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Aalborg Stift), om Nedlæggelsen af Klokker-

embedet ved St. Budolphi Kirke i Aalborg og Oprettelsen af en 21 Mai.
Gravertjeneste.

Med behagelig Betænkning af 13de August f. A. have Herr Kammerherren og Deres Høiærværdighed hertil indsendt et af Aalborg Communalbestyrelses Erklæring ledsaget Andragende fra Inspektionen for Budolphi Kirke sammesteds, hvori den har anholdt om, at der med Hensyn til de for Tiden vakante Klokker-tjeneste ved bemeldte Kirke maa foretages en lignende Forandring, som den, der ved det forrige danske Cancellies Resolution af 17de Juni 1845 blev anordnet med Hensyn til Stadens Frue Kirke, og i Henseende hertil indstillet: 1) at Klokkerembedet ved Budolphi Kirke nedlægges; 2) at der ved samme ansættes en Graver, som overtager de til Klokkerbestillingen hidtil hørende Funktioner, med Undtagelse af følgende, der overdrages til Kirkesangeren ved Kirken, nemlig a) at føre Ministerialbogen; b) at indtegne Communikanterne i Communionbogen og paasee, hvad dermed staaer i Forbindelse; c) at udføre „Amen“ ved Barnedaab; d) at iføre og afføre Præsten Alterklæderne; e) at ordne Confirmanderne ved Confirmation; f) at nedlægge Tavlepengene i Kirkeblokken, og g) at opbevare og reenholde vasa sacra. 3) at der i Lønning maa tillægges Graveren: a) for Klokkeringning af Kirken 32 Rd.; b) af Tavlepengene 8 Rd.; c) for at opkræve Baaske-, St. Hans- og Mikkel's-Rente resp. 1 Rd. 48 $\frac{1}{2}$ 2 Rd. og 1 Rd. 48 $\frac{1}{2}$; d) $\frac{1}{9}$ af det militaire Offer; e) Halvdelen af den i Ministeriets ovennævnte Skrivelse af 17de Juni 1845 anordnede tagtmæssige Betaling for Gravkastning, naar Jorden betales, medens den anden halve Deel og og den hele tagtmæssige Betaling af Fattigvæsenet, naar der ikke ydes Betaling for Jord til Graven, tilflyder Opsynsmanden paa Almeenkirkegaarden; f) hvad Bedkommende i Menigheden maatte give ham for hans Opvartning ved ministerielle Forretninger; hvorimod Kirkesangeren i Bederlag for de ovennævnte til ham overdragne Forretninger bærer Offer ved Kirkegangskonens Introduction, Betaling for Attester og Renten af Klokker Høsfelds Legat, 8 Rd.; 4) at den hidtilværende Klokkerbolig bortselges til Fordeel for Byens Skolevæsen.

I Anledning heraf skulde Ministeriet, efter gennem vedkom-

- 21 Mai. kommende Skoledirection at have indhentet en Betænkning om Sagen fra Skolecommissionen i Aalborg og en yderligere Erklæring over samme fra Communalbestyrelsen, tjenstligst melde, at den ovenstaaende Indstilling herved bifaldes.
- 22 Mai. Rescript (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Viborg Stift), om Ophævelsen af den mellem Østerhornum Sogn og Restrup Capel med tilhørende Menighed bestaaende pastorale Forbindelse.
- Frederik den Syvende, af Guds Naade Konge til Danmark &c. Vor synderlige Bevaagenhed! Os er af Vort Ministerium for Kirke- og Underviisningsvæsenet allerunderdanigst blevet foredraget et fra Dig, Os Elskelig Hr. Nicolai Esmark Allgaard, Commandeur af Dannebrog og Dannebrogsmænd, Vor Biskop over Viborg Stift indkommet Forslag om Ophævelse af den ved det allerhøieste Rescript af 14de April 1826 forekrevne Forbindelse mellem Sognekaldet for Østerhornum Menighed og Restrup Capel med dertil hørende Menighed i Sønderholm Sogn under Viborg Stift i Vort Land Nørrejylland.
- Efterat Vi allernaadigst have taget denne Sag med samtlige dens Omstændigheder under Overveielse, give Vi Eder hermed tilkjende, at Vi allernaadigst ville have besluttet og anordnet, at den ved fornævnte allerhøieste Rescript af 14de April 1826 anordnede Forbindelse mellem Østerhornum Sognekald og Restrup Capel skal ophøre, og at som Følge heraf bemeldte Sognekald bliver at besætte som et særskilt Sognekald, dog saaledes at det, saalænge indtil Spørgsmaalet om den fremtidige Benyttelse af Restrup Capel og om de kirkelige Forholds Ordning i de paa-gjældende Sogne har fundet endelig Afgjørelse, bliver gjort til Pligt for den nye ansættende Sognepræst for Østerhornum Menighed at forrette Gudstjeneste og udføre Ministerialia i Capellet i Overensstemmelse med det allerhøieste Rescript af 14de April 1826, mod derfor at oppebære Offer og Accidentser af den til Capellet hørende Menighed foruden den Refusion af 12 Rd., der hidtil har været tillagt Sognepræsten af Restrup Capels Eier; at den Afgift af 10 Edr. Rug, 20 Edr. Byg og 30 Edr. Havre, som Sognepræsten for Østerhornum Menighed efter fornævnte Rescript hidtil har oppebaaret af Sognepræsten for

Sønderholm, Freilev og Nørholm Menigheder i bemeldte Viborg 22 Mai. Stift, herefter og indtil videre bliver at indbetale blandt Viborg Stifts offentlige Midler for i sin Tid at anvendes til at fremme en eventuel Omordning af de kirkelige Forhold i fornævnte Sønderholm Pastorat, i Overeensstemmelse med den allerhøieste Bestemmelse, som Vi, efter at have modtaget nærmere allerunderdanigst Forslag derom, allernaadigst maatte afgive. *)

Derefter oc.

- *) En indtraadt Vacance i Sognekaldet for Østerhornum Menighed gav Anledning til at søge en bedre Ordning af Forholdet med det i Sønderholm Sogn beliggende, til Østerhornum Pastorat hørende, Nestrup Capel med tilhørende Menighed. Efterat det ved allerhøieste Bevilling af 20de Juli 1782 var blevet tilladt at flytte et paa Nørlund Hovedgaard værende Capel til Nestrup, samt at der der maatte holdes Gudstjeneste for Familien paa Nestrupgaard og Gaardens Folk, mod at Capelieren svarede til Præsten i Sønderholm Sogn, under hvilket Hovedgaardens Hovmark hørte, i Erstatning for Accidenter 40 Rbd. aarlig og til Degnen 10 Rbd., confirmeredes der under 7de August s. A. et Kaldsbrev for Præsten Møller, som Sognepræst for Nørholm og „tilliggende Annex Nestrups nye indrettede Capel,“ saaledes at han, mod at oppebære Offer og Accidenter af alle Afbyggere paa Hovmarken, skulde overtage en Sognepræsts Pligter mod Nestrup Capelmenighed, og ved allerhøieste Rescript af 14de April 1826 blev det, da Nørholm Sognekalds Indtægter vare saa ringe, at det ikke afgav fornøden Løn til en Præst med Familie, derefter bestemt: at Nørholm Sognekald skulde neblægges og henlægges som Annex til Sønderholm, at Sognepræsten i Sønderholm skulde svare en aarlig Afgift til Præsten i Østerhornum af 10 Ldr. Rug, 20 Ldr. Byg og 30 Ldr. Havre; at Sognepræsten i Østerhornum skulde besørge Gudstjenesten i Nestrup Capel een Gang hver Maaned samt hver anden Helligdag paa de store Høitiber mod Høitibsoffer af Familierne paa Nestrupgaard og 12 Rbd. aarlig af Capelieren. De Ulemper, som den betydelige Veilængde mellem Nestrupgaards Jorder og Østerhornum medfører for Capelmenigheden, i Forbindelse med flere Conflicter mellem Præsten i Sønderholm og Præsten i Østerhornum angaaende Ministerialias Udførelse for dennes Medlemmer, fremkaldte derfor ved den indtraadte Vacance paany Ønstet om en Omordning af Forholdet. I Forbindelse hermed fandt Ministeriet, at der var Anledning til at lade Afgiften af 60 Ldr. Korn fra Sønderholm Kald til Østerhornum Kald bortfalde, saaledes at det kom de Sogne tilgode, af hvis Præstekalds Indtægter den afholdtes. Under denne Sags Behandling havde Biskoppen imidlertid indbraget en Omordning af Skolevæsenet i Sønderholm Pastorat, men androg dog paa, at Besættelsen af Østerhornum Sognekald ikke maatte henstaae efter denne sidste Afgjørelse. Med Hensyn hertil bemærkede Biskoppen, at Østerhornum Sognekald, der kan anslaaes til 728 Rbd. vel blev et ringe

23 Mai. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Ringkjøbing Amt), om at urefunderet Understøttelse ei hindrer en Person fra ved lovbestemt Ophold i en anden Commune at vinde Forsørgelse der.

Med Herr Grevens behagelige Skrivelse af 26de f. M. har Ministeriet modtaget de i dets Skrivelse af 15de Februar næstforhen begjærte yderligere Oplysninger, betræffende Spørgsmaalet om, hvorvidt Sognepræst N. N. i N. A. har været berettiget til at modsætte sig Karlen N. N.'s Ægteskab med en Enke der i Sognet, paa Grund af manglende Refusion af en af bemeldte N. N.'s Fødecommune, Møborg Sogn, ydet Fattigunderstøttelse.

I denne Anledning skulde Ministeriet herved tjenstligst melde, at man vel med Herr Greven er enig i, at det nu er godtgjort, at Understøttelse af Møborg Sogns Fattigvæsen i Aarene 1837—1839 er ydet bemeldte N. N. selv, og at den Faderen af samme Fattigvæsen i samme Tidsrum ydede Hjælp er ydet til Sønnen, som dengang var over 18 Aar gammel, men at den Omstændighed, at denne Fattigunderstøttelse ikke er refunderet, ikke, som af Herr Greven ligesom og af Resens Sogneforstanderskab antaget, kan have betaget ham Adgang til at erhverve For-

Kald, naar Kornafgiften fra Sønderholm ophørte, men dog ei mindre, end at der jo vare endeeal Kald i Stiftet, som ikke ere større, og i hvilke Præsten dog finder sit Udkomme. Vedkommende Capelleier havde i Forbindelse med Beboerne paa Capelgrundten erklæret Intet at have mod Ophøvelsen af Forbindelsen med Østerhornum og igjen at forenes med Sønderholm Pastorat. Da der imidlertid ikke kunde holdes Gudstjeneste i Capellet, naar Menigheden henlagdes til Sønderholm Pastorat og Capelleieren dog ikke ønskede det neblagt, fandt Ministeriet, at det maatte forbeholdes en nærmere Afgjørelse, hvorledes Forholdet kunde ordnes, mod at Gudstjenestens Afholdelse i Capellet i Dverestemmelse med Rescript af 14 April 1826 midlertidig blev paalagt den nye Sognepræst i Østerhornum. Forsaavidt angik Afgiften af Sønderholm Pastorat til Østerhornum, da formeente Ministeriet, at der, da vedkommende Sognepræst i Sønderholm ikke havde Ret til, at den skulde falde tilbage til ham selv, og da det kunde i Tiden være af Vigtighed, at der havdes et Fond samlet saasom til Anstæffelsen af en Præstegaard, hvis Mørholm Sogn igjen kunde oprettes som særskilt Kald, at der var Anledning til at bestemme, at Afgiftens Beløb indtil videre blev opsamlet. I Henhold hertil blev Forestilling neblagt og ovenstaaende Resolution erhvervet.

førgelsesret andetsteds; idet det er saa langt fra, at der for denne 23 Mai. Mening have nogen Hjemmel i Lovgivningen, at denne meget mere forudsætter, at Enhver, som selvstændig og paa lovlig Maade har ernæret sig i et Fattigdistrikt, i den til at erhverve Førgelsesret bestemte Tid, der bliver førgelsesberettiget. Saa fremt den Paagjældende derfor — saaledes som det den 15de Decbr. f. A. optagne Førhør og Sognepræst N. N.'s Erklæring af 8de Marts d. A. synes at sætte udenfor al Tvivl — har opholdt sig i 5 Aar i Resen Sogn uden at nyde Understøttelse andetstedsfra, maa han der være førgelsesberettiget — thi at han ikke har havt fast Bopæl i Sognet i den nævnte Tid, men, som det i Præstens Erklæring hedder, har vandret fra Huus til Huus, er en aldeles irrelevant Omstændighed og uden al Indflydelse paa hans Afgang til at erhverve Førgelse i Communen, — og naar dennes Forstanderskab derfor erklærer, at det Intet har at erindre imod Kystekabets Fuldbyrdselse, er Bestemmelsen i Forordningen af 30te April 1824 § 3 Nr. 10 fyldestgjort, og forsaavidt Intet til Hinder for, at Sognepræst N. N. forretter Wielsen.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Odense Amt), 24 Mai. indeholdende Afgjørelse i et concret Tilfælde af, hvad der kan betragtes som Fattigunderstøttelse, og saaledes afbryde Førgelsesrets Erhvervelse andetsteds.

Amtmanden over Ribe Amt har til Indenrigs-Ministeriets Afgjørelse indstillet et imellem bemeldte Amt og Odense Amt, navnlig i en Skrivelse fra dette sidste af 5te Juni f. A. omhandlet Spørgsmaal angaaende, i hvilken Commune Huusmand N. N. og Hustru af Bellund Mark i Grene Sogn under førstnævnte Amt ere førgelsesberettigede.

I denne Anledning skulde man, ved at lade medfølge samtlige denne Sags Bilag, der efter Afbenyttelsen bedes remitterede, tjenstligst tilmelde Herr Stiftamtmanden, at Ministeriet, efter hvad der fra Grindsted — Grene Pastorats Side under Sagen nærmere er oplyst om de Omstændigheder, hvorunder der i Januar Maaned i afsigte Aar af bemeldte Pastorats Fattigvæsen er ydet forommeldte N. N. en Understøttelse af 8 Rd., finder

24 Mai. det utvivlsomt, at denne maa ansees som en almindelig Fattigunderstøttelse og saaledes, da sammes senere Refusion ikke kan have betaget den sin Charakter som saadan, maa have afbrudt Forsørgelsesrets Erhvervelse for Familien i det nævnte Pastorat, hvoraf da atter følger, at Føns — Drølev Pastorat i Odense Amt, hvor Paagjældende til den anførte Tid erkjendtes forsørgelsesberettiget, fremdeles maa ansees for Forsørgelsescommune og navnlig være pligtig til at refundere den samme senere ydede Fattighjælp, der har foranlediget det i saa Henseende reiste Spørgsmaal. *)

28 Mai. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Svendborg Amt), om at Lovgivningens Bestemmelser om betimelig Anmeldelse for vedkommende forsørgelsespligtige Commune ogsaa ere anvendelige paa Udgiften med et Forældrene frataget Barns Anbringelse i Kost og Pleie, og at denne Fattigunderstøttelse kan fordres refunderet i levende Live.

Efter Modtagelsen af Herr Kammerherrens Skrivelse af 12te Februar d. A., betreffende det Ministeriet forelagte Spørgsmaal om, hvorvidt nogle Udgifter, som Svendborg Kjøbstads Fattigvæsen har haft paa Barnet N. N., der paa Grund af Forældrenes, Dagleier N. N. og Hustrues, Mishandlinger og Mangel paa pligtfflydlig Omhu for det, er frataget disse og udfat i Kost og Pleie hos Fremmede, kunne, uagtet der ikke er skeet betimelig Anmeldelse i Henhold til Forordningen af 24de Jan. 1844 § 11, fordres refunderede af Forsørgelsescommunen, Egense Sogn, — skulde man herved tjenstligt melde, at Ministeriet, da Fattiglovgivningens Bestemmelser, navnlig forsaavidt angaaer Forholdet imellem Communer, i det Hele maace komme til Anvendelse i Tilfælde som det her omhandlede, maa ansee Egense

*) Familien havde i 1847 bosat sig i Grene Sogn, hvis Fattigvæsen, efterat hans Begjæring om et Laan af 8 Rd. til at betale Renter af en paa hans Huus hvilende Gjæld i 1851 var blevet afslaaet, havde tilstaaet ham Beløbet som Understøttelse og anmeldte det Paafæredede for Føns Sogn. Senere var Beløbet blevet refunderet af en Slægtning, og da Familien paany i Juni 1852 fik en Understøttelse af Grene Sogn af 4 Skp. Rug og dette anmeldtes for Føns Sogn, nægtebe sidstnævnte Sogn, at Familiens Forsørgelsesret i Grene var afbrudt ved det i 1851 Paafæredede.

Sogns paa ny nævnte Lovbud støttede Indsigelse imod at re- 25 Mai.
fundere de før Anmeldelsen paaløbne Omkostninger for velbe-
grundet. — Man undlader imidlertid ikke lige tjenstligt at til-
søje, at Børnets Forældre, ifølge Grundsætningerne i Plakaten
af 21de Decbr. 1825 § 3, cfr. L. 3—18—7, ikke kunne fri-
tages for, om de dertil have Evne, at erstatte de omhandlede
Udgifter, uagtet Fattigunderstøttelse ellers ikke udenfor Rjshen-
havn kan fordres refunderet i den Understøttedes levende Live,
samt at Forsørgelsescommunen, forsaavidt den maatte attraae Un-
derstøttelse af Amtsfattigtassen til Afholdelsen af de paa Børnets
Forpleining hos Fremmede medgaaede Omkostninger, vil, naar
det først er givet, hvormegit Forældrene kunne afholde, og hvor-
meget den selv kommer til at bære af disse Omkostninger, herom
have at henvende sig til Amtsrådet. Hvad Spørgsmaalet om
Anvendeligheden in casu af Udpantningsretten angaaer, vil
samme, forsaavidt i saa Henseende maatte møde Tvivl, henhøre
under Justitsministeriets Afgjørelse.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Rjshenhavns 30 Mai.
Amtsskolebirection), hvori Ministeriet i Anledning af at N. N.
Sogneforstanderskab havde forespurgt, 1) om det er berettiget
til at bortlicitere eller bortaccordere det Qvantum Tørv, som
Hartkornsbrugere ere pligtige at levere til Sognets Skoler, uden
dertil at indhente Ydernes Samtykke, og 2) om det Løndemaal,
hvormed Tørven tilmaales Skolelærerne, skal være Korn- eller
Kulmaal, svarer ad 1, at dette maa besvares benægtende, ad 2,
at Ministeriet ikke kan indlade Sig paa Afgjørelsen heraf, da
Løndemaalene ikke er noget autoriseret Maal for Tørv.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Frederiksborg 31 Mai.
Amtsskolebirection), om Degnetravens Fordeling ved Gaardens
Udstykning; om dens Udredelse i Forhold til Præstetienden; om
Udredelse af Fourage og Brændsel til Skolelærerne.

I et med Herr Grevens og Deres Høiærværdigheds behage-
lige Erklæring af 13de f. M. hertil indkommet Andragende, har
Sogneforstanderskabet for Neelbye Sogn, i Anledning af de nu
begyndte Udstykninger af de hidtilværrende Fæstegaarde i Sognet
forespurgt: 1) om disse Gaardens hidtilværende Degnetrave med

31 Mai. Julerente in natura skal fordeles ligelig paa disse Parceller efter Hartkorn, eller om Skolelærerne ifølge Cancelli-Skrivelse af 16de Novbr. 1805 og 8de Mai 1813 ikke ere pligtige at modtage mindre end $\frac{1}{4}$ Skp. Sød, naar hverken Hovedparcellisterne eller Sogneforstanderne særskilt ville indkræve de enkelte Smaadele af Potter og Bøgle; 2) om Degnetraven, der udgjør for hele Sognet 25 Tdr. $3\frac{1}{6}$ Skp. Mug og 20 Tdr. $\frac{1}{3}$ Skp. Byg in natura, og som altid har været udredet af Gaardmændene alene, nu kan anses ifølge Forordningen af 8de Januar 1810 § 31 som fastsat for bestandig, eller om den for hver enkelt Yder skal reguleres strengt efter Præstetienden med $\frac{1}{3}$ af denne; 3) om den ældgamle Fordeling af Hø, Halm og Tørv, hvilke Præstationer ligeledes alene paahvile Gaardene, endnu kan anses anordningsmæssig eller dog forblive indtil en Omorganisation af Sognets Skolevæsen med Undtagelse af de nye tilkomne Gaardparcellers Deeltagelse, eller om den skal udstrækkes til hele Sognets Hartkorn.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde: ad 1, at der i saa Henseende bliver at forholde efter Forordningen af 25de Juni 1810 § 8, c, sammenholdt med Cancelli-Skrivelse af 8de Mai 1813; ad 2, at, forsaavidt Degnetraven hidtil er udredet med $\frac{1}{3}$ af Præstetiendens Beløb, og Præstetienden nu bortaccorderes mod et fast aarligt Bederlag, maa Degnetraven ogsaa i Henhold til Forordningen af 8de Januar 1810 § 31 være at tilsvare med $\frac{1}{3}$ deraf; ad 3, at Ministeriet maa ansee det rigtigst, at der for Fremtiden tillægges Lærerne fuld anordningsmæssig Fourage, og at denne i Henhold til Lov af 20de Juni 1850 § 14 vil være at ligne paa alt Hartkornet, hvorimod det i Henseende til Brændsels Udredelse efter den nyhævnte Lovs § 16 in fine maa forblive som hidtil.

31 Mai. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Maribo Amtsskoledirection), hvori Ministeriet, forsaavidt det under en Sag var oplyst, at Skolelæreren i N. N. drev Skolelodden i Forbindelse med sin Eiendomsjord, anmoder Directionen om at betyde ham, at han ikke dertil er berettiget, men at han maa drive Skolejorden særskilt.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Kjøbenhavns 3 Juni. Amt) om, at en Kjøbstad bør refundere den mosaiske Menighed i Kjøbenhavn, paa hvis Kirkegaard et Medlem af bemeldte Menighed fra Kjøbstaden var blevet begravet, hvad Begravelsen vilde have kostet Fattigvæsenet i selve Kjøbstaden.

Foranlediget af det med Hr. Stiftamtmandens Skrivelse af 8de April fidsleden tilbagefulgte Andragende, hvori Repræsentanterne for det mosaiske Troesfællesskab her i Staden have anholdt om, at N. N. Kjøbstads Fattigvæsen maatte blive tilpligtet at erlægge en Kjendelse til Samsundet for den Jord, der er benyttet til den i N. N. afsøde N. N.s Begravelse paa den herværende jødiske Kirkegaard, og i Forbindelse hermed henstillet, hvorvidt bemeldte Fattigvæsen maatte kunne tilholdes at erstatte Samsundet de Omkostninger til Beløb 15 Rd. 3 Mk. 6 Sk., der ved den omhandlede Begravelse ere forboldte den herværende Menighed, skulde Man, efter i Sagen at have corresponderet med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet tjenstligst melde, at N. N. Kjøbstads Fattigvæsen overeensstemmende med hvad der er udtalt i Cancskr. af 25de November 1828 vil have at refundere den mosaiske Menighed i Kjøbenhavn, hvad det omhandlede Liigs Begravelse i selve N. N. Kjøbstad vilde have kostet Fattigvæsenet, men at videre Forpligtelse ikke paahviler samme.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over 4 Juni. Aalborg Amt), hvori Ministeriet — da Kjøbmand N. N. af Aalborg havde forespurgt, om han ikke som preussisk Consul er fritagen for den Medlemmerne af Kjøbmændenes Liiglaug paahvilende Forpligtelse til enten at bære Liig eller at erlægge den i bemeldte Laugs Artikler § 1 bestemte Kjendelse af 30 Rd. — svarer, at Det efter Placat af 25de September 1834 maa ansee det for utvivlsomt, at Andragerens Stilling som preussisk Consul ikke hjemler ham fritagelse for de Forpligtelser, der paahviler ham som Medlem af det ovennævnte Laug ifølge den for samme confimerede Fundats af 26de Juli 1754.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Kjøbenhavns 4 Juni.

4 Juni. Amt) om, at Amtsfattigkassens Midler ogsaa kunne udlaanes i jordløse Huse og Betingelserne for saadanne Udlaan.

Bed at fremsende det hermed tilbagesølgende Andragende med Bilag, hvori Sognepræsten for N. N. Menighed, N. N., anholder om, at en Capital, stor 400 Rd., maa af Amtsfattigkassens Midler blive udlaaent Skolelærer N. N.s Enke mod 1ste Prioritets Panteret i det hende tilhørende Huus Matr. Nr. 21 i Skovshoved, har Kjøbenhavns Amtsråd med Hensyn til, at det ved Cancelliskrivelser af 22de Juni 1837 og 3die Jan. 1843 er antaget, at offentlige Midler ikke bør anbringes i jordløse Huse, i behagelig Skrivelse af 23de f. M. indstillet denne Sag til Ministeriets Afgjørelse.

Foranlediget heraf skulde Man tjenstligst melde, at der fra Ministeriets Side ikke havees Noget imod det ansøgte Udlaan at erindre, dog under Betingelse af, at den blandt Bilagene værende Burderingsforretning behørigen afhjæmles, at den for Laanet udstædende Obligation uden præjudicerende Anmærkninger thinglæses, samt at det ved vedkommende Branddirecteurs Attest godtgjøres, at det pantsatte Huus er forsikret i Landets almindelige Brandkasse for saa stort et Beløb, som Laanet andrager.

5 Juni. Kgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Indenrigsministeriet allernaadigst bifaldes: at Slagen Kjøbstads Fællessjorder maae udskiftes efter de Regler og i det Omfang, der ere fremsatte i det Forslag, som er udarbejdet af den i den Anledning nedsatte Comitee, dog med følgende nærmere Bestemmelser og Modificationer: at Byfogedembedet, Bræsteembedet og Districtslægeembedet tillægges hver $1\frac{1}{2}$ Lod lige med Bygningerne i 4de Klasse efter Brandtaxationen, og at der ved Uddelingen af den egentlige Byggegrund udlægges en til eventuel Opførelse af en Præstegaard passende Bygge- og Haveplads; at der, foruden et passende Stykke Jord til Udvidelse af Begravelsespladsen, tillægges Kirken Andeel i Fællessanget, lige med de største Lodsieiere, efter det combinerede Forhold af Brandtaxation samt Kreaturhold og Græsningret; at der ved Udskiftningen af Bygrunden ikke udlægges Huuseierne videre end et passende

Grundstykke til Have, Giskefjald eller Gaardsplads efter Byg- 5 Juni.
ningernes Beskaffenhed, medens den øvrige Grund, forsaavidt den ikke er Andens private Eiendom, udlægges Communen til Uuviisning af Byggeplads for Nybyggere, og at der ved Bygningernes Opsørelse i Fremtiden iagttages en vis Regularitet, efter Communalbestyrelsens nærmere Bestemmelse; at der, saasnart Udskiftningen er fuldført paalægges samtlige de udskiftede Jorder, derunder indbefattet de saakaldte „opdyrkede Klitjorder“, men ikke den saakaldte „faste Mark“, en fast, usforanderlig Jordskyld af ialt 300 Rd., som fordeles paa de enkelte Lodder efter deres boniterede Areal, imod at den Arvesæsterafgift, som nu paahviler enkelte Lodder, bortfalder fra den Tid, Jordskylden tager sin Begyndelse, men at det forøvrigt forbeholdes dem, der allerede have indtaget en Deel af de Jorder, som ere inddragne under denne Udskiftning, og drive dem mod eller uden Arvesæsterafgifts Erlæggelse til Kæmmerkassen, at faae Spørgsmaalet om deres Forpligtelse til at deeltage i den omhandlede Jordskyld, i første Tilfælde mod Arvesæsterafgiftens Ophævelse, undergivet Domstolens Afgjørelse; at Forordningen af 18de October 1811, navnlig sammes §§ 4, 5 og 6, forbliver i Kraft med Hensyn til disse Jorder, dog med den Modification, at den ved Forordningen bestemte Afgift og Recognition, istedetfor at beregnes af hver Tønde Land geometrisk Maal, beregnes af hver Tønde Land boniteret Maal til Tarten 24, og at Udskiftningens videre Fremme i Overeensstemmelse med de approberede Regler overdrages Communalbestyrelsen, dog saaledes, at Udskiftningsforretningen, forinden de udlagte Lodder endeligen overdrages Vedkommende, indstilles til Indenrigsministeriets Approbation; samt derhos lige allernaadigst tillades, at der, naar Udskiftningen endeligen er berigtiget, maa udbetales en Sum af 400 Rd. af Statskassen til Hjælp til Bestridelsen af Udskiftningsomkostningerne, og at dette Beløb udredes af den i vedkommende Finantslov til Landvæsenets Fremme bewilgede Sum.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Revisor) om, 11 Juni.
fra hvilken Datum den Understøttelse, der tilstaaes Skolelærere-
enker af Skolelærerhjælpekasserne, skal regnes.

11 Juni. Foranlediget af, at der i Lovgivningen ganske savnes Bestemmelser for, fra hvilken Datum de Pensionsunderstøttelser, som i Henhold til Fundats for Skolelærerhjælpekasserne af 1ste Aug. 1817 § 13. b, og Placat af 22de Marts 1843 kunne tilstaaes Skolelærerenkerne af bemeldte Kasser, skulde regnes, hvilsaarsag de til forskellige Tider ere beregnede snart fra Resolutionens Datum, snart fra Mandens Dødsdag, men i den senere Tid i Reglen fra den Dag, da Enken ophørte at nyde Embedets Indtægter, har Hr. Justitsraaden i behagelig Skrivelse af 8de Febr. sidstleden udtalt det Ønske, at Ministeriet ved en almindelig Bestemmelse vilde afgjøre denne Uvisshed, idet Hr. Justitsraaden tillige har anseet det for rettest, at det senest indførte Princip fremdeles blev gjort gjældende, saaledes, at slige Understøttelser, hvor ikke Andet er bestemt ved Resolutionen om samme, bør regnes fra den Dag, da Enken ifølge produceret Attest ved vedkommende Regnskab ophørte at oppebære Indtægterne af Mandens Embede.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at Man i saa Henseende ganske maa billige den af Hr. Justitsraaden udtalte Anskuelse, der ogsaa i Reglen følges, hvor Understøttelsens Størrelse bestemmes ved Ministeriets Resolution, idet Man stedse pleier at udtale, at Understøttelsen først skal tage sin Begyndelse eller regnes fra den Tid, Enken ophører at oppebære Embedets Indtægter.

14 Juni. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Randers Amts-skolebirection) om Fremgangsmaaden ved Udlæg af Skolelod.

Med Hensyn til den forestaaende Tilveiebringelse af en anordningsmæssig Jordlod til N. N. Skole har Directionen i behagelig Skrivelse af 19de f. M. anholdt om Ministeriets nærmere Bestemmelse for, hvilken Fremgangsmaade der i saa Henseende bør følges, idet Directionen navnlig har forespurgt 1) om det kan tilstedes, at en Skolelods Areal først forsøges bestemt ved Overenskomst mellem Skoledirectionen, Sognesforstanderskabet og Læreren, og den derefter udlagte Skolelod ansees for anordningsmæssig, eller om en Landvæsencommission strax bør tillaldes for at bestemme Loddens anordningsmæssige Størrelse efter Areal;

2) om, i Tilfælde at Lodsæierne ere uvillige til at afstaae Jord, 14 Juni. en Landvæsencommission skal udtage og tagere en Lod, og vedkommende Eier dermed lade sig nøie; 3) om Skoledirectionen eller i alt Fald Provsten er pligtig at overvære en saadan Landvæsencommission's Forretning.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at der fra Dets Side Intet kan være imod, at en Skolelod søges udlagt ved mindelig Overenskomst, og at den saaledes udlagte Lod ansees for anordningsmæssig, forsaavidt alle Vedkommende deri ere enige, og Directionen paaseer Embedets Lørb; men at Skolelods Udlæggelse i andet Fald bør skee ved Landvæsencommission's Forretning, til hvilken Skoledirectionen bliver at indvarfle.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til den administrerende Direction 15 Juni. for Kjøbenhavns Fattigvæsen) om, at det mosaiske Troesfamsunds Fattigvæsen maa betragtes som en særegen Fattigcommune med en saadans Rettigheder og Pligter.

I behagelig Skrivelse af 12te f. M. har Directionen indstillet til Ministeriets Afgjørelse en imellem den og Repræsentanterne for det mosaiske Troesfamsund her i Staden opstaaet Meningsulighed om, hvorvidt bemeldte Samfund maa ansees pligtig at refundere Stadens Fattigvæsen Omkostningerne ved N. N.s og N. N.s Cuur paa Almindelig-Hospital.

Foranlediget heraf skulde Man tjenstligst melde, at Ministeriet med Directionen maa være enigt i, at det mosaiske Troesfamsund her i Staden ifølge Placat for Kjøbenhavns Fattigvæsen af 1ste Juli 1799 § 3 og Reglement af 29de Marts 1814 § 22, der ikke ere undergaaede nogen Forandring ved Grundloven, navnlig dens § 84, og som undtage de Fattige af bemeldte Samfund fra Stadens Fattigvæsen, maa indtil videre være traadt i det almindelige Fattigvæsens Sted, som en alene af Religionen bestemt og begrændset særegen Fattigcommune, cfr. Cancelliskrivelse af 5te Jan. 1828 og 18de Mai 1847 (Ny Coll.-Tid Pag 636), og saaledes være pligtig til, selvsølgelig mod Regres til andre forsørgelsespligtige Communer, at overtage Forsørgelsen af enhver Bekjender af den nævnte Religion, som her i Staden befindes

- 15 Juni. trængende, hvad Menigheden ogsaa selv har erkjendt under den Correspondence, som i 1847 fandt Sted imellem Samme og Stadens Fattigvæsen. Da der nu ikke foreligger nogen Grund til at betvivle Rigtigheden af de ovennævnte tvende Personers under Afhøringen over dem som Patienter paa Almindelig-Hospital afgivne Forklaringer om deres Religionsbekjendelse, maa Samfundet og in casu være pligtig til at refundere Stadens Fattigvæsen det omspurgte Beløb, der, hvis hiin særegne Fattigcommune ikke havde eksisteret, ifølge Placat af 28de Decbr. 1827 *cf.* Forordningen af 24de Jan. 1844 vilde have faldet Stadens almindelige Fattigvæsen tillast.
- 17 Juni. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Sjællands Stift), hvorved det tillades, at der af Rørby Præstegaards Mark overlades Communen det fornødne Areal af indtil 1 Skp. Land til Byggeplads for et Fattighuus mod en aarlig Afgift af 1 Rd. Byg.
- 20 Juni. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Frederiksborg Amtsstoledirection) om Degneofferets Deling i Vacance.
- I Anledning af det med Directionens behagelige Erklæring af 24de f. M. hertil indkomne Andragende, hvori Sognepræsten for N. N. Menigheder N. N. anholder om, at det Degneoffer, som maatte ydes i N. N. Sogne fra afgangne Skolelærer N. N.s Dødsdag indtil en ny Lærers Bestikkelse ved N. N. Skole, udeelt maa tilfalde bemeldte Skolelærer N. N.s Enke, skulde Ministeriet tjenstligst melde, at der i den omhandlede Henseende bør forholdes overensstemmende med Skoleanordningen af 29de Juli 1814 § 64, Litr. b, sammenholdt med kongelig Resolution af 29de Decbr. 1837 § 4, saaledes at Enken oppebærer saamange Lovte dele af Offeret for det hele Aar, som den Tid, i hvilken hun i Genhold til foransførte Bestemmelser kan være berettiget til at oppebære Embedets Indkomster, — nemlig til 6 Ugers Dagen efter Mandens Død, — udgjør Maaneder af Aaret.
- 20 Juni. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Volland-Falsters Stift) i Note Pag. 254—255.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Præsts Amts- 21 Juni.
Skolebirection) om, at Skolelærere kunne sælge, hvad de faae tilovers af deres Brændselsdeputat.

Hr. Amtmanden og Deres Høiærværdighed have med behagelige Erklæringer af 3die dennes og 26de f. M. tilfattet Ministeriet et af Sogneforstanderskabets og vedkommende Skolepatroners Betænkning ledsaget Andragende fra Skolelærer N. N. i N. N., hvori han forespørger, deels i Almindelighed om en Skolelærer er berettiget til at have fri Raadighed over det Quantum Brændsel, der maatte blive tilovers, naar Brændselsaaret er udløbet, eller om Sogneforstanderskabet kan beregne denne Rest som endeel af Deputatet for det følgende Aar, samt om den samme Regel i saa Henseende gjælder Andenlærer ligesom Førstelærer, deels specielt om han har forseet sig i at kjøbe af den afgaaede Andenlærer N. N. en Deel af det ham tillagte Brændselsdeputat, kjøndt der foruden dette var efterladt et saa stort Quantum Brændsel, der efter Beregning maatte komme det Lidsrum tilgode fra hans Afreise til Udgangen af det Aar, i hvilket han fungerede.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at Det ikke skjønner, at det ikke kan formenes en Skolelærer, naar han ikkun sørger tilbørlig for Skolestuens Opvarming, at disponere over og sælge, hvad han maatte faae tilovers af det ham til eget og Skolens Brug tillagte Brændsel.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Directionen for 21 Juni.
Borger- og Almueskolevæsenet i Kjøbenhavn) om, at Forandring i den af Forældre af forskjellig Troesbekjendelse inden Hægteklabs Indgaaelse tagne Bestemmelse om, i hvilken Religion Børnene skulle opdrages, bør indføres i vedkommende Embedsmands Protocol, hos hvem Hægteklabet er indgaaet.

I behagelig Skrivelse af 5te Marts sidstleden har Directionen meddeelt Ministeriet, at den ved at sammenligne de af Rode-mesterne her i Staden forfattede Lister over de sig her i Staden opholdende Catholiker med den fra Skolecommissionen for den catholske Menighed indsendte Fortegnelse for forrige Aar over Eleverne af Menighedens Skole var bleven opmærksom paa, at

21 Juni. et ikke ringe Antal af disse Elever maatte antages ikke at have catholske Forældre, og at Skolecommissionen for den catholske Menighed, hvis Erklæring Directionen i den Anledning havde indhentet, derefter har oplyst, at der i Skolen findes 6 Børn, for hvilke ikkun den Ene af Forældrene er Medlem af Menigheden, til hvilke Børns Optagelse i Skolen Commissionen imidlertid har formænt at have Hjemmel i § 9 af Loven af 13de April 1851. Directionen har i denne Anledning yttret den Formening, at, ligesom den i bemeldte Lovs § 9 omhandlede Erklæring, som, forinden Hægteskab kan indgaaes mellem Personer af forskjellig Troesbekjendelse, skal afgives om, i hvilken Tro Børnene af deres Hægteskab skulle opdrages, skal afgives til Protocolen for den Embedsmand, for hvem Hægteskabet indgaaes, saaledes maa ogsaa en Erklæring om, at Hægteskællerne senere ved fælleds Overeenskomst have i Medfør af denne Lovs Bestemmelse forandret den i saa Henseende forinden Hægteskabets Indgaaelse tagne Bestemmelse, for at have Gyldighed skee til Protocolen for den Embedsmand, for hvem Hægteskab skal indgaaes, og at ligeledes det samme maa iagttages for at tilintetgjøre Virkningen af et af Hægtesfolk overensstemmende med den tidligere gjældende Lovgivning udstedt Revers for, at Børnene skulde voide opdragne i den evangelisk kristelige Religion.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at Directionens foransførte Anskuelse tiltrædes.

22 Juni. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Holbæk Amt), hvori Ministeriet — paa Forespørgsel om, hvorvidt Amtsrådene, som saadanne, kunne bemyndige en Commune til at optage Laan i offentlige Siemed, saasom Opbyggelsen af Skoler eller Fattighuse, — svarer, at der ikke i Lovgivningen findes Hjemmel for Sogneforstanderskaberne eller Amtsrådene til at forpligte Communerne ved Optagelse af Laan som de omspurgte og navnlig udover det løbende Aar; cfr. ogsaa Anordningen af 24de Octbr. 1837 § 25, Kongelig Resolution af 10de Jan. 1838, Cancelliecirculaire af 27de s. M., samt Cancelliskr. af 11te Juni 1847 (Coll.-Tid. Pag. 627).

Kirke- og Underviisnings- Ministeriets Circulaire (til samtlige 27 Juni. Biskopper undtagen over Aarhus og Ribe Stifter) i Noten Pag. 263.

Kirke- og Underviisnings- Ministeriets Skr. (til Aalborg Amts- 2 Juli. Skolebirection), hvori Ministeriet — da Skolelærerne N. N. havde besvaret sig over, at være ansatte til Skolebidrag for f. A. og anholdt om Fritagelse for denne Afgift, idet de anførte ikke at være i Besiddelse af nogen privat Formue, men kun at have deres Skoleløn at leve af — svarer, at ihvorvel der ikke indeholdes noget Forbud derimod i Lovgivningen, forekommer det dog Ministeriet, at Billighed taler for, at Skolelærerne ikke paalignes Bidrag til Skoleudgifterne af deres Embedsindtægter.

Rgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Indenrigsmini- 3 Juli. steriet allernaadigst bifaldes, at de til Smidstrup By henhørende indenfor Hirschholm Sogns Grændser beliggende saakaldte Grønløshuse maae udføndres fra den Forbindelse, hvori de i kirkelig og communal Henseende hidtil have staaet til Søllerød Sogn under Kjøbenhavns Amt og for Fremtiden i alle Henseender indlemmes i Hirschholm Sogns Menighed og Commune under Frederiksborg Amt.

Indenrigs- Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Odense Amt) 5 Juli. om, hvad der i et bestemt Tilfælde er anset tilstrækkeligt til at afbryde Forsørgelsesretten.

I behagelig Skrivelse af 1ste f. M. har Hr. Stiftamtmanden til Ministeriets Afgjørelse indstillet en imellem den administrerende Direction for Kjøbenhavns Fattigvæsen og Odense Kjøbstads Fattigcommission opstaaet Meningsulighed om, hvorvidt Fruentimmeret N. N. kan for sig og sine uægte Børn ansees for sørgelsesberettigede heri Staden paa Grund af, at hun sammesteds har havt Ophold siden den 9de Mai 1846, med Undtagelse af Tiden fra 8de Marts til 29de September 1851, i hvilken Periode hun var fraværende fra Kjøbenhavn og opholdt sig i Besøg deels hos Slægtninge i Odense, deels andetsteds.

Foranlediget heraf skulde Man ved at remittere Indsluttede

5 Juli. tilbagekomme, at Forsørgelsesrettens Erhvervelse heri Staden maa, efter hvad under Sagen er oplyst, ansees afbrudt med bemeldte Fruentimmers Fraværelse herfra Byen i det omhandlede Tidsrum fra 8de Marts til 29de September 1851*).

6 Juli. Indenrigs- Ministeriets Skr. (til Udenrigsministeriet) om, at Erhvervelse af Borgerkab i en Kjøbstad ikke for en Fremmed begrunder Forsørgelsesret her i Riget.

Efterat Man foranlediget ved en gennem Udenrigsministeriet modtagen Skrivelse fra den brunsvigiske Chargé d'affaires i Berlin, Dr. Liebe, til den kongelige danske Gesandt sammesteds, hvori anholdes om, at en i Varsfelde i Brunsvig født Person, N. N., som i Aaret 1851 havde været bosat som Skræddermester i Hjerteminde og navnlig i Vinteren 1851—2 sammesteds giftede sig med et danskfødt Fruentimmer, med hvem han dog kort efter sit Giftermaal forlod Byen og Landet, indtil han i forrige Aar med et af det hannoveranske Amt i Winzer an der Luhe under 19de Marts f. A. udsærdiget Tvangspas og et Pas af 18de April næstefter fra sin Fødeby Varsfelde i det Brunsvigiske paany indtraf til bemeldte Kjøbstad aldeles blottet for Subsistensmidler og derfor af Politiet sammesteds blev hjemstreven til Brunsvig, hvorhen Konen paa hendes egen Begjæring ogsaa meddeeltet Rejsepas, atter maatte blive modtagen i Hjerteminde, under 22de Jan. d. A. havde meddeelt velbemeldte Ministerium, at Følgen af, at N. N. atter tilbagesendes hertil, vilde, da han ikke nogetsteds her i Riget havde erhvervet For-

*) Ved et i Sagen inden Kjøbenhavns Politi- og Criminalret optaget Forhør var det oplyst, at den Paagjældende fra Mai 1846 havde tjent i Kjøbenhavn, at hun 1ste Septbr. 1850, efter Nedkomsten med et Barn, leiede sig ind hos en Mand i Kjøbenhavn, i hvilket Logis hun medbragte sin Commode Her boede hun til den 8de Marts 1851, da hun opsgabte sit Logis og reiste til Odense for at besøge sin Familie, hos hvem hun og Barn vilde faae Underholdning, efterat have ladet sin Skudsmaalsbog paategne hos vedkommende Politiaassistent. Hendes Commode og Skudsmaalsbog forblev hos hendes forrige Vært. I Slutningen af Sommeren 1851 kom hun tilbage, opholdt sig et Par Dage og Nætter i sit forrige Logis og tog derpaa i et Besøg til Overup ved Frederiksborg, hvorfra hun i September 1851 vendte tilbage og tog ny Condition i Byen.

6 Juli.

sørgelsesret, blive den, at han paany blev hjemstreven, eller afviißt fra Landgrændsen, har Man med ofstvelbemeldte Ministeriums behagelige Skrivelse af 1ste April d. A. modtaget i Gjenpart et til det danske Gesandtskab i Berlin silet yderligere Andragende denne Sag betræffende, hvori Dr. Liebe næst at bemærke, at der under den foreliggende Sag ikke er Spørgsmaal om, hvorvidt N. N. har erhvervet Forsørgelsesret paa noget Sted her i Riget, men om han overhovedet kan udvises af Landet, i denne Henseende gjør opmærksom paa, at den ommeldte Person, om han end ikke her har erhvervet Indfødsret, dog er bleven meddeelt Borgerbrev som Borger og Mester i Kjerteminde uden nogen Tidsbegrændsning, hvoraf det er antaget at følge, at han maa ansees optagen for stedse i bemeldte Commune og betragtes, om ikke som fuldberechtiget dansk Statsborger, saa dog som en Indvaaner, der nyder saamegen Beskyttelse, at han ikke vilkaarlig kan udvises til en anden Stat. Der henvises derhos til, at et saadant Forhold med Hensyn til Fremmede, som vel ikke ere naturaliserede, men dog have erhvervet Tilladelse til Ophold, langtfra at være usædvanligt, turde finde Hjemmel i den almindelige Folkereets Grundsætninger, idet der paa den brunsvigste Regjerings Vegne insisteres paa, at N. N. i hans Egenkab som en i Danmark optagen Kjøbstadborger og Mester, atter maa blive modtagen af den danske Regjering, og sluttelig tilføies, at dette ville være saameget mere ønskeligt, som den brunsvigste Regjering derved blev befriet for at gribe til den haarde Forholdsregel at hjemsende N. N.s Hustru. Naar den brunsvigste Chargé d'affaires med den Bemærkning, at Spørgsmaalet i nærværende Sag ikke dreier sig, om N. N. har erhvervet Ret til at forses paa et vist bestemt Sted her i Riget, men meget mere, om han her kunde udvises af Landet, gaaer ud fra den Forudsætning, at det N. N. meddeelte Borgerkab hjemler ham Ret til at opholde sig i Kjerteminde og fordre sig forskaanet for Bortviisning, er denne Forudsætning, der maa grunde sig i en Opfattelse af Betydningen af Borgerkab, som ingen Hjemmel har i den danske Lovgivning og synes at være foranlediget ved en Forvevling af dette Begreb med Begrebet Borgerret, fuldkommen urigtig. Den Borgerret, som N. N. har erhvervet ved

6 Juli. at tage Borgerklub i Kjørteminde, er ganske forskjellig fra den Statsborgerret, som omhandles af Statsretslærerne. Danst Statsborgerret er et Begreb, som ikke særlig omhandles i Kongeriget Lovgivning. Der findes saaledes hverken Bestemmelser om Betingelserne for dens Erhvervelse, hvorledes den meddeles, eller hvilke Rettigheder den giver. Overhovedet nyde de Fremmede her i Landet i det Væsentlige samme Rettigheder, som de Indfødte, og visse Klasser af Fremmede, hvis Nedsættelse her Man har villet fremklynde, nyde endog større Rettigheder end de Indfødte; det er kun Adgang til Statsstjenesten og til Ryddelsen af de høiere politiske Rettigheder : Valgret og Valgbarhed til Rigsdagen, som er forbeholdt de Indfødte, og maa saaledes danst Statsborgerret antages at bestaae i Erhvervelse af disse de Indfødte forbeholdte Rettigheder. Borgerklub erhverves derimod — det enkelte Tilfælde undtaget, hvor det tages for at erholde Medvirkning ved Bestyrelsen af Communen — kun for at faae Adgang til at drive den saakaldte borgerlige Næring : den Næring, som er forbeholdt Kjøbstadborgere, thi vel tilkommer der dem, der saaledes have taget Borgerklub, ogsaa de lavere politiske Rettigheder : Medvirkning i Communalanliggender og navnlig Valgret og Valgbarhed med Hensyn til de communale Bestillinger, men det er kun en Conseqvent af det erhvervede Borgerklub, der, det ovenfor ankydede Tilfælde undtaget, hvor Communalleven hjemler de store Grundbesiddere Adgang til at vinde Borgerklub alene for at erholde Medvirkning i Communalanliggender, ikke tages specielt for at erhverve hine Rettigheder. Derimod erhverves der ikke ved Borgerklub nogen særdeles Ret til at opholde sig heri Landet, og det er saa langt fra, at Borgerklubs Erhvervelse er en Betingelse for Ret til at opholde sig her, at meget mere Ophold paa et vist bestemt Sted er en Betingelse ikke blot for at erhverve Borgerklub sammesteds, men ogsaa for at blive i Besiddelse af Borgerklubet, efterat det er erhvervet, idet Loven udtrykkelig fordrer, at en Borger skal holde Huus og Ildsted i den By, hvor han har taget Borgerklub, og naar han med eller mod sin Villie forlader Byen og i længere Tid unddrager sig de ham som Borger paahvilende Forpligtelser, maa Dyrigheden endog være berettiget til at udplette

ham af Borgernes Tal. Men Retten til at opholde sig paa et ^{6 Juli.} vist bestemt Sted kan efter den danske Lovgivning fortabes, naar den Paagjældende ikke kan ernære sig selv. I saa Tilfælde bliver han nemlig, naar han ikke har Forsørgelsesret paa Opholdsstedet, sendt til Forsørgelses hjemmet, hvis han er en dansk Undersaat, og, saafremt han er Udlænding, givet Lovgangs pas til det i Udlandet, der efter hans Forklaring maa betragtes som hans Hjemsted. Da nu N. N. paa den Tid, han og Hustru med Brunsvigsk Pas af 18de April 1852 kom til Kjerteminde, var, saaledes som det over ham den 24de August s. A. optagne Forhør udviser, blottede for alle Subsistensmidler, var det kun den Communen ved Lovgivningen hjemlede Ret, som den benyttede sig af, da den bortviste ham, og da Ministeriet selvfølgelig ikke kan betage Communen denne Ret, vil det samme blive gjentaget, saa ofte N. N. maatte blive sendt til Kjerteminde, og Omstændighederne ved hans Ankomst dertil ere de samme, som da han og Kone sidste Gang modtoges der. Forsaavidt der er opkastet Spørgsmaal om Kjerteminde Fattigvæsens Berettigelse til at hjemsende N. N.s Kone, der er født i Kongeriget Danmark, og stillet i Udfigt, at den Brunsvigske Regjering vil finde sig foranlediget til at stille sig af med hende, ved at hjemsende hende hertil som formeentlig forsørgelsesberettiget her, saafremt den danske Regjering ikke finder sig foranlediget til at tiltræde de af den ovenfor udviklede Anskuelse, undlader Man ikke at tilføie, at efter den danske Lovgivning er Manden pligtig at forsørge Konen, uden Hensyn til hendes Nationalitet eller Opholdssted, og saafremt den samme Regel gjælder i Brunsvig, vilde den Brunsvigske Regjering saaledes ikke have nogen Hjemmel til at hjemsende N. N.s Kone. Skulde imidlertid denne Forudsætning ikke være tilstede, og den Brunsvigske Regjering heller ikke ved det, som den selv erkjender, Gaarde i den antydede Foranstaltning skulde finde sig foranlediget til at undlade samme, vil den Danske Regjering ikke kunne undslaae sig for at modtage hende og at drage Omhu for, at hun bliver modtaget til Forsørgelse der, hvor hun er forsørgelsesberettiget, idet Man sluttelig bemærker, at, ihvorvel det ifølge Reciprocitetsgrundsetninger kunde undskyldes, og forsvares, at den Danske Regjering

6 Juli. iagttog en lignende Fremgangsmaade ligeoverfor Brunsvig, naar en Dansk, som var gift med et i Brunsvig forsørgelsesberettiget Fruentimmer, blev trængende til offentlig Understøttelse, vilde Regjeringen dog ikke foranledige Saadant eller tilstede, at en herværende Commune brugte en Forholdsregel, der ligemeget strider imod menneffelig og sædelig Følelse.

8 Juli. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Maribo Amt) hvorved det tillades at en Fæstegaarden Gl. Nr. 4 og Matr. Nr. 8 i Horreby paahvilende Refusion af 1 Rd. aarlig til Eskildstrup Sogns Fattigkasse maa overføres paa Corseleje Hovedgaard.

8 Juli. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Kjøbenhavns Amt) om, at den forsørgelsespligtige Commune, som indtinger et Barn i Lære i en anden Commune, maa afholde Udgifterne paa dettes Guur og Pleie under en det der paakommen Sygdom.

I en hertil indkommen Skrivelse har Amtmanden over Sorø Amt til Ministeriets Afgjørelse indstillet en imellem Hyllested Sogneforstanderskab i bemeldte Amt og Lyngby Sogneforstanderskab under Kjøbenhavns Amt opstaaet Meningsulighed om, hvilken af de nævnte Communer der skal udrede de Omkostninger, der ere medgaaede til Drengen N. N.s Guur og Pleie, i Anledning af en ham i December Maaned f. A. paakommen Sygdom under hans Ophold hos Skrædder N. N. i Hyllested, hos hvem han efter Forsørgelsescommunens, Lyngby Sogns, Foranstaltning og paa dettes Bekostning er anbragt i Lære.

Foranlediget heraf skulde Man tjensfligt anmode Hr. Stiftamtmanden om, behageligt at ville paalægge Lyngby Sogneforstanderskab, at refundere Hyllested Commune de omspurgte Omkostninger, der ifølge den hermed følgende Regning udgjøre 6 Rd. 4 Mk. 14 Sk.

11 Juli. Confirmation paa Fundats for det første Legat til Gladsaxe og Herlev Sognes Trængende*).

*) § 1. Legatets Fond er 100 Rd. § 2. Renten tilfalder en værdig og trængende Familie, som ikke er under Fattigforsør-

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtsraadet for 13 Juli. Ringkjøbing Amt) om Fastsættelse af almindelige Regler til Afgjørelsen af Høitidsofferets Størrelse.

Efterat have modtaget Amtsraadets behagelige Erklæring i Anledning af det af en Deel Beboere af Rind Sogn hertil indgivne Andragende, hvori de besvære sig over en af Amtsraadet tagen almindelig Bestemmelse om Høitidsofferets Størrelse for Amtets Beboere, isølge hvilken samtlige Dfferpligtige henføres til 5 Klasser, og Dfferet fastsættes til et bestemt Beløb for hver Klasse, og Klager over Dfferansættelse skulle afgjøres af vedkommende Sognesforstanderskab, som derefter indsender Klagen til Amtet, hvilket udenvidere kan autorisere Restancerne til Inddrivelse ved Udpantning, hvorimod Amtsraadets Betænkning kun indhentes i tvivlsomme Tilælde, skulde Ministeriet herved tjenstligt melde, at der Intet findes at erindre mod, at Amtsraadet, som ovenanført, har truffet almindelige Bestemmelser om Høitidsofferets Størrelse, som kunne tjene til Regel i de enkelte mødende Tilælde; men at det overensstemmende med Lovgivningen maa staa saavel den Dfferberettigede som den Dfferpligtige frit for i ethvert enkelt Tilælde, at faae Spørgsmaalet om Dfferets Størrelse afgjort ved Amtsraadets Resolution, saafremt de ikke finde dem tilfredse med den af Sognesforstanderskabet i Henhold til Amtsraadets almindelige Regler skete Dfferansættelse.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 18 Juli. Ribe Stift) hvorved det tillades, at Gudstjenestens Begyndelse i Fohl Kirke fra 1ste April til 30te September, bestemmes til Kl. 9.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 29 Juli. Ribe Stift) hvorved det tillades, at Gudstjenestens Begyndelse i Nyde og Handberg Kirker forandres saaledes, at i Juli og August Maaeder Førsttjeneste begynder Kl. 8 og Sidsttjeneste Kl. 11.

gelse, og udbetales hvert Aars 14de April. § 3. Sognesforstanderskabet bestemmer i Arets første Møde ved Pluralitet, hvilken Familie Legatet skal tilfalde. Legatet gaar paa Omgang blandt Pastoratets 6 Byer, hvis Fortrin afgjøres ved Lodtrækning. § 4. Forstanderskabets Formand udbetaler Legatet.

- 1 Aug. Raadstue-Placat, hvorved bringes til almindelig Kundskab, at Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet ved Skrivelse af 30te s. M. har tilmeldt Magistraten, at, efterat der nu er udlagt til Benyttelse for Bor Frelseres og Frederiks tydfle Menighed paa Christianshavn en planeret og indhegnet Begravelsesplads udenfor Stadens Næreport i Forbindelse med de derværende Assistentkirkegaarde, og da der tillige er en Bor Frelseres Kirke tilhørende Kirkegaard paa Amager, hvor Liig kunne begravnes ikke blot i Frijord, men ogsaa i betalte Pladser, vil det i allerhøieste Resolution af 13de April 1851, bekjendtgjort ved Raadstuepl. af 24de April s. A., indeholdende Forbud mod Begravelser indenfor Stadens Volde, nu ogsaa udstrækkes til Christianshavn. *)
- 3 Aug. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Aarhus Biskop), hvorved meddes, at en Todborg og Meilby Sognefald hidtil tilkommende Refusion af 2 Rd. af Finantsskassen fremtidig bortfalder.
- 4 Aug. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Aalborg Stift), hvori Ministeriet, da Sognepræst N. N. i N. N. havde anholdt om, at det maatte paalægges hans Formand i Embedet at paavise Skjeldet omkring N. N. Præstegaards Jord-eiendomme, anmoder Biskoppen om, at lade Sognepræsten N. N. tilkjendegive, at den af ham til Formanden gjorte Fordring ikke findes hjemlet.
- 12 Aug. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Ribe Amt), om at den Omstændighed, at en en Mand meddeelt Understøttelse sandsynligt vil blive tilveiebragt af den Commune, hvor Fruentimmeret, han agter at ægte, er forsørgelsesberettiget, ei berettiger Mandens Commune til at modsætte sig hans Ægteskab med hende.

I et Ministeriet af Justitsministeriet tilfattet Andragende, hvorover Herr Kammerherren i Skrivelsen af 11te Juni sidstleden har meddeelt bemeldte Ministerium deres Ytringer, har Tjenestekarl N. N. af N. N. besværet sig over, at der af Thorstrup=

*) Skr. Utsings Lovb. 1853, Pag. 180.

Horne Sogneforstanderskab er lagt ham Hindring i Veien for 12 Aug. Indgaaelse af Hgteskab, deels paa Grund af hans mentale Tilstand, deels paa Grund af den af ham oppebaarne Fattigunderstøttelse, i hvilken Henseende navnlig Sogneforstanderskabet har negtet at opgjøre Paagjældendes Mellemværende med Sognet, fordi den af ham tilbudte Refusjon formenes kun at ville blive ydet ved Hjælp fra den Commune, hvor det Fruentimmer, som han attraaer at ægte, og med hvem han har avlet et uægte Barn, er forsørgelsesberettiget.

Foranlediget heraf skulde man herved tjenstligst melde, at, ihvorvel der efter det af Thorstrup Horne Sogneforstanderskab Oplyste turde være Grund til at antage, at den Refusjon, hvorved Andrageren vil have den i den oppebaarne Fattigunderstøttelse liggende Hindring for Hgteskabet, kun vil blive iværksat ved Hjælp af den Sognecommune, hvori Fruentimmeret er forsørgelsesberettiget, vil der dog ikke af Forstanderskabet kunne nægtes den Opgjørelse af Paagjældendes Mellemværende med Sognet, som han fordrer, og saaledes ei heller af denne Grund kunne lægges Hindringer i Veien for Hgteskabets Indgaaelse. Hvad derimod Spørgsmaalet angaaer om, hvorvidt Paagjældendes mentale Tilstand maatte være til Hinder for Vielsen, vil forsaavidt nærmere Resolution kunne imødesees fra Justitsministeriet. *)

Bekjendtgjørelse angaaende de i Indenrigsministeriet beroende, 13 Aug. Matrikulen vedkommende, Documenter og Kort, samt Betalingen for Copier af samme.

Efterat det Hartkorn, hvortil Landets Eiendomme vare ansatte ved den gamle Matrikul, var blevet en lidet efterrettelig Maalestof for Afgifternes Udredelse, deels paa Grund af denne Matrikuls Ælde, deels fordi der i mere end 100 Aar efter dens Indførelse aldeles ingen Control var ført med, at der ved Aftaaelsen af Jord fra en Eiendom medfulgte en forholdsmæssig Deel af dens Hartkorn, blev det den nye Matrikuls Hovedhensigt først at tilveiebringe en ligeligere Fordeling af Hartkornet

*) Sfr. Justitsministeriets Sfr. til Nibe Amt af 30te August 1853.

13 Aug. og dernæst at paaseer, at dette bestandig fulgte den Jord, hvor-
 paa det retlig burde hvile. Det maatte være en Selvsølge og
 blev ogsaa allerede tidlig bemærket, at de Efterretninger, der
 bleve samlede til den nye Matrikul, kunde ved flere Leiligheder
 være, navnlig Landeiendomsbesidderne, af væsentlig Interesse;
 og man begyndte derfor med paa Forlangende at meddele Copier
 af Matrikuls-Kortene, hvilke tidligere dog ikke bleve meget be-
 nyttede, sandsynlig fordi Betalingen for disse var ansat temmelig
 høit. Efterat denne Betaling er nedsat til under een Tredeiedel
 af den oprindelige, benyttes Copier i en meget betydeligere
 Mængde; ligesom ogsaa Udskrifter af Matrikuls-Beregningerne
 i mange Tilfælde forlanges. Derimod begjæres sjældnere Af-
 skrifter af de øvrige i Ministeriet beroende, saavel den ældre som
 den nugjeldende Matrikul vedkommende, Documenter, uagtet og-
 saa disse i flere Henseender maae være, fornemmelig Landeien-
 domsbesiddere, af ikke ringe Interesse. Ministeriet har derfor
 troet, saavidt det stod i dets Magt, at burde befordre Udbredelsen
 af disse Documenter; og da man har Grund til at antage, at det
 ikke er almindeligt bekjendt, hverken hvilke Documenter Matrikulen
 er i Besiddelse af og hvad de indeholde, eller hvilken Betaling
 der for Gjenparten af samme bliver at erlægge, har man anseet
 det for passende at bringe Saadant til offentlig Kundskab; lige-
 som man ogsaa i de Tilfælde, hvor den hidtil bestemte Beta-
 ling maa erkjendes at være høiere end nødvendigt og billigt,
 har nedsat samme saameget, som finansielle Hensyn tillade. I
 Ministeriet findes følgende, Matrikulen vedkommende, Kort og
 Documenter: 1. Kort. a. De originale Matrikuls-Kort, affattede
 i en Maalestok, som er $\frac{1}{4000}$ af den virkelige. Ved Opmaalin-
 gen have disse Kort udviist alle de Gjenstande, der fandtes paa
 det paagjeldende Terrain, saasom Agre, Enge, Beie, Bygninger
 m. M.; men da disse Kort nu ere gamle, og det ikke har
 været muligt at paasøre dem alle de Forandringer, der i Hen-
 seende til de ommeldte Gjenstande ere foretagne siden deres Op-
 maaling, saa er det en Selvsølge, at de for saavidt ikke kunne
 være aldeles paalidelige. b. De saakaldte minorerede Kort, som
 ere affattede herredsviis, ved at formindske de originale Matri-
 kuls-Kort til en Maalestok, der er $\frac{1}{20000}$ af den virkelige. Som

Følge deraf kunne de ikke ventes at afgive samme Nøiagtighed, 13 Aug. som Matrikulskortene, men ere derimod vel fliffede til Overtigskort. Herved er det dog at mærke, at indtrufne Omstændigheder have forhindret Minoreringen af Kortene over Tyrhning, Nim, Bruff, Elbo og Holmans Herreder, samt over det saakaldte blandede District i Ribe Amt og over Bornholm; og vil Ministeriet derfor ikke see sig istand til fortiden at meddele Copier af minorerede Kort over Eiendomme, beliggende i bemeldte Dele af Landet; hvorimod man haaber, at dette om ikke lang Tid vil blive muligt, da man vil lade sig det være magtpaaliggende at søge de manglende Kort minorerede.

2. Documenter, hørende til den gamle Matrikul: a. Den saakaldte Maalebog, som nærmest kun angiver, hvormange Bange der henhørte til enhver By, hvilke Skifter der foresandtes i enhver Bang, og de Agre, som udgjorde ethvert Skifte, samt enhver Ageres Længde, Brede og Quadratinhold. b. Den saakaldte Eng- og Græsningss-Taxations-Protocol, som dog ikke altid er affattet som en særskilt Protocol, og som nærmest angiver, hvormange Læs Hø der efter den afholdte Taxation kunde høstes til en By eller til en Eiendom, og hvormange Høveder der antoges at kunne græsses paa en Byes eller en Eiendoms Overdrev eller Græsningss-jorder. c. Den saakaldte Modelbog, som foruden summariske Uddrag af Talangivelsjerne i de to forannævnte Protocoller tillige indeholder nogle flere Efterretninger af forskjellig Art. d. Den egentlige Matrikul, hvori findes antegnet Eiendommenes Hartkorn samt Skov- og Møllestyld.

3. Documenter, hørende til den nye Matrikul: a. Den saakaldte Arbeidsjournal, som blev ført paa Arbeidsstedet af den Landinspecteur, til hvem Bestyrelsen af Forarbejderne til den nye Matrikul i ethvert Herred var overdraget. Foruden Underretning om Kortenes Opmaaling og Prøve, samt Taxationen af enhver Eiendom, indeholder denne Journal en temmelig fuldstændig Forklaring om alt, hvad der er passeret ved Matrikulerings-Arbejdet's Udførelse; og findes saaledes i denne inddraget Correspondencen, som er ført, samt Underretning om de Dplysninger, som i flere Henseender have været indhente. b. Beregnings-Protocollen, i hvilken er anført Arealen, saavel paa enhver Eiendom som paa ethvert Taxa-

13 Aug. tionsstyffe, hvoraf en Eiendom bestaaer, og den boniterede Størrelse for enhver Eiendom, angivet i en samlet Sum, efterat først Arealet af alle de Taxationsstykker, som ere ansatte til samme Taxt, ere sammendragne til en Sum og derefter reducerede til boniteret Jord. Ligeledes findes i Beregnings-Protocollen en kort Beskrivelse over Beliggenheden af enhver Lod, som henhører under et Matrikuls-Nummer; saavelsom nogle andre Bemærkninger, f. Ex. i hvilke Fælledslodder en Eiendom er angivet at have Anpart, om andre Eiendomme have Ret til Tørvessjær i det paagjældende Matrikuls-Nummer, m. M., jevnlig findes antegnede deri. Forfaavidt en Eiendom ved Udskjning, Magelæg eller paa lignende Maade er undergaaet Forandring, efterat den nye Matrikul i Aaret 1844 blev indført, ville Matrikuls-Beregningerne i Almindelighed ikke kunne benyttes i practiske Siemed, fordi de ved Forandringer, udførte efter Udskjnings- og Magelægsberegninger, ere blevne uoverensstemmende med de paagjældende Eiendommers forandrede Jordtilliggende. c. Den nye Matrikul, i hvilken findes antegnet de daværende Eieres og Brugeres Navne, det gamle og nye Hartkorn og Skovskuld, samt Gammelskatten for enhver Eiendom især. Er en Eiendom enten deelt eller paa anden Maade undergaaet Forandring senere end Aaret 1844, er det gamle Hartkorn selvsølgelig ikke tilført, fordi ikke dette, men Gammelskatten, som er traadt i dets Sted, er deelt. Copier af de forebemeldte Documenter ville herefter blive meddeelte mod Erlæggelsen af nedennævnte Gebyr:

I. Copier af Matrikuls-Kortene:

- 1) Sædvanlige Copier:
 - a) uden paategnede Taxter, pr. Tdl. 2 $\frac{1}{2}$ §.
 - b) med paategnede Taxter, pr. Tdl. 4 -
- 2) Copier til at følge Skjødterne paa Fæstesteder, som af Godseieren ere afhændede til Eiendom:
 - a) uden paategnede Taxter, pr. Tdl. 1 -
 - b) med paategnede Taxter, pr. Tdl. 2 $\frac{1}{2}$ -
- 3) Copier af de minorerede Kort, pr. Tdl. $\frac{1}{4}$ -
 I intet af de ovennævnte Tilfælde bliver imidlertid Betalingen for et Kors Udfærdigelse at udrede med mindre end 64 -

13 Aug.

- 4) Udviser Copikortet alene Byplanen, erlægges for et saadant, efter Størrælsen og efter som Byen er mere eller mindre tæt bebygget, fra 2 til 8 Rd.
- 5) Copikort, som requireres i Henhold til Bestemmelserne i Loven af 6te April 1850 § 5, meddeles uden Betaling.

II. Attestationer af indsendte Korts Overensstemmelse med Matrikuls-Kortene, pr. Tdl. 1/2 f.
 dog saaledes, at ingen Attestation meddeles for en mindre Betaling end. 48 -

III. Overførsel af Matrikuls-Lagterne:

- a) paa Copier af Matrikuls-Kortene, som tidligere ere udfærdigede herfra, pr. Tdl. 1 1/2 -
- b) paa andre Kort, naar de dertil findes at være fikkede. 2 -
 dog saaledes, at Betalingen i intet af disse Tilfælde bliver mindre end. 48 -

Saafrømt den Eiendom, for hvis Bedkommende Copikort skal udfærdiges, Attestation af et allerede udfærdiget Korts Overensstemmelse med Matrikuls-Kortene meddeles, eller Overførsel af Matrikuls-Lagterne paa Kortet finde Sted, har et Tilliggende af 48 Tdr. Land eller derover til en Tønde Hartkorn, bliver den ovenansførte Betaling imidlertid saaledes at modificere, at i intet Tilfælde erlægges mere end for 48 Tdr. Rd. pr. Tønde Hartkorn.

IV. Udskrifter:

- 1) af den gamle Matrikuls Protocoller,
 a) naar de forlanges bekræftede for det første Ark 3 Rd.
 og for hvert af de følgende Ark. 54 f.
- b) naar de ikke forlanges bekræftede, for det første Ark 2 -
 og for hvert af de følgende Ark. „ - 40 -
- 2) af Arbeidsjournalen til den nye Matrikul,
 a) naar de forlanges bekræftede, for det første Ark. 3 -

- 13 Aug. og for hvert af de følgende Ark.... „ Rd. 54 f.
- b) naar de ikke forlanges bekræftede, for første Ark..... 2 -
og for hvert af de følgende Ark..... „ - 40 -
- 3) af Beregningsprotocollerne, naar Udskriften meddeles fuldstændig, saafremt den Eiendom, som Gjenparten angaaer, har et Tilliggende af mindre end 48 Tdr. Rd. pr. Td. Hartkorn, pr. Td. Land „ - 1 -
og i modsat Fald, pr. Td. Hartkorn... „ - 48 -
dog saaledes, at Betalingen i intet Tilfælde bliver mindre end..... „ - 48 -
Naar kun Hovedsummen af enhver Eiendoms virkelige og boniterede Areal meddeles, for det første Ark..... 3 -
og for hvert af de følgende Ark..... „ - 54 -
- 4) af den nye Matrikul,
for det første Ark..... „ - 48 -
og for hvert af de følgende Ark..... „ - 24 -
Reqvireres derimod disse Udskrifter i Genhold til Bestemmelserne i Frdn. af 28de Marts 1845 § 3, og Canc. Circ. af 10de Juni s. A, af Retsbetjentene eller Sogneforstanderskaberne, da pr. Ark.... „ - 12 -

Begjæringer om Udfærdigelsen af noget af de nævnte Documenter maa til Ministeriet indgives skriftlig, og maae derhos indeholde en paalidelig Angivelse af den paagjældende Eiendoms Matrikuls=Nummer, samt af Stedet, Byen, Sognet og Herredet, hvorunder den i Matrikullen er antegnet. Hvilket herved bringes til almindelig Kundskab. *)

- 14 Aug. Kgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes, at Indløsningssummen for Ølsted Præstegaard i Aarhus Stift ved

*) Cfr. Utsings Lovsamling 1853, Pag. 189—94.

dens Aflevering i Iovbæfalet Stand fra Formand til Eftermand 14 Aug. maa faftfættes til 500 Rd. *)

Kirke- og Underviisnings-Minifteriets Skr. (til Stiftamtman- 15 Aug. den og Biffoppen over Fyens Stift), hvori Minifteriet paa givne Aaledning melder, at den Sognepræft for Gjeftlev og Herringe Menigheder af Stamhuset Fjellebroe tilkommende Capelløn af 50 Rd. aarlig ikke er bortfalden, men i Genhold til det forrige Danffe Canc. Skr. af 8de Marts 1800 fremdeles bliver at fvare til Kaldet af Cieren i Fjellebro.

Indenrigs-Minifteriets Skr. (til Amtmanden over Thifted Amt), 19 Aug. om hvad der i et concret Tilfælde ikke er anfeet fom tilftrekkeligt til at afbryde Forførgelfesretten.

Efter med Herr Kammerherens Skrivelſe af 21de f. M. at have modtaget de af Minifteriet forlangte Dplyfninger, bekræftende et Andragende, hvori Karby Paftorats Sogneforftanderſkab har anholdt om Minifteriets Refolution for, hvorvidt en Tjenestekarl, navnlig N. N., kan anſees at have vundet Forførgelfesret i bemeldte Commune, uanfæet, at han i April Maaned 1847 har opholdt fig i Thy, hvortil han var reift med ſin daværende Huusbond, Gaardmand N. N. i Sindberg, da denne tog en af ham kjøbt Eiendom i Befiddelfe, — ſkulde man herved tjenftligt melde, at med færdeles Genſyn til, at det, efter hvad under Sagen er oplyst, var Paagjældendes Genfigt, efter endt Tjenestetid hos Gaardmand N. N. atter at vende tilbage til Sindberg, hvor han allerede tidligere var fæftet til Tjenefte, og hvor ogſaa det Meſte af hans Løn under hans fortvarige Fraværelſe i Thy var beroende, maa Minifteriet med Herr Kammerherren være enig i, at hans Erhvervelſe af Forførgelfesret i Karby Paftorat ikke kan anſees afbrudt ved hans Ophold i Thy.

*) Minifteriets Indftilling var grundet paa, at vedkommende Beneficiarius, fom havde modtaget Præftegaarden i en meget forfalden Tilftand, havde, da Embedet var bebyrdet med Enkepenſion og ikke kunde bære Byrden af et Laan til diſſe Ombygninger og Reparationer, ſelv af egne Midler afholdt Udgifterne derved.

24 Aug. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Viborg Stift) om vedkommende Retsbetjents Ret til at fordre fuld Gebyr for Licitationsforretning over Ombygningen af en Præstegaard.

Med behagelig Betænkning af 19de April sidstl., have Herr Kammerherren og Deres Høiærværdighed hertil indsendt et Andragende fra Sognepræsten for N. N. Menighed, N. N., hvori han forespørger, om han er pligtig til at erlægge det ham af vedkommende Retsbetjent affordrede fulde Gebyr for en i Anledning af Ombygningen af Stuehuset i N. N. Præstegaard afholdt Licitationsforretning, eller om der ikke i Genhold til det forrige Danske Canc. Circ. af 17 Novbr. 1840, Nr. 8 alene kan affordres ham halvt Gebyr for den ommeldte Forretning.

I Anledning heraf skulde Ministeriet, efter at have brevvevlet med Justitsministeriet om Sagen, tjenstligst melde, at det finder Spørgsmaalet tvivlsomt; men at bemeldte Ministeriet har meddeelt Det, at et lignende Spørgsmaal er af Domstolene *) besvaret i Faveur af vedkommende Auktionsdirecteur, og at der altsaa neppe er Haab om, at Spørgsmaalet for Sognepræst N. N.'s Vedkommende vilde erholde et andet Udfald.

27 Aug. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Aarhus Amt), om Bestemmelsen af en Persons Fødehjem.

I Skrivelse af 24de Juni sidstleden har Herr Kammerherren til Ministeriets Afgjørelse indstillet et mellem Maarslet og Dusted-Taaning Sogneforstanderskaber opstaaet Spørgsmaal om, hvorvidt en Person ved Navn N. N., da han ikke har erhvervet Forsørgelsesret ved Ophold nogetsteds i den anordnede Tid, vil være at ansee som forsørgelsesberettiget i Taaning Sogn, hvor han den 2den Juli 1830 er født af ugift Fruentimmer N. N., der da var paa en Bøllervandring, eller i Maarslet Sogn, hvor hans Moder paa den Tid var under Fattigforsørgelse.

Foranlediget heraf skulde man herved tjenstligst melde, at, ihvorvel det heromhandlede Forsørgelses-spørgsmaal ikke bliver at afgjøre efter Forordningen af 24de Januar 1844 § 4, cfr.

*) Viborg Lands-Overretsdom af 26de Januar 1852.

Ble. af 15de Mai 1839, da de deri indeholdte aldeles positive 27 Aug. Bud ikke kunne tillægges tilbagevirkende Kraft, kan dog som i Ministeriets Skrivelse af 22de April f. A. (Dep. Tid. Pag. 612—613) udtalt, selv den ældre Lovgivnings Bestemmelser, i saa Henseende, in specie Reglmt. af 5 Juli 1803 § 4 ikke tillægges den Betydning, at det Sted, hvor en Person er født, ubetinget skulde erklæres for dennes Fødehjem; det maa saaledes navnlig ansees hjemlet i samme at give Begrebet om en Persons Fødehjem en saadan Begrændsning, at Forsørgelsespligten bliver at oversføre fra det naturlige Fødested til det Sted, hvor Moderen, da Baagjældende fødtes, nød Fattigunderstøttelse. Da nu in casu Baagjældendes Moder, uagtet hun paa den Tid, Fødselen foregik, havde for en Tid forladt Maarlet Sogn, dog maa antages paa samme Tid at have haft fast Hjem i bemeldte Sogn, hvor hun, efter hvad der er oplyst, maa ansees da at have været under Fattigforsørgelse, vil meerbemeldte Maarlet Sogn være at betragte som N. N.'s Fødehjem, og som Følge heraf, da han intetsteds ved Ophold har vundet Forsørgelsesret, have at bære den omspurgte Forsørgelsesbyrde.

Jusfitsministeriets Skr. (til Amtmanden over Ribe Amt), hvori 30 Aug. det med Hensyn til at N. N. havde klaget over, at der fra Sogneforstanderskabets Side var lagt ham Hindring i Veien for Indgaaelse af Ægteskab paa Grund af, at han i det ham fra Militairretaten meddeelte Afskedsbrev var betegnet som sindsbav — svarer, at de foreliggende Oplysninger ikke indeholde tilstrækkelig Grund til i Henhold til Forordningen af 30te April 1824 § 3 Nr. 9 at formene ham at indgaae Ægteskab*).

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Solbøl Amt) 30 Aug. om, at Tjenestecommunen bærer Omkostningerne paa et Tyendes

*) Hans Afskedsbrev af 21de Marts 1849 løb paa: at han besidder saa ringe Omsømme og aandelige Evner, at det maa ansees for usforsvarligt at betro ham nogen Tjeneste som Soldat, hvorfor han erklæres for: fuldkommen kassabel. I en Løgeattest af 2den April 1853 betegnedes han derimod: „som den, der ikke er sindsbav eller mangler de almindelige Forstandsevner, man med Billighed kan forbre, at et Mennefte af hans sociale Stilling skal være i Besiddelse af“.

30 Aug. Guur og Pleie indtil Fardag, uanset at Tjenesteforholdet ved mindelig Dverenskønst forinden hæves.

Efter med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 18de f. M. at have modtaget de begjærte yderligere Dplysninger betræffende det mellem Meerløse og Føllesløv Sogneforstanderskaber opstaaede Spørgsmaal om, hvorvidt det kan paaligge førstnævnte Communes Fattigvæsen at udrede Omkostningerne ved Tjenestepigen N. N.s Guur og Pleie, uagtet bemeldte Pige, efter kun i 4 Uger at have tjent hos N. N. i Meerløse, blev bragt syg hjem til sine Forældre i Føllesløv Sogn, skulde man herved tjenstligst melde, at, da den Tjenestecommunen paahvilende Forpligtelse til som saadan at udrede Omkostningerne ved et trængende Tyendes Guur og Pleie i Sygdomstilfælde ikke ophører derved, at Tyendeforholdet, efter Tjenestens Tiltrædelse ifølge Dverenskønst hæves før Fardag, vil Meerløse Sogn i Medfør af Canc.-Pl. af 29de Decbr. 1829, Forordn. af 24de Januar 1844 § 13, cfr. ogsaa Cancelliskrivelserne af 24de Decbr. 1832 in fine, 13de August 1833 og 5te April 1842 m. fl. have at bære de in casu til N. N.s Helbredelse medgaaede Omkostninger. Man skulde derhos lige tjenstligst tilføie, at Ministeriet under de antydede Omstændigheder endvidere maa ansee N. N., som Paa-gjældendes Huusbond, pligtig at afholde, hvad hendes Underholdning og ordinaire Pleie indtil Fardag kan anslaaes til, men at Spørgsmaalet forsaavidt eventualiter vil høre under Domstolens Afgjørelse.

31 Aug. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Fyens Stift) hvori Ministeriet, paa Andragende fra Inspectionen for Frue Kirke i Svendborg, om at et Par Sølvalterstager, der ere ffjænkede Kirken for en lang Række af Aar siden af Bager Henrik Fiel, vog. 128 Lod, men som, da de ere af en simpel og uskøn Form, ikke tage sig ud paa det temmelig brede Alterbord med de store Børløys, og da Kirken desuden eier et Par flere Gange større, smukkere og til Alteret passende, for nogle Aar siden anskaffede, Messing-Alterstager, maatte sælges, og det ved Salget indkomne Beløb forenes med den samme Givers Legat til Kirken, til Beløb 325 Rd.,

imod at det paa behørigt Sted antegnes, at denne Forandring 31 Aug. er skeet og Gaven ikke paa nogen Maade er bleven Kirken berøvet, approberer Inspectionens Indstilling.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Maribo Amts- 31 Aug. skolebirection) hvori Directionen — da Sogneforstanderskabet for N. N. Sogn havde begjært Approbation paa Indkjøbet af en Grund med Haveplads til et Enkesæde for en afdød Skolelærers Enke, samt tillige til i dette Viemed at optage det fornødne Laan, som derefter vilde blive at ligne Communen — svares, at Ministeriet ikke skjønner, at en saadan Udgift kan paalægges Communen, og at den ansøgte Approbation derfor ikke kan meddeles, medmindre samtlige bidragpligtige Yderes Samtykke dertil erhverves.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 3 Sept. Sjællands Stift) hvori Ministeriet — da en Huusmand i N. N. Sogn havde besværet sig over, at Sognepræst for N. N. Menigheder, N. N., havde afflaet at indfinde sig en Torsdag for at forrette Jordspaaakastelse ved hans afdøde Barns Begravelse paa Annefognets Kirkegaard, medmindre der blev forskaffet ham fri Befordring til Kirken, og derved sat Andrageren i den Nødvendighed, at leie Befordring til Præsten for at faae sit Barn begravet, — tilmelder Biskoppen, at det efter den af denne yttrede Anskuelse og i Henhold dertil antager, at Præsten ikke har været berettiget til at forlange fri Befordring til den hos ham paa en Søgnedag bestilte Jordspaaakastelse i Annefognet*).

Kgl. Resol., hvorved der paa Indstilling af Indenrigsministe- 7 Sept. riet resolveres som følger: Vi befalder allernaadigst, at der til Restitution af de til Kjøbenhavns Fattigvæsen med underliggende Stiftelser forinden Udgangen af Aaret 1835 indkomne, men forbrugte, Legater og Fonds, som ifølge de for samme gjældende Dispositioner samt Bestemmelserne i den allerhøieste Resolution

*) Biskoppen havde bemærket, at Præstens Fremgangsmaade var i Strid med Cancstr. af 28de October 1823, hvori Cancelliet havde udtalt sig for, at en saadan Forpligtelse paahvilede Præsten.

7 Sept. af 29de Juli 1836 ere befundne at burde conferveres, maa udredes i Erstatning et Totalbeløb af 525,706 Rd. 72 $\frac{1}{2}$ at hertil anvendes:

a. det til denne Hensigt opsamlede Dækningsfond 355,712 Rd. 69 $\frac{1}{2}$.

b. Beholdningen af de Legater og Fonds, som, givne Fattigvæsenet eller vedkommende Stiftelse uden Indskrænkning i Raadigheden over samme, ere antagne ikke at behøve at conferveres, nemlig i Panteobligationer
70,435 Rd. 65 $\frac{1}{2}$.

i offentlige

Effecter . . . 89,770 — 94 —

————— 160,206 — 63 —

————— 515,919 — 36 —

samt endeligen, at de endnu manglende 9,787 Rd. 36 $\frac{1}{2}$.

betragtes som en Gjæld, der paahviler Fattigvæsenet til dets Stiftere og Legater, og til hvis Afbetaling anvendes, hvad Renterne af den alt restituerede Legatmasse overstiger 12,000 Rd., dog at, saafremt det imod Forventning skulde vise sig, at noget af de forbrugte Legater og Fonds ikke ved den stedfundne Dpgjørelse er bleven tillagt, hvad der retteligen tilkommer samme vil det Manglende blive at tilsvare af Fattigvæsenet*).

9 Sept. Confirmation paa en af Besidderinden af Baroniet Guldborgsland, Kammerherreinde Rosenørn-Lehn, oprettet Fundats for et nyt Hospital i Nærheden af Sarløbing istedetfor det gamle,

*) Ved at communicere den administrerende Direction for Kjøbenhavns Fattigvæsen ovenstaaende allerhøieste Resolution, begjærede Ministeriet sig tilstillet Gjenpart af den isølge allerhøieste Resolution af 29de Juli 1836 nedsatte Commissions Dpgjørelse af Fattigvæsenets Stifters og Legaters Formue og paalagde Directionen at gjøre speciel, aarlig Indberetning om Fremgangen med Restitutionen af Restgjælden 9,787 Rd. 36 $\frac{1}{2}$, indtil denne var fuldført.

saakaldte Christopher Gjøes Hospital i bemeldte Kjøbstad, med 9 Sept. følgende nærmere Bestemmelser: 1) at den i § 4 omhandlede Ildbrændsel, fri Lægehjælp og Medicin ydes af Baroniets Besidder; 2) at Udgang til de i § 4 a, 1ste Punctum, omhandlede Understøttelser staaer aaben for alle værdige Trængende, som have fast Ophold paa Eiendomme, der henhøre under eller tidligere have henhørt under Durebygaard; og 3) at de i § 9 in fine nævnte Sognes Forpligtelse til den der omhandlede Brændkjørsel skal bortfalde, naar de renunciere paa Udgang til at benytte Sygestuerne *).

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Randers Amts- 9 Sept. skolebirection) om Skolelæreres Ret i Henseende til Brugen af den dem tillagte Embedsjord.

- *) § 1. Besidderen af Baroniet Guldborgland er Patron og ene Bestyrer af Hospitalet. § 2. Hospitalsbygningen vebligeholdses som den nu er af Baroniets Besidder. § 3. Hospitalets Indtægter ere foruden fri Benyttelse af dets Grund og Have: a) 5 pCt. Rente af 500 Rd. indstaaende i Durebygaard; b) 4 pCt. Rente af 850 Rd. i Kongelige Obligationer; c) en Refusion af 2 Rd. 4 Mk.; d) Renter af Overfluds-Capitalen 808 Rd. 39½ fj. Renterne heraf oplægges med Fradrag af Hospitalets Udgifter, indtil saameget er samlet, at Besidderen af Baroniet finder det hensigtsmæssigt at tage Bestemmelse om dets Anvendelse til aarlig Understøttelse eller paa anden Maade. § 4. I Hospitalet ydes Understøttelse: a) til 5 faste Lemmer, der udvælges af Durebygaards værdige Trængende. Foruden fri Bolig og Ildbrændsel, fri Lægehjælp og Medicin nyde de ugentlig 7 Pund Brød, kvartalliter ½ Skjeppe Byggryn og 9 Mk. i Penge; b) til 5 fattige af Taars og Birnæs Sogne, som nyde Renten af det Schytterste Legat, fri Bolig, Ildbrændsel, Lægehjælp og Medicin. De 10 Lemmer fordeles 2 i hver af Lemmestuerne og ere pligtige at komme hinanden til Hjælp med Pleie i Sygdomstilfælde, ligesom til at gaae de Syge paa Sygestuerne tilhaande mod billig Betaling. Baroniet vælger en fast Sygevogter. § 5. Paa Sygestuerne inblægges saadanne Syge fra hele Baroniet Guldborgland, som trænge til stadigt Lægetilsyn. § 6. Tilfalder der et Lem Arv, da erstatter det Hospitalet, hvad det har oppebaaret; forbliver Lemmet i Hospitalet, tilfalder Arven dette, mod at Lemmet nyder de aarlige Renter. § 7. Hvert Aars 1ste Januar opgjøres Hospitalets Regnskab for det foregaaende Aar. § 8. Præsten i Saxkjøbing har Tilsyn med Hospitalet, verificerer Regnskabet. § 9. Brændet til de 10 Hospitalslemmer kjøres af Saxkjøbing Landsogn, til Sygestuerne og Dypasserne af samtlige 4 Sogne paa Baroniet.

9 Sept. Hr. Kammerherren og Deres Høiærbærdighed have i behagelig Skrivelse af 12te Juni fidskledet andraget, at der har yttret sig forskjellige Meninger angaaende Skolelærernes Ret til Benyttelsen af deres Embedsjorder, og De have derfor udbedet Dem Ministeriets Bestemmelse for, hvorvidt Skolelærerne ere saaledes indskrænkede i Henseende til Brugen af deres Skolejord, at de ikke maae dyrke den, men kun benytte den som Fælled, eller de i Henhold til Anordningen af 29de Juli 1814 §§ 52 og 55 have Ret til at dyrke den, og om de da skulle følge en dem af Sogneforstanderskabet foreskreven Dristøplan, eller de bør have fri Brug af Jorden og Ret til at tage saamange Halme af den, som det er Egnens almindelige Skik.

J Gjenbaar herpaa meddeles tjenstligst, at Ministeriet ikke skjønner, at det kan formenes en Skolelærer at benytte sin Embedsjord til Dyrkning, naar han derved finder sin Regning, og at han i saa Henseende formeentlig ikke kunde være andre Indskrænkninger undergivne, end den, at han ikke maa dyrke Jorden paa en Maade, der kan være til Skade for Eftermanden, hvilket det i fornødent Fald maa være Sogneforstanderskabets Pligt at paasee.

17 Sept. Kgl. Resolution, hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes, at der foretages den Forandring i den ved allerhøieste Resolution af 21de Jan. 1848 for Danmark allernaadigst approberede Kirkebøn efter Prædikenen for Kongen og det Kongelige Arvehuus, at der, istedenfor at der efter Bønnen for Hans Kongelige Høihed Arveprinds Frederik Ferdinand og Gemalinde Caroline nu bedes for de øvrige Kongelige Prindsesser og det samtlige Kongelige Arvehuus, for Fremtiden skal bedes saaledes: samt for de øvrige Kongelige Prindsar og Prindsesser og det samtlige Kongelige Arvehuus.

23 Sept. Rescript (til Biskoppen over og Stiftsprovsten i Sjællands Stift som Directeurer for Sjællands Stifts geistlige Hjelpe = Enkekasse) angaaende Forandring i Fundatsen for bemeldte Enkekasse.

Vi Frederik den Syvende, af Guds Naade Konge til Dan-

mark 2c. Vor synderlige Gunst! Ds er af Vor Minister for 23 Sept. Kirke- og Underviisningsvæsenet allerunderdanigst blevet foredraget et af Eder som Directeurer for den ved det allerhøieste Rescript af 2den Decbr. 1791 oprettede geistlige Hjælpe-Enkekasse for Sjællands Stift, i Henhold til en af samtlige paa Landemode forsamlede Præster tagen Beslutning, samt efterat Stiftets Præstefab havde havt Leilighed til at erklære sig, indsendt Udkast til en revideret Fundats for bemeldte Hjælpe-Enkekasse, istedenfor den for samme nugjældende Fundats, der indeholdes i det allerhøieste Rescript af 13de Aug. 1828 og senere allerhøieste Bestemmelser betræffende bemeldte Kasse. Efterat have taget denne Sag; tilligemed den af Vort Ministerium for Kirke- og Underviisningsvæsenet i den Anledning afgivne allerunderdanigste Betænkning under allernaadigst Overveielse, give Vi Eder hermed tilkjende, at Vi i Overeensstemmelse med det Ds dermed gjorde Forslag have fundet for Godt allernaadigst at anordne følgende Bestemmelser for Sjællands Stifts geistlige Hjælpe-Enkekasse:

§ 1. Den geistlige Hjælpe-Enkekasses Bestemmelse er at fikke de flere Enker, som maatte være berettigede til Pension af det samme Præstekald, hver ijer fuld Pension. § 2. Til den Ende fastsættes som almindelig Regel: a. Præsten i Embedet udreder Pensionen til den af Enkerne, som sidst blev Enke paa Kaldet, og Hjælpe-Enkekassen til den eller de ældre. b. Hvis den Pension, som Præsten faaer at udrede, fordi den sidste Enkes Pension ophører, skulde overstige den, som det ved hans Embedstiltrædelse paahvilede ham at svare, udredes det overstigende Beløb af Hjælpe-Enkekassen. c. Hvis derimod den Pension, som Præsten i Embedet saaledes faaer at svare, skulde være mindre end den, der paahvilede ham ved hans Embedstiltrædelse, har han, saafremt der paa Embedet er nogen ældre Enke, til Hjælpe-Enkekassen at indbetale det, som han saaledes faaer mindre at erlægge end ved hans Embedstiltrædelse var bestemt. d. Da Hjælpe-Enkekassens Forpligtelse kun følger Kaldenes Forpligtelse til at udrede anordningsmæssig Enkepension, vilde kun Enker efter Præster, der bortdøe i saadant geistligt Embede i Stiftet, hvoraf svares ordinair Kaldspension enten ifølge lovlig Ansættelse eller Kgl. Resolution, have Udgang til

23 Sept. Pension af Hjælpe-Enkekassen. Af samme Grund vilde Enker efter entledigede Præster kun have Ret til Pension af Præste-Hjælpe-Enkekassen, forsaavidt de have Ret til Pension af de Kald, hvorfra deres Mænd i sin Tid ere blevne entledigede. e. Naar der ved et Legat er henlagt Noget til et Præstekald til den paa samme værende Enkes Pensionering, saa at denne ikke udredes paa den i Lovens 2—13—10 bestemte Maade, men med et høiere Beløb, og der paa eengang maatte være flere Enker paa Kaldet, skal den første Enke beholde sin hele Pension, der som hidtil bliver at udrede til hende af Embedet eller Legatet, hvorimod de øvrige Enker paa Kaldet af Hjælpe-Enkekassen nyde en saadan Pension, som Embedet, hvis Legatet ikke var til, efter Loven og en derpaa grundet Ansættelses-Forretning var pligtigt at give til dem. Dog følger det af sig selv, at, hvis nogen Disposition maatte indeholde en Bestemmelse om, at den til Enkepension givne Indtægt skal deles mellem de flere Enker, bør det derved have sit Forblivende, men Hjælpe-Enkekassen ligesuldt udrede, hvad der foran er bestemt, hvilket da og paa lige Maade maa komme til Deling. § 3. Pensionerne af Hjælpe-Enkekassen udredes fra og til samme Tid, som Kaldene vilde have havt at svare dem, og udbetales for 1kte Juni og 1kte Decbr. Termin, hver Gang med det Halve; dog at de Enker, der hæve deres Pension hos de respective Provster, ei kunne fordre samme før henimod Maanedens Slutning. § 4. Kænsens Udgifter bestrides ved Renten af dens Capitaler samt ved Contingent af alle de Præsteembeder, som i paakommende Tilfælde ere pligtige at svare Enkepension. Det aarlige Bidrag erlægges saaledes: a. De Præster, som udrede Enkepension, svare $\frac{1}{2}$ Td. Byg aarligt af hvert 100 Rd., hvortil Embederne ere ansatte. b. De Præster, som ikke udrede Enkepension svare 2 Tdr. Byg aarligt af hvert 100 Rd., hvortil Embederne ere ansatte, dog at der af de Kald, der ere ansatte til 200 Rd. eller derunder, kun svares som hidtil 1 Td. Byg pr. 100 Rd. Endvidere skulle de Præster, som vare ansatte i Embedet inden den 16de Juni 1851, kun udrede 1 Td. Byg pr. 100 Rd. c. Svares Pension til entlediget Formand, som ei overstiger, hvad der kan ansees som lovbestemt

Maximum af Enkepension paa samme Kald, erlægges Bidraget 23 Sept. paa samme Maade, som naar Enkepension svares. d. Bygget betales med Penge efter Kapitelstaxten for hvert foregaaende Aars Afgrøde; dog at Contingentet af de Kjøbenhavnske Kald udredes med 2 Rd. pr. Td. Byg uden Hensyn til Kapitelstaxt. Contingentet beregnes for hver fulde 25 Rd. af Ansættelserne. e. Skulde Hjælpe-Enkekassen ikke være i Stand til med Indtægter efter Foransførte at dække sine Udgifter, bliver det Manglende at reparere i Forhold til som Enhver svarer Contingent til Kassen. f. Fritagelse for at udrede Contingent finder Sted, naar Nogen ifølge Kgl. Resolution til en Formand eller Formands Enke udreder en Pension, som overstiger det for Enkepensionen af samme Kald lovbestemte Maximum. § 5. Contingentet erlægges til Aarets tvende Landemoder, med Halvdelen hver Gang, til vedkommende Districtsprovst, tilligemed de øvrige Udgifter. Naar den Grund ophører, ifølge hvilken en Præst har erlagt det mindre Contingent (§ 4 a), eller været fritagen for Contingent (§ 4 f), erlægges det fulde Contingent til det nærmeste Landemode, uanset hiin Omstændighed er indtruffen længere eller kortere Tid for Landemodet. Skal der ved Tiltrædelsen af en ny Beneficiarius erlægges høiere Contingent af et Kald (§ 4, b), bliver dette ei at indkræve før til det første Landemode efter Naadensaarets Udløb, men erlægges da med det fulde Beløb, uden Hensyn til den kortere eller længere Tid, der er hengaaet efter Naadensaarets Udløb. Contingentrestancer bliver i fornødent Fald at inddrive ved Sequestration i Vedkommendes Embedsindtægt paa den i Rescriptet af 4de Decbr. 1793 § 3 bestemte Maade. § 6. De Enker, som oppebære Pension af Hjælpe-Enkekassen, kunne efter eget Ønske erholde denne anvist enten paa de geistlige Enkekassers Contoir i Kjøbenhavn eller hos den Districtsprovst, i hvis Provsti de have Ophold. Betimeligen inden Betalingsterminerne tilskilles Districtsprovsterne Specification over, hvad Enhver har at erlægge, samt Underretning om, til hvilke Enker der skal udbetales Pension. § 7. Hjælpe-Enkekassen er undergivet Bestyrelse af den samme Direction, som er anordnet for Præste-Enkekassen. Regnskabsføreren for Stiftets Præste-Enkekasse er tillige Regnskabsfører

23 Sept. for Hjælpe=Enkekassen og fører Regnskabet efter den Instrux, som meddeles af Directionen. Sagen bestemmes indtil videre til 150 Rd. aarligt, som udbetales kvartaliter. Alle nødvendige Administrationsudgifter er Directionen bemyndiget at anvise til Udbetaling af Kassen. Revisor for Præste=Enkekassens Regnskab er tillige Revisor for Hjælpe=Enkekassen og udfører Revisionen efter den Instrux, som meddeles af Directionen. Sagen bestemmes indtil videre til 30 Rd. aarligt. § 8. Det paa-ligger Directionen at sørge for, at Regnskabsføreren saa betime-ligen aflægger sit Regnskab for det afvigte Aar, at dette kan forevises samtlige Provster ved St. Johannis Landemode. Den contante Beholdning bør, forsaavidt den ikke behøves til Kassens Udgifter, sættes paa Rente; hvorved de Regler blive at følge, som findes foreskrevne i Forordningen af 7de Juni 1827 og andre Anordninger, der handle om Udlaan af offentlige Stiftel-sers Midler. Naar Regnskabsføreren har besvaret de af Revisor gjorte Udsættelser, decideres Regnskabet af tvende af Landemodet mellem Provsterne udvalgte Decisorer, og, naar Decisionerne ere opfyldte, meddeles Regnskabsføreren af Directionen Dwittering for rigtigt aflagt Regnskab. Kassens Status efter det for fore-gaaende Aar aflagte Regnskab anføres i hvert Aars St. Jo-hannis Landemods=Act. § 9. Skulle der opstaae Spørgs-maal, som Directionen formener ei at kunne afgjøres efter nær-værende Fundatses Bestemmelser, blive de at afgjøre ved det samlede Landemode efter Stemmesfcerhed. Hvis Sagen ikke taaler Opsættelse, kan Boteringen ogsaa skee skriftligt. Foran- dring i nærværende Fundatses Bestemmelser skal kun finde Sted, efterat Præsteflabet's Formening har været indhentet, og Sagen har været drøftet af en Comitee, som udnævnes af det samlede Landemode, eller, hvis Sagen ikke taaler Opsættelse, af Direc-tionen. Forslaget bliver derefter med Directionens Erklæring at indstille til allerhøieste Afgjørelse. § 10. Ved dette Bort allerhøieste Rescript ere Bestemmelserne i det allerhøieste Rescript af 13de Aug. 1828 ophævede. Derefter 2c.

7 Octbr. Kirke= og Underviisnings=Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Aalborg Stift), hvori det bifaldes, at af et

paa Solberg og Sundby Sognekalds Mark beliggende Afbygger= 7 Octbr.
 sted, hvis Fæster er villig til at fratræde sit Fæste, de 4½ Edr.
 Land strax overdrages Skolelæreren i Solberg, mod at han svarer
 aarlig 6 Edr. Byg efter Capitelstøt til Fæsterens Underhold-
 ning; at de øvrige 7 Edr. Land indtages under Præstegaarden,
 imod at Præsten svarer 2 Edr. Byg til Fæsterens Underhold og
 mod Fæsteafgiftens Ophør; at Huset nedbrydes og sælges til
 Fordeel for Kaldet; at, naar Fæsteren dør, Afgiften fra Skole-
 lærerembedet og Præstekaldet bortfalder og ligeledes de 8 Edr.
 Byg, der hidtil ere udredede til Skolelæreren for manglende
 Skolejord, og at Skoledistrictet da svarer Kaldet en aarlig Af-
 gift af 6 Edr. Byg efter Capitelstøt.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Frederiksborg 7 Octbr.
 Amt), om Opholdscommunens Forpligtelse ved Fattiglemmers
 Begravelse.

I et hertil indkommet Andragende, hvorover Man under 9de
 August d. A. har modtaget Hr. Kammerherrens Yttringer, har
 N. N. Sogneforstanderskab forespurgt: 1) hvorvidt det efter
 Emanationen af Frdg. af 27de Mai 1848 navnlig ifølge af
 Bestemmelsen i sammes første § paahviler Forsørgelsescommunen
 eller Opholdscommunen ved Fattiglemmers Begravelse at udrede
 Omkostningerne ved den i Frdg. af 24de Septbr. 1708, Post II.
 § 23 omhandlede Rastning af Graven og Ligets Henbæren til
 samme; 2) om ikke de til Ligets Transport tilvogns medgaaede
 Udgifter i ethvert Fald kunne fordres erstattede af Forsørgelses-
 communen, samt 3) om hidt nævnte Commune vil have at udrede
 de øvrige i Frdg. af 24de Septbr. 1708 ikke omtalte Begravelsesomkostninger, som ikke vedkomme Gravopkastningen.

Foranlediget heraf skulde man tjenstligst melde: ad 1) at,
 selv om Gravens Rastning og Ligets Henbæren til samme hidtil
 i vedkommende Commune er gaaet paa Omgang imellem Sognets
 Gaardmænd, Huusmænd og Inderster (cfr. Canc. Skr. af 13de
 Juli 1847 i Ny Coll. Tid. for f. A. Pag. 655), vil dog ikke
 Frdg. af 27de Mai 1848 § 1, der alene angaaer den indbry-
 des Fordeling af de communale Byrder i hver enkelt Commune
 imellem dens Medlemmer, men ikke selve Omfanget af disse

7 Octbr. Byrder ligeoverfor andre Communer, have kunnet medføre nogen Forandring i den Dpholdscommunen ifølge Frdg. af 24de Septbr. 1708 Post II. § 23, cfr. Post I. § 21 og Canc. Skr. af 5te April 1834, af 25de Marts 1836, af 24de August 1837 og 20de Juli 1844 (Ny Coll. Tid. for s. A. Pag. 959) paahvi- lende Forpligtelse til uden Godtgjørelse at udføre de omhand- lede Arbejder; ad 2) at Ministeriet med Herr Kammerherren er enigt i, at Omkostningerne ved Ligets Transport fra Dødsleiet til Graven, hvad enten denne skeer tilbøgn eller tilføds, i intet Tilfælde kunne fordres erstattede af Forsørgelsescommunen; ad 3) at Dpholdscommunen forøvrigt i Regelen kan fordre sig de nød- vendige positive Udgifter, Begravelsen har paaført den, erstattede af den overhovedet refusionspligtige Commune, og saaledes navnlig hvad Udgift Ligkisten og efter Omstændighederne Ligets Klæd- ning har gjort uomgængeligt nødvendig, men at dog Jorden stedse bliver at afgive frit, hvor Begravelsen skeer for et Fat- tignævns Regning, ligesom ei heller Noget skal betales til Præsten for Jordpaakastelsen, cfr. Danske Lov 2—10—1 og Canc. Skr. af 31te Marts 1835 og 8de Septbr. 1842.

7 Octbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Ebsted Amt- skoledirection), om Fordelingen af Smaaredsel paa Grund af Udparcelleringer.

Directionen har i behagelig Skrivelse af 9de. s. M. andraget, at der i den senere Tid har fundet en stor Deel Udparcelleringer Sted i N. N. og N. N. Sogne, endog i meget smaa Parceller, og at dette har givet Anledning til en Forespørgsel fra Skole- lærerne i bemeldte Sogne om, hvorledes de have at forholde sig med Opkrævningen af det dem tillagte Degnekorn og Smaa- redsel, der er nægtet dem af flere Parcellister. Med Hensyn her- til har Directionen yttret, at Forordningen af 25de Juni 1810 § 8, kun giver Oplysning om Opkrævningen af Degnekorn, men taler ikke om, hvorledes Degne=Smaaredsel af Ug, Ost, Brød o. s. v. skal reparteres paa ganske smaa Parceller, som ikke høre under en Hovedparcel, der hester for disse mindre Præstationer, og Directionen har derfor begjært Ministeriets Re-

solution for, hvorledes der hermed skal forholdes, idet den derhos 7 Octbr. har henstillet, om der ikke, ligesom ved Ydelsen af Degnekorn, maatte kunne bestemmes et Minimum for hver af de anførte Slags Degne-Emaaredsel.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at der savnes Hjemmel i Lovgivningen for en saadan Fremgangsmaade som af Directionen foreslaaet, men at Ministeriet derimod maa ansee det rigtigt, at der forholdes paa den Maade, at de omspurgte Naturalpræstationer, forsaavidt de efter deres Veskaffenhed vanskelig lade sig dele, converteres til Penge efter gangbar Priis; og at Betsbet fordeles paa Parcellerne i Forhold til disses Hartkorn.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Kjøbenhavn 8 Octbr. Amt), om at Landsfogne, der ere saaledes annecterede med en Kjøbstad, at de have Communalvæsen, navnlig Fattigvæsen, tilfælleds, ikke skulle svare Bidrag til Amtsfattigkassen, men vel til Amtsrepartitionsfondet.

Som Herr Stiftamtmanden bekjendt af Ministeriets Skrivelse af 3die Marts d. A., er det kommen under Overveielse, hvorvidt de i Kongeriget værende Landdistrikter, der ere saaledes annecterede til en Kjøbstad, at de have Communalvæsen, og navnlig Fattigvæsen, tilfælleds med denne, kunne ansees pligtige at svare Bidrag til vedkommende Amtsfattigkasse og Amtsrepartitionsfond.

Efterat Man i denne Anledning har corresponderet med vedkommende Amtmand og navnlig modtaget Herr Stiftamtmandens Ytringer i behagelig Skrivelse af 25de Marts d. A., skulde man tjenstligst melde, at, ligesom et overveieende Antal af de omspurgte Landdistrikter, efter hvad er oplyst, for Tiden ikke svare Bidrag til Amtsfattigkassen, saaledes finder Ministeriet ogsaa, at denne med det Kgl. Dsl. Cancellies Udtalelse i Skrivelse af 22de Decbr. 1804 stemmende Tingenes Orden har Forholdets Natur og Billighed for sig, og maa derfor ansee det rettest, at samme indføres med Hensyn til de Landdistrikter, hvor Saadant ikke allerede er skeet. Hvad derimod Bidraget

8 Octbr. til Amtrepartitionensfondet angaaer, maa Ministeriet holde for, at der ikke er Anledning til at foretage nogen Forandring i den i saa Henseende hidtil fulgte Praxis, hvorefter dette Bidrag sees overalt at være svaret af de paagjældende Distrikters Hartkorn. *)

11 Octbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Randers Amtskolebirection), om hvad der bør forstaaes ved „gamle Degne-Indtægter“.

Herr Kammerherren og Deres Høiærværdighed have i behagelig Skrivelse af 21de f. M. andraget, at De ved Udarbejdelsen af et Forslag til en ny Skoleplan for Nalsøe Sogn ere gaaede ud fra den Anskuelse, at til de gamle Degne-Indtægter, der forlods skulle udredes til Skolevæsenet, forinden Vigning ved Udgifterne til samme forfattes, kun kunne henregnes de ældre Ydelseser til selve Degnekaldet, men ikke den ældre Skoleløn, som De derfor ikke have medtaget ved Beregningen, men at der ved Sagens Behandling i Sognesforstanderskabet har yttret sig forskjellige Meninger om Rigtigheden heraf, idet Pluraliteten af Forstanderskabets Medlemmer har sluttet sig til Directionens Mening, men en Minoritet, i Forening med endel Sogneboere, har paastaet, at den ældre Skoleløn til Degnen i Nalsøe, som tillige var Skolelærer, saavel som til Skolelærerne i Nalsbrode og Glatved, der ikke vare Degne, skulle henregnes til de gamle Degne-Indtægter; og Herr Kammerherren og Deres Høiærværdighed have derfor til Afhjælpelse af denne Dissens udbudet Dem Ministeriets Resolution for, om ved „gamle Degne-Indtægter“ skal forstaaes alene de ældre Ydelseser til Degnekaldet, eller tillige de ældre Ydelseser til Skolelærerne, den ældre Skoleløn.

I Gjensvar herpaa meddeles tjenstligt, at Ministeriet maa være enigt med Directionen i, at ved gamle Degne-Indtægter kun kan forstaaes de ældre Ydelseser til selve Degnekaldet, og at følgelig den gamle Skoleløn ved Udarbejdelsen af nye Skoleplaner bliver at hense til de ældre Ydelseser, som bortfalde.

*) Samme Dag afgif ligehybdende Skrivelser til Holbek, Odense, Hjørring, Veile og Lihsted Amter.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Aalborg Amts- 11 Octbr. Skoledirection), om Skolelæreres Forpligtelse til at svare Skolebidrag.

Efterat have modtaget Directionens behagelige Erklæring af 26de. f. M., betræffende et Andragende fra Skolelærer N. N. i N. N., hvori han forespørger, om der retteligen kan affordres ham Afgift til Skolevæsenet af den til hans Embede hørende Jordlod, skulde Ministeriet tjenstligt melde, at, ligesom Skolelærerne ikke kunne anses pligtige til at udrede Skolebidrag af deres Embedsjord, saaledes antager Ministeriet heller ikke, at der af deres øvrige Embedsindtægter kan paalignes dem Skolebidrag efter Formue og Leilighed, hvorimod Ministeriet maa ansee det for en Selvsølge, at de, ligesom andre Beboere i Communen, have at yde Bidrag til Skolevæsenet af privat Formue.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Hjørring Amt), 12 Octbr. om et 5-aarigt stadigt og selvstændigt Ophold i en Commune begrunder Forsørgelsesret der, uanset at den Paagjældende tidligere har været anerkjendt forsørgelsesberettiget andetsteds.

Efter Modtagelsen af Herr Amtmandens behagelige Skrivelse af 22de f. M. betræffende det med samme tilbagefulgte Andragende, hvori Hærilev Sogneforstanderskab har anholdt om Ministeriets Resolution i en mellem samme og Skæve Sogneforstanderskab verserende Meningsulighed, angaaende Almisselem N. N. og Families Forsørgelsessted, skulde Man herved tjenstligt melde, at, da efter Lovgivningen en Person er forsørgelsesberettiget i den Commune, hvor han senest har havt stadigt og selvstændigt Ophold i 5 Aar, forudsat, at han ikke i den Tid har oppebaaret Understøttelse af Fattigvæsenet, maa Paagjældende med Familie nu anses forsørgelsesberettiget i Hærilev Pastorat, uanset at han tidligere har været anerkjendt forsørgelsesberettiget i Skæve Sogn.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Frederiksborg 13 Octbr. Amt), hvori Ministeriet — da Indsiddet N. N. havde klaget

13 Octbr. over, at den ham af N. N. Sogn tilstaaede Understøttelse af 3 Mk. ugentlig var utilstrækkelig, og en til Sognets Forstanderskab i saa Henseende fra Amtet udgaaet Opsordring ikke var taget tilfølg, hvorfor det havde indstillet, at Forstanderskabet ved Ministeriets Resolution maatte blive paalagt, af Fattiggassen at lade Andrageren tilskyde en Understøttelse mindst af 5 Mk. ugentlig i Penge og i Løbet af Vinteren særskilt 2 Tdr. Sæd — ved at svare, at Det finder Betænkelse ved at give Sogneforstanderskabet et formeligt Paalæg om at yde den omhandlede Familie en staaende Understøttelse af et vist Beløb, og det saameget mere, som det er at forvente, at Familien, naar Sagen paany tages under Forhandling i et Sogneforstanderskabsmøde, hvilket er den lovbefalede Form for Forstanderskabets indre Forhandlinger, vil blive af Samme indrømmet den Forhøielse i det Tilstaaede, som Vinteren over, og navnlig under de høie Priser paa næsten alle Livsfornødenheder vil være uomgængelig nødvendig, tilføier, at det selvsølgelig bør paasees, at Familien ikke lider Nød, og at, uagtet Ansvaret forsaavidt i Almindelighed maa paahvile det samlede Sogneforstanderskab, det dog er Sognets Præst, som i Tilfælde af indtrædende sieblikkelig Trang i Medfør af Reglementet for Fattigvæsenet paa Landet af 5te Juli 1803 § 17, cfr. § 16, har, indtil en Beslutning af det samlede Forstanderskab kan havees, at gribe ind, samt at Sogneforstanderskabet ei heller ved at tage nogen Bestemmelse for, hvor Meget der under ordinaire Forhold maa udgives til en understøttet Familie, kan enten fritage Præsten for, eller betage ham Ret til i det berørte overordentlige Tilfælde paa Sogneforstanderskabets Vegne og for Sognets Regning at foranstalte, hvad Mennekelighed og Embedsplygt ligemeget maatte tilfige.

13 Octbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Lolland-Falsters Stift), om Deling i Raadensaaret af en et geistlig Embede tilkommende Afgift og Renter af en Capital.

Med behagelig Skrivelse af 7de f. M. har Deres Høiærværdighed tilstillet Ministeriet et Andragende fra Capellan p. p. for

N. N. Menigheder, N. N., hvori han for Enken efter hans under 13Octbr. 18de Juni f. A. fra Vicepastoratet for Sundby Menighed forflyttede og senere afdøde Broder, Sognepræst N. N., med Hensyn til en mellem hende og hendes Mand's Eftermand i det nævnte Vicepastorat, N. N., opstaaet Meningsulighed om Delingen i Raadensaaret af en ved Bort salg af en Deel af Præstegaardens Jorder Embedet tilfaldende Indtægt, nemlig en Afgift af 74 Tdr. Byg, samt Renterne af en Capital af 2581 Rd., har begjært Ministeriets Resolution for, om bemeldte Indtægt bør deles mellem de Paagjældende efter Analogi af Reglerne i Danske Lov 2—13—1 til 3, eller om den, saaledes som Eftermanden antager, bør deles lige mellem Begge, efter Danske Lov 2—13—6.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt anmode Deres Høiærværdighed om behageligen at ville tilkjendegive Andrageren, at Ministeriet finder, at de omhandlede Indtægter bør deles lige mellem Formandens Bo og Eftermanden, uden Hensyn til, at de ere vundne ved Afhændelse af en Deel af Præstegaardens Jorder, idet denne derved er udgaaet af Præstekaldets Avling, og Bestemmelserne i de første 4 Artikler af Lovens 2det Bogs 13de Capitel, der alene angaae Avlingens Deling, ikke kunne bringes til Anvendelse med Hensyn til den derfor substituerede Afgift og Rente.

Kirke- og Underviisnings- Ministeriets Skr. (til Amtmanden 15Octbr. over Præstø Amt), hvori Ministeriet i Anledning af en indkommen Begjæring fra forskjellige Sogneforstanderskaber om, at de mindre Beløb, som ifølge Loven af 20de Juni 1850 ere tillagte vedkommende Skolekasser som Hartkornsegaliseringss- Godtgjærelse for Skolejorder, der tidligere have havt privilegeret Hartkorn, maae anvendes til Skolevæsenets løbende Udgifter istedenfor at gjøres frugtbringende paa sædvanlig Maade, samt, da Amtsraadet i den Anledning i sit sidstafholdte Møde havde vedtaget at erklære, at der fra Raadets Side ikke kunde være Noget at erindre imod, at deslige Summer, som vare under 25 Rd., og hvis Frugtbargjærelse samt Renternes Hævning vilde medføre

- 15 Octbr. uforholdsmæssig Uleilighed, anvendtes til vedkommende Skolevæsens løbende Udgifter, bifalder, at deslige Beløb under 25 Rd. anvendes paa den af Amtsraadet vedtagne Maade og saaledes undtages fra Capitalisering.
- 15 Octbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Veile Amt), om at Creditforeningsobligationer, tilhørende Skolelærerhjælpekasser, blive at notere.
- Herr Amtmanden har, ved at underrette Ministeriet om, at Skoledirectionen for Bjerre-Hatting Herreder har indkjøbt af Obligationer fra Creditforeningen af Landeieendomæbefiddere i Nørre-Jylland, og Skoledirectionen for Nørvang-Lørrild Herreder af lignende Obligationer fra Creditforeningen for de nørrejydske Kjøbstadgrundeiere, begge til de respective Provstiers Skolelærerhjælpekasser, i behagelig Skrivelse af 26de f. M. forespurgt, om hvorvidt visse Obligationer, foruden at forsynes med vedkommende Skoledirections Prohibitivpaategning, skulle, i Lighed med hvad der i Justitsministeriets Circulaire af 31te Marts f. A. er foreskrevet med Hensyn til slike Obligationer, naar de i Overeenstemmelse med Loven af 26de Juni 1850 indkjøbes for Umyndiges Midler, noteres i vedkommende Creditforenings Bøger, eller om dette ansees for usødvendigt.
- I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at Man maa ansee det rigtigst, at de omhandlede Obligationer paa sædvanlig Maade blive noterede i den vedkommende Creditforenings Bøger.
- 17 Octbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Aalborg Stift), hvorved det paa Indstilling fra Sognepræsten for Sønderhaa og Hørsted Menigheder, N. N., bifalder, at 2 Ekpr. Land af det sydsøstlige Hjørne af en Sønderhaae Præstegaard tilliggende Hebe maa overlades Communen til derpaa at opføre et Fattighuus, mod en aarlig Afgift til Kaldet af 4 Mk., dog at Jordstykket affondres med et forsvarligt Hegn og at dette opføres og fremtidigens vedligeholdes uden Udgifter for Sognepræsten.

Confirmation paa et af Landvæsendecommissair Jørgen Hansen, Eier af Bøgelund i Veile Amt og Hustru M. Hansen oprettet Gavebrev paa Frue Ane Pauline v. Bingers Legat til Trængende i Jellinge og Houer Sogne. *) 22Octbr.

Kirke- og Underviisnings- Ministeriets Skr. (til Veile Amts- skolebirection), om Beregningen af Skolelærerembeters Indtægter under Vacance. 22Octbr.

Med Hensyn til, at Skolelærerembetet i Gibe ved den i December 1851 indtrufne Vacance henstod ledigt i 10 $\frac{1}{2}$ Uger, har Deres Høiærværdighed, foranlediget ved en med Sogneforstanderskabet for N. N. Sogn ført Brevvevling, angaaende den Indtægt, der i forberørte Anledning maatte tilkomme Skolelærerhjelpekassen, i behagelig Skrivelse af 24de August sidstl. forespurgt: 1) om Cancelli-Skrivelsen af 20de Januar 1838 § 4 er at forstaae saaledes, at Enken efter en Skolelærer i de første 6 Uger af Vacancen maa nyde Embedets Indtægter ubesklaarne, og at Udgifterne ved Embedets Besørgelse skulle udredes af Skolekassen, eller om Enken i den Tid, hun oppebærer alle Indtægter af Embedet, skal bestride Udgifterne ved dets Besty-

*) § 1. Legatets Capital er 2000 Rb., som skal forblive inde- staaende paa første Prioritet i Bøgelund i Jellinge Sogn i Veile Amt, og forrentes med 4 pCt., der betales den 1ste October hver Aar og uddeles den 22de s. M. § 2. Af Renten tilfalde 60 Rb. Jellinge og Houer Sogne, der uddeles til 6 trængende christelige Familier eller Enker, som ikke nyde Understøttelse af Fattigvæsenet, med 10 Rb. til hver, B. de øvrige 20 Rb. tilfalde — saalænge Alminde Præstekald ikke forenes med noget andet Sogn — Enken efter en Sognepræst i Alminde, som dertil er trængende og værdig. Findes ingen saadan, gives de i Brudgave til en sædelig og christelig Pige i Jellinge eller Houer Sogne, som i det paagjældende Aar har havt eller skal have Bryllup. Findes ingen trængende dertil i et Aar, opbevares Beløbet til det følgende, for at anvendes ved Siden af eller i Forbindelse med de da faldende 20 Rb. i samme Diemed. § 3. Legatet bestyres af Provsten for Nørvang og Lørrild Herreder, Sognepræsten i Jellinge og Houer Sogne og en af Amtet udnævnt Eiendomsbesidder i Sognene. Bestyrelsen aflægger Regnskab som for andre Legater i Almindelighed. § 4. Legatet træder i Kraft, naar den Sidstevende af Døtterne afgaar ved Døden.

22 Octbr. relse; 2) om det er rigtigt ved Beregningen af Skolelærerembeters Indtægter under Vacancen til Bestemmelse af den Skolelærerhjælpekassen tilfaldende Andeel ikkun at tage Hensyn til det Quantum Korn, der efter Planen er normeret som Lønning, eller om ikke, naar en anden Beregning er lagt til Grund for Embedets Afgift til Hjælpekassen, ogsaa denne Beregning, hvorved navnlig Melk til Ost samt Offer og Accidentser af Distriktet ere medtagne, bør følges som Norm for Indtægten under Vacancen; 3) om Provsten, som Regnskabsfører for Skolelærerhjælpekassen, er berettiget til at fordre sig foreviist Quitting fra den eller de Skolelærere, der under Vacancen have bestyret Embedet, for den dem derfor tillagte Betaling, eller om han, uden at udsætte sig for Revisionsbemærkninger, kan simpelthen anføre det Beløb, som vedkommende Sogneforstanderskab har opgivet for ham som erlagt for Embedets Bestyrelse under Vacancen.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde: ad 1) at Enken maa ansees pligtig til, i det Tidrum, i hvilket hun vedbliver at oppebære Embedets Indtægter, at afholde de paa Embedets Besørgelse medgaaende Udgifter; ad 2) at ved Beregningen af Embedets Indtægter, i det heromhandlede Tilfælde Melkehjælpekassen samt Offer og Accidentser blive at medtage, da disse Indtægter høre med under Lønningen efter Skolelovens § 55, a, og selvfølgelig maa komme Skolelærerhjælpekassen tilgode under Vacancen, i Henhold til Reskript af 1ste August 1817 § 8; ad 3) at det ikke skjønes, at det for Regnskabsføreren er nødvendigt at fordre anden Legitimation i den omspurgte Henseende, end Sogneforstanderskabets Dypgivende.

25 Octbr. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Aalborg Amt), om Amtsraadets Myndighed til at mulctere Sogneforstanderskabsmedlemmer for Undladelse af at opfylde deres Pligter.

Næst at indberette, at et Sogneforstanderskab i det Herr Kammerherren betroede Amt har paa Grund af, at det ikke sjældent er Tilfældet, at flere Medlemmer af samme, uagtet betimelig Indvarsling af Formanden, udeblive fra de berammede Møder,

uden at angive nogen Grund for deres Udeblivelse, og saaledes 25 Octbr. udsætte de Mødende for forgjæves at have gjort en Reise til Mødestedet, forespurgt, hvorledes det har at forholde sig for at faae vedkommende Medlemmer af Forstanderskabet til efter Indvarsling at give Møde, har Hr. Kammerherren i behagelig Skrivelse af 27de f. M. indstillet det saaledes opstaaede Spørgsmaal til Ministeriets Afgjørelse, idet De har anseet det tvivlsomt, hvorvidt Amtet eller Amtsrådet er berettiget til i et saadant Tilfælde at anvende Mulkt, som det formeentlig eneste virksomme Middel.

Foranlediget heraf skulde Man tjenstligst melde, at, naar et Forstanderskab ikke vil benytte den samme ved Anordningen af 13de Aug 1841 § 10 første Passus in sine hjemlede Ret til at udelukke et forsømmeligt Medlem af Forstanderskabet, skjønes det ikke rettere, end at Amtsrådet igjennem dets Formand maa kunne ved Mulkt tvinge den Paagjældende til at opfylde sin Pligt, cfr. Cancelli af 15de Septbr. 1846, men at Spørgsmaalet om, hvorvidt der tilkommer Amtsrådet en lignende Myndighed, naar Mulcteringen mere faaer Characteren af Straf end af Tvang, derimod ikke er hævet over al Tvivl, og at Man derfor finder Betænkelighed ved at afgive Resolution paa det almindelige af Amtet fremsatte Spørgsmaal, men imødeser Indstilling i hvert enkelt foreliggende Tilfælde.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 25 Octbr. og Biskoppen over Aarhus Stift), hvorved Approbation meddeles paa et Reglement for Grenaae Kirkegaards Indretning og Benyttelse samt Taxten for Udgifter ved Begravelse sammesteds.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 29 Octbr. og Biskoppen over Sjællands Stift), hvori Ministeriet, paa Forespørgsel fra Sognepræsten for Thureby og Dalby Menigheder svarer, at Kaldet efter Sagens oplyste Omstændigheder ei kan fritages for at svare en Refusion til Communitetet i Rjøbenhavn for Kongetienden af 6 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdk. Hartkorn gl. Mat., og bifalder, at Forening indgaaes om at svare det

25 Octbr. hidtil ydede Bederlag af 4 Ldr. 5 Skpr. 2 $\frac{1}{2}$ Fdf. Byg at betale med Penge efter Capitelstart*).

29 Octbr. Kirke- og Underviisnings- Ministeriets Skr. (til Præsts Amts- skolebirection), hvorved det bifaldes, at der fra 1ste Juli 1853 at regne tillægges Andenkæderen ved Stege Borgerkole, som tillige er Kjøbstadens Chordeg, 100 Rd. af Byens Kæmmerkasse, mod at den ham hidtil tilkommende Ret til at oppebære Høitids- og Mikfels-Dffer af Byens Beboere for Fremtiden bortfalder.

3 Novbr. Kirke- og Underviisnings- Ministeriets Skr. (til Frederiksborg Amts- skolebirection) om Anvendelsen af forhøiet Mulctering for fortsat Skoleforsømmelse.

Med Directtonens behagelige Erklæring af 14de s. M. har Ministeriet modtaget et Andragende fra N. N. Sogneforstanderskab, hvori det anholder om, at det maa tillades det, ved Anvendelsen af Anordningen af 29de Juli 1814 § 17 angaaende forhøiet Mulctering for fortsat Skoleforsømmelse, at modificere Lovgivningens Regler efter en af Sogneforstanderskabet i saa Henseende foreslaaet Skala. Dette Andragende har Directionen, som anser de foreslaaede Modificationer for hensigtsmæssige og billige, anbefalet, idet Directionen, saafremt samme maatte blive bevilget, tillige har andraget paa at bemyndiges til, paa nærmere Begjæring, at indrømme lignende Modificationers Anvendelse i andre Skoledistricter i Provstiet. Directionen har derhos med en anden Skrivelse af s. D. indsendt til Ministeriets Afgjorelse et Andragende fra N. N. Sogneforstanderskab, hvori det begjærer Ministeriets Resolution med Hensyn til, at Directionen ved Decisionen paa Sognets specielle Skolekasseregnskab for 1851 har paalagt Sogneforstanderskabet under Tagttagelse af en passende Humanitet at overholde Skoleanordningens § 17 istedenfor som hidtil kun at anvende enkelt Mulct i Tilfælde af gjentagen Forsømmelse.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at Ministeriet vel paa den ene Side maa billige, at Directionen

*) En saadan Forening blev derefter confirmeret under 20de Febr. 1854.

ikke lader en saadan ligefrem Tilfidesættelse af Anordningens 3 Novbr. Bud upaaanket, men paa den anden Side dog i Almindelighed Intet finder at erindre imod, at man, forudsat at Skoleforsømmelser ikke finder Sted i nogen betænkkelig Grad, søger i de enkelte Tilfælde at lempe Forskrifterne om Mulctering for Skoleforsømmelser efter hvad de paa vedkommende Steder herskende Forhold maatte vise at være tilstrækkeligt til Opnaaelse af Die-medet med Anordningens Forskrifter, uden at Ministeriet dog i saa Henseende seer sig istand til at approbere bestemte Afvigelser fra eller Modificationer af Lovgivningens Regler.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 3 Novbr. og Biskoppen over Sjællands Stift), hvorved det approberes, at Frederiksberg og Hvidovre Sognekald afgiver et Jordstykke i Frederiksberg By paa $1\frac{3}{4}$ Td. Lands Størrelse til Udvidelse af Frederiksberg Kirkegaard, mod en aarlig Afgift til Kaldet af 54 Tdr. $4\frac{1}{10}$ Skp. Byg at betale med Penge efter hvert Aars Capitelstaxt, samt med fornødent Forbehold i Henseende til Sognekaldets i Taxationsforretningen berørte Andeel i Bederlaget for den saakaldte Studევang.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Justitsministeriet) 4 Novbr. i Noter Pag. 76.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Justitsministeriet) om, at den 7 Novbr. enkelte Sogneforstander er pligtig at udføre de af Sogneforstanderskabet med Pluralitet tagne Beslutninger, og at han i fornødent Fald dertil kan tvinges.

Bed at fremsende det herhos tilbagesølgende Andragende med Bilage, hvori N. N. som Medlem af Forstanderskabet for N. N. Sogn besværer sig over, at det paa Andragende fra bemeldte Sogneforstanderskab af Amtmanden over Svendborg Amt er blevet ham tilkjendegivet, at han ikke har været besøjet til at vægre sig ved at deeltage i Udførelsen af de af meerbemeldte Sogneforstanderskabs Pluralitet til Forebyggelse af Cholera besluttede Huusvisitationer, og at hans Deeltagelse heri i fornødent Fald vil kunne fremtvinges ved en af Amtet dicteret daglig

7 Novbr. Mulet, har Justitsministeriet i behagelig Skrivelse af 1ste f. M. bejært sig dette Ministeriums Ytringer meddeelte over Sagen, forsaavidt der er Spørgsmaal om de enkelte Sogneforstanderes Forhold til de af Sogneforstanderskabet med Pluralitet tagne Beslutninger.

I Gjensvar herpaa skulde man tjenstligt tilbagemelde, at i Medfør af Landcommunalanordningen af 13de Aug. 1841 § 13, der bestemmer, at, naar der mellem Sogneforstanderskabets Medlemmer er ulige Meninger, afgjøres Sagen efter de fleste Stemmer, maa den enkelte Sogneforstander, hvad Forholdets Natur ogsaa tilføjer, være pligtig at underkaste sig Pluralitetens Beslutning, naar denne ikke gaaer ud paa noget Lovstridigt, og, forsaavidt der herved paalægges ham et Hverv, som det overhovedet efter Anordningen paaligger en Sogneforstander som saadan at udføre, vil han have at udføre dette uden Hensyn til sin individuelle Mening om Foranstaltningens Hensigtsmæssighed. Ministeriet skulde derhos lige tjenstligt tilføie, at Amtsraadet som den anordnede kommunale Autoritet og efter Omstændighederne Amtmanden som Raadets Formand (cfr. bemeldte Anordnings § 33) i Tilfælde af modvillig Nægtelse, maa være berettiget til at fremtvinge Udførelsen navnlig ved Dagmulter (cfr. Skr. af 15de Septbr. 1846 i Coll.-Tid. Pag. 997), saafremt Sogneforstanderskabet ikke maatte finde Anledning til i Medfør af oftnævnte Anordnings § 10 at udelukke den Paa-gjældende i Tilfælde af, at den stedfundne Pligtovertrædelse dertil kvalificerer ham.

11 Novbr. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Prøstø Amt), hvori Ministeriet — paa Forespørgsel fra N. N. Sogneforstanderskab, om ikke Sognefogden maa antages pligtig at deltage i Hjemkjørselen af det Skolelæreren tillagte Brændsel — svarer, at Sognefogderne maae ansees at være fritagne for Deeltagelse i de omhandlede Rjørseler.

15 Novbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Odense Amt) om Kirkeieierens Forpligtelse til Kirkegaardens Reenholdelse.

I Anledning af det med Stiftamtets behagelige Skrivelse af 20de Novbr. f. A. hertil indsendte, af vedkommende Provsts Erklæring ledsagede, Andragende fra Gieren af N. N. Kirke betræffende hans Forpligtelse til at sørge for Reenholdelsen af de Sogneboerne paa Kirkegaarden anviste Leiesteder, skulde Ministeriet, efterat have desangaaende brevvevlet med Biskoppen over Fyens Stift, tjenstligst melde, at Ministeriet med Stiftamtet maa være enigt i, at, ligesom det ifølge Lovgivningen er Kirkecierens Pligt at holde Kirkegaarden reen, og det Offentlige saaledes kun har at holde sig til Gieren, naar Mangler findes, uanset at Sogneboerne af Kirkecieeren have faaet Leiesteder mod at holde dem rene, saaledes maa ogsaa paa den anden Side Kirkecieeren være berettiget til at berøve Boerne de dem anviste Leiesteder, naar de ikke opfyldte de Betingelser, hvorunder disse ere dem tilstaaede, og anvise dem andre Begravelsessteder samlede, og derefter foretage en saadan Planering af Kirkegaarden, som han anseer hensigtsmæssig, dog saaledes at de allerede eksisterende Grave blive at staae indtil en Tid af 20 Aar er forløbet siden Ligs Nedsættelse i samme. 15Novbr.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Frederiksborg Amtsskolebirection) om, at Sogneforstanderskabet ei kan disponere over Skolebygninger til midlertidigt offentligt Brug uden Skoledirectionens Samtykke m. v. 18Novbr.

I behagelig Skrivelse af 23de Septbr. sidstleden har Directionen for Ministeriet fremsført Bepværing over, at N. N. Sogneforstanderskab havde uden forud dertil indhentet Samtykke fra Directionen bestemt i paakommende Tilfælde at ville anvende N. N. Skole til Choleralazareth og derefter rømmet den, samt at Sogneforstanderskabet, efterat Directionen havde gjort det opmærksomt paa, at det ikke kunde anses berettiget til paa egen Haand at tage en saadan Beslutning, og at Skolelæreren i alt Fald maatte have fuld Erstatning for det Tab, han vilde lide ved Fraflytning fra sin Bolig m. v., havde protesteret derimod og navnlig yttret, at det ansaae det for en Skoledirectionen uvedkommende Sag, hvorvidt der gives Skolelæreren en saadan Erstatning.

18 Novbr. Ministeriet, der for sit Vedkommende i det Hele har maattet billige Directionens Fremgangsmaade, fandt imidlertid Anledning til, forinden Videre foretoges, at begjære Justitsministeriets Betænkning over Sagen, og efter nu at have modtaget bemeldte Ministerii Svar herpaa, hvori httres, at Det maa være ganske enigt i, at Sogneforstanderskabet strax efter, at det havde udsæet Skolen til eventuelt at tages i Brug til Choleralazareth, burde have gjort Indberetning desangaaende til Skoledirectionen for at erfare, om der fra dennes Side var Noget derimod at erindre, skulde Ministeriet tjenstligt melde, at Ministeriet ikke kan billige den af Sogneforstanderskabet i den omhandlede Sag brugte Fremgangsmaade, og at det navnlig med Directionen maa finde, at der ikke var Røie for Sogneforstanderskabet til at fremkomme med den ovenomtalte Protest.

25 Novbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circ. (til samtlige Stiftsøvrigheder) om, at Skjøder paa afhændet geistligt Beneficiargods bør indsendes til Stiftsøvrighedens Approbation.

Da Ministeriet har bragt i Erfaring, at det ved Bort salg af geistlige Embeders faste Eiendomme ikke i alle Stifter pleier at iagttages, at de af vedkommende Beneficiarius udstedte Skjøder indsendes til Stiftsøvrighedens Approbation, har Man ikke villet undlade tjenstligt at meddele (Lit.), at Det anseer det for rettest, at de omhandlede Skjøder i alt Fald i Udkaft indsendes til Stiftamtmandens og Biskoppens Approbation, forat det kan paa-sees, baade at Documentet er affattet i Overensstemmelse med den forudgaaede Resolution fra Ministeriet eller fra Hs. Majestæt Kongen, og at alt Fornødent iøvrigt er iagttaget ved Documentets Affattelse overensstemmende med Lovgivningen og til Raldets Betryggelse.

29 Novbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Skoledirectionen paa Bornholm) om, hvorledes der bør gaaes frem, naar Multering for Skoleforsømmelse anvendes uden den tilføjede Rytte.

I behagelig Skrivelse af 8de dennes har Directionen meddeelt Ministeriet, at Skolecommissjonen i N. N. har indberettet, at N. N. der af Byen, efterat Commissjonen paa derom skeet Be-

gjæring havde nægtet hans 13aarige Søn N. N. Fritagelse for ^{29Novbr.} Sommerskolegang, desuagtet har holdt ham fra Skolen, samt at han, uagtet han er bleven foreholdt det Lovstridige i hans Fremgangsmaade og den anordnede Mulctering for Skoleforsømmelser er bleven anvendt paa ham, dog vedblev haardnakked at holde sin Søn fra Skolen; -og har Directionen i den Anledning begjært Ministeriets Resolution for, hvad der med Hensyn hertil maatte være at foretage.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at, saafremt den omhandlede Dreng ikke inden en nærmere af Directionen bestemt og Faderen forelagt kort Frist møder til anordnet Skolegang, eller han vel møder men senere atter skulde forsømme Skolen, vil han enten paa Faderens eller i fornødent Fald paa Fattigvæsenets Bekostning være at anbringe i Kost hos paalidelige Folk, med Forpligtelse for disse til at sørge for Drengens Skolegang.

Kirke- og Underviisnings- Ministeriets Skr. (til Frederiksborg ^{30Novbr.} Amtsstoleldirection) om Fordeling af Indtægterne af et Skolelærerembede under Vacancen m. v.

I behagelig Skrivelse af 7de dennes har Directionen, med Hensyn til at Skolelærerembedet ved N. N. Skole efter den hidtilværende Skolelærer N. N.s Død den 22de Mai d. A. har henstaact vacant til 9de Septbr. næstefter, og i den Tid været bestyret af den hidtilværende Hjælpeleer ved Skolen, begjært Ministeriets Resolution angaaende Anvendelsen af Embedets Indtægter i Vacancetiden, idet Directionen desangaaende har ytret, at fra Udløbet af de 6 Uger efter Dødsfaldet, i hvilke Indtægterne tilfalde den afdøde Skolelærers Vo, maatte formeentlig den Embedets tillagte faste Lønning, hvortil i nærværende Tilfælde maatte henregnes Skolelærerens Løn af Fordehøgsklassen og af de Beboerne paalignede Bidrag til hans Lønning, tilkomme Skolelærerhjelpekassen, medens Embedets øvrige Indtægter tilfalde Communen, som vil være pligtig til at bestride de med Embedets Besørgelse under Vacancen forbundne Udgifter, saaledes at, forsaavidt de Communen herefter tilfaldende Indtægter ikke ere tilstrækkelige til at affholde disse Ud-

30 Novbr. gifter, bør det Overskydende udredes af Hjælpeklassen; og har Directionen derhos forespurgt, om Skolelærerhjælpeklassen, under Forudsætning af, at Directionens Anskuelse billiges, maa, naar endelig Afregning fra vedkommende Sognesforstanderskab bliver indsendt, være bemyndiget til at udbetale det eventualiter Overskydende til Embedets Besørgelse i Vacancen uden yderligere Indstilling til Ministeriet.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at Det bifalder Directionens ovennævnte Anskuelse, og at Det Intet finder at erindre imod, at Skolelærerhjælpeklassen, naar endelig Afregning modtages, udbetaler, hvad der efter det Foransførte vil være at tilskyde af den til Lærerens Lønning i Vacancetiden, dog at det paasees, at Skolelærerhjælpeklassen ikke kommer til at udbetale Mere end hvad den i Anledning af den paagjældende Vacance har oppebaaret.

1 Decbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Viborg Stift), hvori Ministeriet, med Hensyn til Biskoppens almindelige Bemærkning om, at det ikke bør tilstedes en Beneficiarius istedenfor at afhjælpe de udsatte Mangler ved hans Præstegaard at foretage andre lignende Arbejder paa andre Steder af Præstegaarden, om endog dette muligt skeer i et større Omfang end der isølge Udsættelserne vilde kunne forlanges — bemærker, at Det i det Væsentlige deler Biskoppens i saa Henseende udtalte Formening, medens det vistnok maa erkjendes, at det ofte kan være forbunden med megen Vanskelighed for Provsten at afgjøre, hvilket Stykke af Præstegaardens Tag der er meest trængende til Omlægning, og at der derfor ved Udsættelser, som angaaer Tagets Omlægning, hyppigst kan være Anledning til at bifalde den af vedkommende Beneficiarius trufne istedenfor den af Synet forlangte Foranstaltning; men at der i saa Fald bør derom gøres udtrykkelig Bemærkning ved det senere afholdte Syn, saaledes som i nogle af de Tilfælde, der havde givet Anledning til Biskoppens ovennævnte Bemærkning, var iagttaget; hvorimod det i andre ikke bestemt var udtalt, hvorvidt det kunde admittes, at ikke netop det udsatte men i dets Sted et andet Stykke Tag var repareret.

Justitsministeriets Circ. (til samtlige Amtmænd), indeholdende ^{3 Dec.} Modificationer i Justitsministeriets Circulaire af 14de Aug. 1850 angaaende de saakaldte rusfiske eller Patentforstene.

Bed den i den senere Tid vundne Erfaring med Hensyn til Ufsadeligheden af snævre Skorsteensrør eller saakaldte rusfiske eller Patentforstene, er Ministeriet kommen til den Erkjendelse, at Bestemmelserne i Justitsministeriets Circulaire af 14de Aug. 1850 turde taale nogen Modification, hvorfor det, efterat Sagen paany har været taget under Overveielse, herved bestemmes, at der for Fremtiden i Henseende til slige Skorstenes Indretning og Reengjøring skal iagttages Følgende: 1. De skulle indvendig enten være cirkelrunde eller have en anden regelmæssig Figur med idetmindste 4 Sider. 2. De runde skulle have en Diameter af ei under 6" og ei over 10" i Længden. Samme Quadratindehold, som herved fremkommer, skulle ogsaa Skorsteensrør af anden Form have, og maa Afstanden mellem modstaaende Sider i dem ikke være under 4½". 3. De skulle bestaae af velbrændte Steen og i godt Forbandt samt glat pudsede indvendig. 4. Muren skal være idetmindste af ½ Steens Tykkelse paa alle Sider, og, saavidt Gulvene, Forskalingerne og Loftene naae, af een Steens Tykkelse. 5. Naar de ikke opføres lodrette, maae de ikke trækkes i en mindre Vinkel end 45 Grader. Skraatliggende skulle hvile paa Jern eller Muur med behørig Afstand fra alt Træværk. De Hjørner og Vinkler, som opstaae ved en forandret Retning, skulle afrundes i en Bue af mindst 3 Fods Radius. 6. I Rørene skulle indmures Jernbøsninger paa de Steder, hvor Ruffelovnrør anbringes, og disse sidste forsynes med Brytning, for at forhindre, at de række ind i Skorstenen. 7. Foroven i Taget tæt ved Skorstenen maa være en Lem til Udgang for Skorsteensfeieren, eller paa selve Skorstenen maa anbringes høit op imod Taget en Sideaabning af ikke mindre Gjennemsnit end Skorsteensrørets og forsynet med Jerndør i Jernramme. En lignende Aabning med Dør maa findes forneden, hvor Skorstenen begynder, og ved enhver forandret Retning af denne. 8. Til Skorstenens Rensning skal af Bygningens Eier anskaffes og vedligeholdes en Børste i Form af Rørets Gjennemsnit, forsynet med en tilstrækkelig tung Vægt

3 Dec. og et Loug eller Kjæde af samme Længde som Røret. 9. De snævre Skersteensrør maae kun anvendes til Brug for Røffelovne og Gomsurkjøffenindretninger. 10. De maae kun indrettes i Bygninger, som ere teglhængte eller belagte med Skifer eller andet ikke-ildfængende Materiale, og tillige være fjernede idetmindste 20 Alen fra enhver, om endog til samme Eiendom hørende, Bygning med Straatag eller andet ildfængeligt Tag. 11. Ligesom deres Bygning i Kjøbenhavn og øvrige Kjøbstæder ikke maa paabegyndes, forinden Tilladelse dertil er erhvervet overeensstemmende med Brandanordningerne, saaledes maae de heller ikke indrettes paa Landet, førend Anmeldelse derom er skeet til Branddirecteuren, og Amtets Approbation paa Indretningen er erhvervet. 12. Afvigelser fra Bestemmelserne i denne Circulairstrivelse kan kun indrømmes af Justitsministeriet. 13. Forøvrigt blive Brandanordningernes Forskrifter angaaende Skerstene nøie at iagttage, forsaavidt Dispensation fra dem ikke indeholdes i foranstaaende Bestemmelser.

3 Dec. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Fyens Stift), hvorved Ministeriet bifalder, at den Jordlod, der er henlagt til det Bigerslev og Beslinge Sognes Skolevæsen tilhørende Huus Matr. Nr. 49 i Beslinge, og som i Forbindelse med den til Huset ligeledes hørende Have staaer for Hartkorn 4 Skpr. $1\frac{1}{4}$ Alb. *), maae indkjøbes for at henlægges under Beslinge Præstegaard for en Kjøbesum af 500 Rd., hvortil den ved en over samme afholdt Taxationsforretning er blevet vurderet; at Kjøbesummen og øvrige Udgifter for Kaldets Bedkommende afholdes af den blandt Stiftets offentlige Midler indestaaende, til Anskaffelse af en Præstegaard til Kaldet skjænkede Capital.

6 Dec. Rgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes, at det for

*) Under 22de Mai 1855 approberede Indenrigsministeriet Forbelingen af Hartkornet saaledes, at paa Matr. Nr. 49 a, Præstegaardens Andeel, saldt 3 Skpr. 2 Fjkr. 1 Alb. Hartkorn og 2 Rd. 24 f. Grundstat.

Fremtiden maa gjøres den i Nyborg ansættende Catechet til 6 Dec. Pligt at prædike til Aftenfang i Stadens Kirke hveranden Søndag samt første Helligdag paa de 3 store Fester, paa Nytaarsdag, almindelig Bededag, Christi Himmelfartsdag og enten Skjærtorsdag eller Langfredag, foruden at han som hidtil prædiker til Høimesse anden Helligdag, samt at han tillige skal underkaste sig de Forandringer i Henseende til hans Embedsvirksomhed, der kunne følge af en fuldstændig Aftengudstjenestes Organisation i bemeldte Kjøbstad.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Indenrigsministeriet) om Repartitionen af Udgifterne ved Bortlicitation af Bedligholdelsen af Hegnene om en Skolelod. 7 Dec.

Bed behagelig Skrivelse af 20de Octbr. sidstleden har Indenrigsministeriet begjært dette Ministerii Ytringer i Anledning af en Indstilling fra Amtmanden over Præstø Amt, betræffende et opstaaet Spørgsmaal om, hvorvidt Bedligholdelsen af Hegnene omkring N. N. Skolelod kan bortliciteres, og Udgifterne repareres paa alt Sognets Hartkorn, Huusmændenes, Sognefogdens, Præstens samt Herregaardens derunder indbefattet, og tillige paa Formue og Velighed.

I Anledning heraf skulde Ministeriet ved at remittere de modtagne Acter tjenstligst melde, at Ministeriet for sit Vedkommende i det Hele maa tiltræde den af Amtmanden i hans hødsfølgende Erklæring yttrede Anskuelse*).

*) Amtmanden havde i sin Erklæring yttret, at han ikke skjønnede rettere, end at den omhandlede Byrde ifølge Anordningen af 29de Juli 1814 § 54 paahvilede Districtets gaardbrugende Beboere, ikke derimod Hartkornet, og at allsaa Loven af 20de Juni 1850 § 14 ikke kunde have haft nogen Indflydelse derpaa. Som Følge heraf kunde Beføstningen, naar Arbeidet bortliciteredes, formeentligen ikke fordeles paa andre end de gaardbrugende Beboere, uden Hensyn til, hvem disse vare, ikke derimod paa Huusmændene, hvilket det, i Modsetning til Hegnarbeidet, paalaae at forrette Haandlangearbeidet til Skolerne; men at bemeldte Beføstning vel rettest maatte fordeles efter Hartkornet alene, og da Sognefogden ikke er fri for at bidrage til Skolerne, cfr. Cancstr. af 23de Februar 1811, Canc. Circ af 20de August 1814 og Cancstr. 14de Marts 1826, kunde han vel heller ikke forbigaaes ved Ligningen af det her omhandlede Beløb.

- 7 Dec. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Sjællands Stift), hvori Ministeriet — i Anledning af et Andragende, hvori Meel- og Grynhandler N. N. og Pigen N. N. havde beføret sig over, at Sognepræsten for N. N. Menigheder, N. N., efter engang at have lyst til Ægteskab for dem Søndagen den 27de Februar d. A., havde nægtet at fuldføre Tillysningen, da der af Bedkommende blev nedlagt Forbud mod Ægteskabet paa Grund af, at Brudgommen ikke var ved sin Fornufts Brug, samt derhos anholdt om, at det maatte blive Sognepræst N. N. paalagt at fuldføre bemeldte Tillysning — efter Brevvevling med Justitsministeriet — svarer, at Man med Biskoppen er enig i, at Sognepræst N. N., efter de forhaandenværende Omstændigheder, har været forpligtet til at afbryde den omhandlede Tillysning, samt at Indgaaelse af det tilsigtede Ægteskab under ingen Omstændigheder vil kunne tilstedes, saalænge det ikke paa tilfredsstillende Maade, navnlig ved Districtslægens Attest, godtgjøres, at der med Hensyn til Brudgommens mentale Tilstand ikke længere er noget til Hinder derfor.
- 8 Dec. Kgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Kirke- og Underviisningsministeriet allernaadigst bifaldes, at det for Indløsningen af Veiløe Præstegaard i Sjællands Stift mellem Formand og Eftermand i Embedet hidtil fastsatte Beløb af 375 Rd. maa forhøies til 500 Rd. *).
- 12 Dec. Rescript (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Viborg Stift) om Redlæggelsen af Bestervelling Enkesæde.

*) Beneficiarii Andragende herom var grundet paa, at han havde foretaget en Hovedreparation paa Præstegaarden til en Udgift af circa 1,100 Rd. for egen Regning. Stiftet havde vel Betænkelighed ved at anbefale Andragendet, da Reglerne i Canc. Circ. af 17de November 1840 for at erholde Laan til Præstegaardens Ombygning ikke vare iagttagne. Ministeriet bealte vel denne Betænkelighed i Almindelighed, men da Præsten næppe vilde være blevet nægtet Laan til Udførelsen af den foregaaende Reparation, og da det i nærværende Tilfælde var oplyst, at Præstegaarden havde vundet betydeligt i Værdi ved de foretagne Forandringer, fandt Ministeriet, at Billighed talte for, at der, i Fighed med hvad tidligere oftere var skeet, tilstodes ham nogen Godtgjørelse og androg derfor paa, at det Ansøgte maatte bevilges.

Vi Frederik den Syvende, af Guds Raade Konge til Dan- 12 Dec.
 mark 2c. Vor synderlige Bevaagenhed. Vi give Eder herved til-
 kjende, at Vi efter det af Sognepræsten for Bestervellings og
 Skjern Menigheder i Viborg Stift i Vort Land Nørrejylland Hr.
 Wilhelm Henrik Hahn Bisby derom gjorte allerunderdanigste An-
 dragende og Eders i den Anledning afgivne Erklæring allernaadigst
 ville have bevilget, at det ved bemeldte Bestervellings og
 Skjern Kald værende Præsteenkesæde maa nedlægges saaledes,
 at den for Huset med tilliggende Jordlod af Hartkorn 1 Skp.
 3 Fdkr. 1³/₄ Alb., ved den derover afholdte Auction indkomne
 Kjøbesum af 700 Rd. inddrages blandt Stiftets offentlige Mid-
 ler, og Renterne af samme tilfalde Sognepræsten, naar ingen
 Enke er paa Kaldet, men ellers denne uden Afkortning i hendes
 Pension af Kaldet.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtman- 15 Dec.
 den og Biskoppen over Sjællands Stift), hvori Ministeriet bifal-
 der, at en Big Sognekald af Ddsherreds Godsklasse tilkommende
 aarlig Refusion af 2 Rd. 48 f. for Afstaelsen af Brugretten
 over en Kørholm, der var inddraget under det fra Cædinge
 Fjord inddæmmede Areal maa afløses mod en Capital af 62 Rd.
 48 f., der indbetales blandt Stiftsmidlerne til Forrentning til
 Fordeel for Kaldet.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 17 Dec.
 Aarhus Stift), hvori Ministeriet, næst i Anledning af et ind-
 kommet Andragende, at lade Vedkommende tilkjendegive, at Sogne-
 beboernes Forpligtelse til at deeltage i Arbeidet paa Kirkegaarde,
 antages at indskrænke sig til Kirkegaardens Indhegning, tilføier:
 Forsaavidt det er Kirkeciereus Pligt, uden Hjælp fra Sogne-
 beboeres Side, at holde Kirkegaarden i sømmelig Stand, ved at
 sørge for, at den saavidt muligt planeres, samt at den gennem-
 skjæres med et passende Antal Gange, der bør holdes rene for
 Ukrudt, at Græsset isvrigt holdes under Leen, og at Intet findes
 paa Kirkegaarden, som kan vække Anstød, maa det under Ud-
 førelsen heraf som Regel inagttages, at ikke noget Gravsted, som
 holdes vedlige af Familien, maa forstyrres, medmindre dette af

17 Dec. ganske særdeles Omstændigheder, for at bringe fornøden Orden tilveie, maatte efter en i det Enkelte gaaende nøiagtig Undersøgelse findes uundgaaeligt og som saadant paabydes af Synet.

17 Dec. Kgl. Commissorium, hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst overdrages efternævnte Mænd:

Biskop over Sjællands Stift, Dr. theol. Mynster, Storkors af Dannebrogen og Dannebrogsmænd,

Departementsdirecteur under Finantsministeriet, Conferentsraad Johansen, Commandeur af Dannebrogen og Dannebrogsmænd,

Borgermester i Kjøbenhavn, Conferentsraad Bentley, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd,

Profesør ved Kjøbenhavns Universitet, Etatsraad, Dr. phil. Madvig, Commandeur af Dannebrogen,

Departementschef under Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, Etatsraad Weis, Ridder af Dannebrogen,

Profesør ved Kjøbenhavns Universitet, Dr. theol. & phil. Clausen, Commandeur af Dannebrogen,

Biskop over Aarhus Stift, Dr. theol. Brammer, Commandeur af Dannebrogen og Dannebrogsmænd,

Biskop over Fyens Stift, Dr. theol. Engelstoft, Ridder af Dannebrogen,

Constitueret Generalauditeur, Profesør ved Kjøbenhavns Universitet, Lic. juris Hall, Ridder af Dannebrogen,

Profesør ved Kjøbenhavns Universitet, Hofprædikant, Dr. theol. Martensen, Ridder af Dannebrogen,

Assesør i Kjøbenhavns Criminal- og Politiret, Justitsraad, Dr. juris Casse,

Major ved Borgervæbningen og Borgerrepræsentant i Kjøbenhavn, Müller,

Stiftsprovst i Sjællands Stift Tryde, Ridder af Dannebrogen og Dannebrogsmænd,

Hof- og Slotspræst, Dr. theol. Paulli, Ridder af Dannebrogen,

Provst for Hammer og Thybjerg Herreder, Mag. art. Becker, 17 Dec.
Sognepræst for Hammer og Lundby Menigheder, Dr. theol.

Rørdaam, Ridder af Dannebrogten,

Sognepræst for Liunge og Braabj Menigheder, Lic. theol.

Fenger, Ridder af Dannebrogten, og

Tobaksfabrikur, Borgerrepræsentant i Kjøbenhavn Bonnesen,

at træde sammen i Kjøbenhavn den 12te Januar førstkom-
mende, for at tage under Overveielse, hvilke Forandringer i Lan-
dets Love og Indretninger der, den ved Grundloven hjemlede
Religionsfrihed usforkrænket, kunne findes tjenlige til at befæste
Folketirken og fremme dens velgjørende Virksomhed og derover
afgive deres Betænkning til Ministeriet for Kirke- og Underviis-
ningsvæsenet.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 17 Dec.
Biborg Stift), om en Kirkeieers Forpligtelse til at efterkomme
Synets Fordringer.

Med behagelig Betænkning af 31te Marts sidstleden har Deres
Høiærværdighed hertil indsendt et af vedkommende Provsts Er-
klæring ledsaget Andragende fra Cieren af N. N. Kirke, hvori
han i Anledning af nogle af forrige Aars Syn ved bemeldte
Kirke gjorde Udsættelser blandt Andet udbeder sig Ministeriets Re-
solution for, 1) hvorvidt Kirkesynet er berettiget til at paalægge
Kirkeieren at udføre Forskjønnelser ved Kirkerne uden at tage
nogetsomhelst Hensyn til de Indtægter, Kirken giver ham, og 2)
hvorvidt Kirkeieren er forpligtet til, bogstavelig at følge de For-
skrifter, som Synet angiver til Kirkens Forskjønnelse og andre
Arbejder, eller om disse ikke mere ere at betragte som en Wei-
ledning, samt derhos anholder om, at de ved det ovenmeldte
Syn under Nr. 1, 4, 5 og 11, med Hensyn til Kirkestolene
samt Præstens og Degnens Stole, Rækværket om Alteret, Knæ-
saldet, samt Smigerne ved Vinduerne gjorde Udsættelser maatte
bortfalde.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, ad 1)
at Ministeriet ikke kan skjønne, at Synet ved sine Udsættelser
kan tillægge Hensynet til de Indtægter, Kirken yder sin Cier,

17 Dec. nogen afgjørende Betydning; ad 2) at, medens det maa være overladt en Kirkeier, at afhjælpe en af Synet udsat Mangel paa den Maade, han finder den bedste, kun at det skeer saaledes, at Synet i sin Tid kan tage det Udførte for godt, kan Ministeriet ikke andet end finde det aldeles hensigtsmæssigt og i de fleste Tilfælde det Nyttigste, at Synet giver Anviisning paa den Fremgangsmaade, det anseer for den bedste, — og endelig med Hensyn til de af Andrageren paaankede Udsættelser, at Stoleværket i Overeensstemmelse med Synets Udsættelse bør fornyes og da forsynes med Ryggepaneel og Boghylde samt Døre, men at Ministeriet derimod frafalder Synets Fordring om Muurs Beklædning med Paneel. Da Synet har fundet en Udvidelse af Alterstranken og Alterstamlen nødvendig, for at flere Kommunikanter kunne paa cengang knæle ved Alteret og en Flytning af Præstens og Degnens Stole, der tillige paa deres nuværende Plads ere til Bamsyn, derfor er nødvendig, maa Udsættelsen i saa Henseende tages tilfølgende. Derimod frafalder Ministeriet Synets Fordring om Vinduesmignernes Forandring. Forsaavidt endelig angaaer Andragerens Bemærkninger ved de af Synet under Nr. 6 og 8 med Hensyn til en Omlægning af Muurstenegulvet i Choret og Bræddegulvet foran Alteret, henholder Ministeriet sig til Dets ovenstaaende Svar paa hans almindelige Forespørgsel under Nr. 2.

21 Dec. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Aalborg Stift), hvori Ministeriet, da Sognepræsten for N. N. Menigheder havde forespurgt om, hvorledes han bør forholde sig, naar saadanne Mangler opstaae ved N. N. Kirke, som kræve øieblikkelig Afhjælpning, melder, at Det, efter de forhaandenværende Omstændigheder, maa finde det rettest, at Sognepræsten i fornødent Fald i Overeensstemmelse med det forrige Danske Cancellies Skr. af 27de Jan. 1838 gjør Indberetning om Sagen til Biskoppen, som, saafremt Kirkeieren ikke har Bopæl i Sognet, og ikke selv foranstalter en Væрге udnævnt, i Henhold til 2—22—9 og Canc. Skr. af 10de Febr. 1829, i Forening med Stiftamtmanden kan bestille en Væрге for Kirken.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Aarhus Amt- 21 Dec. Skoledirection), om at en Skolelærers Kaldelse bliver at regne fra Collatsens Meddelelse, og at Indtægterne af Embedet først tilfalde ham fra dette Tidspunkt.

I Anledning af en af vedkommende Revisor under Ministeriet ved Antegnelserne til Regnskabet for Hadsø og Ring Herreders Skolelærerhjælpekasse for 1850 forlangt Forklaring om en i N. N. Skolekald stedsfunden Vacance til Ophlysning om, hvorvidt der burde være tilflydt Skolelærerhjælpekassen nogen Indtægt i Anledning af Vacancen i bemeldte Embede, har Deres Høier-værdighed ved Deres Besvarelse begjært en Meddelelse om, hvorvidt der fra Revisionens Side vil blive holdt paa, at en Skolelærers Kaldelse, overensstemmende med hvad der er udtalt i Canc. Circ. af 26de Mai 1821 først bør anses fuldbyrdet ved Collatsens Meddelelse, idet De derhos har ytret den Formening, at, forsaavidt dette antages, maatte Skoledirectionen være berettiget ifølge Skoleanordningens § 48 til at tillægge Skolelæreren Embedets Indtægter forinden Collatsens Meddelelse som Godtgjørelse for Embedets Besørgelse.

I Anledning heraf skulde Ministeriet, til hvis Resolution Spørgsmaalet er indstillet af Revisor, tjenstligst melde, at det fremdeles bør have sit Forblivende ved den i Canc. Circ. af 26de Mai 1821 udtrykte Regel, at en Skolelærers Kaldelse bliver at regne fra Collatsens Meddelelse, samt at Ministeriet ikke kan være enigt i, at der i den citerede § i Skoleanordningen er givet Skoledirectionen Bemyndigelse til at tillægge den kaldede Skolelærer-Embedets Indtægter fra et tidligere Tidspunkt end Collatsens Meddelelse, fordi han forinden har overtaget Embedets Besørgelse, hvorimod der vel vil kunne tillægges ham en efter Omstændighederne passende Godtgjørelse herfor.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 22 Dec. Ribe Stift), hvori Ministeriet, da en Skolelærer i det Thorning-lehnste District havde anholdt om Entledigelse med Pension, og Biskoppen i den Anledning havde begjært Bestemmelse for, hvad der i det foreliggende Tilfælde, saavel som ellers i Almindelighed,

22 Dec. ved Entledigelse af Skolelærere i det Thorninglehnſke vilde være at forholde, yttret ſom følger:

Som Deres Høiærværdighed bekiendt, har Ministeriet i denne Anledning begjært Betænkning fra det Kongelige Ministerium for Hertugdømmet Slesvig, og dette Ministerium har nu, efter at have brevvevlet om Sagen med Amtmanden over Haderslev Amt og Provsten for Thorninglehn yttret, at, da det ifølge tidligere, ved allerhøieste Resolution af 8de Januar 1840 stadfæstede Bestemmelser tilkommer Biskoppen over Ribe Stift at besætte de Skolelærer=Embeder i Thorninglehn, med hvilke Degne= og Kirkesangertjenester ere forenede eller vare forenede, da Degne=Embederne bleve inddragne, maa det formeentlig anses som en Selvsfølge, at Afgjørelsen af Sager, hvor der alene er Spørgsmaal om Entledigelse fra ſlige Embeder, ikke vedkommer Ministeriet for Hertugdømmet Slesvig, hvorimod det formener, at, naar der ved Entledigelse fra ſlige Embeder tillige bliver Spørgsmaal om at tillægge den Paagjældende Pension, kan Sagen ikke afgjøres uden Medvirkning af bemeldte Ministerium, og har Ministeriet for Hertugdømmet Slesvig derhos foreslaaet som den formeentlig simpleste Fremgangsmaade, at Resolutionen, saavel om Entledigelsen som om Bevilgelsen af den ved Forhandling med bemeldte Ministerium bestemte Pension gennem dette Ministerium meddeles vedkommende Degn eller Kirkesanger, og at der ſamtidig dermed gives Ministeriet for Hertugdømmet Slesvig en Underretning om den ſtedfundne Entledigelse, for at Samme derefter kan meddele Amtmanden over Haderslev Amt og Provsten for Thorninglehn det Fornødne.

I Genhold til diſſe Yttringer, ſom Ministeriet for ſit Vedkommende ganſke maa tiltræde, ſkulde Ministeriet nu tjenſtligt meddele Deres Høiærværdighed, at det vil være overladt til Deres Høiærværdighed, naar en Lærer i et Skoleſald i Thorninglehn, til hvilket Deres Høiærværdighed udøver Kaldsret, søger Entledigelse, da at bevilge en ſaadan Entledigelse, forſaavidt den Paagjældende ingen Pension forlanger, hvorimod der, ſaaſremt der bliver Spørgsmaal om at tillægge den Paagjældende Pension, bliver at gjøre Indſtilling om Sagen til dette Ministerium,

som da, efter at have brevvevlet om Sagen med det Kongelige 22 Dec. Ministerium for Hertugdømmet Slesvig, vil meddele Deres Høiærværdighed Resolution, saavel angaaende Entledigelsen, som angaaende den den Paagjældende at tillæggende Pension.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Beile Amts- 22 Dec. Skoledirection), om den i Grundlovens § 82 indeholdte Bestemmelse, at de til Folkkirken lovbefalede personlige Afgifter skulle af Medlemmer af ikke anerkjendte Troesksamfund svares til Skolevæsenet.

Da der i Herr Amtmandens og Deres Høiærværdigheds fælleds Embedskreds har yttret sig forskjellige Meninger om Forstaaelsen af den i Grundlovens § 82 indeholdte Bestemmelse om, at Ingen er pligtig at yde personlige Bidrag til nogen anden Gudsdyrkelse end den, som er hans egen, men at Enhver, der ikke godtgjør at være Medlem af et i Landet anerkjendt Troesksamfund, skal til Skolevæsenet svare de til Folkkirken lovbefalede personlige Afgifter, har Deres Høiærværdighed i en af Herr Amtmandens Bemærkninger ledsaget Skrivelse af 22de August sidstleden, udbudet Dem Ministeriets Resolution paa følgende Punkter: 1) hvad der skal forstaaes ved de ovennævnte personlige Afgifter; 2) hverledes disses Størrelse bestemmes, og hvorledes de blive at erholde, naar Vedkommende ikke godvilligen erlægge dem; 3) hvad der i Grundlovens § 82 forstaaes ved Skolevæsenet.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet melde, at der ved de ommeldte personlige Afgifter formcentlig kun kan forstaaes Høitidsoffer, hvilket i fornødent Fald maa blive at ansætte og at inddrive paa den i Placat af 9de Juni 1847 foreskrevne Maade; samt at der ved Skolevæsenet maa forstaaes Communens almindelige Skolekasse eller den Kasse, hvoraf Skolevæsenets almindelige Udgifter afholdes, men at Ministeriet dog finder, at Billighed taler for, at Communen refunderer vedkommende Skolelærere den Andeel af bemeldte Afgifter, der svarer til det Høitidsoffer, som vilde have tilkommet dem af de paagjældende Disfenter, saafremt disse vare vedblevne at henhøre til Folkkirken.

27 Dec. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Fyens Stift), hvorved det bifaldes, at den til Afdrivning bestemte Træbestand af en St. Jørgens og Sørup Sognekald tilhørende Skovlod, Lunden kaldet, sælges underhaanden for 1700 Rd., der indbetales blandt Stiftsmidlerne til Forrentning til Fordeel for Kaldet.

Register.

Affindig, som selv har Midler, hvoraf Udgifterne til Bevogtning m. v. kan afholdes, hvorledes Fattigvæsenet hos en saadan kan faae Refusion for dets Udlæg. p. 153.

Amtsfattigkassen.

- 1) dens Midler kunne udlaanes i jordløse Huse og om Betingelserne herfor. p. 273.
- 2) Bidrag til svarer ei et Landsogn, saaledes annecteret til en Kjobstad, at det har Fattigvæsen tilfælles. p. 309.

Amtstraad.

- 1) den til Medlem af samme valgte større Lodsseier, der uden Valg er indtraadt i Sogneforstanderskabet, kan udtræde af det sidste. p. 14.
- 2) som Medlem af samme kan ei tilstaaes Præsten særlig Godtgjorelse. p. 249.
- 3) kan ei forpligte Communen ved Laan udover det løbende Aar. p. 280.
- 4) om dets Myndighed til at mulcere forsømmelige Sogneforstanderskabsmedlemmer. p. 316.

Amtsrepartitionsfond.

- 1) Bidrag til svarer et Landsogn, som er saaledes annecteret til en Kjobstad, at det har Fattigvæsen tilfælles. p. 309.
- 2) Sognefogeds Bidrag til angaaende. p. 20, 24.
- 3) Budfogeds Bidrag til angaaende. p. 20, 91.

Andenlærer see Skolelærer.

Arkiver. Land- og Søkrigscommissairenes samt Generalkrigscommissairens benyttet til Supplering af Kirkebøger. p. 74.

Baptist, kan med deres Børns Samtykke nægte at ståe disse til Confirmation, men naar Børnene ei udtræde af Folkekirken, giver den blotte Udskrivning af Skolen ikke disse Afgang til de borgerlige Rettigheder, der ere knyttede til Confirmationen. p. 79.

Barn (Børn)

- 1) døbt efter Folkekirken's Ritus og underviist i Folkekirken's Tro, kan, naar dets Forældre og det selv erklærer sig uvillige til dets Confirmation, ei dertil tvinges, men kunne, naar de ei udtræde af Folkekirken, ikke ved den blotte Udskrivning af Skolen erhverve de med Confirmationen forbundne borgerlige Rettigheder. p. 79.
- 2) som ei opdrages i den evang. luth. Religion, ere de almindelige Regler om Skolepligt undergivne. p. 18, 96, 178, 260.
- 3) Skolepligtige, Foranstaltning til at føre Control med. p. 175.
- 4) Sectererets om Omfanget og Betydningen af det Tilsyn, der med disse's Skolegang bør føres. p. 260.

- 5) biende, fulgt med en syg Moder paa Hospitalet, den dertil ydede Understøttelse betragtes som Engehjælp og ei som Fattigunderstøttelse, p. 176.
- 6) dets Indsendelse til Undersøgelse, om det bør underkastes en Operation, kan Fattigvæsenet fremtvinge mod Moderens Ønske. p. 189.
- 7) dets Confirmation kan en Fader, som er udtraadt af Folkekirken, ei modsætte sig, mod Moderens og dets eget Ønske. p. 246.
- 8) dets Anbringelse i Kost og Pleie for Communens Regning maa ei stilles til Licitation. p. 238.
- 9) kan ei fratages Pleieforældrene, fordi Communen kan faae det billigere tinget i Kost andensheds. p. 238.
- 10) naar i den mellem Forældre af forskjellig Troesbekjendelse inden Ægtefæltet indgaaede Overenskomst om, i hvilken Religion det bør opdrages, Forandring vedtages, bør saadant indføres i den Embedsmands Protocol, for hvem Ægtefæltet er indgaaet. p. 279.
(See Ministerialbøger Nr. 2).

Barfælløners Introduction, derfor tilkommer Præsten speciel Betaling. p. 151.
Befordring fri har Præsten ei som Formand i Sogneforstanderskabet. p. 233.
Begravelse.

- 1) en Mormon hvorledes dermed at forholde. p. 62.
- 2) privat fundet betænkeligt at tillade. p. 113.
- 3) af sig opsthyde fra Havet. p. 223.
- 4) af en i en Kjøbstad bosat Mosait, paa den mosaiske Kirkegaard i Kjøbenhavn, herfor kan den mosaiske Menighed i Kjøbenhavn fordre refunderet, hvad Begravelsen vilde have kostet i Kjøbstaden. p. 273.
- 5) Fattiglemmers, Dpholdscommunens Forpligtelse hertil. p. 307.
- 6) paa Christianshavns indenbyses Kirkegaard, dens Dphor. p. 288.
- 7) paa Odense St. Knuds indenbyses Kirkegaard, dens Dphor. p. 230.
(See Fattigforsorgelse Nr. 2 og 3 Jordpaakastelse.)

Bekjendtgjørelse see Lov.

Beneficialitets, geistligt.

- 1) derpaa er Hartkornsegaliseringsoven § 9 og 19 anvendelig. p. 16.
- 2) om Skaffattelsen af Regler om dets Afhændelse. p. 64.
- 3) Skjoder derpaa bør indsendes til Stiftets Approbation. p. 322.

Beretning om Hjemmevielser at indsende til Justitsministeriet. p. 43.

Bibliothek, Ribe Stifts. den i Kolbing værende Afdeling af, at flyttes til Ribe. p. 258.

Biskop.

- 1) Beretninger om Hjemmevielser at indsende til Justitsministeriet. p. 43.
- 2) Om Deling af Indtægter i deres Raadensaar. p. 234.

Bispeener deres Udgang til Pension af Embedet angaaende. p. 192.

Blade privilegerede om deres Forpligtelser til at optage offentlige Bekjendtgjørelser. p. 208.

Breve, som forsendes med Sognebud, bør paategnes Indhold, fra hvem de udgaae, og forsynes med Embedssegel. p. 90.

Brød (og Biin), om Bestemmelsen af Godtgjørelsen til Præsten for at holde Kirken dermed. p. 61.

Budfaged hans Hartkorn, naar det i Forening med Sognefogdens ei udgjør over 8 Tdr., er fri for Bidrag til Amtsrepartitionssonden. p. 20, 91.

Bogidsgaards Institut, Lov angaaende samme. p. 60.

Capellaner (personelle) om den dem efter Rescript af 12te Mai 1812 tilkommende Dfferdag. p. 207.

Capellanie (resid.) for Bøsser og Dnsberg Menigheder dets Redtæggelse. p. 195.

Catechetisk Prøve see Examen.

Catholik naar Revers om Bornenes Opdragelse i den evang. luth. Religion for Høgtæsteb med en Lutheraner er udfærdiget, maa en Forandring heri for at være gyldig indføres i vedkommende Embedsmands Protocol, for hvem Høgtæsteb skal være indgaaet. p. 279.

Collecter til Moens Lughuus ophorte. p. 1.

Commissiøn til at tage under Overveielse, hvilke Forandringer i Landets Love og Indretninger der kunne findes tjenlige til at befæste Folketirken og fremme dens velgjørende Virksomhed, dens Sammentræden. p. 330.

Communionbog skal Kirkeeieren anskaffe. p. 235.

Confirmation.

1) dens Afholdelse ved de Kirker i Kjøbenhavn, hvor der er 3 Præster. p. 17.

2) dens Udførelse bør ei fremtvinges, naar et Barn med fædres Forældre erklærer sig dertil uvillige, men naar Barnet ei udtræder af Folketirken, giver den blotte Udskrivning af Skolen ei Udgang til de til Confirmationen knyttede borgerlige Rettigheder. p. 79.

3) dertil kan en Fader, som er udtraadt af Folketirken, ei nægte sit Barn at stædes, naar det ønsker det. p. 246.

Consul, udenlandsk. Denne Stilling fritager ei for Forpligtelse til at være Medlem af Liiglang i en Kjøbstad. p. 273.

Daab.

1) ved Nebdyppelse; dertil Bevilling. p. 11.

2) derfor tilkommer Præsten speciel Betaling. p. 151.

Degneentfærd i Vinding Sogn tilladt nedlagt. p. 156.

Degneindtægter.

1) hvorvidt Arvinger kunne oppebære dem under Vacance. p. 257.

2) gamle i Vdselen af samme har Hartkornsegaliseringssloven ingen Forandring gjort. p. 85, 203.

3) gamle, hvad derved forstaaes. p. 310.

Degnejorder, gamle. Godtgjørelse for Hartkornsegalisering at indbetale blandt Stiftets offentlige Midler til Fordeel for den, som udreder Skatterne af samme. p. 247.

Degneoffer, dets Deling under Vacancen. p. 278.

Degnerng kan ei lignedes efter Hartkorn, medmindre samtlige Contribuenter deraf ere enige. p. 244.

Degnejsmaaretsel, dens Opkrævning hos Parcellister. p. 308.

Degnetravnen.

1) dens Fordeling ved Gaardens Udstykning angaaende. p. 271.

2) maa, udredet med $\frac{1}{3}$ af Præstetienden, naar den sidste accorderes til et fast aarligt Vederlag, udredes med $\frac{1}{3}$ af dette. p. 271.

Domainerne, deres Bidrag til Skolevæsenet angaaende. p. 135.

Døde (Fædte og Høgteviede) om Affattelsen af Hovedtabeller over. p. 19, 130.

Embedsexamen see Examen.

Entefæste, Hjelpe, den geistlige for Sjællands Stift. Forandring i dens Fundats. p. 302.

Entefæde.

i Gamburg (S) dets Nedlæggelse. p. 42.

i Lunde (S) dets Nedlæggelse. p. 233.

ved Herfølge Degnekald, dets Benyttelse. p. 208.

i Vesterbelling og Skjern (Nb) Præstekald, dets Nedlæggelse. p. 328.

ved Vindinge Degnekald, dets Nedlæggelse. p. 156.

Examen theologisk.

1) angaaende Indberetning om de practiske Prøver, naar disse afholdes i Kjøbenhavn. p. 232.

2) om at Distinctionen primi og secundi gradus ved Characteren haudillaud ei bør bruges ved de practiske Prøver. p. 263.

Fattelson, dens Convertering. p. 99.

Fattigbidrag.

- 1) skal Oldmanden i Lovelbe By Stege Landsogn efter gammel Skik tilfide Gaardmændene til at aflevere. p. 76.
- 2) kan paalignes en Tjenestekarl. p. 89.
- 3) svares af det Hartkorn, der ved den nye Matr. er paalagt tidligere uskyldsatte Huuslodder. p. 164.
- 4) svares af Rolleskyldehartkorn til den Commune, hvori Rolleværket ligger. p. 180.

Fattigboliger, om Communens Forpligtelser ved biskes Indretning. p. 151.

Fattigcommission, er berettiget til uden Correspondance med Communalbestyrelsen at tilstaae extraordinair Understøttelse, naar den normerede Sum til Fattigvæsenets Udgifter ei overstrides. p. 70.

Fattigforsørgelse.

- 1) af en Familie, stiftet ved et mod Forfkrifterne i Forordn. af 30te April 1824 § 3 Nr. 10 indgaaet Wgteskab, bæres af Mandens Forsørgelsescommune mod et aliquot Bidrag fra Konens hidtil havte Forsørgelsescommune. p. 22.
- 2) en derunder værende Persons Besiddelse af nogle selverhvervede Penge berettiger ikke den Commune, hvori han doer og begravet, til at tilfidesætte Reglerne om Almisselemmers Begravelse. p. 71.
- 3) en derunder værende i en anden Communes Anstalt eller Stiftelse indlagt Persons Begravelse, Udgifterne dermed er Dodsfaalsscommunen uvedkommende. p. 77.
- 4) den Ret til samme, som er statueret efter Placaten af 28de Decbr. 1827, berører ikke, at den Paagjældende, naar der paany bliver Spørgsmaal derom, henvises til samme Commune, men ny Underføgelse bliver at anstille. p. 82.
- 5) af et af Fattigvæsenet udsat Barn en derom af Sogneforstanderskabet paa en længere Tid med en Mand indgaaet Contract er bindende for Sognet uden Approbation af Amtstraadet. p. 134.
- 6) hvad der fordres til at constituere Retten til samme afgjort i et concret Tilfælde. p. 172, 175.
- 7) hvad der maa betragtes som saadan afgjort i et concret Tilfælde. p. 269.
- 8) de almindelige Regler for samme blive ogsaa gjældende, om end der til en umyndig Persons Wgteskab mangler det i 30te April 1824 § 3 Nr. 6 befalede Samthkke fra Forældre eller andre Bedkommende. p. 254.
- 9) Ret til, kan erhverves ved selvstændigt 5 aarigt Ophold omend en af Bedkommende andensteds nydt Fattighjælp er urefunderet. p. 268, 311.
- 10) Ret til, erhverves ei af en Fremmed derved at han tager Borgerkab i en Kjobstad i Landet. p. 282.
- 11) som saadan betragtes ogsaa Udgift paa et, Forældre frataget, i Kost og Pleie anbragt, Barn, og Reglerne om betimelig Anmeldelse komme saaledes derpaa til Anvendelse. p. 270.
- 12) dens Afbrudelse, hvad der i et concret Tilfælde dertil er anseet for tilstrækkeligt. p. 132, 281, 295.
- 13) kun den, som er under samme i een Commune, kan en anden Commune formene at nedsette sig i samme. p. 250.
- 14) af Militaire. p. 154 229.
- 15) sindsvagt Fruentimmers. p. 253.
- 16) af et vægte Barn paa Reglerne for samme kan Forældrenes senere Wgteskab ei influere. p. 224.

17) Refusion af Omkostninger paa

- a) kan kun fordres, naar de ere positive. p. 97, 307.
- b) Mand's Begravelse kan ei fordres af Enken. p. 97.
- c) Klædningsstykker til Hjemsendelsen, dens Omfang. p. 105.
- d) et Barns Anbringelse i Kost og Pleie kan fordres i Forældrenes levende Lide. p. 270.
- e) Begravelse, naar denne skeer i Opholdscommunen, angaaende. p. 307.
- f) kan ei fordres for Brug af Sengklæder og Lagner. p. 160.
- g) kan ei fordres for Udlæg til Rastning af Graven. p. 184, 307.
- h) kan ei fordres for Ophold i et Fattighuus. p. 187.
- i) kan fordres for Huusleie. p. 73, 166.

(See Fattigvæsen).

Fattighuse, om Communens Forpligtelser med Hensyn til Opførelsen af disse. p. 151.

Fattigtaske. Eskildstrup Sogn Refusion til, af Fæstegaard i Horrebj overfort paa Gørelse Hovedgaard. p. 286.

Fattiglem, om Opholdscommunens Forpligtelser ved deres Begravelse. p. 71, 307.

Fattigvæsen.

- 1) kan ei modsætte sig en Persons Vielse, fordi hans Sindstilstand lader besyngte at han vil falde det til Byrde. p. 92.
- 2) kan fordre Udgifter til Klædningsstykker refunderet af Hjemstedscommunen med indtil 4 Rdlr. for hvert enkelt Medlem af en Familie, som er forsynet med Klæder til Hjemreisen. p. 105.
- 3) Kjørster til, et Sognefoged frei for at præstere. p. 113.
- 4) Udlæg til Bevogtning af en Ussindig, som har Formue til selv at afholde Udgiften hermed, maa indtales ved Domstolene. p. 153.
- 5) kan fremvinge et Barns Indsendelse til lægekundigt Skjon mod Moderens Duffe. p. 189.
- 6) maa ei stille Borns Anbringelse i Kost og Pleie til Licitation. p. 238.
- 7) kan ei tage et Pleiebarn fra Pleieforældrene, fordi det kan anbringes billigere andensteds. p. 238.
- 8) det mosaiske Troesfund's maa betragtes som en særegen Fattigcommune med en saadans Rettigheder og Pligter. p. 277.
- 9) fritaget for Refusion af Omkostninger paa Guur og Pleie af en Læredreng paa Grund af sammes for sigbige Anmeldelse. p. 185.

Folketirte.

- 1) Tilbagetræden til, skeer uden kirkelig Act ved en Erklæring til vedkommende Sognepræst. p. 62.
- 2) til at befæste samme og fremme dens velgjørende Virksomhed, hvilke Forandringer i Landets Love og Indretninger dertil kunne findes tjenlige, Commission nedfat til at tage under Overveielse. p. 330.

Foreldre af forskjellig Troesbekjendelse maa, naar de forandre den for Ægtefæltet indgaaede Dverenskomst om Bornenes Opdragelse, lade det fornødne tilfore i den Embedsmands Protocol, for hvem Ægtefæltet er indgaaet. p. 279.

(See Barn Nr. 1 og 7.)

Fundats.

- 1) for Aalborg Hospital. p. 26.
- 2) for Stiftelsen Lars Worres Minde i Viborg. p. 42.
- 3) for Biskop Ulgaards Legat. p. 72.
- 4) for Gjentofte Hngby Hospital. p. 108.
- 5) for Bonnesbæks Legat til Klast Sogns Skole og Fattige. p. 112.

- 6) for P. N. Arboes og Hustrues Legat til Dremandsgaard Godsjes Fattige. p. 213.
- 7) for det første Legat til Gladsaxe og Herlov Sogns Trængende. p. 286.
- 8) for nyt Hospital i Nærheden af Sarkjoberg, stiftet af Christopher Gioe. p. 300.
- 9) for Sjællands Stifts geistlige Hjelpe-Enkelskase, Forandring i. p. 302.

Fødehjem, Bestemmelsen af samme efter Lovgivningen for Frdn. af 24de Januar 1844. p. 101, 296.

Fødte (Døde og Ugteviede), om Affattelsen af Hovedtabellerne over. p. 19, 130.

Gaards Nedlæggelse og Henlæggelse under en Gaard i et andet Sogn, hvad Indflydelse dette har paa Præsts og Skolelærers Indtægter af bemeldte Gaard. p. 78.

Gavebrev.

- 1) Fru Ane Pouline Binzer's til Jellinge og Houer Sogne. p. 315.
- 2) Jørgen Jørgensens til Seeft Sogns Fattige. p. 179.
- 3) Lars Worre og Hustrues til Viborg Skolevæsen. p. 133.

Gebyr.

- 1) tilkommer ei Stævningmænd for Forkyndelse af et af en Skolebirection udsøgt Dokument, hvorved det paalagdes Beboerne at betale Lønpen til Hjelpe læreren til Skolens Patron, istedenfor til Skolelæreren. p. 132.
 - 2) for Licitation over en Skoles Opførelse, maa Retsbetjenten kun beregne med det Halve. p. 249.
 - 3) for Licitation over Præstegaardes Ombygning betales fuldt. p. 296.
- Gudsstjeneste** angaaende i Brandrup og Dre Kirke (S.) p. 41, i Kæst Kirke (Nb.) p. 184, i Skanderup Kirke (Nb.) p. 131, i Hngom (Nb.) p. 215, Bogense og Stovby (S.) p. 219, i Johl Kirke (Nb.) p. 287 i Nyde og Hauberg Kirke (Nb.) p. 287.

Hartkorn.

- 1) Sognefogeds og Budfogeds, dets Fritagelse for Bidrag til Amts-repartitionfondens. p. 20, 24.
- 2) det tiendefri vedbliver efter Emanationen af Hartkornsegaliseringens-loven at være fri for at deeltage i Udgiften til Kirkens Vedligeholdelse. p. 129.
- 3) Fredskobs, er fri for Deeltagelse i Arbejde, der udføres in natura, medmindre der paa samme er etableret Beboere, som kunne paralleliseres med Gaardmænd. p. 160.
- 4) det nye, efter det svare Huuslodder, der først ved den nye Matriculere blevne styldsatte, Fattig- og Skolebidrag. p. 164.
- 5) Molleskylbs comunale Bidrag af, svares til den Commune, hvori Molleværket ligger. p. 180.
- 6) kirketienende beraf svares Afgiften efter 29de Juli 1814 § 66 Nr. 4 til det Sogns Skolekase, hvortil Hartkornet i Henseende til Skolevæsenet hører. p. 214.

(See Huusmænd Nr. 5).

Helligdagsanordning er uændelig ogsaa paa private Forlystelser. p. 111.

Homiletisk Prøve, see Examen.

Hospital.

- 1) Aalborg Fundats for. 26.
- 2) Gjentofte Lyngby Fundats for. p. 108.
- 3) Det Stangerupfke ei nedlægges, og om Indlæggelsen i. p. 162.

- 4) Slagelse, om Inspectionens skriftlige Forretningers Besorgelse og Belobet til Udgiften hermed forøget. 253.
- 5) Christopher Biae istedenfor samme et nyt indrettet i Nærheden af Særljøbing. p. 300.

Huusleie.

- 1) for samme kan Dpholdscommunen ei fordrø Caution eller Forudbetaling. p. 149.
- 2) er Gjenstand for Refusion af Dpholdscommunen. p. 166.
- 3) resterende kan ei inddrives ved Udpantning. 166.

Huusmænd.

- 1) Rister over deres Gangbage skal Sognefogden ei føre. p. 76.
- 2) herunder hore ogsaa Aftægtsmænd, forsaavidt Bestemmelserne i Frd. af 27de Mai 1848 § 1 angaar. p. 100.
- 3) deres Haandlangerarbejde til Skoler angaaende. p. 163.
- 4) hvis Løbder for den nye Matr. vare uskyldsatte, svare Fattig- og Skolebidrag af det nye Hartkorn. p. 164.
- 5) skulle svare Høstdag til Præsten, om deres Jordtilliggende er under 1 Skp. Hartkorn. p. 241.

Huusvilde.

- 1) Bestemmelserne om at Dpholdscommunen skal skaffe dem Huuslyere i Reglen ei anvendelige paa Personer i Lyndesforhold. p. 149, 173.
- 2) skal Communen i Reglen skaffe en efter Familiens Størrelse passende selvstændig Bolig. p. 149, 216.
- 3) om Communens Forpligtelser ved Indretning af Boliger for saadanne. p. 151.
- 4) skal skaffes Huusly, om Vedkommende end er forsørgelsesberettiget andensteds. p. 166.
- 5) Sognets Pligt mod dem opfyldes ikke ved at lade dem gaae paa Dmgang. p. 216.

Høstdag til Præsten svare ogsaa Huusmænd med mindre Jord end 1 Skp. Hartkorn. p. 241.

Jndløsningssum for Præstegaarde. p. 6, 240, 245, 294, 328.

Jordpaataftelse.

- 1) kan en Præst foretage ved en Sæcterers Begravelse. p. 62.
- 2) dertil kan en Præst ei fordrø fri Befordring til Annerfognet. p. 299.
- 3) paa asbode Fattiglemmer forettes uden Betaling. p. 307.

Jøstand. Tiende til Præst og Kirke Placat om. p. 249.

Kaldspension til entlediget Præst, hvorledes at udbetale. p. 146, 230.

Kirke- og Underviisningsministeriet, under dets Bestyrelse henlægges de særskilte Skolekasjer for Frederiksborg og Kronborg Districter. 251.

Kirkebøger. Deres Supplering ved Land- og Søkrigscommissairernes som Generalkrigscommissairens Archiver angaaende. p. 74.

Kirkegøen, Forandring i. p. 302

Kirkeceier.

- 1) skal vedligeholde et i Kirken opsat Orgel, men ei lade det spille. p. 1.
- 2) til ham holder det Offentlige sig for Mangler ved Kapel, om det end eies af en Anden. p. 6.
- 3) skal ei anskaffe Spader til Brug for Sognebeboerne, som selv grave Graven. p. 173.
- 4) skal levere Sand til Kirkens Reengjørelse. p. 228.
- 5) skal anskaffe Communionbog. p. 234.
- 6) skal særlig betale Kirkesangeren for Kirkehrets Optrækning. p. 239.
- 7) angaaende hans Forpligtelser til at reenholde Kirkegaarden og hans tilsvarende Ret mod dem, der ere Leiesteder udviste. p. 320, 329.

- 8) hans Forpligtelser til at efterkomme Synets Fordringer angaaende. p. 331.

Kirkegaard.

- 1) Sognebeboernes frivillige Bidrag til dens Reenholdelse kan ei gjøres til Gjenstand for Ligning. p. 250.
- 2) de derpaa Beboerne anviste Leiesteder kan Kirkeieren, naar de ei reenholdes af de Paagjældende, fratage dem. p. 320.
- 3) dens Reenholdelse og Regulering angaaende. p. 329.

Kirkegangsgaue, hvorvidt de kunne indfinde sig til Introduction uden Medfølge af andre Dvinder. p. 205.

Kirker.

A. \S Almindelighed.

- 1) Bygningen og dens Tilbehør.
 - a) Capel ved samme som eies af en Anden end Kirkeieren, er Syn undergivet. p. 6.
 - b) Kalk og Dist bør være af Solv og Kalken indvendig forgyldt. p. 184.
 - c) Messerhagel, til samme kan ei fordres ægte Guldgalloner. p. 155.
 - d) Orgel, dets Vedligeholdelse paahviler Kirkeieren. p. 1.
 - e) Prædikestolens udstoppede Kant, Beklædningens Stof og Farve. p. 15.
 - f) Stole, lukkede kunne fordres borttagne. p. 7.
 - g) Tag af Zink, Tillæbelse til at oplægge nægtet. p. 169.
 - h) Uhr, for dets Optrækning tilkommer der Kirkefangeren særlig Betaling. p. 239.
 - i) Vaabenhuus, α dets Loft kan i Reglen ei fordres malet. p. 239.
— β i samme maa Kalkbænken ei være. p. 7.
 - k) Vinduer, Forandring af deres Form og Størrelse kan Synet forbre. p. 155.
 - l) Vægge, bulede og skjæve, hvorvidt de kunne fordres afligede. p. 155.
- 2) maae ei benyttes til Valgmoder. p. 239.
(See Kjobstad i Almindelighed).

B. \S Særdeleshed.

- Byndum (Nb.) Udbygning ei nedrives. p. 16.
Hellebæk (Sj.) Assistentkirkegaards Anlæg. p. 80.
Kollerup (Nb.) Viin og Brod Holdelse til. p. 214.

Kirkeret, Forelæsninger over ved Pastoralseminariet. p. 104, 113.

Kirkefanger.

- 1) Lønningen som saadan tilkommer vedkommende Skolelærer uden Hensyn til, om den er optaget i Skoleplanen blandt Skolelærerembedets Indtægter. p. 72.
- 2) Lønningen regnes ei med ved Beregning af Skolelærerens Pension, naar der er to Skoledistricter i samme Sogn. p. 108.
- 3) Løn som saadan tilkommer Skolelæreren af hvert Sogn, hvori han er det. p. 109.

Kirkestævne, at lyste til, hvorvidt Præsten dertil er pligtig. p. 209.

Kirkeuhr er Skolelæreren ei pligtig at optrække uden særlig Godtgjørelse. p. 239.

Kjøbenhavn.

- 1) Confirmationens Afholdelse angaaende i de Kirker, der have 3 Præster. p. 17.
- 2) Vor Frue Kirkes 3die Gravertjeneste at nedlægge og Fordelingen af dens Indtægter angaaende. p. 43.
- 3) Skolecommissionerne bemyndiges til at nægte Børns Optagelse i Aften-skolen. p. 160.

- 4) St. Petri Kirke, Madam Sabels Legat til Chorholens Dreng angaaende. p. 187.
- 5) Ladegaard, Arbejdsanstalten der, Præsts Ansættelse ved. p. 207.
- 6) det sjiistrupske Legat, om dets Uddeling. p. 261.
- 7) den mosaiske Menighed der, kan naa en Jøde fra en Kjøbstad be graves paa dens Kirkegaard, fordrer refunderet, hvad Begravelsen vilde have kostet i Kjøbstaden. p. 273.
- 8) Dphor af Begravelse paa Christianshavns Kirkegaard. p. 288.
- 9) dets Fattigvæsens Legaters og Fonds Restitution angaaende. p. 299.

Kjøbstæder.

A. I Almindelighed.

- 1) Kirker der, hvis Midler bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn, den disse tilfaldende Godtgjørelse for Hartkornregalificeringen behøver ei at indbrages blandt Stiftets offentlige Midler. p. 50.
- 2) Udgifter til Klokkeringning i Anledning af Enkedronningens Død lignes ei særligt paa det til samme hørende Landsogn. p. 199.
- 3) dens Fattigvæsen maa, naar en Jøde fra samme begravnes paa den jødiske Kirkegaard i Kjøbenhavn refunderer den jødiske Menighed hvad Begravelsen vilde have kostet i Kjøbstaden. p. 273.
- 4) Stilling som udenlandsk Consul, fritager ei for Forpligtelsen til at indtræde i dens Liiglaug. p. 273.
- 5) Erhvervelse af Borgekøb i begrundet ikke for en Fremmed Ret til Fattigforfølgelse her i Landet. p. 282.

B. I Særdeleshed.

Ålborg.

- a) Fundats for Hospitalet der. p. 26.
- b) Fruen Sabels Legat til trængende Fruentimmer angaaende p. 208.
- c) St. Rudolphi Kirke. Klokkerembedet nedlagt og Gravertjeneste oprettet. p. 264.
- d) Stillingen som udenlandsk Consul fritager ei for at være Medlem af Liiglauget der. p. 273.

Bogensø. Gudstjenestetiden forandret. p. 219.

Grenaa. Kirkegaards Reglement, Approbation paa. p. 317.

Sølsingør, om Afhøvelse af tybisk Gudstjeneste i Kronborg Slotskirke. p. 198.

Sirsholm, i det Sogns Menighed og Commune indlemmes Grønlandshusene. p. 281.

Middelfart. Sognekalb, Embedsboligs Anskaffelse. p. 199.

Nyborg, den ordinerede Catechet deeltage i Prædikestjenesten. p. 326.

Nykjøbing (paa Sjælland.) Sognepræstens Forpligtelse til at give Eftermanden Kost Logis og Befordring i Raadensaaret høvet. p. 111.

Nykjøbing (paa Fælster.)

i dens Kirke skal Præsteordinationer for Lolland-Fælster Stift fremtidig afholdes. p. 156.

Odense. St. Knuds Kirke, Begravelse paa indenbys Kirkegaard at ophøre. p. 230.

Randers. St. Mortens Kalb, Enkepensionen at bestemmes paa sædvanlig Maade. p. 240.

Rønne, i dens Kirke Ombering af Tavle for Kirken, Fattigvæsenet, Hospitalet og Klokkeren at bortfalde. p. 135.

Sækkjøbing. Hospital oprettet i Nærheden af, istedetfor Christoffer Gies. p. 300.

Skegen, dens Fællesjorders Udstyknung angaaende. p. 274.

Slagelse.

- a) særlig Organist at ansætte ved St. Peders og St. Mikfels Kirker. p. 89.
- b) Bets Hospital, Beløb til det med Inspectionen forbundne Skriveri forhoiet og om Inspectionens skriftlige Forretningers Besorgelse. p. 253.
- c) St. Mikfels Kirke fritaget for Bidrag til Afholdelse af Udgifter med Slagelse Hospitals Inspectionsforretninger. p. 253.

Stege.

- a) i Landsfognet skal Olsbermanden tilfige Gaardmændene til at aflevere Fattigbidrag. p. 74.
- b) Capitain Friederichs Legat et samme tilhørende Bænge at sælge. p. 77.
- c) Præstebaldets Enkepension at fastsætte efter Reglerne for Landsbhkald. p. 129.
- d) Andenlærers Offer converteret til Penge. p. 318.

Svendborg.

- a) Vor Frue Sognekald, Embedsboligs Anskaffelse. p. 198.
 - b) Frue Kirke, Solvarmstager sælges. p. 298.
- Thisted. Fastsættelse til den residerende Capellan dens Convertering. p. 99.

Viborg.

- a) Stiftelsen Lars Worres Minde, Fundats for. p. 42.
- b) Confirmation paa Lars Worres og Hustrues Gavebrev til sammes Skolevæsen. p. 133.

Kjærster.

- 1) for saadanne har Hovedparcellisten ei længer Regres til Parcellisterne p. 126.
- 2) til Fattig og Skolevæsen er Sognefoged fri for. p. 113.
- 3) om Sognebeboernes Forpligtelse dertil for Skolevæsenets Bedkommende. p. 163.
- 4) om Sognebeboernes Forpligtelse dertil til Kirkeparation. p. 190.

Klokkeringning.

- 1) i Anledning af Enkedronning Maria Sophie Frederikkes Død.
 - a) at finde Sted. p. 83.
 - b) udføres af Sognebeboerne efter Foranstaltning af Kirkeieren. p. 101.
 - c) derfor er Fredskovshartkorn fritaget, naar den udføres af Sognebeboerne, medmindre paa samme ere etablerede Beboere, der kunne parcelliseres med Gaardmænd, men ikke naar det besorges ved leiede Folk. p. 160.
 - d) Udgift til lignes ei særlig paa det til en Kjøbstad hørende Landsfog. p. 199.
- 2) Morgen og Aften samt til sædvanlig Gudstjeneste.
 - a) paahviler Skolelæreren, men ønskeligt at der derfor tilstaaes ham særlig Godtgjørelse. p. 214.
 - b) i Pedersker Sogn paa Bornholm derfor Skolelæreren fritaget. p. 252.

Kundgjørelse see Love.

Laan.

- 1) til Skolebygning kan Communen ei optage uden Approbation. p. 224, 280.
- 2) af Amtsfattiggænsens Midler kan skee mod Pant i jordløse Huse. p. 273.

(See offentlige Stiftelser Nr. 1, 2, og 3.)

Landfogd saaledes annecteret, til en Kjøbstad at de have Fattigvæsen tilfælles, svarer ei Bidrag til Amtsfattiggassen men vel til Amtsrepartitionsfonden. p. 309.

Legat.

- Johanne Andersbatters til Vesterhassing Sogn. p. 242.
 P. N. Urboe og Hustrues til Dremandsgaards Gods Fattige. p. 213.
 Dechmannske til Bibler i Boeslunde Sogn angaaende. p. 170.
 Fru Ane Pouline Binzers til Jellinge og Houer Sogne. p. 315.
 Jonnesbecks til Aast Sogns Skole og Fattige, Fundats for. p. 112.
 Captain Friedenreichs til Stege Fattige, sælge et Bønge. p. 76.
 Bager Henrik Friks til Svendborg Frue Kirke, forøget med 325 Rd. p. 298.
 Froken Sabels til Fattige i Halsborg Bye. p. 208.
 Madam Sabels til Petri Kirkes Chorsskoles Dreng. p. 187.
 det stiftstrupske om dets Uddeling. p. 261.
 Biskop Vilgaards Fundats for. p. 72.
 det første til Gladsaxe og Herlov Sognes Trængende. p. 286.
 Fattigvæsenets i Kjøbenhavn deres Restitution angaaende. p. 299.

Citation.

- 1) derved maa ei Børns Anbringelse i Kost og Pleie paa Communitens Regning skee. p. 238.
- 2) over Skoles Opførelse derfor betales kun halvt Gehyr. p. 249.
- 3) over Præstegaards Ombygning, derfor betales fuldt Gehyr. p. 296.

Ligning.

- 1) af Sognefogdens paa Communen overførte Bidrag til Amtsrepartitionsfonden Regler for. p. 20.
- 2) til Skole- og Fattigvæsenet, Regler for. p. 85. 128, 264.
- 3) af Organistlen paa Communen tilladt. p. 147.
- 4) derfor er et Sogns frivillige Bidrag til Kirkegaardens Reenholdelse ikke Gjenstand. p. 250.
- 5) af Skolefourage og Skolebrændsel. p. 271.

Ligvogn at holde og udleie dertil Tillæbelse. p. 171.

Lolland Falster Stift. Præsteordination i samme fremtidig at holde i Nykjøbing Kirke. p. 156.

Love.

- 1) Bekjendtgjørelse.
 - a) om Landets Inddeling i Districter, forsaavidt Tilsynet med private Skove angaaer. p. 152.
 - b) om de i Indenrigsministeriet beroende, Matriculen vedkommende Dokumenter og Kort samt Betalingen for Copier af samme. p. 288.
- 2) Lov.
 - a) angaaende Bogildgaard og derværende Institut. p. 60.
 - b) om Korntiendens Forandring fra Ydelse i Kjøerben til faste aarlige Afgifter. p. 92.
- 3) Placat.
 - a) om Tiende til Præst og Kirke paa Island. p. 249.
 - b) om Begravelses Ophor paa Christianshavns Kirkegaard. p. 288.
- 4) deres Uddeling til geistlige Embedsmænd angaaende. p. 81.

Lægsmand skulle deeltage i Vedligeholdelse af Skole og Skolehegn. p. 131.

Lærerbøng. Omkostning paa hans Guur og Pleie i Sngdomstilsælbe angaaende. p. 89.

Lyøning fra Prædikestolen.

- 1) maa ei finde Sted for en Person, førend hans tidligere Ægtefælle er lovlig hævet. p. 15.
- 2) bør Præsten ei fuldføre, naar Forbud mod Ægtefættet nedlægges paa Grund af Vedkommendes mentale Tilstand. p. 328.

Matriculen vedkommende Dokumenter og Kort. Besjendtgjørelse om hvilke der kunne faaes i Indenrigsministeriet og Betalingen for Copier af disse. p. 289.

Mormonsecten.

- 1) et dertil overgaaet Barn fritages ei for Religionsunderviisning i Skolerne. p. 18.
- 2) en til samme overgaaet Persons Tilbagetræden til det kirkelige Samfund, hvorledes dermed at forholde. p. 62.
- 3) en dertil hørende Persons Begravelse angaaende. p. 62.

Ministerialbøger.

- 1) forandrede Schemata til. p. 102.
- 2) et uægte Barns Indførelse i det Sogns, hvor Moderen var forførgelsesberettiget 10 Maanedersdagen for Fodselens skal ei forandres, fordi dets Forældre senere ægte hinanden. p. 224.

Maadensaar.

- 1) Indtægter og Udgifter's Deling i.
 - a) Avling af et Præsteensfæde. p. 49.
 - b) Refusioner. p. 50, 200.
 - c) Legatrente. p. 87.
 - d) Skatter og Enkepension. p. 181, 200.
 - e) Tiende. p. 200.
 - f) Leieindtægt af Enkesæde og af Enge. p. 226.
 - g) Bankactieudbytte i et Bispeembede. p. 234.
 - h) Renter og Afdrag af Byggelaan. p. 235.
 - i) Afgift og Renter af Capital indkomne ved Salg af en Deel af Præstegaardens Jorber. p. 312.
- 2) om Formandens Ret til ved Auction at afhænde paa Roden den ham tilkommende Deel af Afgrøden i samme. p. 159.

Naabverens Sacramente med Brodets Brydelse dertil Bevilling. p. 11.

Offentlige Stiftelser.

- 1) af disse kan Laan ei bevilges mod Pant i Præstegaardens Indløsningssummer og Maadensaars Indtægter. p. 69.
- 2) til Laan af disse bør Præstekald ikke have ubetinget Udgang fremfor Communer. p. 124.
- 3) Laan af disse i Viborg Stift at lyde paa Erlæggelse af Renter og Afdrag eengang aarlig. p. 214.
- 4) blandt disses Midler indbetales Godtgjørelse for Egalisation af Hartkorn, der tilfalder Kirker, som eies af Lehnbesiddere. p. 219.

Offet.

- 1) Fastelavns-, referende kan ei inddrives ved Udpantning. p. 175.
- 2) til personel Capellan derpaa er Plac. af 9de Juni 1847 ei anvendelig. p. 207.
- 3) ved Bielse oppebærer Skolelæreren i det District, hvor Bruden har fast Ophold, naar Brylluppet holdes. p. 245.
- 4) for dets Bestemmelse kan Amtsraadet give almindelige Regler, men saavel den Offerpligtige som Offerberettigede kan fordrø Amtsraadets Resolution for det enkelte Tilfælde. p. 287.

- 5) det, der af Disfenter efter Grundlovens § 82 skal svares til Skolevæsenet, er ogsaa Gjenstand for Ansættelse og Inddrivelse ved Udpantning. p. 335.

Offerdag om den personelle Capellaner ved Hsc. $\frac{12}{5}$ 1812 tillagte. p. 207.

Offerdebler kan den Offerberettigede omfende i Sjællands Stift. p. 151.

Omannectering.

af Linaae og Dallerup med Silkeborg, samt Sjelle Skjørring og Laasby Sogne. p. 216.

Opmaal kan ei betinges i Tiendeforeninger. p. 93.

Ordination i Volland-Falsters Stift at afholde i Nykjøbing Kirke. p. 156.

Organist. Lon til tilladt lignet paa Communen. p. 147.

Orgel opfat i Kirke uden videre Forbehold skal Kirkeeieren vedligeholde men ei lade spille. p. 1.

Parcellister.

- 1) til dem har Hovedparcellisten ei længer Regres for Skjørler. p. 126.
- 2) hvis Tiendomme komme under et andet Sogn end Hovedparcellen, svare Andelen af de gamle Degneindtægter til vedkommende Sogns Skolelærer. p. 214.
- 3) hvorledes Degnesmaaretsel bliver hos dem at indkræve. p. 308.

Pastoralseminariet. Kirkeretsforelæsninger ved samme angaaende. p. 104, 113.

Pension.

(See Bispeente, Præst Nr. 9. Skolelærer Nr. 6 og 21. Skolelærerenke Nr. 1, 2 og 3.)

Placat see Lov.

Provst.

- 1) skal syne et Capel ved en Kirke, om det ogsaa eies af en anden end Kirkeeieren. p. 6.
- 2) angaaende Affattelsen af Tabellerne over Ugteviiede, Fodte og Døde. p. 19, 130.
- 3) skal selv afholde Omkostning til Fornøjelse af Embedsprotocoller. p. 90.

Præst.

- 1) hans Bidrag til Skolelærerhjelpekassen, naar flere Pastorater have fælles Skolevæsen, hvorledes at beregne. p. 7.
- 2) naar han holder Kirken med Viin og Brød, hvorledes hans Godtgjorelse herfor bestemmes. p. 61.
- 3) hans Pligter ved Begravelsen af en til en fremmed Sect hørende Person. p. 62.
- 4) hvad Indskydelse paa hans Indtægter af en Gaard det har, at dens Jorder ved dens Nedlæggelse henlægges under en Gaard i et andet Sogn. p. 78.
- 5) er fri for at svare Skolebidrag undtagen det, som lignes paa Hartkorn. p. 85.
- 6) er fri for at udrede Skolebrændsel men deeltager i dets Transport og Behandling. p. 85.
- 7) skal deeltage i at opføre Skolehegn. p. 92.
- 8) deres Ministerialbøger forandrede Schemata for. p. 102.
- 9) hvorledes Pension til entlebiget Formand udbetales. p. 146, 230.
- 10) er berettiget til speciel Betaling for Brudeviiede, Barnedaab og Barselkoners Introduction. p. 151.
- 11) kan ei undslaae sig for at vie en fraskilt Ugtefælle, om den anden Ugtefælle endnu er i live. p. 188.

- 12) om hans Forpligtelse til at lyse til Kirkestævne. p. 209.
- 13) om hans Pligter med Hensyn til Embedets Besørgelse under hans Gravværelse som Rigsdagsmand. p. 210.
- 14) maa befordre sig selv som Formand i Sogneforstanderskab. p. 233.
- 15) skal oppebære Tiendevederlag hos Fæsterne, om ogsaa Foreningen om samme i sin Tid er indgaaet med Godseieren. p. 247.
- 16) kan ei tilstaaes særlig Godtgjørelse for Forretninger som Amtsraadsmedlem. p. 249.
- 17) om hans Pligter efter Forordningen af 30 April 1824 § 3 Nr. 6 med Hensyn til Vielsen af en umyndig Person. p. 254.
- 18) kan ei fordre fri Befordring til at forrette Jordspaakastelse i Annerfognet. p. 299.
- 19) om hans Pligter med Hensyn til Afhjælpning af Nødlidendes indtrædende oieblikkelige Trang. p. 312.
- 20) kan ei fordre Betaling for Jordspaakastelse ved Fattiglemmers Begravelse. p. 307.

Præsteente.

Biskop Vilgaards Legat for. p. 72.

Præstegaard.

- 1) dens Skolebidrag kommer ikke hele Pastoratet, men det Sogn eller Skolebistric tilgode, hvori den er beliggende. p. 148.
- 2) dens Skjel skal Formand ei paabise Eftermand. p. 288.
- 3) for Licitation over dens Ombygning betales fuldt Gebyr. p. 296.
- 4) for Afhjælpning af ved Synet ubsatte Mangler fritages Beneficiarius ikke, fordi han afhjælper andre paatrængende Mangler. p. 324.

Præstegaardsjorder. Forbedringen paa hvorvidt Præsten kan fordre Erstatning derfor efter Forordning af 23de April 1781 § 26. p. 201.

Præstetalb.

A. i Almindelighed.

- 1) Besættelse af, om den Protectricen for Valøe Stift tillagte Ret til Medvirkning ved, at bortfalde. p. 88, 177.
- 2) have ei ubetinget Fortrin til Laan af Stiftsmidlerne fremfor Communer. p. 124.

B. i Særdeleshed.

Allerslev (Ej.) dets Præst deeltager i Bestyrelsen af Arboes Legat. p. 213.

Almunde (Nb.) Fru Ane Pouline Winzers Legat til. p. 315.

Bødsted og Grurup (Nb.) Afløsning af Landgilde. p. 204.

Beser og Dnsberg (Nh.) Nedlæggelse af det residierende Capellanie og Ansættelse af personel Capellan. p. 195.

Boeslunde (Ej.) a) Indløsningssum nedsat. p. 6.

b) Præstens Virksomhed ved Bestyrelsen af det Beckmannske Bibellegat angaaende. p. 170.

Borre (Ej.) afstaae Jord til Skolesti. p. 52.

Bryndum Siem og Thorup (Nb.) Refusion af Lyngby Kirke angaaende. p. 249.

Brøndbyvester og Brøndbyvester (Ej.) afstaae Jord til Kirkegaardens Udvidelse. p. 187.

Christrup og Hornbek (Nh.), afstaae Jord til Kirkegaardens Udvidelse. p. 52.

Dallerup og Laasby (Nh.), dets Dpretelse. p. 226.

Døllefeldt og Musse (L.-S.), afgive Jord til Kirkegaardens Udvidelse. p. 156.

Frederiksberg og Hvidoure (Ej.), afstaae Jord til Kirkegaardens Udvidelse. p. 319.

- Gamborg (F.), Enkesædes Neblæggelse. p. 42.
- Giedsted og Fjeldsø (Wb.), magesliste Jord. p. 154.
- Giestelev og Herringe (F.), om Capellønnen af Fjellebro Stamhuus. p. 295.
- Helsing og Baldbj (Sj.), Brændedeputat afløst mod Penge. p. 252.
- Holbæk og Udbj (Wb.), Ret til Landgilde af noget Annerhart-hartkorn afløst mod Capital. p. 82.
- St. Jørgens og Sorup (F.), Skovlovs Træbestand solgt. p. 336.
- Kollerup og Vindelev (Wb.), holde Kollerup Kirke med Wiin og Brød. p. 214.
- Laurberg og Leerberg (Wb.), Smaaredsel og andre Præstationer til. p. 123.
- Linaa og Silkeborg (Wb.), dets Dpretelse. p. 226.
- Louns og Alstrup (Wb.), Ragerug og Paasfæg til. p. 171.
- Lunde (F.), Enkesædes Neblæggelse. p. 233.
- Lyngh og Albøge (Wb.), afgive Jord til Kirkegaardens Udvidelse. p. 204.
- Lysabel (Wb.), afgive Jord til Stald mod aarlig Afgift. p. 263.
- Nesager og Bjerre (Wb.), afstaae Jord til Skolebygning. p. 69.
- Neerslev og Bindinge (Sj.), Brændedeputat fra Bidstrup Gods angaaende. p. 241.
- Norby (Sj.), afgive Jord til Fattighuus. p. 278.
- Sandager og Nørrekirkeby (L.F.), Brændfelsudviisning angaaende. p. 83.
- Sjelle og Skjerring (Wb.), dets Dpretelse. p. 226.
- Solberg og Sundby (Wb.), Afbyggersted indlægges under Præstegaarden. p. 306.
- Spentrup og Gassum (Wb.) Enkesæde neblægges. p. 163.
- Stillinge (Sj.), Smaaredsel til. p. 59.
- Støvring og Møllerup (Wb.), om Messesald der. p. 224.
- Søllerød (Sj.), Gronlandshusene udgaae af kirkelig Forbindelse med Sognet. p. 281.
- Sønderhaa og Hørsted (Wb.), Jord overlades Communen. p. 314.
- Thureby og Dalby (Sj.), Refusion til Communitetet angaaende. p. 317.
- Todberg og Meilby (Wb.), Refusion af Finantskassen bortfaldet. p. 288.
- Valløb og Laarnby (Sj.), at Forpagteren, Udrederen og Gartneren paa Vallo Stift henregnes i kirkelig Henseende til Stifts-menigheden. p. 260.
- Veilby (Wb.), Præsten overtage midlertidig Embedet som Præst ved Helbredelsesanstalten for Sindssvage i Jylland. p. 131.
- Veiløe og Vesteregitsborg (Sj.), Indløsningssum forhøiet. p. 328.
- Vestertorslev og Svenstrup (Wb.), Indløsningssums Forhøielse. p. 245.
- Vestervelling og Skjern (Wb.), Enkesæde neblægges. p. 329.
- Vig og Åsminderup (Sj.), Refusion afløst mod Capital. p. 329.
- Vigerølev og Veflinge (F.), Indkjøb af Jord til. p. 326.
- Wisenberg (F.), bortarvesætte Huus med Jord til Communen. p. 81.
- Wolstrup og Hørby (Wb.), Indløsningssums Forhøielse. p. 240.

Osterhornum. (Nb.) Ophævelse af sammes pastorale Forbindelse med Nestrup Capel. p. 266.

Niisted (Nb.), Indløsningssum forhoiet. p. 294.

Nøstervandbet og Vestervandbet. (Nb.), Kenterne af Kjøbesum for solgt Enkesæde angaaende p. 252.

(Kjøbstadtaal see Kjøbstad i Særdeleshed.)

Skattegodtgjørelse for Kald over 800 Rd. dens Fordeling. p. 44, 51.

Psalmebog, Roeskilde Præstconvents dens Indførelse i Kirkerne angaaende. p. 128.

Religionsksamfund see Troessamfund.

Revers see Troessamfund Nr. 3.

Ribe Stift den Afdeling af dets Bibliothek, som var i Kolding, at flyttes til Ribe. p. 258.

Sjællands Stift dets geistlige Hjelpe Enkesædes Fundats Forandring i. p. 302.

Stjæder paa afhændet geistligt Beneficiairgods bør indsendes til Stiftsøvrighedens Approbation. p. 322.

Stole.

- 1) Ferierne i samme bestemmer Sogneforstanderskabet. p. 40, 194.
- 2) i Vedligeholdelsen af, deeltage Vægsmænd. p. 131.

Stolebidrag.

- 1) Præsters Fritagelse herfor har Hartkornsegaliseringsloven kun hævet for Præstegaardshartkornet. p. 85.
- 2) som ei lignes paa Hartkorn er Præst fri for. p. 85.
- 3) kan paalignes en Tjenestekarl. p. 89.
- 4) svares ogsaa af Ugifte. p. 100.
- 5) af Præstegaard tilfalder det Sogn eller Skolebistricet, hvori den er beliggende. p. 148.
- 6) svares af det Hartkorn, der ved den nye Matricul paalægges tidligere ei skuldsatte Huuslodder. p. 164.
- 7) af Møllefjeldshartkorn svares til den Commune, hvori Mølleværket ligger. p. 180.
- 8) af Beboere, som ere henlagte til andre Sognes Skolevæsen, svares saavel af Hartkorn som Formue og Leilighed til den Commune, til hvilken de Paagældende med Hensyn til Skolevæsenet høre. p. 222.
- 9) bør billigtvis ei paalignes Skolelæreren af hans Embedsindtægter. p. 281, 311.

Stolebrændsel.

- 1) er Præst fri for at udrede men deeltager i dets Transport og Behandling. p. 85, 244.
- 2) Afsten af maa Skolelæreren sælge, naar han ei har Forlob. p. 88.
- 3) om Torvens Udviisning af Godseieren. p. 182.
- 4) er Forstanderskabet ei berettiget til at indkøbe og derefter ligge Betalingen paa Districtet. p. 182.
- 5) Torven, som Hartkornsbrugere ere pligtige at levere, kan ei uden Ødernes Samtykke bortliciteres. p. 271.
- 6) Løndemaal er ei noget autoriseret Maal for Torven. p. 271.
- 7) paa Udredelsen af samme har Hartkornsegaliseringen ingen Indflydelse. p. 271
- 8) det Tiloversblevne af Deputatet kan Skolelæreren sælge. p. 279.

Stolebygning.

- 1) Beføstningen ved Anlæg af nye i et Sogn bæres af hele Sognet. p. 163, 221.

- 2) om Kjøffeninventarium til. p. 221.
- 3) Laan til Kan Communen ei optage uden Approbation. p. 224.
- 4) for Pcitation til dens Opforelse betales kun halvt Gebyr. p. 249.
- 5) Storfstenenes Feining er Skolelæreren uvedkommende. p. 258.
- 6) til dens Anvendelse til midlertidigt offentlig Brug fordres Skole-directionens Samtykke. p. 321.

Skolefourage.

- 1) udredes districtsvis og Bidraget dertil af Præstegaards og privilegeret Hartkorn kommer det District tilgode, hvori dette Hartkorn ligger. p. 85.
- 2) i dens Ydelse skulle Præsterne paa de frederiksborgske og odsherredske Godser deeltage. p. 244.
- 3) lignedes paa alt Hartkorn. p. 271.

Skolehegn.

- 1) i deres Bedligeholdelse skal Præsten deeltage. p. 92.
- 2) i deres Bedligeholdelse skulle Lægds mænd deeltage. p. 131.
- 3) skal reises, om ogsaa Skolelobden er over anordningsmæssig Størrelse. p. 248.
- 4) om Udstrækningen af Sognets Pligt til at reise samme. p. 248.
- 5) naar Bedligeholdelsen af samme bortliciteres, hvorledes da Udgiften bliver at reparere. p. 327.

Skolekasser.

- 1) særskilte for Frederiksborg og Kronborg Districter henlagte under Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet. p. 261.
- 2) de samme tilfaldende Hartkornsegaliserings Godtgjørelser under 25 Rd. behøve ei at frugtbargjøres. p. 313.

Skolelod.

- 1) om de paa sammes Hartkorn faldende Byrder, som Communen have at udrede. p. 24.
- 2) naar den er over anordningsmæssig Størrelse, hvorvidt Communens Forpligtelse til at bære Skatterne af samme strækker sig. p. 24.
- 3) om Tvangsmidler mod Communen, naar den vægrer sig ved at erlægge Skatter af samme. p. 185.
- 4) om hvorledes Erstatningen for Affavn af samme skal beregnes. p. 222.
- 5) maa ei drives i Forbindelse med Læreren's Eiendomsjord. p. 272.
- 6) dens Udlæggelse, Fremgangsmaaden ved. p. 276.
- 7) maa Skolelæreren frit benytte til Dyrkning kun ei til Upligt. p. 301.
(See Skolehegn Nr. 3.)

Skolelærer.

- 1) Tab i Indtægter ved Fiskeris Afstagen at godtgjøre ved Ligning af Værdien paa Beboerne. p. 1.
- 2) skal svare Bidrag til Hjælpekassen, om han end ei har anordningsmæssig Løn. p. 4.
- 3) hans Pligter med Hensyn til Sogneforstanderskabets aarlige Indberetninger om Skolevæsenet. p. 58.
- 4) der tillige er Kirkesanger, er berettiget til Kirkesangerløn, om den end ei omtales i Skoleplanen. p. 72.
- 5) der tillige er Kirkesanger i 2 Sogne tilkommer Løn som saadan i begge. p. 109.
- 6) ved Beregningen af hans Pension kommer Kirkesangerlønnen ikke i Betragtning, naar der er to Skolebistricter i Sognet. p. 108.
- 7) om hvad Indflydelse paa hans Indtægter af en Gaard, dennes Redlæggelse og Jordernes Henlæggelse under en Gaard i et andet Sogn har. p. 78.

- 8) som ei har Jordlod, maa sælge Affen af Skoletorven. p. 88.
- 9) skal ringe Kirkefloken Morgen og Aften samt til sædvanlig Guds-tjeneste uden Godtgjørelse. p. 214.
- 10) om Beregningen af den ham tilkommende Erstatning for Affavn af Jord. p. 222.
- 11) er ei pligtig uden særlig Godtgjørelse at optrække Kirkeuhret. p. 239.
- 12) det Districts, hvor Bruden har fast Dphold paa den Tid Bryllup-pet foregaaer, oppebærer det ved Wielsen faldende Offer. p. 245.
- 13) ham er Skolebygningens Skorfenes Feining uvedkommende. p. 258.
- 14) er berettiget til at oppebære Ranneft som den fra gammel Tid er ydet og hvorledes den bestemmes, naar dette ei kan udfindes. p. 258.
- 15) Degneoffers Deling under Vacance. p. 278.
- 16) kan sælge, hvad han faaer tilovers af Brændselsdeputat. p. 279.
- 17) bør billigviis ei paalignes Skolebidrag af Embedsindtægter. p. 281, 311.
- 18) om Udstrækningen af hans Ret til Skoleloddens Benyttelse. p. 301.
- 19) tilkommer Erstatning for Tab ved Skolens Anvendelse til midlertidigt offentlig Brug. p. 321.
- 20) hans Kaldelse regnes fra Collatsens Meddelelse og fra det Tids-punct oppebærer han først Embedets Indtægter. p. 333.
- 21) i Thorningelehn, Regler for deres Entledigelse og Pensionering. p. 333.
- 22) Hjælpearer. Understøttelse til hans Lønning udbetaler Enken eller Boet, saalænge hun eller det oppebærer Embedets Indtægter og lader dette bestyre. p. 232.
- 23) Biskolelærer en fast Godtgjørelse at foretrække for hans Forpleining in natura af Beboerne. p. 258.

Skolelærerembede.

- 1) under Vacance i tilfaldet Lønnen Hjælpekassens men Indtægten af Jord, Brændsel, Fourage Communen. p. 4.
- 2) Beregningen af dets Indtægter under Vacance. p. 315, 323.
- 3) en samme tilhørende Capital hvorledes at anbringe. p. 41.
- 4) Kaldsret til for privilegerede Kirkeieere i det District hvor Degnen boede er bortfaldet ved Grundlovens § 97. p. 84.
- 5) dets Bestyrelse bør ei overlades Enken at besørge, naar det staaer ledigt ud over den ordinaire Tid. p. 180.
- 6) i Borre om Kaldelsen af Lærerne i Sognet. p. 215.

Skolelærerente.

- 1) ved Pensions Bestemmelse lægges Dpgivelse af Mandens Indtægter i Planen til Grund. p. 22, 222.
- 2) om Pensionens Beregning og dens Udredelse. p. 54.
- 3) Tiden for Udredelsen af Pension til. p. 222.
- 4) oppebærer Understøttelse af Skolelærnehjælpekassen fra den Dag hun ophører at oppebære Embedets Indtægter. p. 275.
- 5) hvad Deel hun oppebærer af Degneofferet under Vacance. p. 278.
- 6) Udgift til Indkjøb af Enkesæde kan ei paalignes Communen, medmindre alle bidragydende Beboere samtykke deri. p. 299.
- 7) Biskop Vilgaards Legat for. p. 72.
- 8) i Thornby Sogn angaaende Afbenyttelse af den gamle Degnebolig der. p. 206.
- 9) i Herfølge om Brugen af Enkesæde der. p. 208.

Skolelærnehjælpekasse.

- 1) Skolelæreres Bidrag dertil, naar de ikke have anordningsmæssig Løn angaaende. p. 4, 5.
- 2) Kjøbstads-skolelæreres Pligt dertil at svare Bidrag. p. 5.

- 3) Præsters Bidrag, naar flere Pastorater have fælleds Skolevæsen. p. 7.
- 4) Præsternes særegne Bidrag til at udrede af vedkommende Skolecommune hver for sine Stolars Vedkommende. p. 12.
- 5) er under Vacance i Skolelærerembedet kun berettiget til Lønnen. p. 4, 315.
- 6) om Beregningen af Indtægten af vacante Skolelærerembeder. p. 315, 323.
- 7) for Indtægter af vacante Skolelærerembeder er Sogneforstanderskabets Opgivende tilstrækkelig Hjemmel. p. 315, 323.
- 8) dens Beholdning hvorledes at anbringe. p. 41.
- 9) de den tilhørende Creditsforenings Obligationer bør noteres. p. 314.
- 10) Revisionshonorarerne for at indsende til Amtstuen. p. 74.
- 11) den Understøttelse, der af samme tilstaaes Skolelærere, skal regnes fra den Dag, hun ophører at oppebære Embedets Indtægter. p. 275.
- 12) Bornholms, Fortolkning af dens Fundats § 4. p. 8.

Skolemælt.

- 1) om Anvendelsen af dens Forhøielse ved fortsat Forsømmelse. p. 318.
- 2) naar dens Anvendelse ei frugter, hvorledes da at gaae frem. p. 322.

Skolestue.

- 1) der maae Børnene opholde sig mellem Formiddags og Eftermiddagstimerne. p. 117.
- 2) maa benyttes til deri at foretage offentlige Vaccinationer. p. 212.

Skolevæsen.

- 1) til at tage Beslutning i dets Anliggender er Borgerrepræsentationen incompetent. p. 107.
- 2) Kjørler til er Sognefoged fri for at præstere. p. 113.
- 3) Domainernes Bidrag til angaaende. p. 135.
- 4) ligelig Deeltagelse for alt Hartkornet i Udgifterne til samme uden Hensyn til Districtsindbefalingen kan ikke bevilges. p. 157.
- 5) om Udredelse af Afgifter Vgter og Gangbage til i Skoledistricter, som høre til forskellige Sogne. p. 255.

Storsteensrør de saakaldte russiske modificerede Regler for deres Anbringelse. p. 325.

Stovdistricter Landets Inddeling i Bekjendtgjørelse om. p. 152.

Smaarebøfel angaaende. p. 59, 123, 171, 308.

Sognefoged.

- 1) for hans Hartkorn svarer det enkelte Sogn Bidraget til Amtsrepartitionssonden og om dette Bidrags Ligning. p. 20, 24.
- 2) skal ei føre Liste over Huusmændenes Gangbage. p. 76.
- 3) er fri for at præstere Kjørler til Gattig- og Skolevæsenet. p. 113, 320.

Sogneforstanderskab.

- 1) dertil valgberettiget og valgbar er den, som før 1ste Januar 1844 havde Rettigheden, omend hans Hartkorn ved den nye Matricul gaaer under 1 Tønde. p. 2.
- 2) den uden Valg i samme indtraadte større Lødsseier kan udtræde af samme, naar han vælges til Medlem af Amtsraadet. p. 14.
- 3) bestemmer naar Ferierne i Skolen skulle begynde. p. 40.
- 4) dets aarlige Indberetning om Skolevæsenet, hvad Deel Skolelæreren deri skal tage. p. 58.

- 5) hvor der ei undtagelsesviis er hjemlet det Ret til at benytte leiet Hjælp eller andre communale Ombudsmænd til Udførelsen af dets Beslutninger og Bestribelsen af dets Forretninger, maa dette udføres af Medlemmerne personlig uden Vederlag. p. 98.
- 6) kan forbinde en kommende Bestyrelse uden Approbation af Amtsraadet ved Contract med en Mand om for en længere Aarrække at forserge et af Fattigvæsenet udsat Barn. p. 134.
- 7) hvor dets Erklæring er begjært, kan Præsten qua Formand ei expedere Sagen paa Forstanderskabets Begne uden Sagens Forhandling. p. 157.
- 8) bor være i Besiddelse af Communens Activer. p. 204.
- 9) hvorvidt dets Moder skulde være offentlige, afgjort det selv. p. 215.
- 10) kan ei optage Laan til Skolebygning uden Approbation. p. 224, 280.
- 11) som dets Formand maa Præsten befordre sig selv. p. 233.
- 12) kan ei indkjøbe Enkesæde til en Skolelærers Enke uden Communens Bidragyderes eenstemmige Samtykke. p. 299.
- 13) hvorvidt Amtsraadet kan mulcere dets Medlemmer for Forsømmelighed. 316, 319.
- 14) dets Medlemmer ere pligtige at udføre den med Majoritet vedtagne Beslutning. p. 319.
- 15) kan ei disponere over en Skolebygning til midlertidigt offentlig Brug uden Skoledirectionens Samtykke. p. 321.

Sygehjælp.

- 1) maa vedkommende Commune hvide en Læredreng ligesom et andet Tjenestetjende. p. 89.
- 2) maa Dpholdscommunen, naar Sygdommen varer ind i et nyt Aar uden at have været 6 Uger i det gamle Aar udrede ogsaa for 6 Uger ind i det nye Aar. p. 121.
- 3) udredes af Tjenestecommunen indtil Fardag, om end Tjenesten tidligere fratrædes. p. 161, 298.
- 4) herunder henregnet Understøttelse til et med en syg Moder paa Hospitalet fulgt diende Barn. p. 176.
- 5) til militaire Meniges Familier angaaende. p. 217.
- 6) Udgift i Anledning af selve Barselsærd, ere at betragte som saadan. p. 226.
- 7) Ret til erhverves ved 3 Maaneders Dphold, naar Paagjældende i den Tid ei har nydt Fattigunderstøttelse andenstedsfra. p. 250.
- 8) til et i et andet Sogn i Være indtinget Barn maa Forsørgelsescommunen refundere. p. 286.

Syn.

- 1) skal tages over Capel ved en Kirke. p. 6.
- 2) over Kirker og Præstegaard, om en paatænkt Forandring i disses Afholdelse. p. 56.
- 3) kan ei ved Udsættelse af Manglerne ved en Kirke tage Hensyn til Kirkeierens Indtægt af Kirken. p. 331.
- 4) bor give Andviisning paa den Fremgangsmaade, det anseer for den bedste til Mangels Afhjælpning. p. 331.

Tavlers Ombæring i Ronne Kirke at bortfalde. p. 135.

Thorningsehn om deri ansatte Skolelærers Entledigelse og Pensionering Regler for. p. 333.

Tiende.

- 1) Korn- dens Forandring fra Ddelse i Skærven til faste aarlige Afgifter, Lov om. p. 92.
- 2) om dens Afløsning mod Kjobsum eengang for alle. p. 165.

3) om den Afløsning paa Vro. p. 215.

4) til Præst og Kirke paa Island, Placat om. p. 249.

Tiendecommissionens Kjendelse Vedkommendes Indkaldelse til at paahøre dens Afgivelse bortfalder. p. 95.

Tiendeforening.

1) i dem kan Opmaal ei længer betinges. p. 93.

2) deres Vedtagelse for Amtmanden bortfalder. p. 93.

Tiendeplygtighed for Jorder kan ei indtræde efter 1ste Januar 1856. p. 96.

Tiendevederlag skal Præsten oppebære hos Hæsterne, om end Foreningen derom i sin Tid er indgaaet af Godseieren. p. 247.

Tjenestekarl kan paalignes Fattighidtrag. p. 89.

Troesfandsub.

1) ikke anerkjendte dertil hørende Børns Skoleplygt p. 178.

2) ikke anerkjendte om den Medlemmer af saadanne paahvilende Forpligtelse til at svare de til Folketirken lovbefalede Afgifter til Skolevæsenet. p. 335.

3) forskjellige Medlemmer af Skulle lade Forandring i den inden Vgteskabs Indgaaelse tagne Bestemmelse om, i hvilken Religion Børnene skulle opdrages, indføre i vedkommende Embedsmands Protokol, for hvem Vgteskabet er indgaaet. p. 279.

4) det mosaiske, dets Fattigvæsen maa betragtes som en Fattigcommune med en saadans Rettigheder og Pligter. p. 277.

Tyende.

1) som saadan betragtes er Læredreng med Hensyn til Omkostningerne paa Kuur og Pleie i Sngdomstilsælde. p. 89.

2) paa dem er i Reglen Bestemmelsen om Husvilbe ei anvendelig. p. 149.

Udlænding erhverver ei ved at tage Borgerskab i en Kjøbstad Forsørgelsesret her i Riget. p. 282.

Udpantning.

1) kan ei gjøres for resterende Huusleie. p. 166.

2) kan ei gjøres for resterende Fastelovesoffer. p. 175.

3) kan gjøres for en Dissents Offer til Skolevæsenet. p. 335.

Vaccination offentlige til at foretage samme i kan Skolestuen tages. p. 212.

Walløe Stift om Protectricens Ret til Medvirkning ved Besættelse af afskillige Embeder under Stiftet. p. 88, 177.

Wielse.

1) i Hjemmet uden Bevilling, dertil er det ikke tilstrækkelig Grund at Brudgommen havde brækket Venet. p. 41.

2) i Hjemmet, Beretning om at indsende til Justitsministeriet. p. 43.

3) en Persons kan Fattigvæsenet ei modsætte sig, om hans Sindstilstand lader bethygte, at han vil salde Fattigvæsenet til Byrde. p. 92.

4) Hindring for samme, for en Enke er ikke en hendes afdøde Mand hdet urefunderet Understøttelse, om hun ogsaa har overtaget Boets Forpligtelse til Refusion af samme. p. 122.

5) Hindring for samme er ei, at Vedkommende har havt Ophold i et Fattighuus uden at refundere Godtgjørelse derfor. p. 187.

6) kan en Mands Forsørgelsescommune ei modsætte sig, fordi det er sandsynligt, at den Commune, hvori Fruentimmeret, han vil ægte, er forsørgelsesberettiget, tilveiebringer Refusionen af en ham tidligere hdet Understøttelse. p. 288.

- 7) hvad der i et concret Tilfælde ikke er anset som tilstrækkelig Hinder med Hensyn til den Paagjældendes mentale Tilstand. p. 297.
- 8) bor en Præst, naar Forbud mod samme er nedlagt paa Grund af Vedkommendes mentale Tilstand, ei forrette uden Districtslægens Attest om, at intet derfor i saa Henseende er til Hinder. p. 328.
- 9) af sammenbragte Born herfor Intet til Hinder. p. 175.
- 10) af en Lieutenant i Krigsreserven kan ei foretages uden Tilladelse fra Krigsministeriet, men Indstuds i Livrente og Forsorgelsesanstalten behøves ikke. p. 206.
- 11) en umyndig Persons uden Forældres eller andre Vedkommendes Samtykke betager ikke Ægtefæltets dets Virkning efter Fattiglovgivningens almindelige Regler. p. 254.
- 12) en fraskilt Ægtefæltes skal Præsten forrette, uagtet den anden Ægtefælle endnu lever. p. 188.
- 13) derfor tilkommer Præsten speciel Betaling. p. 151.
- 14) det derved faldende Offer tilfalder Skolelæreren i Districtet, hvor Bruden har fast Ophold paa den Tid Brylluppet foregaaer p. 245.

Ægtefælt.

- 1) mellem et uægte Barns Fader og Moder medfører ei Forandring med Hensyn til Spørgsmaalet om Barnets Forsorgelse efter det 18de Aar. p. 224.
- 2) den for samme mellem Forældre af forskjellig Troesbekjendelse indgaaede Overenskomst, om Borneens religiøse Opdragelse, naar i samme skeer Forandring, bor dette indføres i den Embedsmands Protocol, for hvem Ægtefæltet er indgaaet. p. 279.
- 3) borgerligt om Forelsen af de i Lov af 13de April 1851 ommeldte Protocoller. p. 53.

Ægteviide (Fodte og Døde) om Affattelsen af Hovedtabeller over. p. 19.

Ærg Naturaltiendens Afløsning der angaaende. p. 215.

Kongelige
Rescripter og Resolutioner,
Love og Expeditioner

Geistligheden i Danmark

vedkommende.

Samlede og udgivne

af

C. J. Schwarzkopf,

Justitsraad,

Departementssecretair under Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

(Ny Række.)

Femte Bind. (1854 og 1855.)

Kjøbenhavn.

Forlagt af den Gyldenballe Boghandling (J. Høgel.)

Trykt hos J. S. Schults.

1860.

1854.

1854.

Rgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Indenrigsmini- 4 Jan.
steriet allernaadigst bifaldes, at det allerhøieste Rescript af
29de Juli 1803 angaaende en særskilt Bestyrelse for Bemme-
toste Klostergodses Fattigvæsen ophæves fra 1ste Januar d. A.
at regne, saa at der fra bemeldte Tidspunct med Bestyrelsen af
Fattigvæsenet i de Sogne, i hvilke Bemmetoste adelige Jomfru-
kloster i Sjælland har Bøndergods, bliver at forholde efter
Lovgivningens almindelige Forskrifter.

Rgl. Resol., hvorved det paa Indenrigsministeriets derom ned- 4 Jan.
lagte allerunderdanigste Foreskilling allernaadigst bifaldes, at de
for Verne Samøse og Thunø særligt bestaaende Skole- og
Fattigdirectioner ophæves, og at hver af bemeldte Ver i disse
Henseender i Gæt og Alt henføres under det Amt, hvorunder
den isvrigt i verdslig Henseende hører, saaledes at Skoledirec-
tionen for Thunø kommer til at bestaae af Aarhus Amtmand
og Verne's fælles Provst og for Samøse af sammes Provst og
Amtmanden over Holbæk Amt; at Fattigvæsenets overordnede
Bestyrelse for Thunøes Bedkommende underlægges Aarhus
Amtsraad og for Samøses Holbæk's Amtsraad, samt at de
fælles Kasser, Amtsfattigkassen og Skolelærerhjælpekassen, deles
i et af Indenrigsministeriet nærmere bestemmende Forhold*).

*) Cfr. Dep. Tid. for 1854 Pag. 342—47.

5 Jan. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Aalborg Amt) om hvorledes det Bidrag til Skolevæsenet, som en Person efter Grundlovens § 82 har at erlægge, bliver at bestemme.

Under 25de f. M. har Hr. Kammerherren tilstillet Ministeriet en Skrivelse fra Magistraten i N. N. Kjøbstad, hvori begjæres nærmere Oplysning om, hvorledes det Bidrag til Skolevæsenet bør beregnes, som Kjøbmand N. N. i N. N., efterat han er udtraadt af det mosaiske Troesfamsund, i Henhold til Grundlovens § 82 vil have at erlægge, hvorom Magistraten yttre, at den ikke har en aldeles klar Anskuelse, da der ikke ligned nogen særlig Skat til Folkekirken, men det, der betales i Præstpenge, St. Hansrente samt Dffer, er frivilligt; hvorhos ogsaa en enkelt af Borgerrepræsentanterne har antaget, at Bidraget til Skolevæsenet ikke bør bestemmes til mindre end det Beløb, der hidtil er blevet paalignet den Paagjældende som Medlem af det mosaiske Troesfamsund, medens de øvrige Borgerrepræsentanter, efter hvad N. N. ifølge sin Stilling og Leilighed vilde have havt at udrede, saafremt han var Medlem af Folkekirken, i Præstpenge, St. Hansrente og Dffer til Præsterne og Chordegne, have ansat ham til et Bidrag til Skolevæsenet af 15 Rd.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at det ikke efter Grundlovens § 82 kan paalægges N. N. udenfor den almindelige Skolestat at erlægge mere til Skolevæsenet end de til Folkekirken befalede personlige Afgifter, selv om disse maatte beløbe sig til mindre end det Beløb, han hidtil har maattet udrede til det Samsund, hvoraf han er udtraadt, men at der til de ovennævnte Afgifter maa henregnes alle de personlige Afgifter, som Folkekirkens Medlemmer som saadanne ved Lovgivningen ere forpligtede til at yde, selv om deres Størrelse ikke er lobbefest, altsaa ikke blot Høitidsoffer til Præster og Kirkebetjente, hvis Størrelse, om den end ikke i Almindelighed er fastsat ved Lovgivningen, efter Placat af 9de Juni 1847 kan gjøres til Gjenstand for Communalbestyrelsens Bestemmelse, men ogsaa andre personlige Afgifter, saafom Præstpenge, cfr. Lovens 2—12—5, der enten ifølge den almindelige Lovgivning

eller de for enkelte Steder gjældende Bestemmelser eller Bedtægter maae antages at tilkomme Kirken eller Geistligheden. Iøvrigt er Ministeriet enigt med Borgerrepræsentanterne i, at det samlede Beløb af disse Afgifter i saadanne Tilfælde som det omhandlede, maa bestemmes af Communalbestyrelsen, der, forsaavidt Afgiften ikke har en lovbestemt Størrelse, vil have at tage Hensyn saavel til Stedets Stil og Brug som til den Paa-gjældendes Formuesforfatning og Stilling. 5 Jan.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Præsts Amts- skoledirection) angaaende tjenende Børns Sommerstolegang. 7 Jan.

I behagelig Skrivelse af 20de Juni sidstleden har Directionen henledet Opmærksomheden paa den fra Lovgivningens Bestemmelse afvigende Praxis, der i en stor Deel af det sydlige Sjælland har dannet sig med Hensyn til de tjenende Børns Skolegang i Sommermaanederne, idet der nemlig, — istedenfor som Loven fordrer, at de Børn, som have Tjeneste hos Gaardbrugere om Sommeren, skulle ligesaafuldt som alle andre Børn søge Skolen i samtlige i Anordningen af 29de Juli 1814 bestemte Dage, saasnart de Uger ere forbi, i hvilke der under Bløietiden efter Anordningens § 12 er reglementeret Fritagelse for Skolegang for saadanne Børn, som beviisligten bruges til Markarbejder, — har dannet sig den Bedtægt, at, saasnart de ovennævnte Frierer ere tilende, møde de hos Gaardbrugerne tjenende Børn, som ere over 10 Aar, ligetil Høstferienes Begyndelse kun 1 Dag om Ugen. Med Hensyn hertil har Directionen yttret, at Den, saaledes som Forholdene nu engang ere, anseer det reent ugjærligt at bringe Lovgivningens Bestemmelser om Sommerstolegang i al deres Strengthed i Anvendelse med Hensyn til de tjenende Børn, saameget mere som det omhandlede anomale Forhold har bestaaet i en lang Række af Aar, men da det ikke kan have nogen gavnlig Virkning paa de tjenende Børn, at disse hele Sommeren igjennem kun søge Skolen i omtrent det halve Antal Dage af hvad Loven fordrer, har Directionen formeent, at der, overensstemmende med hvad Sogneforstanderskabet for N. N. Pastorat i et med Directionens Indstilling fulgt Andragende specielt for sit Vedkommende har

7 Jan. andraget paa, kunde meddeles Sanction paa den omhandlede Pragis, saaledes at det tillades, at de hos Gaardbrugere eller andre Landmænd tjenende Børn fritages med 1 Dags ugenlig Skolegang i Analogie med den endnu større Frihed, der ved Placat af 27de August 1818 er hjemlet for søfarende Dreng, dog at der tages den Bestemmelse, at, naar slike Børn da forsømme denne ene ugenlige Skoledag, blive Huusbønderne at mulctere for samtlige Dage, paa hvilke Børnene anordningsmæssigen skulde have søgt Skolen. Under Forudsætning af, at denne Anskuelse maatte billiges, har Directionen derhos bemærket, at den anseer det rigtigst, at de tjenende Børn betragtes som en særegen Afdeling af Skolen, og i Juni og Juli Maaneder erholde Underviisning den ene Dag om Ugen, paa hvilken de øvrige Børn ere fritagne, samt at Directionen finder det billigt, at Skolelæreren erholder et lidet Tillæg af Skolekassen, fordi han saaledes anvender een Dag mere til Underviisning i de nævnte Maaneder, end det paaligger ham.

I Anledning heraf skulde Ministeriet, efter om Sagen at have brevvevlet med Biskoppen over Sjællands Stift, herved tjenstligst melde, at Ministeriet efter Omstændighederne ikke vil have Noget imod, at det paa de Steder, hvor den oven beskrevne Pragis i Henseende til tjenende Børns Skolegang om Sommeren allerede har fundet Indgang, fremdeles har sit Forblivende derved, saaledes at det tilstedes disse Børn i Sommermaanederne at søge Skolen ifkun een Dag ugenlig nemlig den Dag, da de øvrige Børn ere fritagne for Skolegang, hvilken Tilladelse dog knyttes til følgende Betingelser nemlig, at, saafremt Børnene forsømme Skolen denne Dag, blive vedkommende Huusbønder at mulctere for samtlige Dage, paa hvilke Børnene anordningsmæssigen skulde have søgt Skolen, samt, at der tillægges Skolelæreren et passende Bederlag for hans forsøgede Arbeide. Forsaavidt Directionen i dens fornævnte Skrivelse tillige har udtalt sig for, at de lovhjemlede Ferier i Sæde- og Pløietiden For- og Efteraar under de nuværende Forhold uden Savn kunde bortfalde, undlader Ministeriet ikke at tilføie, at det har fundet Anledning til at gjøre dette Spørgsmaal til Gjenstand for Forhandling med samtlige Landets Skoledirectioner.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circulaire (til samtlige 7 Jan. Skoledirectioner) hvorved Ministeriet begjærer Betænkning om, hvorvidt de i Anordningen af 29de Juli 1814 om Almueskolevæsenet paa Landet § 12 hjemlede Frier i Sæde- og Pløietiden kunne bortfalde.

Fra en af Landets Skoledirectioner har Ministeriet modtaget et Andragende, der iblandt Andet gaaer ud paa, at de i Anordningen om Almueskolevæsenet paa Landet af 29de Juli 1814 § 12 hjemlede Frier i Skolerne paa Landet i Sæde- og Pløietiden For- og Efteraar, som overflødige efter Landbrugets nuværende Betskaffenhed, maatte bortfalde, og derved endeel Tid indvindes til Skolegang. Skjøndt dette Forslag gaaer i en modsat Retning af, hvad de jydskke Provindsialstænder i Aaret 1836 fandt at burde anbefale, idet de endog androge paa, at de ommeldte Frier i Pløie- og Sædetiden maatte gives en videre Udstrækning end Anordningen af 29de Juli 1814 hjemler, har Ministeriet dog troet, at disse Frier efter de Forandringer, der især i de senere Aar ere foregaaede med Landbruget, virkelig nu paa de fleste Steder maae ansees mindre nødvendige, og at det fremkomne Forslag om deres Udskaffelse derfor fortjener Opmærksomhed. Forinden Videre herfra foretages i denne Anledning, skulde Ministeriet imidlertid tjenstligst udbede sig Directionens Ytringer over Sagen behageligt meddeelte.*)

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 10 Jan. Fyens Stift) hvori det i et concret Tilfælde tillades, at Alterklæde ikke anskaffes til en Kirke.

Med Deres Høiærværdigheds behagelige Skrivelse af 10de f. M. har Ministeriet modtaget et af vedkommende Sognepræst og Provsts Erklæring ledsaget Andragende, hvori Tieren af N. N. Kirke forespørger, om det kan tillades ham, da et nyt Alterklæde skal anskaffes til Kirken, ikkun at lade Alterbordet omgive foroven med en Bort af rødt Fløiel paa omtrent $\frac{1}{2}$ Alens Brede med Guldgaloner og derhos at belægge Alterbordet med en passende fin hvid Dug, hvorved selve Alter-

*) Sagen er senere ikke fremmet videre.

10 Jan. bordet, der bestaaer af smukt Egetræ med udkaarne Søiler og Buer, og som agtes ferniseret, forøvrigt blev tilføje, og der i de forreste Buer anbringes passende Symboler eller Inscriptioner.

I denne Anledning skulde Ministeriet herved tjenstligt tilmelde Deres Høiærværdighed, at der i Henhold til det Dplyste samt Deres Høiærværdigheds og Provstens Indstillinger Intet findes mod det Ansøgte at erindre.

11 Jan. Kgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes: 1) at herefter Prædiken ved Communion paa Ugedagene maa bortfalde i Kirkerne i Kjøbenhavn; 2) at derimod en Ugedagsgudstjeneste maa afholdes med Prædiken, Sang og Messer ligesom ved Aftenfangen, og som bliver at holde i een af Stadens Kirker, efter dette Ministeriums nærmere Bestemmelse hver Onsdag i Maanederne fra 1ste Mai til 31te October om Morgenen Kl. 9, men i Maanederne fra 1ste November til 30te April om Aftenen Kl. 7, dog at denne Ugedagsgudstjeneste bortfalder i Fastetiden, og naar en Helligdag indtræffer paa en Onsdag; 3) at ved denne Gudstjeneste Prædiken maa besørjes af de Præster, hvilke det hidtil har paaligget at besørge Prædiken ved Communionen paa Ugedagen samt 4) at de sædvanlige Tavler fremdeles ombæres ved Communionerne, men at ingen Tavler ombæres ved den ommeldte Ugedagsgudstjeneste, hvorimod Bøser udsættes ved Kirkens Døre, og hvad deri indkommer anvendes til Godtgjørelse for Organisten og andre Kirkebetjente.*)

*) Den allerhøieste Resolution var foranlediget af et Andragende fra Kjøbenhavns geistlige Convent. Dette var støttet paa, at Bevidstheden om Sacramentets Betydning som Naademiddel udsattes for at svækkes ved den mellem Skriftetalen og Altergangen indstudte Prædiken, ligesom Prædikanten let opfordredes til at gjøre Communionen til Gjenstand for sin Prædiken og derved mødtes af Skriftetalens Opgave. Og saa Menighederne antoges at ønske Forandringen og de af Medlemmerne, som ikke deelte dette Ønske, kunde da communicere om Søndagen. Den omhandlede Prædiken meente Conventet imidlertid ikke at skulle bortfalde, men at burde henlægges til en mere passende Tid. I saa Henseende antoges, at en Aften-gudstjeneste var det hensigtsmæssigste i Tiden fra November til April, men i Sommermaanederne om Formiddagen. De

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Aalborg Amts- 13 Jan.
skoledirection) om entledigede Skolelæreres Enkers Udgang til
Pension af Embedet.

Directionen har, foranlediget af en Forespørgsel fra entlediget
Skolelærer og Kirkesanger N. N. i N. N., om hvorvidt hans
eventuelle Enke vil erholde Pension af Embedet, i behagelig
Skrivelse af 12te f. M. indstillet denne Sag til Ministeriets
Afgjørelse.

I Anledning heraf undlader Ministeriet ikke tjenstligt at
melde, at efter de almindelige Regler maa en entlediget Skole-
lærers Enke anses berettiget til Pension af Embedet, under
Forudsætning af at Ægtefæltet var indgaact, forinden Ent-
ledigelsen fandt Sted.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Ringløbing 13 Jan.
Amtsskoledirection) om Evangemidler mod Forældre og Børgere,
som ikke forsyne deres skolepligtige Børn med de fornødne Bøger.

Directionen har foranlediget af en derom indkommen Fore-
spørgsel fra Sognepræst N. N. i N. N. i behagelig Skrivelse
af 16de f. M. indstillet til Ministeriets Afgjørelse, hvorvidt
der haves Evangemidler imod de Forældre eller Børgere, som
ikke ville forsyne deres skolepligtige Børn med de fornødne
Bøger, nemlig Lærebog, Bibelhistorie og Catechismus, og i be-
kræftende Fald hvilke disse Evangemidler ere.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at Man

Præster, hvem det paahvilede at prædike til Altergang, skulde
afholde Gudstjenesten, og Udgifterne ligelig bæres af de Kirker
tilsammen, hvis Præster deeltage i bemeldte Gudstjenestes
Beførgelse. Andragendet var i det Hele anbefalet af Bis-
koppen over Sjællands Stift, som tillige henlede Opmærk-
sømheden paa Vanskeligheden ved at staffe ret opbyggelige
Prædikener til Altergang, da den fornødne Tid dertil fænedes,
samt at Præsterne, naar Prædikenen bortfalt, ikke behøvede
at afforte deres Skriftealer, hvortil de ofte vare nøbte.
Biskoppen tiltraadte ogsaa Forslaget om Afholdelse af en
Ugedagsgudstjeneste og fandt, at det var tilstrækkeligt, at
denne holdtes i een Kirke, og at den burde hentlægges til
Dunsbagen, dog at den bortfalt i Fastetiden. I Genhold
hertil, og efter at have corresponderet med Patronaterne for
de vedkommende 6 Kirker, samt idet Frue Kirke fandtes meest
passende til den omhandlede Ugedagsstjenestes Afholdelse, ind-
gik Ministeriet med allerunderdanigst Forestilling i Sagen.

13 Jan. maa ansee det rigtigst, at der i sige Tilfælde, hvor Forældre, Børgere eller Huusbønder efter Lovgivningen ere pligtige til selv at forsyne Børnene med de ommeldte Bøger, men ikke gjøre dette, forholdes paa den Maade, at Bøgerne anskaffes af Sogneforstanderskabet for de vedkommende Forældres, Børgers eller Huusbønders Regning.

14 Jan. Kirke- og Undervisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Aarhus Stift) om at det ved indtrædende Vacance i Viby og Thiset Sognekald skal komme under Overveielse, om den af nogle paa Blegind Byes Mark beliggende Jorder til bemeldte Sognekald henlagte Præstetiende bør føres tilbage til Blegind og Høring Sognekald.

Med behagelig Skrivelse af 25de November f. A. have Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed tilstillet Ministeriet et Andragende, hvori Sognepræsten for Blegind og Høring Menigheder N. N. har anholdt om, at Præstetienden af nogle paa Blegind Byes Mark beliggende Jorder, Aldrupsmarkerne kaldede, af omtrent 21 Edr. gl. Matr. Hartkorn, hvilken Tiende oppebæres af Sognepræsten for Viby og Thiset Menigheder, maatte ved indtrædende Vacance i sidstnævnte Kald eller ved anden mulig Forandring i de paagældende Embeders nuværende Forhold henlægges til Blegind og Høring Sognekald.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst tilbagemelde, at, forsaavidt det af de Oplysninger, der fulgte med bemeldte Andragende saavel som med de til det forrige danske Cancelli i sin Tid indkomne Andragender angaaende den samme Sag, synes at fremgaae, at bemeldte Jorder i alle saavel communale som juridiske Henseender ere en integrerende Deel af Blegind Sogn, Hjelmslev Herred, Skanderborg Amt, og deres Ciere alle have Sognepræsten i Blegind til deres Sjelesørger, saa forekommer der Ministeriet at være Anledning til ved indtræffende Leilighed at gjøre Forandring i det i Andragendet omhandlede Forhold ved at erhverve allerhøieste Resolution for, at Præstetienden af disse Jorder for Fremtiden maa tilfalde førstnævnte Sognepræst. I Genhold hertil skulde Ministeriet tjenstligst anmode Herr Kammerherren og Deres Høiærværdighed i alt

Fald ved indtræffende Vacance i Sognekaldet for Biby og 14 Jan. Thiset Menigheder, behageligt at ville bringe denne Sag i Grindring og fornøjet Overveielse.

Indenrigs-Ministeriets Str. (til Amtmanden over Odense Amt) 14 Jan. om, at en Skolelærer, som trænger til Fattigunderstøttelse, erholder denne af den samlede Commune og ikke af det Sogn, hvori han har været ansat.

Med behagelig Skrivelse af 26de November f. N. har Hr. Kammerherren til Ministeriets Afgjørelse indstillet en mellem Medlemmerne af N. N. Sogneforstanderskab opstaaet Meningsulighed om, hvorvidt entlediget Skolelærer N. N. af N. N. vil være at tildele den af ham begjærte fornødne Understøttelse til sin og Familiens Uderholdning udenfor den ham tillagte Pension og Understøttelse af Skolelærerhjælpkassen enten af N. N. Sogne samlede som en Fattigcommune eller af N. N. Sogn alene, hvor han har været ansat som Skolelærer.

I Anledning heraf skulde man efter om Sagen at have corresponderet med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet tjenstligst melde, at Ministeriet ganske maa tiltræde den af Dem udtalte Anskuelse, at Understøttelsen vil være at udrede af den samlede Commune.

Indenrigs-Ministeriets Str. (til Amtmanden over Thisted Amt) 14 Jan. om at Kjørfler til Kirkers og Kirkegaardes Bedligholdelse blive at fordele ligeligt paa alt Hartkorn.

Efter under 5te f. N. at have modtaget Hr. Kammerherrens Ytringer i Anledning af et hertil indkommet Andragende, hvori N. N. af N. N. har anholdt om Ministeriets Resolution for, om de Sognets Beboere paahvilende Pligt-kjørfler til Kirkens Bygning og Bedligholdelse skulle forrettes efter lige Omgang uden Hensyn til Hartkornets Størrelse, eller om disse ikke bør fordeles paa enhver Kjørepligtig i Forhold til hans Hartkorn, — skulde man tjenstligst melde, at Ministeriet finder det klart, at der ifølge Lov af 20de Juni 1850 §§ 14 og 18 skal med Hensyn til Kjørfler til Kirkers og Kirkegaardes Bedligholdelse og nye Kirkegaardes Anlæg forholdes

- 14 Jan. efter de om Sognefjerseler i Almindelighed givne Forkrifter, faa at de „fordedes ligeligt paa alt Hartkorn“ (cfr. § 14) og at som Følge heraf de tidligere herfra afvigende Bestemmelser i Placat af 18de April 1828 ere ophævede ved bemeldte Lov cfr. Indenrigsministeriets Skrivelse af 6te Juni 1851 i Dep. Tid for f. U. Pag. 782—83, samt Motiverne til den nævnte Lov i Dep. Tid. for 1850 Pag. 478 ad § 14.
- 16 Jan. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Randers Amt) hvorved denne anmodes om at foranstalte en af Viborg Lands-Dverret i en Sag mod Gierne af N. N. Kirke om Afhjælpningen af nogle ved samme udsatte Mangler affagt Dom erqveret*).

*) Den affagte Dom var saalydende:

Ved Underrettsdommen i nærværende Sag, der efter Foranstaltning af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet er anlagt imod de Indstævnte, Proprietair N. N. til N. N., Capellan N. N. og Gaardmand N. N., som Giere af N. N. Kirke, i Anledning af nogle ved ældre Kirkesyn udsatte Mangler ved bemeldte Kirke, der ved Kirkesynet i 1851 endnu befandtes uafhjulplne, ere de Indstævnte in solidum tilpligtede under en daglig Mulct af 48 β. for hver, inden 4 Uger at befrie N. N. Kirkegaard for Ukrud og Nelder, samt jevne samme, men forøvrigt frijundne for Actors Tiltale, og Sagen er derefter paa det Offentliges Vegne indanket her for Retten, hvor af de Indstævnte ifkuns Proprietair N. N. har taget til Gjenmæle. De Udsættelser angaaende uafhjulplne Mangler ved forannævnte Kirke, der efter Cultusministeriets Foranstaltning ere gjorte til Gjenstand for nærværende Sag, og hvorom der for Dverretten er Spørgsmaal, gaae ud paa 1) at Rampesteensgulbet under de nederste Stole ikke er ombyttet med Muursteensgulb; 2) at Alterklæde af Fløiel, Silke eller fiint Klæde med Galloner ikke er anskaffet; 3) at ny Kirkedør, der er forlangt indrettet saaledes, at den kan aabnes ubad, ikke er anskaffet; og 4) at Kirkegaarden ikke er befriet fra Ukrud; ikke jevnet eller Gange anlagt. De Indstævnte have ikke benægtet, at de saaledes udsatte Mangler ikke ere afhjulplne, men idet de have meent, at deres Forpligtelser som Kirkeieiere ikke strække sig videre end til Vedligeholdelse af Kirken og dens Inventarium i den Stand, hvori samme fra gammel Tid forefindes, have de ikke anset sig forpligtede til at efterkomme de nævnte derved gjorte Udsættelser, der efter deres Anbringende angaa Forandringer i den bestaaende Tilstand, og de have derfor paaستاet sig frijundne for det Offentliges Tiltale i denne Sag. Det maa imidlertid antages at flyde baade af Sagens Natur og af Lovgivningens Bestemmelser om dette Forhold, cfr. navnlig Forordningen af 2den April 1701 og Forordningen om Kirkerne i Norge af 13de August 1734, fornemmelig i sammes

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Præsts Amt) 19 Jan.
om at, naar Vedligeholdelsen af Hegn omkring Skoleloden

§ 14, — ligesom det er udtalt i flere Bestemmelser for enkelte Tilfælde, — at de Forpligtelser med Hensyn til Kirkerne, der paahvile Eierne af de vedkommende Kirketiender, ikke kunne indskrænkes til Vedligeholdelse af hvad der engang hører til Kirken, saa at der Intet skulde kunne fordrøs, som ikke har været ved en Kirke fra gammel Tid; men det maa i denne Henseende paaligge dem, der oppebære Kirkens Indkomster, at foretage de Forandringer og Forbeholdninger, som ifølge Tidens Forandringer ere fornødne, for at Kirken i det hele kan anses ubstyret paa en efter dens Bestemmelse passende og sømmelig Maade, og det skjønnes derhos ikke rettere, end at der, ved Bestemmelsen af, hvad der i saa Henseende kan fordrøs af Kirkeieren, ordentligviis maa tillægges det ved det befalede Kirkesynd som afgivne Skjøn og den i Henhold hertil givne Resolution af den administrative Autoritet, hvem det tilkommer at have Tilsyn med Kirkerne, afgjørende Vagt, ligesom den heraf flydende Ubestemthed i Omsanget af de Byrder, der saaledes i Henhold til Kirketiendens oprindelige Bestemmelse paahvile saadan Eiendom, maa formodes at være taget i Betragtning ved sammes Erhvervelse. Hvad specielt angaaer den ovennævnte Fordring paa Anskaffelsen af en ny Kirkebør, saaledes indrettet, at den kan aabnes udad, da er der fra de Indstævntes Side herimod erindret, at det ved den ved Cancellie Circulaire af 28de October 1823 kundgjorte kongelige Resolution af 2de s. M. ikkun er bestemt, at ved nye Kirkers Opførelse bør alle Kirkebøre indrettes paa den saaledes forlangte Maade, og at det samme skal iagttages, naar ved Hovedreparationer af de Døle, der staae i Forbindelse med Kirkebørene, saadan Forandring kan skee uden betydelig Bekostning, og med Hensyn hertil, samt da det efter Proceduren maa antages, at den nuværende Kirkebør er forsvaerlig, saa at den derved gjorte Udsættelse maa forudsættes alene at angaae Fordringen paa, at den indrettes til at aabnes udad, ville de Indstævnte forsaavidt denne Fordring angaaer, være at frifinde for det Offentliges Tiltale, men isørvrig findes det i Henhold til det Ovenanførte, — og idet der, efter som Sagen væsentligen angaaer Spørgsmaalet om Omsanget af Kirkeieierens Forpligtelser, ikke skjønnes at kunne være Tale om Kirkens og dens Indkomsters Forbrydelse, hvorom der fra det Offentliges Side er nedlagt Paastand, — at maatte paalægges de Indstævnte een for alle og alle for een, inden en Frist af 3 Maaneder, under en daglig Mulct af 2 Rbdlr til Randers Amts Fattigkasse, at foranstalte de i de fornævnte Udsættelser omhandlede Mangler ved N. N. Kirke afhjulpede, hvilket og maa gjælde Udsættelsen med Hensyn til Kirkegaarden. Sagens Omkostninger for begge Netter findes efter Omstændighederne at kunne opheves, og Salarierne til det Offentliges befalede Sagsfører i 1ste Instants samt til den befalede Sagsfører for Overretten, der bestemmes til respectivede 12 og 16 Rbdlr., ville være at udrede af det Offentlige. Under Sagens Be-

19 Jan. bortliciteres, kan Beføstningen kun repareres paa de gaardbrugende Beboere i Sognet ikke paa Huusmændene.

I behagelig Skrivelse af 9de September f. A. har Hr. Amtmanden indskillet til Ministeriets Afgjørelse et opstaaet Spørgsmaal om, hvorvidt Vedligeholdelsen af Høgene omkring N. N. Skolelod kan bortliciteres, og Udgifterne repareres paa alt Sognets Hartkorn, Huusmændenes, Sognefogdens, Præstens samt Hovedgaardens derunder indbefattet, og tillige paa Formue og Leilighed.

Foranlediget heraf skulde man, efter over Sagen at have corresponderet med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, herved tjenstligst melde, at Indenrigsministeriet bifalder den af Hr. Amtmanden i forannævnte Deres Skrivelse udtalte Ansøelse og maatte man derfor lige tjenstligst anmode Dem om i Overensstemmelse dermed behagelig at meddele Bedkommende fornøden Bested.*)

handling i 1ste Instants og den befalede Sagførelse for begge Retter have intet ulovligt Ophold fundet Sted. Her for Retten er Lovgivningen om det stemplede Papiirs Brug ikke under Sagen overtraadt. Thi kendes for Ret: Forjaabidt angaaer Fordringen paa Anstæffelsen af en ny Kirkevær, saaledes indrettet, at den kan aabnes udad, bør de Indstævnte N. N. for det Offentliges Tiltale i denne Sag frie at være. Derimod bør de Indstævnte een for alle og alle for een, inden 3 Maaneder efter denne Doms lovlige Forkyndelse, under en Mulct af 2 Rbdlr. til Randers Amts Fattigkasse for hver Dag, denne Frist overstrides, foranstalte de ovenfor under Nr. 1, 2 og 4 nævnte, ved Kirkesynet i 1851 udsatte, Mangler ved N. N. Kirke, afhjulpne. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves, og det Offentliges befalede Sagførelse i 1ste Instants, samt den befalede Sagfører for Overretten, Cancelliraad Møller, tillægges i Salarium, den Første 12 Rbdlr. og den Sidste 16 Rbdlr., der udredes af det Offentlige. At efterkommes under Afspæd efter Loven.

*) Amtet havde ytret, at det ikke skjønnede rettere end, at den omhandlede Byrde ifølge Anordn. af 29de Juli 1814 § 54 paahvilede Districtets gaardbrugende Beboere, ikke derimod Hartkornet, og at altsaa Loven af 20de Januar 1850 § 14 ikke kunde have haft nogen Indflydelse herpaa. Som Følge heraf kunde Beføstningen, naar Arbeidet bortliciteredes, formentlig ikke fordeles paa andre end de gaardbrugende Beboere, uden Hensyn til hvem disse vare, ikke derimod paa Huusmændene, hvilke det, i Modsætning til Høgsarbeidet, paalaae af forrette Haandlangearbeidet til Skolerne, og maatte bemeldte Beføstning da vel rettest fordeles efter Hartkornet alene. Da Sognefogberne ikke ere frie for at bi-

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circ. (til samtlige Amts- 26 Jan. skolebirectioner) om en analog Anvendelse af Lov af 4de Januar 1854 angaaende et overordentligt Lønningstillæg for ringere aflagte offentlige Bestillingsmænd paa Almueskolelærere.

Den under 4de dennes udkomne Lov angaaende et overordentligt Lønningstillæg for de ringere aflagte offentlige Bestillingemænd bestemmer i dens 9de §, at de Embedsmænd og Betjente i Kjøbstæderne, der lønnes af Communen, kunne af denne tilstaaes en lignende Lønningeforhøielse, som den, der for Statens Embedsmænd og Betjente i de foregaaende Paragrapher er bestemt. Idet Ministeriet tjenstligt skulde anmode Directionen om behageligt at ville henlede vedkommende Communalbestyrelses Opmærksomhed herpaa, for om muligt derved at bevirke de ved Kjøbstadskolerne ansatte Lærere tillagte en temporair Understøttelse, hvortil de vistnok i Almindelighed maae ansees høilig trængende, undlader Ministeriet ikke lige tjenligt at bemærke, at, skjøndt det ommeldte Lovbud kun nævner Embedsmænd og Betjente i Kjøbstæderne, forekommer det dog Ministeriet billigt og stemmende med Lovens Aand, at den samme Begunstigelse bliver de ved Almueskolerne paa Landet ansatte Lærere til Deel, forsaavidt disses Indtægter enten ganske eller i alt Fald for den største Deel bestaae i en fast Pengeløn, samt at der iderfor, naar Sogneforstanderskaberne maatte findes villige til at tilstaae saadanne Lærere en efter Forholdene afsættet Understøttelse, ikke fra Ministeriets Eide vil være Noget derimod at crindre. Om de Tillæg, der saaledes maatte blive tillagt saavel Lærerne i Kjøbstæderne som paa Landet i Deres fælleds Embedsdistrict, forventer Ministeriet i sin Tid at modtage Indberetning.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden 28 Jan. over Præstø Amt) om at den en personel Capellan tillagte Dfferdag er udenfor de Sognepræsten tilkommende Dfferdage paa de 3 Høitider.

brage til Skolerne vide Cancstr. af 23de Februar 1811, Canc. Circ. af 20de August 1814 og Cancstr. af 14de Marts 1826 kunde han vel heller ikke forbigaaes ved Rigningen af det heromhaandlede Belsk.

28 Jan. I Anledning af et til Ministeriet indkommet Andragende, hvori Forstanderskabet for N. N. Sogn paa Møen har forespurgt, om den for N. N. Menighed ansatte personelle Capellan kan tilkomme Offer af Menigheden paa en særlig Offerdag, eller om ikke den ham ved hans Bestalling tillagte Offerdag maa gjælde en af de sædvanlige Offerdage, skulde Ministeriet tjenstligt have Hr. Amtmanden anmodet om at tilkjendegive bemeldte Sognesforstanderskab, at Capellanen saavel ifølge det allerhøieste Rescript af 12te Mai 1812 som efter den for ham allernaadigst udsærdigede Confirmation er berettiget til at oppebære et Høitidsoffer aarlig af Menigheden ved Siden af Sognepræstens Ret til Offer paa de tre Høitider.

30 Jan. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Aarhus Stift) angaaende Indførelsen af dansk Kirke- og Skolesprog i Frederikskirkens Menighed paa Alheden.

Foranlediget af nogle under Behandlingen i Rigsdagen af den senere under 31te Mars 1852 emanerede Lov angaaende Overdragelse af Colonistederne paa Alheden og Randsbøl Hede til Fæsterne som Selveiendom fremkomne Yttringer, udbad Ministeriet sig under 22de Juni s. A. Deres Høiærværdigheds Betænkning om, hvilke Foranstaltninger der kunde søies for, at det thdske Sprogs Berettigelse i Kirke og Skole for Frederikskirkens Menighed paa Alheden snarest muligt ganske kunde udgaaes. Deres Høiærværdighed har derpaa i behagelig Skrivelse af 28de September 1852, næst at fremsende nogle i denne Anledning indhenteede Erklæringer fra vedkommende Provst, Sognepræst og Sognesforstanderskab, ytret den Anskuelse, at der i den omhandlede Henseende bør gaaes frem med Lempe, saa at man ikkun succesfult skrider til Indførelsen af dansk Kirke- og Skolesprog i bemeldte Menighed, og har De i saa Henseende navnlig foreslaaet, at det bestemmes med Hensyn til Kirkesproget, at der i de første 4 Aar ikkun prædikes Dansk hver 4de Søn- og Helligdag, og at der derpaa i de 4 følgende Aar prædikes afvejlende paa Dansk og Thdsk, efter hvilke 8 Aars Forløb der da udelukkende skulde prædikes Dansk, dog at det tillades Sognepræsten at bruge det thdske Sprog til Skrifteleser og

andre Leiligheder, naar Bedkommende ønskede det. Hvad Sprog- 30 Jan.
reformen i Skolerne angaaer, har Deres Høiærværdighed derhos
overeensstemmende med Sogneforstanderskabets, Sognepræstens og
Provstens Yttringer indstillet, at det bestemmes, at det tydske
Sprog som hidtil bruges ved de Børns Underviisning, som for
Liden ere i Frederikshøi og Haurdal Skoler, men at det danske
Sprog saaveljom danske Lære- og Læsebøger udelukkende bruges
ved de Børns Underviisning, som indkomme i Skolerne, efterat
Ministeriets Beslutning om denne Gjenstand er afgiven, og har
Deres Høiærværdighed i denne Henseende bemærket, at, da
Skolegangstiden gjerne er 8 Aar, vil de fidsnævnte Børns
Confirmationstid netop falde sammen med den foreslaaede Ter-
min for det danske Sprogs udelukkende Benyttelse paa Prædike-
stolen.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet nu tjenstligt melde, at,
ligesom Ministeriet ganske maa tiltræde det af Deres Høiærvær-
hed fremsatte Forslag med Hensyn til Indførelsen af Underviis-
ning i det danske Sprog i Frederikshøi og Haurdal Skoler, og
overeensstemmende dermed under Dags Dato har tilskrevet ved-
kommende Skoledirection det Fornødne, saaledes maa Ministeriet
i det Hele ogsaa billige Deres Høiærværdigheds Forslag med
Hensyn til Reformen af Kirkesproget i Frederikskirkes Menighed,
idet Ministeriet herved tjenstligt skulde anmode Deres Høiærvæ-
rdighed om behageligen at træffe Foranstaltning til, at der i
4 Aar fra 1ste Mai d. A. at regne i Frederikskirken hver 4de
Søn- og Helligdag holdes Gudstjeneste i det danske Sprog, og
at der i de 4 følgende Aar afveglende holdes Gudstjeneste
hveranden Søn- og Helligdag i det danske og hveranden i det
tydske Sprog, og vil det da efter Forløbet af disse 8 Aar
komme under nærmere Overveielse, om der overeensstemmende
med Deres Høiærværdigheds Forslag bør strides til at foreskrive
en udelukkende Anvendelse af det Danske Sprog ved Guds-
tjenesten i bemeldte Kirke. I Forbindelse hermed undlader Mi-
nisteriet ikke at meddele Deres Høiærværdighed at det ved derom
at henvende sig til det danske, Bibelselskab har modtaget en
Gave af 10 Bibler og 60 nye Testamenter til Frederikshøi og
Haurdal Skoler, og at Ministeriet fremdeles ogsaa vil bestræbe

30 Jan. sig for at forskaffe Skolerne et passende Antal Lære- og Læse-
bøger. *)

2 Febr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Ringkjøbing
Amtsskolebirection) om at Biskolelærere ogsaa beholde Embedets
Indtægter under Vacance.

Under 10de December sidstleden udbad Ministeriet sig Direc-
tionens Yttringer i Anledning af et Andragende fra forhen-
værende Lærer ved N. N. Biskoler i N. N. Sogn, N. N., som
i afsvigte Mars Mai Maaned var bleven forflyttet til et Skole-
lærerembede i N. N. Amt, hvori han anholdt om at maatte
nyde godt af den i Canc. Circ. af 20de Januar 1838 fra-
trædende Landhøjskolelærere tilfagte Ret til at oppebære Em-
bedets Indtægter indtil Eftermandens Kaldébrevs Datum, hvor-
til han ved en af Directionen afgiven Beslutning var anseet
uberettiget. Directionen har derpaa i behagelig Skrivelse af
28de s. M. yttret, at det formeentlig kan ansees som givet, at
Lovgivningens Bestemmelser om Anvendelsen af Skolelærers-
embedernes Indtægter under Vacance alene kunne gjælde om
faste Embeder, til hvilke som saadanne visse Indtægter ere hen-
lagte, om hvis Anvendelse under Vacance der kunde opstaae
Spørgsmaal, og at ligesom Rescript af 1ste August 1817 § 8
nævner „Skolelærerembeders“ Indtægter o. s. v., saaledes maatte
Canc. Circ. af 20de Januar 1838 Nr. 4 forstaaes i Relation
hertil, da den deri indeholdte allerhøieste Bestemmelse alene til-
figter en Forandring af den herhid hørende Bestemmelse i
Rescript af 1ste August 1817, hvorhos Directionen har tilføiet,
at, da Skolelærer N. N. ikke var ansat i noget saadant Embede i

*) Under 26de April næstefter tilskillede fra Ministeriet en Gave af
følgende Bøger: 42 Expl. af Hjorts Børneven, 42 do. af Dau-
gaardts og Stockholms Bibelhistorie, 24 do. af Frølundts ABC,
36 do. af Luthers lille Catechismus, 24 do. af Balslevs
Fortolkning af Luthers Catechismus, 24 do. af evangelisk
christelig Psalmebog og 48 do. af Tillæg til Psalmebogen,
hvorhos tilføiede, at Bibelselskabet havde erklæret, at, hvis
Nogen af de Væbre i Menigheden ønskede et Exemplar af
Biblen eller det nye Testament, kunde vedkommende Præst
eller Lærer overlade dem et saadant af Skolens for resp.
1 Rd. og 2 Mk., mod hvis Indbetaling i Bibelselskabets
Kasse nye Exemplarer ville blive anviste.

N. N. Sogn men kun som Lærer ved 2 Biskoler med en aarlig 2 Febr. Løn af 140 Rd. maatte han formeentlig i Henhold til disse Betragtninger være uberettiget til at nyde godt af bemeldte Circulaires Bestemmelser.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at det ikke skjønnes, at der i Lovgivningen indeholdes nogen Hjemmel til at indskrænke den omhandlede Bestemmelse om Skolelærerembeders Indtægter i Vacance alene til faste Embeder med Udelukkelse af Biskolelærere, og at Ministeriet derfor maa holde for, at Canc. Circ. af 20de Januar 1838 Nr. 4 maa komme til Anvendelse i det her omvæntionerede Tilfælde.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden 4 Febr. over Præstø Amt) om at hvad der i et Aars Skoleligning feilagtigt er udeladt, kan berigtiges i et følgende Aars Ligning.

Fra Indenrigsministeriet har dette Ministerium modtaget et af Hr. Amtmandens behagelige Erklæring af 11te November f. A. ledsaget Andragende, hvori N. N. med flere Beboere af N. N. Sogn besvære sig over, at Sognestandskabet til Berigtigelse af Ligningen over Udgifterne til Skolevæsenet for Aarene 1851 og 1852, i de tvende følgende Aar har paalignet vedkommende Ydere af Degnetrave og Zulrente, hvad det i de 2 førstnævnte Aar som Følge af en feilagtig Opfattelse af Lov af 20de Juni 1850 havde undladt at affordre bemeldte Ydere for disse Præstationer; — og har Hr. Amtmanden i denne Anledning bemærket, at et lignende Andragende tidligere har været gjort til Gjenstand for Forhandling i Amtsrådet, som hittede den Formening, at de paagjeldende Ydere af Degnetrave og Zulrente maatte anses pligtige at tilsvare den Deel af disse Præstationer, som ved en Feiltagelse ikke oprindelig var bleven dem afkrævet, til hvilken Anskuelse De ogsaa for Deres Vedkommende har henholdt Dem.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at Man finder, at det efter Omstændighederne maa have sit Forblivende ved den af Amtsrådet afgivne Resolution i Sagen.

8 Febr. over Præstø Amt), om Kirkeeieres Forpligtelse med Hensyn til Anbringelse af større nye Vinduer.

I et med Hr. Amtmandens behagelige Str. af 6te f. M. hertil iudsendt Andragende har Gieren af N. N. Kirke begjært sig fritaget for at efterkomme den ved Synet i 1852 over bemeldte Kirke gjorte Udsættelse: Vinduerne bør gjøres høiere og forsynes med Bue.

I Anledning heraf skulde Ministeriet efter om Sagen at have corresponderet med Biskoppen over Sjællands Stift tjenstligt melde, at Det ikke finder Høie til at frasalde den af Provsten og Synsmændene paa Grund af Mangel paa det fornødne Lys i Kirken gjorte Udsættelse, at Vinduerne bør gjøres høiere, ligesom Det ogsaa er enigt i, at dette for at bringe Vinduerne i Harmonie med Kirkebygningens øvrige Stil bør ske efter den af Synet givne Anviisning. I Overeensstemmelse hermed anmodes Hr. Amtmanden om behageligen at tilkjendegive Kirkeeieren det Fornødne og forelægge ham en passende Frist til Arbejds Udførelse med den Betydning, at, saafremt han ikke inden Udløbet af Fristen for Dem har godtgjort at have efterkommet Synets Udsættelse, vil Ministeriet see sig i den Nødvendighed at lade ham dertil sagsøge.

8 Febr. Confirmation paa Fundats for Etatsraad Frederik Luteins Legat for Trængende i Hvedstrup Sogn.

Fundats.

Vi underkrevne Grosserer Ferdinand Lutein, Hofjægermester P. A. Lutein til Marienborg paa Møen, Godseier W. L. Lutein til Edelgave og Grosserer J. J. Frølich paa min Hustrues Wilhelmine fødte Lutein hendes Begne Alle som Arvinger efter afdøde Etatsraad Frederik Lutein oprette herved følgende Fundats.

- 1) Som et Minde om vor afdøde Fader og Svigersfader, fornævnte Etatsraad Frederik Lutein som forhenværende Eier af Edelgave Hovedgaard og underliggende Gods i Hvedstrup Sogn i Kjøbenhavns Amt, stifte vi herved et Legat af 2,500 Rd., skriver To Tusinde og Fem Hundrede Nigebankdaler i Kongelige 4 pCt. rentebærende Obligationer under Navn af „Etsraad Frederik Luteins Legat for Trængende i Hvedstrup Sogn.“
- 2) Obligationerne modtages af og forblive i Bevaring hos

Hvedstrup Sogneforstanderskab, som forsyner disse med en Paa- 8 Febr.
 tegning om, at de tilhøre Legatet, og at der ingenstunde i Frem-
 tiden, enten ved Salg, Pantfætning, eller paa anden Maade
 kan disponeres over samme, hvilken Paa-tegning noteres i Stats-
 gjældscontoirets Bøger. 3) Saalænge nogen af Etatsraad
 Frederik Luteius Slægt er Eier af Edelgave Hovedgaard og
 underliggende Gods, skal en saadan Eier være berettiget til, i
 Forening med Sogneforstanderskabet og Sognepræsten til Hved-
 strup Menighed at deeltage i Bestyrelsen af Legatet, men naar
 ingen saadan Slægtning er Eier af bemeldte Eiendom, bestyres
 Legatet alene af Sogneforstanderskabet og Sognepræsten. Da
 Hvedstrup og Fløng Sogne udgjøre et Sogneforstanderskab, saa
 bemærkes, at af dette, kun de Medlemmer, der ere udnævnte af
 Hvedstrup Sogn, ere meddeeltage i Bestyrelsen af Legatet.
 4) Renten af Legatet hæves af Bestyrelsen hver 11te Juni og
 11te December Termin, og inddeles i 10 Portioner, der i
 samme Terminer uddeles til 10 værdige Trængende i Hvedstrup
 Sogn, i hver Termin med en Halvdeel eller 10 Rd. aarlig.
 5) Som Trængende skulle de anses, som ikke nyde fast Under-
 støttelse i Sognet men som paa Grund af Alderdom, Svage-
 lighed, Sygdom, stor Familie eller andre uheldige Omstændig-
 heder ere komne i en trykkende Forsatning ligesom og forældre-
 løse Børn. Skjøndt een Person eller Familie i Regelen kun
 skulle nyde een Portion af Renten aarlig, skal det dog være
 Bestyrelsen overladt under særdeles Omstændigheder at tildele en
 Familie tvende Portioner aarlig. 6) Af Bestyrelsen holdes en
 authøriseret Protocol, hvori ansøres de Personer eller Familier,
 som til enhver Tid nyde Understøttelse af Legatets Rente, og
 desuden en Regnskabsbog, hvori ved ethvert Aars Slutning
 indføres det Regnskab, som bliver at aflægge for de tildeelte og
 udbetalte Portioner af Renten, og som bilægges med de derfor
 meddeelte Dvitteringer. Forsaavidt Anskaffelsen af disse Bøger
 medfører Udgift, fradrages sammes Beløb i Renten, og de ud-
 deelte Portioner ville da for et saadant Aar blive forholdsvis
 saameget mindre.

13 Febr. Skoledirection), om hvorledes det skal godtgjøres, at en Skolelærers Lod ikke har den anordningsmæssige Størrelse.

Med Directionens Erklæring af 15de f. M. har Ministeriet modtaget Andragende fra 3 Skolelærere i N. N. Sogn, hvori de besvare sig over, at de dem hver især tillagte Jordlodder ikke er tilstrækkelige til Avling af det dem ved den approberede Skoleplan tillagte Fodring til 2 Røer og 6 Faar, saa at de hver især maa aarlig kjøbe Hø. Ved at indsende denne Sag har Directionen næst at bemærke, at Skolelærernes Paaastand om, at de mangle fornødent Hø til deres Kreaturer, ikke er modbeviist af Skolecommissionen, hvis Erklæring herover ligeledes er medfulgt, indstillet, at det maa paalægges Sognet aarlig at levere hver af dets 3 Skolelærere som Bederlag for hvad Skolelodderne mangle i anordningsmæssig Størrelse 6 forsvarlige Læs godt Hø.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at, da man i sin Tid ved Affattelsen af den for Sognet under 22de Marts 1834 approberede Skoleplan er gaaet ud fra, at Degnelodden, ved at deles lige imellem alle 3 Skolelærere, vilde afgive fornøden Græsning og Foder til 2 Røer og 6 Faar for hver af disse, seer Ministeriet sig ikke istand til at paalægge Sognesforstanderskabet at yde Skolelærerne den foreslaede Godtgjørelse, medmindre de paa lovbefalet Maade godtgjøre, at de dem tillagte Jordlodder ikke ere tilstrækkelige hertil, cfr. Renteskammer Skrivelse af 19de August 1815.

16 Febr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Skoledirectionen for Langeland) om Skolebrændsels Udredelse og Ligning.

Paa en Forespørgsel fra Sognesforstanderskabet for N. N. Sogne om, hvilke Regler der fremtidigene skulle følges ved Repartitionen af Skolebrændsel, meddeelte Ministeriet Directionen under 22de October 1852, at Brændselsmaterialet burde tilsvares af samtlige Gaarde med Undtagelse af Præstegaarden i Forhold til deres Hartkorn, og at det maatte anses som en Selvfølge, at, forsaavidt Gaardmandshartkornet undergaaer nogen Forandring enten ved Udparcellering eller ved Sammenlægning, maatte dette medføre en Forandring i Ligningen. Fremdeles

bemærkede man, hvad Brændselsmaterialets Forarbejdning angaaer, at, saafremt Arbeidet udføres af Beboerne selv, paaligger dette alene Gaardmændenes Hartkorn, saavel det forhen privilegerede som det forhen uprilegerede, hvert Skoledistrict for sig, hvorimod naar Arbeidet bortliciteres, Betalingen derfor maatte blive at udrede af alt Hartkornet i Communen, Huusmændenes derunder indbefattet; og endelig tilføiede man med Hensyn til Brændselslets Transport, at denne maatte paaligge Gaardmændene i Districtet. I Henshold hertil har Sogneforstanderskabet derefter foretaget Repartitionen af Skoletorven for 1853, men, da der derimod blev reist Indsigelse fra en af Sognebeboerne, Sognefoged N. N. af N. N., der var medtaget under Ligningen som Bruger af omtrent 10½ Skpr. Hartkorn, nemlig 6½ Skpr. Eiendoms Hartkorn og omtrent 4 Skpr. Fæstehartkorn, hvilken Indsigelse han støttede paa, at han ikke ansaae sig pligtig til at svare Skolebrændsel af det Hartkorn, han havde i Fæste, og Sogneforstanderskabet fandt at maatte give ham Medhold heri, har Forstanderskabet i et med Directionens behagelige Erklæring af 25de og 30te April s. A. hertil indkommet Andragende paaahv indstillet Sagen til Ministeriet og begjært sig nærmere Resolution meddeelt for, hvem Forpligtelsen til at udrede Skolebrændsel paahviler, idet Forstanderskabet navnlig har bemærket, at en Huusfæster formeentlig ingenfinde kan være forpligtet til selv at udrede Brændslet af Fæstehartkornet, om han endog ved Kjøb af Eiendomsjord er bleven Bruger af en Tønde Hartkorn eller derover, eftersom Skoleanordningen ikke har nævnt Huusfæstere som pligtige til at udrede Skolebrændsel, men at det derimod synes ligesaa klart af Anordningen at fremgaae, at det er Tordegodsseierne eller Herstaberne, der have at udrede Brændselsmaterialet til Skolen i Forhold til det Hartkorn, de eie i Skoledistrictet, ligemeget enten dette Hartkorn henligger til Fæstegaarde eller Fæstehuse, samt at Resten bliver at udrede af alle Selveiere i Forhold til deres Hartkorn. Endvidere har Sogneforstanderskabet ved samme Leilighed henstillet, om det ikke maatte kunne bemyndiges til at forfatte Ligningen over det aarlige Skolebrændsel paa følgende Maade, nemlig a) at Torven repareres for hver enkelt Hartkornsbruger især; b) at der for

16 Febr. Brugere af baade Eiendoms- og Fæstehartkorn udtrykkelig ansøres, hvormegret der skal ydes af hvert Slags Hartkorn især; c) at Brændselmaterialet derefter tilsvares for Eiendomshartkornet af Selveierne selv og for Fæstehartkornet af vedkommende Jordegodsæiere eller Grundeiere, hvilke da udvise den fornødne Tørvejord til Gravning; d) at Materialet enten forarbejdes in natura af Bønderne, hvorved maa forstaaes alle Gaardbrugere eller alle i Districtet uden nogen Undtagelse som bruge 1 Tde. Hartkorn og derover, eller at det bortliciteres for Skolekasens Regning, og at Balget imellem disse tvende Forarbejdsmaader overlades Sogneforstanderskabet efter dets bedste Skjønne; samt endelig e) at Sogneforstanderskabet maa være berettiget til, naar de mindre Selveiere, som ikke have Tørvejord paa deres Lodder, skulde finde sig foranledigede til at tilkjøbe sig Ret til Tørvegravning paa længere borte liggende Steder og der at paavise Materialet til Skoletørvens Gravning, hvorved Forarbejdningen og Transporten betydelig vil besværliggjøres for dem, hvem denne Byrde paahviler, da at kunne affordre saadanne mindre Hartkornsbrugere Betaling efter gangbar Priis for de saa Tørv, de skulle yde, istedenfor Leverance in natura, og for disse Penge at indkjøbe Tørv.

Efterat denne Sag har været Gjenstand for Brevveksling med Indenrigsministeriet, skal Ministeriet tjenstligt melde, at hvad saaledes af Sogneforstanderskabet er yttret om, hvem Forpligtelsen til at udrede Skolebrændsel paahviler, finder Ministeriets Medhold, og at Intet skjønnes at være til Hinder for, at den af Sogneforstanderskabet betegnede Fremgangsmaade ved Ligningen af det aarlige Skolebrændsel tages til Følge, idet man dog i Forbindelse hermed maa deels med Hensyn til den Forstaaelse af Anordningen af 29de Juli 1814 § 55 Litr. b, hvortil Ministeriets Skrivelse af 22de October 1852 kan give Anledning til ved Afgjørelsen af Spørgsmaalet om, hvem Udredelsen af Brændselmaterialet paahviler, udtrykkeligen bemærke, at Brændselmaterialet i Medfør af den i bemeldte Anordning i den nysciterede Paragraph indeholdte Forskrift (jvfr. Cancellr. af 22de December 1840) bør tilsvares af samtlige Selveiere i Skoledistrictet, altsaa ogsaa af dem, der eie mindre end 1 Td.

Hartkorn d. e. af Selveierhuusmænd med Jord, deels hvad 16 Febr.
 Maaden angaaer, hvorpaa Forpligtelsen til at udrede Brænd-
 selet vil være at fyldestgjøre, yderligere tilføie, at Det, over-
 eensstemmende med hvad i Cancellr. af 20de Juli 1819 og
 22de December 1840 i saa Henseende er udtalt, antages, at
 der ikke kan forlanges mere end, at Brændselet anvises nærmest
 muligt, forsvarligt og tilstrækkeligt, men iøvrigt, ligesom i fdi-
 nævnte Cancelliskrivelse er antydet, ansees hensigtsmæssigst, at
 der i Tilfælde, hvor Udviisningen skeer i længere Afstand fra
 Skolen, og Forarbejdelsen og Hjemførselen derved besværliggjøres
 for dem, hvem denne Byrde paahviler, maatte kunne træffes
 Overenskomst imellem de Paagjældende om at lade Arbeidet
 udføre ved leiede Folk, hvorefter Betalingen da i Henhold til
 Forordningen af 27de Mai 1848 § 1 vil være at ligne paa
 den samlede Commune.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 18 Febr.
 Sjællands Stift), om at de Huse, som ere eller blive opførte
 paa Grunde, der bortsalges fra Nyboder, fremdeles vedblive at
 henligge til Holmens Kirke.

I en Skrivelse af 27de October f. A. har afgangne Biskop
 Mynster meddeelt Ministeriet sin Betænkning over et til Marine-
 ministeriet indkommet Andragende fra Sognepræsten for Holmens
 Kirke Dr. theol. Münter, hvori han paa Kirkens, dens Præsters
 og Betjentes Begyn har anholdt om, at de Huse og Grund-
 stykker, der ere eller i Fremtiden maatte blive afhændede fra
 Nyboder, fremdeles som forhen, maae vedblive at være henlagte
 til Holmens Kirke, og Beboerne at høre til Holmens Menighed,
 forsaavidt de ikke paa Grund af særegen Livsstilling eller Reli-
 gionsforhold maatte henhøre til en anden Menighed.

Foranlediget heraf skal Ministeriet tjenstligt melde, at, da det
 maa antages, at „de Nyboders bevaanere“ ved Forordningen
 af 2den Marts 1686 ere blevne undtagne fra den sammesteds
 indeholdte Bestemmelse om Trinitatis Sogns Grændser, uden
 Hensyn til, om de ifølge deres personlige Stilling i Medfør af
 Aabent Brev af 19de December 1685 henhørte til Holmens
 Menighed, og da det af de af Provst Münter indsendte Op-

18 Febr. Hønsinger fremgaaer, at ogsaa de af bemeldte Beboere, der ikke have hørt til Søetaten, eller som Følge deraf været Medlemmer af Holmens Menighed, faktisk ere blevne betragtede som hørende til denne, og have søgt Holmens Kirke og Præster, saa finder Ministeriet, at der ikke er Anledning til at gjøre nogen Forandring heri, og det bifaldes derfor, i Henshold til Biskoppens Indstilling, at de Huse og Grundstykker, der ere eller i Fremtiden maatte blive afhændede fra Nyboder, fremdeles maa vedblive at henligge til Holmens Kirke, og deres Beboere saavel som de Beboere af de egentlige Nyboder, der ikke ifølge deres personlige Stilling i Medfør af ovenansførte aabne Brev af 19de December 1685 ere Medlemmer af Holmens Menighed, fremdeles maae vedblive at henregnes til denne, forsaavidt de ikke paa Grund af særegen Livsstilling eller Religionsforhold maatte henhøre til en anden Menighed. Dog skal denne Bestemmelse ikkun betragtes som interimistisk, idet Ministeriet maa forbeholde sig, saafremt der i Tiden, paa Grund af Opførelsen af nye Kirker eller lignende Aarsager maatte blive Spørgsmaal om en Forandring i Stadens Sogneforhold, at tage saadanne Bestemmelser med Hensyn til det omhandlede Kvarteers kirkelige Forhold, som efter Omstændighederne maatte findes hensigtsmæssige, dog Holmens Kirke og dens Præsters Ret efter aabent Brev af 19de December 1685 uforvrænket.

22 Febr. Kgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes, at den Præsteembedet i Kjøbstaden Frederikshavn tilhørende Embedsbolig med Have forsøges bortsolgt ved offentlig Auction under dette Ministeriums Approbation*), imod at vedkommende Communalbestyrelse og Kirkeinspection træffe fornøden Foranstaltning til Anskaffelsen af en ny Præstegaard senest i Maret 1857**), at der indtil dette skeer, tillægges Sognepræsten en aarlig

*) Under 28de October næstefter approberede Ministeriet det ved 3die Auction gjorte højeste Bud af 2,955 Rb.

**) Ved Skrivelse af 12te September 1857 bifaldt Ministeriet efter Correspondance med Indenrigsministeriet, at Opførelsen af en ny Præstegaard udsættes i 5 Aar, mod at den Sognepræsten tillagte Huusleiegodtgjørelse forhøies til 225 Rb.

Huusleiegodtgjørelse af Kæmnerkassen af 150 Rd. samt at 22 Febr.
Halvdelen af de aarlige Renter af den ved Salget af den nu-
værende Præstegaard indbrundne Kjøbesum oplægges i For-
bindelse med denne for at tilveiebringe den fornødne Kapital til
Anskaffelsen af en ny Præstegaard, hvorimod den anden Halvdeel
af Renterne maa oppebæres af Communen.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Odense Amt), 22 Febr.
om hvad der i et concret Tilfælde er anseet tilstrækkeligt til at
afbryde Forsørgelsesretts Erhvervelse.

Med Hr. Stiftamtmandens paategnede Erklæring af 24de
December f. A. har Ministeriet modtaget et Andragende, hvori
Odense Kjøbstads Fattigcommune har paaanket en af Amtet
under 5te November f. A. afgiven Resolution, hvorved Fruen-
timmeret N. N., der fra 1ste Mai 1846 til 1ste Mai 1852
har opholdt sig i Odense alene med Undtagelse af en 3 à 4
Uger strax efter 1ste Mai 1849, da hun var hos sin Moder i
Bispenberg Sogn, medens dog hendes Løi — daglige Gang-
klæder kun undtagne — forbleve i Odense, er antaget at have
vundet Forsørgelsesret i oftnævnte Kjøbstad.

Foranlediget heraf skulde Man ved at remittere indestuttede
Skudsmaalsbog, tjenstligst melde, at Forsørgelsesrettens Er-
hvervelse i Odense Kjøbstad maa, efter hvad under Sagen er
oplyst*), ansees afbrudt ved bemeldte Fruentimmers Graværelse
fra samme i det omhandlede Tidsrum, og at Paagjældende, som
forudsættes ikke ved Ophold at have vundet Forsørgelsesret
andensteds som Følge heraf maa ansees forsørgelsesberettiget i
sit Fødefogn Bispenberg Pastorat.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Hjørring 23 Febr.
Amt) om at Sogneforstanderskabet selv med Recours til Amts-
raadet har at afgjøre, hvorvidt Formandens Undskyldnings-
grunde for at fungere som saadan findes antagelige, og at det

*) Ved Forhør var det oplyst, at hun ved Tilbagekomsten fra
Besøget hos Moderen havde leiet Logis i Odense for der at
gjøre Barsel, og at hun derfor, da hun tog ud til Moderen,
havde ladet sin Commode blive staaende i Odense.

23 Febr. er hans Pligt at foranledige et Møde i saa Henseende sammenkaldt.

I behagelig Skrivelse af 27de f. M. har Hr. Amtmanden næst at melde, at De paa en fra Formanden for N. N. Sogneforstanderskab, N. N. modtaget Indberetning om, at han var forhindret fra at overtage de ham som valgt Formand for bemeldte Sogneforstanderskab paahvilende Pligter deels formedelst Sygdom, deels fordi han agtede at foretage en Reise, under 16de f. M. havde resolveret, at det opkastede Spørgsmaal i Henhold til Forordningen af 13de August 1841 § 10 henhørte under Sogneforstanderskabets Afgjørelse med Recours til Amtsraadet, til Ministeriets Afgjørelse indstillet en derpaa fra bemeldte N. N. modtaget Skrivelse, hvori han remonstrerer imod den ovennævnte af Dem afgivne Resolution og derhos melder, at ingen Sager Forstanderskabet vedkommende ville blive expederede af ham, saalænge hans Sygdom varer, samt at han, saasnart denne maatte ophøre, agter at reise bort indtil Marts Maaned uden at iagttage Videre end ved sin Afreise at sammenkalde Forstanderskabet til et Møde og underrette det om sin Afreise.

I denne Anledning skulde Ministeriet, som med Dem finder, at det omhandlede Spørgsmaal hører under Sogneforstanderskabets egen Afgjørelse med Recours til Amtsraadet eller eventuelt, hvor der maatte være *periculum in mora*, til Amtmanden som dettes Formand, tjenstligst tilbagemelde, at ovennævnte N. N. vil være at betyde, deels at han selv vil have at anmode Sogneforstanderskabet, hvem det tilkommer at afgjøre, hvorvidt Omstændighederne tale for hans midlertidige Fritagelse for de med Formandsposten forbundne Forretninger samt i bekræftende Fald, hvorledes disse da ville være at bestride, om at træde sammen, og tilstille samme sit Andragende, deels at han, hvis han ikke uopholdelig foranstalter det til Sagens Ordning saaledes Fornødne, vil ved Tvangsmuleter efter Hr. Amtmandens nærmere Bestemmelse blive tilholdt at efterkomme de ham i hans ovennævnte Stilling paahvilende Pligter, samt eventualiter endog kunne paadrage sig justitiel Tiltale til Straf og Udgyldelse for udviist Pligtforsømmelse og Uthdighed mod Øvrighedens Befalinger. Det tilføies, at under det i ovenmeldte

Siemeed stedfindende Sogneforstanderskabs Møde, som N. N., 23 Febr. selv om hans Helbredstilstand tillader det, ikke kan overvære, vil det ældste Medlem efter Analogien af Forordningen af 13de August 1841 § 11 have at fungere som Formand, forsaavidt Forstanderskabet ikke maatte foretrække at vælge en Formand til at lede denne enkelte Forretning. I Dvereenstemmelse hermed skulde man derfor lige tjenstligst bede Sogneforstanderskabet tilkjendegivet det Fornødne.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Maribo Amt) 24 Febr. om at Forsørgelsesret kan erhverves for en Familie mod Dpholdscommunen, uagtet Manden til forskjellige Tider har havt Tjeneste andensteds.

Hr. Kammerherren har ved Skrivelse af 21de December f. A. forelagt Ministeriet til Afgjørelse et mellem vedkommende Communer opstaaet Spørgsmaal om, hvilken Commune der maa anses for N. N. Forsørgelsessted.

I Anledning heraf skulde man, næst at bemærke, at den af Hr. Kammerherren udtalte Anskuelse, hvorefter den Familien fra Mai 1847 til Marts 1848 ydede Fattighjælp, da den ikke i sin Tid er fordret refunderet, ei heller kan have afbrudt Erhvervelsen af Forsørgelsesret mod Dpholdscommunen, ganske stemmer med den Afgjørelse, lignende Sager isølge en bestemt og navnlig i den i Ny Coll. Tid. for 1846 Pag. 221.--22 indførte Cancell. af 30te Januar f. A. motiveret Praxis (sef. ogsaa Cancell. af 9de Juni f. A. Ny Coll. Tid. I. c. Pag 730 og den Udsingste Reskriptsamling) forlængst har fundet, tjenstligst melde, at den omhandlede Familie efter samtlige Sagens Omstændigheder*) maa anses at have vundet Forsørgelsesret i N. N. Pastorat.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr (til Stiftamtmanden 24 Febr. og Biskoppen over Viborg Stift) om at den nye Matrikul maa lægges til Grund for Repartitionen af Afgifter paa Kirketiende

*) Den Paagjældendes Kone og Børn havde i 9 Aar havt stadigt Dphold i Sognet, medens Manden selv til forskjellige Tider havde havt Tjeneste i andet Sogn.

24 Febr. som eies af Sognets Beboere, naar Sameiet er listet efter den nye Matricul's Indførelse.

Efterat have modtaget Hr. Kammerherrens og Deres Høiærværdigheds Erklæring i behagelig Skrivelse af 25de f. M. i Anledning af de 2de hertil indkomne Andragender, hvori N. N. som Medeier af N. N. Sogns Kirketiende og Børgerne for N. N. Kirke have forespurgt, om Afgifterne af bemeldte Tiende skulde opkræves efter den gamle eller den nye Matricul, skulde Ministeriet herved tjenstligst melde, at, da Stiftelsen af Interessentskabet mellem de vedkommende Tiendehdere, som Sameiere af N. N. Kirke, ved dennes Afhændelse til dem i forrige Aar har fundet Sted længe efter den nye Matricul's Indførelse antager Ministeriet, at Udredelsen af de kirkelige Bidrag, i Medfør af Forordningen af 24de Juni 1840 § 16, bør finde Sted ved Ligning paa det tiendehdende Hartkorn efter den nye Matricul.

1 Martz. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Beile Amt) om at Udredelse af et en nedlagt og udstykket Gaard paahvilende Brændedeputat ikke kan paahvile Eieren af Hovedparcellen.

Med Hr. Amtmandens behagelige Erklæring af 27de October f. A modtog Ministeriet et Andragende fra Sognepræsten for N. N. Menigheder, hvori forespørges, hvorledes der vil være at forholde med Udredelsen af den $\frac{1}{6}$ Favn Brænde, som ifølge Fundatsen for N. N. Skole skal udredes af en ifølge Bevilling af 17de April 1852 nedlagt Gaard Matr. Nr. 4 i N. N. By, som er udstykket i 7 Parceller, og har Hr. Amtmanden i denne Anledning ytret, at det formeentlig har meest Analogi for sig i Lovgivningen, at den den nedlagte Gaard paahvilende Forpligtelse udeelt gaaer over paa Eieren af den største Parcel mod Regres til de øvrige Parcellister.

Efter i denne Anledning at have brevvæxlet med Indenrigsministeriet skulde Ministeriet tjenstligst melde, at, da Gaarden er nedlagt, og der sølgelig ingen Hovedparcel eksisterer, vilde det formeentlig være uden Hjemmel i Lovgivningen at paalægge Eieren af den største Parcel Hovedparcellsforpligtelse. Derimod forekommer det Ministeriet, at Sagen bedst vilde lade sig ordne

paa den Maade, at den omhandlede $\frac{1}{6}$ Favn Brænde anskaffedes 1 Marts. af Sognesforstanderskabet for Ydernes Regning, og at Udgifterne herved derefter repareredes paa de enkelte Parceller i Forhold til deres Hartkorn. Ministeriet undlader isvrigt ikke at tilføie, at Sagen efter sin Natur i fornødent Fald henhører under Domstolens Afgjørelse.

Lov om Ordningen af Skole- og Underviisningsvæsenet paa 1 Marts. Færverne. *)

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 1 Marts. Aarhus Stift) om at Doffer ved Bryllup tilkommer Skolelæreren i det District, hvori Bruden opholder sig, naar Brylluppet foregaaer.

I et til Ministeriet indkommet Andragende har Skolelærer N. N. i N. N. forespurgt, hvilken af Sognets Skolelærere et ved et Bryllup i N. N. Kirke for en Tid siden afgivet Doffer skal tilfalde, enten Andrageren, i hvis Skoledistrict Bruden havde fast Tjeneste paa den Tid, da Tillysningen blev bestilt, eller Skolelærer N. N. i N. N., til hvis Skoledistrict hun senere havde begivet sig som Huusbestyrerinde for Brudgommen og opholdt sig paa den Tid, da Brylluppet foregik.

Efter herover at have modtaget Deres Høiærværdigheds Betænkning af 23de Januar sidstleden skulde Man tjenstligst melde, at Ministeriet antager, at det omspurgte Doffer, under Forudsætning af at Brudens Indflytning i Brudgommens Huus ikke kan ansees som lovstridig, maa i Genhold til Canskr. af 1ste Juni 1830 **) tilfalde Læreren i N. N. (o: sidstnævnte) Skoledistrict.

*) Finde i Udsings Lovsamling for 1854 Pag. 371.

**) Den citerede Canskr., der afgik til Biskoppen over Aarhus Stift er saalydende. I behagelig Skrivelse af 11te f. M. har Deres Høiærværdighed andraget for Cancelliet, at der siden Deres Ankomst til Aarhus ideligen er skeet Forespørgsel om Forstaaelsen af de seneste anordningsmæssige Bestemmelser angaaende hvor Vielse skal skee, om det nemlig enten kan skee ethvert Sted de Forlovede dertil ville vælge, eller om det bør skee paa det Sted, hvor Bruden har opholdt sig til den Tid, da Vielsen holdes, eller paa det Sted, hvor de Forlovede ere indstrevne og Lyssning fra Prædikestolen

2 Marts. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circ. (til samtlige Biskopper og Skoledirectioner) angaaende at Underviisningen i Almueskolerne ei bør indskrænkes til blot Udenadslæsning.

fuldbyrdet. Deres Høiærværdighed har i denne Anledning forlangt at meddeles en saadan Bestemmelse, som i mødende Tilfælde kunde have af opstaaende Tvist, og derfor yttret, at ligesom det ikke kan antages, at de Forlovede kunne lade sig vie, hvor de ville, saaledes kan der, under visse Omstændigheder, saare let opstaae grundet Spørgsmaal, om Vielsen skal forrettes der, hvor Lyssningen er skeet, og Bruden skulde have sit Opholdssted, indtil Vielsen var skeet, eller paa det Sted, hvor hun ikke sjelden tager Opholdssted fra det sielike Lyssningen er begyndt. Med Hensyn til sidstnævnte Tilfælde har Deres Høiærværdighed isærdeleshed anset over den almindelige Usik blandt Almuesfolk, at Bruden, saasnart Lyssningen er begyndt, begiver sig til Brudgommen og forbliver der, hvilken Usik i Almindelighed foraarsager Tvist imellem de vedkommende Kirkebetjente, der paa begge Sider ansee sig berettigede til de accidentielle Indtægter af Vielsen, og som efter Deres Høiærværdigheds Formening kunde forebygges, naar det bestemtes som almindelig Regel, at Vielsen stedse skal skee i den Kirke, hvor Lyssningen er skeet, medmindre Bruden, imellem Lyssningens Tilendbringelse og Vielsen har faaet fast og lovligt Opholdssted paa andet Sted, men hvortil Ophold i Fæstemændens Huus under ingen Omstændigheder maatte henregnes. I denne Anledning skulde Cancelliet tjenstligst tilmelde Deres Høiærværdighed, at ligesom Brudevielser paa de i Anordningen af 30te April 1824 § 14 undtagne Tilfælde nær, altid tilkommer Præsten for den Menighed, hvortil Bruden hører, saaledes er det af dette Collegium hidtil antaget, at dette maa bedømmes alene efter den Tid, Vielsen skeer, og at altsaa den, som i Mellemrummet fra Lyssningen af Prædikestolen og til Vielsen har forandret sin Stilling i saa Henseende, bør vies i det Sogn, hvortil hun nu hører, uden Hensyn til det, hvortil hun hørte, da Lyssningen foregik. Der kan saaledes isærdeleshed intet være imod, at Bruden, som paa den Tid Lyssningen skeete tjente uden for det Sogn, hvori hendes Forældre havde hjemme, naar hun, inden Vielsen foregaaer, lovlig entlediges fra sin Tjeneste, og tager Ophold i sit Fædrenehuus, vies i den Kirke og af den Sognepræst, hvortil Forældrene høre. Derimod kan det ikke komme i Betragtning, naar Bruden, uden at hendes Forbindelse med det Sogn, hvori Lyssningen foregik, er ophørt, tager sielikeligt Ophold i et andet Sogn, for der at lade sig vie. Ei heller kan et lovstridigt Ophold sammesteds hjemle Forandringen af det Sted, hvor hun skulde vies. Ligesom Cancelliet saaledes er aldeles enigt i den antagne Grundsætning, saaledes maa Man og bifaale den Anvendelse, der heraf gjøres paa det Tilfælde, at Bruden inden Vielsen flytter ind til Brudgommen. En saadan Sammenflytning er nemlig forbudt ved Anordningen af 19de Februar 1783 § 6, og skjøndt den sammesteds bestemte Straf bortfalder efter Rescript af 25de November 1791,

Fra Mænd, der have havt særdeles Leilighed til at kjende 2 Marts. og bedømme Almueunderviisningens Tilstand, er der for Ministeriet gjort Bemærkning om den mindre frugtbringende Maade, hvorpaa Underviisningen i Almuekolerne undertiden ledes, idet man lader Børnene lære deres Lærebøger — deriblandt ogsaa de til Religionsunderviisningen henhørende — ordret udenad, uden at gøre dem Indholdet indlysende og indtrængende ved noget mundtlig Foredrag, og det er derhos henfattet, hvorvidt der maatte findes Anledning til igjennem Skoledirectionerne at give vedkommende Lærere et Bink i saa Henseende.

Ministeriet, der finder det indlysende, at en eensidig Udenadslæsning, uden at der meddeles Børnene en nærmere Forklaring om eller indprentes dem Indholdet af det Lærte, langfra kan være nogen livlig og aandebdannende Underviisning, har ikke villet undlade at meddele (Tit.) denne Bemærkning, idet Man forøvrigt maa have det overladt til Dem, efter den Anledning, som Forholdene i Deres Embedskreds dertil maatte give, at foretage, hvad der maatte findes passende til at afhjælpe de Mangler, der i den her paa pegede Henseende muligen maatte findes ved Underviisningen i de derværende Almuekoler.

Judenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Beile Amt) 3 Marts. om at kun den Commune, hvori Manden er forsørgelsesberettiget, kan gjøre Indsigelse mod Ægtekab paa Grund af en af ham eller den, han vil ægte, ydet uresunderet Understøttelse, samt at en en afdød Mand ydet uresunderet Understøttelse ei er til Hinder for, at hans Enke indgaaer nyt Ægtekab.

I et med Hr. Amtmandens Skrivelse af 7de f. M. modtaget Andragende har Enken N. N. af N. N. besværet sig over, at det af Skjold Sogneforstanderskab er negtet hende at indtræde i Ægtekab med Ungkarl N. N., paa Grund af at hendes afdøde Mand i sin Tid har oppebaaret en Understøttelse af bemeldte Sogn, som endnu ikke er resunderet.

saar er dog Handlingen ikke herved legaliseret, men den bliver ligesuldt at ansee som noget, der med Hensyn til Sædeligheden misbilliges af Loven, hvoraf følger, at Bruden ikke ved samme kan gaae ind i en ny Sogneforbindelse.

3 Marts. Foranlediget heraf skulde Man herved tjenstlig melde, at, da det, i Medfør af hvad udtrykkeligen er udtalt i Forordningen af 30te April 1824 § 3 Nr. 10, ifkun er den Commune, hvori Manden er forsørgelsesberettiget, der paa Grund af, at han eller den, med hvem han agter at indgaae Ægteffab, har nydt urefunderet Understøttelse af Fattigvæsenet, kan modsætte sig Forbindelsen, men Ungkarl N. N. ikke er forsørgelsesberettiget i Skjold Pastorat, vil den fra dettes Side fremsatte Indsigelse imod Vielsen ikke være videre at paaagte. Ministeriet skal imidlertid for det Tilfælde, at Indsigelsen ellers muligens kunde blive optagen af rette vedkommende Commune, nemlig Naarup Pastorat, ikke undlade i Forbindelse hermed at bede Vedkommende gjorde opmærksomme paa, at den Omstændighed, at en Enkes afdøde Mand er ydet en Fattigunderstøttelse, som ikke er refunderet, ikke kan berettige den Commune, hvori den Mand, med hvem hun agter at indgaae nyt Ægteffab, er forsørgelsesberettiget, til at modsætte sig Ægteffabet. Da det nemlig efter Lovgivningen er Manden, hvem Familiens Forsørgelse paahviler, vil den ham eller Familien i hans levende Live af Fattigvæsenet ydede Understøttelse ikke kunne tillægges den omspurgte særdeles Birkning med Hensyn til Enkens personlige Forhold efter hans Død, men for hende kun medføre den Forpligtelse, som overhovedet paahviler hende med Hensyn til anden Gjæld og Besvær, som Manden har paadraget Boet, nemlig at betingelige samme, forsaavidt Boet tilstrækker. Som Følge af Foransførte vil det saaledes, selv om Indsigelsen var eller maatte blive fremsat fra rette Vedkommendes Side, ikke kunne nægtes Andragerinden at indgaae det omhandlede Ægteffab.

4 Marts. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Sjællands Stift), hvori Ministeriet — ved at meddele Underretning om at det tillades, at et mod en Kirkeeier beordret Søgemaal maatte bortfalde — tilføier. Med Hensyn til hvad af Provst N. N. i hans med Deres Høiærværdigheds Skrivelse medfulgte Erklæring i Almindelighed er udtalt angaaende Fortolkningen og Anvendelsen af L. 2—22—4 samt Deres Høiærværdigheds dertil knyttede Øttringer, skal Ministeriet ikke undlade at tilføie søl-

gende Bemærkninger. Foraauidt Provst N. N. har udtalt sig 4 Marts.
 for Hensigtsmæssigheden af, at Søgemaal mod Kirkeieerne i
 Henhold til L. 2—22—4 ikke anlægges, uden at de endelig
 forfølges, og at de navnlig ikke hæves alene paa Grund af, at
 Kirkeieerne afhjælpe de udsatte Mangler, idet han har anseet
 det rigtigere, at der i mødende Tilfælde iværksættes Secvæstration
 af Kirkens Indtægter, og at disse anvendes til Kirkens Istand-
 sættelse, har Deres Høiærværdighed erklæret Dem enig med
 Provsten i, at en anden Fremgangsmaade mod Kirkeieerne end
 den ved Loven hjemlede vilde være hensigtsvarende, hvorimod
 de ikke har kunnet tiltræde hans Forslag om Anvendelsen af
 Secvæstration. Deres Høiærværdighed har slutteligen anseet det
 tilraadeligt, at de mod Kirkeieerne i Henhold til 2—22—4
 anlagte Søgemaal ikke hæves alene paa Betingelse af, at de
 Paagældende afholde de derved foranledigede Omkostninger, men
 at der tillige af Ministeriet bestemmes en Mulct for Kirke-
 eieren, saafremt han vil undgaae Sagens videre Forfølgning.
 I denne Anledning bemærker Ministeriet, at, om man end
 kunde faae Dom over vedkommende Kirkeiere, naar de udsatte
 Mangler forinden under Sagen oplystes at være fuldstændigt
 afhjulpne, hvad isvrigt er meget tvivlsomt, og hvad i alt Fald
 ikke kunde skee, hvor der kun blev Spørgsmaal om at idømme
 Tvangsmulcter til Manglernes Afhjælpning, har Ministeriet dog
 fundet det mindre billigt udover dette Tidspunct videre at ville
 forfølge Kirkeieren med Søgemaal, og hvad det angaaer at
 decretere Secvæstration eller at lade Arbeidet til Manglernes Af-
 hjælpning udføre paa Kirkeierens Bekostning, da kan Ministeriet
 ikke efter Lovgivningen ansee sig competent hertil udenfor det
 Tilfælde, hvor Forordningen af 13de November 1829 kan
 komme til Anvendelse med Hensyn til det sidstnævnte Expedient.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 4 Marts.
 Sjællands Stift) om at en paa Alteret anbragt fritstaaende
 Christusfigur ikke kan erstatte Savnet af en Altertavle.

Efterat Ministeriet har modtaget en med Provst N. Ns. Be-
 tænkning bilagt Erklæring fra afdøde Biskop Mynster, dateret
 den 18de Januar d. A., i Anledning af et til Ministeriet ind-

4 Marts. Kommet Andragende, hvori Eieren af N. N. Kirke har anholdt om at fritages for at efterkomme det ham ved Ministeriets Skrivelse af 11te November f. M. i Henhold til Synets Udsættelse givne Paalæg om at anskaffe en ny Altertavle til denne Kirke istedenfor den ældre borttagne, skulde Ministeriet tjenstligt have Deres Høiærværdighed anmodet om at lade Kirkeieren tilkjendegive, at Ministeriet, med Paaskjønnelse af den Omhu, Kirkeieren har viist for Kirkens Forskjønnelse ved den i Aaret 1851 fuldførte Hovedreparation, dog med Provsten og Biskoppen maa være enigt i, at den af ham paa Alterbordet opsatte fritstaaende Kristusfigur ikke kan erstatte Savnet af en passende Altertavle, og at det af kirkelige Hensyn findes nødvendigt, at der enten anskaffes en ny Altertavle, eller at en saadan Forandring i Statuens Omgivelse træffes, at den i Forbindelse dermed kan træde istedetfor Altertavle. Ministeriet maatte i den Henseende have Provsten anmodet om at meddele Kirkeieren de Grindringer, der med Hensyn til Sagens kirkelige Side ere af ham fremsatte imod den af Kirkeieren truffne Foranstaltning, og under Hensyn dertil nærmere forhandle med ham om, hvorledes Sagen kan ordnes, i hvilken Henseende Deres Høiærværdighed tillige anmodes om at gjøre Provsten bekendt med det af Biskop Mynster gjorte Forslag om at anbringe Kristusfiguren i en Nische og maaskee paa begge Siderne to mindre Statuer. Saafermt Kirkeieren skulde foretrække alene at anbringe en Altertavle, maa Ministeriet forøvrigt, efter den Anledning hans Andragende dertil giver, ikke undlade at bemærke, at det ikke vil kunne tillades ham igjen at opsætte den af ham selv som upassende til saadant Brug kasserede gamle Altertavle, saafremt den, hvad Ministeriet efter det Fremkomne maa antage, ogsaa af Synet findes upassende*).

*) I sin i Sagen afgivne Erklæring havde Provsten ytret: For som jeg troer tilfulde at kunne godtgjøre det Utilfredsstillende ved Arrangementet i N. N. Kirke, saaledes som det efter Kirkeierens Tanker skulde blive, skal jeg tillade mig her at bemærke, at, forat Alterbordet i vore Kirker skal kunne være mere end et Bord, maa der være Noget hiijsides og over dette Bord, hvortil Diet kan stue op, saa at Sjælens Opføstelse derved kan understøttes. Denne Betydning har Altertablen formeentlig i vore Kirker, og den er et uundvæ-

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circ. (til Skoledirec- 6 Marts.
tionen i Ribe, Ringkjøbing, Veile, Viborg og Skanderborg Amter

ligt Stykke, naar den christelige Andagt skal søle sig tilfreds-
stillet ved Kirkens Indretning. Altertavlen er ikke blot for
at danne en tæffelig Baggrund, men det Store og Dølstende,
som møder Diet hiinsides Alterbordet i symboliske eller
andre Fremstillinger, gjør, at vi foran dette Bord søle os
som for et Alter, et helligt Tilbedelsens Sted, hvor vi kunne
bringe vore Offere. Naar det Imponerende i Frue Kirkes
Bygning og samtlige der forenede Fremstillinger samles i en
Totalopfattelse, saa savnes vel her ikke Altertavlen. Men
endog her kunde man vel sige: tag alle øvrige Fremstillinger
bort, og lad den colossale Kristusstatue, som ikke skuer ud
over hele Kirkens Forsamling, men ned til de Nærmeste, blive
ene tilbage — og du vil søle dig utilfredsstillet. Saa meget
mindre kan det da forsvares, at lade en Landsbykirke med sin
fattede Indretning nøies med en Kristusstatue paa Altar-
bordet. Den staaer imellem Hænderne paa Præsten, og skjøn-
dt smuk i sig selv, bliver den ubetydelig at see i det Hele.
Som en Side- eller Bipyrdelse vil den derimod i enhver
lille Kirke være en respectabel Acquisition. Men kan man
ikke levere Frue Kirkes Ensemble eller noget Lignende, men
maa være indskrænket til et enkelt Stykke, saa maa der have
en Altertavle. En saadan har allerede en Virkning derved,
at den forholdsviis hæver sig betydeligt over Alteret og Kir-
kens lavere Deel, og den symboliske Fremstilling er desuden
her nødvendig. Dertil henregnes ikke blot enkelte Symboler,
men ogsaa det Dølstende i Altertavlens Bygning, det opad
Stræbende, hvorved Totalindtrykket forsøges. Det i kunst-
nerisk Henseende fortrinligste Maleri vilde i en flad firkan-
tet Ramme bag Alterbordet, ophængt som Skilber i paa en Væg,
ingen Virkning gjøre, hvorimod en simplere Fremstilling,
hensigtsmæssigt udstyret, vilde være langt at foretrække.
Kunne Arbejderne have kunstmæssigt fuldenbte, saa er det
bedre, forsaavidt Skjønhedsfandsen ikke alene søger Tilfreds-
stillelse i deres Bestuelse; men Hovedsagen kan dette aldrig
blive, og selv den fuldenbte Kunstfrembringelse kan her ikke
undvære den Indfatning og Omgivelse, som svarer til den
specielle Anvendelse. Jeg maa desuden tillade mig at gjøre
opmærksom paa, at det i dogmatisk Henseende ingenlunde
synes en ligegyldig Sag, om Christi menneskelige Personlig-
hed fremstilles som Gjenstand for Christens Andagt, saaledes
som Thorvaldsens Kristusstatue, enkeltstaaende, fremstiller
den. Man kunde da maastee ogsaa falde paa at lade et
Portrait være nok. I Frue Kirke seer jeg Freskerens Liv og
hans Gang til Lidelserne; og paa de almindelige gamle
Altertavler, forsaavidt de i denne Henseende kunne komme i
Betragtning, ligeledes hans Liv, hans Lidelser, hans Herlig-
gjørelse. I Thorvaldsens Kristusstatue, enestaaende, seer
jeg kun den prædikende og velsignende Kristus. Vel tyde
λυματα i Hænder og Fødder hen paa hans forklarede Liv;
men ogsaa med disse siger han til Maria Magdalena: „vær
mig ikke, jeg er endnu ikke opfaren til min Fader.“ At

6 Marts. paa Als og Færø), om at Underviisningen i Regning efter Courantberegning bør affattes og fremtidig skee efter Rigsmøntfoden.

Med Hensyn til den under 10de f. M. udfomne Lov angaaende en forandret Benævnelse af Møntfoden m. v., hvorefter Rigsmønt fra 1ste April næstkommende vil blive den, hvori alle Betalinger i offentlige Kasser saavel som mellem Mand og Mand skulle erlægges, har Finanzministeriet henledet Opmærksomheden paa, at det for Gjennemførelsen af det fælleds Møntvæsen for Monarchiet vil være af Vigtighed, at Courantberegningen affattes som Underviisningsgjenstand i de af Landets Skoler, hvor denne endnu maatte være anvendt.

fremstille Christi menneskelige Personlighed saaledes som Heligdommens Middelpunkt vilde forekomme mig noget ebionitist, eller at gaee ud i ultra-protestantist Rettning, som kun vil kjende ham som Lærer. Hvor meget betydningsfuldere bliver da ikke de simpleste udførte symboliske eller directe paa Christi Person overførte Fremstillinger: Kristus paa Korset, agnus dei med Seiersfanen? Forfaavidt som Kirkeeieren gjør Paastand paa at ville opsætte den gamle Altertavle igjen paa dens forrige Plads, og at borttage Kristusstatuen, da sees ikke, at han dertil kan have Ret. Han har uden Opfordring af Synet, og uden Raadsførelse med mig, borttaget Altertavlen, og derved erkjendt, at den er utilfredsstillende, og han har frivillig anbragt Kristusstatuen i Kirken. At give og tage igjen efter Behag, kan han ikke være berettiget til. Det er ogsaa min Agt, at Kristusstatuen kunde paa passende Maade forenes med en bag Alteret anbragt Altertavle. Hvorledes, tør jeg ikke indlade mig paa at bestemme. Men jeg har seet, at det er skeet paa flere Steder; og jeg formener, at den ligesaavel kunde gjøres til Hovedpunctet i Altertavlens Ensemble, som en malerisk Fremstilling af en enkelt Scene af Jesu Liv. Det vilde være en Kunstners Sag at gjøre Tegning hertil, saa at der kunde dømmes derom. Hertil spøiede Biskoppen over Sjællands Stift: Hvad det her i Særbeleshed omhandlede Spørgsmaal om Altertavlen betræffer, da vilde uden Tvivl de fleste være enige i, at en Kirke uden Altertavle har et fattigt og nøgent Udseende, at en Kristusfigur af Middelsørrelse ikke kan erstatte Altertavlen, og at man, hvor tilforn en Altertavle har været anbragt, har Ret til at forbre, at, naar den gamle, som upassende, borttages, en ny anskaffes i dens Sted. Atter at opsætte den gamle Altertavle, som Kirkeeieren selv har erklæret for upassende, paa dens forrige Sted, vilde vistnok være utillabeligt. Derimod er det ikke, som han synes at forudsætte, nødvendigt, at der i den nye Altertavle skal anbringes et Maleri, da det til Exempel kunde være ret passende, om den Kristus-Figur, som er anskaffet, anbragtes i en Nische, og maatte paa Sider to mindre Statuer, saasom af Apostler eller andre i den bibelske Historie navnlundige Mænd.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet tjenstligt anmode Direc- 6 Marts.
tionen om nøie at undersøge, om der i nogen af Provstiets
Skoler endnu maatte blive underviist i Courantberegning, samt,
forsaavidt Saadant maatte være Tilfældet, da at træffe Foran-
staltning til, at denne Underviisning strax aflæsses, og at der
for Fremtiden kun undervises i Regning efter Rigsmonetsfoden
overeensstemmende med foransførte Lov*).

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Sorø Amt) 8 Marts.
om at en frasepareret Hustrues uægte Barn bliver forsørgelses-
berettiget i Mandens Commune, indtil Moderen efter Hæteskabets
fuldstændige Ophævelse maatte vinde Forsørgelse andensteds.

Efter i behagelig Skrivelse af 2den dennes at have modtaget
Hr. Kammerherrens nærmere Uttringer betræffende det til Mi-
nisteriets Afgjørelse indstillede Spørgsmaal om, hvorvidt N. N.
Pastorat er pligtigt at overtage Forsørgelsen af N. Ns. fra-
separerede Hustru N. N. fødte uægte Barn, skulde man tjenst-
ligt melde, at Ministeriet med Dem er enig i, at den om-
handlede Forsørgelsespligt maa paahvile fornævnte Pastorat,
indtil Moderen efter Hæteskabets fuldstændige Ophævelse maatte
vinde Forsørgelsesret andensteds og længst til Barnets 18de Aar.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 10 Marts.
Nibe Stift) om Kirkens Alterklæde og Messehagel.

I Anledning af det med Deres Høiærværdigheds behagelige
Skrivelse af 16de j. M. modtagne af vedkommende Provsts
Erklæring ledsagede Andragende, hvori Børgerne for N. N.
Kirke have anholdt om Tilladelse til at maatte forsyne Alter-
klædet og Messehagelen med uægte Guldgaloner, skulde Ministeriet
herved tjenstligt melde, at det, som ogsaa tidligere ved lignende
Leiligheder udtalt, finder, at det maa være Kirkeciere overladt at
lade Messehagelen og Alterklædet besætte med uægte Guld-
galoner, men at det er en Selvsølge, at der i saa Fald maa
drages Omfarg for, at disse, saafremt de tabe deres Glans,
erstattes med nye, saa at Messehagelen og Alterklædet til en-

*) Cf. Kirke- og Underviisningsministeriets Skrivelse af 4de April
1854.

10 Marts. hver Tid seer ligesaa godt ud som om de vare forsynede med ægte Galoner.

11 Marts. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Frederiksborg Amt) om at den Opholdscommunen paalagte Forpligtelse til ogsaa udenfor Tyndeforholdet at udrede Bekostningerne ved en Persons Cuur og Pleie i Sygdomstilsælde, ogsaa omfatter Udgifterne til den almindelige Forpleining.

Med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 25de Januar d. A. har Ministeriet modtaget et Andragende, hvori N. N. Kjøbstads Fattigcommission begjærer sig meddeelt, om den Opholdscommunen ifølge Forordningen af 24de Januar 1844 § 13 paahvilende Forpligtelse til, under den der fastsatte Betingelse, ogsaa udenfor Tyndeforholdet at udrede Omkostningerne ved en Persons Cuur og Pleie i Sygdomstilsælde, alene skal forstaaes om den egentlige Sygepleie eller tillige om den almindelige Forpleining, og om denne i den tidligere Lovgivning med Hensyn til Tjenestetjyende gjorde Forskjel ikke i alt Fald forsaavidt endnu er gjældende.

Foranlediget heraf skal man tjenstligt melde, at, ligesom den citerede Forordning af 24de Januar 1844 § 13 i Henhold til Bestemmelserne i Placat af 29de December 1829 fastsætter, at det Steds Fattigvæsen, hvor et Tyndet tjener, har at bære de Omkostninger, som maatte medgaae til Cuur og Pleie for samme i Sygdomstilsælde, forsaavidt ikke Tyndet selv eller dets Herskab kan og bør udrede dem, og saaledes paalægger bemeldte Fattigvæsen hele Udgiften, forsaavidt hiin Regres ikke heri medfører Indskrænkning — navnlig hvad den almindelige Forpleining angaaer, fordi hverken Tyndet selv eller dets Herskab har Evne til at afholde nogen Deel deraf —, en Forpligtelse, som Lovstedet derhos udvider til 6 Ugers Cuur og Pleie i det løbende Aar, om end Tyndeforholdet, og dermed Herskabets Forsørgelsespligt, tidligere ophører, — saaledes maa den ved samme Lovbud Opholdscommunen paalagte Forpligtelse til ogsaa udenfor Tyndeforholdet at udrede Bekostningerne for en Tid af 6 Uger, naar en Person, der i det mindste i 3 Maaneder har haft stadigt Ophold i Communen, bliver trængende til Syge-

hjælp, antages at omfatte alle Udgifterne ved den Paagjældendes 11 Marts. Guur og Pleie i bemeldte Tidrum, forsaavidt Opholdscommunen ikke hos ham selv eller andre særligen dertil Forpligtede maatte kunne erholde Dækning for Beløbet, uden at der her ordentligviis kan blive Anledning til at skjelne imellem den egentlige Sygehjælp og den almindelige Forpleining. Forsaavidt det af Fattigcommissionen er omspurgt, om de i Forordningen af 24de Januar 1844 § 13 for Lyendets Vedkommende udtalte Regler ere de samme som de tidligere gjældende, maa dette, med den ovenberørte Modification med Hensyn til Lyendets Guur udover den egentlige Tjenestetid, besvares bekræftende.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Aarhus Amts- 15 Marts. skolebirection) om at Langhalm til Skolebygningen ikke ligned paa det vedkommende District men paa Communen.

I behagelig Skrivelse af 16de f. M. har Directionen begjært Ministeriets Resolution i Anledning af en mellem nogle Beboere af N. N. Skoledistrict og N. N. Sogneforstanderskab opstaaet DisSENS angaaende, hvorvidt Langhalmen til den nye Skolebygning i N. N. retteligen er lignet paa N. N. Skoledistrict, eller om den, som hine Beboere formene, burde være lignet paa hele Communen.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at Langhalmen til Skolebygningens Tækning maa henregnes til de Bygningsmaterialier, som ifølge Skoleanordningens § 56 skulle bekostes af hele Communen.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 17 Marts Viborg Stift) om at Børn, fødte i Viborg Tugthuus, maae døbes i Søndrefogns Kirke.

Ved behagelig Skrivelse af 15de November f. N. har Deres Hoiærverdighed tilstillet Ministeriet et Andragende, hvori Præsten ved Straffeanstalten i Viborg N. N., der tillige er Sognepræst ved Søndrefogns Kirke sammesteds, har anholdt om, at det, — i Lighed med den ved det forrige f. d. Cancellies Skrivelse af 2den Januar 1844 meddeelte Tilladelse til, at de i Tugt- Kasp- og Forbedringshuset i Kjøbenhavn fødte Børn maatte døbes i

17 Marts. en Kirke udenfor Straffeanstalten, — maa tillades, at de i Viborg Lugt- og Forbedringshuus fødte Børn herefter blive døbte i ovennævnte Søndrefogns Kirke paa en anden Tid end den, hvorpaa det er sædvanligt, at denne Kirkes Menighed lader Børn døbe, saaledes at Degnen ved Straffeanstalten fungerer ved saadanne Daabshandlinger som Kirkebetjent, og at Straffeanstaltens Betjente møde som Daabsvidner, forsaavidt de hertil maatte være villige, samt at Straffeanstaltens Præst, der som anført tillige er Sognepræst for Søndrefogn, indfører af Lugthusets Ministerialbog det Fornødne i Søndrefogns Ministerialbog med Bemærkning om, at Barnet er født i Straffeanstalten, samt endelig at Døbeattesterne for disse Børn udstædes af Søndrefogns Ministerialbog, uden at foremeldte Bemærkninger deri tilføies.

21 Marts. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Ribe Stift) om Nødvendigheden af Træværks Maling i Kirker, naar Eg bødes med Fyr og om Gange paa Kirkegaarden.

I et med Deres Høiærværdigheds behagelige Skrivelse af 13de f. M. hertil tilbagefulgt Andragende have Bærgerne for N. N. Kirke anholdt om, at tvende af Eynet i Aaret 1852 over bemeldte Kirke gjorde Udsættelser, nemlig Maling af Kirkestolene og Anlæggelsen af to med Sand belagte Gange paa Kirkegaarden, maae bortfalde.

I denne Anledning skulde Ministeriet herved tjenstligt melde, at, da Stolene i det Hele taget ere forfærdigede af Eg, vil Ministeriet overeensstemmende med sin Skrivelse af 29de Januar 1850 ikke gjøre Fordring paa, at de males, men da det af Provstens Erklæring sees, at de paa Stoleværket skeete Ubedringer ere foretagne med Fyr, finder Ministeriet, saafremt der ikke kan raades Bod paa den udsatte Mangel ved at afløse det indsatte Fyrretræ med Eg, i Overeensstemmelse med hvad der oftere er udtalt i lignende Tilfælde, hvor Reparationer paa Egetræ er udført med Fyr, ikke at kunne frasælde Eynets Fordring om Stolenes Maling. Hvad det andet Punct i Andragendet angaaer, da vil Ministeriet efter Omstændighederne ikke have Noget imod, at det beroer med Anlægget af gruu-slagne Gange

paa Kirkegaarden, naar paa anden Maade, som af Synet efter 21 Marts. Eguens Skif findes passende, Gangene affættes og holdes ordentlige.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Veile Amt) 24 Marts. om at Bestemmelsen om, at Tuuromkostningerne for de første 6 Uger paahvile Dphøldscommunen, ei er anvendelig ligeoverfor flesvigke Communer, og om Hjemstedscommunens Ret til at fordre den Paaagjældende hjemsendt.

I et hertil indkommet Andragende, hvorover Man har modtaget Hr. Amtmandens Uttringer i Skrivelse af 12te November f. A. har N. N. Sogneforstanderskab forespurgt, deels om hvorvidt Bestemmelserne i Forordningen af 24de Januar 1844 § 13 angaaende Dphøldscommunens Forpligtelse til at bære Tuuromkostningerne for de første 6 Uger, ere anvendelige ligeoverfor flesvigke Communer, deels om, hvorvidt i benægtende Fald vedkommende Hjemstedscommune i Kongeriget er berettiget til at fordre Paaagjældende hjemsendt i Overensstemmelse med Placat af 14de December 1810 § 3.

Foranlediget heraf skulde Man, efter i Sagen at have corresponderet med Ministeriet for Hertugdømmet Slesvig, herved tjenstligt melde, at det første af de opkastede Spørgsmaal, i Overensstemmelse med hvad af Hr. Amtmanden i saa Henseende er yttret, maa besvares benægtende, samt at der isøige Anordningen for Hertugdømmet af 29de December 1841, som i det heromhandlede Tilfælde maa være den Lovregel, hvorefter Sagen skal afgjøres, ikke heller tilkommer vedkommende Forsørgelsescommune nogen Ret til, under Omstændigheder som de foreliggende, at fordre Hjemsendelse, ligesaa lidt som nogen saadan Ret hjemles ved de for Kongeriget gjældende Bestemmelser i Placat af 14de December 1810 og Forordningen af 24de Januar 1844.

Kirke- og Underviisnings Ministeriets Skr. (til Aalborg Amts- 27 Marts. Skolebirection) om at Forældre ikke kunne lade deres umyndige Børn optage blandt Mormonerne og om Fremgangsmaaden mod Forældre, som maatte gjøre slikt.

27 Marts. I højsfølgende med Deres Høiærværdigheds paategnede Erklæring af Biskop Vindeebøll indsendte Skrivelse har Pastor N. N. andraget, at en Arbeidsmand N. N. i længere Tid har afholdt sin circa 12 Aar gamle Søn N. N. fra Skolen og i den Anledning forklaret, at han har tilladt Sønnen at blive Mormon og agter til Foraaret at sende ham bort med Mormonerne til America, blandt andet for paa den Maade at slippe fri for hans Forsørgelse.

Da Ministeriet med Biskop Vindeebøll maa være enig i at finde dette Barns Overgang til Mormonismen utilstedelig efter den bestaaende Lovgivning, navnlig Loven af 13de April 1851 § 9, skulde Ministeriet tjenstligst anmode Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed om at lade Forældrene tilkjendegive, at de ere aldeles uberettigede til at overgive deres Børn til Mormonerne, hvorhos det høist Utilbørlige i deres Forhold alvorlig maatte foreholdes dem, ligesom der ogsaa maatte vaages over, at Barnet holdes i Skole til Underviisning i Overeensstemmelse med Anordningen af 29de Juli 1814, hvilket i fornødent Fald maatte fremtvinges paa lovlig Maade. Med Hensyn til hvad saavel af Pastor N. N. som af Deres Høiærværdighed er bemærket om den ulovbundne Frihed, hvormed det ved denne og andre Leiligheder viser sig, at Mormonerne drive deres Uvæsen, skulde Ministeriet, der, holder sig forvisset om, at Profelytmageri, øvet mod Umyndige, fremdeles er strafbart efter Lovgivningen, tjenstligst henstille, at Hr. Kammerherren i paa kommende Tilfælde ville lade de Bedkommende efter fornøden Advarsel sagsgive forat see Spørgsmaalet om deres Straffskyld afgjort ved Domstolene. Og hvad angaaer den her paatænkte Bortsendelse af et Barn til en mormonist Colonie i et fremmed Land, da kan Ministeriet baade i Almindelighed og med særligt Hensyn til Mormonernes Lære og Færd, ikke skjønne rettere, end at der turde være Anledning for Stedets Øvrighed til i Genhold til Grundsetningen i Lovens 3—18—7 næst at give Forældrene udtrykkelig Paalæg om at afholde sig fra at sætte deres Beslutning i Udøvelse, at beskikke en Børge for at varetage Barnets Larv. Skulde det desuagtet skee, at Forældrene overtræde det givne Forbud turde der for Hr. Kammerherren

efter Forholdene i det Hele formeentlig være Anledning til at 27 Marts. lade dem tiltale for at see dem affstraffede.

Kirke og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 27 Marts. Aalborg Stift) om hvorvidt Indtegningen til Altergang paa- hviler samtlige Skolelærere i Districtet eller kun den, som fører Communionbogen.

Med behagelig Skrivelse af October f. A. har Deres Høi- ærværdighed tilfiiilet Ministeriet et af Provst N. Ns. Erklæring ledsaget, til Dem stilet Andragende, hvori Sognepræsten for N. N. i N. N. har forespurgt om, 1) hvem Menigheden har at lade sig indtegne hos til Alters, enten samtlige Skolelærere i Sognet, hver for sit District, eller blot den Skolelærer, hvem det efter Lovgivningen paaligger at føre Communionbogen; 2) af hvem Præsten har at kræve Communicantlisten eller Com- municantlisterne, enten af samtlige Skolelærere hver for sit District eller blot af den, som fører Communionbogen; samt 3) naar Listerne eller Listen skal indleveres til Præsten. Deres Høiærværdighed har derhos bemærket, at De i denne Anledning, næst at forbeholde Ministeriet den endelige Afgjørelse af de saaledes opkaftede Spørgsmaal, i en Skrivelse til Provst N. N. foreløbigen har udtalt, at det vel er Kirkebyens Skolelærer, hvem det ifølge Anordningen af 29de Juli 1814 f. L. Bil. A § 34 paaligger at indtegne de Folk, som agte sig til Alters, men at De, hvis et Sogn skulde være saa vidtløftigt, og Communicanternes Antal saa stort, at den tilbørlige Varetagelse af denne Pligt, med alt, hvad dertil ifølge Loven hører, oversteg, hvad man af enkelt Mand kunde forlange, ikke paatvilede, at jo Bistand bør ydes Kirkebyens Skolelærer af Sognets øvrige Skolelærere, at det derfor, samt da der som bekjendt i N. N. Sogn netop paa Grund af Mangel paa Antegnelse til Altergang, lægges Hindringer i Veien for Ordens Overholdelse ved Skriftemaal og Altergang, maa ansees for -samtlige de vedkommende i be- meldte Sogn ansatte Skolelæreres Skyldighed, i deres Egenstaa som Kirkebetjente, at yde den Bistand, der efter Omstændig- hederne maatte agtes fornøden, ved navnlig, hver for sit Di- stricts Vedkommende, at paatage sig Antegnelsen til Altergang,

27 Marts. og at altsaa Menighedens Medlemmer, for at blive tegnede til-
altere, vilde have at henvende sig til deres respective Skole-
lærere, hvilke vilde have at sende Kirkebyens Skolelærer de af
dem førte særskilte Lister et Par Dage før Utergangen til Ind-
førelse i Communionbogen.

Foranlediget heraf undlader Ministeriet ikke herved tjenstligst
at melde, at Det ved under 30te December f. A. at tilstaae
Skolelærerne i N. N. Sogn et af dem ansøgt Lønningstillæg,
i Genhold til Deres ovenmeldte Tilfjendegivelse til Provst N. N.
og til hvad De havde andraget i Deres ovennævnte Skrivelse
til Ministeriet, tillige udtrykkelig har paalagt dem Forpligtelse
til, hver for sit Districts Vedkommende, at overtage Antegnelsen
til Utergang og at besørge det i saa Henseende Fornødne, i
Overeensstemmelse med Ovenstaaende. I Forbindelse hermed
skulde man tjenstligst overlade det til Deres Høiærværdighed at
lade vedkommende Skolelærere paalægge at aflevere deres Lister
over de hos dem anmeldte Communicanter, enten til Skolelæreren
i Kirkebyen, som det paaligger at indføre dem i Communion-
bogen, eller til Sognepræsten saa betids, at han til Exempel
Torsdag Aften kan være underrettet om Antallet og Navnene
af Communicanterne.

29 Marts. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Kjøbenhavns
Amt), hvori Ministeriet, da Sognepræsten for Gjentoste Menig-
hed næst at bemærke, at det ikke havde været ham muligt at
formaae Nogen til at overtage den i § 12 af Fundats for
Gjentoste Lyngby Høspital af 28de April 1852 omhandlede
Bestilling som Medhjælper ved Besørgelsen af flere Forretninger,
vedkommende bemeldte Høspitals Bestyrelse, havde anholdt om
Bemyndigelse til at leie en Medhjælper for Stiftelsens Be-
kostning, svarer, at det saaledes Ansøgte ikke kan bevilges, hvor-
imod det, forsaavidt ingen paalidelig Mand i Gjentoste Sogn
for Tiden skulde være at formaae til som Medhjælper at assi-
stere ved denne Høspitalets Afdeling, vil være Sognepræsten
der alene vil have at føre det i Fundatsens § 12 omhandlede
daglige Tilsyn med Høspitalets Bygninger, Inventarium, Lemmer-

nes Opførsel o. s. v., indtil gode Mænd i Sognet atter maatte ²⁹Marts. findes villige til at deeltage med ham deri*),

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Hjørring Amt) ³⁰Marts. angaaende flere Spørgsmaal om Fortolkning af Forordningen af 27de Mai 1848 om Forbedring i Huusmænds og Indersters Raar.

I et i sin Tid til Justitsministeriet indkommet og derfra dette Ministerium til Afgjørelse tilstillet Andragende, hvorover man senest under 31te October f. A. har modtaget Hr. Amtmandens Yttringer, have N. N. med flere Huusmænd i N. N. Pastorat, anholdt om Besvarelse af følgende Forespørgseler vedrørende Fortolkningen af Forordningen af 27de Mai 1848 angaaende Forbedringer i Huusmænds og Indersters Raar. 1) Hvad det egentlig er for Pligtarbejde der ifølge Forordningens § 1 skal præsteres af Huusmænd med Hartkorn, og hvorledes den sammesteds givne Henvisning til Placat af 1ste August 1815 § 4 er at forstaae? 2) Naar den Huusmændene ved Forordningen tilfagte Godtgjørelse for det Tilfælde, at de have præsteret mere end 3 Dages Sneekastning om Vinteren paa Postrouterne, kan hæves hos Postvæsenet? 3) Hvad det er for Pligtarbejde i offentlige og communale Anliggender, som skal bortfalde for Huusmænd og Inderster, naar vedkommende Sogneforstanderskab vælger, istedenfor Deeltagelse i Sneekastning i det

*) Da Ministeriet navnlig med Hensyn til at en meget væsentlig Andeel af den Virksomhed, som skulde overdrages de omhandlede to Mænd af Sognet, var den raadgivende Deeltagethed, der var tillagt dem ved Forslag om nye Lemmers Optagelse i Hospitalet eller Uddelingen af nye Understøttelser, havde begjært Amtets Forslag til Forholdsbenes Ordning, forsaavidt det vedblivende maatte vise sig, at saadanne Medhjælpere ikke maatte kunne have, tillod Ministeriet i Skrivelse af 29de Mai næstefter paa Indstilling af Inspectionen, at der i den omspurgte Henseende maatte forholdes saaledes, at Sognepræsten hvergang vacante Pladser skulde besættes, anmoder 2de ham bekjendte gode Mænd af Sognet om at være paa Raad med ham, og at det da, naar han ved hver Indstilling om Besættelse af en vacant Plads navngiver disse Mænd, og fortelig motiverer, hvad der har bestemt ham til at tage dem paa Raad med, ikke skal være nødvendigt, at de af Amtmanden blive beskikkede.

30 Marts. Hele, at affordre dem 3 Arbejdsdage aarlig, og om Sognefogden, naar dette Sidste er valgt, kan forlange, at Huusmændene og Indersterne, hvis der ei behøves 3 fulde Arbejdsdage af dem til andet Arbejde, skulle deeltage i Snekastningsarbejde for at fyldestgjøre de 3 Arbejdsdage? 4) Om Sognefogden, naar Brevbæringen er bortleiet, kan tilfige Huusmænd til Snekastning og Pligtarbejde samt andre Gangtoure, som ellers ere forrettede i Omgang med Brevbæring, saasom at hente Medicin m. m.? 5) Om Huusmænd og Indsiddere kunne tilfiges til Kirkearbejde, endskiøndt dette før har været forrettet af dem i lige Omgang med Gaardmænd? 6) Om Huusmænd og Indsiddere, naar de skulle have Godtgjørelse af Communen for de Arbejdsdage, de have præsteret udover 3 Dage om Aaret, kunne fordrø denne udbetalt strax, saaledes at Communen staaer i Forskud for samme, eller om de ere pligtige at lade Godtgjørelsen henstaae indtil Communalregnskabet's Afslutning ved Aarets Udgang? 7) Om Huusmænd med Hartkorn skulle i Forhold til samme deeltage med Gaardmænd i Udredelsen af Udgifterne til Kjørselsarbejde paa Amtsveiene, eller om de kun lige med Huusmænd uden Hartkorn skulle bidrage 1 Dags Arbejde dertil? 8) Om vedkommende Sognestorstandskab er pligtigt at bekjendtgjøre offentligt, om det i Henhold til Forordningen af 27de Mai 1848 § 1 vil vælge 3 Dages Arbejde aarlig af Huusmænd og Inderster istedenfor Deeltagelse i Snekastningsarbejde i det Hele?

I denne Anledning skulde man tjenstligt melde, at Man efter den Almindelighed, hvori en stor Deel af Forespørgslerne ere holdte, har maattet indskrænke sig til for hvert af de fremhævede Puncters Vedkommende, at fremsætte følgende veiledende Bemærkninger: ad 1) Det har, som ogsaa sees af Motiverne i Dep. Tid. for 1848 S. 309, kun været Meningen med Bestemmelsen i 1ste Punctum af § 1 i oftmeldte Forordning, at det Hartkorn, som en Huusmand besidder, ikke skal være fritaget for fremdeles at tage Deel i de Hartkornet som saadant efter den dagjældende Lovgivning paahvilende communale Byrder. Forsaavidt Andragerne derhos specielt have ønsket Oplysning om Forstaaelsen af den i samme Punctum forekommende Hen-

viisning til Placat af 1ste August 1815 § 4, da vil denne 30 Marts. Henviisning ikke kunne udstrækkes til andet substitueret Arbeide, end de i Paragraphens Slutning udtrykkelig omhandlede Gangdage til Veiarbeide. ad 2) Betaling for Sneekastning i de Tilfælde, hvor denne efter Forordningen af 27de Mai 1848 skal udredes af Postvæsenet, vil selvfølgelig være at udrede efter indgIVEN legitimeret Regning, men i de Communer, hvor vedkommende Sogneforstanderskab har valgt, istedenfor Deeltagelse i Sneekastning i det Hele, at affordre Huusmænd og Zunderster indtil 3 Arbeidsdage om Aaret til hvilket som helst disse paahvilende Arbeide, er det ikke Postvæsenet, der har at udrede nogen Godtgjørelse for Sneekastning, hvorimod det forsøgede Antal Sneekastningsdage, der maatte være præsterede af Huusmænd og Zunderster, i saadanne Tilfælde ene vil falde Communen til Last, uden at der derfor tilkommer samme nogen Negres hos Postvæsenet eller Statetskassen. ad 3) Forsaavidt de 3 Arbeidsdage ere reserverede, have Huusmænd og Zunderster nu at udføre alle de Slags offentlige Pligtarbeider, som ved Forordningens Emanation retteligen kunde afkræves dem, med Undtagelse af de Arbeider, som de efter den gjældende Lovgivning udførte med Gaardmændene efter Omgang, hvilke de ifølge oftmeldte Forordnings § 1 nu ere fritagne for at udføre in natura, cfr. Indenrigsministeriets Skrivelse af 2den Januar 1849 ad 2 (Dep. Tid. for s. N. Pag. 45). De reserverede 3 Arbeidsdage ville saaledes ogsaa kunne anvendes til Sneekastning. ad 4) Det er en Selvfølge, at den Omstændighed, at Brevbæringen besørges ved leiede Folk, ikke kan fritage Huusmænd og Zunderster for Deeltagelse i Sneekastning og andet lignende Pligtarbeide; men hvorvidt det under den nævnte Forudsætning fremdeles kan paahvile Huusmændene at forrette Gangtoure til at hente Medicin, eller om dette Arbeide er gaaet over paa den, der har paataget sig at besørge Brevbæringen, vil afhænge af en Fortolkning af den om Brevbæringens Bortledning afsluttede Overeenskomst, kun at forsaavidt de omberørte Gangtoure ellers der i Pastoratet ere, som forudsat i Forespørgselen, forrettede i Omgang med Brevbæringen, maa Formodningen være for, at disse Gangtoure ikke længer kunne affordres Huusmændene og

30 Marts. Jndersterne under de reserverede 3 Arbeidsdage. ad 5) Med Hensyn til det her fremsatte Spørgsmaal maa man henvise til Indenrigsministeriets ovenciterede Skrivelse af 2den Januar 1849 (l. c. Pag. 48), men skal derhos ikke undlade i Almindelighed at tilføie den Bemærkning, at Forordningen af 27de Mai 1848 § 1 kun omhandler Pligtarbejde ikke Pligtførøser. ad 6) Betalingen for det Pligtarbejde, hvorfor Bederlag gives, bliver at erlægge til de Vedkommende, saasnart Arbeidet er forsvarligt udført, til hvilke Udbetalinger der i Overslaget over Commuenens Udgifter for hvert Aar bliver at tage Hensyn. ad 7) Hartkornsbrugere med under 1 Td. Hartkorn kunne, i Henshold til Rentekammer=Circulære af 20de September 1845, udenfor de i Forordningen af 29de September 1841 § 27, 2 b, ommeldte Tilfælde alene i Analogie af nysemdte Forordnings § 11 d paalægges Gangdagsarbejde i Forhold til det Spanddagsarbejde, der affordres de større Hartkornsbrugere, dog saaledes, at, naar Arbeidet bortliciteres eller udføres ved leiede Folk, kan Udgiften repareres paa det arbejdspligtige Hartkorn, cfr. Indenrigsministeriets Skrivelse af 31te Juli 1849 (Dep. Tid. for f. A. Pag. 685). Det Huusmændene personlig paahvilende Arbejde til Biveienes Grundforbedring kan derhos fordres præsteret saaledes, at, naar Kommunen har truffet Valget af 3 Arbeidsdage, kan den ene anvendes til bemeldte Arbejde, men dersom det andet i Forordningen af 27de Mai 1848 ommeldte Alternativ er valgt, kan Arbeidet ikke forlanges udført. Forsaavidt berørte Arbejde kan fordres, og det udføres ved leiede Folk, bliver den almindelige Regel i bemeldte Forordnings § 1 anvendelig, cfr. Indenrigsministeriets Skrivelse af 20de October 1849 (Dep. Tid. for f. A. Pag. 939). ad 8) Den heromhandlede Kundgjørelse bør iværksættes paa hensigtsmæssigst Maade.

31 Marts. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Sorø Amt) om at nogle for dicerede Skolemulcter ved Udpantning udlagte Effecter maatte bortselges, uagtet Mulcterne alene vare dicerede af Sognepræsten og Sogneforstanderskabets Formand og ikke af det samlede Forstanderskab.

Bed behagelig Skrivelse af 7de dennes har Hr. Kammer-

herren begjært Ministeriets Beslutning om, hvorledes der skal ^{31 Marts.} forholdes med Hensyn til, at de valgte Sogneforstandere for N. N. Sogn have nægtet deres Samtykke til, at nogle Effecter, som ere udlagte ved Udpantning for Skolemuleter, hvilke ere dicterede af Sognepræsten og Sogneforstanderskabets Formand, bortfælges ved offentlig Auction.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at det efter Omstændighederne finder at burde udtale sig for, at de udlagte Effecter bortfælges ved offentlig Auction, uanset den ved Muleternes Dictering begaaede formelle Feil, da Muleterne forøvrigt ere bestemte overeensstemmende med Lovgivningens Forskrifter. Forsaavidt Hr. Kammerherren har henstillet, om Ministeriet vilde bestemme, at Skoledirectionen for Fremtiden kan dictere Muleter i N. N. Sogn for Skoleforsømmelser, saafremt Pluraliteten af Sogneforstanderskabets Medlemmer vægre sig derved, skulde Ministeriet ikke undlade at tilføie, at det maa ansee det rettest, at Skoledirectionen i Tilfælde af sliq Blygtforsømmelse fra Sogneforstanderskabets Side gaaer frem imod samme paa den i Skoleanordningens § 40 bestemte Maade.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 3 April. Sjællands Stift) om Foranstaltning til hurtigere Afhjælpning af Mangler ved Kirker, tilhørende Sorø Academie og Kjøbenhavns Universitet.

Da der ved de aarlige Kirkesyn jevnlig er ført Anke over den Langsomhed, hvormed Afhjælpningen af Mangler ved de Sorø Academi og Kjøbenhavns Universitet tilhørende Kirker finder Sted, har Ministeriet foranlediget, at det blev taget under Overveielse, hvilke Foranstaltninger der kunne træffes for at see Manglerne for Fremtiden hurtigen afhjulpne.

Bygningedirecteuren, under hvis Tilsyn disse Kirker nu ere stillede, har til den Ende været affordret Betænkning i Sagen, og denne Embedsmand har nu anmodet Ministeriet om, at der maatte blive truffet Foranstaltning til, at vedkommende Provster, saasnart det aarlige Kirketilsyn er afholdt, maa for de Kirker, der tilhøre Universitetet og Sorø Academie, strax tilfille Bygningsinspecteurerne en Afskrift af Synsforretningen, da der derefter vil

3 April. blive draget Omsorg or, at Inspecteurerne afhjælpe de Mangler, for hvilke Bekostningerne kunne afholdes af den i Finantsaaret approberede Sum og saavidt muligt optages i Budgetforslaget for det følgende Finantsaar de Arbeider, som maae hensføres til Hovedreparationer, ligesom der fra Inspecteurerne vil i sidste Henseende blive meddeelt Provsterne nærmere Underretning.

I Henshold hertil skulde Ministeriet, næst at vedlægge en For-tegnelse over de Sorø Academie og Universitetet tilhørende Kirker, med Bedtegning af det paagældende Provsti, hvori de ere beliggende, tjenligst anmode Deres Høiærværdighed om, at De behagelig vilde foranledige, at vedkommende Provster for Fremtiden for de paagældende Kirker meddele vedkommende Bygningsinspecteurer den Afskrift af Synet, som det efter Cancelli-Skrivelse af 18de Februar 1815 paaligger Provsten at tilstille Kirkecieren*).

3 April. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Kjøbenhavns Amt) om at Rejsepenge til Haandværksværende ei er Fattighjælp og saaledes ikke Gjenstand for Refusion.

I et med Hr. Stiftamtmandens Skrivelse af 23de December f. A. indkommet Andragende har N. N. Kjøbstads Fattigcomission, med Hensyn til at Kjøbenhavns Fattigvæsen har negtet at refundere et Beløb af 32 R., der af førstnævnte Kjøbstads Fattigvæsen er udbetalt som Rejsepenge til den i sin Tid paa Fattighusets Sygestue indlagte Skræddersvend N. N., forespurgt, hvorvidt en af Cancelliet under 7de December 1847 afgiven Resolution betreffende Refusion af de til Haandværksværende udbetalte Rejsepenge maa betragtes som sat ud af Kraft ved Indenrigsministeriets Skrivelse af 1ste Mai 1849 (Dep. Tid. for f. A. Pag. 453).

Foranlediget heraf skulde Man, efter i Sagen at have corresponderet med den administrerende Direction for Kjøbenhavns

*) Under f. D. afgif en ligelydende Skrivelse til Biskoppen over Aalborg Stift angaaende de Kirker, der tilhøre Seminariefonden, ligesom Ministeriet under 20de Mai næstefter tilfrev Biskopperne over Aarhus Stift og over Fyens Stift om en lignende Foranstaltning som den i Slutningen af Skrivelsen ommeldte for de Aarhus og Odense Cathedralsskoler tilhørende Kirkers Vedkommende.

Fattigvæsen, tjenstligst melde, at Ministeriet i Henshold til dets 3 April. paaberaabte Skrivelse af 1ste Mai 1849 ikke kan erkjende Rejsepenge som de omspurgte at være nogen Fattighjælp og derfor heller ikke i saa Henseende in casu kan finde Kjøbenhavns Fattigvæsen pligtigt til nogen Refusion.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriet Circ. (til samtlige Skole- 3 April. directioner) om at Forsendelsen af Skolelærernes Bidrag til Hjælpekasserne ei kunne gaae som Rgl. Tjenestefager.

Da der ved et af de Rgl. Postcontoirer var reist Tvivl om, hvorvidt Forsendelser af Skolelærernes Bidrag til Skolelærerehjælpekasserne kunde betragtes som Rgl. Tjenestefager, der kunne frigjøres for Porto ved vedkommende Præsts eller Provsts Attest, har Generalpostdirecteuren, til hvem Spørgsmaalet var indstillet, efter forudgaaet Forhandling med dette Ministerium, forelagt samme til Finanzministeriets Afgjørelse, og har sidnævnte Ministerium derpaa, ifølge derom modtagen Meddelelse fra Generalpostdirecteuren, resolveret, at de ovennævnte Forsendelser ikke kunne henregnes til Rgl. Tjenestefager, og at de derfor kun bør stee mod Erlægningen af den for private Sagers Befordring med Posterne lovbestemte Betaling.

Foranstaaende skulde Ministeriet ikke undlade herved tjenstligst at meddele Directionen *).

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Skolebirectionen 4 April. for Grø) om Underviisningen i Skolerne i Beregning af fremmede Landes. Møntforter.

Efterat Ministeriet i Skrivelse af 6te f. M. havde anmodet Directionen om at træffe Foranstaltninger til, at Courantberegningen affkaffedes som Underviisningsgjenstand i de under Directionen sorterende Skoler, samt at der for Fremtiden i Skolerne ene undervises i Regning efter Rigs møntfoden, har Directionen i behagelig Skrivelse af 17de næstefter yttret; at Underviisning i Regning hidtil er givet i Skolerne ikke alene efter Courant, men ogsaa efter Rigsbank Beregning, samt især

*) Cf. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skrivelse af 29de Mai 1854.

4 April. i Grøskjøbing og Marstal efter fremmede Nationers Møntfod, idet man har anseet det gavnligt, at Ungdommen kunde erhverve Færdighed i Beregning af den ene Møntforts Omsætning til den anden; Directionen har derfor formæent, at det ikke vilde være hensigtsmæssigt, hvis der i Ministeriets Skrivelse af 6te f. M. skulde indeholdes et Forbud mod enhver anden Underviisning i Regning end efter Rigs-møntfoden, og har troet, at Ministeriets Skrivelse kunde forstaaes saaledes, at Hovedunderviisningen i Regning bør skee efter Rigs-mønt, uden at derfor Øvelse i Beregning efter anden Møntfod forsømmes.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde til behagelig Efterretning, at der Intet kan have at erindre imod, at der i Skolerne tillige gives Underviisning i Beregning af fremmede Landes Møntforter, naar der kun sørges tilbørlig for, at Skoleungdommen undervises og øves i Regning efter Rigs-møntfoden, som den eneste i den danske Stat gjældende Mønt.

5 April. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Aarhus Stift) om at Mormoner skulle svare Høstdag til Præsten.

I en directe hertil indkommen Skrivelse har Provsten for N. N. Herreder N. N. som Medlem af Aarhus Amtsraad begjært Ministeriets Resolution i Anledning af en til bemeldte Amtsraad indkommen Sag om Fastsættelsen af det Beløb, hvormed nogle Mormoner efter Grundlovens § 82 skulle svare til Skolevæsenet de til Folkekirken befalede personlige Afgifter, forsaavidt nemlig det vedkommende Sogneforstanderskab har henstillet, om ikke en af bemeldte Mormoner, der er Selveierhuusmand, bør, istedenfor den Høstdag, han hidtil har været pligtig at forrette for Præsten, betale 24 f. til Skolevæsenet, hvorimod Provsten antager, at den Huusmændene paahvilende Høstdag til Præsten ikke er at betragte som en personlig Afgift til Folkekirken, men et Bederlag for Tienden, og at den derfor bør forrettes til Præsten af enhver Huusmand, hvad enten han er Medlem af et i Landet anerkendt Troesfamsund eller ikke.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt anmode Deres Høiærværdighed om behageligt at vilde tilkiendegive Provst N. N., at det tiltræder den af ham ytrede Mening.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Svendborg Amts- 6 April.
skoledirection) om Bedligholdelsen af Krarup Skolelærerens-
sæde.

I Anledning af et Andragende fra en Deel Beboere af Krarup Sogn om en Forandring i den ved Canc. Resol. af 3die Februar 1816 angaaende Krarup Skolelærerenssæde givne Bestemmelse, hvorefter Enkesædet, naar ingen Enke findes paa Kaldet, maa bortleies til Fordeel for Skolelæreren eller benyttes af ham, tilskrev Ministeriet Directionen under 30te December f. A., at det ikke kunde finde Grund til at fravige de i Cancelliets ovennævnte Resolution indeholdte Bestemmelser, hvorhos Ministeriet, med Hensyn til at det af Sagen fremgik, at der hersker Uvisshed om, hvorledes der skal forholdes med Stedets Bedligholdelse, og navnlig om det ved en Enkes Død skal overtages af Skolelæreren i den Tilstand, hvori det findes, eller hvilke Forandringer der kunne gjøres til den afdøde Enkes Bo med Hensyn til Husets Mangler, anmodede Directionen om at indhente og tilstille Ministeriet Sogneforstanderskabets Erklæring desangaaende. Ved derpaa under 13de f. M. at tilstille Ministeriet en Udskrift af Sogneforstanderskabets Forhandlinger i denne Anledning har Directionen, i Overeensstemmelse med hvad Sogneforstanderskabet har udtalt sig for, yttret den Formening, at det ikke kan paalægges den sidst afdødes Enkes Arvinger at afhjælpe de stedfindende Mangler, men at Enkesædet maa overtages af Skolelæreren i den Tilstand, hvori det forefindes, og som ved afholdt lovligt Syn nærmere oplyses, og at der, saafremt Husets Mangler befindes at være af den Betydning, at en Ombygning eller Hovedreparation vil være fornøden efter nærmere derom tagen Bestemmelse kunde tilstaaes Beneficiarius et Laan til Forrentning og Afbetaling i en vis Arrække. Directionen har derhos tilføjet, at den anseer det som en Selvfølge, at Enkesædets Bygninger med Tiliggende for Fremtiden stilles under vedkommende Sogneforstanderskabs Tilsyn, der navnlig maatte paasee, at et lovligt Syn afholdes hver Gang Enkesædet gaaer over til en ny Brugshaver, hvilken maatte afholde de dermed forbundne Omkostninger.

I Genhold hertil skulde Ministeriet, næst at henholde sig

6 April. detts Skrivelse af 30de December f. A. forsaavidt angaaer Skolelærerens Ret til at benytte Enkesædet, tjenstligt melde til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse, at det i det Hele maa tiltræde Directionens ovenansførte Anskuelse, idet Ministeriet dog ikke undlader at tilføie, at Man maa ansee det ønskeligt, at der ligeledes fra Directionens Side maatte. blive ført Tilsyn med, at Enkesædet forsvarlig vedligeholdes og ved Dvergang til nye Besiddere afleveres ved lovligt Syn.

10 April. Confirmation paa et af Gaardmand Kjeld Thomsen Langkjær af Brande By og Sogn under Beile Amt til Fordeel for værdige og trængende Huusarme i bemeldte Sogn oprettet Gavebrev.

Gavebrev.

Jeg Underskrevne Kjeld Thomsen Langkjær agter, medens jeg endnu er ved min Fornufts fulde Brug, og efter af mine Eiendele at have henlagt til mine myndige Sønner saameget, som de, med Familie, kunne leve anstændig af, at disponere over en lille Sum til offentlig Brug. Da det er bitterligt, at der overalt gives Familier, som, uden at være sat under Fattigforsørgelsen, alligevel kunne, uagtet den yderste Anstrengelse, være geraadede i yderlig Armod, saa har jeg udsat en Sum stor 200 siger og skriver To Hundrede Nigsbankdaler, hvis Renter skulle udbetales hvert Aars 1ste April af Sognesforstanderskabet i Forening med mig, og efter min Død i Forening med den ældste af Mandkøn af mine Efterkommere i nedstigende Linie, til saadanne værdige og trængende Huusarme af Brande Sogn, som ikke nyde offentlig Understøttelse, men som foruden egen Brøde ere geraadede i Armod. Disse 200 Rd., der skulle føre Navn af Kjeld Thomsen Langkjærs Legat, indstaae i en af Lars Christian Lassen i Brandlund under 7de September 1853 udfæstet og den 16de December f. A. thinglæst Obligation paa 200 Rd. med første Prioritet i hans Huus med Tilliggende 3 Skpr. $2\frac{7}{10}$ Alb.; og da jeg antager, at denne derfor yder passende Sikkerhed, er det min Villie, at Legatets Bestyrere ikke skulle opfige Capitalen, saalænge Debitor holder Pantet forsvarligen vedlige og ordentlig betaler Renterne. Men skulde Capitalen blive opfagt, skal den paa andre Maader frugtbargjøres

og sikkes efter Reglerne for Umyndiges Midler. Dog skal selv 10 April. sølgelig Eieren af fornævnte Sted ikke være udelukket fra, naar dertil findes Anledning, selv at nyde godt af Legatet. Uddelingen af ovenmeldte Understøttelse skulle Uddelerne gjøre paa Ære og Samvittighed saaledes, at de for Gud og Mennesker kunne det forsvare, saa at de ikke for Gunst og Gave uddele til Ikketrængende og lade virkelig Trængende lide Nød, og skal Uddelingen skee hvert Aars 1ste April. Adgang til Understøttelse have i Særdeleshed mine Efterkommere, og hvis ingen af disse ere i Trang, da til (sic) hvilke Trængende Uddelerne kunne skjønne, efter indkommen Ansøgning og tilveiebragte Beviser, ere de meest Trængende, dog udelukkes alle de, som ovenfor berørt, der ere under fattigforsørgelse. I Haab om, at dette Legat vil erholde hoiere Stadfæstelse, og saaledes nyde godt af Begunstigelserne for offentlige Stiftelser, er nærværende Document skrevet paa ustemplet Papiir.

f. L. Beile den 23de Januar 1854.

Rjeld Thomsen Langkjær.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Skoledirectionen for Hillerølev- 11 April. Hundsborg Herreber) om Legatregnskabet for Lodbølle Hospital i Skjoldborg Sogn.

I Skrivelse af 16de Februar d. A. har Hr. Kammerherren og Deres Høierverdighed til Ministeriet indstillet, at en Fremlæggelse af det aarlige Legatregnskab for Lodbølle Hospital i Skjoldborg Sogn, liig den i Forordningen af 13de August 1841 § 16 foreskrevne, maatte, uanset det Kgl. Danske Cancellies Skrivelse af 20de April 1844, som gaar ud paa, at den nævnte Lovbestemmelse ikke kan anses anvendelig paa nærværende Legat, blive foreskrevet som Regel for Fremtiden.

I Anledning heraf skulde Man til behagelig Efterretning tjenstligst melde, at, ligesom der ifølge Fundatsen for bemeldte Stiftelse ikke kan antages at paaligge vedkommende Regnskabsfører nogen Forpligtelse til en saadan Fremlæggelse af Regnskabet, eller at tilkomme Sogneboerne nogen Ret til at føre speciel Control med en Stiftelse, som er funderet af en privat Mand, og hvoraf de vel have Nytten, men hvortil de Intet

11 April. contribuere, saaledes forekommer det Ministeriet, at der, naar Regnskabet revideres og decideres af Amtsrådet, høves al den Garanti for Stiftelsens fundatøsmæssige Bestyrelse, som det Offentlige kan forlange, og at det derfor i den omhandlede Henseende maa have sit Forblivende ved den Afgjørelse, Sagen har faaet ved det Kgl. Danske Cancellies ovenanførte Resolution af 20de April 1844.

12 April. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Præstø Amt) om at en Enke, som eier 32 Tdr. Hartkorn i Sognet, naar hun ikke lader møde for sig i Sogneforstanderskabet, er fritagen for at besørge Skolepatronats-Forretningerne.

I et med Hr. Amtmandens behagelige Skrivelse af 29de Januar sidstleden hertil indkommet Andragende har Formanden for N. N. Sogneforstanderskab forespurgt, hvorvidt en Enke, der besidder over 32 Tdr. Hartkorn i Sognet, men som ikke lader møde i Sogneforstanderskabet, er fritagen for efter Tour at besørge Skolepatronats-Forretningerne.

Foranlediget heraf skulde Man, efter over Sagen at have corresponderet med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, tjenstligst melde, at i Henhold til hvad oftere er udtalt og navnlig i en i Dep. Tid. for 1848 Pag. 393—394 indført Skrivelse fra Justitsministeriet af 15de Mai 1848 kan den omspurgte Enke, selv om hun, hvad ei synes at være Tilfældet, boer i Sognedistrictet, naar og saalænge hun blot ikke er i noget af de i Anordningen af 13de August 1841 § 4 sidste Punktum omberørte Uraadighedstilstande, ikke være pligtig til ved en hende i Medhold af Canc. Skr. af 17de Februar 1842 constitueret Fuldmægtig at tage Deel i Sogneforstanderskabets Forhandlinger, og at det heraf, samt naar tillige henføres til Bestemmelserne i samme Anordnings § 14 sidste Punktum („de af det, Forstanderskabets, Medlemmer“) samt § 16 1ste Punktum („indtræde“) og 3die Punktum („Medlem af Sogneforstanderskabet“) skjønnes at maatte være en ligefrem Følge, at det ovennævnte Spørgsmaal maa som af Dem formecnt, besvares bekræftende.

Indenrigs=Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Frederiksborg 15 April. Amt) om at Regnings Indsendelse inden 6 Uger efter en Understøttelses Ophør ei holder Fordringen mod en anden Commune i Kraft, naar betimelig Anmeldelse i sin Tid, da Sagen om Forsørgelsesstedet var afgjort, har været undladt.

Hr. Kammerherren har i behagelig Skrivelse af 11te Januar d. A. indstillet til Ministeriets Afgjørelse en opstaaet Meningsulighed om, hvorvidt Græse Sigerslevvester Pastorat kan ansees pligtigt at refundere et Beløb af 31 Rd. 12 Sk., som af Lille Lyndbye=Olsted Pastorat i sidste Halvaar 1851 og hele Aaret 1852 er ydet den i førstnævnte Pastorat forsørgelsesberettigede Hønsjekræmmer N. N.s Hustru, N. N., i Understøttelse til deres Barns Forsørgelse, af hvilket Beløb bemeldte Pastorat ifkun har tilbudt at ville betale $\frac{1}{3}$ Deel, idet samme har formeent, at det omhandlede Krav maatte ansees fortabt paa Grund af, at Lille Lyndbye=Olsted Sogneforstanderskab ikke umiddelbart efter at det under 10de April 1852 fra Amtet havde modtaget Meddelelse om, at Paagældende var anerkjendt forsørgelsesberettiget i Græse Commune, har i Genhold til Bestemmelserne i Forordningen af 24de Januar 1844 § 11 gjort Anmeldelse til bemeldte Commune om den Understøttelse, som da var ydet til Familien, og andraget paa jammes Refusion, men derimod først under 10de Januar f. A. har fremsendt Regning over de Udgifter, som i hele det omspurgte Tidsrum er medgaaet til Familiens Forsørgelse.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at Ministeriet ikke kan antage, at Regnings Fremsendelse inden den i Forordningen af 24de Januar 1844 § 11 foreskrevne Frist af 6 Uger efter Understøttelsens Ophør, kan holde Fordringen i Kraft, naar som in casu betimelig Anmeldelse om den ydede Understøttelse ikke uopholdelig, efterat Spørgsmaalet om Forsørgelsesstedet er afgjort, har fundet Sted, og at Man som en Følge heraf heller ikke kan give Græse Sigerslevvester Pastorat Paalæg om at refundere en større Del af det omspurgte Udlæg end den $\frac{1}{3}$ Deel, til hvis Refusion bemeldte Pastorat har erklæret sig beredt.

22 April. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Ribe Stift) om hvorvidt Alterklædet bør forsynes med Galloner, naar dette ei tidligere har fundet Sted.

Efterat Ministeriet med behagelig Skrivelse af 30te f. M. har modtaget Deres Høiærværdigheds Ytringer i Anledning af et Andragende, hvori Gieren af N. N. Kirke har forespurgt om Messchagelen og Alterklædet i bemeldte Kirke bør besættes med ægte Guldgalloner, eller uægte dertil kunne benyttes, anmodes Deres Høiærværdighed om at give Andrageren Bælfed i Overeensstemmelse med Ministeriets Skrivelse til Dem af 10de f. M. samme Spørgsmaal betræffende for N. N. Kirkes Vedkommende.

Naar imidlertid i denne Sag tillige er spurgt om, hvorvidt Gieren overhovedet er pligtig til at lade Alterklædet besætte med Galloner, da skal Ministeriet i saa Henseende tjenstligt melde, at Det med Deres Høiærværdighed er enigt i, at det neppe kan paalægges Kirkeieren som Pligt at forsyne Alterklædet med Galloner — naar saadant ikke tidligere har fundet Sted — da Alterbordet efter Cancelli-Skrivelsen af 23de Februar 1841 cfr. Cancelli-Skrivelsen af 25de Mai 1815 og en Deel i Aarene 1804—1807 udgaaede Rescripter ikkun skal behænges med et passende Alterklæde af Fløiel, Silke eller fint Klæde.

27 April. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Veile Amt) om det Gramske Legat til Thorsted Sogn, de Mønsterfke Legater til Skolebørn, Skolelærere og til Fribolig for 2 Fattige og det Thygesenske Legat til Fattige, Alt under Bygholm Gods.

Bed at fremsende et Andragende fra Sognepræsten for Hatting Pastorat betræffende en Forandring i Bestemmelserne for Anvendelsen af de Mønsterfke, det Thygesenske og det Gramske Legat, har Hr. Amtmanden i behagelig Skrivelse af 2den November f. A. indstillet, at den Bestemmelse i de nævnte Legater, hvorefter disse kun kunde tildeles Personer, der henhøre under Bygholm Gods, maatte, med Hensyn til at en betydelig Deel af det til bemeldte Gods hørende Bøndergods deels allerede er deels i den nærmeste Fremtid agtes frasolgt, blive forandret derhen, at de skulle tildeles Personer, henhørende til de Sogne, hvori Bygholms forrige Bøndergods er beliggende.

Efter i denne Anledning at have corresponderet med Ministeriet 27 April. for Kirke- og Underviisningsvæsenet, skulde man, hvad først angaaer det Gramske Legat, tjenstligst melde, at da samme ifølge den med det ovennævnte Andragende fulgte Afskrift af Udkomstdocumenterne for de omhandlede Legater udtrykkeligt er stiftet til Skolelærerens og fattige Børns Understøttelse i Thorsted Sogn i deres Skolegangsaar, altsaa til Fordeel for et enkelt Sogn alene, skjøner Ministeriet ikke, at der er Grund til at foretage nogen Forandring i den af Testator saaledes trufne Bestemmelse, idet Ministeriet navnlig ikke antager, at den Omstændighed, at Legatet med Hensyn til Bestyrelsen er i Forening med det Mønsteriske Skolegangs-Legat underlagt Bygholms Eier, kan berettigede til nogen Forandring i Bestemmelsen om Legatets Anvendelse. Hvad dernæst angaaer det af de Mønsteriske Legater, der ifølge den 6te Post i Forvalter Peder Mønsters testamentariske Disposition af 28de December 1774 er bestemt for 12 fattige Skolebørn, der ere fødte paa og tilhøre Bygholms (saakaldte) daglige Høverigods, da maatte Umuligheden af nu nøisagtigt at betegne Grændsen for den indskrænkede Deel af Godset, til hvis Fordeel Legatet saaledes er stiftet, i alt Fald nærmere godtgjøres, forinden Legatet, som foreslaaet, vil kunne tilstedes fordeelt mellem de 6 Pastorater, til hvilke det Bygholm i sin Tid underliggende Bøndergods af Sagen sees at henhøre. Naar imidlertid dette nærmere er godtgjort, vil Man Intet have imod, at de 12 Legatportioner fordeles imellem Pastoraterne, dog saaledes, at Fordelingen, da Testamentet overdrager Bygholms Eier Balget af dem, som skulle nyde godt af Legatet, overlades til dennes Skjøn, uden at i saa Henseende det Forhold, hvori Pastoraterne hidtil have taget Deel i Legatet, bliver forbindende. Med Hensyn til det af de Mønsteriske Legater, der ifølge den 7de Post i fornævnte testamentariske Disposition er bestemt til aarlig Fordeling imellem de respective Skolelærere, som under vise de af det førstnævnte Mønsteriske Legat understøttede Børn i Forhold til det Antal af disse Børn, som den vedkommende Skolelærer har til Underviisning, synes der vel ikke at foreligge nogen Nødvendighed for at foretage Forandring i disse Testamentets Bestemmelser, uden forsaavidt samme bliver en ligefrem

27 April. Følge af den eventuelle Forandring i det forannævnte Legat. Da imidlertid den i sig ubetydelige Legatrente, ialt 4 Rd. 3 Mk. aarlig, ved at udparcelleres imellem de flere Skolelærere vil smelte hen, især naar henses til, at Antallet af de Lærere, paa hvilke Børnens Underviisning kan falde, er forholdsviis ikke ubetydeligt forøget, samt da det Niemeed, Testator ved dette Legat til Skoleholderne udtrykkeligen har tilfigtet, nemlig: at det skulde tjene til Opmuntring for Lærerne, til at anvende desmere Flid og Stræbsomhed specielt paa de understøttede Børns Information, efter de betydeligere Forandringer, Skolevæsenets Indretning og Skoleunderviisningen paa Landet ved senere Anordninger er undergaaet, saavel som med Hensyn til de iøvrigt indtraadte forandrede Forhold, muligt tør antages nu mindre at ville opnaaes, især hvis Legatet skulde fordeles imellem et større Antal Lærere, henstillede man til Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, under hvis Resfort det heromhandlede Legat antages at henhøre, hvorvidt der paa Grund af disse Omstændigheder maatte findes Anledning til at træffe forandrede Bestemmelser, hvorved Testators Niemed: ved dette Legat yderligere at virke til 12 Børns Fremgang i Kundskaber, maatte antages nærmere at fremmes, t. Ex. ved dets Anvendelse til Flidsbelønninger for dem, og har bemeldte Ministerium Intet fundet at erindre imod, at Legatet gives en saadan forandret Anvendelse, dog under Forudsætning af, at der ikke af vedkommende Skolelærere, hvem disse Renter efter Testators Bestemmelse tilfalde, gjøres Paastand paa Beløbet. Om en Fordeeling mellem de 6 Sogne af det 3die Mønsterfle Legat, hvis Rente ifølge Post 8 i Testamentet er bestemt deels til aarlig Understøttelse af, deels til Grundlæggelsen af en Fribolig for tvende Fattige, „der ere fødte paa og for deres meste Levetid have opholdt sig paa det Guds Bygholm da virkelig eier“, vil der ifølge disse Testamentets Ord i alt Fald for Tiden ikke kunne være Tale. Derimod har Ministeriet Intet fundet til Hinder for, at Beløbet af det Thygesenske Legats Renter, der ere bestemte for „Bygholms Gudses saunde nødlidende svage og sengeliggende Fattige“, fordeles imellem de paagjældende 6 Sogne i et af Bygholms Eier i Forening med vedkommende Præster

nærmere bestemmende Forhold, dog at det paasees, at ingen 27 April. Deel af samme indflyder i Sognets almindelige Fattigkasse.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 28 April. Sjællands Stift) om Afholdelsen af Syn over Kirker og Præstegaarde i Hammer og Lybjerg Herreder.

I et til Ministeriet indkommet Andragende, har Provst for Hammer og Lybjerg Herreder, N. N. — næst at oplyse, at det i en Række af Aar har været Brug der i Provstiet, at Provsten underretter Præsterne om, til hvilken Tid han har berammet Synet over Præstegaardene og Kirkerne, og tillige anmoder dem om at overvære disse, ligesom at Synsforretningen saavel over Kirken som Præstegaarden medunderskrives af Præsten, og at denne strax derpaa overfører den i sin egen Embedsbog, men at en til Provstiet i 1852 forflyttet Præst havde yttret Tvivl om Lovmedholdeligheden af denne Fremgangsmaade — indstillet det saaledes opstaaede Spørgsmaal til Ministeriets Afgjørelse.

Efterat Ministeriet i denne Anledning har modtaget afdøde Biskop Mynsters Betænkning, skulde det tjenstligst melde, at det finder, at det bør forblive ved den i Provstiet indførte Praxis, der forekommer Ministeriet baade naturlig og hensigtsmæssig, og som den til Provstiet forflyttede Præst derfor maa underkaste sig.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Viborg Amt) 3 Mai. om at spæde Børn, som tages i Pleie, ei skulle meldes til Tilgang for Sogneforstanderskabet.

Med Hr. Kammerherrens paategnede Erklæring af 16de December f. A. har Ministeriet modtaget et Andragende, hvori N. N. Pastorats Forstanderskab forespørger, om det ikke er Pligt for de af Sognebeboerne, der tage spæde Børn fra fremmede Sogne i Pleie, at anmelde saadan Tilgang for Sogneforstanderskabet paa Fattig- og Skolevæsenets Vegne.

I Anledning heraf skulde man efter at have over Sagen corresponderet med Justitsministeriet og Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, tjenstligst tilbagemelde, at den omspurgte Forpligtelse ikke findes at være hjemlet i den bestaaende Lov-

- 3 Mai. givning, da den i Anordningen om Skolevæsenet paa Landet af 29de Juli 1814 § 16 foreffrevne Anmeldelsespligt maa antages kun at angaae Børn i skolepligtig Alder.
- 4 Mai. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Sjællands Stift), hvorved Ministeriet bifalder, at et udenfor Græsted og Maarum Sognekalds Præstegaard beliggende Stykke Gadejord paa 3,250 □ Alen, der hidtil har været benyttet til Møddingplads og Stakkehave overdrages Kaldet af Domainerne paa Vilkaar: at der fra Begyndelsen af Aaret 1854 at regne, svares af Kaldet en aarlig Afgift til Statskassen af 48 R.; at Kaldet udreder alle Skatter og Afgifter af det Hartkorn, der maatte blive Jordstykket paalignet, og at der i dette gives Statskassen Sikkerhed for den betingede aarlige Afgift.
- 4 Mai. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Lolland-Falsters Stift), hvorved approberes, at en Idestrup Sognekald paa Falster tilhørende Skov afhændes for det ved Auktionen over samme gjorte høieste Bud af 7,200 Rd. der inddrages blandt Stiftets offentlige Midler til Forrentning til Fordeel for Embedet.
- 4 Mai. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Randers Amt) om at Præster og Skolelærere ere pligtige at svare Pengebidrag til Kommunen efter Formue og Leilighed, forsaavidt de ikke i særegne Tilfælde ere specielt fritagne derfor.
- Under 10de September f. A. har Hr. Kammerherren tilskillet Ministeriet et Andragende, hvori Sogneforstanderskabet for N. N. Pastorat har forespurgt, hvorvidt Sognepræster og Skolelærere ere fritagne for at udrede Pengebidrag til Kommunen efter Formue og Leilighed.
- Næst i denne Anledning at bemærke, at den Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 28de Januar 1851, der af Sogneforstanderskabet er paaberaabt som formeentlig hjemlende de Paa-gjældende en slig Fritagelse, ifkun udtaler, at Loven af 20de Juni 1850, om Udjævningen af Hartkornsforskjellen, ingen Forandring har medført med Hensyn til Forpligtelsen til, at

svare Formues- og Leilighedsbidrag, og at derfor Bedkom- 4 Mai.
mende fremdeles maa tilkomme den Fritagelse for at deeltage i
de nævnte Skatter, som de hidtil have nydt, skulde man, efter
over Sagen at have corresponderet med Ministeriet for Kirke-
og Underviisningsvæsenet, tjenstligst melde, at, da der ikke i
Lovgivningen findes nogen Hjemmel til, at ansee Præsterne
fritagne i Almindelighed for Deeltagelse i Udredelsen af de
Afgifter til Communevæsenet, der efter Lovgivningen kunne
gøres til Gjenstand for Rigning efter Formue og Leilighed,
skjønner Ministeriet ikke rettere, end at de maa anses pligtige
at tage Deel i Bidragene dertil med de øvrige Sognebeboere
efter deres Formue og Leilighed, forsaavidt de ikke ved særegne
Bestemmelser maatte være fritagne herfor, saasom med Hensyn
til Skolevæsenet ved allerhøieste Resolution af 17de Juli 1822,
efr. Kirke- og Underviisningsministeriets Skr. af 12te Januar
f. A. (Dep. Tid. Pag. 459—60). Hvad dernæst angaaer
Spørgsmaalet om Skolelærernes Forpligtelse til at svare
Communaafgifter efter Formue og Leilighed, skulde man lige
tjenstligst melde, at der ikke gives noget Lovbud, der hjemler
dem Fritagelse for at svare Bidrag til Kommunens Fattigvæsen,
og at de vel ei heller ifølge Lovgivningen kunne anses fri-
tagne for at yde Bidrag til Skolevæsenet, men at Ministeriet
dog finder, at ikke lidet taler for, at der ei paalignes dem Bi-
drag til Skoleudgifterne af deres Embedsindtægter, hvorimod
det er en Selvsølge, at de, forsaavidt de ere i Besiddelse af
privat Formue, bør yde Bidrag deraf til Skolevæsenet ligesom
andre Beboere i Communen.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Aalborg Amt) 4 Mai.
om at en Hovedgaardseier ei kan tage Sæde i Forstanderskabet,
førind han har tinglæst Skjøde paa Eiendommen.

I behagelig Skrivelse af 17de Marts sidstleden modtog man
Hr. Kammerherrens Uttringer i Anledning af det med bemeldte
Skrivelse tilbagefølgende Andragende, hvori N. N. har besværet
sig over, at N. N. Sogneforstanderskab [har] nægtet ham Sæde
i samme, som Eier af N. N. Hovedgaard, paa Grund af at
han ikke paa denne har tinglæst Skjøde.

4 Mai. Foranlediget heraf skulde man tjenstligst melde, at Ministeriet med Amtet maa være enigt i, at der ikke tilkommer Andrageren den af ham paastaede Ret til, som Eier af fornævnte Hovedgaard at tiltræde Sogneforstanderskabet, saalænge han ikke har tinglæst Skjøde paa Eiendommen.

5 Mai. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Kjøbenhavn Amt) om Lars Svogerslevs Legat til Svogerslev Sogns Fattige.

Efter i behagelig Skrivelse af 17de Marts sidstleden at have modtaget Hr. Stiftamtmandens Ytringer i Sagen betræffende et af Lars Svogerslev til Fordeel for Svogerslev Byes Fattige i Slutningen af forrige Aarhundrede oprettet Legat, med Hensyn til hvilket det er oplyst, at Legatcapitalen i 1820 med Stiftamtets Tilladelse er bleven indbetalt i Amtsfattigkassen for der at gjøres frugtbringende, og at den derefter i 1822 efter Stiftamtets Ordre igjen er bleven uddragen af bemeldte Kasse og med et Beløb af 129 Rd. 65 $\frac{1}{2}$ s. udbetalt Kornerup og Svogerslev Sognes Fattigvæsen, uden at Oplysning har kunnet tilveiebringes om sammes senere Anvendelse, skulde Ministeriet herved tjenstligst melde, at Ministeriet efter Omstændighederne vil lade det beroe indtil videre*) med Capitalens Tilbagebetaling, imod at Kornerup og Svogerslev Commune for samme udsteder og lader tinglæse en 4 pCt. rentebærende Obligation, lydende paa Legatet, og deri forpligter sig til aarlig at anvende Renterne efter Gavebrevets Bestemmelse, med hvilken Obligationens Opbevaring m. v., der bliver at forholde overensstemmende med de gjældende Forskrifter. I Forbindelse hermed skal Ministeriet derhos lige tjenstligst have Hr. Stiftamtmanden anmodet om, saasnart de oeconomiske Forhold i Kommunen blive bedre, saaledes at den uden for megen Besvær

*) Ved Skrivelse af 11te September næstefter approberede Indenrigsministeriet, at den endelige Restitution af Legatet maatte beroe indtil 1ste Januar 1860, og at den fra den Tid skulde finde Steb med et aarligt Beløb af 20 Rd., der indbetales i Koeskilde Sparekasse, indtil Legatcapitalen er samlet, dog at Amtsfattigkassen ikke, efter Forstanderskabet Forslag, kunde gives Paalæg om at udlevere Obligationerne for den Priis, hvortil samme i sin Tid havde modtaget dem.

kan bære den af Restitutionen følgende Udgift, derom at gjøre 5 Mai.
 Indberetning og fremsætte Forslag til, hvorledes Restitutionen
 lempeligst lader sig iværksætte*).

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Veile Amt) 6 Mai.
 om Anvendelsen af den af Grosserer S. Leidersdorff til Colding
 By legerede Capitals aarlige Renter.

Næst at tilfille Ministeriet et af Colding Kjøbstads Communal-
 bestyrelse udsærdiget Beviis for Modtagelsen af den med Mini-
 steriets Skrivelse af 29de September f. A. fremsendte Bregel
 stor Bmk. 7,500, hvilket Beløb udgjør den Capital, der skal
 give den ifølge Grosserer Sigmund Leidersdorffs Testamente
 til Colding By legerede aarlige Rente af 200 Rigsdaler, har
 Herr Amtmanden ved Skrivelse af 23de November sidstleden
 hertil fremsendt et af bemeldte Kjøbstads Fattigcommissiøn ud-
 arbejdet og af Byens Communalbestyrelse tiltraadt Forslag med
 Hensyn til Anvendelsen af den nævnte Legatcapital's aarlige
 Rentebeløb, hvilket gaaer ud paa, at a) 20 Rd. aarlig skulle
 anvendes til et Maaltid i Byens Arbeidsanstalt for de sig i
 samme saavel som i Byens 2de Fattighuse opholdende Fattige,

*) Fundatsen for bemeldte Legat er saalydende. Til et Tak-
 nemmeligheds Minde for sin underlige Førelse og Bessignelse
 imod mig som ogsaa til Grindring om min Høbeby og Sogn
 ved Navn Svogerslev beliggende i Sømme Herred ved Koes-
 kilde legerer og bortgiver jeg undertegnede i Guds Navn
 200 siger To Hundrede Rigsdaler Courant Mønt til oven-
 meldte Svogerslev Byes Fattige. Hvilken Summa 200 Rd.
 jeg beder ydnygt saavel Deres Høiærværdighed Biskop Valle
 som og Provsten i Herredet Provst Schulz, at de seer dette
 Legatum udsat paa Renter forstkommende 11te Juni 1785
 paa sikker Pant og siden saalebes administrere, at Renten deraf
 aarlig udbyttes til bemeldte Svogerslev Byes Fattige af
 Sognepræsten og 2 Gaardmænd af Byen, dog kan der af
 Renten subtraheres 10 Mk. til Fattige Børn at kjøbe Skole-
 bøger for, og var der et og andet Barn, som var mere slittig
 og lærvillig end de andre, da kunde det gives en Psalmebog
 eller det nye Testamente saavidt det kunde strække sig. Iøv-
 rigt vil jeg have denne liden Capital de Fattige til Bedste
 recommanderet til Bedkommendes Ansvar for Gud og deres
 Dyrighed.

Sundby Præstegaard den 25de April 1785.

Lauritz Svogerslev.
 Sognepræst til Stadager og Nørre-
 kirkeby Menigheder paa Falster.

6 Mai. b) 20 Rd aarligen uddeles i 10 ligestore Portioner til de Fattige, som udenfor Arbeidsanstalten og Fattighuse ne nyde Fattigunderstøttelse, og som Fattigcommissionen hvert Aar finder dertil at være de værdigste og meest trængende, c) de af den aarlige Rente resterende 160 Rd. deles i 22 Portioner, nemlig 10 Portioner hver paa 10 Rd. og 12 Portioner hver paa 5 Rd., som efter Fattigcommissionens bedste Skjønne nde hvert Aar skjenkes til de værdigste og meest trængende Fattige, som for Dieblicket ikke nyde Understøttelse af Fattigvæsenet, og d) at samtlige disse Gaver uddeles hvert Aars 23de April.

Efterat Ministeriet, med Hensyn til at dette Forslag ikke fuldkommen stemmede med, hvad Testator nærmest maatte antages at have havt for Die, havde anmodet Udenrigsministeriet om at foranledige Erklæring indhentet fra Testaments-Executorerne i det Leidersdorffske Dødsbo om, hvorvidt disse maatte have Noget at erindre imod en saadan Anvendelse af Legatets Renter, har nu bemeldte Ministerium hertil fremsendt et med fornøden Legalisation forsynet Document, hvorefter Hovedarvingen til det Leidersdorffske Bo, Fru B. v. Halle i Berlin, har givet sit Samtykke til, at Legatet anvendes paa den angivne Maade. Idet Ministeriet i Genhold til det saaledes modtagne Document, som hoslagt følger, herved approberer det af de vedkommende Autoriteter gjorte Forslag til Anvendelsen af Legatets Midler, skulde man, i Overensstemmelse med hvad i Skrivelse af 29de September f. A. er udtalt, tjenstligst anmode Hr. Amtmanden om at foranledige, at Golding Kjøbstads Communalbestyrelse udsærdiger og med fornøden Legalisation hertil fremsender et lovformeligt Document, hvorved den Kgl. Danske Gesandt i Paris, Grev Moltke, kan sættes istand til at godtgjøre, at den af det Leidersdorffske Dødsbo erlagte Sum er bleven anvendt saaledes, at vedkommende Testaments-Executores derved kunne vise, at bemeldte Bo fuldkommen har opfyldt Testators Villie med Hensyn til den Golding By legerede Rente, til hvilken Ende man vedlægger den tidligere fremsendte Gjenpart af den af Grev Moltke ved Modtagelsen af Beløbet til executores testamenti givne Dvittering, hvilken efter Afbenyttelsen forventes hertil remitteret.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Sørs Amt) 9 Mai.
om at et Lyende, som er fæstet til 1ste Mai men af gyldig Aarsag opsiges af sin Huusbond før Fardag, og derpaa forlader Communen, ikke i Henhold til Forordningen af 24de Januar 1844 § 7, kan vinde Forsørgelsesret i Communen, medmindre de 5 Aar ere udløbne, inden hun forlod Communen.

I behagelig Skrivelse af 16de Marts d. A. har Hr. Kammerherren begjært Ministeriets Resolution i Anledning af en imellem N. N. og N. N. Sogneforstanderskaber opstaaet Meiningsulighed om, hvorvidt Fruentimmeret N. N. kan anses at have vundet Forsørgelsesret i sidstnævnte Commune, hvor hun har haft Tjeneste fra 1ste Mai 1847 til 17de Marts 1852, paa hvilken Tid hun vendte tilbage til N. N. Sogn, efter at hun af sin Huusbond, af hvem hun var fæstet til 1ste Mai sidstafvigte Aar, forinden var bleven affædiget paa Grund af sin frugtsommelige Tilstand.

Foranlediget heraf skulde man tjenstligst melde, at, da det nævnte Fruentimmers Frugtsommelighed var gyldig Grund for Huusbonden til at hæve Lyendeforholdet uden at oppebie ordinair Fardag, cfr. Indenrigsministeriets Skrivelse af 22de October 1849 i Dep. Tid. for s. A. Pag. 965, kan Reglen i Forordningen af 24de Januar 1844 § 7, cfr. Cancsfr. af 24de December 1832 Nr. 4 ikke in casu finde Anvendelse, og at den omspurgte Forsørgelsespligt saaledes ikke ved Paagjældendes Ophold i N. N. Sogn siden 1ste Mai 1847 kan anses dette paadragen.

Lyendelov for Kongeriget Danmark. Justitsministeriet.*) 10 Mai.

§ 31. Paaføres Lyendet en Vegemsskade eller en anden Sygdom som Følge af utilbørligt Forhold fra Huusbondens Side, saasom naar han paalægger det overanstrengende eller noget med særegen Fare forbundet usædvanligt Arbeide, bør han bekoste Helbredelsen og kan desuden tilpligtes at give Lyendet en billig Erstatning for det Næringsstab, som det lider, efter at Tjenesten er ophørt. Derhos bør han efter Omstændighederne

*) Findes i Utsings Lovsamling for 1854 Pag. 531 et sequ.

10 Mai. straffes med Bøder fra 5 til 100 Rd. eller med simpelt Fængsel i indtil 4 Uger, saafremt han ikke efter andre Lovbestemmelser har forskyldt en større Straf. § 32. Paadrager Tyendet sig en Sygdom ved eget utilbørligt Forhold, maa det selv afholde de med Helbredelsen forbundne særegne Omkostninger, og Huusbonden kan, forsaavidt han ikke, naar han dertil er berettiget, strax affædiger det (§ 41 Nr. 11), indeholde dets Løn for den Tid, det er utjensfygtigt. § 33. Dersom Tyendet ellers bliver sygt i Tjenestetiden, skal Huusbonden vel betale det tilsagte Bederlag, indtil Tjenesten efter Opfyldelse eller af anden lovlig Grund ophører, men Tyendet maa selv udrede Lægeløn og bære de til Lægemidler, særdeles Pleie og andre paa Helbredelsen anvendte Omkostninger. § 34. En Overeenskomst mellem Huusbond og Tyende om, at Tjenesten skal ophøre, saasnart som Tyendet maatte blive hjemføgt af Sygdom, er ikke forbindende for Tyendet, og dersom et sygt Tyende enten ifølge sliig Betingelse eller efter en under Sygdommen indgaaet Overeenskomst hæver Tyendeforholdet, frigjøres Huusbonden heller ikke i Forhold til Fattigvæsenet, som Tyendet maatte falde til Byrde, for de i denne Lov grundede Forpligtelser mod Tyendet. § 35. Et sygt Tyende kan ikke modsætte sig at indlægges i et offentligt Sygehuus. § 36. Bliver et Tyende sygt og sengeliggende eller angreben af smitsom Sygdom, maa dets Flytning ikke finde Sted, om end Fardag er kommen, eller Tjenesten paa anden Maade er ophørt, førend i Kjøbstæderne en Læge og paa Landet enten en Læge, eller, hvor en saadan ikke er tilfaldt, Sognepræsten, Sognefogden eller en Sogneforstander, erklærer at formene, at Flytningen kan skee uden Fare for Tyendets Helbred eller for Smittes Udbredelse. Hvis Huusbonden, overtrædende denne Forskrift, skaffer den Syge ud af Huset, skal han straffes paa samme Maade, som i § 31 er bestemt, og desuden bære alle Omkostninger paa den Syges Pleie og Helbredelse. § 37. Døer et Tyende, have Arvingerne kun Fordring paa en saadan Deel af Lønnen, som kan anses for tjent, indtil Tyendet ved Sygdom blev sat ud af Stand til at forrette sin Tjeneste. Begravelsesomkostningerne er Huusbonden ei pligtig at betale. — — — § 51. Ethvert Tyende bør være forsynet

med en Skudsmaalsbog. § 52. Denne Bog bør bestaae af 10 Mai. 3 Ark Skrivpapir, det første stemplet til Taxten efter 4de Klasse Nr. 2, samt være gjennemdragen og indbunden. Foran i Bogen, dog ei paa første Side, skal findes et Uddrag af Lovbestemmelserne om Skudsmaalsböger. Forinden en saadan Bog maa bruges, forsynes den i Kjøbenhavn og de øvrige Kjøbstæder med Politivriighedens, men paa Landet med Sognepræstens Segl, der sættes paa den Lidse, som er dragen gennem Bogen. Denne Embedsmand anfører derhos paa Bogens første Side, hvor Stempleet findes, under sit Navn og under Angivelse af Datum: „Skudsmaalsbog for N. N. i N. N.“ (hvorefter paa Landet benævnes Byen, Sognet og Amtet), § 53. Der skal af Justitsministeriet sørges for, at Skudsmaalsböger til en billig Priis blive at erholde i alle Kjøbstæder og i ethvert Pastorat paa Landet. Forraadet anskaffes i Kjøbstæderne af Politiet og paa Landet af Sogneforstanderskaberne. De anskaffede Böger kunne udleveres, uagtet de ere forsynede med Stempel fra et ældre Aar end det, hvori de sættes i Brug. § 54. Børn, som ved deres Udgang af Skolen agte at tage Tjeneste som Tyende, skulle, naar de udskrives fra de almindelige Skoler i Kjøbstæderne, Kjøbenhavn undtagen, eller paa Landet meddeles en paa foransførte Maade indrettet Skudsmaalsbog, hvori der indføres deres Udskrivningsbeviis fra Skolen, naar og hvor Barnet er født, om det er døbt og confirmeret, og i saa Fald, hvor og naar. Fattige Børn erholde Bogen paa Fattigvæsenets Bekostning. § 55. Den, der ikke allerede ved Udgangen fra Skolen er forsynet med Skudsmaalsbog, men ellers skal anskaffe en saadan, bør, forinden Bogen forsynes med Segl og Titel efter § 52, forevise den sammesteds nævnte Embedsmand Døbeattest og andre Beviser, hvorefter det Fornødne indføres i Bogen. § 56. Naar en Skudsmaalsbog er fuldfkreven, og en ny derefter anskaffes, bør Politivriigheden eller Sognepræsten give denne Titel af Continuations-Skudsmaalsbog og anmærke i samme, at den ældre er ham foreviist, hvilken fremdeles tilligemed den nye bliver at bevare af Tyendet. § 57. Forkommer en Skudsmaalsbog, skal Tyendet under Bøder af indtil 5 Rd. ufortøvet anmelde det for Politiet, som

10 Mai. derpaa har at undersøge, hvorledes Bogen er forkommen. Er dette skeet forsættligen af Thyendet, bør det bøde fra 5 til 20 Rd. Derhos bør Thyendet anskaffe sig en ny Skudsmaalsbog, hvilken i dette Tilfælde saavel paa Landet som i Kjøbstæderne udleveres af Politiovrigheden og af denne forsynes med Segl og Titel, samt med fornøden Bemærkning om, at en ældre Skudsmaalsbog, som Thyendet har havt, er bleven borte, og hvad Udfaldet har været af Politiets ovennævnte Undersøgelse, saavel som om de Oplysninger, der ere fremkomne angaaende Thyendets Fødested, Alder, Confirmation, foregaaende Opholdssteder og Levnet. Den nye Skudsmaalsbog bør paa Landet inden 4 Dage forevises Sognepræsten under Bøder af indtil 10 Rd. Politiovrigheden bør i Politiprotocolen holde nøiagtig Fortegnelse over alle bortkomne Skudsmaalsbøger og være opmærksom paa, naar nogen saadan senere fremkommer. — — — § 60. Enhver, der ankommer til Kjøbenhavn eller en anden Kjøbstad, for samstedts at tage Tjeneste som Thyende, eller paa Landet tager saadan Tjeneste i et Pastorat, hvori han eller hun ikke hidtil har opholdt sig, skal anmeldte det i Kjøbstaden for Politiovrigheden, og paa Landet for Sognepræsten og af samme lade sin Skudsmaalsbog paategne. I disse Tilfælde bør saadan Anmeldelse ogsaa skee af den Huusbond, der tager Thyendet i Tjeneste. Anmeldelserne bør skee i Kjøbstæderne inden 24 Timer, og paa Landet inden 4 Dage efter Ankomsten. Ligeledes skal Enhver, der forlader den Kjøbstad eller det Pastorat paa Landet, hvor han eller hun hidtil har tjent som Thyende, forinden Afreisen anmeldte dette for fornævnte Embedsmand, der da har at indtegne i Skudsmaalsbogen, at Anmeldelse er skeet, men iøvrigt Intet om Thyendets Forhold. Endelig bør i Kjøbenhavn Anmeldelse til Politiet saavel af Huusbond som af Thyendet og Anmærkning om Anmeldelsen i Skudsmaalsbogen ogsaa ellers skee, hver Gang et Thyende forlader eller tiltræder en Tjeneste, hvilken Anmeldelse bør foregaae inden 24 Timer derefter. Politidirecteuren i Kjøbenhavn kan lade de omhandlede Paategninger i et Thyendes Skudsmaalsbog foretage ved en Politiasistent eller anden Embedsmand ved Politiet. Ligesaa bemyndiges han til, forsaavidt Anmeldelse efter denne Paragraph skal skee til de

almindelige Skiftetider, at bestemme en Frist af 6 Dage til 10 Mai. Anmeldelsen og lade ved Politiplacat bekjendtgjøre, for hvilken Deel af Byen Anmeldelsen bør foregaae paa enhver af disse Dage. — — — § 65. For at virke til mindelig Afgjørelse af Tvistigheder, der opstaae imellem Huusbond og Tyende paa Landet (§ 68), bliver der i hvert Sogneforstanderskabsdistrikt at udnævne en Forligsmægler, saavel som en Suppleant, der, naar Forstævnte har Forsald, kan fungere i hans Sted. § 66 Forligsmægleren og Suppleanten vælges af vedkommende Sogneforstanderskab, dog saaledes, at Valget indstilles til Amtsrådets Approbation. Valget skeer paa tre Aar, og de Valgte ere pligtige at overtage det dem overdragne Hver, medmindre de kunne gjøre antagelige Undskyldningsgrunde gjældende, hvis Tilstrækkelighed erkjendes af Sogneforstanderskabet eller, naar dettes Afgjørelse paaklages, af Amtsrådet. Efter 3 Aars Forløb skulle stedse nye Valg foregaae, og den, der i 3 Aar har fungeret som Forligsmægler, er da ikke pligtig at lade sig vælge paany enten til Forligsmægler eller til Suppleant før efter andre tre Aars Forløb. Skulde Forligsmægleren eller Suppleanten i Løbet af de 3 Aar begjære sig entlediget, blive de paaberabte Undskyldningsgrunde ligeledes at bedømme af Sogneforstanderskabet og Amtsrådet. Sogneforstanderskabet er ogsaa berettiget til, naar det antager, at der er indtraadt Omstændigheder, ifølge hvilke den Paagjældende ikke længere bør forblive i Bestillingen, at gjøre Indstilling til Amtsrådet om hans Entledigelse ved sammes Beslutning. § 67. I hvert Sogneforstanderskabsdistrikt anskaffes af Forstanderskabet en Protocol til Brug ved de her omhandlede Forligsmæglinger. Denne Protocol har Forligsmægleren i sin Besiddelse, men afleverer den, ved Bestillingens Fratrædelse, til Eftermanden, ligesom den ogsaa bliver at udlevere til Brug for Suppleanten i de Tilfælde, hvor denne skal fungere. Den første Gang Forligsmægleren, eller Suppleanten, skal handle som saadan, indfører og underskriver han i Protocollen følgende Ed: „Jeg N. N., som af Sogneforstanderskabet i N. N. er valgt til at mægle i Tyendsager, lover og sværger, at jeg med yderste Kræfter skal søge at befordre billig mindelig Forening imellem Parterne, i alle de Sager, som indkomme for mig, og

10 Mai. at jeg dertil skal bidrage med al mulig Nidkjærhed og Redelighed, efter mine Evner, samt efter min bedste Overbeviisning og Samvittighed. Saa sandt hjælpe mig Gud og hans hellige Ord". — — — § 77. D. L. 3—19—4, 5, 6, 9, 11, 12, 13, 14 og 15, Forordningen om Sæd til Løn af 19de Februar 1701, Raadstue-Placat af 28de Juli (Rescript af 14de Juni) 1728, Raadstue-Placat af 3die December (Rescript af 28de November) 1755 med Undtagelse af § 21, Rescripterne af 11te September 1761 og 19de April 1765, Forordningen af 23de Marts 1770, Placat af 26de Mai 1779, Forordningen om Skiftetider af 25de Marts 1791, Forordningen af samme Dato om Politivæsenet paa Landet §§ 1—3 og 5—19, Placat af 14de December 1810 §§ 18, 19 og 20, Politiv-Placat af 6te Februar (Rescript af 31te Januar) 1816 § 3, Politiv-Placat af 14de Mai s. A. (Rescript af 8de s. M.), Bekjendtgjørelse fra Politidirecteuren i Kjøbenhavn af 27de April (Rescript af 19de s. M.) 1822, Forordningen af 24de Juli 1822 § 6, Placat af 12te Mai 1830, Forordningen af 5te September 1832 og Placat, angaaende en Indskrænkning i ugifte Bønderkarles Forpligtelse at tage fast Tjeneste, af 16de December 1840, ligesom andre ældre Lovbestemmelser der ere i Strid med nærværende Lov, sættes, forsaavidt de endnu ere gjældende, ud af Kraft.

10 Mai. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Odense Amt) hvorved det paa givne Anledning udtales, at Ministeriet med Amtet er enigt i, at, hvad der i dets Skrivelse af 14de August 1851 er udtalt om, at Olsdermandsombudet i et hvert Fald er uforeneligt med Præstens Stilling til Sognet, ogfaa maa finde Anvendelse med Hensyn til Degnen, Skolelæreren og Kirkesangeren.

10 Mai. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circ. (til samtlige Biskopper undtagen Biskoppen over Als og Vexø) om at Enkesforsørgelses-schemata blive at indsende til Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet.

Da Finantsministeriet har fundet det nødvendigt, at der føres Tilsyn med Udførelsen af de sædvanlige Schemata angaaende Embedsmændenes Forpligtelse med Hensyn til deres Hustruers Forsørgelse i disses mulige Enkestand, skulde Mini-

steriet herved tjenstligst anmode Deres Høiærværdighed om bes 10 Mai. hageligst at foranledige, at de omhandlede Schemata for de geistlige Embedsmænds Bedkommende, for Fremtiden indsendes til Dem, og om derefter at ville tilstille Ministeriet dem, efterat have undersøgt Udfyldningens Rigtighed.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 10 Mai. og Biskoppen over Ribe Stift), hvorved Ministeriet paa Indstilling af Inspectionen for Lemvig Kirke erklærer, at det, under Forudsætning af at ingen Berettiget efter derom offentlig skeet Indkaldelse maatte melde sig med Indsigelse mod Foretagendet, Intet vil have at erindre imod, at en i bemeldte Kirke værende tilmuret Begravelse, de Rosenbergers, borttages, og at den indvindende Plads, efterat de derværende Ligkister paa sømmelig Maade ere bleve hensatte i Byens Kirkegaard, anvendes til Kirkens Udvidelse.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Bornholm) 11 Mai. om at Beslag ei kan lægges paa Tjenestefolks Løn til Refusion af ydet Fattigunderstøttelse, og at Registrering kun kan finde Sted for den Hjælp, der ydes Fattiglemmer af 1ste Klasse.

I et med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 7de Marts sidstleden hertil indkommet Andragende, har N. N. Sogns Forstanderskab begjært sig Ministeriets Resolution meddeelt for, hvorvidt samme, for at erholde refunderet den Tjenestefolk i Sygdomstilfælde ydede Fattigunderstøttelse, maatte være berettiget til hos disses Huusbønder, at lægge Beslag paa endeel af den dem tilkommende Løn.

Foranlediget heraf skulde Man herved tjenstligst melde, at efter en Praxis, der, som af Cancelliet før t. Gr. i Cancellr. af 9de Februar 1833, saaledes ogsaa af Indenrigsministeriet ufravigelig er fulgt som formeentlig tilstrækkelig hjemlet i Lovgivningen, i hvilken Henseende man indskrænker sig til at henvise til Reglement af 5te Juli 1803 for Landet § 24, for Kjøbstæderne § 20, sammenholdt med Plan for Fattigvæsenet i Kjøbenhavn af 1ste Juli 1799 § 185, samt til hvad der er udtalt i Cancellr. af 6te November 1841 — en Praxis, fra hvilken der og kun i ganske enkelte Tilfælde tidligere er afveget, antages Fattigvæsenet

11 Mai. udenfor Kjøbenhavn i Almindelighed ingen Ret at have til at fordre Refusion for ydet Understøttelse af den Understøttede selv i dennes levende Live, og at som Følge heraf K. K. Sogns Forstanderskab in casu ikke vil være berettiget til i det angivne Diemed at lægge Beslag paa den de paagjældende Tjenesteynder tilkommende Løn, idet Man derhos tilføier, at Man, forsaavidt der i Forstanderskabet maatte opstaae Spørgsmaal om at benytte den Fattigvæsenet ellers tilkommende Ret til at fikke sig Refusion i Tilfælde af de Paagjældendes Død, ved at registrere disses Effecter, cfr. Cancellr. 30te August 1808, 30te Januar 1821, 1ste Juni 1833, 21de April 1842, Indenrigsministeriets Skrivelse af 18de April 1850 (Dep. Tid. f. s. N. Pag. 946), maa henlede sammes Opmærksomhed paa, at denne Ret, efter hvad oftere af Ministeriet er udtalt, kun kan benyttes for den Understøttelse, der tildeles Fattiglemmer af 1ste Klasse efter Reglement af 5te Juli 1803 § 11.

11 Mai. Indenrigs-Ministeriets Circ. (til samtlige Amtmænd) om Reciprocitet mellem Kongerigets og Hertugdømmernes Communer med Hensyn til Omkostninger, som foranlediges derved, at Personer, hjemmehørende resp. i Hertugdømmerne eller Kongeriget, tages i Guur for veneriske eller andre almeenfarlige smitsomme Sygdomme.

Medens det, naar Personer, hjemmehørende i Kongeriget, vare tagne i Guur og Pleie for veneriske og de øvrige i Forordningen af 17de April 1782 omhandlede smitsomme Sygdomme under et til Hertugdømmerne Eleshvig eller Holsteeen hørende Fattigdistrikt, tidligere har været fulgt som Regel at paalægge vedkommende Forsørgelsescommune at refundere de derved foranledigede Bekostninger, navnlig med Hensyn til, at Behandlingen af de med de ovennævnte Sygdomme Beladte ikke i Hertugdømmerne betragtedes anderledes, end som enhver anden Sygehjælp, og Omkostningerne saaledes kun i Tilfælde af de Paagjældendes Uformuenhed udrededes af det Offentlige og da af Stedets almindelige Fattigvæsen, har i det omvendte Tilfælde en saadan Refusion i Reglen ikke fundet Sted fra bemeldte Hertugdømmers Side. Da denne Tingenes Orden i sig var ubillig og derhos

i Strid med Bestemmelserne i Forordningen for Danmark af 11 Mai. 24de Januar 1844 in fine og for Hertugdømmerne af 29de 29de December 1841 § 98, har Indenrigsministeriet ved Correspondence med vedkommende Ministerier søgt at tilveiebringe en mere ligelig Ordning af det omhandlede Forhold, og er dette nu opnaact for Hertugdømmet Slesvigs Vedkommende ved den herhos aftrykte, under 11te Januar d. A. emanerede, Forordning for bemeldte Hertugdømme om Behandlingen af syphilitiske Syge, ligesom for Hertugdømmet Holsteens Vedkommende ved den ligeledes hosføiede gjennem Ministeriet for bemeldte Hertugdømme og Hertugdømmet Lauenborg under 22de Marts sidstleden udfærdigede Bekjendtgjørelse, angaaende de Omkostninger, som foranlediges derved, at Personer, der ere hjemmehørende i Kongeriget Danmark, efter Politiets Foranstaltning tages under Kuur og Pleie i en til Hertugdømmet Holsteen hørende Commune, som lidende af Syphilis eller andre almeensfarlige smitsomme Sygdomme.

Forordning for Hertugdømmet Slesvig om Behandlingen af syphilitiske Syge.

Vi Frederik den Syvende, af Guds Naade Konge til Danmark, 2c. 2c. Gjøre vitterligt: Ds er allerunderdanigst bleven foredraget, at det i den offentlige Sundhedspleies Interesse vilde være hensigtsmæssigt, om der blev truffet nærmere Bestemmelser angaaende Behandlingen af syphilitiske Syge i Bort Hertugdømme Slesvig. Efterat derfor et Udkast til en Forordning om denne Gjenstand har været forelagt Vore troe Provindsialstænder for Hertugdømmet Slesvig til Betænkning, og efterat den af disse derover afgivne Betænkning har været Ds allerunderdanigst foredragen, byde og befale Vi herved som følger: § 1. Politisvrighederne i Hertugdømmet Slesvig ere, naar det af vedkommende Physicus forianges, pligtige til at foranstalte, at saadanne syphilitiske Syge, som ei ere istand til selv tilbørlig at sørge for deres Helbredelse, eller som, efter dertil at være opfordrede af Physicus, ikke foretage de nødvendige Ekridt dertil, optages og behandles i et Hospital eller, forsaavidt Saadant ikke maatte være gjørligt, paa anden hensigtsmæssig Maade underkastes fornøden Lægebehandling. § 2. Naar

11 Mai. Syphilitiske Syge ifølge Politivirighedens Foranstaltning (§ 1) tages under Lægebehandling, blive de derved foranledigede Omkostninger at betragte som Politi-Omkostninger og at afholde af det Politidistrict eller af Besidderen af Politi-Myndigheden paa det Sted, hvor den Syge ved Begyndelsen af Lægebehandlingen (§ 1) havde fast Ophold. Har den Syge selv Formue, da er han pligtig til at erstatte disse Omkostninger; i Tilfælde af hans Uformuenhed kunne de ikke fordres erstattede af vedkommende Fattigcommune. Hvorefter Alle og Enhver sig allerunderdanigst haver at rette.

Givet paa Bort Slot Christiansborg, den 11te Januar 1854.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Frederik R.

(L. S.)

E. Moltke.

B. Bartholin,
Cancellist.

Bekjendtgjørelse angaaende de Omkostninger, som foranlediges ved, at Personer, der ere hjemmehørende i Kongeriget Danmark, efter Politiets Foranstaltning tages under Cuur og Pleie i en til Hertugdømmet Holsten hørende Commune, som lidende af Syphilis eller andre almeensfarlige smitsomme Sygdomme.

Medens Communerne i Kongeriget Danmark efter den der gjældende Lovgivning hverken i deres indbyrdes Forhold eller ligeoverfor fremmede Communer ere berettigede til at gjøre Fordring paa Refusion af de Omkostninger, som foranlediges ved, at Personer, der lide af Syphilis eller andre almeensfarlige smitsomme Sygdomme, efter Politiets Foranstaltning tages under Cuur og Pleie, er der omvendt hyppigt reist Fordring paa Erstatning af slige Omkostninger imod de førstnævnte Communer navnlig ogsaa af Communerne i Hertugdømmet Holsten, og Gyldigheden af saadanne Fordringer bleven anerkjendt. Da Indenrigsministeriet saavel med Hensyn hertil som i Henhold til Bestemmelserne i den 15de § af Forordningen for Kongeriget Danmark af 24de Januar 1844 angaaende Erhvervelsen af Forsørgelsesret i en Commune har andraget paa en Udjevning af denne Ulighed, saa bliver herved til Efterretning og Sagtagelse for Vedkommende bekjendtgjort, at efter Overenskomst

med Indenrigsministeriet og for at tilveiebringe en i Billighed 11 Mai. grundet Reciprocitet vil der i det gjensidige Forhold imellem Communerne i Kongeriget og Hertugdømmet Holsteen for Fremtiden ikke være at gjøre Fordring paa Refusion af saadanne Omkostninger, som foranlediges ved, at Personer, der lide af Syphilis eller andre almeensarlige smitsomme Sygdomme, efter Politiets Foranstaltning tages under Cuur og Pleie, forsaavidt disse Omkostninger efter den for Kongeriget Danmark gjældende Lovgivning ikke falde Fattigræsenet til Byrde. Hvad angaaer de holsteenske Communeris indbyrdes Forpligtelse i den omhandlede Henseende, vil det derimod fremdeles have sit Forblivende ved de hidtil fulgte Grundsætninger.

Det Kongelige Ministerium for Hertugdømmerne Holsteen og
Lauenburg, den 22de Marts 1854.

Reventlow-Criminil.

E. Harbau.

Hvilket til behagelig Efterretning herved tjenstligt meldes.*)

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Præstø Amt) 13 Mai.
om at Forsørgelsesrets Erhvervelse ei kan tage sin Begyndelse
sørend med det fyldte 18de Aar.

Efter i behagelig Skrivelse af 5te dennes at have modtaget Hr. Amtmandens Uttringer i Anledning af det med bemeldte Skrivelse tilbagefulgte Andragende, hveri N. N. Sogneforstanderskab, foranlediget af en imellem Samme og Etege Fattig-commission opstaaet Meningsulighed om, hver Dreierlærling N. N. er forsørgelsesberettiget, har anholdt om ministeriel Afgjøvelse af det Spørgemaal, hvorvidt Forsørgelsesrets Erhvervelse kan tage sin Begyndelse før det fyldte 18de Aar, skulde Man tjenstligt melde, at Man med Dem er enig i, at det omhandlede Spørgemaal ifølge Forordningen af 24de Januar 1844 § 9 maa besvares benægtende.

*) Da der senere opstod Spørgsmaal om, hvorvidt Bestemmelsen alene var gjældende, naar Vedkommende var taget i Cuur efter Politiets Foranstaltning, eller ogsaa naar Vedkommende paa Begjæring af eller Foranstaltning fra Fattigvæsenet var tagen under Cuur, svarede Ministeriet under 23de October næstefter den administrerende Direction for Kjøbenhavns Fattigvæsen, at den ikke kunde antages uanvendelig i sidstnævnte Tilfælde.

16 Mai. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Viborg Amt og Provst for Nørhng m. fl. Herreder), om hvorvidt Amtmanden og Provsten kan nægte Approbation paa en angaaende Bortforpagtning af en Præstegaards Avling paa Beneficiarii Embedstid oprettet Contract af Hensyn til at Forpagtningsafgiften findes for lav.

J behagelig Skrivelse af 5te f. M. have Hr. Kammerherre og Deres Høiærværdighed forespurgt, om Amtmand og Provst i Genhold til Placat af 19de Marts 1812 ere berettigede til at nægte deres Approbation paa en Contract om en Præstegaards-Avlings Bortforpagtning paa Præstens Embedstid alene af den Grund, at den stipulerede aarlige Forpagtningsafgift findes at være altfor lavt ansat.

J denne Anledning undlader Ministeriet ikke tjenstligt at melde, at endskjøndt Amtmandens og Provstens Approbation paa Forpagtningscontracter angaaende Præstegaardsjorder, der ikke strække sig ud over vedkommende Beneficiarii Embedstid, væsentlig maa antages at have Dyrkningsmaaden til Gjenstand, til hvilken Ende Plac. af 19de Marts 1812 udtrykkelig har udhævet de Punkter, der i denne Henseende bør iagttages, for at forebygge, at Præstegaardsjorderne ved Bortforpagtning skulle underkastes Deterioration til Skade for Embedet eller Eftermanden, saa er dog Hensynet til de ved Forpagtningen betingede Afgifter og Præstationer ikke i bemeldte Placat udtrykkelig udelukket fra Amtmandens og Provstens Opmærksomhed. Da det derhos synes at følge af Forholdets Natur, at det ikke ubetinget kan være tilladt en Præst med juridisk forbindende Virkning at disponere for sin Embedstid over en væsentlig Deel af sine Embedsindtægter, cfr. Placat af 27de Juni 1781 og 7de Januar 1784, om dette end ikke i alle Henseender er forebygget ved Lovgivningen, saasom med Hensyn til de Liende-accorder paa Embedstid, som Præsterne efter den hidtilgjældende Lovgivning antages at kunne indgaae uden Approbation, saa finder Ministeriet med Hensyn til Bortforpagtningen af Præstegaardsjord paa Embedstid, hvilke efter Placat af 19de Marts 1812 til deres Gyldighed kræve Approbation af Amtmand og Provst, at disse maae være beføiede til, ved Siden af det i

Placaten udtrykkelig nævnte Hensyn til Driftsmaaden, tillige 16 Mai. efter Omstændighedernes og under Jagttagelse af ethvert concret Billighedshensyn at henvende Opmærksomheden paa, om Forpagtningsafgiften maatte staae i et aabenbart og altsor betydeligt Misforhold til Værdien af det Bortforpagtede. Derhos er det en Selvfølge, at Eftermandens Ret i ethvert saadant Tilfælde bliver at iagttage med Hensyn til det eventuelle Naadensaar.

Bekjendtgørelse angaaende Udgang for Præster til at erholde 18 Mai. Tilladelse til at prædike over andre end de befalede Søn- og Helligdagstexter. Kirke- og Underviisnings-Ministeriet.

Fra den Commission, der under 17de December f. A. allernaadigst er bleven nedsat for at tage under Overveielse, hvilke Forandringer i Landets Love og Indretninger der kunne findes tjenlige til at befæste Folkekirken og fremme dens Virksomhed, m. B., har Ministeriet modtaget et Forslag, der gaaer ud paa at aabne Præsterne Udgang til at erholde Tilladelse til at prædike over andre end de befalede Søn- og Helligdagstexter. Efterat denne Sag af Ministeriet er bleven Hans Majestæt allerunderdanigst forelagt, har det behaget Allers høifsamme under 10de d. M. allernaadigst at bestemme Følgende: 1) At enhver Biskop maa være bemyndiget til saavel paa Landet som i de Kjøbstæder, hvori Aftensang er afskaffet, at tilstede Præsterne enten Aar om Aar, eller efter en anden hensigtsmæssig Orden, voxelviis at prædike over de anordnede Høimesse- og de anordnede Aftensangstexter. Ligeledes skal Biskoppen kunne meddele Præsterne Tilladelse til i en vis Tid at prædike over andre Texter eller Dele af det nye Testamente eller Luthers lille Catechismus, dog at denne Tilladelse ikke gives for de Søndage, paa hvilke der i Fasten maa prædikes over Christi Lidelses Historie. 2) At, naar Præsten prædiker over en anden Text end det anordnede Evangelium, dette da bør messes. 3) At det paalægges Præsten, naar han i Betragtning af særegne Anledninger maatte have benyttet en fri Text, da at anmeldte det for Provsten. Hvilket herved bekjendtgjøres til Efterretning for alle Bedkommende*).

*) Cfr. Udfings Lovsamling for 1854. p. 549—50.

19 Mai. Kongelig Resolution, hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes, 1, at Ministeriet maa bemyndiges til at anmode Statsraad B. C. Ingemann om at paatage sig Revisionen af den af Roeskilde Præstecollegium udgivne Psalmebog i den Hensigt at gjøre denne skikket til kirkeligt Brug, dog saaledes at der med Hensyn til det Dogmatiske tilforordnes ham een eller flere Theologer *) som Raadgivere; 2, at følgende Grundsætninger følges ved denne Revision. a. Psalmerne af den ældre Psalmedigtning, navnlig af den Ringoske og Pontoppidanske Psalmebog revideres paa Grundlag af den Bearbejdelse, hvori de findes i Collegiets Psalmebog; b. alle fra den evangelisk-kristelige Psalmebog optagne Psalmer, der enten forefindes som originale i denne eller ere opstaaede ved Omdannelse af Psalmer, der oprindelig findes i den Guldbergske Psalmebog, tilbageføres til den Skikkelse, i hvilken de forefindes i den evangelisk-kristelige, forsaavidt som ikke aldeles overveiende Grunde tale for en Forandring. c. Tillægget til den evangelisk-kristelige Psalmebog optages i sin Heelhed og uforandret. d. Psalmer af nyere Psalmedigtere, hvilke endnu ikke have været i kirkelig Brug, optages uforandrede, forsaavidt som ikke aldeles overveiende Grunde tale for en eller anden Forandring deri; 3, at, naar Revisionen er fuldført det forbeholdes Hans Majestæts nærmere allerhøieste Afgjørelse at bestemme, om og under hvilke Betingelser den nye Psalmebog kan autoriseres til kirkeligt Brug.**)

20 Mai. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskopperne over Aarhus og Høens Stifter) i Note Pag. 50.

21 Mai. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Sjællands Stift), hvorved Samme i Anledning af en Indstilling fra Inspectionen for Kjøge St. Nicolai kirke melder Intet at have at erindre imod, at den i bemeldte Kirke værende v. Oksenke Familiebegravelse, i hvilken intet Lig siden 1748 har været indsat, og paa hvis fremtidige Benyttelse, uagtet den derom stete offentlige Opfordring, intet Krav er fremkommen, betragtes som

*) Dette Hverv overdroges Magister, Sognepræst Zeuthen i Sorø og Lic. theol. Sognepræst Feuger i Lunge.

***) Skr. Kgl. Resol. af 22de Februar 1855.

hjemfalden til Kirken, dog at de i samme værende Rister, under 21 Mai. Opsyn af vedkommende Sognepræst nedfattes paa Kirkegaarden.

Lov, indeholdende et Tillæg til § 2 i Forordningen af 26de 24 Mai. Marts 1845. Justits-Ministeriet*).

Rigsdagen har vedtaget og Kongen ved Sit Samtykke stadfæstet følgende Lov: Arbejde, som indskrænker sig inden Husets Grændser, og ikke er forbundet med nogen for Andre forstyrrende Larm, er tilladt ogsaa til de i Forordningen af 26de Marts 1845 § 1 nævnte Eder.

Kongelig Resolution, hvorved det paa Indstilling af Ministeriet 24 Mai. for Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes, at de 3000 Rd., som Kjøberen af den Middelfart og Gauslunde Sognekald i Byen forhen tilhørende Mensalgaard i Gauslunde vil have i forestaaende 11te December Termin at indbetale blandt Stiftets offentlige Midler for, overeensstemmende med allerhøieste Resolution af 15de Februar d. A. at frugtbjergøres til Fordeel for Kaldet, maae anvendes til Indfrielse af den Capital af 3000 Rd., der indestaar i den ifølge allerhøieste Resolution af 22de October 1852 til Embedsbolig for Præsten ved bemeldte Sognekald indkjøbte Gaard i Middelfart.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Sorø Amt) 24 Mai. om hvorvidt Reglerne om Tjenestehyendes Cuur og Pleie i Sygdomstilfælde er anvendelige paa Lærdreng.

Bed behagelig Skr. af 21de Marts d. A. har Hr. Kammerherren efter forud stedfunden Correspondance med Amtmanden over Præsts Amt paany forelagt Ministeriet et af N. N. Sognefor- skab indgivet Andragende, hvori anholdes om Resolution for, hvorvidt bemeldte Sogns Fattigvæsen er pligtigt at udrede Omkostningerne ved den der forsørgelsesberettigede Dreng N. N.'s Cuur og Pleie, eller om disse bør refunderes det af Fattigvæsenet i N. N. Kjøbstad, hvor Paagjældende har været anbragt i Lære.

Foranlediget heraf skulde Man til behagelig og videre Efter-

*) Efr. Utsings Lovsamling for 1854 p. 554.

24 Mai. retning tjenstlig melde, at Ministeriet vel med Hr. Kammerherren maa være enigt i, at Reglerne om Tjenestethendes Guur i Almindelighed ere anvendelige paa Læredrenges, hvad og saavel af det Kgl. Danske Cancelli i Skrivelse af 14de August 1832 som af Indenrigsministeriet tidligere er antaget, men at dette dog ikke kan strække sig videre, end Forholdets Natur tilsteder. Da der nu ikke for Læredrengene som for Tyende gives bestemte Skiftetider, og deres Forpligtelse imod Læremesteren altsaa ei heller, som i Tyendeforholdet, kan hæves ved Opgivelse, ville de Bestemmelser, der gjælde om Udstrækningen af Communiens Forpligtelser, hvad Tiden angaaer, ikke ligesom kunne anvendes paa Læredrengene, naar Læremesteren ikke udtrykkelig ved Contracten har underkastet sig samme, hvilket ikke in casu var Tilfældet. Om nu derfor Mesteren eller Arbejdsherren, og, hvis han mangler Egne, Opholdscommunen, vel maa bære Udgifterne ved Curen, saalænge Læreforholdet staaer ved Magt, kan hans Forpligtelse dog ikke strækkes ud over dette, da der ikke her som i Tyendeforholdet hæves en løbbestemt Tid, til hvilken den staaer i de Paagjældendes Magt at hæve Forholdet, og af samme Grund kan heller ikke Opholdscommuniens Forpligtelse til udover Læreforholdets Bestaaen at bære Guur-omkostningerne strække sig videre end til 6 Uger af det løbende Aar, og dette endda kun under Forudsætning af, at Læredrengen har opholdt sig der i 3 Maanedre, og Sygdommen er begyndt, inden Læreforholdet ophørte. Ministeriet finder derfor, at i nærværende Tilfælde N. N. Commune, efterat Mesteren har hævet Contracten, kun har at bære Udgifterne ved Paagjældendes Guur i 6 Uger, regnet fra den Tid Faderen henvendte sig til Forsørgelsescommunen; men skal forøvrigt hertil sige, at det maa staae sidstnævnte Commune frit for at faae afgjort ved Domstolene, hvorvidt Mesteren har været berettiget til eenfaldigt at hæve Contracten, og at, hvis Domstolene besvare dette Spørgsmaal benægtende, vil Spørgsmaalet om N. N. Kjøbstads Fattigvæsens Forpligtelse i Den Kjøbstads Henseende ogsaa stille sig anderledes.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Svendborg Amt), 24 Mai.
om at en Baptift ei paa Grund af sin Troesbekjendelse kan udelukkes fra Valg til Sogneforstanderskabet, men at han ei kan være Skoleforstander eller deeltage i Forhandlingerne betræffende Skolevæsenet.

Med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 15de f. M. har Ministeriet modtaget en Udskrift af Svendborg Amtsråds Forhandling, hvorefter Raadet til Ministeriets Afgjørelse har indstillet et opstaaet Spørgsmaal om, hvorvidt Gaardmand N. N. kan, uagtet at han er Baptift, modtage det paa ham faldne Valg som Medlem af Forstanderskabet for N. N. Sogne og navnlig i bemeldte Egenkab fungere som Skoleforstander.

I denne Anledning skulde man, efter desangaaende at have corresponderet med Ministeriet for Kirke- og Underviisningevæsenet, til behagelig Efterretning og videre fornøden Bekjendtgjørelse tjenslig melde, at Paagjældende ikke paa Grund af sin Troesbekjendelse kan være udelukket fra at modtage Valg som Medlem af Sogneforstanderskabet, men at han ikke i saadan Egenkab vil kunne fungere som Skoleforstander eller overhovedet deeltage i Sogneforstanderskabets Forhandlinger betræffende Skolevæsenet.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Frederiksborg 26 Mai. Amt), om at den Commune, hvori et Lyende er sættet, men af lovlig Grund fra Huusbondens Side nægtet at overtage Tjenesten, ikke kan betragtes som dettes Tjenestecommune og som saadan pligtig til at afholde Omkostningerne paa dets Cuur og Pleie.

Efterat Pigen N. N., der i Slutningen af Mai Maaned f. A. var sættet til Tjeneste paa N. N. Gaard i Lyngby Sogn, men som ved Tjenestens Tiltrædelse, som lidende af Følgerne af en nylig overstanden Barselsfærd, ikke saae sig istand til at udføre de hende paaliggende Forretninger og paa Grund deraf efter Overenskomst med vedkommende Huusbond blev sendt tilbage til en Kone i Øversød, hos hvem hun havde gjort Barsel, derefter var tagen under Cuur og Pleie for Søllerød Sogns Regning, er der af bemeldte Sogns Fattigvæsen reist Paastand paa Refusion af de i denne Anledning medgaaede Omkostninger til Beløb 25 Rd. 36 $\frac{1}{2}$ deels imod Lyngby Sogn som Tjeneste-

26 Mai. kommunen deels imod Forsørgelsescommunen Karlebo Sogn, uden at nogen af disse Communer imidlertid har villet erkjende et saadant Kravs Gyldighed, og har Amtmanden over Kjøbenhavns Amt som Følge heraf indstillet det opstaaede Spørgsmaal til Ministeriets Afgjørelse.

I denne Anledning skal Ministeriet til behagelig Efterretning og videre fornøden Bekjendtgjørelse herved tjenligst melde, at, da det ved en inden Kjøbenhavns Amts nordre Birk's Politiret den 26de October f. A. affagt usvækket Dom er afgjort, at der ved Baagjældendes Overtagelse af Tjenesten paa N. N. Gaard under de foreliggende Omstændigheder ikke er indtraadt noget Tjenesteforhold mellem vedkommende Tyende og Huusbonden, kan Lhyngby Sogn heller ikke betragtes som Baagjældendes Tjenestecommune, og maa selvfølgelig være fritaget for at overtage sig de en saadan paahvilende Forpligtelser, og i Henhold hertil samt da det ei heller vil kunne paalægges Søllerød Sogn at bære omspurgte Cuuromkostninger, idet Baagjældende ikke havde havt uafbrudt Ophold der i 3 Maaneder paa den Tid, Enghjælpen blev fornøden, *sfr.* Indenrigs=Ministeriets Skrivelse af 16de October 1851 (*Dept. Tid. for 1852 Pag. 181*), maa Ministeriet tjenstligst anmode Hr. Kammerherren om at paalægge Forsørgelsescommunen Karlebo Sogn efter nærmere modtagen Regning at refundere Søllerød Sogn det af samme paa Baagjældendes Cuur og Pleie anvendte Beløb.

26 Mai. Indenrigs=Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Frederiksborg Amt), om at Sognestandskabet ei er berettiget til at afvise ufrankerede Breve.

I Forbindelse med Ministeriets Skr. af 22de f. M. betræffende den af N. N. Sognestandskab indgivne Forespørgsel om, hvorvidt det er pligtigt at betale Porto af Breve fra Formanden for Gaardmands=Hoveriets Afsløsning i 2den Landsthingskreds, skulde Man, forsaavidt bemeldte Forstanderskab i samme Andragende har opkastet det Spørgsmaal, om det kan vægre sig ved at modtage Breve fra Private eller fra offentlige Autoriteter, naar de hverken ere frankerede eller attesterede eller betegnede som Fattigsager eller forsynede med Vedkommendes Segl

eller Paaskrift, tjenstligst melde, at Ministeriet med Hr. Kammerherren er enigt i, at Forstanderskabet ikke uden Ansvar vil kunne tilbagevise saadanne Breve, men at det derimod maa ansees berettiget til at søge sin Negres til Portoudgiftens Erstatning hos Affenderen i de Tilfælde, hvor Brevets ufrankerede Affendelse har været uhjemlet. 27 Mai.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Aalborg Amt) 29 Mai. om hvorledes der bliver at forholde, naar en til Amtsråads-medlem valgt Person vægrer sig ved at modtage Valget.

Foranlediget af, at Proprietair N. N., som af de mindre Landeieendomsfiddere den 24de s. M. blev valgt til Amtsråads-medlem, har vægret sig ved at modtage dette Valg paa Grund af svageligt Helbred, har Hr. Kammerherren i Skrivelse af 11te dennes forespurgt: 1) om denne Undskyldning bør paakjendes af Amtsråadet eller af Valgbestyrrelsen; 2) om Suppleanten, i Tilfælde af at Undskyldningen tages for gyldig, skal tiltræde Raadet, saalænge indtil nyt Valg ved ny Afgang blandt Raadets Medlemmer kan foretages, eller om der strax skal strides til Valg paa et nyt Medlem istedenfor Proprietair N. N., samt 3) om da tillige nyt Valg af Suppleanter for begge Classer bliver at foretage.

I denne Anledning skulde Man tjenstligst melde: ad 1) at, da Paagjældende maa antages først at være fremkommet med Undskyldningen, efterat Valghandlingen var sluttet, og altsaa maa ansees som endeligt valgt, vil Undskyldningens Tilstrækkelighed ifølge Analogien af Anordningen af 13de August 1841 § 10 sidste Passus være at bedømme af Amtsråadet; ad 2) at, da der efter hvad under Nr. 1 er bemærket, saafremt Undskyldningen tages for gyldig, finder en virkelig Afgang Sted blandt Raadets Medlemmer, maa Suppleanten i saa Tilfælde tiltræde Raadet, men at der isøvrigt ogsaa da ifølge Analogien af Anordningens § 10 in fine strax bliver at foretage nyt Valg; samt ad 3) at nyt Valg af Suppleanter ikke bør finde Sted.

29 Mai. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Hjørring Amtsskoledirection) om at Porto'en for Forsendelsen af Skolelærernes Bidrag til Hjælpekassen bør bæres af Raasen.

Med Hensyn til, at Ministeriet ved Circulaire af 3die f. M. havde communiceret Directionen en af Finantsministeriet afgiven Resolution, hvorefter Forsendelsen af Skolelærernes Bidrag til Skolelærnehjælpekassen ikke kunne henregnes til kongelige Tjenestefager, men kun bør skee mod Erlæggelsen af den for private Sagers Befordring med Posterne lovbestemte Betaling, har Directionen i behagelig Skrivelse af 2den dennes forespurgt, hvor der i Fremtiden skal erlægge den lovbestemte Porto af disse Forsendelser, idet Directionen har bemærket, at, da det ved Fundatsen af 1 August 1817 § 10, er paalagt Præsterne at indkræve og inden hvert Aars October Maanedes Udgang til Amtsskoledirectionen at indsende samtlige Bidrag til Skolelærnehjælpekassen, skjønes ikke rettere, end at Skolelærerne, efterat have afleveret deres Bidrag til Præsterne, ikke have videre med sammes Forsendelse at gjøre, hvorhos Directionen endvidere har uttret den Formening, at, da Skolekassernes og Communernes Bidrag til Hjælpekassen ikke ere omtalte i Ministeriets ommeldte Circulaire af 3die f. M., maae disse fremdeles kunne forsendes som kongelige Tjenestefager.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at det med Directionen maa være enigt i, at det ikke kan paalægges de Bidragydende at erlægge Porto af Bidragenes Forsendelse til Skolelærnehjælpekassen, og at Ministeriet derfor, forsaavidt disse Forsendelser ikke maatte kunne skee ad privat Vej, uden Benyttelse af Postvæsenet, antager, at Porto'en bør erlægges af Skolelærnehjælpekassen, hvilket formeentlig ogsaa maa gjælde med Hensyn til de Forsendelser, der finder Sted fra Communerne til bemeldte Raase.

30 Mai. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circulaire (til samtlige Skoledirectioner) om Forbedring i Skolelærernes Raar.

Det sidst forsamlede Folkething har, i Anledning af et i Samme indbragt Forslag til Lov om nærmere Bestemmelser for Skolelærernes Lønning og Byrder, uttret Dunke om, at Regje-

ringen i næste Session vilde fremlægge et Lovforslag angaaende 30 Mai. Forbedring i Skolelærernes Aar. Da dette Lovudkast figter til et Formaal, som gjennem mere end een Menneskealder har været Gjenstand for Regjeringens vedvarende Bestræbelser, saa frembyder Forslaget en for undertegnede Ministerium velkommen Anledning til fra Landets forskjellige Egne at tilveiebringe omfattende Undersøgelser angaaende de Midler, der maatte gives til yderligere at fremme denne vigtige Sag. Ministeriet maa herved gjøre Regning paa, at den Stemning til at bringe de i saa Henseende fornødne Offere, der saavel ved denne Leilighed som ellers har udtalt sig paa Nigsdagen, ogsaa findes trindt omkring i Landet, og at Ministeriet saaledes vil blive sat istand til fuldstændigere end hidtil at overvinde en Deel af de Hindringer, som baade i ældre og nyere Tider ere traadte i Veien for de ommeldte Bestræbelser. Med Hensyn dertil skulde Ministeriet tjenstligst anmode Directionen om at tage det ommeldte Lovforslag, hvoraf Aftryk ere vedlagte, under næste Overveielse og derefter meddele Ministeriet Dens Tanker over, hvad der til Opnaaelsen af hiint vigtige Formaal lader sig udrette enten ved de i Lovforslaget betegnede Midler eller mulig paa anden Maade. For at række Haanden til en omfattende Drøftelse af de forskjellige Forhold, som herved bør komme under Overveielse, skal Ministeriet meddele de Hovedbetragtninger, som hidtil have været de veiledende for Regjeringen ved Behandlingen af Spørgsmaal om Landsbykskolelærernes Lønning, i Forbindelse med de Betæneligheder, som Ministeriet har fundet ved adskillige af de meest indgribende Bestemmelser i det foransførte Forslag. 1) Under § 1 er det foreslaaet, at den Lønning for Landsbykskolelærerne, der i Anordningen af 29de Juli 1814 § 55 Lit. a. er opstillet som den sædvanlige, og som, hvis det var nogenlunde gjørligt, skulde tilveiebringes, forsaavidt ei Forholdene paa enkelte Steder tillode at forskaffe dem en større, nu skulde erklæres for et ubetinget minimum, og efter Forslagets § 5 skulde de desuden overalt fritages for den Afkortning af Offer og Accidenters formodede Beløb, som bemeldte Lovsted har foreskrevet, men som efter Placat af 22de Mai 1839 § 3 kan ved Overbestyrelsens Resolution eftergives dem, hvor det befindes, at

30 Mai. Sognet eller Pastoratet kan taale den deraf flydende forøgede Byrde. Men Ministeriet tør ikke overlade sig til det Haab, at denne saa ønskelige Forbedring i Skolelærernes Kaar paa alle Steder lader sig gennemføre. Det var vist grundet paa en rigtig Opfatning af Forholdene, naar Lovgiveren i 1814 fandt det nødvendigt at begrænse sit Ønske, at ingen Skolelærer skulde have ringere Kaar end dem Anordningens § 55 har opgivet, ved Hensynet til de meget forskellige og tildeels ugunstige Tilstande i de forskellige Egne. I de skarpe og lidet frugtbare Egne, hvoraf der fandtes saamange i Jylland, vilde Indvaanerne være blevene altfor trykkede ved den Skolereform, der skulde iværksættes, saafremt de ved Siden af de mange andre Byrder, der fulgte med samme, skulde have udredet samme Lønninger til Skolelærerne, som i de mere begunstigede Egne, og det uagtet den adspredte Befolkning, tildeels og Veienes Viskaffenhed i hine Egne, krævede et større Antal Skoler, ligesom der ordentligviis ikke sammesteds i Degnekaldenes Indtægter, Donationer til Skolevæsenet og andre værdige Kilder var saamegen Hjælp at finde som andensteds. Det antoges derhos ei uden Føie, at Skolelærerne paa Grund af den tarvelige Levemaade, der herskede i disse Egne, ogsaa maatte kunne finde sig nogenlunde tilfredsstillende ved Indtægter, der i mere velhavende Sogne vilde findes aldeles utilstrækkelige. Under de Landbotilstande, der indtraadte strax efter at Anordningens Fuldbyrkelse var begyndt, og under den meget uheldige Stemning for Skolevæsenet, der i Forbindelse dermed viste sig i mangfoldige Egne, blev det endog nødvendigt i høiere Grad, end der ved Anordningens Udarbejdelse var forudsat, at lempe Skolelærernes Løn efter Beboernes Evne. Men efterhaanden som Landmændenes Kaar have forbedret sig, er Skolelærernes Lønning i mangfoldige af de Communer, hvori den oprindeligen var lavere ansat, bragt til det, der efter Anordningen skulde være dens ordinaire Størrelse, eller dog kommen den nærmere, og for en stor Deel ere vedkommende Skolelæreres Kaar yderligere forbedrede ved Benyttelsen af Placaten af 22de Mai 1839 § 3. Der turde være meget faa Steder, maaskee aldeles intet, hvor der ikke i de senere Aar er gjort noget til Forbedring af disse smaa

Lønninger. Ravnlig har Ministeriet i den allerfæneste Tid ikke 30 Mai. sjældent fundet sig besejret til at vedtage saadan Forhøielse, uagtet Sogneforstanderskaberne modsatte sig, efterat Det ved Amtsraadenes Erklæringer eller paa anden Maade havde forvisset sig om, at Sognene ret vel kunde bære den forsøgede Udgift. Under de meget ulige Forhold, som Beboernes Aar, Skolernes Antal og de øvrige Hjælpemidlers større eller mindre Betydning medfører, har Ministeriet imidlertid ikke dristet sig til at gjøre det til en ubetinget Regel, at enhver Skolelærer skal som et minimum nyde den i Anordningen af 29de Juli 1814 § 55 Lit. a nævnte Lønning, og endnu mindre dermed at forbinde en ubetinget Fritagelse for Afkortning af Offeres og Accidenters Beløb. Forsaavidt Forslaget endog gaaer ud paa, at de til Skolelærernes Lønninger henlagte Legater under alle Omstændigheder skulle tjene til Tillæg til den allerede bevilgede Løn, istedenfor at de efter Anordningen ordentligviis skulde inddrages i samme, saa vilde dette ikke alene tilveiebringe en ikke begrundet Forsøgelse i adskillige Skolelæreres Lønning, der allerede nu høre til de bedst aflagte, men det vilde og føre til en Ubilighed for adskillige Sogne, hvis Skolevæsen, paa Grund af denne Hjælpekilde, var i adskillige Retninger blevet rundeligere udstyret, end det ellers vilde være sleet. Dersom hiint Forslag, hvilket Aarsagens Lighed vilde fordre, ogsaa blev udvidet til hvad der, uden at kunne henføres til Legater, var skjænket til Lønning for Skolelærere, saa vilde Virkningen deraf paa enkelte Steder blive endnu betydeligere, i hvilken Henseende Man blot skal henpege paa en Deel af de Kongelige Domainer. Det bør isøvrigt ikke oversees, at de flere Midler, der habdes til Skolelærernes Lønning udenfor Ligning paa Indvaanere, ved Skoleplaners Lægning, altid for en større eller mindre Deel ere komne Skolelærerne tilgode, idet man da kunde tilstaae Skolelærerne høiere Løn end den, man, hvis man ei havde havt andet end Ligning paa Beboerne at gribe til, vilde have fundet det forsvarligt at fastsætte, men at det vilde have været ligesaa stridende mod Anordningens Forskrifter som dens Aand, at der overalt, uden Hensyn til hvilke andre Midler til Skolelærernes Lønning der habdes, skulde lignede det samme paa Communen

30 Mai. som man, hvor flige Hjælpemidler havde manglet, maatte have fundet det nødvendigt at affordre samme. 2) Den Byrde, som de nævnte Indstillinger ellers vilde medføre for adskillige Skolecommuner, vilde vel for en betydelig Deel lettes for samme, naar, i Overeensstemmelse med Forslagets § 6 den Deel af Skolelærerens Lønning, som bestaaer i Byg, som skal betales efter Capitelstaxten, overføres fra de enkelte Communer paa det hele Amt. Men denne Byrde kom igjen ved den Deel, som enkelte Communer efter deres Hartkorn skulde tage i disse Lønningers Belsb for hele Amtet (25 Tdr. Bygs Værdi for hver Skolelærer i Amtet), til at falde paa Sognene, saa at vel enkelte Communer vilde blive hedre farne end, om de som hidtil hver havde beholdt deres egne Skolelærere at lønne, men andre derimod vilde kunne faae meget mere at udrede end hidtil. Det turde nu være vanskeligt at finde nogen holdbar Grund for saaledes at paalægge andre Sognedistricter Deeltagelse i de Udgifter, som i et enkelt var gjort til Bedste for dets Skolevæsen, og det kan end ingenlunde antages, at den foreslaaede Fordeling af Byrderne vilde have den anbefalende Beskaffenhed, at det blev til Lettelse for de Communer, for hvilke det blev meest besværligt selv at udrede de med deres Skolevæsen forbundne Udgifter, og kun kastede forsøgede Byrder paa de mere velhavende. Dette vilde vistnok i ikke saa Tilfælde blive Resultatet navnlig med Hensyn til de oven betegnede usrugtbare og thndt befolkede Egne, der i Forhold til deres Hartkorn behøve flere Skoler end andre heldigere Egne. Men der gives og en heel Deel Sogne, som just paa Grund af tætrigere Befolkning, som er bevirket ved det rigere Erhverv, som Nærheden ved en større Kjøbstad, betydeligere Industrianlæg, mange Værksteder eller andre Aarsager aabne for Befolkningen, have faaet et større Antal Skoler end der svarer til deres Hartkorn, og det vilde da fra ingen Side anbefale sig, at disse skulde kunne skyde en ikke ubetydelig Deel af de dermed forbundne Udgifter over paa de øvrige ofte langt mindre velhavende Sogne i Amtet. Forsaavidt Forslaget ogsaa angaaer de ved de hidtil lagte Skoleplaner hjemlede Lønninger, er det derhos unaturligt, at en Deel af Udgifterne paa de Skoler, som med Hensyn til den enkelte

Communes Fornødenheder og for en stor Deel i Overens- 30 Mai.
 stemmelse med dens egne Ønster ere blevne oprettede i samme,
 skulde kunne overføres paa de andre Communer i Amtet, der
 aldeles ikke have havt nogen Stemme angaaende de Beslutninger,
 hvorved disse Skoler ere blevne indrettede. Men hvad Frem-
 tiden angaaer, vilde dette Fællesskab i Udgifter ei tilstede, at
 den Betydning, som nu tilkommer Sogneforstanderskaberne med
 Hensyn til nye Skalers Indretning eller flere Læreres An-
 sættelse ved en Skole, blev vedligeholdt. Under den hidtil-
 værende Tingenes Orden nægtes der aldrig Samtlykke til nogen
 Udgift, som er forbunden med Udførelsen af de Foranstaltninger,
 som til Skolevæsenets Bedste attraaes. Den Ministeriet til-
 kommende Myndighed bliver kun, og det med megen Vaersomhed,
 anvendt mod Sogneforstanderskaberne, naar disse af overdreven
 Sparsomhed modsætte sig, hvad den locale Overbestyrelse i Hen-
 hold til Skoleanordningen finder fornødent til Skolevæsenets
 forsvarlige Ordning. Amtsrådet har ingen mærkelig Ind-
 slydelse paa Skolevæsenets Anliggender, undtagen naar Mini-
 steriet i Tilfælde som de nævnte finder, at ifkun Sognedistrictets
 af Forstanderskabet paaberaabte Uformuenhed kunde fritage det
 for at syldestgjøre den til samme gjorte Fordring, og efter Om-
 stændighederne finder at burde overlade dette til Amtsrådets
 Dom. Dette kan saaledes kun komme til stundom at bortfjerne
 en Hindring for Skolevæsenets Fremgang, men aldrig derpaa
 udøve nogen hemmende Indslydelse. Naar derimod en betydelig
 Deel af de Byrder, som en sliig Foranstaltning vilde medføre,
 skulde kastes paa det hele Amt, saa maatte Amtsrådet have en
 berettiget Stemme ved enhver saadan Leilighed, og dette vilde
 give Anledning til en Vaersomhed, der let kunde gaae over til
 Ungstelighed, for at der ikke i de enkelte Sogne, naar Byrden
 for en stor Deel maatte bæres af det øvrige Amt, skulde frem-
 kaldes en for vidt gaaende Jvæ for nye Skalers Anlæg, eller
 Skolernes Forsyning med flere Lærere. I sliige Tilfælde at
 stille imellem Amtsrådene og Sogneforstanderskaberne kunde ikke
 blive det undertegnede Ministerium overladt, men det maatte
 blive Indenrigsministeriets Sag at vaage over, at Amtet ei
 blev for meget bebyrdet, medens nærværende Ministerium havde

30 Mai. at sørge for Skolevæsenets Interesse; men dette vilde lede til en Forvikling og Lamhed i Bestyrelsen, som vilde være til største Skade for Skolevæsenet. 3) Lovforslagets §§ 6 og 9 have vel sørget for at lette Byrden for Amtene, ved at foreslaae, at denne indskrænkes til $1\frac{1}{4}$ Skp. Byg pr. Td. Hartkorn, og at det Øvrige tilskydes af de under Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet hørende Fonds, indtil videre af Sorøe Academies Overskud. Hvis ogsaa dette Forslag kunde iværksættes, vilde endog et Amt i dets Hælfed kunne faae en Lettelse i de Byrder, som det for Tiden bærer, men det lader sig ikke tænke, at en saadan Forpligtelse kunde lægges paa Fonds, som tilhøre videnskabelige Anstalter, der selv i mange Maader kunde trænge til Forbedringer. Vel er der allerede af bemeldte Fonds bleren bevilget Bidrag til Folkeskolevæsenets Fremme, men slige til visse Beløb begrændsede Tilskud ere i alt Fald af en ganske anden Natur end den udstrakte Forpligtelse, som efter bemeldte Forslag skulde lægges paa samme. Hine Fonds ville umiddelbart i det Dieblit, hvori dette Forslag maatte blive til Lov, komme til at udrede betydelige Tilskud; thi den $1\frac{1}{4}$ Skp. Byg pr. Td. Hartkorn, som Amtet skulde tilskyde, vilde kun være tilstrækkelig til at udrede den omhandlede Deel af Skolelærernes Lønning, saalænge der ei var meer end een Skolelærer for 160 Tdr. Hartkorn, og da dette Forhold er overskredet i flere Amter, endog overordentligt, vilde disse kunne kaste en Deel paa samme hvilende Udgifter til Skolevæsenet over paa Fonds, som aldeles ikke ere bestemte til Folkeskolevæsenets Bedligeholdelse, hvilket i Fremtiden kunde gaae videre og videre og saaledes endog true de Anstalter, som disse Fonds tilhøre, med Undergang. En nødvendig Følge heraf maatte det blive, at Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet maatte være meget betænkeligt ved at samtykke i nogen Forøgelse af de nærværende Landsbyskoler eller i flere Læreres Ansættelse ved disse Skoler. Denne Betænkelighed vilde endog være fornøden, hvor de af den ansjorte Foranstaltning flydende Udgifter i Dieblittet kunde bæres af de Bidrag, vedkommende Amt havde at udrede til Lønningerne af dets Skolelærere; thi det kunde let vise sig, at der i andre til samme hørende Sogne om kort Tid blev

foreflaaet andre, maaffee mere fornødne Foranstaltninger af det 30 Mai. Slags. Ministeriet kom derved i en aldeles skjæv Stilling, idet den Omsorg, som det skylder Folkeskolevæsenet, vilde komme i en evindeligt Strid med de Pligter, som det skylder de videnskabelige Anstalter, hvis Midler skulde forbruges til Bedste for hiint Skolevæsen. Det vilde derfor og blive en uafviselig Nødvendighed, at der dannedes en Repræsentation for de videnskabelige Anstalter, som kunde holde igjen mod de paatrængende Fordringer fra Landsbykskolevæsenets Side; men dette vilde føre til en Splid, der baade vilde lamme Skolevæsenets Fremgang og tillige faae en meget uheldig Indflydelse paa Stemningen mellem Videnskabelighedens og Folkeophøiningens Talsmænd, for ikke at tale om den pinlige og aldeles uholdbare Stilling, hvori Ministeriet vilde komme. Blandt de mange andre Indvendinger, der frembyde sig mod bemeldte Forslag, skal Ministeriet blot udhæve, at, hvis det kunde være forsvarligt at forbruge de Midler, der udgjøre Sors videnskabelige Anstalts Eiendom, til Bedste for Folkeskolevæsenet, saa maatte Kjøbstadskolerne have ligesaameget Krav paa at nyde Godt af dette Bytte som Landsbykskolerne, og de vilde endog dertil have større Trang. Ministeriet skal ikke opholde sig ved de adskillige flere Bemærkninger, som det kunde have at gjøre ved ovennævnte Lovforslag og navnlig ved flere underordnede Puncter i samme, men det har, som allerede ovenansført, fundet det hensigtsmæssigt at fremhæve de væsentligste Indvendinger mod de meest indgribende Dele af Forslaget, for at disse kunne erholde en paalidelig og alsidig Prøvelse. Det vil i alle Tilfælde være til Skolevæsenets sande Vel, at de idelige Fordringer til Forbedring i Skolelærernes Lønninger, der fremkomme for det meste i en aldeles ubestemt Skikkelse, blive underkastede en omfattende Prøvelse af de Mænd, som have størst Leilighed til at gjennemtænke alle hidhørende Forhold, og Ministeriet forventer, at disse, forsaavidt de ikke maatte finde i nogen betydelig Grad at kunne benytte de foreliggende Forslag, dog vilde være istand til at angive andre Midler, hvorved Skolelærernes Kaar i de Districter, hvori de meest trænge til Forbedring, kunne blive ophjulpede. Da en væsentlig Deel af det foreliggende Lovforslag, navnlig § 6, er

30 Mai. af den Bessaffenhed, at Amtsråadene derover bør have Leilighed til at høre sig, saa udbeder Ministeriet sig, at (Lit.), efterat Amtets Skoledirectioner have afgivet deres Betænkninger over Sagen, vil meddele N. N. Amtsråd disse Betænkninger med Opfordring til Samme om ogsaa at høre sine Tanker over dette vigtige Anliggende.

Forslaget var saalydende:

§ 1. Enhver fast ansat Landsbysskolelærer skal herefter nyde idetmindste den i Anordningen for Almuc-Skolevæsenet paa Landet af 29de Juli 1814 § 55 nævnte Lønning med følgende nærmere Bestemmelser. § 2. Naturalydelsene, nemlig 6 Edr. Rug og 10 Edr. Byg, samt Brændsel og Foder, lignes som hidtil paa Communens Beboere efter de gjældende Regler. De opkræves eller anskaffes af Skolepatronen og leveres af ham til Skolelæreren. § 3. De gamle Degneindtægter: Degnetræve, Degnekorn, Qvægtiende, Maaest, Refusion o. s. v., som hidtil i Reglen have været afsortede i den Lønning, der betales efter Capitelstaxten, skulle med det engang fastsatte Beløb affortes i de nævnte Naturalydelses, indtil de ved indtrædende Vacance eller forinden ved mindelig Overenskomst mellem Sogneforstanderskabet og Skolelæreren aldeles bortfalde. § 4. Hvor der, paa Grund af Skolen tillagt Eng eller mere end anordningsmæssig Jord, ikke paalignes Foder, vedbliver dette som hidtil. Hvor der er tillagt fornøden Løvesskær, paalignes intet Brændsel, men Beboerne have kun at skjære og hjemføre dette. Hvor den til en Skole henlagte Jordlod er ifølge Taxationen til den nye Matrikul betydelig større end den normerede, kan Sogneforstanderskabet med Amtsrådets Samtykke, ved indtrædende Vacance, afforte Noget i de Naturalydelses, der aarlig paalignes. § 5. I de 25 Edr. Byg efter Cap. Tægt, som enhver Skolelærer idetmindste skal nyde, indbefattes ikke Offer og Accidenter, ei heller Legater. § 6. Den Lønning efter Capitel Tægt, som ifølge de specielle Skoleplaner er tillagt eller ifølge denne Lov bliver tillagt et Amts Skolelærere, repareres af Amtsråadet paa hele Amtets Hartkorn sogneviis, dog ikke til et høiere Beløb end $1\frac{1}{4}$ Ekp. Byg pr. E. Hartkorn. Saafremt den Afkortning, der i de

specielle Skoleplaner er fastsat for de gamle Degneindtægter, 30 Mai. Skulde i noget Sogn overflige de ovennævnte Naturalydelsler, beregnes dette overfligende Beløb under Sognets Afgift til Amtsskolekassen, indtil samtlige Degneafgifter ved Vacance eller Overeenskomst bortfalde. § 7. Det Beløb, som af Amtsraadet bliver paalagt et Sogns Hartkorn at udrede, lignes af Sogneforstanderskabet paa Skolecommunens Beboere efter de gjældende Regler, opkræves af Skolepatronen og afleveres af ham efter Amtsraadets nærmere Bestemmelse. § 8. Hvor der ved den specielle Skoleplan er tillagt en Skolelærer højere Løn end 25 Edr. Byg efter Capitel Taxten, kan Amtsraadet ved indtrædende Vacance nedsætte Lønnen til 25 Edr., naar den paa Amtets Hartkorn lignede Afgift udgjør 1 Ekv. Byg pr. Tønde Hartkorn. § 9. Naar den Sum, der udkommer ved en Afgift af $1\frac{1}{4}$ Ekv. Byg pr. Tønde Hartkorn, ikke er tilstrækkelig til at skaffe enhver Skolelærer i Amtet den fastsatte Lønning, tilskydes det Manglende af de under Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet hørende Fonds, indtil videre af Sors Academies Overflud. § 10. Enhver Skolelærer oppebærer Offer og Accidentser af sit eget Skoledistrict. § 11. Kirkebyens Skolelærer fritages for at besørge Klokkernes Ringning, Kirkens Reengjørelse, Alterklædernes Bast og Kirkeuhrets Opdrækning. § 12. Den Afgift, som hidtil har været svaret til Skolelærerhjelpekassen af hvert Sogns Skolekasse, bortfalder. Ligeledes fritages saavel Skoledistrictet som Skolelæreren for at udrede Enkepension, som herefter udredes af Skolelærerhjelpekassen alene. Derimod er enhver Skolelærer, som herefter bliver ansat, pligtig til, ved Indskud i Livsforsikringsanstalten, at fikke sin eventuelle Enke en aarlig Rente af 50 Rd. § 13. De Skolelærere, som uden at forsømme Begyndelsesgrundene for samtlige Børn udmærke sig ved at bibringe deres Elever saadanne Kundskaber og Færdigheder, der ere dem nødvendige for at blive nyttige Borgere i Staten, bemyndiges Amtsraadet til, efter Sogneforstanderskabets gjennem Provsten indsendte Forestilling, engang om Aaret, at opmuntre ved extraordinaire Belønninger af indtil 20 Rd. § 14. Enhver fast ansat Kjøbstadskolelærer skal idetmindste nyde 250 Rd. aarlig i visse Indtægter.

30 Mai. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Randers Amts-skoledirection), hvori Ministeriet — da Directionen havde henstillet til Ministeriets Afgjørelse, hvorvidt der, overensstemmende med hvad Provsten havde formeent, maatte kunne gjøres Paa-stand paa, at Skolelodden skulde udlægges rundeligere end Skole-anordningen tilholder, som en Erstatning for dens temmelig be-tydelige Afstand fra Skolen — svarer, at Det ikke finder, at der i Lovgivningen haves Hjemmel til at paalægge Sognefor-standerfabet, at udlægge til Skolelod et større Areal, end der kan anses tilstrækkeligt til 2 Rørs og 6 Faars Græsning.

31 Mai. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Viborg Amts-skoledirection) om at en Afgift fra Viborg Cathedralskole til Cantoren ved Viborg Domkirke bortfalder fra næste Vacance.

Efterat have modtaget de med Directionens behagelige Skri-velse af 5te f. M. fremsendte Erklæringer fra Viborg Communal- bestyrelse og Skolecommission, betræffende en Indstilling fra Rector ved Viborg Cathedralskole, om at den Afgift af 5 Tdr. Rug og 5 Tdr. Byg in natura, som af Skolen hidtil aarlig er ydet til Syngelæreren ved Viborg Borgerkole, der tillige er Cantor ved Domkirken, maatte bortfalde — skulde Ministeriet tjenstligt melde, at det efter Omstændighederne bevilges, at den omhandlede Afgift fremdeles udredes af Cathedralskolen til den nuværende Cantor og Syngelærer ved Borgerkolen, men at den ved hans Afgang fra Embedet vil bortfalde.*)

*) Forinden Ministeriet resolverede i Sagen, havde det ved at indhente Skoledirectionens og Communalbestyrelsens Erklæ- ringer meddeelt følgende Oplysninger om Forholdet: Eterat det ved Placat af 22de Marts 1805 § 8 var befalet, at den Kirke- og Sangopvartning, som Latinskolernes Lærere og Disciple hidtil havde haft, skulde adskilles fra disse, blev det til Gjennemførelsen heraf ved kongelig Resolution af 20de December 1805 bestemt, deels at Kirke- og Sangopvartningen skulde overgaae til de danske Skolers, især Fattig- og Fri- skolernes, Lærere og Lærlinge, og deels at i Forbindelse med disse Forretninger tillige skulde overgaae alle de uviste Indtægter, hvilke af Latinskolerne, deres Lærere og Disciple hidtil havde været oppebaarne for Kirke- og Sangopvartningen, saaledes at disse bleve de danske Skoler, deres Lærere og Disciple til Understøtning og Belønning for de Forretninger, de overtog. Til disse uviste Indtægter bleve, som Moti-

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr (til Stiftamtmanden 31 Mai. og Biskoppen over Aarhus Stift), hvorved Ministeriet approberer,

verne til den kongelige Resolution af 20de December 1805 (Engelstofts Universitets- og Skoleannaler for 1806, 1. Bind Pag. 151) tydeligen viser, ifkun regnede saadanne som Offer for Lærerne, Tegnepenge ved Communionen, Degnepengene, der indsamledes i Kjøbstæderne med Præstpengene, Betalinger ved Forbejærd og Huusbryllupper. Den i nærværende Tilfælde omspurgte Kornindtægt blev Cantor tillagt ved Rescript af 20de November 1744 (see Fogtmanns Rescriptsamling) og, som Rescriptet viser, af Viborg Cathedralskoles Lænder, og da den var en fast Indtægt for Cantoren og udrededes af en Indtægtskilbe for Skolen, der aldeles ikke stod i nogen Forbindelse med de Indtægter, om hvis Deling imellem de latinske og danske Skoler der var Spørgsmaal ved Gjennemførelsen af den oftnævnte allerhøieste Resolution af 20de December 1805, fremgaaer det deraf klart, at den ikke som en umiddelbar Følge af denne Resolution er overgaaet til Almueskolevæsenet, ligesaa lidt som den ved den foregaaende Indtægtsdeling efter denne Resolution i Gjærningen blev medtaget under denne. Dette er heller ikke ligefrem bleven urgeret i den nævnte Erklæring, hvorimod der i denne er fra den Kjendegjærning, at det var ene for Kirketjenestens Skuld, at der blev underviist i Sang i de lærde Skoler paa den Tid, da Rescriptet af 20de November 1744 udkom, udbraget den Slutning, at det Korndeputat, som ved dette Rescript tillegdes Skolens Cantor var en Udgift, som ene med Hensyn til Sangoppartningen i Kirken og til Kirketjenestens Bedste blev paalagt Skolen, og som en Følge deraf fremdeles maatte afholdes af Cathedralskolen og udredes som Betaling til den eller dem, der oplærte dem i Sang, der skulde afløse den latinske Skoles Disciple i at udføre, hvad der hidtil havde været deres Pligt. Men herved maa erindres, at det ved samme allerhøieste Resolution af 20de December 1805 (Engelstofts Universitets- og Skole-Annaler l. c. Pag. 156) blev specielt, med Hensyn til det Tilfælde, at Latinskolers og Kirker da havde Cantorer tillselles, iasistat, at disse skulde vedblive deres Kirketjeneste med dertil lagte Indkomster, og at ved deres Afgang nærmere skulde bestemmes, hvorvidt en ny Cantor skulde bestilles med eller uden Forbindelse med Latinskolen, samt med hvilken Indkomst. Dette Sidste har for Viborg Cathedralskoles Vedkommende ved den daværende Cantors Afgang i 1809 suudet Afgjorelse ved den i Ministeriets Skrivelse af 19de October s. A. nævnte Univ. Dir's. Resolution af 11te Februar 1809 derhen, at kun i det Tilfælde, at en Cantor bestilledes ved Domkirken, der var duelig til at undervise Cathedralskolens Disciple i Sang, skulde hans Løn fra Cathedralskolen udredes af det omspurgte Kornbeløb. Da det nu er antageligt, at Cathedralskolen ikke siden 1809 har havt Domkirkens Cantor til Syngelærer, og det i ethvert Fald er givet, at dette ikke for Tiden finder Sted, har aabenbart Domkirkens nuværende Cantor ikke nogen ved de tidligere Resolutioner om Sangoppartningens Ordning hjemlet

31 Mai. at et aarligt Brændedeputat, som af Grevskabet Hardenberg-Reventlov ydes med 3 Favne til Sognepræsten for Marslev Sogn og 1 Favn til Skolevæsenet sammesteds, maa afløses mod en Erstatningssum af 375 Rd. til Kaldet og 125 Rd. til Skolevæsenet, saaledes at for Kaldets Vedkommende Capitalen indbetales blandt Stiftets offentlige Midler til Forrentning til Fordeel for Embedet.*)

1 Juni. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Ribe Amtsskolebirection) om at Pension tilkommer en Skolelærers Enke, om han ogsaa har henhidnet i et for en ugift Person beregnet Embede, samt om Pensionens Beregning i saa Tilfælde.

Med Directionens behagelige Skrivelse af 1ste April sidstleden har Ministeriet modtaget et af vedkommende Sogneforstanderskabs Erklæring ledsaget Andragende fra Enken efter afgangne Skolelærer N. N. i N. N. om at forundes Pension af hendes afdøde Mand's Embede saavel som af Skolelærerhjælpekassen. Directionen har i denne Anledning bemærket, at, skjøndt det omhandlede Lærer-Embede er beregnet for en ugift Person, vil der dog formeentlig ifølge Skoleanordningens § 62 tilkomme Enken samme Adgang til Pension som andre Skolelærer-Enker, hvorimod det ikke antages, at de almindelige Bestemmelser om Pensionens Beregning og Udredelse ligefrem kunne komme til Anvendelse her; da imidlertid Sogneforstanderskabet har foreslaaet, at Enkens Pension skulde ansættes til omtrent $\frac{1}{12}$ af Embedets Indtægter, der inclusive Offer og Accidentser udgjøre $47\frac{3}{4}$ Tdr. Byg foruden Brændsel, eller til 4 Tdr. Byg, har Directionen, der anseer denne Pension for passende, tiltraadt Sogneforstanderskabets Forslag, idet Directionen har anseet det for stemmende med Placat af 22de Mai 1839 § 4, at denne Pension udredes af Communen.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at

retslig Afkomst til at oppebære den omspurgte Indtægt fra Cathedralsskolen, ligesaa lidt som nogen eventuel Cantor ved Domkirken som saadan har nogen Berettigelse til denne.

*) Under samme Dato afgik for Skolevæsenets Vedkommende Skrivelse til Randers Amtsskolebirection.

ligesom Ministeriet efter Omstændighederne Intet finder at erindre 1 Juni.
 mod, at Skolelærer=Enke N. Ns. Pension af Embedet fastsættes
 som af Sognesforstanderskabet foreslaaet til 4 Tdr. Byg, saaledes
 maa Ministeriet ogsaa med Directionen være enigt i, at denne
 Pension bliver at udrede af Communen, i hvilken Henseende
 Ministeriet ikke undlader at bemærke, at, naar Placat af 22de
 Mai 1839 § 4 bestemmer, at Læreren skal udrede Enkepensionen,
 naar han efter sammes Fradrag endnu beholder 20 Tdr. Byg
 efter Capitelstøt tilbage, da maa denne Lovbestemmelse antages
 at have havt den sædvanlige Lønningsmaade for Die, ifølge
 hvilken Skolelæreren foruden sine 20 Tdr. Byg, endvidere skulde
 have 6 Tdr. Rug og 10 Tdr. Byg in natura samt Jordlod
 og Fourage; naar derfor Placatens Bestemmelse skulde anvendes
 paa det foreliggende Tilfælde, vilde ikke alene de manglende
 6 Tdr. Rug og 10 Tdr. Byg in natura, men ogsaa et pas-
 sende Beløb for Afhavn af Jordlod og Fourage være at afdrage
 i hans Løn, og Enkepensionen da først kunne falde Læreren til
 Byrde, saafremt han endda havde 20 Tdr. efter Capitelstøt i
 Behold; da nu Lønnen for Skolelæreren i N. N. efter Fradrag
 af de ovennævnte Indtægter vilde synke ned under 20 Tdr.
 Byg, vil Pensionen overeensstemmende med Placatens Regel
 blive at udrede af Communen.

Indenrigs=Ministeriets Skr. (til Krigsministeriet) om Bestem- 1 Juni.
 melsen af Fødehjemmet for Børn af Militaire, der fødes, medens
 de ligge i Cantonnement eller Garnison.

Efterat Man havde begjært sig Krigsministeriets Uttringer
 meddeelte med Hensyn til et hertil indkommet Andragende, hvori
 Helsingør Kjøbstads Magistrat, paa Grund af at Magistraten i
 i Glückstadt har forlangt en sammesteds født Søn af Comman-
 deersergeant ved 2det Jægercorp's N. N. og dennes Hustru an-
 tegnet i vedkommende Kirkebog i Helsingør, har begjært sig
 Resolution meddeelt for, hvorvidt sidstnævnte By kan betragtes
 som fast Garnisonssted for bemeldte 2det Jægercorp's, samt i
 bekræftende Fald, hvilket Sted der da skal betragtes som fast
 Garnisonssted for den 15de Linie=Infanteri=Bataillon, der for
 Tiden garnisonerer i Helsingør, har velbemeldte Ministerium

1 Juni. næst at bemærke, at det efter Udfaldet af en med Ministeriet for Hertugdømmerne Holsteen og Lauenburg ført Correspondence, hvorved det for de i Holsteen cantonnerende Troppesdelingers Vedkommende er statueret, at Cantonnementsstedet skal betragtes som Fødehjem for de sammesteds fødte Børn af Militaire, maa ansees af mindre Vigtighed, hvorledes det opfattede Spørgsmaal besvares, i behagelig Skrivelse af 8de f. M. derhos begjært sig Indenrigsministeriets Yttringer meddeelte med Hensyn til en af Ministeriet for bemeldte Hertugdømmer under Eagen gjort Forespørgsel om, hvilket Sted der bliver at ansee som de Børns Fødehjem, der fødes i Kjøbenhavn af Forældre, som henhøre til de tidligere i Holsteen nu i Kjøbenhavn garnisonerende Troppesdelinger, og specielt om, hvor de Børn have Fødehjem, der fødes af Mødre, efterladte i Holsteen, hvis Mænd ere ansatte ved Troppesdelingerne i Kjøbenhavn, idet Krigsministeriet derhos har bemærket, at det har troet at kunne besvare bemeldte Forespørgsel derhen, at Børn af begge de nævnte Categorier maatte antages at have Fødehjem her i Staden.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet tjenstligst tilbagemelde, at Indenrigsministeriet, i Henhold til hvad man under en med Ministeriet for Hertugdømmerne Holsteen og Lauenburg i Eagen ført Correspondence har udtalt i Skrivelse af 13de Marts d. N.*), ikke kan have videre at erindre med Hensyn til den Besvarelse af samme Ministerii almindelige Forespørgsel, for hvilken Krigsministeriet sees at have udtalt sig, da man forudsætter, at Correspondencen alene har angaaet de Tilfælde, hvor den paa

*) Ministeriet havde i bemeldte Skrivelse yttret, at, da den i Kongeriget gjældende Forspørgselslovgivning, cfr. Forordningen af 24de Januar 1844 § 2, ved Bestemmelsen af Børns Fødehjem ifkun kjenber til Forskjellen mellem Fødseler paa Forældrenes faste Opholdssted og Fødseler paa Reiser eller under Forældrenes forbigaaende Ophold paa et fremmed Sted, savnes der Hjemmel til at opstille det Sted, hvor ægte Børn af Militaire, medens Forældrene ligge i Cantonnements sammesteds, fødes, som en særegen Art af Opholdssted, eller til ved Bestemmelsen af deslige Børns Fødehjem i alle Tilfælde at følge den af velbemeldte Ministerium foreslaaede Regel, og at Ministeriet derfor maatte holde for, at Fødsel paa et saadant Cantonnementssted maatte efter de concrete Omstændigheder blive at henføre under et af de fornævnte i Lovgivningen opstillede tvende forskjellige Tilfælde.

det tidligere Garnisonssted i Hertugdømmet efterladte Hustru 1 Juni.
 først nedkommer sammesteds, efterat Faderen har naaet til og taget Ophold paa det nye Garnisonssted. Hvor Manden og Konen derimod ikke have opholdt sig samlede paa det tidligere Garnisonssted, men hver for sig have Ophold paa forskjellige Steder, vil hiint ikke ubetinget være at betragte som deres Børns Fødehjem, men dette vil da være der, hvor Forældrene paa Fødselens Tid maatte antages at have deres Hjemsted, cfr. navnlig Forordningen af 24de Januar 1844 § 8 in fine.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 3 Juni.
 og Biskoppen over Sjællands Stift), hvorved det approberes, at Lyngby Sogneskole overtager i Arvefæste et Gjentofte Lyngby-Hospital tilhørende og umiddelbart til Præstegaardens Have stødende Areal af 14,840 □ Alen mod en Arvefæstecafgift af 5 Ldr. Byg, at betale med Penge efter Capitelstaxt til Hospitalet, dog med Forbehold af de Bilkaar, hvorunder en Deel af Arealet eventualiter skal afstaaes til Sognet til Gangsti til Kirkegaarden.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circ. (til samtlige Skole- 10 Juni.
 directioner) om Underviisning for Børn under 9 Aar i Hjemmet.

Den stadig tiltagende Folkemængde har i de senere Aar bevirket en Oversfyldning af flere af Almueskolerne paa Landet, der nødvendig har maattet indvirke skadeligt paa Underviisningen, og efterhaanden som Selveiendom og Udskykning af de større Jordieendomme bliver mere almindelig, er det at forudsee, at denne Ulempe hyppigere vil indtræffe. Hvor Uleiligheden af det større Børnecantal alene bestaaer i, at Skolestuen bliver for lille til at rumme Børnene, lader Mangelen sig afhjælpe ved en Udvidelse af Localet, men ofte stiger Børnecantallet i en saadan Grad, at Klasserne, hvori Skolen er inddeelt, blive for talrige til, at Læreren kan overkomme Underviisningen, og man maa da gribe til andre Midler for at fjerne de Hindringer for Underviisningens ordentlige og tilbørlige Fremme, der reise sig heraf. Der frembyder sig i denne Henseende tre Veie at vælge imellem, nemlig enten at dele Skolen i flere Klasser med

10 Juni. kortere Underviisningstid for hver, eller at forsøge Lærekrafterne ved Ansættelsen af flere Lærere, eller ved at indrette nye Skoler, eller og paa anden Maade skaffe endeel af Børnene Underviisning udenfor de sædvanlige Skoler. Om Anvendelsen af det første af disse Midler har Ministeriet jevnlig modtaget Forslag, idet forskjellige Sogneforstanderskaber saavel som ogsaa enkelte Skoledirectioner, naar der var Spørgsmaal om, at Børneantallet i en eller anden Skole var for stort, have andraget paa, at Skolen maatte deles i 3 Klasser med 2 Dages ugentlig Underviisning for hver; men ligesom dette er stridende mod Skoleanordningen for Landet af 29de Juli 1814 § 10, der udtrykkelig bestemmer, at hver Klasse bør søge Skolen 3 fulde eller 6 halve Dage ugentlig (hvori dog senere er skeet en Forandring ved Placaten af 27de August 1818, der tillader en noget anden Fordeling af Underviisningstiden mellem Klasserne efter Aarstiden, uden at dog selve Underviisningen derved formindskes), saaledes maa Ministeriet ansee den lovbestaaende Underviisningstid for kort nok, og Man har derfor fundet Betænkelse ved at andrage paa en yderligere Indskrænkning heri. Derimod har Ministeriet i Almindelighed, hvor Børneantallet viser sig at være for stort for een Lærer, søgt at virke til en bedre Indretnings Fremme, ved at paahyde Oprettelsen af nye Skoler eller Ansættelsen af Andenlærere ved de alt bestaaende, i hvilket sidste Tilfælde Skolerne da ere blevne forsynede med 2 Skolestuer og inddeelte i 4 Klasser, saaledes at hver Klasse erholder Underviisning i den lovbestaaende Tid. Skjøndt denne Maade at opbygge Skolevæsenet paa er den sikreste og paa lideligste, kan det dog ikke nægtes, at den ogsaa har sine Vanskeligheder, idet den medfører betydelig forøgede Udgifter, og Gynen i Communerne til at anvende Bekostninger paa Skolevæsenet ikke sjældent staaer i omvendt Forhold til Børneantallets Tilvæxt, hvortil endnu kommer, at det i den senere Tid har været meget vanskeligt at erholde saadanne mindre lønnede Skolelærerembeder, som Andenlærerposterne i Almindelighed ere, tilfredsstillende besatte. Ministeriet har derfor troet, at det kunde fortjene Overveielse, om det ikke maatte være muligt at forskaffe en Deel af de mindre Børn Underviisning i de første Begyn-

delfesgrunde udenfor Skolen, hvorved Læreren vilde befries for en Deel af det meest tidspildende og sløvende Arbeide og sættes istand til at anvende mere Tid og Kraft paa de ældre Børns Underviisning. Allerede Skoleanordningen for Landet § 1 tyder hen herpaa, idet den bestemmer, at, hvor Børneantallet i et Skoledistrikt bliver for stort for een Skole, og det bliver for befofreligt at oprette 2 Skoler, bør der anlægges en Hjælpe-skole for Børn af Underviisningens nederste Klasse; og i Henhold hertil er ogsaa paa flere Steder med Held indrettet saakaldte Bugeskoler, hvori de yngste Børn, i Almindelighed indtil 9 Aars Alderen, nyde Underviisning i de første Elementer af et ældre Fruentimmer eller anden dertil skikket Person, der hertil lønnes af Kommunen. Imidlertid medfører en saadan Indretning dog ogsaa Udgifter, og er derhos betinget af, at der findes en Person, der er skikket og villig til at paatage sig dette Arbeide, hvilket ikke allevegne er Tilfældet. Det lader sig derfor ikke altid gjøre at oprette slige Hjælpe- eller Bugeskoler, men Trangen hertil turde ogsaa efter Ministeriets Formening fra en vis Side være mindre nu end tidligere, da den Underviisning, der skulde meddeles i disse Skoler, nu, efterat Anordningerne af 29de Juli 1814 have virket i 40 Aar, for en stor Deel maa kunne meddeles i Hjemmet, naar Forældrene og navnlig Mødrene eller ældre Sødsfende kunne og ville besørge den tidligste Underviisning. Paa denne Maade vilde da Skolegangens Begyndelse kunne, i alt Fald for en Deel af Børnene, udsættes til en noget senere Alder end Skoleandordningens § 7 foreskriver, men det er en Selvfølge, at hertil dog i ethvert Tilfælde maatte indhentes Skoledirectionens Tilladelse i Henhold til Anordningens § 18, ligesom det saavel fra Directionens som fra Sogneforstanderskabets Side maatte paasees, at Tilladelsen ikke benyttes til at lade Børnene hengaac i Uvidenhed. Idet Ministeriet ikke undlader at henlede Directionens Opmærksomhed paa denne Sag, der synes at være lige meget i Skolevæsenets og i Kommunens Interesse, idet den paa den ene Side vil kunne bidrage til en bedre Underviisnings Fremme i Skolen, naar Læreren fritages for det trættende Arbeide med at bibringe de mindre Børn de første Begyndelsesgrunde og saa-

10 Juni. Iedes sættes istand til at føre de ældre Børn videre frem, og den paa anden Side muligen vil kunne befrie Communen for forsøgede Udgifter ved at modvirke en Overfyldning af Skolen, skulde Ministeriet tjenstligst anmode (Lit.) om at tage under Overveielse, hvad der i denne Retning hensigtsmæssigen maatte kunne foretages, og da at træffe de i saa Henseende fornødne Foranstaltninger, ligesom Man og maa udbede sig Deres behagelige Tanker om, hvorvidt nogen videre almindelig Foranstaltning i saa Henseende maatte være tilraadelig.

10 Juni. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Odense Amt) om at en Commune kan lade foretage Registrering for ydet Understøttelse, skjøndt den Paagjældendes Bo alt tidligere er registreret af en anden Commune — at Registrering ei giver Panteret men kun sikrer mod senere Afhændelse — at begge Communer maa concurrere i Boet.

Efterat en imellem Søby-Thurup og Barløse Sognestanderstaber opstaaet Meningsulighed om, i hvilken af disse Communer Fæstehusmand N. N. maatte anses forsørgelsesberettiget, af Amtet var afgjort derhen, at Forsørgelsespligten maatte paahvile den førstnævnte, har Amtet efter Søby-Thurup Sognestanderstabers derom fremsatte Begjæring ved behagelig Skrivelse af 22de Februar hidstleden forelagt Ministeriet Sagen, navnlig ogsaa med Hensyn til de af Forstanderskabet reiste Spørgsmaal deels om, paa hvilken Maade samme i et Tilfælde, som det foreliggende, naar den Paagjældendes Bo alt maatte være foranstaltet registreret til Sikkerhed for den eventuelle Refusion af en ham i sin Tid af Barløse Sogn som hans daværende Forsørgelsescommune ydet Fattigunderstøttelse kan sikke sin lignende Ret til eventualiter at søge Erstatning i hans Bo for mulig fremtidig Understøttelse, deels om i hvilket Forhold de respective Communer i sin Tid skulle nyde Fyldestgjørelse for deres Krav.

I det man nu, forsaavidt der under Sagen har været Spørgsmaal om, hvor bemeldte N. N. skal anses forsørgelsesberettiget, ganske maa tiltræde Amtets Formening om, at Forsørgelsespligten maa paahvile Søby-Thurup Commune, skal man, hvad

det forøvrigt Omspurgte angaaer, næst at fremhæve, at ved= 10 Juni.
 kommende Fattigvæsenets Ret til at søge Erstatning for ydet
 Understøttelse efter Lovgivningen ikke kan gøres gjældende i
 Paagjældendes levende Live, i Overeensstemmelse med hvad der
 af Justitsministeriet, med hvilket man har corresponderet over
 Sagen, er yttret, herved tjenstligst melde, at det upaatvivlelig,
 uden Hensyn til hvorvidt nogen Registrering af Paagjældendes
 Bo tidligere maatte have fundet Sted til Sikkerhed for Andres
 Krav, maa staae Søby=Thurup Sognesforstanderskab frit for
 at lade hans Eiendele registrere og Registreringen thinglæse for
 derved at fikke sig imod, at han disponerer over sit Gods, og
 at man isøvrigt, da saadanne Registreringer ikke give nogen
 Panteret, men alene fikke mod senere Afhændelser, maa holde
 for, at begge Communer i sin Tid maae concurrere i Paa-
 gjældendes Bo, uden at den ene kan have noget Fortrin for
 den anden.

Indenrigs=Ministeriets Skr. (til Directionen for Ringkjøbing 13 Juni.
 Amts Kjøbstæders Fattigvæsen) hvori Ministeriet blandt andet
 approberer, 1) at det Cronbergste Legathuus med Tilliggende
 og dets ikke for Fremtiden brugelige Inventarium afhændes ved
 Auction efter Conditioner, som af Directionen approberes, hvori-
 mod Budet indstilles til Ministeriets Approbation, 2) at Kjøb-
 stædernes Fattigvæsen til bemeldte Legat, der fremdeles holdes
 udenfor det almindelige Fattigvæsen og vedbliver som særegen
 Stiftelse, ved et formeligt Overdragelsesdocument afgiver det
 nuværende Fattighuus med Tilliggende til Anvendelse paa den
 for det tidligere Legathuus foreskrevne Maade; 3) at den for
 det ældre Legathuus med videre ved Salget indvindende Kjøbesum
 udjættes blandt Fattigvæsenets Midler, til udelukkende Bedste
 for bemeldte Stiftelse.

Confirmation paa Fundats for et af Gaardmand Rasper 13 Juni.
 Korsgaard i Døstrup By og Sogn Løve Herred, til Fordel
 for Døstrup Byes Trængende oprettet Legat.

Fundats.

1) Legatet bestaaer af en Capital stor 800 Rd., under Navn

13 Juni. af Rasper Korsgaard's Legat. 2) Legatet bestyres af Amtmanden over Ribe Amt og Sognepræsten i Døstrup Sogn efter de for offentlige Stiftelser's Midler gjældende Regler. 3) Renten uddeles 2de Gange aarlig efter fælleds Beslutning af Bestyrelsen, nemlig i hver 11te Juni og 11te December Termin, hver Gang med det Halve, til 4 af Døstrup Byes Trængende, som ikke have nydt Understøttelse af Fattigvæsenet. Den første Uddeling finder Sted i 11te December 1854. 4) Det aarlige Regnskab, som affattes af Sognepræsten i Døstrup, indsendes til Revision i Indenrigsministeriet inden December Maaned's Udgang.

Ribe Stiftsamtscoutoir og Døstrup Præstegaard den 28de Februar 1854.

Rüttichau.

Koch.

14 Juni. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Ringkjøbing Amt) om at det Gebyr, som for en Udpantningsforretning for den en Skolelærer tilkommende Rannest skal erlægges, kan af Sognesogden inddrives ved samme Forretning.

Med behagelig Skrivelse af 31te Marts sidstleden har Amtet tilstillet Ministeriet et Andragende fra Formanden for N. N. Sogneforstanderskab, Sognepræst N. N., hvori han paa Sogneforstanderskabets Begne begjærer Ministeriets Resolution for, hvorvidt vedkommende Sognesoged har været berettiget til for det ham tilkommende Gebyr for en af Skolelærer N. N. ved N. N. Sogn's nordre Skole requireret Udpantning til Inddrivelse af den Skolelæreren tilkommende Rannest at gjøre Udpantning hos Requirenten, der imidlertid senere havde erholdt sit Tilgodehavende betalt; og har Amtet ved Indsendelsen af dette Andragende ganske henholdt sig til en af Samme tidligere i Sagen afgiven Resolution, der gaaer ud paa, at, ligesom Fogden i Almindelighed har at holde sig til Requirenten af en Fogedsforretning for det ham tilkommende Gebyr, saaledes maa det samme formeentlig ogsaa gjælde om Sognesogden, naar han paa Fogdens Begne har foretaget Udpantning.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet, efter at have brevbegjæret med Justitsministeriet om Sagen, tjenstligst melde, at Man ikke kan tiltræde den af Amtet i foransørte Henseende yttrede An-

skuelse, men at Man derimod maa være af den Formening, at 14 Juni. den efter Skolelærer N. Ns. Requisition for en ham tilkommende Embedsindtægt gjorde Udpantning maa antages ogsaa at have omfattet Sognefogdens Gebyr, for hvilket det dog, saaledes som Udtrykkene i Forordningen af 11te November 1791 § 5 d umiddelbart tilfuge, ikke var Requirentens, men Sognefogdens egen Sag at sørge, samt at Sognefogden, uagtet selve Skolelærerens Fordring var berigtiget, maatte være berettiget til at gjøre Udpantningen gjældende for sit Bedkommende, uden at Skolelæreren, der ved at modtage, hvad der tilkom ham, hverken kunde stille Sognefogden ved sin Ret til Gebyr, eller paadrage sig noget Ansvar for samme, behøvede at foretage noget videre for at skaffe ham dette. Og anmodes Hr. Greven derfor om i Dvereenstemmelse hermed behagelig at ville meddele de Bedkommende Besked.*)

- *) Da Amtet senere ved at meddele nogle Bemærkninger angaaende den Fremgangsmaade, der bruges ved slike Udpantningsforretninger, havde yttret, at det ofte vilde falde vanskeligt, om ei umuligt for Sognefogden at erholde sit Gebyr, naar ikke Requirenten kunde gjøres ansvarlig for samme, og derfor henstillet til Ministeriet, om der ikke maatte findes Anledning til at forandre den afgivne Resolution derhen, at Sognefogden kun er pligtig til selv at paasee Inddrivelsen af sit Gebyr hos Requisiteus, naar den afholdte Udpantningsforretning tilfælles ham af Requirenten med Paategning om, at denne enten er syldbestgjort for, eller i alt Fald frasælber sin Fordring — svarede Ministeriet under 22de Juli næstsefter: Ministeriet finder sig ikke foranlediget til at fravige sin tidligere i Sagen yttrede Formening, men maa fremdeles holde fast ved, at Skolelærer N. N., saafremt han ikke paa nogen særdeles Maade har forpligtet sig til at sørge for Inddrivelsen af Sognefogdens Gebyr, ingenlunde med Nette kan gjøres ansvarlig for samme. Ligesom den i Ministeriets Skrivelse af 14de Juni sidstleden citerede Forordning af 11te November 1791 § 5 Lit. d viser, at det er hos den Skyldige og ikke hos Requirenten, Sognefogden har at gjøre Udlæg for sit Gebyr, saaledes gives der ingen Lov eller iøvrigt nogen Retgrund, hvorsfor Requirenten skulde sørge for dette, og det saaledes, at han ikke skulde være berettiget til mindelig at modtage det ham Tilkomende, naar han ikke tillige kunde erholde hiint Gebyr betalt, Noget som og vilde være i Strid med Lovgiverens Omhu for at forhjælpe den Bedkommende til sin Ret i Tilfælde som de, hvorom her er Spørgsmaal; hvorimod Sportel-Reglementet af 22de Marts 1814 § 61 endog udtrykkelig viser, at Rettembedsmændene i deslige Tilfælde intet Gebyr nyde, uden forsaavidt det kan faaes hos

20 Juni. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden over Fyens Stift) om at Stiftamtmanden alene approberer et Fæstebrev efter Reglerne i Placat af 26de October 1831 § 2, naar vedkommende Provst selv er Beneficiarius.

J behagelig Skrivelse af 20de f. M. har Hr. Stiftamtmanden, ved hertil at indsende et paa et Lumbj Sogneskald tilhørende Mensalhuus i Lumbj udstedt Fæstebrev, hvis Approbation efter Reglerne i Placat af 26de October 1831 § 2 henhører under Amtmanden og Provsten, med Hensyn til at det netop er vedkommende Provst, der som Beneficiarius har udstedt det ovennævnte Fæstebrev, indstillet til Ministeriet, om De alene kan approbere Fæstebrevet, eller Approbationen bør udfærdiges af Ministeriet.

J denne Anledning skulde Ministeriet, ved hoslagt at remittere meerbemeldte Fæstebrev, tjenstligst melde, at det overlades til Hr. Stiftamtmanden at approbere Bortfæstningen paa de Bilkaar, hvorom De med Provsten maatte være enig.

20 Juni. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Sjællands Stift), at Indfæstninger og Recognitioner af egentlige Præstegaardsjorder udeelt tilfalde Kaldet.

den, hos hvem Forretningen foretages, efterat der først er skaffet Fyldest for selve Fordringen, ligesom Reglementets § 153 viser, at ogsaa Gebyret for de Mænd, der efter Udnavnelse bruges til tinglige Forretninger, bortfalder, naar Rettens Betjente ingen Betaling nyde. Det kan iøvrigt ikke være vanskeligt for Sognefogderne at sørge for, at de dem tilkommende Gebyrer, forsaavidt som den, hvem Udpantningen er overgaaet, ikke maatte mangle Evne til at udrede samme, virkelig kommer dem tilgode; i fornødent Fald vil Amtmanden nærmere kunne instruere dem i saa Henseende. Forsaavidt Hr. Greven i Deres Skrivelse har yttret Tvivl om den af Sognefogden i det foreliggende Tilfælde hos Skolelærer N. N. foretagne Udpantningsforretning kan hæves ved den af Ministeriet afgivne Resolution, maa Ministeriet endnu bemærke, at, da en af Sognefogden foretagen Udpantning ikke er en Retshandling, men en Udførelse af en af Øvrigheden givne Autorisation, saa maa den og ved ministeriel Resolution kunne ophæves, ligesom den i intet Tilfælde kunde være Gjenstand for Indblikning for høiere Ret. Derimod vilde der Intet være til Hinder for, at Sognefogden, hvis han attraaede det, kunde søge Skolelærer N. N. til at erstatte det Gebyr, som ved hans formeentlige Forsømmelse maatte være forspilt.

Med Hensyn til at Sognepræst N. N. for N. N. Menighed, 20 Juni. har formæent, at de erlagte Recognitioner ved 2de Arvefæsteforandringer, som ere foregaaede i Aaret 1853 med Parceller af N. N. Præstegaards Jordtilliggende, paa Grund af Udtrykkene i de oprindelige Arvefæstebreve, bør tilfalde Sognepræsten, have Hr. Stiftamtmanden og Deres Høiærværdighed i behagelig Skrivelse af 22de f. M., baade for dette Tilfælde og for lignende Tilfælde i Fremtiden, indstillet Spørgsmaalet om, hvorvidt deslige Recognitioner tilkomme den vedkommende Beneficiarius, til Ministeriets Afgjærelse.

I denne Anledning meldes herved tjenstlig, at Ministeriet er med Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed enigt i, at de Indfæstningssummer og Recognitioner, der erlægges af bortfæstet eller bortarvefæstet Præstegaardsjord, udeelt skulle tilfalde Kaldet og indsættes blandt Stiftets offentlige Midler, da de Regler, hvorefter Sognepræsterne vare berettigede til at oppebære disse Beløb, eller nu i Medfør af Plac. af 26de Octbr. 1831 og den Kongelige Resolution af 26de April bekjendtgjort ved Canc. Skr. 6. Mai 1837, alene en Fjerdedeel af samme, forsaavidt angaaer bortfæstet eller bortarvefæstet beneficeret Bøndergods, ikke ere anvendelige paa Dele af Præstegaarden, der ere blevne Gjenstand for saadan Disposition. Da denne Distinction imidlertid ikke synes at være bleven iagttaget ved de i Medfør af allerhøieste Resolution af 28de Marts 1800 foregaaede Bortarvefæstning af de omhandlede Parceller af N. N. Præstegaardsjorder, finder Ministeriet det billigt, at den heller ikke gjøres gjældende mod Sognepræsten N. N. Derimod kan Ministeriet ikke bifalde, at der tillægges ham en større Ret med Hensyn til de i hans Embedstid faldende Recognitioner, end der i Medfør af Lovgivningen, cfr. Plac. 26de October 1831 og allerhøieste Resolution af 26de April 1837, communiceret ved Canc. Skr. af 6te Mai næstefter, vilde have tilkommet ham, hvis Godset havde været Bøndergods. Som Følge heraf maa han blandt Stiftets offentlige Midler indbetale de tre Fjerdedele af de af ham oppebaarne Recognitioner, hvorimod det tillades, at han beholder den ene Fjerdedeel, og maa der forholdes paa samme Maade med Hensyn til andre Recognitioner, der maatte

- 20 Juni. blive erlagte for det omhandlede Gods i hans Embedstid, hvorimod det ved eventuel ny Besættelse af Embedet vil blive paalagt Eftermanden at finde sig i, at det hele Beløb af saadanne Recognitioner indbetales til Stiftets offentlige Midler.
- 21 Juni. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Aalborg Amt), hvori Ministeriet i Anledning af et Andragende fra Proprietair N. N. og Proprietair N. N. om at fritages for den dem efter Anordningen for Skolevæsenet paa Landet af 29de Juli 1814 § 37 paahvilende Forpligtelse til at fungere som Skolepatroner, melder, at det saaledes Ansøgte ikke kan bevilges, idet dog bemærkes, at der ifølge Anordningen for Skolevæsenet paa Landet af 29de Juli 1814 § 37 cfr. Anordningen af 13de August 1841 § 14 kun paahviler Ansøgerne Forpligtelse til at fungere som Patron for Skolen i det Distrikt, hvortil deres respective Gaarde ere henlagte.
- 21 Juni. Lov angaaende Afhændelse af det til Lehn, Stamhuse, Fideicommissjer, offentlige Stiftelser og Embeder hørende Bøndergods. Justits-Ministeriet.
- Rigsdagen har vedtaget og Kongen ved Sit Samtykke stadfæstet følgende Lov: Besiddere af Lehn, Stamhuse og Fideicommissjer skulle være berettigede til efter truffen Overenskomst med vedkommende Panthavere, uden særlig Bevilling og uden Hensyn til de derimod stridende Bestemmelser i Crectionsbrevene, at afhænde det til Besiddelsen hørende Bøndergods til Selveiendom eller Arvefæste med Ret til at sælge og pantsætte, naar for hvert enkelt Sted i Forhold til dettes Hartkorn Kjøbesummen, derunder indbefattet den aarlige Afgift, saafremt en saadan er bestemt, ikke er mindre end det af Justitsministeriet forud fastsatte Minimum. Forsaavidt Stederne ere bortfæstede, maa Afhændelsen dog alene skee til de nuværende Fæstere eller med disses Samtykke til deres Livsarvinger, Svigerbørn eller Stedbørn. Efter indtraadt Fæstledighed kan Afhændelsen efter denne Lov ogsaa skee til de nævnte Fæsteres Livsarvinger, Svigerbørn Stedbørn, men til Andre kun ifølge særlig Bevilling. De Kjøbesummen, der indkomme ved de i Kraft af nærværende Lov iværksatte Salg, skulle, med den i § 3 bestemte Indskrænkning,

komme Lehnet, Stambuset eller Fideicommisset tilgode. § 2. ²¹ Juni. Det i § 1 ommeldte Minimum bliver paa Besidderens Andragende at fastsætte af Justitæministeriet for en vis Tid, dog ikke længer end 10 Aar ad Gangen, og enten for det hele under Besiddelsen henhørende Bøndergods eller for de enkelte Dele af samme, der maatte findes i saa Henseende at burde henføres til forskjellige Afdelinger. Den Resolution, hvorved Minimum fastsættes, bliver at tingløse, og gjælder derefter i den fastsatte Tid som Hjemmel for Besidderens Adkomst til at afhænde Bøndergodset for en Kjøbesum, der ikke er under den fastsatte Grænsse. § 3. Af de indkomne Kjøbesummer er Besidderen berettiget til at erholde, naar han sælger til Fæsterne, diæses Livsarvinger, Svigerbørn eller Stedbørn, 12 pCt., og ellers 8 pCt., dog kun forsaavidt diæse Procenter kunne udredes af, hvad Kjøbesummen overstiger Minimum efter § 2. Er der betinget aarlig Afgift i Penge eller Korn af Stedet, bliver samme at capitalisere til det 25 dobbelte Beløb, og Procenter kunne da ogsaa beregnes af dette Beløb, forsaavidt de kunne udredes af Kjøbesummen uden at angribe dens Minimum. Kornafgiftens Værdi beregnes efter Gjennemsnit af de sidste 24 Aars Kapiteltaxter, saaledes at de tvende høieste og tvende laveste Aar udslydes. § 4. Paa lige Maade, dog uden at § 3 her har Anvendelse, skulle Bestyrerne af offentlige Stiftelser, Kirker, Høspitaler og Klostre, saa og de Embedsmænd, til hvis Embeder Bøndergods er henlagt, være berettigede til paa Stiftelsens eller Embedets Vegne at afhænde det til samme hørende Bøndergods, efterat Minimum for Kjøbesummerne er fastsat og de øvrige Regler for Afhændelsen ere billigede af det vedkommende Ministerium. § 5. Forsaavidt der i Fundationsbrevene eller andre gjældende Forskrifter for det i denne Lov omhandlede Slags Eiendomme indeholdes Bestemmelser, der tilfugte en særlig Fordeel for Godsets Bønder, skal vedkommende Ministerium paasee, at der fastsættes saadanne Betingelser for Afhændelsen, at de tilfugtede Fordele komme Bønderne tilgode. § 6. Regjeringen træffer de nærmere Bestemmelse, som maatte behøves til Betryggelse for, at de ved Salgene indvundne Kjøbesummer komme vedkommende Besiddelse, Stiftelse eller Embede tilgode. *)

*) Cf. Utsings Lovsamling for 1854, Pag. 571—72.

22 Juni. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Sjællands Stift), hvorved Ministeriet i Anledning af et Andragende, hvori Godsforvalter N. N. paa vedkommende Kirkeieiers Begne havde forespurgt, hvem det paahvilede at reenhojde og rydeliggjøre Kirkegaarden langs med Ringmuren om N. N. og N. N. Kirkegaard, svarer, at det omspurgte Arbejde maa antages at paahvile Kirkeieieren, der ifkun, naar Reparation af ham skal foretages ved Kirkemuren, har Ret til af Sognebeboerne at forlange det dertil fornødne Haandlangerarbejde.

23 Juni. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Hjørring Amtsskoledirection), hvori Ministeriet, forsaavidt N. N. Sogneforstanderskab havde yttret den Formening, at det, da N. N. Skolelærer-Embedet har et større Jordtilliggende, end Anordningerne foreskriver, maa være berettiget til at bortfælge, hvad Skolelodden overstiger den befalede Størrelse, og anvende det Indkommende til Hjælp til Opførelsen af en ny Skolebygning, bemærker, at Det ikke kan tiltræde den af Sogneforstanderskabet saaledes yttrede Formening om dets Berettigelse til at stille Embedet ved noget af, hvad der engang er det tillagt, saameget mindre som Lønningen, selv med den bevilgede Forhøielse dog endnu langt fra naaer den Størrelse, som Anordningen for Skolevæsenet paa Landet af 29de Juli 1814 § 55, a foreskriver som den almindelige, enhver Skolelærer bør nyde.

23 Juni. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Viborg Amtsskoledirection), om at Mulet ikke kan anvendes mod dem af den confirmerede Ungdom, som udeblive fra Catechisation ved Provstens Bisfats.

I behagelig Skrivelse af 26de Januar d. A., der var ledsaget af Hr. Kammerherrens behagelige Erklæring af 14de Februar har Deres Høiærværdighed begjært Ministeriets Resolution for, hvorvidt der ifølge Skoleanordningen af 29de Juli 1814 for Landet § 26 kan anvendes Muletering paa den confirmerede Ungdom, som efter Tilfælde ikke møder til Catechisation ved Provstens Bisfats.

Skjøndt Ministeriet i det Hele fandt at maatte tiltræde 23 Juni. den af Hr. Kammerherren i denne Anledning yttrede Anskuelse, at Multeringen efter bemeldte Lovbestemmelse ikke kunde anvendes paa den confirmerede Ungdom, fandt Ministeriet dog da ikke alene Deres Høiærværdighed men ogsaa Biskoppen over Viborg Stift, hvis Betænkning over Sagen Ministeriet havde indhentet, havde udtalt sig for en Hr. Kammerherrens modsat Opfattelse af Lovgivningen, Anledning til forinden det afgav Resolution i Sagen at indhente Betænkning desangaaende fra den da sersamlende Kirkecommission.

Commissionen har derpaa erklæret, at den ikke kunde Andet end tiltræde den Anskuelse, at ovennævnte § i Skoleanordningen ikke kan være anvendelig, naar den confirmerede Ungdom udebliver fra Bisittatsen, eftersom det er klart, at Paragraphen, der viser tilbage til § 25, som handler om Skoleexamina, angaaer Skolebørn, der staae under Skolecommissionens Opsyn, men ikke den confirmerede Ungdom, der tilsiges at møde ved Kirkevisittatser. Commissionen finder heller ikke, at der gives andre gjældende Lovbestemmelser, hvorefter Multeringen kan anvendes mod den fra Kirkevisittatser udeblivende confirmerede Ungdom, da vel Lovens 2—16—7, har paabudt, at enhver, som ikke lader sin Ungdom og Tyende fremkomme i Provstens Bisittats, bør straffes som for anden Helligbrøde, men den Straf, hvortil der her sigtes, er fastsat i Lovens 6—3, som udtrykkeligt er ophævet ved Forordningen af 26de Marts 1845 § 20, der i Hele har opgivet positivt Tvang til at søge Kirken.

Bed tjenstlig at meddele Directionen disse Commissionens Ytringer undlader Ministeriet ikke at tilføie, at det i det Hele maa henholde sig dertil.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtman- 24 Juni. den og Biskoppen over Aarhus Stift), hvorved Ministeriet approberer, at tvende Hobro Sognekald tilhørende Aagre Nr. 1 og 2 paa østre Lundstubber af Areal 2 Skjæpper Bygsædeland til Tagt 75 magelægges med Nr. 3 paa Gadelom.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtman- 24 Juni.

24 Juni. den og Biskoppen over Sjællands Stift), hvori Ministeriet tillader, at der af Iyderup Sognekalds Have maa afgives 864 Alen til Udvidelse af Iyderup Sogns Kirkegaard, mod at Kirkeieren svarer en aarlig Afgift til Kaldet af 8 Rd.

24 Juni. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Aalborg Stift), hvori Ministeriet, da Sognepræst for N. N. Menigheder N. N. havde forespurgt, om han paa Embeds Begne bør gjøre Paaastand paa Tiende af opdyrkede Skovlodder i den saakaldte N. N. Storskov, svarer, at det med Stiftsøvrigheden er enigt i, at der bør svares Tiende af Kornsæd, som avles paa opdyrket Skovjord, naar Tiendevederlaget ikke forud er bestemt for den Tiendom, hvorunder samme høres og drives, men at Spørgsmaalets Afgjørelse hører under Domstolene. *)

26 Juni. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Holbek Amt), at Udgiften til Aarhus Biskops Visitationreise til Samøs og Thunø afholdes af Holbek Amts Repartitionsfond.

I behagelig Skrivelse af 1ste f. M. har Hr. Kammerherren, foranlediget af en fra Biskoppen over Aarhus Stift modtagen Anmodning om at blive refunderet et under hans Visitationreise til Samøs i afvigte Mars Juli Maaned i Dampskibsfragt udlagt Beløb, stort 5 Rd. 32 $\frac{1}{2}$, til Ministeriet henstillet, om ikke bemeldte Krav, da Bispevisitationen er en geistlig Forretning, og Samøs i geistlig Henseende forterer under Aarhus Stift, maatte henvises til Fyldestgjørelse ved Repartitionsfonden for Aarhus Stift og Amt, hvorhos De, forsaavidt det maatte antages at paaligge det Dem underlagte Amt at afholde Udgiften ved Biskoppens Reise til den Deel af hans Stift som i verdslig Henseende forterer under nysnævnte Amt, har, med den Bemærkning, at det samtidigt visiteres paa Thunø, der hører under Aarhus Amt udbedt Dem Resolution for, om ikke Udgiften i saa Fald rettest blev at fordele paa begge Amters Repartitionsfond.

*) Stiftsøvrighedens Anskuelse var grundet paa Canc. Skr. af 21de Dec. 1793 og 20de Febr. 1819.

I Gjenvar herpaa skulde man, efter over Sagen at have 26 Juni. corresponderet med Amtmanden over Aarhus Amt, tjenstlig tilbagemelde, at det opfaste Spørgsmaal ved det Kongelige Rentekammers Skrivelse af 28de September 1847 er afgjort derhen, at den omhandlede Udgift bliver at afholde af Holbæk Amts Repartitionsfond, og at Ministeriet maa ansee det rettest, at det derved har sit Forblivende, idet man derhos, efter den Anledning, ovenberorte Deres Skrivelse dertil giver, lige tjenstlig skulde tilføie, at man, forsaavidt det i det ommeldte Beløb tillige er indbefattet Fragt for Biskoppens Tjener, heller Intet finder at erindre imod, at ogsaa denne overensstemmende med fornævnte Collegii Skrivelse af 31te December 1847, udredes af samme Fond, men at man forøvrigt med dem er enig i, at det er i sin Orden, at qvitteret Regning fremsendes, forinden Beløbet anvises.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 28 Juni. Ribe Stift) hvorved det approberes, at en Hygom Kirke i Thorninglehn fra gammel Tid paahvilende Afgift til Ribe Stiftsprovstie af 2 Rd. Courant eller 3 Rd. 19¹/₂ s. Rigsmønt afløses mod en contant Indbetaling blandt Stiftets offentlige Midler af 50 Rd. Rigsmønt, der forrentes til Fordeel for Stiftsprovstiet.

Kongelig Resolution, hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for Kirke og Underviisningsvæsenet bifaldes, at samtlige de til Sjællands Bispestol henlagte Tiender med de derpaa hvilende Skatter og Afgifter samt andre Byrder, derunder en Pension af 400 Rd. til Biskop Balles Datter, ved Udløbet af Naadensaaret efter afdøde Biskop Mynster, overtages af Statsskassen, mod at der af denne tillægges den for Sjællands Stift under 15de April d. A. allernaadigst beskikkede Biskop Dr. H. L. Martensen en Gage 4000 Rd. aarlig foruden 800 til Contoirhold samt Bærdien af 600 Ldr. Byg i Penge, at betale efter det foregaaende Mars Capitelstagt paa Byg for Sjællands Stift med en Lovtvedeel maanedlig i Forbindelse med den ovennævnte Gage; at det forbeholdes Ministeriet for Kirke- og Underviis-

29 Juni ringsvæsenet, efter yderligere Forhandling med Finants-Ministeriet, at indkomme med nærmere Forslag om, hvorledes Overskuddet af Indtægten af de omhandlede Tiender kunde komme til Anvendelse til kirkelige Niemed; at Raadensaaret ved Sjællands Bispestol afflaffes for Biskop Martensen og Estermænd, saaledes at den fulde Gage, der i Overeensstemmelse med ovenstaaende allernaadigst er tillagt Biskop Martensen, udbetales denne fra 1ste Mai d. A., og at denne Gage, forsaavidt den i Raadensaaret efter Biskop Mynster disponible Deel af de ham tillagte Indtægter ikke tilstrækker, afholdes af det paa Finantsministeriet for indeværende Aar opførte Overskud af den af Statskassen hidtil overtagne Deel af Sjællands Bispestols Tiender.*)

4 Juli. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Solbek Amt), om at, naar største Lodsøier, der i et Sogn fungerer som Formand i Sogneforstanderskabet ved sin af Amtsraadet dertil bemyndigede Forvalter, ved Døden afgaaer, ophører Fuldmægtigen at fungere, og at Executores testamenti i hans Bo ikke kunne indtræde i hans Forpligtelse til uden Valg at være Medlem af Forstanderskabet.

Ved i Skrivelse af 19de f. M. at meddele, at den nu afdøde Kammerherre N. N. som største Lodsøier i N. N. Sogne var Medlem af Forstanderskaberne for bemeldte Sogne og derhos i dem begge valgt til Formand, i hvilken Egenkab han fungerede ved sin af Amtsraadet dertil bemyndigede Godsforvalter N. N., men at Raadet, da Forvalter N. N. uanset Kammerherre N. N.'s Død vedblev at fungere i bemeldte Sogneforstanderskaber, har givet disse Tilhold om uden Ophold under lovlig Dmgang at vælge hver en Formand — har Hr. Kammerherren hertil indsendt et fra N. N. Sogneforstanderskab modtaget Andragende, hvori samme næst at melde, at Forstanderskabet har til Formand udnævnt Skiftecommissairerne og executores testamenti i afgangne Kammerherre N. N.'s Bo, idet disse i deres Egenkab som Skiftecommissairer ere ansætte

*) See Noten til den allerhøieste Resolution af 26de Septbr. 1854.

hemyndigede til uden Valg at kunne indtræde i Forstanderskabet 4 Juli.
i den Afsødes Sted, anholder om, at det saaledes trufne Valg i fornødent Fald maa blive indstillet til Indenrigsministeriet. Da imidlertid Forstanderskabets ovennævnte Fremgangsmaade savner Hjemmel i Lovgivningen, har Hr. Kammerherren i Uledning af dets Andragende indstillet, at det af Amtsraadet givne Paalæg til N. N. Sogneforstanderskab maa blive bekræftet af Ministeriet.

I Gjensvar herpaa skulde man til behagelig Efterretning og videre fornøden Bekjendtgjørelse herved tjenstligst melde, at ligesom det er en Selvsølge, at Forvalter N. N. ikke efter Kammerherre N. N.'s Død kan vedblive at fungere for ham som Formand i noget af de omhandlede Sogneforstanderskaber, saaledes maa Ministeriet med Dem være enig i, at det omhandlede paa Skiftecommisfaiterne i bemeldte Afsødes Bo faldne Valg er ulovmedholdeligt.

Justits=Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Skanderborg 4 Juli. Amt), hvorved Ministeriet, da i et til samme indkommet Andragende Sognepræst N. N. i N. N. havde forespurgt, om der var noget til Hinder for at sammenvie Huusmand N. N. og Fruentimmeret N. N., skjøndt Sidstnævnte i Aaret 1851 havde udlagt bemeldte N. N., der dengang var gift, som Fader til et af hende født uægte Barn, svarer, at, da N. N. saavel nu som tidligere har fragaaet Paterniteten til det omspurgte Barn, og Fruentimmeret N. N. i det under N. N. Herreders Politiret optagne Forhør har nægtet i sin Tid have udlagt ham som Barnefader, vil der ikke af den ansførte Grund kunne formenes de Paagjældende at indgaae Ægteskab med hinanden.

Indenrigs=Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Ringkjøbing 8 Juli. Amt), om at Tjenestecommunen har indtil Fardag at afholde Udgifter til Cuur og Pleie for et Tyende, selv om dette efter Overenskomst med Husbonden har hævet Contracten og forladt Tjenestecommunen, naar Sygdommen er paakommet Tyendet efter Tjenestens Tiltrædelse.

8 Juli. Ved at meddele Forstanderskabet for Nees Sogn, at Pigen N. N. af Nees Sogn, blev af sin Huusbond N. N. i Buur Sogn formedelst Sygdom affkødiget af hans Tjeneste den 11te Decbr. f. A. og hjemsendt til sin Moder i førnævnte Sogn, hvor hun, efter for Fattigvæsenets Regning at være tagen under Lægebehandling, senere døde, har i et med Hr. Grevens Erklæring af 19de f. M. hertil indsendt Andragende forespurgt, om et sygt Tyende, der ikke selv kan ernære sig, er berettiget til paa Grund af sin Sygdom at ophøre sit Tjenesteforhold og derved renuncere paa det Krav, som det i sin Sygdom har paa Understøttelse saavel af sin Huusbond som af det Sogns Fattigvæsen, hvori det tjener, og saaledes paadrage Fødecommunen en Udgift, som denne, dersom Tyendet var forblevet i sin Tjeneste til Fardag efter lovlig Opfigelse, var fritagen for, eller om ikke Fødesognet, hvortil Tyendet henvender sig, og som efter Lægens Raad indlægger det paa vedkommende Sygehuus, kan erholde de med dets Ophold paa Sygehuset forbundne Udgifter refunderede af Tjenestecommunen, idetmindste for de i Fdgn. 24de Januar 1844 § 13 fastsatte 6 Uger, efterat det er taget under Lægebehandling, samt om ikke Huusbonden kan tilpligtes at svare Tyendet Løn og Kostpenge, indtil det efter Opfigelse kunde have forladt hans Tjeneste. I førnævnte Deres Erklæring har De henviist til de af Dem i Sagen tidligere afgivne Resolutioner, som gaae ud paa, at der navnlig da Tyendeforholdet var hævet efter fælleds Overeenkomst, og Pigen N. N. derefter havde forladt Buur Sogn, ikke kan paahvile bemeldte Sogn eller Huusbonden nogen Forpligtelse til at deeltage i de ved Paa-gjældendes Sygdom senere foranledigede Udgifter.

I Anledning heraf skulde Ministeriet til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse tjenstligst melde, at, selv om en Huusbond og et Tyende blive enige om at hæve Tyendeforholdet paa Grund af Tyendets Sygdom, og Tyendet derefter forlader Tjenestecommunen, bliver denne dog, navnlig naar Sygdommen er paa-kommen Tyendet, efterat Tjenesten er begyndt, pligtig at bære Udgiften ved dets Guur og Pleie indtil Fardag, forsaavidt ikke dette selv eller Huusbonden kan og bør bære den. Ligesom

8 Juli.

dette allerede følger af Forholdets Natur, der tilliger, at den mellem Huusbonden og Tyendet truffne Overeenkomst maa blive uden Indflydelse paa deres Retshforhold ligesom for Trediemand, eller in casu Communen, paa den Tid Overeenkomsten om Tjenesteforholdets Ophør indgaaes, saaledes har saavel Cancelliet som Indenrigsministeriet stedse lagt denne Anskuelse til Grund for lignende Spørgsmaal's Afgjørelse (i hvilken Henseende Man indskrænker sig til at henvise til Canc. Skr. 24de Decbr. 1832, 13de August 1833, 6te Mai 1847, Indenrigsm. Skr. 21de August 1849 i Dep. Tid. s. N. S. 830, 8de Febr. 1850 i Dep. Tid. s. N. S. 1003), ligesom denne Regel nu ogsaa er optagen i den under 10de Mai sidstl. for Kongeriget emanerede Tyendelov, dens § 34. Som Følge heraf kan Ministeriet ikke billige Amtets i nærværende Sag afgivne Resolutioner, hvorimod Gjording, Bemb og Buur Pastorat vil have at udrede Udgifterne ved den Paagjældendes Guur og Pleie samt Begravelse, saafremt hun var død inden Fardag, i Overeenstemmelse med Bestemmelserne i Fdgn. 24de Januar 1844 § 13, imod Regres til Tyendet eller Huusbonden.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circ. (til samtlige Skole- 10 Juli. directioner), om Uddeling af forøget Understøttelse af Skolelærerhjælpekasserne.

Som bekjendt befaler det allerhøieste Rescript af 1ste August 1817, angaaende Fundatser for Hjælpekasserne for Skolelærere § 16, at der indtil videre skal ved hver Hjælpekasse sørges for saavidt muligt at opspare $\frac{1}{4}$ af de aarlige Indtægter, og at der isærdeleshed Intet maa anvendes udenfor hvad der efter Rescriptets § 13, Litr. a, er Kassen's Hovedbestemmelse, forsaavidt det ikke kan afholdes af de $\frac{3}{4}$ af den aarlige Indtægt eller af Indtægten af hvad der alt er opsparet over $\frac{1}{4}$ aarlig. Ved Hjælp af denne Oplægning i Forbindelse med flere tilføedende heldige Omstændigheder have de fleste Skolelærerhjælpekasser i Aarens Løb opsamlet en ikke ubetydelig Formue, saaledes at de nu i det Hele taget maae anses for ret vel funderede, og i Renterne af deres Capitaler have et ikke ringe Tilskud til deres øvrige Indtægter. Som Følge heraf ere Pen-

10 Juli. sionerne og Understøttelserne af disse Kasser ogsaa i de senere Aar paa de fleste Steder blevne forhøiede, og navnlig har Ministeriet i den sidste Tid efter Indstilling fra Skoledirectionerne bevilget en Mængde Tillæg enten som faststaaende eller som midlertidige til Afhjælpning af Dyrtidens Tryk. Det er imidlertid ikke undgaaet Ministeriets Opmærksomhed, at Hjælpekasserne vilde være istand til paa endnu kraftigere Maade at virke for det velgjørende Siemed, hvori de ere oprettede, naar den ovenmeldte Opsamling af $\frac{1}{4}$ af Indtægterne kunde bortfalde, og da Bestemmelsen kun herom er betegnet som gjældende indtil videre, er det taget under Overveielse, om ikke det Tidspunct nu maatte være kommet, hvor denne Opsamling kunde ophøre. Ministeriet har til den Ende ladet sig forelægge en Overfugt over samtlige Hjælpekassers Indtægter og Udgifter, for med desto større Sikkerhed at kunne bedømme, hvorvidt der kunde være nogen Fare forbunden med at lade Opsamlingen bortfalde, og efter heraf at have erfaret, at Kassernes Status i det Hele er saadan, at de maae antages til enhver Tid at kunne opfylde deres Bestemmelse ved Hjælp af deres nuværende Indtægter, har Ministeriet instrueret vedkommende Revisor om, at det for Fremtiden ikke behøver at paasees, at den ved Rescript af 1ste August 1817 § 16 befalede Opsamling af $\frac{1}{4}$ af Hjælpekassernes aarlige Indtægter finder Sted.

Ved at meddele (Tit.) dette til behagelig Efterretning, skulde Ministeriet tjenstligst udbede sig Deres gode Tanker behageligst meddeelte om, hvorvidt der maatte være Anledning til at tilstaae Vedkommende, der nu oppebære Indtægter af N. N. Skolelærerhjælpekasse, en noget større Understøttelse af samme, og i saa Fald hvor stort dette Tillæg burde være, idet Man dog ikke undlader at bemærke, deels at det, for at Kassen ikke skal udsættes for Tilbagegang, nøie bør paasees, at dens nuværende Capitalformue ikke formindskes, deels at der ved Beregningen over Kassens Indtægter, forsaavidt disse bestaae i Korn, indtil videre ikke bør lægges en høiere Priis til Grund end 16 Mk. pr. Tde. Byg, og deels endelig, at der ved Fastsættelsen af dens Udgifter bør tages Hensyn til, at disse ville kunne forøges ved Tilgang af Pensionister, eller ved at flere

Lærere blive trængende til Medhjælpere, saa at der stedse bør 10 Juli. holdes et Beløb disponibelt til Bestridelse af saadanne forefaldende Udgifter*).

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 11 Juli. Fyens Stift) om at Daabsattest kun kan udstædes overeensstemmende med Kirkebogens Indhold.

Ved at tilstille Ministeriet et Andragende fra Sadelmager N. N. i N. N. om, at der maa gives N. N. Sogns Kirkebog en saadan Bedtegning, at der for hans den 9de Juli 1839 fødte Datter, N. N., kan udstædes Døbeattest som Datter af Sadelmager N. N. og Hustru, uagtet hun -er født før Forældrenes Ægteskab, der først fuldbyrdedes den 15de April 1840, har Deres Høiærværdighed i behagelig Skrivelse af 17de f. M., næst at vedlægge en Erklæring fra Sognepræsten N. N., yttret, at der formeentlig ikke kan tilføies Kirkebogen anden Bedtegning ved bemeldte Barns Fødsel end den, der allerede er foretaget om Forældrenes senere paafulgte Ægteskab, og at der findes Betænkelse ved, at der foretages nogen saadan Forandring af Kirkebogen, at der kunde udstædes Døbeattest for hende som ægtefødt, hvorimod der Intet vil være til Hinder for, at der i en ny Daabsattest skeer Bemærkning om Forældrenes senere paafulgte Ægteskab overeensstemmende med den Bedtegning, Kirkebogen allerede har erholdt, ligesom ei heller imod, at den Confirmationsattest, der vil blive bemeldte Pigebarn meddeelt, og som rimeligviis for hende vil kunne træde istedenfor Døbeattest, naar Fødsels- og Daabsdato, som sædvanligt, deri optages, ikkun omtaler hende som Datter af Sadelmager N. N. og Hustru.

I Anledning heraf meldes tjenstligt, at Ministeriet aldeles maa tiltræde Deres Høiærværdigheds ovennævnte Øttringer, og anmoder Dem derfor om i Overeensstemmelse hermed at give Sognepræsten og Ansøgeren Underretning.

*) Skr. Kirke- og Underviisningsministeriets Skrivelse af 8de Nov. 1854.

11 Juli. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Lollands-Falsters Stiftsøvrighed), hvorved meldes, at Indenrigsministeriet har meddeelt, at Det, i Forbindelse med sin Kundgjørelse af 11te Juli 1852 angaaende Landets Inddeling i Districter, forsaavidt Tilsynet med de private Skove angaaer m. v., under 24de f. M. har bifaldet en midlertidig Deling af det lollands-falsterske District saaledes, at Forstraad Skovrider Sievers paa Hanenau pr. Nykøbing paa Falster fremdeles vedbliver at føre Tilsynet med de private Skove paa Falster og tilliggende mindre Øer, medens Justitsraad Oversørster Müller paa Petersværft pr. Bordingborg overtager Tilsynet for Lollands og tilliggende mindre Øers Bedkommende.

13 Juli. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Aarhus Amt) om Afbrudelse af Forsørgelsesrets Erhvervelse.

I et med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 27de f. M. modtaget Andragende, har Forstanderskabet for Marslev og Lillst Sogne for Ministeriet indanket en af Dem afgiven Resolution, hvorved Indsiddet R. R. af R. R., der i 5 Aar med Undtagelse af omtrent en Maaned, i hvilken han havde Tjeneste i Brabrand Sogn, har havt Ophold i Marslev Pastorat, er kjendt forsørgelsesberettiget sammesteds.

I Anledning heraf skulde man herved tjenstligst melde, at Ministeriet efter de oplyste Omstændigheder finder det klart, at den Paagjældendes Erhvervelse af Forsørgelsesret i Marslev Pastorat er afbrudt ved Opholdet i Brabrand Sogn, hvor han havde paataget sig Arbeide, efterat han med sin tidligere Husbonds Samtykke havde hævet sit Tjenesteforhold i hiint Pastorat, medens den Tjeneste, han fort derefter atter tiltraadte i bemeldte Pastorat, ikke engang kan ansees som en Fortsættelse af den tidligere sammesteds, samt at navnlig Bestemmelsen i Forordningen af 24de Januar 1844 § 7 ikke kan komme til Anvendelse paa det foreliggende Tilfælde, hvor der ikke er Spørgsmaal om, at Thendet har tiltraadt sin Tjeneste nogle Dage efter den Skiftedag, hvormed det 5aarige Ophold i den paagjældende Commune begyndte, eller frattraadte den nogle Dage forinden den Skiftedag, hvormed det 5aarige Ophold i hiin

Commune ophørte, men hvor der, som berørt, har fundet en 13 Juli. Afbrudelse af de 5 Aar, der udfordres til Erhvervelse af Forsørgelsesret, Sted. Som Følge heraf kan Forsørgelsespligten saaledes ikke paahvile Narslev Pastorat.*)

Indenrigs=Ministeriets Circ. (til samtlige Amtmænd) om at 14 Juli. Marschpenge til indkaldte Børnepligtige ei maae udbetales af Fattiggælden med deres fulde Beløb.

Efterat Indenrigsministeriet, paa dertil af Krigsministeriet givne Foranledning, under 15de Marts s. A.***) havde anmodet Hr. (Tit.) om at lade udgaae en Opfordring til samtlige Communalbestyrelser og Sogneforstanderskaber i det Dem anbefattede Amt om i de Tilfælde, hvor indkaldte Børnepligtige maatte være saa blottede for Subsistensmidler, at de af den Grund ikke formaae at give Møde efter Indkaldelsen, af vedkommende Fattiggælse at tilstaae de Paagjældende Forskud paa de dem tilkommende Marschpenge imod Refusion fra vedkommende Troppesafdeling, har man fra Krigsministeriet modtaget Meddelelse om, at det har viist sig, at flere Communalbestyrelser have opfattet Sagen paa den Maade, at de forskudsvis have udbetalt vedkommende Børnepligtige det fulde Beløb af de dem formeentligen tilkommende Marschpenge. Denne Fremgangsmaade medfører imidlertid ikke alene en større Byrde for de paagjældende Communalbestyrelser, end der billigvis kan forlanges, idet samme kræver en nøiagtig Udregning af den Veilængde, vedkommende Børnepligtige have at tilbagelægge, men kan tillige — hvad allerede oftere har været Tilfældet — lettelligen foranledige den Ulempe, at der om Veilængdens Beregning opstaaer Menings=

*) Da Sagen senere paany indstilledes til Ministeriets Afgjørelse med Bemærkning, at Paagjældende mod sin Husbonns Samtykke i sin Tid havde forladt sin Tjeneste, svarede Indenrigsministeriet under 14de December s. A., at det af Sagen fremgik, at Husbonden ikke blot Dagen efter Paagjældendes Bortgang havde samtykket i, at han ansaaes løst fra sin Tjeneste, men endog havde betalt ham Løn indtil den Dag, han forlod den, og at det saaledes maatte have sit Forblivende ved den tidligere Resolution.

**) Det nævnte Circulaire, som ved en incuria ikke er optaget paa sit Sted i Samlingen, men hvis Indhold isørgt her fuldstændigt er gjengivet, findes i sin Hæftethed i Dep. Tid. f. 1853 Pag. 270.

14 Juli. ulighed mellem Communalbestyrelserne og vedkommende Troppes-afdelinger, hvilke da, naar der af Fattigkasserne er forskudt Marschpenge, beregnede for en større Veilængde, end den, de formene, at de Børnepligtige i Birkeligheden have havt at tilbagelægge, vægre sig ved at refundere den Deel af det forskudte Beløb, som antages at være godtgjort formeget. Ifølge en af Krigsministeriet i saa Henseende til Indenrigsministeriet derom rettet Anmodning skulde man derfor tjenstligst anmode Hr. (Tit.) om behageligen at ville for det Dem anbetroede Amts Vedkommende henlede samtlige Communalbestyrelser og Sogneforstanderskabers Opmærksomhed paa, at den til dem udgaaede Opfordring til i fornødent Fald af vedkommende Fattigkasse at tilstaae indkaldte Børnepligtige Forskud paa de dem for Indreisen til deres respective Troppesafdelinger tilkommende Marschpenge er at forstaae saaledes, at der ordentligviis ikke vil være at forskyde de Paagjældende det fulde dem tilkommende Marschpenge-Beløb, men kun saameget af dette, som kan skjønnes at være nødvendigt som foreløbig Hjælp til Reizens Foretagelse, idet den endelige Udregning af, hvad der i den omhandlede Henseende er at godtgjøre Soldaterne, bør skee ved de respective Troppesafdelinger.

17 Juli. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stifamtmanden og Biskoppen over Aalborg Stift) hvori Ministeriet blandt Andet lader en Kirkeier tilkjendegive, at Det forventer, at han lader nogle i hans Andragende omhandlede Arbejder, der ikke kunne henføres til Forbedringer, men ligesrem henhøre til den Art Arbejder, der paa hvile Kirkeieren under hans almindelige Forpligtelse til at holde Kirken i synsforvarlig Stand nemlig, Brædegulv om Alteret og i Choret, Kirkedørenes Indretning til at falde udad og nødvendige Foranstaltninger til at forebygge Fugtighed i Kirken, snarest muligt udføre.

17 Juli. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Sjællands Stift) om Præstens Pligter ved Selvmorderes Begravelse. Med Deres Høiærbærdigheds behagelige Skrivelse af 1ste d. M. har Ministeriet modtaget Sognepræst N. N.s Erklæring i Anledning af, at han ved N. N.s Begravelse havde talt ved Kisten

i Sørgehuset samt ledsaget Følget til Graven, uagtet der af 17 Juli. Politidirectoren under 28de f. M. var resolveret, at Begravelsen, paa Grund af at den Afsøde havde taget sig selv af Dage, skulde skee i Stilhed, dog med Jordspaakastelse, i hvilken Henseende det af Justitsministeriet, ved hertil at oversende den fra Politidirectoren indkomne Beretning om det Foregaaede, bemærkedes, at det, naar Øvrigheden i Tilfælde af Selvmord har bestemt, at den Paagjældendes Begravelse skal foregaae i Stilhed, maa, i Overeensstemmelse med hvad der er tilkjendegivet i Cancskr. af 3die August 1833, antages deraf at være en Følge, at der hverken ved Graven eller i Huset ved Risten bør holdes den sædvanlige Rigtale, og at Riget heller ikke bør ledsages til Graven af Præsten. Sognepræst N. N. bemærker i sin Erklæring, at han hverken var anmodet om at holde nogen Tale eller havde paatænkt at gjøre dette, forinden han ankom til Sørgehuset, men at han ved tvende ham nøie bekjendte tilstedeværende Mænds Yttringer om den Afsødes Vandel og Character, sølte sig opfordret til at tale et advarende og formanende Ord til de Tilstedeværende om Nødvendigheden af den kristelige Laalmodighed, hvorfor hans Tale navnlig gik ud paa at vise, at de Døder, den Afsødes Venner havde fundet hos ham, intet Værd kunde have i en Christens Dine, naar de ikke vare udrundne af den rette Rod, hvilket den Maade, hvorpaa den Afsøde var traadt ud af Livet, beviste ikke at have været Tilfældet med ham. Sognepræst N. N. tilføier derhos, at en gammel 76aarig Moder, som den Afsøde sønliggen havde understøttet, og som henflød i Taarer ved hans Riste, lagde Baand paa de struffende Ord, og at hans Tale derfor blev mildere, end han egentligen havde betænkt.

I Deres ovennævnte Skrivelse har Deres Høiarværdighed yttrret, at, da Sognepræst N. N. ingenlunde har holdt en Lovtale til Hre for den Afsøde, men en Advarsel- og Formaningstale, i hvilken han udtrykkelig har paavist den Maade, hvorpaa den Afsøde var gaaet ud af Livet, og derefter har lagt de Tilstedeværende paa Sinde, at de altid med Laalmodighed skulle oppebie Herrens Time, har han dermed næppe overtraadt Bestemmelserne i den anførte Cancskr. af 3die August 1833, eftersom denne, som ogsaa af Justitsministeriet er ud-

17 Juli. talt, formeentlig kun forbyder „sædvanlig Vigtale“, eller en Tale til Ære for den Afdøde, idet det næppe kan antages at være en Præst forbudt at holde nogensomhelst Tale ved en Selvmorderes Begravelse, naar han derved antager at kunne styrke de Tilstedeværende imod at gjøre sig skyldig i lignende mod Religionens og Moralens Bud stridende Handlinger. Deres Høiærværdighed tilføier derhos, at de Omstændigheder, hvorunder Præsten i nærværende Tilfælde befandt sig, da flere af den Afdødes Laugsbrødre hædrede hans Minde ved deres frivillige Nærværelse, da hans nærmeste Familie, der iblandt hans 76aarige Moder var tilstede, og da Præsten ved en Feiltagelse forud var bleven takket for sin Tale, vilde have gjort en Rægtelse fra hans Side om at tale nogle Trøstens Ord til de Tilstedeværende meget haard og krænkende for Familien. Forsaauidt det dernæst er lagt Præsten til Last, at han har ledsaget Liget til Graven, indrømmer Deres Høiærværdighed, at han kunde have undgaaet dette ved at forrette Jordspaakastelsen i Huset, men naar Øvrighedens Resolution giver Tilladelse til, at Jordspaakastelse forrettes, og det af Familien begjæres, at Jordspaakastelsen skal foregaa ved Graven, yttres Deres Høiærværdighed, at Præsten næppe kan undslaae sig for at opfylde denne Begjæring, og at han, dette forudsat, formeentlig er saa godt som nødsaget til at indfinde sig i Lighuset og tage med det øvrige Følge til Kirkegaarden, da det efter de herværende Forhold ved Begravelser ikke vil være muligt nøiagtigt at bestemme, til hvilken Tid Liget kan være paa den fraliggende Kirkegaard, og det ikke kan eller bør forlanges, at Præsten eller Ligfølget skulle vente efter hinanden paa Kirkegaarden. Deres Høiærværdighed antager ogsaa, at det vilde være en for streng Dypfattelse af den ovennævnte Cancellie-Skrivelses Ord, om en saadan Ledjagelse af Præsten, som i nærværende Tilfælde har fundet Sted, skulde ansees forbudt, og Deres Høiærværdighed har derhos anmodet Ministeriet om, saafremt det ikke skulde bifalde denne Deres Formening, at meddele Dem nogle nærmere Regler i den ovenmeldte Henseende til Bekjendtgjørelse for Stadens Geistlighed, da det er Dem bekjendt, at ogsaa andre Præster heri Staden staae i den Formening, at det er dem tilladt at møde i Lighuset og

ledsage en Selvmorder til Graven, naar Tilladelse til Jords- 17 Juli.
paakastelse er meddeelt.

Skjøndt det af Sognepræst N. N. Ansørte, navnlig om Indholdet af den Tale, han har holdt over den Afdøde, tjener til nogen Undskyldning for ham, kan Ministeriet dog ikke aldeles billige hans Forhold. Saavel den ellers vedtagne Betydning af „Begravelse i Stilhed“ som Hensigten med den Moderation, som ved dette Udtryk bevilges i Lovens Forrifter om Selvmorderes Begravelse, viser, at der foruden Jordspaakastelse ingen Høitidelighed maa finde Sted, navnlig ingen Rigtale, hvilken — om end Advarsler og Formaninger deri indblandes, og Indholdet saaledes endog kan være opbyggeligt — er en kirkelig Uresbeviisning, hvorfra Lovgivningen med Hensyn til Virkningen paa Meningen, har udelukket Selvmorderen. Den Talsigelse, som allerede førend Begravelsen foregik, var indført til ham for den Tale, som han uanmodet holdt, saavel som det talrige Rigsfølge, der havde indfundet sig, maatte endog gjøre det mere betænkeligt for ham, at bidrage til at give Begravelsen den Høitidelighed, som det var lagt an paa endog at fremtvinge. Skjøndt det under de givne Omstændigheder kunde have sine Vanstueligheder for Sognepræst N. N. at holde sig tilbage fra at ledsage Rigt til Kirkegaarden, saa er dog Præstens Ledjagelse i sig en kirkelig Uresbeviisning, og har navnlig in casu bidraget til at give den hele Rigsbegængelse en Høitidelighed, som den ikke burde have havt. — Hvad den i Slutningen af Deres Høiærværdigheds Skrivelse ommeldte practiske Vanstuelighed angaaer, da maa det, naar der erhverves en saadan Begravestilladelse af Ovrigheden som ommeldte være de Efterlevendes Sag at indrette det saaledes, at Præsten kan faae Leilighed til enten i Huset eller paa Kirkegaarden at kaste Jord paa Rigt, uden at være i Rigsfølget. Imidlertid skulde Ministeriet ved tjenstligst at anmode Deres Høiærværdighed om behageligt at tilkjendegive Sognepræst N. N. det Fornødne i Overensstemmelse med Ovenstaaende, behageligt anmode Dem om at tage under nærmere Overveielse, om særegne Forholdsregler kunde være at vedtage for at forebygge Vanstueligheder af det omhandlede Slags, hvorved Ministeriet bemærker, at det ligger det mindre paa Hjerte

17 Juli. at holde paa alle Enkeltheder i Cancellr. af 3die August 1833, end at holde over Grundsætningen, at undgaae, hvad der kunde bidrage til at styrke en letfindig Betragtning af Selvmord og i Forbindelse dermed, saavidt det lader sig gjøre, tilige undgaae, hvad der kunde faare den ulykkelige Families Følelser.

18 Juli. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Svendborg Amtsskolebirection) om at Tilladelse til at oprette private Instituter i Kjøbstæderne ei behøves.

Med behagelig Skrivelse af 22de April sidstleden har Directionen tilstillet Ministeriet et Andragende fra Svendborg Skolecommission, hvori der, paa Grund af at Commissionen har modtaget flere Andragender om Tilladelse til at oprette private Skoler, forespørges, om Nogen uden Bemyndigelse kan organisere en privat Skole i Kjøbstæder, saaledes at Skolecommissionens Virksomhed her er indskrænket til blot at have det fornødne Tilsyn med en saadan Skole, eller om den, der vil oprette en privat Underviisningsanstalt, er forpligtet til først at fremlægge for Skolecommissionen den Skoleplan, som agtes fulgt, og derpaa gjennem Skolecommissionen erholde Communication om, hvorvidt den fremlagte Skoleplan er bleven af Skoledirectionen sanctioneret og Tilladelse af Skoledirectionen givet til, at den iværksættes.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at ligesom Ministeriet, overeensstemmende med hvad det har tilkjendegivet Directionen i Skrivelse af 14de Juli f. A., ikke antager, at der i Lovgivningen gives Hjemmel til at formene Private at oprette Skoler i Kjøbstæderne, saaledes finder Ministeriet det heller ikke hensigtsmæssigt at udvirke nogen Bestemmelse for, at slige Skolers Oprettelse gjøres afhængig af en forud dertil indhentet Tilladelse; men ligesom det er en Selvsølge, at slige private Skoler ere undergivne Skoleautoriteternes Tilsyn, saaledes maa det i ethvert enkelt Tilfælde være overladt disse, at skjærpe Controllen med Underviisningen i slige Skoler, saavidt det skjønes fornødent, og, hvis Omstændighederne dertil give Anledning, at paalægge Børnene at søge de offentlige Skoler.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden 22 Juli. over Ringkjøbing Amt) i Noten Pag. 107—8.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Veile Amt), 24 Juli. hvori Amtet — da N. Ns. Enke N. N. havde anholdt om at fritages for at følge sine Børn til sit og deres Forsørgelsessted N. N. Sogn, uanset at hun af Sognet fordrede, at Børnene skulle modtages sammesteds til Forsørgelse — anmodes om at lade Supplicanten tilkjendegive, at hun ikke kan fritages for at begive sig til Forsørgelsesstedet, naar saadant af Sogneforstanderskabet fordres.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 26 Juli. og Biskoppen over Sjællands Stift), hvori Ministeriet, i Anledning af en Forespørgsel fra Sognepræst for N. N. Menighed om, hvorledes der skal forholdes med det Beiarbejde, som paahviler de bortarvesfæstede Parceller af N. N. Præstegaard m. v., melder, at Ministeriet har begjært sig Indenrigsministeriets Betænkning angaaende dette Spørgsmaal meddeelt, og at dette sidste Ministerium har tilbagemeldt, at, da den Forpligtelse til at deeltage i Beiarbejde, som ved Loven af 20de Juni 1850 blev paalagt det forhenværende privilegerede Hartkorn, maa falde dette Hartkorn til Last efter de Eiendomsforhold, som forefandtes ved Lovens Emanation, vil Arbejdet af de omhandlede Parceller, hvorpaa der allerede i 1831 var udfærdiget Arvesæstestjoder, være at udføre af Arvesæsterne efter det enhver Parcel især paahvilende Hartkorn.

Forordning om det danske Monarchies Forfatning for dets 26 Juli. Fælledsanliggender.

— — § 2. Kongen skal høre til den evangelisk-lutherske Kirke*).

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Veile Amt) 27 Juli. om at Spørgsmaalet om Kirkearbejdets Fordeling og Ordning

*) Findes i Utsigtes Lovsamling for 1854 Pag. 587--92.

27 Juli. mellem de Arbeidspligtige hører under Administrationens Omraade, men Spørgsmaalet om, hvorvidt Arbeidet paahviler de de Vedkommende, under Domstolenes, m. v.

Bed at tilstille Ministeriet en Udskrift af N. N. Herreders Politiretsprotocol, hvoraf erfares, at en Sag, som af det Offentlige var anlagt mod nogle Huusmænd i N. N. Sogn i Anledning af deres Vægring ved at forrette Gangdagsarbejde til Istandsættelse af N. N. Kirke, hvortil de ved Amtets Skrivelse af 4de Juni f. A. vare ansete pligtige, er, med Hensyn til at det under samme reiste Spørgsmaal paa Grund af Bestemmelserne i Placat af 18de April 1828 § 4 formeentes at høre under Amtets Afgjørelse, bleven afviist af vedkommende Ret, har Hr. Amtmanden i behagelig Skrivelse af 26de April d. A. begjært Dem Ministeriets Bestemmelse meddeelt for, hvorledes De har at forholde Dem ligeoverfor den saaledes stete Afvisning, og navnlig om De er berettiget til at give Udpantningsordre med Hensyn til det af de vedkommende Kirkeværgere gjorte Udlæg til dem, der istedenfor de udeblevne Huusmænd ere leiede til at udføre det omhandlede Arbejde.

Efterat Man i denne Anledning har corresponderet med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, skulde Man — næst at bemærke, at Man ikke kan finde den af vedkommende Politiret affagte Afviisningsdom tilstrækkelig begrundet, naar navnlig hensees til, at det under Retssagen reiste Spørgsmaal ikke angik Ordningen af Kirkearbeidet og dets Fordeling mellem de vedkommende arbejdspligtige Sognebeboere, men om og hvorvidt den Huusmændene i den omhandlede Henseende efter den tidligere gjældende Lovgivning paahvilende Forpligtelse er bortfalden ved Bestemmelserne i Forordningen af 27de Mai 1848 § 1 — tjenstligt melde, at Ministeriet, i Henhold til hvad Man i tidligere lignende Tilfælde har antaget (sfr. Ministeriets Skrivelse af 2den Januar 1849 i Dep. Tid. for f. A. Pag. 48, og 17de Februar 1849 i Dep. Tid. for f. A. Pag 436, Nr. 1 og 2), maa finde det klart, at det omhandlede Arbejde efter Placat af 18de April 1828 § 2, sammenholdt med Forordningen af 27de Mai 1848 § 1, 5te Punktum, og Lov af 20de Juni 1850 § 18, maa, saalænge det ønskes udført in

natura, paahvile Gaardmændene alene og navnlig i Forhold 27 Juli. til deres Hartkorn efter Reglerne for Sognefjorster (sef. Indenrigsministeriets Skrivelse af 6te Juni 1851 i Dep. Tid. for f. A. Pag. 782), medens det derimod, naar Gaardmændene fordre saadant, vil være at udføre af Communen ved leiede Ffolk. Skjøndt Ministeriet saaledes ikke kan erkjende Rigtigheden af den af Hr. Amtmanden under 4de Juni f. A. afgivne Resolution, forsaavidt samme gaacr ud paa, at saadant Arbeide skal udredes af Huusmænd og Jnderster, maa Man dog under de foreliggende Omstændigheder ansee det rettest, at det af Kirkeværgerne til de i de Udeblevnes Sted leiede Ffolk udlagte Beløb lignes paa Communen paa samme Maade, som i Forordningen af 27de Mai 1848 § 1 er bestemt for det Tilfælde, at Gaardmændene vælge at lade Arbeidet udføre ved leiede Ffolk. Ministeriet skal derhos bemærke, at det ikke kan bisalde den af Hr. Amtmanden i fornævnte deres Skrivelse udtalte Anskuelse, at det skulde staae i vedkommende Forstanderskabs Magt, efter Forgodtsbefindende at benytte den samme ved Forordningen af 27de Mai 1848 § 1 indrømmede Ret til istedenfor Sneekastningsarbeide at affordre enhver Huusmand indtil 3 Arbeidsdage om Aaret, idet dette Valg ikkun tilkommer Forstanderskabet, naar det isorveien har erklæret det, og derhos er bindende for idetmindste 5 Aar, ligesom den omspurgte Valgret, efter det oven Anførte og hvad af Ministeriet ogsaa tidligere er antaget (sef. dets Skrivelser af 2den Januar 1849 Nr. 2 i Dep. Tid. for f. A. Pag. 45 og 8de Marts 1853 i Dep. Tid. for f. A. Pag. 378), i ethvert Fald ikke kan bringes til Anvendelse paa Gangdagsarbeide til Kirkers og Kirkegaardes Vedligeholdelse. Sluttelig skal man endnu tilføie efter den i Hr. Amtmandens oftnevnte Skrivelse dertil givne Anledning, at de i den paagjældende Pasfus af Forordningen af 27de Mai 1848 § 1 forekommende Udtryk: „istedetfor Sneekastningsarbeide i det Hele“ maae være at forstaae saaledes, at Communen ved det indrømmede Valg maae bestemme sig enten heelt for Sneekastningsarbeide eller heelt for anden Slags Arbeide.

3 Aug. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Svendborg Amt) om at en Forsørgelsescommune ikke kan fordrø, at en Familie, som nyder fattighjælp, skal tage Ophold i Sognet, naar dens Trang hidrører fra temporaire Omstændigheder.

Bed hertil at remittere et Dem til Betænkning tilstillet Andragende med Bilag, hvori Forstanderskabet for Gudbjerg Sogn har anholdt om Forandring i en af Dem under 24de Mai sidstleden afgiven Resolution, betræffende Spørgsmaalet om, hvorvidt bemeldte Forstanderskab er berettiget til at fordrø, at den sammesteds forsørgelsesberettigede, men i Svendborg boende, Arbeidsmand N. Ns. Familie skal tage Ophold i Sognet, saalænge den nyder fattigunderstøttelse, hvortil den paa Grund af Mandens Indkaldelse til Militærtjeneste er trængende, har Hr. Kammerherren i Skrivelse af 15de s. M. henholdt Dem til fornævnte Deres Resolution, hvorved Forsørgelsescommunens omhandlede Paastand i Genhold til Indenrigsministeriets Skrivelse af 14de November 1849 (Dep. Tid. Pag. 982) er negtet Medhold navnlig af Hensyn til, at Familiefaderens Graværelse og den deraf fulgte Trang ikkun kan anses som temporair.

I denne Anledning skulde Ministeriet, næst endvidere at hen vise til Canskr. af 2den Februar 1841, 28de Mai 1844 og 28de October 1847, samt Indenrigsministeriets Skrivelse af 25de April 1850 (Dep. Tid. Pag. 1128), herved tjenstligst melde, at det maa have sit Forblivende ved den af Dem afgivne Resolution.

7 Aug. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Hvens Stift), hvorved Ministeriet approberer, at der fra Gamtoste Præstecenesjæde maa til Udvidelse af Gamtoste Kirkegaard udlægges et Stykke Jord paa 2,050 □ Alen mod en Kjøbesum af 43 Rd. 90 s., der indsættes blandt Stiftsmidlerne til Forrentning til Fordeel for Kaldet eller de paa samme værende Enker.

8 Aug. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Frederiksborg Amt) om at Sogneforstanderskabet skal afgive den Erklæring, der

er nødvendig for, at Amtsrådet kan ansætte Høitidsofferet for 8 Aug. de dermed Udeblivende.

Foranlediget af den med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 24de April d. A., modtagne Indberetning om, at N. N. Sognes Forstanderskab vedblivende har nægtet at meddele Forslag til Ansættelse af resterende Høitidsoffer for Sognepræst N. N. og Skolelærer N. N., skulde man, efter over Sagen at have corresponderet med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, tjenstligt anmode Dem om behagelig at ville henvise Forstanderskabet til Bestemmelsen i Placat af 9de Juni 1847, hvorefter det maa anses pligtigt at afgive den Erklæring, der er nødvendig for, at Amtsrådet kan træffe den endelige Bestemmelse af Offerets Størrelse, idet man ikke undlader at tilføie, at i Tilfælde af fortsat Vægning, vil Mulctering kunne anvendes for at fremtvinge Opfyldelse af det Forstanderskabet i saa Henseende af Hr. Kammerherren givende Paalæg.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Sorø Amt) 8 Aug. om at en Kjøbstadcommune er pligtig at skaffe Huusly til Huusvilde.

Foranlediget af det med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 22de f. M. modtagne Andragende, hvori Sorø Kjøbstads Fattigcommisſion begjærer sig Bestemmelse meddeelt for, hvorvidt Kommunen er pligtig, i Tilfælde af at Rudst N. Ns. Familie, der er forsørgesberettiget i Kjøbenhavn, men som i længere Tid har havt Ophold i Sorø og der ernæret sig uden Tilflud fra Fattigvæsenet, maatte blive huusvild, da at forskaffe samme det fornødne Huusly, skulde man, med Henvisning til hvad der er udtalt i Ministeriets Skrivelse af 18de Mai 1852, Dep. Tid. for f. A. Pag. 1056, tjenstligt melde, at Ministeriet finder, at det opfaste Spørgsmaal maa besvares henægtende.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Frederiksborg 8 Aug. Amt) om at Skolelæreren er fritagen for at svare Fattigbidrag af Skoleloddens Hartkorn, men at han skal svare Skolebidrag efter Formue og Leilighed, dog ikke af hans Løn.

I Anledning af det med Hr. Kammerherrens Skrivelse af

8 Aug. 12te Juni d. A. modtagne Andragende, hvori Skolelærer N. N. i N. N. har forespurgt, hvorvidt han rettelig har kunnet ansættes til Fattigbidrag af sin Skolelods Hartkorn og til Skolebidrag efter Formue og Veilighed, skulde Man, efter i Sagen at have corresponderet med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, tjenstligst melde, at, da Placat af 22de Mai 1839 § 1, ved Siden af Skatter og Bankrenter tillige fritager Skolelærerne for af deres Skolelodder at udrede „andre offentlige Afgifter“, maa Andrageren anses fritaget for at udrede Communeafgifter, altsaa ogsaa Fattigskat af det Hartkorn, som hviler paa den Jord, der er udlagt ham som anordningsmæssig Skolelod, hvad ogsaa tidligere er statueret, men, at han derimod rettelig er ansat til at svare Bidrag til Skolevæsenet efter Formue og Veilighed, saameget mere, som det af den modtagne Erklæring fra vedkommende Sognesforstanderskab sees, at der ved denne Ansættelse ikke er taget Hensyn til de Indtægter, han har som Skolelærer, men alene til dem, han antages at have af sine Eiendomsjorder, *se*. Indenrigsministeriets Skrivelse af 4de Mai d. A. i Dep. Tid. for f. A. Pag. 548.

11 Aug. Indenrigs=Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Svendborg Amt) om Militaires Forsørgelsessted.

Efter i behagelig Skrivelse af 19de f. M. at have modtaget Hr. Kammerherrens Uttringer i Anledning af det dermed tilbagefulgte Andragende fra Nyborg Kjøbstads Fattigcommune, hvori denne for Ministeriet har paaanket en af Amtet under 24de Mai d. A. afgiven Resolution betræffende Spørgsmaalet om Søndmand N. N.s Forsørgelses hjem, skulde Ministeriet herved tjenstligst melde, at, da den Paagjældende med sin Familie alt paa den Tid, da han den 1ste April 1845 paany traadte i militair Tjeneste, havde fast Bopæl i Nyborg, og Familien vedblev at boe der, indtil Paagjældende i Foraaret 1853 flyttede til Svendborg, maa Ministeriet i Genhold til Bestemmelserne i Forordningen af 24de Januar 1844 § 8 in fine med Amtet være enigt i, at Forsørgelsespligten paahviler Nyborg Kjøbstads Fattigvæsen, idet Man, forsaavidt Amtets Resolution iblandt Andet er støttet paa, at Paagjældendes Tjeneste om-

bord paa det ved Nyborg stationerede Bagtskib deels som fri- 11 Aug.
villig, deels som leiet af en Anden, ikke kan classificeres med
det i Forordningen af 24de Januar 1844 § 8 ommeldte
tvungne Ophold i Militairtjenesten efter Udskrivning ikke skal
undlade at tilføie, at den Omstændighed, om Paagældendes
Tjeneste ombord paa Bagtskibet var frivillig, i sig er uden Ind-
flydelse paa Sagens Afgjørelse.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circ. (til samtlige Stifts- 12 Aug.
sørigheder) om Tilveiebringelse af Midlerne til en rigeligere
Pensionering af afgangende geistlige Embedsmænd.

I Erkjendelse af den Ubillighed og de øvrige fleersidige
Ulemper, der flyde af den ringe Pension, hvormed Præster af-
lægges, finder Ministeriet det høist vigtigt, at der heri skeer en
Forandring, og da det ikke tør haabes, at der fra Finantserne
kan blive ydet en klækkelig Hjælp til en saadan bedre Tingenes
Ordén, har Ministeriet taget under Overveielse, om der ikke
fra enkelte Præstekalds Side kunde ydes et Bidrag, der i For-
ening med det, der i saa Fald rimeligviis vilde være at erholde
fra Finantserne, kunde tilveiebringe de fornødne Midler til at
skaffe afgangende Præster en nogenlunde tilfredsstillende Pension.
Man har herved fornemmelig henvendt Tankerne paa den Capital-
formue, hvoraf enkelte Præstekald ere komne i Besiddelse i de
senere Aar ved Afhændelse af Eiendomme, og Ministeriet ønsker
derfor fra (Lit.) at modtage den nøiagtigst mulige Oplysning
deels om de Capitaler, hvoraf Præstekaldene allerede ere komne i
Besiddelse, og de aarlige Afgifter, der ere betingede af de frafalte
Jorder, deels om den Forøgelse af Capitalformuen, der kan
ventes ved Afhændelse af det beneficerede Gods, hvoraf Præste-
kaldene endnu ere i Besiddelse*).

Justits-Ministeriets Skr. (til Kirke- og Underviisnings-Ministeriet) 18 Aug.
om at en ved et Barns Udeblivelse fra den befalede Skolegang
nødvendiggjort Bestikkelse af en Børge for Barnet henhører under
Justitsministeriets Besfort.

*) Denne Sag er senere ikke videre fremmet.

18 Aug. Ved under 4de dennes at tilstille Justitsministeriet et med Erklæring fra Skoledirectionen for N. N. Herreder indkommet Andragende, hvori Sognepræst N. N. paa N. N. Sogneforstanderskabs Begne har andraget paa Bemyndigelse til at lade en 8aarig Pige N. N., hvem hendes Fader Bøver N. N. ikke vil tillade at søge Skolen, fratage Forældrene og udsætte for Sognets Regning paa et andet passende Sted, for at der saaledes kan blive sørget for hendes Oplærelse, har velbemeldte Ministerium bemærket, at det, uagtet den begjærte Bemyndigelse fremkaldes ved Nødvendigheden af at skaffe Barnet den lovbefalede Underviisning og med Hensyn hertil synes at maatte — saaledes som i flere indtrufne Tilfælde af samme Art tidligere er skeet — meddeles af Samme, dog, da Anvendelsen af den tilsigtede Forholdsregel falder saa nær sammen med Udøvelsen af Retten til Bærgemaal, turde være Spørgsmaal underkastet, om Sagen ikke fra denne Side betragtet maatte være endeligen at afgjøre af Justitsministeriet, og har meerbemeldte Ministerium derfor i denne Henseende begjært Ministeriets Ytringer.

I Gjensvar herpaa skulde man ikke undlade tjenstligst at tilbagemelde, at Justitsministeriet maa være af den Formening, at en Foranstaltning som den omhandlede efter sin Natur maa betragtes som en Udøvelse af den med Bærgemaalretten forbundne Myndighed, og at Man derfor ikke skjønner rettere, end at Afgjørelsen maa tilfalde det Ministerium, der har det øverste Tilsyn med Pupilsæsenet. Ved at tilmelde Kirke- og Underviisningsministeriet dette, skulde Man derhos ikke undlade tjenstligst at tilføie, at man ved Skrivelse af Dags Dato til for nævnte Skoledirection har meddeelt samme den begjærte Bemyndigelse.

25 Aug. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Ringkjøbing Amt) om at Sindspvage ved selvstændigt Ophold kan erhverve nyt Forsørgelseshjem.

Paa dertil fra N. N. Fattigcommissiøn given Anledning har Hr. Greven i Skrivelse af 8de d. M. forelagt Ministeriet en af Dem under 19de Juni sidstleden afgiven Resolution, hvorved det er paalagt bemeldte Kjøbstad at overtage Forsørgelsen af den

sammesteds i Aaret 1833 fødte sindssvage N. N., der siden 25 Aug. 1844 har Ophold i N. N. Sogn.

Foranlediget heraf skulde man herved tjenstligt melde, at Ministeriet vel med Dem maa være enigt i, at den omhandlede Sindssvages Forsørgelse maa paahvile hans Fødecommune N. N. Kjøbstad, idet det 18de Aar nu ifølge Forordningen af 24de Januar 1844 § 9 (cfr. Ny Coll. Tid. for 1844 Pag. 132—134 og Indenrigsministeriets Skrivelse af 27de April 1849 Dep. Tid. Pag. 797) ogsaa med Hensyn til Sindssvage er en ubetinget Grændse for deres Forsørgelse af Forældrenes Forsørgelsescommune som saadan, men at, forsaavidt af Dem er yttret, at Sindssvage ere ude af Stand til at erhverve nyt Forsørgelseshjem ved selvstændigt Ophold, kan denne Anskuelse, der vel stemmer med hvad i Causstr. af 13de November 1821 er udtalt, saaledes som Motiverne til Forordningen af 24de Januar 1844 (i Ny Coll. Tid. l. c.) udvise, nu er opgiven, ikke billiges.

Rescript (til Biskoppen over Aarhus Stift) om Fordelingen 31 Aug. af Prædikejenssten m. v. mellem Præsterne ved Aarhus Domkirke.

Frederik den Syvende, af Guds Naade Konge til Danmark, 2c. 2c. Vor Gunst! Os er af Vor Minister for Kirke- og Underviisningsvæsenet i Anledning af Besættelsen af det ledige Embede som Sognepræst ved Domkirken i Vor Kjøbstad Aarhus allerunderdanigst foredraget et fra den residerende Capellan ved bemeldte Kirke Troels Frederik Plum Smith indkommet Andragende, hvori han har anholdt om, at der maatte blive givet nogle nærmere Bestemmelser angaaende den fremtidige Fordeling af Prædikejenssten m. v. mellem de ved bemeldte Domkirke ansatte Præster. Efterat Vi have taget denne denne Sag tilligemed den af Dig derover afgivne Betænkning, saavelsom de Os iøvrigt i den Anledning af Vor Minister for Kirke- og Underviisningsvæsenet allerunderdanigst foredragne Omstændigheder, under allerhøieste Overveelse, give Vi Dig herved tilkjende, at Vi have fundet for godt allernaadigst at bestemme som følger: 1) Høimesse og Aftenangstjenssten ved

31 Aug. Domkirken i Bor Rjøbstad Narhuus skal vegelviis forrettes af Sognepræsten og den residerende Capellan, med Undtagelse af de tre store Høitidsdage, Nytaarsdag, den første Confirmationdag saavel ved Paaske- som ved Michaelis Confirmation, samt Festdage, som ved særegne Leiligheder maatte paabjedes, thi paa alle disse Gudstjenestedage skal det altid, uden Hensyn til den ellers gjældende Prædikejour tilkomme Sognepræsten at prædike til Høimesse, og Capellanen til Aftenfang, undtagen paa de tre store Høitidsdage, paa hvilken Aftenfangsgudstjenesten skal besørjes af den ordinerede Cateket ved Domsognet. 2) Fredagsgudstjenesten i Domkirken bliver ligeledes at forrette vegelviis af Sognepræsten og den residerende Capellan, saaledes at den, der prædiker, tillige udfører Messen før og efter Prædiken samt uddeler Vinen, hvorimod den anden Præst, naar det forlanges, bør være tilstede og uddele Brødet.

2 Sept. Kgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes; 1) at der fra den Sognepræstembedet ved Garnjonskirken i Rjøbenhavn tillagte Præstegaards Grund maa afhændes det paa et vedlagt Rids med A. B. C. D. betegnede Stykke, indeholdende circa 860 □ Alen for en Rjøbesum af 6000 Rd. samt iøvrigt paa saadanne Betingelser, som af Sognepræsten og Kirkens Børge i Forening findes nødvendige, for saavidt muligt at forebygge de Ulemper, som Benyttelsen af Grunden kunde afstedkomme for Præstegaarden; 2) at den nævnte Capital, der tilfalder Embedet, skal være en extraordinair Bygningsfond for dette, der udsættes og bestyres efter de samme Regler, som Kirkens egne Capitaler, samt at det tillades, at der strax deraf anvendes indtil 3000 Rd. til Afholdelse af Udgifterne med en saadan Istandsættelse af Gaarden, at den i fuldkommen forsvartlig Stand kan overleveres til den nuværende Beneficiarius til fremtidig Bedligeholdelse, imod at denne Deel af Capitalen restitueres ved Oplæg af Renter og Renters Renter af Fondets øvrige Deel, og 3) at Bestemmelserne i det forrige Danske Cancellies Skrivelse af 25de Januar 1842 om Syn over Præste-

gaardene i Rjøbenhavn m. v. for Fremtiden blive anvendelige 2 Sept. paa den heromhandlede Præstegaard.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 5 Sept. Nibe Stift) hvorved Bestemmelsen om, at nye Kirkedøre skulde indrettes til at falde udad, i et concret Tilfælde modificeres.

I et med Deres Høiærværdigheds behagelige Skrivelse af 22de f. M. hertil indsendt Andragende have Børgerne for N. N. Kirke anholdt om, at det maa have sit Forblivende ved den Indretning, de have givet Dørrerne for det nye Baabenhuis ved Kirken, at de nemlig ere til at aabne indad istedenfor efter Synets Bestemmelse i Henhold til Canc. Circ. af 18de October 1828 at falde udad.

I denne Anledning skulde Ministeriet tjenstligst melde, at det i Henhold til vedkommende Provsts og Deres Høiærværdigheds Indstilling ikke vil have Noget at erindre imod, at Dørrerne forblive, som de engang ere hængte, under Forudsætning af at de egentlige Kirkedøre fra Kirken til Baabenhuset forandres til at falde udad, og at Yderdørrerne under Gudstjenesten holdes op- haaspede til Sidevæggene.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circulaire (til samtlige 8 Sept. Stiftsøvrigheder) om Tiendekjendelsers Indsendelse til Approbation.

Da Amtstiendecommissionkjendelser, der angaaer Tiender, som tilhøre Kirker eller geistlige Embeder, bør, forinden der ved samme aqviesceres, forelægges Ministeriet til Approbation, skulde Ministeriet tjenstligst anmode (Tit.) og Deres Høiærværdighed om behageligst at foranledige, at de Kjendelser, som fremtidig affiges af Amtstiendecommissionerne saavelsom de allerede affagte Kjendelser, der ikke have overstaet de ved Forordningen af 8de Januar 1810 § 28 Nr. 5 cfr. Placet af 12te Marts 1828 § 2 anordnede fatalia appellationis, blive hertil indsendte ledsagede af Deres nærmere behagelige Yttringer om, hvorvidt der kan aqviesceres ved samme, eller om der skulde være Anledning til at lade dem indaakke for den overordnede Tiendecommission.

8 Sept. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Fyens Stift) hvorved det tillades Sognepræsten for Gielsted og Rørup Menigheder af en Prælegaarden tilliggende Loft uden Bederlag at afstaae Gielsted Sogn en Byggeplads paa 6 à 8 □ Alen til Opførelsen af et grundmuret Sprøitehuus.

8 Sept. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Ribe Stift), hvori Ministeriet, da Sognepræsten for N. N. Menigheder, N. N., havde ansøgt om, at Candidat i Theologien N. N. maatte modtage den geistlige Ordination, for at kunne overtage Bestyrelsen af N. N. Sognekald under Andragerens Fraværelse som Medlem af Landsstthinget, svarer, at Det finder det betænkeligt, at den geistlige Ordination meddeles, uden hvor den Paagjældende erholder fast Ansættelse i Kirkens Tjeneste, og at der saaledes ikke ved nærværende Leilighed findes tilstrækkelig Anledning til at andrage paa, at det Ansøgte bevilges.

8 Sept. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Sjællands Stift) om de Cantoren og Organisten ved Kirken i Citadellet Frederikshavn tillagte Embedsboligers Overdragelse til Militairetaten.

Efterat Ministeriet med Deres Høiærværdigheds behagelige Skrivelse af 13de Juli d. A. havde modtaget Erklæringer fra Cantoren og Organisten ved Kirken i Citadellet Frederikshavn betræffende den af Krigsministeriet attraaede Overdragelse af bemeldte Embedsmænds Boliger til Militairetaten, har Ministeriet, ved at tilstille Krigsministeriet disse Erklæringer, paany brevvevlet med Samme angaaende dette Anliggende, og derunder, i Henhold til de tidligere Forhandlinger, som havde fundet Sted mellem Ministerierne, om Opretholdelsen af Kirken i Citadellet, yttret, at Ministeriet fremdeles maatte holde paa, at Præstembedet ved Citadellet paany blev besat og forvaltet ligesom hidtil, og at der tillægges Præsten sammesteds Bolig i Citadellet, hvorimod Ministeriet vilde være villigt til for en Deel at opgive de de tvende andre ved Kirken ansatte Betjente for Liden til-

lagte Boliger i Citadellet, i hvilken Henseende Ministeriet 8 Sept. yttrede, at det ikke vilde have Noget at erindre imod, at den Organisten tilstaaede Leilighed sammesteds ved indtrædende Vacance i denne Tjeneste aldeles inddrages, dog mod en passende Forhøielse i Organistens Løn, ved hvilken Leilighed det da ogsaa maatte komme under Overveielse, hvorledes der bliver at forholde med Indøvningen af Chorsangen, der for Tiden finder Sted i Organistens Bolig, samt at ligeledes ved indtrædende Vacance i Cantortjenesten den nuværende Cantor tillagte Bolig inddrages, imod at der istedenfor tillægges ham en anden passende, om end mindre rummelig, Bolig i Citadellet, da det med Hensyn til den ham paahvilende Pligt, at have Tilsyn med Kirken, at opbevare vasa sacra og at modtage Anmeldelser og Bestillinger af kirkelige Forretninger, maa anses for nødvendigt, at han fremdeles har Bolig sammesteds, samt at der, med Hensyn til den Forringelse i hans iøvrigt maadeligt aflagte Embedes Beskaffenhed, som en Indskrænkning af hans nuværende Bolig vil medføre, tillægges Eftermanden en passende Forhøielse i hans Løn. Hvad derimod angaaer de i de sidstnævnte tvende Embeder for Tiden ansatte Betjente, tilføjede Ministeriet, at Det med Hensyn til Cantor N. N. maatte finde Betænkelighed ved at samtykke i, at den for hans Eftermand foreslaaede Forandring skulde træde i Kraft i hans Embeds-tid, og at Ministeriet, i Henseende til Organisten N. N., ligeledes maatte finde det betænkeligt, at det paalægges ham, at underkaste sig anden Forandring, end den, som han selv har bragt i Forslag, nemlig mod en passende Godtgjørelse at afstaae 5 Bærelser af sin Leilighed.

I Anledning af Foranstaaende har Krigsministeriet nu erklæret, at Det indgaaer paa det fremsatte Forslag, ligesom at Det efter Omstændighederne vil acquiescere ved, at der indtil Vacance indtræder i de sidstnævnte tvende Embeder, ikke skeer anden Forandring med Hensyn til de Organisten og Cantoren anviste Boliger, end at Organist N. N., imod passende Bederlag afstaaer den nordre Halvdeel af sin Bolig, bestaaende af 5 Bærelser med Tilbehør. Efter Modtagelsen af dette Krigsministeriets Svar, har Ministeriet under 2den dennes ladet

- 8 Sept. Embedet som Præst ved Garnisonsmenigheden i Citadellet Frederikshavn opslaae vacant paa sædvanlig Maade. Ved at meddele Deres Høiærværdighed Foranstaaende til behagelig Eiterretning, med Tilføiende, at Organist N. Ns seneste, af Deres Høiærværdighed under 9de f. N. fremsendte, Erklæring om Størrelsen af den aarlige Godtgjørelse,*) for hvilken han er villig til at afstaae en Deel af sin Bolig i Citadellet, ligeledes er tilfattet Krigsministeriet, skulde Ministeriet tjenstligst anmode Deres Høiærværdighed om, ved indtrædende Vacance i de omhandlede Cantor- og Organisttjenester, at indgive til Ministeriet nærmere Beretning og Indstilling angaaende Reguleringen af Lønnen og Emolumenterne for disse Poster.
- 9 Sept. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Aalborg Stift) hvori Ministeriet, da Sognepræst for Veierslev og Blidstrup Menigheder N. N. og Cieren af Hovedgaarden Blidstrup N. N. havde andraget paa, at en aarlig Refusion af 2 Læs Hø, som præsterees af bemeldte Hovedgaard til Veierslev Sognekald, maatte converteres til en aarlig Afgift af 3 Lønder Gradet Byg, svarer, at det i Henshold til Stiftsøvrighedens Indstilling ikke finder Noget imod den attraaede Forandring af Præstationen at erindre, dog at den nærmere Bestemmelse om, at Ydelsen skal være indskrænket til Gradet Byg bortfalder, hvorhos det bliver at paasee, at der om denne Forandring oprettes en Contract mellem Parterne, der efter at være approberet af Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed i Henshold til denne Skrivelse bliver at tinglæse uden Bekostning for Kaldet.
- 13 Sept. Rgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes, at det paalægges den beskikkede ordinerede Catechet ved Domsognet i Narhuus Kjøbstad og Førstelærer ved den høiere Drengeskole sammesteds af det ham for begge Byens Menigheder tilstaaede Høitidsoffer, at afgive Offeret for Frue Sogns Bedkommende, saasnart en

*) Denne bestemtes senere til 112 Rd. 48 f.

ordineret Catechet ved første Vacance i Oversærereembedet ved 13 Sept. Borger-skolen for Piger bliver beskikket for bemeldte Sogn.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Kjøbenhavns 18 Sept. Magistrat) om at Daabsattest ikke kan udstedes anderledes end i Overeensstemmelse med Kirkebogen.

I et hertil indkommet Andragende har Fruentimmeret N. N. anholdt om, at hendes udenfor Ægtekab paa den kongelige Fødselsstiftelse her i Byen fødte Søn N. N. maatte blive indført i vedkommende Ministerialbøger som „ægtesødt“, da en henværende Familie under denne Betingelse har erklæret sig villig til at modtage bemeldte Barn som deres eget.

Foranlediget heraf, samt idet man lader medfølge en ovennævnte Andragende vedføjet Daabsattest, skulde Ministeriet tjenstligt anmode Kjøbenhavns Magistrat om behageligen at ville tilkjendegive Supplicantinden, at det ikke kan bevilges, at der foretages nogen Forandring i Daabsprotocollen, eller at Daabsattesten udstedes paa anden Maade end i Overeensstemmelse med Protocollen, men at de Paagjældende, der ønske at antage Barnet som deres eget, formeentligen ville kunne erholde Adoptionstilladelse igjennem Justitsministeriet.

Rgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for 26 Sept. Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes, 1) at Bestyrelsen af Bispetienderne og andre bisfoppelige Indtægter, forsaavidt de ikke oppebæres af de vedkommende Biskopper men ere inddragne eller ville blive inddragne under det Offentliges Administration imod fast aarlig Gage til de vedkommende Biskopper, fra 1ste April 1855 maae overgaae fra Finantsministeriet og Domainedirectoratet under dette Ministerium, 2) at som Følge heraf paa det Forslag til en Finantslov for Kongeriget Danmark, der vil blive forelagt den forestaaende Rigsdag, maa indgaae deels iblandt Indtægterne det Beløb, hvormed de overtagne Bispetiender hidtil ere blevne opførte under Domaincindtægterne, deels blandt Udgifterne de paa dette Ministeriums Budget opførte Gager for de paagjældende Biskopper og for Biskoppen over Als og Værø, saavelsom de ved Finantsloven for Aaret

26 Sept. 1851/52 tilkomne 2,000 Rd. til Fordeling iblandt utilstrækkelig lønnede geistlige Embeder; 3) at saavel bemeldte Indtægter som bemeldte Udgifter maae optages som en særlig Conto under dette Ministeriums Budget iblandt de andre Conti under Ministeriet, til hvilke der er henlagt særskilte Fond, saasom Universitetet, Communitetet og andre; 4) at det Overskud, som vil udfomme paa denne Conto, alene maa komme til Anvendelse til kirkelige og andre dermed beslægtede Diemed; 5) at Viborg Bispestols Tiender samt Bispestolens Andeel af Domecapitlets Indtægter af Læsse og det Fæstegods, hvormed samme er beneficeret, fra 1ste April næste Aar maa inddrages under det samme Fond, hvorunder de inddragne Bispetiender og biskoppelige Indtægter fra samme Tid ville blive henlagte; 6) at der foruden Cathedralicum og øvrige Indtægter, der ikke ere indbefattede under denne Foranstaltning, maa tillægges den tilkommende Biskop over Viborg Stift, fra samme Dag at regne, en fast aarlig Pengegage af 2,000 Rd. samt en fast aarlig Kornindtægt af 550 Lønder Byg, at betale med Penge efter Capitelstægt, begge Dele at afholde af bemeldte Fond; 7) at Renten og Udbyttet af de Hyens Bispestol tilhørende Capitaler og dets Actiebrev i Nationalbanken, saavel som Indtægten af det Bøndergods, hvormed Bispestolen er beneficeret, der hidtil have været inddragne under det Offentliges Administration, maae tilbagegives Biskoppen selv til Oppebørsel som et Tillæg til den for ham bestemte faste aarlige Gage, fra 1ste April næste Aar at regne; 8) at den endelige Bestemmelse om Anvendelsen af det Overskud, der for Løbet af næste Finantåaar vil udfomme af de inddragne Bispetiender og andre biskoppelige Indtægter, maae forbeholdes nærmere Overveielse og allerunderdanigst Forslag*).

*) I den Forestilling, som gik forud for ovenstaaende allerhøieste Resoluition, havde Ministeriet bemærket, at, medens Bispeembederne oprindeligen vare aflagte med Indtægterne af de fra gammel Tid til disse henlagte Tiender, medførte de sørgetlige Coniuncturer, som for 30 Aar tilbage rammede alle dem, der havde deres Indtægter middelbart eller umiddelbart af Jordens Producter, Nødvendigheden af for et vist Aaremaal at aabne Biskopperne Udgang til en fast aarlig Gage, der bestemtes til 3,200 Rd. (kongelig Resoluition af 28de Mai

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Kjøbenhavns 30 Sept. Amtsstoledirection) om at Deognetraven, naar den tidligere har

1824) af Finantserne, der midlertidig overtog Oppebørselen af Bispetienderne. For Sjællands Biskop var dette Arrangement truffen med en Deel af Embedets Tiende allerede ved allerhøieste Resolution af 1de Mai 1821, og hans Gage bestemt til 4,000 Rb. foruden 800 Rb. til Contoirhold. Uagtet disse Arrangementer beroede paa frivillige Overenskomster fra Biskoppernes Side, foretrak dog de fleste af disse, skjøndt Conjunctionerne forbedrede sig, den faste Indkomst og fornøede derfor Overenskomsten. Overskuddet kom saaledes Finantserne tilgode.

Da Fyens Bispestol i Aaret 1848 blev vacant, og dens Indtægter efter Middeltallet af de foregaaende 20 Aars Capitelstatter vare over 9,000 Rb., saubtes det hensigtsmæssigt at sætte den nye Biskop paa fast Gage og at indbringe Overskuddet til Anvendelse for Diemed, sigtende til Religiositetens og Oplysningens Fremme. En lignende Foranstaltning paa-tænkes gennemført for de andre Bispestoles Vedkommende, forsaavidt de til samme henlagte Indtægter vare saa betydelige, at de kunde antages at overstige en passende Gage for den vedkommende Embedsmand. Angaaende den Waabe, hvorpaa dette Formaal skulde naaes, opstod mellem Kirke- og Underviisningsministeriet og Finantsministeriet nogen Meningsulighed, forsaavidt det første gif ud fra, at Bispesindtægterne skulde henlægges til et særegt Fond under samme, hvorimod Finantsministeriet formeente, at Indtægterne skulde indflyde i Statskassen, der foruden at afholde Biskoppens Gage og de øvrige paa Bispestolen hvilende Byrder, skulde afgive til kirkeligt Brug et Beløb, der nogenlunde svarede til det eventuelle Overskud. Imidlertid ordnedes Sagen foreløbigt ved allerhøieste Resolution af 29de December 1848 angaaende Biskop Gads Bestikkelse til Biskop over Fyens Stift og ved Finantsloven for 18^{51/52}, hvorved hans Gage bestemtes til 4,000 Rb. og 800 Rb. i Contoirhold, samt et aarligt Beløb af 2,000 Rb. bestemtes til Fordeling imellem ringe aflagte geistlige Embeder.

Da Ribe Bispestol i 1849 blev ledig, og dens af Statskassen fra 1824 overtagne Indtægt aldrig havde givet Overskud, bestikkedes under 21de Januar 1850 den nye Biskop uden nogen Indstrækning i hans Berettigelse til at oppebære dens Indtægter. Paa et af Biskop Daugaard indgivet Anbragende om, at der maatte udbetales ham som hans Formænd 3,600 Rb. i Gage, mod at Statskassen oppebar Indtægten, indvilligede vel Finantsministeriet, af Hensyn til de betydelige Overskud de andre Bispetiender havde givet, paa foreløbig for 3 Aar at overtage Embedets Indtægter og udbrede en Gage af 3,600 til Biskoppen, men kun under Forudsætning af at Principspørgsmaalet om Bispembedernes fremtidige Vønning holdtes aabent. I Henhold hertil ordnedes Sagen ved allerhøieste Rescript af 13de September 1850 og efter Udløbet af de 3 Aar fornyedes Arrangementet ved Finantsloven, dog at Sagen blev nedsat med 400 Rb.

30 Sept. været svaret med en Trediedeel mod Præstetienden, fremdeles skal svares i dette Forhold, naar Præstetienden gaaer over til et fast aarligt Bederlag.

Ved den i 1851 indtraaede Vacance i Aalborg Bisppe-embede, havde Ministeriet, da Embedets Indtægter ikke havde afgivet noget betydeligt Overskud over dets Udgifter — 3,200 Rb. i Gage til Biskoppen foruden Rente og Afdrag paa Byggegjæld 396 Rb. samt 100 Rb. aarlig til Nørresundby Præsteskald — ingen Betænkelse ved ogsaa her at lade det bestaaende Forhold, at Finansministeriet oppebar Indtægterne imod at udrede Udgifterne, bestaae som en interimistisk Foranstaltning og i Overeensstemmelse hermed blev Biskop Vindebolfs Bestalling af 16de November 1851 ubjærdiget.

Efter denne Ordning af Forholdene bleve samtlige overtagne Bisppetiender opførte i Finansloven under Overstrift: midlertidig overtagne Bisppetiender paa Indtægtsiden mellem Domaineindtægterne, og samtlige Gager til Biskopperne samt de ovennævnte 2,000 Rb. til Fordeling imellem utilstrækkeligt lønede geistlige Embeder førte til Udgift for Statskassen paa Finansministeriets Budget.

Ved Finansloven for 1852/53 blev taget det Forbehold: „ved Vacance overtages ogsaa de øvrige Bisppetiender med bestemt Gage“, (hvilket Forbehold maa antages gjentaget i Finansloven for de 2 følgende Aar). Den ved bemeldte Forbehold forudsatte Eventualitet indtraf, da Sjællands Bisppestol i Begyndelsen af Aaret 1854 blev ledig. Den afsbøde Biskop havde selv oppebaaret Tienden af 1,880 Rb. Hartkorn og overdraget Finansministeriet Oppebørselen af Tienden af 3,521 Rdr. Hartkorn mod at erholde udbetalt 4,000 Rb. i Gage og 800 Rb. til Contoirhold. Imod at den nye Biskop sættes paa fast Gage, medens Bisppestolens Indtægter inddroges og stillebes til Ministeriets Disposition til kirkelige Formaaes Fremme, kunde Ministeriet Intet finde at erindre, og det udvirkede derfor den allerhøieste Resolution af 19de Januar d. A., der bestemte Biskop Martensens Gage til 4,000 Rb. foruden 800 Rb. i Contoirhold samt 600 Rdr. Byg i Penge efter Capitelstarten og forbeholdt det efter nærmere Forhandling mellem Ministeriet og Finansministeriet til nærmere allerhøieste Afgjørelse, hvorledes Overskuddet kunde komme til Anvendelse i kirkelige Niemed.

Endelig var ved de ved Biskop Monrad og Allgaards Entledigelses indtraaede Vacancer i Lolland-Falster og Viborg Bisppestole en lignende Foranstaltning bleven nødvendig med Hensyn til bispes Indtægter.

Under de derom med Finansministeriet førte Forhandlinger havde sidstnævnte Ministerium foreslaaet, at Administrationen af bemeldte Tiender udgif fra Domainedirectoratet og henlægges under Kirke- og Underviisningsministeriet og overgives paa dets Budget som en særlig Gonto. Dette Forslag maatte Ministeriet gaafe tiltræde saameget mere som, hvis det bifaldtes og endelig vedtoges ved Finansloven, derved vilde erkjendes, at Bisppetienderne og andre bisppepelige Indtægter vare en af Statens almindelige Finansvæsen uaf-

Foranlediget af et Andragende fra Huusbeboerne af N. N. 30 Sept. og N. N. Sogne, hvori de besværede sig over formcentlig

hængig Formuemasse, hvis Overskud maatte komme til Anvendelse i andre kirkelige eller dermed beslagtede Siemed. Om Sagens endelige Ordning forbeholdt Ministeriet sig at indkomme med nærmere allerunderdanigst Forslag, men maatte, for at det fornødne derom kunde optages i Finansloven for 1855/56 allerede nu andrage paa den fornødne Approbation paa Oversførselen af Bispetienderne fra Finansministeriets til Kirke- og Underviisningsministeriets Budget som en særlig Conto, saaledes at paa Udgiftsiden optages de alt normerede Bispegager foruden de 2,000 Rbd. til Fordeling mellem utilstrækkeligt lønede geistlige Embeder og endvidere — efter Finansministeriets Forslag for Genformighedsens Skjyb — 2,000 Rbd. som Gage til Biskoppen over Als og Vær, hvilket Ministeriet ikke fandt tilstrækkelig Anledning til at modsætte sig. I Henhold hertil indstillede Ministeriet de under Nr. 1—4 allernaadigst bifaldte Puncter.

Næst at bemærke at den ovennævnte Foranstaltning, dersom den maatte vinde allerhøieste Bifald, vilde komme til at omfatte samtlige Bispetiender, der deels allerede vare overtagne, deels ved de i Aarets Løb indtraadte Vacancer vilde blive overtagne, alene med Undtagelse af Aarhus Bispestols Tiender, som Biskoppen selv oppebærer, yttrede Ministeriet at Sagen for Viborg Biskop endnu ikke var bestemt og udbad sig i saa Henseende Hans Majestæts allernaadigste Bestemmelse.

Bispestolens Indtægter vare følgende:

1) Nettobeløbet af Tienderne efter et Middeltal af 20 Aars Capitelstærter.....	4,892 Rbd.
2) Cathedralicum	253 — 11 f.
3) Gjæsteri.....	23 — 11 -
4) Afgift af Gunderup og Neussling Sogne-
fald	250 —
5) Andeel af Domcapitlets Indtægter af
Læse	286 — 48 -
6) Andeel i Kannikfiskeriet	3 —
7) Indtægt af beneficeret Bøndergods....	180 —
8) Indtægt af Forder paa Viborg Mark..	150 —
9) Afgift af Ulbbjerg og Lynderup Sogne-
fald	20 Edr. Aug. 20 Edr Byg.
10) Andeel i en Afgift til Domcapitlet af
Storvorde og Seigflod Kongetiende m. v.	31½ Edr. Byg.
11) Benyttelsen af Bispegaarden med Have.	

Byrderne havde været anslaaede til 450 Rbd. aarlig. Ministeriet henholdt sig til hvad tidligere var udhævet om Nødvendigheden af at sikre Biskoppen en saa rigelig aarlig Indtægt, at han kunde leve uden Næringsforger med en saadan ydre Værdighed, der svarer til Embedets Betydning, samt tilfredsstille de Fordringer, som Biskoppernes Stilling og den nedarvede Tradition gjøre til deres Gjæstfrihed, og formeente, at Sagen kunde bestemmes til 2,500 Rbd. og 600 Edr. Byg i Penge efter Capitelstærten foruden Cathedralicum og Benyttelse af Bispegaarden. Da imidlertid nogle af de oven-

30 Sept. uretteligen at være blevene udyntede for resterende Degnetiende m. m., og anholdt om, at Degnetienden maatte blive fastsat til

nævnte Indtægter lettere kunde oppebæres af Biskoppen, formeente Ministeriet, at Gagen kunde bestemmes til 2,000 Rb. og Cathedralicum samt 550 Ldr. Byg foruden de under Nr. 3, 4, 6, 8, 9 og 10 ommeldte Indtægter.

De Indtægter, som bleve at indbringe — de ovennævnte under 1, 5 og 7 anførte, af hvilke dog den under Nr. 5 maatte antages at ville formindskes til 200 Rb. —

ansloges til 5,272 Rb.

og naar derfra droges Gagen og Værdien af 550

Ldr. Byg efter ovenmeldte Middelpriis..... 3,673 —

wilbe denne Bispestol give et Overskud af circa.. 1,600 Rb.

I Henhold hertil indstillede Ministeriet de under 5 og 6 bifaldte Puncter.

Da Biskoppen over Fyens Stift ligesom hans Formand gjentagende havde andraget paa, at de ham tillagte Indtægter ikke afgave et til Embedets Betydning, til Levestedets Kostbarhed og de sociale Forhold i Odense svarende Udformme og navnlig besværet sig over den Embedet paahvilende Byrde med Vedligeholdelse af Bispegaarden, der inden kort Tid vilde kræve Optagelsen af et Laan til Ombygning af endbeel af samme, og da Ministeriet sandt, at en Gage af 4,000 Rb. naar de ovennævnte Hensyn toges i Betragtning, afgav et knapt Udformme for Biskoppen i Fyens Stift. samt da Fyens Bispestol havde givet et ikke ubetydeligt Overskud, der endmere vilde forsøges, deels ved Afhændelse af Bispestolens Bøndergods, deels ved at en Bispestolen paahvilende og af Statskassen overtaget Byrde af 558 Rb. 90 f. i indværende Aar vilde bortsalbe, troede Ministeriet, da Finantsministeriet heller intet derimod havde fundet at erindre, at burde andrage paa en Forhoielse af Biskoppens Gage (7de Indstillingspunct).

Ved endnu at bemærke, at det i Forventning af Hans Majestæts allerhoieste Befal af ovenstaaende Puncter for de paa Budgettet for 1855/56 opførte Gager for den tilkommende Biskop over Viborg Stift samt for Biskoppen over Fyens Stift i Overensstemmelse hermed, oplyste Ministeriet, at Nettoindtægten af de overtagne Bispetiender vilde være

35,347 Rb. 48 f.

og at der, naar herfra droges

1) Biskoppernes Gage..... 27,873 Rb.

2) Tillæget til utilstrækkeligt

lønnede geistlige Embeder 2,000 —

29,873 —

altsaa vilde blive et Overskud af..... 5,474 Rb. 48 f. om hvis Anvendelse der i 8de Indstillingspunct blev forbeholdt den endelige Bestemmelse.

Ved Finantsloven af 28de Marts 1855 for Finantsaaret 1855/56 bestemtes Gagen for Sjællands Biskop til 5,000 Rb. og 800 Rb. i Contoirhold, for Biskoppen over Lolland-Falsters Stift 3,600 Rb. og 400 Rb. i Contoirhold, for Biskopperne over Viborg og Aalborg Stifter til 3,200 Rb. og 400 Rb.

et aarligt Beløb for hver Yder, i Anledning af hvilket An- 30 Sept.
dragende Directionen havde yttret, at Beboerne formeentlig vilde
være berettigede til overeensstemmende med Forordningen af 8de
Januar 1810 § 31, at yde til Skolelærerne ifødenfor Degne-
træve en Trediedeel af, hvad Bederlaget for Præstetienden ved
Tiendecommissionens Kjendelse er fastsat til, anmodede Ministeriet
under 15de Juni sidstleden Directionen om at forskaffe Mini-
steriet Oplysning om, hvorvidt Forudsætningen for bemeldte
Lovbestemmelses Anvendelse, nemlig at Degnetraven, for Præste-
tienden var blevet bestemt til et aarligt Bederlag, havde været
erlagt med en Trediedeel mod Præstetienden, havde været til-
fede i bemeldte Sogn.

Efter herpaa at have modtaget Directionens Evarskrivelse af
12te f. M., skulde Ministeriet herved tjenstligt melde, at Degne-
træven i N. N. og N. N. Sogne fremtidig bør erlægges
med en Trediedeel mod Bederlaget for Præstetienden, saafremt
den forinden Tiendens Afløsning har været erlagt paa saadan
Maade, men at den i modsat Tilfælde bør svares med samme
Beløb som tidligere, hvorhos Ministeriet ikke undlader at tilføie,
at, da det Bederlag, der saaledes bliver at yde Skolelæreren,
alene er for Degnetraven, vil der uden Hensyn hertil fremdeles
være at yde Skolelæreren Julerente og øvrige ham ved Skole-
planen tillagte Præstationer, saavel som Fourage overeensstem-
mende med Skoleanordningens Bestemmelser.

Justits-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Kjøbenhavn 2 Octbr.
Amt), hvori Ministeriet, da Provst N. N. havde forespurgt, om
Sognepræsten kunde lyse til Høsteskab for en paa Hovedgaarden
N. N. tjenende Svensker N. N., uagtet denne ei kunde tilveie-

i Contoirhold. Forslaget om de overtagne Bispetienders
Opførelse som en særegen Conto under Kirke- og Under-
viisningsministeriet bortfaldt. Derimod bevilgedes ved be-
meldte Lov et yderligere Beløb af 3,000 Rbd. aarlig til For-
bedring af utilstrækkeligt aflagte geistlige Embeder. Over-
skudet af Bispetiendeindtægterne opførtes under Kongeriget's
Domainer under „Afstillige Indtægter“.

Fra 1ste April 1855 er derimod Bestyrrelsen af de over-
tagne Bispetiender overgaaet under Ministeriet for Kirke- og
Underviisningsvæsenet.

2 Octbr. bringe andre Oplysninger fra sit Hjem om Alder og Daab m. v., end den, som indeholdtes i en Afgangsattest fra hans Hjem, melder Amtet, at, naar den Paagjældende stiller de lorbefalede Forlovere, findes der efter de i Attesten indeholdte Oplysninger Intet til Hinder for, at han stedes til Indgaaelse af Egte-
skab. *)

4 Octbr. Kirke og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Sjællands Stift), hvori Ministeriet, ved at meddele de Foranstaltninger, der vare truffne i Anledning af de ved Kirkesynet foresundne Mangler ved Kirkerne i N. N. Provsti, tilføjer: Hvad angaaer Provstens Indstilling om Anbringelse af Nygbeklædning i Stolene i N. N. Kirker, bemærkes, at Ministeriet ikke finder at kunne stille dette som en Forderung til Kirkeieren, medmindre Stolene udsættes til Fornyelse, saaledes som udtalt i Ministeriets Skrivelse af 29de Januar 1850 (Dep. Tid. for 1850 Pag. 482 ff). Derimod er det en Selvfølge, at Synet kan fordrø Nyglænene anbragte og indrettede saaledes, at de svare til deres Hensigt.

6 Octbr. Rgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet bifaldes: 1) at de til Lolland-Falsters Bispestol henlagte Tiender maae inddrages under det

*) Sagen var tilstillet Justitsministeriet fra Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet med følgende Bemærkning: at, da den indsendte Attest, skjødt dens Authenticitet ikke nøjagtig var beviist, dog var Præget af en Præstestest, og derhos indeholdt Oplysning om flere af Betingelserne for et lovligt Egtestabs Indgaaelse, skjønde Ministeriet ikke, at det turde formenes den Vedkommende at lade sig vie, naar de lorbefalede Forlovere stillede, ligesom han ogsaa, saafremt hans Forlovere skulde vægre sig ved at indstaae for, at han ikke ved tidligere Egtestab eller Løste om Egtestab var kundet, maatte paa Ansøgning overensstemmende med allerhøieste Resolution af 10de Juli 1813 kunne erholde Bevilling til med sin Ed at bekæfte Saabant. Ministeriet tilspøiede, at, forsaavidt Sognepræsten havde bemærket, at der savnedes Oplysning om, hvorvidt den Paagjældende, der i 6 Aar siden 1848 havde tjent i Sjælland, maatte have nydt Understøttelse af noget svenst Fattigvæsen, maatte en slig Oplysning i Henhold til den danske Lovgivnings Forrifter formentlig anses for uforuøden.

Offentliges Administration, og Udbyttet af samme anvendes 6 Octbr. deels til Gagering af den tilkommende Biskop for Lolland-Falsters Stift, saavel som til Forrentning og Afdragning af de til Anskaffelse af Bispegaarden ved Nykjøbing optagne Laan, deels til andre kirkelige Diemed under de nærmere Bestemmelser som maatte blive tagne derom; 2) at Gagen for bemeldte Biskop bestemmes til 2000 Rd. aarlig og Værdien af 600 Rd. Byg, at betale med Penge efter Middelbeløbet af Capitels-taxterne paa Byg for Lolland-Falsters Stift, foruden Cathedralicum, Renter og Udbytte af Embedets Capital og Bankactie samt Benyttelse af Bispegaard med Have og Jord.*)

Rgl. Resol., findes i Noter 3die Bind Pag. 263.

9 Octbr.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over 11 Octbr. Thisted Amt og Provsten for Hillerslev og Hundborg Herreder), hvori Ministeriet, ved at approbere Bortforpagtningen af R. N. Bræstegaards Avling paa ni Aar, tilføier, at det efter Correspondence med Indenrigsministeriet ikke har fundet Anledning til at tiltræde Hr. Amtmandens og Provstens, ogsaa af Stiftamtmanden og Biskoppen udtalte, Anskuelse om Hensigtsmæssigheden af at forlange saadanne Forpagtninger, forinden de approberes udover bemeldte Beneficiarii Embedstid, stillede til offentlig Auction, deels fordi saadant hidtil ikke har pleiet at være gjort til Betingelse for deslige Contracters Stadfæstelse, deels fordi det af Hensyn til det mellem Beneficiarius og Forpagteren indtrædende personlige Forhold turde, ansees for mindre tilraadeligt, naar der isvrigt, saaledes som her, intet Væsentligt findes at erindre mod at bevilge Forpagtningen paa et bestemt Aaremaal, og de underhaanden stipulerede Betingelser forresten skjønnes at være fordeelagtige for Embedet.

Kirke- og Underviisnings Ministeriets Skr. (til Aalborg. Amts- 13 Octbr. Skoledirection), hvori Ministeriet, ved at bestemme en entlediget Skolelærers Pension, tilføier: Naar Directionen forøvrigt ved at indstille den ovenansførte Pension til at udredes af Efter-

*) See Noter til Rgl. Resol. af 26de September 1854.

13 Octbr. manden, har motiveret dette med, at dennes Løn, Pensionen fraregnet, vil komme til at udgjøre over 20 Edr. Byg efter Capitelstart, undlader Ministeriet ikke at gjøre opmærksom paa, at, saafremt Spørgsmaalet, om enten Eftermanden eller Communen havde at udrede Pensionen, skulde bedømmes efter Lønnens Størrelse, maatte dette i Henhold til Cancellr. af 18de Januar 1840 være at afgjøre derhen, at Eftermanden kom til at udrede $2\frac{4}{5}$ Edr. Byg og Communen det Øvrige; men at der i nærværende Tilfælde ikke kan være Tale om at overføre nogen Deel af Pensionen paa Communen, da Bestemmelsen i Placat af 22de Mai 1839 § 4, om Communens eventuelle Forpligtelse til at overtage Pensionsbyrden ifkun angaaer Enkepension, men ikke Pension til en entlediget Formand, hvilken sidste Udgift stedse bliver at afholde af Eftermanden i Embedet, uden Hensyn til Lønningens Størrelse.

16 Octbr. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Odense Amt) om at en Commune er berettiget til at estergive et Fruentimmer, som vil indtræde i Hætteklub, en hende ydet Fattigunderstøttelse, uden derom at indhente Samtykke fra Mandens Commune, der selv i fornødent Fald maa skaffe sig den Dølyshøning, den behøver.

I et med Hr. Stiftamtmandens Skrivelse af 13de f. M. hertil indkommet Andragende, har Middelfart Kjøbstads Fattigcommissiön til Ministeriets endelige Afgjørelse indstillet en imellem bemeldte Commissiön og Staden Elesvigs Fattigvæsen opstaaet Meningsulighed, betræffende førstmeldte Communes Forpligtelse til at overtage en sammesteds hjemmehørende Garvervend N. Ns. Familie, uagtet Hustruens før har nydt urefunderet Understøttelse til et udenfor Hætteklubet avlet Barn, hvorhos bemeldte Fattigcommissiön har anholdt om Besvarelse af følgende Spørgsmaal: 1) om det er lovligt, at en Fattigbestyrelse, i Anledning af et forehavende Hætteklub, estergiver et Fruentimmer Refusionen af en til hendes egen eller hendes uægte Børns Underhold ydet Understøttelse, uden først at indhente Samtykke dertil af den Fattigbestyrelse, under hvis Forsørgelse hun med sine Børn ved Hætteklubet vil komme til at henhøre; 2) om

der i nyberørte Henseende gjælder forskjellige Regler for Konge- 16 Octbr.
riget og Hertugdømmerne; 3) om en saadan Eftergivelse, hvis
den fra Fattigbestyrelsens Side er lovlig, berettiger en Præst
til at vie de Paagjældende, og 4) om vedkommende Præst ikke
ved at indhente Samtykke til Bielsen hos Mandens Forsørgelses-
commune bør meddele fornøden Oplysning om den Fruc-
timmeret eftergivne Understøttelse.

Næst i denne Anledning foreløbigt at bemærke, at det maa
beroe paa en Misforstaaelse, naar det af Hr. Stiftamtmanden
er antaget, at Amtmanden over Gøtters Amt i Skrivelse af
15de Mai sidstleden skal have udtalt, at der efter den i Her-
tugdømmet Slesvig gjældende Ret i et Tilfælde som det fore-
liggende ikke til Bielsens Foretagelse skulde udkræves Samtykke
af Mandens Forsørgelsescommune, naar den Bruden af hendes
Forsørgelsescommune før Ugteffabet ydede Understøttelse var
bleven eftergivet, idet bemeldte Skrivelse udtrykkeligt indeholder,
at det omhandlede Samtykke selv da er nødvendigt, skulde Mi-
nisteriet, hvad den foreliggende Forsørgelses-sag forøvrigt angaar,
tjensligst melde, at man med Hr. Stiftamtmanden maa være
enig i, at Middelfart Kjøbstads Fattigvæsen efter det ubetingede
Samtykke, det har givet til Bielsens Foretagelse, nu ikke kan
begrunde nogen Indsigelse mod at overtage Familiens For-
sørgelse derpaa, at Bruden før Ugteffabet har nydt urefunderet
Understøttelse til sit uægte Barn, da bemeldte Fattigbestyrelse,
naar den vilde have gjort nogen saadan Indsigelse gjældende,
maatte enten have indhentet fornøden Oplysning, før den gav
Samtykket, eller i alt Fald kun have givet dette under den i
saa Henseende fornødne Reservation. In casu kan derhos saa-
meget mindre være Tale om, at Forsørgelsen af den omhandlede
Familie skulde paahvile Staden Slesvigs Fattigvæsen, som Føl-
gen af begaaet Feil ved Bielsens Foretagelse, saafremt Saadant
kunde statueres, i Overeensstemmelse med hvad senere herfra er
udtalt, sef. navnlig Circulairstrivelse af 13de October 1851,
ikke vilde være den, at Brudgemmens Forsørgelsescommune
skulde kunne vægre sig ved at erkjende Familien forsørgelses-
berettiget sammesteds, men alene at sidstnævnte Commune vilde
kunne søge Regres hos den eller dem, hvem Bielsens lovstridige

16 Octbr. Indgaaelse maatte kunne tilregnes, hvorved man dog ikke skal undlade at bemærke, at efter den i Hertugdømmet Slesvig gjældende Lovgivning, *efr.* Anordningen af 29de December 1841 §, 36, vil vedkommende slesvigiske Præst, der maatte have tilfidesat Lovgivningens Forskifter ved Biellsens Trærkættelse, ikke kunne paalægges nogen Refusjon i saa Henseende, men alene være ifalden Ansvar til Mulet for sin lovstridige Fremjærd. Med Hensyn til de ovennævnte af Andragerne fremsatte Spørgsmaal, da skal Ministeriet, som ikke i Sagens Omstændighed har fundet Anledning til herom at indlede nogen Correspondence med Ministeriet for Hertugdømmet Slesvig, og som derfor ikkun kan indlade sig paa at besvare dem, forsaavidt Kongeriget vedkommende, lige tjenstligst tilføie: ad 1) at det Omspurgte ikke er ulovligt efter den her gjældende Lovgivning, efter hvilken Fruentimmerets Forsørgelsescommune paa den ene Side ikke paa Grund af en hende ydet Understøttelse kan modsætte sig, at hun indlader sig i Hgteffab, eller overhovedet fordre, at den ydede Understøttelse skal refunderes, inden Hgteffabet indgaaes, og paa den anden Side den Omstændighed, at hendes Forsørgelsescommune frasalder Krav paa Refusjon, ingen Indflydelse har paa den Ret, Lovgivningen hjemler Brudgommens Forsørgelsescommune til at modsætte sig Hgteffabet, saalænge den ydede Understøttelse ikke er tilbagebetalt, og efter hvad der af Amtmanden over Gottorf Amt i Ekrivelse af 15de Mai sidstleden er udtalt, stemmer den i Hertugdømmet Slesvig gjældende Ret i saa Henseende overeens med den i Kongeriget gjældende Ret; ad 2) at Indenrigsministeriet efter det Ovenbemærkede ikke kan indlade sig nærmere paa Besvarelsen heraf; ad 3) at man med Hensyn til dette Spørgsmaal kan henholde sig til det under Nr. 1 anførte; og ad 4) at det nærmest maa være Mandens Forsørgelsescommunes egen Sag i saa Henseende at tage fornødent Forbehold eller forlange yderligere Oplysning, førend den erklærer sig.

17 Octbr. Indenrigs-Ministeriets Ekr. (til Amtmanden over Holsbøl Amt) om at Udgifterne til Medicamenter og Lægetilsyn i Anledning af en en Elev paa Døvstumme-Institutet under dennes Ophold

i et Feriebesøg hos Forældrene paakommen Sygdom, ei skulle 17 Decbr. refunderes vedkommende Commune af Institutet.

I Anledning af det med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 13de Marts d. A. modtagne Andragende, hvori N. N. Sogneforstanderskab har anholdt om Ministeriets Resolution her, hvorvidt bemeldte Communes Fattigkæse kan tilkomme Refusion af nogle for Dødstummeinstitutets Elev N. N., som i Juni 1852 blev syg under et Feriebesøg hos sine i N. N. boende Forældre, i den Anledning havde Udgifter til Medicamenter og Lægetilsyn, skulde man efter over Sagen at have corresponderet med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet tjenstligt melde, at der ikke skjønes at paaligge Institutet nogen Forpligtelse til at refundere Kommunen dens Udgifter i Anledning af Paagjældendes Sygdom, som paaikom hende, efterat hun var ankommen til sit Hjem, hvorimod der, hvad forøvrigt alt sees fra det nævnte Ministerium at være meddeelt Hr. Kammerherren, er truffet Foranstaltning til, at Amtsfattigkassen refunderes, hvad der af samme er indbetalt til Institutet for den Dødstumme fra 1ste Juni d. A. at regne.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Aalborg Amt) 17 Decbr. om Opholdscommunes Forpligtelse til at betale et Tjenestehendes Cuur og Pleie indtil Fardag og endog udeover denne.

I Anledning af det med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 3die s. M. modtagne Andragende, hvori Sognepræsten for N. N. Pastorat N. N., har anholdt om Resolution her, hvorvidt det kan paalægges bemeldte Communes Fattigvæsen at bære Omkostningerne ved den i samme tjenende N. N.s Cuur og Pleie i længere Tid end de første 6 Uger og navnlig indtil Fardag, skulde man ved at remittere hoslagte Skudsmaalæsbog tjenstligt melde, at Ministeriet finder, at der saavel efter Indholdet af Forordningen af 24de Januar 1844 § 13 som efter Motiverne til denne Paragraph, der findes i Ny Coll. Tid. for s. A. Pag. 145—50, ikke kan være Tvivl om, at der ikke ved bemeldte Paragraph er gjort nogen Indskrænkning i den Opholdsstedets Fattigvæsen ved Placat af 29de December 1829 (allerhøieste Resolution af 23de s. M.) cfr. Placat af 14de

17 Octbr. December 1810 § 18 paalagte Pligt at afholde Omkostningerne ved syge Tjenestehænders Cuur og Pleie m. v. indtil den Færdag, til hvilken samme efter Opfigelse eller af anden lovlig Aarsag bør forlade Tjenesten, hvorimod denne Opholdscommunens Forpligtelse meget mere ved bemeldte Lovbud er forøget derhen, at den nu *efr. Ny Coll. Tid. loco citato Pag. 147 in fine og 149 medio*, kan efter Omstændighederne udstrækkes udover Færdag, forsaavidt Tjendet ikke alt under denne har i det paagældende Aar nydt Cuur m. v. for offentlig Regning i 6 Uger.

18 Octbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Sjællands Stift) om Ombæringen af Kirkens Tavler, naar Skolelæreren tillige er Organist.

Bed behagelig Betænkning af 26de f. M. har Deres Høiærværdighed tilskillet Ministeriet et med Provst N. N.s Erklæring indkommet Andragende, hvori Sognepræsten for N. N. Menighed N. N., har anholdt om Ministeriets Resolution for, om det forrige danske Cancellies Skrivelse af 20de Juni 1835, der bestemmer, at Skolelæreren i Fattigforstanderens Graværelse er pligtig til at ombære de Fattiges Tavle i Kirken, skal forstaaes saaledes, at Ordelet skal forstumme, medens Organisten — naar denne og Skolelæreren er een Person — ombærer Tavlen, og om ikke Fattigforstanderne, hvor de ere flere, bør stiftes til selv at ombære eller ved en anden paalidelig Mand at lade ombære de Fattiges Tavle.

I denne Anledning meldes herved tjenstligt, at Ministeriet er enigt med Deres Høiærværdighed i, at Organisten i de Menigheder, hvor han er Sognets eneste Skolelærer, og Tavlen ombæres under Aflyngningen af en Psalme, ikke bør afbryde Orgelspillet, for at ombære Tavlen i vedkommende Fattigforstanders Graværelse, men at dette, naar Ingen af Fattigforstanderne ere nærværende, enten bør besørges af et af Sogneforstanderskabets øvrige Medlemmer, eller en af Kirkeværgerne, saafremt saadanne have, eller overdrages til en anden paalidelig Mand, som dertil kunde antages, Alt i Overeensstemmelse med det allerhøieste Rescript af 18de Juni 1802 til Biskoppen over

Ejællands Stift, og saaledes at der i Forveien træffes en 18 Octbr. bestemt Aftale, for at forebygge Uvissheden under Gudstjenesten selv, om, hvorledes Tavleombæringen skal finde Sted.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Bornholm) 20 Octbr. om Hjemsendelse af her bosatte trængende Svenskere.

Efter med Hr. Kammerherrens Ekrivelse af 21de Marts sidstleden at have modtaget Udskrift af et inden Rønne Kjøbstads Politiret optaget Forhør til yderligere Oplysning i Sagen betræffende fornævnte Kjøbstads Fattigcommissions Berettigelse til at hjemsende en fra Everrig indvandret og for Tiden i Rønne bosat Arbeidsmand N. N., som i bemeldte Kjøbstad er blevet trængende til offentlig Understøttelse, tilligemed Familie til Forsørgelse paa vedkommende Hjemsted i Udlandet, har man ved Correspondence med Udenrigsministeriet bragt i Erfaring, at vedkommende svenske Commune, Augustrums Commune paa Oland, har vægret sig ved at forsørge bemeldte N. N. og hans Familie, paa Grund af at de have været 6 Aar borte fra deres Hjemsted, samt at vedkommende Overøvrighed i Henhold hertil og til den bestaaende Lovgivning ikke har anseet Communen forpligtet til at godtgjøre den Familien allerede ydede Understøttelse eller til at sørge for dens fremtidige Underhold udenfor Communen, hvorimod den har fundet det utvivlsomt, at Communen, saafremt de paagjældende Personer maatte blive oversendte til deres gamle Hjemsted, vil være nødsaget til at modtage og forsørge dem. I Overensstemmelse hermed skulde man tjenstligst anmode Hr. Amtmanden om behageligst at tilkjendegive fornævnte Fattigcommission, at der Intet vil være til Hinder for den paagjældende Families Hjemsendelse til Everrig, dog at Fattigcommissionen, saafremt samme vedblivende maatte insistere derpaa, angaaende de i saa Henseende fornødne videre Skridt vil have at henvende sig til Ministeriet.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 20 Octbr. Aarhus Stift) om at der tilkommer Provst og Synsmænd Betaling for og fri Befordring til extraordinaire Kirkesyn.

Med Deres Høiærværdigheds bechaelias Ertlærina af 2den f. M.

20 Octbr. er til Ministeriet indkommet et Andragende, hvori Provsten for N. N. Herredet har forespurgt om, hvorvidt der, naar den Omstændighed, at en Kirkeeier har ladet Mangler henstaae uafhjulvne ved en Kirke, medfører Nødvendigheden af, at Provsten med Eynsmænd optage et extraordinairt Eyn for at kunne meddele den Attest om de omhandlede Manglers Afhjælpning inden Udløbet af den Kirkeeieren indrømmede yderligere Frist, som er Betingelse for, at han fritages for i Henhold til Danske Lovs 2—22—4 at blive sagsøgt, i saa Tilfælde tilkommer Provsten og Eynsmændene Godtgjørelse for Eynets Optagelse og fri Befordring til samme.

I denne Anledning skulde man tjenstligt tilmelde Dem, at det ovenberørte extraordinaire Eyn, hvis Afholdelse Ministeriet ikkun da fordrer, naar det maa antages, at de omhandlede Manglers forsvarlige Afhjælpning ikke med tilstrækkelig Sikkerhed lader sig bedømme af den vedkommende Soqnepræst, bør, da den hele Fremgangsmaade bruges i Kirkeeierens Interesse for at skaffe ham en yderligere Henstand uden dog derved at udjætte Kirken for, at de stedfundne Mangler skulde henstaae uafhjulvne et heelt Aar om paany, afholdes paa Kirkeeierens egen Bekostning. Som Følge heraf maa Kirkeeieren være pligtig til for detes Optagelse at yde Provsten og Eynsmændene en Betaling, der for førstnævntes Vedkommende findes at kunne fastsættes til 2 Rd. og til hver af de sidstnævnte til 1 Rd. 12 S., ligesom han bør afgive den fornødne frie Befordring og følgelig afhente Provsten paa dennes Bopæl samt ligeledes hver af Eynsmændene, saafremt han ikke med dem paa anden Maade kan affinde sig om deres Befordring til Provstens Bopæl for egen Regning.

20 Octbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Aarhus Stift) om Delingen af et i en Kjøbstad garnisonerende Detaschements Præstoffer.

I en med Deres Høiærværdigheds behagelig paategnede Erklæring af 23de Mai sidstleden hertil indkommen Skrivelse har Soqnepræst N. N. i N. N. udbedet sig dette Ministeriums Resolution for, hvorvidt og da i hvilket Forhold det til ham

indsendte Offer fra det sammesteds garnisonerende Infanteri- 20 Octbr.
Detaschement, skal deles mellem bemeldte Kjøbstads geistlige
Embedsmænd.

I denne Anledning skulde Man tjenstligst tilmelde Deres
Hoiærværdighed, at det ansees rettest, at det omhandlede Offer
deles mellem Sognepræsten og den residerende Capellan med
respective to Trediedele og en Trediedeel, hvilket sidste Beløb
Sognepræsten saaledes vil have at afgive til den residerende
Capellan.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Sors Amt), 20 Octbr.
hvor Ministeriet, da Amtet i Henhold til en af Birkedommeren
i N. N. Birk, N. N. derom fremsat Begjæring havde indstillet,
at det maatte blive paalagt N. N. Sogneforstanderskab, at træffe
Foranstaltning til, at Breve fra Birkedommeren til Forstander-
skabet eller de respective Sognefogeder og Lægds mænd trende
Gange ugentlig for Communens Regning afhentes paa Birke-
contoiret, efter i Sagen at have corresponderet med Justits-
ministeriet, svarer, at Det ikke finder Lovhjemmel for at give
N. N. Sogneforstanderskab et Paalæg som det forestaaende.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden 21 Octbr.
over Hjørring Amt) om at Forpligtelsen til at lade de Børn,
der fødes i Folketirken, døbe inden den i Forordningen af 30te
Mai 1828 foreskrevne Tid ikke er hævet ved Grundloven.

Med behagelig Skrivelse af 2den dennes har Hr. Amtmanden
tilstillet Ministeriet en af Rigsdagsmand Gaardeier N. N., der
havde ladet sit den 27de October f. A. fødte Barn henligge
udøbt, nedlagt Protest imod et ham paa Grund heraf fra Amtet
givet Paalæg om under Mulet i Henhold til Forordningen af
30te Mai 1828 at lade bemeldte Barn døbe, hvilket Paalæg han
har anseet for stridende imod Grundloven og den nu gjældende
Lovgivning, og De har i den Anledning udbedet Dem dette
Ministeriums Resolution til fornøden Efterretning for lignende
Tilfælde.

I denne Anledning skulde Ministeriet tjenstligst yttre, at det
maa ansees for utvivlsomt, at hverken Grundloven eller den

21 Octbr. senere Lovgivning have affaftet den i Forordningen af 30te Mai 1828 foreskrevne Forpligtelse til inden en vis Tid at lade de Børn døbe, der fødes i Folketirken, og at denne Forpligtelse alene er bortfaldet for de i Loven af 13de April 1851 §§ 9 og 10 omhandlede Børn, for hvilken den i sidstnævnte Paragraph foreskrevne Fremgangsmaade skal træde istedenfor Daaben under den samme Tvang; som er foreskrevet med Hensyn til denne i Forordningen af 30te Mai 1828 § 5*).

22 Octbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circ. (til samtlige Stiftsøvrigheder) om Formen for Foreninger om Tienders Af-
løsning mod fast aarlig Bederlag.

Da der i Løbet af det sidste Halvaar til Ministeriets Confirmation er indkommet fra de forskjellige Tiendecommissioner en særdeles stor Mængde Forlig, indgaaede for Commissionerne, og det er af Bigtighed, for at fremme disse Sagers Behandling, der medtager en betydelig Tid, at benytte ethvert Middel, som kan tjene til at skaffe en hurtigere og dog paalidelig Over-
sigt, skulde Ministeriet tjenstligst anmode (Tit.) om, at De, ved behageligen at tilstille vedkommende Tiendecommissioner nogle Exemplarer af det omslaaende Udkast til et Schema for deslige Forlig, vilde opfordre dem til saavidt muligt ved Indgaaelsen af Forlig i Fremtiden at benytte denne Form, og da enten som Indledning eller i Slutningen at tilføie de Vilkaar, hvorom Parterne iøvrigt maatte være komne overeens, deriblandt Leve-
ringstiden, om Bederlaget skal præsteres in natura, eller efter Copitestart m. m., ligesom der, naar nogen af Yderne maatte være Fæstere, kunde til Slutning tilføies: For Nr. (Løbe Nr.) rathaberes dette Forlig af N. N. Foraauidt Bederlaget ved Forliget bestemmes til et vist Quantum Korn pr. Lønde Hart-
korn er det ikke Ministeriets Mening, at dette da behøver at udregnes og saaledes opføres for de enkelte Ydere, men der behøves kun desangaaende at gøres enten særskilt eller almindelig Bemærkning i Rubriken for Bederlages Størrelse. Og da der ligeledes stadigt indgaaes private Forlig, vilde Ministeriet

*) Cfr. nu Lov af 4de Marts 1857.

ogsaa finde det ønskelig, om der kunde virkes til, at disse af- 22 Octbr.
fattedes i den oven ommeldte Form, hvilket Ministeriet har
troet kunde opnaaes derved, at Schemaet ogsaa tilstilledes samt-
lige Præster og Kirkeiere, i hvilken Henseende Ministeriet derfor
lige tjenstligst skulde anmode Dem om behageligst at foranstalte
det Fornødne.

Udkast til en schematisk Form for Forlig om Tienders
Afløsning mod fast Bederlag.

Løbe- N ^o .	Matr. N ^o .	Grtk. efter d. n. M.				Bederlag.						Yderens Underskrift med udtryffelg Bemærkning derom, hvis han er Præster.		
		Nug.		Byg.		Havre.								
		Ldr.	Spr.	Ldr.	Spr.	Ldr.	Spr.	Ldr.	Spr.					

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til den administrerende Direction 23 Octbr.
for Kjøbenhavns Fattigvæsen) i Noten Pag. 77.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 24 Octbr.
og Biskoppen over Aarhus Stift), hvori Ministeriet bifalder, at
en under 21de December 1847 mellem Grevskabet Frynsborg
og Houlbjerg og Granslev Sognekald foreløbig truffen Over-
eenskomst om et Magelæg, hvorved den paa Præstegaarden
værende Skovopvæxt, der antages at tilhøre Grevskabet, afstaaes
til Kaldet, imod at dette atter til Grevskabet fratræder et Areal
af 23 Ldr. Land til Plantning tjenlige Skovbatter af Præste-

24 Octbr. gaardens Jorder, iværksættes saaledes, at den ved bemeldte Leilighed paa Marken afpælede Linie skal betegne den fremtidige Grændse mellem Kaldets og Grevskabets Besiddelser saavel af Grund som af Trævært, samt at denne Linie affættes paa Kortet af en autoriseret Landmaaler, og at Kaldet for bestandig fritages for at overtage Andeel i Hegning af det nye Skjel mellem sammes og Grevskabets Territorier.

24 Octbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Aalborg Stift), hvori Ministeriet blandt Andet meddeler Biskoppen til videre Bekjendtgjørelse for Gieren af N. N. Kirke, at Sognets Beboere ikke ere berettigede til modsætte sig Anlægget af de nødvendige Gange over Kirkegaarden, men at Det forventer, at Kirkeieren i fornødent Fald efter Raadsførel med Stedets Præst gaaer frem med behørigt Hensyn til den Pietet, der skuldes det indviede Sted, og ikke uden Nødvendighed sløiser Gravsteder, selv om Gangene derved ikke kunne affikkes i lige Linier.

26 Octbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Sjællands Stift) om fri Afbenyttelse af Stolestaderne i Præsts Kirke m. v.

Med behagelig Betænkning af 21de Januar fidsleden have Hr. Stiftamtmanden og afdøde Biskop Mynster hertil indsendt et Andragende fra Kirkeinspektionen i Præsts, hvori den har anholdt om; 1) at ingen heel Stol eller Stade i nogen Stol i Kirken nogensinde mere maa bortfæstes; - 2) at Stolene i Kirken gaabes til almindelig Afbenyttelse for Alle efterhaanden som samtlige nuværende Fæstere af Staderne i en Stol enten ved Døden afgaae, eller ere villige til at afstaae deres Fæsteret mod eller uden Godtgjørelse af Indfæstningssummen; 3) at Byen af Ræmnerklassen udreder den Godtgjørelse af den erlagte Indfæstning, der maatte af Fæsterne forlanges; 4) at Byen af Ræmnerklassen for bestandig holder Kirken skadesløs, a) for Tabet af Indfæstningssummen ved en aarlig Godtgjørelse, der formeentlig passende kan bestemmes efter Størrelsen af Indfæstningssummernes Middeltal i de fidsste 20 Aar, b) for Tabet

af den aarlige Fæsteafgift af Staderne i alle de Stole, som 26 Octbr. Inspectionen seer sig istand til at aabne for Menigheden, ved en aarlig Godtgjørelse, der er lig med den nu aarlige Fæsteafgift af Staderne i de aabnede Stole.

I Anledning heraf har Ministeriet brevvejet med Indenrigsministeriet, med hvis Svar det har modtaget en Erklæring i Sagen fra vedkommende Communalbestyrelse, hvori den deels i det Hele har tiltraadt Kirkeinspectionens ovenstaaende Forslag, deels efter foregaaende Forhandling med samtlige Vedkommende, hvis Erklæringer ligeledes ere hertil oversendte, har indstillet, at den saakaldte Kirkestat samt Præste- og Degnepengene og Organistlønnen maa afløses med faste aarlige Godtgjørelser, der udredes af Kæmnerkassen og lignes paa Formue og Leilighed. Efter dertil givne Leilighed have ogsaa Beboerne af det til Præstø Kjøbstad hørende Landdistrict tiltraadt saavel Kirkeinspectionens som Communalbestyrelsens Forslag og erklæret sig villige til at tage forholdsmæssig Deel i de Udgifter, som Gjennemførelsen deraf vil medføre, dog med Undtagelse af den Godtgjørelse, som derefter vil træde istedenfor Præstepengene. Ved at fremsende disse Erklæringer har Indenrigsministeriet tilbagemeldt, at det for sit Vedkommende Intet har fundet at erindre imod, at Sagen i det Hele ordnes efter Kirkeinspectionens og Communalbestyrelsens Forslag, dog at Landdistrictets Beboere ikke deeltage i Udredelsen af den Udgift, som Præstepengenes Afløsning vil medføre. Efter Modtagelsen af dette Indenrigsministeriets Svar, og de ovenstaaende yderligere Forslag fra Communalbestyrelsen skulde Ministeriet tjenstligt melde, at samtlige saavel fra Kirkeinspectionen som fra Communalbestyrelsens Side gjorte Forslag herved approberes for dette Ministeriums Vedkommende, alene med den af Indenrigsministeriet gjorte Restriction med Hensyn til Landdistrictet.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Frederiksborg 28 Octbr. Amtsstolebirection), hvori Ministeriet ved at bestemme en Skolelærerenkes Pension tilføjer: Forsaavidt Directionen havde foreslaaet Bygbeløbet ansat noget lavere og Pengebeløbet noget højere, undlader Ministeriet ikke at bemærke, at der ikke høves

- 28 Octbr. nogen Hjemmel for at afdrage Afgiften til Skolelærerhjelpekassen i Indtægterne, forinden Pensionen deraf beregnes, samt at Kirkefangerlønnen ikke kan medtages under Beregningen, naar der som in casu er 2 Skoledistricter i Sognet, og denne Løn selvfølgelig i Henhold til Anordningen for Skolevæsenet paa Landet af 29de Juli 1814 § 61 ikke kan ansees som nogen fast Indtægt for Embedet.
- 29 Octbr. Indenrigs-Ministeriets Circ. (til samtlige Amtmænd), hvori Ministeriet, foranlediget af flere derom modtagne Forespørgsler, blandt Andet melder, at den Omstændighed, at Sognefogder ikke directe svare Afgift til Amtsrepartitionsfonden, ligesaa lidt som Sognepræstens Stilling som Beneficiarius, skjønnes at kunne betage dem den Valgberettigelse til at være Medlem af Amtsraadet, som deres Jordbrug i Medfør af Bestemmelserne i Lov af 22de Marts 1854 om Amtsraadenes Sammensætning i § 8 ellers maatte hjemle dem.
- 7 Novbr. Kgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigt bifaldes, at Raadensaaaret ved Viborg Bispestol maa afflaffes for de tilkommende Biskopper over det omhandlede Stift.
- 7 Novbr. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til den administrerende Direction for Kjøbenhavns Fattigvæsen) om at Anmeldelsen af et Barn, som skal ansees at have Fødehjem paa et andet Sted end der, hvor det virkelig er født, kan skee, uden Hensyn til om Barnet er døbt.
- I et gjennem Amtmanden over Odense Amt hertil indkommet Andragende har Sognepræst N. N. i N. N. næst at indberette, at han, efter fra Skuespiller N. N. at have modtaget Anmeldelse om, at dennes Hustru N. N. havde strax efter deres Ankomst til N. N. født et Drengbarn den 20de Mai d. A., har, da Forældrene faa Dage efter forlode Byen, og han senere forgjæves havde søgt Underretning om Barnets Daab, i Henhold til Forordningen af 24de Januar 1844 § 5 anmeldt det udøbte Barns Fødsel for den administrerende Direction for Fattig-

væsenet heri Staden, hvor Skuespiller N. N. efter eget Op⁷ 7 Novbr. givende er sødt og forsørgelsesberettiget, men at Directionen har vægret sig ved at modtage denne Anmeldelse, idet den har foremeent, at der ikke kan blive Spørgsmaal om Anvendelsen af den oven citerede Lovbestemmelse, forinden Barnets Daab har fundet Sted, anholdt om, at den skete Anmeldelse maa bevirkes modtagen af Directionen og Tilstaaelse derfor ham meddeelt.

Foranlediget heraf skulde man tjenstligst melde, at Ministeriet finder, at den af velbemeldte Direction fremsatte Fortolkning af den omspurgte Lovbestemmelse ikke har Hjemmel i Bestemmelsens Ord og end mindre i dens Aand.

Indenrigs=Ministeries Skr. (til Ministeriet for Kirke- og Under⁸ 8 Novbr. viisningsvæsenet), hvori Samme paa dertil givne Anledning erklærer sig enig i, at Correspondence i de Tilfælde, hvor der er Spørgsmaal om Ansættelse af nye Lærere i Kjøbstæderne eller om Forhøielse af allerede reglementerede Lønninger for saadanne, vil for Fremtiden kunne bortfalde, naar samtlige locale Autoriteter ere enige om Lønningens Størrelse, dog at der enten aarlig eller ved hver Sags Afgjørelse af Kirke- og Underviisningsministeriet meddeles Indenrigsministeriet Underretning om saadanne bevilgede nye Lærerlønninger eller Lønningsforhøielser.

Kirke- og Underviisnings=Ministeriets Skr. (til Præsts Amts⁸ 8 Novbr. skoledirection) hvori Ministeriet, forsaavidt det af N. N. Sogneforstanderskabs Erklæring erfares, at en Majoritet af sammes Medlemmer har været af den Formening, at Skolelærerne, som ved Cancelli af 4de Februar 1840 ere blevne fritagne for den ved Skoleplanen bestemte Afkortning i deres Løn for Doffer og Accidentser, ikke længer skulle have Rettighed til Høitidsoffer, anmoder Directionen om behageligst at ville oplyse Sogneforstanderskabet om den aldeles feilagtige Opfattelse, den ligger til Grund for denne Anskuelse, idet der nemlig ikke ved bemeldte Cancellie=Skrivelse er tilfigtet at berøve dem noget af deres hidtil havde Indtægter, men derimod i Genhold til Placat af 22de Mai 1839 § 3, at staffe dem en Forbedring i deres Kaar ved at tilstaae dem et saa stort Tillæg, at de foruden den dem til-

- 8 Novbr. Kommende Indtægt af Offer og Accidentser, kunne erholde den fulde i Planen bestemte Kornlønning aarlig udbetalt.
- 8 Novbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Viborg Amtsskolebirection) hvori Ministeriet, med Hensyn til en blandt Provstiets Skolelærere opstaaet Meningsulighed om Forstaaelsen af den Paasus i Kirke- og Underviisningsministeriets Circulaire af 10de Juli d. A. angaaende en Forhøielse i de af Skolelærerhjelpekasserne tilstaaede Understøttelser, som bestemmer, „at det bør paases, at der ved Beregningen af Hjelpekassernes Indtægter, forsaavidt disse bestaae i Korn, indtil videre ikke bør lægges en høiere Priis til Grund end 16 Mk, pr. Tde. Byg“, idet Nogle formente, at deres Afgifter til bemeldte Kasse burde beregnes efter denne Priis, Andre derimod, at Capiteltaxten fremdeles bliver Maalestoffet for Betalingen deraf, og Biskoppens derved foranledigede Forespørgsel om, hvorvidt den nævnte Paasus har nogen Indflydelse paa den Betalingsmaade, hvorefter Skolelærerne hidtil have erlagt de ved Placat af 22de Marts 1843 bestemte aarlige Afgifter, svarer, at den omhandlede Paasus ikke tilsigter nogen Forandring i den hidtil brugelige Betalingsmaade af Skolelærernes Afgifter til Skolelærerhjelpekasserne, idet samme kun har til Hensigt at forebygge, at Hjelpekassernes Indtægter skulle blive anstaaede for høit, og Udgifterne som Følge deraf komme til at overstige Kassernes Evner.
- 9 Novbr. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Maribo Amt) hvori Samme paa givne Anledning udtaler, at det er Opholdscommunen der, som saadan, har at skjønne om, hvorvidt nogen af dens Beboere, ligemeget hvor de ere forsørgelsesberettigede, trænge til offentlig Fattigunderstøttelse, og i bekræftende Fald at meddele dem den Hjælp, som i Menneskelighedens Interesse maatte findes nødvendig for den nærmeste Fremtid, og navnlig indtil vedkommende dertil forpligtede Commune selv maatte træde til og overtage Forsørgelsen.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Aalborg Amt) 11 Novbr. om at Udgifterne til Cuur og Pleie af en Person, som under et Accordarbejde var kommet til Skade, blive at afholde af hans Forsørgelsescommune og ikke af Opholdscommunen.

I Anledning af at der imellem Forstanderskaberne for Dronninglund Sogn under Hjørring Amt og Løgsted Sogn under Aalborg Amt er opstaaet Meningsulighed om sidstnævnte Sogns Forpligtelse til at refundere Udgiften til Cuur og Pleie for den sammesteds forsørgelsesberettigede Brøndsætter N. N., der var kommen til Skade under Udførelsen af et Brøndsætningsarbejde for Huusmand N. N. af N. N., har Amtmanden over førstnævnte Amt med den Bemærkning, at Hr. Kammerherren under den i Sagen stedfundne Correspondence har formeent ikke at kunne paalægge Løgsted Commune den omhandlede Refusion, indstillet det opstaaede Spørgsmaal til Ministeriets Resolution.

Foranlediget heraf skulde man tjenstligt melde, at Ministeriet efter det omhandlede Arbejdes Natur som recent Accordarbejde, maa ansee Bestemmelserne i Placat af 14de December 1810 § 18 cfr. Placat af 29de December 1829 og Forordningen af 24de Januar 1844 § 13 in casu uanvendelige, og at derfor Omkostningerne ved den Paagjældendes Cuur, som efter det Oplyste maa antages at have fundet Sted for offentlig Regning, og imod hvis Besørgelse af den practiserende Læge istedenfor af den offentlig ansatte Districtslæge efter Omstændighederne Intet findes at erindre, ville være at afholde af hans Forsørgelsescommune Løgsted Sogn, dog at ingen Godtgjørelse kan fordres for Befordringsudgifter, cfr. Reglement af 5te Juli 1803 § 20, Forordningen af 26de Juni 1844 § 5 og 47, Cancelli af 18de Juni 1831 og Cancelli af 17de Januar 1846, ligesom Ministeriet heller ikke ved Resolution kan paalægge Forsørgelsescommunen, naar den ikke dertil maatte være villig, at betale, hvad den paagjældende Private, der uden foregaaende Aftale med Fattigvæsenet har ydet den Tilskadekomne fornøden Kofft, Logis og Pleie, derfor maatte fordre, hvorimod han i fornødent Fald maa gjøre saadan Fordring gjældende ved Domstolene.

13 Novbr. Bekjendtgjørelse angaaende forskjellig Portofriheden vedkommende Forhold. Finantsministeriet.

Da det har viist sig, at de angaaende Postforsendelsen af Umyndiges Midler, offentlige Stiftelses Midler og Skistemidler, saavel som angaaende Privates Andragender til Ministerierne, med eller uden Bærdi-Forsendelser m. m., givne Bestemmelser ikke af alle Vedkommende nøiagtigen opfattes eller overholdes, finder Finantsministeriet sig herved foranlediget til at indskjærpe Følgende: 1. Den Kongelige Resolution af 30te October 1795 hjemler ingen Portofrihed for den Brevvevling, som føres mellem Finantsministeriet og vedkommende Øvrigheder samt Overformynderier angaaende Umyndiges Midlers Indtagelse, Forrentning og Tilbagebetaling af den kongelige Kasse, eller for de for deslige Midler udstedte Obligationers Forsendelse fra og til Finantsministeriet, ligesom ei heller for Forsendelsen af Statspapirer, der indsendes til Notering, som henhørende under Overformynderierne eller som forsynede med Amternes Prohibitivpaategning. Allerhøistbemeldte Resolution tilsteder meget mere kun portofri Forsendelse af Regnskaberne for de Umyndiges Midler og af Correspondencen, vedkommende de til samme henhørende Antegnelser Besvarelse m. m., ligesom og for den Brevvevling, der i Anledning af deslige Sager saavel som af alle andre Sager maatte finde Sted mellem Ministerierne og Overøvrighederne, naar Sagerne fra disse sidste indgaae med Betænkning. 2. Skifteretter og Skifteforvaltere samt Bestyrere af offentlige Stiftelses Midler ere ifølge Anordningerne ikke berettigede til portofri Forsendelse af de af dem bestyrede Midler eller af den derved foranledigede Correspondence. 3. Det er sølgelig ulovmedholdeligt, naar der fra Overformynderierne, Skifteretter, Skifteforvaltere o. d. skeer Indsendelser gjennem Overøvrighederne, i det Siemed derved at bevirke den paa-gjældende Sags portofrie Forsendelse. 4. Ifølge Loven af 11te Marts 1851 § 8 Nr. 2 skulle Forsendelser fra Private til Autoriteterne angaaende deres Embedsantliggender være frakterede, medmindre Afsenderen under sin egenhændige Underskrift paa Udsiden har paategnet, at Indholdet alene angaaer besalet Beretning eller afæstet Erklæring. Derimod skulle Forsendelser

fra Autoriteterne til Private afgaae i Porto, forsaavidt de ikke 13 Novbr. angaae befalet Beretning eller afættet Erklæring. Idet Ministeriet bringer Foranstaaende til offentlig Kundskab, maa det Nutteligen have alle Autoriteter opfordrede til nøie at paasee, at enhver indkommen ufrankeret Forsendelse, som ifølge Porto-lovgivningen ikke kan tilkomme Portofrihed, bliver Vedkommende remitteret i Porto, for paany at indsendes paa befalet Maade*).

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 13 Novbr. og Biskoppen over Ribe Stift) om at en Præstation af Dst til Pjedsted Sognekald bør udredes efter den nye Matrikuls Hartkorn.

Efter at have modtaget Hr. Kammerherrens og Deres Høierværdigheds Erklæring i behagelig Skrivelse af 14de f. M. i Anledning af den af en Deel Beboere i Pjedsted Sogn indgivne Forespørgsel, om den ved Forordningen af 29de December 1721 bestemte Ydelse af 1 \mathcal{R} Dst pr. Lønde Hartkorn af hver Gaard istedenfor Midsommerrente bør udredes efter den nye eller efter den gamle Matrikuls Hartkorn, samt om denne Afgift kan fordres af Huusmænd med under 1 Lønde Hartkorn, skulde Ministeriet herved tjenstligst melde, at Ministeriet antager, at denne Afgift i Medfør af Forordningen af 24de Juni 1840 § 10, skal svares med 1 \mathcal{R} Dst af hver Lønde ny Matrikuls Hartkorn, samt at Afgiften ikke bliver at svare af Huusjorderne, medmindre disse ere Parceller fra Gaarde, af hvilken denne Afgift er bleven svaret.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Viborg Amts- 14 Novbr. skoledirection) om at ved Henlæggelsen af Dele af en Skolecommune til en anden, bliver Skolelæreren i den Commune, hvortil Henlæggelsen skeer, berettiget til at oppebære Naturalpræstationerne af Stederne, medens det Tab, den Skolelærer lider, af hvis District noget udgaaer, maa erstattes ham i fornødent Fald ved Ligning paa Communen.

Paa derom indkommen Forespørgsel tilkjendegav Ministeriet

*) Cf. Utsings Lovsamling for 1854, Pag. 657—59.

18 Novbr. Directionen under 29de April fidsleden, at Cieren af det i Lindum Sogn i Nørlyng Herred beliggende saakaldte Hvornum Baschuus, da bemeldte Sted ifølge Ministeriets Resolution af 24de December 1850 var med Hensyn til Skolevæsenet henlagt under Hvornum Sogn i Dnsild Herred, saaledes at Cieren havde til fidsnævnte Sogn at erlægge samtlige Bidrag til Skolevæsenet, saavel efter Hartkorn som efter Formue og Leilighed, ogsaa maatte i Henhold til Anordningen af 29de Juli 1814 § 5 erlægge til Skolelæreren i Hvornum de Naturalpræstationer af Brød, Æg, Ost, m. m., som han hidtil havde erlagt til Skolelæreren i Lindum, og at det, der som Følge heraf vilde afgaae fidsnævnte Skolelærer i den ham tillagte Løn, maatte i fornødent Fald erstattes denne ved Ligning paa Lindum Skolecommune. Directionen har derefter med behagelig Erklæring af 14de f. M. tilstillet Ministeriet et Andragende fra Bammen Sognesforstanderskab, hvori det anholder om en Forandring i Ministeriets foransførte Resolution saaledes, at de omhandlede Naturalpræstationer af Hvornum Baschuus fremdeles maatte tilfalde Læreren i Lindum, og dette Skoledistrict fritages for at erstatte Læreren i Lindum Tabet af disse Præstationer.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at det i den omhandlede Henseende vil have sit Forblivende ved Ministeriets Resolution af 29de April d. A., idet Ministeriet, med Hensyn til hvad Directionen til Fordeel for Sognesforstanderskabets Begjæring har anført angaaende Forstaaelsen af Skoleanordningens § 5 ikke undlader at bemærke, at Udtrykket „hvad der til Skolevæsenet skal ydes“ er at forstaae saaledes, at derunder indbefattes samtlige Præstationer, som vedkomme Skolevæsenet, hvad enten de ydes umiddelbart til Læreren som Deel af hans Løn, eller de indflyde i Communens Kasse til Bestridelse af Skolevæsenets Udgifter, samt at det isøvrigt er en Selvsølge, at, ligesom Ministeriet ved Skoleanordningen er bemyndiget til at approbere nye Skoleplaner, saaledes maa det ogsaa kunne foretage Forandringer i de ældre Planer, og navnlig, hvor det paa Grund af Veilængden eller andre Omstændigheder findes hensigtsmæssigt, approbere Forandringer i Districtsinddelingen,

med den Virkning i Henseende til Ydelserne til Skolevæsenet, 14 Novbr. som er foreffrevet i Skoleanordningens § 5.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden 18 Novbr. over Standerborg Amt), hvorved Ministeriet — i Anledning af et med Amtets Erklæring af 17de f. M. indsendt af N. N. Sogneforstanderskabs Erklæring ledsaget Andragende, hvori Sognefoged N. N. i N. N. anholder om at maatte levere den ham paahvilende Andeel af det Skolelæreren tilkommende Brændsel med Brænde, uagtet Districtets øvrige Beboere levere Løv — svarer, at Det med Amtet maa være enigt i, at det maa staae enhver Yder frit for, uafhængig af Districtets øvrige Beboere, at bestemme, om han vil levere Brænde eller Løv til Skolen, naar iffun det i Caneskr. af 6te November 1838 opstillede Forhold mellem disse Sorter Brændsel iagttages, samt tilføier, at skulde herved møde den Vanffelighed, som Skolelærer N. N. i sin i Sagen afgivne Erklæring paaberaaber sig, at Udhuusleiligheden ved Skolen er for indskrænket til at rumme de forskjellige Sorter Brændsel, maa det i fornødent Fald være Sogneforstanderskabets Sag at sørge for, at Udhuset erholder en passende Udvidelse.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Randers Amt) 18 Novbr. om at urefunderet Sygehjælp ogsaa er Hindring for at indgaae Hgteffab.

Med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 27de f. M. har Ministeriet modtaget et Andragende, hvori N. N. af N. N. har besværet sig over, at Sognepræsten i N. N. i Henshold til en hans Skudsmaalsbog meddeelt Paategning om, at han til N. N. Pastorats Fattigvæsen er skyldig et Beløb af 23 Rd. 6 ß., der af bemeldte Fattigvæsen er udlagt til hans Cuur i Anledning af en ham tilstødt Beskadigelse, paa Pastoratets Vegne modsætter sig, at han indgaaer Hgteffab, forinden bemeldte Beløb er refunderet.

Næst i denne Anledning at bemærke, at den af Herredsfogden i hans over Andragendet afgivne Erklæring yttrede Anskuelse, at N. N. Pastorats Fattigvæsen er berettiget til at erholde det

18 Novbr. omhandlede Udlæg refunderet, naar Paagjældende dertil faaer Gyne, er urigtig, idet det forlængst er statueret, at Fattigvæsenet udenfor Kjøbenhavn ikke har Sjæmmel til at fordre en saadan Refusion, cfr. Cancellr. af 9de Februar 1833, 6te November 1841, 6te April 1842 m. fl., skulde Man ved at remittere Indsluttede tjenstligst melde, at Ministeriet med Amtet er enigt i, at Reglen i Forordningen af 30te April 1824 § 3 Nr. 10 ikke er uanvendelig, fordi den paagjældende Fattigunderstøttelse er ydet i Anledning af en Vedkommende tilstødt Sygdom, men at man dog maa henlede Opmærksomheden paa, at Ministeriet er competent til at dispensere fra denne Bestemmelse, naar Omstændighederne derfor maatte tale.

21 Novbr. Indenrigs=Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Odense Amt) om Begrebet Huusmand.

Bed at fremsende det med Bilag herhos tilbagefølgende Andragende, hvori Huusmand og Pranger N. N. af N. N. Mark har anket over, at hans Svigersøn N. N. af vedkommende Commune affordres Gangdage til det Offentlige som en Huusmand eller Indsidder, uagtet han formeentlig maa betragtes som en Tjenestekarl, der med sin Kone lever i Fællesskab med Andrageren, har Hr. Stiftamtmanden i Skrivelse af 1ste d. M. indstillet denne Sag til Ministeriets Afhjælpelse.

Foranlediget heraf skulde man tjenstligst melde, at Ministeriet, som, efter hvad der foreligger, maa antage, at den omspurgte N. N. med Familie ikke holder egen Huusholdning, men søger Dug og Dist hos Andrageren N. N., Rigtigheden heraf forudsat, med vedkommende Amtsråd maa være enigt i, at bemeldte N. N. ikke kan, saalænge dette Forhold vedbliver, være at betragte som Indsidder, og som saadan at affordre Arbeide til Communen.

22 Novbr. Kirke- og Underviisnings=Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Sjællands Stift) om at, naar i et Sognefald, i hvilket den afdøde Præsts Enke har faaet Udsættelse med Naadensaarets Begyndelse til Eftermandens Kaldsbrevs Dato, den først kaldede nye Præst faaer Tilladelse til at træde tilbage, regnes Naadens-

aarets Begyndelse fra Dato af den i hans Sted Beskikkedes 22 Novbr. Kaldsbrev.

I et til Ministeriet directe indkommet Andragende har Sognepræsten for N. N. Menighed N. N. i Anledning af, at hans Formand afdøde Sognepræst N. Ns. Enke har erholdt allernaadigst Bevilling til Naadensaarets Udsættelse indtil Eftermandens Kaldsbrevs Dato, forespurgt, fra hvilken Dato bemeldte Naadensaar bliver at regne, enten fra den Dag, da det ledige Embede først blev besat ved Sognepræst N. Ns. Udnævnelse til samme, nemlig den 17de August d. A., eller fra den 6te October næstefter, da Andrageren selv blev kaldet, samtidigt med at det tillodes, at N. N. maatte betragtes som ikke befordret til det ommeldte Embede.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at, da N. N. skal betragtes, som om han ikke havde været kaldet til N. N. Sognekald, kan hans midlertidige Udnævnelse ingen Indskyldelse udøve paa Forholdet imellem Enken efter Sognepræst N. N. og hendes afdøde Mand's virkelige Eftermand Sognepræst N. N., og at den hende meddeelte Bevilling til Naadensaarets Forlængelse altsaa maa komme hende tilgode saaledes, at det først tager sin Begyndelse fra den Sidstnævntes Udnævnelsesdag.

Kirke- og Underviisnings=Ministeriets Skr. (til Præstø Amts= 22 Novbr. skolebirection) om at Indtægterne af Andenlærerembeder under Vacance tilfalde Skolelærerhjælpekassen.

I behagelig Skrivelse af 31te s. M. har Directionen meddeelt Ministeriet, at, efterat Directionen i Genhold til Rescript af 1ste August 1817 § 8 havde anmodet N. N. Sogneforstanderskab om at indbetale til Skolelærerhjælpekassen Beløbet af Indtægterne af N. N. Andenlærer Embede fra 6 Ugers Dagen efter den forrige Andenlærer N. Ns. Forflyttelse i Efteraaret 1853 og indtil Datum af den i September d. A. beskikkede Eftermands Collats, efter Fradrag af hvad der maatte være udgivet til Embedets Besørgelse under Vacancen, har bemeldte Sogneforstanderskab fremsjort Fordring paa, at det saaledes besparede Beløb af bemeldte Embedes Indtægter, som

22 Novbr. andrager 30 Rd. 1 Mk. 12 $\frac{1}{2}$., maatte tilfalde Skoledistrictet, idet Forstanderskabet anfører, at Rescriptets Bestemmelse i § 8 formeentlig ikke kan komme til Anvendelse paa Andenlærer-Embeder, som ikke havde paa den Tid, da Rescriptet emanerede, og fordi Andenlærere ikke saaledes som Skolelærere i Almindelighed lønnes ved Hjælp af gamle Degneindtægter, men udelukkende ved Ligning. Ved at indstille denne Sag til Ministeriets Afgjørelse har Directionen yttret, at Samme ingen Grund finder til i den omhandlede Henseende at gjøre Forskiel mellem Anden- og Førstelærer-Embeder, samt at, naar Lovgivningen kræver, at Indtægterne af et Skolekald under en Vacance skulle tilfalde Hjælpekassen, undtager den ikke derfra de Indtægter, som Kaldet har at oppebære ved Ligning paa Districtets Beboere, hvilke ligesafuldt som Degneindtægterne m. v. ere fra 6 Ugers Dagen efter en Skolelærers Forskyttelse den nævnte Kasses Eiendom, forudsat at ingen Eftermand forinden er beskikket, og Directionen har derfor formeent, at det ovennævnte Overskud bør tilfalde Hjælpekassen.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at det ganske maa tiltræde den af Directionen yttrede Ansøgnelse.

2 Dec. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Viborg Amt) om at Bestemmelsen i Forordningen af 24de Januar 1844 § 8 sidste Punctum ikke kommer til Anvendelse, naar en Person efter at være indtraadt i Militairtjenesten, gifter sig og stifter Huusholdning.

I Skrivelse af 28de Juli sidstleden har Hr. Kammerherren til Ministeriets Afgjørelse indstillet en imellem den administrerende Direction for Kjøbenhavns Fattigvæsen og Forstanderskabet for N. N. Sogn under Viborg Amt opstaaet Meningsulighed, betræffende Spørgsmaalet om sidstnævnte Communes Forpligtelse til at refundere Kjøbenhavns Fattigvæsen en Arbejdsmand N. N. med Familie for Lidsrummet fra 20de Januar d. A. ydet interimistisk Understøttelse.

I denne Anledning skulde Ministeriet, efterat have corresponderet med bemeldte Direction, tjenstligst melde, at Ministeriet, med Hensyn til at det under Sagen er oplyst, at Paagældende

ikke forinden sin Indkaldelse til militair Tjeneste i Marts 2 Decbr. Maaned 1849 havde nogen særlig Huusholdning eller Næringsbrug, som efter Indkaldelsen blev fortsat, men at han umiddelbart før denne som ugift tjente i Egenkab af Karl, medens det først var under hans militaire Tjeneste, at han gistede sig, finder, at Bestemmelsen i Forordningen af 24de Januar 1844 § 8 sidste Punktum ikke in casu kan komme til Anvendelse, og det saavel paa Grund af dens bogstavelige Indhold som fordi den som en Undtagelse fra den i Paragraffen givne almindelige Regel, at Erhvervelsen af Forsørgelsesret under Opholdet paa Garnisonsstedet skal betragtes som hvilende indtil Baagjældendes Tilbagekomst, ikke vel tilsteder nogen udvidende Fortolkning. Da Baagjældende som Følge heraf heller ikke har opholdt sig i Kjøbenhavn i den tid at erhverve Forsørgelsesret forefærevne Tid, ligesom han ikke andetsteds har havt et saadant Ophold, maa han være forsørgelsesberettiget i Fødecommunen, N. N.-Sogn, og dette vil saaledes have at refundere Kjøbenhavns Fattigvæsen den ham med Familie af dette ydede Understøttelse, idet der navnlig, efter hvad der af sidstnævnte Fattigvæsen i saa Henseende er oplyst ikke findes tilstrækkelig Høie til at antage, at Familiens Trang alene er bevirket ved den Dyrktid, der herskede paa den Tid, da Baagjældende henvendte sig til Fattigvæsenet om Hjælp.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 4 Decbr. og Biskoppen over Lolland-Falsters Stift), hvori Ministeriet, efter modtagen Indberetning om, at det for at kunne udrede flere bevilgede Laan af Stiftsmidlerne til Bygningsarbejder ved Præstegaarde til et samlet Beløb af 9,525 Rd., var nødvendigt, at Capitaler, som Tid efter anden indkom til Frugtbjergjørelse, maatte opspares og holdes pr. Rasse, indtil der var samlet saa stort et Beløb, som behøvedes til de respective Laan, indtil de vedkommende Beneficiarer kunde paabegynde Arbejdet, eller legitimerede dem som berettigede til at erholde Udbetaling af Laanene, og paa Stiftsvrighedens Indstilling om, at den i Almindelighed maatte bemyndiges til interimistisk at frugtbergjøre Midlerne i Falsters Sparekasse, imod at vedkommende

4 Decbr. Beneficiarier til Skadesløsholdelse for Gierne af Capitalerne erstatte Differencen mellem de 3 pCt. Rente, som erholdes i Sparekassen, og den ordinaire Rente af 4 pCt. — svarer, at der fra Ministeriets Side ikke høves Noget at erindre imod, at der forholdes paa den foreslaaede Maade, indtil de omhandlede Saan blive afholdte.

5 Decbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Maribo Amt) om Fordelingen af Degnekorn og Smaaredsel af en nedlagt senere udstykket Gaard.

Med behagelig Skrivelse 11te October sidstleden har Hr. Kammerherren tilfjillet Ministeriet et, af Erklæring fra Sogneforstanderskabet for N. N. og N. N. Sogne ledsaget Andragende, hvori Huusmand N. N. i N. N. forespørger, hvorledes der skal forholdes med Udredelsen af Degnekorn og Smaaredsel af hans Huuslod, der er en Deel af en i sin Tid nedlagt Gaard, og har Hr. Kammerherren i den Anledning yttret den Formening, at det nærmest maa være de paagjældende Huusmænds egen Sag at fordele den tidligere paa den hele Gaard hvilende Smaaredsel og Degnekorn paa de af Gaarden opstaaede Huuslodder, saaledes at Skolelæreren eller Sogneforstanderskabet paa hans Vegne maatte i Mangel af saadan af Yderne selv skeet Fordeling, være berettiget til at holde sig for den hele Afgift af den tidligere Gaard til hvilkensomhelst af Huuslodderne, men at det forøvrigt, saafremt Forstanderskabet selv kan anses competent til at foretage Fordelingen, synes at være rigtigt, at den nye Matricul in casu er valgt som Maalestof.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at Ministeriet i det Hele maa tiltræde Hr. Kammerherrens foranstøede Ansøgnelse, idet Ministeriet ikke undlader at bemærke, at Sogneforstanderskabet maa være pligtigt til at forskaffe Skolelæreren de ham tilkommende Indtægter af Degnekorn og Smaaredsel af den omhandlede nedlagte Gaard, og derfor i fornødent Fald, naar Præstationerne ikke ydes frivilligt, maa kunne reparere disse, eller forsaavidt de efter deres Natur ikke kunne deles, da deres Pengeværdi, paa de Parceller, hvori Gaarden er udstykket i Forhold til det dem nu paa hvilende Hartkorn.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 7 Decbr. Aarhus Stift) om at Præsten ikke uden særlig Hjemmel i Kaldets Annezgaard kan fordre Huusly og Staldrum for sine Heste.

Med Deres Høiærværdigheds behagelige Betænkning af 24de f. M. har Ministeriet modtaget en Forespørgsel fra Sognepræst for N. N. Menighed N. N. om, hvorvidt der maatte paahvile 2de til Embedet hørende Annezgaarde i N. N. nogen Forpligtelse til at yde Sognepræsten Huusly og Staldrum til hans Heste, naar han i Embedsforretninger kommer til Annezet.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt anmode Deres Høiærværdighed om behageligen at ville tilkjendegive Sognepræst N. N., at der ikke, saavidt Ministeriet bekjendt, findes nogen almindelig Hjemmel til at ansee Annezgodsets Besiddere forpligtede til at give Sognepræsten Huusly og Staldrum for hans Heste.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden 7 Decbr. over Beile Amt) om at der til Forandring i Reglerne for Repartitionen af Kirkevedligeholdelsesudgifterne, naar Kirketiendeneis af Tiendehderne, kræves Eenstemmighed.

I et gjennem Indenrigsministeriet hertil indkommet Andragende have en Deel Beboere af N. N. Sogn forespurgt sig, hvorvidt Udgifterne til Bestridelsen af Kirkens Reparationer m. v., skulde tilveiebringes ved Ligning paa Sognet estet den nye eller efter den gamle Matrifuls Hartkorn.

I denne Anledning skulde man tjenstligt anmode Hr. Amtmanden om behageligen at ville give Spørgerne Besked i Overensstemmelse med dette Ministeriums Skrivelse til Dem af 11te October sidstleden, hvori Det har udtalt den samme Anskuelse, som Amtet har yttret i dets Skrivelse til N. N. Sogneforstanderskab af 28de Juli næstforhen alene med den Modification, at Ministeriet antager, at Fordelingen af Landskatten af det tiendehdende Hartkorn bør skee efter det nye Hartkorn, som det, hvorefter denne Skat er reguleret. Derhos skulde man endnu til Døplysning for Vedkommende tilføie, at Ministeriet ikke antager, at Fleertallet af Lodseierne kunne bevirke en Afvigelse fra ovenstaaende Resultat mod et Mindretal, men at

- 7 Decbr. der maatte fordres Genstemmighed blandt samtlige Vedkommende, for lovlig at bevirke et andet Resultat end det, der grunder sig i Forholdets contractmæssige Bestaffenhed og Lovgivningens Bestemmelser.
- 8 Decbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Sjællands Stift), hvori Ministeriet approberer, at den Phanc-fjord Sognekalde tilkommende Græsningsret for to Hoveder paa Fælleslodden Matr. Nr. 56 i Haarbølle By, Hestehaven kaldet, maa afstaaes mod en Sum af 100 Rd., der inddrages blandt Stiftets offentlige Midler til Forrentning til Fordeel for Embedet.
- 11 Decbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Aarhus Stift) om Nedbrydelse af Holstein Rathlous Capel ved Godmer Kirke og dets Opførelse i Lystkoven ved Rathlousdal.

Med Deres Høiærværdigheds behagelige Erklæring af 6te Januar sidstleden har Ministeriet modtaget et Andragende, hvori Bestyrelsen for Stamhuset Rathlousdal anholder om Tilladelse til at maatte nedbryde et i Aaret 1846 af den daværende Stamhuusbefidder Kammerherre, Major Holstein-Rathlou ved Godmer Kirke opført Gravkapel og istedet derfor at maatte indrette et Begravelsessted i Lystkoven ved Hovedgaarden Rathlousdal.

Æfterat Ministeriet i denne Anledning har brevvevlet med Justitsministeriet, skulde det herved tjenstligst tilmelde Deres Høiærværdighed, at der Intet høves at erindre mod, at det ovennævnte Capel nedbrydes, samt at der paa det for Provst N. N. i Genhold til hans Andragendet meddeelte Erklæring betegnede Sted i Rathlousdals Lystlov opføres et Capel for nuværende og tilkommende Besiddere af Stamhuset og deres nærmeste Slægtninge, paa efterfølgende Vilkaar; 1) at der paa den umyndige Stamhuusbefidders Vegne udstedes en Declaration, som bliver at tinglæse, hvorved Stamhusets nuværende og tilkommende Besiddere, hvis Capellet mod Formodning i Tiden skulde forfalde og af den kirkelige Dyrighed skjønnes ikke længere

svarende til sin Bestemmelse, forpligtes til at efterkomme og ud- 11 Decbr. føre de Foranstaltninger, som i saa Maade maatte af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet findes at burde træffes; 2) at det nye Capel, hvortil Tegning bliver at indsende til Deres Høiærværdigheds Approbation, førend det afbenyttes, indvies til Begravelsessted, samt 3) at de i Capellet ved Gosmer Kirke henstaaende Rister overslyttes til det nye Capel, hvortil der forbeholdes Familiens øvrige Medlemmer samme Ret, som de kunne bevise sig at have havt til Begravelse i Capellet ved Gosmer Kirke.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over 12 Decbr. Præsts Amt) om Godtgjørelse til Skolelærere af det Tab, de lide ved at modtage deres Pengeløn efter den i Skoleplanerne benyttede Middelpriis.

Med behagelig Skrivelse af 7de f. M. har Hr. Amtmanden tilskillet Ministeriet et Andragende fra N. N. Sognesforstanderskab, hvori det, foranlediget ved et fra Sognets Skolelærere fremkommet Andragende, forespørger, om Ministeriet, saaledes som disse Lærere have anført, har afgivet nogen almindelig Resolution for, at Communerne skulle aarligen godtgjøre Skolelærerne den Sum, hvormed Værdien af det Quantum Byg, hvortil deres Pengeløn i de respective Skoleplaner er ansat, naar det beregnes efter Capitelstaxt, overstiger Værdien af samme Quantum efter den i Planen cengang for alle ansatte Middelpriis.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at der ikke af Ministeriet er givet nogen almindelig Bestemmelse i den omhandlede Retning, men at det derimod vel i enkelte Tilfælde, efter speciel derom gjort Indstilling, har bevilget vedkommende Skolelærere, der efter de approberede Planer skulde modtage forskellige Natural- eller Pengepræstationer som Bederlag for visse bestemte Tønder Byg, en Godtgjørelse for det Tab, de lide ved at modtage deres Løn paa denne Maade istedenfor at erholde den udbetalt efter Capitelstaxten; og da Billighed synes at tale for, at denne Fremgangsmaade ogsaa følges andre Steder, vil den fornødne Tilladelse dertil kunne forventes, naar Bed-

12 Decbr. Kommende herom henvende sig med Begjæring til Ministeriet, hvorhos dog bemærkes at en mulig ringere Capitelstørt end den for den paaagjældende Indtægt i Planen normerede Priis i alt Fald ikke bør komme Skolelæreren til Skade.

13 Decbr. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Frederiksborg Amt) om Forsørgelsesrets Erhvervelse af Afstindige.

Fr. Kammerherren har i behagelig Skrivelse af 23de f. M. indstillet til Ministeriets Afgjørelse en imellem vedkommende Sogneforstanderskaber opstaaet Meningsulighed om, hvorvidt Fruentimmeret N. N. skal anses forsørgelsesberettiget i Namløse Pastorat eller i Fødesognet Blidstrup.

I Anledning heraf skulde man tjenstligst melde, at, da det er godtgjort, at omispurgte N. N. har i 5 Aar efter sit 18de Aars Fylde haft stadigt Ophold i Namløse-Annisø Pastorat, og det derhos ikke er fundet at kunne statuere, at nogen af hendes Fader i samme 5 Aar modtagen Fattigunderstøttelse i Virkeligheden er tilstaaet og ydet hende, maa hun anses at være forsørgelsesberettiget i fornævnte Pastorat. I Forbindelse hermed skulde man, efter den Anledning Sagen dertil giver, lige tjenstligst anmode Fr. Kammerherren om behageligt at ville gjøre Namløse-Annisø Pastorat opmærksomt paa, at det i Indenrigsministeriets Skrivelse af 27de Juni 1849 (Dep. Tid. Pag. 797) udtalte Princip om Afstindiges Udgang til Forsørgelsesrets Erhvervelse alt tidligere har været fulgt, idet denne Afvigelse fra det i det Kongelige Danske Cancellies Skrivelse af 13de November 1821 og 8de Juni 1841 Antagne, var en Følge af Forhandlinger, der angaaende dette Punkt fandt Sted i Stænderforsamlingerne i Roskilde og Viborg under Behandlingen af Udkastet til Forordningen af 24de Januar 1844, og at det er saa langt fra, at den i saa Henseende gjældende Bestemmelse kun er meddeelt gennem Departementstidenden, at den meget mere, efterat have fundet allerhøieste Stadfæstelse, er bragt til almindelig Kundskab ved Bekjendtgjørelse af 3die Juli 1844 I ad 15 (see den almindelige Lovsamling for bemeldte Aar Pag 242 nederst, sfr. og Ny Coll. Tid. for f. A. Pag. 132—134.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Præsts Amts- 14 Decbr. Skoledirection) om at Udredelse af Tillæg til Skolelærerens Fourage ogsaa hveds districtsviis, og at Huusmænd, da Fourageydelsen er en Hartkornsbyrde, maae som Hartkornbrugere deeltage i samme.

Med behagelig Betænkning af 24de October sidstleden har Directionen tilstillet Ministeriet en til Amtet stilet Skrivelse fra Sognepræst for N. N. Menighed, N. N., hvori han paa Sogneforstanderskabets Vegne beder sig udvirket Ministeriets Resolution paa følgende Spørgsmaal: 1) hvorvidt den Fourage, som isølge den for Pastoratet under 27de Januar s. A. approberede Skoleplan skal udredes til Skolelærerne, som Tillæg til den Fourage, de allerede tilforn erholdt, skal udredes Skoledistrictsviis eller under Tæt af hele Pastoratet, og 2) hvorvidt Huusmændene skulle deeltage i Udredelsen af denne Fourage, da Sogneforstanderskabet ikke har fundet sig tilfredsstillt ved den Besvarelse, det tidligere herpaa har erholdt af Directionen.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at Man i Henseende til det første Spørgsmaal maa være enig med Directionen i, at Fouragen ikke skal udredes af den samlede Commune under Tæt, men af hvert Skoledistrict for sig. Hvad dernæst det andet Spørgsmaal angaaer, da forholder det sig vistnok rigtigt, at Ministeriet i Skrivelse til Skoledirectionen for Hammer og Thybjerg Herreder af 13de Mai 1852 har udtalt, at Huusmændene ikke skulle deeltage i Udredelsen af Fouragen til Skolelæreren. Ligesom imidlertid det forrige kongelige danske Cancelli har været af den modsatte Anskuelse, saaledes maa Ministeriet, efterat have underkastet Sagen en fornyet Overveielse, ogsaa være af den Formening, at Fourageydelsen som en Hartkornsbyrde maa paahvile alt Hartkornet i Districtet, og at sølgelig ogsaa Huusmændene maae deeltage deri. Dog undlader Ministeriet ikke at tilføie, at Ministeriet, forsaavidt det Fouragequantum, Huusmændene efter deres Hartkorn ville have at tilsvare, kun vilde udgjøre en Ubetydelighed, maatte finde det ønskeligt, at de kunde forbigaaes ved Ligningen af denne Udgift, imod i det Sted at svare et passende Bederlag

14 Decbr. i Penge, der da kunde komme til Afgang i det Pengebeløb, de øvrige Hartkornbrugere ville have at udrede til Skolevæsenet.

15 Decbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circ. (til samtlige Stifts-
øvrigheder) om Tiendekjendelsernes Indsendelse til Approbation; naar Tienderne tilhøre Kirker eller geistlige Embeder.

I Forbindelse med Ministeriets Circularskrivelse af 8de September d. A. om, at Amtstiendecommissionskjendelser, betræffende Tiender, der tilhøre Kirker eller geistlige Embeder, skulle indsendes til Ministeriets Approbation, skulde Ministeriet tjenstligt anmode (Lit.) om behageligen at foranledige, at deilige Kjendelser i Henhold til Placat af 12te Marts 1828 § 3 begjæres bestrebnen umiddelbart efter deres Afsligelse, for at Tid kan have sig til at tage Bestemmelse om, hvorvidt Kjendelsen bør indbringes for den overordnede Tiendecommissionen og i fornødent Fald til Foretagelsen af de dertil nødvendige Skridt, uden at de ved den ovennævnte Placats § 2 anordnede Fatalia appellationis skulde overskrides.

16 Decbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Aarhus Stift) om at en Kirkeeier er uberettiget til at borttage Dørene i Stolene i Kirken og til at lægge Steengulv istedenfor Brædegulv.

Med behagelig Skrivelse af 31te October d. A. har Deres Højærværdighed tilskillet Ministeriet et Andragende, hvori en Deel Beboere af N. N. Sogn, paa egne og Menighedens Begne gjøre Indsigelse mod, at Stolene i N. N. Kirke ved enpaatænkt Fornyelse forandres fra lukkede til aabne, samt imod at Brædegulvet borttages og ombyttes med Steengulv.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at det er enigt med Deres Højærværdighed i, at Kirkeeieren er uberettiget til imod Menighedens Ønske at foretage de nævnte Forandringer ved Kirken, hvor saaledes Stolene ville være at forsynne med Dørre, og Brædegulv at lægge i Kirken paa samme Maade, som dette hidtil har været Tilfældet.

Kirke- og Underviisnings- Ministeriets Circ. (til samtlige Biskopper) om Præsters og Skolelæreres Deeltagelse i Arbeidet med den almindelige Folketælling. 19 Decbr.

Af en Circulairstrivelse, der under Dags Dato er blevet udfærdiget gennem det statistiske Bureau til samtlige Biskopper i Danmark, vil Deres Høiærværdighed have bragt i Erfaring, at der den 1ste Februar næste Aar, vil blive afholdt en almindelig Folketælling i Kongeriget saavel som i Hertugdømmet Slesvig og i Hertugdømmerne Holsteen og Lauenborg, og at denne vil blive foretaget efter de samme Regler, hvorefter de tidligere almindelige Folketællinger i Danmark ere blevne afholdte hvert femte Aar, senest ifølge dette Ministeriums Circulairstrivelse af 29de December 1849. I Erfjendelsen af de Besværligheder, som det med Folketællingen forbundne Arbeide paalægger Præsterne og navnlig Skolelærerne paa Landet, havde dette Ministerium allerede i Aaret 1850 indledet Forhandlinger med Indenrigsministeriet, under hvis Høiærværdighed det statistiske Bureau dengang hørte, om at der med Hensyn til fremtidige Folketællinger maatte træffes saadanne Foranstaltninger, at Præsterne og Skolelærerne som saadanne kunde fritages for det omhandlede Arbeide og de dermed, navnlig for de Eidstævnte, forbundne Besværligheder, eller at der i alt Fald herfor maatte sikres disse et passende Vederlag. Heri erklærede Indenrigsministeriet sig enig, og lovede i sin Tid at ville udarbeide et Udkast til en Lov om dette Anliggende overensstemmende med de Grundtræk til dettes fremtidige Ordning, som dette Ministerium havde anthydet. Omstændighederne have imidlertid medført, at en saadan Lov ikke har kunnet udarbejdes og bringes til endelig Vedtagelse forinden de foreberedende Skridt, der maatte foretages til den forestaaende Folketælling, og Finansministeriet, under hvis Høiærværdighed det statistiske Bureau nu er blevet henlagt, har derfor anmodet dette Ministerium om, at det vilde foranstalte, at Folketællingen kunde finde Sted næste Aar paa samme Maade som tidligere. Denne Anmodning har dette Ministerium efter Omstændighederne ikke kunnet undslaae sig for at efterkomme, da det netop i dette Øieblik er befundet at være af Bigtighed, at erholde Resultatet af en almindelig, over hele Staten foretaget Folketælling, saa

19 Decbr. at det ikke gaar an, at udsætte denne til et følgende Aar. Imidlertid havde Chefen for det statistiske Bureau været betænkt paa at lette Skolelærerne Arbeidet saameget, som det lader sig gjøre, under Vibeholdelsen af de for de foregaaende Folketællinger foreskrevne Regler, og havde til den Ende indledet Brevvevling med Biskoppen over Sjællands Stift; men Resultatet af disse Bestræbelser har alene været, saaledes som det behagelig vil erfares af de med Circulairskrivelsen følgende Schemata, at det er blevet overladt til d'hr. Præster, hvorvidt de, for at formindste Skolelærernes Besvær, ville overdrage enkelte større Gaardeiere, som de maatte ansee for at være villige dertil, for deres Gaardes Vedkommende at foretage Tællinger og Optegnelser. Idet nu dette Ministerium meget beklager den Nødvendighed, hvori det befinder sig, at maatte paalægge d'hr. Præster og navnlig Skolelærerne paa Landet det betydelige Arbeide og Besvær, som den forestaaende Folketællings Sværksættelse efter de for de tidligere Folketællinger anordnede Regler vil paadrage dem, har Det, deels tilskrevet Finantministeriet med Anmodning om, at der forinden den næste Folketælling maatte betids drages Omsorg for, at Præsterne og Skolelærerne som saadanne ved Lov maatte fritages for at udføre det dermed forbundne Arbeide, eller at der maatte sikkes, navnlig Skolelærerne, et passende Bederlag derfor, deels med Hensyn til den forestaaende Folketælling anmodet Indenrigsministeriet om, at ville ved et Circulaire til samtlige Sogneforstanderskaber opfordre disse til, efter Omstændighederne at tillægge de vedkommende Skolelærere en passende Godtgjørelse for det Arbeide, der dermed vil være forbundet.*)

*) Da Biskoppen over Sjællands Stift i Juli 1856 indberettede, at ved det sidst afholdte St. Johannes Landemøde samtlige Landemødets Medlemmer indstændigen havde anmodet ham om at søge bevirket, at Præster og Skolelærere for Fremtiden fritoges for det dem hidtil paalagte trykkende Arbeide med Folketællingen, og hentebede Opmærksomheden paa, hvor magtpaaliggende dette var, blev Finantministeriet, som tidligere havde erklæret sig enigt med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet om Nødvendigheden af, at der træffes en Forandring i den Maade, hvorpaa Præsternes og Skolelærernes Virksomhed hidtil var blevet forlangt til de administrative Folketællinger, paany tilskrevet om i Overensstemmelse hermed hertil at træffe den fornødne Foranstaltning.

Justits-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Maribo Amt) 20 Decbr.
om at Lyende i Kjøbstæderne ved Af- og Tilgang ikke ere
pligtige at anmeldte dette hos Sognepræsten.

I et med Hr. Kammerherrens behagelige Erklæring af 7de
dennes hertil indkommet Andragende, har Capellan N. N. i
N. N. forespurgt, om den et Lyende i Kjøbstæderne efter den
ældre Lovgivning paahvilende Forpligtelse til at forevise sin
Skudsmaalsbog ved Af- og Tilgang foruden for Politiet tillige
for Sognepræsten, og den deraf følgende Forpligtelse for diæse
til selvstændig at føre Af- og Tilgangslisten, maatte være op-
hævet ved Lyendeloven af 10de Mai d. A. § 60, samt om det
i saa Fald maatte paaligge Kjøbstædernes Præster at affkrive de
af Politivirigheden over Lyenders Af- og Tilgang førte Lister.

I denne Anledning skulde man tjenstligst anmode Hr. Kam-
merherren om behagelig at ville tilkjendegive Andrageren, at de
i den tidligere Lovgivning befalede Af- og Tilgangsannoncer
for Sognepræsten og dennes Forpligtelse til at føre Fortegnelse
over diæse Anmeldelser, forsaavidt Lyendet angaaer, ere bort-
faldne for Kjøbstædernes Vedkommende ved Lyendelovens § 60,
der efter sin Hensigt indeholder en fuldstændig Angivelse af de
Pligter, som i den ommeldte Henseende for Fremtiden skulle
paahvile Lyendet, men at den af Hr. Kammerherren anførte
§ 7 af Forordningen af 24de Juli 1822 isvrigt ikke er sat
ud af Kraft ved bemeldte Lov, og at det derfor er med god
Grund, at den ikke specielt er nævnt som ophævet ved Lovens
§ 77 (sfr. Motiv til Lovudkastet i Dep. Tid. for 1852
S. 1005—16 og S. 1018 til Udkastets §§ 66, 68 og 71).

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Hjørring Amt), 21 Decbr.
om at de hos Huusmænd af en Commune reserverede 3 Arbeids-
dage istedenfor Enceklastningsarbejde, ikke kunne substitueres med
Gangdagsarbejde til Kirker men vel med Haandlangerarbejde til
Skoler og Fattighuse.

Med Hr. Amtmandens Skrivelse af 23de f. M. har Mini-
steriet modtaget et Andragende, hvori N. N. Pastorats Sogne-
forstanderskab, næst at bemærke, at Communen i Genhold til
Forordningen af 27de Mai 1848 § 1 har valgt at affordre

21 Decbr. Huusmændene 3 Arbejdsdage om Aaret istedenfor Senekastningsarbejde i det Hele, forespørger, om ikke som en Følge heraf ogsaa Haandlangerarbejde til Kirker, Skoler og Fattighuse kan indtil den ansatte Grændse af Arbejdsdage substitueres for Senekastningen.

I denne Aaledning skulde man herved tjenstligst tilmelde Dem, at Ministeriet med Dem er enig i, at det opkastede Spørgsmaal, forsaavidt det angaaer Gangdagsarbejde til Kirkers Vedligeholdelse, maa besvares benægtende, men at derimod Intet er til Hinder for, at Haandlangerarbejde ved Skoler og Fattighuse substitueres for Senekastningsarbejdet, og skulde man derhos lige tjenstligst anmode Dem om i Overensstemmelse hermed at ville give Andragerne fornøden Bækked.

21 Decbr. Confirmation paa revideret Fundats for det af afgangne Consumtionsbetjent Niels Madsen Bagh og ligeledes afdøde Hustru Maren Bagh, født Møller, til Fordeel for Indvaanerne i Fredericia stiftede Legat.

Fundats.

Efter som Erfaringen tilstrækkelig har godtgjort Nødvendigheden af at foretage nogle Forandringer med Hensyn til det af den Kongelige Consumtionsbetjent Niels Madsen Bagh og Hustru Maren Bagh, født Møller, ved Testamente, oprettet den 26de Mai 1790 og allernaadigst confirmeret under 31te December s. A., indstiftede Legat, hvilke Forandringer, uden at røkke ved Legatets Diemed, deels med et fastsat aarligt Pengebidrag at understøtte Trinitatis Sogns danske Skole, deels at forhjælpe Indvaanerne af Fredericia By og nærmest Medlemmerne af Trinitatis Menighed til billigt Brød, fastsætte mere hensigtsmæssige Midler til dette Diemeds Opnaaelse, end de, som findes angivne i fornævnte Testamente, saa bestemmes det som følger: Art. 1. Overensstemmende med Testamentets Bydende skal af Legatkapitalen, som ved Afslutningen af Regnskabet for 1853 udgjorde 4,335 Rd. 19 þ. Renten af 1,000 Rd., eller for Tiden 40 Rd., anvendes til Trinitatis Sogns danske Skole og til den Ende af Legatets Bestyrelse udbetales Skolecommissionen. Art. 2. Den øvrige Renteindtægt bliver at dele i

tvende ligestore Dele, hvoraf den ene Halvdeel tillægges Legatets 21 Decbr. Capitalconto for at frugtbargjøres foreløbig ved Indsættelse i en Sparekasse, og, saasnart skee kan, ved Udlaan i faste Eiendomme eller Indkjøb af Creditkassobligationer efter Reglerne for Sikringen af Umyndiges Midler, alt indtil den samlede Capital derved er opvojet til 5,000 Rd. Rigsmønt. Art. 3. Den anden Halvdeel af den i Artikel 2 ommeldte aarlige Renteindtægt skal anvendes til derfor at betale Halvdelen af den Priis, hvorfor en eller flere Bagere, med hvilke Bestyrelsen derom i Forveien afflutter Overeenskomst, forpligter sig til i de 4 Maanedre November, December, Januar og Februar, efter Bestyrelsens Anviisning paa et eller flere Brød ugentligen, at udsælge dette, mod at de Personer, paa hvem Anviisningen lyde, selv betale Resten af Brødets Priis. Disse Anviisninger skulle foreløbigen kun meddeles værdige og trængende Medlemmer af Trinitatis Menighed. Art. 4. Naar Capitalen er opvojet til 5,000 Rd., anvendes den hele Renteindtægt, efter Fradrag af de i Artikel 1 nævnte 40 Rd., paa den i Artikel 3 foreskrevne Maade, og skulle fra den Tid af alle Indvaanere af Fredericia, uden Hensyn til hvad Menighed de tilhøre, have lige Udgang til af Bestyrelsen at tages i Betragtning ved Uddelingen af denne Understøttelse. Art. 5. Bestyrelsen paaligger Sognepræsten for Trinitatis Menighed, i Forening med den ældste, dog myndige, af Testatorernes Slægtninge, som er bosat i Fredericia, naar han dertil er villig. Naar overeensstemmende med Artikel 4 Legatets Virksomhed skal udvides til hele Staden, skulle Sognepræsterne for Michaelis og for den reformeerte Kirke tiltræde Bestyrelsen. Art. 6. Tilsynet med Legatets Bestyrelse samt Revisionen og Decisionen af det Regnskab, Bestyrelsen aarliggen derfor skal aflægge, paaligger Fattigdirectionen for Veile Amts Kjøbstæder.

Fredericia den 1ste December 1854.

J. C. F. Kallenbach.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over 29 Decbr. Hjørring Amt og Provsten for Dronninglund og Børglum Herreder)

29 Decbr. om Udfstrækningen af en Beneficarii Ret til at lade Præstegaardens Avling drive ved en Anden.

Med behagelig Skrivelse af 20de f. M. have Hr. Amtmanden og Deres Høiærværdighed tilstillet Ministeriet en Erklæring fra Sognepræsten for N. N. Menigheder, N. N., hvori han indberetter, at han endnu ikke har bortforpagtet N. N. Præstegaards Avling, men ifkun formaaet en Mand til at besørge Gaarden drevet for ham i Sommerens og Efteraarets Løb og derved finde Anledning til at erfare, hvorvidt han maatte blive tilfunds at forpagte Avlingen paa de af Sognepræsten foreløbigt optegnede Bilkaar, og have Hr. Amtmanden og Deres Høiærværdighed i denne Anledning begjært Ministeriets Resolution for, hvorvidt det kan være tilladeligt, at en Beneficiarius, saaledes som i nærværende Tilfælde, lader sin Mark drive af en anden Mand, saaledes at denne holder Kreaturer, Folk og Huusholdning, uden at en lovformelig Forpagtningscontract er oprettet i Overeensstemmelse med Placat af 19de Marts 1812.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet tjenstligt tilbagemelde, at Det efter Indholdet af Sognepræst N. Ns. Erklæring finder, at der ikke er Anledning til, saaledes som Sagen for Liden staaer, at foretage videre, men at Det maa henstille til Hr. Amtmanden og Deres Høiærværdighed, hvorvidt De finde Grund til at forelægge Sognepræst N. N. en endelig Frist til Forholdets Ordning i Overeensstemmelse med Lovgivningen.

1855.

1855.

S indenrigs-Ministeriets Circ. (til samtlige Amtmænd) angaaende 2 Jan. Behandlingen af Tiendesager i 1ste Instants.

Nogle af de i Amtene beskikkede Tiendecommissioner have, til Veiledning ved de foresaldende Sager, forlangt at blive meddeelt det af den overordnede Tiendecommission under 28de Januar 1817 udfærdigede Circulaire angaaende Behandlingen af Tiendesager i 1ste Instants. Dette Forlangende har man kun ved at foranstalte en ny Trykning seet sig istand til at imødekomme, og det er ved denne Leilighed anseet for det Rigtigste at underkaste bemeldte Circulaire en Revision. Vel indeholder dette flere Bestemmelser, som for de Commissioner, der ved en længere Praxis ere fuldstændig inde i de omhandlede Forretninger, maae ansees at være overflødige, men, da der er oprettet et ikke ganske ubetydeligt Antal nye Tiendecommissioner efter den Tid, da Loven af 14de April 1852 udkom, og derhos Medlemmerne af de tidligere tilværende Commissioner ere blevne afløste af andre, som ikke kunne antages førend deres Udnævnelse praktisk at have været beskjæftigede med Forretninger af denne Art, saa har man troet, i en noget forfattet Form, at burde optage Indholdet af det nævnte Circulaire og at tilføie dette nogle Forandringer og Bemærkninger, foranledigede ved senere Erfaringer.

Rjendelserne kunne ikke grundes paa Tiendetagernes Tællebøger om den hidtil in natura ydede Tiende i flere Aar, saavel fordi denne Fremgangsmaade ikke er foreskrevet i de om Tiendeveder-

2 Jan. lagets Bestemmelse gjældende Anordninger, som ogsaa fordi Tællebøger i Reglen kun angive Tiendens Beløb i Travetal, men ikke hvad den for enhver Yder især er udbragt til i Skjeppen.

Det bør nøie paasees, at Efterretningerne om Granstkningsens Udfald og de derefter opførte Beregninger til Bederlagenes Bestemmelse fuldstændig inddrages i de udstedte Akter, saavel til Veiledning for den overordnede Tiendecommission ved Paafjendelsen af de Sager, som maatte blive indankede for denne, som for at sætte Parterne istand til at forklare sig Aarsagen til de ansatte Bederlags Størrelse. Ligeledes bør i Akterne inddrages den paagjældende Parts Requisition om Forretningens Afholdelse, Indkaldelserne til de vedkommende Parter i Sagen, med Paategning om Forkyndelse, de for Commissionerne indgaede mindelige Foreninger, Fuldmagter og Akt, hvad der angaaer Sagen. Uden dette ere Akterne mere eller mindre ufuldstændige Extracter af Protocollerne, og det er Ministeriet bekendt, at den overordnede Tiendecommission har havt Anledning til at beklage, at slige ufuldstændige Extracter oftere ere indkomne til den med Sager, som ere paaklagede af Parterne.

Halmens Værdi samt Tællings- og Tærskningsomkostninger beregnes meget forskjelligt af de forskjellige Tiendecommissioner, hvortil der forøvrigt vel kan være nogen Anledning paa Grund af Forskjelligheden paa gangbar Priis paa Halm og Arbeide paa de vedkommende Steder. Af denne Aarsag lade sig ingen bestemte Regler foreskrive i denne Henseende, men til nogen Veiledning bemærkes det imidlertid, at de i sin Tid indhentede Efterretninger fra flere praktiske Landmænd i forskjellige Egne have ført til det Resultat, at Halmen kan ansættes fra $\frac{1}{8}$ til $\frac{1}{5}$ af Kjernens Værdi og Tællings- og Tærskningsomkostningerne fra $\frac{1}{2}$ til $\frac{3}{4}$ af Halmens Værdi.

Ved Tiendevederlagets Bestemmelse er Jordernes Beskaffenhed et af de Momenter, som komme i særdeles Betragtning. Forklaringen derom bør derfor meddeles saa fuldstændig som muligt, saa at det deraf lader sig bedømme, hvorvidt de antagne Fjold af de forskjellige Sædearter kunne være rimelige eller ikke. Hvad det særdeles kommer an paa at oplyse i denne Henseende, er, hvilke Bestanddele de paagjældende Jorder bestaae af, om

de have en stad Beliggenhed eller ere ballede, om de lide af 2 Jan. Fugtighed eller skadeligt Vand, hvorledes Gjødningsstilstanden og Dyrkningen er, og mere Saadant, som uden Vanskelighed vil blive iagttaget af Enhver, der er bekendt med Agerbruget. Saadan Oplysning bør meddeles angaaende enhver Eiendom især, men da det ikke kan være Hensigten, at disse Beskrivelser uundvending skulle vidtløstiggjøre Forretningen, kunne flere Yderes eensartede Forder enten beskrives under Et, eller bedre henvises ved de efterfølgende Beskrivelser til den foregaaende. Findes der særegne Omstændigheder, som berikke, at Joldene bør regnes enten høiere eller lavere, end de forberørte Omstændigheder give Anledning til at antage, bør de selvsølgelig optages i Beskrivelsen. For ikke at blive misforstaaet, bemærkes det, med Hensyn paa at Dyrkningen foran er nævnt som en af de Oplysninger, der ikke bør savnes, at en usædvanlig god eller slet Dyrkning ikke bør komme i Betragtning ved Tiendevederlagets Bestemmelse. Forordningen af 8de Januar 1810 § 28, 2do, A, bestemmer i denne Henseende, at det skal undersøges, „hvormegit Korn den tiendeydende Jord, naar den anvendes saaledes, som i Egnen ansees at være sædvanlig god Dyrkningsmaade,“ kan indbringe, og uden at følge denne Forskrift maatte man komme til det Resultat at belønne Esterladenhed og at behyrde Jlid. Vel kan det i nogle Tilfælde være vanskeligt at afgjøre, hvilken Dyrkning der er den sædvanlige, men ved først at modtage Yderens Forklaring derover og senere at sammenholde denne med Jordernes Inddeling i Skifter, vil det sædvanlig vise sig, hvad der kan ansees for Egnens sædvanlige Dyrkning. Imidlertid bør i denne som i andre Henseender den fornødne Barsomhed iagttages, eftersom den sædvanlige Dyrkningsmaade ikke altid lader sig anvende paa alle de Eiendomme, der komme under Behandling ved samme Forretning. Saaledes kan f. Ex. visse Dele af et Sogns eller en Byes Forder, vel endog en enkelt Eiendom paa en Bymark, være af en saadan Beskaffenhed, at den Drift, som sædvanlig bruges og maa erkjendes at være passende efter Omstændighederne, er uanvendelig paa den Eiendom, der befinder sig under slige særegne Forhold. Hvor Tilfælde af denne Art møde, er Oplysning, ikke alene

2 Jan. derom, men tillige om den Drift, hvorefter Bederlaget er beregnet, meget nødvendig.

Ligeledes er Størrelsen saavel af Eiendommens hele Areal som af dens Agerland et af de vigtigste Momenter til Liendeverdelaget's Beregning og bør derfor heller ikke savnes ved Forklaringen over enhver Eiendom især. Efterat Copier af Matrikulskortene og Afskrifter af Matrikulsberegningerne ere udbredte i stor Mængde i alle Egne af Landet, ville disse bidrage meget til at skaffe Kundskab om det enhver Eiendom især tilliggende Areal, og det samme er Tilfældet med Kort og Beregninger affattede i anden Hensigt, s. Gr. til Udstylinger. I Landets bedre Egne, hvor de Jorder, som ikke ere under Dyrkning, i Almindelighed enten ere særskilte Lodder eller udgjøre en mindre betydelig Deel af det hele Areal, vil det være mindre vanskeligt at komme til en temmelig sikker Kundskab om det dyrkede Areal's Størrelse, hvorimod det, især i Jyllands Hedeegne, kan være betydeligt vanskeligere at komme til Kundskab derom, idet Dydyrkning af Hederne, og i enkelte Tilfælde maaskee ogsaa Agerjords Forvandling til Hedejord, maa medføre, at Situationen paa ældre Kort ikke er overeensstemmende med Marken. De Vanskeligheder, som af slige Aarsager fremstaac, kunne imidlertid forstørstedelen hæves ved en skjøn som Benyttelse af Kort og navnlig ved at medføre disse ved de locale Undersøgelser og da at notere paa Kortene de Forandringer af bemeldte Art, som forefindes. I alle Tilfælde forventer Ministeriet, at enhver af de locale Liendecommissioner vil, med al mulig Omhyggelighed, søge at komme til en saa paalidelig Kundskab om Agerjordens Størrelse, som Omstændighederne tillade, samt angive de Midler, som dertil ere benyttede.

I Henseende til det Areal, hvori en Tønde af de forskjellige Sædarter udsaaes, er der nogen Forskjel efter enhver Egn's Stik og Brug. Denne Forskjel kan imidlertid ingen videre Indflydelse have paa Beregningen af Bederlaget, naar kun Føddene ansættes saaledes, at de angive det almindelige Middeltal af, hvad der produceres paa det paagældende Areal. Imidlertid er det ogsaa i denne Henseende nødvendigt, at der i Akten meddeles fuldstændig Oplysning om de Negler, efter hvilke Bereg-

ningerne ere udførte, for at saavel Parterne som den overordnede 2 Jan. Tiendecommission i de Tilfælde, da Sagerne blive indankede for denne, kunne sættes istand til at bedømme den brugte Fremgangsmåde. For at kunne reducere den hele Høst af enhver af de vedkommende Eiendomme til et fælleds Ravn, s. Ex. til Byg, have nogle Tiendecommissioner angivet, hvormange Skjæpper af Rug, Kerner og Havre den antager at have samme Værdi som 1 Td. Byg. Dette har oftere givet Anledning til Paaklage af Parter, som ikke have deelt Commissionens Anskuelse angaaende dette Punkt. For at hæve saadan Anledning til Paaklage vil det være det Rigtigste at reducere Høsten af enhver Sædeart for sig til Penge efter Middeltallet af de 10 sidste Aars Kapitelstagt for det paagjældende Stift, og, naar Høstens Pengeværdi paa denne Maade er funden, da at forvandle den til den eller de Sædearter, hvori Bederlagene skulle ydes. Herved opstaaer imidlertid den Vanskelighed, at der i adskillige Stifter ikke ansættes nogen Kapitelstagt paa visse Sædearter, som dog dyrkes temmelig almindelig der, og navnlig er dette Tilfældet med Hvede, Kerner og Boghvede; men naar man under saadanne Omstændigheder efter Kapitelstigten for et af de Stifter, for hvilke Værdien paa den paagjældende Sædeart er angivet, udfinder, i hvilket Pengeforhold denne i samme Stift staaer til den Sædeart, hvormed Bederlaget skal udredes, og efter dette Forhold ansætter Prisen paa den Sædeart, hvis Værdi man søger, saa kan der ikke lettelig begaaes nogen mærkelig Feil, og man affjærer ialtsald enhver grundig Anledning til Klage.

Flere Tiendecommissioner have angivet det Bederlag, som bør udredes for Tienden af en Eiendom, til et vist Quantum Sæd pr. Td. af det Hartkorn, hvormed Eiendommen er behæftet, og andre Commissioner have angivet det saavel paa denne Maade som ved at bestemme Bederlagets Totalstørrelse. Da det er nødvendigt først at beregne, hvormegit Tiendebederlaget af den hele paagjældende Eiendom beløber sig til, førend det kan bestemmes, hvormegit det udgjør pr. Td. Hartkorn, er der ingen væsentlig Forskjel mellem de to nævnte Maader at bestemme Bederlaget paa, og de maae derfor ligemeget misbilliges.

2 Jan. Det vil nemlig neppe have undgaaet nogen af de Tiendecommissioners Opmærksomhed, som have benyttet den paapegede Fremgangsmaade, at Beregningen af, hvor stor en Deel af det hele Tiendevederlag der falder paa en Tønde af den vedkommende Eiendoms Hartkorn, i de fleste Tilfælde medfører, naar Ansættelsen pr. Tønde Hartkorn skal give netop det samme Vederlag, som det, der er udfømt ved Beregningen af Eiendommens hele Tiendevederlag, at der fremkommer meget uhandelige Brøker af Fjerdingkar Sød med saa store Rævnere, at Almuesmænd i Almindelighed ere ude af Stand til med Nøiagtighed at udregne, hvormeget de have at yde i Vederlag for deres Tiende. For at undgaae slige uhandelige Brøker have nogle Commissioner brugt at bortkaste nogle af Tallene i Rævnernes Række, og skjøndt Forskjellen mellem den virkelige Brøk og den, der paa denne Maade er benyttet, har været ubetydelig for den enkelte Tønde Hartkorn, medfører denne Forskjel dog, naar den paa-gjældende Eiendom er ansat til flere Tdr. Hartkorn, at Vederlaget, efter Commissionens oprindelige Beregning og efter hvad det er ansat til pr. Td. Hartkorn, vil blive noget uoverensstemmende, hvilken Uoverensstemmelse er stor nok til at fremkalde Uvisshed og Uenighed. Men den paapegede Fremgangsmaade frembyder en anden Anledning til Strid og Processer, som er langt væsentligere, idet det nemlig ikke er noget sjældent Tilfælde, at en Eiendoms Hartkorn af en eller anden Marsag kan undergaae Forandring, uagtet det Jordtilliggende, Eiendommen i lang Tid har havt, bliver uforandret, og i saadant Tilfælde er det mere end rimeligt, at Spørgsmaal vil opstaae om, hvorvidt Forandringen i Hartkornet ogsaa skal medføre Forandring i Totalbeløbet af Tiendevederlaget. Disse Banskneligheder ville bortfalde, naar Vederlagene ansættes med et vist Quantum Korn af den hele Eiendom uden Hensyn til Hartkornet, og ligesom Ministeriet maa anbefale Tiendecommissionerne at iagttage, at dette skeer, saaledes maa man ogsaa ansee det som meget ønskeligt, at Commissionerne ville søge at formaae Parterne til at fremsætte deres Paastande og Tilbud, ikke pr. Td. Hartkorn, men med et samlet Beløb for den hele Eiendom, hvilket altid er det Paalideligste.

I enkelte Tilfælde have Paaastandene og, saavidt vides, ogsaa 2 Jan. Tilbudene været angivne alternative enten med f. Ex. et vist Quantum Byg, eller med et mindre Quantum af denne Sædeart, men da med et Tillæg af Sæd af en anden Kornsort. Ogsaa dette giver Anledning til Usikkerhed, fordi de to forskjellige Tilbud ikke give samme Pengebeløb, beregnede efter Kapiteltaxterne, og bør derfor undgaaes.

Tiendecommissionerne betegne bestandig Yderne med selvvalgte Løbenummere, hvilket ogsaa bør bifaldes, idet en større Sikkerhed derved opnaaes. I enkelte Tilfælde have Løbenummerne imidlertid været benyttede saaledes, at det samme Nummer paa eet Sted i Akten betegnede en anden Yder end paa et andet Sted i denne, og da en saadan Fremgangsmaade er vildledende, saa bør det iagttages, at den samme Yder under hele Forretningen betegnes med det samme Nummer.

Nogle Gange have Yderne paastaet, at deres Jorder, enten alle eller for en Deel, ere tiendefrie. Da en saadan og lignende Paaastande ikke henhøre under Tiendecommissionernes men under de ordinaire Domstoles Paaafjendelse, bør Bederlaget af sliq Jord vel ansættes, men under Reservation af Bedkommendes lovlige Ret til at lade afgjøre ved bemeldte Domstole, hvorvidt den nedlagte Paaastand kan gives Medhold.

Bed Cancelliskrivelse af 6te Februar 1843 er det paalagt samtlige Tiendecommissioner i Slutningen af Akten at bringe de Bedkommende i Erindring, inden hvilken Tid de, som finde Anledning dertil, have at paaklage Sagen. Ligesom dette bør iagttages, saaledes bør det ogsaa paa Akten attesteres, hvilken Dag den er begjært bestreven, og hvilken Dag den er udleveret, for at den overordnede Tiendecommission kan sættes istand til at bedømme, hvorvidt Sagen kan antages til Paaafjendelse af denne eller ikke.

Flere Tiendecommissioner have til forskjellige Tider forespurgt sig hos Ministeriet, hvorledes Loven af 14de April 1852 i visse, nærmere angivne, Tilfælde skal forstaaes. Uagtet de Resolutioner, som ere afgivne i Anledning af disse Forespørgsler, findes indrykkede i Departementstidenden, har man dog troet det ikke at være overflødigt her at meddele Underretning om

2 Jan. følgende Bestemmelser, som ere foranledigede ved de ommeldte Forespørgsler.

Saafremt den en Tiendeyder tilhørende Eiendom i den nye Matrikul er inddelt i flere Nummere, hvert med sit særskilte Hartkorn, og der af disse Nummere findes nogle, hvortil alene høre Græsninger, Lørvemoser, Skove og deslige Jorder, hvoraf ingen Tiende svares, men hvis Hartkorn desuagtet er tiendepflichtigt, da hør samtlige disse Matrikulsnummere, naar de drives under eet samlet Brug, betragtes og behandles som een samlet Eiendom, uden at der kan være Anledning til enten at fordele Tiendeverdelaget paa hvert enkelt Matrikulsnummer eller til at udelade noget af disse ved Bederlagets Ansættelse; thi om ogsaa enkelte af bemeldte Nummere bestaae alene af Eng, Græsning eller deslige, hvorpaa Sæd ikke avles, maae de dog betragtes som Hjælpebidler til en større Produktion af Agerjorden, og komme saaledes i Betragtning til Bederlagets høiere Ansættelse. Skal der af en eller anden Grund foretages en Fordeling af Bederlaget, hør denne indbefatte samtlige de Jorder, der have bidraget til, at dette har naaet den ved Kjendelsen fastsatte Størrelse.

Naar Konge- eller Kirketienden eller begge disse Tiender ere indbefattede i den Afgift, som en Jordbruger efter sit Fæstebrev eller Arvesæsteskjøde skal svare til Guds- eller Herlighedsseieren, uden at der er givet nogen Bestemmelse for, hvor stor en Deel af Afgiften Tienden udgjør, da hør Tiendecommissionen ved sin Forretning i det paagjældende Sogn tage Bestemmelse om Bederlaget for bemeldte Tiender af en saadan Eiendom; thi Bederlagets Bestemmelse kan i det her omhandlede Tilfælde kun betragtes som temporair, idet den bortfalder, naar Fæsteeiendommen overgaaer til Selveiendom, og ligeledes naar Fæstet ophører, ligesom ogsaa naar Arvesæsteren indløser Arvesæsteskjøden og derved overgaaer til at blive Selveier, eller omvendt Herlighedsseieren udløser Arvesæsteren, og Arvesæsteskjøden i disse Tilfælde udslettes af Pantebogen. Indtræder Forhold af den her omhandlede Art, saa hører den Tiende, for hvilken Bederlaget er svaret paa foranbrevne Maade, ligesvem ind under Bestemmelserne i Lovens §§ 1 og 4.

Naar Bederlaget for Korntiender, som eies af vedkommende

Yder, i Henhold til Lovens § 14 bliver at fastsætte, da maa det, i Overensstemmelse med Forordningen af 8de Januar 1810 § 28, 2 F, og Blakaten af 17de Juni 1812 § 6, overlades til vedkommende Yders eget Valg, om han vil yde Bederlaget med Korn i Stjeppeu eller betale det med Penge efter hvert Aars Kapitelstaxt.

Vedkommende Tiendecommission kan ikke undlade at tage en Tiende under Behandling til Afløsning i Henhold til Loven af 14de April 1852, fordi der om samme er indgaaet og til Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Approbation er indsendt en mindelig Forening, eftersom den nævnte Lovs § 9 kun tillægger saadanne Foreninger Gyldighed, naar der paa samme er erhvervet Approbation, førend Commissionen i Henhold til den for Afløsningen lagte Plan har begyndt sin Virksomhed i det paagjældende Sogn. Saaledes vil det kunne indtræffe, at en Commission i et enkelt Tilfælde kan komme til at paakjende en Tiendesag, med Hensyn til hvilken en indgaaet Forening allerede i Mellemtiden er confirmeret af Kirke- og Underviisnings-Ministeriet; men for saavidt muligt at undgaae denne Inconveniens har bemeldte Ministerium erklæret sig villigt til, naar vedkommende Tiendecommission vil underrette det om, til hvilken Tid den agter at foretage Forretningerne i de forskjellige Sogne, at lade sig det være magtpaaliggende forlods at fremme de paagjældende til samme da indsendte Tiendeforeninger til Afgjørelse ved allerhøieste Confirmation. Skulde imidlertid desuagtet ommeldte Tilfælde indtræffe, maa man med det nævnte Ministerium antage, at Commissionens Bestemmelse vil være den gjældende.

Ifølge den gjældende Lovgivning er der Intet tilhinder for paa enhver Aarstid at prøve mindelig Forening tilveiebragt mellem Parterne.

Forsaauidt Huuslodder ere behæftede med tiendepligtigt Hartkorn, blive de ligesom andre Jorder af samme Art at medtage til Bestemmelse af Bederlaget for Tienden, forsaavidt de anvendes til Dyrkning af tiendepligtig Sæd. Et derimod Bederlaget for Tienden af en Huuslod allerede fastsat under Eet med Bederlaget af den Gaardlod, fra hvilken Huuslodden er udlagt, saaledes at Gaardbrugeru oppebærer Tienden af denne, imod

2 Jan. at tilsvare Bederlaget for begge Lodders Tiende, da er Sagen Tiendecommissionen uvedkommende. Iøvrigt er det en Selsfølge, at Tienden af slige Huuslodder ikke længere kan spares in natura til Gaardmændene efter Udløbet af Aaret 1855, men maa converteres til et uforanderligt aarligt Bederlag, saaledes at Huuslodden overtager en forholdsmæssig Deel af den Afgift, hvortil Gaard- og Huuslodden ere ansatte under Tret, og er ved en lang Praxis Hartkornet antaget at maatte lægges til Grund for denne Fordeling, men kan mindelig Forening derom ikke træffes, da henhører Sagen under Domstolenes Afgjørelse.

Tiendecommissionairernes Berettigelse til at beregne sig Diæter kan, ifølge Bestemmelserne i Lovens § 18, ikke udstrækkes videre end til de Dage, der medgaae til Reiser til og fra Aastedet og til Møder paa samme. Saafremt derfor Tiendecommissionen forbliver samlet der, forfatter og affiger Kjendelsen og saaledes tilendebringer den hele Forretning der, vil den være berettiget til for de Dage, der medgaae dertil, at beregne sig Diæter, men forlader den Aastedet og reiser enten hjem eller til noget andet Sted, da kunne Tiendecommissionairerne ikke anses berettigede til at beregne sig Diæter for de saaledes anvendte Dage.

Tiendecommissionen skal fremdeles ligesom tidligere prøve Forlig mellem Parterne, førend den skrider til at affige Kjendelse. Den Omstændighed, at en af de tre Tiender i et Sogn, hvis øvrige Tiender tilhøre Yderne, allerede er fastsat ved Kjendelse eller Forening, berettiger ikke Commissionen til at undlade at fastsætte Bederlaget for de øvrige Tiender ved Kjendelse, eller til, uden foregaaende Granskning, at begrunde denne paa det for den enkelte Tiende tidligere bestemte Bederlag.

Den Omstændighed, at et af Tiendecommissionens Medlemmer ikke maatte have været tilstede ved Forligsmæglingen, eller medens Parternes Paastande og Tilbud blevne afgivne, samt de Oplysninger, de have at meddele, bleve modtagne, kan ikke bevirke, at det i saa Henseende Pasferede bliver ugyldigt.*)

*) Dette Circ. blev ved Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circ. af 22de s. M. til samtlige Biskopper udsendt til Omdeling blandt Landets Præster.

Kirke- og Underviisningsministeriets Skr. (til Hjørring Amts- 5 Jan.
skoledirection) om at den et Skolelærerembede over anordnings-
mæssig Størrelse tillagte Jordlod skal forblive ved samme, men at
Eftermandens Pension forhøies med $\frac{1}{8}$ af Udbyttet af den over-
skydende Deel af Jordlodden.

Foranlediget ved et Andragende fra N. N. Sogneforstanderskab
om, at det maatte paalægges Eftermanden i N. N. Skolelærer-
embede, hvis Jordlod skal være over anordningsmæssig Størrelse,
paa Grund heraf at udrede til den afgaaende Skolelærer N. N.,
foruden den ordinaire Pension, et extraordinairt Tilskud til
denne, hvilket Sogneforstanderskabet har foreslaaet at skulde be-
staae i, at han fodrer og græsser 1 Ko og 2 Faar for N. N.,
har Directionen i behagelig Skrivelse af 27de November sidst-
leden næst at henlede Opmærksomheden paa, at der kunde være
Spørgsmaal, om ikke den overskydende Deel af Skolelodden i
Henhold til Fundatsen af 1ste August 1817 maatte som gammel
Dagnejord tilfalde Skolelærerhjælpeklassen, yttret den Formening,
at det dog paa Grund af Embedets ringe Indtægter synes
billigt, at den hele Lod bliver ved Embedet, men at det ikke
synes lovmædholdeligt at forhøie Pensionen for N. N. af Hen-
syn til Loddens Størrelse, hvorimod Directionen har formeent,
at, saafremt det maatte godtgjøres, at Jordlodden er større, end
Skoleanordningen fordrer, maatte Skolelæreren i Fremtiden selv
udrede Skatterne af den udover det Normale gaaende Deel.

Der foreligge saaledes i nærværende Sag tre Spørgsmaal
til Afgjørelse, nemlig først hvorvidt den N. N. Skolelærerem-
bede hidtil tilliggende Jordlod fremdeles maa forblive ved samme,
uagtet den er noget større, end Lovgivningen fordrer, dernæst
hvorvidt Kommunen i bekræftende Fald skal vedblive at udrede
Skatter og Afgifter af den hele Jordlod eller kun af en saa
stor Deel af samme, som behøves til 2 Køers og 6 Faars
Græsning, og endelig hvorvidt Pensionen til den afgaaende
Lærer maatte kunne bestemmes noget høiere end ellers sædvanligt
paa Grund af den Embedet tilliggende større Jordlod.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at det
med Directionen maa være enigt i, at den hele Skolelod ufor-
andret bør blive ved Embedet, men at man derimod ikke kan

5 Jan. billige den af Directionen hittede Anskuelse om, at Skatterne og Afgifterne af den overskydende Deel af Skolelodden burde overtages af Læreren, da Embedets Indtægter alt i Forveien kun ere smaa, og man ikke ved Paalæg af nye Byrder bør forringe dem end mere. Heller ikke kan Ministeriet tiltræde Directionens Formening om, at det skulde være ulovmedholdeligt i et Tilfælde som det nærværende, hvor Embedets Kornindtægter ere saa ringe, og den større Jordlod saaledes maa tjene til at bøde herpaa, at tage dette hidt nævnte Emolument med i Betragtning ved Bestemmelsen af Pensionen til den afgangende Lærer, hvorimod Ministeriet maa finde det rigtigst, at Udbyttet af den overskydende Deel af Jordloden beregnes til visse Tønder Korn, og at der heraf tillægges Læreren $\frac{1}{8}$ i Pension ligesom af den øvrige Lønning.

6 Jan. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Str. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Ribe Stift) om Transport af Tiendekorn.

I et umiddelbart hertil indkommet Andragende har Sognepræsten for N. N. Menigheder, N. N., næst at fremsende den hermed tilbagefølgende under 14de April 1802 allernaadigst confirmerede Forening angaaende den N. N. Sognekald tilhørende Korn- og Dvægtiende, udbedet sig dette Ministeriums Afgjørelse for, om det ikke i Henhold til den ved Cancelli-Placat af 26de Marts 1816 bekjendtgjorte allerhøieste Resolution af 15de næstforhen, maatte være Pligt for de vedkommende Tiendeydere at besørge det i nyssmeldte Forening fastsatte Bederlag af Korn in natura indkjørt til den ca. 3 Miil fraliggende Varde Kjøbstad, eller om det skal anses for en Billighed, naar de hidtil have paataget sig denne Byrde.

I denne Anledning skulde Ministeriet tjenstligst anmode Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed om behageligst at ville tilkjendegive Sognepræst N. N., at, ligesom det i Henhold til Foreningens eget Indhold ikke skjøntes rettere, end at det har været Meningen, at Kornet skulde leveres i Præstegaarden, saaledes kan den af Sognepræsten paaberaabte Cancelli-Placat af 26de Marts 1816 saameget mindre antages heri at have gjort nogen Forandring, som den, efter hvad der stedse er antaget,

og hvad ogsaa udtryffeligt indeholdes i de i Collegialtidenden 6 Jan. bekjendtgjorte Motiver til samme, ifkun angaaer Korntiendevederlag, der er fastsat ved Kjendelse af Tiendecommissionen.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Viborg Amt og Provsten for Salling Hjenbs Herreber) hvori Ministeriet paa Forespørgsel om, hvorvidt det, naar Forordningen af 13de November 1829 er beordret bragt til Anvendelse i Anledning af foresundne Mangler ved en Kirke, er tilstrækkeligt til at undlade dette, at Sognepræsten indberetter, at Manglerne ere afhjulpne, eller et fuldstændigere Beviis desangaaende skal føres ved et over Kirken optaget extraordinairt Syn — svarer, at, naar det med Attest fra vedkommende Sognepræst godtgjøres, at samtlige ældre Mangler ere afhjulpne i Overensstemmelse med Synets Paalæg, vil Ministeriet ikke have Noget imod, at videre Foranstaltning stilles i Bero, indtil det følgende Aars Syn, imod at der da, saafremt det skulde vise sig, at Manglerne ikke forsvarligen have været afhjulpne, umiddelbart efter Synet i Henhold til den af Ministeriet engang givne Ordre træffes Anstalter dertil i Overensstemmelse med Forordningen af 13de November 1829.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Sorø Amt) 9 Jan. hvori Amtet, da det til Ministeriets Afgjørelse havde indstillet et Andragende fra Sognefoged i N. N. Sogn, N. N. om, at der af Communens Raadse maatte blive ham tillagt en aarlig Godtgjørelse, der svarer til Forskjellen mellem det af de hans Gaard paahvilende $5\frac{1}{2}$ Tdr. Hartkorn erlæggende Amtrepartitionsfundsbidrag, og det, der for samme vilde være at udrede, hvis Hartkornets Beløb var 8 Tdr., anmodes om at ville tilkjendegive Andrageren, at det af ham Ansøgte ikke har kunnet bevilges.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Viborg Amt- 11 Jan. skoledirection) hvori Ministeriet approberer en samme tilfallet af Skolelærer og Kirkesanger i Hvorølev Amdi Henrik Amdisen og Hustru Marie Dorthea Amdisen født Druckmann oprettet Fundats, hvorved en dem tilhørende ved Skolen opført og paa Communens Grund beliggende Bygning skæntes til Bolig for eventuelle entledigede Skolelærere og Skolelæreres Enker i Hvorølev.

11 Jan.

Fundats.

Da jeg undertegnede Skolelærer er født og opdragen i Hvorslev og nu har været Skolelærer her i 42 Aar og min Familie har været ved dette Embede i 132 Aar; da min Farmoder formedelst Mandens tidlige Død skulde have mistet Hus og Hjem med 9 uopdragne Børn, det Yngste kun $\frac{1}{2}$ Aar gammel, hvis ikke det Wedel-Grønffiske Herflab af særdeles Naade og Godhed imod hende havde maget det saaledes, at hun forblev ved Embede og Bopæl til sin Død; da jeg ifølge Dvercenskomst med Skoledirectionen og Pastoratets Forstanderskab under 14de December 1853, tilført Hvorslev Forstanderskabs Forhandlingsprotocol p. 140, strax faaer fuld Eiendomsret til det af mig i 1850 opførte 6 Fag Huus med tilhørende Grund, imod at svare 2 Rd. af Grunden, indtil de i det følgende nævnte $4\frac{1}{2}$ Fag Huus overgaae til et Skolelærer-Enkesæde, og da endelig mine Arvinger ved samme Dvercenskomst har faaet Ret til ved min og Kones Død at hæve den i Sparekassen til et eventuelt Enkesæde opsamlede liden Capital med Renter: saa have vi undertegnede Egtefolk besluttet til Tak for Guds Godhed mod os og vor Familie, at lade de i Sommeren 1852 opførte $4\frac{1}{2}$ Fag Huus, der ere tilbyggede den østre Ende af de nævnte 6 Fag, med iværende 2 Kaffelovne og et lidet Tørvehuus, ved vor Død overgaae til et Skolelærer-Enkesæde for Hvorslev Sogn paa følgende Vilkaar: 1) Enhver afgaaet Skolelærer eller Skolelærer-Enke paa Hvorslev Sogneskald skal have Ret til at behoe ovennævnte Bygning, saasnart den overgaaer til et Enkesæde, og benytte den samme af Hvorslev Bymænd ved Sogneforstanderskabet velvilligt tillagte liden Have, norden for den Have, der hører til de 6 Fag Huus, paa de Vilkaar, at han eller hun aarlig betaler til Bestyrelsen for Enkesædet 3 eller 6 Rd. siger tre eller sex Rigsdaler Rigsmønt, i Henhold til de i § 3 nævnte Bestemmelser, samt selv holder det vedlige med indvendig Ralkning og Maling, lader indsætte ituslagne Binduesruder og selv mindre betydelige Ting, især saadanne, som gaae i Brøstfæld formedelst slet og utilbørlig Medfart, ligesom heller ingen Forandring i den cengang gjorde Indretning i Huset maa foretages uden paa Beboernes Bekostning og med Bestyrelsens

Tilladelse. Forskjønelser paa Bygningen udbendig: eller ind- 11 Jan.
 vendig, som ikke tillige have til Hensigt at befordre dens Vari-
 hed, skulle ligeledes bekostes af Beboerne. Skulde det indtræffe,
 at der paa eengang er to Enker paa Hvorslev Skolekald, saa
 skal den værdigste og mest trængende have Fortrinret til at
 beboe Enkesædet, hvilket da skal afgjøres af Skoledirectionen
 efter Forslag fra Bestyrelsen. Naar der ingen afgaaet Skole-
 lærer eller Skolelærer=Enke er i Hvorslev, saa skal afgaaede
 Skolelærere og Skolelærer=Enker af Bistrup have Ret til at
 beboe Enkesædet paa samme Betingelser, men skal afgaaede Skole-
 lærere og Skolelærer=Enker af Hvorslev altid have Fortrinret.
 Foretrækker den, der har Ret til at beboe Enkesædet, at boe
 andetsteds, skal han eller hun nyde Leien imod at udrede den
 Afgift, som vilde fordres af dem, isald de beboede Enkesædet.
 Det skal altid paasees, at Enkesædet kan være ledigt $\frac{1}{2}$ Aar,
 efterat en Skolelærer er entlediget eller ved Døden afgaaet,
 efterladende sig Enke. 2) Naar der ingen afgaaet Skolelærer
 eller Skolelærer=Enke er i Hvorslev eller Bistrup, saa skal Be-
 styrelsen udleie Enkesædet til stikkelige Folk og anvende Leien i
 Dvereensthemmelse med § 3. En Leier maa altid paalægges
 samme Forpligtelser med Hensyn til Bygningens Bedligholdelse,
 Forskjønelser, oc. som ifølge § 1 paahviler den Skolelærer eller
 Enke, der boer deri. 3) Enkesædets aarlige Bedligholdelse samt
 Brandcontingentet skal udredes af Leien og den Afgift, som
 svares af den Skolelærer eller Skolelærer=Enke, der boer i Enke-
 sædet. Af Overskuddet opsamles et Fond, der i Tidens Længde
 anvendes til en nødvendig Hovedreparation af Bygningen. Er
 Enkesædet beboet af en Skolelærer eller Skolelærer=Enke, saa
 skal dette Fond bestaae af idetmindste 30 Rd. siger tredive Rigs-
 daler Rigsmonnt, og skal derfor en saadan Beboer aarlig indtil
 denne Capital Hayes svare 6 Rd., men fiden kun 3 Rd. Er
 Enkesædet bortleiet, og ingen udenfor boende entlediget Skole-
 lærer eller Enke har Ret til Leien, saa skal Fondet snarest
 muligt bringes op til 50 Rd. siger halvtredstindstyve Rigsdaler
 Rigsmonnt. Hvis en Hovedreparation paa Bygningen heelt eller
 for største Delen medtager det opsamlede Fond, saa dannes et
 nyt Fond paa samme Maade og af samme Størrelse som an-

11 Jan. ført. Kan Fondet i Tidens Længde med Rente og Rentens Rente samt Overskud af Enkesædets aarlige Indtægt løbe op til 100 Rd. siger et hundrede Rigsdaler Rigsmønt, saa ønskes denne Capital udsat i fast Eiendom efter de for offentlige Midler gjældende Regler. Renten heraf skal da, saa ofte den, enten heelt eller for endeel, kan undværes fra Enkesædets nødvendige Reparation aarlig skjænkes som Ildbrændselshjælp til den Skolelærer eller Enke, der beboer Enkesædet, medmindre der er tvende Enker i Hvorslev og Wisstrup; thi i saa Fald skal Renten tilfalde den, som ikke beboer Enkesædet. Disse 100 Rigsdaler maa ikke uden i høieste Nødsfald angribes eller formindskes.

4) Naar det nævnte Fond af 50 Rd. er opsamlet, og der ingen afgaaet Skolelærer eller Enke er i Hvorslev eller Wisstrup, saa indkjøbes og i Testatorens Navn gratis uddeles ved hver Efteraars Examen i Hvorslev og Wisstrup Skoler 3 nye Testamenter til fattige men flittige og sædelige Skolebørn, 2 af Hvorslev og 1 af Wisstrup By i ældste Klasse, som have viist Sands for og Lyft til Læsning i Guds Ord og som skjønnes at kunne blive confirmerede til næste Paaske. Er der Ingen af Wisstrups By at uddele til, saa maa et Testament gives til et Barn af Borrihøe under samme Vilkaar. Naar Fondet ved indtræffende Reparationer paa Enkesædet synker ned under den bestemte Størrelse, saa uddeles ingen nye Testamenter, for det atter er suppleret til det normerede Beløb.

5) I Tilfælde af at de 6 Fag Huus engang i Tiden skulde vorde bortsolgte til Redbrydelse, da falde sammes Grund med tilhørende Have til Enkesædet, imod et Bederlag til Testators Arvinger eller Gierne af 50 Rd. siger halvtredstindstyve Rigsdaler Rigsmønt, saaledes at samme altsaa ikke paa ny kan indtages til Bebyggelse uden af den i § 6 nævnte Bestyrelse til Forøgelse af Enkesædets Bygning. Bortføres de 6 Fag Huus, saa mangler der ved Enkesædet en Gavl, som bliver at bekoste af Fondet for Bygningens Vedligeholdelse. Hvis det nævnte Fond ikke kan strække til begge Dele, saa ønske vi et Laan optaget og Capitalen forrentet til 6 pCt., indtil den er tilbagebetalt, og svares disse Renter af den i Enkesædet boende Skolelærer eller Skolelærer-Enke. Er Enkesædet leiet bort, saa udredes de 6 pCt. af Leien og indkjøbes

og uddeles der i denne Tid ingen nye Testamenter ifølge § 4. 11 Jan. 6) Til i Fremtiden for bestandig at bestyre alle Enkesædets i denne Fundats anførte Anliggender, er det vort Ønske og ærbødige Begjæring, at faae udnævnt en fast Bestyrelse, bestaaende af Sognepræsten, Skolelæreren og Skolepatronen for Hvorølev, hvem vi haabe ville overtage sig disse Forretninger under Skoledirectionens Tilsyn. Denne Bestyrelse maatte da vaage over, at Sogneforstanderskabets i Mødet den 16de Februar givne Erklæring: „Fundatsen skal oprettes saaledes, at Enkesædet kan vedligeholde sig selv, uden mindste Byrde for Communen“ zc. kan efterkommes, og til den Ende være pligtigt til at gjøre ethvert Overskud af Enkesædets aarlige Indtægter saa frugtbringende som muligt ved at sætte Pengene i Spareklassen eller paa andet sikkert, rentebærende Eted. Desuden maa Bestyrelsen være pligtig at gjøre aarligt Regnskab over Indtægt og Udgift samt Fondets Tilstand og derefter indsende Regnskabet til den høie Skoledirections Decision og Dvittering; ligesom vi og inderlig ønske og underdanigst bede, at Districtsprovsterne paa deres aarlige Kirkesyn ville paasee, at Skolelærer=Enkesædet forsvartligt vedligeholdes, samt at i det Hele taget vor Hensigt opnaaes med det Lidet, som vi efter vor Evne og Leilighed have kunnet udrede til Hjælp for eventuelle entledigede Skolelærere eller Skolelærer=Enker i Hvorølev Sogn.

Hvorølev, den 30te Juli 1854.

Amdisen. Marie Dorthæa Amdisen født Druckmann.

Til Bitterlighed som overværende ved Oplæsningen og Underskriften og vare da Testatorerne ved deres Fornufts fulde Brug.

Jens Jensen.

Christian Amdisen.

Indenrigs=Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Svendborg 15 Jan. Amt) om at Sogneforstanderskabet tager Bestemmelse om, hvorvidt Naturalier til Fattigvæsenet skulle lignedes in natura eller anskaffes ved Licitation.

Foranlediget af det med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 30te f. M. modtagne Andragende, hvori N. N. Sogneforstanderskab har begjært sig Ministeriets Bestemmelse meddeelt for, hvorvidt Samme kan ansæes berettiget til, uagtet Indsigelse derimod

15 Jan. er fremkommen fra nogle af Sognebeboernes Side, at anskaffe Naturalier til Fattigvæsenet ved Licitation, skulde man til behagelig Efterretning og videre fornøden Bekjendtgjørelse tjenstligst melde, at det i Medfør af Bestemmelserne i Reglement for Fattigvæsenet paa Landet af 5te Juli 1803 § 12, a og 34 c, maa staae til Sogneforstanderskabet med tilbørligt Hensyn til de locale Forhold og Ydernes Tarv at træffe Bestemmelse om, hvorvidt deslige Naturalier directe bør paalignes Communens Beboere eller tilveiebringes ved Licitation navnlig i sidstnævnte Tilfælde, saaledes at Licitationsbeløbene ligesom Fattigvæsenets Udgifter i Almindelighed lignes paa Communebeboerne deels efter Hartkornet deels efter Formue og Leilighed.

16 Jan. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Holbek Amt) om at Bestyrelsen af Elisabeth Kirsine Cornelia Maaghs Legat til Confirmationsklæder for fattige Børn i Holbek skal henlægges under Kjøbstadens Skolecommissjon.

I Anledning af Hr. Kammerherrens Skrivelse af 13de November f. A. betræffende Spørgsmaalet om, hvorledes der vil være at forholde med Hensyn til Bestyrelsen af et af afgangne Elisabeth Kirsine Cornelia Maagh i Holbek oprettet Legat paa 1,000 Rd., hvis aarlige Rente i hendes Testament er bestemt at skulle anvendes til Confirmationsklæder for 4 fattige og skikkelige Pigebørn sammesteds, uden at Testamentet giver noget Vink om, under hvis Bestyrelse Legatet skal henhøre, skulde man, efter over Sagen at have brevvexlet med Kirke- og Undervisningsministeriet, tjenstligst melde, at Ministeriet maa holde for, at Bestyrelsen af Legatet rettest bør henlægges under Holbek Kjøbstads Skolecommissjon, der maa antages bedst at ville være istand til at bedømme Børnens Trang og Forhold, og saaledes opfylde den Hensigt, Testatrix har havt med Legatets Stiftelse. Hr. Kammerherren ville derfor behage i Overeensstemmelse hermed at give Bedkommende fornøden Besked.

17 Jan. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Præstø Amt) om at modtagen Fattigunderstøttelse, naar den ikke behørig anmeldes for den forsørgelsespligtige Commune, ei afbryder Forsørgelsesrets Erhvervelse.

Bed Skrivelse af 2den dennes har Hr. Amtmanden efter Be- 17 Jan.
gjæring af N. N. Sogneforstanderskab til Ministeriets Afgjørelse
indstillet et opstaaet Spørgsmaal om, i hvilken Commune Ind-
siddet N. N. med Familie skal anses forførgelsesberettiget.

Foranlediget heraf skulde man til Efterretning og videre for-
nøden Bekjendtgjørelse tjenstligt melde, at, selv om en Deel af
den Understøttelse, som N. N. Pastorat under Baagjældendes
Fraværelse i Krigstjenesten eller umiddelbart efter hans Hjem-
permittering i Marts 1850 har ydet ham og Familie, anses
som almindelig Fattigforsørgelse, kan dog, da derom ikke er
gjort betimelig Anmeldelse til vedkommende forsørgelsespligtige
Commune, efter hvad i flere lignende Tilfælde forlængst er
statueret og navnlig ved tvende Cancelliskrivelser af 30te Januar
1846 og 9de Juni s. A., af hvilke sidnævnte findes i den
Udfingste Rescriptsamling paa sit Sted, og den første er optagen
i Ny Coll. Tid. for 1846 p. 221—222, Baagjældendes paa-
begyndte Erhvervelse af Forsørgelsesret under fornævnte Pastorat
ikke derved anses afbrudt.

I Henhold hertil og hvad isøvrigt under Sagen er oplyst
maa man med Amtet være enig i, at den ompurgte Familie
nu er at anses som forsørgelsesberettiget i N. N. Pastorat.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 17 Jan.
og Biskoppen over Fyens Stift) om at St. Jørgens Præstegaard
ikke er Gjenstand for Indløsning, m. v.

Med behagelig Betænkning af 6te d. M. have Hr. Kammer-
herren og Deres Høiærværdighed hertil indsendt et Andragende
fra Stiftesforvalteren i afg. Sognepræst for St. Jørgens og Sørup
Menigheder, N. N.s Bo, hvori han i Anledning af en mellem be-
meldte Bo og Eftermanden i Embedet opstaaet Meningsulighed, har
udbedet sig Resolution for: 1) om Sidstnævnte er fritaget for
Præstegaardens Indløsning af den Grund, at Gaarden skal om-
bygges, eller om denne Præstegaard paa Grund af særegne Om-
stændigheder ikke nogeninde ved Balance indløses af Efter-
manden; 2) om Eftermanden kan have noget Krav paa Er-
statning i Formandens Bo med Hensyn til Bygningernes Be-
skaffenhed, udenfor hvad der ved sidste Provstefsyn er udsat.

17 Jan. I Anledning heraf skulde Ministeriet med Hensyn til det under Nr. 1 reiste Spørgsmaal tjenstligst anmode Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed om behageligt at ville meddele Skifteforvalteren Bessed i Overensstemmelse med den i deres Betænkning over Sagen oplyste Grund til Succesfors Fritagelse for at indløse Præstegaarden; og med Hensyn til Spørgsmaalet under Nr. 2 om behageligt at henvise Parterne til Indholdet af det allerhøieste Rescript af 21de Mai 1817 § 7 og opfordre dem til at søge den imellem dem verserende Tvist afgjort i Indhold til denne Lovbestemmelse.*)

18 Jan. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Efr. (til Veile Amtskoledirection) om Fremgangsmaaden ved Suppleringen af en Skolelod til anordningsmæssig Størrelse.

I et med Directionens behagelige Betænkning af 1ste November sidstleden hertil indkommet Andragende har Skolelærer N. N. i N. N. anket over, at den ham tillagte Embedsjord ikke er tilstrækkelig stor til derpaa at kunde holde 2 Køer og 6 Faar, og derfor anholdt om at faae den suppleret til anordningsmæssig Størrelse. Ved Indsendelsen af dette Andragende har Directionen ytret, at Lovgivningen vel ikke bestemmer, hvormegit Jord der skal høre til en Skolelod, og at Anordningen af 29de Juli 1814 i denne Henseende kun henviser til de ældre Bestemmelser om tilstrækkelig Jord til 2 Køers og 6 Faars Græsning, men at det i den senere Tid synes at være blevet almindeligt, at der til en Skolelod indkjøbes ca. 6 Tdr. Land af Middelbonitet. Tages nu i Betragtning, at der kun findes lidet Jord boniteret til Tært over 20, kunde man vel regne Middeljord til Tærten mellem 8 og 12; men ogsaa saaledes vil N. N. Skolelod mangle endeel i Areal, eftersom den kun udgjør 3½ Td. Land til Tært imellem 10 og 16. Directionen har derhos tilføiet, at, saafremt Ministeriet maatte finde Anledning til at

*) Biskoppen havde oplyst, at Grunden til Fritagelse var den, at denne Præstegaard aldrig ved Vacance er bleven indløst, da den, som anført i en i Bispeskrivet berøende saafaldet Forbehold for Sunds Herred af 1690 „ikke er kjøbt og er fri, for den staaer paa de Fattiges Grund og er nagelsagt med Hospitalets Huse.“

bevilge det Ansøgte, maatte det formeentlig ogsaa bestemmes, 18 Jan. hvormeget Jord der skal indkjøbes, og at der i saa Fald kunde være Geie til at meddele Districtet Tilladelse til at bortsælge fra Skolen den langtfraliggende Lørvelod, da Districtet yder Skolelæreren fornødent Brændsel.

Næst i den Anledning at bemærke, at der om dette sidstnævnte Punkt ikke vil kunne tages nogen Bestemmelse, forinden Sogneforstanderskabet og Læreren derom have udtalt sig, skulde Ministeriet med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvor stort Areal en Skolelod bør indeholde, tjenstligt melde, at der ikke herom kan gives nogen almindelig Bestemmelse, men at man maa finde det rigtigst, at der i denne Henseende forholdes paa samme Maade, hvad N. N. Skolelod angaaer, som i sin Tid er foreskrevet med Hensyn til N. N. Skole ved Cancelli-Skrivelse af 22de Juni 1844. Skulde det da ved de derom anstillede Undersøgelser vise sig, at Skolelodden ikke er tilstrækkelig stor til det lovbefalede Antal Kreaturers Græsning, maa det paaliggende Districtet at sørge for at, den manglende Jord bliver anskaffet til Skolen, og at Læreren, indtil dette skeer, erholder Erstatning for Af-savnet, enten efter mindelig Overenskomst eller i fornødent Fald efter uwillige Mænds Skjøn.*)

*) Den citerede Cancelli-Skrivelse var af følgende Indhold:

Ved i Skrivelse af 14de Marts sidstleden at anbefale et Andragende fra Skolelærer N. N. i N. N. om et Tillæg af Jord, da Skolelodden af Areal henved 5 Ldr. Land efter hans Mening ei kan ansees anordningsmæssig, have Hr. Kammerherren og Deres Hoiærværdighed tillige andraget paa, at der til Sagttagelse ved Skolelodders Taxering foreskrives mere bestemte Regler, end de, som nu i Almindelighed følges, da det er Skjønsmændenes subjective Skjøn, ikke faste Regler, som afgjøre, hvor stort et Areal af et givet Jordsmon, der udfordres til 2 Kørs og 6 Faaars Græsning.

I Anledning heraf skulde Cancelliet efter desangaaende at have corresponderet med det kgl. Rentekammer og i Overensstemmelse med sammes Svar tjenstligt melde, at, da det i Henhold til Placaten af 7de October 1784 ved uwillige Mænds Taxation bør bestemmes, hvor megen Jord en Skole bør tillægges, bør det, forsaavidt et saadant Skjøn in casu ikke allerede maatte have fundet Sted, af uwillige Mænd afgjøres, om Lodden er for liden, og hvor meget Tillæg den da bør gives; men det findes betænkeligt at angive en nærmere almindelig Bestemmelse om Jord-Tillægget i reduceret Maal, efterdi ogsaa dette beroer paa Taxation, hvorpaa forskjellige Omstændigheder kunne have megen Indflydelse, og det let

19 Jan. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Sjællands Stift) om at Midler tilhørende Kirker, der eies af Private, bør indgaae under Stiftsøvrighedens Bestyrelse.

Efterat Ministeriet under 15de September f. A. har approberet en af Gieren af N. N. Kirke med Fæsteren N. N. oprettet Arvesæstecontract betræffende Afhændelsen af en bemeldte Kirke tilhørende Fæstegaard Matrikul-Nr. 1 i Skallerup af Hartkorn 3 Edr. 5 Ekpr. 2 Fdk. $\frac{1}{4}$ Alb. i Forbindelse med en bemeldte Eier privat tilhørende Jordlod Matrikul-Nr. 2 a, af Hartkorn 6 Ekpr. 1 Fdk. $1\frac{3}{4}$ Album mod en samlet Kjøbesum af 2,500 Rd., en aarlig Afgift af 8 Edr. Rug, 9 Edr. Bng og 8 Edr. Havre, samt en Recognition af 100 Rd. ved hver Forandring af Arvesæster, har Ministeriet med Hr. Stiftamtmandens og Deres Høiærværdigheds behagelige Skrivelse af 30te December f. A. modtaget et Andragende, hvori Godsforvalter N. N. paa Kirkeeierens Vegne, næst at bemærke, at Kirkens Anspart af Kjøbesummens contante Beløb 1,500 Rd. er 1,227 Rd. og af den udståede Panteobligations Beløb 819 Rd., har forespurgt, deels om der haves Noget imod, at Panteobligationen til Kirken udståedes for lige 800 Rd., og at der for de constante 1,227 Rd. maa indkjøbes sjællandske Creditsforenings-Obligationer til et Beløb af 13 à 1400 Rd., som efter at være forsynede med fornøden Prohibitivpaategning forblive i Kirkeeierens Bærge, istedetfor at inddrages blandt Stiftets offentlige Midler, deels om hvorvidt det er nødvendigt, at Arvesæsteafsigstens og Recognitionens Deling udregnes og ansøres i Efjødet.

I denne Anledning meldes herved tjenstligst til behagelig Efterretning og videre fornøden Bekjendtgjærelse, at Ministeriet ikke finder, at der er tilstrækkelig Grund til at bevilge nogen Afvigelse fra de almindelige Regler om Behandlingen af Landsbykirkeres Capitaler ved at indrømme, at den omhandlede N. N. Kirke tilfaldende Capital unddrages Hr. Stiftamtmandens og

kunde give Anledning til en Deel hidtil ukjendte Reclamationer, hvis en ny Regel for Skolelodders Størrelse blev givet.

Deres Høiærværdigheds Bestyrelse, og at Ministeriet ikke finder 19 Jan.
Noget at erindre imod, at Kirkens Andeel i den Deel af Kjøbesummen, der kan forblive indestaaende i Eiendommen, bestemmes til 800 Rd., mod at dens Andeel i den contante Deel af Kjøbesummen afrundes til 1,250 Rd., der foruden Obligationen for bemeldte 800 Rd. afgives til Hr. Stiftamtmanden og Deres Høiærværdighed, for at gjøres frugtbringende til Fordeel for Kirkeeieren.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 20 Jan.
og Biskoppen over Sjællands Stift) hvorved Ministeriet bifalder, at et paa Veiløe og Besteregiborg Sognefalds Annej jord opført Huus kjøbes for 150 Rd., saaledes at disse afholdes af Kaldets Midler.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 20 Jan.
og Biskoppen over Sjællands Stift) hvori Ministeriet bifalder, at den Steen Villes Legat tilhørende Capital paa 400 Rd., hvis Renter oppebæres af Præsterne ved Roeskilde Domkirke, optages til Forrentning blandt Roeskilde Domkirkes Midler, dog under Betingelse af, at Capitalen optages i Kirkens Regnskab med fornøden Tilførsel om, at den tilhører Legatet og saaledes ikke maa sammenblandes med Domkirkens øvrige Midler.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circ. i Noten pag. 198. 22 Jan.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Maribo Amts- 25 Jan.
skolebirection) om at en i en approberet Skoleplan indløbet Feil ei kan berettigge Communens Beboere til at paastaae det saaledes Optagne overholdt, naar det strider mod Lovgivningens almindelige Regler.

Med Hensyn til at Beboerne af N. N. Skoledistrict i N. N. Sogn have andraget paa, at den Godtgjørelse, som ifølge den approberede Skoleplan for N. N. Sogn af 17de Marts 1853 skal tillægges Skolelæreren i N. N. for manglende Jordlod, maa blive udredet af hele Communen, saaledes som det er bestemt i Skoleplanen, har Directionen i behagelig Skrivelse af 31te f. M., næst at yttre, at denne Bestemmelse ved en Uagtksomhed har indsnæget

25 Jan. sig i Skoleplanen, og at det ifølge Lovgivningens almindelige Regler maa blive Skoledistrictet, der har at udrede den omhandlede Godtgjørelse, efter Sogneforstanderskabets Forlangende begjært Ministeriets Resolution angaaende dette Spørgsmaal.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at Det med Directionen maa være enigt i, at der med Hensyn til den omhandlede Godtgjørelse bør forholdes overensstemmende med Lovgivningens almindelige Forskrifter saaledes, at den udredes af Skoledistrictet alene, og at den den dermed stridende, ved en Feiltagelse i Planen optagne, Forskrift ikke kan komme i Betragtning herimod.

25 Jan. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Ringkjøbing Amts-skoledirection) om hvorledes Indtægterne i et Skolelærerembede bør beregnes, naar en ny Plan gjør Forandring i disse.

I Anledning af Directionens Indstilling i behagelig Skrivelse af 18de f. M. betræffende Spørgsmaalet om, hvorledes der bliver at forholde med Udredelsen af den Skolelæreren i N. N., N. N., tilkommende Løn for 1854, efterat en ny Plan for Sognets Skolevæsen er approberet under 31te Mai f. A., skulde Ministeriet tjenstligst melde, at Ministeriet ganske maa tiltræde den af Directionen yttrede Anskuelse, at Lønningsaaret for Skolelærere bliver at regne fra 1ste Januar til 31te December, og at der ikke kan sættes en anden vilkaarlig valgt Termin istedet; at den Løn Skolelærer N. N. har oppebaaret i 1853 maa regnes som Løn for dette Aar indtil 31te December, om ogsaa den endelige Afregning og Berigtigelse af enkelte Dele af Lønningen først har fundet Sted ind i det følgende Aar, og at han fra 1854 bliver at lønne for 5 Maaneder indtil 1ste Juni efter de ældre og for de følgende 7 Maaneder efter den nye Skoleplan; at det Læreren for hvert Aar tilkommende Byg efter Capitelstaxt bliver at betale efter Capitelstaxten for det foregaaende Aar, samt endelig at Brændselet til Læreren for indværende Brændfelsesaar fra afvigte 1ste November bliver at udrede efter den nye Plan.

26 Jan. Confirmation paa en Fundats for et af afdøde Anne Cathrine Arbo ved Testament af 20de September 1844 under

Navn af „Peter Nicolai Arbo og Hustru Anne Cathrine Colletts 26 Jan. Skolelegat for Dremandsgaards Gods“ stiftet Legat paa 500 Rd.

Fundats.

Da der ved afdøde Fru Anne Cathrine Arbo's Testamente af 20de September 1844 under Littr. A. Nr. 4 er bestemt saaledes:

„Fremdeles giver jeg til Forbedring af Løn for Skolelærerne paa mine tvende fornævnte Gods, og i det Hele til deres Skolevæsens Løn 2,000 Rd. r. S., skriver To Tusinde Rigsbankdaler rede Sølv, hvoraf skal dannes 2de Legater, det ene paa 1,500 Rd. r. S., skriver Femten Hundrede Rigsbankdaler rede Sølv for Lundbygaard's Gods, og det andet paa 500 Rd. r. S., skriver Fem Hundrede Rigsbankdaler rede Sølv for Dremandsgaards Gods. De aarlige Renter af Capitalerne, der ligesom de under næstforegaaende Poster, Littr. a og b stiftede Legater, ikke nødvendigviis skal prioriteres i Godserne, anvendes som ordinaire, eller i Betragtning af Vedkommendes særdeles Glid og exemplariske Virken extraordinaire Tillæg i Løn eller paa andre Maader til Skolevæsenets Løn, dog saaledes, at der af det for Lundbygaard bestemte Legats Renter anvendes aarligt et passende Beløb som Bidrag til Hammer Kirkes Organist, hvad enten denne Post er forenet med nogen Skolelærerspost eller ikke. Forøvrigt overlader jeg til Executores Testamenti i Forening med den af mine Brodersønner, der maatte komme til at overtage respective Gods, og, om den ene eller begge af disse maatte være døde, før jeg dør, endelig i Forening med Børgen for den Afdødes Livsarvinger, der istedetfor den Afdøde maatte komme til at overtage respective Gods, at søge allernaadigst Confirmation paa saadanne Fundatser, at min Villie og Hensigt paa bedste Maade kan opnaaes, dog saaledes at der anordnes saadanne Bestemmelser, at der ved Regulering af den Pension, der skal ydes nogen Skolelærers Enke, ikke skal eller kan tages noget som helst Hensyn til det eller de Tillæg, hendes Mand maatte have nydt af Legatet. At der ligesaa lidt ved Reguleringen af de Præstationer, som Sognene skulde udrede til Skolelærerne, maa nu eller i Fremtiden tages Hensyn til hvad der kan tilfalde Nogen iblandt dem fra dette Legat er en Selvfølge. Disse Legater skulde bære Navnet „Peter Nicolai Arbo's

26 Jan. og Frustru Anne Cathrine Colletts Skolelegat." Legaterne begynde dog først at virke fra den Dag at min Brodersøn Lieutenant L. E. Collett er afgaaet ved Døden, cfr. nedenanførte 17de Post"

jaa har undertegnede Legationssecretair Peter Collet, for-tiden ansat ved Hans Majestæt Kongen af Sverrig og Norges Gesandtskab i Wien, Ridder af Dannebrog, som har overtaget Dremandsgaard Gods efter den Afdøde, forfattet følgende Fundats for bemeldte Skolelegat, forsaavidt det er vedkommende Dremandsgaard Gods. 1) Legatsummen Femhundrede Nigsdaler rede Sølvs, er udbetalt af Fru Arbo's Bo og gjort frugtbringende i Bankhæftelses-Obligationer for Dremandsgaard Gods, hvilken bærer 4 pCt. aarlig Rente, der udbetales i de sædvanlige Renteterminer. Skulde denne Obligation i Tidens Løb opsiges, og Capitalen udbetales, da skal Summen atter udsættes i en god Panteforskrivning imod samme Sikkerhed som for Umyndiges Midler er eller maatte blive foreskrevet. Kan en saadan ikke erholdes, er det Legatbestyrerne tilladt at udsætte Capitalen i 4 pCt. rentebærende Kongelige eller Stats-Obligationer, hvilke, saavel som alle andre Obligationer, der maatte tilhøre Legatet, skulle lyde paa Legatets Navn og af Overøvrigheden gives en prohibitiv Paategning om, at de ikke maa sælges, pantsættes eller afhændes uden bemeldte Øvrigheds Tilladelse. 2) Legatets Bestyrere ere stedse Gieren af Dremandsgaard Hovedgaard og Sognepræsten for Allerslev Menighed. Saafremt Førstnævnte ikke skulde selv opholde sig i Sognet, kan han ved Fuldmægtig udøve sin Ret som Medbestyrer af Legatet. Legatbestyrerne have stedse at paasee Capitalens Sikkerhed og alt, hvad dermed staaer i Forbindelse, og ere for Forsømmelse i denne Henseende undergivne Ansvar efter Anordningerne. 3) Bestyrerne oppebære de halvaarlige Renter, og ere berettigede til at fradrage i Rentebeløbet saadanne Smaaavgifter, som Legatets Bestyrelse foranlediger, s. Ex. Postpenge, Budsendelser og deslige. Renten begynder først at løbe til Fordeel for Skolevæsenet paa Dremandsgaard Gods fra den Dag af, at den Afdødes Brodersøn, forhenværende Lieutenant L. E. Collett, er afgaaet ved Døden og for dens Anvendelse aflægges aarligt Regnskab til Skoledirectionen, som reviderer og deciderer samme. 4) Legat-

renterne skulle uddeles som ordinære eller extraordinære Tillæg 26 Jan. i Løn til de paa Dremandsgaard Gods værende Skolelærere, der med Flid og Virksomhed paatalge sig Ungdommens Underviisning, og bestemmes udtrykkeligen, at der desformedelt ikke maa afgaae dem noget i deres Embedsindkomster, som forøvrigt tilkomme dem af Sognene, ligesom der ei heller ved Regulering af den Pension, der skal ydes nogen Skolelærers Enke, skal eller kan tages nogetsomhelst Hensyn til det eller de Tillæg, hendes Mand maatte have nydt af Legatet. De Skolelærere, som have Afgang til at erholde Hjælp af Legatet, ere Skolelærerne i Allerslev og Rækkende Byer i Allerslev Sogn og i Rindvig og Mehrn Byer i Mehrn Sogn, til hvilke Skoler Godsets skolepligtige Ungdom fortiden henhører. Skulde Dremandsgaard Gods i Tidens Løb aldeles eller tildeels bortsælges til Selveiendom, vil det fremdeles blive bemeldte 4 Skoler, hvis Lærere eller Skolevæsen skulle nyde godt af Legatet. Bestyrerne af Legatet bestemme, hvorledes Legatets Renter skulle anvendes i Overensstemmelse med denne Fundats og foranstalter dem indbetalte ved Sognepræsten i Allerslev. Skulde ingen af Skolelærerne befindes værdige til at erholde Legatets Renter, anvendes disse efter Testatrixes Bestemmelse til Skolevæsenets Lærv paa anden Maade. 5) I Tilfælde af, at der skulde opstaae Tvivl om denne Fundatses rette Forstaaelse, eller Dissenss finde Sted mellem Bestyrerne indbyrdes, fremsætter enhver af dem skriftligen sin Mening og Skoledirectionen afgjør, hvilken Mening der skal være den gjældende. 6) Paa denne Fundats, som er udfærdiget med Samtykke af Exccutorerne i afdøde Fru Arbo's Bo og i Genhold til den i Testamentet dertil givne Bemyndigelse, ansøges allernaadigst Confirmation, hvorefter samme bliver til Rettesnor i Fremtiden.

Engelholm den 23de Martz 1854.

Peter Collett.

Bed hans efter speciel Fuldmagt dertil bemyndigede Fuldmægtig Benjamin Wolff.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamt- 30 Jan. manden og Biskoppen over Aarhus Stift) hvori Ministeriet i

30 Jan. Anledning af en Forespørgsel fra Sognepræsten for N. N. Menigheder, N. N. om, hvorvidt Jord, der engang er tiendepflichtig, ophører at være det, fordi den indtages til Fjedskov — svarer, at Det er enigt i, at dette Spørgsmaals Besvarelse maa være afhængig af, hvorvidt der var indgaaet nogen Forening om Tienden af den paagjældende Jord, forinden samme indtoges til Fjedskov.

2 Febr. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Aalborg Amt) om at den forsørgelsespligtige Commune ei skal betale, hvad en til Fattighjælp trængende Person kan behøve til Betaling af tidligere paadragen Gjæld efter privat Accord.

Bed Skrivelse af 9de f. M. har Hr. Kammerherren efter Begjæring af Aalborg Fattigcommission, til Ministeriets Afgjørelse indstillet et opstaaet Spørgsmaal om, hvorvidt N. N. Pastorat er pligtigt at refundere Aalborg Fattigvæsen et til det i N. N. Sogn forsørgelsesberettigede Fruentimmer N. N. Barns Pleiemoder udbetalt Beløb af 10 Rd., der ifølge en af Sidstnævnte med Moderen afluttet Accord tilkom hende i Godtgjørelse for Barnets Underhold i Halvaaret indtil den 18de Marts 1854, men hvilken Godtgjørelse Moderen, der isøvrigt ikke sees tidligere til bemeldte Barns Forsørgelse at have begjært eller erholdt nogen Fattighjælp, havde erklæret sig ude af Stand til at udsætte.

Foranlediget heraf skulde man tjenstligst melde, at Ministeriet bifalder den af Hr. Kammerherren i Sagen afgivne Resolution af 14de November f. A.*), og skulde man derfor lige tjenstligst anmode Dem om i Overensstemmelse hermed behageligst at ville meddele Bedkommende fornøden Besked.

*) Amtets Erklæring gik ud paa, at, da de ommeldte 10 Rd. hidrørte fra og udgjorde Betalingen for Barnets Pleie for Halvaaret til 18de Marts 1854, ifølge en mellem Barnets Moder og dets Pleiemoder indgaaet privat Accord, skjøndes det ikke, at den ellers forsørgelsespligtige Commune kunde være forpligtet til at udrede en Gjæld for en forbigangen Tid, som alene paahvilede Moderen, og at Amtet som Følge deraf ikke ansaae sig besjæret til at give Sogneforstanderskabet Paalæg herom.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Viborg Amt) 5 Febr. om at den Omstændighed, at et Fruentimmer ved Ægtefæls Indgaaelse har fordulgt Tilværelsen af et af hende født uægte Barn, ei fritager Manden, eller i fornødent Fald dennes Forsørgelsescommune, for at afholde Udgifterne ved dette Barns Underhold.

Efter i Skrivelse fra Hr. Kammerherren af 2den j. M. at have modtaget Deres Yttringer over det dermed tilbagesulte Andragende, hvori Forstanderskabet for N. N. Landsogn anholder om Ministeriets Resolution i en imellem bemeldte Commune og N. N. Pastorat opstaaet Meningsulighed betræffende Spørgsmaalet om, hvor tvende af den i førstnævnte Sogn forsørgelsesberettigede Dagleier N. N.s Kone for Ægtefælet avlede Børn, og navnlig det ene af dem, hvis Tilværelse var fordulgt for Manden ved Ægtefælets Indgaaelse, og som denne derfor nægter at underholde, maa ansees forsørgelsesberettigede, skulde man herved tjenstligst melde, at den Omstændighed, at Konen ved Ægtefælets Indgaaelse har fordulgt det omspurgte Barns Tilværelse for sin Mand, ikke kan fritage ham for, overensstemmende med Forordningen af 24de Januar 1844 § 9 at forsørge bemeldte Barn, saafremt han dertil har Evne, og at det i modsat Fald, i Henhold til Indenrigs-Ministeriets Circulære af 13de October 1851, maa paahvile N. N. Landsogn som hans Forsørgelsescommune at forsørge samme ligesaa vel som i fornødent Fald Moderen og hendes øvrige ved Ægtefælets Indgaaelse havde uægte Børn, uden at bemeldte Commune kan gjøre Fordring paa af Sidstnævntes tidligere Forsørgelsescommune, N. N. Pastorat at erholde nogen aligvot Deel af Understøttelsen, hvorimod den, som Følge af det Anførte, vil fra den Dag at regne, da Anmeldelse derom er skeet, have at refundere sidstnævnte Commune de Udgifter, denne siden Ægtefælets Indgaaelse har haft paa de 2 omspurgte uægte Børn. Næst derhos at tilføie, at det iøvrigt maa være N. N. Landsogn overladt ved privat Søgemaal at søge Negres hos den eller dem (Præst eller Forlovere), hvem det maatte kunne tilregnes, at Bestemmelsen i Forordningen af 30te April 1824 § 3, Nr. 10 ved Ægtefælets Indgaaelse er bleven tilfidesat, skulde man sluttelig bede Ved-

5 Febr. kommende Dmærksomhed henledet paa, at sidstnævnte Sogns under Sagen fremkomne Andragender af 13de Juli og 28de November f. A. burde, i Overensstemmelse med Anordningen af 13de August 1841 § 12, have været affattede af Sognepræsten.

7 Febr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Hollands-Falsters Stift) om at den Omstændighed, at en Brud er besvangret af en anden end Brudgommen, ei kan gjøre Ægteffabet med den Sidste utilladeligt, og at Præsten ikke af den Grund kan nægte at vie de Paagjældende.

I et med Stiftsprovst N. N. i Bispeembedets Vacance under 14de December f. A. afgiven Erklæring hertil indkommet Andragende, har Sognepræsten for N. N. Menighed, N. N. forespurgt: 1) om Ægteffab mellem Pigen N. N. og Skrædder, Ungkarl N. N. kan ansees for tilladeligt, uagtet hun efter Præstens paa Omstændighederne grundede moralske Overbeviisning er besvangret ved Ungkarl og Ekomager N. N., med hvem hun vel ogsaa vedgaar at have haft Samleie, men dog troer sig besvangret af ovenmeldte N. N., som hun har samtykket i at indgaae i Ægteffab med, og 2) om han, saafremt dette Ægteffab maatte ansees for tilladeligt, kan undslaae sig for at foretage Vielsen.

Efterat Ministeriet om Sagen har corresponderet med Justitsministeriet, skulde det herved tjenstligt melde, at det førstnævnte Spørgsmaal maa besvares i Overensstemmelse med Cancelli-Skrivelse af 28de December 1847 derhen, at et Ægteffab, som det omhandlede ikke i eg for sig kan ansees for utilladeligt, samt at Præsten som en Følge heraf ikke kan undslaae sig for at foretage den begjærede Vielse, naar der iøvrigt ikke er noget mod samme at erindre.

7 Febr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Hollands-Falsters Stift) om Dphør af Onsdagsprædiken i Fastetiden i Sandby Menighed, m. v.

Med Deres Høiarværdigheds behagelige Skrivelse af 24de f. M. er hertil indkommet et Andragende, hvori Vicepastor for Sandby Menighed, N. N. har søgt om Tilladelse til at maatte ophøre

med Onsdagsprædiken i Fastetiden, da det har viist sig, at ⁷ Febr. næsten ingen Tilhørere hertil indfinde sig, samt om at det maatte tillades ham i dets Sted hvert andet Aar paa Søndagene i Fasten at prædike over Frelserens Lidelseshistorie. Ved at indsende dette Andragende har Deres Høiærværdighed yttret, at det i flere Henseender kunde synes gavnligt, at der overeensstemmende med Provst N. N.s Yttringer i hans over Sagen afgivne Betænkning istedetfor de ommeldte Onsdagsprædikener traadte en Onsdagscatechisation over Lidelseshistorien, og De har derhos henstillet, at der maatte meddeles Pastor N. N. Tilladelse til paa Onsdagene i Fasten istedetfor Prædiken at holde catechetiske Foredrag i Kirken over Lidelseshistorien for den til Confirmationsunderviisning antagne Ungdom, saavel som for de Eldre, der derved vilde være tilstede.

I denne Anledning skulde Ministeriet tjenstligst tilbagemelde, at Det bifalder, at der forholderes i Overeensstemmelse med Deres Høiærværdigheds Forslag saaledes, at det derhos overlades til Dem, saafremt det skulde vise sig, at Catechisationen ikke samler en større Deel af de Eldre i Kirken, at tillade Præsten at benytte Søndagen i Fasten, i alt Fald hvert andet Aar, til at gennemgaae Lidelseshistorien i hans Prædiken.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Holbæk Amts- 8 Febr. skoledirection) om Skoleunderviisning af Sectererens Børn.

Ved under 4de f. M. at tilstille Ministeriet et Andragende fra Huusmand N. N. af N. N. Sogn, der bekjender sig til Mormonernes Lære, om at hans Datter maa fritages for at søge Skolen, have Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed bemærket, at, skjøndt det vel ifølge Anordningen af 29de Juli 1814 § 18 er overladt til Skoledirectionen at tage Bestemmelse i en saadan Sag, og Directionen derfor i Henhold til den af vedkommende Sognesforstanderskab derom afgivne Erklæring ikke alene maatte ansee sig berettiget, men endogsaa forpligtet til at nægte det Ansøgte, have De dog, da Sagen angaaende Sectererens Børns Skolegang har været Gjenstand for Kirkecommissionens Forhandlinger, anseet det rettest, at Andragendet kommer under

8 Febr. høiere Overveielse, og De have derfor indstillet Sagen til Ministeriets Resolution.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at, da Loven af 13de April 1851 ikkun tillader, at Sectereres Børn kunne fritages for Religionsunderviisningen i de offentlige Skoler, og det endda kun under den Betingelse, at de udenfor Skolen modtage fornøden Oplysning om de moralske og almindelige religiøse Begreber, hvilket vedkommende Skolebestyrelser skulle paasee, er det en Selvsølge, at der ikke herved kan være foregaaet nogen Forandring i de hidtil gjældende Regler om Skolegangen, men at de i Lovgivningen hjemlede Evangsmidler maae kunne bringes i Anvendelse for at tvinge vedkommende Forældre til at lade deres Børn søge Skolen i de øvrige Lærefag udenfor Religionsunderviisningen, ligesom Ministeriet ogsaa antager, at Skolebestyrelsen maa være berettiget til at lade sliige Børn indkalde til Overhøring for at forsikre sig om, at de ikke savne Oplysning om de moralske og almindelige religiøse Begreber, og saafremt dette da befindes at være Tilfældet, at paalægge dem at deeltage i Religionsunderviisningen i den offentlige Skole under Anvendelse af de almindelige Evangsmidler.

8 Febr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Viborg Amtsskolebirection) om et aandsløvt Barns Underviisning, samt om at Faderen, saavidt han dertil har Evne, maa bære Udgifterne hermed, og først i manglende Fald Communen.

Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed have i behagelig Skrivelse af 11te December sidstleden andraget, at De paa en til Dem indkommen Forespørgsel om, hvorledes der vilde være at forholde med en i Rødding og Kreiberg Pastorat hjemmehørende aandsløv Drengs Underviisning, have afgivet den Resolution, at, saafremt den ommeldte Dreng ikke var aldeles uimodtagelig for enhver Underviisning, vilde der med ham være at forholde i Overeensstemmelse med Cancelli-Skrivelse af 19de Mai 1846, som i et lignende Tilfælde bestemte, at Stedets Skoletærer skulde imod Godtjøjrelse af Communen og udenfor den sædvanlige Skoletid undervise et saadant Barn; men at De senere fra Sogneforstanderskabet have modtaget en Erklæring, der gaaer ud

paa, deels at det anseer en saadan Udgift for at være Communen 8 Febr. uvedkommende, paa Grund af at Barnets Fader er en velstaaende Mand, deels at det antager, at alt videre Forsøg med at undervise dette Barn vil være aldeles frugtesløst, og De have derfor henstillet til Ministeriets Afgjørelse, hvilke Foranstaltninger der ville være at træffe med Hensyn til det omhandlede Barns Underviisning.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at man maa være enig med Directionen i, at der i Henseende til Barnets Underviisning bør forholdes paa den ovenansførte Maade, ialtfald saalænge indtil D^hrr. ved nærmere anstillet Undersøgelse maatte have overbevist dem om, at alle Bestræbelser i denne Retning ville være forgjæves. Hvad derimod Udgifterne herved angaaer, maa Ministeriet være af den Formening, at det i Henshold til Grundlovens § 90 maa være Faderens egen Sag at udrede disse, saafremt han dertil har Evne, og at det først kan blive Communens Sag at træde til, naar det viser sig, at Faderen ikke selv formaaer at bære Omkostningerne ved hans Barns Dp-lærelse.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Indenrigsmini- 9 Febr. steriet) om Bestyrelsen af afgangne Capitain Braems Legat til Åsmild og Tapdrup Sognes Skole- og Fattigvæsen.

Under 25de October 1853 udbad Ministeriet sig Indenrigsministeriets Yttringer om, hvorvidt der med Hensyn til den af afgangne Capitain Johan Braem til Åsmild og Tapdrup Sognes Skole- og Fattigvæsen legerede Capital, der bestyres under Eet under Viborg Stifts offentlige Midler og sorterer under Indenrigsministeriets Revision, nu maatte være Anledning til at bevirke den, de nævnte Sognes Skolevæsen tilhørende, Andeel af hiin Capital uddragen for sig og optagen i de til dette Ministerium aflæggende Regnskaber. Ved derpaa under 12te April f. A. at fremsende en i denne Anledning indhentet nærmere Erklæring fra Stiftsovrigheden over Viborg Stift, hvori ansøres, at det samlede Legatbeløb udgjør 8,818 Rd. 44 $\frac{1}{2}$, og at der af dette Beløb tilkommer Skolevæsenet 5,150 og Fattigvæsenet 3,551 Rd. 54 $\frac{1}{2}$, medens Resten af det samlede Beløb 116 Rd.

9 Febr. 86 §. under Navn af Supplementscapital er fælleds for begge, har velbemeldte Ministerium begjært dette Ministeriums Ditringer, om det ikke overeensstemmende med den Regel, der i sin Tid blev fulgt ved Fordelingen af Stiftelserne under de forskellige Ministerier, maatte være rettest, at hele det samlede Beløb overgik til dette Ministerium, idet velbemeldte Ministerium for det Tilfælde, at det in casu maatte findes hensigtsmæssigt at lade en Sondring i Henseende til Regnskabsaflæggelsen indtræde, har tilføjet, at Samme i saa Fald finder, at Supplementscapitalen i Overeensstemmelse med Gavebrevets 29de Post bør fordeles mellem Fattig- og Skolevæsenet i det samme Forhold, som er fulgt med Hovedcapitalens Fordeling, saaledes at et Beløb af 47 Rd. 68 §. henføres til Fattigvæsenets Andeel og et Beløb af 69 Rd. 18 §. til Skolevæsenets, hvorefter det samlede Legatbeløb, der vilde komme til at fortere under velbemeldte Ministerium og dette Ministerium, vilde blive resp. 3,599 Rd. 26 §. og 5,219 Rd. 18 §.

Ministeriet har i denne Anledning indhentet Erklæring fra vedkommende Revisor under dette Ministerium og da, efter hvad han har oplyst, saavel Supplementscapitalen som de Fattigvæsenet ifølge Codicillen af 8de Juni 1788 tilhørende 351 Rd. 54 §. ere udlaante under Et blandt andre Stiftsmidler, maa Ministeriet — idet det isøvrigt maa være af den Formening, at Legatmidlerne bør, naar Saadant kan skee, fordeles mellem Fattig- og Skolevæsenet — med Indenrigsministeriet finde det rettest, at der, indtil dette kan skee, forholdes overeensstemmende med den af velbemeldte Ministerium omtalte Regel saaledes, at den samlede Legat-Capital 8,818 Rd. 44 §. optages i Stiftsøvrighedens Regnskab til dette Ministerium, under hvis Resfort den største Deel af Legatet henhører. Ministeriet har nu i Henhold hertil meddeelt Stiftsøvrigheden det Fornødne med Anmodning om at være opmærksom paa, naar de ommeldte under andre Stiftsmidler udlaante Beløb maatte blive disponible, for at Legatets Fordeling da kan finde Sted, og undlader man isøvrigt ikke at tilføje, at Revisor har gjort opmærksom paa, at Supplementscapitalen, oprindeligen 334 Rd., hvoraf efter Testamentets 29de Post de 200 Rd. ere givne til Skolevæsenet og de øvrige

134 Rd. til Fattigvæsenet, ogsaa nu, efterat den er omfremven 9 Febr. til 116 Rd. 86 $\frac{1}{2}$., bør deles i samme Forhold, saa at Skolevæsenets Andeel af samme vil blive 70 Rd. og Fattigvæsenets 46 Rd. 86 $\frac{1}{2}$., og den hele Legatcapital være at fordele mellem Skole- og Fattigvæsenet med resp. 5,220 Rd. og 3,598 Rd. 44 $\frac{1}{2}$., hvorhos Renten af Supplementscapitalen for Fremtiden maatte være at fordele i Overeensstemmelse med Nysansførte istedetfor som hidtil er flect.*)

Confirmation paa en Forandring i Fundats for Lahns Stift= 10 Febr. telse i Odense for hjælpeløse Børn.

Vi Frederik den Syvende Konge til Danmark 2c. Gjøre vitterlig: at Vi efter den af Os Gfællige, Vor Stiftamtmand og Biskop over Fyens Stift derom allerunderdanigst gjorde Indstilling allernaadigst have confirmeret og stadfæstet følgende Forandring i den under 15de Marts 1805 allernaadigst confirmerede Fundats for den af afgangne Handlskhandler Johan Mathias Lahn af Vor Rjebstad Odense i Vort Land Fyen oprettede Stiftelse for hjælpeløse Børn, at den for Lærerne ved bemeldte Stiftelse ved Fundatsens § 11 fastsatte Løn i Penge 250 Rd. skal efter Omstændighederne af Stiftelsens Direction kunne forhøies indtil videre indtil 500 Rd. for hver Lærer og den ved Fundatsens § 12 bestemte Pengeløn for Lærerinden ved Stiftelsen ligeledes indtil videre kunne ansættes til et Beløb af mellem 200 Rd. og 300 Rd. efter Directionens nærmere Bestemmelse.**)

*) Under samme Dato afgif den fornøbdne Ordre til Stiftamtmanden og Biskoppen over Viborg Stift. paa hvis nærmere Indstilling Kirke- og Underviisnings-Ministeriet under 25de April næstefter bifaldt, at Legatet blev afgivet til Asmild og Lappdrup Sogneforstanderskabers Administration, saaledes at det udgif af Regnskabet over Stiftsmidlerne og overførtes paa Beretningerne om de under Ministeriet hørende Legatmidler.

***) Bemeldte Fundats er saalydende: § 1. Udi den af afgangne Handlskhandler Johan Mathias Lahn, som døde her i Odense den 1ste October 1802, efterladte Disposition i Henseende til hvorledes han vilde, der skulde forholde med hvad han efterlod sig, er det bestemt, at der af den betydeligste Deel af hans Formue skulde oprettes en Stiftelse for fattige og nødblidende Børn især Fader- og Moderløse af saadanne Forældre, som virkelig høre til Odense Bye eller der haver erhvervet

10 Febr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden

fig Borger-Ret efter Anordningerne, og at Renterne af denne Stiftelses Capital skal anvendes til disse Børns Underholdning og Lærdom, hvorved de for Staten kan blive nyttige Borgere. Til denne Stiftelse, som skal bære Navn af Lahns Stiftelse for hjælpeløse Børn, var af den Afsøde bestemt og givet den af ham iboende Gaard udi Nøder Gade under Brandforsikrings-Nr. 681 til et Skolehuus og Bolig for Skolelærerne ved Stiftelsen. Men da Lahn ved Døden afsig, befandt den Gaard og dens Bygninger saa brøstfældige og indskrænkede, at samme ei kunde taale nogen Forandring, ei heller kunde derudi gøres saadan Indretning, som kunde have svaret til Hensigten af den Afsødes Villie. Efter Overlæg med Stiftets verdslige og geistlige Øvrigheder, blev det derfor imellem disse og os, som den Afsødes Excutores, besluttet, at nedbryde den gamle Gaard og igjen paa Stedet at opføre en ny Bygning efter den Afsødes Villie paa 2de Etager og Grundmuur til alle Sider. Men da Pladsen var alt for indskrænket til derpaa at opføre den til Stiftelsen udfordrende Bygning, som endog blev endnu mindre ved det, at der blev afgivet og udlagt et Stykke af samme til Gadens Udvidelse efter de af Regjeringen i saa Henseende gjorte Bestemmelser og Anordninger, for at faae den behøvende Plads, blev ikke alene tilkjøbt et lidet Stykke Jord, som grænsede til den Afsødes Gaards Hauge og tilhørte den i Nærheden beliggende Gaard Nr. 679, men endog det ved den Afsødes Gaard mod Vesten beliggende Huus under Nr. 680, der som gammelt og ubrugeligt blev nedbrækket. Ved disse tilkjøbte Eiendomme erhholdtes ikke alene den udfordrende Byggeplads, men endog Gaardsrum og lidet Hangerum, foruden det, at det Hele blev en saavidt muelig regulair Figur. Paa denne samlede Plads, der alt staaer udi Grundtært for 36 Rd. er bleven opført en Bygning paa 2 Etager foruden en behøelig Kjelder under den halve Deel imod Østen, alt af Grundmuur til alle Sider, foruden smaa Sidebygninger i Gaarden til Ildbrændsel og andre Bequemmeligheder, hvorover herved er fæstet ikke alene et Maalebrev over den hele Grund, men endogsaa en Profil-Tegning af Bygningerne til Oplysning i Tiden. Udi denne Bygning findes 2 Stykker Jern-Kælløve af forstjellig Størrelse saa og en Kobber Bastertjebel med det mere Inventarium, som udfordres til Stiftelsens Indretning, hvorover Fortegnelse forfattes og afleveres til Stiftelsens Inspecteur. Denne saaledes opførte Bygning er indrettet til Underviisnings-Bærelser for Børnene saa og til Beboelse for begge Mandslærerne og Læremoderen, samt udi Kjelleren for Portneren. § 2. Ved den Afsødes Disposition er henlagt til denne Stiftelse 50,000 Rd. foruden Overskuddet fra den Afsødes øvrige Stiftelser, Legater og andre paa hans Boe bestende Afgifter, hvilket Overskud skal, saasnart det kan skee, paa denne Fundats blive paategnet. § 3. Denne Stiftelses Bestyrelse er overdraget Stiftamtmanden og Biskoppen som Directeur, og de 3de Sognepræster, Magistraten, samt 3de af Odense Byes duedige og vederhæftige Borgere eller Indvaanere, som foreslaaes af Inspec-

over Viborg Amt) om Fordeling af Kirkens Udgifter, naar Sognes 10 Febr. beboerne selv ere Kirkens Tiende.

tionen og vælges af Directionen og ere tillige Inspecteurer ved den Af dødes Legat for gamle Mænd og Enker. § 4. Børnenes Antagelse og Antal ubi denne Stiftelse, der er indskrænket til Odense By alene, er overdraget til Inspecteurerne, som er paalagt, efter Pligt og Samvittighed, saaledes at handle, at der ei uden virkelige værdige Trængende og Nødblidende antages til at nyde godt af Stiftelsen, hvormed Directeurerne skal have den nøiagtigste Indseende og Opsyn, og til den Ende lade sig forelægge ved hvert Aars Udgang, af Inspectionen en udførlig Fortegnelse over Børnene med Forklaring om enhveres Trang og Forsætning. § 5. De Børn som antages ubi denne Stiftelse, nyde efter Omstændighederne, saavidt mulig Underholdning og Klæder, eller en af Delene, men alle Børnene, som faaer Udgang til Stiftelsen, skal have fri Underviisning, men skulde det indtræffe, at Forældre efter deres Barns Antagelse, skulde blive saa formuende ved Indkomsters eller Nærings Eftagelse eller tilfalden Arv, at Barnet ikke behøver Underholdning eller Klæder, da bør Stiftelsen derfor fritages, og samme gives til et andet trængende Barn. Paa samme Maade skal der og forholbes, om et Barn skulle tilfalde en saa stor Arv, at sammes Rente kan være tilstrækkelig til dets Underholdning og Klæder. Forsvrigt maae det antages til Regel: at levende Forældre nyder ifkun et Barn af Gangen i Stiftelsen, saalange andre Værdige og Trængende ere, med mindre der skulde være særdeles talende Omstændigheder og Bevæggrunde. Men derimod haver ethvert trængende og nødblidende Barn, som er fader- og moderløs, Udgang til Stiftelsen og dens Hjælp, forsaavidt Stiftelsen kan imodtage dem. § 6. Drengbørnene skal gives en grundig og fattelig Underviisning ubi deres Christendom og andre Vidensfaber. Pigebørnene skal ligeledes gives grundig Underviisning i Christendommen, samt Regning og Skrivning og desuden undervises ubi alle Slags Syning, saa og at strikke eller binde, samt spinde Ulben og Pinned, med videre som kunde udfordres til Duellighed for Tjeneste- og Huus-Standen efter Tidernes Omstændigheder og Inspecteurernes Bestemmelse. Underviisnings- Gjenstandene og Methoden skal isvrigt rette sig efter den Underviisningsplan, som herefter bliver forfattet og af Stiftets Dyrighed approberet. § 7. Inspectionen skal bære Omsorg for at udsætte ikke alene de fader- og moderløse Børn, men endog saa andre Børn, som nyder Kost eller Underholdning, hos stikkelige Folk, der ei ere fattige eller selv trænge til Hjælp, naar den finder disse sidste Børns Forældre Tilstand saaledes, at de ikke kan eller bør betroes Barnet hos sig, da Stifterens Nidmed er, at Kostpenge skal komme Børnene tilgode, og at disse skal gives en god moralsk Opdragelse, der ei kan opnaaes hos fattige Forældre, der fører et umoralsk Liv og Levnet. Ikke alene Pleieførelserne, men endog Forældre, som beholder Børnene hos sig, skal paalægges at have Tilsyn med Børnene i Henseende til Reuelighed og hvad som maatte udfordres til en anstændig og

10 Febr. I et hertil indkommet Andragende have Gaardmændene N. N. og N. N. af N. N. Sogn paa egne og øvrige Gaardmænds

stiftelig Opførelse i og udenfor Huset, hvorhos Børnene skal indskræmpes og tilholde at vise imod Fostre- og Fædrene samme Lydighed og Agtelse, som de skyldte Forældre og i Tilfælde af Fornærmelse fra en af Siberne, bliver samme at anmelde for Lærerne, som igjen strax angiver det for Inspectionen, som afgjør Sagen efter foregaaende Undersøgelse. § 8. Inspectionen bemyndiges til at handle og slutte Accord paa billigste Maade, om Børnenes Kost, Logis og Tilsyn med at holde dem rene og hele i Klæder. Ligeledes bør Inspectionen besørge Børnene de fornødne Klæder af Ulben og Linned, Hoved- og Fodtøi, som skal bestaae for Drengbørnene af mørkt indsprængt Klæde til Trøje og Buxer med støbte gule Knapper ubi Trøjen, hvorpaa anbringes Bogstavet L, Uldstrømper og Sfoe, en fort rund Hat, Blaargarns Skjorter og Hørgarns Halsklæder. For Pigebørnene: af Hørgarn til Skjort og Trøje, ulden Kloffe, Blaatarnebe Forklæder, Hue paa Hovedet med Linned, som Skik og Brug er eller bliver i Tiden, Kat-tuns eller Hørlærreds Halsklæder, Blaargarns Særte, blaae Uldstrømper og Pampusser til Fødderne, samt et lidet guult Mæsfingspænde eller Brystnaal til at hæfte Tørklædet med, hvorudi anbringes Bogstavet L. Alt til begge Kjønn anskaffes med muligt Sparfommeligbed, og ei mere end det, som efterhaanden er nødvendig. Men da bemeldte Læderjobtøi vilde være kostbar at anskaffe og holde Børnene vedlige med, da det snart opslibes og forværres, især ved Vintertide, saa skal Børnene, især de store, gives Træsko til daglig, paa det samme ei skulle blive dem uberaendt at gaae med, naar de blive større, og Nødvendighed maatte udfordre, at de deraf skulle betjene sig. Men paa det der ei skal indsnige sig nogen Misbrug med det Tøi, som Børnene gives, da skal Træskoene forsynes med et Mærke eller Stempel, hvoraf samme kunde kjendes. Vintøiet paasyes med Snørehuls Sting Bogstaverne L. S. foruden Barnets Navn, ligesom og enhver Hat forsynes med samme Bogstaver og Drengens Navn, samt Sfoe og Pampusser med et Mærke, paa det at intet heraf kunde forbyttes. § 9. Som denne Stiftelse i Vor Frue Sogn er beliggende, saa skulle og alle de Børn, hvilte her undervises, af Sognepræsten til Vor Frue Kirke confirmeres, naar de til den Tid forblive i Stiftelsen, uden Hensyn til i hvilket Sogn de ellers maatte være til Huse eller i Pleie. For ethvert saadant Barn, som af Stiftelsen confirmeres, tilstaaes af dens Kasse 2 Rd. til Sognepræsten, 3 Mk. til Klotteren og 3 Mk. til Organisten. § 10. Til Lærere ved denne Stiftelse antages 2de dvelige og for god moralsk Opførelse bekendte Studenter eller Seminarister. Førind Antagelsen skal de underkaste sig Prøve ubi Overværelse af Directeurerne og Inspecteurerne, og naar dette er skeet, gjør Inspecteurerne Forestilling til Directeurerne med Betænkning om den eller de Søgendes Duelighed til Lærerebedet, hvorefter Directeurerne meddele dem Bestalling. Lærerne vedbliver Embedet saalænge de føre et ordentligt og stifteligt Levnet, og som Lærer opfylder alle de dem paalagte Pligter efter

Begne, der selv eie Tienden til N. N. Kirke, udbedet sig Mini- 10 Febr.
steriets Resolution for, hvorvidt de aarlige Udgifter i Anledning

meddelende Instrux af Inspecteurerne med Directeurernes Approbation, som de noie skal holde sig efterrettelig. Men naar Forandring skulle ønskes paa en af Siderne, da opsigger Inspectionen med Directeurernes Samtykke Læreren med $\frac{1}{2}$ Aar forud, enten til December eller Juni Maanedes Udgang, og samme Opsigelsestid skal antages af Inspectionen fra Læreren. Og naar et Lærereembede ledig vorder, da skal Inspectionen strax behørigt bekendtgjøre samme i Stiftets Aviser, paa det de, som maatte attraae samme, kan melde sig inden 6 Uger derefter og blive antaget, i det Tilfælde, at ingen duelig underhaanden var at faae. § 11. Disse Lærere skal have frie Bolig i Stiftelsens Bygning saaledes som samme enhver især maatte anvises, og nyder hver Lærer i aarlig Løn og til Tilbrændsel 250 Rd., hvilket kvartaliter eller maanedlig udbetales, ligesom Lærerne forlange det. § 12. Til Bagebørnernes Underviisning i Haandarbejde antager og besidder Directionen et dueligt og for god Opsørsel bekendt Fruentimmer, som foruden anvisende frie Værelser i Stiftelsens Gaard, skal have ubi aarlig Løn og til Tilbrændsel 125 Rd. Skulde hendes Fortjenester være saa udmærkede, at hun til et Tillæg synes værdig, da maae dette dog ikke stige til mere end 25 Rd. saa at hendes Løn ikke maae sørges mere end at den udgjør 150 Rd., hvilken Forsøgelse skeer med Directeurernes Approbation. Denne Læremoder skal med Sagtmodighed og ubi Kjærlighed omgaaes Børnene og i Henseende til Underviisningen og Fremgangsmaaden rette sig efter de Forholdsregler, som hende af Inspectionen bliver foreskrevet. Hun forbliver i Stiftelsen, saalænge hun opfylder sine Pligter, og ingen villig Grund haves til at afskedige hende. Men skulde Misjornpielse paa en af Siderne finde Sted, skal Opsigelse skeer med $\frac{1}{2}$ Aar til de foranstjorte Skiftetider. § 13. Underviisningstiden for Lærerne og Læremoderen bestemmes ved Underviisningsplanen. Og skulle Lærerne uden at forsømme deres Pligter i det dem betroede Embede og uden at betages den Tid og Velighed, som de hør anvende til Forberedelse til Underviisningen og til at erhverve sig flere Kundskaber ved Læsning af gode Skrifter, hvortil de, ved de til Stiftelsen anskaffede Bøger, gives Veiledning, saae saa megen Tid tilovers, at de ville og kunde modtage Børn til privat Underviisning i Frihedstimerne, da skal det være dem uforment. Dog, skulle de misbruge denne Frihed, skal Directionen og Inspecteurerne være bemyndigede til at indstrænke samme. Ikke heller maae denne private Underviisning foretages i Institutets Skoleværelser, men i Lærernes egne Værelser. Skulle en af Lærerne formedelst Eyydom ei kunne forrette sit Embede, da skal den anden Lærer i den Tid paa tage hans Part og inndeles Tiden saaledes, at Børnene ikke skal tabe af deres Underviisning. § 14. Børnene modtages i Stiftelsen fra det 6te Aar til det 14de, med mindre et høist sældent Exempel heri skulle gjøre Undtagelse, hvilket overhovedet sees at være den herskende Aand i alle Tilfælde i den Afvødes Testamente. Forøvrigt skal Inspecteurerne

10 Febr. af bemeldte Kirke skulle fordeles mellem dem efter det nye eller det gamle Matrikuls-Hartkorn.

førge for, at Børnene kan saasnart som mueligt faae den fornødne Underviisning, paa det at de kan komme i Lære eller paa anden Maade selv fortjene Brødet og ei være andre Trængende til Hinder ubi at nyde Godt af Stiftelsen og ingenlunde maae nogen have Afgang til Stiftelsen længere end til de have været til Confirmation, eller indtil de omtrent ere 15 Aar gammel. § 15. Stulle Forældre eller Pleieforældre afholde Børnene fra at søge Skolen, da skal Lærerne andrage samme for Inspecteurerne, som skal lade Bedkommende kalde for sig og betyde dem deres Forseelse, men skulle samme være uden Virksomhed, bemyndiges Inspecteurerne til at udsætte Barnet fra Skolens Beneficia, og lade dem komme bedre skjønnende Forældre tilgode; dog at denne Udsættelse stæer med Directeurernes Veiledning. § 16. Inspecteurerne bemyndiges til at antage en duelig Mand til at undervise Børnene i Tegning, hvortil Stifteren har henlagt 50 Rbd. Ligeledes i Overensstemmelse med Stifterens Mand, at antage en Syngemester for billig Betaling. § 17. De største Piger skal, efter Dmgang ugentlig, tilligemed Portnerens Rone skiftes til at reengjøre Stiftelsens Underviisnings- og Arbeids-Værelser, udenfor Skoletimerne, paa det at disse og kan blive vante til Orden og Reenlighed. Forøvrigt maae ingen af Børnene gjøre nogen Opvarning eller Bygang for Lærerne og Læremoderen i Skoletimerne. § 18. Alle Pigebørnene i Arbeidsstolen skal, uagtet at de ei selv faae Klæder fra Stiftelsen, sye, saavidt muligt, Tid efter anden, alt det Løi af Ulbent og Linned, som de Pigebørn forbruger, der faaer Klæder, saavel som og hvad Linned Drengbørnene behøve, ligesom og vinde alle Strømper til begge Kjøn, for derved at fritage Stiftelsen for Udgifter; og hvad Hør, Blaar og Ulb, som af Børnene spinde, skal alt gjøres i Arbeide til Linsøi og Klæder for Børnene selv, paa det at Pigebørnene derved kan see og lære Dmgangen, hvortil Læremoderen skal bruge og anbringe dem efter deres Størrelse, ligesom det og kunde være nyttig for et eller andet Pigebarn, som ei havde fuldkommen Helbred til at tjene, om det lærte at væve, der efter Omstændighederne overlades til Inspecteurernes Bestemmelse, om dette Slags Arbeide kan finde Sted og udføres i Stiftelsens Bygning. § 19. Ligesom Stiftelsen blev aabnet og indviet paa Stifterens Fødselsdag den 10de December 1804, saa skal og hvert Aar paa denne Dag holdes offentlig Examen i Overværelse af Directeurerne og Inspecteurerne, samt andre Indbudne af Byens Indvaanere; hvorhos det er Stifterens Ønske, at en hensigtsmæssig Tale maatte holdes. § 20. I Henseende til Stiftelsens Capitaler og Renter, da skal saavel Directeurerne som Inspecteurerne, Een for Alle og Alle for Een, staae til Ansvar og altjaa tilfælleds bære Dmjørg for, at Stiftelsens Capitaler bliver imod forsvaerlig Pant udsatte og om muligt ubi Fordegods. § 21. De 2de Mandslærere skal føre Stiftelsens Regnskab for den samme Løn, som dem er tillagt, nemlig een Lærer Hovedregnskaber og den anden Lærer skal holde de daglige Journaler

I denne Anledning skulde Ministeriet tjenstligt anmode Hr. 10 Febr. Kammerherren om behageligen at tilkjendegive bemeldte Beboere

over de løbende Udgifter, i Særbeleshed være Læremoderen behjælpelig med at holde et rigtigt og ordentlig Regnskab over hvad raae Materialier som hende overleveres til Forarbejdning, hvorledes samme bevirkes, og hvortil samme anvendes; alt efter den enhver især af Inspecteurerne meddelende Instrug. § 22. Hovedregnskabet sluttes til hvert Aars Udgang, og afleveres af Regnskabsførerne inden Januarii Maanedes Udgang til Inspecteurerne, som med deres Paategning inden 4 Uger derefter tilstiller Directeurerne samme. Udi dette Regnskab skal tillige ansføres, hvor Stiftelsens Capital er udsat, og imod hvad Sikkerhed. § 23. Af Inspecteurerne vil det paaligge de 2de første, Stiftsprovsten og Borgemeesteren, at modtage Renterne af Stiftelsens Capitaler og besørge Udbetalingen af alle Udgifter, naar samme af den hele Inspection ere approberede. Men da disse 2de af Inspecteurerne ligesom ved de andre 2de den afsøde salig Rahns Stiftelser faae mere Arbeide og Besværiligged end de andre Inspecteurer, er det billigt, at dem tillægges en passende Kjendelse, der bestemmes til 25 Rd. aarlig for hver af dem. Derimod ere de pligtige til at holde en af Directeurerne autoriseret Raasebog over Indtægter og Udgifter, hvilken de tilligemed Beholdningen ere pligtige til, at forevise Directeurerne og Inspectionens øvrige Medlemmer, naar disse maatte forlange det. § 24. Til Stiftelsens Obligationer, Pengebehold, deciderede Regnskaber og andre Documenters Bevaring, er indrettet et med Jern velforsynet Skab, med flere Laase og Nøgler til Directeurerne og Inspecteurerne, hvorudi Indretning tillige er skeet for den Afhødes 2de andre Stiftelser for fattige Mænd og Enker samt Jomfruer. Dette Skab, der hidtil har staaet paa Raadstuen, forflytted udi foranførte Stiftelsens Bygning til mere Bequemmelighed og Afbetjening ved holdende Samlinger af Directeurerne og Inspecteurerne, da Sikkerheden er ligesaa fuldkommen udi denne grundmurede Bygning som paa Raadstuen. Et andet Skab er tillige anskaffet for Regnskabs-Inspecteurerne med behørig Laase og Nøgler til derudi at bevare ikke aleneste de modtagende Renter, men endog til derudi at indlægge de til Regnskabet henhørende og modtagne Quitteringer og Regninger, samt andre Stiftelsens vedkommende Documenter. Disse 2de Skabe skal staae paa det Værelse, som er indrettet til Forsamlingerne af Directionen og Inspectionen. § 25. En Gang hver Maaned skal holdes en Samling af Inspecteurerne paa en af disse bestemmende vis Dag i Maaneden, som opgives og tilmeldes Directeurerne, isald de derved skulle vilde møde. Men sidst udi hvert Ovarstal holdes et Møde af Directeurerne og Inspecteurerne for at overlægge det Fornødne i Henseende til Stiftelsens Gavn og sammes Hensigts Opnaaelse. § 26. Directeurerne og Inspecteurerne, især Geistligheden, anmodes efter Stiifterens Ønske at besøge Stiftelsen saa ofte det er muligt, for at undersøge om Lærerne opfylde deres Pligter, og om Børnene erholde den bestemte Underviisning, samt for at undersøge, hvorledes Stiftelsens Børn behandles af For-

10 Febr. til fornøden Efterretning, at Ministeriet antager, at samtlige Udgifter, der paahvile Kirketienden, maae lignedes mellem de

ældre eller Pleiesødre, og eftersee, hvorledes der omgaaes med de Klæder, som Børnene nyder fra Stiftelsen. Og skulde Worden i saa Henseende finde Sted, da at kalde Bedkommende for sig for at give dem de passende Abbaarseler til Rettelse og Forbedring. Ligeledes er det Stiftelsens Anmodning til Inspecteurerne, at de vilde formaa, enten nogle af deres egne Køer, eller andre kyndige Fruentimmer til at paatage sig jevnlig Opsynet med Læremoderen, om hun giver dem den rette Underviisning udi alle Slags Sying saa og at binde eller strikke, samt at spinde med videre. § 27. Til Afbetjening ved Stiftelsens Bestyrelse anskaffes følgende Hoved-Protocoller: A. En Deliberations- eller Forhandlings-Protocol, hvorudi indføres, hvad Directeurerne og Inspecteurerne eller disse alene afhandle og beslutte ved deres Samlinger. I denne Protocol indføres allerførst denne Fundats, naar den af Hans Majestæt er confirmeret, som Grundbolten hvorpaa alle Beslutninger og Afhandlinger skal bygges. B. En Protocol med Rubriker, hvorudi alle Børnene skal indføres ved Navn og Alder, deres Forældre, naar de indkom og naar udgit af Stiftelsen, samt deres Fremgang og Opførelse, og endelig, til hvilken Næringsvei eller i hvilken Tjeneste de efter deres Confirmation ere ansatte. C. En Protocol, hvorudi Stiftelsens Hoved-Regnskaber indføres, naar de ere reviderede og approberede. D. En Protocol, hvorudi Stiftelsens Inventarium indføres, og hvem der til samme er ansvarlig. E. En Protocol, hvorudi ikke alene Stiftelsens Bogsamling, men endog de til Børnenes Underviisning Tid efter anden anskaffede Bøger indføres. F. En Protocol, hvorudi indføres Underviisningsplanen, alle Instruxer og de Forholdsregler, som Inspecteurerne meddeeler Børnenes Forældre eller Fostersødre, tilligemed de Forandringer eller Tillæg, som herudi Tid efter anden maatte gjøres fornøden. Med flere Protocoler eller Journaler, som maatte udfordres til Stiftelsens Bestyrelse, og et ordentligt Bogholderi, hvortil Drengene og kunde anbringes og undervises af Lærerne. § 28. Læremoderen skal være ansvarlig til det hende overlevede Hør, Blaar, Udgarn eller Traad med videre, som anskaffes til Arbeids-Ansalten for Pigerne, derover holde ordentligt Register og til Inspecteurerne aflægge vedbørlig Rigtighed, saavel som og fornøden Dplysning, paa hvad Maade samme til Børnene er anvendt. Og paaligger det Læremoderen, at besørge de raae Materialier virkede, indtil samme kan blive vævet og gjort i Arbeide, hvorved Pigebørnene skal gaae hende tilhaande, for at blive bekendt med Fremgangsmaaden. § 29. For at give Lærerne Leilighed til at erhverve sig Kundskaber udi den Tid, de faae tilovers fra Underviisningen i Skolen, er anslaget en liden Samling af gode og passende Bøger, som aarligen skal formeres, dog at dette ei overgaaer 12 Rd. aarlig. § 30. Stiftelsens Bygninger bør forstærkes i den almindelige Brandforsikelse. Igesom og Stiftelsens Inventarium og Bogsamling i Meubel-Assurance-Societetet, alt paa Stiftelsens Bekostning. § 31. I Sygdoms-Tilfælde vil det

tiendeydende Beboere efter det gamle Matrikulshartkorn, med 10 Febr. Undtagelse af de Skatter og Afgifter af Tienden, der hvile

paaliggende Inspectionen at sørge for Børnenes Helbredelse paa Stiftelsens Beføstning, overensstemmende med Anordningerne for andre fattige Syge. § 32. Af Inspecteurerne antages til Portner ubi Stiftelsen en fattig Borger, der enten strax eller i Tiden kan indsættes til at nyde en Portion af afgangne Lahn's Stiftelse for fattige Borgere, og derhos skal han nyde fri Bærelse i Kjelderen og 6 Rd. aarlig til Ildbrændsel, og forøvrigt skal han rette sig efter den Instrux, som ham bliver meddeelt af Inspecteurerne. § 33. Naar saaledes alle de af denne Stiftelses Indretning og sammes Fremgang afhørende Afgifter og paaløbende Skatter ere udrebede, bliver Overstudet af de aarlige Renter af Stiftelsens Capital at anvende paa foransførte Maade til fattige og nødslidende Dreng- og Pige børns Underviisning samt Klæder, saavidt samme kan tilstrække, uden at Capitalen nogen Tid maa angribes eller røres. § 34. I Overensstemmelse med Stiftens Billie, maae denne Stiftelse ei forbindes med nogen anden Indretning, under hvad Vilkaar eller paa hvad Maade det end kunde skee, men samme bestandig at forblive særskilt fra enhver anden Stiftelse og have sin egen Bestyrelse, men skulle nogen ved denne goddædige Indretning blive opmuntret til Gavnighed og til denne Stiftelses Fremvært skjenke noget, da skal samme med Taknemmelighed modtages, dog at samme ei i nogen Maade gjør Forandring ubi denne Stiftelses Hoved-Indretning. Men det maae staae Giveren frit for at bestemme, om Gaven skal anvendes til Børnenes Kost eller Klæder, til Lærernes Løns Forbedring, Bøgers Anskaffelse, eller Indførelse af Haandarbejde for Drengbørnene. § 35. Stiftelsen fører sit eget Segl i hvis Omrids staaer: Lahn's Stiftelse for hjælpeløse Børn 1804 og i Ovalen i Midten: Egeria. § 36. Som Executores Testamenti efter afgangne Lahn ere vi, paa Grund af, at vi kjendte hans Billie og Tænkemaade, paalagde af ham, som hans Repræsentanter, at møde saa ofte det er muligt ubi Directions- og Inspections-Forsamlingerne ved denne Stiftelse, for efter fælleds Overlæg med Bestyrerne at afhandle alt, hvad der kunde sigte til Stiftelsens Løb og sammes hensigtsmæssige Indretning og Udførelse efter den Af dødes Dnsse, hvortil vi ved den Af dødes Disposition er givet Fuldmagt og gjort berettiget. Paa Grund heraf er denne Fundats da og efter Overlæg med Stiftelsens Bestyrere, saaledes som anført, forfattet og indrettet i allerunderdanigst Forventning derpaa at erholde Hans Kongelige Majestæts allernaadigste Confirmation, hvorefter begge Dele tinglæses ved Dønsje Byting. Og naar dette er skeet, afleveres en ligelydende Gjenpart til Raadstue- og Stifts-Archiverne, og Original-Fundatsen med Confirmationen tages i Bevaring ubi det foransførte store Skab i Stiftelsens Bygning. Dette til Bekræftelse under vore Hænder og Signeter.

Dønsje, den 1ste Januar 1805.

Bendz.

E. Fversen.

10 Febr. umiddelbart paa det tiendehdende Hartkorn, og hvis Størrelse retter sig efter dettes Beløb i det nye Matrikul.

12 Febr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Ribe Stift) om den geistlige Overrets Medlemmers Plads og Function i samme.

J behagelig Skrivelse af 18de December f. A. have Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed i Anledning af den mod den suspenderede Sognepræst for N. N. Menigheder, N. N., svævende Sag, der, efterat dens tidligere Behandling ved Provstetretten og Ribe Stifts Landemøde paa Grund af formelle Feil ved Høiestrets Dom af 27de April f. A. var bleven underkendt, paany skal foretages til Behandling ved Landemodet, forespurgt, hvilken Plads de i Henhold til Reskriptet af 25de November 1796 tilkaldte Næsteforer, nemlig trende Provster eller Præster foruden Stiftsprovsten som Notarius, skulle indtage.

Efter desangaaende at have brevvevlet med Justitsministeriet, skulde dette Ministerium tjenstligst yttre, at det i Henhold til D. L.s 1—6—8, cfr. Forordningen af 7de November 1832 § 11 antager, at det alene tilkommer Stiftamtmanden og Biskoppen at deltage i Sagers Paafjendelse ved Landemodet, medens Stiftsprovsten har at fungere som Protocolfører og de trende andre Næsteforer at overvære Retten som Vidner.

22 Febr. Kgl. Resol. angaaende den nye Psalmebogs Autorisation og Udgivelse.

Vi bifalde allernaadigst: 1) at den af Roeskilde Præstecollegium udgivne, og af Etatsraad, Professor B. S. Ingemann i Henhold til Vor allerhøieste Resolution af 19de Mai f. A. reviderede, Psalmebog under Jagttagelse af de ved Revisionen foretagne Forandringer autoriseres til Brug ved Gudstjenesten i de Menigheder, der maatte blive enige med deres Præster om dens Indførelse til kirkeligt Brug samt 2) at Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet maa bemyndiges til at anordne det nærmere Fornødne med Hensyn til Psalmebogens Udgivelse, saavel som til de Bønner med Videre, der ville blive tilføiede den.*)

*) Under Forhandlingerne angaaende den omhandlede Psalmebogs Benyttelse til kirkeligt Brug var der blevet yttret Ønske om Op-

Rgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for 24 Febr. Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes, at den Gudstjeneste, der afholdes Onsdag Formiddag i Fastetiden i en af Kjøbenhavns Kirker maa forandres til en Aftengudstjeneste samme Dag, ved hvilken den sædvanlige Fasteprædiken bliver at holde.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Aalborg Stift) om Jens Bahres Legat til en theologisk Studerende. 26 Febr.

I behagelig Skrivelse af 30te December sidstleden har Deres Høiærværdighed, som Bestyrer af det af Jens Bahre stiftede Legat for en theologisk Studerende, der besøger tyske lutherske Universiteter, bemærket, at Capitalen, efterat den aarlige Udbetaling ved

tagelse i denne af adskillige af de længere Kirkebøner, der findes i den evangelisk-kristelige Psalmebog, men ere ubeladte i Conventets, navnlig for Store Ved. dag og Confirmationsøndag, saavel som af de „Hjertesul at lede efter Morgen og Aftenbøner,“ der findes i forstuvante Psalmebog Conventet havde ligeledes udtalt det Dusselige i, at de Bøner, der fra den evangelisk-kristelig Psalmebog ere optagne i Conventets, maatte undergaae en Revision, og endelig at den Augsbургske Confession maatte blive vedjoret denne Psalmebog, saaledes som dette tidligere har været Tilfældet i den Pontoppidanste. Det første af disse Puncter havde Biskoppen over Sjællands Stift fraraadet, fordi det vilde kræve Nedsættelse af en ny geistlig Commission, og en Forandring i de givne Kirkebøner kunde betragtes som en Ritualforandring og saaledes give Anledning til Stridigheder, hvorimod han fandt, at meget talte for, at den lutherske Kirkes Troesbekjendelse i Forbindelse med de tre almindelige, almeenkirkelige Troesbekjendelser, hvilke den forudsætter, paa denne Maade bragtes Menighederne nærmere. Dette foranledigede Ministeriet til ved et Circulære af 6te August næstefter at udtale sig samtlige Biskoppers Ytringer med Hensyn til Optagelsen i den nye Psalmebog af de ovennævnte Kirkebøner og Hjertesul.

Efterat disse Betænkninger vare indkomne, og Sagen paa ny havde været forelagt Sjællands Biskop til Erklæring, bifaldt Ministeriet under 30te November næstefter, at den augsbургske Confession og de dermed forbundne almindelige Symboler ikke blive at optage i den nye Psalmebog, at samtlige Kirkebøner, som findes i den evangelisk-kristelige Psalmebog, men som ere ubeladte af Conventets Udcast, optages i den nye Psalmebog, at der paa Titelbladet af den nye Psalmebog ikke bliver at anføre den Kongelige Resolution, hvorved den er autoriseret, men at derimod i det Forord, hvormed Psalmebogen skal indledes, indføres følgende Passus, at, efterat den af Nøeskeibe Præstecouvent udarbejdede Psalmebog af Statsraad Ingemann er bleven gjenneulæst, udgaaer den nu for ifølge Kongelig Resolution af 22de Februar at indføres allebegne, hvor Præst og Menighed maatte øns derom.

26 Febr. allerhøieste Rescript af 14de October 1808 blev bestemt til 100 Rd., er ved Dplæg af de overskydende Renter oppøret til 4,427 Rd. 2 Mk., og Deres Høiærværdighed har derfor indfattet, at Stipendiet nu maatte forhøies til 150 Rd. aarlig.

I Anledning heraf skulde Ministeriet ikke undlade tjenstligst at tilbagemelde, at der ikke findes tilstrækkelig Anledning til at foretage nogen Forandring i Bestemmelserne i det ovenmeldte allerhøieste Rescript af 14de October 1808, hvorefter Stipendiebeløbet, da Renterne af Capitalen overstiger 175 Rd., nu bliver betalt med 125 Rd. aarlig, og de overskydende 50 Rd. at tillægge denne, indtil den har naaet en saadan Størrelse, at der af Renterne paa ny kan tillægges 25 Rd. aarlig til Stipendiebeløbet ved Siden af et Dplæg af 50 Rd.

28 Febr. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Skanderborg Amt) om Udredelse af Communeskatter, naar Vedkommende har Bopæl i forskjellige Communer.

Med Hr. Amtmandens Skrivelse af 23de f. M. har Ministeriet modtaget et Andragende, hvori Gaardeier N. N., hvis Familie i længere Tid har været bosat i N. N. Kjøbstad, medens han selv har opholdt sig paa en ham tilhørende Gaard i N. N. Sogn, hvilken han i forrige Aars Foraar er frastlyttet, har besværet sig over, at han for bemeldte Aar er paalignet Communesafgifter efter Formue og Veilighed til begge de nævnte Communer.

I Anledning heraf skulde man tjenstligst melde, at Andrageren efter de ophyste Omstændigheder findes med Høie at være paalignet Bidrag efter Formue og Veilighed saavel i Kjøbstaden som i Sognet, samt at man, da det, efter hvad der foreligger, maa antages, at der ved hans Ansættelse paa hvert af diøse Steder er taget behørigt Hensyn til, at han tillige svarede Skat paa det andet Sted, ikke kan ansee hans Klage begrundet, idet man forøvrigt ikke undlader at tilføie, at, forsaavidt Andrageren sees at være frastlyttet N. N. Sogn i Foraaret 1854, kan han, i Henhold til hvad i Cancelli-Skrivelse af 9de Mai 1840, 15de October 1842 og oftere er statueret, kun være pligtig at erlægge den Deel af det omspurgte Bidrag, der var forfaldet paa den

Tid, han bortflyttede o: inclusive for det Kvartal, i Løbet af 28 Febr. hvilket han forlod Communen, saa at, hvad han har erlagt mere for 1854, vil være at tilbagebetale ham.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden 3 Marts. over Viborg Amt) om at Annehartkornet ei deeltager i de Kirketienden paahvilende Udgifter til Kirkens Vedligeholdelse.

I et hertil indkommet Andragende har Rigsdagsmand N. N. efter Anmodning fra flere Beboere i Salling forespurgt sig om, hvorvidt Præstekald, der ere beneficerede med Annextiender, ere pligtige til at bidrage til Kirkernes Vedligeholdelse af Annehartkornet i samme Forhold, som Soguenes øvrige Beboere.

I denne Anledning skulde man tjenstligst anmode Hr. Kammerherren om behageligt at ville tilfjendegive de Paagjældende, at Annehartkornet, hvoraf Præsten efter D. L.s 2—12—3 er berettiget til at oppebære alle 3 Tiender, ikke kan anses for pligtigt til at deel tage i de Kirketienden paahvilende Udgifter til Kirkens Vedligeholdelse.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Provsten for 8 Marts. Meerløse og Lube Herreder) om at det paahviler Kirkeieren at reengjøre Kirken, naar den er bleven indvendig repareret.

I behagelig Skrivelse af 20de December f. A. har Deres Høiærværdighed forespurgt, om det i Henhold til Cancelli-Skrivelse af 21de October 1843 kan paalægges vedkommende Sognebeboere at besørge den efter en indvendig Reparation af N. N. Kirke nødvendig bleven Rensning af Stolestader og andre indvendige Gjenstande i Kirken, eller om dette paahviler Kirkeieren.

Efterat have i denne Anledning indhentet Biskoppens Erklæring undlader Ministeriet ikke i tjenstlig Gjensvar at melde, at det omspurgte Arbeide ikke paahviler Sognets Beboere, men Kirkeieren.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 10 Marts. og Biskoppen over Sjællands Stift) om at der ikke paahviler Besiddere af Annegaaarde eller vedkommende Kirkeier Forpligtelse til at skaffe Præsten Huusly og Staldrum, naar han kommer til Anneget.

10 Marts. Efterat have modtaget Hr. Kammerherrens og Deres Høiærværdigheds Yttringer i behagelig Skrivelse af 3die f. M., i Anledning af det med Provst N. N.s Erklæring hertil indkomne Andragende, hvori Sognepræsten for N. N. Menigheder, N. N., har forespurgt, om den Godtgjørelse, som Besidderen af en forhenværende Annergaard i N. N. har fordret for at skaffe Sognepræsten Afstrædelse sammesteds og Staldrum til sine Heste, naar han paa Embedsvegne kommer til Anneret, skal udredes af Sognepræsten selv eller af Kirkeeieren — skulde Ministeriet tjenstligt anmode Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed om behageligen at ville meddele Spørgeren Bæstet i Overensstemmelse med Ministeriets Skrivelse af 24de Januar d. A.*)

15 Marts. Confirmation paa Fundats for Viborg Hospital.

Fundats.

Vi Frederik den Syvende, Konge til Danmark, 2c. Gjøre vitterligt: Vor Justitsminister har allerunderdanigst foredraget Os, at Directionen for Hospitalet i Vor Kjøbstad Viborg har anholdt om, at Hospitalet maa erholde en ny Fundats, hvilket er anseet ønskeligt, saavel med Hensyn til at Hospitalet er blevet istand til at udvide sin Virksomhed, som med Hensyn til at der i Tidens Løb er skeet flere Afvigelser fra de ældre Fundatser, uden at herpaa er erhvervet allerhøieste Approbation. Da Vor Justitsminister derhos har forelagt Os et Udkast til en saadan ny Fundats, saa ville Vi, efterat have taget denne Sag under Overveielse, herved allernaadigst approbere nedenansførte Fundats for Viborg Hospital. Capitel I. Om Hospitalets Eiendomme, Indtægter, Grundfond og Legatcapitaler. § 1. Viborg Hospital eiede den 1ste Januar 1854: A. Kapitaler: 1. Den rentebærende Hospitalsformue 29,759 Rd. 31 S. 2. Le-

*) Denne gif ud paa, at, ligesom den under 28de Februar 1781 confirmerede Forening om den omhandlede Annergaards Afstaelse til N. N. Guds ikke indeholder noget Forbehold til Fordeel for Præsten af Ret til Afstrædelse og Staldrum i Gaarden, og ligesom der ikke vides at være nogen almindelig Hjemmel i Lovgivningen til at paalægge Besiddere af Annergaard Forpligtelse til at forskaffe Præsten Leilighed til Afstrædelse og Staldrum ved Annergaarden, saaledes antager Ministeriet heller ikke, at en saadan Forpligtelse paahviler Kirkeeieren som saadan.

gater til særlige Diemed: a. Det jessenske Legat, hvoraf Rente 15 Marts. terne 1ste Onsdag i Faste uddeles til Lemmerne 170 Rd. b. Det braemse Legat, hvoraf Renterne tilfalde 4 Personer af det forrige Asmildkloster Gods 1,300 Rd. c. Det rosborgske Legat, Renterne tilfalde 1 Person, 300 Rd. d. Det mølleriske Legat, Renterne tilfalde 1 Person, 500 Rd. Tilsammen Legater 2,270 Rd.

B. Forder og Liender efter den vedhæftede Fordebog: a. $76\frac{1}{4}\frac{857}{667}$ Tdr. Land geometrisk Maal paa Viborg Kjøbstads Mark, staaende for Ager- og Engs-Hartkorn 10 Tdr. 1 Skp. 2 Fdk. $2\frac{3}{4}$ Alb. b. Kongetienden af Thestrup Sogn og en Deel af Gislum Sogn, samt Konge-Dvægtienden af 32 Sogne i Viborg Stift. c. Bygninger, alle grundmurede: a. En Lemmebygning i Ost og Vest. b. Et tilbygget Halvtag i Nord med Badstuehuus og Brændekammer. c. Iverhuus i Syd og Nord med Bærelser for Gangkone og Portner og en Kirkesal. d. En Sidelængde i Nord med Liigtue, Kullestue og Brændfjelslokale. Samtlige disse Bygninger ere den 16de October 1852 aasurerede for 17,620 Rd. § 2. Hospitalets Indtægter bestaae i Renter af dets Capitaler, Provenuet af dets Liender, Leieafgifter af dets Forder, bortbøde Hospitalslemmers Efterladenskaber, m. m. § 3. Hospitalets Grundfond bestemmes til at udgjøre en rentebærende Capital af ikke under 30,000 Rd. Til dens Forøgelse anvendes: a. alle Kjøbesummer, der maatte indkomme, isald Salg til Eiendom eller Arvesætte tillades af Hospitalets Forder eller Liender. b. Overskuddet af Hospitalets aarlige Indtægter, for hvis Anvendelse der ikke maatte vorde tagen nogen anden Bestemmelse. c. Capitaler, som efter bortbøde Hospitalslemmer maatte tilfalde Hospitalet. d. hvad der maatte blive skænket til Hospitalet, uden at Giveren har foreskrevet, at det skal anvendes til et særligt Diemed. Til Grundfonden henregnes ikke de i § 1 Littr. A. Nr. 2 nævnte Legatcapitaler til Beløb 2,270 Rd. eller Capitaler, som i Fremtiden maatte skænkes Hospitalet til særegne Diemed, forskjellige fra Hospitalets almindelige Formaal. Capitel II. Om Hospitalets Bestyrelse og Betjente. § 4. Stiftamtmanden og Biskoppen over Viborg Stift ere Hospitalets Directeurer og have i denne Egenkab at tage Beslutning i alle Sager, som ere henlagte under Direc-

15 Marts. tionens Raadighed, saavelsom at føre Tilsyn med, at Stiftelsens Løb i alle Henseender iagttages, og at Inspectionen og Forstanderen opfyldte deres Pligter. I særdeleshed bør Directionen iagttage Følgende: a. Forinden de meddele Approbation paa nogen af Inspectionen gjort Indstilling angaaende Afslutning af Contract, Approbation paa Auctionsbud, Overflag eller anden for Stiftelsen forbindende Forhandling, bør de forviise sig om, at der er sørget for, at Stiftelsen erholder fuldkommen betryggende Sikkerhed for de Capitaler, der ublaanes, eller for de Forpligtelser, som Nogen paadrager sig imod samme, forsaavidt en særlig Sikkerhed herfor efter Forholdets Beskaffenhed er fornøden; at der ved Udleie af Hospitalets Jorder eller andre Eiendele sees paa Stiftelsens Bedste; at Udgifter, der bevilges, ere nødvendige og billige; og at væsende Sparommelighed for Hospitalet iagttages. b. I Henhold til Placaten af 10de April 1795 § 1 bør Directionen forsyne de Stiftelsen tilhørende Obligationer med Paategning om, at de ikke uden Directionens Samtykke kunne afhændes, pantsættes eller quitteres. Overhovedet kan ingen Indskrænkning i Hospitalets Rettigheder med Hensyn til Sikkerheden eller i anden Maade i flige Documenter tilføies uden Directionens Samtykke, hvilket ikke bør meddeles uden fuldkommen Visshed for, at Intet derved tabes i Henseende til Stiftelsens Sikkerhed. c. Directionen bør paasee, at Regnskaberne til rette Tid indkomme, revideres og decideres, og navnlig forviise sig om, at Alt, hvad der bør beregnes Stiftelsen tilgode, deri er taget til Indtægt; at Intet er ført til Udgift, som ikke er reglementeret eller forud bevilget; samt at Regnskabsføreren ikke indsidder med større Beholdninger, end Nødvendigheden udkræver, men at det Overskydende snarest muligt gjøres frugtbringende. Directionen kan, saa ofte den finder det fornødent, lade sig forevise Stiftelsens Kasse for at overbevise sig om, hvorvidt Beholdning og Obligationer med videre deri ere nedlagte; og er Directionen forpligtet til, saasnart Kasse-mangel maatte opdages, uophødelig at foranstalte den paatalt. d. Directionen bør af og til personligen eftersee alle til Stiftelsen hørende Bygninger og Indretninger og gjøre sig bekendt med disses Tilstand, samt skriftlig meddele Inspectionen sine ved saa-

dan Leilighed gjorde Bemærkninger enten til Sagttagelse og 15 Marts. Sværksættelse eller til nærmere Undersøgelse og Betænkningss Afgivelse. e. Directionen besætter de ledige Hospitalpladser og har derved at iagttage de særegne Bestemmelser, som maatte indeholdes i kongelig confirmerede Gavebreve, forsaavidt disse give Nogen en fortrinlig Udgang til at blive Lem i Hospitalet eller opnaae en Hospitalsportion. f. Naar Directionen finder, at Noget til Stiftelsens Larv maatte kunne anordnes og iværksættes, som den ikke maatte være bemyndiget til at foranstalte, har den herom betimelig at gjøre Forestilling til Justitsministeriet.

§ 5. Hospitalets Inspection skal bestaae af Borgermesteren og begge Sognepræsterne i Viborg. De indtræde i samme paa Embedsvegne og udspre de derhen hørende Forretninger uden Betaling. I Almindelighed have de at paasee og staae til Ansvar for, at denne Fundats og alle Stiftelsens vedkommende Anordninger saavel som de Gavebreve eller testamentariske Bestemmelser, hvorved Nogen maatte have skjenket eller herefter skjenker Noget til Hospitalet, nøie overholdes, at Stiftelsens Capitaler og Eiendomme ikke forringes, men efter Mulighed forøges og forbedres, at Directionens og andre høiere Autoriteters Ordre nøiagtigt og uden Ophold efterleves, samt at de Inspectionen underordnede Betjente og andre til Stiftelsen hørende Personer efterkomme deres Pligter. I Sager angaaende medicinelle Forholdsregler og Sundhedspleien tiltrædes Inspectionen af Districtslægen i Viborg. Inspectionens speciellere Pligter bestaae i: a. at paasee, at Alt med Hensyn til Stiftelsens indvortes Bestyrelse forvaltes hensigtsmæssigt, sparsommeligt og overeensstemmende med de givne Forskrifter; b. at gennemgaae Forstanderens Maanedsextracter, Generalextract og Regnskab, paa tegne disse og forsyne Regnskaberne med dens Bemærkninger, inden de indsendes til Decision; c. at udstede Udgiftsordre for alle nødvendige, ikke forud reglementerede, Udgifter; d. at eftersee Kassen og forviise sig om, at Beholdningen er tilstede, samt naar der i Forstanderens Kasse er en større Beholdning, end der er fornøden til de forestaaende Udgifter, foranstalte, at Overskuddet nedlægges i den i § 6 Lit. f. omhandlede Kasse, saa og sørge for, at hvad der kan undværes af Beholdningen gjøres

15 Marts. frugtbringende; e. at gjøre Indstilling til Directionen angaaende Udlaan af Stiftelsens Midler efter indhentede fornødne Oplysninger og egen Undersøgelse; f. at afflutte alle Contracter og udstede alle for Stiftelsen forbindende Documenter, dog Alt kun efter forud indhentet udtrykkelig Approbation af Directionen; g. betimelig at gjøre Forslag til Directionen om Alt, hvad der kan sigte til Stiftelsens Larv og Bedste, og at indhente Directionens Approbation paa alle ikke forud reglementerede Udgifter, som overstige 100 Rd. Angaaende Udgifter af indtil 100 Rd. kan Inspectionen foreløbigen træffe Bestemmelse; men naar saaledes ialt 100 Rd. ere anvendte ifølge Inspectionens uapproberede Resolutioner, bør der gjøres Indstilling til Directionen om Approbation paa de skete Udgifter; h. efter indhentet Erklæring fra Forstanderen over de indkomne Ansøgninger om Optagelse i Stiftelsen at indsende disse til Directionen tilligemed Inspectionens egen Betænkning; i. at føre hele Stiftelsens Correspondence saavel med Directionen som med Andre ved Hjælp af Hospitalets Forstander som Stiftelsens Secretair; k. at meddele Directionen alle de Efterretninger og Betænkninger, Stiftelsen vedkommende, hvilke Samme maatte finde for godt at forlange. Inspectionen forsamles saa ofte fornødent gjøres, og indfinder sig i Hospitalet idetmindste een Gang hvert Fjerdingaar for at eftersee Hospitalets Tilstand og erfare, om Lemmerne have Noget at forebringe. § 6. Med Hensyn til Hospitalsforstanderens Udnævnelse bliver at forholde overensstemmende med den allerhøieste Resolution af 24de September 1822. Forstanderen har at udføre Alt, hvad der efter Lov og Anordninger samt Forholdets Natur kan henregnes til en Hospitalsforstanders Embede, og at rette sig efter den Instrux og de yderligere Forholdsregler, Directionen giver ham. Færdeleshed paaligge ham følgende Pligter: a. Han har at drage Omsorg for Lemmernes Larv og til den Ende idetmindste een Gang daglig at indfinde sig i enhver af Lemmestuerne for at erkjendige sig om Lemmernes Tilstand og paasee, at der hersker den fornødne Ro, Reenlighed og Orden. Han har isærdeleshed at sørge for, at de Syge ikke savne fornøden Pleie og Hjælp, hvorfor han bør tilkalde Lægen saa ofte fornødent gjøres, og deels selv deels ved de under-

ordnede Betjente paasee, at Lægens Forfrister overholdes. Han ¹⁵Marts har at sørge for god Orden og Politi i Stiftelsen, og ifald Noget af Lemmerne ei efterkommer de i saa Henseende af Forstanderen givne Paalæg, at andrage Sagen for Inspectionen. Han bør paasee, at Stiftelsens underordnede Betjente opfylde deres Pligter, og forsaavidt disse af ham selv ere antagne, træder han dem i Husbondes Sted. b. Han modtager Begjæringer og Foreskillinger om Alt, Stiftelsen vedkommende, og indsender dem til Inspectionen med sin Erklæring, ligesom han selv bør gjøre Indberetning eller Forslag til Inspectionen i enhver Sag, hvori han finder Anledning til at andrage Noget i Stiftelsens Interesse, og har isøvrigt at gaae Inspectionen tilhaande som Stiftelsens Secretair. c. Han fører Tilsyn med nye Bygningers Opsørelse og de Gamles Vedligeholdelse, samt holder nøiagtigt Tilsyn med og Rigtighed over Materialier og Inventarium, hvortil ogsaa høre de til Lemmernes Brug anskaffede Bøger, Psalmebøger og andre Bøger. Over de fornødne Reparationer indsender han inden hvert Aars 1ste April Overflag med sin Betænkning til Inspectionen, som derefter indstiller til Directionens Afgjørelse, om Accord bør sluttes, eller Licitation derover afholdes. Smaa Reparationer, der ikke overstige 20 Rd., kan han, naar de ikke taale Opsættelse, foranstalte uden Approbation, mod at være ansvarlig for, at de ere fornødne og Priserne billige, hvorom han siden gjør Indberetning. d. Han bør udføre Stiftelsens Sager for Retten, naar disse ikke ere af den Beskaffenhed, at Directionen finder det hensigtsmæssigt at overdrage dem til en Procurator, og ialtfald møde i vedkommende Forligelsescommissiøn, naar denne holdes i Viborg eller indenfor en Omkreds af 4 Mile, ligesom det og paaligger ham at møde i de Stiftelsen vedkommende Fogedforretninger, naar saadanne afholdes i Viborg eller paa et Sted, som ei er over 4 Mile fra Viborg. e. Han oppebærer Stiftelsens løbende Indtægter og meddeler derfor Qvittering, ligesom han ogsaa modtager Indbetalinger af Capitaler, Kjøbsummer o. s. v., naar Ordre dertil af Stiftelsens Inspection er udstedt. Ligeledes udbetaler han Hospitalets reglementerede Udgifter, saavel som dem, til hvis Udbetaling der ved specielle Udgiftsordrer er givet ham Hjemmel. Saa bør han

15 Marts. og uopholdelig gjøre Anmeldelse til Inspectionen, naar Noget udebliver med hvad han til Stiftelsen har at yde, samt derefter foranstalte det videre Fornødne. f. Naar hans Kassebeholdning overstiger den Sum, der af Inspectionen nærmere bestemmes, hvilken dog ei maa overstige Beløbet af den af Forstanderen stillede Sikkerhed, bør han gjøre Anmeldelse til Inspectionen, for at Beløbet kan foranstaltes modtaget i den dertil anskaffede Jernkasse, der skal være fersynet med 3 forskjellige Laase. Af de dertil hørende 3 forskjellige Nøgler, bør Borgermesteren, Sognepræsten til Domkirken og Forstanderen hver have een. I denne Kasse, som hensættes paa et passende Sted, der nærmere bestemmes af Inspectionen efter Forstanderens Forslag, gjemmes endvidere Stiftelsens Obligationer, Jordebog, Adkomster og andre vigtige Documenter, hvorefter en Fortegnelse nedlægges i Kassen og Gjenparter afgives til Directionen og Inspectionen. Over denne Kasse bør de 2 Medlemmer af Inspectionen, der have Nøgler til samme, i Forbindelse med Forstanderen holde en Bog, hvori bør indføres, hvad der nedlægges i og udtages af Kassen. g. Han har at aflægge aarligt Regnskab over Hospitalets Indtægter og Udgifter, saavel som nøiagtigt Capitalregnskab, der maa indeholde særlig Oplysning om Legatcapitalerne. Disse Regnskaber aflægges inden hvert paafølgende Aars Marts Maanedes Udgang og afleveres til den Tid med alle tilhørende Bilag til Inspectionens Estersyn og Indsendelse til Directionen. Regnskaberne indføres i en dertil særskilt indrettet Protocol. Ligeledes indsender han Kvartalsextract inden tre Uger efter Kvartals Udgang og maanedlige Extracter inden 8 Dage efter hver Maanedes Udgang, Alt under de Tvangsmidler, som for kongelige Regnskabsførere ere eller blive bestemte. Disse Extracter behøve ikke at være bilagte med Dwitteringer eller Anviisninger; men naar Inspectionen ved Estersyn af Regnskabsprotocollen vil forviise sig om Ansørførernes Rigtighed, er Forstanderen pligtig til at forevise Regnskabsbilagene. Endvidere har han 14 Dage før Terminens Begyndelse gjennem Inspectionen at tilstille Directionen en Fortegnelse over de Pengesummer, der i Terminen skulle indkomme som Renter og Kapitalafdrag af Hospitalets Midler, og senest inden 14 Dage efter Terminens Slutning

Indberetning om, hvad der virkelig er indkommet, og hvad der ¹⁵ Marts. maatte staae til Restance. Forovrigt vil der med Hensyn til Forstanderens Regnskaber, og hvad dermed staaer i Forbindelse, være at forholde efter Forordningen af 8de Juli 1840 angaaende det offentlige Kasse- og Regnskabsvæsen i Almindelighed og Forordningen af samme Dato angaaende Cancelliets Kasse- og Regnskabsvæsen. h. Han har, foruden Kassebogen over Stiftelsens Indtægter og Udgifter, med Hensyn til hvilken forholdes efter Forordningen af 8de Juli 1840 § 23 om Kasse- og Regnskabsvæsenet i Almindelighed, at føre de andre Bøger, som Inspectionen maatte finde fornødne til yderligere Betyrrelse for Orden eller til Bequemmelighed for Tilsynet. i. Endelig bør han saa vidt muligt føre Tilsyn med Stiftelsens Panter samt overvære Taxationer over de Eiendomme, hvori Laan begjæres af Stiftelsen, forsaavidt disse Eiendomme ere beliggende i Viborg Kjøbstad, eller ei længere end 4 Mile fra samme og derunder paasee Stiftelsens Læv. Enhver, der herefter beskikkes til Hospitalsforstander, har, forinden han tiltræder sit Embede, at aflevere til Inspectionen til Redlæggelse i den i Litr. f. omhandlede Kasse som Sikkerhed for de ham betroede Oppebørster 500 Rd. i kongelige Obligationer eller andre af de i Forordningen af 8de Juli 1840 angaaende det offentlige Kasse- og Regnskabsvæsen i Almindelighed, § 2, omhandlede Pengeeffecter. Hospitalsforstanderen nyder af Hospitalets Kasse i Løn 200 Rd. om Aaret, der udbetales forud hver Maaned med $\frac{1}{12}$, foruden 15 Rd. til Contoirudgifter. Han oppebærer Renten af den Hospitalsforstanderembedet tilhørende Capital, stor 150 Rd., og har Brugen af den ved Hospitalet beliggende Loft. Til Contoirleilighed anvises ham et passende Locale i Hospitalsbygningen. § 7. Da der hidtil ikke har været nogen Inspection for dette Hospital, og der ikke er fundet Aaledning til fortiden at paalægge de Embedsmænd, af hvilke Inspectionen ifølge denne Fundats § 5 skal bestaae, Forpligtelse til at overtage denne Bestilling, skulle de i de foregaaende §'er indeholdte Bestemmelser om Hospitalets Bestyrelse, forsaavidt ingen nærmere allerhøieste Bestemmelse derom maatte blive tagen, først bringes i Anvendelse ved indtræffende Vacancer i de respective Embeder; dog at Inspe-

15 Marts. tionen i ethvert Fald træder i Virksomhed, naar Vacance er indtruffen i Borgermesterembedet og i det ene Sognekalde, idet Inspectionen i saa Tilfælde midlertidigt bør føres af de i disse Embeder udnævnte nye Embedsmænd, indtil Inspectionen fuldtalliggjøres ved indtrædende Vacance i det andet Sognekalde. Indtil Inspectionen saaledes træder i Virksomhed, bliver Hospitalet at bestyre, ligesom hidtil, af Directionen og Forstanderen uden nogen Inspection, dog at Directionen meddeler Forstanderen en midlertidig Instrux, der bliver at approbere af Justitsministeriet. § 8. Ved allerhøieste Resolution af 15de September 1818 er det paalagt den residerende Capellan ved Domkirken i Viborg at forrette Tjeneste som Præst og Sygetrøster ved Hospitalet. Hospitalspræstens Pligter bestaae i følgende: 1. at prædike i Hospitalscapellet den første Dag af de 3 store Høstider, Nytaarsdag, Skjærtorsdag, Langfredag, almindelig Bededag, Christi-Himmelfartsdag, en Onsdag Foraar og Efteraar, naar Lemmerne communicere, og desuden 12 Søndage om Aaret, een i hver Maaned; 2. efterat han forud har indhentet Biskoppens Samtykke, at anvise Kirkesangeren de Prædikensamlinger eller gudelige Bøger, der skulle benyttes de Søn- og Helligdage, paa hvilke han ikke er forpligtet til selv at prædike; 3. efter Samvittighed og Embedspligt at betjene de Sengeliggende med Sacramentet, naar de forlange det, og overhovedet flittigt at besøge Hospitalet og ved Samtaler med Lemmerne bestyrke dem i christelig Tro og Levnet. Især bør han lade det være sig magtpaaliggende at besøge dem, som ligge paa Sygeleiet, og styrke dem under deres Lidelser. Præsten nyder i aarlig Løn af Hospitalets Kasse 40 Rd., der udbetales kvartalsviis med 10 Rd. § 9. Ved allerhøieste Resolution af 15de September 1818 er det paalagt Klokkeren ved Domkirken i Viborg at forrette Tjeneste som Kirkesanger ved Hospitalet. Isærdeleshed paa hvile ham følgende Pligter: 1. at spille det i Capellet opsatte Orgel; 2. paa de Søn- og Helligdage, paa hvilke Præsten ikke holder Guds-tjeneste, at oplæse efter Præstens Anviisning en Prædiken af den ham af Præsten til dette Brug leverede Samling, eller et passende opbyggeligt Stykke af en dertil valgt gudelig Bog, samt lede en Psalmes Afhyngelse baade før og efter Prædiken og

Oplæsning. Kirkesangeren nyder i aarlig Løn af 32 Rd., der ¹⁵ Martø. udbetales ham hvert Kvartal med $\frac{1}{4}$, og hvoraf han, om fornødent, selv har at afholde Betalingen til en Bælgetræder.

§ 10. Lægetilshyret med Hospitalets Lemmer besørjes af Districtslægen i Viborg, som ifølge den ham meddeelte Bestalling, jvfr. Instrux for Districtschirurger af 4de Martø 1818 § 4, er forpligtet til, indtil anderledes maatte blive bestemt, at fungere som saadan uden nogen Betaling. Det er hans Pligt, jevnlig at aflægge Besøg i Hospitalet, ligesom isærdeleshed uophødelig at indfinde sig, naar Hospitalsforstanderen underretter ham om, at nogen Syg behøver hans Nærværelse. Han bør revidere Medicinalregningerne, samt attestere disse og Regningerne over Sygepleien.

§ 11. Directionen antager en duelig og paa- lidelig Mand til at revidere Hospitalets Regnskaber. Revisor nyder i Honorar af Hospitalets Kasse 25 Rd., der udbetales ham hvert Aar, saasnart Regnskaberne for det foregaaende Aar ere reviderede og deciderede.

§ 12. Til Hjælp for Hospitalslemmerne, som og til at udføre, hvad der hører til Orden og Reenlighed i Hospitalet, antager Forstanderen, med Inspectionens Samtykke, en Portner og en Gangkone. Disse Personer staae i samme Forhold til Forstanderen, som Tyende til deres Huusbond; de kunne opsiges med Fjerdingaars Varfel til de sædvanlige Skiftetider med Inspectionens Samtykke. Der tillægges dem hver et Bærelse i Hospitalsbygningen med Varme og Brændsel til Madlavning, samt desuden en passende Løn.

Capitel III.
Om Hospitalslemmernes Antagelse, deres Antal samt Rettigheder og Pligter.

§ 13. Stiftelsen er alene for Trængende af Viborg Stift, saa at Ingen kan optages i den, der ikke, hvis der var Spørgsmaal om Fattigforsørgelse, maatte anses hjemmehørende i en Commune i Stiftet. For at kunne antages som Hospitalslemmer udfordres endvidere, deels at de Paagjældende bevise at have ført en sædelig Vandel, deels at de ere ude af Stand til selv at forskaffe sig fornødent Udkomme. I Reglen maa Ingen optages som Hospitalslem i en yngre Alder end 60 Aar for Mandfolk og 50 Aar for Fruentimmer. Undtagelse bør kun finde Sted med Hensyn til Personer, der ere beladte med en særdeles legemlig Svaghed, saasom Blindhed

15 Marts. eller stor Bamsørhed. Personer, der lide af smitsom eller vederskyggelig Sygdom, hvorved de vilde falde Hospitalslemmerne til Besvær, maae ikke optages i Stiftelsen; ei heller de, som mangle Fornuftens Brug. Stiftelsen er nærmest bestemt for saadanne Personer, som efter deres Opdragelse eller tidligere Livsstilling ikke kunne henregnes til den ringere Almueklasse, navnlig Personer af Borgerstanden, Landmænd, som med dem kunne sættes i Klasse, og Personer, der have beklædt offentlige Bestillinger, samt alle sige Personers Enker og Børn, forsaavidt de isvrigt efter de ovenansførte Regler egne sig til Optagelse i Stiftelsen. Derimod kunne Folk af den egentlige Almueklasse, saasom Tjenestetjyende, Dagleiere, med Flere, der, naar de blive trængende, snarere egne sig til Forsørgelse af det almindelige Fattigvæsen, ordentligviis ikke optages i Stiftelsen. § 14. Saalænge Hospitalets rentebærende Grundcapital ikke overstiger 30,000 Rd., bestemmes Lemmernes Antal til 27, nemlig 21 Fruentimmer og 6 Mandfolk. Dette Antal maa ikke formindskes, medmindre Stiftelsens aarlige Indtægter skulde blive utilstrækkelige til disses Underhold, i hvilket Tilfælde en midlertidig Indskrænkning i Antallet maa finde Sted derved, at de ledigblevne Pladser ikke besættes; men disse blive atter at besætte, saasnart Aarsagen til deres Inddragning ophører. § 15. Ansøgninger om Optagelse i Hospitalet stiles til Directionen, men afleveres til Forstanderen, med hvis Betænkning de indsendes til Directionens Afgjørelse. § 16. Hvert Hospitalslem nyder frit Huudly, Varme, Jdebrændsel til Madlavning, Lægehjælp, Medicin og Sygepleie, samt en ugentlig Understøttelse i Penge, foruden 2 Rd. aarlig til Badst og Lys. Lemmerne have Afbenyttelsen af Hospitalets Have. Den ugentlige Understøttelse bestemmes fortiden til 80 f. for de 12 Lemmer, der have været længst i Hospitalet, og for de øvrige til 64 f. Saalænge et Hospitalslem er sygt, indeholdes Ugepengene til Fordeel for Hospitalet, inod at den Syge af Hospitalet erholder fri Kost og Pleie. Ugepengene kunne ikke nedsættes, medmindre Stiftelsens Indtægter skulde blive utilstrækkelige til dens Udgifters Bestridelse og det Manglende ikke kan indvindes ved at lade de ledigblivende Pladser henstaae ubesatte. Dog maae ingen Nedsættelse finde Sted uden Justitsministeriets

dertil erhvervede Tilladelse. § 17. Hospitalets Direction kan, 15 Marts, naar den dertil finder særdeles Grund, og Indtægterne tillade det, uden at Kapitalen angribes, forsøge Ugepengene for enkelte Hospitalslemmer for en kort Tid, aldrig over et halvt Aar, til 7 Mark om Ugen; dog maa Tillæg under ingen Omstændigheder tilstaaes noget Lem, der ikke fører et exemplarist Levnet. Skulde der udenfor nysnævnte Tilfælde findes Anledning til at forhøje Ugepengene enten for samtlige eller en Deel af Lemmerne, kan dette efter Indstilling af Directionen bevilges af Justitsministeriet.

§ 18. Hospitalslemmerne skulle alle boe i Hospitalet under det Tilsyn, som findes nødvendigt, for at man kan forvisse sig om, at de ere værdige til at nyde Understøttelse af Hospitalet; dog kan Justitsministeriet, efter særlig derom gjort Indstilling, tilstede, at der gjøres Undtagelse fra denne Regel. De Understøttelser, som i Fortiden ere tillagte Personer udenfor Hospitalet, skulle, eftersom de blive vacante, inddrages. Forsaauidt imidlertid Capitaler maatte være eller blive legerede til Hospitalet med den Forpligtelse, at anvende Renterne til Understøttelse til Trængende udenfor Stiftelsen, er det en Sevfølge, at Bestemmelserne i de paagjældende Gavebreve blive at overholde. § 19. For Fremtiden skulle i Reglen de $\frac{2}{3}$ af Lemmepladserne besættes med Personer, der ere hjemmehørende i Viborg Kjøbstad, hvorimod $\frac{1}{3}$ bliver at besætte med Personer, der ere hjemmehørende i den øvrige Deel af Viborg Stift. Til dette Diemed skal ved indtrædende Vacance i Fruentimmerafdelingen den første ledige Plads og derefter hver tredie ledige Plads besættes med en Person, der er hjemmehørende i Viborg Stift udenfor Viborg Kjøbstad, indtil det ovenberørte Forhold af $\frac{2}{3}$ til $\frac{1}{3}$ er opnaact, hvilket Forhold derefter bliver at vedligeholde. Forsaauidt imidlertid den Plads, der er bleven ledig, skal efter den bestemte Orden besættes med En af Stiftet udenfor Kjøbstaden Viborg, og der, efter forudgaaet tilstrækkelig Bekjendtgjørelse, Ingen melder sig, som er qualificeret til Optagelse, kan Pladsen besættes med En, hjemmehørende i Viborg. § 20. De, som optages i Hospitalet, skulle medbringe de fornødne Seng- og Gangklæder, medmindre Directionen fritager dem derfor og seer sig istand til at forsyne dem med det Fornødne af hvad afbøde

15 Marts. Hospitalslemmer have efterladt sig. Alle Obligationer og andre Gjældsbeviser, som de maatte eie, saavel som de Capitaler, de senere maatte arve, afleveres mod behørig Tilskaaelse til Hospitalsforstanderen. Capitalerne gjøres frugtbringende, og Gjældsbeviserne opbevares i Hospitalets Kasse, efterat de af Directionen have erholdt Paategning om, at de ikke uden dens Samtykke maae pantsættes, afhændes eller qvitteres. Det vedkommende Hospitalslem nyder, saalænge det lever, Renten af saadanne Midler. Alt, hvad et bortdød Hospitalslem efterlader sig, tilfalder Hospitalet. § 21. Duster noget Hospitalslem at udtræde af Hospitalet og tillige medtage, hvad det har medbragt eller senere er erhvervet, har det derom at indgive Ansøgning til Directionen, som er berettiget til at bevilge samme. Ligesom imidlertid herfra bliver at gjøre en Undtagelse med Hensyn til den Arv, som maatte være tilfalden Hospitalslemmet efter dets Optagelse i Hospitalet, hvad enten denne allerede maatte være indkommen i Hospitalets Kasse eller ikke — hvilken Arv i Overeensstemmelse med Forordningen af 5te December 1749 tilhører Hospitalet, dog at den Paagjældende nyder Renten af samme sin Livstid — saaledes bør Directionen ved at bevilge Hospitalslemmets Andragende om at udtræde af Hospitalet paa see, at dette ikke derved taber Udgang til at erhverve en Arv, som vedkommende Hospitalslem paa den Tid har ivente. § 22. Det er ikke Hospitalslemmerne tilladt at indtage deres Børn eller Andre til sig i Hospitalet. § 23. Intet Hospitalslem maa mod Lovens 2—19—7 gaae meget omkring i Byen, hvorover Hospitalsforstanderen har at vaage, især naar nogen Misbrug af saadan Udgang viser sig, i hvilket Tilfælde al Udgang paa een eller flere Uger kan forbydes den Paagjældende. Reisetilladelser kunne meddeles af Inspectionen indtil en Maaned, men over den Tid alene af Directionen. Reiser noget Hospitalslem bort uden saadan Tilladelse eller bliver længere borte, end det er tilladt, blive Ugepengene at inddrage til Fordeel for Hospitalet for den Tid, den Paagjældende er borte uden Tilladelse, og saafremt Vedkommende ikke efter det ham derom givne Tilhold indfinder sig inden Udløbet af den ham forelagte Frist, kan han af Directionen udelukkes af Hospitalet. Dog har denne, ved at tage

Bestemmelse herom, at iagttage Hospitalets Lærv med Hensyn til 15 Marts. Arv, som maatte være tilfalden et saadant Hospitalslem eller kunde ventes af samme. Hvis noget Lem er over een Maaned i eet Aar borte fra Hospitalet, om endogsaa dertil er givet Tildelse, hjemfalde Ugepengene til Hospitalet for den hele Tid, den Paagjældende er fraværende. § 24. Alle Hospitalets Lemmer, der ere istand dertil, skulde være tilstede under Gudstjenesten, saa ofte samme holdes. Indtil Gudstjenesten er forbi, holdes Hospitalsporten lukket undtagen for Folk udenfor Hospitalet, som ønske at bivaane Gudstjenesten i dette, og aabnes kun i Nødvendighedstilfælde, saasom hvis pludselig Sygdom skulde paa-komme noget Lem og Lægens Hjælp skulde behøves. § 25. Naar et Hospitalslem dør, forholdes med dets Begravelse i Overeensstemmelse med Lovens 2—19—13. § 26. Hospitalslemmerne have at udvise et ordentligt og sædeligt Forhold og at vise Lydighed mod Hospitalets Forstander som deres nærmeste Forefatte. Skulde Nogen finde sig forurettet ved det, som af ham anordnes, kan den Paagjældende derover føre Anke til Inspectionen, men har, indtil denne har resolveret i Sagen, at rette sig efter, hvad af Forstanderen er anordnet. Skulde noget Hospitalslem, uagtet Forstanderens Formaninger, fortsat udvise et uordentligt Forhold, fortrædige andre Hospitalslemmer eller gjøre sig skyldig i Drukkenskab, Overhørighed eller endog Opfættighed mod Forstanderen eller i andet pligtstridigt Forhold, har Forstanderen at anmelde Sagen for Inspectionen. Det Hospitalslem, som ikke efter Paamindelser retter sit Forhold, eller endog ved nogen Forbrydelse maatte gjøre sig uværdig til at forblive i Stiftelsen, kan af Directionen udelukkes af Stiftelsen.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Randers 16 Marts. Amtsskolebirection) om at Approbation paa Understøttelse af Communens Midler til Skolelærerne bliver at søge hos Kirke- og Underviisningsministeriet.

Efterat Ministeriet ved under 2den October f. A. at approhere, at der af Skolelærerhjelpekassen maatte udbetales Skolelærer N. N. en aarlig Understøttelse af 50 Rd. til Hjælp til Vønningen af en seminaristiskdannet Hjælpe lærer, havde hen-

16 Marts. ledet Directionens Opmærksomhed paa, at ministeriel Sanction var nødvendig paa en bemeldte M. N. af Communens Midler i samme Anledning tilstaaet Understøttelse for eet Aar paa 70 Rd., har Hr. Kammerherren senere i et til Indenrigsministeriet under 9de Januar sidstl. indsendt samt af vedkommende Communalbestyrelses og Skolecommissions Erklæringer ledsaget Andragende anholdt om bemeldte Ministeriums Approbation paa den omhandlede Udgifts Afholdelse af Skolekassen og derhos tillige stillt en Forespørgsel om, hvilken Fremgangsmaade der for Fremtiden i lignende Tilfælde vil være at følge med Hensyn til Erhvervelsen af den fornødne ministerielle Sanction.

Dette Andragende har Indenrigsministeriet derefter tilfattet dette Ministerium til videre Foranstaltning.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at den ommeldte Udgift herved approberes, samt at for Fremtiden. Indstilling om deslige Udgifter's Bevilgelse bliver at gjøre til Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet.

17 Marts. Justits-Ministeriets Circ. (til samtlige Amtmænd) om ved Behandlingen af Fattigforsørgelsesager at iagttage den størstmulige Nøiagtighed i Betegnelsen af de i Forhører desangaaende omfornklarede Opholdssteder.

Da Behandlingen og Afgjørelsen af Fattigforsørgelsesager ikke lidet besværliggjøres ved, at der i de til Oplysning i samme optagne Forhører i Almindelighed alene nævnes de Landsbyer, i hvilke den Paagjældende har opholdt sig, uden Angivelse af Sogn, Herred eller Amt skulde Man, ifølge Indenrigsministeriets Begjæring, tjenstligt anmode Hr. (Tit.) om behageligen at ville paalægge vedkommende Embedsmænd i det Dem betroede Amt, ved Optagelse af saadanne Forhører at iagttage, at der ved enhver under samme omfornklaret Landsby, Gaard eller anden mindre territorial Bestanddeel af en Commune — saavidt muligt — tilføies, til hvilket Sogn, Pastorat eller Fattigcommune, saavel som til hvilket Amt denne Landsby, Gaard o. s. v. henhører*).

*) Cf. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circ. af 16de Mai næstefter.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden 17 Marts. over Præsts Amt) om Kirkeieiers Indværling til Kirkesyn.

I et hertil indkommet Andragende, har Eieren af N. N. Kirke i Hammer Herred besværet sig over, at han ikke paa lovlig Maade var bleven indværlset til at overvære det den 28de Juli f. A. over bemeldte Kirke afholdte Syn, og derfor begjært Ministeriets Bestemmelse for, hvorvidt bemeldte Syn kunde ansees forpligtende for ham, eller om ikke Provsten burde afholde et nyt Syn, hvortil han lovligen blev at indværlse.

I denne Anledning skulde Ministeriet tjenstligst anmode Hr. Amtmanden at lade Andrageren tilkjendegive, at, da han ikke i Genhold til Ministeriets Skr. 30te Juli 1803, som boende udenfor Herredet, for Provsten har opgivet, til hvem Tilfigelse angaaende Kirkesynet kunde skee, maa han tilskrive sig selv, om han ikke har faaet fornøden Underretning om fornævnte Syn, hvis Afholdelse under de forhaandenværende Omstændigheder Ministeriet maa ansee for aldeles lovligt. Forsaavidt Kirkeieieren har paaberaabt sig Canc. Skr. af 3die December 1814 maatte Ministeriet derhos tilføie, at denne ingenlunde kan antages at give Kirkeieieren Ret til at fordrø Tilfigelse ved Støvningsmænd, men kun at anvise Provsten en Maade, hvorpaa han, naar det af ham i Genhold til Canc. Skr. af 30te Juli 1803 udstædte Circulære til Kirkeieierne ikke kommer tilbage forsynet med Paategning om Tilfigelsens Modtagelse, kan sikke sig Bevist for Tilfigelsen.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og 17 Marts. Biskoppen over Sjællands Stift) om at en tidligere confirmeret Forening ei kan tabe sin Gyldighed ved, at en ny oprettes og følges i længere Tid.

Med behagelig Skrivelse af 20de Januar d. A. have Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed tilstillet Ministeriet et Andragende med Bilag, hvori Sognepræsten for N. N. Menighed, N. N. forespørger, hvorledes han har at forholde sig i Anledning af en mellem ham og Sognets Tiendehdere opstaaet Meningsulighed angaaende den ham tilkommende Præstetiende.

Efterat denne nemlig for den største Deel af Sognets Forder

17 Marts. ved en under 14de Marts 1806 allernaadigst confirmeret Forening var bleven fastsat til et aarligt Bederlag af $2\frac{1}{2}$ Skp. Rug og $2\frac{1}{2}$ Skp. Byg pr. Td. Hfl., at betale med Penge efter Gjennemsnittet af 10 Aars Capitelstaxt, hvilken Betalingsmaade ved en allerhøieste Bevilling af 7de Juli 1829 forandredes til en Betaling med Penge efter hvert Aars Capitelstaxt, blev der ved daværende Provst N. N.s Mellemkomst den 5te August 1829 oprettet en ny Forening med en Deel Tiendehdere af Sognet, hvorved Bederlaget for Præstetienden uden Hensyn til det Bederlag, der i Fortiden var svaret, fastsattes til 3 Skp. Rug og 3 Skp. Byg pr. Td. Hfl., at betale med Penge efter hvert foregaaende Aars Capitelstaxt, og efter denne sidste Forening, hvorpaa der ikke er erhvervet allerhøieste Confirmation, have de vedkommende Beboere erlagt deres Præstetiende saavel til Sognepræst N. N.s Formand som til ham selv, indtil de i afvigte Aar i Anledning af de Skridt, som han, ubekjendt med den sidste Forening, i Henshold til Loven af 14de April 1852, havde truffet til at bevirke Præstetiendens endelige Afløsning, ere fremkomne med Paastand paa, saavel for Aaret 1854, som for Fremtiden at erlægge Bederlaget for den dem paahvilende Tiende efter bemeldte ældre confirmerede Forening i Forbindelse med Bevilling af 7de Juli 1829, saaledes altsaa at Tienden for foregaaende Aar, istedetfor at ydes med et Bederlag af 3 Skp. Rug og 3 Skp. Byg betalte med Penge efter Capitelstaxten for 1853, bliver at svare med $2\frac{1}{2}$ Skp. Rug og $2\frac{1}{2}$ Skp. Byg efter den i forrige Maaned satte Capitelstaxt for 1854, og saaledes fremdeles.

Ved at tilstille Ministeriet dette Andragende tilligemed en over samme indhentet Erklæring med Bilag fra Amtmanden og Provsten for Frederiksborg Amt, samt de i Bispearchivet forefundne Oplysninger denne Sag betræffende have Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed i Deres ovenmeldte Skrivelse yttret, at, skjøndt den omhandlede ved daværende Provst N. N.s Mellemkomst under 5te August 1829 oprettede Forening saavel af formelle Grunde som paa Grund af den da eksisterende lovlige Kgl. Confirmation og tinglæste Forening af 1805 maa fra først af betragtes som en Nullitet, saa synes dog den Omstæn-

dighed, at den i en Række af 25 Aar upaataalt har været fulgt ^{17 Marts.} som Regel for Præstetiendens Ydelse der i Sognet ifølge Billed og Lovgivningens Bestemmelse om Hævd at maatte medføre, at Præsteembedet har vundet Ret til, at denne Forening betragtes som den nugældende Norm for bemeldte Tiendes Ydelse. Men da den ommeldte Forening af 1829 i det Bæsendelige maa betragtes som en privat Forening, og da Præsteforntienden som Følge deraf ikke ved den kan ansees perpetueret til en fast aarlig Afgift, maae de af Sognepræsten og Sogneforstanderskabet foretagne Skridt til at erholde Bederlaget for Sognets Præstetiende fastsat ved Tiendecommissionens Mellemkomst i Henhold til Lov af 14de April 1852 ansees som fuldkommen besøiede. Sluttelig have Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed tilføiet, at Spørgsmaalet efter sin Natur vil høre under Domstolenes Paakjendelse, men at der dog efter Sagens samtlige Omstændigheder ikke skjønes for Dieblirket at være tilstrækkelig Anledning til for Præsteembedet at reise Sag om Spørgsmaalet i sin Almindelighed, hvorimod det antages, at Sognepræsten maa kunne paastaae sin Tiende for 1854 udredet som hidtil i Henhold til Foreningen af 1829, overladende det til Yderne, om de maatte finde dem foranledigede til som Sagsøgere at underkaste Spørgsmaalet Domstolenes Afgjørelse.

I Anledning heraf undlader Ministeriet ikke tjenstligst at bemærke, at, da der i Aaret 1805 er oprettet en under 14de Marts 1806 confirmeret Forening om den N. N. Sognekald tilkommende Korn-, Qvæg- og Smaaredselstiende af endeel Jorder i Sognet, saa har der efter den under 7de Juli 1829 meddeelte Bevilling til en Forandring i Henseende til Ydelsen af det i bemeldte Forening stipulerede Bederlag ikke kunnet være Spørgsmaal om med Retsgyldighed at oprette nogen senere Forening om Bederlaget for de samme Jorder.

Ligesom den ved Provstens Mellemkomst den 5te August 1829 indgaaede Forening, forsaavidt den omfatter de samme Jorder, der vare Gjenstand for Foreningen af 1805, som Følge deraf maae ansees for en Nullitet, saaledes kan Ministeriet hverken efter Tienderettighedens Bestaaffenhed eller efter Lovgivningens Bestemmelser om Virkningen af oprettede og confirmerede Tiende-

17 Marts. foreninger være enigt i, at der ved Hævd paa Grund af den omspurgte Tiendes Ydelse siden Aaret 1829 efter den ovennævnte Forening af f. A. skulde være stiftet nogen Ret for Kaldet til, at denne Forening skulde betragtes som nugældende Norm for Præstetiendens fremtidige Ydelse. Smedens Ministeriet derimod er fuldkomment enigt i, at Præsten, der var uvidende om den ældre Forening af 1805, har havt fuldkommen Føie til med Sogneforstanderskabet at opføre den omhandlede Tiende paa Fortegnelsen over de Tiender, hvis Regulering skulde finde Sted efter Loven af 14de April 1852, maa det i Genhold til Ovenstaaende antages, at Paastanden herom, efterat den sidstnævnte Forening med den Rgl. Confirmation af 1806 og senere Bevilling af 1829 nu er bragt tilveie, maa frafaldes for Kaldets Vedkommende for de Torder, der ere omhandlede i disse Actstykker.

Derimod finder Ministeriet at det kan være tvivlsomt, om ikke den nuværende Sognepræst kan anses for berettiget til for sin Embedstid at vedblive at oppebære Tienden efter Foreningen af August 1829, som en temporær Accord, oprettet mellem hans Formand og Tiendeyderne, og fornyet for hans Embedstid. Spørgsmaalet herom hører imidlertid, hvis Yderne ikke maatte ville tiltræde denne Mening, under Domstolenes Afgjørelse, i hvilken Henseende det maa overlades Sognepræsten selv at træffe de fornødne Skridt, og navnlig at henvende sig til Amtet om fri Proces.

19 Marts. Lov, hvorved § 14 i Loven af 14de April 1852 forandres. Indenrigs=Min.

Rigsdagen har vedtaget og Kongen ved Sit Samtykke stadfæstet følgende Lov: Bederlaget for den Korntiende, der kies af vedkommende Yder, bliver i de Tilfælde, hvor Amtstiendecommissionens Virksomhed udkræves, for at faae Bederlaget for nogen af de tvende andre Tiender bestemt, at ansætte til samme Størrelse som dette. Men i de Tilfælde, hvor Commissionens Mellemkomst i fornævnte Tiemed ikke udkræves, bliver Bederlaget for den Yderne tilhørende Tiende at ansætte til samme Beløb, som er bestemt for hver af de andre Tiender, og, hvor

dette er af ulige Størrelse, eller findes at være usorholdsmæssigt 19 Marts. høit eller lavt, at ansætte ved Commissionens Skjon. Omkostningerne ved disse Forretninger udredes med deres fulde Beløb af Statskassen efter Foranstaltning af Indenrigsministeren*).

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Aalborg Amt) 19 Marts. hvori Ministeriet i Anledning af et Andragende fra Sogneforstanderskabet for Ferslev Pastorat, hvori dette havde besværet sig over en af Amtet under 8de December f. A. afgiven Resolution, hvorved Tjenestekarl N. N., som i de sidste 9 Aar havde havt Tjeneste i Aalborg, medens hans Kone samtidigt havde opholdt sig i Boldsted, hvor hun selv havde forskaffet sig Huusleilighed og kun af Manden modtaget en aarlig Understøttelse af 4 Rd. ligesom han ingenfinde i det nævnte Tidsrum var affordret eller havde ydet nogen communal Præstation til Ferslev-Dal-Boldsted Commune, samt endelig kun havde besøgt hende de 2 Gange om Aaret, han var gaaet til Alters med hende i Boldsted, var antagen at være forsørgelsesberettiget i Ferslev Pastorat — melder, at bemeldte N. N. efter det Oplyste maa antages at have vundet Forsørgelsesret i Aalborg, og at denne Kjobstads Fattigvæsen derfor vil have at refundere Ferslev Pastorat den hans Kone ydede Understøttelse.

Lov om Sogneforstanderskabernes og Amtsråadernes Sammen- 22 Marts. sætning og Valg. Indenrigs-Min.

Rigsdagen har vedtaget og Kongen ved Sit Samtykke stadfæstet følgende Lov: § 1. Ved Udgangen af dette Aar astraede samtlige Medlemmer af de nu bestaaende Sogneforstanderskaber. De nye Valg blive at foretage saa betimeligen, at de ved samme dannede Sogneforstanderskaber kunne træde i Virksomhed med næste Aars Begyndelse. 2. I Medlemmernes hidtilværende Antal, Sognepræsten fraregnet, foregaaer ved nærværende Lov ingen anden Forandring end den, at, hvor Tallet paa de Medlemmer, der nu blive at vælge, ellers vilde blive lige, forsøges det med eet Medlem. Sognepræsten, hvis Stilling til Commu-

*) Skr. Udsings Lovsamling p. 35—36.

22 Marts. nens Fattigvæsen og Skolevæsen forbliver usorandret, har for de didrørende Sagers Vedkommende Sæde og Stemme i Sogneforstanderskabet. Skolepatronen udnævnes ifølge Valg imellem Sogneforstanderne indbyrdes. Bestemmelserne i Forordningen af 13de August 1841 § 2 om Herredsfogdens eller Birkedommerens Forhold til Sogneforstanderne forblive i Kraft, dog saaledes, at denne Embedsmands Stemmeret i Sogneforstanderskaberne bortfalder. § 3. Den mindre Halvdeel af Sogneforstanderskabets Medlemmer vælges af samtlige de Beboere i Sognecommunen, som ere i Besiddelse af Betingelserne for Valgbarhed til Folkethinget, naar de derhos i det foregaaende Calenderaar under hvilken som helst Benævnelse have udredet deres Bidrag, det være sig i Penge, Naturalier eller Arbeide, til Communen. Den større Halvdeel vælges af den Femtedeel af Communens fornævnte valgberettigede Beboere, som i det foregaaende Calenderaar have udredet de højeste Bidrag til de paa Hartkorn og efter Formue og Leilighed paalignede Skole-, Fattig- og Communeafgifter, hvortil ogsaa medregnes de Afgifter, der ere udredede til det under en anden Commune hørende Skolevæsen. Saa ofte som efter Anordningen af 13de August 1841 Halvdelen af Sogneforstanderskabets Medlemmer skulde fratæde, afgaae afveglende enten de, der ere valgte af alle valgberettigede Beboere, eller den anden Halvdeel, som er valgt ved indskrænket Valg. Hvilken Afdeling der skal afgaae første Gang, bestemmes ved Lodtrækning. Valgbar er Enhver, der kan vælges til Folkethinget, naar han tillige paa den Tid, Valget foregaaer, har havt Bopæl i Communen i eet Aar. Hvor et Landdistrict hører ind under en Kjøbstads Fattig- og Skolevæsen, skal det tilfalde samtlige Districtets Beboere med samme Betingelser for Valgbarhed og almindelig Valgret, som ovenfor ere fastsatte for Sognecommunerne, af deres Midte at udnævne den Mand, der ifølge Kjøbstadscommunalanordningen bør være Forstander for bemeldte District, samt have Sæde i Fattig- og Skolecommissionen. § 4. Valgbestyrelsen har at forberede Valget ved Affattelse af særegne Lister for hver Klasse af Vælgere. Dersom der i det foregaaende Calenderaar er udredet et lige Bidrag til Skole-, Fattig- og Communeafgifterne af flere Communens Beboere, og

det bliver nødvendigt at medtage Rogen af disse for at naae ²²Marts. den ovenfor omtalte Femtedeel, blive de Alle at medtage. § 5. Skal der paa samme Tid vælges Sogneforstandere til begge Afdelinger, bliver det almindelige Valg først at foretage og derefter med mindst 8 Dages Mellemfrist Valget af den anden Halvdeel. § 6. Ønsker et Sogneforstanderskab, at der gives nærmere Bestemmelser angaaende Udførelsen af dets forskjellige Forretninger, da kunne saadanne med Amtsraadets Samtykke gives i et særligt Regulativ, naar de ikke staae i Strid med Lovgivningen. Ligeledes kan, naar et Sogneforstanderskab ønsker, at Valget af Sogneforstandere maa foregaae paa mere end eet Sted, eller at Kommunen ved disse Valg deles i flere Valgfredse, Saadant med Amtsraadets Samtykke bestemmes i et Regulativ. § 7. Ved Udgangen af April Maaned næste Aar afstræde samtlige Medlemmer af Amtsraadene med Undtagelse af Amtmanden. De nye Valg blive at foretage saa betimeligen, at de derved dannede Amtsraad kunne træde i Virksomhed fra 1ste Mai 1856. § 8. Amtsraadet skal bestaae af Amtmanden som Formand og efter Kongens Bestemmelse, paa Forslag af Amtsraadet, af 7, 9 eller 11 valgte Medlemmer*). Den større Halvdeel vælges af Sogneforstanderskabernes dertil udnævnte Valgmænd paa den Maade, som er foreffreven af 13de August 1841 § 20. Den mindre Halvdeel vælges af et Antal, ligt med fornævnte Valgmænds, af de Eiendomsbesiddere, der have havt fast Ophold i Amtsraadsdistrictet i det sidste Aar før Valget, ere i Besiddelse af Betingelserne for Valgbarhed til Folkethinget, og i det nævnte Aar have udredet den første Afgift til Amtsrepartitionsfonden. Under disse Eiendomsbesiddere ere indbefattede de Fæstere, saavel som de Forpagtere eller Leiere, som efter tinglæst Contract besidde den paagjældende Eiendom for den Aarrække, for hvilket Valget gjælder. Dersom flere i det paagjældende Aar have udredet lige Afgifter til Amtsrepartitionsfonden, af hvilke det er nødvendigt at medtage Rogen for at naae det ovenfor omtalte Antal, blive de Alle at medtage. Valgbar til begge Afdelinger af Amtsraadet er Enhver,

*) Efr. Rgl. Resol. 10de November 1855.

22 Marts. som er valgbar til et af Districtets Sogneforstanderskaber. Naar efter Anordningen af 13de August 1841 Halvdelen af Raadet skal aftræde, afgaaer afværlende een af disse to Afdelinger, første Gang ifølge Lodtrækning. § 9. For Bornholms Bedkommende bliver i Amtsrådets Medlemsantal at indbefatte de fra Kjøbstæderne Indtrædende. Bliver Antallet bestemt til 9, vælges 3 af Kjøbstæderne, og for Landets Bedkommende 4 af Sogneforstanderskabernes Delegerede og 2 af de directe Vælgere. § 10. Suppleantvalg finde ikke Sted. Blive enkelte Pladser i Amtsrådet ledige, foretages nyt Valg, dersom Raadet ikke med Enstemmighed vedtager, at Besættelsen af den ledige Plads kan opsættes til næste almindelige Valg. Dersom der imidlertid i Tidrummet, forinden almindeligt Valg skal foretages, afgaae saa mange enkelte Medlemmer, at der i en af Raadets Afdelinger ikke er Halvdelen tilbage, skal der, saajært see kan, foretages nye Valg i de Afgaaedes Sted til Raadets Fuldstændiggjørelse. § 11. Amtsforbalkeren har strax ved Aarets Udgang at tilstille Amtmanden en Fortegnelse over en og en halv Gang saa stort et Antal, som det Sogneforstanderskabernes Delegerede udgjøre, af de Eiendomsbesiddere, som i Amtsrådsdistrictet have erlagt den høieste Afgift til Amtrepartitionssonden, og har Valgbestyrelsen derpaa, efter at have forvisset sig om, hvilke af de paa Fortegnelsen opførte Besiddere der have de fornødne personlige Egenstaber, saa betimeligen at affatte en Liste over de Eiendomsbesiddere, der herefter blive umiddelbart berettigede til Valg, at trykte Listes over samme kunne være omsendte til alle Sogneforstanderskaber inden 14 Dage før Valget skal foregaae, ligesom Fortegnelsen bliver at bekjendtgjøre i den eller de Aviser, der udgaae i Amtsrådsdistrictet. Indenrigsministeren bemyndiges til at foranstalte det Fornødne, for at Amtsforbalkerne kunne blive istand til at udfærdige de forannævnte Listes i deres fuldstændige Omfang, som og med Hensyn til den fornødne Deling i de Amtsrådsdistricter, der indbefatte flere Amtsfueldistricter. Skal der paa samme Tid vælges Amtsrådsmedlemmer til begge Afdelinger, vælge de af Sogneforstanderskaberne udnævnte Valgmænd først. § 12. Finder et Amtsråd det ønskeligt, at Valget af Raadets Medlemmer foregaaer paa mere

end eet Sted, eller at Districtet ved disses Valg deles i flere 22 Marts. Valgkredse, da kan Saadant med Indenrigsministerens Samtykke bestemmes i et særligt Regulativ. § 13. Forøvrigt forbliver det ved den gjældende Lovgivnings Forskrifter om Amtstraadene og Sogneforstanderskabernes Sammensætning og Valgene til samme*).

Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne. Indenrigs-Min.**). 22 Marts.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden 23 Marts. over Frederiksberg Amt) om at Præsten ved at indtræde i nyt Hgtefskab, tabe Ret til Pension af Kaldet, naar de paany maatte blive Enker.

I Anledning af et hertil indkommet Andragende, hvori Premierlieutenant og Kjøbmand N. N. i N. N. Kjøbstad har reserveret sin nuværende Hustru, tidligere Enke efter afdøde Sognepræst for N. N. Kirke sammesteds Ret til eventuel Enkepension af N. N. Sognekald i Tilfælde af at hun skulde overleve ham, skulde Ministeriet, efterat have om Sagen brevvevlet med Biskoppen over Sjællands Stift, tjenstligst anmode Hr. Kammerherren om at lade Andrageren tilkjendegive, at den saaledes af ham tagne Reservation ikke kan tillægges nogen Betydning, da Præsten, ved at indgaae andet Hgtefskab maa antages at udtræde af ethvert Forhold til Sognekaldet, ogsaa for det Tilfælde, at de maatte blive Enker efter den anden Mand, samt at Analogien af hvad Leven af 5te Januar 1851 § 11 i denne Henseende anordner med Hensyn til Enkers Pension af Statsklassen ikke kan komme til Anvendelse med Hensyn til Kaldspensioner.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 27 Marts. Sjællands Stift) om den Provst tilkommende Betaling for Afholdelse af extraordinaire Kirkesyn.

Med behagelig Skrivelse af 11te Januar d. A. har Deres Høiærværdighed tilstillet Ministeriet et Andragende, hvori Provsten for N. N. Herreder N. N. forespørger om de af Ministeriet i Skrivelse af 20de October f. A. (Dptmtstid. p. 906) givne

*) Skr. Utsings Lovsamling p. 53—58.

***) Findes i Utsings Lovsamling 1855 p. 58—63.

27 Marts. Bestemmelser om, at der for Afholdelsen af de deri ommeldte extraordinære Syn over Kirker skal gives Provsten en Betaling 2 Rd., er at forstaae saaledes, at denne Betaling skal ydes, forsaavidt Forretningen samt Reisen frem og tilbage medtager en halv Dag, og at der derimod skal betales 4 Rd., saafremt en heel Dag bruges.

I denne Anledning meldes herved tjenstligst, at Ministeriet, naar Reisen skulde vare mere end 1 Dag, i Genhold til Canc. Skr. af 27de Januar 1846 finder det rettest, at Betalingen erlægges som Diæter altsaa dagviis dog overensstemmende med Grundsætningen i de senere Lovbestemmelser navnlig Lov 4de Juli 1850 § 11 ikke med 3 Rd. men med 2 Rd. daglig.

27 Marts. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Sorø Amts-skoledirection) hvori Ministeriet, da der var begjært Resolution for, om en Skolelærer, der befordres til andet Embede, ikke bør blive ved sit hidtil havte Embede, indtil han kan forevise Kaldsbrev og Collats for at være beskiftet til andet Embede, eller indtil det af Biskoppen er tilmeldt Skoledirectionen, at Collats er meddeelt til andet Embede, svarer, at, da den nye Kaldelse ikke kan ansees fuldendt, forinden Læreren har erholdt Collats, maa Ministeriet ganske tiltræde Directionens Formening om dette Punkt.

27 Marts. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Præstø Amt) hvori Ministeriet i Anledning af et Andragende, hvori N. N. Sogneforstanderskab havde anholdt om Ministeriets Resolution for, hvorvidt det kunde paalægges Besidderen af Stamhuset N. N. at yde Bidrag til bemeldte Sognes Skole- og Fattigvæsen m. m. af et ham tilhørende i et af Sogneue beliggende Teglværk, — svarer, at Ministeriet under de af Hr. Amtmanden anførte Forudsætninger, nemlig, at der ikke hviler Hartkorn paa bemeldte Teglværk, og at Gieren af samme boer udenfor den Commune, hvori det er beliggende, med Amtet er enigt i, at det omhandlede Spørgsmaal maa besvares benægtende.

Indenrigs- Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Odense 27 Marts. Amt) hvori Ministeriet, da Amtet havde til dets Afgjørelse indstillet et opstaaet Spørgsmaal om, i hvilken Commune Forbedringshuusfange N. N.s Familie i Kjerteminde skulde ansees forsørgelsesberettiget, svarer, at det med Amtet er enigt i, at den omhandlede Familie maa ansees forsørgelsesberettiget i Kjerteminde Kjøbstad*).

Indenrigs- Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Odense Amt) 23 Marts. om at den i Placat 9de Januar 1830 indeholdte Bestemmelse om, at der for en i Hertugdømmerne født Person behøves et 15aarigt uafbrudt Ophold i et Fattigdistricte for der at erverve Hjemstedsrret, ikke er anvendelig, hvor Spørgsmaal om Forsørgelsesretten verserer mellem to danske Communer.

Paa dertil af Hr. Kammerherren givne Anledning, har Amtmanden over Svendborg Amt indstillet til Ministeriets Afgjørelse en imellem Lunde Sognesforstanderskab og Odense Kjøbstads Fattigcommission opstaaet Meningsulighed om, hvorvidt Værts-husholder N. N., der er født i Hertugdømmet Holsten, skal ansees forsørgelsesberettiget i Lunde Sogn, hvor han fra 1ste Mai 1820 til 1ste November 1827 har haft Ophold, eller i Odense Commune, hvor han har været bosat siden Slutningen af Aaret 1840.

Foranlediget heraf skulde Man, næst at henvise til Bestemmelserne i Canc. Pl. 9de Januar 1830 in fine samt til hvad der er udtalt i Canc. Skrivelse af 5te September 1844 (paa sit

*) Af de i Sagen tilveiebragte Oplysninger fremgik det, at Familien, efterat den i Løbet af Sommeren 1847 havde leiet Bopæl i Kjerteminde og derpaa forberedt sig til at sætte Bo, indflyttede i bemeldte Bolig den 12te November 1847 og forblev boende i Byen ikke alene indtil Manden den 10de November 1852 blev anholdt, men ogsaa efter denne Tid uden i bemeldte Tidrum at modtage nogen Understøttelse af Fattigvæsenet førend den 21de Februar 1853. Amtet antog derfor, at, skjøndt der ikke var forløbet 5 fulde Aar paa den Tid Manden blev anholdt, maatte Familien, da den først modtog Understøttelse efterat det femaarige Ophold var tilendebragt, paa Grund af Bestemmelserne i Forordningen af 24de Januar 1844 § 8 være forsørgelsesberettiget i Kjerteminde, uanseet, at den, da Manden var Dagleier, ikke kunde siges at have forfat hans Næringsøbrift efter hans Anholdelse.

- 28 Marts. Sted i den Udfingste Rescriptsamling) tjenstligt melde, at Ministeriet finder, at Paagjældende ved sit mere end 5-aarige Ophold i Odense Kjøbstad har vundet Forsørgelsesret sammesteds.
- 28 Marts. Forordning for Island angaaende Søn- og Helligdagenes vedbørlige Helligholdelse.*)
- 30 Marts. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Sorø Amt), hvori samme — i Anledning af en Meningøulighed om, hvorvidt Personer, der have taget midlertidigt Ophold i en Kjøbstad, kunne ansees pligtige til at svare Afgifter til Communen efter Formue og Leilighed — svarer, at det finder, at kun de blandt de paagjældende Personer, der paa den Tid, Vigningen lægges, have leiet Bolig i Communen paa sædvanlig $\frac{1}{2}$ Aars Leietid, bør medtages ved Ansættelse til Formue- og Leilighedsbidrag.
- 31 Marts. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Kjøbenhavns Amtsfleobirection) hvori Ministeriet i Anledning af et indsendt Andragende fra Skolelærer N. N., hvori denne havde begjært Ministeriets Resolution i Anledning af at Beboerne af N. N. By havde nægtet at yde ham Degnetrave med $\frac{1}{3}$ af det Beløb, hvortil Bederlaget for Præstetiende ved allerhøist confirmeret Forening var bestemt, svarer, at Skolelæreren formeentlig i Genhold til den approberede Skoleplan, sammenholdt med Forordningen af 8de Januar 1810 § 31 maa ansees berettiget til at nyde i Degnetrave $\frac{1}{3}$ af det for Præstetienden nu fastsatte Bederlag.
- 31 Marts. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Directionen for det Kongelige Skolelærerseminarium i Ranum) om at constituerede Skolelærere have samme Adgang til Dplærelse af deres Sønner paa Skolelærerseminarierne som de faste Skolelærere.
- Bed under 13de Januar sidstleden at tilstille Ministeriet et Andragende fra constitueret Skolelærer N. N. om at fritages for at erlægge den befalede Afgift for hans Søns Optagelse som Elev paa Ranum Seminarium saavel som et lignende Andragende fra en anden constitueret Skolelærer N. N., der ligeledes har

*) Findes i Udfingste Lovsamling for 1855 p. 151—156.

en Søn, N. N., paa Seminariet, har Directionen, næst at 31 Marts. bemærke, at den har tilkjendegivet ovennævnte N. N., at Directionen ikke antager, at den Skolelærersønner tilstaaede Fritagelse kan tilkomme en Søn af en constitueret Skolelærer, yttret, at constituerede Skolelærere ifølge den bestaaende Lovgivning ikke have den samme Ret i Henseende til deres Søners Oplærelse paa Seminariet som virkelige Skolelærere, og at Directionen ikke kan finde, at der her mere end ved alle andre Leiligheder, hvor ikke udtrykkelige Lovbestemmelser hjemle det, er Anledning til at hæve Forskjellen mellem en constitueret Embedsmand og den virkelige.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at det dog maa antage, at den ved allerhøieste Resolution af 29de December 1837, bekendtgjort ved Cancelli-Circulære af 20de Januar 1838, Skolelærerne bevilgede Fritagelse for at svare den ved Placat af 19de October 1824 paabudne Afgift til Seminariefonden ogsaa maa komme saadanne Skolelærere tilgode, som paa Grund af, at de ikke have underkafstet sig Examen ved et Seminarium, ikke have kunnet erholde fast Ansættelse, men blot Constitution i et Skolelærerembede. Forøvrigt undlader Ministeriet ikke at tilføie, at den ovennævnte Skolelærer N. N. efter derom indgiven Ansøgning, under 8de dennes har erholdt Tildelse til at erholde fast Ansættelse i det Embede, hvori han hidtil har været constitueret, saa at Spørgsmaalet for hans Bedkommende nu i ethvert Tilfælde vilde bortfalde.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 31 Marts. og Biskoppen over Sjællands Stift) hvorved Ministeriet melder, at et Beløb af 260 Rd. 44 β ., hvortil Godtgjørelsen for det fra tvende Arvefæstefeder Matr.-Nr. 37 a og 37 b under Brøndbyøster Sognekald til Kirkegaardens Udvidelse indtaget Areal af 3,050 \square Alen er bleven bestemt, ved en i Medfør af Forordningen af 23de April 1845 afholdt Taxationsforretning, er foranstaltet anvist Stiftsøvrigheden til Udbetaling af Finantshovedkassen til Anvendelse i Overensstemmelse med den derom tagne Bestemmelse nemlig at af de fastsatte Godtgjørelsessummer resp. 147 Rd. 68 β . og 112 Rd. 72 β . indfattes iblandt Stiftets

31 Marts. offentlige Midler resp. 100 Rd. og 50 Rd. — hvorimod Resten udbetales Arvesæsterne — saaledes at Sognepræsten da oppebærer Renterne, imod at disses Beløb liquideres i Arvesæsternes med Penge efter Capitelstaxten svarende aarlige Afgifter til Kaldet af resp. 3 Tdr. og 2 Tdr. Byg.*)

2 April. Bekjendtgjørelse angaaende midlertidig Oprettelse af et 3die Departement under Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet samt Ansættelse af en Departementschef og Overtourneur for Borger- og Almueskolevæsenet m. m. Kirke- og Underviisningsministeriet.

Paa Ministeriets derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen ved allerhøieste Resolution af 31te f. M. allernaadigst at bifalde: 1) at der under Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet fra 1ste April d. A. og indtil videre oprettes et 3die Departement, hvorunder henlægges Behandlingen af samtlige Sager, der vedkomme Borger- og Almueskolevæsenet saavel som Skolelærer-Seminarierne og Døvstumme-Institutet i Kongeriget, hvilke Sager hidtil have henhørt under Ministeriets 2det Departement, dog at det i Henseende til Decisionen af de, Borger- og Almueskolevæsenet vedkommende, Regnskabsager forbliver som hidtil, og at til dette Departement henlægges det nuværende 2det Secretariat under Ministeriets 2det Departement; 2) at der fra ovennævnte Tid og ligeledes indtil videre oprettes et Overtourneurat for Borger- og Almueskolevæsenet, med hvilket Departementschefsposten for Ministeriets 3die Departement bliver at forene; og har det derhos behaget Hans Majestæt allernaadigst at constituere Biskop Dr. phil. D. G. Monrad, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, til at overtage Embedet som Departementschef for Ministeriets 3die Departement og Overtourneur for Borger- og Almueskole-

*) Da Jorden ved en senere Omtaxationsforretning vurderebes 100 Rd. høiere, bevilgede Ministeriet under 24de October 1856, at dette Beløb samt den paa de indtagne Arealer falvende Dvotadeel af Arvesæsteafgiften til Kaldet for Aarene 1854—57 som ogsaa i sin Tid de 87 Rd. 23 ff., som udgjorde bemeldte Afgifts capitaliserede Beløb, directe blev udbetalt Arvesæsterne, da disse vedbleve at svare de fulde Arvesæsteafgifter.

væsenet, samt allernaadigst at bemyndige Ministeriet til at med- 2 April.
dele ham en Instrux i hans Egenkab af Overdirecteur for Borger-
og Almueskolevæsenet. *)

Bekjendtgjørelse angaaende en Instrux for den under Kirke- 2 April.
og Underviisningsvæsenet indtil videre ansatte Overdirecteur for
Borger- og Almueskolevæsenet. Kirke- og Underviisnings-Mini-
steriet.

I Henhold til den Ministeriet for Kirke- og Underviisnings-
væsenet ved allerhøieste Resolution af 31te f. M. dertil givne
Bemyndigelse har Ministeriet under Dags Dato udfærdiget føl-
gende Instrux for Overdirecteuren for Borger- og Almueskole-
væsenet: § 1. Overdirecteuren for Borger- og Almueskole-
væsenet er som saadan Ministeriets Organ, og har derfor at
rette sig efter de ham saavel i Almindelighed som for hvert
enkelt Tilfælde af Ministeren givne Forskrifter. Han har at ud-
arbejde og til Ministeriet at indgive Forslag til de Forbedringer
i Borger- og Almueskolevæsenet, hvortil han maatte finde, at der
er Trang. Over de, af Ministeren ham forelagte, Sager har
han at afgive Betænkning, samt at udarbejde i det Enkelte de
Planer, hvortil Grundtrækkene meddeles ham af Ministeren.
§ 3. Seminarierne i Kongeriget besøge han idetmindste een-
gang om Aaret, og har da at erhverve sig et paa umiddelbar
Erfaring grundet Kjendskab til deres Tilstand, og er han derfor
berettiget til at overvære Underviisningen, forlange Examination
afholdt af Lærerne over opgivne Gjenstande, selv at rette Spørgs-
maal til Lærlingene og meddele Seminarieforsandlerne og Lærerne
de Bemærkninger, som han maatte have at gjøre. Seminarie-
forsandlerne skulle, under hans Nærværelse paa Seminarierne,
træffe de Foranstaltninger, som af ham maatte anses nødvendige
til i kort Tid at komme til nøie Kundskab om Seminariernes
Tilstand. Ved Ministerens Approbation kan Overskoledirecteuren
ved sine Besøg paa Seminarierne medtage Mænd, der ere sær-
deles sagkyndige i enkelte af Underviisningsfagene, og skal der
da gives dem samme Leilighed som Overskoledirecteuren til at
begrunde deres Mening om den Maade, hvorpaa Underviisningen

*) (Sfr. Udsings Lovsamling p. 157—58.

2 April. i disse Fag drives. Foraauidt ssee kan, skal han tillige være tilstede ved Seminariernes Dimissionsexamen, men hans Virksomhed indskrænker sig, naar han ved denne Leilighed er tilstede, til Deeltagelse i Censuren, og til at virke hen til, at denne bliver eensartet ved alle Seminarierne. § 4. Med Skolevæsenets Tilstand, saavel paa Landet som i Kjøbstæderne og Kjøbenhavn, skal han gjøre sig bekjendt, saavidt muligt ved umiddelbar Jagttagelse af enkelte Skoler i hvert af Provstierne i Kongeriget. De Besøg i Skolerne, som han til den Ende har at foretage, skulle ssee deels efter deels uden foregaaende Anmeldelse. Ved Besøgene af sidstnævnte Art skal det være hans Niemed at lære at kjende Skolerne, saaledes som de vise sig i deres daglige Skikkelse, hvorimod han ved de forud anmeldte Skolebesøg skal lade det være sig magtpaaliggende at sætte sig i Forbindelse saavel med Skolernes Lærere som med de Mænd, der have det umiddelbare Tilsyn med Skolerne. Til den Ende skulle derfor disse Mænd, foraauidt de henhøre til det samme Provsti, som den Skole, der skal besøges, betimelig underrettes om, naar og hvor et saadant Skolebesøg af Over-skoledirecteuren vil finde Sted, og der skal gives dem Leilighed til at overvære Undersøgelsen af Skolen. Hvis Forældrene dertil give deres Samtykke, kunne Lærerne tillige medtage nogle af deres egne Skolers Børn og lade dem deeltage i Prøverne. Efterat Undersøgelsen af Skolen er endt, skal Over-skoledirecteuren forhandle med de tilstedeværende Lærere og Tilsynshavende om de Skolen vedkommende Gjenstande, som enten af disse eller af ham selv maatte ønskes bragte under Overveielse. § 5. Paa de Inspectionereiser, som han foretager, skal han, naar han maatte ansee det fornødent, personlig forhandle saavel med Skoledirectignerne og Sogneforstanderskaberne som med Amtsrådene; og han skal tillige ved personlig Jagttagelse skaffe sig Kundskab til de, stedlige Forhold vedrørende, Spørgsmaal, der foreligge til Ministeriets Afgjørelse, og om hvilke Autoriteterne ere af forskjellig Mening. Paa Inspectionereiser er han forpligtet til at anvende idetmindste 6 Uger om Aaret.*)

*) Efr. Ussings Lovsamling p. 158—160.

Lov om Løsning af Sognebaandet. Kirke- og Underviisnings- 4 April.
Ministeriet.

Rigsdagen har vedtaget og Kongen ved Sit Samtykke stadfæstet følgende Lov: § 1. Naar et Medlem af en Sogne-
menighed ønsker i kirkelig Henseende at slutte sig til en anden
Præst end Sognets, bliver derved følgende at iagttage: § 2.
Den Paagjældende bør træffe fornøden Aftale om Sagen med
den for en vis Menighed bestillede Præst, af hvem han ønsker
de kirkelige Handlinger for sit Vedkommende udførte, og til hvem
han overhovedet ønsker at vende sig som sin Sjælesørger. Efter
at have ordnet det Fornødne med denne, anmelder han Sagen
for Provsten, som dernæst har at meddele vedkommende Sogne-
præst Underretning om det indtraadte Forhold. Ønsker han at
vende tilbage til sit Sogns Præst, har han at gjøre Anmeldelse
herom til Provsten, som derefter meddeler det Fornødne til begge
Præster. § 3. Fremdeles bør den Paagjældende meddele til
Kirkebetjenten og til Præsten i hans eget Sogn alle til Kirke-
bøgernes nøiagtige Førelse fornødne Oplysninger angaaende en-
hver kirkelig Handling, som udføres af en anden Præst, idet
Sognets Præst er forpligtet til at paasee, at Alt, hvad Lov-
givningen kræver, bliver indført i Sognets Kirkebøger. Denne
Meddelelse bør skee med vedlagt Attest fra den Præst, som har
udført den kirkelige Handling, senest 8 Dage derefter, og Sidst-
nævnte bør tillige indføre Beretningen om den kirkelige Hand-
ling i sit Sogns Kirkebog, dog uden Nummer i vedkommende
Rubrik, undtagen forsaavidt Confirmationen angaaer. Forsøm-
melse af den omhandlede Meddelelse straffes efter Øvrighedens
nærmere Bestemmelse med Mulet til Districtets Fattige af 1 til
5 Rd., med Tillæg af 1 til 5 Rd. for hver Uge denne Pligts
Opfyldelse maatte være tilfidesat. § 4. Anmeldelse om Børns
Fødsel gjøres for den Kirkebetjent, der fører det ene Exemplar
af Kirkebogen, og af ham for Præsten i det Sogn, hvor Barnet
er født, efter Forordningen af 30te Mai 1828 § 9. Sidst-
nævnte paahviler det at gjøre den i bemeldte Forordnings § 5
foreskrevne Anmeldelse, saafremt han ikke ved Udløbet af den i
Forordningen foreskrevne Frist modtager den i ovenstaaende § 3
omhandlede Meddelelse om Barnets Daab. Ligeledes tilkommer

4 April. det Sognepræsten i det Sogn, hvor Bruden har sit Hjem, at foretage Lydningen til Hgteskab, i hvilken Henseende Bestemmelserne i Forordningen af 30te April 1824 § 14, angaaende hvad der skal iagttages, naar Brudevielsen efter Bevilling udføres af uvedkommende Præst, skulle komme til Anvendelse, forsaavidt de lade sig forene med Indholdet af denne Lov. Skudsmaalsbøger autoriseres af den Præst, af hvem Barnet er confirmeret, hvorimod den i Lov af 10de Mai f. A. § 60 befalede Paategning af samme paa Landet skeer af Sognets Præst. Ligeledes paaligger det denne at gjøre de lovbefalede Indberetninger om Fødsler, Daab, Brudevielser og Dødsfald, samt at meddele Attester i Form af Udskrifter af Kirkebogen, undtagen forsaavidt Confirmationen angaaer, hvorom Indberetning afgives og Attest meddeles af den Præst, der har foretaget den. § 5. Den i Forordningen af 18de October 1811 foreskrevne Mægling i Sager angaaende Separation eller Skilsmisse mellem Hgtefolk foretages af den af dem i Medfør af denne Lov antagne Sjølesørger, hvem det ligeledes tilkommer at meddele de Vidnesbyrd, der maatte forlanges om de Paagjældendes Bandel og Forhold, hvilke dog efter Omstændighederne bør fuldstændiggjøres af Sognets Præst. § 6. Det paagjældende Menighedsmedlem vedbliver fremdeles at yde til sit eget Sogns Præst og Kirkebetjente alle kirkelige Afgifter, der hvile paa Eiendom og Næringsbrug i Sognet, saasom Tiende eller Tiendes Bederlag, Smaaredjel, Maaest og deslige faste Intægter paa Landet saavel som Præstespøge i Kjøbstæderne. De nuværende Præster og Kirkebetjente vedblive derhos at oppebære Høitidsoffer samt kirkelige Accidentser ogsaa for de Handlinger, hvortil deres Tjeneste ikke begjæres, saalænge de forblive i vedkommende Embeder. Men efter deres Afgang fra disse erlægges Høitidsoffer og Accidentser alene til den Præst, til hvem de Paagjældende have sluttet sig, saavel som til vedkommende Kirkebetjente i den Præsts Sogn. Det Tab, som et Skolelærer-Embede herved maatte lide, erstattes ved Ligning paa sædvanlig Maade. Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet bemyndiges til at udfærdige de Regulativer om Præstespøge i Kjøbstæderne, som denne Lov maatte gjøre nødvendige.*)

*) Cf. Utsings Lovsamling p. 161—63.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Stiftsøvrigheden over Aalborg 4 April. Stift) om at Bekjendtgjørelsen i Stiftsavisen angaaende Capitelstarten kan indskrænke sig til at angive Gjennemsnittet af hver enkelt Voterendes Priisangivelse.

Foranlediget af at Redacturen af Aalborg Stiftsavis har vægret sig ved at indrykke i bemeldte Avis de befalede, af vedkommende geistlige og civile Embedsmænd afgivne, maanedlige Bota til Capitelstarten, har Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed, med Hensyn til at den allerhøieste Resolution af 29de April 1837 paalægger Udgiveren af Stiftsavisen deri at bekjendtgjøre samtlige Vedkommendes Indberetninger, som benyttes ved Capitelstartens Sættelse, og at Offentliggjørelse af de maanedlige Bota vilde indeholde fuldstændigere Oplysning om Basis for Capitelstarten end Bekjendtgjørelse blot af Gjennemsnittet af hver enkelt Voterendes Priisangivelse, i Skrivelse af 9de Februar sidstleden indstillet, at Stiftsavisens Expedition maatte gives Paalæg om i Henhold til bemeldte allerhøieste Resolution uden Betaling at indføre i Avisen samtlige maanedlige afgivne Bota til Capitelstarten efter den Opgivelse deraf, som af Stiftsøvrigheden er meddeelt.

I Anledning heraf skulde man, efter over Sagen at have corresponderet med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, tjenstligst tilbagemelde, at, da det maa antages, at den Garanti for Paalideligheden af de vedkommende geistlige og verdslige Embedsmænds Beretninger, der er tilsigtet ved den i den ovennævnte allerhøieste Resolution befalede Offentliggjørelse af samtlige Vedkommendes Beretninger, vil kunne opnaaes uden Offentliggjørelse af hver enkelt af deres Beretninger, og da det maa erkjendes, at en saa omfattende Offentliggjørelse vilde paadrage vedkommende Bladudgivere en meget betydelig Bekostning, finder Ministeriet, at der ikke bør forlanges mere af disse uden Betaling, end Offentliggjørelse af Middeltallet af de i hver enkelt af de vedkommende Embedsmænds Beretninger opgivne Priser, saaledes som det hidtil har været Tilfældet baade i Aalborg og, saavidt vides, ogsaa i de andre Stifter, sfr. Cancelli-Skrivelse af 19de Juni 1838, der findes trykt i Udsings Samling.

7 April. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Aalborg Stift) om Embeds-Laan til Draining af Præstegaardsjorder.

I et til det Kongelige Landhuusholdnings-Selskab indkommet Andragende havde Sognepræsten for N. N. Menigheder, N. N., under 30te Juni 1853 anholdt om Understøttelse af Selskabet til Udtørring ved den saakaldte Draining af Præstegaardens Jorder, fornemlig af et Areal af samme af 40 Tdr. Land, som tidligere var udyrket Hede, men som af Sognepræst N. N. er bragt under Ploven. I Betragtning af den Vigtighed for Agerdyrkningen, som der maa tillægges en almindelig Udbredelse af Drainingen, fandt Landhuusholdnings-Selskabet, at dette Andragende fortjente særlig Opmærksomhed, og Det anbefalede derfor Sognepræst N. N. til Indenrigsministeriet til at erholde Understøttelse til Draining af et Areal paa omtrent 20 Tdr. Land under den Control, som nærmere kunde bestemmes, men da Indenrigsministeriet ikke saae sig istand til at udrede den attraaede Understøttelse af de under sammes Refort hørende Fonds, har det ved Skrivelse af 30te September s. A. tilskillet Ministeriet Sagen.

Efterat Ministeriet i den Anledning paa ny har brevvevlet med det Kongelige Landhuusholdnings-Selskab*) skulde Det her-

*) Den af Landhuusholdnings-Selskabet under 16de Januar 1855 afgivne Erklæring lyder saaledes:

Nærmest foranlediget af den hermed tilbagesølgende Ansøgning, med Bilag, fra Pastor N. N. i N. N. om en Understøttelse til hans Embedsjorders Draining, har Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet i behagelig Skrivelse af 13de November sidsleeden begjært sig meddeelt Landhuusholdnings-Selskabets Yttringer. Næst at henvise til vedlagte**)

***) Denne Erklæring lyder saaledes:

I Anledning af en Forespørgsel fra Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet om, hvorvidt Drainingsanlæg kan betragtes som en varig Foranstaltning m. m., har det behaget det Kongelige Landhuusholdnings-Selskab i Skrivelse af 21de dennes at indbente min Formening berom, samt om, hvad det Kongelige Landhuusholdnings-Selskab formeentlig burde bringe i Forslag for at rydde Ministeriets Betænkeligheder tilside, navnlig ved at understøtte et af Pastor N. N. i N. N. paatænkt Drainanlæg. Ministeriets Dnske gaar ud paa at erholde Kundskab om, hvorvidt Drainingsanlæg kan ansees for en varig Foranstaltning, om hvorledes et slikt Arbeides Udførelse bedst kan controllers, og endelig om Indrømmelsen af Laan til saabanne Anlægs Udførelse ikke rettest burde betinges af, om Arbeidet var lukket, derved, „at Vandet var bragt til at rinde.“ Under den Betingelse, som ogsaa tilføies i Ministeriets Skrivelse, at Anlægget er vel udført, maa Draining utvivlsomt ansees for en varig

ved tjenstligst melde Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdig- 7 April.
hed til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse for Sogne=

over dette Anliggende indbenteede Erklæring fra Cand. phil.
E. Møller-Holst, som særligt har lagt sig efter Drainings=

Foranstaltning. Skjøndt Drainingen i sin nærværende Form er en temmelig ny Kunst, som først har funden Udbredelse i alle agerdyrkende Lande, efterat Fabrikationen af Drainrør var lettet ved en i 1842 i England gjort Opfindelse af en dertil yderst henfigtæmæssig og simpel Maskine, saa har man dog tidligere, alt fra Begyndelsen af dette Aarhundrede, nu og da draineret ved Hjælp af Rør, kun af en anden Form og gjorte med Hænder, og navnlig omtales i Journal of the Royal Agricultural-Society of England for 1841 et af saadanne Steen i 1810 udført Anlæg, som et Mønster paa et Drainanlæg. Faren for et Anlægs Ule-Variighed kan forøvrigt beroe paa følgende Omstændigheder: paa et brændt Rør og paa en slet valgt, eller slet udført Plan, men de deraf opstaaende Ulemper ville i Reglen give sig tilfjende i Løbet af det første Aar. Skjøndt den Veermæssige, der afgiver gode Steenarbeider af forskjellig Slags, ogsaa vil afgive gode Drainrør, og medens „brændte Steen“ kunne, som bekjendt, holde sig uforandrede i Aarhundreder i Jorden, saa have vi allerede i de saa Aar, Draining har været forsøgt her i Landet, enkelte Exempler paa, at Drainrør ere opløbte i Jorden i det første Aar og saaledes have gjort Anlægget ubrugbart, uagtet Drainrøret paa Grund af dets Form, den meget store Overflade i Forhold til Væggens Tykkelse, brændes med større Lethed end de massive Steen; men denne Fare vil sikkerlig med den fornødne Erfaring meget snart hæves. For at undgaae Følgerne af en mulig slet Plan eller en slet Udførelse er det vistnok naturligt, at Enhver, der begynder et Anlæg, søger Raad og Hjælp hos en sagkundig Techniker, der ved at give Planen for Anlægget og ved at sætte dette i Gang kan forebygge de grovere Feil og unyttige Bekostninger, som den fuldkomne Mangel paa Erfaring i denne Sag kunne afstedkomme. Da der ikke her i Landet, som i flere af de mere fremrykkede paa Fastlandet, som Frankrig, Belgien, Preussen &c., findes Teknikere, ansatte af Regjeringen, som altsaa vare at ansee som autoriserede Sagkundige, vil det i nærværende Tilfælde vistnok ikke være uhenfigtæmæssig, om Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet forbeholder sig at forlange af vedkommende Beneficiarius oplyst til Approbation, hvem denne maatte ønske at overdrage Ledelsen af det paaatænkte Drainingsanlæg, forsaavidt Ministeriets Hjælp dertil ønskes. Til Vedkommelse af en Saadans Competence vil det vistnok ikke mangle Ministeriet paa Underretelse, f. Ex. fra det Kongelige Landhuusholdnings-Selskab. Den dertil udsætte Techniker vilde da have Dørtilligthed med Arbeidet og, foruden vedkommende Beneficiarius, at indgive Indberetning om det aarlig udførte Anlæg. Deri, at en sagkundig Techniker foreslaaer Anlægget, vil Ministeriet have den bedste Sikkerhed for, at Pengene ikke ubrugt paa en unødvendig og unyttig Maade. Men uden Hinder for Henfigtens Ordnaelse vilde vel en yderligere Sikkerhed kunne staaes derved, at Udbetalingen af den laante Capital deelviis gjøres afhængig af Arbeidets helbige Udførelse, f. Ex. saaledes, at den halve Sum udbetales ved Arbeidets Fuldførelse efter en Erklæring fra Techniker, og den anden Halvdel, efter et Aars Forløb, efter en Erklæring af villige Mænd om Anlæggets Henfigtæmæssighed. Det vil her neppe være tilstrækkeligt at godtgjøre, at „Vandet er brakt til at rinde,“ thi dette vil useilbarligt være Tilfældet med ethvert Anlæg ietmindste i suigtigt Veir, uden at Anlægget derfor behøver at være godt eller varigt. Derimod vil det af en nogenlunde regelmæssig Terheds- eller Suigtighedsgrad bedst sees, hvorvidt Anlægget er lykket, og det vilde heller ikke være vanskeligt at undersøge, hvem man i uheldigt Tilfælde har at kræve til Raadsskab for Manglerne, idet man graver efter, helst paa en nogenlunde tør Aarstid, paa et eller flere af de Steder, der have viist sig uforholdsmæssig vaade, hvorved man da vil see, om Feilen ligger i Kærens ufuldkomne Brænding, saa de falde sammen og altsaa ikke afgive Ledning for Vandet, eller i en forstyrret Ordning af Kærene, der da tyder paa en mangelfuld Udførelse af Arbeidet, eller endelig, saafremt Ledningerne ere i Orden, i en urigtig Plan, i hvilke Tilfælde enhver

7 April. præst R. R., at det er villigt til at tilstaae som et Laan paa Embedet, paa indtil 20 Aars Afbetaling, naar det har modtaget

væsenet tilveels paa Reiser i Udlandet, skulde man, efter tillige at have confereret herom med nogle Medlemmer af Selskabets Agerdyrknings-Commissioner, tjenstligst meddele Følgende: Den nævnte i den nyere Tid udfundne Jordbudsøringsmethode er at ansee som en af de vigtigste Grundforbedringer, hvis almindeligere Udbredelse ogsaa her i Landet maa erkjendes at være meget ønskelig. Derfor har Selskabet efter Evne søgt at virke til denne Sags Fremme, navnlig ved at understøtte nogle vel forberedte yngre Landoeconomer til under et Ophold i Udlandet, isærveleshed i Holland og England, at gjøre sig noiere bekendte med Drainingsfaget. Efter deres Hjemkomst ere flere af dem komne i Virksomhed ved at overdrages at forfatte Planer til Drainingsanlæg og at lede sammes Udførelse. Det har ei andet end kunnet glæde Selskabet at erfare, at velbemeldte Ministerium er tilbøieligt til at komme Præsterne til Hjælp med offentlige Laan til deres Embedsjorders Draining, imod Laanenes successive Afbetaling i Løbet af 20 Aar, en Forholdsregel, hvorimod ingen grundet Betænkelse formenes at kunne reises, og som tør haabes at ville møde Paaskjønnelse ei blot fra de deri nærmest Interesserede men ogsaa fra Landbostandens Side i Almindelighed, idet en

Bekommende formeentlig bør være villig til at erstatte de deraf opstaaede Tab, og Ministeriet forbeholde sig Ret til at tilbageholde de lovede Penges, indtil Ulemperne ere hævede. Efter at have antydet de mulige Farer ved Drainanlæg og Midlerne derimod, skal jeg endnu tillade mig i Almindelighed at bemærke, at den virkelige Risiko langt fra er saa stor, som den tænkelige, da Erfaring viser, at særdeles mange Anlæg, der udføres med temmelig liden Omhu og Plan, derfor ingenlunde vise sig mislykkede; det er næst let, selv med den blotte Anvisning af en Haandbog i Draining, at udføre et Anlæg, der vil staae sin Brøe i en lang Række — naar man ikke tager Hensyn til Arbeidets Betøielighed, men i dette Bunct: at undgaae unødvendige Udgifter og paa den anden Side ikke at styre de nødvendige Udgifter, netop deri ligger Technikerens Drogave, og dertil kunne benyttes alle de Kundskaber, som Videnskab og Erfaring yde, og kun for den praktiserende Techniker, der har Leilighed til at samle og vurdere en Række af egne og Andre's heldige og ikke-heldige Erfaringer, er det muligt at komme til Kundskaber, der kunne komme Drainingen i theoretisk og praktisk Henseende tilgode. Endelig skal jeg i det særegne Tilfælde med Hensyn til R. R. Præstegaards Jorber tillade mig at bemærke, at det af de vedlagte Papirer tydeligt nok fremgaaer, at Jorberne i høj Grad trænge til Draining, og at Pastor R. R. med fuldkommen Ret har seet, at alle andre Jor-tagender ere mere eller mindre ufrugtbare uden i Forbindelse med denne Grundforbedring, der baade sikker og letter de øvrige Forbedringer, som saa Jorbers Opvirkning kræver. Det er et i og for sig ikke uvigtigt Princip, som Ministeriet ser Kirke- og Underviisningsvæsenet her aater at etablere, naar det vil tillade Laan paa Præstegaarden til Afbetaling i 20 Aar — hvilket Lidrum maa ansees for meget passende — til en saa almeenundvendig og nyttig Forbedring, som kun paa denne Maade kan ventes der at blive anvendt. Jeg vil derfor meget haabe, at det maa lykkes det Kongelige Landhuusbolvnings-Selskab fuldkommen at berolige Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, saa at det realiserer en Plan, som ganske vist vil vinde megen Paaskjønnelse og bære gode Frugter — selv udenfor Præstegaardene, da Bonden pleier langt lettere at optage og vinde Tilro til saadanne Forbedringer, som han seer anvendte paa Præstegaardens Jorber, end naar de udføres paa de større Gaarde, hvor de ogsaa mindre falde ham i Vind.

en Plan til det omhandlede Drainingsarbeides Udførelse tillige 7 April.
med Overflag over Omkostningerne udarbejdede af en sagkyndig

saadan Regjerings-Foranstaltning kan blive en vigtig Impuls til Jordbrugets videre Fremme ved at skaffe Drainingen Indgang paa mange Steder, hvor den maastee ellers endnu længe vilde blive ubekjendt. At Begyndelsen med offentlige Laans Tilbeholdelse til Præstegaardsjorders Draining skeer paa Mors, er en heldig Omstændighed, forsaavidt denne frugtbare Ø just hører til de Egne af Landet, hvor Jorden fortrinnsviis trænger til at befries for det skadelige Vand, og hvor en hensigtsmæssig Draining derfor ubentvivt vil føre til lønnende Resultater. Drainingen i sin nuværende Form er, navnlig her tillands, endnu for ny til, at man i Almindelighed kan bedømme dens Værdighed. Imidlertid har man i Udlandet nogle enkelte Exempler paa, at brændte Leerrør have ligget meget lang Tid i Jorden uden at forfalde. Men saare vigtigt er det, at Drainingsanlægget fra først af bliver vel udført, thi i saa Fald er der ingen Grund til at antage, at det behøver at fornyes selv efter en meget lang Aarrækkes Forsløb. I Tillid hertil have og afskillige større Landeieendomsbefiddere baade paa Nerne og i Jylland i de sidste Aar anvendt betydelige Summer paa deres Jorders Draining med velbegrundet Haab om at indvinde en god Rente af deres derpaa ublagte Penge og med sikker Forventning om, at Arbejdet er udført for en lang Tid, og at det ialfsald kun vil udkræve et Eftersyn eller en Omændring, saasom hvor Jordens Bestaenhed har forhindret Nørens Nedlægning i den behørig Dybde. En af de i Hovedstadens Nærhed liggende Gaarde, hvor Draining i det Større paabegyndtes for nogle Aar siden, er Giedesdal, hvis Eier, Proprietair Valentiner, Medlem af Selskabets Agerdyrknings-Commission, netop med Hensyn til den foreliggende Sag bemærker, at han paa et Areal af 250 Tønder Land, som nu ere afdrainede, ikke har kunnet spore andet, end at Hensigten med Rørledningerne er overalt bleven bleven opnaaet efter Duffe. Om han end om Sommeren, naar de ophørte at give Vand, undertiden befrugtede en Forstoppelse, forsvandt dog denne Frygt, saasnart Efteraaret og Vinteren bragte Regn og Grundvand, der igjennem de underjordiske Canaler bortføres, saa at de atter afgive til Bækkene ganske reent og klart Vand. I Henseende til Spørgsmaalet om, hvorledes Drainanlæg bedst controlleres, da vil det ikke være let at give bestemte Regler herfor uden at lægge Hindringer iven, der kunde svække Lysten hos Præsterne til at til at gaae ind paa Sagen. Da man her tillands endnu faar visse tilstræffelige Erfaringer om, hvorledes i Privatforhold passende Bestemmelser kunne tages imellem Eier og Bruger, vilde det formeentlig være for tidligt allerede nu at opstille almeengjældende Principer for Sagens Ordning. Imidlertid maa man særlig henlede Ministeriets Opmærksomhed paa Nødvendigheden af, at en technisk danned Mand, som er i Besiddelse af fornøden Sagkundskab, overdrages at udfæste Planen til Anlægene, og at Arbejdet iværksættes under hans personlige Tilsyn. Om det er forsvarligh udført og gjør den tilfugtede Nytte, vil allerede kunne skjønnes den første Vinter

7 April. Techniker, som Sognepræst N. N. i fornødent Fald vil kunne faae anvist af Landhuusholdnings-Selskabet. Af det Laan, der maatte blive ham tilstaaet, vil Halvdelen blive udbetalt, naar Arbeidet, hvis Udførelse ligeledes maa ledes af bemeldte Techniker paa hans eget Ansvar, er tilendebragt, og den anden Halvdeel det næstfølgende Foraar, naar Arbeidet ved Undersøgelse af tvende af Amtet udnævnte uvillige og kyndige Mænd er erklæret for at være forsvarligt udført og vel lykket.

10 April. Confirmation paa et af Professor Dr. H. N. Clausen oprettet Gavebrev paa 1,000 Rd. til danske Bøgers Udbredelse i Hertugdømmet Slesvig.

Efterat en Sum af 1,000 Rd., som i Aaret 1846 blev sammensludt af nogle Medborgere for at tilveiebringe den for-

og endbedre i en fugtigere Aarstid saasom tidligt om Foraaret, og enhver dygtig Landmand kan let forvisse sig herom. Naar Drainingen er fæet med Omhu efter en rigtig Plan, hvorved tilstrækkeligt Hensyn er taget til Vandets Fald og Jordsmønnets Vandholdighed, da vil det draine Terrain til alle Tider være tørt og tilgængeligt for Mennesker og Kreaturer. Paa det Sted, hvor en Feil er begaaet, vil der vise sig Uføre og Vand paa Overfladen. Ovennævnte Proprietair Valentiner bemærker, at den gode Virkning af et rigtigt Drainingsystem ingenstunde har været mere paasælbende end i det nye afvigte Efteraar, da Fugtigheden i højeste Grad besværliggjorde Kørenes Nedlægning, men ikke desmindre viste de til et System henhørende nye Forledninger sig tilfulde virksomme, ligesaa snart de vare nedlagte. Forsaabidt der ikke i det nærværende Ansiggende maatte kunne anvendes saadanne Forholdsregler, som ere nogenlunde analoge med en vis hidtil fulgt Praxis, f. Ex. ved Præstegaardes Ombygning, turde det foreløbigt være tilraadeligt, i de Tilfælde, hvor offentligt Laan attraaes i det omhandlede Diemed, at der antoges en dygtig Civil-Ingenieur eller Techniker, som undersøger de lokale Forhold og træffer Aftale med vedkommende Præst angaaende Drainingsanlæggets Omfang &c., hvorefter han udarbejder en Plan med Overflag over Beføstningerne. Vedbliver Præsten efter at være bleven gjort bekendt med disse, sit Dufte om at faae Drainingen sat i værk, da overdrages det Technikeren, paa hans eget Ansvar at udføre Arbeidet. En vis Deel af Laanet kunde imidlertid tilbageholdes indtil det næste Foraar, efterat Drainingen er bleven fuldført og dernæst underløgt af to af Amtet udnævnte uvillige og kyndige Mænd og af disse erklæret at være forsvarligt udført. Honoraret for den omtalte Vistand af en Sagkyndig forudsættes vedkommende Beneficiarius at maatte udrede. Selskabet vil, naar det ønskes, med Fornøielse give nærmere Anviisning paa teknisk dannede Mænd, der kunne assistere Præsterne.

10 April.

nødne Eiendoms-Betingelse for min Valgbarhed til Stifternes Provindsialstænder-Forsamling, senere, da den tilsigtede Anvendelse bortfaldt, er bleven indbetalt til mig, er det mit Ønske, at see denne Kapital anvendt som Bidrag til en vedvarende Virksomhed for Oplivelse og Styrkning af dansk Folkeand og Folkeliv i Slesvig ved Modersmaalets Indflydelse. Som det naturlige Middel hertil anseer jeg Udbredelse af gode, lærerige og underholdende danske Bøger i den danske Befolkning af Slesvig. Til den Ende bestemmer jeg som følger: § 1. Af den ny nævnte Kapital af 1,000 Rd., bestaaende i 4 pCt. rentebærende Kongelige Obligationer, som i Begyndelsen af næste Aar ville blive indleverede til Ribe Bispecontoir, skal den aarlige Rente anvendes til Anskaffelse af danske Bøger af erkjendt Værd, fornemmelig af religiøs, historisk, populær-naturvidenskabeligt, æsthetisk Indhold, Poesi eller Prosa. § 2. Saalænge en dansk Folkeskole bestaaer i Rødding eller andetsteds i Slesvigs Land og er i nogenlunde frodig Virksomhed, skal den nævnte Anvendelse af Renten være overdraget til den. Skulde Rødding Skoles Virksomhed standse eller synke ned til en Ubetydelighed, og der ikke findes nogen dansk Folkeskole i større Stil for den danske Landbefolkning i Slesvig, tilfalder Renteindtægten den danske Menigheds Skole i Glensborg, og skal derefter forblive ved samme. § 3. Renten udbetales fra Bispecontoiret i Ribe i hver Termin — første Gang i Juni 1854 — til vedkommende Skoles Forstander eller første Lærer. Indkjøbet af Bøger, hvortil ogsaa forefaldende Leiligheder kunne benyttes, skeer ved denne efter Overlæg med Skolens samtlige Lærere. Indtægt og Udgift indføres i en særlig Regnskabsbog, med Angivelse af de anskaffede Bøger og deres Anvendelse. § 4. De anskaffede Bøger uddeles ifkun blandt de Elever og Disciple, som ere hjemmefødte i Slesvig, efterat de have forladt Skolen, eller naar de staae i Begreb med at forlade den. Det er imidlertid ikke Meningen, at Fordelingen skal udstrækkes til Alle. Det maa have sig for Øie som Hovedformaal at anskaffe gode og efter Folkets Tarv passende Skrifter, som kunne tjene til at knytte fastere til Modersmaalet og derigjennem til Fædreland og Nationalitet, og at anbringe dem hos saadanne

10 April. unge Mennesker, som tør antages at ville paakjønne og benytte dem, Alt ifølge Bestemmelse af Skolens Forstander efter Overlæg med Lærerne. § 5. Uddelingen skeer, forjaaviddt Forholdene tillade det, hvert Aars 25de Juli til Minde om Slesvigs og Danmarks sidste Frelsesdag, første Gang den 25de Juli 1855. Samtlige Bøger skulle være nyt og vel indbundne og mærkede med det nysansførte Datum. § 6. Overtilsynet med Legatet, er det mit Ønske og Haab, vil blive overtaget af Biskoppen i Ribe, i den Forudsætning, at denne Post til enhver Tid vil blive beklædet af Mænd, som have Sands og Interesse for Diemedet. Dette Tilsyn medfører, foruden hvad ovenfor er angivet om Kapitalens Forvaltning, at han lader sig forelægge Regnskab ved hvert Aars Udgang gjennem vedkommende Skoles Bestyrelse og efter foretaget Gjennemsyn meddeler Paategnelse angaaende fundatmæssig Anvendelse og rigtigt Regnskab, saavel som Erindringer, hvor dertil maatte findes Antledning med Hensyn til Anvendelsen. Fundatsen med den Kongelige Confirmation vil til den Ende blive afgivet til Bispecontoiret i Ribe. § 7. Der tilkommer Biskoppen som Overtilsynsmand Ret og Myndighed til at afgjøre ved sit Skjøn, naar en Oversførelse bør foretages af Legatet til en anden Lærestalt, enten paa Grund af det i § 2 anførte Tilfælde, eller fordi gjentagne Erindringer af ham angaaende dets Anvendelse ikke blive tagne til Følge. Og er det isvrigt en Selvsølge, at Ribe Biskop som Fundators stedsevarende Repræsentant vedbliver at have det fundatmæssige Overtilsyn over Legatet, hvorfra dets Rente end i Tiden maatte blive udbetalt. § 8. Skulde det i Fremtiden som Følge af usorudseelig Forandring i Forholdene vise sig, at den her bestemte Anvendelse ikke længer er tjenligt Middel til det tilfattede Maal, foretrækker jeg — istedetfor at gjøre nogen anden Bestemmelse, som muligen vilde ligesaa lidt svare til de daværende Forhold — at udtale som mit Ønske, at Biskoppen i Ribe vil søge udvirket Stadfæstelse for en forandret Anvendelse med Hensyn til det ufravigelige Formaal, at virke paa frugtbringende Maade i den danske Nationalitets Tjeneste i Slesvig.

Kjøbenhavn den 31te December 1853.

Dr. H. N. Clausen.

Profesor i Theologien ved Kjøbenhavns Universitet.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Justitsministeriet) om at 10 April. Fattigvæsenet kan søge Refusion for en uægte Børn ydet Understøttelse i en dem for Hjælpens Modtagelse tilfalden Arv.

I behagelig Skrivelse af 14de f. M. har Justitsministeriet begjært sig Indenrigsministeriets Uttringer meddeelte i Anledning af det med Bilag hoslagt tilbagefølgende Andragende, hvori Fattigcommunen i Nakslov anholder om, at de Myndlingerne N. N. tilhørende i Nakslov Overformynderi indestaende Arvemidler, resp. 63 Rd. 57 $\frac{1}{2}$ s. og 31 Rd. 73 $\frac{2}{3}$ s. maa udbetales bemeldte Kjøbstads Fattigvæsen som Erstatning for den Opdragelseshjælp til Beløb i Alt 115 Rd. 16 s., der er ydet til fornævnte Børn.

Foranlediget heraf skulde man tjenstligst tilbagemelde, at Indenrigsministeriet efter det under Sagen Dplyste om, at den omhandlede, bemeldte Børn tilhørende, Arv alt er falden, forinden Fattigvæsenet overtog deres Underholdning, samt da dettes Udgifter hertil siden den Tid overstiger Arvens Beløb for hvert af Børnene, og Fattigvæsenet endelig først nu er bleven vidende om Arven, i Overeensstemmelse med hvad tidligere i lignende Tilfælde i Medfør af Forholdets Natur er statueret, maa ansee Fattigcommunen berettiget til at erholde Refusion for de havte Udlæg, hvorhos man dog ikke undlader lige tjenstlig at tilføie, at Spørgsmaalet i fornødent Fald formeentlig maa høre under Domstolens Afgjørelse.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Thisted Amt) 10 April. om at ministeriel Approbation paa Opsørelsen af Sygehuse er nødvendig.

Bed under 19de Januar d. A. at meddele Approbation paa et af Hr. Kammerherren hertil indsendt Udkast til et Reglement for det i Aaret 1853 opførte nye Sygehuus i Bestervig, udbad man sig Dplysning meddeelt, om og naar det omhandlede Sygehuses Opsørelse var approberet, og hvorledes de til Grundens Indkjøb og Bygninger medgaaede Omkostninger ere afholdte.

I Gjensvar herpaa har Hr. Kammerherren i behagelig Skrivelse af 1ste f. M., næst at give en Udsigt over det i Thisted Amtsråd med Hensyn til Tilveiebringelsen af de for Amtet for-

10 April. nødne Sygehuse Baserede, hvorefter man navnlig har vedtaget for Amtsjondens Regning successive at lade opføre Sygehuse i Amtets forskjellige Lægedistricter, saaledes at der foruden det alt opførte Sygehuus i Vestervig for Haastrup-Næs Herreders Lægedistrict, og de i Thisted for bemeldte Rjøbstad med Lægedistrict og Vester Han Herred, angaaende hvilket der endnu søres Forhandling med Communalbestyrelsen sammesteds, endnu paatænkes opført et lignende for Ryskjøbing Lægedistrict, derhos bemærket, at Raadet med Hensyn til det utvivlsomt Nyttige og Gavnlige i en saadan Foranstaltning, samt til at der i Lovgivningen endog er opmuntret til at drage Omsorg for flige Sygehuses Opførelse i Amterne, ikke har anset det nødvendigt at indhente Ministeriets specielle Samtykke til Opførelsen af det omhandlede Sygehuus i Vestervig.

Foranlediget heraf skulde man tjenstligst tilbagemelde, at Ministeriet, med al Anerkjendelse af hvad der i Thisted Amt er skeet for at afhjælpe Trangen til offentlige Sygehuse, dog maa ansee det stemmende med de gjældende Regler og navnlig allerhøieste Resolution af 6te Juni 1806, samt Instrux af 15de Juni 1813 § 23, at ministeriel Approbation paa Opførelsen af saadanne Bygninger betimeligen erhverves.

10 April. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Randers Amt) hvori Ministeriet paa Andragende fra N. N. Rjøbstads Communalbestyrelse, hvori denne anholder om Bemyndigelse til at antage N. N. sammesteds som fast Kræmmer og Skolekasserer fra 1ste Januar d. A. at regne mod en aarlig Løn af 25 Rd., der udredes af Kæmnerkassen, og iøvrigt paa Vilkaar, at den ham meddelende Bestalling clausuleres derhen, at Tjenesten fra fra hver af Siderne kan opsiges med et halvt Aars Varjel, og derhos i Henhold til Forordningen om Kasse- og Regnskabsvæsenet i Almindelighed af 8de Juli 1840 bliver at thinglæse inden vedkommende Ret — efter angaaende Sagen at have corresponderet med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, melder, at Ministeriet approberer Ansættelsen af en fast Kæmmer og Skolekasserer i fornævnte Rjøbstad paa de af Communalbestyrelsen i saa Henseende foreslaaede Vilkaar.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 13 April. og Biskoppen over Lollands og Falsters Stift) om Baabensted Sognekalds Ret til Udviisning af Brænde fra Nielstrup Skove under Grevskabet Hardenberg Reventlow.

Med behagelig Skrivelse af 15de Januar d. A. har Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed hertil indsendt en Skrivelse fra Sognepræsten for Baabensted Menighed, N. N., hvoraf det erfares, at Besidderinden af Grevskabet Hardenberg Reventlow for at forebygge, at der af Kaldet skal vindes Hærd paa en Udviisning af 9 Favne Bøgebrænde og 16 Favne Fagotbrænde, som fra Nielstrup Skov fra Aaret 1841 eller 42 har været tilstaaet saavel hans Formand i Embedet som ham selv af en tidligere Lehnbesidder, hvilken Udviisning efter de Adkomstdocumenters Udviisende, hvorved Nielstrup Gaard og Gods i sin Tid er overdraget til Grevskabet, skal have sin Oprindelse fra en Begunstigelse, da det deri hedder „at Brænde til Præst, Degne, Skoleholder og Betjente ved Gaarden udvises efter Godseierens Generøsitet“ — har ladet forespørge hos Beneficiarius, om han vil afgive en skriftlig Erklæring om, at i det mindste de 16 Favne Fagotter ere en personlig Begunstigelse, med Betydning, at, saafremt han ikke derom meddeler en saadan Erklæring, vil den ommeldte Brændeudviisning blive holdt tilbage, og Spørgsmaalet om Kaldets Ret til samme komme til Afgjørelse ved Domstolene. I Anledning heraf har Sognepræst N. N., ved at fremsende Copie af et under 29de Februar 1600 optaget Thingvidne, hvorefter der skulde tilkomme Kaldet nødtørstigt Ildbrændsel af Nielstrup Skove, forespurgt, hvorvidt dette Document hjemler Embedet Ret til nødtørstigt Brændsel af bemeldte Skove og i bekræftende Fald anholdt om ben. proc. grat. til ved Domstolene at gennemføre Kaldets Ret mod Lehnbesidderen.

I denne Anledning skulde Ministeriet tjenstligst tilbagemelde, at det i Henhold til de foreliggende Omstændigheder og navnlig da det af de fra Grevskabet meddelte Oplysninger, hvis Rigtighed ikke af Beneficiarius er modsagt, maa antages, at den Udviisning af 25 Favne Brænde, som han nu nyder, grunder sig i en privat Overenskomst, er enigt med Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed i, at det neppe vil lykkes ved Domstolene

3 April. at vinde Anerkjendelse for Kaldets Ret til udover nærværende Beneficiarii Embedstid at erholde det ommeldte Quantum Brænde aarliggen udviist af Grevskabets Skove. Derimod antager Ministeriet, at der tilkommer Kaldet en Ret til fremdeles at erholde „Udviisning af Ildbrændsel“ paa samme Maade, som dette i Alders Tid har havt den af Gaarden Nielstrup, hvilken Ret ikke kan være berøvet det ved de ovenansførte Udtryk, som de vedkommende Ciere have benyttet i de Overdragelsesdocumenter, der have været udstædte angaaende bemeldte Eiendom, men til hvis nærmere Bestemmelse med Hensyn til Størrelsen af Udviisningen, der imidlertid savnes de fornødne Data undtagen forsaavidt det af Grevskabets Skrivelse til Beneficiarius af 1ste Novbr. f. A. sees, at den tidligere end 1841 eller 42 skal være blevet ydet med 9 Favne Brænde. Saafremt derfor Grevskabet, som det af bemeldte Skrivelse synes at fremgaae, vil erkjende sig pligtig til fremdeles at tilsvare Kaldet den ommeldte Udviisning af 9 Favne Brænde, antager Ministeriet, at et saadant Tilbud maa modtages af Kaldet, og at Sagen dermed maatte anses afgjort for dettes Vedkommende.*)

13 April. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Ribe Stift) hvorved Ministeriet i Anledning af et Andragende, hvori Sognepræsten for Hveifel og Givskud Menigheder Provst N. N. havde anholdt om Approbation paa en Overenskomst, ifølge hvilken han som Beneficiarius frasiger sig al Ret til en Deel af den for Byens Grundeiere hidtil fælleds saakaldte Gade- eller Gydejord i Hveifel By, mod at Beboerne erklære en under Præstegaarden tidligere indtagen Deel af bemeldte Jord for Embedets Eiendom, efter desangaaende at have indhentes Indenrigsministeriets Yttringer, svarer, at det Intet finder at erindre imod det paatænkte Arrangement.

16 April. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over

*) Under 9de September 1856 remitterede Ministeriet Stiftsøvrighederne den af Sognepræsten for bemeldte Menighed og Grevskabet i Overensstemmelse med Ovenstaaende oprettede Forening, efterat den var blevet approberet saavel af Justitsministeriet som Kirke- og Underviisningsministeriet.

Sjællands Stift) om at Bestemmelsen i Placaten af 10de April 16 April. 1841 § 9 om, at faste Skolelærer=Embeder ikke kunne besættes med Seminarister med 3die og 4de Character, ikke kan udstrækkes til Andenlærer=Embeder i Landsbyskoler.

Med Hensyn til at der om det vacante Andenlærer=Embedet ved N. N. Skole ikkun er indkommen een Ansøgning nemlig fra Seminarist N. N., som først er dimitteret i Juni Maaned f. A. og ikkun med 3die Character, har Deres Høiærværdighed i behagelig Skrivelse af 25de f. M. andraget paa, at det maatte tillades Dem at beskikke bemeldte N. N. i det omhandlede Embede, uagtet han saaledes ikke er i Besiddelse af de efter Placaten af 10de April 1841 § 9 fornødne Qualificationer til fast Ansættelse som Skolelærer.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at Det i Overensstemmelse med hvad det forrige danske Cancelli har udtalt i Skrivelse til den daværende Biskop over Sjællands Stift af 30te September 1847 maa være af den Formening, at Bestemmelsen i Placaten af 10de April 1841 § 9 om, at faste Skolelærer=Embeder ikke kunne besættes med Seminarister med 3die og 4de Character, forinden de have opfyldt de i bemeldte Lovsted ansførte Betingelser, ikke kan udstrækkes til Andenlærer=Embeder ved Landsbyskoler.

Kirke- og Underviisnings=Ministeriets Skr. (til Thisted Amts- 21 April. Skolebirection) hvori Ministeriet efter Skoledirectionens Indstilling tillader den nuværende Lærer i Hvidberg N. N. og hans Hustru, saalænge Rogen af dem lever, at afbenytte en Embedet tillagt Hederlod, imod at den Huusbjyging, som derpaa agtes opført efter den Længstlevendes dødelige Afgang tilfalder Embedet uden Bederlag, for derefter at anvendes til et Enkesæde for de eventuelle Enker paa Embedet.

Kirke- og Underviisnings=Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 23 April. Byens Stift) hvori Ministeriet i Anledning af et Andragende fra Sognepræsterne for St. Nicolai Menighed i Svendborg og Thuroe, N. N., og for Frue Menighed sammesteds, N. N., om Tilladelse til paa de almindelige Søndage at forandre Guds-tjenestetidene i Byens Kirker saaledes, at der ifledtfor som

23 April. hidtil at holdes Tjeneste i begge Kirker om Formiddagen Kl. 10, herefter skifteviis holdes Tjeneste Kl. 10 Formiddag i den ene og Kl. 2 Eftermiddag i den anden, svarer, at der fra Ministeriets Side ikke havs Noget mod Sognepræsternes Forslag at erindre, under Forudsætning af, at der ikke derved foregaaer nogen Forandring i den for Gudstjenesten i Thurse Kirke anordnede Tid, i hvilket Tilfælde Forslaget's Iværksættelse maatte gjøres afhængig af, at der ikke fra Beboerne af denne De gjøres nogen grundet Indvending imod samme.

23 April. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Provsten for Densje Herred) om at Anskaffelse af Provsters Embedsbøger maa besørages og Udgifterne dermed bæres af Provsterne selv.

J behagelig Skrivelse af 26de Januar sidstleden har Deres Høiærværdighed, næst blandt Andet at indberette, at det Dem underlagte Provsties Copiebog, der i Henhold til det forrige danske Cancellies Circulaire af 6te Februar 1844 i sin Tid af samme blev Dem tilfilleet, er nærved at være udfærdiget, indstillet, at en ny Copiebog for Provstiet i Righed hermed maatte blive tilveiebragt ved Ministeriets Foranstaltning, idet De derhos har erklæret dem villig til, om forlanges, at bære de med Anskaffelsen forbundne Omkostninger.

J Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt tilmelde Dem, at Det ikke har Fonds, hvoraf Omkostningerne ved Fornyelsen af Provsternes Embedsbøger kunne afholdes, og at Det isøvrigt finder det rettest, at deres Anskaffelse besørages af Provsterne selv.

23 April. Kgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaltes, at der maa tilstaaes afdøde Sognepræst for Garnisons Kirke i Kjøbenhavn C. J. Boyes Enke, Maren Adolphine født Birckner, en aarlig Pension af hendes afdøde Mand's Embede af 200 Rd. og af Kirken af 100 Rd., begge Dele fra Udløbet af Raades-Aaret efter hendes afdøde Mand.

25 April. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden

over Svendborg Amt) om Selveieres Forpligtelse til at præstere 25 April. Kjørsler og Haandlangerarbeide til Sognets Kirke.

Indenrigs-Ministeriet har tilskillet dette Ministerium til Afgjørelse et med Hr. Kammerherrens Betænkning af 4de d. M. til Samme indkommet Andragende, hvori N. N. og N. N. af N. N. Sogn paa egne og øvrige Sognebeboeres Vegne forespørge, hvorvidt det kan paalægges dem som Selveiere uden Godtgjørelse at præstere Kjørsls- og Haandlangerarbeide m. m. til Sogneskirkens Vedligeholdelse, efterat denne er frasolgt det Gods, hvorunder Sognets Gaards- og Huusmænd tidligere henhørte som Fæstere.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst anmode Hr. Kammerherren om behageligt at ville give Andragerne Bæsted overensstemmende med Deres ovennævnte Betænkning, som Ministeriet maa tiltræde.*)

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Odense Amt) 25 April. om Sognebeboernes Forpligtelse til at præstere Kjørsler og Haandlangerarbeide til Kirkens Reparation.

Under 31te December f. A. har Hr. Kammerherren forelagt Ministeriet et Andragende fra Beboerne af N. N. Byer, hvori disse i Henhold til en mellem dem paa den ene Side og Kammerherre N. N. som Eier af N. N. Kirke paa den anden Side inden Odense Amts Forligelsescommission indgaaet Forening om at søge en imellem dem opstaaet Meningsulighed angaaende Førstnævntes Forpligtelse til at præstere Kjørsler og Gangdagsarbeide til bemeldte Kirke afgjort ved Indenrigsministeriets Resolution, saaledes at denne saavel af Kirkeieren som Bymændene skal betragtes lige med en Høiesteretsdom, hvilken de ubetinget underkaste sig, have anholdt om Ministeriets Bestemmelse for, hvorvidt de kunne anses forpligtede til at præstere Kjørsler og Gangs-

*) Amtet havde yttret, at den Omstændighed, at Sognets Fæstere ere blevne Selveiere, ligesaa lidt som at Kirken er gaaet over til en anden Eier, kan ophæve den Forpligtelse, som i saa Henseende efter Lovgivningen paahviler Sognets Beboere. da dette deels ikke er nogen blot Fæstere vedkommende særlig Byrde, og det nævnte Arbeide derfor ikke præsteres til Godseieren men til Kirken, hvad enten den eies af en Godseier eller ikke.

25 April. arbeide, saavel til egentlige Bygningsarbeider som til Reparationsarbeider af enhver Art ved N. N. Kirke. Hr. Kammerherren har derhos paa Ministeriets Opfordring i behagelig Skrivelse af 3die Februar d. A. yttret Dem saavel om det opkastede Spørgsmaal i sin Almindelighed, som om det specielle Tilfælde, der nærmest har givet Anledning til samme.

Ministeriet skal i denne Anledning foreløbig bemærke, at man, som Sagen foreligger og navnlig med Hensyn til, at Hr. Kammerherren har udtalt Dem for Usskeligheden af dennes Afgjørelse paa den af Parterne attraaede Maade, ikke har villet tilbageholde sin Besvarelse af det forelagte Spørgsmaal, men maa derhos tillige henlede Opmærksomheden paa, at dette Svar selvfølgelig kun kan have Retsvirkning for det ene Sogns Vedkommende, hvori begge Parter ved Forlig have undergivet sig Ministeriets Resolution, ligesom man og, dersom fremtidig lignende Sager skulde blive Ministeriet forelagte, er findet at henvise dem til Afgjørelse af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet som det rette vedkommende Ministerium. Hvad dernæst selve den gjorte Forespørgsel angaaer, skal man efter herom at have corresponderet med nyssnævnte Ministerium, tjenstligt tilmelde Dem, at Ministeriet i alt Væsentligt maa tiltræde den af Dem i Deres ovennævnte Skrivelse udtalte Anskuelse. Ministeriet er saaledes, forsaavidt angaaer Spørgsmaalet om Sognebeboernes Forpligtelse til at præstere Kjørster ved Kirkens Bygning, med Hr. Kammerherren enig i, at denne Kjørselepligt efter Placaten af 18de April 1828 sammenholdt med D. L. 2—22—68, er, forsaavidt de ei ere Kirkens Bønder, indskrænket til de Tilfælde, hvor nogen stor Reparation paa denne behøves, samt at saaledes ingen Kjørster kunne forlanges af Bønderne til de sædvanlige aarlige Vedligeholdelsesarbeider, og man skjønner navnlig ikke, at det herimod kan være afgjørende at enkelte ældre og derhos specielle Rescripter, saasom Anordningen af 13de December 1701 og 26de Mai 1702, Resolution af 11te Jan. 1726, 1ste Mai 1730, 3die August 1753 og 24de j. M. ikke henvise til en saadan Adskillelse. Placaten af 1828 henpeger nemlig efter sine Udtuyf tydelig paa, at Kjørsterne ei kunne fordres ved alt Reparationsarbeide, men kun ved en vis

Deel af samme, hvilket ogsaa i den senere Tid oftere er udtalt 25 April. saavel af det Kongelige Danske Cancelli, som af Cultus- og Indenrigsministeriet. At den Sognebeboerne herefter paahvilende Kjørselspligt som i det Hele taget disses Præstationer til Kirken derhos fremdeles maa indskrænkes til saadanne Reparationer, der falde indenfor Begrebet af Kirkens forsvarlige Bedligholdelse, og altsaa ifkun kunne affordres til saadanne Reparationer, som Kirkeieren i Henhold til Lov og Anordning samt passeret Kirkesyn, lader foretage, ansees som en Selvsølg. Da Ministeriet, hvad den anden Deel af Forespørgslen, eller Sognebeboernes Forpligtelse til at præstere Haandlangerarbejde til Kirkens Bygning angaaer, ligeledes tiltræder, hvad af Hr. Kammerherren i saa Henseende er yttret, skulde man i Overensstemmelse med hvad af Dem er indstillet, tjenstligt anmode Dem om behageligt at ville tilkjendegive Andragerne, at de i Henhold til Lovens 2—22—68 maa ansees pligtige til, forsaavidt ingen større Forpligtelse paahviler dem som Kirkens Bønder, ved alle de Arbejder ved Kirkens Bygning og dens Inventarium, der ei kunne henregnes til sædvanlige aarlige Reparationer, at præstere Kjørsler i Overensstemmelse med Placaten af 18de April 1828 § 1 og Forordningen af 26de Juni 1844 § 48, samt at det efter det Kongelige Rescript af 26de August 1746 paaligger Sognebeboerne at præstere det nødvendige Haandlangerarbejde til enhver Reparation, større eller mindre, sædvanlig eller overordentlig, ved Kirkens Bygning, med Iagttagelse af Forfkrifterne i Forordningen af 27de Mai 1848 § 1, dog at de omspurgte Kjørsler og Arbejder overhovedet ifkun kunne affordres til saadant Arbejde, som falder indenfor Grændsen af det, Kirkeieren efter Lov og Anordninger og navnlig i Henhold til de foretagne Syn lader foretage til Kirkens og dens Inventariums forsvarlige og gode Bedligholdelse, samt at Lov af 20de Juni 1850 § 18, cfr. §§ 14 og 17 derved iagttages.*)

*) I den til Ministeriet indkomne Skrivelse havde Amtmanden yttret sig saaledes:

Ved at tilbagefende mig hoslagte Andragende med Bilage, hvori en mellem Kammerherre N. N., som Eier af N. N. Kirke, paa den ene Side og Beboerne af N. N. Byer paa den anden Side opstaaet Meningsulighed om, hvorvidt nys-

25 April. Kirke- og Underviisnings-Ministeriels Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Viborg Stift) i Noten pag. 223.

nævnte Beboere ere forpligtede til at præstere Kjørsler og Gangdagsarbejde til bemeldte Kirke, indstilles til Afgjørelse af Indenrigsministeriet, har dette i meget ærede Skrivelse af 11te f. M. begjært min Erklæring i Sagen. Til Oplysning af denne Begjæring unblader jeg ikke herved tjenstligst at yttre følgende: Spørgsmaalet om, hvorvidt Sognebeboerne, der ei selv eie deres Kirke, ere forpligtede til at præstere Kjørsler og Gangdagsarbejde til Bygningsforetagender og navnlig Reparationer ved Kirkebygningen, har i Tidernes Løb ofte været debatteret, og flere Resolutioner fra de øverste administrative Autoriteter ere i saa Henseende til forskjellige Tider afgivne, medens jeg derimod ikke veed, at dette Spørgsmaal har været Gjenstand for Afgjørelse ved Landets Højesteret. I den tidligere Tid er imidlertid Spørgsmaalet i Særdeleshed blevet hyppigt omtvistet i Fyen, og næsten hver anden Kirke-Cier har nu i den Anledning Strid med Sognebeboerne. Jeg for min Deel har havt flere saadanne Sager for Odense Amts Forligelsescommission, og et Par af dem ere afviste til Afgjørelse ved Rettergang, men jeg veed ikke, om de tidligere ere bleven anhängiggjorte for Retten. I den Sag, hvorom her nærmest er Spørgsmaal, bleve derimod begge Parter — vel især for at spare Omkostninger — inden Forligelsescommissionen euige om, i Et og Alt at ville underkaste sig Indenrigsministeriets Resolution i Sagen, saaledes at denne for dem skulde gjælde som en Højesteretsdom. Jeg leer ingen Betænkelighed for Ministeriet i, saaledes paa en Maade at afgive en Vedgiftskjendelse i denne Sag, og skal derfor anbefale samme til Afgjørelse af Ministeriet. Her er nemlig ikke Dvæstion om et eller andet specielt Tilfælde, om hvis faktiske Omstændigheder der kunde være Tvivl, men ene og alene om et ganske almindeligt Princip i Lovgivningen. Dvæstionen er, som ovenfor bemærket, i sin Almindelighed den: „hvorvidt ere Sognebeboere, der ei selv eie deres Kirke, forpligtede til at præstere Kjørsler og Gangdagsarbejde saavel til egentlige Bygningsforetagender som til Reparationer af enhver Art ved Kirkebygning:u“. Denne Dvæstion er tvivlsom. Paa den ene Side anføre Sognebeboerne Sagens Natur, hvorefter det maa paaligge Kirkeieren, der jo derfor oppebærer de til Kirkens Vedligeholdelse hentagte Indtægter, at vedligeholde sin Eiendom. Paa den anden Side anfører Kirkeieren, at Lovgivningen indeholder positive Forstrifter, der vise, at Sognebeboerne ere forpligtede til at komme Cieren til Hjælp ved Kirkens Vedligeholdelse. I et Responsum af Indenrigsministeriet paa afstillige Spørgsmaale angaaende Arbejde til Kirkerne — Skrivelse af 17de Februar 1849, Departementstidenden for Aaret 1849, Pag. 436 til 437, — har jeg fundet følgende Bemærkninger: ad 4. Angaaende Kjørselsarbejde til Kirkerne indeholdes Reglerne i Plakaten af 18de April 1828 cfr. Forordningen af 26de Juni 1844, saavel om Kjørslernes Antal som om Veilængden, og isørigt maa Kjørslerne præstere til alt Bygningsarbejde ved Kirkerne“. Dette Responsum har jeg søgt at gjøre gjældende under de Sager,

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 27 April.

ber, — som ovenfor anført — ere forekomne for Odense Amts Forligelsescommission, men uden Held. Og jeg skal ikke nægte, at jeg ei heller selv er enig i den Anstuelse, der her er fremfat som utvivlsom. Vil man behandle det ovenfor fremlatte Spørgsmaal nogenlunde udtømmende, troer jeg, at man særskilt bør omtale følgende Punkter: 1. Sognebeoernes Forpligtelse til at præstere Kjørseisarbejde til Kirkens Bygning, 2. deres Forpligtelse til at præstere Haandlangerarbejde til samme, 3. deres Forpligtelser til at præstere Kjørsejer til Kirkegaarden, 4. deres Forpligtelse til at præstere Haandlangerarbejde eller Gangdagsarbejde til Kirkegaarden. Jeg skal tillade mig særskilt at ytre min Mening angaaende disse Punkter. Altsaa: 1. Angaaende Sognebeoernes Forpligtelse til at præstere Kjørsejer til Arbejde ved Kirkens Bygning. Det er forsaavidt rigtignok fuldkomment rigtigt, at de silbigst givne almindelige Regler indeholdes i Plakaten af 18de April 1828 § 1, sammenholdt med Forordningen af 26de Juni 1844 § 48. Men det maa tillige vel mærkes, at hiin § i Plakaten af 18de April 1828 kun bestemmer, at alle Bønder, der have 1 Tde Hartkorn eller derover i Brug, bør, efter lige Dmgang og uden Hensyn til Hartkorn, forrette alle de Pligtkjørsejer til Sognekirkens Bygning og til dennes og den samme tilliggende Kirkegaards forsvarlige Vedligeholdelse, hvilke ifølge Lov og Anordninger rettelig af Sognemændene kunne fordes. Plakaten bestemmer saaledes vel, hvilke af Sognets Bønder der bør deeltage i Kjørsejerne, og efter hvilken Dmgang Deeltagelsen bør finde Sted, men den afgjør ingentunde, hvilke Kjørsejer der saaledes bør præsteres, men henviser forsaavidt til de tidligere Love og Anordninger. Og med § 48 i Forordningen af 26de Juni 1844 er det lige nær. Den siger, at det indtil Videre skal forblive ved, hvad hidtil har været reguleret for de til Kirkens og Kirkegaardens Standsættelse og Vedligeholdelse fornødne Kjørsejer samt bestemmer kun af Højt, hvormange og hvorlange disse Kjørsejer maae være i Løbet af ethvert Aar. Det sees altsaa, at man med Hensyn til Spørgsmaalet om, til hvilke Kjørsejer Sognebeoerne ere forpligtede, er henviist til de før Aaret 1828 gjældende Lovbestemmelser. Af saadanne kjender jeg imidlertid kun een, nemlig D. L. 2—22—68, som jeg ikke veed at være forandret ved nogen silbigere Anordning. Dette Lovsted kjelder, forsaavidt Kjørsejer til Sognekirken angaaer, mellem de saakaldte „Kirkens Bønder“ : formeentligen de Bønder, som vare i Besiddelse af Kirkegods og „menige Bønder“ : formeentligen de Bønder, som, uden at være i Besiddelse af Kirkegods, boe i Sognet. Og sees det tydeligen, at det er antaget, at der paa hvilede de Første en mere udstrakt Forpligtelse til at præstere Kjørsejer til Kirken end de Sidste. Om de Første siges der nemlig, at de skulle gjøre Reiser for Kirken, forsaavidt de pligtige ere : formeentligen forsaavidt de med dem oprettede Kontakter hjemle. Med Hensyn til de „menige Bønder“ siges derimod, at de alene „om nogen stor Reparation paa Kirken behøves“, skulle være forpligtede til „et Læs eller to af Materialier fra næste Kjøbstad derhen at føre, om det er

25 April. Ribe Stift) om Rubricering paa Folketællingslisterne af adskillige Religionsbekjendere og deres Børn.

der at bekomme, dog skal de ikke hente dem længere fra end 6 Mil, ei heller i deres Høst eller Sædetid dermed bevares". Nu er der vist for Tiden saare Bønder tilbage, der kunne henregnes til de saakaldte Kirkebønder, og hvilke der saaledes efter Overdragelsesdokumenter paaligge særegne Forpligtelser til at præstere Kjørseleer til Kirkeierne. Hovedreglen bliver saaledes formeentligen, at Sognets Bønder kun have at præstere Kjørseleer overensstemmende med Reglerne i Plakaten af 18de April 1828, naar nogen „stor Reparation" paa Sognets Kirke behøves. Hvad der nu skal forstaaes ved „stor Reparation" bliver vel altid noget tvivlsomt. Men jeg formener, at dette Udtryk bør fortolkes ved enhver større Reparation ved Kirken eller dens Inventarium, saaat det bliver de sædvanlige aarlige Reparationer med Hvidtning uvendig eller indvendig, Tagets Understjelling o. s. v., til hvilke ingen Kjørseleer af Bønder kan forlanges. At iøvrigt Bestemmelserne i D. L. 2—22—68 angaaende Veilængden maa antages forandrede ved Forordningen af 26de Juni 1844 § 48, anseer jeg som en Selvsølge. Spørgsmaalet om Sognebøndernes Forpligtelse til at præstere Kjørseleer til Arbejder ved Kirkens Bygning bør saaledes, efter min Formening, bevares saaledes, at de, i Henhold til D. L. 2—22—68, ere forpligtede til, forsaavidt ingen større Forpligtelse paahvoiler dem som Kirkens Bønder, ved alle de Arbejder ved Kirkens Bygning og dens Inventarier, som ei kunne henregnes til sædvanlige aarlige Reparationer, at præstere Kjørseleer i Overensstemmelse med Plakat af 18de April 1828 § 1 og Forordningen af 26de Juni 1844 § 48, dog at saadanne Rejser ikke affordres dem i Høst- og Sædetiden. 2. Angaaende Sogneboernes Forpligtelse til at præstere Haandlangerarbejde til Kirkens Bygning. Det kunde vel synes, at de samme Regler, der under Nr. 1 ovenfor ere antagne gjældende for Kjørselepræstationer til Kirkerne, ogsaa, naturligtvis mutatis mutandis, maatte gjælde med Hensyn til Haandlangerarbeidet. Men jeg maa dog forsaavidt bemærke, at et kongeligt Reskript af 26de August 1746 — paa sit Sted i den fog:mannste Reskriptsamling — udtrykkeligen bestemmer, at Sognefolkene skulle være forpligtede til „de behøvende Pligtfolk til Kirkenes og Kirkegaardsbigerens Reparation at anstafte, dog at slikt Arbejde ikke paalægges Sognefolkene i deres Sæde- eller Høstid, men paa de for dem letteste Tider". Her gjøres ingen Forskiel paa, om det er større eller mindre, extraordinaire eller sædvanlige Reparationer, om hvilke der er Spørgsmaal, og jeg antager, at det onnmeldte Reskript er en almen-gjældende Bestemmelse, som ikke er ophævet ved nogen sildigere Lov. Plakaten af 18de April 1828 § 2 afgiver nemlig ikke nogen ny Forstrift i saa Henseende —, dog naturligtvis med de Forandringer, der ere en Følge af § 1 i Forordningen af 27de Mai 1848 sigtende til Forbedring i Huusmænds og Indersers Raar. Spørgsmaalet om Sogneboernes Forpligtelse til at præstere Haandlangerarbejde til Kirkens Bygning bør saaledes, saavidt jeg skjønner, bevares saaledes, at det, i Henhold til det kon-

Med Deres Høiarværdigheds behagelige Skrivelse af 21de 27 April. Februar sidstleden har Ministeriet modtaget en Skrivelse, hvori

gelige Rescript af 26de August 1746, paaligger Sognebeboerne at præstere det nødvendige Haandlangerarbeide til enhver Reparation, større eller mindre, sædvanlig eller overordentlig, ved Kirkens Bygning, dog med Villkaar, at Forfristerne i Forordningen af 27de Mai 1848, § 1, iagttages, og at Arbeidet ei forlanges i Sæde- eller Høsttiden. 3. Angaaende Sognebeboernes Forpligtelse til at præstere Kjørfler til Arbeide ved Kirkegaardene. Med Hensyn til Vedligeholdelsen af Kirkegaardene veed jeg ikke, at der gives særegne Bestemmelser i selve Lovgivningen angaaende andre Gjenstande, end Indbegningerne omkring Kirkegaardene, disse bestaae nu af Muur, Steengjærde o. s. v. Saavidt jeg skjønner, maa derfor Vedligeholdelsen i passende anstændig Stand af Gange, Græs-plainer, kort sagt af det hele Areal, der ikke allerede bestaaer i benyttede Gravsteder, bestoes af Kirkeeieren uden Assistance fra Sogneboernes Side, altsaa og uden Præstation af Kjørfler. Selve de benyttede Gravsteder maae vedkommende Familier vedligeholde. Hvad derimod Indbegningerne angaaer, da viser Plakaten af 18de April 1828 § 1, at disse ere satte i Klasse med selve Kirkebygningerne, og den samme Regel, der ovenfor under Nr. 1 er omhandlet som gjældende for Kjørfler til Arbeider ved Bygningerne, maa desaarfsag, efter min Formening, ogsaa anses gjældende med Hensyn til Kjørfler til Arbeider ved Kirkegaardshegnene. Endelig forekommer det mig, at efter den samme Regel Sognebønderne bør præstere Kjørfler, naar der er Dvæstion om Planering og Indretning af et Jordstykke til en ny Kirkegaard. 4. Angaaende Sognebeboernes Forpligtelse til at præstere Haandlangerarbeide eller Gangdagsarbeide til Kirkegaarden. Dsaa foriaavidt serekommer det mig, at der kun, efter vor Lovgivnings Forfrifter, kan blioe Spørgsmaal om Haandlangerarbeide eller Gangdagsarbeide til Arbeider ved Hegnene omkring Kirkegaardene; thi den øvrige Vedligeholdelse af disse bør, saavidt skjønnes, bestoes alene af Kirkeeierne — cfr. ovenfor under Nr. 3. Med Hensyn til Hegnene, der i Rescriptet af 26de August 1746 ere satte i Klasse med Kirkebygningerne, maa derimod den samme Regel, der herom under Nr. 2 er fremsat, blioe gjældende. Og synes samme tillige at maatte komme til Anvendelse, naar der er Dvæstion om Planering og Indretning af et Jordstykke til en ny Kirkegaard. Idet jeg saaledes indstiller denne Sag i Almindelighed til Indenrigsministeriets Afgjørelse, troer jeg kun endnu at burde tilføie, at jeg ikke nærer den mindste Tvivl om, at i den specielle Sag, der nærmest har givet Anledning til nærværende Skrivelse, Beboerne af N. N. Byer have været forpligtede til at præstere de saa Kjørfler, der have været dem affordrede af Eieren af N. N. Kirke, idet her langtsfra er Dvæstion om sædvanligt Reparationsarbeide, men om nye støbte Ferno:nduers Indsættelse i hele Kirkebygningen, et Foretagende som Kirkeeieren vel ikke er nødt til, men som fortjener dobbelt Paa skjønneelse som et nyt Beviis paa denne Mand's Omhu for de ham tilhørende Kirker. Cfr. Juslitsm. Skr. af 12te Mai 1858 p. 298.

27 April. Provsten for N. N. Herreder paa egne og flere Præsters Begne forespørger, hvorledes der bliver at forholde med Hensyn til Rubriceringen og Benævnelsen af adskillige Religionsbefjendere og deres Børn ved deres Opførelse paa Tabellerne over Folketallet i deres Menigheder efter den for indeværende Aar foretagne Folketælling.

I denne Anledning undlader Ministeriet ikke tjenstligst at yttre, at det, hvad angaaer de Secterere, som henregne sig til Baptisterne eller Gjendøberne, endskjøndt afvigende fra dem i flere Læresætninger, er enigt med Dem i, at de maa opføres i den vedkommende Rubrik under den almindelige Fælledsbenævnelse „Gjendøbere,“ hvorhos det ved en Anmærkning paa Listerne oplyses, at Ordet er taget i en saa vidtløftig Forstand, at det ogsaa omfatter de Secterere, som kalde sig de syndfrie Baptister, de Fuldkomne, de Retfærdige o. s. v. samt Tallet paa disse enkeltviis angives, saavidt saadant med nogenledes Sikkerhed kan skee. Hvad vedkommende Sectereres Børn angaaer, være sig deelte eller udeelte, er Ministeriet ligeledes enigt i, at de maa henføres til den Sect, hvortil Forældrene angive dem at henhøre, samt at der ligeledes i en Anmærkning gjøres Rede for den Regel, som ved Rubriceringen er fulgt.

30 April. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Hjørring Amt) om at Præsterne ei svare Bidrag til Skolevæsenet af deres private Formue.

I et med Hr. Amtmandens behagelige Erklæring af 22de f. M. hertil indsendt Andragende have nogle Medlemmer af Sogneforstanderskabet for N. N. og N. N. Pastorat forespurgt, om Sognepræsten i N. N. kan ansættes til Bidrag til Skolevæsenet af hans private Formue, idet de antage, at Ministeriets Circulaire af 30te Marts 1852 alene hjemler fritagelse for bemeldte Bidrag efter Formue og Leilighed af hans Indtægter som Sognepræst.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at, da den Kongelige Resolution af 17de Juli 1822 ubetinget fritager Præster for Udredelsen af Skolebidrag af enhver Art, og der ved Loven af 20de Juni 1850 kun er skeet Forandring heri,

forfaavidt angaaer den Deel af Skoleudgifterne, som tilveiebringes 30 April. ved Ligning paa Hartkornet, maa Ministeriet med Hr. Amtmanden ansee det for en Selvfølge, at der ikke kan affordres en Sognepræst Bidrag til Skolevæsenet efter Formue og Leilighed af hans private Formue.

Rgl. Resol., hvorved det paa Tydstilling af Ministeriet for 2 Mai. Kirke- og Underviisningsvæsenet bifaldes, at der forundes den vordende Missionair, Niels Pedersen Grunnet, naar han i nogen Tid har deeltaget i Pastoralseminariets Dvelser, og der fra Seminariets Læreres Side Intet findes at erindre imod, at han stædes til at prædike i Menighedens Forsamling, Afgang til Prædikestolen under hans Ophold hos Præster paa Landet, og under Ansvar af vedkommende Sognepræst, dog at denne Afgang til Prædikestolen bortfalder efter Udløbet af det Prøveaar, som det danske Missionselskab har bestemt for ham.

Lov indeholdende nogle forandrede Bestemmelser i Anordningen 2 Mai. om Skolegangen og om Udskrivningen af Skolen. Kirke- og Underviisnings-Ministeriet.

Rigsdagen har vedtaget og Kongen ved Sit Samtykke stadfæstet følgende Lov: § 1. Forpligtelsen til Skolegang bortfalder for de Børn, hvis Forældre eller Børger erklære selv at ville sørge for deres Underviisning og regelmæssigt efter Tilfælde lade dem møde til Overhøring i Districtets Skole ved hver ordentlig Examen, saalænge som Børnene ved disse Prøver af Skolebestyrelsen, nemlig Skolecommissionen, skjønnes at besidde samme Grad af Kundskab og Færdighed i de foreskrevne Underviisningsgjensstande, som Børn af samme Alder i Gjennemsnit opnaae i Skolen. Dog kræves Skolebestyrelsens Indvilligelse for, at en saadan fritagelse for Skolegang paany kan gives Børn, der ved Prøven i Skolen ere befundne utilstrækkeligt underviste, eller uden beviislig, uovervindelig Forhindring ere udeblevne fra Prøven, og en saadan Indvilligelse af Skolebestyrelsen er ligeledes fornøden for de Børn, der ere vedblevne at søge Skolen indtil det fyldte 12te Aar. § 2. Det skal være de communale Skolebestyrelser paa Landet tilladt at ordne Skolegangen saaledes, at Underviisningen for øverste Klasse ophører om Sommeren (fra Mai til September begge Maanedre

2 Mai. medregne), naar samme Klasse om Vinteren har havt 4 hele Dages Underviisning ugentlig, og Ferien i Pløietiden er bortfalden. Yngste Klasse skal da om Sommeren have fem Dages Underviisning ugentlig. § 3. Ethvert Barn kan, naar det har fyldt sit 13de Aar, fuldstændigt udskrives af Skolen og faae det nødvendige Vidnesbyrd derom meddeelt, laafremt dets Forældre eller Børge forlange det, og Barnet af Skolebestyrelsen ansees for at have opnaaet det Maal af Kundskaber og Færdigheder, til hvilket Skolen bør føre Børnene. § 4. Ethvert Barn skal, naar det har fyldt sit 15de Aar, fuldstændigt udskrives af Skolen og faae det derom nødvendige Vidnesbyrd meddeelt, naar dets Forældre eller Børge forlange det.*)

2 Mai. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Bornholm Amt) om at Huusmænd paa Bornholm ere pligtige til at yde Præst og Kirkebetjent Høitidsoffer foruden Dagsværk.

Til Ministeriet er indkommet et Andragende, hvori Huusmand N. N. i N. N. Sogn paa Bornholm paa egne Vegne og som Mandatarius for endeel andre Huusmænd eller Udbyggere af N. N. Sogne har anholdt om Ministeriets Resolution for, hvorvidt Præster og Skolelærere ere berettigede til at fordre af bemeldte Huusmænd, navnlig forsaavidt de besidde Jord, som er bortfæstet fra Bøndergaardene, hvoraf de svare Tiende, Høstdag eller Godtgjørelse derfor, samt i Offer 24 sk. om Aaret.

Efterat Ministeriet angaaende denne Sag har brevreglet med Stifts-Ovrigheden over Sjællands Stift og derunder tillige modtaget en af Hr. Kammerherren og Provst With afgivet Erklæring af 20de Juli f. A. foruden Betænkninger fra de vedkommende Sognepræster, skulde Ministeriet tjenstligt anmode Hr. Kammerherren om behageligst at lade Andrageren tilkjendegive, at Huusmændene paa Bornholm ere pligtige til at yde Præsten og Kirkebetjenten Høitidsoffer foruden det dem paahvilende Dagsværk eller Betaling derfor, men at Ministeriet isøvrigt ikke

*) Cf. Utsings Lovsamling pro 1855 p. 218—219.

kan indlade sig paa at besvare de i Andragendet opfaste Spørgs- 2 Mai.
maal.

Confirmation paa Fundats for det af afdøde Kjøbmand i 2 Mai.
Sorø, Niels Christian Christensen og Enke stiftede Legat til
Fordel for fattige og værdige Borgerfamilier i Sorø.

Fundats.

Undertegnede Ane Christensen født Smith, Enke efter afdøde
Kjøbmand i Sorø Niels Christensen erklærer herved, at jeg, i
Medhold af det imellem mig og bemeldte min afdøde Mand
under 13de August 1846 oprettede Testament, hvoraf Extract-
Udskrift er vedlagt denne Fundats, har skænket, ligesom jeg her-
ved aldeles bortskænker til Sorø Byes Fattigvæsen 1,000 Rd.
Skriver et Tusinde Rigsdaler Rigsmønt, som paa anordnet Maade
blive at gjøre frugtbringende. Renterne af denne Capital skal
til evig Tid aarlig uddeles iblandt 5 fattige og værdige Borger-
familier i Sorø, saaledes at enhver Familie erholder $\frac{1}{5}$, som
betales dem tvende Gange om Aaret, nemlig i 11te Juni og
11te December Terminer, hver Gang med det Halve. Saalænge
jeg lever, forbeholder jeg mig, ifølge Testamentet, Rettighed til
at bestemme, hvilke Familier, der skulle nyde Godt af disse
Renter, men efter min Død tilkommer denne Bestemmelse Magi-
straten og Sognepræsten i Sorø i Forening, og have disse
Mænd desuden ogsaa at føre Tilsyn med, at Renterne uddeles
af mig efter Testamentet. Det maa endnu bemærkes, at de Fa-
milier, som eengang have nydt Andeel i disse Renter, skulle be-
holde dem, saalænge de leve og ikke komme under Fattigvæsenets
Forsørgelse, da de i saa Fald ikke længer kunne gjøre Krav
paa denne Understøttelse.

Sorø den 11te April 1855.

Ane salig Christensen.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Kjøbenhavn 2 Mai.
Amt) om at en Person, født under Faderens Ophold som garni-
sonerende Militair paa Garnisonsstedet, er forsørgelsesberettiget
paa Fødestedet, naar han ikke senere har vundet Forsørgelse
andensteds.

Foranlediget ved et fra Forstanderskabet for Brønshøj Sogn

2 Mai. derom modtaget Andragende har Hr. Kammerherren i behagelig Skrivelse af 31te Marts d. A. indstillet til Ministeriets Afgjørelse, om Indsidder N. N. af Utterslev i bemeldte Sogn, der ikke ved selvstændigt Ophold har erhvervet sig Forsørgelsesret i nogen Commune, skal anses som forsørgelsesberettiget enten i Kjøbstaden Kjøge, hvor Baagjældende er født i 1814 under Faderens Ophold sammesteds som garnisonerende Militair, eller i Hem og Lem Pastorat under Randers Amt, hvor Faderen til den Tid, Fødslen foregik, var berettiget til Forsørgelse.

I denne Anledning skulde man ved at remittere Indsluttede, tjenstligt tilbagemelde, at Indenrigsministeriet, da Baagjældende er født i Kjøbstaden Kjøge og Forældrene, om de end paa Grund af Faderens daværende militaire Stilling ikke kunde, saalænge denne vedvarede, vinde Forsørgelsesret sammesteds, dog paa den anden Side heller ikke kunne, efter hvad foreligger, antages noget andet Sted at have haft deres faste Hjem, paa den Tid Fødselen foregik, maa ansee Baagjældende, som ikke senere sees at have vundet Forsørgelsesret imod nogen anden Commune, berettiget til Forsørgelse af bemeldte Kjøbstad som sin Fødecommune.*)

7 Mai. Confirmation paa Fundats for det af afgangne Skolelærer i Nyhuse, Frederiksborg Amt, Andreas Nielsen Møller stiftede Legat for Nyhuse Skoles Børn.

Fundats.

I Overensstemmelse med det af afdøde Skolelærer Andreas Nielsen Møller i Nyhuse under 10 August 1848 oprettede Testamente, hvorefter med Undtagelse af den Afdødes Bøger, Kommeuhr, forgyldte Skrivertøi og det, der medgik til hans Begravelse, al hans efterladte Eiendom og Contanter, som efter endt Skifte

*) Fødecommunen havde støttet sin Nægtelse af Forsørgelsesrettens Erhvervelse for den Baagjældende paa, at Faderen, da Sønnen blev født, havde Forsørgelsesret i Hem og Lem Sogne, og at hans Ophold, da han laa i militair Ljeme i Kjøge, ikke kunde anses som frivilligt, medens Hem og Lem Sogn herimod gjorde gjældende, at Faderens Ophold i Kjøge paa den nævnte Tid ikke kunne betragtes som ufrivilligt, da han havde ladet sig hverve i en Andens Sted. Amtet havde med Henviisning til Indenrigs-Ministeriets Skrivelse af 22de April 1852, Departements-Eidenben p. 613 og 27de August 1853, Departements-Eidenben p. 950 paa den ene Side sammenholdt med Cancelli-Skrivelse af 22de October 1814 og 29de April 1826 paa den anden Side fundet Spørgsmaalet tvivlsomt.

udgjør 2 Bankactiebrevre à 500 Rd., 4 Stk. fgl. Obligationer, hver 7 Mai. lydende paa 100 Rd., en Bankhæftelsesobligation Nr. 5031, lydende paa 616 Rd. 4 Mk. 13 ß., samt den contante Beholdning 610 Rd. 3 Mk. 1 ß., foruden 5 Stk. Brønsholmdals-Fabrik-Actiebrevre, der ei ere ansatte til Værdi, og hvilke Capitaler i det Hele ere beregnede til 3,346 Rd. 10 ß., ere henlagte til et Legat for Børn af Nyhuse Skole, stiftes herved af ovenstaaende Midler et Legat i fornævnte Diemed under følgende nærmere Bestemmelser: 1) Renterne af de legerede Capitaler udbetales, saalænge den hos afgangne Skolelærer A. N. Møller conditionerede Jfr. Maren Jørgensen lever ugift, til hende, men naar bemeldte Jomfru Jørgensen gifter sig eller er afgaaet ved Døden, bliver det fulde Beløb af Legatets Rente, efter Fradrag af hvad der medgaaer til Kassjerer og Regnskabsjører-Forretningernes Besørgelse, at anvende til Børn af Nyhuse Skole, saaledes at der af samme aarlig uddeles fire ligestore Portioner, der tilfalde den Dreng og den Pige, som ved hver af de i Aaret afholdte tvende Examina har erholdt de fortrinligste Characterer, og som ikke have meget velhavende Forældre; 2) eiholde ved samme Examen flere Dreng eller Piger ligegode Characterer, faaer den Dreng eller Pige, hvis Forældre ere mindst velhavende eller meest fattige, Fortrinet. Børnens Character og Qualification til at erholde Andeel i Legatet bedømmes af Bestyrelsen, i hvilken Skolelæreren ved sin Stemme gjør Udslaget i Tilfælde af, at Stemmerne ere lige deelte mellem flere Børn af samme Kjønn; 3) intet Barn kan erholde Portion af Legatet tildeelt meer end een Gang; hvad der af Legatet tilfalder et Barn, bliver strax at anbringe i en Sparekasse eller paa anden betryggende Maade for at ferrentes, og bliver Capitalen med de samme paaløbne Renter og Rentesrente, der bliver at tillægge den oprindelige Capital, og ligesom denne bør gjøres frugtbringende, at udbetale den Paagældende, naar han eller hun, efter at have opnaaet 18 Aars Alderen, derom fremsætter Begjæring og paa lovførmelig Maade meddeler Legatets Bestyrelse Qvittance for Legatets Modtagelse. 4) Legatets Bestyrelse bestaaer af executores testamenti i Boet efter afdøde Skolelærer A. N. Møller, Cancelliraad, Hospitalsforstander Petersen og Regi-

7 Mai. mentsdyrlæge Rielsen, i Forening med Sogneforstanderskabet og Skolelærerne i Slotsfognet, og efter de 2 førstnævnte Medlemmers Afgang eller Udtrædelse, alene af Sogneforstanderskabet og Skolelærerne, og kan Sogneforstanderskabet bemyndige Sognepræsten, Skolepatronen og de af Sogneforstanderskabet bestilte Skoleforstandere til at træde i dets Sted, dog at i saa Fald, naar Bestyrelsen dannes alene af Sogneforstanderskabet og Skolelæreren, Skolelærerens Stemme ikke kan være afgjørende i Tilfælde af Dissens mellem ham og den af Sogneforstanderskabet Delegerede, men det paagældende Anliggende da bliver at behandle af Bestyrelsen in pleno. 5) Saa snart Renterne af Legatet ved Jomfru Maren Jørgensens Giftermaal eller Død blive at anvende efter deres ovennævnte Bestemmelse, overdrager Bestyrelsen Een af de ovennævnte executores testamenti, som dertil maatte være villig, at fungere som Legatets Kasferer og Regnskabsfører, og efter Executorernes Afgang, eller saafremt ingen af dem maatte ville paatage sig disse Functioner, blive samme af den samlede Bestyrelse at overdrage en anden Mand, som for sin Uleilighed hermed kan, foruden hvad der efter Regning medgaaer til Skrivematerialier, naar saadant forlanges, tillægges en aarlig Godtgjørelse af 10 Rd., og kan en lige Godtgjørelse ogsaa tillægges den af Testamentexecutorerne, som maatte blive udvalgt til Kasferer og Regnskabsfører, saafremt han ikke skulde være villig til at besørge Forretningerne uden Bederlag. 6) Regnskabsføreren meddeler Bestyrelsen halvbaarligt en Udfigt over Legatets Status, dets Indtægter og Udgifter, og aflægger ved Aarets Slutning et specificeret Regnskab over Legatets Indtægt og Udgift i det forløbne Aar, som tillige bør give Oplysning om, hvilke Børn der have erholdt Portioner af Legatet, og hvorledes ethvert Barns Andeel er udsat og forøget; dette Regnskab bliver at revidere af Bestyrelsen eller den, samme dertil udnævner, og indsendes efter at være revideret til Decision af Skoledirectionen.

9 Mai. Lov, hvorved § 5 i Forordningen af 13de Januar 1736 forandres. Kirke- og Underviisnings-Ministeriet.

Rigsdagen har vedtaget og Kongen ved Sit Samtykke stad-

fæstet følgende Lov: Confirmationen bliver for Fremtiden at 9 Mai. afholde to Gange om Aaret ogsaa i det Pastorat, hvor den hidtil kun har fundet Sted første Søndag efter Paaske, naar det overveiende Antal af de der til Folkekirken hørende Familiefædre finder det tjenligt.*)

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Randers Amt) 10 Mai. om at Dpholdscommunen af den forsørgelsespligtige Commune kan fordrø Erstatning for Udgifter, anvendte paa Børn, fratagne Forældrene.

Med Hr. Kammerherrens paategnede Erklæring af 6te f. M. har Ministeriet modtaget et Andragende, hvori R. N. Sogneforstanderskab har begjært sig fritaget for efter det Samme af Amtet givne Paalæg at refundere et Beløb af 18 Rd. 2 Mk. 8 Sk., som af Draaby Pastorat er udredet til Understøttelse for den i førstnævnte Sogn forsørgelsesberettigede R. N.s 2de Sønner under deres Dphold i Draaby Sogn.

Foranlediget heraf skulde man tjenstligst melde, at Ministeriet med Hr. Kammerherren er enigt i, at Dpholdsstedets Fattigvæsen efter det Dphyste har havt tilstrækkelig Føie til, cfr. Danske Lovs 3—18—7 og Reglement for Fattigvæsenet paa Landet i Danmark af 5te Juli 1803 § 11, at tage de ommeldte 2 Børn fra Forældrene og interimistisk at forsørge dem mod Regres til Faderens Forsørgelsescommune, hvis Eag det maa være at søge Erstatning hos Faderen, cfr. Forordningen af 24de Januar 1844 § 12. I Henhold hertil vil Næstste Pastorat have at refundere Draaby Sogns Fattigvæsen dets paa Børnene havte Udlæg imod Regres til Faderen og i fornødent Fald efter forudgaaet Revision af den indgivne Regning.

Rgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for 10 Mai. Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigt bifaldest, at den af Gymnastikdirecteuren udarbejdede Lærebog i Gymnastiken approberes til Brug ved den gymnastiske Underviisning i Borger- og Almueskolerne, samt at det maa befales samtlige Landets Skoledirectioner at paasee, at denne Lærebog bliver anskaffet og ind-

*) Cfr. Udsings Lovsamling pro 1855 p. 222.

10 Mai. ført til Brug ved Gymnastik-Underviisningen i de under dem hørende Skoler.*)

11 Mai. Kirke- og Underviisningsministeriets Skr. (til Maribo Amtsskolebirection) hvori Ministeriet i Anledning af et Andragende fra Pastor N. N. om Ministeriets Resolution for, hvorvidt Sogneforstanderskabet er berettiget til at fordrø, at en Seminarist N. N., som har oprettet en privat Skole i N. N. Sogn for nogle enkelte mere formuende Familiers Børn, og som lader afholde halvårlige Examina med disse Børn i Sognepræstens og Forældrenes Overværelse, skal desforuden være forpligtet til at lade Børnene møde til Overhøring i Almuekosten, svarer, at Det ikke skjønner, at Sogneforstanderskabet kan gjøre Fordring paa at udøve en saadan controllerende Myndighed i det paaagjældende Tilfælde, medmindre Directionen maatte forlange det i Henhold til Bestemmelsen i Anordningen for Skolevæsenet paa Landet af 29de Juli 1814 § 18.

12 Mai. Justits-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Odense Amt) om at Udpantning kan gjøres for de Udgifter, en Kirkefæder har for ved leiede Folk at lade udføre de Sognebeboerne paaahvilende Arbejder og Kjørøler, naar disse nægte at præstere den.

I Anledning af en mellem Gierinden af N. N. Kirke og Sognets Bønder opstaaet Uenighed angaaende Sidstnævntes Forpligtelse til at forrette Kjørøler og Arbejde til Afhjælpning af de Mangler ved bemeldte Kirke, der ere blevene udsatte ved det sidst afholdte Provstefyn, har Hr. Kammerherren, til hvis Afgjørelse denne Sag er blevet indstillet, i Skrivelse til Indenrigs-Ministeriet af 16de Februar d. A. forespurgt, om De i Tilfælde af at vedkommende Sognebeboere, uanset Deres Paalæg, nægte at præstere de omhandlede Kjørøler og Arbejder, og Gierinden af Kirken leier Folk til at udføre samme, kan autorisere de hertil medgaaende Udgifter inddrevne hos Vedkommende ved Udpantning.

Da dette Spørgsmaal som det vil være Dem bekjendt af

*) Skr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skrivelser af 27de September og 23de December 1856.

Indenrigs-Ministeriets Skr. af 25de f. M., er blevet overladt 12 Mai. til Ministeriets Afgjørelse, skulde man til behagelig Efterretning tjenstligst melde, at den omhandlede Udpantning har Hjemmel i Lovgivningens almindelige Grundsætninger, og hvad Kjørøler angaaer navnlig i Grundsætningen i Forordningen af 26de Juni 1844 § 29.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen 15 Mai. over Sjællands Stift) hvorved det tillades Gieren af Greve Kirke at borttage et i samme værende Uhr, mod at han i Egenkab af Kirkeeier overtager den fremtidige Vedligeholdelse af et i Kirken i 1845 opjat Orgel.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Stiftsøvrigheden over Aalborg 15 Mai. Stift) om at der i det, ifølge Fundats af 20de April 1742 i Vadum oprettede, Hospital fremtidig kun holdes Bøn een Gang hver Søn- og Helligdag istedetfor daglig.

I Skrivelse af 30te Marts d. A. har Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed indstillet, at den i Fundats af 20de April 1742, oprettet af den daværende Gier af Hovedgaarden Rødfløth med underliggende Gods, blandt Andet indeholdte Bestemmelse om, at der i det i Vadum By under bemeldte Gods stiftede Hospital Morgen og Aften skal holdes Bøn af en dertil af Rødfløth Gier med Sognepræstens Raad antagen duelig Mand, maa, med Hensyn til at den Vedkommende for Udførelsen af denne Forretning, og for tillige at holde Bøn i Hospitalet paa Søn- og Helligdage om Eftermiddagen, ved bemeldte Fundats tillagte aarlige Betaling af 4 Rd. til hver Julehøitid, efter de forandrede Tidsforhold er aldeles utilstrækkelig, og at Stiftelsens Midler ikke strække til at forøge samme, forandres derhen, at der for Fremtiden kun holdes Bøn i Hospitalet een Gang hver Søn- og Helligdag om Eftermiddagen.

Foranlediget heraf, skulde man, efter i Sagen at have corresponderet med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, tjenstligst melde, at Det efter de oplyste Omstændigheder Intet haver imod, at den ved Fundatsen foreskrevne Bøns Holdelse i det omhandlede Hospital indskrænkes som indstillet.

16 Mai. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circ. (til samtlige Biskopper) om at Sognepræster ved Attestationer i Fattigforsørgelses-sager bør iagttage den størst mulige Nøiagtighed i Betegnelsen af de desangaaende omforklarede Opholdssteder m. v.

Indenrigsministeriet har gjort dette Ministerium opmærksom paa de Ulemper, som under Behandlingen af Fattigforsørgelses-sager ofte følge af, at Skudsmaal og Forhørsudskrifter alene nævne de Landsbyer, i hvilke den Paagældende har opholdt sig, uden Angivelse af Sogn, Herred eller Amt, hvilket i mange Tilfælde for Indenrigsministeriet foranlediger møjsommelige og tidsspildende Estersøgninger eller yderligere Correspondence med vedkommende Amt, for at skaffe de antydede til deslige Sagers Afgjørelse fornødne Oplysninger tilveie. Ligesom Indenrigs-Ministeriet derfor alt gennem Justitsministeriet har foranlediget Udsædelsen af et Circulaire til samtlige Amtmænd med Opfordring om at paalægge de vedkommende, dem underlagte, Embedsmænd ved Optagelse af Forhører til Oplysning i Fattigforsørgelses-sager at iagttage, at der ved enhver under samme omforklaret Landsby, Gaard eller anden mindre territorial Bestanddeel af en Commune, saavidt muligt, tilføies, til hvilket Sogn, Pastorat eller Fattigcommune, saavel som til hvilket Amt denne Landsby, Gaard o. s. v. henhører, saaledes har Indenrigsministeriet nu ogsaa henstillet, at der fra Kirke- og Underviisningsministeriets Side maatte foretages Skridt i lignende Retning med Hensyn til de Attester, der udstedes af Sognepræsterne. I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst anmode Deres Høiærværdighed om behageligen at foranledige, at enhver af en Sognepræst udstedt Attestation affattes saaledes, at det af samme bestemt og tydeligt fremgaaer, for hvilket Pastorat Attestanten er beskiftet, og at i Overensstemmelse hermed de befalede Af- og Tilgangs-paategninger i Skudsmaalsbøgerne og paa Skudsmaalene stedse gives i den Form, at de klart vise fra og til hvilken Fattigcommune (Sogn, Herred, Amt) Flytningen er skeet, *esr.* Forordningen af 5te September 1832 § 1 *in fine* og Lov af 10de Mai f. A. § 52 *in fine*.

18 Mai. Rgl. Resol. om at 5,000 Rd. af Brygger Halds Legat

Midler maa anvendes til Hjælp til Opførelse af en Kirke paa 18 Mai. Nørrebro. (Indenrigsministeriet.)

Vi ville allernaadigst have Kjøbenhavns Magistrat meddeelt Bemyndigelse til at give Bestyrelsen for den Forening, der har dannet sig til Opførelsen af en Kirkebygning paa Nørrebro Tilsagn om af de oplagte Renter af Brygger Jens Nielsen Halds ved Testamente af 2den Januar 1687 oprettede Legat til Hjælp for Kjøbenhavns trængende Indvaanere i Indkvarteringen at erholde et Bidrag af 5,000 Rd. til Hjælp til Bestridelse af Omkostningerne ved den paatænkte Kirkebygningens Opførelse, naar Tegning og Overflag dertil ere approberede af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Aarhus Amts- 19 Mai. skoledirection) om at det nærmest er Sognepræstens Pligt at paasee, at Skolerne ere forsynede med de fornødne Underviisningsapparater.

Efterat have modtaget Directionens behagelige Erklæring af 19de f. M. betræffende det af Sogneforstanderskabet for N. N. Sogne hertil indgivne Andragende, hvori fremsføres adskillige Besværinger mod Sognepræst N. N. med Hensyn til hans Bestyrelse af Pastoratets Skolevæsen, skulde Ministeriet, forsaavidt der i Sagen er Spørgsmaal om Anskaffelse af Underviisningsapparater til Skolerne, idet det isøvrigt henholder sig til hvad der er yttret i den Ministeriet i Gjenpart meddeelte Resolution af Directionen af 3die Juli f. A., ikke undlade at bemærke, at det nærmest maa være Sognepræstens Pligt at paasee, at Skolerne ere forsynede med de fornødne Apparater, samt at han, naar han finder, at Noget mangler, maa henvende sig til Sogneforstanderskabet med Begjæring om dets Anskaffelse, og, saafremt Sogneforstanderskabet da maatte vægre sig ved at opfylde hans Begjæring, foredrage Sagen for Skoledirectionen, der da maa tage endelig Bestemmelse desangaaende.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Aarhus Amts- 19 Mai. skoledirection) hvori Ministeriet, paa Directionens Forespørgsel om, hvorledes der bliver at forholde for at tilveiebringe Gymnastikplads til N. N. Skole, da det eneste Stykke Jord, som Man

19 Mai. har kunnet erholde godvillig overladt dertil, ansees ubrugeligt, svarer, at, naar der ikke paa anden Maade kan forskaffes Gymnastikplads til Skoler, maa den fornødne Plads dertil tages af den Skolen tilkagte Jord, mod at der da tilstaaes Læreren fuld- stændig Erstatning for Afavn af samme.*)

19 Mai. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Bistoppen over Lollands-Falsters Stift) hvorved det tillades at nedbryde Baabehuset ved Kirken i Nafskov og tilmure Ind- gangen herfra til Kirken, mod at der i Kirkemuren anbringes et støbt Jernvindue af samme Størrelse og Construction som de øvrige nye Vinduer i Kirken.

22 Mai. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Odense Amt) om at Forstanderskabet ei af Fattigkassens Indtægter kan bidrage til Fremme af velgjørende Diemed.

I et directe til Ministeriet indkommet Andragende har N. N. Sognesforstanderskab forespurgt om, hvorvidt samme er berettiget til paa vedkommende Communes Vegne at anvende endeel af Fattigkassens Indtægter som Bidrag til den paatænke Oprettelse af en Helbredelses-Anstalt for idiotiske, svagstuede og epileptiske Børn.

Foranlediget heraf skulde man herved tjenstligt anmode Hr. Kammerherren om behageligt at ville tilkjendegive Vedkommende, at det ligger udenfor Communalbestyrelsens Competence at anvende Communernes Midler til et Diemed, som det omspurgte, og at saaledes vedkommende Communalbestyrelses Medvirken i saa Henseende vil være indskrænket til igjennem deres enkelte Medlemmer at virke for Indsamling af frivillige Bidrag blandt Communes Beboere.

24 Mai. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Holbæk Amts-skole-

*) Da det senere ved en optaget Synsforretning viste sig, at Skolelobben end ikke havde den anordnede Størrelse, saa at der for Afavn i saa Henseende tilstodes vedkommende Lærer en Erstatning af 6 Ldr. Byg aarlig, resolverede Ministeriet under 24de September 1856, at Gymnastikpladsen blev at tilveiebringe paa et bekvemt beliggende Sted, i fornødent Fald ved Expropriation overensstemmende med Anordningen om Skolevæsenet paa Landet af 29de Juli 1814 § 23 og 52.

direction) om at Udgifter til Bekjendtgjørelser af ledige Skolelærer- 24 Mai.
embeder bør afholdes af Communes Skolekasse.

I behagelig Skrivelse af 12te Marts sidstleden har Directionen begjært Ministeriets Resolution for, hvorledes Udgifterne ved en af Directionen foranstaltet Bekjendtgjørelse i offentlige Tidender angaaende den interimistiske Besættelse af Skolelærer-Embedet i N. N. ville være at afholde, samt hvorledes der i Almindelighed bør forholdes med Udredelse af Udgifter ved Bekjendtgjørelse om vacante Skolelærer-Embeder.

I Anledning heraf skulde Ministeriet, efterat det ved Correspondance med Indenrigsministeriet har bragt i Erfaring, at hverken den berlingske Tidende eller Amtsaviserne kunne ansees pligtige at optage sige Bekjendtgjørelser uden Betaling, tjenstligt melde, at det maa være af den Formening, at Udgifterne til sige Bekjendtgjørelser i Almindelighed bør udredes af vedkommende Communes Skolekasse, men at der, forsaavidt angaaer den specielt omhandlede Bekjendtgjørelse om N. N. Skolekalds interimistiske Besættelse, ikke findes Noget at erindre mod, at Udgifterne afholdes af den Skolelærerhjælpekassen tilfaldende Andeel af Embedets Indtægter i Vacancen.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Præstø Amt) 26 Mai.
om at i Oldermænds-Ombuddet deltager ei Sognepræsten; at Oldermænden i den By, hvor Præstegaarden ligger, besørger Tilfigelserne til de offentlige Præstationer og om Omfanget af Huusmænds og Inderskers Pligtarbeide, naar Manden har Arbeide i et Sogn, medens Familien boer i et andet.

Med Hr. Amtmandens Skrivelse af 24de f. M. har Ministeriet modtaget et af vedkommende Politimesters og Sogneforstanderskabs Erklæringer ledsaget Andragende, hvori Sognefoged N. N. har forespurgt: 1) hvorvidt Møller N. N. af N. N. Mølle er pligtig at deltage med Byens Gaardmænd i Oldermænds Ombuddet for denne By; 2) hvorvidt det kan paalægges en Præst at være Oldemand; 3) hvorvidt Huusmænd eller Indsiddere, som arbeide udenfor den Commune, i hvilken de have deres Familie samt holde Dug og Diss, ligesuldt ere pligtige

26 Mai. enten selv eller ved Andre at lade udføre det Communalarbeide, der vilde blive dem affordret, dersom de vare ved Hjemmet.

Foranlediget heraf skulde man tjenstligst melde: ad 1. at den omspurgte Forpligtelse, efter hvad er oplyst, ikke kan antages at paahvile Møller N. N., hvorimod det maa paaligge vedkommende Sognesfoged, forsaavidt han ikke kan formaae en af Oldermændene i N. N. Byer til at besørge Tilfigelser til bemeldte Mølleceier, selv at besørge disse, medens Sidstnævnte vil have at besørge de fornødne Tilfigelser, som paahvile Oldermannen, til de øvrige Beboere paa Møllens Jorder. ad 2. at dette Spørgsmaal maa besvares benægtende, hvorimod Tilfigelser til de offentlige Præstationer, der følge med vedkommende Præstegaard, bør udføres af Oldermannen i den By, hvor Præsten boer. ad 3. at Spørgsmaalet angaaende det Pligtarbeide, som i Medfør af Forordningen af 27de Mai 1848 § 1, 4de Punktum kan affordres Communens Huusmænd og Inderster til Sneekastning eller som Vederlag for Sneekastning, findes at maatte, som af Sognesforstanderskabet antaget, afgjøres efter Omstændighederne i det enkelte Tilfælde og navnlig efter Beskaffenheden og Varigheden af Paagjældendes Ophold udenfor Communen, idet der, forsaavidt dette hans Ophold, enten fordi han har taget fast Tjeneste i den fremmede Commune, eller af andet Hensyn maa betragtes som mere end forbigaaende, saalænge han saaledes boer udensogns, ikke skjønes at kunne af den Grund, at han har efterladt sin Familie i Sognet og der holder Dug og Diss for samme, til dette Sogn affordres ham eller Familien andet communalt Pligtarbeide, end det, hvortil hans Hustru, om hun var ugift Insidderffe, retteligen vilde kunne være tilfagt, og hvilket hun findes at maatte kunne affordres under hans Fraværelse cfr. Rentekammerskrivelse af 1ste August 1848 ad c in fine (Dept. Tid. for s. N. p. 606.)

29 Mai. Rescript (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Sjællands Stift) om Redlæggelsen af Præstestofstedet ved Høve og Klakkebjerg Sogneskald.

Vi Frederik den Syvende, Konge til Danmark &c. Bor syn-
derlige Bevaagenhed. Vi giver Eder hermed tilkjende, at Vi

efter det af Sognepræsten for Høve og Flakkebjerg Menigheder 29 Mai. i Bort Land Sjælland, Hr. Christian Frederik Rønne, til Bort Ministerium for Kirke- og Underviisningsvæsenet derom indgivne Andragende og Eders derom afgivne Betænkning samt de isvrigt oplyste Omstændigheder allernaadigst have bevilget og tilladt, at det til bemeldte Høve og Flakkebjerg Sognekald hørende Præsteenkensæde paa Præstegaardens Mark maa nedlægges, saaledes at den til samme henlagte Jord, 6 Tdr. Land, inddrages under Præstegaarden, hvorimod Leien for det til samme hørende Huus eller Renten af Kjøbesummen for samme i Tilfælde af dets Afhændelse tilfalder Enken paa Kaldet, eller den første af dem, hvis der paa samme Tid er flere.

Derefter 2c.

Kirke- og Underviisnings=Ministeriets Skr. (til Amtmanden 30 Mai. over Sorø Amt) om Opkrævningen af den aarlige $1\frac{1}{2}$ R. Afgift til Seminariefonden af det Kongetiende ydende Hartkorn.

I behagelig Skrivelse af 1ste d. M. har Hr. Kammerherren fremhævet de Vanskeligheder, hvilke for Amtet ere forbundne med Opkrævningen af den aarlige $1\frac{1}{2}$ R. Afgift til Seminariefonden af det Kongetiende ydende Hartkorn, og i den Anledning foreslaaet, at der heri maatte ske den Forandring, at Afgiften for Fremtiden opkrævedes af Amtsforvalterne i Forbindelse med Skatterne af Tienderne for hvert Aars sidste Skattetermin og, saafremt den ei indkom, opførtes af Amtsforvalterne paa de til hvert Aars 1ste Januar indgivende Restancelister.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at det ikke seer sig istand til at bevirke den af Hr. Kammerherren foreslaaede Forandring, da Finanzministeriet, hvem Man allerede for længe siden har henvendt sig til med Anmodning om, at Opkrævningen af den ommeldte Afgift maatte overdrages til Amtstuerne, har erklæret sig uvilligt til at indgaae herpaa; men at der forøvrigt Intet findes at erindre imod, at der i denne Henseende forholder sig paa samme Maade i Sorø Amt, som paa de fleste andre Steder, nemlig at Afgiften opkræves af Sognepræsterne, og af disse tilfilies Skoledirectionen, af hvem den saa igjen i en samlet Sum indsendes til Universitetsqvæsturen, hvorved Uleiligheden for Amtet formeentlig vil undgaaes.

1 Juni. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Holbø Amt) om at den forførgelsespligtige Commune, efter hvis Begjæring en Person er indlagt paa et andet Sogns Sygehuus, er pligtig at refundere de med Opholdet sammesteds saavel som, naar den Paagjældende dør, med Begravelsen forbundne Udgifter.

I et directe hertil indkommet Andragende har N. N. Kjøbstads Fattigcommission, foranlediget af et indtruffet Tilfælde begjært sig Indenrigsministeriets Bestemmelse meddeelt for, hvorvidt et fremmed Sogn, naar en fra samme paa Byens private Sygehuus indlagt Patient der ved Døden er afgaaet, og Sognets Forstanderskab, under Tilfagn om at betale Udgifterne ved den Afdødes Begravelse, har anmodet Fattigcommissionen om at foranstalte det i saa Henseende Fornødne, med Hætte kan vægre sig for at erlægge deels den ved Reglement af 9de Februar 1852 fastsatte Betaling til Byens Ligbærere, deels den i Reglementet af 18de Juni 1831 bestemte Betaling til Graverkarlen for at udvise Gravstedet, bekoste og hensejtte en Gravnæl ved Graven og indføre Begravelsen i Kirkegaardens Protocol.

Efter over denne Sag at have brevvevlet med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, fra hvilket man har modtaget en af Hr. Kammerherre under 1ste Februar fidsleden til Sjællands Stiftsøvrighed afgiven Erklæring med Bilag, hvoraf fremgaaer, at den Paagjældende, hvis Begravelse har fremkaldt den ovennævnte Forespørgsel, var Almisjelemmet N. N., der af sin Forførgelsescommune N. N. Sogn var indlagt paa den nævnte Kjøbstads Sygehuus, skulde man herved tjenstligt melde, at, da Paagjældendes Indbringelse til N. N. Kjøbstad og Indlæggelse paa Sygehuset der i Byen, ligesom senere hendes Begravelse paa Kjøbstadens Kirkegaard, er skeet efter Begjæring af N. N. Pastorats Sogneforstanderskab eller dog paa dettes Begne og hvad Begravelsen angaaer — under en udtrykkelig Udtalelse af, at samme ønskedes foretagen for N. N. Fattigkassens Regning, Kjøbnes bemeldte Pastorat ikke at kunne fritages for at betale Udgiften ved Begravelsen og navnlig de paa de tvende fremsendte Regninger, mærkede Nr. 1 og 3, opførte Beløb.

1 Juni. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Directionen for Svendborg Amtes

Rjøbstæders Fattigvæsen) om en Forsøgelse af en det Erreboeske 1 Juni.
 Legat tilhørende Kapital af 400 Rd. til det dobbelte mod at udgaae af den Eiendom, hvori Legatcapitalen er perpetueret.

Efterat Ministeriet i Anledning af et fra Agent N. N. modtaget Andragende, hvori han deels anholdt om Tilladelse til at indbetale en det Erreboeske Legat tilhørende Capital af 400 Rd., der som perpetueret indestaaer mod 1ste Prioritets Panteret i den ham tilhørende Lofte sammesteds, „Engshaven“ kaldet, deels tilbød, saafremt denne Tilladelse maatte blive meddeelt, at ville forsøge Capitalen med andre 400 Rd., ved Skrivelse til Directionen af 15de Mai f. A. havde udtalt, at man fandt Betænkelse ved at bevilge det saaledes Ansøgte, har Agent N. N. i et med velbemeldte Directions Skrivelse af 12te f. M. hertil indkommet Andragende, næst at paaberaabe sig en af Indenrigsministeriet under 11te Juni 1850 afgiven Resolution, hvorved det er ham tilladt at indbetale den nævnte Capital, imod at det paasees, at den Jordeiendom, hvori Capitalen anbringes, afgiver omtrent samme Sikkerhed som det nuværende Pant, anholdt om Tilladelse til at sikkre Capitalen i en anden ham tilhørende Jordlod, der ved Taxation er ansat til en Værdi af 3,050 Rd. Ved at forelægge Ministeriet det sidstnævnte Andragende, har velbemeldte Direction derefter indstillet, at det uanset Ministeriets Resolution af 15de Mai f. A. istedetfor maatte tillades Andrageren at indbetale den nævnte Capital, imod at samme overensstemmende med hans tidligere Tilbud forsøges til det Dobbelte, samt imod at der for hele Beløbet derhos paarises saadant Pant i andet Jordegods, at endog meget forandrede Conjuncturer ikke kunne influere paa Sikkerheden.

Foranlediget heraf skulde man tjenstligst melde, at det af Directionen saaledes Indstillede, ifølge det nu Oplyste, efter Omstændighederne herved approberes.*)

*) Da Agenten senere androg paa, at han maatte indbetale de 800 Rd. uden at paavise andet Pant, svarede Ministeriet under 18de Juli næstefter, at, da Tilladelse engang var givet til, at Legatet udgaaer af den faste Eiendom, hvori det efter Fundats-Bejtemmelsen skulde forblive indestaaende, fandt det, at, naar han indbetalte Capitalen, maatte det nærmest være vedkommende Legatbestyrelses Sag at sørge for Beløbets Anbringelse i en anden fast Eiendom,

4 Juni. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circ. (til samtlige Amts-
skoledirectioner) angaaende Sommerkolegangen.

Da det af de aarlig indkommende Beretninger om Skole-
væsenets Tilstand paa Landet fremgaaer, at Sommerkolegangen
paa mange Steder er meget forsømt, og at Sogneforstander-
skaberne ikkun ugjerne gribe til at anvende de lovbefalede Tvangs-
midler for at bevirke et stadigere Skolebesøg paa denne Aarstid,
hvor Børnene, idetmindste de større af dem, kunne være For-
ældrene til Nytte ved deres Arbejde, har Ministeriet troet ikke
at burde modsætte sig de paa den afvigte Rigsdagssession fore-
slaaede Bestemmelser, der under 2den f. M. ere blevne ophøiede
til Lov, og hvorved det overlades til Skolebestyrelserne paa
Landet at ordne Skolegangen, saaledes at øverste Klasse under
visse Betingelser fritages for at søge Skolen i Sommermaanederne,
imod at nederste Klasse da i samme Tidsrum nyder Underviis-
ning ⁵ Dage ugentlig, idet Ministeriet er gaaet ud fra den
Forudsætning, at jo mere Lovgivningen rettes efter Forholdenes
Natur og Beboernes Lary, desmere tør man forlade sig paa, at
der ei bliver seet igjennem Fingre med Forældres Ligegyldighed
for deres Børns Underviisning, men at man med Alvor og
Samvittighedsfuldhed vil efterkomme de Lovbestemmelser, som ere
givne for at fremme en stadig Skolegang.

Ministeriet skulde derfor, ved hoslagt at tilstille Hr. (Tit.) og
deres Høiærværdighed et Antal Exemplarer af den under 2den
f. M. udfomne Lov, indeholdende nogle forandrede Bestemmelser
i Anordningerne om Skolegangen og om Udskrivningen af Skolen,
til Fordeling iblandt Sogneforstanderskaberne i Deres fælleds
Embedsdistrict, tjenstligt anmode Dem om behageligt at ville
tilkjendegive Forstanderskaberne, at Ministeriet nærer det Haab,
at der ved den i Lovens § 2 indeholdte Bestemmelse vil være
skænket Forældre og Børgere al ønskelig Frihed til at benytte
deres Børns og Myndlinges Kræfter i den travlere Aarstid,
men at man da ogsaa forventer, at Sogneforstanderne ville lade
det være sig magtpaaliggende ved de Midler, som Lovgivningen
hjemler, at virke til, at Børnene flittigen og uafbrudt besøge
Skolen i den foreskrevne Tid.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Domainedirec- 4 Juni.
toratet) hvori Ministeriet — i Anledning af at Børgen for den
Sjællands Bispstol tilhørende Rødoure Kirke havde anholdt om
Bestemmelse for: 1. om hvo der er forpligtet til at betale de
saakaldte Stolestadepenge; 2. om Giere af det forhen privileg-
gerede Hartkorn ere pligtige til at deeltage i Kjørøler og Haand-
langerarbeide i Anledning af Kirkens Reparation; 3. om Til-
sigelse til bemeldte Kjørøler og Haandlangerarbeide, skal skee efter
Omgang eller i Forhold til Hartkornets Størrelse; samt 4. hvor-
ledes der bliver at forholde, naar de, som ere blevne tilfagte til
fornævnte Præstationer, udeblive, — efter at have om Sagen brev-
vevlet med Indenrigsministeriet, svarer, ad 1. den i Lovens
§ 2—23—13 anordnede Afgift til Kirken af 8 f. paahvil-
alene Huusmænd og Indsiddere, der ikke tiende til Kirken;
ad 2. Forpligtelsen til at deeltage i den omspurgte Byrde, maa
paahvile alt Hartkornet, uden Hensyn til dets tidligere Bestaffen-
hed; ad 3. Bestemmelserne i Loven af 20de Juli 1850 § 18
cfr. § 17 maa antages at have forandret den tidligere Regel i
Blacat af 18de April 1828, hvorefter de omhandlede Arbeider
skulde foregaae efter lige Omgang uden Hensyn til Hartkornet;
ad 4. I Henseende til hvad Amtstuen har yttret i Dens over
Sagen afgivne Betænkning, antager Ministeriet, at Kirkevørgen
maa være berettiget til at leie Bogne og Arbeidere paa de Ude-
blivendes Bekostning, hvilke desuden maa kunne paalægges en
passende Mulet.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamt- 4 Juni.
manden og Biskoppen over Lolland-Falsters Stift) om at ingen
Forandring kan gøres i det ved en usvækket Tiendecommissions-
kjendelse bestemte Tiendeverdrag, og at Indtagelsen af Hartkorn
til Fredskov ei befrier dette Hartkorn for at svare Tiende.

I et med Hr. Kammerherrens og Deres Høiærværdigheds
behagelige Skrivelse af 28de f. M. hertil indsendt Andragende
har Besidderen af Baroniet N. N. anholdt om, at Præstetienden
af en mindre Baroniet tilhørende Gaard i N. N. Sogn maa
gøres til Gjenstand for den Tiendecommissionsforretning, som
vil være at afholde til Fastsættelse af Vederlaget for samme

4 Juni. Tiende af de øvrige Gaarde i Sognet, uanset at Bederlaget for Tienden af bemeldte Gaard allerede er fastsat ved en Tiendekommissionskjendelse; og som Grund for dette sit Andragende har han anført, at en Deel af de til Grunden hørende Jorder senere er indtaget til Fredskov.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at det med Hr. Kammerherren og Deres Høiærbærdighed er enigt i, at der ingen Forandring kan finde Sted i det ved en usvækket Tiendekommissionskjendelse fastsatte Bederlag, og at den Omstændighed, at endeel af Jorden er indtaget til Fredskov, ikke kan medføre nogen Afgang i det engang fastsatte Tiendevederlag, men at en til Hartkornet svarende Andeel af dette fremdeles bør hefte paa det omhandlede Areal uagtet dets forandrede Bestemmelse.

4 Juni. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Volland-Falsters Stift) om Capellaners Ret i Naadensaaret.

Med behagelig Erklæring af 7de d. M. har Deres Høiærbærdighed hertil indsendt en Skrivelse, hvori Sognepræsten for N. N. Menighed, N. N., og forhenværende Capellan for samme Menighed N. N. have bejært Ministeriets Resolution med Hensyn til følgende Spørgsmaal: 1. om Canc.-Circ. af 5te October 1822 endnu staaer ved Magt, og 2. om Capellanen derefter kan ansøes berettiget til for sin Functionstid i Sognekaldet i Naadensaaret at beregne sin Løn efter Forordningen af 9de Januar 1728 § 4, uagtet han ved sin Ansættelse er beskikket med en fast Pengeløn.

I denne Anledning skulde Ministeriet tjenstligt melde, at Canc.-Circ. af 5te October 1822 § 1, hvorved en Capellan i Naadensaaret efter vedkommende Sognepræst kjendtes berettiget til at nyde de Fordele, som Forordningen af 9de Januar 1728 § 4 bestemmer, skjøndt han i Mindelighed havde indgaaet andre Betingelser med Sognepræsten, ikke kan finde Anvendelse i nærværende Tilfælde, hvor der ved hans Confirmation er tillagt ham en fast Pengeløn af Kaldet, samt at der ikke tilkommer Capellan N. N. videre i Naadensaaret end den ham ved bemeldte hans Confirmation tillagte Pengeløn, der bliver at udrede halvt af

Formandens Enke eller Bo og halvt af Eftermanden, samt den 4 Juni. ham tillagte Underholdning i Præstegaarden, der afholdes af Enken eller Boet mod Godtgjørelse for den halve Deel af Eftermanden, foruden en Dfferdag af Menigheden, Alt dog kun forsaavidt Capellanen forbliver ved Kaldet indtil Raadensaarets Udløb.

Confirmation paa et af Agent H. A. Clausen og Hustru un= 4 Juni. der Navn af Clausen og Hustrues Sølvsbryllopslegat oprettet Legat paa 1000 Rd. til Fattiges Bespiisning paa Christianshavn.

Bestemmelser for Legatet.

1. Legatet fører Navn af Clausens og Hustrues Sølvsbryllopslegat. 2. Obligationen paa Rd. 1000, der bliver at forsynes med den sædvanlige Prohibitivpaategning, forbliver hos Bestyrelsen for den Christianshavnske Bespiisningsforening, af hvem Renterne høves og anvendes overeensstemmende med Foreningens Formaal. 3. Skulde Foreningen mod Formodning engang opløse sig eller ophøre at virke i velgjørende Retning, overleveres Obligationen til Sognepræsten ved Vor Frelsers Kirke, som besørger Renterne høvede og hvert Aars 3die April uddeelte som Huusleiehjælp til 4 fattige Familier paa Christianshavn, der tilhøre Vor Frelsers Menighed, helst saadanne, der selv have oplevet deres Sølvsbryllop eller Enker, der ere i dette Tilfælde. 4. Paa ovennævnte Bestemmelser haaber jeg at Bestyrelsen erhverver den fornødne Kongelige Confirmation.

Christianshavn den 3die April 1855.

Hans A. Clausen.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Justitsministeriet) om at Reise= 4 Juni. penge til reisende Haandværksvende bør afholdes af Politikasserne.

Bed at fremsende den hoslagt tilbagesølgende Skrivelse, hvori Amtmanden over Randers Amt begjærer Justitsministeriets Resolution for, hvorvidt Samme finder det rigtigt, at Reisepenge til reisende Haandværksvende — saaledes som i Indenrigsministeriets Skrivelse af 1ste Mai 1849 (cfr. Departements-Tidende for s. A. p. 453) udtalt — udredes af Politikasserne, har vel=

4 Juni. bemeldte Ministerium under 16de f. M. udbedt sig dette Ministeriums Yttringer i Sagen meddeelte.

I Gjensvar herpaa skulde man tjenstligst tilbagemelde, at Indenrigsministeriet i det Hele maa henholde sig til, hvad man i hiin Skrivelse har udtalt, og at man navnlig vedblivende maa holde for, at den i Forordningen af 10de December 1828 § 11 paabudne Foranstaltning, der i Medfør af dette Lovbud træffes af Politivrigheden som saadan, og det uden at vedkommende Communalbestyrelser forinden gives Leilighed til derover at erklære sig, i sig er en Politis- og ingen Forsørgelses-Foranstaltning, hvilket endydermere turde fremgaae deraf, at Sen ogsaa omhandler det Tilfælde, hvor den fremmede Haandværksjvend ikke mangler Evne til selv at bestride Reisen, og stiller dette Tilfælde jevnfides med, at saadan Mangel er forhaanden. Da nu derhos Sen ikke indeholder nogen udtrykkelig Bestemmelse om, af hvilken Klasse Transporten skal bekostes, og den senere almindelige Forordning af 26de Juni 1844 ved isvrigt at give meget detaillerede Bestemmelser angaaende hvilke Befordringer der skulle falde Communerne tillast, aldeles ikke berører de omspurgte Transporter cfr. navnlig § 4 Nr. 13, samt, da den Ordning af Forholdet, hvorfor Indenrigsministeriet i sin af Amtmanden over Randers Amt for Justitsministeriet nu paaankede Resolution har udtalt sig, i sig er den nemmeste, ligesom den, da Udgiften i Reglen vil være ubetydelig, og Resolutionen ialfald har taget udtrykkeligt Hensyn til, at vedkommende Politikasser ere istand til at bære Udgiften, synes at maatte være uden Betænkelighed for bemeldte Fonds — skulde Ministeriet henstille til velbemeldte Ministeriums Afgjørelse, om ikke denne Ordning indtil videre bør følges, idet man for det modsatte Tilfælde endnu maa fremhæve, at der i intet Fald vides nogen Hjemmel for at paalægge Communerne at afholde eller refunderer den Reiseunderstøttelse, som under Navn af Reise- og Lærepenge tilstaaes de omhandlede Haandværksjvende af vedkommende Politimestre, og at dog denne Maade at understøtte bemeldte Svende paa turde være meget almindelig, om ikke den almindeligste.

5 Juni. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Frederiksborg

Amt) hvori Ministeriet, da den administrerende Direction for Kjø- 5 Juni.
 benhavns Fattigvæsen havde — næst at meddele, at et under
 Helsingør Kjøbstads Fattigforsørgelse henhørende Fruentimmer
 N. N.s Barn N. N., efter under 3die November f. A. at være
 udfreven af Almindeligt Hospital heri Staden, hvor han tillige-
 med Moderen havde henligget til Kuur og Pleie senest for For-
 sørgelsecommunens Regning, under 13de Januar sidstleden paa-
 ny blev modtaget til Kuur og Pleie paa bemeldte Hospital —
 anholdt om Forandring af en af Amtet under 24de April d. A.
 afgivet Resolution, hvorved den nævnte Kjøbstads Fattigcommis-
 sions Formening om, at det i Medfør af Forordningen af 24de
 Januar 1844 § 13 maatte paahvile Kjøbenhavns Fattigvæsen
 for et Tidsrum af indtil 6 Uger, at udrede Omkostningerne ved
 bemeldte Barns fornyede Indlæggelse paa Stadens Almindelige
 Hospital, er givet Medhold, svarer, at de omspurgte Udgifter
 ville være at refundere Kjøbenhavns Fattigvæsen af Helsingør
 Kjøbstads Fattigvæsen, cfr. Canc. Skr. af 16de Mai 1848 paa
 sit Sted i den Udsingste Rescriptsamling.*)

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circ. (til samtlige Stifts- 7 Juni.
 øvrigheder) om uopholdelig Forelæggelse for Ministeriet af svæ-
 vende, tvivlsomme Tiendespørgsmaal.

Skjøndt den i § 22 af Lov af 14de April 1852, angaaende
 Korntiendens Forandring fra Ydelse i Kjørven til faste aarlige
 Afgifter, indeholdte Bestemmelse, at Tiendeplichtighed ikke senere
 kan indtræde for Jorder, som ikke inden 1ste Januar 1856 ere
 blevne tiendeplichtige, maa antages nærmest at sigte til Jorder,
 der efter deres nuværende Beskaffenhed og Benyttelse ere fritagne
 for at svare Tiende, og som saaledes ikke, selv om de i Tiden
 gives en forandret Bestemmelse, vilde komme til at svare Tiende,
 og derimod ikke directe angaaer Jorder, om hvis Plichtighed til
 at svare Tiende for Tiden der existerer Tvivl, maa Ministeriet
 dog finde det aldeles stemmende med den Hensigt, som udtaler
 sig gjennem hele Loven: — at forandre Tienden til en fast

*) Kjøbenhavns Fattigdirection havde i sin over Sagen afgivne
 Erklæring urgeret paa, at Barnet ikke havde opholdt sig her i
 3 Maaneber uden Understøttelse. 24de Januar 1844 § 13
 smhdt. med Indenrigs-Ministeriets Skr. af 29de Marts 1853.

7 Juni. aarlig Afgift — saavidt muligt at bringe ethvert Spørgsmaal om en Jords Tiendepligtighed paa det Nene, og det skulde derfor tjenstligst anmode (Lit.) og Deres Høiærværdighed om behageligen at foranledige, at Præster og Kirkeiere, for hvilke der versere saadanne tvivlsomme Spørgsmaal, uophødelig til Dem herom gjøre Indberetning og bilægge denne med alle de Oplysninger om det omhandlede Forhold, som kunne skaffes tilveie, hvilke Sager derefter udbedes Ministerieret tilstillede, ledsagede af (Lit.) og Deres Høiærværdigheds egne behagelige Uttringer, for at Ministeriet derved kan sættes istand til at bedømme, hvorvidt der for Embedet eller Kirken maatte være Anledning til at see et saadant Spørgsmaal afgjort ved Domstolene, saafremt den eller de Paagjældende ikke maatte ville overlade Sagens Afgjørelse til Ministeriets Resolution. Iøvrigt anseer Ministeriet det for en Selvfølge, at Tiendecommissionerne, hvor en Tvivl eller Meningsforskjel som den omhandlede eksisterer, maa ved Kjendelse bestemme, hvilket Bederlag der, under Forudsætning af at den omhandlede Jord enten ved Dom eller Resolution kjendes pligtigt til at svare Tiende, deraf vil være at erlægge, men det har dog, for at forekomme Tvivl og Uvisshed i saa Henseende, ikke villet forbigaae ved denne Leilighed at anmode (Lit.) og Deres Høiærværdighed om herpaa at henlede Tiendecommissionernes Opmærksomhed.

8 Juni. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Viborg Amt) om at Communerens Restancer til Amtarepartitionsfonden for Sognefogedens Harkorn kan inddrives ved Udpantning hos Forstanderskabet.

I Skrivelse af 9de Februar og 30te Marts d. A. har Hr. Kammerherren ved at meddele, at næsten samtlige Sogneforstanderskaber i Amtet undlade i rette Tid at indbetale de paa Sogne- og Budfogedernes Harkorn faldende Bidrag til Amtarepartitionsfonden, hvilke Bidrag ifølge Loven af 20de Juni 1850 § 14 indtil Videre skulle udredes af Communen, forespurgt, om de omhandlede Restancer kunne inddrives ved Udpantning, og om denne i saa Fald kan foretages hos Sogneforstanderskabets Formand.

I denne Anledning skulde man, efterat have corresponderet

med Justitsministeriet herved tjenstligt melde, at, forsaavidt det 8 Juni. ikke maatte foretrækkes i saadanne Tilfælde at anvende Tvangs- mulcter imod Sogneforstanderskabet, skjøner man ikke rettere, end at de omspurgte Restancer hos Sogneforstanderskabet navnlig hos sammes Formand maac kunne inddrives ved Udpantning, hvilken Ret efter de almindelige Regler atter maac tilkomme Sogneforstanderskabet imod de enkelte bidragspligtige Hartkornsbrugere.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 13 Juni. og Biskoppen over Aarhus Stift) om Laurberg og Leerberg Sogne- kalds Ret til en Ydelse af 6 Rd. af Hovedgaarden Løgstrup Parceller.

I behagelig Skrivelse af 30te f. M. har Deres Høiærværdig- hed meddeelt Ministeriet Deres Yttringer angaaende et tidligere hertil indkommet Andragende, hvori Eieren af Hovedgaarden Løgstrup, paa egne og Hovedgaardens Parcellers Vegne, har anholdt om, at et saakaldet lobbefalet Offer af 6 Rd., der hidtil har været erlagt til Sognepræsten for Laurberg og Leerberg Menigheder af bemeldte Gaard med underliggende Parceller efter Repartition, for Fremtiden maa bortfalde, da det formeentlig oprindeligt er et Bederlag for Høitidsoffer af Løgstrup for den Tid, den endnu ikke var beboet af vedkommende Eier, der almindelig opholdt sig paa Hovedgaarden Friesenvold i Drum Sogn, men hvilket Bederlag nu synes overflødig, da der foruden samme ved hver Høitid erlægges et passende Offer af de paa Hovedgaarden og de senere fra samme adskilte Parceller boende Familier. De har derhos fremsendt en Erklæring i Sagen fra den forrige Sognepræst for de ovenmeldte Menigheder, nu Sognepræst for Bærum og Drum Menigheder, hvori han har oplyst, at Laurberg og Leerberg Sognekald, saavidt ham bekjendt, ligesiden Løgstrups Udparcel- lering, eller omtrent fra 1790, har oppebaaret saavel de her- omhandlede 6 Rd. som det almindelige Høitidsoffer af Beboerne, samt at det samme Forhold finder Sted i Bærum og Drum Pastorat, der af Hovedgaarden Friesenvold ligeledes oppebærer 6 Rd. foruden Høitidsoffer.

Efter Modtagelsen heraf skulde Ministeriet tjenstlig anmode

13 Juni. Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed om behageligt at ville tilkjendegive Andrageren, at Det i Henhold til de af Sognepræsten meddeelte Oplysninger, der svække Sandsynligheden af den af ham formodede Oprindelse til den omhandlede Ydelse af 6 Rd. til Laurberg Sognekald, ikke finder, at der er Anledning til at frafalde Kaldets formeentlige Ret til fremdeles at oppebære samme som hidtil.

13 Juni. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Aarhus Stift) hvorved det tillades, at Drum og Daugaard Sognekald affaaer en lille Løste paa 1 Skp. Land til Drum Præstegaards Liggende til Communen for derpaa at opføre en ny Skole, mod en nærmere bestemmende aarlig Erstatning.*)

16 Juni. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Ribe Stift) om at en Kirkeier ei er pligtig til at anskaffe Berettelsestøi til Brug ved Sacramentets Uddeling i Hjemmet**).

Med behagelig Skrivelse af 6te Marts d. A. har Deres Høiærværdighed tilskillet Ministeriet et Andragende, hvori Bærgerne for Sønder Bium Kirke have indberettet, at de, efterat der med Synet over bemeldte Kirke i Aaret 1853 var givet dem Paalæg om, i Forbindelse med Hemmeth Kirke, at anskaffe nyt Berettelsestøi af Sølv til Brug for Sognepræsten for Hemmeth og Sønder Bium Menigheder ved Meddelelse af Sacramentet i Hjemmet, have anskaffet de fornødne Kar under den Forudsætning, at Gieren af Hemmeth Kirke skulde bære en Andeel af Bekostningen efter Forholdet mellem begge Sognes Folkemængde, men at han har undslaaet sig herfor, og de anholde derfor om, at der maa blive draget Omforg for, at Kirken erholder den samme tilkommende Godtgjørelse.

Da Ministeriet i Henhold til, hvad der i den af Deres Høiærværdighed i Sagen afgivne Erklæring er yttret, med Dem er enigt i, at det neppe kan paalægges Kirkeieren som Pligt at

*) Denne fastsattes ved Skrivelse af 30te næstefter til 4 Rd. aarlig.

**) Hr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. af 5te November 1855.

afholde Udgiften med Anskaffelsen af Berettelsestøi, finder Ministeriet, at dette Anliggende bedst søges ordnet derved, at den for begge de ovennævnte Sogne sælles Sognepræst paatager sig at være Mellemmand i samme, og det skulde derfor tjenstligt anmode Dem om i saa Henseende at træffe den videre fornødne Foranstaltning*).

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 19 Juni. og Biskoppen over Sjællands Stift) om Løstrup og Uggerløse Sognekalds Ret til en Afgift af 2 Skpr. Byg istedetfor Smaaredsel og Høstdage af Husene under Bonderupgaard's Gods.

Ved behagelig Skrivelse med Bilag af 10de Februar d. A. have Hr. Kammerherren og Deres Høiarværdighed tilstillet Ministeriet et Andragende fra Sognepræsten for Løstrup og Uggerløse Menigheder, N. N., betræffende det i den ligeledes fremsendte Skrivelse fra den nuværende Eier af Bonderup Gaard og Gods, N. N., indeholdte Forslag til en mindelig Afgjørelse af en mellem ham og Sognepræsten opstaaet Meningsulighed om Fortolkningen af en Post i den under 8de August 1796 oprettede og under 10de Februar 1797 allernaadigst confirmerede Forening, hvorved Præste-, Korn- og Dvægtiende saavel som Smaaredsel og Høstdage af det Bonderup og Meerløse Gaarde dengang tilliggende Gods overdrages til bemeldte Gaards Eier; hvilken Meningsulighed efter Sognepræstens Fremstilling dreier sig om, hvorvidt den i Foreningens Post l b indeholdte Bestemmelse om et Bederlag af 2 Skpr. Byg af Husene paa bemeldte Godser for Smaaredselen og Høstdagene, er anvendelig med Hensyn til andre Huse, end dem, der vare opførte paa bemeldte Jorder, dengang, da den omhandlede Forening blev indgaaet, hvorimod Godseieren alene har betegnet som dens Gjenstand Spørgsmaalet om, hvorvidt den ovennævnte Bestemmelse i Foreningen omfatter saadaane Huse, der ere blevne opførte paa de ved Foreningens Oprettelse til Godset hørende Jorder, efterat disse ved Afhændelse fra Godset til Selveiendom ere traadte ud af al Forbindelse med dette. Idet Godseieren har bestridt

*) Sagen ordnedes herved, at Hemmeth Sogns Communekasse overtog at udrede Udgiften.

19 Juni. Rigtigheden af den sidstberørte Fortolkning af den citerede Bestemmelse i Foreningen, har han gjort følgende Forslag til en mindelig Afgjørelse af Sagen: 1. at Gieren af Bonderup Hovedgaard ikke skal svare til bemeldte Afgift af 2 Skpr. Bvg af andre Huse, som ere opførte paa de Godsset før hans Tiertid frasolgte Jorder, end dem, som ere angivne i de hidtil benyttede Fortegnelser og gjensidige Lændejordebøger; 2. at han derimod paa egne og efterfølgende Gieres Begne forpligter sig til at svare til formeldte Afgift af alle Huse, som for Liden ere opførte eller senere blive opførte paa de af ham med Hovedgaarden kjøbte Bønderjorder, ogsaa af fremtidige Kjøbere af disse Jorder og deres Efterkommere, saaledes at det bliver Godssets Giers egen Sag ved Bortskjødningen af fornævnte Jorder at betinge sig Regres for denne Afgift af Husene, hvis Besiddere derved fritages for Smaaredsel og Høstdag til Præsten. Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed have ved at tilfille Ministeriet denne Sag foreløbigen, — indtil nærmere Oplysning tilveiebringes om den i Sagens Acter paaberaabte, under 14de December 1824 allernaadigst confirmerede Forening om Korn-, Qvæg- og Smaaredselsctienden af Bonderup og Meerløse Gaarde og Godser, — ytret, at den nuværende Godsiers Forslag efter Omstændighederne i det Hele maa erkjendes for billigt, og have derfor anbefalet samme til at antages.

I Anledning af Foranstaaende skulde Ministeriet først tjenstligt bemærke, at den omhandlede allerhøieste Udfærdigelse af 14de December 1824 ikke confirmerer nogen ny Forening, men ifkun stadfæster de ved Foreningen af 1796 under 2den, 3die og 16de November 1824 gjorde nærmere Bestemmelser, om at Tienden for Fremtiden skal betales med Penge efter hvert Aars Capitels-tart istedetfor som hidtil efter Middeltal af 10 Aars Capitels-tarter. Hvad dernæst angaaer Fortolkningen af det omhandlede Affinit i Foreningen, undlader Ministeriet ikke at bemærke, at det ikke skjønner rettere, end at Parternes Mening, da de i 1796 oprettede denne Forening, i hvilken det senere indtraadte Tilfælde, at Bøndergodset afhændes fra Hovedgaardene, ikke har været forudsat, har været, at der for alle Huse paa bemeldte Gods, saavel dem, der dengang vare opførte, som dem, der senere maatte

blive oprettede, Skulde af Gieren af Hovedgaardens svares et 19 Juni.
 aarligt Bederlag af 2 Skpr. Byg, foruden at det i Post 1 Littr. a
 stipulerede Bederlag for Korntienden af de til deslige Huse hen-
 lagte Jorder fremdeles skulle erlægges alene med et Afslag af
 1 Skp. Byg pr. Tde. Hartkorn for Smaaredselen, jorfaavidt
 disse Huse vare opstaaede ved Nedlægning af Gaarde. Vel sees
 det af den blandt Acterne værende Erklæring fra forhenværende
 Forvalter N. N., at det ommeldte Bederlag af 2 Skpr. Byg
 ikke skal være erlagt af noget af de efter 1796 oprettede Huse;
 men ligesom dette ikke synes at stemme med Foreningens eget
 Indhold i bemeldte Afsnit, hvis sidste Afdeling netop sigter til
 fremtidig Dyrettelse af Huse ved eventuelle Nedlæggelser af Fæste-
 gaardene, saaledes synes Rigtigheden af den ommeldte Fortolk-
 ning ogsaa at være anerkjendt af Godseieren, der i sin Erklæring
 af 25de November f. A. har indskrænket sin Paastand om Fri-
 tagelse for bemeldte Bederlag til de efter 1796 paa solgte
 Bønderjorder opførte Huse. Hvad dette Punct angaaer, maa
 Ministeriet fremdeles bemærke, at det er tilbøieligt til at antage,
 at den omtvistede Bestemmelse i Foreningen maa være anvendelig
 ogsaa paa Huse, der ere blevne opførte paa frasolgte Fæstjorder,
 Kjendt de paagjældende Jorder ved Afhændelsen ere traadte ud
 af Forbindelsen med Godset. Foreningen har, som bemærket,
 ikke forudsat dette Tilfælde, og indeholder derfor ikke noget ud-
 trykkeligt Bidrag til Spørgsmaalets Besvarelse, men ligesom den
 derfor heller ikke giver noget Bink til dets Besvarelse paa den
 Maade, hvorpaa Godseieren har forstaaet den, saaledes synes
 denne ikke at være begrundet i Forholdets Beskaffenhed, hvor-
 efter det ikke kan antages, at Godseierens Disposition over det
 paagjældende Fæstegods kan afficere Raldets Ret med Hensyn til
 samme efter den confirmerede Forening, men det maa antages,
 at Hovedgaardseierens Forpligtelse til Sognekaldet med Hensyn
 til disse Jorder, uanset deres Afhændelse, forbliver usorandret,
 og at det maa være overladt til ham selv at sikkre sig Regres
 hos Kjøberne ved det fornødne Forbehold i Skjoderne til disse.
 Men da det imidlertid maa indrømmes, at denne Anvendelse af
 Foreningens Post 1 Littr. b kan være Tvivl underkastet, ligesom
 det ogsaa sees, at den ikke er bleven anerkjendt med Hensyn til

19 Juni. det indtil den nuværende Giers Tiltrædelse afhændede Bøndergods, saa vil Ministeriet, under Forudsætning af, at Vedkommende iøvrigt maatte være enige i den ovenfor udviklede Fortolkning af Foreningen for sit Vedkommende Intet have at erindre imod, at Kaldet gaaer ind paa det i Godseierens Skrivelse af 25de Novbr. f. A. indeholdte, ovenfor anførte, Forslag til Sagens endelige Afgjørelse. Hvilket saaledes tjenstligt meldes Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed med Tilføiende, at Ministeriet forventer nærmere Beretning om, hvorledes denne Sag i Genhold til Ovenstaaende maatte blive afgjort, samt at den Overeenskomst, der i Medfør deraf maatte blive affattet imellem Parterne, bliver at indsende til Ministeriet, forinden der tillægges den endelig Gyldighed.*)

20 Juni. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Ribe Stift) om at Katholiker skulle betale for Begravelsesplads paa St. Michaelis Kirkegaard i Fredericia.

Bed behagelig Skrivelse af 7de Marts d. A. har Hr. Stiftamtmandens Forgjænger og Deres Høiærværdighed forelagt Ministeriet til Afgjørelse en mellem Forstanderskabet for den katolske Menighed i Fredericia og Inspectionen for St. Michaelis Kirke sammesteds opstaaet Meningsstvift om, hvorvidt Katholikerne i Byen have Ret til Begravelse paa Michaelis Kirkegaard uden derfor at erlægge Betaling, hvilket Spørgsmaal af Stiftamtmanden og Deres Høiærværdighed under 4de Januar d. A. er bleven besvaret derhen, at de i Fredericia værende Katholiker bør erlægge den reglementerede Betaling for Jord til Begravelse paa bemeldte Kirkegaard og kun fritages, hvor deres egen Præst fortrøster sig til at udstede Attest om fattigdom.

I denne Anledning meldes herved tjenstligt, at Ministeriet for sit Vedkommende maa tiltræde Stiftamtets og Deres Høiærværdigheds fornævnte Resolution af 4de Januar d. A.

21 Juni. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over

*) En i Overensstemmelse med Foranstaaende oprettet Forening mellem Godseieren og Sognepræsten approberedes under 7de November næstefter.

Odense Amt) om at Bestemmelsen i Lov af 9de Mai d. A. om 21 Juni. at holde „2 Gange Confirmation om Aaret“ er at forstaae om de i Forordningen af 1736 ommeldte Confirmationstider.

I Anledning af Hr. Kammerherrens behagelige Skrivelse af 9de d. M., hvori De har indstillet til Ministeriets Resolution en Forespørgsel fra Sogneforstanderskabet for N. N. og N. N. Sogne om, hvorvidt Loven af 9de Mai d. A. om Confirmation to Gange aarligt maatte kunne fortolkes saaledes, at Sognepræsten paa de Steder, hvor Lovens Anvendelse er bleven vedtaget, vilde fyldestgjøre den tagne Bestemmelse ved at confirmere den ene Deel af sine Confirmander 1ste Søndag efter Paaske og de øvrige 2den Søndag efter Paasken, skulde Ministeriet tjenstligt anmode Hr. Kammerherren om behageligen at meddele Andragerne Besteed i Overeensstemmelse med Deres Yttringer, hvilke Ministeriet aldeles maa tiltræde.*)

Rgl. Rescript (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Aarhus 23 Juni. Stift) om en Forandring i Reglementet for Hobro Kirkegaard.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Indenrigsmini- 23 Juni. nisteriet) hvori Ministeriet i Anledning af et Andragende fra Skolelærer N. N. om Tilladelse til i den Fritid, der levnes ham fra Skolen, at forfærdige og reparere alle Slags Uhre, medde- ler, at der fra Sammes Side Intet imod det Ansøgte hoveds at erindre.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Odense Amt) 23 Juni. om Lov af 22de Marts 1855 angaaende Sogneforstanderskaber- nes og Amtsraadenes Sammensætning.

*) Da et Sogneforstanderskab havde forespurgt om „2 Gange om Aaret“ kunde fortolkes saaledes, at Præsten kunde læse med sine Confirmander om Vinteren, men confirmere Halvdelen den 1ste Søndag efter Paaske og Halvdelen den 2den Søndag efter Paaske, yttrede Amtet, at naar Loven læses iføret 2: uden Forbiadelse med den ældre Lovgivnings Forfkrister, lider den af nogen Ubestemthed, men da den ingenlunde erklærer sig som en ny og complet Lovbestemmelse, men som en Forandring i § 5 af Forordningen af 13de Januar 1736 maa den læses i Forbindelse med den nysnævnte §, og det vil da let sees, at de to ordinaire Gange, hvorom der kan blive Spørgsmaal ere 1ste Søndag efter Paaske og 1ste Søndag efter Michaelis.

23. Juni. Med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 9de d. M. har Ministeriet modtaget et Andragende, hvori Sogneforstanderskabet for N. N. Sogne i Anledning af Loven af 22de Marts d. A. angaaende Sogneforstanderskabernes og Amtsraadenes Sammensætning og Valg, har opkastet følgende Spørgsmaal: 1) om Præsten maa vælges til Sogneforstander for at kunne vælges til Forstanderskabets Formand? 2) hvorledes i saa Fald den Commune har at forholde sig, hvis Præst er nys ankommen og ei har havt fast Ophold i Communen i 1 Aar? og 3) hvorledes et Forstanderskab har at forholde sig, hvis det søler Trang til at have Præsten til Formand, og han, efter at have fungeret 1 Aar som saadan, skulde nægte at modtage Communens Valg paany?

Foranlediget heraf skulde Ministeriet, der bifalder, hvad Hr. Kammerherren i ovennævnte Deres Skrivelse forsaavidt har ytret, tjenstligst anmode Dem om, behageligen at ville overensstemmende dermed meddele Bedkommende fornøden Besked.*)

*) I Amtets Erklæring var udtalt som følger:

ad 1. Dette Spørgsmaal synes at involvere en Tvivl, om ikke Sognepræsten endnu, efterat Loven af 22de Marts d. A. er traadt i Kraft, skal vedblive at være født Medlem af Sogneforstanderskaberne i alle til bispes Resfort hørende Sager; thi er han ikke det, og maa han sølgelig udtræde af Sogneforstanderskaberne i alle de Sager, med Hensyn til hvilke der ikke expressis verbis er givet ham Sæde og Stemme i Forstanderskaberne, kan han naturligviis ikke vælges til Formand, efterdi dette Valg skal ske imellem Forstanderskabernes egne Medlemmer, og Præsten i visse Sager ei er Medlem. Efter mit Begreb siger Loven af 22de Marts d. A. i dens § 2 tydeligt nok, at Sognepræsten, hvis Stilling til Communens Fattigvæsen og Skolevæsen forbliver usorandret, kun for de didrørende Sagers Bedkommende har Sæde og Stemme i Sogneforstanderskabet. Han er altsaa ikke som Sognepræst ordinært Medlem af Forstanderskabet, og kan altsaa ikke vælges til Formand, medmindre han først er valgt til ordinært Medlem af Forstanderskabet. Vel veed jeg, at man for en modsat Fortolkning har villet argumentere af § 31 i Loven af 22de Marts d. A., idet der sammesteds siges: forøvrigt forbliver det ved den gjældende Lovgivnings Forfrifter om Amtsraadenes og Sogneforstanderskabernes Sammensætning og Valgene til samme. Men netop Ordet „forøvrigt“ viser jo tydeligt — hvad der da ogsaa ligger i Sagens Natur — at de Puncter, der ved denne nye Lov ere blevne forandrede, ikke tillige kunne vedblive at være gjældende, og Sognepræstens Stilling i Forstanderskabet er netop forandret ved den nye Lov. ad 2. Det her fremsatte Spørgsmaal er, naar Dvæ-

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Veile Amts- 26 Juni. Skolebirection) om at en Skolelod, som ved Magelæg er kommet i privat Eie, ei conserverer sin Tiendefrihed.

Ved at tilstille Ministeriet et Andragende fra Sognepræsten for N. N. Menigheder, N. N., hvori han forespørger om en hidtilværende Skolelod i N. N., Matr. Nr. 1, af Hartk. 6 Skpr. = Fdk. $\frac{1}{4}$ Alb., som ved Magelæg er bleven privat Eiendom, ikke derved er bleven tiendepflichtig, have Hr. Amtmanden og Deres Høiærværdighed i behagelig Skr. af 1ste October 1853 yttret, at Tiendefrihed formeentlig ikke kan tilkomme den ved Magelæg afhændede Skolejord.

I denne Anledning meldes herved tjenstligst, at Ministeriet maa være enigt med Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed, samt under Forudsætning af at det oprettede Magelægscument ikke indeholder anden Anthudning af, hvad der har været Parternes Mening med Oprettelsen af det omhandlede Magelæg, formener, at den bemeldte Lod tidligere tilkommende Tiendefrihed maa antages at være gaaet over paa den i dens Sted erhvervede nye Skolelod. Iovrigt hører det oplastede Spørgsmaal under Domstolens Afgjørelse.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Veile Amt) 29 Juni. om at en Udlænding, som vil ægte et Fruentimmer, der har nydt urefunderet Understøttelse, maa, naar han ikke enten refunderer sidstnævnte Understøttelse eller og skaffer vedkommende udenrigske Communes Declaration for, at den i paakommende Tilfælde erkjender hans Enkes og Børns Ret til eventuel Forsørgelse, til Høiærværdigheds Indgaaelse erhverve Samtykke saavel fra hans Opholdscommune som Fruentimmerets Forsørgelsescommune.

sionen Nr. 1 først er besvaret, faare let at afgjøre: Communen skal i det paapegede Tilfælde vælge en Anden, end Sognepræsten til Formand. At et saadant Valg i nogle Tilfælde kan blive vanskeligt nok at træffe, releverer forsaavidt Intet. Loven er der engang, og den maa overholbes. ad 3. Og saa dette Spørgsmaal er under den ad Nr. 2 ansøgte Forudsætning, let at besvare. Forstanderskabet kan bede Præsten om at vedblive at fungere som Formand, og, vil han desuagtet ikke, maa det vælge en anden Formand.

29 Juni. I et af Hr. Amtmanden under 12te f. M. til Justitsministeriet indsendt Andragende, har Sognepræst N. N., med Hensyn til at en Udlænding ved Navn N. N., der er født i Hannover, men siden 1844 som Glarmesterfvend har bereist Preussen, Mecklenborg og Danmark og navnlig for et Par Aar siden nedsat sig i bemeldte Pastorat, hvor han har erhvervet Bevilling til at drive sin Profession, ønsker at indlade sig i Hægteskab med et Fruentimmer, der har oppebaaret Understøttelse af Pastoratets Fattigvæsen, blandt Andet forespurgt, hvilken Fattigbestyrelse der i det omhandlede Tilfælde kan være berettiget til at frafalde Fordringen paa Refusion af den saaledes oppebaarne Understøttelse, der paa Grund af begge de Paagjældendes Fattigdom ikke er tilbagebetalt.

Med Hensyn til denne Deel af fornævnte Andragende, der forsaavidt fra bemeldte Ministerium er tilstillet dette Ministerium, skulde man herved tjenstligst melde, at, medmindre bemeldte N. N. kan og vil enten refunderere den det omhandlede Fruentimmer ydede Fattighjælp og derhos godtgjøre, at han ingenfinde selv har, her eller i Udlandet, modtaget nogen saadan endnu urefunderet Fattigunderstøttelse, eller tilveiebringe betryggende Declaration fra vedkommende Commune i Udlandet om, at han med Familie og i Tilfælde af hans Død hans efterladte Enke og Børn ville blive modtagne til Forsørgelse dersteds, forsaavidt Trangen maatte indtræde, forinden han ved lovbestemt femaariigt Ophold har efter de gjældende almindelige Regler erhvervet Forsørgelsesret imod nogen Commune heri Riget — vil han, før det paatænkte Hægteskab kan indgaaes, have at erhverve Samtykke ikke blot fra den Commune, som, hvis han nu ved Hægteskabets Indgaaelse trængte til offentlig Understøttelse, vilde have i Medfør af Reglen i Pl. af 28de December 1827 § 1, sammenholdt med Pl. af 6te November 1839 § 3, at forsørge ham, og hvilken Commune in casu formenes at ville være N. N. Pastorat (Opholdscommunen), men ogsaa fra den Commune, hvor det Fruentimmer, med hvilket han agter at indlade sig i Hægteskab, fortiden er forsørgelsesberettiget, med særdeles Hensyn til, at ogsaa denne sidstnævnte Fattigcommune kan komme til at overtage Familiens Understøttelse, navnlig naar den,

erterat Manden uden at have erhvervet sig ved femaarigt Op= 29 Juni. hold Forsørgelsesret i nogen indenlandsk Commune er afgaact ved Døden eller udviist af Landet, maatte blive trængende til Fattighjælp, cfr. Indenrigs-Ministeriets Skr. af 23de April 1853, i Dept.=Tid. for f. A. p. 550 samt Cancelli-Skrivelserne af 18de Mai 1819, 26de August 1826 og 17de October 1829, jvfr. ogsaa Forordningen af 9de Martz 1792 for Kjøbenhavn, Cap. I § 5.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 30 Juni. og Biskoppen over Ribe Stift), hvorved det tillades at Leirskov og Jordrup Sognekald afhænder en til Leirskov Præstegaards Jord hørende Lod, Matr.=Nr. 1, Litr. n, af Hartkorn 4 Skpr. 2 Fdkr. 1 Alb. til Skolevæsenet for en Kjøbsum af 1500 Rd., der indsættes blandt Stiftsmidlerne til Forrentning til Fordeel for Kaldet.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 2 Juli. Viborg Stift) hvori det bifaldes, at Viborg Bispeembede overlader Viborg Commune uden Godtgjørelse et lille, ved Anlæggelsen af den nye Chaußee fra Viborg til Randers, af Bispeboligens Have afflaaret Stykke Jord med nogle derpaa staaende Træer.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 2 Juli. og Biskoppen over Ribe Stift) hvorved det tillades, at Egtved og Østled Sognekald magelægger Matr.=Nr. 1 a i Egtved By og Sogn af Præstegaardens Jorder med Matr.=Nr. 6 a i samme By og Sogn.*)

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Ringkjøbing 3 Juli. Amt) om Stedfaderens — og i fornødent Fald hans forsørgelsespligtige Communes — Forpligtelse til at forsørge hans Stedbørn.

Foranlediget af det med Hr. Grevens Skrivelse af 23de f. M. modtagne Andragende, hvori N. N. Sogneforstanderskab har begjært sig Ministeriets Bestemmelse meddeelt for, hvorvidt be-

*) Indenrigs-Ministeriets Approbation paa Magelæget var af 23de Juni b. A.

- 3 Juli. meldte Sogn, som N. N.s Hjemstedsgemeinde, ogsaa er pligtigt at overtage hans Stedbørns Forsørgelse, uanset at deres Moder, Jordemoder N. N. af N. N. Sogn ved Døden er afgaaet, skulde man ved at remittere Indsluttede tjenstligst anmode Dem om behageligt at ville henvise bemeldte Sognesforstanderskab til Bestemmelserne i Forordningen af 24de Januar 1844 § 9 in fine, hvorefter den omhandlede Forpligtelse utvivlsomt paahviler Stedfaderen og i Trangstilfælde følgerig hans Hjemstedsgemeinde.
- 3 Juli. Confirmation paa Fundats for en af Kjøbenhavns Skomagerlaug oprettet Stiftelse for gamle Skomagemestere og deres Enker i trange Kaar.
- 4 Juli. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Kjøbenhavns Amt) om at et Sogn maa overtage Forpligtelsen til at vedligeholde et til dets Kirke skjænket Orgel, til at lønne Organist m. v., og at Udgiften maa tilveiebringes ved Ligning.
- Bed at fremsende en Skrivelse fra Stiftsøvrigheden over Sjællands Stift af 26de Mai d. A., hvori anholdes om Confirmation paa et medfulgt Gavebrev, hvorved Justitsraad, Virkedommer v. Osten har skjænket til Store Magleby Kirke paa Amager et fuldstændigt Orgel, har Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet henstillet til Indenrigsministeriet, om samme maatte ville meddele sin Approbation paa en af Store Maglebys Formandskab og Dragør Byforstanderskab i den Antledning vedtagen Bestemmelse, hvorefter det fornødne aarlige Bidrag til Orgellets fremtidige Istandsaetelse og Fornyelse, til Organistens og Bælgetræderens Lønning m. v. skal udredes ved Ligning paa Sognets Gaarde og Huse, herved tjenstligst melde, at Ministeriet efter Omstændighederne Intet har at erindre imod, at de omspurgte Udgifter tilveiebringes ved Ligning paa Sognet og indtil videre efter den af vedkommende Localautoriteter foreslaaede Fordeling mellem Gaardene og Hufene.
- 4 Juli. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Sjællands Stift) om at Raldsretten til Skolelærerembeder paa Frederiksværks Gods fremtidig udøves i Genhold til Kgl. Resolution af 6te Februar 1846.

Deres Høiærværdighed har i behagelig Skrivelse af 3die Mai 4 Juli. fidsleden begjært Kirke- og Underviisningsministeriets Resolution for, hvorvidt De selv eller Administrationen for Frederiksværk og Gods er kaldsberettiget til det vacante Embede som Skolelærer for Gregeme Skoledistrict.

Efterat Ministeriet i Anledning heraf havde tilskrevet Domainedirectoratet og udbedet sig dets Erklæring, om der fra sammes Side maatte have Noget at erindre imod, at der forholdes med Skolelærerembedernes Besættelse paa Frederiksværk Gods paa samme Maade, som der ved allerhøieste Resol. af 6te Februar 1846 (communiceret Biskoppen over Sjællands Stift ved Skrivelse fra det Rgl. Rentekammer af 12te f. M.) er bestemt for Bernstorff m. fl. Godfers Vedkommende, har bemeldte Directorat nu meddeelt Ministeriet, at der Intet have imod, at den ifølge den nævnte allerhøieste Resolution bestaaende Regel i Henseende til Udøvelsen af Kaldsretten til Skolerne paa de Godser, der henhørte under Domainerne, da Resolutionen afgaves, ogsaa kommer til Anvendelse paa det senere til Domainen overgaaede Frederiksværk Gods, saa at Kaldsretten til Skolerne paa dette Gods udøves efter Omstændighederne enten af Biskoppen eller af vedkommende Skoledirection.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 4 Juli. og Biskoppen over Sjællands Stift) om at, naar en Forening om Tiende er confirmeret under en tidligere Dato end Kjendelsen om samme Tiende er affagt, antages Foreningen at være afgjørende.

Til Ministeriet er indkommet hoslagte Andragende, hvori Godsforvalter ved N. N. Gods, N. N., forespørger, om en i Januar Maaned f. A. indgaaet Forening om et fast aarligt Vedlæg for Præstetienden af nogle under Hovedgaarden beliggende Jorder i N. N. Sogn eller om en i Januar Maaned d. A. affagt Tiendecommissions-Kjendelse om saavel Præste- som Kirketienden af bemeldte Jorder skal tages til Følge som Regel for Fremtiden.

I denne Anledning skulde Ministeriet tjenstligst anmode Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed om behageligst at til-

4 Juli. kjendegive Andrageren, at da Foreningen er confirmeret under 16de August f. A. og Kjendelsen skal være affagt den 28de Januar d. A., antager Ministeriet, at den confirmerede Forening maa være afgjørende.

6 Juli. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circ. (til samtlige Skolebirectioner, Biskopper og Amtsraad) angaaende Udkast til nogle forandrede Bestemmelser angaaende Almue- og Borgerkolevæsenet.

Ministeriet oversender hermed (Lit.) et Udkast til nogle forandrede Bestemmelser for Almue- og Borgerkolevæsenet. Forinden Hans Majestæts Tilladelse erhverves til Forelæggelse for Rigsdagen af dette Udkast, der af Ministeriet selv kun betragtes som foreløbigt, har Ministeriet anseet det for ønskeligt at høre (Lit.) Betænkning over samme. Da man imidlertid ønsker, saasnart Rigsdagen træder sammen, at forelægge samme et Lovforslag angaaende Almue- og Borgerkolevæsenet, saa maae Betænkningerne, for at være Ministeriet til nogen Nytte, være indkomne inden Udgangen af August Maaned. Det første Capitel indeholder nogle Bestemmelser angaaende Lærerkraften og Skolelocalerne. Omendkjøndt disse Bestemmelser indskrænke Administrationens Raadighed saavel med Hensyn til, hvad den kan fordrø som undlade at gjøre gjældende, saa har man dog troet, at netop en saadan Begrændsning vilde give Administrationen større Kraft til at fremme Ordningen af disse Anliggender uden dog at berøve den Evne til at tage tilstrækkeligt Hensyn til særegne Omstændigheder og de locale Forskjelligheder. I det andet Capitel har man søgt at aabne Udgang til at fremme en høiere Udvikling af Skolevæsenet; man har troet her at burde lade den communale Indskydelse i denne Henseende gjøre sig i høi Grad gjældende og derimod indskrænke Statens til at være understøttende og controllerende. De gjorte Forslag ere imidlertid navnlig for Kjøbstædernes Vedkommende ikke lidet mangelfulde, da man savner en communal Autoritet, der er fælles for Kjøbstæderne og Landet. Da Fordelingen af Skolebidragene i selve Sognene paa Landet ei skeer alene efter Hartkornet, saa har man heller ikke anseet det for rigtigt, at Fordelingen mellem Sognene skeete alene derefter, og man har derfor troet at burde

blive staaende ved hvad der er foreskrevet i § 21. I det tredje Capitel er der givet Communerne nogen Indskyldelse paa Balget af Lærere, ligesom man, om end kun i en ringe Grad, har nærmet sig Lærernes Dulle om en større Centralisation af Kaldsretten, ved at forbeholde Ministeriet Indstillingseret med Hensyn til 100 Kald. Bestemmelserne i det fjerde Capitel sigte deels til at forbedre Skolelærernes Kaar, deels til at gjøre deres Stilling behageligere (§ 37). For ikke at gaae fattige Communer for nær, har man forbeholdt Ministeriet Myndighed til at udsætte flere af de givne Bestemmelser Gjennemførelse. I det femte Capitel er der draget Omsorg for de afskedigede Lærere samt Lærernes Efterladte. Ved at fritages for Pension vil mangen Lærers Stilling forbedres, og mangen Commune vil faae en ikke ubetydelig Lettelse, der vil gjøre det muligt for den at yde Lærerne en høiere Løn. Derved at Staten overtager Lærernes Pension, forrykkes ikke Skolevæsenets communale Stilling, og det vil blive lettere at faae fjernet de Lærere, der ei længer fyldestgjøre deres Forpligtelser, ligesom det ogsaa herved gjøres muligt at indskrænke Holdelsen af Hjælperlærere, hvorved i Reglen Skolen lider paa Grund af de hyppige Forandringer, til enkelte Tilfælde. § 45 sigter endelig til at gjøre Udviklingen af Skolevæsenet friere og lempe den efter de forskjellige Egnes Beskaffenhed, idet dog Nødvendigheden af de communale Autoriteters Samthkke værner om den folkelige Indskyldelse.

Det ommeldte Forslag var saalydende:

Første Capitel. § 1. Er Børneantallet i en Skole med een Lærer større end 90, da skal enten en ny Skolestue indrettes, og en anden Lærer ansættes, eller en heel ny Skole oprettes. — § 2. Naar en ny Skole opføres, eller en bestaaende Skole udvides, da skal der drages Omsorg for, at der i Skolestuen idetmindste bliver 100 Cubikfod Rum for hvert af Børnene, som antages samtidig at ville blive givne Underviisning i samme, og bør der i denne Henseende ogsaa tages Hensyn til Børneantallet under 7 Aar. I enhver Skolestue bør være en Bindovn og Ventil. — § 3. Dersom der for hvert af Børnene, der samtidig undervises i Skolestuen, ikke er idetmindste 80 Cubikfod Rum, da skal den udvides. — § 4. I de nye Skoler paa

6 Juli. Landet, der opføres, bør der indrettes for Læreren idetmindste 3 Værelser med Brædegulv og Bindovne, Kjøkken, Pige- og Spisekammer, samt Stald og Lade, der bør være saa rummelige, at de afgive tilstrækkelig Plads for de Kreaturer, som Læreren holder paa den Embedet tillagte Jord, den Sæd og det Foder, han avler paa samme, samt den Fourage, han oppebærer af Skoledistriktet. Lærerens 3 Værelser bør idetmindste være 4 Alen høie og tilsammen være 120 □ Alen store. Anden Lærer bør idetmindste have et Værelse, 4 Alen høit og 40 □ Alen stort, med Brædegulv og Bindovne. Dersom den nye Skole, der opføres, paa Grund af Sognets Formuesforfatning kun beregnes paa en ugift Lærer, og ikke er tillagt nogen Jordlod, da skal der indrettes for ham 2 Værelser af samme Beskaffenhed som for Anden-Lærere. — § 5. Forjaaviddt de Leiligheder, der alt nu ere indrettede for Lærerne paa Landet, ere af en ringere Beskaffenhed end den, der er bestemt i § 4, da bør der drages Omsoarg for, at de modtage en saadan Udvidelse og Forbedring, at de komme til at svare til de ovenfor givne Bestemmelser. — § 6. Efter Begjæring af Sogneforstanderskabet eller Borgerrepræsentanterne, der tilstilles Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, kan samme bevilge en Udsættelse af de i §§ 1, 3 og 5 nævnte Foranstaltninger for et bestemt Aaremaal; dog kan saadan Udsættelse ikke bevilges, naar Borneantallet overstiger 120, eller naar der i en Skolestue ikke er 60 Cubitfod Rum for hvert Barn, ligesom der ei heller uden Lærerens Samtykke kan bevilges nogen Udsættelse med Hensyn til den Bestemmelse, at Lærerens Værelser bør være forsynede med Brædegulv og Bindovne. Dersom fornyet Udsættelse ønskes, da skal Begjæringen herom, for at kunne komme i Betragtning, indgives 6 Maaneder inden Udløbet af den bestemte Frist. — § 7. Saa snart denne Lov er udkommet, skulle Skoledirectionerne anstille locale Undersøgelser om de Forandringer, som Bestemmelserne i §§ 1—5 ville gjøre nødvendige, og skulle senest inden Udgangen af Aaret 1856 meddele Sogneforstanderskaberne Udsaldet af deres Undersøgelser. Forjaaviddt Sogneforstanderskaberne ikke inden Udgangen af Marts Maaned 1857 havde indgivet Andragende

om Udsættelse af de paabudne Foranstaltninger, da vil der være ^{6 Juli.} at drage Omfjorg for, at de kunne være fuldstændig iværksatte inden Udgangen af Aaret 1857. Indgives der derimod Andragende om Udsættelse, og denne ikke bevilges, da bør den paabudne Foranstaltning være fuldstændig iværksat eet Aar efter Ministeriets Resolution. Dersom Rogen ved sin Forsømmelse foranlediger længere Udsættelser end ovenfor er fastsat, da vil han herfor være at drage til Ansvar. — § 8. Med Hensyn til Erhvervelse af Gymnastikplads kan, om fornødent gjøres, forholdes paa samme Maade som i Anordning om Skolevæsenet paa Landet af 29de Juli 1814 § 52 er bestemt angaaende Tilveiebringelsen af Bygge- og Haveplads. — Under Capitel. § 9. Foraaavidt der i et Provsti er Kjøbstæder, oprettes istedetfor Skolelærer-Hjælpekassen to Skolefonds, eet for Landet og eet for Kjøbstæderne. Fordelingen af Skolelærer-Hjælpekassernes Kapitaler mellem de tvende Skolefonds foretages af Skole-directionerne med Ministeriets Approbation, og skeer denne Fordeeling efter det samme Forhold, i hvilket Capitalerne have deres Oprindelse fra Kjøbstæderne eller Landet. Er der i et Provsti ingen Kjøbstad, gaaer Skolelærer-Hjælpekassen uforandret over til at være Provstiets Skolefond. — § 10. Bestyrelsen af Skolefonden bestaaer af Amtmanden, Provsten, samt for Landets Vedkommende af et af Amtsrådet, og for Kjøbstæderne af et af Kjøbstædernes Borgerrepræsentanter gennem Valgmænd paa 6 Aar valgt Medlem. Valgmændenes Antal bestemmes af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet efter Forholdet med Kjøbstædernes Folkeantal. Er der i Provstiet kun een Kjøbstad, vælges samme Medlem af Kjøbstadens Borgerrepræsentanter. Dersom det af vedkommende Kjøbstæders Borgerrepræsentanter ønskes, kan det af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet bevilges, at hver Kjøbstad faaer sin egen Skolefond. — § 11. Skolefonden paa Landet skal overtage den Amtet efter Anordningen af 29de Juli 1814 § 59 paa hvilende Forpligtelse til at komme fattige Sogne til Hjælp ved Udredelsen af Udgifterne til Skolevæsenet. Ved Bedømmelsen heraf skal ikke alene tages Hensyn til det Forhold, hvori de

6 Juli. kommunale Byrder i et saadant Sogn staae til hvad der er det Almindelige i Amtet, men ogsaa til Beboernes Evne til at bære saadanne Byrder. Understøttelser kunne deels tilstaaes for et vist Aaremaal, dog ikke over 5 Aar ad Gangen, deels een gang for alle til større Bygningsforetagender og Anskaffelse eller Forstørrelse af Skolelodden, i sidste Tilfælde ogsaa under Formen af rentefrie Laan. Ligeledes har Bestyrelsen af Kjøbstædernes Skolefond Myndighed til paa samme Maade og under samme Betingelser at komme en Kjøbstad til Hjælp, naar alle Medlemmer derom ere enige. — § 12. Bestyrelsen af Skolefonden er bemyndiget til at fordele smaa Summer blandt Provstiets Skolekommissioner eller Sognesforstanderskaber, for af dem at anvendes til Præmier, deels for de Børn, der udmærke sig ved Fremgang, Flid og stadig Skolegang, deels for dem, der ved den Examen, som er at afholde ved deres Dptagelse i Skolen i Nærværelse af Præsten og nogle Medlemmer af Sognesforstanderskabet eller Skolekommissionen og med forudgaaende Indbydelse til Forældrene at være tilstede, lægge for Dagen, at deres Underviisning har været Gjenstand for Forældrenes Omhu. Samme Bestyrelse er ligeledes berettiget til at anskaffe Landkort, Afbildninger saavel af historiske som naturhistoriske Gjenstande, samt andre Apparater, som maatte ansees for fremmende for Underviisningen, og fordele samme blandt Provstiets Skoler. — § 13. Det skal være Bestyrelsen af Skolefonden magtpaaliggende, at fremme Oprettelsen af Haandgjerningskoler for uconfirmerede Piger, og Aften- eller Søndagskoler samt i Kjøbstæderne Tegnekoler for den confirmerede Ungdom af Mandkjønnet, og, saavidt fornødent gjøres, er den berettiget til at yde Understøttelse til saadanne Foretagender af Skolefonden. — § 14. Bestyrelsen af Skolefonden er berettiget til at drage Omhu for, at fortrinligt begavede unge Menneker, der maatte vise Lyft til Skolevæsenet, anbringes hos dygtige Skolelærere, for at forberedes til deres Indtrædelse paa Seminarierne. Egne Anstalter med en saadan forberedende Underviisning til Formaal kunne oprettes af samme Bestyrelse eller af flere saadanne Bestyrelser i Forening. — § 15. Hvor der i et Provsti eller Landdistrikt maatte antages at være flere Forældre, der baade have Evne og Lyft til at

6 Juli.

lade deres Børn faae en høiere Underviisning end den, der kan blive dem til Deel i Almueffkoler, der er Bestyrelsen for Skolefonden berettiget til at oprette en Skole med Heeldags-Underviisning og at udrede Udgifterne af Fonden. En saadan Skole kan søges saavel af den confirmerede som uconfirmerede Ungdom. Forsaavidt det maatte findes hensigtsmæssigt, kan en saadan høiere Underviisning knyttes til en af Almueffkolerne paa Landet eller en Kjøbstadskole, men da under Forudsætning af vedkommende Sogneforstanderskabs eller Skolecommissions og Communalbestyrelses Samtykke. — § 16. Med Undtagelse af de i denne Lov gjorte Bestemmelser bliver iøvrigt Formaålet for titnævnte Fonds Virksomhed det samme som Skolelærer-Hjælpekassernes. I Omfanget af denne Virksomhed er Bestyrelsen dog ikke bundet til de givne Lovbestemmelser, men naar alle Medlemmer derom ere enige, da kan den yde Bidrag til andre Foranstaltninger end dem, der ere udtrykkelig nævnte, naar de maae antages at have Betydning for Distriktets Skolevæsen. — § 17. Dersom en Skolefond ikke, uden at angribe sine Capitaler, seer sig istand til at udrede de i § 26 bestemte Alderstillæg til Lærerne samt Pension og Understøttelse til sammes Efterladte, da er saavel Amtet som Kjøbstaden forpligtet til at udrede det Bidrag, som hertil maatte behøves. — § 18. Oppebærer en Skolefond Bidrag fra Amtet, da kan ingen ny Udgift paadrages samme Kasse af Bestyrelsen uden Amtsraadets Samtykke. Under samme Forudsætning kan Amtsraadet ogsaa fordre, at Skolefondens Bestyrelse kommer til-at bestaae af fem Medlemmer, hvoraf det selv vælger tre. Amtsraadet kan ikke nægte sit Samtykke til de Udgifter, som Skolefonden er forpligtet til at udrede. Oppebærer en Skolefond overensstemmende med § 16 Bidrag fra Kjøbstæderne, da skal sammes Bestyrelse bestaae af Amtmanden, Provsten og tre Medlemmer, der efter Ministeriets nærmere Bestemmelse enten vælges umiddelbart af Kjøbstædernes Borgerrepræsentanter eller paa den i § 10 fastsatte Maade, og kan ingen ny Udgift paadrages Fonden, medmindre tvende af de valgte Medlemmer dertil give deres Samtykke. Dette Samtykke kan dog ikke nægtes til Udgifter, som Skolefonden er forpligtet til at udrede. — § 19. Dersom Amtsraadet eller Bestyrelsen for Kjøbstædernes Skole-

6 Juli. fond, for at fremme Skolefondens Formaal, anseer det for ønskeligt, at der forundes samme et større Tilskud end det, som efter § 16 er nødvendigt, da er samme berettiget til at paaligne et Beløb, der svarer til 24 $\text{f. pr. Td. Hartkorn}$ og 1000 Rd. Bygningsværdi . For at en saadan Bestlutning skal have Gyldighed for Kjøbstædernes Vedkommende, udfordres, at Fleertallet af de valgte Medlemmer af Skolefondens Bestyrelse har givet sit Samtykke til Bestlutningen. — § 20. Dersom Amtsrådet eller Bestyrelsen for Kjøbstædernes Skolefond paaligner en Sum, der er større end den, som svarer til 8 $\text{f. pr. Td. Hartkorn}$, og 1000 Rd. Bygningsværdi , da ydes der af Kongeriget's Finantser et Tilskud, der er ligesaa stort som dette overfyldende Beløb. Forjaavidt et af Kjøbstædernes Skolefonds ei oppebærer et større Bidrag af Finantserne end hvad der svarer til 4 $\text{f. af 1000 Rd. Bygningsværdi}$ og een Td. Hartkorn , kan den enkelte Kjøbstadcommune, der viser Tilboielighed til for Skolevæsenet at gjøre Opoffrelser, som i Forhold til Communcens Kræfter ere betydelige, vente passende Tilskud af Finantserne. — § 21. Den Sum, der af Amtrepartitionensfonden udredes til Skolevæsenets Fremme i Amtsråadsdistriktet, fordeles mellem Sognene paa følgende Maade: Efter Amtsrådet, ved at gjenemgaae Skole-regnskaberne, har forviiset sig om, at Fordelingen af Skolebidragene mellem Hartkorn paa den ene og Formue og Leilighed paa den anden Side skeer under de forskjellige Forhold i Communerne efter de samme Grundsætninger, saa har det at forsøge Sognets Hartkorn med ligesaa mange Procent, som Skolekatten af Formue og Leilighed udgjør i Forhold til de Skolebidrag, der udredes ved Ligning paa Hartkornet. Det saaledes forsøgede Hartkorn er Sognets Skolekatte-Hartkorn. Har et Sogn f. Ex. 100 Tdr. Hartkorn og ligned 200 $\text{Rd. efter Hartkornet}$ og 50 $\text{Rd. efter Formue og Leilighed}$, saa lægges 25 $\text{pCt. til Hartkornet}$ og 125 $\text{Tdr. bliver saaledes Sognets Skolekatte-Hartkorn}$. Efter dette Hartkorn vde de enkelte Communer, til hvilke Fordelingen af den paa dem faldende Deel overlades, deres Bidrag til Amtrepartitionensfonden. Dersom Amtsrådet skjønner, at der i nogle Communer følges Grundsætninger, der afvige fra de almindelige i Amtsråadsdistriktet, da kan det over-

ensstemmende hermed enten forhøje eller nedsætte Communens 6 Juli.
 Hartkorn=Forøgelse. En Revision af Sognenes Skolekatte-
 Hartkorn foretages hvert femte Aar. Fordelingen mellem Kjøb-
 stæderne af det af Bestyrelsen af deres Skolefond paabudne
 Beløb skeer af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet
 efter Forestilling fra Bestyrelsen for Skolefonden, og efterat der
 er givet vedkommende Kjøbstæders Communalbestyrelse Leilighed
 til at yttre sig. — § 22. Amtsrådet samles med Bestyrelserne
 for Skolefondene eengang om Aaret i de første tre Maaneder
 efter Paaske, for at tage Beslutning om de Foranstaltninger,
 hvortil Amtsrådets Samtykke udfordres, og for at overveie,
 hvad der kan fremme Skolevæsenets Løb i Amtet; til samme
 Tid afholdes ogsaa Møder af Bestyrelserne for Kjøbstædernes
 Skolefonds. Dagen for disse Møders Afholdelse bestemmes af
 Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet. Overkole Direc-
 teuren, eller hvem Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet
 dertil maatte bemyndige, er berettiget til at være tilstede ved
 disse Møder og deeltage i Forhandlingerne. — § 23. Forsaavidt
 der overensstemmende med § 20 vdes Understøttelse af Staten
 til et Skolefond, er Overkole Directeuren, eller hvem anden Mi-
 nisteriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet paa sine Begne-
 lader møde, berettiget til at gjøre Indsigelse mod en Foran-
 staltning, der maatte forekomme ham uhensigtsmæssig, og som
 vilde medføre Udgift for Staten. Bifalder Ministeriet for Kirke-
 og Underviisningsvæsenet denne Indsigelse, da kan Foranstalt-
 ningen ikke træde i Kraft, medmindre Amtsrådet eller Bestyrelsen
 for Kjøbstædernes Skolefond gjør Afkald paa Statskassens
 Bidrag til de Udgifter, Foranstaltningen vil medføre. — § 24.
 Dersom en Foranstaltning til Skolevæsenets Fremme i et Amt
 fordrer Samtykke af Amtsrådet eller Bestyrelsen for Kjøb-
 stædernes Skolefond, og dette nægtes, da kan Foranstaltningen
 kun beslattes ved Lov. — Trede Capitel. § 25. Den Lods-
 eier paa 32 Ldr. Hartkorn og derover efter Anordningen af
 29de Juli 1814 § 49 c og d. tilkommende Ret til at kalde
 Skolelærer og Kirkesanger tilfalder fremtidig Skoledirectionen. —
 § 26. Retten til at kalde Skolelærere og Kirkesangere skal,
 forsaavidt Kongen ikke kalder, forandres saaledes, at de Kalds-

6 Juli. berettigede skulle indstille paa Landet til Sogneforstanderskabet, i Kjøbenhavn og Kjøbstæderne til Borgerrepræsentanterne, tre, hvoraf disse Bestyrelser da vælge den, de maatte foretrække, til Skolelærer. — § 27. Indstillinger angaaende 100 af de større Embeders Besættelse, hvortil Bisperne og Skoledirectionerne nu kalde, henlægges til Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet efter sammes nærmere Bestemmelse. — Fjerde Capitel. § 28. Der skal i hvert Provsti saavel for Landets som Kjøbstædernes Bedkommende oprettes visse Portioner Alderstillæg for Skolelærerne. Den Sum, som Skolefondene ere pligtige at anvende hertil, bestemmes til 1 Rd. for hver 12 Tdr. Hartkorn, hvortil de i Provstiet liggende Jorder ere ansatte ved den nye Matrikul, og ligeledes 1 Rd. for hver 1000 Rd., hvortil Bygningerne maatte være ansatte til Bygningsstat. Den fremkomne Sum deles dernæst i Portioner paa 100, 50, 25 Rd., saaledes at der af de lavere Portioner bør være et større Antal end af de høiere. — § 29. Til disse Alderstillæg ere Lærerne i Provstiet berettigede i Forhold til Længden af deres Embedstid i det offentlige Skolevæsens Tjeneste, og det saaledes, at de, der have tjent længst, ere berettigede til de høieste Alderstillæg. Lærerne paa Landet faae kun Adgang til Alderstillæg af Skolefonden for Landet, ligesom Lærerne for Kjøbstæderne kun have Adgang til Alderstillæg af Skolefonden for Kjøbstæderne. Dersom der enten efter høiere Foresattes Ordre eller i Overensstemmelse med Forordningen af 29de Juli 1814, for Kjøbstæderne C § 3 c og Landet B § 3 c, er tildeelt en Lærer en Trettesættelse eller paalagt ham en Mulkt, da er en saadan Lærer ei berettiget til at fordrø, at noget Alderstillæg, hvoraf han ei alt er i Besiddelse, forundes ham; dog skal Skolefondens Bestyrelse efter Anbefaling fra Sogneforstanderskabet være berettiget til at tilstaae ham det. Forslyttes en Lærer paa Landet til et Embede i et andet Provsti, men i samme Amtsrådsdistrikt, da skal han være berettiget til at beholde Alderstillæg udbetalt fra det Provsti, hvorfra han flyttes, indtil han opnaaer et ligesaa stort Alderstillæg i det Provsti, hvorhen han er befordret. Befordres han derimod til et andet Amtsrådsdistrikt eller til Kjøbstaden, da bortfalder Alderstillæget. Forslyttes en Lærer i en Kjøbstad til et Embede

udenfor Provstiets Kjøbstæder, bortfalder Alderstillaaget. — § 30. 6 Juli.

Skolelærerne paa Landet og i Kjøbstæderne skulle være berettigede til at oppebære Skolepenge af de Børn, der besøge deres Skole. For Børn, der ere under fast fattigforsørgelse, betales ikke Skolepenge. Sogneforstanderskabet paa Landet og Borgerrepræsentanterne i Kjøbstæderne ere berettigede til at fritage de Forældre for at erlægge Skolepenge, der, uden at være under fattigvæsenet, mangle Evne til at udrede dem, men Godtgjørelse herfor tilstaaes Læreren af Skolekassen. Den kommunale Skolebestyrelse besørger Skolepengene opkrævede og udbetaler dem til Lærerne hvert Hjerdingaar. Dersom Nogen, der er pligtig til at erlægge Skolepenge, ei i rette Tid betaler dem, da gjør Skolebestyrelsen Forskud til Skolelæreren af Skolekassen, men er da berettiget til at inddrive de resterende Skolepenge paa samme Maade som kommunale Skatter. Ere flere Lærere ansatte ved samme Skole, da fordeles Skolepengene mellem dem i Forhold til det Antal Timer, i hvilke de meddele Underviisningen i Skolen. Timelærere faae derimod ikke nogen Deel i Skolepengene. Paa Landet ansættes disse Skolepenge for en Gaardmand, dersom han har eet skoleføgende Barn, til 1 Rd. om Aaret, dersom han har to, til 1 Rd. 3 Mk., dersom han har tre eller flere, til 2 Rd. Paa samme Maade ansættes Skolepengene for en Huusmand og Indsidder, efter som han har eet, to eller flere end to skoleføgende Børn, til 3 Mk., 4 Mk. 8 ß., 1 Rd. om Aaret. For Beboere, der ikke henregnes til ovennævnte Klasser, ansætter Sogneforstanderskabet Skolepengene til en i Forhold til deres Stilling passende Størrelse. I Kjøbstæderne ansættes Skolepengene af Borgerrepræsentanterne, efter Borgernes Vilkaar og Leilighed, for eet Barn til 3 Mk. à 1 Rd., for to Børn til 4 Mk. 8 ß. à 1 Rd. 3 Mk., for tre eller flere Børn til 1 Rd. à 2 Rd. Hvor Skolepenge alt nu erlægges til Skolekassen, forsøges disse med de i denne § bestemte Bidrag til Læreren. — § 31. Amtsraadet er bemyndiget til, efterat der er givet saavel Skoledirectionen som Sogneforstanderskabet Leilighed til at yttre sig, at forhøje Skolepengene saavel til Fordeel for Skolelærerne som Skolekassen, dog i sidste Tilfælde kun med Sogneforstanderskabets Samtykke. Samme

6 Juli. Myndighed tilkommer Bestyrelsen for Kjøbstadernes Skolefond, forsaavidt Fleertallet af de valgte Medlemmer samtykke i Bestyrelsens Beslutning. Skal Forhøielsen være til Fordeel for Skolekassen, udsordres dertil Borgerrepræsentanternes Samtykke. — § 32. Amtsskoledirectionerne have at undersøge de til Skolevæsenet henlagte Legater samt andre lignende Gaver, og afgive Indberetning til Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet inden Udgangen af Mæret 1856. Legaterne skulle kun da komme Communernes Skatteydere tilgode, naar det klarlig sees, at det har været Fundators Villie, at lette Communen den Byrde, som Udgifterne til Skolevæsenet ellers vilde paaføre samme. Hvor dette ikke er Tilfældet, blive deres Beløb enten at anvende til at forbedre Communens Skolevæsen udover det lovbestemte Minimum eller til at forsøge Lærernes Løn. Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet skal dog efter Andragende fra Borgerrepræsentanterne eller Sogneforstanderskabet være bemyndiget til at udsætte denne Bestemmelses Gjennemførelse eller bevirke den gennemført efterhaanden, hvor det maatte befindes, at billigt Hensyn til stedfindende særegne Forhold tilraader dette. § 33. Halvdelen af de ved en Kjøbstads Skoler ansatte Lærere, der ikke ere Timelærere, skulle have i Løn idetmindste 250 Rd. og 50 Edr. Byg at betale efter Capitelstaxten, foruden fri Bolig for en gift Lærer og Brændsel; hvorimod Lønnen for den anden Halvdeel bestemmes til 125 Rd. og 50 Edr. Byg efter Capitelstaxt, foruden fri Bolig for en ugift Lærer og Brændsel. For de af Lærerne, der ere lønede med kirkelige Indtægter, beregnes disse til et bestemt Beløb, og kun det, der mangler i den fulde Løn, bliver udredet af Skolekassen. Er Antallet af Lærerne ulige, da er Lønnen for Fleertallet at bestemme til det høiere Beløb. Er der flere end to Lærere i en Kjøbstad, da kan den samlede Sum, som efter ovenstaaende Bestemmelser er at udrede til Lærerne, med Borgerrepræsentanternes Samtykke fordeles af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet paa anden Maade mellem Lærerne, dog saaledes, at det, den ordinerede Catechet maatte oppebære mere end 250 Rd. og 50 Edr. Byg, ei kommer i Betragtning. — § 34. Hvor en Kjøbstads Borgerrepræsentanter ved Vacance i det ordinerede

Catechet-Embede maatte ønske dets Afkæffelse, og der ikke paa-
 hviler samme Embede Udførelse af bestemte kirkelige Forretninger,
 der kan Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet med
 Kongens Approbation bevilge det, dog saaledes, at det Dffer,
 de tidligere Catecheter have oppebaaret, afløses med et tilsvarende
 Beløb, der af Communen erlægges til den Lærer, der ansættes
 i Catechetens Sted, og at denne desuden uden nogen Afkortning
 oppebærer alle Catechet-Embedet tidligere tillagte Indtægter. —
 § 35. I de 3 Edr. Byg, der efter Skoleplanerne betales Skole-
 lærerne paa Landet efter Capitelstaxten, stæer med Udgangen af
 1856 ingen Afkortning for Dffer og Accidentser. - Hvor særegne
 Omstændigheder tale derfor, kan Ministeriet for Kirke- og Under-
 viisningsvæsenet efter Andragende fra Sogneforstanderskabet be-
 vilge en Udsættelse med denne Bestemmelses Gjennemførelse.
 For at komme i Betragtning maa Sogneforstanderskabets An-
 dragende være indgivet til Skoledirectionen inden 31te Marts
 1856. — § 36. For de i Anordningen af 29de Juli 1814,
 Bilag A § 34, Kirkebyens Skolelærer paalagte Forretninger
 tilstaaes ham en aarlig Godtgjørelse af idetmindste 10 Rd. Er
 Godtgjørelsen i Skoleplanen fastsat høiere, da stæer heri ingen
 Nedsættelse. Finder Skoledirectionen, at 10 Rd., eller hvilket
 større Beløb der planmæssig maatte være bestemt, ei afgiver
 tilstrækkeligt Bederlag for de Lærerne ved disse Forretningers
 Besørgelse paaførte Udgifter, da er den berettiget til at forhøie
 denne Godtgjørelse med Sogneforstanderskabets eller, hvis dette
 nægtes, Amtsraadets Samtykke. — § 37. Hvor Leilighed dertil
 gives, og Skolelæreren ønsker det, skal Sogneforstanderskabet
 og Skoledirectionen lade det være sig magtpaaliggende, at de
 anordningsmæssige Skolelodder forøges med en beqvemt belig-
 gende Lod. Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet skal
 være bemyndiget til at udlåne Communen, saavidt fornødent
 gjøres, den hele Kjøbesum mod en Forrentning og Amortisation
 af idetmindste 4½ Procent. Naar Lodden er overgivet Læreren,
 har han at svare Renter af Kjøbesummen, saaledes at der stæer
 en Afkortning først i Touragen, dernæst i de 6 Edr. Rug og
 10 Edr. Byg, og endelig i den Betaling, der ydes ham efter
 Capitelstaxt. Værdien af Touragen fastsættes af Sogneforstanders-

6 Juli. Skabet og, hvis Læreren ei dermed er tilfreds, af Amtsraadet til et bestemt usforanderligt Pengebeløb, hvorimod Værdien af de 6 Ldr. Rug og 10 Ldr. Byg fastsættes efter de foregaaende Aars Capitelstægt. Kommunen har derimod at udrede den halve Procent Amortisation af Kjøbesummen. Dersom Sogneforstanderskabet ei vil indvillige i Erhvervelsen af en Lod, der anses snffellig saavel af Skoledirectionen som af Læreren, kan Kjøbet af Lodden kun skee med Amtsraadets Samtykke. Naar ikke alle Distrikter i en Skolecommune paa Grund af ovennævnte Afkortning fritages for at yde Foder til Distriktets Lærer, saa deeltage de, der ere blevne fritagne for denne Ydelse til deres egne Lærere, i Udredelse af Foder til Lærerne i de andre Distrikter. Læreren har selv at udrede alle Skatter og Afgifter, af hvad Navn nævnes kan, af den saaledes erhvervede Lod, ligesom ogsaa at sørge for dens Indhegning. Med Hensyn til Udredelsen af de Udgifter, som Udvidelsen af Udhufene, der maatte blive nødvendig, medfører, forholdes paa samme Maade som med Kjøbesummen for Lodden. Erhvervelsen af Jord, hvorved Skolelodden kun bringes til anordningsmæssig Størrelse, henhører ikke under ovenstaaende Bestemmelser uden med Hensyn til Bemærkelsen for Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet til at gjøre Udlaan for at fremme dette Viemed. — § 38. Efter Overenskomst mellem Sogneforstanderskabet, Skolelæreren og Fleertallet af de Ydende, kan Skoledirectionen samtykke i, at Dvægtiende, Ranneft og andre lignende gamle Degneindtægter, der under forskjellige Navne ydes Skolelæreren, forandres til en Afgift i Byg, der svares efter Capitelstægt. Den Pengeværdi, hvortil disse Præstationer ere ansatte i Planerne, skal fremtidigens afkortes i den Sum, hvortil den planmæssig bestemte Bygindtægt, der betales efter Capitelstægt, beløber sig, og paa samme Maade skal fremtidigt forholdes med Affortningen for Indtægter af Vegater samt Offer og Accidentser, saalænge samme vedbliver. — § 39. Forsaavidt Skolelærerne i et Sogn derom ere enige, besørger Sogneforstanderskabet de Naturalyhdsler, der tilkomme Skolelærerne, opkrævede og afleverede til Skolelærerne. Skolelærernes Ret til selv at oppebære Naturalyhdslerne af Yderne bortfalder ved Vacance. — Femte

Capitel. § 40. Fast ansatte Skolelærere pensioneres efter 6 Juli. Pensionsloven. Samme Rettighed skulle de Lærere have, der antages paa Opsigelse eller constitueres, naar de uafbrudt i 10 Aar have været i det offentlige Skolevæsens Tjeneste. Skolelærerens egen Pension kan ikke beregnes af et høiere Beløb end det, hvorefter den Overlevelsesrente, han er pligtig til at sikkre sin Hustru, beregnes. At holde Hjælperlærer kan derimod kun tilstedes en Skolelærer, naar man antager det at være i Skolevæsenets Interesse. — § 41. Pensioner til entledigede Skolelærere udredes af Kongerigets Finantsskæse. Denne overtager ligeledes fra 1ste April 1856 saavel Pensionerne til de Skolelærere, der ere blevne entledigede, inden denne Lov udkom, hvad enten de udredes af Embedet eller Communerne, som ogsaa de Understøttelser, der maatte være bevilgede entledigede Lærere af Skolelærer-Hjælpekasserne. Skoledirectionerne have derhos at undersøge, om der maatte være Anledning til at forhøje de alt nu entledigede Læreres Pension, og skal Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet være bemyndiget til at tilstaae saadan Forhøielse med Finantministerens Samtykke. I Reglen bør en Forhøielse tilstaaes, naar den entledigede Skolelærers Pension ikke beløber sig til Halvdelen af, hvad der maatte tilkomme ham, dersom han var bleven afskediget efter Pensionsloven, hvorimod ikke lettelig Forhøielse bør tilstaaes, dersom Pensionen beløber sig til $\frac{3}{4}$ af dette Beløb. Ved Afgjørelse af Spørgsmaal om Forhøielse af Pensionen bør tages Hensyn saavel til den entledigede Lærers Værdighed som Trang. — § 42. Dersom det Beløb, som Kongerigets Finantsskæse kommer til at udrede til entledigede Skolelæreres Pension, beløber sig mere end 50,000 Rd., da lignes det overskydende Beløb paa Kjøbenhavn, Kjøbstæderne og Landet overensstemmende med de i Lov 20de Juni 1850 om Ophævelse af flere Skatter m. m. § 3—5 givne Bestemmelser. — § 43. Skolelæreren fritages for at svare Bidrag til Skolelærer-Hjælpekassen. Derimod skal han i Livrente- og Forsørgelsesanstalten sikkre sin Hustru en Overlevelsesrente, der beløber sig til $\frac{1}{5}$ af hans Embeds Indtægter, og ved Forflyttelse til et bedre Embede er han forpligtet til at forhøje Overlevelsesrenten. Forsømmer Læreren at opfylde sin For-

6 Juli. pligtelse til Livrente- og Forsørgelsesanstalten, da har Bestyrelsen for samme at meddele Underretning herom til vedkommende Sogneforstanderskab eller Skolecommissjon, der da har at drage Omsorg for Opfyldelsen af Lærernes Forpligtelse, imod at indeholde en tilsvarende Deel af hans Løn. — § 44. Saavel Skolelærerembedet som Communen fritages for at svare Pension til Skolelæreren; denne Pension overtages af Skolefonden, der desforuden vedbliver at yde hende den tidligere bevilgede Understøttelse. Fremtidige Pensioner til Skolelærere kunne ikke ansættes til mindre end $\frac{1}{3}$ af Embedets Indtægter, der dog ikke kunne anslaaes høiere end ved Bestemmelsen af den Overlevelsesrente, hendes afdøde Mand var pligtig at sikre hende. Dog skal Skolefondens Bestyrelse være berettiget til, naar Omstændighederne maatte gjøre det fornødent, saavel at tilstaae Enken høiere Pension som at bevilge Understøttelse til Lærernes efterladte uforsørgede Børn. — Sjette Capitel. § 45. Med Kongens Sanction er Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet berettiget til angaaende Skolevæsenet at træffe Bestemmelser, der afvige fra, hvad der er fastsat ved de almindelige Anordninger og Love om Skolevæsen; men for Kjøbenhavns Vedkommende udfordres Borgerrepræsentanternes, for Landets Amtsråadets, og for Kjøbstædernes Skolefondens Bestyrelses Samtykke til saadan Afvigelse.

10 Juli. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets;Skr. (til Amtmanden over Hjørring Amt) om at Kjørselspligten til Kirkers og Kirkegaardes Bedligeholdelse paahviler alt Hartkorn.

Indenrigsministeriet har tilskillet dette Ministerium et af Hr. Amtmandens behagelige Skr. ledsaget Andragende fra Eieren af N. N. Hovedgaard, Landvæsencommissair N. N., hvori han næst at bemærke, at Eierne af N. N. Kirke have paa-lagt ham som Eier af bemeldte Gaard, at forrette Kjørsler til Kirkens Reparation, men at han, paa Grund af, at Gaarden er tiendefri, ikke anseer sig forpligtet hertil, begjærte bemeldte Ministerium Resolution med Hensyn til dette Spørgsmaal.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst anmode Hr. Amtmanden om behageligst at gjøre Andrageren opmærksom paa,

at Forpligtelsen til at forrette Kjørler til Kirkers og Kirlegaars 10 Juli.
des Bedligeholdelse m. V. ifølge Lov af 20de Juni 1850 § 14
paahviler alt Hartkorn uden Hensyn til dets tidligere Beskaffen-
hed, og at Tiendefriheden ikke i denne Henseende har nogen
Indflydelse.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 10 Juli.
og Biskoppen over Sjællands Stift) om Søborg og Gilleleie
Sogns Tiendeforhold, samt at en yngre confirmeret Forening ei
kan betage en ældre confirmeret Forening dens Gyldighed.

I et med Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed i be-
hagelig Skr. af 5te Mai d. A. indkommet Andragende fra Sogne-
præsten for Søborg og Gilleleie Menigheder, Provst N. N.,
betræffende nogle Uregelmæssigheder, som finde Sted i bemeldte
Sogns Tiendeforhold, har han blandt Andet gjort opmærksom
paa, at Præstetienden af nogle Torder, fornemmelig Huusmands-
lodder i Gilleleie Sogn ydes efter privat Accord, uagtet der
med Hensyn til dem eksisterer en i Aaret 1797 affluttet fgl.
confirmeret Tiendeforening, som imidlertid i Virkeligheden aldrig
har været taget tilfølg, samt at der for enkelte af de Torder,
ca. 6 $\frac{1}{2}$ Tdr. Hartkorn, der ere indbefattede under den fgl. con-
firmerede Forening af 1797, i Aaret 1818 er indgaaet en ny
ligeledes fgl. confirmeret Tiendeforening, hvorved Vederlaget er
fastsat noget anderledes, og Provst N. N. har med Hensyn her-
til forespurgt om Foreningen af 1797 eller den af 1818 skal
være gjældende for bemeldte ca. 6 $\frac{1}{2}$ Tdr. Hartkorn.

I denne Anledning skulde Ministeriet herved tjenstligst melde,
at Foreningen af 30te Novbr. 1797, confirmeret den 12te Ja-
nuar 1798, maa antages at være gjældende for alle de i samme
omhandlede Torder, altsaa ogsaa for dem, der tillige bleve Gjen-
stand for Tiendansættelse ved den den 1ste Juni 1818 ved
Amtmandens og Provstens Mellemkomst oprettede Forening, hvis
Mangel paa Gyldighed for disse Torders Bedkommende i Med-
før af Forordningen af 8de Januar 1810 §§ 28 og 30 ikke
kan være afhjulpne ved den uden Hensyn hertil meddeelte aller-
høieste Confirmation af 13de Novbr. 1818.

10 Juli. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Sjællands Stift) hvori Ministeriet, da Cieren af Åsmindrup Kirke havde paastaet sig berettiget til at vindicere en til Kirken hørende Jordlod paa 6 Skpr. 1 Fdk. paa Binstrup Mark og 2 Skpr. 2 Fdk. paa Alkestrup Mark, hvoraf Kirkeeieren svarede Skatter og Afgifter, medens Sognepræsten for Åsmindrup og Grandløse Menigheder havde Brugen af samme, ligesom ogsaa en anden Lod Nr. 2 a i Åsmindrup By, der under samme Vilkaar bruges af Skolelæreren i Åsmindrup, svarer, at det i Henhold til de i Sagen modtagne Dplysninger*) ikke finder Anledning til at frasfalde Kaldets eller Skolelæreren formentlige Ret til fremdeles at beholde Brugen af den omhandlede Kirkejord uden at erlægge Skatter og Afgifter, mod at Præsten holder Kirken med Brød og Viin.

11 Juli. Rescript (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Lolland-Falsters Stift) om Dphør af Begravelse paa Nykjøbing Kjøbstads indenbyes Kirkegaard.

Frederik den Syvende, Konge til Danmark &c. Vor syn-
derlige Bevaagenhed. Vi give Eder hermed tilkjende, at Vi i
Overeensstemmelse med et fra Inspectionen for Nykjøbing Kirke
paa Bort Land Falster derom indkommet Forslag, der er tiltraadt
af Communalbestyrelsen for bemeldte Vor Kjøbstad Nykjøbing,
saavel som i Henhold til Eders derover afgivne Betænkning, her-
ved allernaadigt ville have fastsat, at § 9 i det allerhøieste
Reglement for Assistentkirkegaarden ved bemeldte Kjøbstad af
18de November 1847 maa bortfalde, saaledes at Udgangen til
for den sammesteds bestemte Betaling at erholde Ret til Bega-
velse paa den i Kjøbstaden beliggende Kirkegaard for Fremtiden
skal ophøre, og alle Begravelser foregaae paa bemeldte Assistent-
kirkegaard, dog med Forbehold af allerede erhvervede Rettigheder,
med Hensyn til hvilke det overlades til Inspectionen at affinde
sig med de Paagjældende.**)

Derefter &c.

*) Disse hidrørte fra Optegnelser i Stiftsbogen og fra Søgaard
Jordebog. Hvad den af Skolelærerne brugte Jord angaaer,
er den efter en Correspondence i Aarene 1834—35 udlagt
Skolelærerembedet af Hørbygaards daværende Cier.

**) Ved at overfende dette Rescript pttrede Ministeriet i Skri-

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Sjællands Stift) om at Catecheten og Skolelærerne i en Kjøbstad ere berettigede til Andeel i Garnisons- og Officersoffer.

I behagelig Skrivelse af 19de April d. A. har Ministeriet modtaget Deres Høiærværdigheds Ytringer over det med en Erklæring fra Skoledirectionen for Hammer og Lybjerg Herreder hertil indkomne Andragende, hvori ordineret Catechet og Førstelærer ved Borgerkolen i N. N., N. N., har forespurgt, om der ikke tilkommer ham Andeel i det Garnisons- og Officersoffer, som af de i N. N. garnisonerende Militaire tilstilles Sognepræsten og deses mellem denne og Kjøbstadens tvende Skolelærere.

Foranlediget heraf undlader Ministeriet ikke herved tjenstligst at melde, at det med Deres Høiærværdighed er enigt i, at Catecheten er berettiget til Andeel i det af de Militaire ydede Offer, samt at man ikke finder Noget at erindre imod, at Sagen i Henhold til Sognepræst N. N.s Erklæring indtil Videre ordnes paa den af Deres Høiærværdighed foreslaaede Maade, saaledes at Sognepræsten af det hele militaire Offer erholder $\frac{4}{9}$, Catecheten $\frac{2}{9}$ og begge Skolelærerne $\frac{2}{9}$ til lige Deling.

Rgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for 11 Juli. Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes: 1) at det paalægges den ordinerede Catechet og Førstelærer ved Borgerkolen i Viborg for Fremtiden at prædike paa den anden

velse af samme Dato til Stiftsøvrigheden, at, forsaavidt Kirkeinspectionen havde indstillet: at de nuværende Gravsteder paa Byens Kirkegaard maa forblive urørte i 25 Aar, og saafremt Noget ønsfer at vedligeholde et allerede erhvervet Gravsted, hvortil Eiendomsretten er udløbet førend disse 25 Aar, maa det tillades mod Erlæggelse af en i Forhold til den endnu tilbagestaaende Tid af denne Aarrække svarende Recognition til Kirken, at vedligeholde i det øvrige Tidsrum en Afsøds Gravsted, naar kun ikke noget nyt Liig deri bliver nedsat, fandt det Intet mod dette Forslag at erindre, medens det fandt det rigtigst med Hensyn til tvende andre Forslag fra Inspectionen, som angik Tiden efter Forløbet af disse 25 Aar navnlig Bevarelsen af Levningerne af tidligere paa Byens Kirkegaard Begravne, ved Henslyttelse af Gravstedet til Afsiftenskirkegaarden og Anvendelse af Kirkegaarden inde i Byen, at oppebie at tage Bestemmelse herom, indtil de 25 Aar vare udløbne.

11 Juli. Helligdag af de store Høitider afvejlende i Byens 2 Sognekirker; 2) at den nysnævnte Embedsmand ifølge Anordning for Skolevæsenet i Kjøbstæderne af 29de Juli 1814 § 10 tilkommende Ret til at nyde Høitidsoffer af Menigheden maa bortfalde, imod at der istedet derfor gives ham et aarligt Bederlag af 300 Rd. af Skoleklassen.

12 Juli. Confirmation paa en af Sognepræst J. G. G. Briem oprettet Fundats for et Legat til ved Bøgers Uddeling at bidrage til christelig Oplysning blandt den confirmerede kirkeligfinede Ungdom i Kousted og Raasted Menigheder i Aarhus Stift.

Vi Frederik den Syvende, Konge til Danmark &c. Gjør vitterligt, at Vi, efter forhenværende Sognepræst for Kousted og Raasted Menighed under Aarhus Stift udi Bort Land Nørre-Sjælland, Hr. Johan Gunløg Gunløgsen Briem, som Vi under 18de Februar 1854 allernaadigt have beklædet til Sognepræst for Gundslev Menighed paa Bort Land Falster, hans derom allerunderdanigst gjorte Ansøgning samt den af Os Elskelige Borstiftamtmand og Biskop over bemeldte Aarhus Stift derom afgivne Erklæring allernaadigt ville have en af ham oprettet Fundats for et Legat til ved Bøgers Uddeling at bidrage til christelig Oplysning blandt den confirmerede, kirkeligfinede Ungdom i Kousted og Raasted Menigheder i alle dens Ord, Clausuler og Buncter, saaledes som den her vedhæftet findes confirmeret og stadfæstet, ligesom Vi og hermed confirmere og stadfæste samme; dog saaledes at den i Fundatsens § 3 bestemte Oplægning af en Fjerdedeel af Legatets Rente til Forøgelse af Grundcapitalen skal ophøre, naar denne er voxet til 200 Rd., og at derefter Legatets fulde Rente bliver at anvende overensstemmende med Fundatsens § 5.

Hvorefter &c.

Fundats.

§ 1. Legatcapitalen bliver uopsigelig fra Mand til Mand staaende i Kousted Præstegaards Indløsnings Sum. Ingen anden Obligation eller Sikkerhed behøves for samme end den Bemærkning ved Offentliggjørelsen af Kaldets Indtægter: af Indløsnings-Summen udbetales en benævnt Sum; Resten forrentes

til et Legat. § 2. Uden Hensyn til de borgerlige Renteterminer 12 Juli. eller kommende Dødsjærelses Datoer for Indløsnings-Summens Forsald, ansees dette Legat stiftet den 2den December 1854, saa, at dets Bestemmelser for Rentens Anvendelse første Gang træde i Kraft ved Kirkeaarsskiftet i December 1855. § 3. Legatet stiftes med en Grundcapital af 50 0: et halvt hundrede Rigsdaler og forøges aarlig ved en Fjerdedeel af dets Rente, dog uden smaalig Beregning af mindre Dele end 16 fl . Capitalen vil altfaa i de første otte Aar voxe med 3 Mk . aarlig, derpaa med 4 Mk . og fremdeles. § 4. Det haabes, at efterfølgende Præster i Rousted og Raasted uden Bederlag ville bestyre dette Legat og lade dets rette Anvendelse være sig magtpaaliggende. § 5. For de øvrige tre Fjerdedele af hvert Aars Rente indkjøber Præsten i Rousted og Raasted Bøger passende til Legatets Henfigt, meest opbyggelige — i en kristelig, mild og from Aand — men ogsaa tillige fædrelandshistoriske og naturvidenskabelige, saavidt samme Aand deri giver sig tilkjende. Derimod ere andre Slags Bøger, saasom polemiske, tekniske eller Morfskabsvøger denne Uddeling uvedkommende. § 6. Bøgenes Udvalg, Antal og Fordeling bør ene beroe paa Præstens gode Skjøn, dog i Overensstemmelse med den herefter følgende § 9. § 7. Uden videre Ceremoniel eller Tale, uddeler Præsten efter endt Overhøring eller Gudstjeneste, Bøgerne til dem iblandt Rousted og Raasted confirmerede Ungdom, hvilke han har fundet frommest og sømmeligst dectagende i Kirkens Goder. Hver Bog maatte gives en Paaskrift omtrent af dette Indhold: *N. N.* givet af Præsten Briems Legat til at bidrage til kristelig Oplysning blandt den confirmerede Ungdom i Rousted og Raasted. § 8. Hvilke Bøger, der ere uddeelte, til hvem og hvilken Dag, optegnes i en dertil indrettet Protocol, som paa Legatets Bekostning fornyes. § 9. Præstens geistlige Overtilsyn, Provsten og Bisoppen bedes ved deres Embedsbesøg i Præstegaarden, at lade sig den i foregaaende § omtalte Protocol forevise og da at meddele Præsten de Bemærkninger og Raad, som derved maatte foranlediges. — Dette Legat er stiftet i taknemmelig Tshukommelse af Guds Raade med min Familie og mig under mine nitten her tilbragte Embedsaar og af Kjærlighed til disse Menighedder, for

12 Juli. hvilke jeg beder til vor Fader i Himmelen, at de stedse i Jesu Navn maa vorde dragen til sand Tro og Tilbedelse.

Kousted, Psalmesøndag den 9de April 1854.

Briem.

At jeg med Glæde indgaar paa de i denne Fundats opstillede Bestemmelser bevidnes.

Kousted Præstegaard, 1 Sønd. efter Trin. 28de Juni 1854.

Ebbesen.

13 Juli. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Thisted Amt) om at Kirke- og Underviisnings-Ministeriet er competent til at suspendere det af Borgerrepræsentationen delegerede Medlem af en Kirkeinspektion uden Forhandling med Borgerrepræsentationen.

Efterat Ministeriet i Anledning af et hertil indkommet Andragende, hvori N. N. Kjøbstads Borgerrepræsentation havde besværet sig over, at Sammes delegerede Medlem i Kirkeinspektionen, N. N., uden nogen forudgaaet Forhandling med Repræsentantskabet, for sit ved Bortliciteringen af noget Arbejde ved Kirken sammesteds formeentligen udviste mislige Forhold var af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet blevet suspenderet fra sit Sæde i bemeldte Inspektion, under 14de September f. A. havde udbedt sig forskjellige nærmere Oplysninger meddeelte og deriblandt navnlig Underretning om, hvorvidt den Repræsentantskabet tillagte Ordre om Udmeldelse af et nyt Medlem af Kirkeinspektionen var af samme efterkommet, har Hr. Kammerherren ved behagelig Skrivelse af 8de Februar sidstleden tilstillet Ministeriet det saaledes Forlangte, hvoraf imidlertid blandt andet fremgaaer, at Borgerrepræsentationen ikke, uanset det den i saa Henseende givne Paalæg, har draget Omsorg for, at den ved N. N.s Suspension ledigblevne Plads blev midlertidigen besat.

Efter derpaa i Sagen at have corresponderet med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet og fra Samme navnlig modtaget en Meddelelse om, at det ved Skrivelse af 2den d. M. til Stiftsøvrigheden over Aalborg Stift har tilladt, at omtænkte N. N.s Suspension som Medlem af Kirkeinspektionen hæves, skulde Man tjenstligst anmode Dem om behageligst at ville tilfjendegive Andragerne, at det nævnte Ministerium som Kirkeinspektionens rette Foresatte maa, naar det dertil finder Anledning,

være competent til at suspendere hvilket som helst af Inspectionens 13 Juli.
Medlemmer, ogsaa det af Borgerrepræsentationen valgte, uden først at foranledige disses Erklæring indhentet, med Tilføiende, at det havde været deres Pligt uden at inklade sig paa en Bedømmelse af den saaledes af den competente Autoritet besluttede Suspension, at sørge for en anden Mand's Udnævnelse til Forretningens midlertidige Udførelse, samt at Man forventer, at de efter at være oplyste herom, fremtidig en ei i slige Tilfælde sidde den til dem i saa Henseende sligede gyldige Opfordring overhørig.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 13 Juli.
Viborg Stift) om at 150 Rd., som af Sognepræsten for Rød-
ding, Løvel og Pederstrup Menigheder svares til Sognepræsten
for Sønderfogens Menigheder i Viborg falder tilbage til først-
nævnte Kald.

Som Deres Høiærværdighed bekiendt var der allerede i Aaret 1851 Forhandlinger om, at Præstetienden af Løvel og Pederstrup Sogne, der fra en fjern Fortid svares til Sognepræsten for Sønderfogens Kirke i Viborg maatte blive tilbagegivet Sognepræsten for Rødding, Løvel og Pederstrup Menigheder. Disse Forhandlinger bleve imidlertid efter Indstilling af den daværende Biskop ved Skrivelse af 4de Februar 1852 stillede i Bero indtil videre. Den indtraadte Vacance i det residderende Capellanie i Viborg har paany bragt denne Sag under Overveielse, ligesom Ministeriet fra Deres Høiærværdighed har med Skrivelse af 14de Marts d. A. modtaget et Andragende fra Sognepræst N. N. i Rødding om Forbedring i hans Kaar og med Skrivelse af 22de s. M. et Andragende fra Beboerne i Løvel og Pederstrup Sogne om den nævnte Tiendes Tilbagegivelse.

Da jeg ganske kan tiltræde, hvad der i Ministeriets Skrivelse af 22de Mai 1851 er udtalt om Billigheden og Onskeligheden af, at den ommeldte Præsteforntiende kommer det Sognekald tilgode, hvis Beboere hde den, har jeg, skjøndt det vistnok vil blive et søleligt Tab for Præsteembederne i Viborg Kjøbstad, at afgive den Indtægt, som paa den heromhandlede Maade er til-

13 Juli. Flydt dem, dog anseet det for Pligt allerede nu at forberede bemeldte Tiendes Tilbagegivelse til Rødding Sognekald, der jo først fuldstændig vil kunne finde Eted, naar Vacance indtræder i Sognekaldet for Søndresogns Kirke i Viborg, derved at det bestemmes, at dette sidste for Frentiden skal udrede den Afgift af 150 Rd., som hidtil er ydet det residerende Capellanie i Viborg, til Rødding Sognekald. Vel maa det erkjendes, at det residerende Capellani i Viborg derved vil tabe en betydelig Portion af dets Indtægter. Men da disse selv med Fradrag af bemeldte Afgift udgjøre ca. 700 Rd., vil det dog ikke blive mindre end flere andre geistlige Embeder og ligesom i ethvert Fald Retfærdighed tilfiger, at Kjøbstaden selv maa bære Byrden af deres geistlige Embedsmænds anstændige Lønning, og intet Krav har paa, at denne bæres af et fremmed Sogn, saaledes maa det ogsaa antages at blive lettere for den yngre Mand, som netop paa Grund af Embedets ringere Løn kan ventes at ville attraae det, i en Kjøbstad som Viborg, at finde Tid og Anvendelse for denne som et Bierhverv end for en Sognepræst i et Pastorat med 3 Kirker. Bed at tilmelde Deres Hæder værdighed Forestaaende, skulde Ministeriet tjenstligt tilføie, at den fornødne Bemærkning i Henhold hertil er gjort ved Bekjendtgjørelsen om Vacancen i det residerende Capellanie i Viborg.*)

14 Juli. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Ringkjøbing Amt) om at Familien, kjøndt boende i et andet Sogn end Forsøgeren, er forsørgelsesberettiget der, hvor han er det.

Efter i Skrivelsen af 2den f. M. at have modtaget Hr. Grevens Ytringer betreffende det dermed tilbagefulgte Andragende, hvori Sneiberg-Ljørring Sogneforstanderskab har begjært Ministeriets Resolution for, hvor en Person ved Navn N. N., der siden 1847 har havt stadig og fast Tjeneste paa N. N. Gaard i Ljørring Sogn, medens hans Familie, der ingenfinde har boet i denne Commune siden 21de Juni 1850, har havt Bopæl i Sinding Sogn, skal tilligemed Familien ansees forsørgelsesberettiget, skulde man herved tjenstligt melde, at det i saa Henseende maa have sit Forblivende ved Deres under 10de August f. N.

*) Cf. allerhøjeste Resol. af 24de Septbr. 1855.

afgivne Resolution, hvorefter bemeldte N. N. med Familie er 14 Juli. forførgelsesberettiget i Sneiberg-Tjorring Pastorat.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over 14 Juli. Veile Amt) om at Sognepræsten ei deeltager i Kirkevedligeholdelsesudgifter for Annergaardes Kirketiendes Vedkommende.

I Skrivelse af 22de Mai sidstleden har Hr. Amtmanden med Deres egen behagelige Betænkning forelagt Ministeriet en mellem Sogneforstanderskabet for N. N. Sogn og Sognepræsten for N. N. Menighed, N. N., opstaaet Meningsulighed angaaende Spørgsmaalet om, hvorvidt Sognepræsten er forpligtet til af Kirketienden af den Annergaard i N. N. Sogn, hvormed han er beneficeret, at deeltage i Udredelsen af Bidrag til Udgifterne i Anledning af Sognekirkens Reparation, idet Sogneforstanderskabet har antaget, at en saadan Forpligtelse maa paahvile ham i Medfør af Loven af 20de Juni 1850, medens Beneficiarius støttende sig deels til Annergaardenes oprindelige Beskaffenhed som forhenværende Præstegaarde, deels til Udtrykkene i berørte Lovs § 14, der blot angaae det Sognets Beboere som saadanne — ikke som tiendehynde — paahvilende Pligtarbejde til Kirkens og Kirkegaardes Vedligeholdelse m. B. formener sig berettiget til fritagelse for den ovennævnte Forpligtelse.

I denne Anledning skulde Man tjenstligt melde, at Ministeriet aldeles maa tiltræde Sognepræstens ovenansførte Anskuelse, idet Bestemmelsen i D. L.s 2—12—3 ikke kan ansees som andet, end som et andet Udtryk for Annergaardens oprindelige Tiendefrihed; og ligesom Præster, der ere beneficerede med Annerjord, paa Grund deraf ingenfinde have deeltaget med den enkelte Gier af en Kirketiende i Udredelsen af de paa denne hvilende Udgifter til Kirkens Vedligeholdelse m. B., saaledes kan en saadan Forpligtelse heller ikke paadrages ham derved, at Kirketienden gaar over i de vedkommende tiendehynde Beboeres Gie.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 17 Juli. og Biskoppen over Aarhus Stift), hvorved Ministeriet bifalder, at et af Besidderen af Grevskabet Frysenborg gjort Tilbud om

17 Juli. aarlig at lade Sognepræsten for Lading, Faarup og Sabroe Menigheder udvise i Grebflabets Skove 10 Læs eller $3\frac{1}{2}$ Favne Brænde, mod at denne skal besørge Brændet fløvet og hjemført, modtages.

17 Juli. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Indenrigs-Ministeriet) om at, naar en Kirke sælges til kirketienedeydende Hartkornsbrugere, Skjøde til hver Enkelt er uforøndent.

I behagelig Skrivelse af 23de August 1853 har Indenrigs-Ministeriet begjært sig dette Ministeriums Yttringer meddeelte i Anledning af det med 1 Bilag tilbagefølgende Andragende, hvori Justitsraad, Herredsfoged N. N. har forespurgt, hvorvidt nogle Mænd i Bælum Sogn, der ved Auction have tilkjøbt sig Sognets Kirke med Tilhørende og derefter overdraget hver Tiendehyder sin Andeel i Tienden for en Kjøbesum, beregnet efter Indkjøbsprisen og fordeelt efter Tiendehyrdens, behøve at udstæde Skjøde til hver Hartkornseier især, eller om det ikke maa ansees tilstrækkeligt, at de under Tæt udstæde Skjøde til Sognets tiendeydende Hartkornsbrugere.

I Gjensvar herpaa skulde Ministeriet ikke undlade tjenstligst at yttre, at det ikke antager, at det er forøndent, at der udstædes Skjøde til hver Enkelt af de tiendeydende Hartkornsbrugere, saalidet som nogen Udtykning af Tiendehartkornet behøver at finde Sted, da saavel de kongelige Skatter som Udgifterne til Kirkens Vedligeholdelse efter Forordningen af 13de November 1829 paahvile samtlige Medeiere som et Interessentskab.

19 Juli. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circ. (til samtlige Stiftsøvrigheder) om Dphøningers Meddelelse ved Sager angaaende Afhændelse af Fæstegods, tilhørende geistlige Embeder.

Indenrigsministeriet har gjentagende gjort dette Ministerium opmærksomt paa Utilstrækkeligheden af de Dphøninger om Værdi og Beskaffenhed, der pleie at ledsage de Andragender om Afhændelse af Fæstegods, tilhørende geistlige Embeder, der i den senere Tid i en stor Mængde indløbe til dette Ministerium, og hvorom der i Regelen herfra brevveksles med det forsinævnte

Ministerium. Vel ere disse Andragender nemlig i Almindelighed 19 Juli. ledsagede af Taxationsforretninger over de paagældende Fæstesteder; men Erfaringen har destoværre viist, at de, ligesom sædvanligt er Tilfældet med deslige Taxationsforretninger, som oftest ere saa upaalidelige, at derpaa ikke kan bygges, og de indeholde derhos som oftest en saa usfuldstændig Beskrivelse af den paagældende Eiendoms Beskaffenhed, at der ikke deraf kan dannes nogen klar Anskuelse i saa Henseende, og altsaa ikke heller derfra hentes det fornødne Materiale til at fælde en nogenlunde begrundet selvstændig Dom om Eiendommens virkelige Værdi. Disse Mangler afhjælpes vel tildeels ved de locale Autoriteters Erklæringer; men skjøndt Provsten og den vedkommende Stiftsøvrighed i Almindelighed maa savne personligt Kjenndskab til den Eiendom, om hvis Afhændelse der er Spørgsmaal og derfor ere henviste til, hvad Sognepræsten i denne Henseende har yttret, saa ere desuagtet deres og navnlig Stiftsøvrighedens og Sognepræstens Værdiansættelser af deslige Eiendomme ikke lidet indbyrdes afvigende. De Dplysninger, som Indenrigsministeriet anseer fornødne for at sættes istand til at danne sig en fuldstændig Mening om de vedkommende Eiendommens Beskaffenhed og Værdi, har det betegnet i et af Samme udarbejdet Schema, hvoraf det har foreslaaet, at Exemplarer maatte omsendes til samtlige Stiftsøvrigheder.

Efter den Erfaring Ministeriet har om det Usikre i Udbyttet af Taxationsforretninger maa Ministeriet være enig med Indenrigsministeriet i at finde det ønskeligt, om der paa anden Maade kunde tilveiebringes de hertil fornødne Dplysninger; og da det af Indenrigsministeriet udarbejdede Schema, hvis Udfyldning ikke kan antages at ville medføre nogen særdeles Bankelighed for Beneficiarius, maa antages at indeholde de Punkter, der ved disse Sagers Behandling væsentlig maae komme i Betragtning, saa skulde Det, ved høslagt at lade et Antal Exemplarer af dette Schema følge, tjenstligst anmode (Tit.) om at opfordre vedkommende Beneficiarius i det Dem anbetroede Stift til ved forefaldende Leiligheder at drage Omsorg for, at de Taxationsforretninger, som skulde ledsage hertil indkommende Sager om

19 Juli. Afhændelse af det omhandlede Gods, saavidt muligt komme til at indeholde de i Schemaet antydede Oplysninger*).

*) Det i Skrivelsen omhandlede Schema var saaledes affattet:

	Hartkorn.		ober Embede, tilhørende Matr. No. i By Egen Herred Amt.
	Naar tiltraadt af Hæsteren.		
	Hæsterens og Hustruens Alder.		
	Den erlagte Indfæstningssum.		
	Landgilde og anden Afgift (Naturalpræstationer indbefattede).		
	Tiende.		
	Antal og Vægfæst.	Bygninger (forfaavidt de tilhøre Embedet).	
	Assurancesum.		
	Art.	Befæstningen (forfaavidt den tilhører Embedet).	
	Værdie.		
	Ager, Eng, Torvejord, Kjør, Hebe, Rose, Stov m. v.	Eftliggende i Tdr. Rand a 14,000 Alen.	
	Beskaffenhed af hver Art.	☐	
	Den aarlige Udsæd og det aarlige Product.		
	Beliggenhed, Afstand fra nærmeste Kjøbstad eller Afsetningssted m. m.		
	Almindelig Salgspris i Egnen for en Selveiendom af lignende Beskaffenhed pr. Tonde Hartkorn.		
	Taxationsmænds.	Wærdieantættelse.	
	Beneficiarii.		
	Anmærkninger (særegne Forhold, som have Indflydelse paa Værdien m. v.)		

Schema

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Skoledirectionen 20 Juli. for Bornholm) om at Skolestuen maa benyttes til Valgmøders Afholdelse.

Med behagelig Skrivelse af 19de f. M. har Directionen tilstillet Ministeriet et Andragende fra Formanden for N. N. Sogneforstanderskab N. N., hvori han paa Sogneforstanderskabets Vegne anholder om Tilladelse for Samme til for Fremtiden at maatte benytte Sognets Skole til Afholdelsen af Valgmøder saavel ved Rigsdagsmænds som ved Sogneforstanderes Valg; hvorom Sogneforstanderskabet tidligere har henvendt sig til Directionen, men erholdt en afflaende Besked, forsaavidt saadanne Møder agtes afholdte i Skoletiden.

I Anledning heraf skulde Ministeriet til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse tjenstligst melde, at den ansøgte Tilladelse til at benytte Skolelokalet til Valgmøders Afholdelse meddeles, dog kun saaledes at Møderne afholdes udenfor Skoletiden, og at Sogneforstanderskabet drager Omsorg for, at Lokalet igjen til rette Tid er reengjort og tilbørlig ordnet til Skolebrug uden Udgift for Læreren*).

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Indenrigs- 20 Juli. ministeriet) om hvorvidt uopdyrkede Englodder ved Tiendecommissionensbehandling bør ansættes til Tiendeafgift.

*) Da der derefter til Ministeriet indkom et Andragende fra en Valgbestyrrelse, hvori anholdtes om, at Skolestuen maatte benyttes til disse Valg, og Underviisningen hæves, saalænge Mødet varer, hvilket Sognforstanderen, paa Valgbestyrrelsens Forespørgsel derom, efter Ministeriets nysansførte Resolution ikke havde anset sig berettiget til at indrømme, og Valgbestyrrelsen i denne Anledning blandt Andet havde anført, at Skoleunderviisningen ikke vilde lide ved Skolestuens Benyttelse til de ommeldte Valg, da Underviisningen ligesuldt vilde blive hævet, om end Valgmødet kunde afholdes paa et andet Sted i Sognet, idet Skolelæreren vil møde som Vælger, svarede Ministeriet under 15de November næstefter, at naar det i Ministeriets ovennævnte Skrivelse hedder at Skolestuen maa benyttes til Møder „udenfor Skoletiden“, da sigtes ved dette Udtryk til den Tid, i hvilken ingen Underviisning meddeles paa Skolen, og forsaavidt Underviisningen altsaa afbrydes paa Grund af Læreren Deeltagelse i Valgmøder, vil der efter Ministeriets Resolution af 20de Juli Intet være til Hinder for, at Skolestuen benyttes til deri at afholde saadanne Valg.

20 Juli. I det vedlagte med et Bilag hertil indkomne Andragende har Justitsraad N. N. som Formand for Tiendecommissionen for den nordlige og vestlige Deel af Viborg Amt i Anledning af en Meningsulighed imellem ham og Commissionens øvrige Medlemmer om, hvorvidt Englodder der ere beliggende i det Sogn, som er under Behandling af Commissionen, men der eies af udenfogs Mænd, og hvorfra Afgrøden hjemføres til den udenfogs boende Giers Bopæl, skal være Gjenstand for Behandling af Commissionen, begjært Ministeriets Resolution for, hvorvidt uopdyrkede Englodder skulle ansættes til Tiendeafgift eller ikke.

Bed at tilstille Indenrigsministeriet denne Sag til Afgjørelse skulde Ministeriet ikke undlade at yttre, at, ligesom der ikke erlægges Korntiende in natura af Englodder, der ikke ere tagne under Dyrkning til Production af tiendepligtige Sædarter, saaledes kan der formeentlig heller ikke blive Spørgsmaal om at fastsætte noget Bederlag for Korntiende af deslige Englodder. Derimod antager Ministeriet, at disse bør komme i Betragtning ved Bestemmelsen af Bederlaget for Korntienden af de Eiendomme, til hvilken de høre, forsaavidt de bidrage til at forhøje disses Produktionskraft, ligesom der ogsaa i Tilfælde af deres Adskillelse fra de Eiendomme, med hvilke de nu ere forenede, bliver at paalægge dem en forholdsvis Andeel, efter Hartkorn, af det for den samlede Eiendom fastsatte Bederlag. (cfr. Canc. Skr. 21de Novbr. 1843). Forsaavidt Justitsraad N. N. i bemeldte Andragende har yttret den Formening, at der efter den gjældende Lovgivning ikke kunde forlanges Korntiende af opdyrkede Englodder førend efter 20 Mars Forløb, undlader Man ikke at tilføie, at, hvad der i denne Henseende gjælder om Moser og Rjær, der opdyrkes, efter Forordning af 8de Januar 1810 § 3, ikke er anvendeligt paa Englodder, af hvilke der skulde svares Tiende strax det første Aar, da Jorden bærer Sæd. cfr. Skr. 11te November 1845.

20 Juli. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Ribe Stift) om at en ikke fast ansat geistlig Embedsmand ikke er pligtig at indtræde som Medlem i Ribe Stifts geistlige Enkelskæ.

Bed hoslagt at remittere den med Hr. Kammerherrens og 20 Juli. Deres Høiærbærdigheds behagelige Skrivelse af 2den November f. A. hertil indsendte Anmeldelse fra Pastor vicarius N. N. i N. N. til Directionen for Ribe Stifts geistlige Enkekasse om, at han den 15de September f. A. er indtraadt i Ægteskab, skulde Ministeriet i Anledning af Directionens i den Anledning gjorte Forespørgsel tjenstligt tilbagemelde, at Det med Dem er enigt, at han ikke er forpligtet til at indtræde som Medlem i Stiftets geistlige Enkekasse.

Confirmation paa et af afdøde Generallieutenant Peter Fre- 21 Juli. derik v. Steinmann og efterlevende Hustru Sophie Magdalene Steinmann sødt Dinesen under 29de April 1854 oprettet Gavebrev til Fordeel for Thybjerg Hospital saavelsom paa den for bemeldte Stiftelse under 3die Juli 1724 af Oberstlieutenant Georg Friderich von Lepel oprettede Fundats og et senere under 21de Juni 1735 af Ritmester Friderich von der Maases Enke Conradine Sophie Rossgaard til Fordeel for samme Stiftelse oprettet Gavebrev.

Fundats.

Jeg Georg Friderich von Lepel, Hans Kongelige Majestæts til Danmark og Norge Obrist-Lieutenant ved Infanteriet, bekjender herved og gjør vitterlig: at jeg efter med min fordem meget elskelige, nu hos Gud salige, Frue, Frue Anna Margrethe Heins oprettede Testament, haver opbygget et Huus til de 7 Hospitalslemmer, som vare i Thybjerre By, hvilket Huus er kaldet og herefter kaldes skal „Thybjerre Hospital“, og skal de derudi indlagte 7 Hospitalslemmer tilligemed Huset underholdes paa følgende Maade. 1) De udi fornævnte Hospital indlagte 7 Lemmer skal nyde ugentlig, som dennem hver Mandag af Thybjerregaards Giere, som nu er eller herefter kommandes vorder, betales pro Persona, een Mark otte Skilling Dansk Courant Mynt; dets Beløb bliver aarlig 91 Rdlr. siger Halvfemsfindstive og Een Rigsdaler. 2) Givets bemeldte 7 Hospitalslemmer aarlig af Thybjerregaards Giere 20 Læs Tørv à Læs een Mark som gjør 3 Rdlr. 2 fl. 3) Og som endnu bliver tilovers af Renten, som aarlig af de 2100 Rdl. svares til Hospitalslemmernes

21 Juli. Underholdning, elleve Rigsdaler fire Mark, saa anvendes det paa en Skoleholder, der kunde holde Morgen- og Aftenbøn i Høspitalet, og holde Skole for fattige Børn, hvis Boepæl bliver i den dertil udi Lybjerre opbygte Skole, som i endeel bruges til Tinghuus. 4) Den Overskud, i næstforegaaende Post er meldet, synes ringe til Skoleholderens Kost og Løn, idet samme kun kan beløbe aarlig 11 Rdlr. 4 fl , derfor han nyder af den ved Helenekilde opreiste Blokkes Penge til Hjælp aarlig Sex Rigsdaler To Mark, og over det Øvrige som udi fornævnte Blok, naar den aarlig aabnes, findes, disponerer Lybjerregaards Ciere, dog at de for det første aarligen vedligeholde Lybjerre Høspital af samme Penge og for det andet de Fattiges Sengeklæder og Bohave reparerer, hvortil nu forhaanden ikke behøves nogen synderlig Reparation, eftersom Høspitalet er nyeligen byggt, og de Fattige har gode dygtige Senge og Sengeklæder samt Bohave efter vedseiede Inventarie-Register dessev videre Bemelding, derfor itide noget aarlig kunde oplægges, saa at i Fremtiden, naar Huus og Klæder eller Bohave maatte blive brøstfældig, nogen anseelig Beholdning til disses Reparation kunde være in Casse, som og i andre Maader, at, naar een af Lemmerne ved Døden afgaaer og efterlader sig intet at begraves for, at da og af disse Penge til Begravelsen kunde tages. 5) Udi dette Høspital, som bestaaer af 7 Lemmer, observeres, at, naar der ere 6 Banskøre, da skal den 7de være frisk og stærk, at den kan gaae de 6 Syge, Banskøre og Krøblinge og Halte tilhaande, løfte og lette dem, samt hjælpe dem til deres Spises Anskaffelse, til Redning og ellers i andre Maader. 6) Bemeldte Høspitalslemmer maae ei bebyrdes af Nogen med noget Slags Arbeide, med hvad Navn det kan have eller faae kunde, men hvad lidet Arbeide de kunde forrette og afstedkomme, skulle være for dem selv til Bedste. 7) Jeg reserverer mig min Livstid Indskrivningen i fornævnte Høspital, naar nogen Lem imidlertid ved Døden afgaaer, men efter min Død disponerer Lybjerregaards Ciere derover, dog at ingen Anden indskrives uden de som paa Lybjerregaards Gods ere, Halte, Lamme, Blinde og Krøblinge, og, i saa Fald ingen af dem er til, da andre Huusarme og Svage, og i saa Maade vil Indskrivningen foretages i Provstens og Præstens Hø- og

Overbærelse. 8) Derfom nogle af fornævnte Høspitalslemmer 21 Juli. maatte forfalde og føre et uchristeligt og usømmeligt Liv og Levnet, og Sognepræsten, som bedst derom kunde være vidende, formaner den samme sig derfra at entholde, og at samme Lem desuagtet bliver fremturendes i sin Ondskab, da ville Præsten behagelig angive det for Provsten, at de der ved en Samling udi Tjhjerregaards Giers Overbærelse kunde kaste saadant et forargeligt Lem af Høspitalet, at desfen Plads med en anden christelig nødtørfstig Lem kunde blive besat.

Tjhjerregaard den 3die Juli Anno 1724.

G. F. von Lepel

End haver jeg Conradine Sophie Rostgaard salig Ritmester Fridrich von der Maases til Tjhjerregaard af Christen Kjærlighed og Medlidenshed for den Fattige forøget den Capital, som høiædle og velbaarne, nu salig Hr. Obristlieutenant von Lepel har legeret til det i Tjhjerre oprettede Høspital og Skole med 300 Rd. skriver Tre Hundrede Rigsdaler, Rente aarlig 5 pro Cento, paa det at de fattige 7 Høspitalslemmer, der hidindtil har havt Enhver om Ugen 1 R 8 S ., nu herefter kan nyde, som jeg dem paa nogle Aar haver givet, pro Persona 1 R 12 S ., saaat enhver af bemeldte fattige Lemmer har hver Dag i Ugen 4 S . til Levnetsmiddel, og vil jeg med denne Capital i alle Puncter og Poster skal forholdes ligesom forskrevne Fundation i det øvrige melder.

Tjhjerregaard den 21de Juni Anno 1735.

Af mig Undertegnede, som nuværende Besidder af Tjhjerregaard og Gods er den 21de Juni 1735 udgivet: 1) en lovførmelig 1ste Prioritets Panteobligation i Tjhjerregaard og Gods for indbemeldte Capital 2400 Rd. med denne Restriction, at Capitalen fremdeles fra Slægt til Slægt, Kjøbere eller Arvinger uryggegen til ævig Tid paa samme Fod skal blive staaende. 2) En Revers over Fundationens rigtige Efterlevelse, alt under dato 21de Juni Anno 1735.

Underskrevet Peter Frederik v. Steinmann, Deres Kgl. Majestæts Kmh. Gen.-Lieutenant, Stk. af Dbr. og den svenske Sværdorden, Ridder af den preussiske røde Ørns Ordens 2den Klasse og Dannebrogsmænd, Eier af Tjhjerregaard og Gods i

21 Juli. Præstø Amt. Gjør hermed bitterligt, at jeg for at forbedre de Aaar, under hvilke de 7 Lemmer i Lybjerg Høspital henleve i, har i Forening med min Hustru Sophie Magdalene fød Dinesen, bestemt, at Legatpengene, som disse hidtil have nydt i Genhold til Oberstlieutenant von Lepels Fundats af 3die Juli 1724 og Fru Rostgaards Gavebrev af 21de Juni 1735 skal fra Dags Dato sørges saaledes, at ethvert af bemeldte 7 Høspitalslemmer for Fremtiden erholder ialt 48 R. siger aatte og fyrgetyve Skilling Sølv ugentlig foruden fri Bopæl i Høspitalet og Brændsel efter de ældre Bestemmelser. — Det saaledes givne Tillæg, der efter almindelig Rente 4 pCt. svarer til Capital 2180 Rdl. skal vedvare i evindelig Tid og henstaae indtil videre med Pant i Lybjerregaards Hovedgaard næstfester 67400 Rdl., hvoraf 2400 Rdl. tilhører Høspitalet efter de nævnte ældre Gavebreve og Resten 65000 Rdl. er anden Prioritetsgæld, dog med Oprykningret i Prioritetsordenen for bemeldte 2180 Rdl. i Tilfælde af Afbetaling paa Prioritetsgælden 65000 Rdl. og saaledes at Eierne af Lybjerggaard forbeholdes Ret til paa anden Maade med fuld Sikkerhed at tilfikkre Høspitalet Capitalen, om samme af ham maatte foretrækkes. — I Henseende til Anvendelsen af fornævnte min og min Hustrues Gave bliver Bestemmelserne i Høspitalets ældre Gave i Et og Alt at tage til Følge. Til Bekræftelse have vi egenhændigen underskrevet og med vore Segl forsynet dette Gavebrev, som derefter foranstaltes tinglæst.

Lybjerggaard den 29de April 1854.

P. F. Steinmann.

(L. S.)

Sophie Magdalene Steinmann.

fød Dinesen.

(L. S.)

23 Juli. Confirmation paa Gavebrev hvorved Justitsraad, Birkedommer von Osten skjænker et Orgel til Storemagleby Kirke paa Amager.

Gavebrev.

Jeg underskrevne Justitsraad Johan Christian von Osten, Birkedommer og Politimester i Amager Birk bitterliggjør: at, da jeg efter Dørlæg med min nu ved Døden afgangne fjære

Hustru Marie Magdalene, født Zeltner, havde besluttet at skænke 23 Juli. et Orgel til Storemagleby Kirke paa Amager, der aldrig havde været forsynet med noget saadant, for til Menighedens større Opbyggelse at lede Kirkefanger, og for at give dem et Beviis paa den Kjærlighed og Agtelse, som jeg har fattet til den i den lange Aarrække, jeg har virket med den, skænker jeg ved dette Gavebrev til bemeldte Kirke, som dens Menigheds fuldkomne Eiendom, et fuldstændigt Orgel med Orgelchor, udvendige Forzinger og videre Tilbehør, Alt i complet Stand, hvilket nu er forsaavidt færdigt, at Orgelet vil kunne indvies og tages i Brug til førstkommende Pintsfe. Jeg har derhos i forestaaende Anledning taget følgende Bestemmelser, der ufravigeligen skulle følges, og som jeg derfor forventer at maatte blive stadfæstede enten af Stiftsøvrigheden for Sjællands Stift eller i Tilfælde ved allernaadigst Confirmation: 1) Orgelet med alt sammes Tilbehør skal stedse holdes særskilt fra Kirken asureret i den almindelige Brandforsikkring for Landet eller i den offentlige Indretning, som maatte træde i dennes Sted, og det altid for sammes fulde Bærdi, saaledes at, saafremt det ved Udsvaade maatte blive beskadiget eller aldeles tilintetgjort, Bestadigelsen da kan paa det hurtigste blive istandsat, eller i sidste Tilfælde et nyt Orgel med alt Tilbehør blive anskaffet, og skal da dette placeres og være aldeles som det, jeg som ovenansført har skænket. 2) Naar Orgelet, udenfor den almindelige Gudstjeneste, maatte blive begjært afbenyttet ved andre kirkelige Forretninger, saasom Daab, Bryllup, Begravelse og deslige, skal der derfor svares en passende Betaling, der fra Først af bestemmes af mig i Forening med Sognepræsten, men senere af denne i Forening med Sognefogden i Storemagleby Sogn og Fogden i Dragør, og som bliver af Vedkommende at erlægge ved Forretningens Bestilling til Sognepræsten, som derover ligesom ogsaa over Udgifterne ved Orgelet har at afholde et eget Regnskab, der afsluttes inden Udgangen af hvert Mars Januar Maaned, og som derpaa tilstilles bemeldte Stiftsøvrighed til Revision og Decision. 3) Af hvad der saaledes maatte indkomme ved de under Nr. 2 anførte kirkelige Forretninger udredes først Assurance-Præmien for Orgelet, dernæst til den Skolelærer og Kirkefanger, der spiller

23 Juli. Orgelet, et til hans Lønning passende Tillæg, som bestemmes af de under Nr. 2 ommeldte Mænd, og opbevares det derefter Overblevne til tilfældige Reparationer af Orgelet af Sognepræsten, den ovennævnte Sognesfoged og Foged, indtil det er opvozet til 100 Rdlr., da saadant gjøres frugtbringende enten ved Indkjøb af Obligation, lydende paa en offentlig Kasse, eller ved Udlaan mod Sikkerhed som for andre offentlige Midler, hvorefter Obligationen bliver at tilstille Stiftsøvrigheden, for at forsynes med dennes Prohibitivpaategning. Det bemærkes derhos, at ifølge den mellem mig og Orgelbygger Gregersen med Hensyn til anførte Orgel indgaaede skriftlige Contract har denne forpligtet sig til i et Tidrum af 5 Aar, at regne fra den Dag Orgelet bliver af ham vedbørligen afleveret, at istandsætte, uden nogen Betaling, de Feil eller Mangler, som i dette Tidrum maatte indtræffe eller vise sig ved det; dog at saadanne Feil ikke maa være foranledigede ved nogen Overlast eller uordentlig Brug af Orgelet, ligesom Hovedstemningen af det ikke er indbefattet i anførte Forpligtelse. Til Bekræftigelse har jeg egenhændigen underskrevet og med mit Segl forsynet dette Document, der med forventende Stadfæstelse eller allernaadigst Confirmation vil blive at opbevare i Sjællands Stifts Archiv, hvorimod bekræftet Gjenpart deraf vil blive meddeelt Sognepræsten for Storemagleby Menighed til Opbevaring med Kirkens andre Documenter.

Kjøbenhavn den 25de Marts 1855.

J. C. v. Osten.

23 Juli. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Fyens Stift) om Præstens Pligter med Hensyn til at paasee, at Personer ei ægtevises, som have modtaget urefunderet Understøttelse af Fattigvæsenet, medmindre Mandens Forsørgelsescommune dertil giver Samtykke.

I Anledning af at dette Ministerium efter Begjæring fra Indenrigsministeriet har ved Circul. Skr. af 7de November 1851 anmodet samtlige Biskopper om at gjøre Præsterne opmærksomme paa de Følger, som de kunde paadrage sig ved en mindre nøisagtig Sagttagelse af Bestemmelsen i Forordningen af 30te April

1824 § 3 Nr. 10 om, at Personer, der have nydt urefunderet ^{23 Juli.} Understøttelse af Fattigvæsenet, ikke maae stedes til Hgteklub uden Samtykke af Mandens Forsørgelsescommune, har Sognepræsten for N. N. Menighed N. N. Sogn i et med Deres Høiærværdigheds behagelige Skrivelse af 22de December 1852 hertil indkommet Andragende ubbedt sig Ministeriets Fortolkning af bemeldte Bestemmelse i Forordningen af 30te April 1824, sammenholdt med dens § 4, idet han navnlig har forespurgt, hvilket Beviis for Tilstedeværelsen af den i Forordningens § 3 Nr. 10 omhandlede Betingelse for Hgteklubbets Indgaaelse Ministeriet betragter som authentisk.

I denne Anledning skulde Ministeriet, der tidligere har brevverlet med Indenrigsministeriet i Anledning af en anden lignende Forspørgsel, tjenstligst yttre, at Ministeriet ikke skjønner rettere, end at Udtrykkene i § 4: „Om alle de foransførte Puncter bør Præsten, forsaavidt disses Natur tillader det, forsyne sig med authentiske Beviser“ maa ansees for anvendelige ogsaa paa den i § 3 Nr. 10 omhandlede Betingelse, saaledes at det ikkun paa-hviler den vedkommende Præst, saavidt det efter Omstændighederne er muligt, at forsyne sig med authentiske Beviser for, at de Paagjældende ikke have nydt urefunderet Fattigunderstøttelse. Hvorvidt nu Præsten i denne Henseende skal gaae med Hensyn til sine Fordringer, derom kunde Ministeriet ikke opstille nogen almindelig Regel, men Spørgsmaalets Besvarelse maatte med Hensyn til hvert enkelt Tilfælde overlades til hans egen Conduite og Skjøn efter de concrete Omstændigheder og Forholdets Beskaffenhed. Imidlertid maatte Ministeriet dog, i Henshold til de ovenmeldte Udtryk i Forordningens § 4 finde, at det ikke ubetinget kunde ansees for nødvendigt for Præsten at forlange skriftlige Attestationer fra de vedkommende Communers Fattigbestyrelser, navnlig ikke, hvor Tilveiebringelsen af deslige Beviisligheder paa Grund af Tvivl om de Paagjældendes Forsørgelsessted eller deslige vilde medføre en utilbørlig Forsinkelse af deres Hgtevielse, men derimod finder Ministeriet, at Præsten, hvor Omstændighederne ikke tilstede ham at forsyne sig med authentiske Beviser i denne Henseende, maa kunne forlange, at Forloverne skulle paatage sig at indestaae for denne Betingelses

23 Juli. Tilstedeværelse; og ville disse det ikke, eller forekommer Sagen iøvrigt den vedkommende Præst tvivlsom, maa han kunne nægte at foretage Bielsen. Men forøvrigt skulde Ministeriet ikke undlade at bemærke, at, saafremt en Præst skulde være kommet i det Tilfælde at have sammenviet Personer, der havde nydt urefunderet Fattigunderstøttelse, vil det muligen af Domstolene blive betragtet som disses Sag at afgjøre, hvorvidt han da kan blive pligtig at give den vedkommende Commune Erstatning, hvis den derpaa gjør Fordring. I det Ministeriet iøvrigt ikke undlader at gjøre opmærksom paa, at det omhandlede Circul. af 7de November 1851 ikke, saaledes som Deres Høiærværdighed synes at forudsætte, indeholder nogen ny Bestemmelse, men alene en med Hensyn til Præsternes egen Sikkerhed motiveret Indskjærpelse af den i Forordningen af 30te April 1824 § 3 Nr. 10 givne, og ikke ved nogen senere Lov ophævede Bestemmelse, skulde det sluttelig tilføie, at der gjennem Indenrigsministeriet er indledet Forhandlinger om, hvorvidt en Forandring kunde foretages med Hensyn til den omhandlede Bestemmelse.

24 Juli. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Holbæk Amt) om at ved Gaardens Udstykning Skolelæreren for Degneindtægterne kan, naar en Hovedparcel bliver tilbage, holde sig til denne for samtlige disse, men i modsat Fald maa indkræve dem hos Parcellisterne.

Med behagelig Skrivelse af 28de December f. A. har Hr. Kammerherren foranlediget ved en desangaaende indkommen Forespørgsel fra Skolelærer N. N. i N. N., begjært Resolution for, hvorledes der skal forholdes med Opkrævningen af de gamle Degneindtægter, som udredes af Gaarde, der blive udparcellerede, og navnlig forespurgt, hvorvidt Hovedparcellisten af en udstykket Gaard skal være ansvarlig for alle de Byrder, der paahvilede Gaarden i dens Heelhed med Regres til de andre og mindre Parcellister.

I Anledning heraf skulde Ministeriet, efter at dets herved fremkaldte Forhandlinger med Indenrigsministeriet nu ere tilendebragte, tjenstligst melde, at i Tilfælde, at en Gaard udstykkes, og der bliver en Hovedparcel tilbage, maa Skolelæreren kunne for de gamle Degne-Indtægter af den samlede Gaard holde sig

til Hovedparcellisten, mod at denne da igjen har Regres til de 24 Juli. mindre Parcellister; hvorimod Læreren, hvis der ved Udskiftningen ikke bliver nogen Hovedparcel tilbage, maa holde sig for de omhandlede Indtægter til de enkelte Parcellister, men i saa Fald dog af Sogneforstanderskabet maa kunne fordre en Fortegnelse over Præstationernes Fordeling paa Parcellerne.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 24 Juli. Sjællands Stift) om at Gouverneuren i Vestindien ved Meddelelsen af Bevilling til at vies af uvedkommende Præst tillige kan bevilge Bielsens Foretagelse af en reformeert Præst, om end Bruden er lutherisk, og fritage for Udstedelse af Revers om Børnenes Opdragelse i den lutheriske Religion, naar en af Ægtefolkene er Catholik.

Finansministeriet har tilmeldt dette Ministerium, at det efter derom nedlagt allerunderdanigst Forestilling har behaget Hs. Majestæt ved allerhøieste Resol. af 7de September 1853 at bifsalde, at en allerhøieste Tilkjendegivelse maa skee til Colonialraadet i Vestindien om, at der findes Betænelighed ved at udvide Loven af 13de April 1851 til at gjælde for Vestindien, men at Gouvernementet bemyndiges til under de almindelige Bestingelser for Meddelelsen af Bevillinger til Bielse ved uvedkommende Præst at tillade Bielses Foretagelse af de ved de reformeerte Menigheder ansatte Præster, skjøndt Bruden hører til den lutheriske Kirke, samt til at meddele Fritagelse for Udstedelsen af det befalede Revers om Børnenes Opdragelse i den lutheriske Tro, naar en af Ægtefolkene hører til den catholske Kirke, dog at saadan Fritagelse kun indrømmes, hvor der findes særlige Grunde dertil med Hensyn til Forældrenes Stilling og Børnenes Fremtid.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Aalborg Amt) 26 Juli. indeholdende forskjellige Regler for Fattiggættens Vigning.

Med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 3die d. M. har Ministeriet modtaget nogle herfra begjærte nærmere Oplysninger betræffende det med bemeldte Deres Skrivelse tilbagefulgte Andragende, hvori endeel af N. N. Sognes samlede Skoledistricts Beboere have anholdt om, at det paa Grund af den af Sogneforstanderskabet for bemeldte Sogne med Hensyn til Vigningen

26 Juli. over Udgifterne til Skolevæsenet for 1854 brugte, formeentlig i flere Henseender urigtige, Fremgangsmaade, maa blive Forstanderskabet paalagt at forfatte en ny Rigning over bemeldte Udgifter.

Næst i denne Anledning at bemærke, at den af Sogneforstanderskabet afgivne Erklæring af 12te f. M., saaledes som i det Følgende nærmere vil blive viist, er mindre fuldstændig, skulde Man, i Continuation af sin Skrivelse af 26de Mai sidstleden herved tjenstligst meddele Følgende: Hvad for det Første angaaer den af Andragerne fremsførte Anke: at Opsummeringerne paa den oprindelige Rigning vare urigtige, da er denne Feil forlængst afhjulpen, og forsaavidt der dernæst er klaget over: deels, at en enkelt Sogneforstander, efterat Rigningen alt var fremlagt til almindeligt Eftersyn, egenmægtigen har foretaget flere Ændringer ved den, endog i dens specielle Rigningsætser, deels at Rigningen ikke, efterat den saaledes var ændret og ved Sogneforstanderskabets Møde den 12te Januar d. A. paany vedtagen, har været henlagt til almindeligt Eftersyn, da er det af Sogneforstanderskabet oplyst: i førstnævnte Henseende, at de ved Rigningen foretagne Ændringer, foruden den nysberørte Rettelse af Opsummeringerne, alene have bestaaet i, at en enkelt Yders Bidrag efter Hartkorn, der ved en Skrivfeil var ansat 1 Rd. for høit, er blevet nedsat med dette Beløb, ligesom to Andres, formedelst en Forandring i deres Hartkorn paa Grund af et Magelæg, respective med $\frac{1}{2}$ f. og 1 f., — og i sidstnævnte Henseende, at Rigningen, efter at være bleven saaledes rettet, den 23de December f. A. atter blev henlagt i Skolen, hvorom Befjendtgjørelse skete ved begge Kirker den 24de f. M., samt at Rigningen derefter forblev henliggende i Skolen til den næstpaafølgende 26de Januar, og Ministeriet maa derfor ligeledes finde denne Deel af Klagen ubesøiet. Naar Andragerne derimod endvidere have ført Anke over: at Rigningen er for seent affattet; at deri ei angives, hvormeget der er lignet pr. Tde. Hartkorn; at den kun tager Hensyn til Tdr. og Skpr., ei til Fdkr. og Alb., samt at Rigningen tværtimod Buddet i den allerhøieste Resolution af 27de August 1816, kundgjort ved Cancellie-Circ. af 7de September næstefter, kun eristerer i et enkelt Exemplar,

da kan Ministeriet ikke Andet end finde disse Anker grundede. 26 Juli. Det samme gjælder om de 2de endnu fremsatte Ankeposter, at Hartkornet i Skjæpperubrikken, selv afføet fra den saaledes brugte Fremgangsmaade overalt at reducere samme til hele Skjæpper, paa flere Steder er urigtigt angivet, samt at Paaligningen efter Hartkorn, saaledes som dette nu engang er opført paa Ligningen, derhos ei er eens for Alle, idet Sognesforstanderskabet, hvad det første af disse Puncter angaaer, kun for ganske enkelte af de i Ministeriets ovenberørte Skrivelse fremhævede Skatteyderes Bedkommende har gjort Forklaring om Ligningens Afvigelse fra den med Andragendet fulgte Hartkorns-Extract, hvis Rigtighed er anerkjendt, ligesom Forstanderskabet, der eiheller, som af Ministeriet forlangt, har opgivet, hvormeget der er lignet pr. Tde. Hartkorn, har undladt at imødegaae den sidstansførte Anke, hvorfor det maa antages, at have vedgaaet de 2de heromhandlede Urigheder, der forøvrigt sees at hidrøre fra, at man uden nærmere Undersøgelse Aar for Aar har fulgt den engang eksisterende Hartkornliste og navnlig ved Ligningen fra 1854 lagt den for 1853 til Grund. Ligesom Ministeriet nu forventer, at Sognesforstanderskabet vil søge de her ansførte Feil undgaaede for Fremtiden, hvorved Man, forsaavidt Tiden for Ligningens Affattelse angaaer, skal bemærke, at Bestemmelsen i den af Sognesforstanderskabet selv citerede Canc.-Skr. af 24de December 1833 ad 2 i saa Henseende vil være at følge, og idet Man derhos med Hensyn til det Punct, at Ligningen kun eksisterer i et enkelt Exemplar, tilføier, at fornævnte allerhøieste Resolution af 27de August 1816 bør følges ogsaa med Hensyn til Skoleligningen for forrige Aar, og 3 verificerede Gjenparter af samme snarest tages og tilfilies Bedkommende, saaledes maa Ministeriet, navnlig paa Grund af de sidstansførte 2de Urigheder i den paaklagde Ligning, hvortil endnu kommer den i Ministeriets Skrivelse af 26de Mai sidstleden berørte, men i Forstanderskabets Erklæring af 12te f. M. med Lausshed forbigaaede Feil, at den ovenomtalte Reduction af Fdkr. og Alb. til hele Skpr. end ikke er foretagen efter eens Principer for Alle, ansee det nødvendigt, at der i Henhold til det oven Fremførte foretages en yderligere Revision af bemeldte Ligning, dog at,

26 Juli. som i Ministeriets oftnævnte Skrivelse af 26de Mai d. A. alt bemærket, denne Revisions Resultater først blive at tage til Følge ved Opkrævningen af Bidragene for indeværende Aar, saaledes at det for 1854 formeget eller lidet Afkrævede føres Bedkommende til respective Afgang og Tilgang i Bidragene for i Aar. Sluttelig skal Man, efter den Anledning, Sagen dertil giver, endnu tilføie, at det er en Selvsølge, at hvad ovenfor er foreskrevet til Iagttagelse for Fremtiden med Hensyn til Skoleligningerne, ogsaa vil være at iagttage ved de fremtidige Fattigligningers Affattelse.

27 Juli. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Sorø Amt) hvori Ministeriet i Anledning af et indkommet Andragende, hvori N. N. Sogneforstanderskab havde anholdt om Tilladelse til paa Communens Vegne at indgaae Selvskyldnercaution for et Laan paa 200 Rd., som Indsidder N. N. attraaede at optage i Holsteinborg Sparekasse for dermed at bestride Omkostningerne ved Opførelsen af et Huus for sig og Familie, svarer, at det Ansøgte ikke har kunnet bevilges.

28 Juli. Rescript (til Biskoppen over Ribe Stift) om at Præsterne paa Venø fritages for Vacancetjeneste, og at den, som forflyttes til et andet Kald fra Venø, skal forblive der, indtil Eftermanden er ankommen.

Vi Frederik den Syvende, Konge til Danmark &c. Vor Gunst! Vi give Dig hermed tilkjende, at Vi i Anledning af Din derom gjorte Indstilling, samt den af Vor Minister for Kirke- og Underviisningsvæsenet i den Anledning nedlagte allerunderdanigste Forestilling have fundet for Godt allernaadigst at bestemme, at Sognepræsten paa Vor De Venø, naar han maatte blive befordret til et andet Kald, skal forblive paa Den og udføre Embedets Gjerning, indtil hans Eftermand er udnævnt og ankommen til Den, imod at det skal paaligge Eftermanden at holde ham skadesløs for den Betaling, han har maattet udrede for Besørgelsen af det nye Embede, til hvilket han er kaldet; samt at Sognepræsten paa bemeldte Vor De Venø fritages for at ud-

føre Vacanceljeneste for Præsterne i Skoddborg Herred under 28 Juli. Ringkjøbing Amt.

Derefter 2c.

Indenrigs=Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Sorø Amt) 30 Juli. om forskjellige Spørgsmaal angaaende Sogneforstanderskabernes og Amtsråadenes Sammensætning efter Lov af 22de Marts 1859.

I Skrivelse af 21de f. M. har Hr. Kammerherren forelagt Ministeriet et Andragende, hvori Sognepræsten for Averske Sogn under det Dem anbetroede Amt, i Anledning af nogle i sidstnævnte Sogns Forstanderskab reiste Tvivl angaaende Forstaaelsen af Lovens af 22de Marts d. A. om Sogneforstanderskabernes og Amtsråadenes Sammensætning og Valg, har forespurgt: 1) om Sognepræsten i Fremtiden kan vælges til Medlem og Formand for Sogneforstanderskabet i Annexet Thestrup Sogn, uanset, at han ikke der har Bopæl; 2) om Birkedommeren skal medregnes som Medlem af Sogneforstanderskabet ved Fastsættelsen af det Antal Medlemmer, som i Overensstemmelse med Lovens § 2 for Fremtiden skal vælges til Sogneforstanderskabet; samt 3) om der ved Bestemmelsen af hvormange Vælgere der skulle kunne henregnes til de i Lovens § 3 2det Stykke omtalte høistbeskattede Femtedeel af Communens Beboere, skal, naar hele Vælgerantallet ikke er deleligt med 5, tages noget Hensyn til den overskydende Brøk.

I denne Anledning skulde Ministeriet, i Overensstemmelse med hvad af Hr. Kammerherren i foransførte Deres Skrivelse er anført, herved tjenstligst melde: ad 1) at Sognepræsten i Medfør af bemeldte Lovs § 3, 4de Affnit ikke kan vælges til Medlem af, og som en Følge heraf ei heller til Formand for, Forstanderskabet i det Sogn, hvori han ikke paa den Tid, Valget foregaar, har haft Bopæl i 1 Aar; ad 2) at Herredsfogden eller Birkedommeren ikke kan medregnes blandt Sogneforstanderskabernes Medlemmer efter Lovens § 2, og at derfor i nærværende Tilfælde nu bliver at vælge 7 Medlemmer til Forstanderskabet for Thestrup Sogn; ad 3) at hvor efter samme Lovs

30 Juli. § 3, 2det Stykke, Bælgernes Antal ikke er deleligt med 5, bør for den fremkomne Brøk tilkaldes 1 Bælger.

31 Juli. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Aalborg Stift) om at den sædvanlige Afgift i Kjøbstaden til Kirke og Skoler for Hjemmevielfer ikke er bortfaldet.

Med behagelig Skrivelse af 20de October f. A. have Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed tilstillet Ministeriet et Andragende fra Sognepræsten ved Frue Kirke i Aalborg, N. N., hvori han bemærker, at det i den senere Tid 2de Gange er indtruffet, at Personer, som begjærede at ægtevies ifølge erhvervet Vielsesbrev, have vægret sig ved at erlægge den der i Byen ved saadan Leilighed sædvanlige Afgift, til Kirken 2 Rd. og til Skolen 4 Rd., og Sognepræsten har derfor begjært Resolution for, hvorvidt bemeldte Afgifter ved Vielsen efter Vielsesbrev bør affordres de Paagjældende.

I Anledning heraf skulde Ministeriet herved melde, at, da lignende Afgifter ved Stuebryllupper ere tillagte adskillige Kjøbstad-Kirker og Skoler ved speciella Bestemmelser, og da der ligeledes i Aalborg langt tilbage i Tiden og i det mindste fra 1690 har været svaret lignende Afgifter, navnlig som omhandlet i Canc.-Skr. af 29de September 1781 til Stiftamtmanden og Biskoppen over Aalborg Stift, 4 Rd. til Rector ved den latinske Skole og 2 Rd. til Klokkeren og Degnen hver især, kjenner Ministeriet ikke, at der er Grund til at frasalde Fordringen af de i Andragendet nævnte Afgifter.

31 Juli. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circ. (til samtlige Biskopper) om Anordning af en almindelig Takkebøn i Landets Kirker i Anledning af Hs. Majestæt Kongens Helbredelse.

Da Hans Majestæt nu fuldstændigen har forvundet Følgerne af det ham tilfødt Uheld, som saa let kunde have medført Fare for Allerhøiøstjammes Liv, og som derfor ogsaa har hos Folket fremkaldt Uro og Bekymring, føler Ministeriet sig opfordret til at anordne Afholdelsen af en almindelig Takkebøn i denne Anledning i Landets Kirker.

Bed at meddele Deres Høiærværdighed dette, skulde Man

tjenstligst anmode Dem om at foranstalte, at en saadan Takkebøn 31 Juli.
holdes i det Dem underlagte Stifts Kirker den første Søndag,
da dette kan skee, efter Modtagelsen af nærværende Skrivelse.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 31 Juli.
Volland-Falsters Stift), hvori Ministeriet bifalder, at Førsteguds-
tjenesten i Laagerup og Thorslunde Kirker samt Fuglse og Krønge
Kirker bestemmes afholdt fra 1ste Mai til 30te September Kl. 8
og Sidstegudstjenesten Kl. 11.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden 31 Juli.
over Ribe Amt), hvori Ministeriet, da Amtet ved at fremsende en
Forespørgsel fra Brugere af det ufrie Hartkorn i Hunderup
Sogn, om ikke Eierne af N. N. Hovedgaardstaxt-Jorder ere
pligtige at betale Afgift til Kirken for Viin og Brød, for Stole-
stade, for Begravelsesstade paa Kirkegaarden, for Kirkeklokkernes
Ringning samt deeltage i Udgifterne til Kirkens Reparation,
blandt Andet havde yttret, at, da det er en Pligt for Kirkeieerne
at holde Viin og Brød til Alterens Sacramente samt at ved-
ligeholde Kirkebygningen, hvorfor de nyde Tienden som Beder-
lag, kan der ikke herfor fordres en anden særskilt Betaling af
Menighedens Medlemmer end det Bidrag, som D. L.'s 2—23—13
har paalagt Huusmænd og Jnderster; at Stolestade i Landsby-
kirkerne ikke kan belægges med Leie eller Betaling saaledes som
i Kjøbstæderne ifølge D. L.'s 2—22—45; men at der derimod
ifølge 2—22—38 kan fordres et passende efter Billighed og
Bedtægt bestemt Bederlag for Gravmonumenter; samt endelig at
Kirkeklokkernes Ringning ifølge Lovens 2—15—5 er Kirkefan-
gerens Pligt i Hunderup Sogn, da han har fri Bopæl umid-
delbart ved Kirken; men at der, naar der skal ringes for Tiig,
og Sognemændene, hvortil da ogsaa Beboerne paa Hovedgaardstaxt-
taxten henhøre, ikke selv udsøre Klokkeringning uden Betaling
efter indbyrdes Omgang, af Beboerne paa N. N. Hovedgaardstaxt
maa betales efter samme Taxt, som er gjældende for de
andre Sognemænd, der ønske Kirkeklokkens Ringning, anmoder
Amtet om at give Andragerne Besked i Overeensstemmelse med
dets ovenansførte Yttringer, som Ministeriet i det Hele maatte til-
træde.

31 Juli. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Rjøbenhavn's Amtsstolebirection), hvori Ministeriet i Anledning af en Forespørgsel fra en Skolecommission i en Rjøbstad om den, som under Vacancen i et ordineret Catechetembede besørger Underviisningen i Skolen, kan udbetales Catechetens Løn af Skolekassen, henviser til Canc.-Skrivelse af 19de Juni 1832. *)

2 Aug. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Præstø Amt)

*) Denne Skrivelse var saaledes lydende:

Hr. Stiftamtmand og Deres Høiærværdighed have med Erklæring af 27de Marts sidsleben tilstillet Cancelliet en Skrivelse fra Skolecommissionen i Fredericia, hvori samme, i Anledning af Vacancen i ordineret Catechet- og første Lærereembedet ved Borgerstolen i Trinitatis Sogn, forespørger: 1) Om den fratrædende ordinerede Catechet's Løn skal beregnes ham til den Maaned's Udgang, hvori han er kaldet til andet Embede, eller til den Maaned's Udgang, hvori han ophører at fungere. 2) Om den tiltrædende ordinerede Catechet's Løn skal beregnes ham fra hans Bestallings Dato, eller fra den Maaned's Begyndelse, hvori han tiltræder Embedet. 3) Om den eller de, der besørger Embedets Forretninger i Vacancen, skulle nyde dets Løn, som Godtgjørelse enten til Bestallings Dato eller til den Bestillede tiltræder; og i sidste Fald, hvorfra Godtgjørelsen skal komme, saafremt den Tiltrædendes Løn skal beregnes ham fra hans Bestallings Dato. 4) Om Høitidsofferet skal tilfalde den fratrædende ordinerede Catechet for den Tid, hvori han, efterat være kaldet til andet Embede, vedbliver at fungere. 5) Hvorlænge den bestillede ordinerede Catechet og Førstelærer ved en Borgerstole maa tøve med at tiltræde Embedet.

I denne Anledning skalde Cancelliet, efter at have brevverlet med Bistoppen over Ribe Stift, herved tjenligt tilmelde Hr. Stiftamtmand og Deres Høiærværdighed følgende til behagelig Efterretning og Bekjendtgjørelse for Vedkommende: Ad 1) Den fratrædende ordinerede Catechet og Førstelærer ved en Borgerstole tilkommer Embedets Løn, beregnet indtil den Dato, under hvilken ham allernaadigst forundes Kaldsbrev til et andet Embede. Ad 2) Den Tiltrædendes Løn beregnes fra den ham allernaadigst givne Bestallings Dato. Ad 3) Betalingen for Embedsforretningernes Besvarelse under Vacancen, nemlig fra den fratrædendes Kaldsbrevs til den Tiltrædendes Bestallings Dato, afholdes af Lønnen; og, forsaavidt Noget af samme overflyder, bliver dette til Besparelse for Communen, da Skolelærhjælpekassen ikke har Ret til nogen Indtægt fra disse Embeder under Vacancer; men fra den Tiltrædendes Bestallings Dato affortes den omhandlede Betaling i hans Løn. Ad 4) Hvad Høitidsoffer der maatte gives under Vacancen, tilflyder den fungerende, og kommer i Betragtning som Godtgjørelse for Functionen. Ad 5) Den allernaadigst bestillede ordinerede Catechet bør tiltræde saafart muligt, og almindeligviis strax efter Ordinationen.

indeholdende Besvarelse paa forskjellige Spørgsmaal angaaende 2 Aug. Lov af 22de Marts d. A. om Sogneforstanderskabets og Amtsraadens Sammensætning.

Foranlediget af et Andragende fra N. N. Sogneforstanderskab har Hr. Amtmanden i Skrivelse af 3die f. M. til Ministeriets Afgjørelse indstillet følgende med Hensyn til de ifølge Lov af 22de Marts d. A. forestaaende Valg af nye Forstandere opstaaede Spørgsmaal nemlig: 1. om man for at udfinde, af hvormange Medlemmer det gamle Forstanderskab har bestaaet, skal medregne, foruden de valgte Medlemmer, ogsaa de større Lods-eiere, Politimesteren og Eierinden af N. N. Gaard, som qua større Lods-eier kunde have ladet møde ved Fuldmægtig, men saavidt Amtet bekjendt ikke har gjort Brug af denne Ret? 2. hvorledes der skal forholde, naar Abcendenter og Descendenter skulde blive valgte til Forstanderskabet? og 3. hvorvidt Sogneforstanderskabets nuværende Medlemmer kunne paa Grund af den Tid, de have fungeret som saadanne, undslaae sig for at modtage Valg til det nye Forstanderskab?

I denne Anledning skulde man tjenstligst melde: ad 1. at der i den omspurgte Henseende ifølge fornævnte Lovs § 2 bør medregnes samtlige hidtil valgte Sogneforstandere og samtlige i Sognet bosatte Giere af 32 Edr. Hartkorn, uden Hensyn til om de have benyttet den dem indrømmede Ret eller ikke; altsaa ogsaa Eierinden af N. N. Gaard, men derimod hverken Politimesteren eller Sognepræsten, og at Sogneforstanderskabet, der efter hvad er oplyst fortiden bestaaer af 9 valgte Medlemmer, og hvortil 4 større i Sognet boende Lods-eiere have Udgang, saaledes for Fremtiden vil komme til at bestaae af 13 valgte Medlemmer; ad 2. at Ministeriet med Dem er enig i, at i det heromhandlede Tilfælde de af Paagjældende, som have erholdt færrest Stemmer, ikke kunne modtage Valget, og at Andre da maa vælges istedet, hvorhos man ikke undlader at tilføie, at Lodstrækning maa gjøre Udslaget, hvor de Paagjældende ere valgte med lige Stemmer; og ad 3. at de af de nu fungerende valgte Sogneforstandere, som efter deres seneste Valg som saadanne have fungeret mindst i 3 Aar, af denne Grund ville kunne undslaae sig for ved det første Valg at modtage Gjenvalg for en

2 Aug. jaa lang Periode, som den i hvilken de i Medfør af hiint Valg have været valgte Medlemmer af Forstanderskabet.

2 Aug. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Præstø Amt) angaaende Lov af 22de Marts 1859 om Sogneforstanderskabernes og Amdsraadenes Sammensætning.

Bed at fremsende et Andragende, hvori N. N. Sogneforstanderskab har begjært Resolution for, af hvormange valgte Medlemmer Sogneforstanderskabet isølge Lov af 22de Marts d. A. angaaende Sogneforstanderskabernes og Amdsraadenes Sammensætning og Valg dens § 2 fremtidigen skal bestaae, har Hr. Amtmanden ved Skrivelse af 3die f. M. indsillet dette Spørgsmaal til Ministeriets Afgjørelse.

Foranlediget heraf skulde Man til Efterretning og videre fornøden Bekjendtgjørelse tjenstligst melde, at, da N. N. Sogneforstanderskab, efter hvad er oplyst, maa antages fortiden at bestaae, foruden af Stedets Sognepræst, af 9 valgte Medlemmer og een større i Sognet boende Lodseier, vil det i Medfør af den ompurgte § i fornævnte Lov for Fremtiden komme til at bestaae af 11 valgte Medlemmer.

2 Aug. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til den Kongelige Direction for Borger- og Almueskolevæsenet i Kjøbenhavn) om at ingen Lærer maa gives fast Ansættelse ved Kjøbenhavns offentlige Skoler, medmindre han har 18 Timer i disse om Ugen.

Efter Modtagelse af Directionens behagelige Skrivelse af 31te Mai sidstleden betræffende den af Justitsministeriet attraaede Begrænsning for fast Ansættelses Meddelelse til de ved Kjøbenhavns offentlige Skoler ansatte Lærere med Hensyn til den dermed følgende Fritagelse for Børnepligt og efter yderligere Brevvevling om Sagen med Justitsministeriet har Ministeriet taget den Bestemmelse, at der herefter ikke bliver at meddele fast Ansættelse til nogen ved de under Directionen forterende Skoler ansættende Lærer, som læser et ringere Timeantal i disse end 18 om Ugen. Hvilket herved tjenstligst tilmeldes Directionen med Tilføiende, at der som Følge heraf bliver i de fra Directionen udfærdigende Beskikelsesbreve for fastansatte Skolelærere at optage udtrykkelig

Angivelse af, hvormange Timer om Ugen den Paagjældende ansættes til at læse. *) 2 Aug.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Aarhus Stift) hvorved det approberes, at en Hobro Sognekald tilhørende Skovlod sælges for 150 Rd., der udsættes blandt Stiftets offentlige Midler til Forrentning til Fordeel for Kaldet. 6 Aug.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circ. (til samtlige Biskopper) i Noten p. 232. 6 Aug.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Langelands Skoledirection) hvorved det tillades, at Bødstrup Sognekald maa afgive af Præstegaardens Mark et Stykke Jord, mod at istedetfor samme den saakaldte gamle Skoles Grund indlemmes i Præstegaardens Jorder. 6 Aug.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Odense Amt) om Udstrækningen af en Communes Forpligtelse til Refusion i et concret Tilfælde. 7 Aug.

Efterat ugift Fruentimmer N. N.s to uægte Børn i Overeensstemmelse med en af Odense Rjæbstads Fattigcommission derom fremtad Paaastand kort efter Moderens Død i Mai 1852 vare blevne modtagne til Forsørgelse i Korup-Ubberud Pastorat, som den Commune, hvori Moderen antoges forsørgelsesberettiget, blev der af Forstanderskabet for bemeldte Commune reist Spørgsmaal om Rigtigheden af den Forudsætning, hvorunder Børnene saaledes vare modtagne sammesteds, og blev det da ved et i saahenjende af Forstanderskabet under 28de Juni s. A. requireret, men først under 11te November næstefter afholdt Forhør oplyst, at bemeldte N. N. og som Følge deraf hendes uægte Børn vare forsørgelsesberettigede i Odense. Da Korup-Ubberud Sogneforstanderskab i Genhold hertil under 25de November s. A. hos Odense Commune fordrrede Refusion af de Omkostninger, samme havde havt jaavel ved de to ovenmeldte Børns Forpleining som ved et tredje uægte Barn af fornærnte N. N., til hvis Underholdning der af Sognet alt tidligere var ydet Understøttelse, men Fattigcommissionen i Odense, næst isvrigt at anerkjende

*) Cfr. Kirke- og Underviisnings-Min. Skr. af 22de April 1858.

7 Aug. Familien forsørgelsesberettiget sammesteds, i Henshold til Forordningen af 24de Januar 1844 § 11 vægrede sig ved at yde den paastaede Erstatning fra et tidligere Tidspunkt end den 25de November 1852, blev Sagen under 27de April 1853 af Amtet indstillet til Ministeriets Afgjørelse, og har man senere med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 20de August f. A. modtaget nogle herfra desirede yderligere Oplysninger i samme.

I denne Anledning slutte Man til behagelig Efterretning og videre fornøden Bekjendtgjørelse herved tjenstligst melde, at, da det af de senest modtagne Oplysninger fremgaaer, at Korup-Ubberud Sognestandskab alt ved Skrivelser af 14de Juni 1850 deels til Odense Fattigcommissiøn deels til Amtet har reist Spørgsmaal om N. N.s Forsørgelsehjem, men at det som Følge heraf paa Amtets Foranstaltning optagne, først under 14de November 1852 sluttede Forhør ingenstunde er blevet Forstanderskabet tilstillet, ligesaaalidet som dette overhovedet har modtaget Svar fra Amtet paa ovennævnte Skrivelse, samt at den umiddelbart efter fornævnte Skrivelsers Afjendelse indtraadte Vacance i Korup-Ubberud Sognecald har været en naturlig Anledning til, at Sognet under de foreliggende Omstændigheder har gereret sig som Paagjældendes Forsørgelsescommune, — finder Ministeriet, at Odense Fattigvæsen bør erstatte Korup-Ubberud Sogn deels hvad sidstnævnte Sogn ved de to Børns Modtagelse i Sommeren 1852 maatte have udredet til Odense Fattigvæsen, derunder ogsaa Udgiften til Moderens Begravelse, deels hvad der er medgaaet til disse Børns senere Forsørgelse fra Modtagelsesdagen, forsaavidt dette ikke overstiger, hvad Forsørgelsen i samme Tid vilde have kostet Odense Commune, deels endelig hvad det 3die Barns Forsørgelse fra 14de Juni 1850 har kostet Korup-Ubberud Sogn, dog med samme Begrændsning som nyansørt; men at derimod den mulige Udgift ved den i 1852 stedfundne Oversendelse af de 2 Børn fra Odense til Korup-Ubberud Sogn maa falde sidstnævnte Sogn tillast.

7 Aug. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Odense Amt) om Opholdscommunens Afgang til Refusion af Understøttelse ydet et i en anden Commune hjemmehørende Almiøselem, og om

Dpholdscommunens Ret til at fordre saadanne Fattige modtagne 7 Aug.
af Forsørgelsescommunen.

Med Hr. Stiftamtmandens paategnede Erklæring af 31te August 1853 har Ministeriet modtaget et Andragende med Bilag fra Odense Kjøbstads Fattigcommiſſion, hvori denne i Anledning af en mellem samme og Dalum-Sanderum Sogneforstanderskaber opstaaet Meningsulighed om sidstnævnte Communes Forpligtelse til at refundere Odense Fattigvæsen en under 18de Januar, 24de Februar, 30te Marts og 14de April s. A. til Dagleier N. N. og Familie, der i en Række af Aar har været fast Almisselem under Dalum Sanderum Sogne, men med Forstanderskabets Samtykke opholdt sig i Odense, ydet Understøttelse til Jildebrændsel og Huusleie i Alt til Beløb 7 Rd. 4 Mk., næst at besvære sig over, at Amtet paa et til samme tidligere indgivet lignende Andragende har vægret sig ved at paalægge tidnævnte Sogneforstanderskab Refusionen af det omspurgte Beløb, paa Grund deels af at Odense Fattigvæsens Ret, da det udlagte Beløb først er fordret refunderet den 14de April, tildeels maa ansees præskriberet, deels at Dalum-Sanderum Sogneforstanderskab under 18de Juli 1850 havde forlangt den Paagjeldende hjemsendt, saafremt han maatte befindes trængende til andet end Medicin, — har anholdt om Ministeriets Resolution for: 1) om ikke Dalum-Sanderum Sogneforstanderskaber i Henhold til de af Communen meddeelte Oplysninger maa ansees pligtig til at refundere det omspurgte Beløb af 7 Rd. 64 s., og 2) om en Dpholdscommune ikke er berettiget til at forlange fremmede Fattige modtagne til Forsørgelse paa Hjemstedet, naar den ikke ønsker at beholde dem længer, navnlig paa Grund af, at Omsorgen for dem paa en eller anden Maade indskrænkes fra Hjemstedscommunens Side.

Foranlediget heraf skulde Man ved at remittere Indsluttede til behagelig Efterretning og videre fornøden Bekjendtgjørelse herved tjenstligst tilbagemelde: ad 1) at Ministeriet med Hensyn til at det ikke er oplyst, at den Dagleier N. N. og Familie under 18de Januar 1853 ydede Understøttelse var saa paatrængende nødvendig, at forelsbig Correspondance med Forsørgelsescommunen desangaaende ikke kunde indledes, og da Anmeldelse

7 Aug. om det Passerede i alt Fald betimeligen burde være sleet til Forsørgelsescommunen, idet den slete kvartalsvise Anmeldelse ikke kan erkjendes som betimelig, hvor som i nærværende Tilfælde Forsørgelsescommunen uden Modsigelse fra Opholdscommunens Side havde protesteret imod, at Understøttelse af den omhandlede Beflækkethed tilstodes den Baagjeldendes Familie paa Opholdsstedet, og for givet Trangtilfælde foretrukket og derfor paastaet dens Hjemsendelse, samt da, hvad de Understøttelser angaaer, der, som først ydede den 30te Marts og 14de April s. A., kunde ansees betimeligen anmeldte, disse tvende Understøttelser paa Opholdsstedet kunde have været forebyggede, saafremt Correspondancen angaaende og i alt Fald Anmeldelse om den eller de tidligere tilstaaede lignende var foranstaltet i rette Tid, med Hr. Stiftamtmanden er enigt i, at det omspurgte Beløb ikke kan fordres refunderet af Dalum-Sanderum Sogne — og ad 2) at dette Spørgsmaal maa besvares bekræftende, naar og forsaavidt de andensteds Forsørgelsesberettigede stadigen eller dog for længere Tid eller jevnlig trængte til offentlig Understøttelse (cfr. Indenrigs-Ministeriets Skr. af 14de November 1849, Dep. Tid. p. 981, og de deri citerede Bestemmelser, samt Indenrigs-Ministeriets Skr. af 19de September 1848 (Dep. Tid. p. 573).

7 Aug. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Odense Amt) om at Tjenestecommunen kun kan fordre Refusion for Udgifter i Anledning af det trængende Thyendes Sygdom.

Under 3die September 1853 har Hr. Kammerherren paa dertil fra Sønderfø Sognestandskabs Side givet Anledning til Ministeriets Afgjørelse indskillet et opstaaet Spørgsmaal om, hvorvidt bemeldte Sogn maatte være pligtigt til som Tjenestecommune at refundere Bispenberg Sogn en Understøttelse til Beløb 2 Rd. 4 Mk., som af samme var ydet Tjenestekarl N. N., efterat denne ifølge Overenskomst med sin Husbond, Sognesoged N. N. af Sønderfø under 20de Februar s. A. havde forladt sin hos Sidstnævnte den 1ste November næstforhen tiltraadte Tjeneste.

Foranlediget heraf skulde Man, ved at remittere hofsølgende Studsmaalsbog, til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse tjenstligst melde, at, da det saavel efter den ældre

Lovgivning, navnlig Plakat af 14de December 1810 § 18 7 Aug. sammenholdt med Plakat af 29de December 1829, som in specie efter Forordningen af 24de Januar 1844 § 13 maa ansees for en nødvendig Betingelse for Indtrædelsen af Tjenestecommunens Forsørgelsespligt, at Tyendets Sygdom har foranlediget Udgifter til Cuur, Lægemidler eller særdeles Pleie, men Paagjældendes Sygdom i det foreliggende Tilfælde ikke har medført Udgifter af saadan Art, vil den omspurgte Refusion af den Tyendet „til Livets Ophold“ ydede Understøttelse ikke kunne paalægges Sønderø Sogns Fattigvæsen.

Confirmation paa en af Geheimeconferentsraad, Kammerherre 8 Aug. Neech til Balsgaard oprettet Fundats for et Legat under Navn af det Neech-Benzonke til Understøttelse for 6 Confirmander af Balsgaards Gods i Næsens og Klakring Sogne.

Fundats.

Ifølge min, den 25de December 1854 ved Døden afgangne Moders, Enkefru Cathrine Sophie Wilhelmine Neechs, fød Benzons, sidste Villie oprettes herved, under Navn af det Neech-Benzonske Legat følgende Stiftelse. Legatets Fond bestaaer af 600 Rd. Rigsmønt, som for Tiden ere udsatte, med 4 pCt. aarlig Rente, i første Prioritet i Christen Jørgensen Samfings Gaard Matr. Nr. 5 a af Hartkorn 3 Td. 3 Skp. 2 Fdr. 2 $\frac{1}{2}$ Alb. i Klakring. Skulde denne Capital af een eller anden Grund opsiges til Udbetaling, bliver der at drage Omsorg for, at den strax igjen udsættes og gjøres frugtbar mod tilstrækkelig Pant, helst i Bjerre Herred. Legatet staaer under Stiftsovrighedens Tilsyn og bestyres, samt Indtægten fordeles af Gieren af Balsgaard, saalænge denne maatte være af den Neechiske Familie og af Fundatrix's Descendenter. Skulde Balsgaard gaae ud af den Neechiske Families Eie, tilfalder Retten til at fordele Indtægten Næsens og Klakring Sogneforstanderskab, hvorhos Regnskabet for Legatet forventes at blive ført af Sognepræsten for Næsens og Klakring. Renterne af Legatet, for Tiden 24 Rd. Rigsmønt aarligt, fordeles i 6 Portioner, hver paa 4 Rd. Rigsmønt, som hvert Aar Dagen før Confirmations søndagen, uddeles til sex af de flinkeste og meest trængende

8 Aug. Confirmander, nærmest paa Palsgaard Gods, hvorved iagttages, at hver Gang uddeles tre Portioner til Confirmander i Næsens Sogn, to Portioner til Confirmander i Klakring Sogn og een Portion til en Confirmand af den Deel af Palsgaard Gods, som ligger i andre end de to ovennævnte Sogne. Sælges noget af Palsgaard Gods, tilfalder den eller de Portioner, som herved blive vacante, Confirmander i Næsens Sogn, og dette saaledes, at om hele det til Palsgaard Gods hørende Bøndergods, skulde worde solgt, fordeles alle sex Portioner til Confirmander af Næsens Sogn alene.

Palsgaard, den 28de Mai 1855.

Reedtz,

Geheimeconferentsraad og Kammerherre.

8 Aug. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Aalborg Amtskolebirection) hvori Ministeriet, da Sogneforstanderskabet for N. N. Sogn havde anholdt om, at Skolegangen der i Sognet for Fremtiden maatte indrettes saaledes, at begge Classer fra 1ste November til 1ste Mai paa eengang søge Skolen hver Dag under Skoletvang, men at Skolen fra 1ste Mai til 1ste November kun stod aaben 3 Dage om Ugen for de Børn, hvis Forældre eller Bærger frivilligen lode dem søge Skolen, svarer, at Det ikke er bemyndiget til at træffe Bestemmelser med Hensyn til Skolegangen, der afvige fra hvad der ved Lovgivningen er foreskrevet.

8 Aug. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Veile Amt) hvorved en Forsørgelses-Commune paalægges at refundere den Commune, hvori en Moder sad arresteret, hvad Anbringelsen af bemeldte Person's hos hende i Arresten forblevne Barns Forpleining vilde have kostet Forsørgelsescommunen udenfor Arresten.

I Skrivelse af 24de f. M. har Ministeriet modtaget nogle herfra forlangte nærmere Oplysninger betræffende det af Hr. Amtmanden under 11te Mai næstforhen til Ministeriets Afgjørelse indstillede Spørgsmaal angaaende hvem der har at

*) Ved at overfende bemeldte Expedition tilsoiede Ministeriet, at det bifaldt Aarhus Stiftsøvrigheds Indstilling om, at Legatet stilledes under Sammes Overbestyrelse, til hvem der derfor aarlig bliver at aflægge Regnskab for dets Administration.

udrede de Omkostninger, som ere medgaaede til Fruentimmeret 8 Aug.
 N. N.s over 1 Aar gamle Barns Forpleining og Underholdning
 under dets Ophold hos Moderen, medens denne har siddet i
 Arrest under Elbo, Brust og Holmans Herreders Jurisdiction.

Ihvorvel det nævnte Barn, som af Hr. Amtmanden anført,
 i Henhold til Cancelli-Skrivelse af 3die Mai 1828 burde have
 været overgivet til vedkommende Fattigvæsens Omsorg og ikke
 underholdt i Arresten, maa Ministeriet dog holde for, at det
 paahviler vedkommende Forsørgelsescommune, Darum-Bramminge
 Pastorat under Ribe Amt, af de nævnte Omkostninger, der for
 de 190 Dage fra 15de Februar til 23de August f. A., i hvilke
 Arresten har været, andrage 23 Rd. 72 $\frac{1}{2}$ s., at udrede ialtsald
 faa stort et Beløb, som samme i andet Fald maatte have an-
 vendt paa Barnets Forsørgelse udenfor Arresten, og da Mini-
 steriet ved Brevvevling med Amtmanden over Ribe Amt har
 erholdt Oplysning om, at bemeldte Barn af vedkommende Fattig-
 commune er indtinget i Kost for en Betaling af 8 $\frac{1}{6}$ s. pr.
 Dag, har man under Dags Dato gennem Amtmanden over
 bemeldte Amt ladet Darum-Bramminge Commune tilkjendegive,
 at samme vil have at refundere Herredsfogden i ovennævnte
 Jurisdiction saa stor en Deel af de af ham for bemeldte Barns
 Underholdning i Arresten gjorte Udlæg, som efter foransjorte
 Raalestof udkommer, nemlig 16 Rd. 16 s., hvorimod man
 har fundet ikke at kunne resolvendo paalægge Forsørgelses-
 kommunen at erstatte den øvrige Deel af Beløbet. Hvilket herved
 tjenstligst tilmeldes Hr. Amtmanden til behagelig Efterretning og
 videre fornøden Bekjendtgjørelse.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Frederiksborg 10 Aug.
 Amt) hvori Ministeriet, da Directionen for det Classenske Fideicommis,
 næst at bemærke, at det, uanset Ministeriets Resolution af 19de
 Juli 1849, ikke har været den muligt fra vedkommende Bestyrelse
 af Fattigvæsenet at erholde Underretning angaaende Uddelingen
 af Generalmajor Classens aarlige Gave af 400 Rd. til de
 Fattige paa Frederiksværk og det dertil hørende Gods, havde
 anmodet Ministeriet om at foranledige, at samtlige Vedkommende

10 Aug. opfyldte de i bemeldte Resolution givne Bestemmelser og navnlig aarligen meddele Directionen de i den nævnte Henseende befalede Dplysninger, — med den Bemærkning at Ministeriet med Amtet maa være enigt i, at, om det end muligt kan være forbundet med nogen Vanskelighed og Vidtløftighed at meddele de omspurgte Dplysninger i Detaillen, maa der ialfald kunne gives en saadan Oversigt over Legatets Anvendelse, at Directionen kan sættes istand til at skjøne, hvorvidt Testators Bestemmelser dermed ere opfyldte, anmoder Amtet om i Genhold hertil at ville indskærpe vedkommende Fattigbestyrelser, at de for Fremtiden iagttage Ministeriets ovennævnte Resolution.

13 Aug. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Indenrigs-Ministeriets Casferer) om Beregningen af Seminariefondens Andeel i Gebyret for Bevilling til at erlægge højere Rente end 4 pCt.

Ved behagelig Skrivelse af 26de April d. A. har Hr. Secretairen udbedt Dem Ministeriets Bestemmelse for, om der efter Emanationen af Lov af 6te April d. A., hvorved Rentefoden i visse Tilfælde frigjøres, og Straffen for Uager forandres m. m., maatte, med Hensyn til at Gebyret for Bevillinger til at erlægge højere Rente end 4 pCt., forsaavidt saadanne endnu ere nødvendige, istedenfor som hidtil at være en i Reglen fast Satz, ved bemeldte Lovs anden § nu er fastsat til en efter Bevillingens Indhold modereret Størrelse, der kan variere fra 2 til 16 Rd., være foregaaet nogen Forandring i de hidtil gjældende Bestemmelser om den Seminariefonden tilfaldende Andeel af bemeldte Gebyr, idet De derhos har forespurgt, hvorledes denne eventualiter vil være at beregne.

I Gjensvar herpaa skulde Man efter angaaende Sagen at have corresponderet med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet til behagelig Efterretning tjenstligst tilbagemelde, at der ikke ved den paaberaabte Bestemmelse i Lov af 6te April d. A. er foregaaet nogen Forandring i de allerhøieste Resolutioner af 3die Januar 1821 og 8de October 1824 angaaende den Seminariefonden tilfaldende Andeel af Gebyret for Expeditioner, der tidligere bleve udfærdigede igjennem det Kongelige danske Cancelli, samt at i Genhold hertil Gebyret for de omhandlede Bevillinger

til at svare høiere Renter end 4 pCt. fremdeles som hidtil vil 13 Aug. være at dele mellem Statskassen og Seminariefonden efter Forholdet som 4 til 1, eller Fondet med andre Ord at tillægge $\frac{1}{5}$, med Bibeholdelse af den hidtil fulgte Regel, hvorefter Brøkmærker ikke medregnes.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Randers Amt) 13 Aug. om hvorvidt Formanden i et Sogneforstanderskab retsaghyldig kan indgaae Forlig paa dettes Begne.

Med Skrivelse af 28de f. M. har Hr. Kammerherren hertil indsendt et Andragende, hvori Medlemmerne af Marie Magdelene Sogneforstanderskab, paa Formanden nær, til Ministeriets Afgjørelse indstille Spørgsmaalet om, hvorvidt et Forlig, som bemeldte Formand paa Sogneforstanderskabets Begne har indgaaet med Gaardmand N. N. angaaende dennes Forpligtelse til at udrede Alimentationsbidrag til N. N.s uægte Barn, kan erkjendes for gyldigt.

I denne Anledning skulde man herved tjenstligst melde, at hvorvel Ministeriet finder det tvivlsomt, hvorvidt det omspurgte Forlig burde have været, som skeet er, af Sogneforstanderskabet indgaaet paa dettes Begne, skjønner man dog ikke, at der efter de ophyste Omstændigheder er tilstrækkelig Anledning for Sogneforstanderskabet at gjøre nogen Indsigelse mod dets Gyldighed.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Ringkjøbing 16 Aug. Amtsskolebirection) om at Udskrivning af Skolen efter Lov af 2den Mai 1855 § 4 ligesom Meddelelse af Vidnesbyrd er betinget af vedkommende Forældres Forlangende.

Med Directionens behagelige Erklæring af 26de f. M. har Ministeriet modtaget et Andragende fra Sognepræst N. N. i N. N. hvori han begjærer Oplysning om den rette Forstaaelse af Lov af 2den Mai 1855 § 4, der efter hans Formening kunde fortolkes enten saaledes: 1) at ethvert Barn skal, under Forudsætning af det fyldte 15de Aar og Forældrenes Forlangende udskrives af Skolen, eller saaledes 2) at ethvert Barn skal, naar det har fyldt det 15de Aar, udskrives af Skolen, og, under For-

16 Aug. udsætning af at Forældrene forlange det, faae det fornødne Vidnesbyrd meddeelt.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligst melde, at Det med Directionen maa være enig i at ansee den først-ansførte Fortolkning for den rette, saa at baade Udskrivning af Skolen og Vidnesbyrd derom betinges af Forældrenes Forlangende.

20 Aug. Justits-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Præsts Amt) hvori Ministeriet, i Anledning af at Amtet havde til to Ægtefolk udfærdiget to særskilte Bevillinger til Skilsmisse med Tilladelse for hver især til at indgaae nyt Ægteskab, bemærker, at der aldeles Intet er til Hinder for, at Skilsmissebevillingen udfærdiges saaledes, at der ved samme gives dem Begge en saadan Tilladelse, hvoraf det altsaa vil være en Følge, at der ikke bliver Spørgsmaal om Erlæggelsen af dobbelt Gebyr, idet en af Amtet bekræftet Gjenpart af Bevillingen kan meddeles den af Ægtefolkene, der ikke faaer den originale Bevilling.

21 Aug. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Lolland-Falsters Stift) hvori Ministeriet approberer, at en ubebygget Kirkejord Matr. Nr. 4 i Bestenskov, skyldsat for 3 Skpr. „ 3dk. 2 $\frac{1}{2}$ Alb. og med Gammelskat 1 Rd. 20 ß., indkøbes af Sognekaldet for Bestenskov og Cappel Menigheder, imod at Kaldet for Kjøbesummen 633 Rd. 32 ß. til Kirken udsteder en 4 pCt. rentebærende Obligation, at Kaldet udreder Kirketienden med 7 $\frac{1}{2}$ Skp. Byg pr. Rd. Htk. og afholder alle af Salget flydende Omkostninger.

21 Aug. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Ribe Stift) hvori Ministeriet efter Andragende fra Sognepræsten for Føvling og Holsted Menigheder N. N. bifalder, at en Sognekaldet fra gammel Tid af tillagt Jordlod ved Føvling Kirke, der staaer for Hartkorn 3 3dk. $\frac{3}{4}$ Alb. overdrages i Arvesæfte til Gaardmand Mads Pedersen, hvis Grund grændser op til samme, med samme Ret som den, hvormed Embedet

befidder den, og saaledes at han udreder alle Skatter og Byrder 21 Aug. af samme, forsaavidt de ikke ydes af Kirken, imod at han næst at bære alle af Handelen flydende Omkostninger forpligter sig og efterfølgende Besiddere til at forskaffe Præsten godt og forsvarligt Staldrum til hans Heste og Skuur til hans Vogn, saa ofte han i Embedsforretninger maatte komme til Sognet samt til, hvis Præsten ikke maatte ville benytte Staldrummet, istedenfor af Rodden at svare en aarlig Afgift af 4 Skjæpper Rug, at betale efter Capitelstagt, til Embedet.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Aalborg Amts- 24 Aug. skoledirection) hvori Ministeriet, da N. N. Pastorat havde udbedet sig Resolution for, hvorvidt Sognepræsten sammesteds, som hidtil kun har deeltaget i Hjemfjørslen af det Skolelæreren i N. N. tilkommende Brænde, er pligtig til i Forhold til Præstegaardens Hartkorn at lade skjære og levere Skolelæreren Tørv af en til Skolen henlagt Hedelod, hvor Districtet har Ret til at skjære Skoletørv, og da Directionen havde indstillet denne Sag til Ministeriets Afgjørelse, idet Den havde tilføjet den Bemærkning, at det, da ingen af de øvrige Beboere af bemeldte Skoledistrict benyttede deres Ret til at skjære Tørv i den omhandlede Hedelod, vilde være ubilligt at paalægge en enkelt Mand Saadant, svarer, at, saalænge som Skoledistrictet præsterer Skolebrændselet med Brænde, kan Sognepræsten kun være pligtig til at deeltage i Skovningen og Hjemfjørslen af dette, men ikke til for sit Hartkorns Bedkommende at lade skjære Tørv i den omhandlede Hedelod.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Sorø Amt) 25 Aug. om Afbrydelse af Forsørgelsesrets Erhvervelse i et concret Tilfælde.

Med Skrivelse af 9den dennes har Hr. Kammerherren efter Begjæring af Skjælfør Fattigcommissjon til Ministeriets Afgjørelse indstillet et opstaaet Spørgsmaal om, hvorvidt Skråderispænd N. N. skal anses forførgelsesberettiget i Skjælfør, hvor han er født, og sammes Fattigvæsen som Følge deraf være pligtig at refundere Restved Fattigvæsen de til hans Guur og Pleie sammesteds medgaaede Omkostninger, eller om Paagjældende

25 Aug. skal antages ved 5aarigt Ophold efter fuldendt 18 Aars Alder heri Staden at have vundet Forsørgelsesret, og Refusionspligten saaledes paahvile Kjøbenhavns Fattigvæsen.

Foranlediget heraf skulde Man tjenstligt melde, at Paagjældendes Ophold i Kjøbenhavn i det berørte Tidrum maa ansees afbrudt i den Tid af flere Maaneder, hvori han maa antages at have været fraværende paa Reiser med en i Kjøbenhavn hjemmehørende Panoramaeier, idet han paa Grund af, hvad der er oplyst om hans dahavende Stilling*), ikke findes under denne sin Fraværelse fra Hovedstaden der at have conserveret noget Hjemsted, og at han derfor maa ansees forsørgelsesberettiget i sin Fødecommune, hvem saaledes og den her nærmest omspurgte Refusionpligt maa paahvile.

25 Aug. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Præstø Amt) angaaende Lov af 22de Marts 1855 om Sammensætningen af Sogneforstanderskaberne og Amtsrådene.

Med Hr. Amtmandens Skrivelse af 3die dennes har Ministeriet modtaget et Andragende, hvori Sognepræst N. N. i N. N. i Anledning af de ifølge Lov af 22de Marts d. A. forestaaende Valg af nye Sogneforstanderskaber har forespurgt: 1) hvorvidt en Sognepræst ifølge bemeldte Lov kan vælges til Sogneforstander i det Sogn, hvori han har Bopæl? 2) hvorvidt han kan undslaae sig for at modtage et saadant Valg, naar han har været Medlem af Sogneforstanderskabet ja endog dets Formand fra den Tid Anordningen af 13de August 1841 emanerede? 3) hvorvidt en Sognepræst kan vælges til Formand uden først at være valgt til Sogneforstander? 4) hvorvidt han i al Fald kan undslaae sig for at modtage Valg som Formand for en længere Tid end 1 Aar, naar han hidtil stedse har fungeret som saadan? og endelig 5) hvorvidt Enhver, der efter Leven af 22de Marts d. A. vælges til Sogneforstander, kan undslaae sig for at modtage dette Valg, naar han ved Udgangen af inde-

*) Den Paagjældende var antaget af Panoramaeieren paa Vilkkaar, at han fik Fjoden, Logis og en vis Ugeløn, men saaledes at han kunde affebiges til enhver Tid.

værende Aar har fungeret som Forstander efter Anordningen af 25 Aug. 13de August 1841 i eet eller flere Aar?

Foranlediget heraf skulde Man tjenstligst melde: ad 1) at Ministeriet med Hr. Amtmanden er enig i, at der Intet kan være til Hinder for, at Sognepræsten vælges til Forstander i det Sogn, i hvilket han har havt Bopæl i eet Aar; ad 2) at Sognepræstens tidligere Stilling som ikkevalgt Medlem af Sogneforstanderskabet ikke kan fritage ham for Valg efter Lov af 22de Marts d. A.; ad 3) at dette Spørgsmaal maa besvares benægtende; ad 4) at der maa tilkomme Sognepræsten, naar han efter næsnævnte Lov er valgt til Sogneforstander, den samme Ret som andre valgte Medlemmer af Forstanderskabet til at undslaae sig for at modtage Valg som Formand i Henhold til Anordningen af 13de August 1841 § 11 in fine, og ad 5) at Ministeriet med Dem er enig i, at Enhver, som i 3 Aar eller derover har været Medlem af det gamle Forstanderskab, maa være berettiget til at undslaae sig for ved det første Valg at modtage Gjenvalg for en saa lang Periode som den, hvori han har fungeret som Forstander.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 25 Aug. Ribe Stift) hvori Ministeriet, da Biskoppen havde tilskillet det et Andragende fra Stiftsprovst N. N., hvori han forespørger, om Præsterne i Ribe Kjøbstad ere berettigede til at sammenvie Forlovede fra Hertugdømmet Slesvig, af hvilke Brudgommen er Udlænding, og som forsynede med Bevilling til at lade sig vie af uvedkommende Præst henvende sig til dem med Begjæring om at sammenvies for at undgaae de Vanskeligheder, som deres Vielse i Hertugdømmet vilde medføre paa Grund af Tilveiebringelsen af det Tilladelsesbeviis, der efter Lovgivningen for Hertugdømmet Slesvig skal erhverves af Udlændinge, forinden de sammesteds maa indgaae Ægteskab, svarer, at Præsterne i Kongeriget ikke maae foretage nogen Vielse efter en gjennem de paa-gældende slesvigiske Autoriter meddeelt Bevilling til Vielse ved uvedkommende Præst uden at have forviiset sig om, at samtlige de Betingelser for Vielsen ere tilstede, der ere foreskrevne i Lovgivningen for Hertugdømmet Slesvig.

27 Aug. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Als og Vexø) hvorved det bifaldes, at det tilbydes Boelsmændene i Rottmark og Adzervalig Sogne at afløse de Sognekaldene tilkommende Pligtarbejder mod en Udbetaling een Gang for Alle af en Sum af 10 Rd. 40 β. for hver, saaledes at de vedkomende Beløb anvendes til Bedste for Kaldene. *)

27 Aug. Kirke- og Underviisnings-Ministeriet Skr. (til Indenrigsministeriet) om Sogneforstanderskabets Forpligtelse til at meddele Amtsrådet de fornødne Oplysninger til Ansættelse af Sognepræstens og Skolelærernes Offer.

Efterat det i Overensstemmelse med en mellem Indenrigsministeriet og dette Ministerium ført Brevveksling betræffende N. N. Sognes Forstanderskabs Vægring ved at meddele Forslag til Ansættelse af resterende Høitidsoffer for Sognepræst N. N. og tvende Skolelærere, af velbemeldte Ministerium gennem Amtmanden over Frederiksborg Amt var blevet Forstanderskabet tilkjendegivet, at det i Medfør af Pl. 9de Juni 1847 maatte anses pligtigt til at afgive den Erklæring, der var nødvendig, for at Amtsrådet kunde træffe den endelige Bestemmelse af Offerets Størrelse, hvortil der i Tilfælde af fortsat Vægring vilde blive anvendt Mulktning mod Forstanderskabet for at fremvinge Oplysningen af dets ovennævnte Pligt, har Indenrigsministeriet i behagelig Skrivelse af 27de September f. A. begjært dette Ministeriums yderligere Betænkning i Anledning af en fra Amtmanden modtagen Beretning om, at Forstanderskabet vedblivende har vægret sig ved at afgive den det affordrede Erklæring, idet det som Grund herfor navnlig havde anført, at det, da 6 af dets Medlemmer, der ere opførte paa de indgivne Restancelister, saavel som Sognepræsten maatte som implicerede i Sagen fratræde ved dennes Behandling, formeentlig ikke kunde komme til at bestaa af det til at tage Bestemmelse befalede Antal Medlemmer.

I Anledning heraf skulde Ministeriet ved at tilbagevende de modtagne Akter, tjenstligt melde, at Det ikke skjønner, at der er

*) Boelsmændene antog Tilbudet, og Godtgjærelsessummerne udgjorde resp. 239 Rd. 3 Mk. 8 β. og 416 Rd. 4 Mk. 4 β. cfr. Kgl. Resol. 26de November næstefter.

Noget tilhinder for, at der forholdes paa den af Amtmanden 27 Aug. foreslaaede Maade, saaledes at det paalægges Forstanderskabet at afgive den forlangte Erklæring, enten under Eet for de Paagjældende efter deres Stillinger som Gaardmænd, Huusmænd, Indfiddere, med Hensyn til hvilke Sidste Minimum for Høitidsofferet isvrigt ved den ved Canc. Pl. 5te Juli 1828 bekjendtgjorte allerhøieste Resolution af 25de Juni næstforhen maa antages at være bestemt til 24 β . aarlig, eller for hver Enkelt af de Paagjældende, saaledes at de vedkommende Medlemmer af Forstanderskabet skifteviis fratræde ved Spørgsmaalet om Ansættelsen af deres eget Offer, og vil Amtsraadet da derefter kunne foretage den begjærede Ansættelse, idet Det vil have det i sin Magt at forhøie de af Sogneforstanderskabet foreslaaede Beløb, hvor dette maatte synes det nødvendigt saavel efter Dets Kjendskab til de almindelige Forhold i Egnen og det paagjældende District, som efter de specielle yderligere Oplysninger, som Det maatte finde det nødvendigt at indhente fra Forstanderskabet, og som, saafremt det mod Formodning maatte blive nødvendigt, maatte ligesaavel som den ovennævnte Erklæring kunne fremtvinges ved Mulct*).

Rescript (til Biskoppen over Sjællands Stift) om at Enke- 28 Aug. pensionen af Sognekaldet ved Roeskilde Domkirke fremtidig skal bestemmes efter D. L. 2 B. 13 C. 11 Art.

Frederik den Syvende, af Guds Naade Konge til Danmark, 2c. 2c. Vor synderlige Bevaagenhed! Vi give Dig herved tilkjende, at Vi i Anledning af den af Sognepræsten ved Roeskilde Domkirke Os Elskelig Hr. S. N. Ortved Vor Domprovst og Provst for Somme og Voldborg Herreder udi Vort Land Sjælland Ridder af Dannebrogge derom allerunderdanigst gjorde Ansøgning samt Din derover afgivne Erklæring herved allernaadigst ville have anordnet, at den ved allerhøieste Rescript af 20de Mai 1796 givne Bestemmelse, hvorved Pensionen for Enker efter Sognepræster ved Roeskilde Domkirke er fastsat til 100 Rd.

*) I Overensstemmelse hermed afgjorde Ministeriet Sagen i Skrivelse af 12te September 1855 til Amtmanden over Frederiksborg Amt.

28 Aug. maa ophæves, saaledes at bemeldte Pension for Fremtiden bliver at bestemme paa den med Hensyn til Kjøbstadkald i Lovens 2den Bogs 13de Capitel 11te Artikel sammenholdt med Artikel 10 i Almindelighed foreskrevne Maade.

30 Aug. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Maribo Amt) om Forhøielse af Lønnen til Organisten i Nakskov.

At Ministeriet, efter desangaaende at have corresponderet med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, approberer, at Organist i Nakskov, N. N.s nuværende Løn 118 Rd. forøges med 22 Rd., hvoraf de 5 Rd. afholdes af Kirkens Kasse, der desuden vil have at lønne Vælgetræderen med 12 Rd., og de 17 Rd. af Kæmmerkassen, samt at hans hidtil havde Offer bortfalder imod en aarlig Godtgjørelse af 60 Rd., som tilveiebringes ved Ligning paa Byens Indvaanere, saaledes at hans Løn i det Hele kommer til at udgjøre 200 Rd., (Alt fra 1ste Juli d. A.) hvorimod han skal være pligtig til at spille Orgelet ved Barsedaaß Søn- og Helligdage, det skulde Man i Anledning af den med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 4de d. M. derom modtagne Indstilling herved tjenstligst melde.

31 Aug. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Ribe Stift) hvori Ministeriet i Anledning af et Andragende fra Gieren af Resen Kirke om Tilladelse til at afbryde det ved bemeldte Kirke værende, nu temme, saakaldte Vandborgske Kapel, svarer, at Det paa Kirkens Vegne med Provsten og Biskoppen er enigt i, at Kapellets Borttagelse, mod at der i Muren anbringes et Par nye Vinduer, maa ansees som en Binding for Kirken, mod hvilken Foranstaltning der derfor herfra Intet haves at erindre, men at det derimod er en Selvsølge, at Ministeriet ikke kan indlade sig paa at afgjøre Noget med Hensyn til Forholdet mellem den til Capellet quæstionis berettigede Familie og Kirkeieren som Bruger af det til den under Resenborg indlagte saakaldte Jacobsgaard hørende Hartkorn, der i sin Tid skal være henlagt til det omhandlede Capels Bedligholdelse.

31 Aug. Rescript (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Aarhus Stift) om Redlæggelse af Præste- Enkesædet ved Røgen og Sporup Sognekald.

Frederik den Syvende, af Guds Raade Konge til Dan= 31 Aug.
 mark 2c. 2c. Vor synderlige Bevaagenhed! Vi give Eder herved
 tilkjende, at Vi efter den af Sognepræsten for Nøgen og Sporup
 Menigheder under Aarhus Stift udi Bort Land Nørre Jylland,
 Hr. Rasmus Hansen Holm, derom allerunderdanigst gjorde An-
 søgning, samt Eders derover afgivne Erklæring og de isvrigt
 oplyste Omstændigheder allernaadigst ville have bevilget, at det
 ifølge allerhøieste Rescript af 21de Juni 1743 ved bemeldte
 Kald oprettede Enkesæde nedlægges, og at den for sammes
 Bygninger indkomne Kjøbesum, 166 Rd. 3 Mk., tilligemed
 et Tilskud fra Beneficiarius af 20 Rd., inddrages blandt Stif-
 tets offentlige Midler til Forrentning, saaledes at Renterne til-
 falde Enken ved bemeldte Sognekald, naar en saadan findes,
 eller hvis der ere flere Enker, den første af disse, uden Afkort-
 ning i Kaldspensionen, men naar der ingen Enke er, den ved-
 kommende Sognepræst.

Rgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for 2 Sept.
 Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes, at det
 paalægges Sognepræsten for Gauerølund og Bindinge Sogne-
 kald i Ribe Stift at afgive Bindinge Sogn under Forudsætning
 af en eventuel Ommanectering.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 4 Sept.
 og Biskoppen over Viborg Stift) hvori Ministeriet, da Sognepræsten
 for Rold og Bebbestrup Menigheder, N.N., havde anholdt om Sam-
 mes Resolution for, hvorvidt Stedet Åsdals Jorder i Rold, der
 af deres Eier ere blevene indtagne til Fredskov, ere tiendeplig-
 tige eller ikke, svarer, at Det med Stiftamtmanden og Biskoppen
 er enigt i at antage, at de omhandlede Jorder i Henhold til
 Forordningen af 8de Januar 1810 § 1, maa betragtes som
 tiendefri.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Ødense Amt) 6 Sept.
 om Befordringen af Breve fra Sognesforstanderskaber til Under-
 øvrighederne.

I Anledning af et opstaaet Spørgsmaal om, hvorledes der
 vil være at forholde med Portoen af Breve, som affendes af

6 Sept. Sogneforstanderskaberne til Underøvrighederne med Indberetninger, som affordres af det Offentlige udenfor de Sager, i hvilke Underøvrighederne paa Grund af de før Emanationen af Loven af 11te Marts 1851 gjældende Bestemmelser kunne frigjøre deres Correspondance ved Attester, har Hr. Kammerherren næst at meddele Ministeriet Generalpostdirecteurens Svar paa en Forespørgsel fra Amtet angaaende denne Sag, i Skrivelse af 27de Juni sidstleden indstillet, at Ministeriet ved Correspondance med Finantsministeriet vilde søge Sagen ordnet paa en tilfredsstillende Maade, idet De derhos, for det Tilfælde at Saadant ikke maatte kunne skee, har forespurgt, om ikke Forsendelser af den ommeldte Art kunne skee ved Sognebud.

Foranlediget heraf skulde man, næst at bemærke, at Ministeriet efter Generalpostdirecteurens Udtalelser til Amtet i denne Sag ikke har troet at burde gjøre samme til Gjenstand for Forhandling med Finantsministeriet, tjenstligst tilbagemelde, at Ministeriet finder, at det af Hr. Kammerherren opfastede Spørgsmaal maa besvares bekræftende, idet man isøvrigt ikke undslader at tilføie, at der i enkelte Communer navnlig til Besørgelse af den heromhandlede udenfogns Brevbefordring med Indenrigsministeriets Tilladelse er antaget faste af Communen lønede Postbud.

7 Sept. Kirke- og Underviisnings=Ministeriets Skr. (til Randers Amts=Skolebirection) hvori Ministeriet, foranlediget af en Forespørgsel fra en af Provstiets Sognepræster om, hvor Skolebørn, som henhøre under et Skoledistrict udenfor det Sogn, hvori deres Forældre boe, skulle gaae i Kirke, og da Directionen havde udbedet sig Ministeriets Resolution for, hvorvidt de hertil sigtende Bestemmelser i Skoleanordningens § 19 og Bilag A. § 37, kunne tilstede den Fortolkning, at saadanne Udenfogns=Børn over 12 Aar skulle om Søndagen møde deres Sogns Skolelærer ved Kirken, eller om de skulle følge med Læreren i det Skoledistrict, hvis Skole de søge, til hans Kirke, svarer, at det Intet kan være til Hinder for, at saadanne Børn tilligemed deres Forældre søge Kirken i det Sogn, hvortil disse høre, dog at i saa Fald Læreren i det District, hvis Skole de søge, forpligtes til at med-

dele Skolelæreren i det andet Sogn en Fortegnelse over de paa 7 Sept. gjældende Børn, paa det at denne kan træde i hiins Sted og varetage de efter Skoleanordningens § 19 og Bilag A. § 37 Læreren paahvilende Pligter med Hensyn til Børnenes Kirkegang.

Confirmation paa Fundats for Muurmester og Handelsmand 8 Sept. Martin Lohs og Hustrues Mette Kirstine Jørgensens Legat til Skjelsfjør Kirke.

Fundats.

Til vedvarende Grundring om vore hæderlige og christelige, i Herren henjovede, Forældre, Muurmester og Handelsmand Martin Lohs og hans Hustru, Mette Kirstine, født Jørgensen, have vi besluttet at stifte et Legat til Fordeel for Skjelsfjør Kirke, hvis Børge vor Fader var i en Række af Aar, og i hvis Nærhed vore Forældres jordiske Levninger hvile. Bestemmelserne for dette Legat skulle være følgende: 1. Legatet skal vedvarende bære Navn af Muurmester, Handelsmand Martin Lohs og hans Hustrues Mette Kirstine Jørgensens Legat; og under dette Navn skal det ansøres i Kirkens Regnskaber og blandt Kirkens staaende Fonds. 2. Som Grundfond for Legatet stjanke vi til Skjelsfjør Kirke: a. Bankactie Nr. 20,912, dateret 1ste August 1840, stor 100 Rd. rede Sølv; b. Bederlagsobligation for privilegeret Hartkorn Lit. D. Nr. 694, dateret 31te Juli 1851, stor 25 Rd. og have vi ved vor sælles Transport under Dags Dato overdraget Skjelsfjør Kirke disse Effecter, samt overleveret dem tilligemed denne Fundats til Inspectionen for bemeldte Kirke. 3. I 12 Aar skal Renten af de under 2den Post anførte Effecter, som udgjøre Legatets Grundfond, opspares og ved Udgangen af disse 12 Aar skal Renten med Rentens Rente tillægges Grundfonden, for tilligemed denne at udgjøre Legatets vedvarende Capital, hvoraf Renten tilflyder Skjelsfjør Kirke. 4. Legatet bestyres af Skjelsfjør Kirkes Foresatte efter de samme Regler, som gjælde for Bestyrelsen af Kirkens Midler i Almindelighed, og efter de ovenfor givne, nærmere Bestemmelser. 5. Dersom vi efter 12 Aars Forløb skulde være afgaaede ved Døden, saa skal Kirken efter Udløbet af disse 12 Aar, eller i andet Fald senere,

8 Sept. efter vor Død, lade Jerngitteret, som omgiver det Mindesmærke, vi have reist over vore Forældres Grave, og Inscriptionen paa samme, vorde forsynet med fornøden Maling til Bedligholdelse. 6. Paa denne Fundats forvente vi til yderligere Sikkerhed i Tidernes Løb, Hans Majestæt Kongens Bekræftelse allernaadigst meddeelt.

Stjellsfjør den 29de Mai 1855.

M. F. W. Loh,
Godbseier.

J. F. Loh,
Kjøbmand.

11 Sept. Indenrigs=Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Viborg Amt) om Opholdscommunens og Huusbondens Forpligtelse til at udrede Omkostningerne ved et sygt Tyendes Cuur og Pleie.

Efter i Skrivelse fra Amtet af 3die f. M. at have modtaget Sammes Yttringer i Anledning af det dermed tilbagefulgte Andragende, hvori Gaarbeier N. N. i Oddense Sogn har paaanket en af Amtet under 7de August f. A. afgivet Resolution betræffende Supplicantens Forpligtelse til at deeltage i Udgifterne ved den af ham sæstede Tjenestdreng N. N.s Cuur og Pleie i Sygehuset i Skive, skulde man herved tjenstligst melde, at Ministeriet, der maa finde Amtets ovenmeldte Resolution*) velgrundet,

*) Denne Resolution var saalydende:

Det er ved det optagne Forbør oplyst, at bemeldte Tjenestekarl efterat have sæstet sig til Gaarbeier N. N. fra 1ste November f. A. til 1ste November d. A. saa Dage efter 1ste November f. A. kom i dennes Tjeneste, og at han i Januar Maaned derefter blev syg af en Skade i Laaret, som det er oplyst, at han havde forinden han kom i Tjenesten, samt at hans Huusboude derefter i Februar Maaned har ladet ham indlægge paa Sygehuset i Skive under practiserende Læge N. N.s Cuur og først under 24de Marts d. A. har anmeldt dette for vedkommende Forstanderstab nemlig Oddense Commune. Ifølge Forordningen af 24de Januar 1844 § 13, Placat af 29de December 1829, cfr. Cancelliskrivelse af 5te April 1842 paaligger det Opholdscommunen, hvor et Tyende tjener, at udrede Udgifterne ved det syge Tyendes Cuur indtil Færdag (uden Hensyn til om Tyendet har været i Sognet 3 Maaneber og om det forinden har været sygt) ligesom Huusbonden er pligtig at udrede Udgifterne ved den Syges Forpleining, men indlægges den Syge paa et Sygehuus, er Huusbonden dog kun forpligtet til at bære en forholdsmæssig Andeel af Omkostningerne ved Forpleiningen i Sygehuset. Det vil altsaa i denne Sag være Oddense Commune, hvor Tyendet havde Tjeneste, der skal udrede Udgifterne ved den nævnte Tjenestekarls Cuur, men Gaarbeier N. N. maa udrede Ud-

ikke kan fritage Andrageren for Deeltagelse i de Udgifter, Paa= 11 Sept. gjældendes Tuur og Pleie har medført.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Indenrigs- 11 Sept. ministeriet) om at den i Henhold til Lov af 19de Marts 1855 skete Ansættelse af Tiende er en endelig Afgjørelse.

Islandt de Tiendesager, som ere indkomne til Ministeriet, deels Foreninger for at forsynes med Confirmation, deels Kjendelser for at Ministeriet paa Embedets eller Kirkens Begne kunde afgive Resolution om, hvorvidt der var Anledning til at acquiescere ved samme, eller de burde indankes for den overordnede Tiendecommission, har i den seneste Tid ogsaa været en Deel af de Forretninger, hvorved Tienden, naar den eies af Yderne, i Henhold til Lov af 19de Marts d. A. er bleven ansat ved Commissionens Skjon.

Da denne Ansættelse ikke er forsynet med Præmisser men hviler paa et af Commissionen i Betragtning af samtlige Omstændigheder afgivet Skjon, vil Ministeriet ikke være istand til at have nogen begrundet Dom om, hvorvidt Ansættelsen staaer i et passende Forhold til Tiendens virkelige Værdi, og der ligger saaledes heri et væsentligt Moment for Samme til efter Forholdets Bessaffenhed at betragte disse Ansættelser som sig uvedkommende. Ikke mindre synes Landen i Loven af 19de Marts d. A. at tale for, at Afgjørelsen af de omhandlede Tiendesager skal foregaae saa lidt omstændelig som muligt, idet Motiverne til det Forslag, som fremkaldte Loven, vare deels at spare Statskassen for de med Granskingen forbundne Omkostninger, deels

gisterne ved Forpleiningen og Curen før den Tid, da han har anmeldt Indlæggelsen paa Sygehuset for Fattigvæsenet, idet han for denne Tid ifølge Cancelli-Skrivelse af 3die Marts 1838 har mistet sin Ret til Erstatning af Fattigvæsenet for Curen og den særdeles Pleie, hvorimod Fattigvæsenet fra den 24de Marts, da Anmeldelsen skete, maa bære Omkostningerne ved Curen og Pleien, kun at Huusbonden bærer en forholds- mæssig Andeel af Forpleinings-Omkostningerne indtil Færdag, der efter almindelige Forhold maatte ansees udløsen til 1ste Mai sidstleeben. Da der imidlertid Intet er oplyst om, at Tjenestetjendet lovlig er opsagt til 1ste Mai, maa Færdag i denne Sag være i November 1854, til hvilken Tid baade Huus- bonde og Tyende have erklæret, at Sidstnævnte er fæstet.

12 Sept. saavidt muligt at lette Commissionerne deres ellers uoverkommelige Arbejde. Endelig synes ogsaa den Omstændighed, at Loven intet indeholder om, at deslige Ansættelser kunne være Appel undergivne, at tyde hen paa, at Commissionens Afgjørelse skulde betragtes som endelig, i hvilken Henseende det maa bemærkes, at det i ethvert Fald vilde være forbunden med ikke ringe Banskælighed og Udgift, at bringe en Forandring af en saadan Ansættelse istand, idet Ministeriet ikke antager, at dette, da Ansættelsen ikke fremtræder som Kjendelse og i ethvert Fald ikke er forsynet med Præmisser, og paa Grund heraf ikke directe kan indaankes for den overordnede Tiendecommission, maatte skee paa den Maade, at vedkommende Tiendecommission maatte opfordres til at begrunde sit i Sagen afgivne Skjøn, for at dette derefter i denne Form kunde forelægges Over-Tiendecommissionen til yderligere Bedømmelse. Men dersom dette kunde antages at være foreneligt med Lovens Hensigt og blev almindeligt, vilde derved utvivlsomt det, som Loven havde tilsigtet: en hurtig og mindre bekostelig Afsløsningsmaade ganske tilfidesættes.

Efter det Foranførte maa Ministeriet, skjøndt en Deel af Afsløsningen af Kirketienden derved udgaaer af den Control, som Ministeriet fører med samme til Bedømmelse af, hvorvidt Bederlaget staaer i et passende Forhold til Tiendens virkelige Bærdi, eller i ethvert Fald giver tilstrækkelig Garantie for, at de paa samme hvilende Byrder derved kunne afholdes — dog finde, at der er al Anledning til at antage, at Lovgivningen er gaaet ud fra, at den ved Tiendecommissionen i Henhold til Lov af 19de Marts d. A. skete Ansættelse af den Tiende, som eies af selve Yderne, skal være en endelig Afgjørelse, en Anskuelse som ogsaa synes at ligge til Grund for, hvad Indenrigsministeriet i Skrivelse til Justitsraad, Tiendecommissionair Theill, dateret 14de Juli d. A., som i Gjenpart hertil er bleven indsendt, har ytret om, at deslige Forretninger ville være at tilbageholde for i Overeensstemmelse med § 20 i Lov af 14de April 1852 efter samtlige Forretningers Tilendebriugelse under Et at indsendes til Opbevaring i Ministeriets Archiv. Men forinden Ministeriet statuerer denne Anskuelse som Princip, har Det ikke villet und-

lade at udbede sig velbemeldte Ministeriums Ytringer i Sagen 12 Sept. behageligt meddeelte.*)

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Skanderborg 13 Sept. Amtsstoledirection), hvori Ministeriet billiger, at de Catecheten i Skanderborg af Sognepræsten sammesteds tilkommende 125 Rd. efter den stedfindende Praxis udbetales Catecheten af Skolekassen, af hvilken Catecheten bør have sin Løn udbetalt, imod at Skolekassen igjen maa være berettiget til at oppebære de Bidrag, som andenstedesfra høves til Catechetens Lønning.**)

Rgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for 13 Sept. Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes, at det ledige Ringgive, Gadsbjerg og Linneballe Sognekald maa bejættes paa den Maade, at den ansættende nye Sognepræst bliver pligtig til at afgive en Ottendedeel af Embedets Indtægter til Akkumulering i Forbindelse med den for Afhændelsen af den forrige Anneygaard i Gadsbjerg tilstedeværende Capital af 1,060 Rd. for i Tiden at tjene som Bidrag til Anskaffelsen af en Præstegaard for Gadsbjerg og Linneballe Sogne — samt til ved indtrædende Vacance i Nykirke-Give Sognekald at aftræde Linneballe og Gadsbjerg Sogne mod at erholde Give Sogn; at ved indtrædende Vacance i det sidstnævnte Sognekald forenes Give

*) I Skrivelse af 15de Januar 1856 tiltraadte Indevrigsministeriet efter om Sagen at have corresponderet med den overordnede Liendecommission den udtalte Aufsuelse.

*) Paa derom indkomne Forespørgseler svarede Ministeriet under 9de Januar 1856, at de ovenmeldte 125 Rd. ogsaa da, naar Catechetembedet er vacant, bør erlægges til Skolekassen, imod at denne afholder alle Udgifterne ved samtlige Catechetesforretningers midlertidige Besørgelse. Hertil gjorde Ministeriet paa nærmere Foranledning fra Biskoppen over Aarhus Stift under 14de Januar 1858 den yderligere Tilføielse, at Skolekassen er under Vacance i Catechetembedet forpligtet til ei blot at bestride Udgifterne ved Besørgelsen af Catechetens Lærforretninger, men ogsaa ved Besørgelsen af de præstelige Forretninger, som det paaligger Catecheten at udføre, samt at det ikke paahviler Communalbestyrelsen men Sognepræsten at drage Omsorg for, at de sidstnævnte Forretninger udføres ved een eller flere Vicarii for en passende Betaling, der altsaa skal bestrides af Skolekassen, saaledes at i Tvivlstilfælde om, hvilken Betaling der kan anses for passende, Sagen bliver at afgjøre af Biskoppen i Analogie med allerhøieste Rescript af 14de Februar 1812.

13 Sept. Sogn med Ringgibe Sogn, og Nykirke Sogn besættes som et særskilt Sogneskald; at derefter Linneballe og Gadsbjerg Sogneskald, saafremt de fornødne Midler ikke ere tilveiebragte til Anskaffelse af en Præstegaard, bestyres ved en pastor vicarius, indtil de ovenmeldte Midler ved Oplægning af en Deel af de præstelige Indtægter af bemeldte Sogne ere supplerede til den der- til fornødne Størrelse. *)

14 Sept. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Holbæk Amt) om at en særlig Bemyndigelse er nødvendig for Forstanderskabet til at paaligne Sognets Beboere Udgifter til Kirkegaardens Oppudsning.

I Skrivelse af 9de Juli sidstleden, har Hr. Kammerherren paa Amtsrådets Begne anholdt om, at Forstanderskabet for Kundby Sogn maa bemyndiges til at paaligne og opkræve hos Sognets Beboere den Udgift, som er fornøden til Kirkegaardens Vedligeholdelse og Oppudsning udenfor den Kirkeieren paahvilende Forpligtelse til dens Reenholdelse m. B.

Efter over denne Sag at have corresponderet med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet skulde man ved at remittere Indesluttede tjenstligt melde, at den attraaede Bemyndigelse her- ved meddeles, hvorhos man lige tjenstligt skal tilføie, at Ministeriet i det Hele bifalder, hvad af Amtsrådet i den Anledning er yttret **).

*) Skr. Kgl. Resolution af 19de April 1859.

***) Amtsrådets Erklæring gik ud paa Følgende:

Saa vel i Henseende til den communale Lovgivning i Almindelighed som ogsaa støttet til Canc.-Skr. af 25de Marts 1843 ad 4 anseer Amtsrådet det som et bestemt Princip, at Sogneraadene ikke ere bemyndigede til at paaligne Sognebifricterne andre eller større Udgifter end de lovbestemte og absolut fornødne. En modsat Regel maa ogsaa antages at kunne lede til betænkelige Følger, da Sognets Udgifter saaledes vilde blive afhængige af, hvad den locale Bestyrelse anseer for passende eller smagsfuldt, men ikke af dets absolute Fornødenheder. Den alleregere Canc.-Skr. af 10de Septbr. 1846 formenes ogsaa at tale for den Anskuelse, thi, dersom det var en Berettigelse for Sogneraadet at antage en Mand til Kirkegaardens Vedligeholdelse og Oppudsning, behøvede Tillidsbæren der- til ikke at ansøges og vilde vissehelst være bleven meddeelt i de Udtryk, som steet er, og hvormed den træder frem som en Undtagelse fra den bestaaende Regel. I det Naar- det saaledes maa fastholde sin engang udtalte Anskuelse af, at Sogneforstanderskabet for N. N. Sogn har handlet uden til-

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden 14 Sept. over Randers Amt) at Kirkeeierens Stilling som saadan ei fritager ham for at deeltage i Kjørseler til Kirkens Reparation.

Med Hr. Kammerherrens behagelige Betænkning af 29de Juni sidstleden har Ministeriet modtaget et Andragende fra Cieren af N. N. Kirke, hvori han har anholdt om Ministeriets Resolution for, hvorvidt han maatte være pligtig til med de øvrige Sognebeboere at deeltage i Tilførselen af de Steen, der antages at ville komme til at mangle til den nye Muur, der i Anledning af N. N. Kirkegaard's paatænkte Udvidelse bliver at opføre om samme.

Efter i Anledning heraf at have brevvevlet med Biskoppen over Aarhus Stift skulde Ministeriet tjenstligst anmode Hr. Kammerherren om behageligst at ville lade Andrageren tilkjendegive, at det med Dem er enigt i, at hans Stilling som Kirke-eier ikke kan hjemle ham fritagelse for at deeltage med Sognets øvrige Kjørselspligtige i den Steentransport til den nye Kirkegaardsmuur, som efter Afbenyttelsen af de paa Stedet værende Steen maatte vise sig nødvendig.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Ringkjøbing 15 Sept. Amt) angaaende forskjellige Spørgsmaal i Anledning af Loven

stræffelig Hjemmel ved at engagere den ommeldte Mand paa Sognets Regning, tillader det sig tillige paa Grund af Hensigten med denne Udgift og den Betydning det har for Enhver, der besøger Kirken, at Udgangen til denne ikke skal virke nedtrykkende, men derimod velgjørende og opløstende paa Sindet, ærbødigst at indstille, at Sogneforstanderskabet maa bemyndiges til at paaligne og opkræve hos N. N. Sogns Beboere den Udgift, som er fornøden til Kirkegaardens Væbligeholdelse og Oppudsning saavel for indværende Aar som ogsaa fremtidig. Skjøndt Amtsraadet saaledes villigen vælger Haanden til at opretholde N. N. Sogneforstanderskabs Værdighed og at fremme dets Formaal, som erkjendes at have en høiere Betydning end blot Orden og Sømmelighed, maa Raadet dog formene, at Sagen burde have været paabegyndt med den ærbødige Indstilling, som nu stedfinder, og med Hensyn til den Meningsulighed, der i denne Henseende har viist sig under Sagens Behandling, skal jeg lige ærbødigst udbede, at det høie Ministerium vil ved sin forventede gunstbehagelige Resolution udtale sig over, hvorvidt den af Amtsraadet fastholdte Anskuelse om Udstrækningen af de communale Raads Bemyndigelse maatte være medholdelig, en Udtalelse, som vil afgive Norm for mange andre mødende Tilfælde.

15 Sept. af 22de Marts 1855 om Sogneforstanderskabernes og Amtsrådernes Sammensætning.

I et med Amtets Skrivelse af 30te f. M. hertil indkommet Andragende har Pastor N. N. i N. N. med Hensyn til de ifølge Loven af 22de Marts sidstleden forestaaende Valg af Medlemmer til Sogneforstanderskaberne forespurgt: 1) om de ved indeværende Aars Udgang fratrædende Medlemmer af Forstanderskaberne kunne undslaae sig for at modtage Valg førend efter Forløbet af saa stort et Antal Aar som det, hvori de til den Tid have været Sogneforstandere, samt 2) om Sognepræsten, der hidtil i Embedsmedfør har været Medlem af Sogneforstanderskabet kan være pligtig at indtræde i samme som valgt Medlem, og i bekræftende Fald om han da — efter i et Aar at have fungeret som Formand — ikke kan vægre sig ved at modtage nyt Valg som saadan.

I denne Anledning skulde man herved tjenstligst melde: ad 1) at de nævnte Medlemmer kun, naar de ved det nye Valg have fungeret mindst i 3 Aar, kunne undslaae sig for at modtage Gjenvalg førend efter Forløbet af et ligesaa langt Tidsrum, som det, hvori de have fungeret og ad 2) at Sognepræsten i saa Henseende er undergivet samme Regler som Sognets andre Beboere.

18 Sept. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Skanderborg Amt) angaaende forskjellige Spørgsmaal om Forstaaelsen af Lov af 22de Marts 1855 om Sogneforstanderskabernes og Amtsrådernes Sammensætning.

Med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 11te f. M. har Ministeriet modtaget et Andragende, hvori N. N. Sogneforstanderskab med Hensyn til de ifølge Lov af 22de Marts d. A. forestaaende Valg af nye Forstandere, har begjært sig Resolution meddeelt for: 1) af hvormange Medlemmer bemeldte Sogneforstanderskab i Medfør af Bestemmelserne i fornævnte Lovs § 2 for Fremtiden skal bestaae; 2) hvorvidt N. N. kan paa Grund af, at han til Nytaar vil have fungeret i 2de Aar som Sogneforstander undslaae sig for at modtage Valg til det nye Forstanderskab; 3) om det kan anses for tilstrækkeligt, at Listen til

de i Lovens § 3 initio omhandlede Valg af alle valgberettigede 18 Sept. Beboere fremlægges til almindeligt Efterhyn, eller om Liden over den i bemeldte §§ 2den Pasjus ommeldte høistbeskattede Femtedeel af Vælgerne tillige skal fremlægges.

Foranlediget heraf skulde man tjenstligst melde: ad 1) at der for at udfinde Medlemsantallet ifølge Lov af 22de Marts d. A. § 2, ved hvilken Reglen i Anordningen af 13de August 1841 § 2 ogsaa, forsaavidt Antallet af Sogneforstanderskabets valgte Medlemmer angaaer, er forandret, bør medregnes samtlige hidtil valgte Sogneforstandere og samtlige i Sognet bosatte Ciere af 32 Edr. Harkorn, men derimod hverken Politimesteren eller Sognepræsten, og at Sogneforstanderskabet, der, efter hvad er ophlyst, for Liden bestaaer af 9 valgte Medlemmer, og hvortil kun een større Lodsseier forudsættes at have Adgang, saaledes for Fremtiden vil komme til at bestaae af 11 valgte Medlemmer; ad 2) at der i den omspurgte Henseende vil være at forholde efter Anordningen af 13de August 1841 § 6, hvorefter kun en Functionstid af mindst 3 Aar fritager for Gjenvalg i saa lang Tid som den, hvori Paagjældende i Medfør af tidligere Valg har været Medlem af Sogneforstanderskabet, saa at navnlig i det omspurgte Tilfælde Paagjældende ikke kan fritages for at modtage nyt Valg; ad 3) at Ministeriet med Hr. Kammerherren er enig i, at Listen over den høistbeskattede Femtedeel af Vælgerne ogsaa bør fremlægges til Efterhyn ifølge Anordningen af 13de August 1841 § 7, cfr. Lov af 22de Marts d. A. § 3.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Ringkjøbing 18 Sept. Amt) hvorved en Hjemstedscommune paalægges at yde Bidrag til den Commune, hvori en for Blodskam dømt Person, der i Genhold til den allerhøieste Resolution, hvorved han benaades, skulde opholde sig 4 Mile fra det Sted, hvor Datteren, med hvem Forbrudelsen er begaaet, havde taget Ophold.

Bed at meddele, at der i 15de Post af Antegnelseerne til Ringkjøbing Amtsrepartitionsfondsregnskab for 1853—54 af Revisionen er gjort Udsættelse ved nogle til Holmslands Sogneforstanderskab i Godtgjærelse for Kost og Logis m. v. til N. N. og Hustru af N. N. udredede Beløb, samt derhos at bemærke,

18 Sept. at paagjældende Familie i sin Hjemstedscommune ifølge indhentes Dplysning vilde kunne forføres ved en aarlig Understøttelse af 20 Rd., har Amtet i Skrivelse af 24de Juli hidstleden til Ministeriet indstillet, at Hjemstedscommunen saavel for de Ar, Familien alt har været indtinget paa Holmsland, som for Fremtiden, saalænge de Begge der have Ophold, maa paalægges at bidrage et lignende Beløb eller 20 Rd. til Familiens Underholdning, og at Resten af Omkostningerne herved maa udredes af Amtrepartitionssonden.

I Anledning af denne Amtets Skrivelse har Ministeriet, forsaavidt det deraf fremgaaer, at det allerhøieste Rescript af 24de Novbr. 1850, hvorved den fornævnte N. N. for begaaet Blodskam med sin Steddatter N. N. tilfundne Livsstraf forandredes til Forbedringshuusarbejde i 2 Ar, og det derhos paalagdes vedkommende Dyrighed at vaage over, at han efter udstaaet Straf ikke opholdt sig bemeldte sin Steddatter nærmere end i en Afstand af 4 Mile, er paaberaabt som Hjemmel for de omhandlede Udgifter Udredelse af Amtrepartitionssonden, corresponderet med Justitsministeriet, der har bemærket, at, skjøndt den Indskrænkning i Hensende til Balget af Opholdssted, som ommeldte N. N. ifølge nævnte allerhøieste Rescript er underkastet, ikke er af den Natur, at der berøves ham Evnen til at ernære sig og Familie, og der altsaa ikke deri kan søges Hjemmel til i det Hele at overføre den med deres Underholdning forbundne Bekostning som en Deel af Udgifterne ved Executionen paa Amtrepartitionssonden, turde Billighed dog tale for, at den Forsøgelse i Bekostningen, som maatte være en Følge af, at Understøttelsen maa ydes Vedkommende i en fremmed Commune, erstattes Forsørgelsescommunen.

Forinden imidlertid Videre i Sagen foretages skulde man tjenstligst udbede sig Amtets Yttringer behageligt meddeelte deels om Nødvendigheden af, at Paagjældende overhovedet ydes offentlig Understøttelse, deels om Grunden til at denne i den fremmede Commune stiller sig saameget høiere, end om Paagjældende var forbleven i Hjemmet.*)

*) Under 6te October næstefter bisalbt Ministeriet ved Skrivelse til Amtet, at Hjemstedscommunen saavel for de Ar, Familien

Confirmation paa Fundats for et af Agent Lauritz Peder 18 Sept. Voigt, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, og Hustru Anne Christine født Brandt af Faaborg oprettet Legat for 2 gamle værdige og trængende Mænd eller Enker af bemeldte Kjøbstad.

Fundation.

Ligesom jeg undertegnede Kjøbmand i Faaborg, Agent Lauritz Peder Voigt, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, samt Ridder af den russiske St. Anna og den svenske Vasa Ordens 3die Klasse og min Kjære Hustru Anne Christine født Brandt i Anledning af vort Guldbryllup den 10de Juli d. A. have skænket 1,500 Rd. til et Legat for 2 gamle værdige og trængende Folk i Faaborg, jaaledes have vi besluttet at oprette en Foundation for dette Legat og bestemme derfor herved som følger:

§ 1. Legatets Capital bestaaer af 1,500 Rd., som skulle stikkes ved Udlaan i faste Eiendomme efter de Regler for Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midler, som i Lovgivningen ere eller herester maatte vorde anordnede, og skal Renten i hver Termin uddeles til 2 gamle værdige og trængende Mænd eller Enker i Faaborg. Af disse skal den Ene saavidt muligt være af Sømandsstanden eller Enke efter en Saadan, uden Hensyn til om Paagjældende har eller har havt Borgerskab eller ikke, hvorimod den Anden skal være af en af de andre Samfundsklasser eller en saadan Mand's Enke, dog jaaledes at Paagjældende enten bør være eller have været Borger her i Kjøbstaden.

§ 2. Legatet skal staae under Communalbestyrelsens Bestyrelse. Denne Autoritet opfordrer 14 Dage før hver Termin i en offentlig Befjendtgjørelse i Byens Avis, eller hvis denne skulde ophøre at udgaae, paa anden hensigtsmæssig og brugelig Maade alle dem, der maatte ønske at komme i Betragtning ved Legatrenternes Uddeling til skriftlig at melde sig inden 14 Dages Forløb. Naar denne Frist er udløben, træder Communalbestyrelsen sammen og bestemmer, hvilke 2 af de ommeldte Personer der skulle tildeles den legatariske

alt havde været indtinget paa Holmsland som for Fremtiden, saalænge begge Ægtefolkene der havde Ophold, blev paalagt at bidrage 20 Rd. til Familiens Underholdning, og at Resten af de hertil medgaaede Omkostninger udrebedes af Amts-repartitionsfonden.

18 Sept. Hjælp, og skal i Tilfælde af ulige Meninger Spørgsmaalet afgjøres efter Stemmemfleerhed og Bysfogden som Formand, naar Stemmerne ere lige, gjøre Udslaget. § 3. Naar Renterne ere indkomne, fradrages i disse de med Bekjendtgjørelsen og Legatets Bestyrelse forbundne Omkostninger, hvornæst det tiloversblevne Beløb i lige Dele udbetales de 2 Personer, som Communalbestyrelsen efter § 2 har valgt iblandt de Søgende. § 4. Ligesom den nuværende Ræmner for sin Functionstid har lovet uden Godtgjørelse at føre og aflægge aarligt Regnskab over Legatets Indtægt og Udgift, saaledes har Communalbestyrelsen ogsaa for Fremtiden at gjøre saadant til Pligt for de tilkommende Ræmner. § 5. For vor Regning anskaffes en Regnskabsbog og en Forhandlingsprotocol, af hvilke den Første skal være hos Regnskabsføreren, den Sidste derimod opbevares hos Communalbestyrelsens Formand. § 6. Det aarlige Regnskab aflægges tilligemed Communeregnskabet og det revideres og decideres som et Appendix til dette. § 7. Legatcapitalens Udlaan skal, ligesom ved Amyndiges Midler være betinget af Amtets Sanction. Legatets Activer skulle altid forsynes med Amtets Prohibitivpaategning og opbevares i Bykassen. § 8. Saalænge Capitalen ikke ganske eller deelviis kan udlaanes mod 4 pCt. Rente og anordningsmæssig Sikkerhed, skal den forblive indestaaende i Faaborg Sparekasse, hvor den af Bestyrelsen med vort Samtykke allerede er indsat. Ligeledes skulle de udlaante Summer, naar de opsiges, indsættes i samme Kasse, indtil de kunne blive frugtbargjorte som anført. § 9. Dette Legat skal kaldes „Agent Lauritz Peder Voigts og Hustrues Legat for 2 gamle værdige og trængende Mænd eller Enker i Faaborg.“

Denne Foundation, paa hvilken vi, i Betragtning af Hensigten med Legatets Oprettelse tør forvente allernaadigst Confirmation, have vi til ydermere Bekræftelse egenhændig understrebet i Dørværelse af Stedets notarius publicus.

Faaborg, den 18de August 1855.

Lauritz P. Voigt.

Anne Christine Voigt.

19 Sept. Rescript (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Aalborg Stift) om Redlæggelse af Haverølev og Veistrup Sognekalds Enkesæde.

Frederik den Syvende, af Guds Raade Konge til Danmark, 2c. 19 Sept. Vor syndelige Bevaagenhed. Vi givr Eder hermed tilkjende, at Vi efter det af Sognepræsten for Haverslev og Veistrup Menigheder under Aalborg Stift i Bort Land Nørre-Jylland Hr. Hans Michael Feld til Bort Ministerium for Kirke- og Underviisningsvæsenet derom indgivne Andragende og Eders derover afgivne Betænkning samt de isørrigt oplyste Omstændigheder alle-naadigst have bevilget, at det til bemeldte Sognekald hørende Præsteenkesæde maa nedlægges, imod at den for den til bemeldte Enkesæde henlagte Gaard i Bonderup By indkommende Kjøbesum af 2,400 Rd. inddrages iblandt Stiftets offentlige Midler, og at Renterne af samme i Forbindelse med en aarlig Afgift af 4 Tønder Byg, der bliver at erlægge af bemeldte Gaard, tilfalde Præsteenker paa Kaldet, og naar der er flere af disse, da den Første, men, naar ingen Enke er, Præsten. Alt i Dvereenstemmelse med det allerhøieste Rescript af 11te Februar 1791.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Veile Amts- 19 Sept. stobedirection) om Overdragelse til Skolevæsenet i Give Sogn af en Sognekaldet tilhørende Jordlod i Give.

Med behagelig Betænkning af 26de September 1853 har Directionen tilstillet Ministeriet et Andragende fra Give Sogneforstanderskab, hvori Det, overeensstemmende med hvad der er vedtaget ved et i den Anledning afholdt Landvæsencommissions-Møde, anholder om, at en Præsteembedet tilhørende Jordlod i Give, Birketosten kaldet, der tidligere har været bortfæstet, men for Tiden er fæsteledig, maa overlades til Skolelod for Give Skole paa følgende Billaar: 1. at Give og Farre Skoledistricter, der have Lærer tilfældes, udrede alle for Tiden og i Fremtiden paa Lodden hvilende Afgifter uden Ansvar for Præsteembedet, 2. at de svare til Embedet aarlig 8 Rd., som erlægges hvert Aars 1ste November, 3. at de opføre og vedligeholde en forsvarlig Stald til Præstens Heste, saa ofte han kommer til Give, samt 4. at Lodden, saafremt Skolevæsenet af en eller anden Grund ikke længere skulde have Brug for den,

19 Sept. ikke maa afhændes til privat Eiendom, men falder tilbage til Embedet, hvorved Contracten sølgelig hæves.

Efter i Anledning heraf at have brevvevlet med Stiftamtmanden og Biskoppen over Ribe Stift, skulde Ministeriet tjenstligst melde, at det approberes, at den omhandlede Præstembedet tilhørende saakaldte Birketost i Give By overlades til Skolevæsenet sammesteds paa de ovenansførte Billaar, dog med følgende nærmere Bestemmelser, nemlig at det Staldhuus, som Skoledistrictet skal opføre og vedligeholde til Brug for Præsten, naar han kommer til Give, bør, forsaavidt det lægges umiddelbart op til Kirkegaarden, være det aarlige Kirkesyn underkastet, samt at det under alle Omstændigheder bør være Provstesynets Bestemmelser underkastet, naar Præsten maatte finde Anledning til at besvære sig over Mangel paa dets forsvarlige Vedligeholdelse.*)

19 Sept. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Skanderborg Amt) om at et Sogneforstanderskab kan, naar et Quantum Korn er bestemt til Uddeling blandt et Sogns Uformuende, og Prisen ved Ligningen er sat lavere end den gangbare, faae Udvantningsordre for det Pengebidrag, som udgjør Differencen mellem Prisen paa Korn in natura og den paa samme satte lavere Priis.

I et hertil indkommet Andragende har Sogneforstanderskabet for R. R. og N. N. Sogne, der har anseet det hensigtsmæssigt at tilveiebringe det Quantum Korn, hvormed Forstanderskabet i Henhold til Loven af 15de Februar d. A. har besluttet at komme bemeldte Sogns Uformuende til Hjælp, ved efter en forfattet Ligning, som har været henlagt til almindeligt Gjennemsyn, at opkræve Kornet in natura til en lavere Priis, end den gangbare, besværet sig over, at Amtet, efterat nogle enkelte Gaardmænd havde erklæret sig uwillige til at levere Kornet til saadan nedsat Priis, har nægtet at meddele Udvantningsordre for de saaledes resterende Kornbidrag in natura.

Foranlediget heraf, skulde man, efter i Skrivelse af 24de Juli sidstleden at have modtaget Hr. Kammerherrens Ytringer angaaende denne Sag og senere i samme at have correponderet med Justitsministeriet, tjenstligst melde, at den af fornævnte

*) Denne Resol. meddelees Ribe Stiftsøvrighed under 1 Oct. næstefter.

Sogneforstanderskab i Genhold til den citerede Lov foretagne 19 Sept.
 Ligning maa antages at have den Betydning, at Enhver, som ikke foretrækker in natura at levere det Quantum Sæd, hvortil han i Ligningen er ansat, mod at oppebære den nedsatte Betaling, for hvilken det vil blive uddeelt til Uformuende, maa tilsvare Forskjellen imellem denne nedsatte Betaling og den til Kornets Indjøb til gangbar Pris medgaaede Bekostning, og at der intet skjønnes at være til Hinder for, at de Pengebelsb, som denne Forskiel udgjør, i fornødent Fald autoriseres til-Inddrivelse ved Udpantning.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Circ. (til samtlige Stifts- 20 Sept.
 svrigheder) om at sætte Tiendecommissioner i Kundskab om meddeelte Confirmationer paa Tiendeforeninger.

Ministeriet er blevet gjort opmærksom paa, at Tiendecommissionerne i Reglen ikke sættes i Kundskab om, naar noget enten for en Tiendecommission indgaaet eller privat affluttet Forlig om et fast aarligt Tiendevederlag bliver forsynet med allerhøieste Confirmation. Da dette vil medføre, at Tiendecommissionerne i Genhold til den efter Lov af 14de April 1852 lagte Plan for Tiendeafløsningen ville tage en saadan Tiende til Kjendelse efter foregaaende Grandikning, hvorved der vil paaføres vedkommende Tiendeyder og Tiendeieier en aldeles overflødig Udgift og Commissionen et unødvendigt Arbejde, samt da den af Ministeriet meddeelte Confirmation vil blive unyttig, da som udtalt i Indenrigsministeriets Circulairstrivelse af 5te Januar d. A. i et saadant Collisionstilfælde Kjendelsen vil være den bindende Regel, har Ministeriet fundet det nødvendigt, at der snarest muligt træffes Foranstaltning til, at Commissionerne erholde de ovennævnte i Interesse af Tiendeafløsningsværket nødvendige Oplysninger.

Ministeriet skalde derfor herved tjenstligst anmode Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed om, at De — saafremt Forholdet ikke allerede tidligere paa anden Maade maatte være ordnet — for Fremtiden ville umiddelbart efter Modtagelsen af en gennem Ministeriet udfærdiget Confirmation paa en Tiendeforening, meddele vedkommende Tiendecommission fornøden Un-

20 Sept. derretning herom, samt at De vil træde i Forbindelse med de i Stiftet værende Tiendecommissioner for paa den hensigtsmæssigste Maade at forskaffe disse de Oplysninger fra den forløbne Tid, som de i foransførte Henseende maatte behøve.

21 Sept. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Bornholm) om at en Commune kun, forsaavidt den derom kan blive enig med vedkommende private Læge, kan forlange, at han skal tilsee dens Fattige, og i modsat Fald maa henvende sig til vedkommende Physikus.

Efterat Ministeriet under 4de Juli d. A. blandt Andet havde approberet, at der af N. N. Sogns Fattigkasse udrededes i aarlig Godtgjørelse til practiserende Læge N. N. 14 Rd. 8 Sk., mod at han derfor ydede bemeldte Sogns Fattige den fornødne Lægehjælp, har Hr. Kammerherren med Skrivelse af 13de Juli d. A. fremsendt et Andragende, hvori Forstanderskabet for bemeldte Sogn, næst at oplyse, at fornævnte N. N. ikke har villet gaae ind paa det ovennævnte Arrangement, har forespurgt, paa hvilken Maade Sognet under disse Omstændigheder for Fremtiden skal kunne erholde Lægehjælp for dets Fattige.

Foranlediget heraf skulde man, efter i Sagen at have corresponderet med Justitsministeriet, herved tjenstligt melde, at Forpligtelsen for den private Læge til at yde en Communes Fattige Lægehjælp maa være afhængig af, hvorvidt Kommunen kan blive enig med Paagjældende om den Betaling, som skal erlægges. Da N. N. Commune nu ikke har været istand til at træffe en saadan Overenskomst, har den kun den Udvei at hente den længere fra Sognet boende Physikus, der er forpligtet at tilsee de fattige Syge, og maa Ministeriet i saa Henseende med Hr. Kammerherren være enigt i, at bemeldte Physikus hverken ved sin Alder eller Helbred kan anses at være forhindret fra at opfylde sine Pligter.

21 Sept. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Stiftsøvrigheden over Aalborg Stift) angaaende Bestyrelsen af det af Grosferer J. P. Nybroes Enke Kirstine Mundt nærmest til Bedste for fattige Enker af

Haandværksstanden i Budolphi Sogn i Aalborg ved Testament 21 Sept. af 28de Juli 1852 oprettede Legat.

I Skrivelse af 10de f.M. har Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed begjært Ministeriets Resolution angaaende Bestyrelsesmaaden af et af afdøde Grosserer J. P. Nybroes Hustru Kirstine Munch ved Testamente af 28de Juli 1852 nærmest til Bedste for fattige Enker af Haandværksstanden i Budolphi Sogn i Aalborg oprettet Legat paa 1,000 Rd. der paa Skiftet efter Testatrix efter Fradrag af 4 pCt. med flere Afgifter er udlagt med 954 Rd.

Foranlediget heraf skulde man tjenstligst melde, at Ministeriet anseer det rettest, at bemeldte Legat optages og bestyres, og at der aflægges aarlig Nigtighed for samme, blandt de mindre Legater, som staae under Stiftsøvrighedens umiddelbare Bestyrelse, kun at Renterne aarlig uddeles efter Testamentets Bestemmelse, hvorhos man ikke undlader at tilføie, at Ministeriet finder, at der ikke bør begyndes med Udbetaling af Legatportioner, forinden Capitalen ved Tillæg af Renter er suppleret til det af Legatrix bestemte Beløb af fulde 1000 Rd. Forsaavidt isvrigt det omhandlede Testaments herhenhørende Bestemmelser i den af D^hrr. hertil indsendte hoslagt tilbagefølgende Skrivelse fra Cancelliraad, Landsøver- samt Hof- og Stadsretsprocurator Ring ere refererede saaledes, at de aarlige Renter af Legatet, saastremt der ikke findes kvalificerede Enker af Haandværksstanden i Budolphi Sogn, skulle tilfalde andre trængende „Haandværkere“ i Kjøbstaden Aalborg, medens Renterne i D^hrr.s ovennævnte Skrivelse siges i dette Tilfælde at skulle tilfalde andre trængende „Haandværksenker“ i bemeldte Kjøbstad, skulde man tjenstligst anmode D^hrr. om at foranledige denne Uoverensstemmelse hævet ved en verificeret Afskrift af det originale Document, forsaavidt Legatet angaaer.

Rgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for 24 Sept. Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes, at den Afgift af 150 Rd., som Sognepræsten for Sønderogns Kirke i Viborg Kjøbstad hidtil har svaret til det residerende Capellani ved Domkirken sammesteds, for Fremtiden ophører for dette Om-

24 Sept. bede, hvorimod den bliver at udbetale til Sognepræsten for Rødding, Løvel og Pederstrup Menigheder i Viborg Stift. *)

24 Sept. Kgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet bifaldes, at der ved Astrup, Lulstrup og Hvilsted Sognekalb maa indtil videre ansættes en Capellan pro loco, om hvis Valg Sognepræsten vil have at gjøre Forslag, og som, foruden de for personelle Capellaner sædvanlige Emolumenter i Præstegaarden og fri Befordring i Embedsreiser, skal nyde i aarlig Løn af Sognepræsten 300 Rd. samt at Ministeriet maa bemyndiges til at meddele bemeldte Capellan en nærmere Instrux for Udførelsen af de ham paahvilende Forretninger. **)

*) Denne Allerhøieste Resolution var fremkaldt ved følgende Omstændigheder: Præsteforntienden, 76 Ldr. Rug af Løvel og Pederstrup Sogne har fra en siern Fortid været henlagt til Søndrefogns Præsteembede i Viborg, hvilket sidste Embede igjen har bidraget 150 Rd. aarlig til det residerende Capellani i Viborg. Allerede tidligere havde saavel Sognepræsten for som Beboerne i Løvel og Pederstrup Sogne andraget paa Tilbagegivelsen af denne Tiende. Ministeriet havde erkjendt Rigtigheden og Nødseligheden deraf, men en Foranstaltning i saa Henseende maatte beroe, indtil Vacance indtraadte i Søndrefogns Præsteembede. Skjøndt Tabet af den nævnte Indtægt vilde blive meget føleligt for Præste-Embederne i Viborg Rådskad, fandt Ministeriet dog i Erkjendelsen af, at Tienden bør komme det Sogn tilgode, hvis Beboere yde den, at burde forberede Sagen derved, at Løvel og Pederstrup Sognekalb, saalænge indtil Tienden ved Vacance i Søndrefogns Præsteembede kunde tilbagegives, erhølt nogen Erstatning, for Tabet derved at den paa Søndrefogns Embede hvilende Afgift til Viborg Capellani overførtes til Rødding, Løvel og Pederstrup Sognekalb.

**) Ved de i Kalbet indtrufne Vacancer havde Beboerne ansøgt om, at den hidtil stedfindende Forbindelse mellem de tre Sogne maatte hæves, saaledes, at de to første kom til at udgjøre et Sognekalb og Hvilsted et andet. Andragenbet var støttet paa, at der da vilde undgaaes Messesalb hver 3die Søndag i een af Kirkerne, at Kalbet paa Grund af dets gode Indtægter sædvanligen erhøide ældre Præster, der snart maatte trænge til en Capellan og endelig paa Hvilstedes Sogns Præstiggenshed fra de andre Sogne. Biskoppen kunde af Hensyn til at sidstnævnte Sogn ikke vilde kunde afgive Indtægter til en særskilt Præst end ikke om Astrup og Lulstrup Sogne i nogle Aar blev bestyret af en Vicarius for at skaffe Midler til Anskaffelse af en Præstegaard i samme ikke anbefale det Ansøgte. Han foreslog derfor Oprettelsen af et Capellani pro loco. Da den Anørggaard i Hvilsted, som i Andragenbet var paapeget som eventuel Præste-

Rgl. Resol., hvorved Hs. Majestæt paa Indstilling fra Mi- 25 Sept.
nisteriet for Hertugdømmet Slesvig allernaadigst resolverer:

„Vi bifalde allernaadigst, at den med Hensyn til adskillige Forordninger foreskrevne regelmæssig tilbagevendende Dplæsning i Kirkerne alene bibeholdes ved Forordning af 11te Decbr. 1758 om Indskrænkning af overflødig Brug af Eder, §§ 13, 14, 15 og 17 og ved Forordningen af 10de Marts 1840 om Helligholdelsen af Søn- og Helligdage, og det saaledes, at den foretages af Præsten fra Prædikestolen ved Slutningen af hans Prædiken, og at den ovennævnte Dplæsning isvrigt bortfalder for alle andre Forordninger, for hvilke den er foreskreven.“*)

gaard ikke var sæstelebig, og Midlerne til Præstegaards Anskaffelse paa anden Maade savnedes, sandt Ministeriet foresøbig og uden derved at ubeluffe Bestræbelserne for i Tiden at kunne oprette Hvilsted Sogn til et særegent Kalb, at burde tage dette Forslag tilfølg, dog at det tilstedebes Sognepræsten at gjøre Indstilling til Capellaniets Besættelse, og at det overdroges denne ved en særlig Instrux at udføre bestemte Forretninger for Beboerne i Hvilsted. I Henhold hertil blev ovenstaaende allerhøieste Resolution udvirket.

Efterat Instruxens Udfærdigelse paa Andragende fra den nye Sognepræst var blevet udsat til Naabsensaarets Udløb, approberede Ministeriet under 9de April 1856 paa Indstilling af Biskoppen følgende Bestemmelser: 1) Da der ikke bør være Medsafald i nogen af Pastoratets 3 Kirker, skal vaade Sognepræsten og Capellanen hver Søn- og Helligdag forrette Gudstjeneste, saaledes at den ene af dem udfører den i to Kirker, den anden i een Kirke, hvormed efter en bestemt Orden afvevles stiftesviis. 2) Fasteprædikener om Onsdagen skulle holdes af Capellanen i 2 Kirker, og af Samme om Fredagen i den 3die Kirke. 3) Dersom der i Pastoratet bliver holdt Confirmation tvende Gange om Aaret, skal Esteraarsconfirmationen saavel som Forberedelsen til samme holdes af Capellanen. 4) Capellanen skal udføre de præstelige Forretninger, som paa Sognebage foresalde i Hvilsted Sogn, derunder Skolebesøg og Skoleexaminer indbefattebe, eller i saadant Tilfælde, hvor Sognepræsten maatte finde det raadeligst selv at udføre dem, da tilsvarende Forretninger i et af de andre Sogne. 5) Capellanen staaer isvrigt i samme Forhold til Sognepræsten som en anden Hnuscapellan til sin Principal, og er altsaa forpligtet til saavel i Sognepræstens Forsald at yngre for ham som paa hans Forlangende at være ham behjælpelig med Embedeskriverier. 6) Capellanen skal føre usiagtig Bog over de af ham udsørte præstelige Forretninger, hvad der ogsaa paaligger Sognepræsten for hans Vedkommende, forat Biskoppen og Provsten paa deres Visitationer kunne see, hvorledes Embedsgjæringen er bleven fordeelt imellem begge Præstierne, der hver for sig og i broderlig Forening bør af al Eone arbeide til Menighebends Bedste.

*) Denne allerhøieste Resolution communiceredes Biskoppen over

26 Sept. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Maribo Amt) om Lov af 22de Marts 1855 angaaende Sogneforstanderskabernes og Amtsrådenes Sammensætning.

Bed at meddele, at Hålsted-Aunede Sogneforstanderskab bestaaer af 15 Medlemmer foruden Sognepræsten, nemlig 10 valgte Medlemmer, samt Birkedommeren og 4 Medlemmer for Godserne Juellinge, Søbyholm, Pederstrup og Søllestedgaard, har Formanden for bemeldte Forstanderskab, Pastor N. N., i et med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 15de d. M. hertil indkommet Andragende, forespurgt, om den i Loven af 22de Marts sidstleden, § 2, 1ste Membrum indeholdte Bestemmelse om, at der i Sogneforstanderskabs-Medlemmernes hidtilværende Antal, Sognepræsten fraregnet, ikke foregaaer anden Forandring end den, at, hvor Tallet paa de Medlemmer, der nu blive at vælge, ellers vilde blive lige, foregives det med eet Medlem, er at forstaae saaledes, at Udtrykket „hidtilværende Antal“ alene figter til de valgte Medlemmer eller tillige til de andre Medlemmer og om der som Følge heraf skal vælges 15 eller 11 Medlemmer til oftbemeldte Sogneforstanderskab.

I denne Anledning skulde man herved tjenstligt melde, at man med Kammerherren er enig i, at Udtrykket „hidtilværende Antal“ i den ommeldte Lov figter saavel til vedkommende Lodsieiere som til de valgte Medlemmer, men at der, da Birkedommeren ikke kan betragtes som egentligt Medlem af Forstanderskabet, og da Ministeriet ligeledes maa bifalde, at de af de nævnte Lodsieiere, nemlig Besidderne af Pederstrup og Søllestedgaard, der ikke boe i Sognedistrictet, og heller ikke for Tiden give Møde i Sogneforstanderskabet, ikke kunne medregnes som Medlemmer af samme, altsaa vil efter den ovenangførte Lovbestemmelse for Fremtiden blive at vælge 13 Medlemmer til oftbemeldte Forstanderskab.

29 Sept. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Aarhus Amtskoledirection) om at Skolelæreren selv er berettiget til at oppebære de gamle Degneindtægter af Yderne m. v.

Ribe Stift samt over Als og Vrå under 7de November næstefter.

Efter at have modtaget Directionens behagelige Betænkning 29 Sept. af 31te f. M. over det hertil indkomne Andragende fra Skolelærer og Kirkesanger N. N. i N. N., hvori han forespørger om, 1. hvem det tilkommer at indkræve de gamle Degneindkomster, Læreren eller Skolepatronen, og 2. om Læreren ikke i begge Tilfælde er berettiget til at modtage sit Lønningskorn i Skjeppeviis, saaledes som enhver Yder leverer samme, skulde Ministeriet tjenstligst melde: ad 1. at, ligesom Læreren i Almindelighed er berettiget til selv at oppebære af Yderne de gamle Degne-Indtægter, saaledes skjønner Ministeriet heller ikke, at der i hvad der tidligere er passeret, denne Sag betræffende, er tilstrækkelig Grund til at formene Skolelærer N. N. selv at høre disse Indtægter hos Yderne, forsaavidt han fremtidig maatte ønske det; ad 2. at, forsaavidt Yderne særskilt erlægge de gamle Degne-Afgifter, maa Læreren være berettiget til det hele indkomne Beløb, hvorimod han kun kan gjøre Baastand paa hvad der rettelig tilkommer ham, forsaavidt disse Afgifter erlægges af Yderne i Forbindelse med andre lignende Naturalpræstationer til Communen.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Svendborg 29 Sept. Amt) om Lov af 22de Marts 1855 angaaende Sammenjættningen af Sogneforstanderskaberne og Amtsraadene.

Med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 24de f. M. har Ministeriet modtaget et Andragende, hvori Sognepræst N. N. i Anledning af de ifølge Lov af 22de Marts d. A. forestaaende Valg af nye Sogneforstanderskaber har forespurgt: 1. hvorvidt en Sognepræst ifølge bemeldte Lov kan vælges til Sogneforstander i det Sogn, hvori han har Bopæl; 2. hvorvidt Sognepræsten kan undslaae sig for at modtage Valg til Sogneforstanderskabet af den Grund, at har været Medlem af samme og endog det's Formand, siden Anordningen af 13de August 1841 traadte i Kraft, samt saafremt dette Spørgsmaal besvares benægtende, hvorvidt han eventualiter kan undslaae sig for at modtage Valg som Formand; 3. om Nogen, der tidligere har været valgt Sogneforstander i 3 Aar og derpaa været fritaget i 9 Aar, men som ved Udløbet af indeværende Aar atter vil have fun-

29 Sept. geret som Forstander i 2 Aar, kan undslaae sig for nyt Valg af den Grund, at hans tidligere Bestillingstider ei have været kortere end tre Aar.

Foranlediget heraf skulde man, i Overeensstemmelse med hvad af Hr. Kammerherren i foransørte Deres Skrivelse er ansørt, tjenstligt melde: ad 1. at der Intet kan være til Hinder for, at Sognepræsten vælges til Medlem af Forstanderskabet, dog at han i Overeensstemmelse med Loven af 22de Marts d. A. § 2 i Sognet maa have havt Bolig i eet Aar; ad 2. at Sognepræsten med Hensyn til Valg og Gjenvalg til Sogneforstanderskabet samt til at være sammes Formand maa nyde samme Fri- tagelse, som ved Communalanordningens §§ 6 og 11 ere til- staaede de øvrige Sogneforstandere; ad 3. at der ved Be- stemmelsen i Anordningen af 13de August 1841 § 6 om, at Bedkommende kan undslaae sig for Gjenvalg, naar hans tidligere Bestillingstid ei har været kortere end 3 Aar, ikkun er sigtet til den Tid, hvori han, efter sidste Gang at være valgt, har forestaaet Bestillingen, og at derfor den, der den 1ste Januar 1856 ikkun har ifølge seneste Valg eller Gjenvalg fungeret i 2 Aar, ikke vil kunne vægre sig ved nu at modtage et nyt Valg.

1 Octbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Lolland-Falsters Stift), hvori Ministeriet, efterat have mod- taget en af Lømmemand N. N.s Enke i N. N. afgivet krist- ligt Erklæring, hvori hun under Eds Tilbud bekræfter, at hendes Søn N. N. er i Nordamerica i Eggen af New York i et derværende Meetinghouse af en Mand, som angav sig at være lutherisk Præst, bleven døbt i den treenige Guds Navn, svarer, at Det i Henhold til den saaledes afgivne Erklæring og Bi- skoppens Indstilling Intet finder at erindre imod, at den i Mi- nisteriets Skr. af 5te Februar d. A. bestemte betingelsesvise Daabshandling for bemeldte Barn bortfalder, saaledes at Bar- net, saafremt det dertil findes modent, stedes til Daabens Be- kræftelse paa sædvanlig Maade. *)

*) Moderens Erklæring lyder saaledes:

Undertegnede bevidner herved, og er, om forlanges, villig til edeligen at bekræfte, at min Søn N. N. er i Nordamerica i Eggen af New-York bleven døbt i et meetinghouse af en Mand, som angav sig at være Præst, og om hvem det er mig bekendt, at han prædikebe i bemeldte meetinghouse. Jeg var

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen 1 Octbr. over Lollands-Falsters Stift) hvori Ministeriet, da en Sognepræst havde forespurgt, om der var Noget til Hinder for, at Mo-
sait N. N.s 10-aarige Søn, som Forældrene ønskede christnet, kunde døbes nu, eller om Daaben selv skulde udsættes til den sædvanlige Confirmationsalder, samt i sidste Tilfælde, om Handlingen kunde foretages som en sædvanlig Barnedaab, bifalder Biskoppens Indstilling om, at Barnet, hvis yngre Sødfænde alle ere christnede, og som selv hidtil har modtaget christelig Underviisning, saavidt den efter hans Alder kunde meddeles ham, strax stedes til Daaben, samt at denne udføres som en sædvanlig Barnedaab, saaledes at Fadderne svare istedetfor Barnet, og saaledes at Barnet til Grindring om dets Daab, erholder et nyt Fornavn søiet til det, som det allerede har.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 2 Octbr. og Biskoppen over Ribe Stift) i Noten p. 406.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 2 Octbr. Aalborg Stift) om Berigtigelsen af Mangler og Unøjagtigheder i et Sogns Ministerialbøger.

selv Bidne til, at mit Barn blev af denne Præst, som efter min afsbøde Mands Forklaring, der talte med ham, var lutherisk, døbt i Vand og i Navnet Faderens, Sønnens og den hellige Aands; Daabsformularen læstes af ham i det tydske Sprog. Hvorvidt Præsten var ordineret, kan jeg ikke oplyse; en Person assisterede ved Daaben som Degn og udtalte Amen ved denne.
N. N.

Ved at indsende denne Erklæring bemærkede Biskoppen, at han med Hensyn til, at vedkommende Sognepræst havde udtalt — deels at Daaben, uden Hensyn til, om den, der havde foretrettet den, var ordineret, naar den iøvrigt er foretagen paa rette Maade, ligesuldt er gyldig efter vor Kirkes Grundsætninger, deels at den betingelsesvise Daab, idet han var overbevist om Rigtigheden af Moderens Forklaring, for hans individuelle Følelse havde noget Støden, deels endelig, at det neppe vilde gjøre noget godt Indtryk, naar et Barn blev døbt, om hvem den almindelige Mening herskede hos Vedkommende, at det allerede engang før havde modtaget den christelige Daab — havde sundet sig foranlediget til at fremskaffe den yderligere Erklæring fra Moderen, og da det desuden ikke var rimeligt, at det ikke skulde have været Moderen magtpaaliggende at saae Barnet døbt strax efter hendes Ankomst til Danmark, saafremt hun ikke havde havt Visshed derom, henstillede Biskoppen, hvorvidt hendes Vidnesbyrd maatte tages saaledes gyldigt, at Sønnen ikke behøvede at underkastes Daaben.

2 Octbr. I behagelig Skrivelse af 30te Juli d. A. har Deres Høiærværdighed, ved at tilstille Ministeriet vedlagte Fortegnelse over en Deel Mangler, og Unsiagtigheder, der ved en af Sognepræst N. N. ifølge Deres Opfordring anstillet Undersøgelse ere forefundne i Ministerialbøgerne for N. N. Sogn fra Aaret 1837 til 1843, begge inclusive, — foreslaaet, at de saaledes forefundne Mangler maatte søges berigtigede ved Thingsvidne, og at de dermed forbundne Omkostninger efter Omstændighederne maatte afholdes af det Offentlige.

Næst at bemærke, at der efter de forhaandenværende Omstændigheder ikke findes Anledning til at drage den paagjældende daværende geistlige Embedsmand, fra hvis Bestyrelsestid de omhandlede Mangler hidrøre, til Ansvar for den viste Forsømmelighed i Kirkebøgenes Førelse, skulde Ministeriet, efterat have brevvevlet nærmere med Justitsministeriet, herved tjenstligt melde, at Man med Hensyn til Bestaffenheden af den største Deel af de omhandlede Mangler skulde ansee det for ønskeligt, om det i nærværende Tilfælde saavidt muligt kunde undgaaes, at søge de til de forefundne Feils Berigtigelse fornødne Forklaringer og Oplysninger tilveiebragte ved Rettens Medhjælp og under de Paagjældendes Beedigelse, forsaavidt de paa anden Maade erhvervede Oplysninger isvrigt ikke frembyde nogen Tvivl om deres Rigtighed, og da derhos Sognepræsten efter sin Stilling vil være bedst istand til med den mindst mulige Uleilighed for Beboerne at modtage deres Forklaring, skulde Ministeriet tjenstligt anmode Deres Høiærværdighed om at paalægge Sognepræst N. N. at tilveiebringe de til Kirkebøgenes Berigtigelse fornødne Oplysninger, saavel ved at kalde sine Sognefolk for sig for under Guds Tilbud skriftligt at afgive de fornødne Forklaringer, som ogsaa med Hensyn til de Personer, som ere fødte udenfor Menigheden, ved at henvende sig til de vedkommende Sognepræster om at erholde deres Medvirkning, som disse ville være pligtige at yde, deels ved at meddele Udskrifter af Kirkebøgerne, deels ved i fornødent Fald at indhente deres Sognefolks Forklaring. Sognepræstens Indberetning om Udfaldet af disse Undersøgelse skulde Ministeriet dernæst udbede sig hertil indsendt tilligemed Deres Høiærværdigheds Betænkning, forat det derefter med Hensyn til ethvert af de foreliggende Tilfælde kan afgjøres,

hvorvidt den fornødne Berigtigelse derefter kan finde Sted, eller 2 Octbr. om yderligere Oplysninger maatte være at tilveiebringe, navnlig ved Optagelse af Thingsvidner, forinden det kan tillades, at de vedkommende Mangler i Kirkebogen berigtiges. *)

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Aarhus Amts- 2 Octbr. skoledirection) hvori Ministeriet — i Anledning af at N. N. Sogneforstanderskab havde anholdt om Tilladelse til at maatte for N. N. Skoledistricts Vedkommende regne Mai Maaned med til den for Skolens øverste Klasse anordnede Skoletid og istedet derfor lade October Maaned være en af de Maaneder, i hvilke den for samme Klasse indrømmede Fritagelse finder Sted, saaledes at altsaa Skolegangen for øverste Klasse i N. N. Skole maatte ophøre i Tiden fra 1ste Juni til 31te October, under Jagttagelse forøvrigt af alle de i Lov af 2den Mai d. A. § 2 angivne Bestemmelser, svarer, at Det ikke anseer Sig berettiget til at meddele den ansøgte Tilladelse.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Svendborg 3 Octbr. Amt) om at Udgifterne til Sygepleie m. v. af en, fra en Commune som syg til en anden Commune indbragt, ombankende Person bør udredes af førstnævnte Commune mod Regres til vedkommende forsørgelsespligtige Commune.

Under 29de August d. A. har Amtmanden over Odense Amt til Ministeriets Resolution indstillet, at det maatte paalægges Frørup Sogn at erstatte Odense Fattigvæsen 10 Rd. 60 $\frac{1}{2}$, som bemeldte Fattigvæsen har udredet i Anledning af den fra ovennævnte Sogn til Odense Fattiggaard den 14de Januar d. A. som syg indbragte og sammesteds kort efter ved Døden afgaaede Klinker N. N.s Pleie og Begravelse.

Foranlediget heraf skulde Man tjenstligst melde, at Frørup Sogn vil have at refundere Odense Fattigvæsen det ommeldte Beløb, og at det ligeledes maa tilkomme Højselager Sogn at

*) Ministeriet modtog senere de saaledes begjærede Oplysninger fra vedkommende Sognepræst og, efter at Sagen havde været Gjenstand for Correspondance med Justitsministeriet, bleve Berigtigelserne foretagne i Genhold til den af Ministeriet for hvert enkelt Tilfælde efter de fremkomne Oplysninger afgivne specielle Resolution.

3 Octbr. refundere Svindinge Sogn et Beløb af 3 Rd., som sidstnævnte Sogn, efter hvad der af Sagens Acter fremgaaer, har anvendt paa bemeldte N. N.s Pleie, efterat han under et tidligere Stadium af sin Sygdom dertil var bleven hendsendt fra Hesselager Sogn, dog at det maa være saavel dette som Frorup Sogn forbeholdt at søge Regres for de ommeldte Beløb, som de bedst vide, ville og kunne.

5 Octbr. Kirke- og Underviisnings=Ministeriets Skr. (til Kjøbenhavns Amtsstolebirection) hvori Ministeriet, da N. N. i N. N. havde forespurgt, om ikke de Lys, som bleve tilovers fra N. N. Kirkes Oplysning ved et Bryllup, som fandt Sted der den 28de August sidstleden, maatte tilhøre ham, eftersom Brudeparret var fra hans Skoledistrict, og Directionen næst at bemærke, at lignende Spørgsmaal vare opstaaede paa andre Steder, havde begjært Ministeriets Resolution i denne Anledning, svarer, at det er en Selvsølg, at den, der har leveret Lysene, maa have Dispositionsret over, hvad der levnes af dem; forsaavidt han derimod ikke benytter denne Ret, bør Levningerne tilfalde Kirkebyens Skolelærer, som den, der efter Skoleanordningens Bilag A § 34 har at holde Kirken reen.

5 Octbr. Kgl. Resol. hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet bifaldes, at den ved allerhøieste Resolution af 7de Mai 1828 afgivne Bestemmelse for Skoleudgifternes Fordeling i de blandede jydsk og flæsvigsk Sogne maa for Bamdrup Sogns Bedkommende forandres derhen, at Skolevæsensudgifterne i bemeldte Sogn, naar den paatænkte Omordning af sammes Skolevæsen er traadt i Virksomhed, fordeles mellem de jydsk og de flæsvigsk Beboere efter Folketallet, saaledes at den i Aar foretagne Folketælling lægges til Grund for Fordelingen, og at der fremtidig finder en Omfordeling Sted hvert 5te Aar efter endt Folketælling, men at der forøvrigt i Hensende: til Ligningen paa de jydsk og flæsvigsk Beboere indbyrdes af den paa dem faldende Andeel af Udgifterne bliver at forholde paa samme Maade som hidtil*).

*) I Aaret 1831 var det ved Approbation paa Skoleplanen for Bamdrup Sogn bleven bestemt, at den Deel af Sognet, der

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen 6 Octbr. over Solland-Falsters Stift) hvori Ministeriet — i Anledning af at Biskoppen havde indsendt en Forespørgsel fra Capellan N. N. i N. N. om, hvorledes han har at forholde sig i Anledning af at Garver N. N. sammesteds har vægret sig ved at lade sit nysødte Barn døbe, idet han paa Opfordring har afgivet den Erklæring, at han ikke hører til det lutherske Samsfund, men at han er Christen, uden videre at ville oplyse, til hvilket Samsfund han har sluttet sig — svarer, at, da den Paagjældende ikke kan betragtes som hørende til et anerkjendt Troessamsfund, vil der med Hensyn til hans Børn være at forholde efter Lov af 13de April 1851 § 10.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden 6 Octbr. over Præstø Amt og vedkommende Provst) hvori Ministeriet, for-

hører til Haderslev Amt navnlig Bastrup By, blev henlagt til Sognets Hovedskole og at, da Byen ikke har Stk. men Plovtagt, skulde Afgiften til Skolevæsenet svares efter et Forhold af 50 Ld. Stk., medens den øvrige Deel af Sagnet svarede Afgiften af de det paahvilende 195 Ldr. Stk. Da de flessvigste Beboere troede sig herved prægraverede, blev det i 1834 bestemt, at Skoleudgifternes Fordeling skulde ske i Overensstemmelse med den allerhøjeste Resolution af 7de Mai 1828, hvorefter i de Sogne, der tildeels høre under Haderslev og Lyngomkloster Amt og tildeels under Ribe Amt, Gaardenes Antal skal tages til Maalestof, men isøvrigt det Beløb, der saaledes falder paa Ribe Amts Beboere lignede efter Anordningen af 29de Juli 1814, og det, der falder paa de flessvigste Beboere, efter Forordningen af 24de August 1814. Herefter blev Forholdet $\frac{2}{3}$ mod $\frac{1}{3}$. En Omorganisation af Skolevæsenet i Sagnet forantledigede Skoledirectionen til at indstille, at Afgiftforholdet maatte forandres til $\frac{2}{3}$ mod $\frac{1}{3}$. Det flessvigste Ministerium, som blev hørt om Sagen, fandt imidlertid Betænelighed ved at oversføre saa stor en Deel af Udgiften paa de flessvigste Beboere, og det saameget mere som Omordningen væsentlig kom de danste Beboere tilgode, medens de flessvigste Beboere vedblivende vilde beholde den uforholdsmæssig lange Skolevei som efter den ældre Plan. Sagen bragtes derfor under fornyet Forhandling, og Resultatet heraf blev, at det blev vedtaget at oprette en fjerde ny Skole og flytte den ene Skole i østligere Retning, nærmere mod Bastrup By, hvorved den tidligere Inconveniens for de flessvigste Beboeres Børn hævdes. Paa Grund heraf indstillede Skoledirectionen, at Afgiftforholdet maatte ordnes paa anden hensigtsmæssigere Maade navnlig efter Folketallet. Den Betænelighed, som det flessvigste Ministerium tidligere havde havt, var ved de foreflaaede Forandringer nu bortfaldet, og det fandt saaledes Intet mod dette sidste Forslag at erindre.

6 Octbr. anlediget ved, at Amtmanden og Provsten med Hensyn til et til Amtet indgivet Andragende, hvori endeel af N. N. Sogns Beboere havde besværet sig over den Maade, hvorpaa Bærgerne for Sognets Kirke hidtil havde bestyret det dem anbetroede Hverv navnlig med Hensyn til de ved Kirken i den senere Tid foretagne Reparationer, havde henstillet til Ministeriets Afgjørelse, om denne Sag skulde forelægges Sogneforstanderskabet til Erklæring, i Henseende til hvilket Spørgsmaal Dissents er opstaaet mellem Hr. Amtmanden og Provsten, svarer, at Det med Provsten er enigt i, at Forstanderskabet ikke er en kirkelig Instantz, hvis Erklæring skal indhentes i saadanne Sager, som nærværende, men at Ministeriet dog ikke seer Noget til Hinder for, at Sogneforstanderskabet kan opfordres til at afgive sin Betænkning eller meddele factiske Oplysninger, naar dette skjønnes at være fornodent til Sagens Behandling.

8 Octbr. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Randers Amt) om at en Familie anses forsørgelsesberettiget i den Commune, hvori Manden har fast Ophold, og om dette sidste Begrebs nærmere Bestemmelse.

Efter med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 25de August d. A. at have modtaget de begjærte yderligere Oplysninger, betræffende Spørgsmaalet, om Thirstrup-Fuglslev eller Hyllested-Roemus Pastorat maa betragtes som Forsørgelsessted for N. N. med Familie, skulde Man tjenstligst melde, at, da det er oplyst, at bemeldte N. N. har havt fast Ophold i Hyllested-Roemus Commune siden 1ste November 1849, hvorved det Intet releverer, at hans Kone vedblev at tjene i Thirstrup-Fuglslev Commune indtil 1ste Mai 1850, og da hans herved paabegyndte Erhvervelse af Forsørgelsesret i Hyllested-Roemus Commune ikke kan anses afbrudt ved hans senere Tjeneste paa Høgholm i Thirstrup-Fuglslev Commune, idet hans Familie under bemeldte hans Tjenestetid havde en af ham leiet og betalt Bolig i Hyllested, til hvilken Commune han ogsaa sees under sit personlige Ophold udenjogns at være affordret communale Præstationer og Afgifter, maa sidstnævnte Pastorat i Henhold til Bl. 6te No-

vember 1839 § 1 betragtes som hans og Families Forsør= 8 Octbr. gelseshed.

Kirke- og Underviisnings=Ministeriets Skr. (til Ringkjøbing Amts= 9 Octbr. skoleirection) om Anvendelsen af Statskassens Bidrag til Lønnen af Skolelæreren ved Christianshede Coloni.

Efterat Ministeriet havde modtaget Directionens behagelige Erklæring af 24de Mai hidtilheden over et Andragende fra nogle Colonister under Christianshede Skoledistrict i Bording Sogn, hvori de forespurgte, hvorledes Loven af 31te Marts 1852 § 7 er at forslaae med Hensyn til den Coloniens Skolelærer tillagte Løn af Statskassen paa 100 Rd. aarlig, idet Andragerne for= meente, at disse 100 Rd. alene kunde komme dem tilgode til Vættelse i deres Skolevæsenudgifter, istedetfor at Sogneforstan= derskabet har inddraget dem i Sognets Skolekasse og paalignet Colonisterne Skolebidrag lige med de øvrige Sogneboere, fandt Ministeriet sig foranlediget til at begjære Finantministeriets Ut= tringer over Sagen.

Finantministeriet har derpaa ved at meddele Ministeriet en i denne Anledning af Domainedirectoratet afgiven Betænkning, hvoraf hoslagt følger en Afskrift, yttret at det ikke kan andet end være enigt med Directoratet i den af samme udtalte An= skuelse, at den Vættelse, som Loven af 31te Marts 1852 § 7 har tilstaaet Colonisterne i Henseende til Lønningsbidraget til Skolelæreren, forlods bør komme Colonisterne tilgode, og at dette ikke vilde skee, naar Bidraget fra Statskassen regnes hele Sognets Skolekasse til Indtægt. Ved tjenstligst at meddele Directionen foranstaaende skulde Ministeriet ikke undlade lige tjenstligst at tilføie, at Dette Ministerium for sit Vedkommende ogsaa maa være tilbøieligt til at fastholde den Mening, at Statskassens Tilskud af 100 Rd. først bør anvendes til at be= stride Colonisternes Bidrag til Skolevæsenet, og at kun det Be= løb, der herefter maatte blive tilovers, kan tilkomme Sognets Skolevæsen, men det er iøvrigt en Selvfølge, at Spørgsmaalet i fornødent vil kunne gøres til Gjenstand for Afgjørelse ved Domstolene.

- 11 Octbr. Kgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet bifaldes, at det paalægges Sognepræsten for Ebeltoft og Draaby Menigheder at afgive 100 Rd. aarlig til en ordineret Catechet, saafremt en saadan maatte blive ansat i Ebeltoft, med Forpligtelse til at prædike for Sognepræsten i begge Kirker paa de tre store Høitiders anden Helligdag, samt, dersom Sognepræsten forlanger det, paa Confirmations søndagen, og, forsaavidt det kan skee uden Forsømmelse af den Catecheten paahvilende Pligt at undervise i Skolen, under Præstens Sygdomsforsald at udføre alle i Pastoratet forekommende kirkelige Forretninger, derunder Hjemmedaab og Sygeberettelser indbefattede.
- 11 Octbr. Kgl. Resol., hvorved det efter Indstilling af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet allernaadigst bifaldes, at det paalægges Sognepræsten for Ihisted og Lilsted Menigheder i Aalborg Stift, at underkaste sig de nærmere Bestemmelser, som maatte blive givne om Embedsforholdet og Indtægternes Fordeling for Ihisted Kjøbstads Menigheds Vedkommende mellem ham og den residerende Capellan sammesteds.
- 13 Octbr. Kirke- og Underviisnings- Ministeriets Skr. (til Langelands Skoledirection) om Adskillelsen af 3die Lærerembedet ved Rudkjøbing Borger-skole og Organisttjenesten ved Rudkjøbing Kirke.
- Bed under 14de og 11te Juli sidstleden hertil at indsende et Andragende fra Rudkjøbing Kjøbstads Skolecommission betræffende Maaden, hvorpaa den det hidtil forenede 3die Lærerembede ved Rudkjøbing Borger-skole og Organisttjenesten ved Rudkjøbing Kirke for Fremtiden bliver at besætte og lønne, have Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed, med Hensyn til at der herom er opstaaet Dissens imellem Borgerrepræsentanterne, indstillet denne Sag til Ministeriets Afgjørelse, idet De dog have bemærket, at De med den langt overveiende Pluralitet af Skolecommissionens Medlemmer maae finde det rettest, at de ommeldte Tjenester stilles ad, og at der ved Skolen ansættes en egen Lærer, hvis Løn, i Overensstemmelse med hvad Majoriteten af Borgerrepræsentanterne og Skolecommissionen har vedtaget, fast-

fættes til 300 Rd. aarlig foruden Bolig og Brændsel, ligesom 13 Octbr. De endvidere i Genhold til Kirkeinspectionens derom gjorte Forslag have andraget paa, at der til Organistposten søges en Mand, der er denne Post voksen, og at der tillægges ham en aarlig Løn af 100 Rd. af Kirkens Midler, imod at han forpligtes til at spille Orgelet, saa ofte der efter nuværende eller fremtidige Bestemmelser holdes Gudstjeneste i Kirken, og om muligt selv besørger Stemningen af Orgelet.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at Directionens foransførte Forslag herved bifaldes.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Viborg Amts- 13 Octbr. skoledirection) om at en entlediget Skolelærer, der antages som Hjælpe lærer eller constitueret for en anden Lærer, kan vedblive at oppebære sin Pension, dog at i denne kan afkortes saameget, som hans Indtægter i den nye Stilling i Forbindelse med Pensionen overfliger det Embedets Indtægter, hvorfra han er entlediget.

I behagelig Skrivelse af 6te j. M. har Directionen begjært Ministeriets Resolution for, hvorvidt en, alene med Pension af Embedet eller og tillige med Pension af Skolelærerhjælpekassen entlediget, Skolelærer kan anses berettiget til at vedblive at nyde Pension af Embedet, eller tillige af Hjælpekassen, saalænge han er i Stilling som lovlig ansat Hjælpe lærer eller af Skoledirectionen constitueret for en anden Lærer med en vis bestemt Embedsløn, eller om en saadan entlediget Lærer for den Tid, han saaledes fungerer, ikke maa kjendes uberettiget til at oppebære Pension af det Embede, fra hvilket han er entlediget, saavel som af Hjælpekassen.

I Anledning heraf skulde Ministeriet tjenstligt melde, at, forsaavidt der i et saadant Tilfælde som her omhandlet maatte være Anledning til at lade den nye Stilling indvirke paa Oppebærelsen af en tidligere bevilget Pension af Embedet og af Hjælpekassen, hvilket ikke bør skee, dersom den nye Stilling er aldeles forbigaaende, da bør der kun afkortes saameget i Pensionen, at den tilbageværende Deel i Forbindelse med de med den nye Stilling forbundne Indtægter, udgjøre et ligesaa stort

13 Octbr. Beløb som det Embedes Indtægter, hvorfra Bedkommende er entlediget.

13 Octbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Viborg Stift) angaaende en eventuel Omordning af de parochiale Forhold i Åsmild og Tapdrup Sogne.

Med D^hv's behagelige Skrivelse af 13de f. M. har Ministeriet modtaget et Andragende, hvori Sogneforstanderskabet for Åsmild og Tapdrup Sogne i Anledning af den indtraadte Vacance i Viborg Domsognefald gjentagende har anholdt om at erholde deres egen Sognepræst. Da Ministeriet ligesom D^hv. maatte finde det paatrængende nødvendigt at see Capellaniet snarest muligt besat, var der allerede forinden Modtagelsen af D^hv's ovennævnte Skrivelse derom nedlagt allerunderdanigst Foresøgelse og derved Cand. theol. A. F. Schjødte indstillet til bemeldte Embede, hvilken Indstilling H. S. Majestæt under 24de September allernaadigst bifaldt. Da imidlertid D^hv. i Deres ovennævnte Skrivelse antydede, at det, de store Vanskeligheder uøget, som møder Opfyldelsen af Sognebeboernes Ønske, hvilke D^hv. havde udhævet i en tidligere Skrivelse af 29de Marts d. A., navnlig Tilveiebringelse af de fornødne Midler til Indkjøbet af den for en Sognepræst i Åsmild og Tapdrup Sogne nødvendige Præstegaard, dog, under Forudsætning af at en saadan kunde anskaffes uden Byrde for det oprettende nye Sognefald, vilde være muligt at anbefale en saadan Deling af det nuværende Domsogn med 2 Præster i 2 Pastorater hvert med een Præst og en saadan Fordeling af Indtægterne, at Eliksprovstiet ikke skulde lide nogen uforfvarlig Forringelse, medens det nye Sogn dog vilde kunne forskaffes en om end ringe saa dog for en ung Mand nødtørftig Lønning, har Ministeriet, som fandt ikke at burde opsætte at opslaae Domsognefaldet vacant efter Afgjørelsen af denne Sag, ved Bekjendtgjørelsen herom tilføiet, at den Ansættende skal være pligtig, naar en Omordning af Åsmild og Tapdrup Sognes parochiale Forhold maatte kunne gennemføres, at afgive disse Sogne tilligemed de ham derfra tilflydende Indtægter, hvorhos Man i Henhold til D^hv's Indstilling har ved at forelægge H. Majestæt Kaldsbrevet for den nye Capellan til allerhøieste

Underkræft erhvervet allerhøieste Sanction*) paa, at den fornævnte 13 Octbr. Reservation herved toges til Opnaaelse af forommeldte Diemed, og i Henhold hertil er det paalagt Capellanen at underkaste sig de Bestemmelser, som maatte blive tagne til en Omordning af de meernævnte Sognes parochiale Forhold, og navnlig om det for at oprette disse til et særegt Sognekald maatte findes nødvendigt at nedlægge det residerende Capellani i Viborg, istedetfor samme at modtage Sognekaldet for de oftomhandlede Menigheder.

Bed at meddele Dhv. Forestaaende skal Ministeriet tjenstligt anmode Dem om at give Forstanderskabet for Åsmild og Tapdrup Sogne Oplysning om, at Sagens Afgjørelse saaledes er holdt aldeles aaben, og med den Bemærkning, at Det med Dhv. er enigt i, at det nye oprettende Sognekald ikke vil kunne overtage nogen Deel af Byrden med Anskaffelsen af en Præstegaard for samme, rette det Spørgsmaal til Forstanderskabet, hvorvidt Sognene maatte være istand til ved private Bidrag at tilveiebringe det Fornødne, i hvilket sidste Fald Ministeriet forventer Dhvs nærmere behagelige Indstilling om en Omordning af Sogneforholdene i Viborg.

Confirmation paa et af Gaardmand Anders Lauritzen i Brøns 16 Octbr. stiftet Legat til Brøns Kirke i Ribe Stift paa 1000 Rd.

Disposition.

Bed det mellem mig og min afdøde Hustru under 11te April 1816 oprettede og den 21de Mai dernæst allernaadigst confirmerede Testamente er det blandt Andet fastsat, at Halvparten af vor fælleds Bo ved den Sidstlevendes dødelige Afgang gaar over til den Førstafdødes lovlige Arvinger, hvorimod den anden halve Part vilde komme den Sidstlevendes Arvinger tilgode.

I Kraft af denne Bestemmelse legerer jeg undertegnede Anders Lauritzen af Brøns, Hvidding Herred, Haderslev Amt, herved til Brøns Kirke en Capital af 1000 Skriver Tusinde Rigsdaler Rigmønt paa følgende Vilkaar: Af min ved min dødelige Afgang efterladte Formue udbetaler Skifteretten i mit Bo fornævnte 1000 Rd. til Brøns Kirkes Værger. Capitalen skal

*) Denne blev meddeelt under 4de October d. A.

16 Octbr. tages af den min Søsterdatter gift med Stomager Bolæet i Lønder tilkommende Arv, hvorfor hun skal beholde Renter af samme Capital, saalænge hun lever, og hvis hendes Mand bliver længstlevende, erholder han ligeledes for Livstid den halve Rente. Ved begges Død indtræder Kirken i fuld Besiddelse af Legatet, som da skal føre Navn af Anders Laurigens Legat. Naar Legatet saaledes er oprettet, skal den aarlige Rente af Capitalen alene anvendes til Kirkens Forskjønnelse og dens Ornamenters Vedligeholdelse og maa ikke bruges til Kirkens øvrige Reparationer, der paa samme Maade som hidtil maae tilveiebringes. Legatet bestyres af Kirkeværgerne, som for den dermed forbundne Uleilighed aarlig skal nyde 4 Rd. nemlig 2 Rd. Nm. hver. Ved Opsigelse eller Udlaan af Capitaler, der ikke maae være større end 500 Rd., træder Sognepræsten, samt 3 af Sognet udvalgte Mænd nemlig 1 af hver Fjerding sammen med Kirkeværgerne, for i Forening at tage Bestemmelse. Stemmeskerhed skal da være afgjørende, og skulle Stemmerne være lige deelte, forelægges Sagen Biskoppen til Afgjørelse. Kirkeværgerne i Forening med Sognepræsten bestemmer hvert Aar, til hvilke Forskjønnelser Legatet skal anvendes, og skulde ved ulige Meninger Stemmeskerhed være afgjørende. Hvis det findes hensigtsmæssigt at oplægge Legatrenterne, for ved et samlet Beløb paa een Gang at kunde udføre et større Arbejde, skulle disse Renter, naar de tilbageholdes for flere Aar, indsættes i en Sparekasse, eller paa anden Maade gjøres frugtbringende. Iøvrigt maae Kirkeværgerne med det sædvanlige Kirkeregnskab tillige hver Gang aflægge Regnskab for Legatet. Skulde ved uheldige Omstændigheder en Deel af Legatcapitalen gaae tabt, skal Renten af det Øvrige oplægges, indtil Legatet naaer sin oprindelige Størrelse, hvorefter den ovenfor nævnte Anvendelse af Renterne atter tager sin Begyndelse. Hvis ovennævnte min Søsterdatter før mig ved Døden skulde afsaae, skal nærværende Gavebrev dog staae ved Magt, og Capitalen bliver da at udbetale af den mine egne Arvinger tilkommende Andeel af Boet. Nærværende Gavebrev skal indsendes til allerhøieste Approbation og derpaa opbevares i Kirkens Arkiv i et dertil indrettet Læderbind.

En Gjenpart bliver at vedføie det af mig og min salig Kone 16 Octbr. oprettede Testamente som Codicil.

Brøns den 29de December 1854.

Anders Lauriøen.

Til Bitterlighed.

Hans Er. Jacobsen. B. Møller.

Lydiø Jacobsen.

At Disponenten ved sund Fornuft har erklæret forestaaende Act for sin sande Mening, og at han har underskrevet den tillige med Vidnerne, samt at Alt dette er skeet, medens de Alle vare forsamlede med hinanden, bliver herved paa Embedsvegne attesteret under min Haand og Segl.

Brøns Præstegaard datum ut supra.

Hjort, Sognepræst.

(L. S.)

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Holbek Amt) 17 Octbr. om at Forsørgelsesrets Erhvervelse ei afbrydes derved, at den Paagjældende tiltales og straffes for Betleri.

Efter Begjæring af Holbek Kjøbstads Fattigcommissiøn har Hr. Kammerherren i Skrivelse af 27de f. M. til Ministeriets Afgjørelse indstillet et mellem bemeldte Commissiøn og Forstanderskabet for Durs Sogn under Frederiksborg Amt opstaaet Spørgsmaal om, paa hvilket af nævnte Steder Dagleier N. N. med Familie skal ansees forsørgelsesberettiget.

Efter hvad der i Sagen foreligger om, at den Understøttelse, som i Vinteren 1854—55 sees at være af Fattigvæsenet i Holbek ydet Familiefaderen, ikke har i sin Tid været betragtet og behandlet som Gjenstand for Refusjon fra hans tidligere Forsørgelsescommune, finder Ministeriet, at det maa have sit Forblivende ved den af Hr. Kammerherren under 23de Juli d. A. afgivne Resolution, hvorefter den omhandlede Familie paa Grund af 5-aarigt uafbrudt Ophold i bemeldte Kjøbstad derved er forsørgelsesberettiget, og ved tjenstligst at meddele Hr. Kammerherren dette til behagelig Efterretning, skulde man lige tjenst-

17 Octbr. ligst anmode Dem om i Overeensstemmelse hermed at tilkjendegive oftmeldte Fattigcommisſion det Fornødne.*)

20 Octbr. Juſtits-Ministeriets Skr. (til Indenrigs-Ministeriet) om den Huusbonden og Tjenestecommunen paahvilende Forpligtelse mod et Tyende, med hvem Contracten hæves i urette Tid enten paa Grund af Sygdom eller af anden Grund.

I behagelig Skrivelse af 9de August d. A. har Indenrigs-Ministeriet begjært Juſtits-Ministeriets Betænkning deels med Hensyn til Omfanget af den Forpligtelse, som efter Loven af 10de Mai 1854 § 34, cfr. §§ 9, 10, 40, og Analogien af § 46, paahviler Huusbonden og Tjenestecommunen, naar et Tyendesforhold formedelst Sygdom eller af anden Grund i urette Tid hæves, deels om hvorledes bemeldte Lovs § 33 er at forstaae, forsaavidt samme paalægger Huusbonden i det der ommeldte Tilfælde at betale det Tyendet „tilsagte Bederlag“, og om navnlig ikke derunder ogsaa indbefattes Bederlag for tilsagt Logis, Kost og almindelig Pleie.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet ikke undlade herved tjenstligst at tilbagemelde, at, da der ikke er indrømmet Huusbonden nogen Udgang til ved Opſigelse at løse sig fra en paa længere Tid end den sædvanlige indgaaet Tyendecontract, fører det bogstavelige Indhold af Tyendelovens § 33 vistnok nærmest til det Resultat, at Huusbonden ogsaa i saadanne Tilfælde maatte i det i fornævnte § bestemte Omfang sørge for det syge Tyende, indtil den betingede Tjenestetid var heelt udløbet; men ligesom det dog af Motiverne (Dep. Tid. for 1852 S. 977) fremgaaer,

*) Fattigcommunen havde støttet sin Formening om, at den Paagjældendes Erhvervelse af Forsørgelsesret i Holbek ved 5-aarigt Ophold der var afbrudt ved den Omstændighed, at N. N.s Kone inden Udløbet af bemeldte Tidrum havde med Mandens Vidende søgt at bidrage til Familiens Underhold ved at betle, og at hun derfor var blevet straffet, idet Reglement af 5te Juli 1803 for Kjøbstæderne § 4 og for Landet § 5, cfr. Indenrigs-Ministeriets Skrivelse af 24de Februar 1849 (Departements-Tidenden p. 451) formeentlig skulde betinge Forsørgelsesrets Erhvervelse af lovligt Erhverv. En saadan Fortolkning af de citerede Lovbestemmelseres Indhold havde Amtet ikke kunnet tiltræde, da den vilde komme i Strid med Bestemmelserne i Forordningen af 24de Januar 1844 § 8, ligesom det ogsaa i den citerede Skrivelse af 1849 var udtrykkelig ubtalt, at der ved lovligt Erhverv i Reglementerne alene forstaaes, at den Paagjældende ei har nydt Understøttelse af noget som helst Fattigvæsen.

at det ikke har været tilfigtet at udstrække Huusbondens For- 20 Octbr.
 pligtelse videre, end der ansees hjemlet i Plakat af 14de Decbr.
 1810 § 18, saaledes taler unægtelig ogjaa Analogien af
 Lyndelovens § 46 for, at den første almindelige Fardag, som
 indtræffer 3 Maanedr efterat Lyndeforholdet faktisk er blevet
 hævet, maa danne en Grændse, udover hvilken der intet Krav
 kan gjøres til Huusbonden. Hvad dernæst angaaer det fremsatte
 Spørgsmaal om, hvad der i meernævnte Lovs § 33 skal for-
 staaes ved „det tilfagte Bederlag“, da kan det ikke paatvibles,
 at derunder maa være indbefattet saavel den betingede Løn som
 det øvrige Lyndet efter Contracten tilkommende Bederlag, navn-
 lig Kost og Logis, og det følger derhos af Bestemmelsen i § 34,
 at Lyndet ikke retsgyldigt kan til Skade for vedkommende
 Commune frasfalde Fordringen paa de sidstnævnte Ydelse, hvor-
 imod Communen, om end Lyndet mulig ved at renunciere paa
 Løn berøver sig Evnen til selv at bære Omkostningerne ved
 Kuren og den særdeles Pleie, ingen Hjemmel har til at indtale
 den Ret, Lyndet i saa Henseende kunde have gjort gjældende.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 22 Octbr.
 Sjællands Stift) angaaende det Poppste Legat til Udbye Sogns
 Fattige og Indløsningssummen for Udbye Præstegaard.

Under 24de Juli d. A. har Deres Høiærværdighed i Anled-
 ning af den ved Provst N. N.s Forflyttelse dengang stedfindende
 Vacance i Udbye Sogneskald, samt i Henhold til det forrige
 danske Cancellies Skrivelse af 19de September 1837 henstillet,
 at det til Bedste for Udbye Sogns Fattige stiftede Poppste
 Legat, for hvilket hidtil ingen reel Sikkerhed har været givet,
 men hvis paalydende Sum, 100 Rd., alene har været over-
 leveret fra Formanden til Eftermanden i Præsteembedet, imod at
 ny Obligation eller Transport hver Gang er bleven udstædt,
 maatte anbringes i Præstegaardens Indløsningssum, saaledes at
 den bliver saa meget mindre, hvorhos De med Hensyn til dennes
 Størrelse har bemærket, at der ikke er oplyst nogen Grund til,
 at den ikke skulde udgjøre det sædvanlige Beløb af 500 Rd.,
 uagtet Provst N. N. kun har opgivet den til 450 Rd., med
 hvilket Beløb han har indløst Præstegaarden af sin Formand.

22 Octbr. Under 1ste f. M. har Deres Høiærværdighed derefter, ifølge Ministeriets Begjæring, meddeelt nærmere Oplysninger i Sagen, hvoraf blandt andet erfares, at der ikke eksisterer nogen Fundats for Legatet, at der for Capitalen, som er bleven overleveret fra Formand til Eftermand i Udbye Sognefald, er af Sognepræsten udstædt Obligation til Sognets Fattigvæsen med Sikkerhed i Naadensaaret og Præstegaardens Indløsningssum næstefter de geistlige Enkeklassers Fordring, og at de aarlige Renter ere udbetalte til Fattigvæsenet.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet nu tjenstligt melde, at Man finder det rettest, at Provst N. N. udbetaler de 100 Rd. til Fattigvæsenet, som Ministeriet forudsætter villigt til at modtage dem, og at saaledes Legatet udgaaer af særlig Forbindelse med Udbye Sognefald. Hvad Indløsningssummen for Udbye Præstegaard angaaer, skjønner Ministeriet ikke, at det er fornødent at foretage Noget til dens Forandring, og har saaledes ikke Noget imod, at den fremdeles betragtes som værende 450 Rd.

22 Octbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Fyens Stift) hvori Ministeriet, i Anledning af en Forespørgsel om, hvorvidt de til N. N. Kirkesangerembede hørende Ministerialbøger fra 1814—45. der ere brændte ved en N. N. Skole overgaaet Ildbrand, skulle søges erstattede ved en Afskrift af det Exemplar af Kirkebogen, som føres af Præsten, og hvem der i saa Tilfælde har at bekoste de nye Bøger og og Afskrivningen — svarer, at det er enigt i, at en Afskrift af Kirkebøgerne er fornøden, og at det bliver at paalægge vedkommende Kirkeeier at anskaffe de dertil nødvendige nye Bøger, samt at Udgifterne til Afskrivningen i sin Tid kunne forventes refunderede ved Ministeriet.

23 Octbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Frederiksborg Amtskolebirection) om Fordobbling af Skolemuleter.

Bed under 21de Juli sidstleden at indberette, at en af Strøe og Holboe Herreders Præster for Directionen har anmeldt, at nogle endog meget velhavende Gaardmænd have for at undgaae Fordobblingen af Mulkterne for forsømt Skolegang haade ifjor

og atter iaar brugt den Maade at lade deres skolepligtige Løn= 21 Octbr.
 der stadigen besøge Skolen den ene Maaned, men ligesaa stadigen
 forsømme den hele den næste Maaned, samt at bemeldte Præst
 derhos har forespurgt, hvorledes han skulde forebygge denne Glu-
 sion af Loven, der ikke alene skader Skolen og de paagældende
 Børn, men som aabenbar og hidtil ramfri Lovovertrædelse vel
 endnu mere skader i moralsk Henseende, — have Amtet og Dhv.
 henstillet denne Sag til Ministeriets Afgjørelse, idet De have
 yttret den Formening, at denne fordærlige Glusion af Loven,
 der, saafremt den ikke modarbeides, maa befrygtes at ville blive
 mere og mere almindelig i de Sogne, hvor Skolebestyrelsen an-
 tager sig Skolevæsenet med noget Alvor, vilde for største Delen
 forebygges, naar Tilbagevenden til 3 Skillings-Mulktten ikke ind-
 rømmedes mere end een Gang i samme Aar, eller ikkun da maatte
 finde Sted, naar Barnet ikke i den Maaned, hvorom Talen er,
 havde forsømt over $\frac{1}{4}$ af Klassens Skoledage.

I Anledning heraf skulde Ministeriet til behagelig Efterret-
 ning og videre Bekjendtgjørelse tjenstligt melde, at den i Can-
 celli-Skrivelse af 28de Mai 1836 (Algreen-Ussings Reskriptsam-
 ling for f. A., p. 215—116) opstillede administrative Regel for
 Mulktering vel i Almindelighed bør følges, men at Undtagelse
 fra samme dog bør gøres, naar somhelst dens Overholdelse vilde
 medføre en Glusion af Skoleanordningen. Som Følge heraf
 vil i saadanne Tilfælde som det her omhandlede Mulkten være at
 fordoble, indtil det skjønnes, at den har gjort den tilsigtede
 Virkning, dog at det ved Anordningen fastsatte Maximum ei
 overskrides.

Kirke- og Underviisnings=Ministeriets Skr. (til Amtmanden 23 Octbr.
 over Viborg Amt) hvori denne, blandt Mere, anmodes om at
 paalægge Eierne af flere Kirker i N. N. Provsti inden næst-
 kommende 1ste Januar at anskaffe de fornødne Stiger til Kirkerne
 og at godtgjøre dette ved Attest fra vedkommende Sognepræst,
 med Betydende, at de i modsat Fald ville blive sagjægte til
 under en daglig Mulkt at efterkomme Paalægget, samt om i
 fornødent Fald uden nogen yderligere Henstand hertil at træffe
 Foranstaltning.

27 Octbr. Confirmation paa et af Kammeraad Mads Johan Schjøtt og Hustru Lovise Schjøtt, født Ingerslev til Rugaard i Randers Amt oprettet Gavebrev, hvorved et Huus i den saakaldte Colindgaard i Hyllested Sogn skænkes til Fribolig for 4 fattige Familier i bemeldte Sogn.

Gavebrev.

Idet jeg af mit ganske Hjerte takker Gud for 27 Aars behagelige Ophold i denne Commune, men isærdeleshed for 25 Aars lykkelige Egteskab, har jeg i Forening med min Kone besluttet at forherlige vor Solvbryllupsfest den 31te dennes ved herved at skænke Hyllested og Rosmus Pastorat til Fribolig for 4 fattige men skikkelige Familier, som ikke nyde Understøttelse eller Forsørgelse af Communen, det mig tilhørende Huus i Hyllested, som ligger i den saakaldte Colindgaard, hvilket for nogle Aar siden næsten af Nyt er opbyggt og indrettet til 4 Familier. Ved at afgive Fribolig til 4 fattige Familier, som dog hver maa erlægge 8 R . aarlig i Grundstat til Eieren af Colindgaarden — vil disses Overgang til Fattigforsørgelse langt senere indtræde og altsaa blive til Fordeel for Communen eller Pastoratets Beboere, der blot haver at bestride Brandpengene og Udgifterne med Husets Reparation og Vedligeholdelse, hvori Rugaards Eier deeltager med de øvrige Beboere i Pastoratet efter Hartkorn. Da jeg antager det vil glæde mine Efterkommere ligesaa meget som mig at kunne deeltage i Bestemmelsen om, hvilke Familier der skulle nyde Fribolig, saa forbeholdes det Eieren af Rugaard stedse at bestemme, hvem der skal behøve de 2de Leiligheder i den nordre Ende af samme, dog maa ingen af de 4 Friboliger besættes med Beboere, som ikke have Hjem i denne Commune, medmindre Overeenskomst derom kan finde Sted mellem Communalbestyrelsen og Eieren af Rugaard, hvilken Overeenskomst maae indføres i Forhandlingsprotocollen eller paa anden Maade bekræftes af Rugaards Eier, saafremt han ikke er Medlem af bemeldte Bestyrelse. Dette Gavebrev er jeg villig til, naar forlanges, at oversføre paa behørigt stemplet Papir, som ikke havdes da det blev nedskrevet, eller ogsaa at lade nærværende indsende til Stempling og anmodes herved Hr. Pastor

Sørensen indtil videre at bevare samme og ved giben Leilighed 27 Octbr. at kundgjøre det for Vedkommende.

Rugaard den 29de Juli 1855.

Skjøtt.

P. S. Saafremt det mod Formodning skulde indtræffe, at Leilighederne ikke alle kunne blive besatte af Familier eller Personer, der vare i Besiddelse af de betingede Qualificationer, da maae de ledige Boliger besørget bortleiede, og Leieafgiften, hvad enten samme hæves af Communalbestyrelsen eller Rugaards Eier, fordeles lige- lig mellem dem eller den, hvem Friholig er indrømmet. Gives deraf Ingen, da udsættes Leieafgiften i en Sparekasse for senere at udbetales til de Qualificerede, og maa i flige Tilfælde saavel Rugaards Eier som Communalbestyrelsen godtgjøre for hinanden, at denne Regel er fulgt. I Sygdomstilfælde at modtage eller have modtaget Lægehjælp og Medicin paa fattigkassens Regning, ansees ikke som videre Understøttelse eller Forsørgelse af Com- munen.

Skjøtt.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden 27 Octbr. over Præstø Amt) om Sognebeboernes Kjørselflygt ved Kirkens Reparation.

Indenrigs-Ministeriet har tilskillet dette Ministerium et af Hr. Amtmanden under 28de f. M. fremsendt Andragende, med Bilag, hvori flere Gaardmænd i Magleby Sogn, forespørge: 1) hvorvidt de, hvad enten de ere Selveiere eller Arvefæster ere pligtige at forrette Kjørsel med Materialier til Gjenopførelsen af det afbrændte Kirkespiir i Magleby, og i bekræftende Fald, 2) om hvormange Reiser, og hvilken Veilængde de ere pligtige at kjøre, 3) naar en Reise (forudsat at den kan fordres for en Veilængde af 6 Mil) er præsteret for 2 à 3 Mil, om da flere Reiser kunne fordres, indtil 6 Mil ere tilbagelagte, og 4) om de som Gaardbrugere ere pligtige til, foruden at præstere Kjørser, at afgive Gangbud til Kirkens Reparation og da i hvilket Forhold. Hr. Amt- manden har med Hensyn til de saaledes fremsatte Spørgsmaal yttret: ad 1) at ifølge Loven 2—22—68 og Placat af 18de April 1828 § 1 maa den omspurgte Forpligtelse paahvile Gaard-

27 Octbr. mændene, uanset om de ere Selveiere eller Arvefæstere, ad 2 og 3) at herom indeholdes Reglerne i den nysnævnte Placat, sammenholdt med Forordning af 26de Juni 1844 § 48 og Cancelli-Circulaire af 16de August 1831, ad 4) at dette Spørgsmaal er besvaret i Indenrigs-Ministeriets Skrivelse af 17de Februar 1849.

I Anledning af Forestaaende meldes herved tjenstligst, at Ministeriet er enigt i Hr. Amtmandens ovenstaaende Yttringer, i Overensstemmelse med hvilke De derfor anmodes om at give Spørgerne Besked.*)

29 Octbr. Indenrigs-Ministeriets Str. (til Amtmanden over Bornholm) om at de saakaldte Kirkebogaardes Hgter ei ere bortfaldne derved, at den disse Gaarde før Lov af 20de Juni 1850 tilkommende Fritagelse for Kongelige og øvrige Hgter er hævet.

Med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 2den November 1853 har Ministeriet modtaget et Andragende, hvori Tieren af den 5te og 12te Borneedgaard i Pedersker Sogn samt 6te Borneedgaard i Vestermariæ Sogn for sig og de øvrige Tiere af de saakaldte Kirkebogaarde have anholdt om, at en disse Gaarde paahvilende Forpligtelse til Hgters Afgivelse til Kirken nu maa bortfalde, efterat en dem tidligere tilkommende Fritagelse for at deeltage med de øvrige Hartkornseiere i samtlige Communen paahvilende Kongelige og øvrige Hgter er hævet ved Lov af 20de Juni 1850.

Efter i denne Anledning at have corresponderet med Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, skulde man, næst at bemærke, at Spørgsmaal om, hvorvidt Andragerne fremdeles ere pligtige at yde de omhandlede Hgter til Kirken selvfølgelig i fornødent Fald maa afgjøres ved Domstolene, til behagelig Efterretning og videre fornøden Bekjendtgjørelse tjenstligst melde, at, ligesom de omhandlede Kirke-Hgter efter de oplyste Omstændigheder maae ansees som en Deel af den de paagjældende Gaarde paa Grund af deres særlige Forhold til de vedkommende Kirker

*) Med Hensyn til at Indenrigsministeriet havde tilstillet Ministeriet den heromhandlede Sag til Erklæring eller eventuel Afgjørelse, yttrede Ministeriet i Skrivelse af samme Dato til Indenrigsministeriet, at det sandt, at Sager af den ommeldte Beskaffenhed nærmest henhørte under Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Besjort.

paahvilende Landgilde til diſſe, der ogſaa ſærligt er blevet indbe- 29 Octbr.
fattet under Gaardenes Hartkornſættelſe, ſaaledes ſkjønnes det
ikke at være oplyſt, at der finder en ſaadan Forbindelſe Sted
mellem diſſe Høfter og den Fritagelſe for Kongehøfter, der for-
inden Loven af 20de Juni 1850 er bleven tillagt diſſe Gaarde,
at det kan paalægges det øvrige Hartkorn at erſtatte dem Tabet
af denne Frihed ved Deeltagelſe i Kirkehøfterne. Den eneſte
Raade, hvorpaa Andragerne ſaaledes kunne frigjøre ſig for de
her omhandlede Høfter, bliver derfor at ſøge tilveiebragt en
Overeenskomſt med vedkommende Kirkers Beſtyrelſe om en ſærlig
Afløsning af ſamme, idet Loven af 4de Juli 1850 om Afløsning
af det Gaarde og Boelſteder paahvilende Høfteri og lignende
Pligtarbejde ikke kan anſees anvendelig paa diſſe Høfter, der ikke,
ſaaledes ſom Tilfældet er med alle de Pligtarbejder, hvorpaa for-
nævnte Lov antages anvendelig, præſteres af et Jordebrug til
Fordeel for et andet Jordebrug.

Rgl. Reſol. hvorved det paa Indſtilling af Ministeriet for Kirke- 29 Octbr.
og Underviisningsvæſenet allernaadigt bifaldes, at der fra 1ſte
November d. A. at regne, maa i Overeensſtemmelſe med de
allerhøieſte Reſolutioner af 18de October 1844 og 9de Januar
1850 oprettes et eget Sognekald for Høirup Menighed i Sjæl-
land, at den Mand, hvem dette Embede allernaadigt betroes,
fra ſamme Tidspunkt maa oppebære detſ fulde Indtægter, der-
under Benyttelſen af den ny opbyggede Præſtegaard og tilhørende
Jordlod, uden Indſkrænkning i hans eller hans Voes Ret til
Raadensaar ved hans eventuelle Afgang fra Embedet, mod at
han, foruden ſædvanlig Indløsning, 500 Rd. for Præſtegaarden,
ſkal tilſkyde et Beløb af 500 Rd. ſom Bidrag til Omkoſtningerne
ved Opførelſen af bemeldte Præſtegaard, ſamt at han iøvrigt
tilpligtes at forrente og afdrage det Laan, ſom det endvidere vil
blive nødvendigt at paadrage Embedet til Dækning af bemeldte
Omkoſtninger.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biſtoppen over 29 Octbr.
Aarhuus Stift) hvori Ministeriet ved at meddele, hvilke Foran-
ſtaltninger der ere truſne i Anledning af Kirkeſynene i N. N.
Herred, tilføier: Forſaavidt Provſten ved at indſende Syns-

29 Octbr. udskriften har begjært Ministeriets Bestemmelse for Udsførelsen af de Arbejder, der angaae Kirkegaardenes Planering, Vandets Afledning fra samme og deres øvrige Forskjønnelse og navnlig har forespurgt: 1) om Kirkeeieren, naar han paa egen Bekostning vil udføre Arbeidet, er berettiget til at planere, inddele og beplante Kirkegaarden uden at indhente Sognebeboernes Samtykke dertil, naar han kun forud lader det bekjendtgjøre og opfordre enhver Beboer, som vil holde sine Grave i Hævd, til at betegne den med Pæle, og 2) om den fremtidige aarlige Vedligeholdelse af den planerede og forskjønnede Kirkegaard paahviler Kirkeeieren eller Sognets Beboere, skulde Ministeriet næst i Almindelighed at henvise til sin Skrivelse til Deres Høiærværdighed af 5te d. M. i Anledning af Kirkesynet i N. N. med flere Herreder tjenstligst bemærke, at det første af Provsten opfattede Spørgsmaal maa besvares bekræftende, og at den fremtidige Vedligeholdelse maa paahvile Kirkeeieren.

1 Novbr. Confirmation paa Statuter for en af Kjøbenhavn's Garverlaug oprettet Stiftelse for Mestere af bemeldte Laug, deres Enker og ugifte Døttre i trange Kaar.

1 Novbr. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Ministeriet for Hertugdømmet Slesvig) om Bestemmelsen af Begrebet „Fødested“ efter Forordningen af 24de Januar 1844 § 2 og Anordningen af 29de December 1841 § 59 i det gjensidige Forhold mellem Kongeriget og Hertugdømmerne.

Ved at fremsende hoslagt tilbagefølgende Bilage betræffende en mellem Ministeriet for Hertugdømmet Slesvig og Ministeriet for Hertugdømmerne Holsteen og Lauenborg opstaaet Meningsulighed om, hvorvidt N. N.'s ægte Datter N. N., der, medens Faderen havde fast Tjeneste i Poppenbüttel i Hertugdømmet Holsteen, er født i det adelige Gods Saxtorff i Hertugdømmet Slesvig, hvor Konen og den øvrige Familie boer, skal antages at have Fødested i Saxtorff eller i Poppenbüttel, samt derhos at bemærke, at sidstnævnte Ministerium vel i Almindelighed vedkjender sig det af det forhenværende Slesvig-Holsteen-Lauenborgske Cancelli og af den forhenværende Provindsialregjering antagne Princip, at § 59 i Fattiganordningen af 29de December 1841 er at bringe

til Anvendelse, faa ofte et Barn fødes udenfor Forældrenes ordentlige Opholdssted, samt at det, naar Forældrene have forskellige Opholdssteder, er Faderens Opholdssted, der maa være det afgjørende, men at Samme dog i dette Tilfælde anseer denne Regel for uanvendelig, idet det holder for, at Faderen paa Grund af den øvrige Families langvarige Ophold i Saxtorff maa antages at have sit ordentlige Ophold baade der og i Boppenbüttel — har velbemeldte Ministerium, der ikke kan dele denne Anskuelse, i behagelig Skrivelse af 9de f. M. udbedt sig dette Ministeriums Ytringer med Hensyn til det Ønskelige i, at der ved Afgjørelsen af flige Spørgsmaal tilveiebringes en eensartet Fremgangsmaade ikke blot i Forholdet mellem Hertugdømmet Slesvig og Hertugdømmet Holsteen men ogsaa mellem hvert af disse og Kongeriget.

I Gjenfvar herpaa skulde man tjenstligt tilbagemelde, at den til den omspurgte Bestemmelse i Anordningen af 1841 svarende i Kongerigets Lovgivning, nemlig Forordningen af 24de Januar 1844 § 2 stedse er forstaaet kun at angaae det Tilfælde, hvor Barnet fødes paa en Reise eller dog under Moderens blot forbigaaende Ophold i den Commune, hvor Fødselen foregaaer. En Regel, som den, der af nærværende Sag sees at være i sin Tid anerkjendt og fulgt af det Kgl. Slesvig-Holsteen-Lauenborgske Cancelli, hvorefter nemlig Anordningen af 1841 § 59, 1ste Affnit, er at bringe i Anvendelse paa alle de Tilfælde, hvor et ægte Barn fødes udenfor Forældrenes ordentlige Opholdssted, samt Faderens Opholdssted bliver det Afgjørende, naar Forældrene til den omspurgte Tid have Ophold i forskellige Fattigdistricter, — har saaledes ingensinde været fulgt her i Kongeriget, og Ministeriet skjønner eiheller, at en saadan Regel vilde have Hjemmel i Forordningen af 1844 § 2 eller kunne bringes i Harmoni med den her gjældende Lovgivnings Aand og Principer saalidet som med Forholdets Natur. Ministeriet skal i saa Henseende kun bemærke, at, ligesom bemeldte Paragraph udtrykkeligen kun omhandler det Tilfælde, hvor Barnet „fødes paa Reiser eller under Forældrenes forbigaaende Ophold paa et fremmed Sted“ og ratio legis (cfr. Pl. om Trængendes Fødested af 15de Mai 1839) eiheller synes at gaae videre, saaledes

1 Novbr. følger det af Bestemmelsens exceptionelle Forhold til Hovedreglen for Erhvervelse af selvstændig Forsørgelsesret ved Fødsel cfr. Fattig-Reglement af 5te Juli 1803 for Kjøbstæderne § 4 og for Landet § 6, at den ikke kan strækkes videre end den utvivlsomt forkynder sig at skulle gaae. Men hertil kommer, at saa i sig rigtigt og ialfald fuldkommen stemmende ogsaa med Kongeriget's Lovgivning det end er at lade Hustruens offentlige Forsørgelsesret følge Mandens, findes der dog ikke i vor Lovgivning Noget tilhinder for at anerkjende, at Hustruen til given Tid har sit faste Ophold i en anden Commune end den, hvori Manden har det, og at det, hvor Hustruen, medens hun saaledes lever faktisk adskilt fra Manden, søder, er til hendes og ikke hans Domicil man maa hensee for at afgjøre, imod hvilken af Communerne Barnet ved det Factum at fødes erhverver sig selvstændig Ret til eventuel Forsørgelse, turde dog have Forholdets Natur for sig. Sluttelig tillader man sig at udbede sig en behagelig Meddelelse i sin Tid om, hvad almindelig Bestemmelse, der maatte blive tagen i Sagen *)

*) Under 27de December 1855 medbeelte det Kgl. Ministerium for Hertugdømmet Slesvig, at det under samme Dato havde tilskrevet Ministeriet for Hertugdømmerne Holsteen og Lauenborg, at Man fandt at burde fastholde den ommeldte af det forhenværende Slesvig-Holsteen-Lauenborgske Cancelli tidligere fulgte Praxis, idet Man ved at distinguere mellem de enefte Tilfælde og efter de nærmere Omstændigheder at bestemme, om Mandens eller Konens Domicil skulde være det Afgjørende isædetfor en let anvendelig og desuden allerede i Hertugdømmet Slesvig almindelig bekjendt Regel vilde blive henviist til vedkommende Autoritets individuelle Opfattelse af de paagjældende Forhold, hvoraf det vilde blive en Følge, at ethvert saadant Tilfælde i Reglen vilde give Anledning til Meningsforskjellighed mellem de paagjældende Communer. Dertil kom efter Ministeriets Anskuelse endvidere, at det, naar ogsaa Konens Opholdssted kunde blive det afgjørende Moment for at bestemme et ægte Barns Fødehjemsted, formeentlig maatte befrygtes, at det derved vilde blive endnu vanskeligere for gifte Ejendestarle og Dagleiery at finde et fast Hjem for dens Familier. I Forbindelse hermed medbeelte samme Ministerium under 21de Januar næstefter, at Ministeriet for Hertugdømmerne Holsteen og Lauenborg havde af Hensyn til de ovenmeldte Momenter fundet sig foranlediget til at tilskjenbegive Fattigcollegiet for Poppenbüttel By, at den af det abelige Gods Saxtorff fremsatte Paastand om bemeldte Barns Fødehjemsted sammesteds skulde anses for begrundet.

Disse tvende Skrivelser foranledigede Indenrigsministeriet til paany under 17de Marts 1857 at tilskrive begge de nævnte

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen 5 Novbr. over Aalborg Stift) hvori Ministeriet, efterat Det i Anledning

Ministerier, at den førstnævnte Indsigelse aldeles ikke træffer Ministeriets Opfattelse af Forholdet, idet det er klart, at det i sig ikke er forbunden med større Vanstuelighed at bedømme og afgjøre, hvorvidt Hustruens end hvorvidt Mandens Ophold kan betragtes som fast, hvilket Spørgsmaal tilmed maatte reises af Konens Opholdscommune, der ofte kan savne Kundskab om, i hvilken Forsørgelsescommune Manden tempore quæstionis har Ophold eller i alt Fald under hvilke nærmere Forhold han opholder sig dersteds. Ministeriet bemærkede derhos med Hensyn til den anden Bestemmelsesgrund, at den ubævede Betænkelse synes paa det nærmeste at opveies af den, at Etableringen af den modsatte Regel, hvorefter Mandens faste Opholdscommune ubetinget skal betragtes som Fødsels hjemsted for de Børn, der, medens han har saadant Ophold, fødes ham, maatte befrægtes at ville kunne gjøre det endnu vanstueligere for gifte Tjenestekarle og Dagleiere at erholve fast Tjeneste eller Hjem for dem selv. Med disse Bemærkninger ubbad Ministeriet sig, efter den Anledning Sagen dertil gav, i Henhold til § 15 af Forordningen af 24de Januar 1844 Ministeriets Ytringer om, hvorledes Samme havde tænkt sig Afgjørelsen af de Conflictier, der paa Grund af den saaledes forhaandenværende Strid mellem de forffjellige Landsdeles Retstilstand i den paagjældende Henseende muligen kunde opstaae imellem Communerne i de respectieve Hertugdømmer paa den ene og Kongeriget paa den anden Side.

Efterat Indenrigsministeriet derpaa under 10de Mai næstefter haade modtaget det Svar fra Ministeriet for Hertugdømmet Slesvig, at det for Liden maatte indskrænke sig til den Bemærkning, at det i paakommende Tilfælde saaledes som det findes udtrykkelig anordnet i Fattiganordningen for Kongeriget af 24de Januar 1844 § 15, vil blive Ministeriernes Op-gave at søge en Forening om en i Forhold til de forffjellige Landsdeles Communer anvendelig ligelig Norm tilveiebragt, blev det under 24de Decbr. næstefter sat i Kundskab om, at Ministeriet for Hertugdømmet Slesvig efter stedfunden yderligere Correspondence med Ministeriet for Hertugdømmerne Holsteen og Lauenborg havde fundet sig foranlediget til at forandre den hidtil fulgte Opfattelse af § 59 i Fattiganordningen af 29de December 1841, og at der fra samme var ud-gaaet et Circulaire af følgende Indhold:

Den i Fattiganordningen af 29de December 1841 § 59 1ste Membrum indeholdte Bestemmelse, at ægte Børn undtagelsesviis skulle ansees at have Fødsels hjemsted paa et andet Sted, end det, hvor de fødes, er, skjøndt den kun udtrykkelig angaaer de Tilfælde, at Børnene fødes paa Reiser eller under Forældrenes forbigaaende Ophold paa et andet Sted end det, hvor de have deres sædvanlige Bopæl, saavel af det forhen-værende slesvig-holsteen-lauenborgske Cancelli og af den for-henværende Provincialregjering, som ogsaa hidtil af Ministeriet bleven anseet for anvendelig i alle Tilfælde, naar et ægte Barn

5 Novbr. af en Indstilling fra Provsten for N. N. Herred om, at det maatte paalægges Gierne af N. N. Kirker at besto Anskaffelsen af hellige Kar til Brug ved Sygeberettelser, havde begjært Oplysning om, hvorledes der hermed forholdes i Almindelighed i Stiftet, og efterat have modtaget de fra samtlige Sognepræster angaaende denne Sag for deres Pastoraters Vedkommende indgivne Beretninger — næst at bemærke, at Ministeriet finder, at det næppe kan paalægges de vedkommende Kirkeeiere som Pligt at afholde Bekostningen ved Anskaffelsen af Kar til Brug ved Sygeberettelser, samt at Ministeriet ikke for Tiden finder sig foranlediget til at udvirke nogen Afgjørelse af Spørgsmaalet om, hvorledes bemeldte Kar i Almindelighed ville være at anskaffe, dog med Hensyn til, at det af de modtagne Indberetninger fremgaer, at de Kar, som paa adskillige Steder bruges, ere i en

er sødt udenfor Forældrenes ordentlige Opholdssted, og er derhos, naar Forældrene havde forskellige Opholdssteder, Faderens Opholdssted bleven anset for det afgjørende. Imidlertid kan en saadan ubibet Fortolkning ikke anses for aldeles overensstemmende med Lovgivningens Aand og Principer og med Forholdets Natur, ikke heller er den nogensinde bleven fulgt i Kongeriget og i Hertugdømmet Holsten vil den for Fremtiden ligeledes ikke blive fastholdt i sit hidtilværende Omfang. Ministeriet troer derfor efter Sagens nærmere Overveielse at maatte opgive den ommeldte Praxis, saaledes at for Fremtiden, saafremt ikke allerede Resolution angaaende en Persons Fødehjemsted er afgivet efter de hidtil gjældende Regler, eller dette i Overensstemmelse med disse Regler enten udtrykkelig eller i Gjærningen er bleven anerkjendt, en mere streng Fortolkning af bemeldte § bliver at vedtage, hvorhos det, naar Egtesfolk leve paa forskellige Steder, i Reglen vil være Mandens Bopæl, som vil blive det afgjørende med Hensyn til Bestemmelsen af Barnets Fødsels hjemsted. Ved at meddele Foranstaaende skulde Ministeriet have (Tit.) anmodet om behagelig selv at ville forholde Dem i Overensstemmelse hermed i paakommende Tilfælde og ligeledes at ville meddele Vedkommende i de Dem underlagte Districter den hesefters fornødne Instruction.

Fra Ministeriet for Hertugdømmerne Holsteen og Lauenborg modtog Indenrigsministeriet under 15de September s. A. et Svar, som gik ud paa, at, da baade den Afgjørelse der var fastholdt i Holsteen ubetinget at erklære sig for Faderens Opholdssted, og det ubetinget at erklære sig for Moderens vilde fore for vidt, og da de indtrædende Tilfælde af den omhandlede Art vilde være af saa forskjellig Bestaafenhed, at de ikke vil kunne tvinges ind under en almindelig Regel, maatte Afgjørelsen i det enkelte Tilfælde være afhængig af de concrete Omstændigheder efter en forudgaaende mellem de vedkommende Ministerier ført Correspondence.

ufømmelig Tilstand, saa at der nogle Steder bruges Viinbeholdere, 5 Novbr. der give en irret Smag, at, de ere af Bly, usfortiunet Messing og uforgylt Søl, anmoder Biskoppen om at tilkjendegive de vedkommende Provster og Sognepræster, at Ministeriet maa finde det utilstedeligt, at de til Sacramentets Administration benytte saadanne Kar.*)

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Besidderen af 7 Novbr. Baroniet Abellersborg) hvori det efter Andragende fra Baroniets Besidder tillades at foretage flere Forandringer ved Gaareveile Kirke, fornemmelig at tilmure og fraskille Kirken den i ældre Tider opførte Tilbygning til Kirkens nordre Side og at forandre samme til et Begravelsescapel, imod at det nuværende Capel, der oprindelig har været Kirkens Sacrificie samt den vestre Ende under Taarnet igjen forenes med Kirken.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 7 Novbr. Ribe Stift) i Noten p. 412.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 7 Novbr. Søland-Falsters Stift) om Deling i Raadens-Maret af Byggesgrøde paa en ompløiet Rugmark.

Med behagelig Skrivelse af 17de d. N. har Deres Høiærværdighed hertil indsendt en Forespørgsel fra Sognepræsten for N. N. Menighed, N. N., om der tilkommer hans ved Døden den 12te August f. A. afgaaede Formand, Sognepræst N. N.s Arvinger, som have Ret til Halvdelen af Vintersæden paa Præstegaardens Avling, Andeel i Udbyttet af 2 Tdr. Land, som vare besaaede med Rug, men som paa Grund af, at denne aldeles var mislykket, i sidste Foraar blev ompløiet og besaaet med Byg; og ved at indstille dette Andragende til Ministeriets Resolution har Deres Høiærværdighed bemærket, at De i Henhold til hvad der er antaget i et lignende Tilfælde i Cancelli-Skrivelse af 2den October 1830 ikke skjønner rettere, end at det maa bevares bekræftende.

I denne Anledning skulde Ministeriet tjenstligt tilmelde Deres

*) Herefter følger et Uddrag af de modtagne Indberetninger for de Sognes Vedkommende, hvor det forommeldte Forhold antages at finde Sted.

7 Novbr. Høiærværdighed, at Det i Genhold til de i bemeldte Cancelli-skrivelse anførte Grunde tiltræder Deres Høiærværdigheds ovenanførte Anskulse.*)

9 Novbr. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Svendborg

*) Den ommeldte Cancelli-Skrivelse af 2den October 1830 er saalydende:

Med Erklæring af 11te d. M. har Deres Høiærværdighed tilstillet Cancelliet en Skrivelse, hvori Skifteforvalteren i af-døde Sognepræst for N. N. Menigheber, N. N.s Bøe har anbraget, at formedelst det meget vaade Efteraar ifjor, blev ved N. N. Præstegaard ifkun lagt den halve Vinterrug, hvorimod de øvrige Læg, som vare saalbne til Vintersæd, sibst-afvigte Foraar blev besaaet med Vaarrug, og at Eftermanden i Embedet, Sognepræst N. N., paa Grund heraf har — uaget det Formandens Stervbøve tilkommende Naadensaar gaaer fra 19de November f. A. til 19de November d. A., og den hele Rugfød saalebes efter Lovens 2—13—1 tilkommer Boet — nedlagt Paastand paa at nyde Halvdelen af Vaarrugen lige-som af den øvrige Vaarsæd, men da, Skifteforvalteren for-mener, at al Rugfæden maa tilkomme Boet, har han henstillet Spørgsmaalet til dette Collegii Afgjørelse.

I denne Anledning skulde Cancelliet tjenstligst tilmelde Deres Høiærværdighed, at, da Naadensaaret, som anført, gaaer fra 19de November f. A. til 19de November d. A., tilkommer der Boet ifølge Lovens 2—13—1 den hele Rugfød og den halve Bygsfød, eller — efter den Naade, hvorpaa Loven for-udsjætter, at Markerne ere indbeelte — $\frac{3}{4}$ af al Sæden og Eftermanden hele Bygsæden eller $\frac{1}{4}$ af Sæden. Efter Mar-kerens Inddeling paa den Tid kunde der nemlig endnu saaes og høstes i 2 Marker, da den treble eller Fælleden laae i Hvile. Den ene Mark var fornemmelig bestemt til Rugfød, og kaldtes derfor Rugvangen, den anden fornemmelig til Bygsfød, og kaldtes derfor Bygvangen. Alligevel kunde det skee paa den Tid, ligesom nu, at der af adskillige Aarsager blev saaget anden Sæd end Rug i Rugvangen eller Vaarrug i Bygvangen. For at der imidlertid ikke heraf skulde flyde nogen Forurettelse for denne eller hiin Vedkommende, har Lovgiveren i den 4de Artikel udtrykkelig bestemt, at Alt, hvad der avles paa den Deel af Præstegaardsjorderne, som efter daværende Inddeling høstes fra Rugvangen, maa indbefattes under Bestemmelsen om Rugfød, og ligeledes alt, hvad der avles paa den saakaldte Bygvang, bliver at behandle efter det, Loven har foreskrevet om Bygsæden. Det er derfor ved flere lignende Leiligheder, in specie ved dette Collegii Skri-velser af 4de April 1789 og 21de December 1793 antaget, at Vaarsæd, som var saaget i Rugmarken, under det i 1ste Artikel omhandlede Tilfælde, alene tilfalbt Arvingerne, hvor- imod Eftermanden ifkun fik den halve Deel af den Sæd, som blev avlet paa Bygmarken, og saameget mere maae in casu hele Rugfæden tilkomme Boet, som Jorden dertil allerede var udlagt, og ifkun Veirliget forhindrede den fra at blive saaget til rette Tid.

Amt) om hvorledes den i Lov af 22de Marts 1855 § 3 om- 9 Novbr. meldte høistbestattede Femptedeel skal beregnes.

Med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 6te f. M. har Ministeriet modtaget et Andragende, hvori Tryggeløv og Fodflette Sogneforstanderskab til Veiledning ved Uffattelsen af de i § 4 i Lov af 22de Marts d. A. om Sogneforstanderskabernes og Amtsraadenes Sammensætning og Valg foreskrevne Valglistes, har forespurgt: 1. hvorvidt Sogneforstanderskabs-Districtet ved Udfindelsen af den i bemeldte Lovs § 3, 2det Membrum omhandlede høistbestattede Femptedeel af Communens valgberettigede Beboere, skal betragtes som en Enhed, eller om ikke paa Grund af de der i Pastoratet stedfindende særlige Forhold, bemeldte Femptedeel kan beregnes for ethvert af Sognene for sig, og de herved udfundne Størrelser derefter sammenlægges; 2. til hvilken Pengesum en fort Uagt for Fattig- eller Skolevæsenet ved Anvendelsen af nyseævnte Lovbestemmelse skal ansættes; 3. hvor høit en heel Dags Rjørsel til Veiarbeide skal ansættes; 4. hvor høit en heel Gangdag til Veiarbeide skal ansættes; 5. hvor høit en Dag til Sneekastning skal beregnes; 6. om Rug og Byg i den omhandlede Henseende skal beregnes efter Capitels-taxten for 1853; 7. om Degnebyg, samt Brød og Ugt til Degnen, hvilke Ydelses i fornævnte Commune ikke tilfaldt Skolevæsenet men Sognedegnen som Degn i begge Sogne, kunne medregnes, og i saa Fald til hvor høi en Priis Brød og Ugt skal ansættes; 8. Til hvilken Pengesværdi Fouragen til Skolelæreren skal ansættes.

Foranlediget heraf skulde Man til behagelig Efterretning og videre fornøden Bekjendtgjørelse tjenstligt melde: ad 1. At Ministeriet bifalder hvad Hr. Kammerherren i Deres fornævnte Skrivelse har yttret;*) ad 2—5 samt 7. at disse

*) Sogneforstanderskabet havde udhævet den mærkelige Anomalie, der vilde fremkomme ved at forene begge Skolebistricter for at udfinde den høist bidragydende Femptedeel af de valgberettigede Beboere i den samlede Commune, da Tryggeløvs Sogns Bidrag til Skolevæsenet var langt betydeligere end det, som udredes af Fodflette Sogn, og det førstnævnte Sogn saaledes vilde faae en overveiende Indflydelse paa Valget af den større Halvdeel af Forstanderskabets Medlemmer. Amtet indbrømmede vel Digtigheden heraf, men antog, at det netop var, hvad § 3 andet Membrum tilsigtede, at Valgretten kunde være der, hvor

9 Novbr. Præstationer ikke blive tagne i Beregning i den omspurgte Henseende, da de ikke ere Gjenstand for Ligning paa Hartkorn og efter Formue og Leilighed; ad 6 og 8. at disse og andre Naturalhjælper, der tildeels eller alternativt ere medtagne under Ligninger, som komme i Betragtning efter det oftnævnte Lovbud, blive at medregne, og navnlig efter den Værdi, hvortil de i Ligningen ere ansatte, eller saafremt de ikke deri ere ansatte til nogen fast Værdi, da efter de i Egnen gjængse Priser.

10 Novbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Viborg Amts-skolebirection) hvori Ministeriet i Anledning af at Skolelærer N. N. paa N. N. De havde begjært Resolution for, hvorledes der skulde forholdes med Kirkeklokkens Ringning Morgen og Aften, som han ikke saae sig istand til selv at besørge, og heller ikke kunde skaffe besørget ved Andre for den Godtgjørelse, der var tillagt ham for denne Forretning, næst at henvise til hvad der i en noget lignende Anledning er udtalt i Skrivelse til Directionen af 19de Juli 1837, svarer, at Skolelæreren ikke kan fritages for at besørge den ommeldte Klokkeringning, men at den ham herfor tillagte Godtgjørelse i fornødent Fald bør forhøies, saa at han derved kan faae Ringningen besørget ved en Anden.

10 Novbr. Kgl. Resol., hvorved det paa Indstilling af Indenrigs-Ministeriet allernaadigt bifaldes, at Antallet af de af Kongerigets Amtsråad i Henhold til Lov af 22de Marts d. A. § 8 fremfatte Forslag til Bestemmelse af de valgte Medlemmers Antal i bemeldte Raad bestemmes saaledes:

for Amtsråadet for gamle Kjøbenhavns Amt til	7
— — — Roskilde Amt —	7
— Frederiksborg Amtsråad —	7
— Sorø — —	9
— Holbæk — —	9
— Præstø — —	9
— Maribo — —	9
— Amtsråadet for Odense Amtstuedistrikt —	7

Bidraget var størst, og der saaledes kunde forudsættes størst Interesse for de communale Forhold og deres rette Bestyrelse. Amtet sandt derfor ikke, at der i det udhævede Forhold var Anledning til at forandre den almindelige Regel.

for Amtsraadet for Aalsens Amtstuedistrikt	til	7	10 Novbr.
— Svendborg Amtsraad	—	7	
— Aalborg —	—	7	
— Hjørring —	—	9	
— Thisted —	—	7	
— Viborg —	—	7	
— Aarhuus —	—	7	
— Randers —	—	9	
— Skanderborg —	—	7	
— Veile —	—	9	
— Ringkjøbing —	—	9	
— Ribe —	—	7	
— Bornholm —	—	9.*)	

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 14 Novbr. og Biskoppen over Aalborg Stift) om at Ljorslev og Ording Sognekalde maa overtage en Ljorslev Kirke tilhørende Jordlod mod at holde Kirken med Viin og Brød.

I et af Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed i sin Tid hertil indsendt Andragende havde Sognepræsten for Ljorslev og Ording Menigheder, N. N. anholdt om, at en Englod, Kirkeengen kaldet, i Ljorslev, som hidtil har været overdraget Præsten ibrug, imod at holde Pastoratets Kirker med Brød og Viin, men hvoraf Tieren af Ljorslev Kirke har betalt Skatterne, maatte i Genhold til det af Kirkeeieren dertil meddeelte Samtykke for Fremtiden betragtes som perpetueret til Sognekaldet og behandles som anden Embedsjord, imod at Kaldet overtager den ovennævnte Forpligtelse.

Efterat Ministeriet derpaa med Hr. Kammerherrens og Deres Høiærværdigheds seneste behagelige Skrivelse af 31te August d. A. har modtaget nogle yderligere Oplysninger om det i Andragendet ommeldte Jordstykkets Identitet med en ifølge Opgivelse fra Indenrigsministeriet under Matr.-Nr. 18 i Ljorslev Sogn til 1 Skjeppe nyt Matriculshartkorn ansat Jord, skulde det tjenstligt melde, at det ikke finder Noget imod det Ansøgte at erindre, samt at det overlades til Hr. Kammerherren og Deres

*) Departements=Lidenden for 1855 p. 977.

14 Novbr. Høiærværdighed at forsyne det Document, der om den omhandlede Overdragelse maatte blive oprettet imellem Kirkeciere og Sognepræsten, med Approbationspaategning.

15 Novbr. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Solbæk Amt) om at den Omstændighed at et Ægtekab er blevet indgaaet, uden at Mandens Forsørgelsescommune deri havde samtykket, uagtet Bruden havde modtaget og ei refunderet en tidligere Fattigunderstøttelse, ei fritager denne fra at overtage Enkens og hans Børns Forsørgelse.

I Anledning af at Amtmanden over Randers Amt har til Ministeriets Afgjørelse indstillet et — som Hr. Kammerherren bekjendt — mellem Bregninge Pastorats og Randers Kjøbstads Fattigcommune opstaaet Spørgsmaal om, hvor Matros N. N.s Enke med hendes før Ægtekabet fødte uægte Barn maa anses for forsørgelsesberettiget, idet Ægtekabet i sin Tid er blevet indgaaet, uden at fornævnte Pastorats som bemeldte N. N.s Forsørgelsescommune dertil havde givet sit Samtykke, skjøndt hun før Ægtekabet havde af Randers Kjøbstads Fattigvæsen modtaget Understøttelse, som ikke var bleven refunderet, skulde man herved tjenstligt melde, at Bregninge Pastorat som meerbemeldte N. N.s anerkjendte Forsørgelsescommune i Henhold til Ministeriets Circulaire af 13de October 1851 og iøvrigt i Medfør af Forordningen af 24de Januar 1844 § 9 vil have mod Regres, som det bedst veed, vil og kan, at overtage hans efterladte Families Forsørgelse og at erstatte Randers Kjøbstads Fattigvæsen de paa bemeldte Familie havte Udgifter. *)

15 Novbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. i Noter p. 355.

17 Novbr. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Odense Amt) om Fritagelse for at modtage Gjenvalg som Sogneforstanderskabs-Medlem.

I Anledning af den med Hr. Kammerherrens Skrivelse af

*) Under samme Dato underrettede Ministeriet Amtmanden over Randers Amt om sin Resolution i Sagen, idet det, med Hensyn til at Amtet i Henhold til Skrivelse af 6te Marts 1849 var kommet til det modsatte Resultat, bemærkede at den tidligere af Ministeriet fulgte Praxis var forladt.

31te f. M. fra Formanden for N. N. Sogneforstanderskab her- 17 Novbr. til indsendte Forespørgsel om, hvorvidt de Mænd, der have fra- traadt deres Functioner som Sogneforstandere for to Aar og for 5 Aar siden, alle efterat have været Sogneforstandere i 6 Aar, ved de i Henhold til Loven af 22de Marts d. A. fore- staaende Valg kunne undslaae sig for at modtage Valg, naar de isvrigt ere valgbare og under 60 Aar gamle, skulde man herved tjenstligst melde, at Ministeriet med Dem er enigt i, at det oplastede Spørgsmaal i Henhold til Bestemmelsen i For- ordningen af 13de August 1841 § 6 maa besvares bekræftende, saaledes at Paagældende respective i 4 og 1 Aar ere berettigede til at undslaae sig for paany at modtage Valg som Sognefor- standerskabs-Medlemmer.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Hjørring 20 Novbr. Amt) om at Dpholdskommunen bør godtgjøre den Private, der efter behørig Anmeldelse til Sognets Præst bekoster en i en anden Commune hjemmehørende Persons Huusly, Kost og Pleie, de dermed forbundne Udgifter, imod Regres til den forsørgelses- pligtige Commune.

Med Hr. Amtmandens Skrivelse af 29de f. M. har Mini- steriet modtaget de herfra begjærte nærmere Oplysninger i An- ledning af et Andragende, hvori N. N. i Bindslev Sogn an- holder om Indenrigsministeriets Resolution for, hvorvidt han maatte kunne jordre Bederlag af det Offentlige for at have af- givet Huusly, Kost og Pleie til N. N. af Elling Sogn, medens denne under et Dphold i førnævnte Sogn laae syg sammesteds.

I denne Anledning skulde man herved tjenstligst melde, at Ministeriet efter det nu Fremkomne og da det navnlig er godt- gjort, at behørig Anmeldelse om, at en i Kommunen sig op- holdende Person trængte til Sygehjælp, i sin Tid er steet til Sognets Præst, der efter Reglement for Fattigvæsenet paa Landet af 5te Juli 1803 § 15 er den, til hvem Paagældende har at henvende sig, og som burde have foretaget den i § 16 fore- skrevne Undersøgelse og derefter paa Dpholdskommunens Vegne, i fornødent Fald med Forbehold af Refusion fra anden erstat- ningspligtig Commune have tildeelt den Syge den Interims-

20 Novbr. hjælp, hvortil han fortiden trængte (cfr. bemeldte Reglements § 17 og flgd. §§) istedetfor at henvide til den eventualiter forsørgelsespligtige Commune — finder, at Bindsløv Sogn som den Syges daværende Opholdscommune, bør, dog imod Regres, som det bedst veed, vil og kan, og navnlig mod Sognepræsten, forsaavidt Sognet ved hans ovenberørte Tilfidesættelse af Embeds- pligt maatte nu være afflaaret andet Regresføgsmaal, erstatte Andrageren de af ham for den Syges Kost og Pleie fordrede 13 Rd. 64 ß., hvilken Fordring ikke skjønes i sig ubillig.

23 Novbr. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Directionen for Raubers Amts Kjøbstæders Fattigvæsen) om Forening af Ræmnerkjæstet, Skolekassere og Fattigkassereposten i en Kjøbstad hos samme Person.

Efterat Ministeriet under 19de April d. A. paa det derom fra N. N. Kjøbstads Communalbestyrelse hertil indkomne Andragende havde approberet, at Kjøbmand N. N. maatte ansættes sammesteds som fast Ræmner og Skolekasserer fra 1ste Januar d. A. at regne med en aarlig Løn af 25 Rd. at udredes af Ræmnerkassen, har Directionen med Skrivelse af 19de f. M. hertil indsendt et Andragende, hvori N. N. Kjøbstads Fattig- commissiøn anholder om, at fornævnte Kjøbmand N. N. tillige maa blive bekliftet til Fattigkassere i oftvævnte Kjøbstad, imod at der oprettes en Controlleringscommissiøn, bestaaende af 2 Medlemmer af Bestyrelsen, 1 af Skole- og 1 af Fattigcommissiønen, som til ubestemt Tid og uden foregaaende Vajsel samles hos Kassere, for at undersøge alle tre Kasser samtidigt.

Foranlediget heraf skulde man tjenstligst tilbagemelde, at Ministeriet approberer, at Fattigkassereposten i N. N. betroes Kjøbmand N. N. sammesteds paa de af bemeldte Kjøbstads Fattigcommissiøn i saa Henseende foreslaaede Vilkaar mod en aarlig Løn af 20 Rd., der bliver at udrede af Fattigkassen.

23 Novbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Als og Ærø) hvori det meldes, at det Kongelige Ministerium for Hertugdømmet Slesvig, efterat Ministeriet i Anledning af sammes Forslag om Afløsning af de Brændedepotater, der tilkomme geistlige Embedsmænd eller Skolelærere paa de Augusten-

borgste Godser, havde tilskrevet bemeldte Ministerium at der intet ^{23 Novbr.} mod den foreslaaede Afløsning fandtes at erindre, dog saaledes, at den helst kun foregik for en Række af 5 eller 10 Aar, efter hvis Udlob Godtgjorelsernes Beløb maatte kunne undergaae en ny Regulering, nu har meddeelt, at det har foranstaltet de ommeldte Deputater afløste mod tilsvarende Pengegodtgjorelser efter Forstæsenets Forslag.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Bornholm) 24 Novbr. om at der med Hensyn til Bestemmelse af en Sømands Forsørgelsessted ikke kan tages Hensyn til, fra hvilket Sted han som saadan har faret.

I Anledning af det med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 5te d. M. hertil indkomne Andragende fra Pedersker Sogneforstanderskab, angaaende hvorvidt Sognet skal anses som Matros N. N.'s Forsørgelses hjem og som saadant pligtigt at erstatte Kjøbenhavns Fattigvæsen de med hans Hustrues Guur og Pleie paa Almindeligt Hospital forbundne Omkostninger, skulde man tjenstligst melde, at man med Dem er enig i, at Forsørgelsespligten paahviler Pedersker Sogn, da det ikke er oplyst, at N. N., som er født i samme Sogn, senere har erhvervet sig Forsørgelsesret andetsteds, i hvilken Henseende det maa blive uden Indflydelse, fra hvilket Sted han som Sømand har faret, og at derfor ovenbemeldte Sogn vil have at refundere Kjøbenhavns Fattigvæsen den omhandlede Udgift.

Rgl. Resol. hvorved det paa Indstilling af Ministeriet for 24 Novbr. Kirke- og Underviisningsvæsenet bifaldes, at Indløsningssummerne for Adzerbalig og Rottmark Sognekalds Præstegaarde ved Hjælp af de indkommende Godtgjorelssummer for Afløsning af Boelsmændenes Pligtkjørstler nedsættes til resp. 560 Rd. 40 $\frac{1}{2}$ og til 500 Rd.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Kalfers Skole- 26 Novbr. direction) hvori Ministeriet i Anledning af en Forespørgsel fra ordineret Catechet og Førstelærer ved Borgereskolen i N. N., om Lærerne ved bemeldte Skole ere pligtige at modtage som Skolebrændsel et lige Qvantum tydst Bøgeslodebrænde istedetfor

26 Novbr. forflaaet daaſt Bøgebrænde, ſvarer, at ſaaſremt Skolebrændſel leveres med tydiſt Flodebrænde, da bør der leveres $\frac{1}{6}$ Deel mere end det anordningsmæssige Quantum.

26 Novbr. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Holbek Amt) om at, naar et Lyende, eſterat være traadt i Tjeneste, eſter Overeenskomſt med Huusbonden fratræder Tjenesten før Fardag, bør Tjenestecommunen og ikke vedkommende Forſørgelsescommune med Regres til Huusbonden for det Lyendet tillagte Bederlag bekoſte detſ Guur og Pleie.

Efter Begjæring af Tyderup-Holmeſtrup Commune har Amtet i Skrivelse af 12te Juli ſidſteden til Ministeriets Afgjørelſe indſillet en mellem denne og Jordløſe Commune opſtaaet Meningsulighed om, hvorvidt Forſørgelſen af Pigen N. N., der fra 1ſte Mai d. A. at regne var fæſtet ſom Lyende paa 1 Aar hos Gaardmand N. N. af Jordløſe, men alt den 28de ſ. M. efter Overeenskomſt med nyſnævnte ſin Huusbond fratraadte ſin Tjeneste, paahviler førſnævnte Commune ſom hendes Forſørgelſeshjem eller ſidſnævnte Commune ſom Tjenestecommune.

Efter over Sagen at have correſponderet med Juſtitsministeriet ſkulde Man, idet Man med Henſyn til den af Amtet paaberaabte Beſtemmelse i § 41 Nr. 15 af Lyendeloven for Kongeriget af 10 Mai ſ. A. bemærker, at denne forudſætter — at Ufordragelighed kan tilregnes Lyendet, og at dette forud er advaret, herved tjenſtligt melde, at, da det maa anſees oplyſt, at Paa-gjældende under Tjenesten og ved Afſkedigelſen var ſyg, findes Jordløſe Paſtorat at maatte ſom Tjenestecommune imod Regres til Huusbonden for det Lyendet tillagte Bederlag, bekoſte detſ Guur og Pleie indtil 1ſte November d. A., forſaavidt Sygdommen har været ſaalænge, og Lyendet ei ſelv er i Stand til at udrede Udgifterne ved Curen, cfr. bemeldte Lovs § 34 ſammenholdt med §§ 33 og 46*).

27 Novbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Aarhus Amtsſoleldirection) om at Brolægningſarbejde ved en Skolebygning

*) Cfr. Juſtitsministeriets Skr. af 20de October 1855 p. 428—29.

bør bekostes af Communen — at Ladstænger ei kunne henregnes 26 Novbr. til Skolebygningens Appertinentier.

I behagelig Skrivelse 18de f. M. har Directionen, foranlediget ved et Andragende fra N. N. Sogneforstanderskab begjært Ministeriets Resolution i Anledning af følgende Spørgsmaal: 1) om Canc. Skr. af 9de August 1817 betragtes som gjældende, og om samme er saaledes at forstaae, at Steenbroen om samtlige Skolens Bygninger bliver at bekoste af Skolelæreren, og dette, hvad enten det er ham, der forlanger Brolægningen, eller det er Forstanderskabet, der for Bygningernes Conservation fordrer denne Omlægning; 2) om Communen eller Læreren har at bekoste Ladstænger.

I Anledning heraf skulde Ministeriet, i Overeensstemmelse med hvad der tidligere ved lignende Leiligheder er antaget af Ministeriet, tjenstligst melde: ad 1) at Ministeriet maa ansee Brolægningssarbejde for et Haandværksarbejde, der altsaa ligesom andre Haandværksarbejder vedkommende en Skolebygning med Tilbehør maa bekostes udført af vedkommende Commune; ad 2) at Ministeriet ikke skjønner, at de Lægter eller Træer, der benyttes til Stænge, enten ere saa fast forbundne med Bygningen eller saa udelukkende pleie at anvendes til denne Bestemmelse, at de kunne henføres til det Slags nagelfaste Appertinentier, som det kan paalægges Communerne at anskaffe.

Indenrigs=Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Aarhus 28 Novbr. Amt) om at Kundgjørelser, der angaae Licitationer eller saadanne Forretninger, for hvilke der tilkommer Rettsbetjentene Gebyr, ikke kunde fordres indførte i de privilegerede Stiftstidender uden mod Betaling.

I et til Justitsministeriet indkommet og derfra dette Ministerium til Afgjørelse tilstillet Andragende af 30te f. M. har Directionen for den nørrejydske Helbredelsesanstalt for Sindssyge forespurgt, om der af Redacturen af Aarhus Stiftstidende kan fordres Betaling for de Bekjendtgjørelser angaaende Anstaltens Anliggender, der af Directionen forlanges indrykkede i bemeldte Stiftstidende.

28 Novbr. I denne Anledning skulde Man herved tjenstligst anmode Hr. Kammerherren om behageligt at ville tilkjendegive oftmeldte Direction, at det fremsatte Spørgsmaal ikke vel lader sig besvare i den Almindelighed, hvori det foreligger, idet at det vil afhænge af de forskjellige Kundgjørelsens Art, hvorvidt den omhandlede Forpligtelse paahviler Avisudgiveren eller ikke, men at der hvad angaaer de nærmest omspurgte Licitationer eller lignende Forretninger, for hvilke der efter Lovgivningen tilkommer vedkommende Retsbetjent Gebyr, ikke paahviler Redactionen af den nævnte Tidende nogen Forpligtelse til uden Betaling at optage Bekjendtgørelser derom.

28 Novbr. Justits-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Svendborg Amt) om Udstrækningen af Districtslægens Forpligtelse til uden Betaling at soignere en Patient, som for et Fattigvæsens Regning indlægges i et Sygehuus i den By, hvor han boer.

Bed at indsende den herhos tilbagefølgende Regning, som practiserende Læge N. N. i N. N., der af N. N. Sogneforstanderskab er antaget som Læge for bemeldte Sogns Fattige, har indgivet i Anledning af at han i bemeldte Kjøbstads Sygehuus har foretaget en Beenamputation paa Dagleier og Indsiddet N. N., hvis Guur og Pleie bemeldte Sogneforstanderskab var pligtigt at betale, og hvorefter bemeldte Læge for Operationen og Patientens Soignering havde beregnet sig 20 Rd., foruden 5 Rd. til hver af de til Assistance ved Operationen tilkaldte 3 andre Læger, af hvilke den ene var Districtslægen, har fornævnte Sogneforstanderskab i et med Hr. Kammerherrens Erklæring af 10de sidstleden indkommet Andragende begjært sig Justitsministeriets Resolution for: 1) hvorvidt en Districtslæge er forpligtet til, naar en fattig Syg indlægges i et Sygehuus i den By, hvor han boer, uden Betaling at udføre hans Guur; 2) hvorvidt i et Tilfælde, som det foreliggende, alle de Læger, som blive tilkaldte til at assistere ved en Operation, kunne fordre Betaling af Fattigvæsenet, og, i bekræftende Fald, om Betalingens Størrelse er afhængig af deres eget Forgodtbefindende; samt 3) om ikke vedkommende Districtslæge, selv om en anden

Læge udfører den Fattiges Behandling, er pligtig til, naar han 23 Novbr. af denuc tilkaldes, at assistere uden nogen Godtgjærelse for sin Uleilighed.

Foranlediget heraf skulde jeg tjenstligst melde: ad 1 og 3) at det vel maa have Formodningen for sig, at Districtslægen uden Betaling har at soignere de Patienter, som fra hans eget District for vedkommende Fattigvæsens Regning indlægges i et Sygehuus i den By, hvor han boer; men at ligesom der, naar Regulativet for det paaagjældende Sygehuus, som i nærværende Tilfælde paaberaabt, indeholder nogen særegen Bestemmelse i saa Henseende, maa blive at forholde derefter, saaledes er det en Selvfølge, at den Overenskomst, som af et Fattigvæsen maatte være indgaaet med en practiserende Læge om Besørgelsen af den foresaldende Fattigpraxis, maa afgive Reglen for Udstrækningen af denne Læges Forpligtelse; ad 2) at Lægerne i det omspurgte Tilfælde kunne fordrø Betaling, og at, forsaavidt der opstaaer Tvist om dennes Størrelse, Sagen maa henhøre under Domstolens Afgjærelse.

Kirke- og Undervitnings- Ministeriets Skr. (til Ribe Amts- 28 Novbr. Skoledirection) hvori Ministeriet, da Directionen ved at tilstille Ministeriet et af vedkommende Sogneforstanderskabs Erklæring ledsaget Andragende fra Skolelærer og Kirkesanger N. N. i N. N. Sogn, om at den hans Embede tillagte Jordlod maa blive forøget til anordningsmæssig Størrelse, havde indstillet, at det, da Sogneforstanderskabet ikke har været istand til at afgjøre, om Skolodden har den tilbørlige Udstrækning og Beskaffenhed eller ikke, maa gøres samme til Pligt ved en lovlig Synsferretning at godtgjøre, at den Skolelærerembedet i N. N. tillagte Jordlod er tilstrækkelig til 2 Røer og 6 Faars Græsning, og i modsat Fald at forstafte den et saadant Tillæg, at den bliver tilstrækkelig dertil, bifalder det af Directionen saaledes Indstillede.

Indenrigs- Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Ribe Amt) 29 Novbr. om at de almindelige Regler om Fattigforsørgelse ere anvendelige paa Jordemødre og deres Familie, saaledes at Forsørgelsen

29 Novbr. falder paa det Sogn, hvori Jordemoderboligen ligger og ei bliver at fordele paa de under Jordemoderdistrictet hørende Sogne.

Bed hertil at indsende et Andragende, hvori Forstanderskabet for Godde og Thistrup Sogne, der i Forening med Andsager Sogn udgjøre eet Jordemoderdistrict, forespørger, om det ikke, uden Hensyn til i hvilket Sogn Jordemoderboligen er beliggende, bør paahvile det samlede District at udrede Forsørgelseshjælp til en forhen i Districtet ansat men nu afdød Jordemoders Mand, der er bleven trængende til Fattigunderstøttelse, har Hr. Stiftsamtmanden i Skrivelse af 31te s. M. udtalt Dem for, at det som en almindelig Regel fastsættes, at Jordemodre og deres Familier blive at forsørge af det District, for hvilket Jordemoderen er ansat, uden Hensyn til at Districtet omfatter mere end eet Sognedistrict.

I denne Anledning skulde Man herved tjenstligst melde, at Lovgivningens almindelige Regler, hvilke Ministeriet ikke finder tilstrækkelig Grund til at bevirke forandrede i den af Dem antydede Retning, i det omspurgte Tilfælde ville være at følge jfr. Deres Skrivelse af 14de Mai 1846.

30 Novbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Fyens Stift) hvori Ministeriet, da Sognepræst for Gudbjerg Menighed N. N. havde anholdt om, at Sognekaldet maa blive tillagt Godtgjørelse for et samme, formeentlig uden Hjemmel, frataget Jordstykke, hvorpaa vedkommende Communer havde opført en Bolig for Districtets Jordemoder samt et Fattighuus, paa Stiftets Indstilling bifalder, at de af Gudbjerg og Gudme Sogneforstanderskaber fremsatte Tilbud om en aarlig Jordleie til Sognekaldet af 6 Rd. for Jordemoderboligens Grund og af 4 Rd. for Fattighusets modtages.

30 Novbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Sjællands Stift) om Smaaredsel til Karise og Alsløv Sognekald.

Bed behagelig Skrivelse af 10de Marts d. A. have Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed meddeelt Ministeriet Deres Betænkning over et hertil indkommet Andragende, som Sogne-

præsten for Karise og Alsløv Menigheder, N. N., i Anledning 30 Novbr. af at endeel Gaardmænd i bemeldte Sogn have negtet at ville erlægge den alle Gaarde i Pastoratet fra gammel Tid hidtil paahvilende Ydelse til Sognepræsten af en Gaas, en Høne og en Snees Hg aarlig, forespørger, om ikke den nævnte Afgift med Rette tilkommer Sognekaldet.

I denne Anledning, samt efter at Ministeriet har erhvervet nærmere Oplysning om den i Sognepræst N. N.s Andragende paaberaabte Højesteretsdom, skulde Det tjenstligt melde, at Ministeriet, efter de i Andragendet indeholdte Oplysninger, antager, at den Gaas og Høne, som hidtil er blevet ydet in natura af de paagældende Gaardmænd, maa ligesom de saakaldte Ostepenge, der have været betalt aarligt af alle Gaarde med c. 4 Skilling pr. Td. Hartkorn, betragtes som Smaaredsel, som Præsten, i Overensstemmelse med Lovgivningen og det af ham paaberaabte Indhold af de for Sognet indgaaede Tiendeforeninger, fremdeles bør vedblive at oppebære in natura, saalænge indtil en Forening om sammes Omordning til et fast Vedertag maatte blive oprettet mellem Sognepræsten og Beboerne og derefter approberet af Ministeriet.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over 30 Novbr. Sjællands Stift) i Noten Pag. 233.

Judenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Odense Amt) 4 Decbr. angaaende Loven af 22de Marts 1855 om Sogneforstanderskabernes og Amtsrådenes Sammensætning og Valg.

Næst at indberette, at der af Odense Amts forskellige Sogneforstanderskaber er opkøstet en Mængde Spørgsmaal med Hensyn til Forstaaelsen af den under 22de Marts d. A. udfomne Lov angaaende Sogneforstanderskabernes og Amtsrådenes Sammensætning og Valg, samt at Hr. Kammerherren, for saavidt muligt at bevirke nogen Overensstemmelse i de Regler, der i saa Henseende ville blive fulgte, har besluttet ved et almindeligt Circulaire til samtlige Amtets Sogneforstanderskaber at besvare alle disse Spørgsmaal, har De i Skrivelse af 20de f. M. begjært Dem meddeelt, hvorvidt Ministeriet maatte have noget at erindre imod, at de omhandlede Spørgsmaal besvares paa den i det hermed tilbagefølgende Circulairudkast angivne Maade.

4 Decbr. Foranlediget heraf skulde Man tjenstligst tilbagemelde, at Ministeriet Intet herimod har fundet at erindre, undtagen forsaavidt angaaer det under Nr. 14 anførte Spørgsmaal, idet man i Henseende til hvad Ministeriet allerede ostere har statueret i lignende Tilfælde holder for, at der maa tilkomme Sognepræsten, naar han efter ovennævnte Lov er valgt til Sogneforstander, den samme Ret som andre valgte Medlemmer af Forstanderskabet til at undslaae sig for at modtage Valg som Formand i Henshold til Anordningrn af 13de August 1841 § 11. I Forbindelse hermed skulde Man, forsaavidt Bigerslev Sogneforstanderskab ved at udbede sig Resolution med Hensyn til det i Udkastet under Nr. 6 anførte Spørgsmaal har bemærket, at Forpagterne af de trende Hovedgaarde i Sognet ikke ere paalignede Bidrag efter Formue og Leilighed, lige tjenstligst anmode Dem om at henlede bemeldte Sogneforstanderskabs Opmærksomhed paa, at Forpagtere af Hovedgaarde selvselgelig blive at medtage til Bidrag efter nysnævnte Skattebasis ganske efter de almindelige Regler*).

Decbr. Kirke- og Underviisningsministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Hyens Stift) hvori Ministeriet, da Børgen for Aßsens Kirke havde anholdt om Resolution for, om ikke bemeldte Kirke isølge Gavebrev af 1514 maatte være berettiget til at oppebære den hele Kongetiende af Aßsens Kjøbstads Jorder, istedetfor som hidtil efter D. L. s 2—23—10 at dele den med Sognekaldet, svarer, at, om det end maatte kunne antages, at det paaberaabte Dokument kunde forklares om andet end Kirketienden, maa Ministeriet dog under alle Omstændigheder ansee det for utvivlsomt, at Paaberaabelsen af et saadant gammelt Document ikke kan bevirke nogen Forandring i den Nydelse af den halve Kongetiende, hvoraf Præstekaldet i Medhold saavel af den ældre Lovgivning som af Landsloven har i umindelige Tider været saavidt vides i uantastet Besiddelse.

*) Det fremsendte Udkast til et Circulaire var saalydende: Med Hensyn til Forfæstelserne i Loven af 22de Marts d. A. angaaende Sogneforstanderskabernes og Amtsraadernes Sammenfætning og Valg er der af forskjellige Sogneforstanderskaber forespurgt: 1) om det nye Sogneforstanderskab skal bestaae

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Kjøbenhavn 5 Decbr.: Amt) om at Forandring i den for Fattigskatten gjorte Ligning kan skee i Aarets Løb.

af 11 Medlemmer i de Communer, hvor det ældre Sogneforstanderskab har bestaaet af 9 valgte Medlemmer, Sognepræsten og den ifølge Landcommunalanordningen af 13de August 1841 tiltraadte Godseier; 2) om Medlemmernes Antal i det nye Sogneforstanderskab kan indskrænktes til 9, dersom et saadant Antal anses tilstrækkelig for Communen; 3) om de Beboere i en Commune, der ifølge fornævnte Lovs § 3 ere valgberettigede til den i bemeldte § 2det Membrum nævnte større Halvdeel af Sogneforstanderskabets Medlemmer, ogsaa ere valgberettigede til den mindre Halvdeel; 4) om de Beboere af en Commune, der i det foregaaende Kalenderaar hverken have været Penge eller Naturalier og heller ikke, uagtet de dertil vare forpligtede, have præsteret noget Arbeide, forbi saadant ikke har været dem affordret, kunne deeltage i Valget af den mindre Halvdeel af Sogneforstanderskabets Medlemmer; 5) om en større Godseier, der ikke selv er i Besiddelse af Betingelserne for Valget, kan vælge ved en dertil konstitueret Fuldmægtig, samt om de større Godseiere overhovedet kunne, som hidtil, lade møde ved Fuldmægtig; 6) om Eieren af en Hovedgaard, der ved Contract har paalagt sin Forpagter at svare alle paa Hartkornet lignende Communebidrag, er ubeløstet fra den i oftnævnte Lovs § 3, 2det Membrum omhandlede Vælgerklasse, saafremt hans personlige Bidrag efter Formue og Leilighed ikke kan bringe ham blandt den femtedeel blandt Communens Beboere, der have udredt de høieste Bidrag i Communalafgifter; 7) om Forpagteren, dersom det under Nr. 6 fremsatte Spørgsmaal besvares benægtende, idet Forpagterens Bidrag efter Hartkorn i Penge og Naturalier betragtes ydet paa Hovedgaardseierens Vegne, er ubeløstet fra Valget i de Tilfælde, hvor han intet Bidrag efter Formue og Leilighed har ydet; 8) om samtlige de Beboere i en Sognecommune, som ere i Besiddelse af Betingelserne for Valgbarhed til Folkethinget — naar de derhos i det foregaaende Kalenderaar have, under hvilkensomhelst Benævnelse, udredt deres Bidrag til Communen, og saaledes ifølge efternævnte Lovs § 3 skulle vælge den mindre Halvdeel af Sogneforstanderskabets Medlemmer — ved dette Valg ikke maa vælge paa nogen af de Beboere i Communen, som høre til den femtedeel, der i det foregaaende Kalenderaar har udredt de høieste Bidrag til de paa Hartkorn og efter Formue og Leilighed paalignede Skole-, Fattig- og Commune-Afgifter; 9) om nyse nævnte femtedeel, der skal vælge den større Halvdeel af Sogneforstanderskabets Medlemmer alene maa vælge denne Halvdeel af deres egen Midte; 10) om de nuværende Sogneforstandere, dersom de i Henhold til Loven af 22de Marts d. A. paany vælges, kunne undstaae sig for at modtage Valg før efter Forløb af et saa stort Antal Aar, som det, hvori de have været Sogneforstandere, eller om de, da en ny Sammensætning og Valgmaade af Sogneforstanderskaberne nu indføres, ere forpligtede til at modtage det Valg, der falder paa dem;

5 Decbr. Efter i Skrivelse af 24de f. M. at have modtaget Kjøbenhavn's Amtsråads Erklæring i Anledning af det dermed tilbage-

11) om Sognepræsten med Hensyn til at Lov af 22de Marts d. A. § 2 har tillagt ham en vedvarende Virksomhed i Sogneforstanderskabet i Henseende til Fattig- og Skolevæsen, kan have Grund til at nægte at modtage Valg som Sogneforstander; 12) om det paaligger den nuværende Formand i Sogneforstanderskabet at sammektalde det nye Sogneforstanderskab første Gang i det nye Aar, og om Formanden for det nye Forstanderskab skal vælges efter de almindelige Bestemmelser § 11 af Anordningen af 13de August 1841 eller udnævnes af det nye Forstanderskab selv efter de specielle Bestemmelser i Begyndelsen af nyseævnte Anordnings § 11; 13) om Sognepræsten, naar han ikke er valgt til Sogneforstanderskabsmedlem, kan vælges til sammes Formand; 14) om Sognepræsten, naar han har været Formand i det bestaaende Forstanderskab og nu vælges til Medlem af det nye, kan vægre sig ved at modtage Valg til Formand; 15) om hvorledes der bliver at forholde, naar Stemmerne i det nye Sogneforstanderskab skulle i Skole- og Fattigsager komme til at staae med et lige Antal imod hinanden, hvilket kan skee i de Communer, hvor Sognepræsten ikke er valgt til Medlem af Sogneforstanderskabet men kun tiltræder samme under fornævnte Sagers Behandling.

I Anledning heraf skulde Amtet ikke unblade at meddele: ad 1) at dette Spørgsmaal, efter § 2 i Loven af 22de Marts d. A., utvivlsomt maa besvares bekræftende; ad 2) at en Indskrænkning i Sogneforstanderskabs-Medlemmernes Antal kan tilstedes af Amtsrådet cfr. Anordningen af 13de August 1841, § 2; ad 3) at dette, efter § 3 i Loven af 22de Marts d. A., utvivlsomt maa besvares bekræftende; ad 4) at da Loven af 22de Marts d. A. § 3 gjør det til Betingelse for Udøvelsen af Valgretten, at de omhandlede Beboere have udredt deres Bidrag til Communen, skjønt Amtet ikke, at disse Beboere, naar de i det paagjældende Aar Intet som helst have udredt, kunne deeltage i det omspurgte Valg; ad 5) at dette Spørgsmaal maa besvares benægtende; ad 6 og 7) at Amtet ikke skjønt rettere end, at samtlige de Communeafgifter, som Cieren har paalagt en Forpagter at udrede for den Eiendoms Vedkommende, der er Gjenstand for Forpagtning, maa betragtes som udgjørende en Deel af den betingede Forpagtningsafgift og altsaa som udrede af Forpagteren paa Cierens Vegne. Af Størrelsen af disse Afgifter i Forbindelse med hvad der maatte være paalignet Cieren efter Formue og Leilighed, maa det saaledes fornøientligen afhænge, hvorvidt han kan deeltage i Valget af den større Halvdeel af Sogneforstanderskabets Medlemmer, ligesom det for Forpagterens Vedkommende maa afhænge af, hvad han har udredt som personligt Bidrag til Communen, om der overhovedet kan tilkomme ham Valgret, og, i bekræftende Fald, om den tilkommer ham alene efter 1ste eller efter 2det Membrum af § 3 i otnævnte Lov; ad 8 og 9) at det, da § 3 i Loven af 22de Marts d. A. har en særlig ganske almindelig Bestem-

fulgte Andragende, hvori endeel Beboere af N. N. By, næst at 5 Decbr. bemærke, at Sogneforstanderskabet sammesteds agter at opkræve Fattigskatten for 2den Halvdeel af indeværende Aar med et betydeligt høiere Beløb end for 1ste Halvdeel, har anholdt om Ministeriets Resolution for, hvorvidt et Sogneforstanderskab saaledes i Aarets Løb kan fravige den engang for hele Aaret lagte Ligning, skulde man tjenstligst melde, at Ministeriet bifalder, hvad af Amtsraadet i fornævnte Skrivelse er yttret, og maatte man derfor lige tjenstligst anmode Hr. Kammerherren om i Overeensstemmelse dermed at meddele Andragerne fornøden Besked*).

melse om Valgbarhed til Sogneforstanderskaberne, saalydende: Valgbar er Enhver, der kan vælges til Folkethinget, naar han tillige paa den Tid Valget foregaaer har havt Bopæl i Communen i eet Aar, ligefrem følger heraf, at saavel samtlige Beboere i en Commune ved deres Valg, som den Femtedeel af de Høistbesatte ved sine Valg maa kunne vælge paa Enhver, der har de nysnævnte 2de Oualificationer, nemlig Valgbarhed til Folkethinget og Ophold i Communen i eet Aar, uden Hensyn til, til hvilken Classe af Valgberettigede han hører; ad 10) at Indenrigsministeriet ved Skrivelse af 13de November d. A. har bifaldet Amtets Formening om, at Reglen for de nuværende Sogneforstanderskabsmedlemmers Forpligtelse til at modtage Gjenvalg indeholdes i § 6 af Anordningen af 13de August 1841; ad 11) at dette formeentligen ikke fremgaaer af oftnævnte Lovs Ord og Aand, men at Spørgsmaalet isvrigt maa finde sin Afgjørelse paa den i Anordningen af 13de August 1841 § 9 foreskrevne Maade; ad 12) at Indenrigsministeriet ved fornævnte Skrivelse ligeledes har bifaldet Amtets Formening om, at der ved Valget af Formænd for de nye Sogneforstanderskaber kunde forholde sig efter de respective Bestemmelser i Begyndelsen af Anordningen af 13de August 1841 § 11, hvoraf altsaa følger, at det ikke vil paaligge den fratrædende Formand at sammenkalde det nye Sogneforstanderskab; ad 13) at dette urvivlsomt maa besvares benægtende; ad 14) at Sognepræsten, da han hidtil uden Valg har havt Sæde i Sogneforstanderskabet, formeentligen ikke kan undslaae sig for at modtage Valg som Formand for det nye Sogneforstanderskab, hvori han indtræder efter Valg cfr. Anordningen af 13de August 1841 § 11; ad 15) at fornævnte Anordnings § 13 formeentligen indeholder Reglen i saa Henseende.

*) Amtsraadet havde næst at vedlægge en Erklæring fra Sogneforstanderskabet, hvori dette har godtgjort Nødvendigheden af den foretagne forhøiede Ligning, i Sagen yttret: „Vel fastsætter Fattigreglementet i sammes §§ 34 og 35, at der i December Maaned skal lægges en Plan for Fattigforfølgelsen i det kommende Aar, men deraf følger ikke, at den endelige Ligning af de i Aarets Løb ydende Fattigbidrag skal forfattes samtidig dermed saaledes, at ingen Forandring senere kan

5 Decbr. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Aalborg Amt) om at Brevbæringen bør udsøres ved leiede Folk — dog at de istedetfor Snekastningsarbejde valgte 3 Arbejdsdage af Huusmændene dertil kan benyttes — samt for den samlede Communes Regning.

Efter i Skrivelse af 16de f. M. at have modtaget Hr. Kammerherrens Uttringer med Hensyn til de i Ministeriets Skrivelse af 11te October sidstleden fremsatte Bemærkninger betræffende en Bepøring fra endeel Gaardmænd af N. N. Sogn over, at Sogneforstanderskabet for N. N. Pastorat har nægtet at lade Brevbæringen udføre ved leiede Folk for den samlede Communes Regning, skulde man tjenstligst anmode Dem om behageligt at ville oplyse Bedkommende om den rette Forstaaelse af Forordningen af 27de Mai 1848 § 1 i Henhold til Ministeriets oven citerede Skrivelse, hvorefter Brevbæringen som hidtil vil være at udføre ved leiede Folk, dog, at, forsaavidt Communen maatte have valgt istedetfor Snekastningsarbejde at affordre enhver Huusmand eller Zunderste indtil 3 Arbejdsdage om Aaret, disse ogsaa kunne benyttes dertil, og for den samlede Communes Regning, forsaavidt ikke Undtagelse herfra af Amtsrådet er tilstaaet.

6 Decbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Besidderen af Baroniet Lehn) hvori Ministeriet — da Besidderen, som Eier af N. N. Kirke, havde forespurgt, om han var pligtig til at efterkomme Synets Bestemmelse om Kirkeklokkens Flytning og Anbringelse i Kirkens vestre Gavl, da en saadan Forandring vilde gjøre en Ombygning af en Deel af Kirkens Muur og Tagværk fornøden og muligt svække hele Kirkens Bygning — svarer, at

finde Sted. I § 31 af samme Reglement bestemmes endog, at i Forstanderskabernes Hjerdingaars-Samlinger skulde Fattiges Forsørgelse ordnes for det næste Hjerdingaar, hvoraf følger, at Udgifterne og den dertil hørende Ligning maa kunne forspies eller formindstes i hvert Qvartal. En saadan Forandring er ogsaa bearundet i selve Forholdene, da det i December Maaned vil være umuligt at afgjøre, hvormeget der i Løbet af det kommende Aar vil medgaae til Dækning af Fattigvæsenets samtlige Udgifter, hvorfor en Efterligning i enkelte Aar vil blive uundgaaelig nødvendig. Med Hensyn hertil maa Raadet formene, at den af N. N. Sogneforstanderskab brugte Fremgangsmaade har været begrundet i Lovgivningen som i Forholdet.

det maa ansee Kirkeeieren pligtig til at sørge for, at Kirkekloffen 6 Decbr. kan høres ud i Sognet, og at altsaa, naar dette — som ved N. N. Kirke — ikke er Tilfældet, Synet har været i sin Ret ved at gjøre Udsættelse i saa Henseende, idet det tilføier, at, naar Synet ved at gjøre Udsættelse om denne Mangel har givet Anviisning paa en bestemt Maade at afhjælpe den, maa Ministeriet finde, at Kirkeeieren enten maa tage den tilfølge eller, hvis han formener, at det Samme kan opnaaes paa en hensigtsmæssigere Maade, indkomme med Forslag i saa Henseende, som da vil komme under nærmere Overveielse.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Amtmanden og 6 Decbr. Biskoppen over Ribe Stift) om Beregningen af Afdragstiden for Embedslaan.

Med Hr. Stiftamtmandens og Deres Høiærværdigheds behagelige Skrivelse af 8de f. M. har Ministeriet modtaget et Andragende med Bilag, hvori Sognepræsten for N. N. Menighed N. N. anholder om at forundes Henstand med Afdrag paa det ham ved allerhøieste Reskript af 24de September 1852 bevilgede Byggelaan, saaledes at Afdragstiden regnes fra 11te December Termin 1854, da han først har erholdt Laanet udbetalt henad 11te December Termin 1853.

Foranlediget heraf skulde man tjenstligst melde, at Ministeriet finder ikke at kunne bevilge det Ansøgte, da det Arbeide, hvortil Laanet blev tilstaaet, var fuldført inden første Afdragstermin indtraf. Med Hensyn til, hvad saavel Provsten som Hr. Stiftamtmanden og Deres Høiærværdighed have yttret om, at Billighed tilfiger, at Afdragstiden regnes fra den Tid, Laanet udbetales, undlader Ministeriet ikke at bemærke, at, da Aaremaalet for Afdragstiden væsentligen bestemmes af Hensyn til Barigheden af det Arbeide, som for Laanet skal udføres, og det altid iagttages, at første Afdragstermin ikke falder sørend efter Arbeidets Fuldførelse, — i Almindelighed endog bestemmes til den anden Rente-termin efter, at Arbeidet kan antages at være færdigt — maa Ministeriet finde, at den Omstændighed, at Laanet ikke strax kan erholdes af Stiftsmidlerne, ikke kan medføre en Udskydelse af 1ste Afdragstermin, hvilket vilde forrykke hele den Beregning,

- 6 Decbr. hvorpaa Betingelserne for Laanet ere baserede, hvorimod det, naar vedkommende Beneficiarius ei kan faae Penge af Stiftsmidlerne, maa være hans egen Sag midlertidigen at skaffe dem, forudsat at Bygningsarbeidet ikke kan opsættes, indtil de fornødne Penge af Stiftsmidlerne blive disponible. At dette for Beneficiarius undertiden kan medføre særegen Bekostning er vel saa, men denne Byrde findes ikke at burde overføres paa de eventuelle Eftermænd.
- 8 Decbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Aarhus Stift) om at en Kirkeeier, naar et Appertinents til en Kirke ei længer kan repareres, maa fornøye det.
- I en med Hr. Kammerherrens og Dvys. behageligen paa-tegnede Erklæring af 26de f. M. hertil indkommen Skrivelse har Provst N. N. efter Foranledning af Gieren af N. N. Kirke begjært Underretning om, hvorvidt bemeldte Kirkeeier, som, efter at det ved et i 1852 optaget Syn over Kirken med Attest fra en Uhrmager var godtgjort, at Kirkens Laarnuhr ikke kunde istandsættes, har anseet sig fritaget for at opsætte et nyt Laarnuhr, kan ansees pligtig til at lade et nyt anskaffe.
- I denne Anledning skulde Ministeriet tjenstligt tilbagemelde, at Det maa ansee Kirkeieren pligtig til at lade et nyt Laarnuhr opsætte, naar det hidtil i Laanet værende ikke længer ved Reparation kan sættes i synsforvarlig Stand.
- 10 Decbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden og Biskoppen over Volland-Falsters Stift) om midlertidig Anbringelse af Stiftsmidler i Maribo Laane- og Disconto-Bank.
- I behagelig Skrivelse af 29de October sidstleden have Hr. Kammerherren og Deres Høiærværdighed anholdt om, at den Dem ved Skrivelse af 4de December f. A., for at sætte Dem istand til at fyldestgjøre de Laan til Præstegaardes Ombygning og deslige, som allerede vare eller kunne forventes bevilgede, givne Bemyndigelse til at maatte interimistisk frugtbargjøre indkommende Stiftsmidler i Falster Sparekasse, maatte forandres derhen, at Frugtbargjørelsen skeer ved Indsættelse i Laane- og Disconto-Banken i Maribo, der modtager Indskud ogsaa udenfor de sædvanlige Terminer paa kort Opfigelse til 4 pCt., medens

Falster Sparekasse ikkun modtager Benge i Terminen, fordrer 10 Decbr. $\frac{1}{2}$ Aars Dpfigelse til Udbetaling og ikkun forrenter Indskuddene med 3 pCt.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet, efterat det med Deres Skrivelse af 22de f. M. har modtaget de begjærte Dplysninger om bemeldte Disconto- og Laane-Bank, tjenstligst tilbagemelde, at Hr. Kammerherrens og Deres Høiærværdigheds Indstilling i Henhold til den ovenmeldte Skrivelse af 4de December f. A. herved bifaldes.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Veile Amt) 11 Decbr. om at Bestemmelsen i § 2 i Lov af 22de Marts 1855, at Sognepræster have Sæde og Stemme i Sogneforstanderskaberne i Skole- og Fattigsager, ikke er tilhinder for, at de kunne vælges til Medlemmer efter § 3.

Paa Grund af derom gjorte Forespørgsler har Hr. Amtmanden i behagelig Skrivelse af 5te d. M. udbedt Dem Ministeriets Resolution meddeelt for, hvorvidt Sognepræster efter Emanationen af Loven af 22de Marts d. A. kunne vælges til Medlemmer af Sogneforstanderskaberne, saaledes at de der have Sæde og Stemme i alle Sager, eller om de paa Grund af deres Embedsstilling alene kunne tiltræde disse i Fattig- og Skolesager.

Foranlediget heraf skulde Man til behagelig Efterretning, herved tjenstligst melde, at Bestemmelsen i Lov af 22de Marts d. A. § 2 om, at Sognepræsten for Fattig- og Skolesagernes Bedkommende har Sæde og Stemme i Sogneforstanderskabet, ikke antages at være til Hinder for, at han iøvrigt under de i bemeldte Lovs § 3 nævnte Betingelser for Valgbarhed, vælges til Medlem af Forstanderskabet.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Viborg Amts- 14 Decbr. skoledirection) hvori Ministeriet, da Directionen ved at indberette, at det jævnlig indtræffer, at skolepligtige Børn og Tyende udeblive fra den i Medfør af Anordningen af 29de Juli 1814 § 26 anstillede Overhøring, idet der angives som Grund, at Børnene mangle anstændige Klæder for at kunne fremstille sig i Skolen, i den Anledning havde begjært Ministeriets Resolution for, hvilke

14 Decbr. Forholdsregler der i saa Henseende maatte være at træffe, — svarer, at den anførte Omstændighed ikke kan ansees som tilstrækkelig Grund for Udeblivelse fra Overhøringen, og at der for Forsømmelse med Møde hertil bør paalægges Vedkommende Mulet ved Sogneforstanderskabets Foranstaltning.

17 Decbr. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Holbet Amt) om at Ministeriet finder det billigt — uden dog ved Resolution at ville give Paalæg herom — at de Omkostninger for Huusly og Pleie, som et Sogns Beboere have havt paa en i et fremmed Sogn hjemmehørende forulykket Familie og af diøse ere directe anmeldte for Sognet istedetfor gjennem Opholdscommunens Forstanderskab, refunderes diøse af Hjemstedskommunen.

Under 12te f. M. har Hr. Kammerherren tilstillet Ministeriet de i sammes Skrivelse af 23de October næstforhen begjærte nærmere Oplysninger i Anledning af det af Dem til Ministeriets Afgjørelse indstillede Spørgsmaal om, hvorvidt det maatte kunne paalægges Sciørs Commune i det Hele eller for en Deel at erstatte Boelsmændene N. N. den Understøttelse, som af diøse er ydet den paa Sciørs hjemmehørende Sømand N. N.s Familie, medens den paa sin Hjemreise fra Aarhus til bemeldte De for medelst Jislæg maatte opholde sig i Saltbeck i Næsløv Sogn fra den 17de Januar til den 30te Marts sidstleden.

I denne Anledning skulde man ved at remittere Indsluttede til behagelig Efterretning tjenstligt melde, at, hvorvel Ministeriet med Hr. Kammerherren er enigt i, at Billighed taler for, at Hjemstedskommunen Sciørs Pastorat, der gjennem Sognefogden strax modtog Underretning om, at den paaagjældende Familie henlaae i Saltbeck, erstatter de Mænd, hos hvem den midlertidigen fandt Huusly og Pleie, de dermed medgaaede Omkostninger indenfor de ved Forordning af 24de Januar 1844 § 14, 1ste og 2det Punktum satte Grændser, altsaa med det Beløb, som bemeldte Pastorat vilde have været pligtigt at refundere Næsløv Sogn, saafremt Anmeldelsen var skeet til dette istedetfor umiddelbart til Hjemstedskommunen, og det som Opholdscommune jaaledes havde været nødsaget at drage Omjorg for Familiens midlertidige Forsjorgelse, finder Ministeriet dog ikke at kunne ved sin Reso-

lution paalægge Seiers Fattigvæsen at betale de fremkomne Reg- 17 Decbr. ninger eller nogen Deel af dem, men maa, for det Tilfælde at bemeldte Fattigvæsen, efter at være gjort bekendt med Ministeriets forberørte Anskuelse af Sagen, fremdeles vedbliver sin Bægning, have Andragerne henviste til angaaende Dækningen af deres formeentlige Krav at holde sig til Familien eller dennes Forsørger.

Confirmation paa Fundats for et af Sorø Academie tilveiebragt 18 Decbr. Legat til Fordeel for Enker efter Skolelærere i Slaglille Pastorat med Tilføiende: dog at der bliver at indkjøbe en 4 pSt. rentebærende Kongelig Obligation, hver Gang der ved indvundne Renter og Rentes Rente af Capitalen er opsparet i Sparekassen et Beløb af 25 Rd., istedelfor at dette efter Fundatsens § 4 først skulde skee, naar det opsamlede Beløb udgjorde 100 Rd.

Fundats.

§ 1. Legatcapitalens*) oprindelige Beløb Et Hundrede Nigsdaler, bliver, saasnart samme er indbetalt i Sorø Academics Kasse, at omvegle med en 4 pSt. rentebærende uopfigelig Kongelig Obligation af ligelydende Værdi. Denne Obligation maa derefter uopholdelig foranstalles indskreven i Statsgjældens Bøger paa Legatets Navn. — § 2. Legatcapitalens Rente tilfalder Enker efter Skolelærere, som i Slaglille Pastorat have været fast ansatte og ved Døden ere afgaaede i bemeldte Stilling. Kun een Enke ad Gangen kan nyde Renten. Saafremt der er flere Enker paa samme Tid efter afdøde Skolelærere i Slaglille og Bjernede Sogn, tilfalder den Enke, hvis Mand tidligst er afgaaet ved Døden, Legatrenten, og beholder hun samme til sin Død, saalænge hun i sin Enkestand forbliver. — § 3. Forsaavidt der findes Enke, som efter foranstørte § 2 er berettiget til at nyde Legat-Renten, bliver denne at udbetale hende strax efter at den har ladet sig hæve i Statskassen, eller tvende Gange aarligen,

*) Legatet havde sin Oprindelse af, at der paa Fæstehuset Matr. Nr. 31 paa Slaglille Byes Mark hvilede den Forpligtelse, at Fæstere, naar det af Sorø Academie forlangtes, skulde afgive den ved Stedet værende Indsibberbolig til en Skolelærer-Enke af Pastoratet mod en aarlig Afgift af 4 Rd. Denne Forpligtelse blev ved Stedets Overgang til Selveiendom, efter Fæstereis Begjæring, afløst derved, at han i Academiets Kasse indbetalte 100 Rd.

18 Decbr. nemlig mellem 18de og 24de Juni og imellem den 18de og 24de December. Den Enke, som til saadan Tid kjendes berettiget til at nyde denne Rente, bliver at tildele den uden Afkortning og uden Hensyn til, om hun har været Enke i hele det forudgaaende Halvaar eller er bleven Enke i Løbet af dette. — § 4. Saa ofte som der paa den Tid, da Udbetalingen af Legatrenten skal skee efter Bestemmelsen i foransførte § 3 ikke maatte leve nogen dertil berettiget Enke, bliver Renten at oplægge til Legatcapitalens Forsøgelse. En saadan Rente bliver strax at indsætte og gjøres frugtbringende i en autoriseret Sparekasse, hvori den forbliver indestaaende, indtil den ved Renter og Rentes Renter er opvoget til en Sum paa Et Hundrede Rigsdaler. Hvis dette maatte blive Tilfældet, indkøbes en 4 pCt. rentebærende uopftigelig Kongelig Obligation for dette Beløb, og bliver der da at forholde med denne nye tilkomne Obligation efter denne Fundats § 1. Renterne af denne og den oprindelige Legatcapital, bliver derefter at sammenlægge, og det samlede Rentebeløb udbetales efter Bestemmelserne i § 3. Er der ingen dertil berettiget Enke, bliver hele Renten at indsætte og frugtbargjøres i Sparekassen efter ovenstaaende Regler i denne §. Samme Fremgangsmaade bliver i al Eftertiden at følge, saa ofte Legatcapitalen ved Opsamling i Sparekassen af uanvendte Renter, og de deraf indbundne Rentes Renter, kan forsøges med Et Hundrede Rigsdaler, saa at vedkommende Enke kun kan nyde Renterne af Legatets i Statskassen indestaaende Midler, men derimod ingen Deel af de Renter, som midlertidigt gjøres frugtbringende i Sparekassen til Legatcapitalens successive Forsøgelse. — § 5. Saafernt een eller anden Velgjører i Fremtiden ved Gave eller Testamente maatte skænke Noget til Legatcapitalens Forsøgelse, uden med saadan Gave at forbinde særegne Betingelser eller Bestemmelser, bliver dermed i Et og Alt at forholde efter denne Fundats. — § 6. Bestyrelsen af Legatets Midler skal bestaae af trende Medlemmer, nemlig af Sognepræsten og tvende af Pastoratets Skolelærere. Bestyrelsen, hvis Formand Sognepræsten bestandig er, varetager alle de Legatet vedkommende Forretninger, dens Beslutninger indskrives i en af Skoledirectionen for Alsted og Ringsted Herreder autoriseret Forhandlingsprotocol, hvilken

opbevares af Sognepræsten tilligemed Legatcapitalens Obligation 18 Decbr. eller senere tilkomne Obligationer m. v., og er han ansvarlig for disses Tilstedeværelse. Bemeldte Direction fører det nærmeste Tilsyn med Legatet under Overbestyrelse af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, uden hvis Samtykke der ikke maa foretages nogensomhelst Forandring i de Regler, hvorefter Legatets Midler efter denne Fundats skal bestyres, anvendes og betrygges.

Skoledirectionen for Ringsted og Alsted Herreder den 6te November 1855.

Hoppe. Steenberg.

Kirke og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Odense Amts- 18 Decbr. skolebirection) hvori Ministeriet i Anledning af en Forespørgsel fra Regnskabsføreren for den i Vigerslev og Bessinge Sogne oprettede Capellanekasse, om det kan tillades at anbringe 1000 Rd. af Kassens Capitaler i Kongelige 4 pCt. rentebærende uopfigelige Statsobligationer, naar disse noteres i Statsgjældens Bøger, svarer, at der Intet findes at erindre mod, at de omhandlede Midler anbringes paa ovennævnte Maade.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 29 Decbr. og Biskoppen over Fyens Stift) hvorved det tillades, at c. 50 □ af Droslette Præstegaards Mark lægges til det eventuelle Enkesæde Aldershvile, mod en Godtgjørelse til Kaldet eengang for alle af 20 Rd., der indbetales til Forrentning blandt Stiftsmidlerne.

Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Sorø Amt) 29 Decbr. om Sognepræstens Deeltagelse i Sogneforstanderskabets Forretninger i Fattig- og Skolevæsenetsager, naar han efter § 2 i Lov af 22de Marts 1855 i disse Sager tiltræder samme.

Med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 7de dennes har Ministeriet modtaget et Andragende, hvori Sognepræst N. N. har forespurgt, om ikke den i Loven af 22de Marts d. A. § 2 givne Forfkrift angaaende Sognepræstens Stilling til Communens Fattig- og Skolevæsen er at forstaae saaledes, at han, naar han ikke er valgt til Medlem af Sogneforstanderskabet, alene har Sæde

29 Decbr. og Stemme i samme i de Sager, som egentlig angaae de Fattige selv og deres Stilling til Samfundet samt Skolen og dens Stilling til Beboerne og Lærerne, og om det derimod, da Anordningen af 13de August 1841 § 15 forekriver, at det hele Sogneforstanderskab skal tage Deel i det aarlige Overslag over Udgifterne saavel som i sammes Ligning, kan paalægges Sognepræsten at deeltage i den blot communale Bestemmelse af Plan og Ligning, og navnlig i denne sidste.

Foranlediget heraf skulde man tjenstligt melde, at Ministeriet bifalder, hvad af Hr. Kammerherren i Deres oven citerede Skrivelse med Hensyn til den saaledes fremsatte Forespørgsel er yttret, og derfor maa have Dem anmodet om i Overeensstemmelse dermed behageligt at meddele Andrageren fornøden Besked.*)

29 Decbr. Indenrigs-Ministeriets Skr. (til Amtmanden over Thisted Amt) angaaende Lov af 22de Marts 1855 om Sogneforstanderskabenes og Amtsraadenes Sammensætning og Valg.

I Skrivelse af 10de dennes har Hr. Kammerherren begjært Ministeriets Resolution med Hensyn til følgende af forskellige Sogneforstanderskaber i Thisted Amt i Anledning af de efter Lov af 22de Marts d. A. afholdende Valg af Sogneforstandere opkaastede Spørgsmaal, nemlig 1) om de af de tidligere valgte Forstandere, som have fungeret i 3 men under 6 Aar, og altsaa ei i den fulde ved Anordningen 13de August 1841 § 6 bestemte Tid, ere pligtige at modtage nyt Valg, og om dette i saa Fald skal gjælde for de følgende 6 Aar, uanset den Tid, i hvilken de have været Medlemmer af det hidtilværende Forstanderskab; 2) om Halvdelen af det nye Sogneforstanderskab bør aftræde efter Udløbet af 3 Aar, eller om nyt Valg af denne Halvdeel først bliver at foretage efter 6 Aars Forløb; 3) om

*) Amtet havde i sin Erklæring i Sagen yttret, at det maatte formene, at Sognepræsten fremdeles maa vedblive, saaledes som Forordningen af 13de August 1841 § 14 paabyder, imellem Forstanderskabets Møder at baretage alt hvad Fattig- og Skolevæsenet vedkommer, at referere disse Sager i Forstanderskabets Møder samt berom at tilføre det fornødne i Fattig- og Skolevæsenets Protocoller og at deeltage i Affattelsen af Forsørgelsesplanen over Udgifterne til Fattig- og Skolevæsenet, ligesom og Sognepræsten maa affatte Fattigregnskabet saavel hvad angaaer Penge som Naturalier.

Sognepræsten kan vælges til Sogneforstander, eller han blot 29 Decbr. kan være Medlem af Sogneforstanderskabet i Fattig- og Skolefager; 4) om Sognepræsten efter den Stilling, han ifølge Lovens § 2 indtager til det nye Sogneforstanderskab, kan vælges til Formand, og om han i saa Fald kan undslaae sig for at modtage saadant Valg; samt 5) om Sognepræsten for at være Formand skal være valgt til at være Medlem af Sogneforstanderskabet i Lighed med de øvrige Sogneforstandere.

Foranlediget heraf skulde man tjenstligst melde: ad 1) at de af de nuværende valgte Sogneforstandere, der som saadanne have fungeret mindst i de sidste tre Aar, af denne Grund ville kunne undslaae sig for ved det første Valg at modtage Gjenvalg for en saa lang Periode, som den, i hvilken de saaledes have været valgte Medlemmer af Sogneforstanderskabet; ad 2) at den ene Halvdeel af det nye Sogneforstanderskab skal afgaae efter Udløbet af 3 Aar, og at det ved Lodtrækning vil være at afgjøre, om det skal være den større eller den mindre Halvdeel, samt ad 3, 4 og 5) at Sognepræsten for Fremtiden ved Siden af den uforandrede Stilling, han vedbliver at indtage til Communens Fattig- og Skolevæsen, maa med Hensyn til Valgbarhed som Sogneforstander og Sogneforstanderskabets Formand og Forpligtelsen til at modtage Valg som saadan være samme Regler undergivet som Communens øvrige Beboere, dog med den Modification, at han, i Genhold til hvad ad 1 er udtalt, ikke paa Grund af sin tidligere Function som ikke-valgt Medlem af Sogneforstanderskabet vil kunne undslaae sig for at modtage et paa ham faldende Valg som Sogneforstander.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Stiftamtmanden 29 Decbr. og Biskoppen over Sjællands Stift) hvori Ministeriet i Anledning af et Andragende fra N. N. med flere Beboere i Tingjellinge om Approbation paa en mellem dem og vedkommende Gier af Tingjellinge Kirke, Gaardmand N. N., indgaaet Contract om Overdragelsen til dem af bemeldte Kirke med dens Tiende, dog saaledes at det Kirken tilliggende Jordegods, ialt 3 Td. 2 Skp. 3 Fdk. 1 $\frac{1}{2}$ Alb. forbeholdes den nuværende Gier til fri Raadighed, svarer, at Ministeriet er enig med Stiftamtmanden

29 Decbr. og Biskoppen i, at det ikke kan tilstedes, at Kirkens Gods fraffilles Kirken ved dennes Afhændelse fra den nuværende Eier af Kirken med Tiende og Jordegods. Forsaavidt Provsten havde henledet Opmærksomheden paa, at Kirkens Tiende og Jordegods var pantsat for 3600 Rd., og havde forespurgt, hvorvidt der med Hensyn hertil vilde være nogen Foranstaltning at træffe, tilføiede Ministeriet, at det ligeledes er enigt i, at der efter Lovgivningen ikke kan antages at være Noget imod, at Kirkens Tiender og Gods pantsættes, idet dette selvfølgelig alene kan skee med den Tienden og Kirkegodset paahvilende Forpligtelse til Kirkens Bedligholdelse.

31 Decbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Biskoppen over Sjællands Stift) om Deling af Indtægten i Naadensaaret i et Kjøbstadskaald, navnlig: Høitidsoffer, Præstepenge, Huusleiehjælp m. m.

• Med Betænkning i behagelig Skrivelse af 6te d. M. har Ministeriet modtaget et med Erklæring fra den nuværende Sognepræst N. N. ledsaget Andragende, hvori Sognepræst i N. N. Kjøbstad N. N. har udbedt sig Ministeriets Bestemmelse for, hvorledes Høitidsofferet, Præstpengene og Huusleiehjælpen skulle deles i Naadensaaret fra 30te December 1854 til 30te December 1855 mellem hans Formand i Embedet, bemeldte Sognepræst N. N., og ham.

I denne Anledning meldes herved til behagelig Efterretning, at Ministeriet, i Overeensstemmelse med hvad af D. H. v. er ytret, antager, at Høitidsofferet, der i N. N. Kjøbstad ydes een gang om Aaret ved Nytaarstid, og som er traadt i Stedet for Offeret paa Aarets tre store Høitider, maatte tilkomme Formanden udeelt, forsaavidt det er ydet ved Nytaar 1855, da dette maa betragtes som Offer for de tre Høitider i det forløbne Aar 1854, men at det Offer, der vilde blive ydet ved Nytaar 1856, og som maa betragtes som Offer for de tre i Naadensaaret indtræffende Høitider, bør deles lige mellem Formand og Eftermand; at de, i Medfør af Rescript af 1ste September 1819, den 1ste September 1855 og den 1ste Marts 1856 respective for første og andet Halvaar 1855 forfaldende Præste-

penge bør deles lige mellem Formand og Eftermand, cfr. Canc. 31 Decbr. Skr. 5te Juli 1828; at Huusleiehjælpen, efter hvad der er vedtaget i Praxis (cfr. Canc. Skr. 5te Juli 1828 og Reskript 11te Juli s. A.), maa tilfalde den fratrædende Præst et Aar omkring, og at sølgelig dennes Paastand paa at være berettiget til den Deel af Huusleiehjælpen, der forfaldt til April og October Flyttetider i Aaret 1855, saavelsom til den Andeel, der faldt paa Tidrummet fra October Flyttetid til 30te December s. A., maa gives Medhold.

Forsaaavidt Sognepræst N. N. endelig har forespurgt, hvorledes Embedets øvrige faste Indtægter skulle deles, nemlig Lønning af Ræmnerkassen, af Kirken, af Statskassen samt en Refusion af Kirken for 9 Pund Børløs, antager Ministeriet, at de Udgifter, der erlægges i 1855 for Tidrummet fra 1ste Januar 1855 til 31te December s. A., der paa een Dag nær falder sammen med Raadensaaret, bør deles lige mellem Formanden og Eftermanden. I Overensstemmelse hermed anmodes Deres Høiærværdighed om at meddele de Paaagældende Svar.

Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Præsts Amts- 31 Decbr. skoledirection) om hvem Bedligholdelsen af et Skolelærerensfæde paahviler.

Efter at have modtaget Directionens behagelige Skrivelse af 9de s. M. angaaende det hertil indkomne Andragende, hvori Skolelærerente N. N. af N. N. deels anholder om Erstatning for nogle havde Udgifter til et Beløb af 150 Rd. ved det derværende Enkesædes Reparation, deels forespørger, om ikke Sognets Skolelærere ere pligtige til at besørge Enkesædets aarlige Reparationer, naar det benyttes af en Skolelærerente, skulde Ministeriet, i Henhold til Hr. Amtmandens og Deres Høiærværdigheds tidligere Indstillinger af 2den October og 25de September d. A., denne Sag betræffende, tjenstligst melde, at det bifaldes, at, naar Supplikantinden for N. N. Sogneforstanderskab godtgjør at have anvendt 150 Rd. i det ovenmeldte Diemed, da maa denne Sum paahvile Enkesædet som en Gjæld til hende eller hendes Arvinger, der bliver at forrente med 4 pCt. og afbetale i 15 Aar med $\frac{1}{15}$ Deel aarligt fra 11te Decembers Termin d. A. at regne,

31 Decbr. hvorhos det paalægges Sogneforstanderskabet at føre Tilsyn med Enkesædet, saavel naar det benyttes af en Skolelærerinde, som naar Skolelærerne have Indtægten deraf, og navnlig at foretage et nøiagtigt Syn over samme hvert Aar og paasee, at det holdes i en saadan Stand, at det til enhver Tid kan afgive en passende Bolig for Skolelærerinder, da det ellers maa istandsættes paa Communens Regning imod Regres til de Vedkommende. Hvad derimod den anden Deel af Andragendet angaaer, da finder Ministeriet ikke, at der er Grund til at paalægge Sognets Skolelærere at besørge Enkesædets Reparationer, undtagen forsaavidt de selv nyde Indtægten af samme.

31 Decbr. Kirke- og Underviisnings-Ministeriets Skr. (til Veile Amtsskole-direction) hvori Ministeriet, i Anledning af at Catechet ved N. N. Menighed i N. N. Rjøbnad, N. N., havde anholdt om, at det maatte blive Sogneforstanderskabet for det til bemeldte Menighed hørende N. N. Sogn paalagt at meddele ham en Fortegnelse over samtlige i Sognet værende Dofferpligtige, med vedføiet Forklaring angaaende til hvilken Classe disse henhøre, svarer, at det Ansøgte ikke kan bevilges, hvorimod Andrageren ad privat Wei maa søge at forskaffe sig de i saa Henseende fornødne Oplysninger.

Trykfeil og Rettelser.

- Side 133, Linie 18 indsættes efter „er“ Ordet „ei“
 — 202, — 25: Sognekald læs: Skolekald
 — 278, — 12 fra neden: Kræmmer læs: Kæmner
 — 349, — 11-13 forandres saaledes:

om at Søndresogn i Viborg udbræder den Afgift af 150 Rd., som hidtil er svaret til det residerende Capellanie, til Sognepræsten for Rødding, Løvel og Pederstrup Sogne, indtil ved Vacance i Søndresogns Præsteembede Korntienden af Løvel og Pederstrupste Sogne heelt kan tilbagegives Rødding Sognekald.

- 397, Linie 18 fra neden: *) læs: **)
-

Register.

Afhændelse af Bøndergods, tilhørende offentlige Stiftelser. Lov om. p. 110.
 Affindige kunne erhverve nyt Forsørgelsestied ved selvstændigt Ophold. p.
 136, 180.

Als og Vro, om Afløsning af de geistlige Embedsmænd og Skolelærere paa
 de Augustenborgske Gøbser tilkommende Brændedeputater. p. 448.

Altergang, see Nadverens Sacramente.

Amtsraad.

- 1) naar valgt Medlem nægter at modtage Valget, hvorledes der da er at forholde. p. 85.
- 2) kan af Sogneforstanderskabet fordr meddeelt de, til Ansættelse af Høitidsoffer for de dermed Udeblivende fornødne, Erklæringer. p. 129.
- 3) deres Sammensætning og Valg. Lov om. p. 255.
 (om specielle Spørgsmaal see Sogneforstanderskab.)

Andenlærer see Skolelærer.

Annegaard

- 1) deri kan Præsten ei fordr Huusly og Staldrum uden særlig Hjemmel. p. 177.
- 2) for dens Kirketiendes Vedkommende deeltager Præsten ei i Kirkevebligeholdelsesudgifter. p. 234, 351.

Baptist er ei paa Grund af Troesbekjendelse udelukket fra Valg til Sogneforstander, men kan ei være Skoleforstander eller deeltage i Forhandlinger om Skolevæsen. p. 83.

Barn (Born)

- 1) spæde, som tages i Pleie, medes ei til Tilgang. p. 61.
- 2) forblevet i Arresten hos Moderen, Udgifterne med dets Forsørgelse paa lagte Moderens Forsørgelseskommune at resundere. p. 380.
- 3) skolepligtige, naar deres Forældre eller Værger ei jorshne dem med de fornødne Bøger, blive disse at anskaffe af Sogneforstanderskabet paa Forældrenes Vegne. p. 7.
- 4) som udskrives af Skolen, meddeles Skudsmaalsbog. p. 69.
- 5) fattige, meddeles Skudsmaalsbog paa Fattigvæsenets Bekostning. p. 69.
- 6) som søge Skole udenfor Districtet, hvori de boe, hvor de skulle gaae i Kirke. p. 392.

- 7) en frasepareret Hustrues uægte, bliver forsørgelsesberettiget i Mandens Commune, indtil Moderen efter Ægtefæltets fuldstændige Ophævelse erhverver Forsørgelse andensteds. p. 37.
- 8) uægte, maa Stedfaderen eller hans forsørgelsespligtige Commune underholde, om ogsaa Moderen ved Ægtefæltets Indgaaelse har forbudt dets Tilværelse. p. 217.
- 9) for en samme ydet Understøttelse kan Fattigvæsenet søge Betaling i en det før Hjælpens Modtagelse tilfalden Arv. p. 277.
- 10) fratagne Forældrene, for de paa dem anvendte Udgifter kan Opholdscommunen forbre Erstatning hos Forsørgelsescommunen. p. 297.
- 11) Militaires, deres Fødehjem, naar de søbes, medens Faderen ligger i Cantonnement eller Garnison. p. 99.
- 12) en Militairs, for dette Garnisonsstedet betragtet som Fødehjem, da Forældrene ei havde andet fast Hjem. p. 293.
- 13) tjenende, deres Sommerfolegang angaaende. p. 3.
- 14) fødte i Viborg Engthuus, at døbes i Sønderfogus Kirke. p. 39.
- 15) umyndige, kan Forældrene ei lade optage blandt Mormoner. p. 41.
- 16) mod dem udøvet Proselytmageri er strafbart efter Lovgivningen. p. 41.
- 17) under 9 Aar, deres Underviisning i Hjemmet, Forslag til. p. 101.
- 18) som skal ansees at have Fødehjem andet Sted, end der, hvor det virkelig er født, dets Anmeldelse kan stee, uden at det er døbt. p. 164.
- 19) Sæcteres, deres Skoleunderviisning. p. 219.
- 20) aandsløvt, dets Underviisning angaaende. p. 220.
- 21) Stedbørn, deres Forsørgelse angaaende. p. 325. (cfr. Nr. 8 ovenfor.)
- 22) deres Opdragelse i den lutherste Religion, Revers derom, kan Gouverneuren i Vestindien dispensere fra at udstæde. p. 365.

(see Børge.)

Begravelse Selvmorderes. Præstens Pligter ved. p. 124.
(see Gravcapel.)

Bekjendtgjørelse see Lov.

Beneficiarrøds, geistligt.

- 1) ved Fortælling af, approberer Amtmanden alene Fæstebrevet, naar Præsten selv er Beneficiarius. p. 108.
- 2) om Oplysningers Meddelelse i Schematisk Form ved dets Afhændelse. p. 352.

(see Præstegaardsjorder.)

Berettelsestoi til Brug ved Sacramentets Uddeling i Hjemmet er Kirkeieren ei pligtig at anskaffe. p. 316, 439.

Beflag kan Fattigvæsenet ei lægge paa Lyendes Løn til Refusion af Understøttelse. 73.

Bevilling

- 1) til at vies af uvevkommande reformerede Præst kan Gouverneuren i Vestindien meddele, skjønt Bruden er lutherst. p. 365.
- 2) Bevilling til Ægtefæltets Ophævelse, med Tilløbelse for begge Ægtefæller til nyt Ægtefælt, udsædtes ei in duplo, men den ene Ægtefælle faaer en Gjenpart. p. 384.
- 3) til at give høiere Rente end 4 pCt., angaaende Beregningen af Seminariefondens Andeel i Gebyret for samme. p. 382.

Biskolelærer see Skolelærer.

Biskop.**A. I Almindelighed.**

- 1) har at indsende geistlige Embedsmænds Entesforsørgelseschemata efter at have under søgt Udfyldningens Rigtighed. p. 72.
- 2) meddele Tilladelse til at prædike over andre end de befalede Søn- og Helligdagstexter. p. 79.
- 3) Tjender til, deres Bestyrelse at overgaae til Kirke- og Underviisningsministeriet. p. 143.
- 4) Plads og Function i Landemøbet. p. 232.

B. I Særbesæthed.

- 1) Sjællands.
 - a. fast Gage bestemt for. p. 45.
 - b. Naadensaaret i Embedet ophævet. p. 115.
 - c. Embedets Indtægters Overskud, deres Anvendelse. p. 115.
- 2) Lolland-Falsters. Tjenderne indbrages under det Offentliges Administration og fast Gage bestemt for. p. 150.
- 3) Aarhus. Visitationstog til Samsø og Thyng, Udgifter til, underes af Holbeks Amts Repartitionsfond. 114.
- 4) Ribe. Tilsyn med Dr. Clausens Legat til danske Bøgers Udbredelse i Slesvig. p. 274.
- 6) Viborg.
 - a. fast aarlig Gage bestemt for. p. 143.
 - b. Naadensaaret i Embedet affattet. p. 164.
 - c. overdrage Viborg Commune Jord uden Godtgjærelse. p. 324.

Borger- og Almueskolebestyrelsen. Forslag til forandrede Bestemmelser om. p. 328.

Bispetiender see Biskop.

Bornholm,

- 1) der svare Huusmænd Dagsværk til Præsten foruden Offer. p. 292.
- 2) om at Kirkebogaardes Ægter vedblive uanset Lov af 20de Juni 1850. p. 434.

Breve.

- 1) med Bidrag til Skolelærerhjælpeskasser kunne ei gaae som kongelig Tjenestefag. p. 51.
- 2) ufrankerede, er Sogneforstanderskabet uberettiget til at afvise. p. 84.
- 3) fra Herredsfogden til Forstanderskabet, Sognefogder og Lægds mænd kan det ei paalægges Forstanderskabet at lade afhente paa Herredscontoiret. p. 159.
- 4) fra Sogneforstanderskabet til Undersøvrigheden med befalede Indberetninger, Oplysninger og deslige maae sendes ved Sognebud eller fastlønnebe Postbud. p. 391.
- 5) deres Besørgelse bør stee ved leiede Bud og for den samlede Communes Regning. p. 460.

Bondergods. Offentlige Stiftellers, dets Afhændelse. Lov om. p. 110.

Capellan.

- 1) personelle.
 - a. den denne tillagte Offerdag tilkommer ham ved Siden af Præstens Ret til Offer paa de 3 Høitider. p. 13.
 - b. deres Ret i Naadensaaret angaaende. p. 310.
- 2) pro loco, ansat i Astrup. p. 410.

Capitelstift, hvad derom bør optages i Bekjendtgjørelsen i Stiftstidenden p. 269.

Catechet,

- 1) tilkommer Andeel i Garnisonsoffer. p. 345.
- 2) om Lønning og Høitidsoffer under Vacance. p. 372.
- 3) maa ad privat Veie søge Oplysning om Størrelsen af det Offer, der tilkommer ham hos den enkelte Offerpligtige. p. 472.

Catechisation ved Provstens Visitats, den confirmerede Ungdom, som derfra ubebliver, kan ikke mulcteres. p. 112.

Catholik, som gifter sig med en Lutheran, kan Gouverneuren i Vestindien fritage for at udstaae Revers om Børnenes Opdragelse i den lutherste Religion. p. 365.

Communeskatter deres Udbredelse, naar Vedkommende har Bopæl i forskjellige Communer. p. 234.

(see Ligning.)

Communion, see Nadverens Sacramente.

Confirmation, at holde 2 Gange aarlig paa Landet. Lov om. p. 296.

Daab.

- 1) Børns, fødte i Viborg Lughuus, maa foregaae i Søndresogns Kirke. p. 39.
- 2) Børns. Forpligtelsen til efter Frd. af 30te Mai 1828 er ei ophævet ved Grundloven. p. 159.
- 3) et Barns, som skal ansees at have Høbehjem et andet Sted end der, hvor det virkelig er født, er ei nødvendig, for at den fornødne Anmeldelse af Fødselen kan stee. p. 164.
- 4) et Barns, frafaldet i et concret Tilfælde. 414.
- 5) et Barns, hvis Fader angav sig som Christen — uden at være lutherst — dermed at forholde efter Lov af 13de April 1851. p. 419.

(see Døbeatteft.)

Dagsværk svare Huusmænd paa Bornholm til Præsten foruden Offer. p. 202.

Dejn er fri for Oiddermandsombud. p. 72.

Dejneindtægter.

- 1) Ved Gaardes Udstykning kan Skolelæreren for disse holde sig til Hovedparcellisten, hvis en saadan bliver tilbage. p. 364.
- 2) kan Skolelæreren fordrø selv at oppebære. p. 412.

Dejnestraven,

- 1) naar den hidtil har været svaret med $\frac{1}{3}$ mod Præstetienden, vedbliver dette ogsaa, naar Tienden fastsættes til et fast aarligt Vederlag. p. 145, 262.
- 2) dens Fordeling, af en neblagt og udstykket Gaard. p. 176.

Dom angaaende Afhjælpning af Mangler udsatte ved en Kirke. p. 10.

Draining. Præstegaardsjorders, Betingelser for Laan til. p. 270.

Døbeatteft

- 1) for Børn, fødte i Viborg Lughuus og døbte i Søndresogns Kirke, udstedes uden Bemærkning om Fødestedet. p. 39.
- 2) kan ei udsærdiges afvigende fra Ministerialbogen. p. 121, 143.

Enkeforsørgelseschemata. Geistlige Embedsmænds, blive at indsende gjennem Biskoppen. p. 72.

Enkekasse. geistlig i Ribe Stift, i den er en pastor vicarius ei pligtig at indtræde som Medlem. p. 357.

Fattigbidrag

- 1) hvare Præst og Skolelærer efter Formue og Feilighed. p. 62.
- 2) svarer Skolelærer ei af Skolelobbens Hartkorn. p. 133.
- 3) dets Ligning. Regler om. p. 365.
- 4) kan forandres i Løbet af Aaret. p. 459.

Fattigdirection særlig for Samsø og Lønøe høvet. p. 1.

Fattigforsørgelse.

- 1) en entlebiget Skolelærers, afholdes af den samlede Commune og ikke af det Sogn alene, hvori han boer. p. 9.
- 2) Militaires. p. 134.
- 3) Militaires, naar de stifte Familie under deres Tjenestetid, derpaa er Bestemmelsen i Frd. af 24de Jan. 1844 § 8 sidste Punctum ei anvendelig. p. 174.
- 4) en Sømands, ved Bestemmelse af Communen, der skal yde denne, kommer det ei i Betragtning, hvorfra han har faret. p. 449.
- 5) Jordemødres, derom gjælde de almindelige Regler. p. 453.
- 6) Ret til, kan erhverves af en Familie mod Dpholdscommunen, om ogsaa Manden til forskjellige Tider har havt Tjeneste andetsteds. p. 27.
- 7) en Families, paahviler den Commune, hvori Manden har fast Ophold. p. 420.
- 8) Ret til, erhvervet af en Familie, hvor Manden inden Udløbet af 5 Aarsperioden blev anholdt og dømt, uagtet Familien ei fortsatte hans Næringsdrift. p. 261.
- 9) Ret til har Familien i dens Forsørgers Sogn, om den end boer i et andet. p. 350.
- 10) Ret til, kan Manden erhverve i en Commune, uagtet Konen opholder sig i en anden. p. 255.
- 11) en Families, maa Mandens Commune overtage, uagtet Ægtefæltet er indgaaet uden dennes Samtykke, skjøndt en modtagen Understøttelse ei rejunderedes. p. 446.
- 12) af en frasepareret Hustrues uægte Barn, hviler paa Mandens Commune, indtil Moderen efter Ægtefæltets fuldstændige Dphævelse selv erhverver sig Forsørgelse andetsteds. p. 37.
- 13) Ret til, dens Erhvervelse begynder først med det fyldte 18de Aar. p. 77.
- 14) Ret til, kunne Affindige erhverve ved selostændigt Ophold. p. 136, 180.
- 15) Ret til, hvorvidt der til dens Erhvervelse foretages lovligt Erhverv. p. 427.
- 16) et uægte Barns, hvis Tilværelse Moderen ved Ægtefæltet Indgaaelse havde fordulgt. p. 217.
- 17) Udgifter med, paa Børn, fratagne Forældre. kan Dpholdscommunen forandre erstattede af Forsørgelsescommunen. p. 297.
- 18) Stedbørns angaaende. p. 325, cfr. Nr. 16.
- 19) hvad der i et concret Tilfælde er anset tilstrækkeligt til at afbryde Erhvervelsen af Ret til samme. p. 25.
- 20) Ret til, dens Erhvervelse afbrudt. p. 122.
- 21) Ret til, dens Erhvervelse afbrudt i et concret Tilfælde. p. 385.
- 22) Ret til, dens Erhvervelse afbrydes ei derved at den Paagjældende tiltales og straffes for Betleri. p. 427.

- 23) Ret til, dens Erhvervelse afbrydes ei af uanmeldt Fattigunderstøttelse. p. 206.
- 24) Ret til, erhverves ei af et Lyende, som, skjøndt fæstet til 1ste Mai, tidligere men før Udløbet af 5 Aar forlader Communen. p. 67.
- 25) som saadan kan ei Reisepenge til Gaandværksvænde ansees, og er derfor ei Gjenstand for Refusion. p. 50.
- 26) derunder kan ei hensøres tidligere paadrægen Gjæld efter privat Accord. p. 216.
- 27) som saadan maa udredes Udgifter med et paa et Sygehuus indlagt Almisselems Forpleining og Begravelse. p. 306.
- 28) ydet en i en anden Commune hjemmehørende Person af Private bør Opholdscommunen, naar behørig Anmeldelse er skeet til Sognets Præst, erstatte mod Regres til Forsørgelsescommunen. p. 447.
- 29) ydet en i en anden Commune hjemmehørende Person af Private og af disse, istedetfor gjennem Opholdscommunens Forstanderskab, directe anmeldte, kan det vel ikke paalægges Hjemstedcommunen at refunderere, men det findes billigt, at den gjør det. p. 464.
- 30) Refusion af, i et concreet Tilfælde. p. 375
- 31) den, som forlanger sine Børn dertil modtagne paa Forsørgelsesstedet, maa paa Sogneforstanderskabets Begjæring begive sig derhen. p. 129.
- 32) hvorvidt denne bør ydes, er det Opholdscommunen som saadan der afgjør. p. 166.
- 33) naar Hjemstedcommunen gjør Vanffeligheder med Hensyn til denne, kan Opholdscommunen forlange de Paagjældende hjemsendte. p. 377.
- 34) i Sager om, bør iagttages den størstmulige Nsiagtighed i Betegnelsen af Opholdssteder. p. 250. 300.
- 35) ved Erhvervelse af Ret til samme for en i Hertugdømmerne født Person fordras i Forholdet mellem to danske Communer ei 15 Aars men kun 5 Aars Ophold. p. 261.
- 36) naar betimelig Anmeldelse om samme er unbladt, efterat Forsørgelsesstedet er afgjort, holdes ei Forbringen i Kraft derved, at Regning indsendes inden 6 Uger efter Understøttelsens Ophør. p. 57.
- 37) Refusion af Omkostninger paa
- a. for samme kan ei lægges Beslag paa et Lyendes Løn. p. 73.
 - b. til samme kan kun Registrering gjøres hos Fattiglemmer af 1ste Classe. p. 73.
 - c. kan en Commune lovligt eftergive et Fruentimmer, der vil indlade sig i Hgteffab, uden dertil at indhente Mandens Forsørgelsescommunes Samtykke eller uundrette denne om det Skete. p. 152.
 - d. kan Fattigvæsenet søge i en et Barn, førend Hjælpen ydes, tilfalben Arv. p. 277.
 - e. nægtet Opholdscommunen, fordi denne ikke havde corresponderet om Understøttelsen, der ei var paatrængende. p. 377.
 - f. af et hos Moderen i Arresten forblevet Barn, paalagt Moderens Forsørgelsescommune. p. 380.

Fattigkasse, maa ei udbetale indkaldte Bårnepligtige de fulde Marschpenge. p. 123.

Fattigkasserer, dertil antaget en Mand. p. 448.

Fattigvæsen

- 1) Bemmetofte Klostergodses ophævet. p. 1.
- 2) paa bets Beføjning erholde fattige Børn Skudsmaalsbog. p. 69.
- 3) kan ei lægge Beslag paa et Lyendes Løn til Refusion for ydet Understøttelse. p. 73.
- 4) bets Berettigelse til at hjemsende Ublændinge, som trænge til Understøttelse. p. 157.
- 5) Naturalier til, om de skulle lignede in natura eller anskaffes ved Licitation, bestemmer Sogneforstanderskabet. p. 205.
- 6) paa Færøerne. Lov om. p. 259.
- 7) kan søge Refusion for en et Barn ydet Understøttelse i en bet, før Hjælpen modtoges, tilfalden Arv. p. 277.
- 8) maa formaae den private Læge, som det ønsker til at tilsee dens Fattige, dertil ved mindelig Overenskomst, og naar det ei kan bet, benytte Physicus. p. 408, 452.
- 9) hvorvidt det skal udrede Betaling til Districtslægen for at soignere en Patient, der indlægges paa Sygehuset i den By, hvor Lægen boer. p. 452.
- 10) maa udrede Betaling til de Læger, som ved en Operation tilfalder som Assistenten. p. 452.

Ferier i Sæde- og Pløietiden For- og Efteraar. Forslag til deres Afskaffelse. p. 5.

Folketirken, de til samme befalede personlige Afgifter, som efter Grundlovens § 82 skulle svares til Skolevæsenet, hvad dertil henregnes. p. 2.

Folketælling.

- 1) Præsters og Skolelæreres Deeltagelse i. p. 183.
- 2) paa Schemata om, hvorledes forskjellige Religionsbetjendere blive at rubricere. p. 287.

Forældre

- 1) paa bispes Regning anskaffer Sogneforstanderskabet de fornødne Bøger til deres skolepligtige Børn, naar de selv unblade at forsyne Børnene dermed. p. 7.
- 2) kunne ei lade deres umyndige Børn optage blandt Mormonerne; Fremgangsmaaden mod dem, naar de gjøre det. p. 41.
- 3) den ene Lutheran den anden Catholik kan Gouverneuren i Vestindien fritage for at udstede Nøvers om Børnenes Opdragelse i den lutherske Religion. p. 365.
- 4) deres Forlangende er nødvendig saavel til et Barns Udskrivning af Skolen som naar Vidnesbyrd skal det meddeles. p. 383.

Fundats.

- 1) for Skolelærer Ambt Henrik Ambijens Bolig for Skolelærere og deres Enker i Hvorslev. p. 201.
- 2) for Peter Nikolai Arboes og Anne Cathrine Arboes Skolelegat for Dremandsgaards Gods. p. 212.
- 3) for Sognepræst J. G. G. Friems Legat til christelig Dplysning i Rousted og Naasted Sogne. p. 346.
- 4) for Niels Christian Christensen og Enkes Legat for fattige og værbige Borgerfamilier i Sorø. p. 293.
- 5) for Gjentofte-Lyngby Hospital, dens § 12 om Medhjælperne modificeret. p. 44.
- 6) for Rjøbenhavn's Skomagerlaugs Stiftelse for Mestere og Enker. p. 326.
- 7) for Kasper Korsgaard's Legat til Døstrup Byes Trængende. p. 105.
- 8) for Lahns Stiftelse i Odense for hjælpeløse Børn. p. 223.

- 9) for Martin Lohs og Hustrues Legat til Skjælstjør Kirke. p. 393.
- 10) for Skolelærer Andreas Nielsen Møllers Legat for Nephuse Skoles Børn. p. 294.
- 11) for Niels Madsen Pagh og Hustrues Legat til Indvaanere i Fredericia. p. 186.
- 12) for det Aledte Benzonske Legat til 6 Confirmander af Palsgaard Gods. p. 379.
- 13) for Lars Svogerslevs Legat for Svogerslevs Byes Fattige. p. 65.
- 14) for et Legat til Fordeel for Enker efter Skolelærere i Slaglille Pastorat. p. 465.
- 15) for Etatsraad Fr. Luteins Legat til Trængende i Hvedstrup Sogn. p. 18.
- 16) for Badum Hospital. Forandring i. p. 299.
- 17) for Viborg Hospital. p. 236.
- 18) for Agent L. P. Voigts og Hustrues Legat til Fattige i Faaborg. p. 403.

Færøerne.

- 1) Lov om Skole- og Underviisningsvæsenet. p. 29.
- 2) Lov om Fattigvæsenet. p. 255.

Fødehjem.

- 1) Militaires Børns, hvorledes at bestemme. p. 99, 293.
- 2) en Militairs Barn, for dette Garnisonsstebet betragtet som saadant. p. 293.
- 3) naar et Barn skal ansees at have et saadant paa et andet Sted end der, hvor det virkelig er født, kan Anmeldelsen ske uden Hensyn til om det er dødt. p. 164.
- 4) om Bestemmelsen af dettes Begreb. p. 436.

Gaard.

- 1) nedlagt, et derpaa hvilende Deputat overgaaer med sin Qvotadeel paa hver af de Parceller, hvori den udstyffes. p. 27.
- 2) nedlagt og udstyffet, om Fordelingen af Degnekorn og Smaarebsel af. p. 176.

Gaardbrugere.

- 1) paa disse reparteres Udgiften med Skolehegns Vedligeholdelse, naar denne bortliciteres. p. 11.
- 2) deres Forpligtelse til at udrede Skolebrændsel angaaende. p. 20.

Gavebrev.

- 1) Prof. Dr. H. N. Clausens til danske Bøgers Udbredelse i Slesvig. p. 274.
- 2) Gaardmand Kjeld Thomsen Langkjærs til Fordeel for Huusarme i Brande Sogn. p. 54.
- 3) Justitsraad Birkebommer von Ostens til Storemagleby Kirke paa Amager. p. 360.
- 4) Kammerraad M. J. Schjotts og Hustrues til Hyllested Sogns Fattige. p. 432.
- 5) Generallieutenant P. F. v. Steinmanns og Hustrues til Fordeel for Dødsjerg Hospital. p. 357.

Gebyr.

- 1) for Udpantningsforretning for Naanest til Skolelæreren maa Sognefogden inddrive ved samme Forretning, men kan ei holde sig for samme til Requirenten. p. 106.
- 2) for Bevilling til at svare høiere Rente end 4 pCt., hvorledes Seminariefondens Andeel af bliver at beregne. p. 382.

- 3) enkelt betales kun for Bevilling til Skismisse med Tilfælde for begge Ægtefæller til at indgaae nyt Ægteskab. p. 384.

Gravcapel at opføre ved Nathlousdal. p. 178.

Gudstjenestetids Forandring.

- 1) i Svendborg, St. Nicolai Menighed, og paa Thurs. p. 281.
- 2) i Taagerup og Thorslunde Kirker. p. 371.
- 3) i Fuglse og Krønge Kirker. p. 371.

Gymnastik, Lærebog i approberes. p. 297.

Gymnastikplads, dens Anskaffelse angaaende. p. 301.

Håndværkssvend.

- 1) Rejsepenge til er ei Fattighjælp og saaledes ei Gjenstand for Refusion. p. 50.
- 2) Rejsepenge bør afholdes af Politikasserne. p. 311.

Hartkorn.

- 1) efter samme fordeles Kjørsler til Kirkers og Kirkegaardes Vedligeholdelse og nye Kirkegaardes Anlæg. p. 9, 309, 342.
- 2) efter sammes Størrelse fordeles Tilfælgelser til Kirkearbejde. p. 309.
- 3) om Udbetaling af Skolebrændsel, forsaavidt det er bortfæstet. p. 20.
- 4) den nye Matricul. Derefter svares Osteprestation til et Kalb. p. 169.
- 5) Skolefourages Udbetaling af. p. 181.
- 6) Anmer., deeltager ei i Kirkevedligeholdelsesudgifter p. 234, 351.
- 7) indtaget til Fredstov vedbliver at svare det fastsatte Liendevederlag. p. 309.

Helligdagsanordningen. Tilfæg til dens § 2. Lov om. p. 81.

Hjemmevielse see Vielse.

Hospital.

- 1) Gjentofte-Lyngby særlig Bestemmelse om de i § 12 af Fundatsen ommeldte Medhjælpere, naar ingen dertil kan formaaes. p. 44.
- 2) Thybjerg, Generallieutenant P. F. v. Steumanns og Hustrues Gavebrev til. p. 357.
- 3) Todbølle i Skjoldborg Sogn, dets Legatregnskab ei aarlig at fremlægge paa den i Frd. 13 August 1841 § 16 foreskrevne Maade. p. 55.
- 4) Badum, der kun at holde Bøn Egn- og Helligdag isædetfor daglig. p. 299.

Hovedparcellist.

- 1) som saadan kan ei betragtes Eieren af en nedlagt Gaards største Parcel. p. 27.
- 2) til denne kan Deguen holde sig for Degneindtægterne af den udstykkede Gaard. p. 364.

Huusmænd.

- 1) paa dem kan, naar Vedligeholdelse af Skolehegn forliciteres, Udgifterne ei repareres. p. 11.
- 2) Frd. af 27de Mai 1848 om Forbedring i deres Aar. Forfjellige Spørgsmaal besvarede. p. 45, 185.
- 3) som saadan kan den ei anses, der søger Dug og Dist hos en Anden. p. 171.
- 4) deeltage som Hartkornbrugere i Udelse af Skolefouragen. p. 181.
- 5) Pligtarbejde, dets Omfang, naar Manden har Arbejde i et Sogn, medens Familien boer i et andet. p. 303.
- 6) paa Bornholm svare Dagsværk til Præsten foruden Offer. p. 292.

Huusvilde er en Kjøbstadcommune ei pligtig at skaffe Huusly. p. 133.

Høstidag svare Mormoner til Præsten p. 52.

Indfæstning see Præstegaardsjorder.

Indløsningsfum for Præstegaarde.

1) Udzerbalig p. 449, Høirup p. 435, Nottmark. p. 449, Udbye p. 429.

2) svares ei for Præstegaarden i St. Jørgens og Sørup Sogneskald. p. 207.

Instrug for Overstfoledirecteuren. Blgj. om. p. 265.

Island. Frd. om Søn- og Helligdages vedbørlige Helligholdelse. p. 262.

Kirke- og Underviisningsministeriet.

1) afgjør uden Correspondance med Indenrigsministeriet Sager om Forhøielse af Kjøbstadlæreres Løn, naar samtlige Autoriteter ere berom enige, dog at Indenrigsministeriet berom underrettes. p. 165.

2) meddeler Approbation paa Understøttelse til Skolelærere af Communens Midler. p. 249.

3) Bispetiendernes Bestyrelse at overgaae til. p. 143.

4) berunder oprettet et 3die Departement og Ansættelse af en Overdirecteur for Borger- og Almuestolevæsenet. Blgj. om. p. 264.

5) den berunder ansatte Overstfoledirecteurs Instrug. Blgj. om. p. 265.

6) kan suspendere det af Borgerrepræsentationen belegerede Medlem af Kirkeinspectionen uden Forhandling med Repræsentationen. p. 348.

7) afgjør Sager om Kjørster og Arbeide til Kirker. p. 434. (i Noten.)

Kirkeier.

1) angaaende Udstrækningen af hans Forpligtelser at vedligeholde Kirken. p. 10.

2) er pligtig at gjøre Foranstaltning til at frie Kirken for Fugtighed. p. 124.

3) maa fornye Kirkens Appertinentier, naar de ei længere kunne repareres. p. 462.

4) om dennes Forpligtelse til at anstaffe Berettelsestøi til Brug ved Sacramentets Uddeling i Hjemmet. p. 316, 439.

5) findes det ei billigt at forfølge videre, naar de udfatte Mangler ved Kirken, under et i Henhold til L. 2—22—4 anlagt Søgemaal godtgjøres at være afhjulpne. p. 32.

6) naar det er Sognets tiendeydende Beboere, da er en Attest fra Sognepræsten om Manglers Afhjælpning tilsvækkelig til foreløbig at standse videre Foranstaltning til deres Afhjælpning. p. 201.

7) ham paaahviler det at reengjøre Kirken efter indvendig Reparation. p. 235.

8) er ei pligtig at skaffe Præsten Staldrum og Huusly, naar han kommer i Annexet. p. 235.

9) deres Indvarsling til Kirkesyn angaaende. p. 251.

10) kan lade gjøre Udpantning for Udgiften med ved Leiede Folk at lade Sognebeboeres Arbeide udføre, som disse nægte at præstere. p. 298.

12) kan ei til Viin og Brød samt Udgift til Kirkens Vedligeholdelse forbre særligt Bidrag af Sognebeboerne. p. 371.

13) deeltager selv i Kjørster til Kirkens Reparation. p. 399.

14) kan ei overføre Vedligeholdelsen af den forstjannebe Kirkegaard paa Sognet. p. 436.

- 15) bekoster Anskaffelsen af brændte Kirkebøger. p. 430.
 16) kan ei frastille Godset fra Kirken men vel pantsætte det. p. 469.
 (see Kirker A. 1. Kirkegaard.)

Kirkegaard.

- 1) bør befries fra Udbrudt, holdes jevnet og Gange derpaa anlægges. p. 10.
- 2) Ganges Gruuslægning frasælbt, naar de paa anden Maade, som af Synet findes passende efter Egnens Skik, afsættes og holdes ordentlige. p. 40.
- 3) Gangen ved Ringmuren skal Kirkeieren reenhoide. p. 112.
- 4) Ganges Anlæggelse kan Sognets Beboere ei modsætte sig. p. 162.
- 5) kan Kirkeieren lade planere og anlægge, dog at Beboerne opfordres til at betegne deres Gravsteder med Pæle. p. 436.
- 6) for Gravmonumenter kan fordras Vederslag. p. 371.
- 7) indenbys nedlagt i Rykjøbing paa Falster. p. 344.
 (see Kirøster.)

Kirkeinspection det af Borgerrepræsentationen delegerede Medlem af samme kan Kirke- og Underviisningsministeriet suspendere. p. 348.

Kirkefloffe.

- 1) dens Ringning over Sig maa betales, naar ei Sognebeboerne ringe paa Dmgang. p. 371.
- 2) dens Ringning kan Skolelæreren ei fritages for, men Godtgjørelsen derfor maa forhøies saaledes, at han kan besørge den ved en Anden. p. 444.

Kirker.

A. I Almindelighed.

- 1) Bygningen og dens Tilbehør.
 - a) Alterklæde under særdeles Forhold tilladt ikke at anskaffes. p. 5.
 - b) Alterklæde kan forsynes med uægte Galloner. p. 37.
 - c) Alterklæde, Galloner om kan ei fordras, naar det tidligere ingen har havt. p. 58.
 - d) Alterklæde, dets Stof og Udsyning. p. 10.
 - e) Alter og Chor, derom og i bør være Bræddegulv. p. 124.
 - f) Altertavle, kan ei erstattes ved en paa Alteret anbragt fritstaaende Kristusfigur. p. 33.
 - g) Dørre at aabne udad, i et concret Tilfælde heri Modification. p. 139.
 - h) Gulv af Brædder maa ei ombyttes med Steen. p. 182.
 - i) Gulv af Kampesteen ombyttes med Muursteen. p. 10.
 - k) Klokker bør flyttes, naar Synet fordrer det. p. 460.
 - l) Messiehagel kan forsynes med uægte Galloner. p. 37.
 - m) Stole, Ryglæn kan fordras paa nyt Stoleværk og hensigtsmæssigt forandret paa gammelt, hvor det findes. p. 150.
 - n) Stole, Dørre for maae ei borttages. p. 182.
 - o) Stiger til, at anskaffe. p. 431.
 - p) Træværk af Eg, naar det købes med Fyr, bør males. p. 40.
 - q) Vinduer, større at anskaffe og forsyne med Buer. p. 18.
- 2) ved dens Bebligeholdelse maa det paaligge Eieren at foretage de Forandringer og Forbedringer, som ifølge Tidens Forbringere fornødne. p. 10.
- 3) som eies af Private, deres Midler bør indgaae under Stiftsborligheds Bestyrelse. p. 210.
- 4) Appertinentier til, naar de ei længere kunne repareres, maae af Kirkeieren fornyes. p. 462.

- 5) dens Guds maa ei frastilles den. p. 469.
 - 6) dens Guds og Tiende kan af Kirkeieieren pantsættes. p. 469.
 - 7) om Fordeling af dens Udgifter, naar Sognebeboerne selv eie Tienden. p. 224.
 - 8) i Udgifter til dens Vedligeholdelse, bdeeltager ikke Annerhartkornet. p. 235, 351.
 - 9) Arbeide til, Spørgsmaal om dets Fordeling hører under Administrationens Omraade, Spørgsmaal om, hvorvidt det paahviler de Paagjældende, under Domsstolene. p. 129.
 - 10) Kjørfels- og Haandlangerarbeide til, præsteres af Selveiere lige saa godt som af Fæstere. p. 283.
 - 11) til dens Reparation, om Sognebeboeres Forpligtelse til Kjørster og andet Arbeide. p. 283.
 - 12) Arbeide til, Tilsigelse om, fordeles efter Hartkornets Størrelse. p. 309.
 - 13) Arbeide til kan udføres paa de Ubeblivendes Bekostning. p. 309.
 - 14) ved dens Salg til Sognebeboerne udfædes Skjøde under Tæt til til dem alle. p. 352.
 - 15) naar ved Brylluper Lys blive tilovers, tilfalde Levningerne den Skolelærer, som reengjør Kirken, naar ei den, som har leveret Lykene, har disponeret over Levningerne. p. 418.
 - 16) hvorledes Tavleombæringen besørjes, naar Skolelæreren tillige er Organist. p. 156.
- B. 3 Særdeleshed.
- 1) Brøns, Gaardmand A. Lauritzens Legat til. p. 425.
 - 2) Faareveide, at foretage flere Forandringer ved. p. 441.
 - 3) Gosmer, Gravcapel nedrives. p. 178.
 - 4) Greve, Uhr nebtaget mod at opsætte et Orgel. p. 299.
 - 5) Resen, afbryde det Vandborgste Capel. p. 390.
 - 6) Storemagleby, Orgel skænket til. p. 360.

Kirkesanger.

- 1) er fri for Oldermannsombud. p. 72.
- 2) Lønnen for, kan ei medtages ved Beregningen af vedkommeude Skolelærers Enkes Pension, naar der er to Skolebistricter i Sognet. p. 163.

Kirkesyn, om Kirkeieiers Indbærsling til. p. 251.

Kjøbenhavn.

- 1) Prædiken ved Communion paa Ugedagene at bortfalde, mod at en Ugedagsstjeneste indføres. p. 6.
- 2) Onsdagsgudstjeneste om Formiddagen i Fasten forandres til Aftengudstjeneste. p. 233.
- 3) Lærere ved de offentlige Skoler gives ei fast Ansættelse, medmindre de have mindst 18 Timer egentlig. p. 374.
- 4) Agent H. N. Clausens Legat til Fattiges Bespisning paa Christianshavn. p. 311.
- 5) Stomatgerlaugets Stiftelse for fattige Mestere og Enker, Confirmation paa Fundats for. p. 374.
- 6) Citabellet Frederikshavn, de Cantoren og Organisten tillagte Embedsboliger overdragne Militairetaten. p. 141.
- 7) Garnisonskirke.
 - a) Præstegaardens Grund afhændes; Anlæggelse af et Bygningsfond; Syns Optagelse over. p. 138.
 - b) Sognepræst Boyes Enke, Pension af. p. 282.

8) Holmens Kirke, til denne vedbliver de Huse, som ere eller blive opførte paa Grunde, der sælges fra Nyboder, at henligge. p. 23.

9) St. Johannes, 5000 Rd. til, af Brygger Halbs Legat. p. 300.

Kjøbstæder.

A. I Almindelighed.

1) der kunne private Stoler oprettes uden Tillæbsse. p. 128.

2) ere ei pligtige at staffe Huusvilde Huusly. p. 133.

3) Forhøielse af Læreres Løn kan Kirke- og Underviisningsministeriet afgjøre uden Correspondance med Indenrigsministeriet, naar samtlige Autoriteter derom ere enige. p. 165.

4) der melde Lyendet sig ikke til Af- og Tilgang hos Præsten. p. 185.

5) Afgift for Hjemmevielser er ei hævet. p. 370.

B. I Særdeleshed.

Aalborg, Budolphs Sogn, Grosferer J. P. Nyboes Enke, Kirstine Munchs Legat til Fattige. p. 408.

Aarhuus.

a) Domkirke. Præbiterjensestus Fordeling mellem Præsterne der. p. 137.

b) Domsogn, dets ordinerede Catechet paalagt eventuelt at afgive Offeret fra Frue Sogn. p. 142.

Æbeltoft, Sognekald, eventuelt afgive 100 Rd. til en Catechet der. p. 422.

Faaborg, Agent L. P. Voigts og Hustrues Legat til Fattige. p. 403.

Fredericia, Niels Madsen Pagh's og Hustrues Legat. p. 186.

Frederikshavn, Præstegaardens Salg angaaende og om Aufstafelsen af en ny. p. 24.

Holbek, Elisabeth Kirstine Cornelia Maagh's Legat angaaende. p. 206.

Hobro.

a) Sognekald sælge Skov. p. 375.

b) Sognekald, Approbation paa Magelæg. p. 113.

Rjøge, St. Nikolai Kirke, den v. Øienste Familiebegravelse at hjemfalde til Kirken. p. 80.

Remvig, Kirke, de Rosenbergers Begravelse at borttage og Pladsen at benytte til Kirkens Udvidelse. p. 73.

Midelfart og Causlunde Sognekald. 3000 Rd. anvendes til Indfrielse af Capital inbestaaende i Præstegaarden. p. 81.

Raskov.

a) Kirke, Baabenhuus nedrives. p. 302.

b) Organist angaaende. p. 390.

Rykjøbing (paa Falster.) Ophør af Begravelse paa indenbyes Kirkegaard. p. 344.

Rdense, Lahns Stiftelse for hjælpeløse Børn, Confirmation paa Hundats for. p. 223.

Præstø, Kirken, fri Afbenyttelse af Stolestaderne m. v. p. 162.

Ribe, Stiftsprovsti, Afgifter fra Hygum Kirke afløse. p. 115.

Roeskilde.

a) Steen Billes Legats Midler at optages til Forrentning blandt Roeskildes Domkirkes. p. 211.

b) Domsogn, Enkepensjons Bestemmelse almindelige Regel at gjælde for. p. 389.

Rudkjøbing, Organistembedet stilles fra 3die Lærereembedet ved Stolen. p. 422.

Skanderborg. Catechet der, hans Søns Udbetaling. p. 397.

Skjellsjør. Kirke, Martin Pøgs Legat til. p. 393.

Sorø.

a) Niels Christian Christensens og Enkes Legat til fattige og værdige Borgerfamilier sammesteds. p. 293.

b) Sognepræsten, Bestyrer af Christensens Legat for Borgerfamilier. p. 293

Thisted. Sognepræsten, om at underkaste sig Bestemmelserne om Embedsforholdets og Indtægters Fordeling mellem ham og den residerende Capellan. p. 422.

Viborg.

a) Søndrefogns Kirke, der maa Børn, fødte i Viborg Lughuus, døbes. p. 39.

b) Søndrefogns Præsteembede. svarer 150 Rd. til Røddinge Sognekald istedetfor til Viborg Catechetembede. p. 409.

c) Domkirke dens Cantor, Afgift fra Cathedralstolen ved Vacance at bortfalde. p. 96.

d) det residerende Capellani, dets eventuelle Nedlæggelse. p. 424.

e) Catechetens Prædikerjeneste; Høitidsofferet converteret. p. 345.

f) dets Hospital, Fundats for. p. 236.

Kjorsler.

1) til Kirkers og Kirkegaardes Vedligeholdelse og nye Kirkegaardes Anlæg fordeles ligeligt paa alt Hartorn p. 9, 309, 342, 399.

2) til Kirker om Sognebeboeres Forpligtelse til at præstere disse. p. 283, 433.

Kundgjørelse see Lov.

Laan, Afdragstid for, dens Beregning. p. 461.

Landemøde om Medlemmernes Plads og Function i samme. p. 232.

Legat.

Peter Nicolai Arboes og Hustrues til Dremandsgaards Guds Skolevæsen. p. 212.

Steen Villes, dets Midler at optages til Forrentning blandt Roeskilde Domkirkes. p. 211.

Capitain Brahms til Asmild og Tapdrup Sognes Fattig- og Skolevæsen, dets Bestyrelse. p. 221.

det Kædby Benzonske til 6 Confirmander paa Palsgaard Guds p. 379.

Sognepræst J. G. G. Briems til Christelig Dplysning i Rousted og Raasted Sogne. p. 346.

Niels Christian Christensens og Enkes til fattige og værdige Borgerfamilier i Sorø. p. 293.

Generalmajor Classens til Frederiksværks Fattige angaaende. p. 381.

Agent Hans N. Clausens til Fattiges Bespiisning paa Christianshavn. p. 311.

det Cronbergiske angaaende. p. 105.

det Erreboeske, dets Capital prioriteret i „Engshaven“ tilladt at udgaae af Eiendommen mod at udbetales med det dobbelte. p. 306.

det Gramske til Thorsted Sogn. p. 61.

Brygger Hals, 5000 Rd. af samme anvendes til Opførelse af St. Johannes Kirke paa Nørrebro. p. 300.

Gaardmand Kaspar Korsgaard til Døstrup Byes Trængende. p. 105.

Kjeld Thomsen Langkjærs til Brande Sogns Huusarme. p. 54.

- Gaardmand A. Laurigens til Brøns Kirke. p. 425.
 Grosserer S. Leidersdorffs til Colbing By. p. 65.
 Martin Lohs og Hustrues til Skjelsjør Kirke. p. 393.
 Elisabeth Kirstine Cornelia Maagh's til Confirmationsskæder for
 fattige Børn i Holbæk, Bestyrelsen af henlægges under Skolecom-
 missionen. p. 206.
 Skolelærer Andreas Nielsen Møllers for Nyhuse Skoles Børn.
 p. 294.
 det Mønsterstue til Skolebørn under Bygholms Gods. p. 61.
 det Mønsterstue til Skolelærere under Bygholms Gods. p. 61.
 Grosserer J. P. Nyboes Enke, Kirstine Munchs til Fattige i
 Budolphi Sogn i Aalborg. p. 408.
 Niels Madjen Pagh's og Hustrues til Indvaanere i Fredericia.
 p. 186.
 det Poppstue til Udby Sogns Fattige. p. 429.
 til Fordeel for Skolelæreren i Slagtille Sogn. p. 464.
 Lars Svogerslevs til Svogerslevs Byes Fattige. p. 64.
 det Thygesonstue til Bygholms Gods Fattige. p. 61.
 Statsraad Fr. Luteins til Trængende i Hvedstrup Sogn. p. 18.
 Jens Wahres til en theologisk Studerende. p. 233.
 Agent L. P. Voigts og Hustrues til Fattige i Faaborg. p. 403.

Licitation, Bekjendtgjørelse af i de privilegerede Stiftstidender kan ei forbres
 uden Betaling, naar Retstjentene tilkomme Gebyr for Forret-
 ningen. p. 451.

Ligning.

- 1) til Skolevæsenet, hvad der i et Aar feilagtig er ubelagt, kan be-
 rigtigges i et følgende Aars. p. 17.
- 2) af Afgifter paa Kirketiender, som eies af Sognets Beboere, skeer
 efter den nye Matrikul, naar Sameiet er stiftet efter dennes
 Indførelse. p. 27.
- 3) efter Formue og Leilighed derved kan kun medtages dem, som
 have leiet Bolig paa sædvanlig halvaars Leietid. p. 262.
- 4) Fattighidbrags, Regler om. p. 365.

Løbe.

- 1) Bekjendtgjørelse.
 - a) angaaende Afgang for Præster til at erholde Tilladelse til at
 prædike over andre end de befalede Søn- og Helligdagstexter.
 p. 79.
 - b) angaaende forskellige Portofriheden vedkommende Forhold.
 p. 168.
 - c) angaaende midlertidig Dpretelse af et 3die Departement
 under Kirke- og Underviisningsministeriet samt Ansættelse af
 en Overdirecteur for Borger- og Almueffolevæsenet. p. 264.
 - d) om en Instrux for Overdirecturen for Borger- og Almue-
 ffolevæsenet. p. 265.
- 2) Forordning.
 - a) om Søn- og Helligdages vedbørlige Helligholdelse paa Is-
 land. p. 282.
 - b) om det danske Monarchies Forsatning for dets Fælledsanlig-
 gender. p. 129.
- 3) Lov.
 - a) om Skole- og Underviisningsvæsenet paa Færøerne. p. 29.
 - b) indeholdende et Tillæg til § 2 i Frd. af 26de Marts 1845.
 p. 81.

- c) angaaende Afhændelsen af det til Lehn, Etamhuse, Fideicommisser, offentlige Stiftelser og Embeder hørende Bøndergods. p. 110.
- d) om Forandring i § 14 af Lov af 14 April 1852. p. 254.
- e) om Sogneforstanderfabernes og Amtsraadernes Sammensætning og Valg. p. 255.
- f) om Fattigvæsenet paa Færøerne. p. 255.
- g) om Sognebaandets Løsning. p. 267.
- h) om Skolegangen og Udskrivning af Skolen. p. 291.
- i) om Forandring i Frd. af 13de Januar 1736. p. 296.

Warskpenge til indkaldte Børnepflichtige maa Fattigkassen ei udbetale med deres fulde Betsb. p. 123.

Matricul, den nye, maa lægges til Grund for Repartitionen af Afgifter paa Kirketiender, som eies af Sognets Beboere, naar Sameiet er stiftet efter dennes Indførelse. p. 27.

Missionair, vordende, tilladt at prædike. p. 291.

Militair, garnisonerende, for hans paa Garnisonsstedet fødte Børn, dette betragtes som Fødecommune. p. 293.
(See Fattigforsørgelse N. 2 og 3.)

Ministerialbøger.

- 1) om Berigtigelse af Mangler og Unøiagtigheder i. p. 415.
- 2) brændte, deres Anstæffelse paa ny besøger Kirkeieeren. p. 430.

Mormoner.

- 1) kunne straffes for Projelytmageri mod Børn. p. 41.
- 2) skulle svare Høstidag til Præsten. p. 52.

Mosait det Bidrag, han efter Grundlovens § 82 har at udrede til Skolevæsenet, bestemmes af Communalbestyrelsen. p. 2.

Mulct.

- 1) kan ikke anvendes mod den fra Catechisation ved Provstens Visitat ueblivende confirmerede Ungdom. p. 112.
- 2) kan anvendes mod gjenstridigt Sogneforstanderskab. p. 388.
- 3) kan anvendes for Forsømmelse af Møde ved Overhøring i Skolen. p. 463.

(See Skolemulct.)

Naadesaar.

- 1) ved Sjællands Bispestol affaffet. 115.
- 2) ved Viborg Bispestol affaffet. 164.
- 3) naar Bevilling til dets Udsættelse er meddeelt, regnes denne fra Dato af dens Bestikkelse, der virkelig overtager Embedet. p. 172.
- 4) Capellaners Ret i samme. p. 310.
- 5) om Deling i samme af Bygasgrøde i en omploiet Rugmark. p. 441.
- 6) om Deling af Indtægter, navnlig Høstidsoffer, Præstpenge, Hunsleiehjælp. p. 470.

Nadverens Sacramente.

- 1) Prædiken ved Communion paa Ugedagene at bortfalde i Kjøbenhavn. p. 6.
- 2) Indtegning til, steer hos den Skolelærer, der fører Communionbogen, men de andre Skolelærere skulle i fornødent Fald assistere ham ved at modtage Anmeldelsen for deres Districts Vedkommende. p. 43.
- 3) dens Uddeling i Hjemmet, dertil skal Kirkeieeren ei anstæffe Berettelsesløsi. p. 316.

Offentlige Stiftelser.

- 1) Lov om Afhændelsen af deres Bøndergods. p. 110.
- 2) deres Midler tilladte under særdeles Omstændigheder indfatte i Sparekasser til Frugtbatgjørelse, p. 175., i Laane- og Discontokasser. p. 462.
- 3) under disses Midler bør indbrages Kirkers, som tilhøre Private. p. 210.

Dffer

- 1) ved Bryllup, tilkommer Skolelæreren i det District, hvori Bruden opholder sig, naar Brylluppet foregaaer. p. 29.
- 2) de til dets Ansættelse af Amtsraadet fornødne Erklæringer skal Sogneforstanderskabet afgive. p. 142, 388.
- 3) af et i en Kjøbstad garnisonerende Detaschement, dets Deling mellem Kjøbstadens Præster. p. 158.
- 4) dertil ere Skolelærere ligesuldt berettigede, skjøndt de ere fritagne for Afformning i deres Løn for Dffer og Accidentier. p. 165.
- 5) Garnisons, deri er Catechet og Skolelærere i en Kjøbstad berettigede til Andeel. p. 345.
- 6) hvorstort der tilkommer Catecheten i en Kjøbstad hos de enkelte Dfferpligtige, maa han ad privat Vei søge Oplysning om. p. 472.
- 7) tilkommer den personelle Capellan ved Siden af Menighedens Dffer til Sognepræsten. p. 13.

Oldermandsbud.

- 1) er Degn, Skolelærer og Kirkesanger fri for. p. 72.
- 2) er Præsten fri for. p. 303.
- 3) besøger Oldemanden i den By, hvor Præstegaarden ligger. p. 303.

Ommanectering.

- 1) Næsmild og Tapdrup (Nb.) eventuel. p. 424.
- 2) Gauerlund og Bindinge (Nb.) eventuel. p. 391.
- 3) Nyfiske-Give (Nb.) eventuel. p. 397.
- 4) Ringgave, Gabbjerg og Linneballe (Nb.) eventuel. p. 397.

Onsdagsprædiken, dens Dphør i Fastetiden bevilget. p. 218.

Ordination, den geistlige, findes det betænkeligt at meddele, uden hvor Paagældende jaer fast Ansættelse i Kirkens Tjeneste. p. 140.

Organist.

- 1) i Raskov. p. 390.
- 2) i Rudtjøbing. p. 422.

Orgel, dets Vedligeholdelse og Spil, Forpligtelse til, overtaget af en Commune. p. 326.

Overskoledirecteur for Borger- og Almueskolevæsenet.

- 1) ansat. p. 264.
- 2) Instrux for, Bekjendtgjørelse om. p. 265.

Parcellister, af en nedlagt Gaard maa hver for sig overtage Qvota-Byrden af et Gaarden paahvilende Deputat, og Byrden kan ei oversjeres paa Eieren af den største Parcel. p. 28.

Pension.

- 1) til Afholdelse af samme i rigeligere Maal til geistlige Embedsmænd, Forslag til Tilveiebringelsen af Midler til. p. 135.

- 2) Byrden af, i et Skolelærerembede kan kun Communen komme til at overtage, forsaavidt der er Spørgsmaal om Enkepension, ei om Pension til Formand. p. 151.
- 3) Ret til, taber en Præsteenke ved at indlade sig i nyt Ægtekab. p. 259.
- 4) hvorvidt en dermed entlebiget Skolelærer kan oppebære den, naar han ansættes som Hjælpe lærer eller constitueres i et Embede. p. 423.

(see Skolelærerente.)

Profelytmageri, udøvet mod Børn, er strafbart efter Lovgivningen. p. 41.

Provst.

- 1) Synsubskriften over Kirker tilhørende Sorø Academi, Universtitet, Seminariefondet, Odense og Aarhus Cathedralskoler sendes directe til vedkommende Bygningsinspecteur. p. 49.
- 2) Syn over Kirker og Præstegaarde i Hammer og Thybjerg Herreder. p. 60.
- 3) tilkommer Betaling og fri Befordring til extraordinaire Kirketilsyn. p. 157, 259.
- 4) hvad at iagttage ved Indbærsling til Kirkesyn. p. 251.
- 5) deeltager ei i Approbation paa Fæstebrev, naar han selv er Beneficiarius, men Amtmanden meddeleer den alene. p. 108.
- 6) Plads og Function i Landemødet. p. 232.
- 7) deres Embedsbøger have de selv at anstaffe. p. 282.

Prædiken.

- 1) ved Communion paa Ugedagene at bortfalde i Kjøbenhavn. p. 6.
- 2) over andre end de befalede Søn- og Helligdagstexter, Afgang for Præster til at faae Tillæbelse til, derom Bekjendtgjørelse. p. 79.
- 3) at besørge under Ophold hos Præster paa Landet, Afgang dertil givet en vorbende Missionair. p. 291.

Prædikestolen, Oplæsning af Forordninger fra hævet for Hertugdømmet Slesvigs Vedkommende. p. 411.

Præst

- 1) hans Pligter ved Selvmorderes Begravelse. p. 124.
- 2) hans Pligter i Anledning af Sognebaandets Løsning. p. 267.
- 3) forsyner paa Landet Skudsmaalsbog for Tjenestetvende med Segl og Paategning. p. 69.
- 4) bør i Fattigforførgelsessager iagttage den størst mulige Nøiagtighed i Opgivelse af Opholdssteder. p. 300.
- 5) hans Pligter med Hensyn til at paasee, at Personer som have modtaget urefunderet Understøttelse af Fattigvæsenet, ei ægtevises. p. 362.
- 6) bør paasee, at Skolerne ere forsynede med de fornødne Underviisningsapparater. p. 301.
- 7) bør opkræve 1½ Sfl. Afgift til Seminariefonden af Rongetiende yvende Hartkorn. p. 305.
- 8) deres Deeltagelse i Folketællingen. p. 183.
- 9) deeltager for Annerhartkornet ei i Vedligeholdelsesudgifter til Kirken. p. 235.
- 10) svarer Communebidrag efter Formue og Leilighed, naar der ikke habes speciel Hjemmel til Fritagelse derfor. p. 62.
- 11) svare ei Skolebidrag af privat Formue. p. 290.
- 12) deeltager i Skovning og Hjemtjørnel af Skolebrændselen men ei i Udgiften med at skjære Løv. p. 385.

- 13) om Afgang til at faae Tilløbelse til at prædike over andre end de befalede Søn- og Helligdagstexter. Beskj. om. p. 79.
 - 14) hans Andeel i Garnisonsoffer. p. 345.
 - 15) kan ikke uden særlig Hjemmel forbre Huusly og Stalbrum i Kalbets Annergaard. p. 177. 235.
 - 16) Numerbelse efter Frd. af 24 Januar 1844 § 5 af et Barn, som skal have Fødehem paa et andet Steb end der, hvor det virkelig er født, kan stee uden Hensyn til om Barnet er døbt. p. 164.
 - 17) for ham melder Lyende i Kjøbstæder ei Af- og Tilgang. p. 185.
 - 18) kan forlange Communicantlisten tilskillet saa betids, at han Lørdag Aften kan vide Antallet af og Navnene paa Communicanterne. p. 43.
 - 19) har Ret til Høstid af Mormoner. p. 52.
- (see Egteskab.)

Præsteentf

1) taber ved at indgaae nyt Egteskab Ret til Pension af Kalbet, naar hun igjen bliver Enke. p. 259.

2) i Roestilbe Domsogn hendes Pension at bestemme som ellers. p. 389.

Præsteentfede neblagt i Haverslev. p. 404. i Høve. p. 303. i Røgen. p. 390.

Præstegaard en deraf bortarvefæstet Parcel, hvem der skal præstere det der- paa hvilende Veiarbeide. p. 129.

Præstegaardsjorder

1) Contract om Forpagtning af paa Præstens Embedstid, kan Amt- manden og Provsten nægte Approbation paa ogsaa af Hensyn uden- for Driftsmaaden. p. 78.

2) Indfæstninger og Recognitioner af samme tilfalde udeelt Kalbet. p. 109.

3) Bortforpagtning af samme ei at stille til offentlig Auction. p. 151.

4) om Udstrækningen af Beneficiarii Ret til at lade dem drive ved Andre. p. 187.

5) Draining af. Betingelserne for Laan til samme. p. 270.

Præstekald

A. i Almindelighed.

Enkens Ret til Pension af tabes, naar hun indlader sig i nyt Egteskab og igjen bliver Enke. p. 259.

B. i Særbeleshed.

1) Aarslev (Ah.), Brændeputat fra Grevsfabet Hardenberg af- løst. p. 97.

2) Abzervalig (Als). a) Afløsning af Pligtarbeide. p. 388.
b) dets Indløsningshum. p. 449.

3) Allerslev (Ej.). Præsten er Bestyrer af Arboes Skolelegat. p. 212.

4) Asmild og Tapdrup (Bb.), eventuel Omannectering af. p. 424.

5) Asmindrup og Grandløse (Ej.), om Brug af Kirkejord. p. 344.

6) Assens og Klakring (Ah.), Præsten er Bestyrer af det Næbty- Benzouffe Legat. p. 379.

7) Astrup, Tulstrup og Hvilsted. Capellan pro loco ansat. p. 410.

8) Blegind og Hørning (Ah.). Præstetiende tilbagegives. p. 8.

9) Brøndby Øster og Vester (Ej.). Godtgjørelse for afftaet Jord til Kirkegaarden. p. 263

10) Bødstrup (Egl.), afgive Jord mod at indtage den gamle Skoles Grund. p. 375.

11) Droslette (F.), Jord afftaaes til Enkeskabet Aldershvile. p. 467.

12) Egtved og Ølsted (Ab.), magelægge Jord. p. 325.

- 13) Frederikskirke paa Alheden (Nb.), Danst Kirke- og Skoleprog. p. 14.
- 14) Føvling og Hølsted (Nb.), Præsten Stalbrum i Gaard i Føvling. p. 384.
- 15) Samtøfte (F.), dets Enkesæde afgive Jord til Sognets Kirkegaard. p. 182.
- 16) Gauerøslund og Bindinge (Nb.), eventuel Omannectering. p. 391.
- 17) Gjelsted og Hørup (F.), afstaae Jord til Sognet. p. 140.
- 18) Give (Nb.), overdrage Skolevæsenet Jordlob mod at Præsten faaer Stalbrum der. p. 405.
- 19) Græsted og Maarum (Sj.), Afgift til Statstaxen for Jordlob. p. 62.
- 20) Gubbjerg (F.), Jordleie tillagt. p. 454.
- 21) Haverølev og Veistrup (Nb.), Enkesæde neblægges. p. 404.
- 22) Houbjerg og Granslev (Nb.), Magelæg af Skov med Grevskabet Frysenborg. p. 161.
- 23) Hvedstrup og Fløng (Sj.), Præsten er Medbestyrer af Etatsraad Fr. Luteins Legat. p. 18.
- 24) Hveifel og Gibskub (Nb.), Gyldejords Regulering. p. 280.
- 25) Hvirup (Sj.), oprettes til et eget Kalb. p. 435.
- 26) Høve og Flaakbjerg (Sj.), Enkesædes Nedlægning. p. 304.
- 27) Hvedstrup (L. F.), sælge Skov. p. 62.
- 28) Hyderup og Holmstrup (Sj.), afgive Jord til Kirkegaarden mod aarlig Afgift. p. 113.
- 29) St. Jørgens og Sørup (F.), dets Præstegaard indløses ifte. p. 207.
- 30) Karise og Alslev (Sj.), Smaarelsel til Præsten angaaende. p. 454.
- 31) Kousted og Raasted (Nb.), Præsten er Bestyrer af S. G. G. Briems Legat. p. 346.
- 32) Lading, Sabro og Faarup (Nb.), Brændendviiisning fra Frysenborg. p. 351.
- 33) Laurberg og Leerberg (Nb.), Ret til Ddelse af 6 Nb. af Hovedgaarden Løgstруп. p. 315.
- 34) Leirskov og Torbrup (Nb.), sælge Jord til Skolevæsenet. p. 325.
- 35) Ljorslev og Ørbing (Nb.), overtage Kirkejord mod at holde Kirken med Viin og Brød. p. 445.
- 36) Lyngby (Sj.), kjøbt Jord fra Hospitalet mod aarlig Afgift. p. 101.
- 37) Rottmarf (Als). a) Afsløsning af Pligtarbeide. p. 388.
b) dets Indløsningssum. p. 449.
- 38) Nykirke-Give (Nb.), eventuel Omannectering. p. 397.
- 39) Phaneffjord (Sj.), sælge Græsningsret. p. 178.
- 40) Pjedsted og Gaarølev (Nb.), Østpræstation angaaende. p. 169.
- 41) Ringgive, Gabbjerg og Linnebalke (Nb.), eventuel Omannectering. p. 397.
- 42) Rold og Hvedstrup (Nb.), Aaldals til Fredskov indtagne Jorder tiendefrie. p. 391.
- 43) Rødding, Løvel og Hederstrup (Nb.), dets Præsteforn-tiende af de to sidste Sogne, henlagt til Viborg Søndresogns Præsteembede, at falde tilbage til Kalbet, naar Vacance i det sidste indtræder, og foresøbig af bemeldte Embede at oppebære en aarlig Afgift af 150 Rd. p. 344. 409.
- 44) Røgen og Sporup (Nb.), Enkesædes Nedlæggelse. p. 390.
- 45) Sandby (L. F.), Onsdagsprædicens Dphør i Kasketiden. p. 218.

- 46) Slaglille og Bjernede (Sj.), Præsten er Formand i Bestyrelsen for Legatet for Skolelærereater i Sognet. p. 464.
- 47) Søborg og Gilleleie (Sj.), Sognets Tjendeforhold angaaende. p. 343.
- 48) Tostруп og Uggerløse (Sj.), Ret til 2 Eksp. Byg af Husene under Bønderupgaard's Gods. p. 317.
- 49) Udby (Sj.), bets Indløsningsfum. p. 429.
- 50) Baabensted og Engestofte (L. F.), Brændebviisning fra Nielstrup Skove. p. 279.
- 51) Veierslev og Bliedstrup. Bliedstrup Hovedgaard's Hørefusion forandret til Kornafgtft. p. 142.
- 52) Veiløe og Vesteregiborg (Sj.), Huus kjøbt. p. 211.
- 53) Venø (Rb.), Præsten fritaget for Vacancetjeneste, men skal blive i Kalbet, til Eftermaanden er ankommen. p. 368.
- 54) Vestenskov og Cappel (L. F.), kjøbe Jord af Kirken. p. 384.
- 55) Biby og Thiset (Ah.), afgive Præstetiende ved indtrædende Vacance. p. 8.
- 56) Vigerslev og Beslinge (F), Capellaniekassens Mibler maae anbringes i kongelige uopfigelige Statsobligationer. p. 467.
- 57) Drum og Daugaard (Ah.), afstaae Jord til Skolen mod Afgift. p. 316.

Psalmehog, det Roeskibske Præsteconvents.

- a) dens Revision til kirkeligt Brug. p. 80.
- b) dens Autorisation og Udgivelse angaaende. p. 232.

Recognition see Præstegaardsjorder.

Registrering.

- 1) til Refusion af ydet Fattigunderstøttelse, kan Fattigvæsenet kun gjøre hos Fattiglemmer af 1ste Klasse. p. 73.
- 2) kan en Commune lade foretage, uagtet Gødsjet allerede er registreret af en anden Commune. p. 102.
- 3) giver ei Panteret, men siktrer kun mod senere Afhændelse. p. 102.

Religionsksamfund see Troesksamfund.

Reisepenge see Haandværksjovnde.

Revers at udfæde om Børns Opdragelse i den lutherste Religion, herfor kan Gouvernøren i Vestindien dispensere. p. 365.

Ribe Stifts geistlige Enkekasse, i den at indtræde som Medlem, er en pastor vicarius ei pligtig. p. 356.

Samsøe med Hensyn til Fattig- og Skolevæsen henlagt under Holbek Amt. p. 1.

Secterere, hvorledes at rubricere paa Folketællingschemata. p. 287.

Selveiere.

- 1) uden Hensyn til om de eie under 1 Td. Skr., deeltage i Udredelse af Skolebrændsel. p. 20.
- 2) dem paahvile Kirkearbeide ligesaa godt som Fæstere. p. 283.

Seminariefonden. Dens Andeel i Gekyr for Bevilling til at erlægge høiere Rente end 4 pCt., hvorledes nu at beregne. p. 382.

Seminariefondsaagift af Kongetiende ydenbe Hartorn, dens Opkrævning ved Præsterne angaaende. p. 305.

Seminarier til Oplærelse paa, have constituere Skolelæreres Søner samme Udgang som faste Læreres. p. 262.

Seminarister med 3de og 4de Character kunne ansættes som Undenlærere ved Landsbyfkoier. p. 281.

Stiftsmisfe Bevilling til, hvorved begge Ægtefæller faae Tilladelse til nyt Ægtefæb, udfærdiges ei in duplo, men den ene Ægtefælle faaer en Gjenpart. p. 384.

Skole.

- 1) privat
 - a) kunne oprettes i Kjøbstæder uden Tilladelse. p. 128.
 - b) hvorvidt de staae under Forstanderskabets Control. p. 298.
- 2) Udskrivning af, Lov om. p. 291.
- 3) Udskrivning af, saavel dertil som til Vidnesbyrds Meddelelse forædres Forældres Forlangende. p. 383.
- 4) dens Forsyning med Underviisningsapparater bør Præsten paafee. p. 301.

Skolebidrag.

- 1) svares ei af Præster. p. 62, 290.
- 2) findes det billigt, at Skolelærere ei paalægges af Embedsindtægter. p. 62.
- 3) dets Ligning, Regler angaaende. p. 365.

Skolebrændsel.

- 1) om dets Udredelse, Forarbejdning og Ligning. p. 20.
- 2) kan den enkelte Yder fordrø at levere i Brænde, uagtet de øvrige Beboere levere Tørv. p. 171.
- 3) om Præstens Deeltagelse i dets Skovning, Hjemtjersel og Tørvens Skjæring. p. 385.
- 4) om Flødebrændes Forhold til andet Brænde. p. 449.

Skolebygning.

- 1) Langhalm til Tag lignes ikke paa Districtet men Communen. p. 39.
- 2) Brolægning om, paa hviler det Communen at besørge. p. 450.
- 3) Ladstænger kunne ei betragtes som Appertinentier. p. 450.

Skolebøger, de fornødne til skolepligtige Børn kan Forstanderskabet anskaffe paa Forældres og Børgers Regning, naar disse unblade at forsyne Børnene dermed. p. 7.

Skoledirection.

- 1) særlig for Samsø og Thunø høvet. p. 1.
- 2) kan ei dictere Mulct for Skoleforsømmelse, naar Sogneforstanderskabets Pluralitet vægrer sig derved, men holde Forstanderskabet til at gjøre sin Pligt. p. 48.

Skoleforstander kan Baptist ei være. p. 83.

Skolefourage.

- 1) Tillæg til, udredes districtsviis ligesom Fouragen selv. p. 181.
- 2) i dens Ydelse deeltage Huusmænd som Hartfornøbrugere. p. 181.

Skolegang.

- 1) Lov om. p. 291.
- 2) om Sommeren, dens Overholdelse indskærpet. p. 308.
- 3) Forandringer i, som stride mod Lovgivningen, kunne ei approberes. p. 380, 417.
- 4) dens Regulering i det sydlige Sjælland. p. 3.

Skolehegn, naar Bedligholdelsen af samme bortliciteres, kan Udgiften alene repareres paa de gaardbrugende Beboere i Sognet. p. 11.

Skolekasse afholder Udgiften af Bekjendtgjørelser af ledige Skolelærerebeber. p. 302.

Skolekasserer fast, Antagelse af bevilget. p. 278.

Skolelod.

- 1) Paa stand om, at den ei har anordningsmæssig Størrelse, maa Skolelæreren paa lovbefalet Maade godtgjøre. p. 19, cfr. 453.

- 2) om Fremgangsmaaden ved dennes Supplerings til anordningsmæssig Størelse. p. 208, 453.
- 3) naar den er større end lovbefalet, kan det ei paalægges Skolelæreren at betale Statter af det Overskydende. p. 199.
- 4) hvad større Jordtilliggende end lovbefalemt den har, kan Sogneforstanderskabet ei sælge, men det maa blive ved Embedet. p. 112, 199.
- 5) bør ei ublægges større, fordi den ligger fjernere fra Skolen. p. 96.
- 6) af dens Hartkorn svares ei Fattigbidrag. p. 133.
- 7) overgaaet i privat Eie, conserverer ei sin Tiendestribed. p. 323.

Skolelærer.

- 1) han paahviler det paa lovbefalet Maade at godtgjøre det, naar han klager over, at hans Skolelob ei har den anordningsmæssige Størelse. p. 19.
- 2) den, som fører Communionbogen, modtager Indtegningen til Communion, men i fornødent Fald skal Sognets øvrige Skolelærere for deres District modtage Anmeldelse og sende Listen til Kirkebøgens Lærer. p. 43.
- 3) hans Forpligtelse til Skolelærerekskædes Bebligeholbelse. p. 53.
- 4) svarer Communebidrag efter Formue og Veilighed. p. 62.
- 5) svarer ei Fattigbidrag af Skolelobdens Hartkorn. p. 133.
- 6) deres Deeltagelse i Fokketællingen. p. 183.
- 7) i en Kjøbstad tilkommer Andeel i Garnisonsoffer. p. 345.
- 8) skal besørge Klokkeringningen, men Godtgjørelsen derfor maa saaledes forhøies, at han kan lade den besørge ved en Anden. p. 444.
- 9) overordentlig Pønningstillæg til angaaende. p. 13.
- 10) Forbedring i deres Kaar, Forslag til. p. 86.
- 11) i det District, hvor Bruden opholder sig, naar Bryllupet foregaaer, er berettiget til at erholde Offeret. p. 27.
- 12) er fri for Oibermandsombudet. p. 72.
- 13) er berettiget til Offer, skjøndt fritaget for Afsortning i hans Løn for Offer og Accidenter. p. 165.
- 14) den, til hvis District Dele af en anden Skolecommune henlægges, oppebærer Naturalpræstationerne af Steberne, og den, fra hvis District noget udgaaer, faaer Erstatning for Tab af Communen. p. 169.
- 15) om Godtgjørelse for Tab ved at modtage Pengeløn efter den ved Skoleplanerne benyttede Middelspris. p. 179.
- 16) kan fordrø Degnetræven erlagt med $\frac{1}{3}$ af det for Præstetienden fastsatte Bederlag. p. 145, 262.
- 17) kan, naar en Gaard udstykses, og en Hovedparcel bliver tilbage, holde sig til denne for Degneindtægterne. p. 364.
- 18) kan fordrø selv at oppebære Degneindtægterne. p. 412.
- 19) den, som reengjør Kirken, har Ret til det Tiloversblevne af Lys ved Brylluper, naar den, der har leveret dem, ei disponerer derover. p. 418.
- 20) Fattigunderstøttelse til, udredes af den samlede Commune og ikke af Sognet, hvori han er bosat. p. 9.
- 21) Understøttelse til, af Communens Midler, Approbation derpaa meddeles af Kirke- og Underviisningsministeriet. p. 249.
- 22) entlediget, hans Pension af Embedet maa bæres af Eftermanden, og ingen Deel af samme kan overføres paa Communen. p. 151.
- 23) entlediget med Pension, om hans Ret til at nyde den, naar han ansættes som Hjælperlærer eller constitueres. p. 423.
- 24) beregnes Pension ogsaa af Udbyttet af den Deel af Lødden, hvormed denne overskrides den lovbefalede Størelse. p. 199.

- 25) befordret, kan ei fratræde Embedet, før han har faaet Collats i det nye. p. 260.
- 26) konstituerede, deres Sønner have Afgang til Oplærelse paa Skolelærerseminarier. p. 262.
- 27) Andenlærerembeder kan besættes med Seminarister med 3die og 4de Charakter. p. 281.
- 28) den, disse tillagte Ret til at oppebære Embedets Indtægter indtil Estermandens Kaldsbrevs Datum (Canc. Circ. af 20de Januar 1838, Nr. 4.) tilkommer ogsaa Bistolelærere. p. 16.
- 29) ved Christianshøede Skoledistrict i Vording Sogn, Statskassens Bidrag til hans Løn maa komme Districtet, ei Sognet tilgode. p. 421.
- 30) naar han tillige er Organist, skal Tableombæringen besørjes paa anden Maade. p. 156.
- 31) i Kjøbenhavn gives ei fast Ansættelse, med mindre de have 18 ugentlige Timer. p. 374.

Skolelærerembede.

- 1) Bestemmelsen om, at bets Indtægter under Vacance, tilfalder Læreren indtil Estermandens Kaldsbrev Datum (Canc. Circ. af 20de Januar 1838, Nr. 4.), gjælder ogsaa for Bistolelærere. p. 16.
- 2) bets Indtægters Beregning, naar Skoleplanen forandres. p. 212.
- 3) deres Bekjendtgjørelser, Udgifterne dermed afholdes af Skolekassen. p. 302.
- 4) paa Frederiksværks Gods, Kaldsretten til udøves i Henhold til den fgl. Resol. af 6te Februar 1846. p. 326.

Skolelærerente.

- 1) har Afgang til Pension ogsaa naar Manden entlediges. p. 7.
- 2) tilkommer Pension, om Manden end har hendsiddet i et for en ugift Lærer beregnet Embede, og om dennes Beregning. p. 98.
- 3) ved Beregning af Pension til, maa Afgiften til Skolelærerhjelpekassen ei afdrages i Indtægterne, og Kirkesangerlønningen kan ei medtages, hvor der er 2 Skoledistricter i Sognet. p. 163.
(See Fundats, Legat.)

Skolelærerentefæde.

- 1) bets Vedligeholdelse angaaende. p. 53, 471.
- 2) i Hvidbjerg oprettet. p. 281.

Skolelærerhjelpekasse.

- 1) Bidrag til.
 - a) kunne ei gaae som fgl. Tjenestefager. p. 51.
 - b) Portoen for, maa bæres af Kassen. p. 86.
- 2) om Uddeling af forøget Understøttelse af. p. 119.
- 3) Skolelærernes Afgift til, vedbliver at beregnes efter Capitels-taxt. p. 166.
- 4) den tilfalder Indtægterne af Andenlærerembeder under Vacancer. p. 173.
- 5) den har ingen Audeel i hvad der af en ordineret Catechets Løn bespares under Vacancen. p. 372.

Skolemufet.

- 1) derfor ublagte Effecter at sælges, naagtet Sognepræsten og Formanden i Sogneforstanderskabet alene havde dicteret den. p. 48.
- 2) deres Fordobbling angaaende, indtil den virker. p. 430.

Skolepatron.

- 1) de denne paahvilende Forretninger er en Enke, der eier 32 Ldr. Hartkorn i Sognet men ei lader møde ved Fuldmægtig i Forstanderskabet, fritagen for at besørge. p. 56.
- 2) at sungere som, nægtet Fritagelse for. p. 110.

Skoleplan.

- 1) approberet, en deri indløben Feil berettiger ei Communens Beboere til at paaftaae det saalebes Optagne overholdt. p. 211.
- 2) naar denne forandres, hvorledes da Skolelærereembedets Indtægter blive at beregne. p. 212.

Skolestue, maa bruges til Valghandlinger. p. 355.

Skoleundervisning.

- 1) bør ei indskrænkes til blot Udenadslæsning. p. 30.
- 2) Regning efter Courantberegning at affkaffe og bør fremtidig stee efter Rigsræntfoden. p. 35, 51.

Skolebøfven.

- 1) Bidrag til, efter Grundlovens § 82, bestemmes af Communalbestyrelsen. p. 2.
- 2) Bidrag til svares ei af udenfognsboende Besiddere af Gods, paa hvilket intet Hartkorn hviler. p. 260.
- 3) Udgifter til, deres Fordeling i de blandede jydse og fiesvigfse Districter. p. 418.

Skove private. Landets Inddeling i Districter, forsaavidt angaaer Tilflynet med disse, heri Forandring. p. 122.

Studsmaalsbøger for Tjenestetyende. p. 69.

Smaaredfel af en neblagt og udstykket Gaard, dens Fordeling. p. 176.

Sognebaand bets Løsning. Lov om. p. 267.

Sognefoged.

- 1) kan ei fordre Godtgjørelse i Amtsrepartitionsbidrag for hvad han har mindre end 8 Ebr. Hartkorn. p. 201.
- 2) for Restancer til Amtsrepartitionsfonden for dennes Hartkorn kan Udpantning gjøres hos Sogneforstanderskabet. p. 314.

Sogneforstanderskab.

- 1) afgjør selv med Recours til Amtmanden en valgt Formands Undskyldningsgrunde for at fungere som saaban. p. 25.
- 2) deri kan Hovedgaardseier ei tage Sæde, før han har tinglæst Ekløbe paa Eiendommen. p. 63.
- 3) fra Valg til er Baptift ei ubeluffet. p. 83.
- 4) i dets Forhandling om Skolebøfven kan Baptift ei deeltage. p. 83.
- 5) naar en Løbseier lader møde i samme ved Fuldmægtig, ophører dennes Function, saasnart Løbseieren dør. p. 116.
- 6) i den afdøde største Løbseiers Sted kunne ei Skiftecommissærerne i hans Bo vælges til at indtræde. p. 116.
- 7) deres Sammensætning og Valg, Lov om. p. 255.

Afgjørelse af specielle Spørgsmaal.

- a) Præsten kan ei vælges til Formand, medmindre han er valgt Medlem af Forstanderskabet. p. 322, 456, 468.
- b) for Valget af Præsten gjælde samme Regler som for andre. p. 322, 369, 387, 399, 413, 456, 463, 467, 468.
- c) hvem der skal henregnes blandt Medlemmerne efter § 2. p. 369, 373, 456.
- d) naar efter § 3. 2det Affnit Vælgernes Antal ikke er beleligt med 5, bør for Brøken tilfaldes en Vælger. p. 369.
- e) Ascendenter og Descendenter kunne ikke sidde sammen som Medlemmer. p. 373.
- f) Gjenvalg, hvem der kan undslaae sig derfra. p. 373, 387, 399, 400, 413, 447, 468.

- g) om Antallet af Medlemmerne efter § 2. p. 374, 400, 412.
 h) om Vælgerlisternes Fremlæggelse. p. 400.
 i) hvorledes den høistbeskattede Femtedeel efter § 3. skal beregnes. p. 443.
 k) Antallet af de valgte Medlemmer. Approbation paa. p. 444.
 l) om Valgretten til Raadet. p. 456.
 m) om Valgbarhed. p. 456.
 n) om Formandens Valg i det nye Forstanderskab. p. 456.
 o) Præsenss Odeltagelse i Fattig- og Skolesager vedbliver at være den samme som forhen. p. 467.
- 8) om det kan indgaae Forlig i Alimentationsager er tvivlsomt. p. 383.
 9) anstaffer Forraad af Studmaalsbøger. p. 69.
 10) vælger Forligsmæglerne i Lyndesager. p. 71.
 11) bestemmer, om Naturalier til Fattigvæsenet skulle lignede in natura eller anskaffes ved Licitation. p. 205.
 12) skal afgive den for Amtsraadet nødvendige Erklæring, for at dette kan bestemme Høitidsofferet for de dermed Ubeblivende. p. 132, 388.
 13) kan paa vedkommende Forældres ellers Bærgers Regning anskaffe de fornødne Bøger til deres skolepligtige Børn, naar de selv undlade at forsyne dem med disse. p. 7.
 14) kan ei fordrø spæde Børn, der tages i Pleie fra andet Sogn, meldt til Tilgang. p. 61.
 15) er uberettiget til at afvise ufrankerede Breve. p. 84.
 16) er ei pligtigt at afhente Breve fra Herredsfogden paa bennes Contoir. p. 159.
 17) kan ei af Fattiggæssens Indtægter bidrage til velgjørende Diemeds Fremme. p. 302.
 18) kan ei indgaae Caution for Laan. p. 368.
 19) kan ei fordrø at høres i Sager angaaende Kirkens Vedligeholdelse. p. 419.
 20) behøver særlig Bemyndigelse til Kirkegaardens Forstjænnelse. p. 398.

Stolestadepenge betales ikke paa Landet. p. 309, 371.

Suspension af det af Borgerrepræsentationen belegerede Medlem af en Kirkeinspektion beordrer Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet. p. 348.

Sygehjælp.

- 1) den Opholdscommunen paahvilende Forpligtelse til ogsaa udenfor Lyndeforholdet at udrede Befolningerne ved en Persons Cuur og Pleie i Sygdomstilfælde, omfatter ogsaa Udgifterne til den almindelige Forpleining. p. 38.
- 2) Opholdscommunens Forpligtelse dertil er ei anvendelig lige over for flæsvigste Communer, men den Paagjældende kan ei derfor fordrø hjemsendt af Forsørgelsescommunen. p. 41.
- 3) som saadan bliver fremtidig Cuurvorføstningerne paa Personer, der lide af Syphilis eller andre afsmearlige smitsomme Sygdomme, ikke længere at betragte i Forholdet til Communerne i Hertugdømmerne. p. 74.
- 4) Bestemmelser om for Lyende, hvorvidt anvendelige paa Læredrenge. p. 81.
- 5) som Tjenestecommuene, kan den Commune ei betragtes, i hvilket et Lyende vel er fæstet, men af lovlig Aarsag ei overtager Tjenesten. p. 83.
- 6) Tjenestecommunens Forpligtelse vedbliver indtil Fardag, om ogsaa Lyendet efter Overenskomst med Huusbonden forlader den. p. 117, 428, 450.

- 7) Dpholdscommunens Forpligtelse dertil strækker sig til Fardag og kan endog strække sig 6 Uger ud over denne. p. 155.
- 8) til en Elev fra Døvsomme-Institutet under dennes Ophold i Hjemmet, skal Institutet ei refunderes Communen. p. 154.
- 9) udredes ei af Dpholdscommunen men Forsørgelsescommunen, naar en Person under et Accordarbejde kommer til Stade. p. 167.
- 10) om Dpholdscommunens og Huusbondens Forpligtelse til at sørge for det syge Lyende. p. 394.
- 11) til en, fra en Commune som syg til en anden Commune indbragt, ombankende Person, udreder den første Commune mod Regres til rette Vedkommende. p. 417.
- 12) urefunderet er Hindring for Ægteffabet. p. 171.

Shgehuus til Opsørelse af, er ministeriel Approbation nødvendig. p. 277.
Syn.

- 1) over Kirker tilhørende Sorø Academie, Universitetet, Seminarie-fonden, Aarhus og Odense Cathedralsskoler, Udskrifter af blive af Provsterne at sende directe til vedkommende Bygningsinspec-teurer. p. 49.
- 2) over Kirker og Præstegaarde i Hammer og Thybjerg Herreder. (Sj.). p. 61.
- 3) extraordinaire over Kirker, derfor tilkommer Provst og Syns-mænd Betaling og fri Beforbring. p. 157.
- 4) kan gjøre Udsættelse om fornøden Forandring, naar Kirkekloften ei kan høres ud i Sognet. p. 460.

Takkebon almindelig anordnet. p. 370.

Thunoe, med Hensyn til Fattig- og Skolevæsen henlagt under Aarhus Amt. p. 1.

Tiende.

- 1) Kirke-, som eies af Sognets Beboere, Afgifterne paa denne lignes efter den nye Matriful, naar Sameiet er sløst efter dennes Indførelse. p. 27.
- 2) Kirke-, som eies af Sognets Beboere, i Reglerne for Fordelingen af de derpaa hvilende Vebligehobelsesudgifter kan Forandring ei stee uden ved Genstemmighed. p. 177.
- 3) Konge- og Kirke-, som eies af Yberne, dens Ansættelse. Lov om. p. 254.
- 4) dens Ansættelse, naar Yberne selv eie den. Lov om. p. 254.
- 5) dens Ansættelse efter Lov af 19de Marts 1855, er en endelig Afgjørelse. p. 395.

Tiendeforening.

- 1) Andviisning til en schematiff Form for. p. 160.
- 2) confirmeret, taber ei sin Gyldighed ved at en ny oprettes og confirmeres. p. 251, 343.
- 3) confirmeret tidligere end Kiendelsen affagt, er det afgjørende. p. 327.
- 4) Confirmation paa, bør Tiendecommissionen meddeles Underret-ning om. p. 407.

Tiendefrihed, confererer en til privat Eie overgaaet Skolelod ikke. p. 323.

Tiendekjendelser, deres Indsendelse til Approbation angaaende. p. 139, 182.

Tiendekorn, dets Transport angaaende. p. 100.

Tiendepligtighed, Forbuds, som indtages til Fredskov. p. 215, 309.

Tiendefager.

- 1) deres Behandling i første Instants. p. 189—98.
- 2) om tvivlsomme Spørgsmaalenes uophødelige Forelæggelse for Ministeriet. p. 313.
- 3) uopdyrkede Englobder blive at ansætte til Tiende i Forbindelse med de Eiendomme, hvortil de høre. p. 355.

Troessamfund ei anerkjendt, dertil henregnes den, der erklærer sig for Christen uden at høre til det lutheriske Samfund og uden at have sluttet sig til noget andet Samfund. p. 419.

Troesbekjendelse. See Mormon, Baptist.

Tyende.

- 1) Lov om for Danmark. p. 67 & sequ.
- 2) paa dets Løn kan ei lægges Beslag til Refusion af Fattigundersøttelse. p. 73.
- 3) Bestemmelser om med Hensyn til Guur og Pleie i Sygdomstilsætte, hvorvidt anvendelige paa Læredrenge. p. 81.
- 4) naar det vel er fæstet i en Commune, men af lovlig Aarsag ei overtager Tjenesten, kan Communen ei betragtes som dets Tjenestecommune. p. 83.
- 5) en det „til Livets Ophold“ ydet Understøttelse skal Tjenestecommunen ei refundere. p. 378.

(See Sygehjælp).

Udenfognsboende Besidder af Gods, hvorpaa ei hviler Hartkorn, svarer ei Fattig- eller Skolebidrag. p. 260.

Udlænding trængende, om Fattigvæsenets Berettigelse til dennes Hjemsendelse. p. 157.

Udpantning.

- 1) Gebyr for Forretningen for Nannest til Skolelærere maa Sognefogden indbringe ved samme Forretning, men kan ei for samme holde sig til Requivalenten. p. 106.
- 2) kan Kirkeeier gjøre for Udgifter med ved leiede Folk at lade Arbeide udføre for venitente Sognebeboere. p. 298.
- 3) kan gjøres hos Sogneforstanderskabet for Restancer til Amtsrepartitionsfonden af Sognefogdens Hartkorn. p. 314.
- 4) kan gjøres for de Pengebidrag, der udgjør Differencen mellem hvad Kornudbødelingen blandt Sognets Fattige har kostet in natura og den i Ligningen satte lavere Priis. p. 406.

Ugedagsgudstjeneste indført i Kjøbenhavn istedetfor Prædiken ved Communion paa Ugedagene. p. 6.

Vacantetjeneste, derfor er Præsten paa Venø fritagen. p. 368.

Venmetofte Klostergods Fattigvæsen, ophævet fra 1ste Januar 1854. p. 1.

Vestindien. Bevilling til at vies af uvekkommende reformeert Præst, kan Gouverneuren meddele, skjøndt Bruden er lutherisk, samt uden Revers angaaende Børnernes Opdragelse i den lutheriske Religion, skjøndt den ene af Ægtefællerne er Catholik. p. 365.

Viesse. (See Ægtefælle).

Væрге.

- 1) kan Øvrigheden bestikke for et Barn, som Forældrene agte at sende med Mormonerne til Amerika. p. 41.
- 2) bestikkes af Justitsministeriet, skjøndt Anledning dertil er at skaffe Barnet den nødvendige Underviisning i Skolen. p. 135.

Ægtefælle.

- 1) mod jamnes Indgaaelse kan kun den Commune, hvori Manden er forsørgelsesberettiget, gjøre Indsigelse paa Grund af en ham eller Bruden ydet urefunderet Understøttelse. p. 31.
- 2) til Hindrer for samme er ikke for en Enke en hendes afdøde Mand ydet urefunderet Understøttelse. p. 31.
- 3) Hindring for samme er ikke, at Bruden tidligere har udlagt Brudgommen, skjøndt da gift, som Fader til hendes Barn, naar han har benægtet Paterniteten. p. 117.

- 4) Hindring for samme er ogsaa urefunderet Sygehjælp. p. 171.
 - 5) Hindring for samme er et, at Bruden er besvangret af en anden end Brudgommen. p. 218.
 - 6) en Udlændings, tilladt uden andre Oplysninger om Alder, Daab, med videre end dem, som hans Afgangsattest fra Hjemmet indeholdt, mod at han stillede lovbefalede Forlovere. p. 149.
 - 7) en Udlændings, naar han vil ægte et Fruentimmer, som har nydt urefunderet Understøttelse, uden at resunderere denne, hvad der fordres, førend det kan indgaaes. p. 323.
 - 8) af uvedkommende reformeerte Præst, Bevilling dertil kan Gouverneuren i Vestindien meddele, skjøndt Bruden er Lutheraner og uden Revers om Børnens Opdragelse i den lutheriske Religion, skjøndt den ene Egtefælle er Catholik. p. 365.
 - 9) Hjemme-, Afgift for samme i Kjøbstæder er ei bortfaldet. p. 370.
 - 10) hvad der skal iagttages, naar de Paagjældende have løst Bevilling i Slesvig til at vies af uvedkommende Præster. p. 387.
 - 11) indgaaet uagtet urefunderet Understøttelse uden vedkommende Communes Samtykke, fritager ei Mandens Commune for at overtage Forsørgelsen af Familien. p. 446.
-

